R.182

Q.41

45-1
1988

مكتبة التراث العربي والإسلامي
ARAB AND ISLAMIC HERITAGE LIBRARY

Quod non est, neque speramus, neque timemus.

363/64 Hain 1895

1722

Henry

Tattus.

Regiſtrū.dñi ſila. ⁊ dñi petri d̄ tuſignano ſup non° libꝝ almāſoris

a	k
Prima alba	ſcriptionem
Incipit	pcipue
ria frigida	tudo ſputi
cognoſcitur	l
b	dolorem
nec remaneant	añ. deinde.
frontis	determinat
De applīa	m
⁊ meatus	rit ex fecibus
c	ſtercus per
uulgares	quibus
Tertio	ſit mordicatio
tremorem	n
melle	ſal aut
d	tractat
peonie	quart. v.
ſuſpenſa	curam
homo	o
⁊ ſunt	oculi
e	hoc uel
⁊ leniunt	indirecte
prius	ad idem
⁊ in fronte	p
pertum	in rūptura
f	hoc credimus
bei baurach	⁊ colature
tribuende	A
de uitellis	Incipiunt
cum ex	electuarium
g	medicine
tandum	ad idem
nam cum	B
mumia	uiolacei
Signa	zedoarie
h	catio lazuli
cum aqua	capitulum
ponit	C
color citrinus	nardi
ditur in tot	tum in
i	radicum
cū modica	inſpiſſentur
remaneat	
quedā ꝯpoſite	

Incipit nonus liber Almanſoris: cum expoſitione eiuſdē clariſſimi doctoris Sillani de nigris de Papia.

Motus timor dei preueniat ⁊ prīcipiat opa mea felicitabitqꝫ ea: qꝛ omne qđ mouetur ab alio mouetur. Ut Ariſtote. v. phiſycorū. Ideo cauſa mouens me Sillanum de nigris de papia ad ſcribendū ſuper nono libro Almāſoris tractatu de oībus egritudinibus a capite vſqꝫ ad pedes contingentibus eſt: vt cōplacereꝫ illuſtri principi ac etiā magnifico dn̄o dn̄o Galeacio vice comiti virtutuꝫ impiali vicario comiti generali virtutibꝰ preclariſſimo. et ideo virtutū comes merito noīat et ꝑcordialiter mihi dilectiſſime: Quia ī libro Almanſoris ponit̄ modus ſalutis ſatis breuis in oībus egritudinibus. Ideo hunc librū ſalutis volo nuncupari In quo ordo talis ſeruabit̄. Primo quid ſit diſpoſitio explicabitur. Secūdo que ⁊ quot ſunt cauſe. Tertio que ⁊ quot ſunt ſigna manifeſtabitur ⁊ de pronoſtico aliqd addetur. Quarto modus ſalutis in oībus egritudinibus applicabitur quibus oībus deus felicē terminuꝫ imponat.

De cephalea ⁊ emigranea. c. j.

In principio huius libri quatuor īquirantur. Primū que ⁊ quot ſunt eius cauſe. Secundū quis ſit libri titulus. Tertium cui parti phie ſupponatur. Quartuꝫ quis ſit ordo hꝰ libri ad alios libros Ad primuꝫ dicendum ꝙ cauſe huius libri ſunt q̄tuor. ſ. efficiens materialis formalis ⁊ finalis. Cauſa efficiens fuit Raſ. zacharie filius precepto regis almanſoris filii yſaias uel [illegible]as: ⁊ ſic patet qđ ſit nomē auctoris. Cauſa material' eſt ſubiectū huius libri. ſ. corpus humanū ſanabile ab oībus egritudinibꝰ a capite uſqꝫ ad pedes ⁊ egrotabile. ⁊ ſic patꝫ que ſit intentio libri: qꝛ eſt determinare de oībus egritudinibꝰ a capite uſqꝫ ad pedes. Cauſa finalis eſt duplex ſcilꝫ operis ⁊ operatoris. Operis eſt perfecta cognitio eorū que tradūtur in hoc libro. Sed operatoris cā eſt duplex. ſ. mediata ⁊ imediata. Cauſa imediata eſt per cognitionē eoꝝ que tradūtur ī hoc libro. Scire curare oēs egritudines cōtingentes a capite uſqꝫ ad pedes. Cauſa mediata ē multiplex. ſ. exercicii ꝓprii intellectꝰ. Remanētia eius poſt mortē in fama uiuentiū ꝓpter obliuionē cōtingentē ī ſenectute. Acquiſitō honoris Copia amicorū: ⁊ ſic pꝫ q̄ ſit utilitas libri. Cauſa formalis eſt duplex. ſ. forma tractatus ⁊ forma tractandi. Forma tractatus eſt modus quē tenet auctor in libro. ſ. diffinitiuus diuiſiuꝰ ⁊c̄. Forma tractandi eſt diuiſio libri in tot capitula quot ſunt paſſiones de qbus determināt. Ad ſecundū dicendū ꝙ titulus libri eſt. Incipit nona pars libri almanſoris: qꝛ fuit ille cuiꝰ ꝑcepto fuit factus: ⁊ ſic pꝫ quid ſit nomen libri. Ad tertium dicendū ꝙ ſupponitur phie naturali. Ad quartū dicendū ꝙ iſte liber eſt nonus in ordine. Hic enī totus liber habet decem partes. In prima determinat de anathomia corporis humani ⁊ membroꝝ. In ſcđa parte determinat de ſignis corporis humani ⁊ phyſonomie. In tertia de uirtutibꝰ medicinarū ſimpliciū. In quarta de cōſeruatione ſanitatis. In quinta de decoratione. In ſexta de preſeruatione iter agentiū a nocumētis extrinſecis. In ſeptima de chyrurgia. In octaua de cura uenenorū. In nona de omībus egritudinibus a capite uſqꝫ ad pedes potētibus accidere. In decima de febribus.

Circa rubricā ē notādū prīo ꝙ egritudo ē duplex. ſ. generalis ul' ulis ⁊ particularis. Uniuerſalis dr̄ q̄tuor modis: uno mō uia ꝑdicatiōis ⁊ ſic mala complexio ē egritudo ulis. Similr̄ dr̄ ulis ſolutio ꝯtinuitatꝪ: ꝑdicatur enī de morbo ⁊ de figura. Secūdo dr̄ egritudo ulis uia occupatiōis uel cōtinentie: ⁊ ſic febris dr̄ egritudo uniuerſal'. Tertō dr̄ egritudo uniuerſal' uia indifferētie: ⁊ ſic apoſtema dr̄ egritudo vlis: qꝛ lꝫ apoſtema ſit in uno mēbro: pōt tamen fieri in aliis. Quarto dicitur egritudo vniuerſalis uia uirtutis ⁊ inferens nocumentū toti corpori: ⁊ ſic ſincopis tremor cordis ⁊ appoplexia dicuntur egritudines ul'es: qꝛ oēs uirtutes cadunt ſub eis. Sed egritudo particularis dicitur ꝑ oppoſitū quatuor modis. Uno modo ratione predicatiōis qꝛ nō predicatur niſi de vno ⁊ ſic mala cōplexio ſimplex inducta dicitur egritudo particularis. Scđo egritudo dicitur particularis via occupationis: qꝛ ſolū unā partem corporis occupat. ⁊ ſic appoplexia dicitur particularis capitis egritudo. Tertio dicitur egritudo particularis uia indifferentie: qꝛ ſic fit in uno mēbro ꝙ nō in alio: ⁊ ſic appoplexia ē egritudo capitis ꝙ nō alterius mēbri: ⁊ iſtis tribus modis capitur ab Auicē. tertio tm̄ mō a Raſi.

in iſto nono almanſoris. Quarto dicitur egritu
do particularis uia uirtutis: q: nó infert nocu
mentú toti corpori. ⁊ ſic paruus morbꝰ qui non
ledit oēs uirtuté dicitur egritudo particularis.
Secundo notandú circa rubricá capituli cum
dicit de cephalea ⁊ emigranea: ꝙ ſex ſunt noía
quoꝝ q̄ðlibet iportat dolores capitis. ſ. Cepha
lea: Emigranea: Ouú: Clauꝰ: Monopagia: ⁊
paſſio galeata. Differút aút: q: Cephalea é do
lor cóprehendés totú caput ſiue magnꝰ ſiue par
uus ſiue breuis ſiue longus. Emigranea eſt do
lor capitis exiſtés in media parte. ſ. dextera uł ſi
niſtra uſq; ad radicé oculoꝝ. Ouú eſt dolor có
ꝓhendés totú caput qñ eſt multú fortis ⁊ croni
cus ⁊ videtur ꝙ quis percutiat caput cú bacło.
Clauꝰ eſt dolor exiſtés in altera parte determi
nata capitis ut ſupercilio: et apparet ꝙ caput
púgatur cú clauo uel acu: ut aliqui vulgares di
cunt ꝙ ſunt faſcinati aut incátati. Paſſio galea
ta eſt dolor capitꝭ ubicúq; fuerit qñ é i vltimita
te ſue malicie. Et monopagia eſt dolor exiſtens
in quarta parte capitis. Sed ultra reperitur ſo
da ꝙ idé eſt ꝙ dolor capitis ⁊ eſt nomen gñale
ad predicta. Ad ꝓpoſitu; Raſ. per cephalea;
⁊ emigraneá intelligit oés dolores alios ⁊ non
curauit de noibus: q: medicina eſt ſcia reru; ⁊
nó nominú ſeu uocú tertio de accidenti. Tertio
notandú ꝙ dolor capitis ꝓueniens ex ſanguie
ut plurimú in parte anteriori q: in anteriori pte
eſt rethe miralile cótextú ex uenis ⁊ arteriis in
quo ſanguis retinetur. Sed ꝓueniens ex colera
eſt in parte dextera. na; q: in parte dextera eſt
kiſtis. fełł q eſt cótentiua colere a qua cóicatur
uerſus parté dextrá colera uel uapor colericus
Sed ꝓueniens a mł'ia eſt in parte ſiniſtra. Ró
q: ibi eſt ſplen cótentiuꝰ melácolie a quo mł'ia
cóicatur uel uapor melácolicus uerſus parté ſi
niſtrá. Sed ꝓueniens a flegmate é in parte po
ſteriori. Ró q: pars poſterior eſt frigidior pluſ
aggregans flegma ⁊ dr̄ ſcðm plurimú: q: non
ſemper ita eſt. Dubitatur vtrú dolente uno ué
triculo cerebri oés alii doleant. Arguitur ꝙ ſic
dolente ſtomacho ueſica uel matrice aliqñ do
let cerebrú: ut per experientiá patet ergo ⁊c̄. có
ſequétia tenet q: maioré uicinitaté habet unus
uétriculus cú alio q̄; cerebru; cú aliis mébris.
In oppoſitú arguitur. Una uirtute cerebri leſa
alie nó neceſſario ſunt leſe: ut dicit Gal. tertio ð
accidéti ⁊ Aui. prima tertii g̃ ⁊c̄. tenet ꝯſeq̄ntia
q: uirtutes nó leduntur niſi ledantur uentriculi
Dicendú ꝙ nó: q: mala cóplexio poteſt eſſe in
uno uentriculo faciens doloré ⁊ nó in alio.Ité
q: unus uétriculus poteſt eé fortior alio expellēſ
ſuperfluitates debiliori. Ad rationé negatur có
ſequétia. Ad probationé dicendú ꝙ lic; experte
uicinitatis illud deberet eé: tamé propter colli
gantiá maioré ratione ortus neruoru; iter cere
brú ⁊ alia mébra fit plus iſte dolor. Secundo
dubitatur quis dolor debet eſſe periculoſior an
partis dextre an ſiniſtre. Probatur ꝙ partꝭ de
xtre ſic paraliſ. partis dextre eſt periculoſior ſi
cut dicit Auicé. ſcða tertii cañ. c. de paraliſi igr̄
⁊c̄. cóſequentia tenet a ſimili. In oppoſitu; ar
guitur: pars dextra eſt fortioris uirtutis: ergo
partꝭ dextre eſt minus periculoſus cóſequentia
tenet: quia uirtus eſt que curat morbos. añce
dens patet: q: in parte dextra eſt epar qð é prin
cipiú ſanguinis ⁊ humorú ergo ſignú eſt ꝙ ps
dextra eſt nobilior. Pro ſolutione notandú ꝙ
morbꝰ poteſt dici periculoſus quatuor modis:
Uno modo ratóne acuitatis materie ⁊ malicie
accidentiú ⁊ ſic dolor auris eſt periculoſior i iu
uene q̄; in ſene: ⁊ ſic dolor dextre partꝭ é ꝑiculo
ſior. Scðo mó q: diuturnior ⁊ ſic dolor ſiniſtre
partꝭ é ꝑiculoſior. Tertio mó q: fiat a fortiori cá
⁊ ſic ſi dolor dextre partis fiat in diſcóuenientia
particulariú é ðterior. Quarto mó róe debilita
tis uirtutis ⁊ ſic dolor ſiniſtre partis eſt deterior
ſiue periculoſior: ad rationé non ualet cóſequen
tia nec ſimilitudo: q: paraleſis fit a materia fri
gida ⁊ cú fit in parte dextra fit cú diſcóueniétia
particulariú: ſed nó ſic eſt de dolore capitis: q:
poteſt fieri dolor a mala cóplexione cú materia
uel ſine materia. ſ. ſiłi uel diſſimili illi parti. Al.

**Uando rubedo ⁊ téſio ⁊ grauedo
in facie ⁊ oculis cú iſtis affuerint ⁊
tactus calidus ſentitur ⁊ pulſus fu
erit magnus ex cephalica minutio facien
da eſt in parte in qua eſt dolor vel in qua
dolor magis infeſtat.** Silla.

Sta eſt nona pars libri Almanſoris in
qua determinatur de oibus egritudini
bus cótingentibus a capite uſq; ad pe
des que diuidútur in nonagintaquiq; capitula
generalia ſecundú ꝙ de nonagintaquiq; diſpo
ſitionibus determinat partes patebunt per ca
pitula. Primú capitulu; qð eſt de cephalea ⁊
emigranea diuiditur in duas partes. Primo
determinat de eis prout proueniunt a cauſa in
trinſeca. Secúdo prout proueniunt a cauſa ex
trinſeca. ſ. propter multá mora; in ſole ibi ſecú
da. Si át cephalea. Prima diuiditur in duas
primo determinat de eis ſecuudú ꝙ proueniút
a cauſa calida. Scðo quádo a cauſa uel mate

Medicina est scientia rerum, et non nominum.

ria frigida.ſecunda ibi: **Qđ ſi cũ ſoda.** Pri
ma i duas. Primo quãdo a ſanguine. Secun
do qñ a colera.ſecunda.ibi. **Si autẽ.** Pria
in quinqȝ:quia primo pmittit ſigna qñ fit a ſan
guine: ⁊ ponit curam per flebotomiã. Secũdo
per unũ locale remedium. Tertio per dietam.
Quarto per medicinã ſolutiuã. Et quito itera
to ponit curam per quedã alia localia. ſecũda
ibi. **Deide aq̃.** Tertia ibi. **Eger uero.** Quar
ta ibi. **Uenter aũt ſoluatur.** Quita ibi. **Qđ
ſi non.** De prima dicit ꝙ qñ appareret iſta
ſigna.pmũ rubedo in facie ⁊ in oculis. ſecũdũ
tenſio.tertiũ grauedo.quartũ ꝙ ſentitur calidi
tas ad tactũ.quintũ quia pulſus fit magnus.
His ſignis apparẽtibus pro cura oportet face
re flebotomiã de cephalica illiuſ partis in qua
eſt dolor. Notandũ de ratõne ſignorũ. Rõ
primi ẽ rubedo:quia in tali multus ſanguis eſt
in cerebro cuius pars ;cõicatur ad faciem ⁊ ad
oculũ.ideo ⁊c̃. Uerificatur ſecunduȝ:quia ẽ
tenſio ratione multitudinis ſanguis extendenꝭ
Ratõ tertii eſt:quia ſanguis ẽ multꝰ ⁊ grauis.
Ratõ quarti eſt:quia ſanguis ẽ calide cõplexi
onis:ideo caliditatẽ tactui repreſentat. Ratio
quinti ẽ:quia ꝓpter multitudinẽ ⁊ pñtiam ſan
guinis iſurgit neceſſitas euentãdi maior calidũ
cordis. Dubitatur utrũ ſit fienda flebotomia i
cephalea i parte i qua ẽ dolor. Arguitur ꝙ non
per gal'.tertio regis auctorũ in cõmento illius
pꝯ. **Quãdo dolor ad ſpatulas.** Ubi uult ꝙ
fiat flebotomia de parte oppoſita. Probatur
ratione:quia per illam fit diuerſio materie flu
entis ad locũ doloris.ğ ⁊c̃. Tertio i corpore
põt eẽ multa repl'o:ſed illa ſtante non debemꝰ
icipere a flebotomia cephalice:quia plus attra
heretur.ğ ⁊c. Preterea apparentibus ſignis
predictis poſſet cõiungi aliqua cauſa ꝓhibens
flebotonomiã:ſicut ipregnatõ:etas: debilitas
virtutis:cõſtipatio uentris. In oppoſituȝ eſt
Raſ. Pro ſolutione rationis eſt notanduȝ
ꝙ dictum raſ verificatur. primo preſuppoſito
ꝙ non ſit aliqua cauſa ꝓhibens flebotomiaȝ.
ſecundo uerificatur ſuppoſito ꝙ in corpore nõ
ſit repletio magna:quia ſtante illa ordo flebo
tomie primo debet eẽ de ſaphena illius partis.
ſecundo de baſilica.tertio de cõi. quarto de ce
phalica. Ratio quia pus debet fieri flebotõia
de illa uena que trahit materiã plus ad parteȝ
diſtantẽ ⁊ cum hoc euacuet. Item verificatur
dictũ raſ.ſuppoſito ꝙ materia ſit pauca fluxa:
vel pauca ſit in fluxu:ita ꝙ plus ſit intentio ad
euacuandũ q̃ȝ ad diuertendũ. Et ſm hoc patȝ
ſolutio ad rationes. Ad primã probat tertiũ
dictũ. Ad aliuȝ probat primũ dictũ. Secun
do dubitatur vtrũ dolore exñte i poſteriori pte
capitis debeat fieri flebotomia de vena frontis
Qđ ſic arguitur per ypo.quita particula affo
riſmorum. **Poſteriora capitis dolentia ⁊c̃.**
In oppoſitum arguitur per raſ.qui vult ꝙ fle
botomia debeat fieri de parte in qua eſt dolor.
Huic rñdetur ꝙ uel ſanguis faciens doloreȝ
capitis eſt in fluxu ad caput ſeu ad partem po
ſteriorẽ: ⁊ ſic debet fieri euacuatio in fronte: qa
intentio ẽ diuertere premiſſa tñ vl'i.ſ. đ vẽa bra
chii dextri.vel poſito ꝙ materia ſit modice quã
titatis:vel ſanguis ẽ fluxus ad partẽ poſteriorẽ
⁊ ſic non cõuenit:ſed debet fieri uentoſatio cuȝ
ſcarificatione:quia i parte poſteriori nõ reperi
tur vena que flebotomari poſſit. Secũdo pn
cipaliter ẽ notandũ ꝙ dolor capitis ẽ accñs ſe
quens malã cõplexionẽ vel ſolutõnẽ continui:
vel vtrũqȝ. ⁊ ſic patet ꝙ cauſe doloris ſunt tres
ſ.ſolutio continui:mala complexio :vel vtraqȝ.
Tertõ notandũ ꝙ diuiſiones particulares
doloriſ capitꝭ ſunt tredeci. Pria eſt dolorum ca
pitis. quidam eſt a cauſa extrinſeca. ⁊ quidam
intriſeca. Cauſe extrinſece pñt reduci ad vnũ: ⁊
ſunt.xiii. Prima ẽ caſus uel percuſſio uel obui
atio. Secũda ẽ caliditas aeris uel ignis: aut di
erũ canicularium uel ungtõrũ cal'orũ: ⁊ ſil'ia his.
Tertia ẽ frigiditas niuis uel aeris uel aquarũ.
Quarta ẽ nimia ſiccitas aeris uel ungtõrum.
Quinta nimia hũiditas aquarũ aut pluuiarũ
aut lacuũ aut ungtõrũ. Sexta ẽ flatꝰ uentoꝝ:et
marie meridionaliũ aut borealiuȝ poſt auſtra
les. Septia ſunt uaporeſ extriſeci eleuati a rebꝰ
fetidis ſicut ſũt cadauera aſſa fetida aut ex aro
matibꝰ ſicut ſũt liliũ roſe:muſcus :aut cũ aliqs
reſpicit puteos ãtiquos: aut cauernas ꝓfũdas
Octaua ẽ ſupfluus motꝰ ſiue aialis ut ipetꝰ ire:
aut furoris.aut corpalis ſicut curſus:labor:coi
tus ſuperfluꝰ. Nona cã ẽ ſicut ſõnus nimiꝰ aut
ꝓfunctꝰ ⁊ inordinatus ⁊ in tpe nõ ſuo ⁊ uigilie
ſuperflue. Decia cã balnea ſuperflua ⁊ inordia
ta ⁊ ſulphurea ⁊ ſil'ia. Undecia cã eſt inanitõ ni
mia aut comeſtio ſuperflua ⁊ crapula : aut rece
ptio ciboꝝ fumoſoꝝ: ſicut ſunt alleũ:uinũ forte:
cepe:fungi fructus. Duodecia cã ẽ terribilis ſo
nus ſicut tonitruũ. Deciatertia cã ẽ nimia capiꝰ
tis coptura. Sed cãe intrinſece doloris capitis
ſunt aut ſanguis aut colera aut fl'a aut mal'ia:
aut aquoſitas uel uẽtoſitas:uel ſimplices ul' cõ
poſite uel uermeſ q pñt in capite generari:ut di
cit Auicẽ.auc̃te indoꝝ lȝ ſit de raro cõtingẽtibꝰ

Secũda diuiſio p̄ncipalis doloꝝ capitꝭ. qui
dá fit a mala cõplõne ſine materia.ſ.calida uel
frigida:ſicca ul' hũida ſimplici ul' cõpoſita. qui
dá fit cũ materia q̃ é aut ſanguis aut fl'a aut co
lera aut mľia uel aquoſitas ul' uẽtoſitas :ſimpli
ces uel ↄpoſite. Tertia diuiſio doloꝝ capitꝭ q
dam é morbus per ſe ⁊ appellatur qñ qs noia
tus morbꝰ nõ p̄ceſſit lꝫ ſm ỽitateꝫ p̄ceſſerit ma
la ↄplõ uel ſolutio ↄtinuitatꝭ.⁊ iõ iſta diuiſio nõ
é realis ſꝫ uulgaris. Quidá é morbꝰ per accñs:
⁊ appellatur qñ talis dolor ſequitur ap̄a aut fe
bré aut alios morbos. Quarta diuiſio p̄nci
palis doloꝝ capitꝭ quidá fit per cám ꝓpriá in ce
rebro.ut qñ cá cõiũcta ⁊ añs é in cerebro nõ ali
unde ꝓueniens. Quidá é dolor per cõitaté ad
aliud mẽbrũ ut qñ uaporeſ aſcendũt a ſtõacho
uel matrice ep̄ate ⁊ ſplene. Quita diuiſio p̄n
cipalis doloꝝ capitis quidá ab itus: ⁊ appella
tur qñ morbꝰ é ſubtus craneũ.ſ.in ſb̄a uel i pá
nicul' uel uẽtricul': ⁊ é quidá ab ex̃.⁊ eſt qũ eſt in
partibꝰ cooperientibꝰ craneũ ⁊ in locis uicis ex
terioribꝰ. Sexta diuiſio p̄ncipal' doloꝝ capi
tis:quidá cõtinet totuꝫ caput:⁊ uocatur cepha
lea:aut ouũ aut paſſio galleata. Et qdá cõtinꝫ
parté capitis:⁊ ſi uná medietaté dr̃ emigranea:
ſi quartá parté dr̃ monopagia.ſi minoreꝫ parté
dr̃ clauꝰ. Septia diuiſio doloꝝ capitꝭ:quidá
ꝓuenit ſubito in tẽpore ſanitatis nullo morbo
p̄cedente:⁊ h̄ eſt ꝓpter multitudiné materie aut
ꝓpter uentoſitaté. Quidá paulati accidit ⁊ h̄ é
ꝓpter paucitaté diſcraſie. Octaua diuiſio p̄n
cipalis doloꝝ capitis:quidá é debilis ſicut é i le
targia.quidá fortiſ in tantũ ꝙ aliqñ frangit cra
neũ:⁊ aliqñ inducit ſpaſmuꝫ:aliqñ accidit pue
ris aliqñ iuuenibꝰ. Nona diuiſio p̄ncipalis
doloꝝ capitꝭ:quidá é qui ſig̃t criſim:quidá nõ.
Exemplũ primi ut ſi in die cretico aduenerit do
lor capitꝭ cũ rubedie faciei cũ appitõibꝰ lampa
dum ſig̃t criſim per fluxũ ſanguinis nariũ:⁊ ſi
ueniat cũ titilatõe labii inferioris cũ dolore ipo
cũdrioꝝ ſig̃t criſim per uomitũ. Decima di
uiſio doloꝝ capitis:quidá eſt fortis ad queꝫ cõ
ſequitur alius morbꝰ ſicut alienatõ ſpaſmꝰ uigi
lie ap̄ata. Quidá eſt ad qué ſequitur nullũ p̄di
ctorũ:quia debilis ⁊ corpꝰ nõ eſt p̄paratum.

Undecia diuiſio doloꝝ capitis:quidá é cum
reumate:⁊ eſt qñ aliqd diſtillat a capite ad par
tes determinatas : ſicut ad aures oculos na
reſ pallatũ ⁊ pectꝰ aut ſtõachũ. Et quidá eſt ſiñ
reumate ⁊ eſt qñ nullũ p̄dcõrũ apparet. Ad
ꝓpoſitũ raſ.ſolũ de oibꝰ his facit tres diuiſio
nes:quarũ p̄ma eſt dolorũ capitis.quidá eſt re
cens quidá antiquꝰ. Secũda doloꝝ capitꝭ qdá
fit a cá extriſeca:quidá a cá intriſeca. Tertia do
lorũ capitis:quidá fit per cõitatem:quidaꝫ per
cám ꝓpriá. Quarto eſt notandũ p̄ncipl'r de
ſignis doloꝝ capitꝭ.ſi cáe doloꝝ capitiſ ſint extri
ſece diſtigui pñt per iudicia pacientis ⁊ aſtátiũ
⁊ per uiſuꝫ ⁊ per tactũ ⁊ per iuuantia ⁊ per no
centia. Sꝫ ſi cauſe ſint intrinſece ſtati debemus
cõſiderare ſi dolor eſt cũ materia:aut ſine mã:
⁊ diſtiguitur ſic. Si dolor eſt cũ materia habet
ſigna. Primũ g̃uitas in capite. ⁊ rõ patet. Se
cũdũ ſi inclinet caput uelut ſi oret ⁊ ſb̄ito eleuet
ſi tũc ſentit ſe graueꝫ ⁊ turbatũ ⁊ magis doloro
ſum:tũc eſt cũ materia. Tertiũ ſignũ eſt qũ ſu
perfluitateſ plures uadũt ad pallatũ uel ad na
res uel ad oculos:ſꝫ ſi dolor fit ſine materia ac
cidunt ſigna ↄtraria predictis . Signa g̃ calidi
tatis ſine materia ſunt caliditas ⁊ inflámatio.
iuuamentũ ab infrigidátibꝰ ⁊ p̄uatio capitis g̃
uitatis. Signa frigiditatis ſine materia ſunt
paruitas coloꝝ ⁊ inflámatõis paucitas extenu
atõis faciei p̄uatõ rubedinis ⁊ malicia cogitati
onis. Signa ſiccitatis ſine materia ſunt p̄ceſ
ſio euacuationũ:aut exercicioꝝ ſuperfluoꝝ uigi
liarũ ſuperfluarũ coitus ⁊ anguſtia. Signa
hũiditatis ſine materia ſunt ſtupor:lꝫ tñ dolor
nõ fiat ex hũiditate ſine materia. Sed ſigna
doloꝝ ex ſanguie ſunt calor ⁊ rubor apparitio
uenarũ iuiſibiliũ in albedine oculoꝝ. Signa
doloꝝ ex colera ſũt pũctura:mordicatio: ſitis:i
flámatio:citranitas coloris. Signa doloruꝫ
a fl'ate ſunt color uergẽs ad albediné : ſomnus
g̃uis:multitudo ſuperfluitatũ:dolor ꝓlixus.

Signa dolorũ a mľia ſunt paruitas coloris:
liuor :ſomnia terribilia: g̃uitas ⁊ põdꝰ: ⁊ ſil'ia.
ſicut etas cõſuetudo tempꝰ cõplexio. Signa
a uentoſitate ſunt tinitus motꝰ de loco ad locũ

Signa uermiũ ſunt prauritꝰ in naribꝰ anheli
tus ſetens ↄmotio iuolũtaria:ſentitur in uẽtre
corroſio:dolor pũgitiuꝰ:timor:dolor:cũ qeſcit
corpꝰ. Signa propter ſenſibilitateꝫ ſunt:quia
ꝓpter quácũqꝫ cám dolet facile ⁊ frequẽter.

Signa doloꝝ cũ reumate cognoſcũtur per
diſtillatõꝫ per nares aut oculos aut pallatuꝫ ⁊
per tuſſim ⁊ ſil'ia iſtis. Signa doloris ꝓuẽiẽtꝭ
ꝓpter cám ꝓp̄á i cerebro ſũt:qr dolor é ↄtinuꝰ
ſine iterpellatõe:nocumẽtũ i reliqs operatõibꝰ
cerebri ſicut tenebroſitas i oculor g̃uis ſõnꝰ: g̃
uitas capitꝭ cũ bõitate diſpõis alioꝝ mẽbroꝝ.

Signa doloꝝ per cõitaté ſũt : qr dolor itendi
tur ⁊ remittitur ſm ꝙ accidit mẽbro cõicáti ⁊ ſic
accidit dolor cũ iterpellatõe. Et ſi a ſtomacho

cognoſcitur ꝑ ğuitaté ſtõachi ꝑ nauſeá ꝑ uomi
tú faſtidiú ⁊ maliciá digõis ſ; ſi ex colera mole
ſtatur pl⁹ añ cibú. ſi ex ſſate ⁊ mlia gñatur plus
p⁹ cibú. Intelligendú tñ ꝙ ois dolor capitiſ
ꝓueniés a ſtõacho a q̃cúq; cá fuerit é mior ime
diate p⁹ cibú q: cib⁹ ſtati ipedit eleuatõ; uapoꝝ
ſ; ſi fiat a ſſate uľ mľia p⁹ breue tép⁹ magis mo
leſtat. ⁊ ſi ex ianitõe lõgo tp̃e durauit ieiuniú: ⁊
ſi ex colera mediocritis. ⁊ iõ appareret multos
decrepitos ⁊ q̃ſi de dolore capitꝭ ꝯtinue ꝯqueri
hñtes repletõis hitudiné p⁹ comeſtioné alleuia
ri: ⁊ ex hoc credétes doloré capitꝭ ex ianitõe eſſe
cú tñ illa alleuiatõ ſit médoſa: q: p⁹ dolor maior
iſurgit. Si v̇o fuerit dolor ꝑ cõitaté ad epar: di
ſcernitur ꝓpter ğuitaté i dextro ipocúdrio ⁊ q:
dolor erit in pte capitꝭ dextra. q: illa ps ſibi ma
gis ꝓportionatur. S; ſi dolor fuerit ꝑ cõitate;
ad ſplené diſcernitur ꝓpter ğuitaté ipocúdrii ſi
niſtri: ⁊ q: dolor é i ſiniſtra pte capitꝭ. Sed ſi ex
uétre fuerit diſcernitur ꝓpter doloré i anteriori
pte capitꝭ. Et ſi ex matrice fuerit túc diſcernitur
ꝓpter grauitaté in margie ſincipitꝭ: ⁊ q: plimu;
é p⁹ ptú: aut aborſú: aut méſtruoꝝ retétõné uel
paucitaté. ſ; ſi ex renib⁹ ⁊ dorſo decliat ad pte;
poſterioré. S; ſciédú ubi materia teneatur i
mirigis ⁊ cerebro dolor ſentitur pticulariter in
radicib⁹ oculoꝝ ⁊ téſio. ſi aút fuerit i pániculo te
géte craneú ſentit ğuediné ⁊ púcturá ⁊ ꝯmotõ;
ſb cute i capite. Quito ṗncipľr notandú d̉ ꝓ
noſtico ꝙ urina uelut ſbiugaliú doloré capitꝭ p̃
ſenté aut futuꝝ ſigt̃. Rõ q: ſigt̃ talis urina ebul
litõ; in materia ex q̃ eleuátur uaporeſ ad caput
Scd̃m ꝓnoſticú urina q́ i febrib⁹ acutꝭ cú cri
ſi ſbito efficitur alba ⁊ tenuis doloré capitꝭ ⁊ ali
enatõ; ſigt̃. Rõ q: ꝑ tale ſignú ſigt̃ur ꝙ mate
ria diuertitur ad ſupiora. Tertiú ꝓnoſticu;
urina cú circulo groſſo apparéte doloré capitꝭ
ſigt̃. Rõ q: ſigt̃ ꝙ i corpe é multa materia ⁊ ué
toſa ⁊ uiſcoſa q́ eleuatur ad ſupiora. Quartú
ꝓnoſticú: urina ğnuloſa ut plĭmú reuma ⁊ ca
pitꝭ doloré ſigt̃. Rõ q: ſigt̃ motú i materia ⁊ ꝑ
mixtiõ; materie cú urina. Quitú ꝓnoſticu;
ois dolor capitꝭ potiſſime cibú auferés ⁊ ſõnu;
é mortaľ. ꝓbatur q: ſigt̃ nocumétú maximú in
v̇tute aiali rõnali. Sextú ꝓnoſticú dolor capi
tis in febre freq̃nter criſim ſigt̃. Rõ q: ſigt̃ mo
tú meri ad ſupiora. vñ fit aliqñ criſ ꝑ fluxú ſan
guinis nariú. Septimú ꝓnoſticum ois dolor
fortis ⁊ acutus potiſſime capitꝭ oé; opatõ; me
dicinalé ipedit donec ſit curat⁹ uel mitigat⁹. rõ
q: dolor ꝓſternit v̇tuté ⁊ iõ morb⁹ obliuioni é
tradéd⁹. Octauú ꝓnoſticú dolor antiqu⁹ ga
leat⁹ inter oés é peſſim⁹ ⁊ difficilioris curatõis.
rõ q: talis ledit totú ⁊ alterauit totú caput ⁊ ce
rebrú tp̃e lõgo. Nonú ꝓnoſticú dolor acutiſ
ſim⁹ repétin⁹ cú amiſſiõe uocis é peſſim⁹. rõ q:
ſigt̃ appoplíam. Decimú ꝓnoſticú dolor ca
pitꝭ cú reumate é deterior. rõ q: ſigt̃ ⁊ ipedit ei⁹
rectá curatõ;. Undecimú ꝓnoſticú ois do
lor capitis ad qué ſeqtur ſpaſm⁹ ⁊ apoſtéa ſe.
oculoꝝ eductio aut nimia ſbuerſio peſſim⁹ é et
mortalis. rõ q: ſigt̃ nocumétú ultiatú i cerebro
Duodecimú ꝓnoſticú ṗuatõ ſenſatõiſ i fe. acu
tis peſſimú é. rõ q: ſigt̃ ſtuporé ⁊ leſioné métis:
iux̃ afforiſmú ſcd̃e pticule. **Quicúq; dolétes
aligd corpis. Almanſor.**

**Deide aq̃ roſ. ⁊ oleú roſ. ⁊ acetú ſu
manť ⁊ ſiľ mixta agitétur donec unú fiát:
⁊ ſuper niué ifrigidata ſup caput fundan
tur. Sillanus.**

Hic põit unú remediú locale dicés ꝙ pre
miſſa flebotõia d; fundi ſup caput oleú roſ. et
aqua roſ. ⁊ acetú ſiľ agitádo infrigidádo inni
ue. Notandú ꝙ cá ptis é triplex. Pria quia
iſta ꝓhibét aſcenſú ſanguis ⁊ uapoꝝ ad caput
cú ſint repcuſſiua. Secúda cá q: ꝯfortát caput:
cú ſint ſtiptica. mébꝝ aút ꝯfortatú põt meli⁹ ex
pellere nocumétú. Tertia cá q: alterat cerebrú
a mala ꝯplexiõe cáta a ſanguie in utraq; q̈litate
⁊ iſta ſút frigida ſicca ⁊ ſtiptica ⁊ debét miſceri:
ut una opatin ꝓueniat ab eis. ⁊ ſm iordanú d;
eé tñ de aceto quátú de aliis: ſ; ſm raſ. d; q̃r
ta pars aceti ꝯmiſceri ⁊ ego h̉ idé credo. ſ; q̃re
d; infrigidari cá é ut ꝓpter frigiditaté quá hút
in ſe ⁊ ꝑ acqſitá cerebꝝ alteretur a mala cõple
xione caľa ⁊ ſi nõ hém⁹ niué tepefiát illa ⁊ poná
tur in puteo: q: túc frigiditas aque penetrabit
ꝑ partes rarefactas. Scd̃o notádú ꝙ ſi illa
nõ ualerét poſſent poni alii ſucci frigidi ⁊ ſicci:
ut plátaginis: v̇ge paſtoris: ſolatri: ſempuiue: ⁊
ğnatoꝝ. ⁊ ſi forti⁹ ifrigidare uelim⁹ addim⁹ ali
qñ opiú iuſqamú mádragorá papauer ⁊ ſilia.
S; itelligédú ꝓ cautela ꝙ narcotica debét
ꝓhiberi niſi ſtáte magna neceſſitate ⁊ q̃ſi d̉ſpe
rata ⁊c̃. Tertõ notádú ꝙ ad idé ualet cerotú
h̉. ℞. ceroti al. gaľ. ℥. ii. laua lauatõib⁹ plurib⁹
cú aceto uľ ſucco plátagis uľ ſolatri line caput:
⁊ ſuppone capiti folia ſalicis uľ uitꝭ ⁊ mirabẽis
effctú ei⁹. Ad idé ualet unguentú populeon
Ad idé ualet embrocatõ hec. ℞. roſ. uiolaꝝ
folioꝝ ſalicis nenufaris ⁊ maluaꝝ ⁊ coquátur i
aq̃ ⁊ ex alto fúdátur ſup caput. Ad idé. ℞.
uiolaꝝ ſiccaꝝ ordei excorticati ſemis cucurbite
aut corticú ei⁹ aut corticú papaueris ſeiſ altee la

ctuce poꝛtulace ⁊ roſ coqꝫtur i aqua ⁊ fiat ut ſu
pꝛa. Et ſi v̓tuté reſolutiuá q̄ras túc mellilotú uľ
camomillá ad oíum pódus addas. Ad ideꝫ
ualꝫ ſuffumigiú h̓. ℞. ſandaľ. citrinoꝝ roſ. ru.
nenufar ań. ʒ. ii. cápHoꝛe. ℈. i. ſpice. ℈. ſ. ponan
tur i uaſe eneo ſtricti orificii cú aq̄ roſ. q̄ꝫtú ſuf
ficit obturetur orificiú ⁊ bulliat ſup cineré: dei
de apiatur oſ ⁊ accipiatur ei⁹ fumuſ ⁊ é exptú.

Et ſi ꝛ̄ſoluer̄ uolum⁹. ℞. ſandoloꝝ ligni alo
es roſ. ań. ʒ. ii. floꝝ camomille. ʒ. iiii. aque roſ.
quátú ſufficit fiat ut ſupꝛa. Ad idem ualet ca
purpurgiú h̓. ℞. olei uioľ: roſ. nenufarini cuꝫ
modico cáphoꝛe ⁊ naribus iponatur. uľ ſic. ℞
opii cáphoꝛe ań partes equales diſſoluátur in
oleo uioľ. ⁊ diſtilletur in naſum. uel ſic ℞. olei
de ſemine cucurbite: olei de ſalice ⁊ narib⁹ ipo
natur. Ad idé ualet odoꝛamentú h̓. ℞. olei
roſ. cú aceto cóquaſſati. iſtis in uaſe poſitis fi
at odoꝛamétú. Quarto notanduꝫ ꝙ iſta có
petút actu fr̄a marie in coꝛpoꝛe multú raro ⁊ ca
lido v̓tute exñte foꝛti ⁊ materia multú calida. ró
pꝫ. Et notandú ꝙ quidá ſunt quoꝝ capitib⁹
modica infrigidatio ſufficit ſicut capita ſenuꝫ ⁊
pueroꝝ mulierú ⁊ eunuchoꝝ ⁊ alboꝛú ⁊ húido
rú ⁊ alioꝝ oíum hñtium caput debile q de faci
li incurrút letargiá ⁊ doloꝛé capitis. Quito no
tandú ꝙ illa infrigidátia nó debét pói ſup par
té poſterioꝛé: qꝛ ibi é nucha a qua oꝛiuntur ner
ui vñ timetur ne nimiſ ledátur. vnde frigidú nu
micú é neruis qnto affoꝛiſmoꝝ. Jté qꝛ pars po
ſterioꝛ é nimis dura quátú ad os. vnde non pe
netrant: ſed poni debét ſuper anterioꝛé parté. ſ.
ſupꝛa fronté uel cómiſſurá: quia ibi poſſunt pe
netrare ⁊ nó timetur ꝺ̓ neruis. Al.

**Eger v̓o a carnib⁹ ⁊ uino abſtineat ⁊
comedat adeſciá citriná ⁊ tapſil ⁊ herbaſ
frigidas ⁊ fructus frigidos. Silla.**

Ponit curá per dietá ⁊ dicit ꝙ eger debet
ſe abſtinere a carne ⁊ uino ⁊c̄. qꝛ multiplicát ſá
guiné. Secúdo dicit ꝙ debet comedere adeſ
ciá citriná ⁊ tapſil. ró qꝛ contrariantur male có
plexioni ſanguinis cum ſint frigide ⁊ ſicce ꝯple
xionis. Tertio dicit ꝙ debet comedere olera
frigida. ſ. lactucas poꝛtulacas cucurbitas códi
tas cú aceto uel agreſta uel uino granatoꝝ. ró
quia parú generant de ſanguine: ⁊ cú hoc con
trariantur ſibi ſalté in una qualitate. ualet etiá
mica panis lota in aqua frigida cú ſuperponi
tur uinú de granatꝭ: ſimiliter létes. Quarto di
cit ꝙ etiaꝫ debet comedere fructus frigidos. ſ.
pꝛuna pira perſica poma cytonia cocta in pꝛu
nis. ró qꝛ tales fructus ꝯtrariátur ſanguini ſo
la in una q̄litatum. Notádú ꝙ adheſia citri
na é cibus factus ex létib⁹ coctis cú aq̄ quibus
additur acetú ⁊ parú croci. ſed tapſil é cibuſ co
ctus ex lentibus coctis ſine alia mixtóe. Secú
do notandú circa pꝛimú dictú ꝙ ſi patiés eſſet
debilis poſſet comedere carnes edi uel pulloꝛú
códitas cú aceto uel agꝛeſta uel uino granatoꝝ
Tertó notádú ꝙ pot⁹ cóueniés eét aq̄ decoctó
nis berberis uľ pꝛunoꝝ: uľ aq̄ cocta ſimplex uľ
uinú de granatis cú aqua frigida uel uinuꝫ de
bile cum q̄druplo aque frigide. Al.

**Uenter aút ſoluat̄ ex mirobalanis ci
trinis ⁊ pꝛunis ⁊ tamaritidis ⁊ zuccaro
albiſſimo. ꝙ ſi iſta nó ſufficiút ſcia malua
uiſci i aceto poſita agitét̄ quouſqꝫ ad ſpiſ
ſediné pu̓éiát ꝺ̓ qb⁹ épľꝫ capiti ſuppóat̄ ex
pſilio quoqꝫ ⁊ aceto épľꝫ fiéi utile é. Sil.**

Ponit curá per mediciná ſolutiuá ⁊ dicit
ꝙ euacuatio per ſeceſſú debet fieri ex mirobola
nis citrinis tamaridis ⁊ pꝛunis cuꝫ zuccaro al
biſſimo. Notandú ꝙ in doloꝛe capitis a ſan
guine medicina laxatiua ponitur in hac foꝛma
℞. pꝛunoꝝ damaſcenoꝝ. ʒ. x. tamaridoꝝ. ℥. i.
coꝛticú mirobalanoꝝ infuſoꝛuꝫ in decoctóe pꝛe
dictoꝝ per nocté. ℥. i. ſ. fricétur de mane foꝛtiter
⁊ colétur ⁊ colature addatur zuccari al. ℥. i. et
miſtretur in auroꝛa. Dubitatur qꝛ raſ ñ do
cet pꝛimo digerere materiá. iuxta affoꝛiſmú pꝛi
me pticule. Digeſta medicari ⁊c̄. Rñdetur ꝙ
ſanguini nó debetur digeſtio. per Auic. quarto
cań. fen. pꝛio trac. ii. ca. de cura putridaꝝ in ge
nerali. Sed ſtati diceret aliquiſ uidetur ꝙ ñ
cóueniat medicina talis: quia per ipſam nó eua
poꝛatur nec euacuatur ſanguis peccans faciés
doloꝛé capitis: igr̄ ⁊c̄. Reſpódetur ꝙ illa ualet
in euacuando coleram modo in doloꝛe ex ſan
guine aliqua eius pars colericatur. Jté qꝛ mú
dificatur coꝛpus a ſuperfluitatibus cóibus in
ſtomacho et teſtinis contentis. Qꝺ̓ ſi iſta.
Ponit iterato curá per alia localia ⁊ diuiditur
in duas ſm ꝙ duo ponit. ſecúda ibi. Ex pſilio
quoqꝫ. De pꝛima dicit ꝙ ſi pꝛedicta nó ſuffece
rint: cóuenit ut capiti ſupponatur emplm̄ fcm̄
ex ſemine maluauiſci in aceto poſito agitando
quouſqꝫ ueniat ad ſpiſſitudiné. Ró quia h̓ em
plaſtrú ſua frigiditate remouet malá diſcraſiá
calidá. ⁊ quia linitiuú é mitigant doloꝛé qꝺ̓ nó
faciebant alia que erant ſicca. Notádú ꝙ re
cepta hui⁹ empli pót ſic foꝛmari. ℞. aceti q̄rt̄.
i. ſ. ſeis altee ꝙ ſufficit ad incoꝛpoꝛandú foꝛtiſſi
me cóquaſſati: oía miſce ⁊ fiat emplm̄ liquiduꝫ
mediocriter. Ex pſilio quoqꝫ. Ponit ſecú

locale ꝛ dicit ꝙ utile ē ſi fiat emplm̄ ex pſilio et aceto qm̄ remouet malá diſcraſiá calidá ꝓueniente ex ſanguie. Notandú ꝙ pſiliú dꝫ eē itegrú ꝛ nó conquaſſatú ſicut dicebatur de altea. Ró q2 in centro ē calidú imo cauterizatiuú: ut Auic. ii. cañ. ca. de pſilio ꝛ mucilago eius tollatur ꝛ fiat emplm̄. Ualet hoc emplm̄. ℞. ſuccú extremitatú uitis cú naſcūtur ꝛ diſponatur cuꝫ farina ordei ꝛ oleo roſ. ponatur ſupra frontem ꝛ loco extrēitatú uitꝫ pōt pōi ſuccus ſempuiue ſolatri ul' ṽge paſtoriſ ul' lactuce ꝛ ſilib9 ꝛc. Al.

Si aút cú iſtis fuerit i pulſu uelocitas ꝛ in tactu ſentitur caliditas: ſꝫ nec in facie neqꝫ in oculis fuerit rubedo nec tēſio. In ꝑncipio ſoluaꝛ uéter: deide fiant ea q̄ diximus. narib9 aút oleú inijciaꝛ uiolatú: uel oleú cucurbite dulcis: aut nenufaris oleuꝫ aut oleú de florib9 ſalicis: quoꝝ quodlibet ſuꝑ niué ifrigidatú capiti ſupfundaꝛ ꝛ nutriaꝛ ut ꝑdiximus. Eger quoqꝫ odoret cáphorá ꝛ aquá roſ. ꝛ ſalices ꝛ uiol'. ꝛ hiſ ſilia. Qđ ſi egritudo mltú iualeſcat fumatur opij ꝛ cáphore vniuſcuiuſqꝫ quátum pōderát duo grana ordei q̄ diſſoluta i olō de ſalicib9 mittátur i nares ꝛ aures. Sil.

Ponit curá qñ cephalea ꝛ emigranea prouenerit a materia colerica: ꝛ diuiditur i quatuor. Prio ponit curá per medicinā laxatiuá. Secúdo per unctioné. Tertio per dietá. Quarto per odoramīta. Scđa ibi. Narib9 aút. Tertia ibi. Et nutriaꝛ ut ꝑdixi. Quarta ibi. Eger ṽo odoret. In pria dicit ꝙ in habétib9 emigraneá ꝛ cephaleá ubi apparét iſta ſigna. Primú uelocitas in pulſu. Secúdú q2 ad tactú ꝑcipitur caliditas. Tertiú q2 in facie ꝛ in oculis nō ſentitur rubedo nec tenſio: arguédú ē ꝙ dolor fit a colera. Secúdo dicit ꝙ iſtis ſignis apparétib9 dꝫ fieri euacuatō per medicinā laxatiuá deide debét fieri ea q̄ dicétur. Notanduꝫ ꝙ rō dictorú ſic uerificatur. primuꝫ q2 colera peccanſ cú ſit multú calida iducit magná neceſſitaté euétandi calidú cordis: ꝑ̄ ꝛc. Secúndú uerificatur q2 colera cuꝫ ſit calida ualde taliter ſe repñtat tactui. Uerificatur tertiú q2 colera ñ eſt rubei coloris: iō ñ cauſat rubediné. Ité q2 eſt pauce quátitatis nō cauſat extéſioné. Secúdú dictú uẽificatur q2 per medicinā laxatiuá euacuatur colera: iō ꝛc. Uerificatur qntú qđ ſbdit: q2 remedia localia debét ſequi euacuatōné regulariter. ꝛ iō dꝫ exponi. i primis ſoluatur uéter. i. in primis ſoluatur ul' pri9 ſoluatur: deide ꝛc. nō ut ſonat uocabulú. Secúdo notandú ꝙ digeſtiuú debet ꝓcedē: q2 colera nō debꝫ euacuari ſalté eradicatiue niſi ipſa digeſta ꝛ dꝫ digeſtiuum eē tale. ℞. endiuie ſcariole lactuce dulcis nouelle añ. M. i. ſúmitatuꝫ papaueris al. ℥. ii. iiii. ſeinú froꝝ. M. ii. uuaꝝ paſſarú mūdataꝝ. ℥. ſ. floꝝ uiolaꝝ ſandaloꝝ rubeoꝝ oiuꝫ añ. ℥. i. zuccari al. lb. i. fiat ſirupuſ clarificatus uſqꝫ ad q̄rtꝫ. v. detur. ℥. i. ſ. cú duplo aq̄ tepide ꝛ h̄ qñ colera ē ſbtilis. ꝛ ſi colera eēt groſſa addatur radicú accori ꝛ ciperi añ. q̄rtꝫ. ſ. aniſi feniculi ſeis baſilicōis oiuꝫ añ. ℥. ſ. ꝛ non ponatur papauer nec q̄tuor ſeia fra: q2 nimis igroſſát.

Aliud digeſtiuú ſi colera ſit ſbtiliſ. ℞. ſirupi endiuie ſirupi uiol'. ſirupi nenufaris oiú añ. q̄rta pars. ℥. i. ſ. miſce. ꝛ ſi colera eēt groſſa adde oxizacare tátundé ꝯpoſite. Notandú ꝙ lauatiuú pōt eē tale. ℞. floꝝ uiol'. nenufaꝝ añ. ℥. i. floꝝ ſticados arabici. ℥. ii. q2 dirigunt reſpiciendo ad caput: prunoꝝ damaſcenoꝝ nūero. x. tamarindoꝝ. ℥. ſ. uuaꝝ paſſaꝝ múdataꝝ ab arill' ℥. i. corticú mirobalanoꝝ citrinoꝝ bene ꝯ̄tuſoꝝ iſuſoꝝ per nocté i decoctōe ꝑdictoꝝ. ℥. i. ul'. ſ. fricétur de mane fortiter ꝛ colétur: ꝛ colatuꝛ addatur caſſie múde bñ piguis. ℥. i. fiat colatura uſqꝫ ad q̄rtꝫ. i. ſ. ꝛ miſtretur i aurora. ꝛ ſi paſſio ē fortꝫ addátur diagridii. ꝑ̄. iii. aut ponatur diaprunis. ʒ. iii. uel electuarii de ſucco roſ. ʒ. iii.

Ad idé in forma cōfectōis. ℞. electuarii de ſucco roſ. ul' diaprunis. ℥. ſ. malaxetur cum ſirupo nenufario ut dirigat ad caput. ul' addatur aliqd ducés ad caput ut peonia ꝛ ꝯficiatur cuꝫ zuccharo in forma dactili. Ad idé in forma pill'aruꝫ. ℞. reubarbari. ʒ. ii. maſticis. ℈. i. ſcamonee. ʒ. i. fiát pill'e cum ſucco rute ul' apii uel uino doſ ē. ʒ. i. ſ. cum téore uirtutꝫ. ul'. ʒ. i. ꝛ meli9. Naribus aút. Hic pōit curá per iiectōꝫ: et dicit prio ꝙ dꝫ imitti naribus oleuꝫ uiol'. aut đ cucurbitꝫ dulcib9: aut de nenufare: aut oleuꝫ de florib9 ſalicis. Scđo dicit ꝙ ſi etiaꝫ applicetur ab ex̄ fundédo ſuper caput ifr̄atú ſuper niue iuuat. Notádum ꝙ rō dictoꝝ ē q2 olea ꝑdcá ſunt frigida ꝛ humida iō remouét malá diſcraſiá cátaꝫ a calore ſiue applicétur narib9 ſiue ab ex̄ approxientur. Scđo notáduꝫ ꝙ loco iſtoruꝫ potes ponere ſuccos ifrigidátes ut ē ſucc9 ſolatri ſempuiue lactuce dulcis i qb9 ifúdatur pán9 duplicat9 ul' ſtupa canapia ut magis ifrigidét. Ad idé vꝫ h̄. ℞. lactꝫ mlíeris cú albumine ouoꝝ bñ agitetur ꝛ ifundátur ſtupe canapie ꝛ ponátur ſupra frōté ꝛ tp̄a. Ad idé vꝫ ébrocatio decoctōnis florum uiolaꝝ. nenufaris ꝛ foliorú ſalicis. Ad idem ualet lotio extremitatum et

tibiaꝝ facta ex decoctōe uitis ſalicis nenufaris
uiol'.et quattuoꝛ ſeminū frigidoꝝ. **Et nutriaẜ**
Hic pōit curā ꝑ odoꝛamēta ⁊ diuiditur ī duas.
Prio facit h' qñ ē debil'. Scdo qñ ē fortꝭ doloꝛ
ſecūda ibi. **Qd ſi egritudo.** De pria dicit ꝙ
patiēs dꝫ odoꝛare cāphoꝛā floꝛs ſalicis: uiolas
aquā roſ. ⁊ ſiliā. rō q2 talia cū ſint frigida ꝓmo
uēt malā diſcraſiā a colera. Notādū ꝙ rece
pta raſ. pñt ſic foꝛmari. ℞. floꝝ uiol'. nēufarū.
floꝝ ſalicis añ. ℥.i. roſ ru. ℥.i. cāphoꝛe g̃.ii. ce
re quātū ſufficit ad incoꝛpoꝛandū. ul' pulueriʒē
tur: ſubtil'r miſce oīa malaxādo cuꝫ aq̄ roſ. ⁊ fi
at pomū ī medio ꝑfoꝛatū: ul' ſine cera ponatur
puluiſ ī pāno lineo ad modū pomi. **Qd ſi egri
tudo.** Pōit curā qñ doloꝛ ē fortꝭ ⁊ dicit quā
do doloꝛ ē foꝛtis ſumātur opii ⁊ cāphoꝛe añ. g̃.
ii. diſſoluātur ī oleo de ſalicibꝰ ⁊ mittatur ī aurs
⁊ nares: q2 foꝛti egritudini foꝛtis cōuenit medi
cina. Notādū ꝙ ſi ex iſtis ſtupefactiuis ꝓce
derꝫ nocumētū aliqd dꝫ poni ī pua q̄ʒtitate ali
qd eiſ ꝯtrariū ut caſtoꝛeū crocꝰ caſſialignea diſ
ſolutis ī aliquo oleo calido ut camōille ul' tyria
ca. Scdo notādū ꝙ illa olea qñ ponūtur in
aure debēt pōi ī pua quātitate ut due gutte ⁊ ac
tu tepida ⁊ parū debēt ſtare ne putrefiāt. **Al.**
**Qd ſi cū p̄dictꝭ egritudinibꝰ nihil eoꝝ que
diximꝰ affuerit: fueritq3 egritudo antiq̄ in
p̄ncipio uēter cū pill'is cochijs ſoluaẜ: q̄s
ego feci. cōfectō pill'arū cochiaꝝ. ℞. pul
ueris pigre. ʒ. x. cologntide. ʒ. iii. ⁊ tertiaꝫ
ſcamonee. ʒ. ii. ⁊. ſ. turbit ſticadoſ añ. ʒ. v
fiāt pill'e ex iſtis: ⁊ ſunt doſes. x. Sil.**

Hic pōit curā cephalee ⁊ emigranee qñ fu
erit a materia frā. ſ. fl'atica. ⁊ diuiditur in duas.
Prio pōit curā ꝑ medicinā laxatiuaꝫ. Scdo ꝑ
localia. ſecūda ibi. Poſtq̄ʒ v̄o. De pria di
cit ꝙ cū ſoda nō fuerit aliqd eoꝝ q̄ dcā ſūt d ru
bedine: ⁊ egritudo ſit cronica ſupple arguēduꝫ
ē ꝙ materia ſit frigida. Secūdo dicit ꝙ ī tali
caſu priꝰ dꝫ fieri euacuatō cū pill'is cochiis q̄ꝝ
deſcriptio ē hec. ℞. yerepigre. ʒ. x. cologntide.
ʒ. iii. ⁊ tertiā. ſcamonee. ʒ. ii. ſ. turbit ſticados
añ. ʒ. v. fiant pill'e ex iſtis. Notādū prio rōe
dcōꝛū uerificatur p̄mū: q2 materia frigida non
pōt īducere rubedinē. Sil'r materia frigida cū
ſit difficil' reſolutōis facit egritudinē cronicam.
Secūdū v̄ificatur q2 pill'e cochie euacuāt mate
riā fl'aticā a capite. Secūdo notādū ꝙ mate
ria frā faciēs doloꝛē capitꝭ ē duplex: q̄dā fl'atica
⁊ q̄dā mel'ica. fl'atica ē duplex q̄dā cū reumate ⁊
q̄dā ſine reumate. Tertō notandū ꝙ matēia
fl'atica ſine reumate añ euacuatōꝫ priꝰ dꝫ dige
ri. rō pꝫ. Digeſtiuū ē h'. ℞. radicū acoꝛicipi
añ. q̄r. ſ. ariſtol'. rotūde. ʒ. ii. iterioꝝ ſqlle. ℥. ii.
vtriuſq3 ſaluie. cētauree mioꝝ maioꝛane folioꝛū
lauri bethōice rute añ. M. i. aniſi maratri ſeis
ſiſeleos ſeis baſilicōis añ. ʒ. ſ. ligricie uuaꝝ paſ
ſaꝝ mūdataꝝ ab arill'. ℥. i. utriuſq3 ſticados flo
rū anthos añ. ℥. i. aceti. ℥. i. mell' elci ʒuccari añ
℔. ſ. fiat ſirupꝰ clarificatꝰ uſq3 ad q̄rtꝭ. v. cui ad
de ſi materia ē frigida multū gariofil'. cubebaꝝ
ſpice pipis añ. ʒ. ii. Ad idē ꝓ paupibus. ℞.
oximell' ꝯpoſiti ſquillitici. ℥. i. aq̄ decoctōis ſal
uie uel roſmarini. Ad idē ſolutiuū ī foꝛma pil
lulaꝝ. ℞. pill'arū cochiaꝝ. ʒ. ii. pulpe cologntī
de bdeli ſubtil'r pulueriʒati añ. ʒ. ſ. miſce oia ma
laxādo cū ſirupo d ſticados. fiāt pill'e dētur ī ī
troitu lecti. Ad idē ſb foꝛma decoctōis liqde
℞. floꝝ ſticados arabici floꝝ boꝛagis bugloſ
ſe añ. ℥. ſ. uuaꝝ paſſaꝝ mūdataꝝ ab arill'. ℥. i.
ʒiʒibe. al. ſeis baſalicōiſ añ. ʒ. i. turbit mūdi bū
gumoſi iteriꝰ agarici añ. ʒ. ſ. coꝛticū mirobalāo
rū kebuloꝝ īfuſoꝛū ꝑ noctē ī decoctōe p̄dictoꝝ
℥. i. ſ. fricētur de mane foꝛtiter ⁊ colētur ⁊ dulco
rētur cū. ℥. i. ſ. ʒuccari: adminiſtretur colatura in
auroꝛa. Ad idē ī foꝛma ꝯfectōis. ℞. ʒinʒib.
ʒ. i. ſ. pipis lōgi galange añ. ʒ. ſ. croci maſticis
añ. g̃. vii. turbit g̃. vi. diagridii. g̃. ii. polipodii. ʒ
i. cubebaꝝ peonie nucis muſcate añ. ℈. ſ. ſtica
doſ. ʒ. i. cū. ℥. vi. ʒuccari: fiat ꝯfectō cū uino cito
nioꝝ ⁊ doſ ē. ʒ. i. ul'. ʒ. ii. Sꝫ in materia fl'atica
reumatica digeſtiuū dꝫ eē tale. ℞. ſaluie folioꝝ
cipſſi añ. M. iii. maſticis olibani añ. ℥. ſ. ligni
aloes. ʒ. ii. mell' ʒuccari albi añ. ℔. ſ. fiat ſirupꝰ
clarificatꝰ uſq3 ad ptes. v. q2 ī materia reumati
ca frā fl'atica ꝯpetūt calida ſtiptica q̄lia ſūt p̄di
cta. ⁊ ꝓ iſta iuētū ē dyaolibanū. Quarto no
tādū ꝙ raſ nō pōit curā doloꝝ capitꝭ a matēia
mel'ica. in q̄ digeſtiuū dꝫ eē tale. ℞. boꝛagis bu
gloſſe radicū accoꝛi radicū cypi coꝛticū fenicl'i
petroſilini añ. ʒ. i. iterioꝝ ſquille q̄rtꝭ. ſ. utriuſq3
ſaluie maioꝛane folioꝝ lauri bethōice melliſſe:
fūiterre añ. M. i. utriuſq3 ſticados floꝝ āthos
añ. ℥. ſ. floꝝ boꝛagis bugloſſe añ. ℥. i. aceti al. ℥
i. mell' elci ʒuccari albi añ ℔. ſ. fiat ſirupꝰ uſq3
ad. v. Ad idē. ℞. pill'aꝝ de lapide laʒuli uel
de lapide armēo. ul' pill'aꝝ indaꝝ. ʒ. i. peonie. ℈
ſ. ꝯficiātur cū ſirupo d ſticados. Ad idē alid
in foꝛma ꝯfectōis. ℞. yere ruffini uel yerelogo
dion: lapidis laʒuli abluti añ. ʒ. ii. ſeis baſalico
nis. ʒ. ſ. puluēiʒētur pulueriʒāda malaxētur cū
ſirupo de ſticados ⁊ miniſtretur in introitu le
cti. Alud ad idem in foꝛma confectōnis.
℞. diaſene. ℥. i. uel confectionis hamech. ʒ. ii.

Alind ad idẽ i forma liqda. ℞. floꝝ boꝛagis
bugloſſe ſticados arabici añ. ℥. ſ. liqricie raſe
uuarũ paſſarũ añ. ℥. i. thymi epithi follicloꝝ
ſene polipodii mõtãi añ. ℥. ſ. ſeis baſilicõis. ʒ.
ii. fiat decoctõ i ſero capꝛio ⁊ i decoctõe tẽperen
tur coꝛtices mirabolanoꝝ idoꝝ bñ gumoſoꝝ
per noctẽ. ℥. i. fricẽtur de mane foꝛtiter dulcoꝛe
tur cũ. ℥. ſ. zuccari ⁊ miſtretur in auroꝛa. Ad
idẽ. ℞. pulueris ſene. ℥. ſ. cũ bꝛodio pulli detur

Quito notãdũ ꝙ ubi ñ poſſet patiẽs ſumeꝛ
medicinã laxatiuã per os ꝯuẽit approxiatio cli
ſteris uł ſuppoſitoꝛii ⁊ i materia flatica. ℞. de
coctõis malue mercurial' aneti rute furfuris lb
i. yerepigre pulueris zucari añ. ℥. ſ. ſalis. ʒ. ii.
olei aneti uł rute. ℥. iii. Suppoſitoꝛiũ ad idẽ
℞. coloquitide. ʒ. i. fell' thauri. ʒ. ii. ſalis: bau
rach añ. ʒ. i. ꝯficiãtur cũ melle. Cliſtere i ma
teria mlica. ℞. decoctõis malue uiolaꝝ bugloſ
ſe fũiterre furfuris. lb. ſ. caſſie. ℥. i. ſene polipo
dii epithi añ. ʒ. ſ. olei oliuaꝝ. ℥. iii. ſalis cõmu
nis. ʒ. i. Almanſoꝛ.

Poſtq̃ vo uẽter ſolutus fuerit iſũda
tur caput ex oleo ſanbacio ⁊ oleo d̃ ben ⁊
mittat i nareſ. Eger quoqꝫ odoꝛet algaliã
⁊ iſufflet muſc⁹ narib⁹. ꝙ ſi egritudo mul
tũ iſeſtauẽit ſumat eufoꝛbii ⁊ caſtoꝛei am
boꝝ añ. vi. ps. ʒ. uni⁹ ⁊ diſſoluta in pauco
oleo ſanbacio mittat i nares ⁊ aures. In
cephalea vo cal'a emplim h̃ frõti ⁊ tẽpoꝛi
b⁹ ẽ iponẽdũ cui⁹ hec ẽ ꝯfectõ. ℞. ſe. lactu
caꝝ ſief memithe ſandaloꝝ alboꝝ ⁊ rube
oꝛũ: ſafel roſaꝝ opij: fiat ex eis emplim p⁹
q̃ꝫ aceto ⁊ aq̃ roſata cõſperſa fuerit: fronti
iponãt ſup qd̃ mittat pãn⁹ aceto ⁊ aq̃ ro.
iſuſus q cũ caleſcũs fuerit iteꝝ iſundat ⁊
deſup ponat. Linimẽtuꝫ vo cephalee
fre. ℞. caſtoꝛeũ eufoꝛbiũ pip ſinapi ſtoꝛa
cẽ rutã marubiũ: q̃ ſiccata ⁊ puluerizata ⁊
etiã tricõizata miſceant ⁊ cõſpgãt uio ve
teri ex qb⁹ fiãt trociſ. ⁊ deſiccẽt. cũqꝫ nece
fuerit ex vno i vino veteri aut oleo coſtio
uel cãmillio diſſoluto. fiat frõti emplꝫ mł
totiẽs. h̃ enĩ emplim oi antiq̃ cephalee con
fert nõ ſolũ ſuppoſitũ ſꝫ etiã auri iiectũ q̃
ſeqt illd̃ tẽp⁹ p⁹ q̃ꝫ i aliquo d̃ p̃dcis olis re
ſolutũ fuerit. Egro vo vinũ vetus ⁊ foꝛte
dãdũ ẽ. Cũ aũt cephalea ꝑ hebdomadaꝫ
vnã pſeuerauerit eger i balneũ mittẽd⁹ ẽt
⁊ ſup caput aq̃ i q̃ camõilla ⁊ amarac⁹ ⁊
neme ⁊ ſticados arabicũ cocta fuerint ſil':
aut ſigillati infundenda ẽ. Sillanus.
Hic põit curã p r̃media localia ⁊ diuiditur
in ſex. Pꝛio põit curã per iunctõnẽ ⁊ capurpur
giũ. Scd̃o per odoꝛamẽtũ. Tertio per linimen
tũ. Quarto per balneũ. Quito per potũ. Sex
to per embꝛocationẽ. Scd̃a ibi. Eger quoqꝫ.
Tertia ibi. Linimentũ vo. Quarta ibi Eger
vo.. Quita ibi. Dũ aũt cephalea. Sexta ibi
Et ſup̃ caput. De pꝛia dicit. pꝛio p⁹ q̃ꝫ fuerit
facta euacuatio per medicinã ſupꝛa caput debꝫ
fundi oleũ ſanbacinũ ⁊ oleũ de been. Notã
dũ ꝙ tale locale dꝫ approxiari p̃miſſa euacua
tõe. Rõ q2 tale cũ ſit calidũ attrahit materiaꝫ.
ſꝫ p⁹ ꝯuenit ꝙ remoueat malã ꝯplexiõꝫ frãm et
reſoluit ſi parũ de materia remãſerit ⁊ h̃ uel ap
pꝛoximãdo ab extra ſupꝛa frõtẽ uł ponẽdo i na
rib⁹. Scd̃o notandũ ꝙ oleũ ſanbacinũ ẽ ole
um baſilici mioꝛis uel olei floꝝ ſanbaci. Ter
tio notandũ ꝙ ad idẽ ualet h̃ cerotum. ℞. olei
laurini uel nardini. ℥. ii. addatur caſtoꝛei eufoꝛ
bii pipis añ. parũ cũ cera fiat unguẽtũ. uł. ℞.
olei de balſamo uł de caſtoꝛeo. Ad idẽ ualet h̃.
℞. tiriace uł mitridati cũ ſucco mẽte miſce ⁊ ſu
perpone. expertũ ẽ. Eger quoqꝫ. Hic ponit cu
rã per odoꝛamẽta. ⁊ diuiditur i tres. Pꝛio põit
curã qñ doloꝛ ẽ debilis. Scd̃o qñ ẽ foꝛtis. Ter
tõ põit iterato curã ſode qñ fit a materia cal'a ꝑ
emplim. Scd̃a ibi. Qd̃ ſi egritudo. Tertia ibi
In cephalea. De pꝛia dicit ꝙ patiẽs dꝫ odo
rare galliã muſcatã. Scd̃o dicit ꝙ narib⁹ dꝫ in
ſufflari muſcus. Rõ ãboꝝ: q2 illa calefaciũt ce
rebꝛũ. Notãdũ ꝙ ad idẽ ualet h̃ pomũ. ℞.
laudãi puri. ℥. ſ. ligni aloes ſtoꝛacis calamite añ
ʒ. i. gariofiloꝛũ nucis muſcate baſilice añ. ʒ. ſ.
puluerizẽtur puluerizãda cũ piſtello cal'o miſce
oia cũ aq̃ roſ. ⁊ fiat pomũ perfoꝛatũ i medio: ⁊
h̃ pꝛo pauperib⁹. Ad idẽ nigella iſuſa i aceto
deiñ exiccata i pãno lineo odoꝛata. Qd̃ ſi egri
tudo. Ponit curã qñ doloꝛ ẽ foꝛtioꝛ ⁊ ẽ. ℞. eu
foꝛbii caſtoꝛei añ. q̃ꝫtũ ẽ ſexta parſ. ʒ. i. diſſolua
tur i oleo ſanbacio ⁊ mittatur i aures ⁊ nares.
Rõ q2 foꝛtiter calefaciũt ⁊ foꝛti egritudini foꝛt̃
cõuẽit medicia. In cephalea. Hic iterato po
nit curã cephalee a materia cal'a ⁊ dicit ꝙ in ce
phalea a materia cal'a ꝯuenit h̃ emplꝫ. ℞. ſeis
lactucaꝝ ſief mẽithe ſãdaloꝝ al. ⁊ ru. ſaufel roſ
opii aſpergãtur aceto ⁊ aqua roſ. Rõ pꝫ. Lini
mentũ vo. Hic põit curã ſode a mã frigida ꝑ
linimentũ. ⁊ dicit ꝙ ſi unus trociſcus qui poni
tur in littera diſſoluatur in uino ueteri uł i oleo
coſtino uel camomillino ⁊ fronti applicetur: iu
uat. Secundo dicit ꝙ ſi mittatur de eodeꝫ i au
re iuuat. Ratio utriuſqꝫ eſt: quia tale remedi
um calefacit cerebꝛum. Pꝛimo notan

dũ ꝙ deſcriptio trociſcorũ ē hec. ℞.caſtoreum
euforbiũ piper ſinapim ſtoracē rutā marubiuꝫ
ſiccentur ⁊ puluerizētur aſpgātur uino ueteri:⁊
fiant trociſci ⁊ exiccentur. Secūdo notandũ
ꝙ ad idē ualet hoc emplm̄. ℞ .laudāi puri. ℥.
iiii.macis.℥.v.milii parũ torrefacti.℥.i.ſ .terbē
tie.ʒ.i.puluerizētur ⁊ miſce cũ oleo camomillio
fiat emplm̄ ⁊ applicetur ſup cōmiſſuram capite
raſo.℞.radicis cucūeris aſinini abſinthii con
quaſſati aā. M.ii.aque dulcis olī cōis aā. q̄r
tũ.i.buliant ſup cineres calidos uſqꝫ ad conſũ
ptionē ꝺbitā.fiat emplm̄ ⁊ cũ decoctōe fiat em
brocatio ſuper partē dolentē. Ad idē.℞.em
plī apoſtolicō.℥. iiii.malaxetur cũ oleo camōil
lino ⁊ extendatur ſupra cōmiſſurā ad quātitatē
dolentis. Ad idē ualet ſacculus talis.℞.be
thōice ſicce.M.i.floꝝ mellilotī milii paruꝫ tor
refacti aā.℥.i.floꝝ ſticadoſ arabicii floꝝ āthos
aā:℥.ii.cōquaſſentur excepto milio fiat ſacculꝰ
ad quātitatē partis dolētis. Ad idem.℞.be
thōice ſicce rutte ſicce aā.M.ſ.floꝝ anthoſ flo
rũ ſticados arabici aā.℥.ſ.cōquaſſentur ⁊ fiat
pileꝰ ad formā capitis . Eger uero. Ponit cu
ram per potũ ⁊ dicit ꝙ egro debet dari uinum
potens ⁊ antiquũ. Ratio qꝛ tale ē calidūꝫ ideo
remouet malā cōplexionē frigidā. Iteꝫ quia ex
ipſo reſtaurātur ſpūs aīales. Notandum ꝙ
uinũ debet dari in pauca quātitate ne uinuꝫ re
pleat nimis caput neqꝫ cerebrũ. Cũ aūt. Po
nit curā per balneũ ⁊ dicit ꝙ cuꝫ cephalea ſtete
rit per unā hebdomadā eger debet intrare bal
neũ. Notandũ ꝙ balneũ ē duplex.quoddaꝫ
ē ulē quoddā pticulare. Uniuerſale eſt triplex.
quoddā aereũ ſicut ſtuphe ⁊ calefacit ⁊ exiccat.
quoddā ē balneũ ignis.ut ponere pacienteꝫ in
furno calido pꝰ remotionē panis: uel ponēdo ī
ſtufa ſicca.quoddā ē balneũ aque calide ut ſul
phureũ:ue! partē decoquēdo herbas calidas.
Sed balneũ pticulare eēt ſuffumigatio fcā cuꝫ
herbis calidis poſitis in ſirupo ſupra uel ablu
tio facta cũ decoctōe herbarũ predictaꝝ ſupra
caput.Et ſupra. Ponit curā per embrocaꝫ: ⁊
dicit ꝙ ſupra caput debet fundi decoctio cāmil
le ſanſuci ſticados arabici.ratio patet. Notā
dũ ꝙ ad ideꝫ ualet hec ablutio capitis.℞. utri
uſqꝫ calamēti origani ſanſuci iſopi foliorũ lauri
aā.M.ii.florũ anthos uel ameos utriuſqꝫ ſti
cados aā.℥.i.buliāt in.lb.vi. aque uſq̄quo re
deant ad.lb.iiii.⁊ fortiꝰ erit ſi bulierit in lixiuio
facto ex cinere ſicuũ uel uitis uel caulinꝫ. Ad
idē.℞.maiorane ſaluie florũ cāmille foliorum
lauri ſticados aā.M.i.buliāt ī aqua ut dictũ ē
uel lixiuio ⁊ abluatur caput ⁊ fricetur. Ad idē
ualet ſuffumigatio hec.℞.thuris ſandarace li
gni aloes aā.ʒ.ii.ponātur ſupra carbones ⁊ re
cipiatur fumꝰ cũ panno ⁊ fricetur caput ante ci
bũ cũ pānis calidis ⁊ pectinetur. Ad idē ualꝫ
maſticatio hec.℞.maſticis uel piperis ul̄ pire
tri uel cubebarũ uel zinzib.⁊ fiat maſticatio et
ſaliua expuatur. Ad idē ualet gargariſma h̄
℞.oximell̄ cũ ſinapi ul̄ pipe:uel ℞.yerepigre
cũ oximelle ſquillitico ⁊ diſtēperetur cũ aq̄ ꝺco
ctionis origani iſopi ſicce uel piretri.uel. ℞.ye
repigre diſtēperate cũ decoctōne ſaluie :uel oxi
melle ſquillitico. Ad idē ualet ſternutatō tal̄.
℞.ellebori al.ſubtiliter puluerizati. ʒ.i. ⁊ nari
bꝰ attrahatur. Itē. ℞.caſtorei uel euforbii ul̄
piretri. Ad idē ualet capurpurgiũ h̄. ℞. aq̄
maiorane.℥.ii.⁊ naribꝰ attrahatur: deinde laue
tur aqua calida. Ad idē ualet ſuccꝰ cucūeris
aſinini ⁊ fortiter apperit. Ad idē ualet ꝯfectō
dcā aurea alexandrina uel pliriſarcoticō uel di
anthos uel tyriaca uel mytridatũ uel diacaſto
reũ ul̄ diaccori ul̄ kebuli cōditi. Al.

**Qđ ſi cephalia quotidie aā comeſtōꝫ
ĩuadat ⁊ pꝰ comeſtionē recedat ſuccurren
dũ ē infirmo aā horā q̄ uenire conſueuit
dando eis bucellas panis ī ſucco granati:
aut vue acerbe aut hoꝝ ſiliũ ifuſas.Silla.**

Ponit curā ſode prouenietis per cōitateꝫ
ad ſtomachũ:⁊ dicit ꝙ ſi dolor capitis accidit
aā cōeſtiōꝫ ⁊ recedit pꝰ cōeſtiōꝫ ꝓ cura dꝫ exhi
beri bucella pāis ifuſa ī uino ḡnatoꝝ: aut agre
ſta ⁊ ſiliũ. Rō qꝛ talis dolor ꝓuēit ꝓpter fluxũ
colere ad os ſtōachi. ſꝫ ſi ꝓuēiat exhibēdo bu
cellas pāis ifuſas ī ſucco ḡnatoꝝ aā horā corru
gādo ⁊ ſtiptigādo os ſtōachi ꝓhibet fluxũ cole
re q̄re ⁊c̄. Notādũ ꝙ dolor capitꝭ qdā ꝓuēit
ꝓpter cām ꝓpriā exñtē ī cerebro:⁊ ꝺ h̄ ſupra di
xi.qdā per cōitatē ab alio mēbro ⁊ ꝺ iſto h̄.Sꝫ
tal̄ p cōitatē pōt ꝓuēire a ſtōacho ul̄ ab epate
ul̄ a ſplene.Ad ꝓpoſitũ ītelligr̄ de eo q prouēit
per cōitatē a ſtōacho:qꝛ ſepiꝰ accidit ꝓpter ma
iorē colligātiā. Itē tal̄ dolor pōt ꝓuēire a mate
ria cl̄a ul̄ frigida.Ad ꝓpoſituꝫ raſ̄ h̄ pōit curā
ꝑmi. Scđo nota ꝙ ī cura doloris capitꝭ ꝓuēi
entꝭ ab alio mēbro duo reqrūtur.Unuꝫ ex par
te mēbri mādātꝭ.Scđm ex parte mēbri recipiētꝭ
Ex parte mēbri mādātꝭ reqrūtur tria.ſ.euacua
tō per flebotōiā ul̄ per medicinā ul̄ per cliſtere
ul̄ per cauteriũ.Scđo alteratō male ꝯplōnis.
Tertō ꝓhibitō aſcēſuſ uapoꝝ ad caput.Ex par
te mēbri recipiētꝭ unũ reqritur.ſ.ꝯfortatō capitꝭ
⁊ h̄ ubi dolor ñ eēt creticꝰ qꝛ ipedieſ criſ̄ ⁊c̄.Al.

Si át cephalea cõtingat ꝓpter multá in
ſole morá ſufficienter ex oleo roſ. ⁊ aceto i
frigidatis curari poterit que tamé ſi ex hoc
nó quieuerit ex alijs infrigidátibus curan
da erit. Si aũt ſoda adhuc perſeuerauerit
⁊ fortior fiat neqȝ vllo mó remoueatur ⁊
timeatur ne eger viſuȝ amittat ⁊ aqua ad
oculos deſcendat téporuȝ arterie ſunt inci
dende ⁊ extrahende. hoc tamé qͦ núc lo
quimur eſt ꝑter nr̃aȝ ĩtétióȝ i h libro. Sil.

Ponit curá ſode ꝓueniétis ꝓpter cám extrĩ
ſecá. ſ. ꝓpter multá morá in ſole. Et diuiditur in
tres ſꝫ ꝙ tria ponit remedia. ſecũda ibi. Que
tñ. tertia ibi. Si aũt. De prima dicit ꝙ ſi dolor
capitis prouenerit ꝓpter multá morá in ſole tũc
cura poteſt fieri ex oleo roſ. ⁊ aceto infrigidatiſ
Ratio q: per hoc remouetur mala diſcraſia ca
lida inducta a ſole: ⁊ hoc ſi ſit ſine materia. De
ſecũda dicit ꝙ ſi dolor nõ ceſſat ex aliis infrigi
dátibus fortiorib⁹ curari dȝ. Ratio q: fortiter
alterabunt. De tertia dicit ꝙ ſi ſoda perſeuera
uerit ⁊ fortificetur ⁊ ſic timor depditiõis uiſus:
uel ꝙ aqua fluat ad oculos. tunc arterie tem
porum ſunt incidende q: talis ſit ex accenſu ua
porũ. Et ſubdit ꝙ hoc nõ pertinet ad hác parté
ſed ſupra ubi determiat de chirurgia. Notádũ
ꝙ ex dictis põt haberi diſtinctio dolorũ capitis
⁊ cura i generali. Dolor capitis é duplex. Qui
daȝ eſt cauſatus ex cá extrĩſeca ⁊ ille eſt duplex:
Quidá cauſatur ex reb⁹ inducétibus malaȝ cõ
plexiõȝ frigidá ⁊ curatur per calida: quidá cau
ſatur a ſolutiõe cõtinui ⁊ curatur per chirurgiá
Alius eſt dolor cauſatus a cá intrinſeca: ⁊ talis
eſt duplex. quidá eſt cauſatus per cám propriaȝ
exiſtenté in cerebro. quidá per cõitateȝ ab alio
mébro: ⁊ talis é duplex. ſ. cũ materia ⁊ ſine ma
teria. Dolor ꝓueniés a materia in cerebro exi
ſtente ⁊ nõ per cõitateȝ curatur per euacuantia
⁊ alterantia. Sed ꝓueniés per cõitateȝ ab aliis
mébris ꝓhibetur per prohibitioné aſcenſus ua
poꝝ ⁊ euacuando humoré ⁊ alterando malam
cõplexioneȝ. Sed dolor proueniés a cõplexiõe
mala ſine materia ſeu per cám ꝓpriá ſeu per cõi
taté curatur per alterantia ſolũ ⁊c̃.

De ſcothomia ⁊ vertigine. c. ii. Sil.

Irca rubricá eſt notandũ. primo ꝙ i
ter ſcothomiá ⁊ uertiginé eſt cõuenien
tia ⁊ differentia cõueniunt. Primo q:
utraqȝ cauſatur ex uaporibus exiſtentib⁹ in ſpi
ritibus uiſibilibus ⁊ in neruis obticis ex parte
anteriori cerebri. Secũdo cõueniunt q: utraqȝ
infert nocumentũ uiſui ſenſui cõi ⁊ v̾tuti ymagi
natiue. Sȝ dr̃nt: q: ſcothomia ex uapore groſſo
fumoſo gñatur: exiſtéte in viis ſpũs uiſibil' ipri
méte ſilĩtudiné in v̾tute ſeu potétia uiſiua: ⁊ pro
pter hoc uidentur res extra que nõ ſunt ad ſimi
litudiné illius rei ſꝫ coloré ⁊ ſimilitudiné illius
uaporis ⁊ illa ſpecies ipreſſa in illo humore cri
ſtallino iprimit i ſenſu cõi ⁊ in imaginatiua quaſ
uidetur ꝙ apparent res extra que non ſunt. Et
dicitur ideo ſcothomia a ſcothos ꝙ eſt uidere ⁊
mia ꝙ eſt muſca quaſi uiſio muſcarũ. Sed uer
tigo eſt a uapore fumoſo exiſtente in viis ſpũs
uiſibilis ⁊ uenis ⁊ arteriis partis anterioris qui
cũ mouetur inducit motũ in ſpiritibus ꝓpter ſb
tilitaté uaporis iprimentis ſuá ſimilitudiné ſui
motus in potétia uiſiua. deinde in ſenſu cõi ⁊
ymaginatiua: ⁊ ideo uidetur ei ꝙ res extra que
nõ mouétur moueátur. Ex his patȝ ꝙ homo ĩ
ſcothomiá nõ cadit in terrá uel raro: ⁊ in uerti
gine ſic: uel ut in plurib⁹. Secũdo notandũ qd
ſit uertigo: eſt eni uertigo quádo homo ymagi
natur ꝙ res moueatur ſupra ipm̃ ⁊ ꝙ eius cere
brũ ⁊ eius corpus inuoluátur quare accidit ali
quádo ut ꝙ nõ regat ſe imo ꝙ cadat. Tertio
notanduȝ ꝙ uertigo ⁊ ſcothomia poſſunt capi
dupliciter. primo quantũ ad originé ſuaȝ: ⁊ ſic
ſunt actio leſa corrupte uiſus: q: primo uiſuſ cor
rũpitur ex illis uaporibus: q: uiſui apparét res
que nõ ſunt uel extra moueri que nõ mouentur
Secũdo poſſunt ſumi quantũ ad earuȝ cõple
mentũ: ⁊ ſic ſũt actio corrupta v̾tutis ymagina
tiue: q: uirtus uiſiua iprimit in imaginatiuam.
Quarto notanduȝ ꝙ ſcothomia ⁊ uertigo ma
gis nocent uiſui q̃ȝ aliis ſenſibus exterioribus.
Prima cá quia nerui uiſiui ſunt propinqniores
imaginatiue q̃ȝ organa aliorũ ſenſuũ. Secũda
cá quia in ſcothomia ⁊ uertigine eſt corruptio
ſpũum ⁊ uirtus uiſiua magis habundat in ſpi
ritibus: propter hoc eni nerui obtici ſunt conca
ui: ut patȝ quarto de accidenti ⁊ morbo. Tertia
cauſa eſt uertigo eſt reſpiciens motũ: q: credit
ꝙ oia moueantur in gyrũ: ſed per uiſuȝ magis
motus percipitur q̃ȝ per aliũ ſenſum: ideo ma
gis appropriatur uiſui. Quinto notaudũ quá
uis ſcothomia ⁊ uertigo noientur noie acciden
tiuȝ: q: ſunt actio corrupta uiſus: q: ſcothomia
dicitur quaſi uiſio muſcarũ: ⁊ uertigo dicitur a
uerto uertis. poſſunt tamé dici duplices morbi
unus cõſimilis: q: in cõplexione fit ratiõe male
cõplexiõis cauſate a uaporibus in cerebro. Ali
us eſt morbus officialis: q: fit opilatio in ner
uis ⁊ uiis ſpũum in anteriori parte cerebri. Se
xto notádũ ꝙ apud medicũ tres ſũt cáe v̾tigis

ſ. ꝑmitiua añs ⁊ ꝯiūcta. Cā ꝑmitiua ſunt res ñ
naturales mltiplicātes uapores i cerebro ſicut
cibi uaporoſi: ut allea cepe ⁊ ſiliа. ⁊ fumoſa ut
legūia oua frixa uinū nouū mouēi circulariter
aſpectꝰ ad res lumioſas ⁊ hꝰ. Cā añs ſunt q̄tu
or hūores: q: ex quolꝫ hūore pñt eleuari uapo
res. Cāe ꝯiuncte ſunt uapores eleuati ab aliis
hūoribꝰ ⁊ ſi ſint groſſi fit ſcothomia. Si v̊o ſint
ſubtiles fit v̊tigo. Septimo v̊o de ſignis ſcotho
mie ⁊ v̊tigis. Signa qñ fuerit ex reuolutōne ſu
pra ipꝫ: uel ex reuolutōe reꝝ ſenſataꝝ uel ex per
cuſſiōe manifeſta ſunt ex re ipſa iducēte. Signa
qñ fuerit ex uapore gñato uel retēto in ipō cere
bro: ſunt añceſſio doloꝝ capitis tynnitus ⁊ tene
broſitas lōga uel fixa añ ocl'os: ⁊ i guſtu ⁊ odo
ratu abbreuiatio ⁊ pulſatio i arteriis añrioribꝰ
⁊ ſpatul'. Signa qñ fiunt a ſanguie ſunt uene in
flate ⁊ facies ⁊ oculi ⁊ caput rubea ⁊ calida ⁊ ſō
nus grauis: ⁊ laxitudo: ⁊ pulſatio i tpibꝰ: ⁊ uria
ſpiſſa ⁊ ſubruffa. Signa ex colera ſunt uigilie i
flāmatio abſq; multitudie grauitatꝭ: ymagina
tiōes citrie uel auree: urina aurea clara ul' citri
na. Signa ex flegmate ſunt grauitas: timor: py
gricia: mltitudo ſomni: albedo oculoꝝ ⁊ corpiſ
humiditatū mltiplicatio i toto corpe: urina indi
geſta alba ſpiſſā: guloſitas ⁊ idigeſtio. Signa
ex mlia ſunt grauitas nō multuꝫ intēſa: uigilie:
cogitatiōes ⁊ ymaginatiōes corupte: uria cla
ra ſbtilis idigeſta: capilli nigri. Signa qñ ueni
unt a cerebro paſſio ꝯtinua: nō ſentitur nocum̄
tū i aliis mēbris. Signa qñ per cōitatē paſſio
nō ē ꝯtinua niſi qñ aſcēdūt uapores ⁊ ſentitur i
alio mēbro nocumētū. Signū ꝓnoſticū iſti ſūt
ꝯſanguinei ⁊ amici epilepticoꝝ nec nō appople
ticorū: quare ſi multiplicant malum regimē ca
dunt in illas paſſiones ⁊c̄. Alman.

Um aliqs illud qđ añ eū ē circula
riter moueri viderit: ⁊ oculi tene
breſcūt ⁊ cadere voluerit: ⁊ facies
⁊ oculi i eadē hora rubuerit: vene quoq;
q̄ ſunt pꝰ aures groſſe appuerit: ex ipis ve
nis miutio faciēda ē. Et vētoſe i collo ⁊ ti
bijs ſunt ponēde. Qđ ſi ꝑdicte vene ñ ap
paruerit ⁊ facies fuerit rubea: ſanguis ex
baſilica erit miuēdus: ⁊ vētoſe i tibijs ſūt
ponēde. In hac ꝑterea ſcothomie ſpē ⁊ i
ea quā añ diximꝰ caput ex oleo ro. ⁊ aceto
ē infundendū. Eger quoq; calida cibaria
vitaꝛ dꝫ. Uēter quoq; ex apozimate miro
bal'. citrinoꝝ qđ i. c. de cephalea diximus
eſt ſoluendus. Silla.

Hic Raſ. ponit curā ſcothomie ⁊ v̊tigis. Et
diditur i duaſ. Prīo qñ fuerit a ſanguie. Scđo
qñ a f l'atc. ſcđa ibi. Cū āt nec i facie. Pria i
duas. Prio pōit curā qñ fiūt a materia ſangui
nea ꝯtēta i cerebro. Scđo qñ a ſanguie ꝯtēto in
alio mēbro. ſcđa ibi. Qđ ſi ꝑdicte. De ꝑma
dicit ꝙ cū appuerint hec ſigna. Primū ſignuꝫ
qñ vꝛ circulariter moueri ꝙ ē corā ſe. Scđo q:
oculi obſcurātur. Tertiuꝫ ꝙ uoluerint cadere.
Quartū facies ⁊ oculi appent rubei. Quintuꝫ
vene q̄ pꝰ aures ſunt appent groſſe ſupple ex iſtꝭ
ſigniſ arguēdū ē ꝙ ſcothomia ⁊ v̊tigo fiūt a ſan
guie ꝯtēto i cerebro. Scđo dicit ꝙ flebotomia
dꝫ fieri ex ill' uenis. Notādū ꝓ rōne dictoꝝ ꝙ
rō ꝑmi ē q: ꝓpter pñtiaꝫ ſanguis i cerebro ele
uātur uapores mouētes ſpūs uiſibiles circula
riter: iō appet illud. Scđꝫ v̊ificatur q: multi ua
pores cōicātur ad oculos iō obſcurātur. Veri
ficatur tertiū q: ꝓpter motū fcm̄ i ſpiritibꝰ cere
bri corpꝰ nō pōt ſuſtētari: q: nō ē inſtrm̄ ul' orga
nū ꝓportionatū. Uerificatur q̄rtū q: aliq̄ pars
ſanguis cōicatur ad alias ptes iō rubificātur.
Uerificatur qntū q: per flebotomiā illaꝝ uena
rū euacuatur ſanguis peccās ⁊ diuertitur lꝫ tm̄
diuerſio fit pauca ex quo ſanguie replētur uene
ut dꝛ in qnto ſigno. Sciēdū tm̄ hic ꝙ Raſ. hic
itelligit ꝑmiſſa ⁊ ꝑſuppoſita flebothomia đ ce
phalica brachii vbi nō ſit aliud ꝓhibēs. Notā
dū ꝙ dicit Raſ i tertio ſigno. Et cadē uoluēit
q: aliqñ ē in v̊tigine caſus ⁊ aliqñ nō: q: qñ paſ
ſio ē nimis fortꝭ ⁊ ē iferēs nocumētū i pte poſte
riori q̄ ē ꝑncipiū v̊tutis memoratiue: ſic ē caſus
q̄re tūc aſſimilatur epilepſie: lꝫ ſit dr̄ia q: in epi
lepſia fit ꝯtractio i caſu. Sꝫ i v̊tigine nō ē ꝯtra
ctio lꝫ caſus. Sꝫ qñ ē paſſio debil': q: paucꝰ do
lor ⁊ paucꝰ vapor nō iferēs nocum̄tū i parte po
ſteriori ſic nō ē caſus. Et vētoſe qdē. Pōit cu
rā per uētoſas ⁊ dicit ꝙ i cura hꝰ debēt poni vē
toſe i collo ⁊ i tibiis. Rō q: per has diuertitur
ſanguis ⁊ euacuatur. Qđ ſi ꝑdicte. Hic ponit
curā qñ ſcothōia ⁊ v̊tigo ꝓueniūt a ſanguie cōi
cato ab aliis mēbris: ⁊ diditur i q̄tuor. In pria
pōit curā p flebothomiā ⁊ vētoſas. Scđo per i
unctiōꝫ capitꝭ. Tertio per dietā. Quarto p me
dicinaꝫ laxatiuā. Scđa incipit ibi. In hac ꝑte
rea. Tertia ibi. Eger quoq;. Quarta ibi. Uē
ter v̊o. De ꝑma dicit ꝙ ſi nō apparuerit ꝑdcā
⁊ facies fuerit rubea dꝫ fieri flebotōia đ baſili
ca. Ratō q: ſignū ē ꝙ ſanguis cōicatur ab alio
mēbro ⁊ plꝰ ab epe iō ⁊c̄. Scđo dicit ꝙ uentoſe
ſunt ponende in tibiis. Rō q: diuertūt ſangui
nē ad loca diſtātia a cerebro. Notādū ꝙ ſic vē
toſe valēt i tibiis diuertēdo: ita poſitō pedū i aq̄

caſa ualet diuertédo uapores ad inferiora ⁊ ſic remouet doloré dubitatur utꝛ alio húore a ſanguie peccáte ꝯpetat flebotóia. ró pꝫ: qꝛ ſi húor eét admixt⁹ ſágui ꝯpetit ſi ñ túc ꝯpetit euacuató cú farmaco ⁊c̃. **In hac ꝑterea.** Hic póit curá ſcothóie ⁊ uertiginis aliúde cauſate ⁊ p cõitaté per inunctioné: ⁊ dicit ꝙ in hac paſſióe ⁊ in alia que fit a materia exiſtente in cerebro: cõuenit ut fundatur ſup caput oleú roſ. ⁊ acetú. Ró quia iſta prohibét aſcéſuꝫ uaporú ad caput repercutiendo ⁊ cõfortando. Secúdo qꝛ alterat malaꝫ cõplexioné in cerebro. Notandú ꝙ dictú Raſ eſt uerꝫ qñ paſſio eſt in pricipio uel auguméto ⁊ qñ materia eſt in fluxu ſed in ſtatu ⁊ declinatióe qñ materia eſt fluxa nó uerificatur dictú Raſ. qꝛ tunc cõpetit reſolutiuú ſicut embrocatio fcá ex decoctióe camomille folioꝝ lauri ⁊ ſimilium Dubitatur utrú medicamé dictú repercuſiuuꝫ ⁊ reſolutiuú cõpetat. Arguitur ꝙ nó: qꝛ ſupra mébrú principale nó cõpetit ponẽ repercuſiua. Scḋo ꝓbatur ꝙ nó ſit fiendú qꝛ túc fieret inflámatio. Ad primú dicendú ꝙ ſuper emúctoriuꝫ cerebri uel alterius pricipalis mébri nó ꝯueniút repercuſſiua: ħ uolunt auctores. ſed ſupra cerebrú ſic. Ad ſcḋm dicendú ꝙ tale ualet in róe cõiuncte cauſe ⁊ maius ſeqtur iuuamentú qꝫ nocumentú. **Eger quoqꝫ.** Ponit curá per dietaꝫ ⁊ dicit ꝙ eger non dꝫ aſſumere cibaria calida. Ratio qꝛ illá ebullitioné inducút in ſanguine ex qua aſcendunt vapores ad caput qui ſunt cauſa iſtarú paſſionú. Secúda cá: qꝛ talia nutrientia multiplicát ſanguiné ⁊ colerá a quib⁹ iſti vapores eleuátur. Notandú ꝙ ſicut oꝫ cauẽ a cibis predictis: ita oꝫ cauẽ ab aliis reb⁹ non naturalibus multiplicantib⁹ ſanguiné ⁊ colerá ⁊ ebullitioné ⁊ motú inducentib⁹ ſicut a ſupfluo ſomno ſupflua uigilia ⁊ reſpicerẽ in fundú a loco alto ⁊ ſic de aliis. Scḋo notandú ꝙ dieta ꝯueniens é ſ. ꝙ debét uti lentib⁹ coctis cú agreſta cõditꝭ cú vino granatorú pánico milio ⁊ ſiſib⁹: aliqñ debent comedẽ carnes edi pulloruꝫ cõditas cum agreſta uel aceto ⁊ poſt carnes comedat piruꝫ uel pomú coctú: uel comedat lactucas ul' portulacaſ cú aceto cõditas. De potu bibat aquá decoctióis berberis uel granoꝝ granatoꝝ: ul bibat aquá ʒuccari cú pſilio: ul' bibat uinú debile bñ liphatú. **Uéter vero.** Ponit curá per medicíná laxatiuá ⁊ dicit ꝙ euacuatio fiat cú decoctione mirobalanoꝝ citrinoꝝ de qua dictuꝫ eſt in c. de cephalea. Ró qꝛ per illá euacuatur colera Notandú ꝙ ſi uertigo ⁊ ſcothomia fiant a colera cura eſt ut prouocetur uomit⁹ cú ſyrupo acetoſo ⁊ aqua calida uel aq̃ decoctióis aneti ⁊ ſemis atriplicis ſi uomẽ nó poſſet bibat decoctioné hanc. ℞. mirobalanoꝝ citrinorú. ℥. i. ſ. piſtentur ⁊ bulliant in ℔. ſ. aque cú. ℥. i. prunorú: ⁊ accipiátur. ℥. iii. illius aq̃ ⁊ in illa aq̃ addatur. ℥. iii. ſyrupi roſ. uel uiolati detur añ diem. Ad idé ualet. ℞. aq̃ caſei ℔. ſ. reubarbari. ʒ. i. ſ. dimittátur in ℔. ſ. aq̃ caſei ante dié coletur ⁊ detur infirmo. Ad idem ℞. ℥. vi. decoctionis prunoꝝ. x. tamarindorú. ℥. i. elli de ſucco roſ. ʒ. ii. ſ. Ad idé. ℞. tamarindoꝝ máne añ. ℥. i. diſſoluatur cú. ℥. vi. aq̃ decoctóis prunoꝝ. Al.

Cú aút neqꝫ in facie rubedo neqꝫ fe. cú ſcothomia fuerit: attédendus eſt an ſit ſtomachi ſubuerſio ⁊ nauſea que ſi affuerit prius vomere cogédus eſt: deide de pillis cochiis doſiꝫ vnaꝫ ſumat: ⁊ a frigidis abſtineat cibis. Sil.

Hic ponit curá ſcothomie ⁊ uertigis a materia flegmatica: ⁊ diuiditur in duas partes. Primo qñ eſt per cõitateꝫ ad ſtomachú. Scḋo qñ eſt per ꝓpriá cám in cerebro. ſcḋa ibi. **Si auté neqꝫ.** Prima in duas. Primo ponit curá per euacuatióꝫ. Scḋo p dietá. Scḋa ibi. **Et a frigidiſ.** De pria dicit ꝙ ubi tá i v̇tigie qꝫ i ſcothóia nó fuerit in facie rubedo nec fe. oꝫ cõſiderarẽ an ſit ſtomachi ſubuerſio ⁊ nauſea: qꝛ tunc arguédú eſt ꝙ fit a materia frigida per cõitateꝫ a ſtomacho. Scḋo dicit ꝙ in tali cá debet pri⁹ ꝓuocari uomitus: deide dꝫ fieri euacuatio cú pillis cochiis. Notandú ꝙ nauſea eſt uolútas uomédi ſine effectu. Subuerſio eſt frequés uoluntas uomédi: ió addit frequétiá ſuper nauſeá. Scḋo notandú ꝙ ſi in ſcothomia nó eſt rubedo in facie nec fe. eſt ſignú ꝙ ꝓuenit a frigida materia. Sed qñ accidit ſubuerſio ⁊ nauſea ſtomachi: ſignú eſt ꝙ fit per cõitaté ad ſtomachú. Sꝫ ró remedii é qꝛ per uomitú euacuatur materia cõtenta in ſtomacho: ⁊ qꝛ pille cochie euacuát materiá flegmaticá a cerebro: ió ⁊c̃. Ad idé ualent pille auree: imo plus euacuát a ſtomacho ⁊ capite. Ad idé valet ħ. ℞. yerepigre. ℥. ſ. oximellis compoſiti. ℥. i. aque decoctionis yſopi uel ʒedoarie. ℥. iiii. uel. vi. Ad idem. ℞. pillarum fetidarum. ʒ. ii. uel. ʒ. i. ſ. ſyrupi roſ. ℥. ii. aque mellis. ℥. iiii. ⁊ detur in matutinis. **Et a frigidis.** Hic ponit curam p dietá ⁊ dicit ꝙ dꝫ abſtinere a frigidis. Ratõ qꝛ frigida augét materiá flegmaticá. Notandú ꝙ dieta cõueniens eſt. primo qꝛ debet comedere carnes edi uel caſtrati paruarú galinarú ⁊ perdicú faſianoruꝫ ⁊ oíum auiú uiuentiú in arboribus ⁊ in pratis ⁊

nō in aquis ⁊ ut plurimū comedat carnes aſſa
tas ⁊ nō elixas ⁊ uitellos ouoꝝ cicera fracta far
rū ⁊ riſum. De potibus uinū debile ⁊ ſtipticum
q: propter debilitaté nō fumat ad caput ⁊ꝓpter
ſtipticitaté cōfortat ſtomachū. Bonū auté eſſꝫ
ut biberet aquá mell' loco uini ⁊ hec dieta ét eét
cōueniens quādo proueniet a mlia. Notāduꝫ
ꝙ ſi vtigo ⁊ ſcothomia poſſunt eſſe ⁊ fieri a ma
teria exiſtéte in aliis mébris ut epate uel matri
ce tñ ut plimuꝫ proueniunt a materia exiſtente i
ſtomacho: q: hic ſunt laciores uie: quia materie
tranſeunt per meri ⁊ yſophagū. Notandum ꝙ
medicina uomitiua in tali caſu eſt taliſ. ℞. radi
cū raphani ſilueſtris. ℥. i. ſemis atriplicis aſſa
ri añ. ℥. ſ. fiat decoctio in. lb. i. aque quouſqꝫ
ueniat uſqꝫ ad. ℥. iiii. coletur ⁊ colatuř addatur
olei cōis. ℥. ſ. croci fortiter cōquaſſati. ʒ. i. quia
fit fortior aceti. ℥. i. detur in hora calidiori diei
poſt aſſumptióeꝫ cibi unctuoſi doſ. ℥. ii. Notá
dū ꝙ ubi per illa nō ſequitur curatio tūc fit cau
teriū ⁊ eſt tale. ℞. cantaridarū remotis capiti
bus ⁊ alis puluerizatarum. ℥. ii. fermenti. ℥. ſ.
miſſe malaxando cū aqua ardéti fiat maſſa po
natur ſup mébꝝ ad q̄ꝫtitaté uni⁹ aualane. Al.

**Si auté neqꝫ aie ſubuerſio neqꝫ nauſea
fuerint neqꝫ caliditatꝭ ſigna apparuerint
venter ex pillis cochijs multotiens ſoluaꝛ
Cibaria quoqꝫ frigida oino vitet. Et gar
gariſmus fiat quo flegma deponatur in
naribus quoqꝫ ponatur aliquid de his q̄
narrauimus quo caput calefiat. Sil.**

Hic pōit curá ſcothomie ⁊ uertiginis quádo
fit a materia frigida propter cám propriá in ce
rebro: ⁊ diuiditur in quatuor partes qm̄ ꝑmo
ponit curá per euacuationé. Secūdo per dietá.
Tertio per gargariſma. Quarto per effuſioné
in naribus ibi ſcđa. **Cibaria quoqꝫ.** ibi tertia.
Et gargariſm⁹. ibi quarta. **In narib⁹.** De ꝑ
ma dicit ꝙ ſi ſubuerſio aie ⁊ nauſea nō fuerint
nec apparuerint ſigna caliditatis debet fieri ſe
pe euacuatio cū pillis cochiis. Notádū pro ra
tióe dictoꝝ ꝙ quādo nō apparuerunt ſigna pre
dicta: ſignū eſt ꝙ fit a materia frigida patꝫ ⁊ ꝙ
materia eſt in cerebro ⁊ nō cōicatur ab alio mé
bro. Ratio quare debꝫ fieri euacuatō cū pillis
cochiis eſt q: euacuant materiá flegmaticá a ce
rebro ⁊ quare debet fieri ſepe euacuatio eſt: qa
morbus factus a tali materia eſt cronicus: ideo
debet fieri ſepe euacuatio ſuppoſita in digeſtióe
in materia. **Cibaria quoqꝫ.** Hic pōit curá per
dietá ⁊ dicit ꝙ eger debet uitare cibaria frigida
rō q: multiplicát materiá flegmaticá. Notádū
ꝙ nō ſolū patiens dꝫ vitare cibaria frigida: ſꝫ
vlr oia ſalté per aliqđ tps ut per duos dies aut
per tres. Rō q: calor naturalis nō repiens ma
teriá cibalé in quá agit: agit in flegma ⁊ ſic reſol
uit uel digerit uel ꝯuertit in ſanguineꝫ. **Et gar
gariſma.** Hic ponit curá per gargariſma ⁊ di
cit ꝙ debꝫ fieri per qđ attrahatur flegma. Rō
q: tunc euacuatur flegmatica materia a q̄ ele
uátur uapores faciétes ſcothomiá ⁊ vtiginem.
Notandū ꝙ dictū Raſ. vificatur in corpoř ñ
diſpoſito ad egritudies pulmonis uel ad ptiſiꝫ
⁊ hoc uoluit Auicé. tertio cañ. fen. ꝑma trac. ꝑ
mo. c. gñali de cura egritudinū capitis. Rō q:
per ipm materia trahitur ad pect⁹ ⁊ ad pulmo
né: ideo ⁊c̄. Secūdo notádū ꝙ gargariſma tra
héſ flegma a capite ſic fit. ℞. bethonice yſopi.
añ. M. i. liquiricie rute uuaꝝ paſſaꝝ mūdataꝝ
ab arill' añ. ℥. i. piretri radicis yreos recétium
añ. quart. i. ſ. ſeminis ſinapis. ſeis ſtafiſagrie
ʒiʒib. al. añ. ℥. ſ. maſticis. ℥. i. mellis eleci q̈rt.
i. fiat apoʒima puꝝ ⁊ clariſſimū uſqꝫ ad quart.
iii. capiátur duo coclearia ſingula uice ⁊ patiés
teneat in ore diu ⁊ ꝓiiciat extra ⁊ fiat ante pran
diū uel ante cená. Ad idé ualet maſticatio pire
tri uel maſticis. ſed q: piretrū habet mordicare
linguá igitur ponitur in panno lineo albo ⁊ po
nitur poſtea ſupra détes ⁊ ſic nō ſentitur tant⁹
dolor ⁊c̄. **In naribus.** Ponit curá per imiſſi
oné in naribus ⁊ dicit ꝙ in narib⁹ debꝫ poni ali
qđ de eis que dicta ſunt que calefaciunt caput
pꝫ. Notandū ꝙ in naribus pōt poni illud qđ
ꝓuocat ſternutationé ut eleborus alb⁹ uel pire
trū uel euforbiū uel piper ⁊ tale ualet attrahen
do flegma a cerebro ⁊ euacuando ſilř ualet: q:
cōmouet cerebꝝ ⁊ ſic calefacit. Et ſilř in narib⁹
pōt poni aliqđ oleū reſoluens ⁊ calefaciens ſicͭ
oleū de euforbio ⁊ cucumere aſinino ⁊ ſimile.
Silř pōt poni puluis talis ⁊ īſufflari nucis mu
ſcate uel nigello: ⁊ per hec intelligéda ſunt oia
iſtis ſimilia que debent approximari premiſſa
euacuatióe. Scđo notádū ꝙ ſi ſcothomia ⁊ vti
go fiant a materia mlica cura dꝫ eſſe talis: qa
Raſ. nō ponit dꝫ eſſe digeſtiuū tale. ℞. ſyru
pi de epithimo. ℥. ii. ſyrupi de fumo terre. ℥. i.
aque boraginis endiuie bugloſe añ. ℥. ii. ul' ſic
℞. ſyrupi acetoſi ſimplicis. ℥. iii. decoctionis
thimi epithimi boraginis bugloſe. ℥. vi. clarifi
cetur optime ꝑ duabus uicib⁹. Solutiuū in for
ma pillari. ℞. pillaꝝ de lapide laʒuli uel arme
no. ʒ. i. uel. ʒ. i. ſ. Ad idé in forma decoctionis.
℞. dyaſene. ℥. ſ. polipodii. ℥. i. mirabol'. indo
rū. ℥. i. piſtentur oia ⁊ bulliant in. ℥. vi. aq̄ do

nec remanea nt.ʒ.iii.doſ.ʒ.ii.detur i maue añ
dié. Tertio notandū ꝙ cura ſcothomie ⁊ ṽti
ginis q̇ fit ex vapore generato ⁊ retento i ip̄o ce
rebro.é cerebrū ꝯfortare ⁊ facere euaporatōm
cū aqua decoctōis abſinthii ⁊ floꝝ camomille
vel melliloti maiorane roſ.⁊ ru.⁊ facere ip̄ʒ ab
ſtinere ab oibus leguminubꝰ ⁊ acutis vt cepis ⁊
alleis ⁊ ſpecial'r nucibus ⁊ vio potéti. comedat
carnes.Comedat poſt cibū pira cocta vel meſ
pilas:vel coriandrū ꝑparatū vel coriandros ꝯ
fectos. Quarto notandū ꝙ cura eiꝰ q̇ fit pp
reuolutōm eiꝰ ſupra ſeip̄m:vl' ex aſpectu eorū q̇
reuoluuntur é qeſcere ⁊ abſtinere a talibꝰ rebꝰ
nocétibus. Uti ét debet ſōno ⁊ tranqlitate:⁊
abſtinere a motu forti ⁊ intenſo.

De Freneſi. Silla.

c Irca rubricā notādū ꝙ hec paſ
ſio pōt q̄drupliciter noiari. Pri
mo freneſis.Secūdo karabitus.
Tertio ſirſen.Quarto apoſtema
calidū cerebri. Dicitur freneſis a frenis vel
pānicul' refrenātibus vl' reſtringentibꝰ ſb̄am ce
rebri ne ſoluatur:qa vt plurimū hʒ fieri in ip̄is
pānicul' cerebri.Dicitur karabitꝰ a ſuo accñte
qđ é alienatio:vñ karabitus é nomé accidentis
arabicū qđ iterpretatur alienatio métis. Dici
tur ſirſen qđ é ap̄a cerebri uel capitis quia ſir in
arabico idé eſt ꝙ caput i latino ⁊ ſen.i.ap̄a. Si
cut birſen é ap̄a pectoris ⁊ dicitur a bir ꝙ é pe
ctus ⁊ ſen ꝙ é apoſtema: Scđo notanduʒ ꝙ
freneſis é duplex.ſ.ṽa ⁊ ñ uera. Uera é ap̄a ca
lidū cerebri ad qđ ſequitur métis aliéatio. Nō
uera eſt mala ꝯplio calida cerebri ad quā ſequi
tur métis aliéatio cauſata a uapore eleuato ab
aliis mébris uel a toto corpore ſicut pʒ in fe. cō
tinua.Et dicitur parafreneſis a para ꝙ é iuxta
⁊ freneſ quaſi ꝓpinqua freneſi q: ſi nō remoue
retur ille uapor fieret uera:⁊ hoc ſepe accidit.
Notanduʒ ꝙ ſi freneſis uera dicatur ap̄a cali
dū cerebri.nō é intelligendū ꝙ ſit quodcūqꝫ ca
lidū:ſed ſolū illud qđ eſt p eſſenciā cal'm.ſi illđ
ꝙ eſt de ſanguine uel de colera licet i ſ'tate ⁊ me
lenconia p putrediné acquiratur cal'itas ñ tñ é
freneſis:ſed litargia. Quarto notandum ꝙ
tres ſūt cauſe freneſis ſm medicos.ſ. primitiua
añcedens ⁊ ꝯiuncta. Primitiua ſūt res ñ natu
rales multiplicantes ſanguiné ⁊ colerā ⁊ marie
i cerebro:ut cibus calidus:aer calidus magna
ināitio:uigilie ſuperflue motꝰ ſuperfluus q̄zuis
ſint alie coadiuuátes.ut etas iuuentutis ꝯplio
calida.ſtatio ad ſolé capite diſcoperto. Cauſa
añcedens é ſanguis uel colera uel utrūqꝫ ſimil'
ñ faciēs apoſtema.Cauſa ꝯiuncta ſūt illi met
hūores actu faciétes ap̄a i cerebro. Quinto
notandū ꝙ colera faciens freneſiʒ eſt triplex.ſ.
aduſta ⁊ ex tali fiunt maniaci.Colera ru.⁊ non
aduſta ⁊ colera citria:ordo i malitia é:q: prima
é deterior ſcđa:⁊ ſcđa tertia. Ratio pʒ. Sex
to notandū ꝙ materia faciēs freneſim.ſ.ſāguis
uel colera pōt ꝯtineri i pānicul is.ſ.i dura m'e:
uel pia m'e:⁊ in ſb̄a cerebri.Ordo i malitia de
terior é illa.ſ.que fit in ſb̄a cerebri.Scđo illa q̇
fit ipia m'e.Tertio illa q̇ fit i dura m'e. Ratio
pʒ bene ſpeculanti. Septio notandū ꝙ lʒ fre
neſis poſſet generari i quolibet uentriculo cere
bri magis tñ generatur i anteriori qm̄ anterior
uentriculus é calidior aliis ⁊ i illo magis agre
gatur ſāguis ꝓpter rethe mirabile ibi exñs qđ
é ꝯpoſitum ex uenis ⁊ artariis: ⁊ ideo i freneſi
plus leditur uirtus imaginatiua imo pōt eſſe le
ſa ⁊ alie ñ. Ut dicit Gal'.tertio de accidéti: ⁊ iō
hʒ peſſimā iaginatiōʒ. Notandū tertio ꝙ i fre
neſi é fortis motꝰ ⁊ ſenſus debil'. Ratio primi
q: i freneſi cerebrū declinat ad cal'm ⁊ ſiccū ꝓp
ter materiā freneſis ⁊ ſic nerui motiui fiunt ſicci
ores ad tactū ⁊ ad motū fiunt ueloc iores ⁊ ma
gis obediétes niſi deueniant ad tantā ſiccitateʒ
ꝙ corrumpantur:⁊ cā eſt ex parte organi. Alia
cā q: uirtuſ imaginatiua iperat motiue ⁊ calidi
tas excedit multū ideo fortiter mouet: ratio ſe
cūdi q: nerui ſenſitiui ſūt humidi pluſ: ut Auic.
Prima primi illo Ca. Dico ꝙ deus. Ideo in
freneſi nimiſ recedūt a téperamento iō debilita
tur ſenſus:q: mébrū non exercet ſuas operatio
nes niſi cū téperaméto. Almanſor.

q Uando aliqué febris cōcluſa
i vaſerit cū forti capitis ⁊ ocu
loꝝ grauedie ⁊ i facie atqꝫ in
oculis vehemēs fuerit rubedo
⁊ capitis dolor ⁊ horror lumi
nis affuerit ⁊ i pulſu uelocitas ⁊ frequétie
ſuꝑfluitas iueniunt.ſigna freneſis certiſſi
ma iudicabunt. Qđ ſi lingua nigra aut ci
trina fiat.⁊ ꝑmiſceat itellectus ⁊ multuʒ
fuerit alienatus.⁊ vigilauerit multū.iam
freneſis ꝑfecta erit. Sillanus.

Hic Raſis determinat de freneſi ⁊ diuidi
tur i duaſ.Primo ponit ſigna.Scđo cura. Se
cunda ibi.Ergo ergo.Prima in duas. Prio
ponit ſigna ꝓnoſtica freneſis ſeu minus certa.
Scđo ponit ſigna demōſtratiua ſeu magis cer
ta.Scđa ibi. Qđ ſi lingua.De prima dicit ꝙ
inueniuntur iſta ſigna. Primum fe. cōtinua ꝯ
cluſa.Scđm fortis grauedo capitis ⁊ oculoꝝ.

Tertiũ uehemens rubedo faciei ⁊ oculorum.
Quartũ dolor capitis. Quintũ horror luminis.
Sextũ uelocitas ⁊ frequẽtia pulſus talia dicun
tur ſigna freneſis certiſſima. Notandũ de rõne
ſignoꝝ uerificatur. Primũ.ſ.febris qñ eſt con
tinua cõcluſa.ſ.rõne ſanguinis aſcendentis ca
put ⁊ apoſtematis. Uerificatur ſcdm per idem
Uerificatur tertiũ:qr pars ſanguinis aſcenden
tis ad caput cõmunicatur ad oculos ⁊ partes
faciei ideo rubificantur. Uerificatur quartũ.ſ.
dolor capitis rõe male cõplexioniſ cauſate a ſã
guine ⁊ rõne ſolutionis cõtinui que eſt i apoſte
mate. Uerificatur quintũ quod ẽ horror lumi
nis. Ratio qr ex lumine magis iflãmatur ⁊ agi
tatur. Jdeo apparet cõtrarietas ⁊ diſplicentia
Uerificatur ſextũ qr ꝓpter preſentiã ſanguinis
augetur neceſſitas magna cordis euitandi.
Quod lingua. Hic ponit ſigna demonſtrati
ua freneſis uel magiſ certa ⁊ dicit ꝙ ſi apparue
rint iſta ſigna. Primuȝ ꝙ lingua fuerit nigra:
aut citrina. Secunduȝ ꝑmixtio intellectus: aut
alienatio. Tertiũ uigilie ſuꝑflue: tunc freneſis ẽ
ꝑfecta. Uerificatur primũ ꝓpter aduſtionem ⁊
caliditatẽ multã. Uerificatur ſecundũ ꝑꝑ inflã
mationẽ multã factã i uentriculo medio: unde
fit permutatio ſpecieꝝ. Uerificatur tertiũ ꝓpter
caliditatẽ que eſt cauſa uigiliaꝝ. Notandum
ꝙ illa ſigna ſunt qñ freneſis ẽ a materia ſangui
nea ⁊ preter illa.ſ.ſunt alia. Repletio uenarum
habitudo corporis groſſa in qua ſanguis ẽ mł
tiplicatus uſus rerũ.ſ.generãtium ſanguinem.
abhominatio .ſ.loquele ⁊ pigricia in ea clamor
poſt ſuũ dormire: extremoꝝ frigiditas ⁊ agita
tio ⁊ anhelitus.ſ.inordinatꝰ urina rubea ⁊ ſpiſ
ſa a ꝑ̇ncipio. Ratio patet. Secũdo notandum
ꝙ ſi freneſis fiat a colera. Signa ſũt uehemenſ
caliditas ⁊ acuitas febris cõtinua alienatio mẽ
tis uehemens: Tertium uſus ante eam rerum
acutaꝝ: ut ſinapis albi piperis mell': uini acuti:
rei ſalſe ⁊ ſimiliũ. Quartuȝ uelocitas pulſus ⁊
ſpiſſitudo. Quintuȝ deſideriũ attrahendi aerẽ
ultra ſolitum cõtinue. Sextum citrinitas faciei
⁊ oculoꝝ. Septimũ inquietudo. Octauum cla
mor ⁊ uociferatio. Nonũ urina albificatur. De
cimũ ſitis uehemẽs. Ratio omniũ patet intelli
genti. Sciendũ ẽ hic ꝙ ſi colera aduratur . Si
gna hec oĩa intenduntur i ſuo eẽ ⁊ cum hoc diſ
poſitio demonii ⁊ rixa ⁊ inquiſitio reꝝ cuȝ extre
mis ⁊ oculi ꝯturbantur ualde. Tertio notandũ
ꝙ ſignoꝝ freneſis: quedã ſignificant freneſiȝ fu
turã ⁊ ſũt illa que dicta ſunt in pria parte. Et q̃
dam preſentẽ ⁊ ſunt illa que dicta ſunt in parte
ſcda. Quarto notandũ ꝙ ſignoꝝ freneſis que
dam ſignificant freneſiȝ ſalubrẽ ut ẽ diminutio
malaꝝ imaginationũ ⁊ accidentium ⁊ materie
euacuatio.ſ.ꝑ fluxũ ſanguinis nariũ uel ꝑ ſeceſ
ſum. Unde ſeqtur alienatio. Quedã ſignificãt
freneſiȝ mortalẽ: ut ſunt urina aquoſa ꝑſeuerãſ
egeſtiõis retentio ⁊ intẽſio maloꝝ accidentiuȝ.
Quinto notandũ ꝙ hic ẽ ſermo de freneſi i q̃
ẽ ꝑmixtio rõnis qr differentia ẽ inter ſtolidita
tẽ: amẽtiã: ⁊ ꝑmixtionẽ rõnis uel alienationem
mẽtis: qr ſtoliditas ẽ actio diminuta ỽtutis co
gitatiue ⁊ fit a frigido. Amẽtia ẽ ablutio ỽtutis
cogitatiue ⁊ ſilr fit a frigido ut plurimũ. lȝ eniȝ
fieri poſſet a calido cũ ſuꝑfluit. ⁊ deicit actu ꝓ
prie uirtutis. Sed aliẽatio mẽtis ẽ actio corrup
ta: ut quando imaginatur uidere muſcaſ ⁊ alia
extra q̃ nõ ſunt ⁊ fit a calido excedente qñ non
deicit actum proprie uirtutis. **Alman.**
**Ergo igiƭ anteq̃ȝ ꝑ̇dicta cõpleanƭ acci
dentia ẽ ſubueniendũ ex ſanguinis detra
ctione ⁊ ventris ſolõne cũ ſucco fructuuȝ
Nutrimentũ vero eius ſit aqua ordei ſcł
aut bis i die ſumpta ꝫm cõſuetudinẽ quã
in tꝑ̇e ſanitatis habuerit. Caput autẽ ex
oxirodino infundendũ erit. Qď ſi multe
affuerint uigilie ſumaƭ violaꝝ ſiccaꝝ. cor
ticũ papaueris al. ordei excorticati. ſe. lac
tucaꝝ. radicis mãdragore omniũ añ. M
i. q̃ oĩa i cucũa plena aqua tã diu coquan
tur donec aqua rubefiat. deide aqua illa
dũ ẽ tepida ab alto ſuꝑ caꝑ̃ fundaƭ. ⁊ ſit
caput ſuꝑ ciminile i quo aqua colligatur
que i cucuma poſita iterũ ſuꝑ caput fũda
tur. hoc autem omni die multotiens fieri
conuenit. Caput ꝑ̇terea mulicbri lacte ad
nuxto inunguẽdũ erit qď ẽt i coto poſituȝ
capiti ẽ ſupperponendũ. Sillanus.**
Hic ponit curã freneſis ⁊ diuiditur i quattu
or. Primo ponit curã ꝑ euacuationẽ. Scdo ꝑ
dietã. Tertio ꝑ localia. Quarto iterato ꝑ eua
cuationẽ. Scda ibi. Nutrimẽtũ uero. Tertia
ibi.. Caput ãt. Quarta ibi. Cũ ãt eger. De
prima dicit ꝙ ergo ẽ ſuccurrẽdũ anteq̃ȝ ꝑ̇dicta
accidẽtia ꝯfirmẽtur ꝑ ſubtractõm ſanguis ⁊ ꝑ
euacuatõm ꝑ ſeceſſũ factã cuȝ ſucco fructuum.
Notandũ ꝙ ſi a ſanguine fiat freneſis tunc fiat
ſubtractio ſanguis flobotomando cephalicam
extrahẽdo uſq; ad ſincopi excluſiue: ut euacue
tur materia peccanſ ſi uirtus ꝯſtiterit ⁊ hoc dȝ
fieri anteq̃ȝ cõfirmentur quod ẽ ad tres uel q̃t
tuor dies. Si tñ cõfirmatur hoc ẽ poſt quattu
or dies cõueniens ẽ ut fiat flobotomia ď uena

frontis uel naſi q2 p hanc magis euacuatur materia peccans i capite. fit ét ſubtractio ſanguinis ꝓuocando fluxũ ſanguinis nariũ. fit ét ſubtractio per uentoſas poſitas i ſpatulis ⁊ hoc debet fieri qñ nõ põt fieri flobotomia. Notanduz ꝙ ſi freneſis fit a colera euacuatio dz fieri uel p aſſumpta per os uel per cliſtere. Cliſtere erit tale. ℞. lactucaꝝ dulciũ. M. ii. ordei. mũdi. M. ſ. folioꝝ malue mercurialis: uiolarie añ. M. ii. folioꝝ nenufarũ. ℥. i. furfurũ pugillum. i. olei uiol'. q̃rt. ſ. caſſie fiſt. ℥. i. diaprunis. ʒ. v. fiat cliſtere uſq3 ad quart. v. ſtomaco uacuo miniſtretur. Ad idẽ. ℞. uiol'. ℥. ii. maluaꝝ. M. i. prunoꝝ ℔. ſ. bulliant ⁊ in aqua accipiatur ex aq̃ illa ℔. i. ⁊ diſſoluantur in ea. ℥. i. tamarindorum mãne. ℥. ii. zuccari uiol'. ℥. ii. olei uiol'. ℥. iii. ſalis ℥. ſ. facta mixtura omniũ coletur ⁊ tepiduz iponatur. Sed euacuatio ſumpta per os ẽ. ℞. tamarindoꝝ. ℔. i. bulliantur in ℔. ii. aque uſque quo ueniat ad ℔. i. ſ. coletur ⁊ adminiſtrentur. ℥. v. p uice. prima ualet nõ ſolũ euacuando ſed ét alterando. Ad idez. ℞. mãne. ℥. i. ſ. diſſoluatur illa cũ. ℥. iiii. aque decoctõis prunoꝝ coletur illa aqua ⁊ detur ante diem. Sed ſi materia fuerit aduſta addatur cũ pruniſ in decoctõe aq̃ ſene fumiterre epithi añ. ʒ. ii. polipodii. ℥. ſ. ⁊ cũ illa diſſoluantur mãna ⁊ tamarindi. Ad idẽ ℞. mirobal'. citrinoꝝ. ℥. i. ſ. prunoꝝ. ℥. ii. piſtentur ⁊ bulliant in aqua donec medietas ſit cõſũpta coletur ⁊ colature addantur. ℥. ii. ſirupi roſ detur ante diẽ. Si aũt materia fuerit aduſta loco mirobolanoꝝ citrinoꝝ ponantur cũ prunis i decoctione. ℥. ii. mirobolanoꝝ indorum ⁊ ſup addantur cum hoc ſene ⁊ epithi añ. ʒ. ii. ⁊ cum ſirupo dicto detur ut prius. Ad idem. ℞. reubarbari. ʒ. ii. aque decoctõis prunoꝝ. ℥. iiii. pulueriza reubarbaro ⁊ pone i illa aqua tunc addantur cum illis ſirupi uiol'. ℥. ii. dimittatur totũ ſic per. xii horas coletur ⁊ detur ante diẽ. Si aũt materia fuerit aduſta ponatur in decoctõe cuz prunis ſene epithi polipodii añ. ʒ. ii. Tertio nota ꝙ poſt talẽ euacuationẽ ſecure põt fieri flobotomia de cephalica q̃ eſt in manu i curuatura brachii uel uentoſatio i crurib⁹ uel i ſpatulis uel apertio ſaphane. ꝓuocatio emorroidarũ: q2 licet materia ſit colera tñ per illã inflãmatur ſanguis ideo ⁊c. **Nutrimẽtũ uero ⁊c.**

Hic ponit curã per dietã ⁊ dicit ꝙ dieta debz eẽ talis q2 dz ſũere aquã ordei ſel' uel bis i die cuz cõſuetudine q̃ erat tẽpore ſanitatis. Notandũ ꝙ ratio predictoꝝ eſt q2 freneſis ẽ egritudo ualde acuata rõe materie ⁊ accidentiũ: unde ñ dz diſtrahi natura a cibo imo dz eſſe itenta circa digeſtionem materie: iõ cõpetit dieta ſubtil'. ſicut aqua ordei. Silr ualet q2 infrigidat ⁊ hũectet. laxat uentrẽ ⁊ opilationẽ apit ⁊ mlta iuuamenta facit. Silr ualet ſuccus granatorũ ul' panis ter i aqua lotus. Notãdũ ſcdo ꝙ patiẽs freneſiz põt ét cibari lactucis ⁊ portulacis cõditis cũ aceto uel agreſta uel cũ cucurbi. coctiſ ꝯditis cũ agreſta ⁊ ſi eſſet debilis cũ carnib⁹ pulloꝝ uel edi elixatis cũ predictis herbis: uel cum papauere ⁊ berberis ⁊ granis granatoꝝ ⁊ agreſta. **Caput aũt.** Hic põit curã per localia ⁊ diuiditur in tres ſecundũ ꝙ trina ponit remedia. Secũda ibi. **Q̃ ſi multe.** Tertia ibi. **Caput preterea.** De pria dicit ꝙ caput debet ẽbrocari cũ oxirodino ⁊ medicamine ifrigidatiuo in quo ponitur acetũ ⁊ oleũ ro. Notandum ꝙ ratio dicti eſt q2 tale medicamẽ eſt infrigidatiuum ⁊ remotiuũ male cõplexionis calide inducte a mala materia: q2 a colera peccante. Scdo cõpetit: q2 prohibet aſcenſum uaporũ ad caput ⁊ iõ tale ſolũ competit materia exiſtente i fluxu Scdo notandũ ꝙ in materia ſanguinea medicamẽ ponitur infrigidatiuũ tale. ℞. ſucci plantaginis. ℔. i. aque roſq. uart. i. aceti. ℥. i. miſce ⁊ capiantur ſtupe canabine i fuſe i iſtis ⁊ ꝯpreſſe ponantur in anteriori parte capitis. Ad idẽ. ℞ ſuccũ uirge paſtoris uel ſuccũ barbe hircine ul' ipogſticados: uel ſuccũ acetoſe. Sz i freneſi a materia colerica infrigidatiuũ debet eẽ hũectatiuũ. ſ. ℞. ſucci lactuce dulcis quart. v. aq̃. roſ. quart. v. aceti. ℥. i. miſce. **Q̃ ſi multe.**

Hic ponit ſm locale cõueniens in cura freneſis maxime itendendo ad uigilias ⁊ dicit ꝙ ſi uigilie fuerint multe ſumantur uiol'. ſiccarũ corticarũ papaueris al. ordei excorticati lactuce dulciſ ſeminũ eius corticũ mandragore añ. M. i. buliant in aqua deinde embrocetur caput. multũ ualet hoc q2 ꝓuocat ſomnũ. fiat multotiens ut fortior fiat ipreſſio. Notandũ ꝙ ſomn⁹ põt ꝓuocari cum ab extra applicatis ⁊ ab intra. Sed applicatoꝝ ab extra. quedã applicãtur capiti ⁊ quedã collo. quedã teſticulis. ⁊ quedã pedibus ⁊ brachiis. Applicata capiti hec. ℞. lactis mulieris puellã lactantis quart. i. ſ. Uitella quattuor ouoꝝ fortiter agitatoꝝ farine papaueris al. quod ſufficit miſce ad modũ unguẽti fluxibilis. Ad idẽ. ℞. caſſie lignee. ʒ. i. opii tebaici ʒ. ii. croci. ʒ. i. fiat puluis ⁊ i corporetur cuz modico aq̃ roſ. ⁊ aceti ⁊ liniantur tempora ⁊ ẽ forte ⁊ expertum. Et applicatur collo. ℞. aq̃ frigide aque roſ. añ. ℥. iii. aceti. ℥. i. ſ. in fundantur

pānus lineus duplicatus hoc facit infrigidādo
cerebrū applicatum teſticulis. ℞.aq̄ roſ.ʒ.v
aceti.ʒ.i.ſ.infundatur pānus lineus ⁊ applice
tur teſticulis ⁊ mulieribus ſub mamill' ⁊ ualet
q2 illa mēbra ſunt neruoſa ⁊ infrīata infrigidant
cerebrū ⁊ ſic ꝓuocant ſomnū. Applicantia pedi
bus brachiis ⁊ cruribus. ℞.decoctōis herba
ruȝ frigidarū ſicut folioꝝ ſalicis nenufaꝝ uiol'.
uitis lactucaꝝ abulantur tibie ⁊ brachia. Ad
idē. ℞.terre ſigillis.q̄rtꝫ.i.ſ.malaxetur cuȝ aq̄
roſ. ⁊ parum aceti ad modum unguenti ungā
tur planum pedum ⁊ manum. Ad ītra in for
ma cōfectionis aplicate. ℞.cōſerue uiol'.cōſer
ue nenufarū an̄.ʒ.ſ. ſemis papaueris albi. iuſ
qami an̄.ʒ.i.zuccari al.q̄rtꝫ.ſufficit cōficiantur
⁊ detur cū aqua ordei uel aqua cocti. ⁊ eſt expi
mentū Alexandri. Ad idē. ℞.ſeminis lactu
ce ſeis papaueris al.an̄.ʒ.ſ.zuccari al.ʒ.iiii.fi
at targea groſſa: uel puluis addatur ſemis en
diuie ſeminis portulace ſeis zinzib. ſeiſ iuſquia
mi an̄.ʒ.i.ſed additur zinzib. ut uirtus medicie
melius penetret ⁊ cicius. Ad idē. ℞.diapapa
ueris.ʒ.ſ. Ad idem loc de papauere in forma
potabili. ℞.ſirupi de papauere uel nenufaruȝ
ʒ.i.ſ.cū aqua roſ. uel aqua ordei. Ad idem
℞.lactucis papaueris al.ʒ.ii.aque roſ. uel or
dei.ʒ.ſ. **Caput preterea.** Ponit tertiū loca
le ⁊ dicit ꝙ caput debet inungi oleo uiol'. ad mi
xto lacte mulieris puellā lactantis infundendo
coitū in illis de ſuponendo. Ratio q2 alterant
malā cōplexionē. Et ſi hoc ꝓiiciatur i nares ē
mirabile. Ad idē inunctio facta cū oleo roſ.
uel de ſalice uel de nenufare: uel de papauere ul'
de populeon in quo ſit aliqd aceti uel d̄ mādra
gora uel de iuſqamo. Ad idē. ℞.olei mādra
gore.ʒ.i.ſ.opii tebaici.ʒ.ſ.miſce ⁊ ponatur in
tra nares. Secundo notandum ꝙ predicta
maxime ualent materia exiſtente i fluxu: ſȝ ma
teria exiſtente fluxa cōuenit reſolutiuū. Et unū
eſt ſcindatur catulus lactans ⁊ euiſceretur ⁊ po
natur actu calidus ſupra anteriorē parteȝ capi
tis. Ad idem. ℞.pulmonē arietis calidū ⁊ ap
plicetur parti anteriori ⁊ ſi ifrigidatur ponatur
in aqua calida ⁊ intra manus cōprimatur ⁊ ite
rum applicetur ⁊ hoc fit multis uicibus. Aliud
ad idē in forma cōfectionis. ℞.floꝝ camomil
le aneti maiorane roſ.an̄.M.i.bulliant in aq̄
⁊ fiat embrocatio. Ad idē. ℞.uiol'. anthos
melliloti folioꝝ lauri an̄.M.i.bulliant ⁊ fiat ut
prediximus. **Almanſor.**

**Cum autē eger in principio hui⁹ egri
tudinis i uiriū fortitudinē permanere in
uentus fuerit minuendus erit niſi ſuper in
firmū timueris. Poſtq̄ȝ eius egritudo mi
nui ceperit nequaq̄ȝ minuatur. Q̄d ſi eiuſ
uirtus iam diſſoluta fuerit ex alio regimie
preſeruetur donec euadat. Sillanus.**

Hic reuertitur ad ponendū cura freneſis p
flebotomiā ⁊ diuiditur in duas. Prio quando
eſt egritudo in ꝑncipio. Scdo quando eſt in d̄
clinatione. Secunda ibi. **Poſtq̄ȝ vero.** De
prima dicit ꝙ ubi eger reperiatur cū fortitudie
uirtutis in ꝑncipio debet flobotomari niſi ſit ti
mor de i firmo Dubitatur utrū in ꝑncipio fre
neſis cōpetat flobotomia. Videtur ꝙ non per
Auic. quarta ꝑmi.c.de flobotomia circa prici
piū. dicit eni ꝙ in principio flobotomia penit⁹
dimittatur. q2 humores ſubtiliat ⁊ fluere facit:
⁊ ſanguis admiſceiur eis ⁊ eſt cuȝ nihil euacua
tur ex eo ꝙ euacuari oportet. In oppoſituȝ
eſt raſ. Dicendū ꝙ in aliquibus caſibus pōt i
principio cōpetere flobotomia. Primus caſuſ
eſt qn̄ humores peccāt ſua quantitate. propter
hoc uerificatur afforiſmus ille ſecūde particule
inchoantibus morbis ⁊c̄. Secundus caſus eſt
magnitudo morbi ut in apoſtemate ſicut in ſq
nantia freneſi pleureſi ⁊ huiuſmodi ut ꝓhibea
tur fluxus ad locū apoſtematum ⁊ per ꝯn̄s au
gumentatio apoſtematis. Tertius caſus ē qn̄
materia eſt furioſa tunc eni nō expectatur dige
ſtio. Ad auic. dicendum ꝙ intelligit ubi mate
ria peccat ī ſua quantitate: uel ubi non ē furio
ſa uel nō ſit magnitudo morbi ⁊ apoſtema: uel
aliter ꝙ auic. loqtur ibi de eradicatiua. hic ṽo ē
ſmo de minoratiua. **Poſtq̄ȝ vero.** Hic pōit
curā freneſis in declinatione ⁊ dicit ꝙ ſi egritu
do fuerit i declinatione nō cōpetit flobotomia
Rō q2 ſignū eſt ꝙ natura habȝ dominiū ſupra
materiā i reſoluendo uel i euacuando. Sed na
tura nō indiget auxilio niſi cū non pōt dn̄iari.
morbo. Secundo ꝑncipaliter dicit ꝙ ſi uirtuſ
ſit debilitata nō cōuenit flobotomia: ſed cōue
nit pſeruatio cū alio regimine. Rō q2 debilitaſ
uirtutis ꝓhibet ab euacuatione. Notandū
ꝙ dictū Raſ debet intelligi de uera freneſi ab
ſolute q2 ſi in freneſi in declinatione eſſēt ſigna
dn̄ii ſanguinis ut repletio uenarū. poſſet conce
di flobotomia. Secundo notandū ꝙ debili
tas uirtutis ē duplex. quedā ꝓuenit ex repletiōe
⁊ dicitur debilitas uirtutis accidentalis ⁊ hec
nō ꝓhibet ab euacuatione. Et alia ē debilitas
q̄ ꝓuenit ab euacuatione ⁊ dicitur eſſentialis ⁊
talis ꝓhibet ab euacuatione. Ad propoſitum
eſt ſmo de ſecunda debilitate ⁊ uirtutis.

De appoplexia **Sillanus.**

Otandū circa rubricā. Primo Apo
plexia ſic diffinitur ab auic. prima ter
tii. Apoplexia ē ocioſitas membrorū
cū priuatione ſenſus ⁊ motus pp oppilationeꝫ
cōtingentem in oibus uentricul' cerebri ⁊ i cur
ſibus ſpūs ſenſitiui ⁊ motiui. Secundo notā
dū ꝙ appoplexia duo iportat. ſ. accidens qđ ē
nocumentū i ſenſu ⁊ motu qđ eſt priuatio ſēſuſ
⁊ motus: ⁊ quantū ad hoc dicitur ocioſitas. i.
priuatio ſenſus ⁊ motus. Scđo appoplexia im
portat egritudinis eſſentiā q̄ eſt cā huius acci
dētis ⁊ ē opilatio: ⁊ quātū ad hoc dixit propter
opilationē cōtingentē. Ratio pꝫ q: appoplexia
eſt morbus official' q: opilatio. pōt dici morb⁹
cōſimil': q: cōplexio mala frigida ul' cal'a ſcđm
ꝙ cā faciens opilationē cauſat malā cōpl'oneꝫ
cal'am nl' frigidā ⁊c. Tertio notandū ꝙ cau
ſe appl'ie ſūt tres. ſ. primitiua antecedēs ⁊ cōiū
cte. Primitiue ſūt res n̄ naturales materiā mul
tiplicantes i cerebro. ſ. ſanguineā ul' fl'aticam ut
magna crapula. potus nimi⁹ uini ſuperflue ui
gilie debilitas cerebri. potus aque. aer frigid⁹
⁊ humidus pluuie ⁊ uenti. Canſa antecedēs eſt
fl'a ul' ſanguinis nō opilans uētriculos cerebri
actu aptus tamen opilare. Cauſa cōiuncta ſūt
illi met humores qn̄ actu opilant ⁊ tūc eſt dete
rius. aliqn̄ non ⁊ tūc ē minus malū. **Almā.**

**Um aliquis quaſi dormiens iacet
⁊ ſine ſomno ſtertit ⁊ cum pūgiť
n̄ ſentit tūc iā patiť appl'iaꝫ. Sill.**

Hic determinat de appl'ia. ⁊ diuiditur in q̄t
tuor. Primo ponit ſigna appl'ie. Scđo diſtin
guit appl'iam quantū ad ſuas ſpecies. Tertio
determinat de appl'ia quantū ad terminationē
Quarto ꝓſequitur ponendo curaꝫ. Secunda
ibi. **Eſt autē.** Tertia ibi. **Hec quidam paſſio**
Quarta ibi. **Cū ergo iſta.** De prima dicit
ꝙ qn̄ illa ſigna apparent. Primū ꝙ quaſi dor
miens iacet aliquis. Secundū ꝙ ſine ſōno ſter
tit. Tertiū ꝙ qn̄ pungitur non ſentit. arguēdū
ē ꝙ talis patitur appl'iam. Notandum ꝙ ra
tione dictoꝝ uerificatur primuꝫ: q: ſicut in dor
miente fit opilatio primi uentriculi unde ceſſat
ſenſus ⁊ motus. ſic in appl'ia pp opilationeꝫ ꝓ
hibetur ne aer libere attrahatur ul' expellatur
ideo facit illū ſonū ſtertorē. Uerificatur tertiuꝫ
pp opilationē pfectā ꝓhibetur ne ſpūs animal'
ſenſibil' tranſeat ad mēbra. Scđo notandū
ꝙ ſignoꝝ appl'ie. quedam ſunt ꝓnoſtica. Et q̄
dā demōſtratiua. Pronoſtica ſūt ſtupor. Uer
tigo ⁊ dolor capitis. tenebroſitas uiſus inflatio
uenarū gul'e ⁊ colli. grauitas ⁊ pigritia. Urina
plena reſolutionib⁹ multis ⁊ uariis cuius i ſub
ſtātia ē color pallidus. Demōſtratiua ſūt q̄
poſita ſūt. Tertio notanduꝫ ꝙ ſignoꝝ appo
plexie: quedā ſunt mortalia ⁊ q̄dā ſunt ſalubria.
Salubria ſūt aduent⁹ paraliſ poſt appoplexiā
Mortalia ſūt augumentatio maloꝝ accidentiū
ſpeciliater qn̄ cū ſternutatorio forti patiens nō
ſentit nec mouetur. Notanduꝫ quarto ꝙ dif
ferentia eſt iter appl'iam epilepſiā. Sincopin
ſubeth ⁊ letargiā cū quib⁹ vr̄ habere magnam
cōuenientiā. Differunt eni appl'ia ⁊ epilepſia:
q: epilepſia eſt egritudo partis anterioriſ appo
plexia nō. Secundo appopleticus dū cadit cla
mat. epilepticus v̊o nō. Tertio q: in epilepſia ē
motus q: nerui cōtrahuntur uerſus cerebrum
i appl'ia uero nō imo fit relaxatio. Quarto dif
ferunt q: in appl'ia apparet plus priuatio anhe
litus. q̄ꝫ in epilepſia. Quinto quia appl'ia tarđ
terminatur. Epilepſia uero cito. Sed cōuenie
tia eſt: prima ex parte ſubiecti quia utraqꝫ fit in
cerebro. Secundo ex parte materie q: ut plim
fiunt ex flegmate. Tertio ex parte aduentus qa
utraqꝫ aduenit ſubito. Sed appl'ia ⁊ ſincopiſ
differunt: primo q: in appoplexia facieſ aſſimil
latur faciei hois uiui. In ſincopi uero facies aſ
ſimilatur faciei hominis mortui rōne reuocatō
nis ſpūs ⁊ ſanguinis ad cor: ⁊ ideo ē magnum
dubiū utrū ſint uiui uel mortui q: ſi pungātur
non ſenciunt: ⁊ quaſi oēs dicunt ꝙ n̄ debent ſe
peliri niſi poſt. lxxii. horas ⁊ ſūt tres dies natu
rales. Secūdo differunt q: in ſincopi deffiiciūt
ſil' pulſus ⁊ anhelitus in appoplexia uero ut plu
rimum reperitur pulſus ⁊ ēt anhelitus. Tertio
differunt q: ante aduētū appoplexie caput erit
graue: ſed nō ſic erit ante ſincopim. Sed in hoc
ꝯueniunt q: i utraqꝫ paſſione ſtant ſicut corpo
ra mortuoꝝ. ſed appoplexia ⁊ prefocatio diffe
runt in hoc q: in prefocatōe matricis cū aduēit
apparet contorſio fortis ſupra genua: ſed in ap
poplexia nō. Secundo differunt q: licet hn̄tes
ꝑfocationē matricis non poſſunt reſpondere: i
telligunt tn̄ ⁊ audiunt ea que dicuntur ⁊ p⁹ abla
tionē illius accidentis recordātur: ſed apople
tici nō. Sed cōueniunt in hoc q: in utraqꝫ paſ
ſione corpus ſtat ſic priuatum opationibus na
turalibus ſicut corp⁹ mortuū. Sed appoplexia
ſubeth letargia ⁊ cōgelatio differunt: q: ſubeth
letargia ⁊ cōgelatione non ē priuatio anhelituſ
ſicut in appoplexia eſt ſal apparenter. Secūdo
differunt: q: habentes letargiā ſubeth ⁊ conge
lationē ſentire poſſunt ſenſibilia excellentia: ſed

appopletici non pp maiorem oppilationem.
Tertio differat quia ſubeth letargia ⁊ congela
tio ꝓueniunt paulatim: ſed applia ſubito. Sed
cõueniunt in hoc quia in oibus apparet corpꝰ
inſenſatũ ⁊ quaſi mortuũ. ſed ſubeth ſeu ſtupor
differt a letargia ⁊ congelatione quia i letargia
ē febris: ⁊ in ſubeth nõ. Secũdo letargia ē paſ
ſio poſterioris cerebri. Subeth uero anterioriſ
Tertio quia in letargia ē apoſtema: ⁊ ſubeth n̄
Quarto notandũ ꝙ ad cognoſcendũ utrũ ap
popleticus ſit uiuus uel mortuus ſigna ſũt duo
Primũ ut ſumatur cotũ carminatum uel lana
bene carpiata ⁊ naribus ⁊ ori apponatur oibꝰ
feneſtris clauſis ſi mouet cotũ uel laná adhuc
uiuit: ſi n̄ ſignũ ē ꝙ ē mortuꝰ. Secũdũ ſignũ
ſumatur ciatuſ plenus aqua: ⁊ oibuſ i domo qe
ſcentibus ponatur ſupra pectus uł cor ſi aliq̄li
ter mouetur ē uiuus ſi non ē mortuus: q2 ſi nõ
tunc ē ſignum ꝙ ceſſat motus cordis. Dubi
tatur quare appopleticus debeat teneri . lxxii.
horas anteq̄ꝫ ſepeliatur. Dicendũ ꝙ paſſio ē
ꝑperacuta ideo ſi fuerit uiuus apparebit q̄rto
die aliquod ſignũ ſi nõ apparebit facies hois
mortui cũ egritudo per pacuta terminatur i q̄r
to die. Secunda ratio q2 in tali tp̄re complétur
motus ſpiritus ⁊ humorũ in corpore. Tertia rõ
quia luna in tribus diebus tranſit unũ ſignum
de ſignis zodiaci: ⁊ ſm quod ē i diuerſis ſignis
diuerſimode influit: ⁊ ideo in tali permutatiõe
apparebit ſi ſit uiuus. Quarta ratio ē quia ſic
ē expertum per experientiá. Secũdo dubitatur
Utrũ magis uel cui magis accidit applia. An
pueris uł ſenibus. Et ꝓbatur ꝙ pueris q2 pue
ris magis accidit ~~appoplexia~~: ergo ⁊ appople
xia ꝯn̄a tenet a ſimili: q2 ut plurimũ fiunt a ſili
materia. An̄s ē Auic. prima tertii trac. v. c. de
applia. In oppoſitum ē Auic. in dicto loco.
Ad rationé negatur ꝯn̄a: ⁊ nõ tenet ſimilitudo
⁊ cauſa ē q2 epilepſia fit a uaporibus eleuatis a
materia fl'atica ad caput ⁊ ad hec requiritur ca
liditas eleuans ⁊ hoc ē in pueris. ſed appople
xia fit a materia fl'atica ut plurimũ. Et ad hoc
non requiritur caliditas eleuans ⁊ hoc plus fit
in ſenibus: quia ſunt frigidi naturaliter ⁊c.

Almanſor.

Eſt aũt huius egritudinis quantitas
ſm ꝙ fortiter aut debiliter ſtertit. ſi autem
ſpuma ab ore exierit non ē ei medicandũ.
Cũ aũt parum ſtertit egritudo eſt leuior.
Hec quidé paſſio aut interficit cito aut in
paraliſim tranſit. Sillanus.

Hic Raſ ponit ſpés applie ⁊ diuiditur i du
as. Primo facit hoc. Secundo oſtendit per ſi
gna cognoſcendi que applia ſit curabilis ⁊ q̄ n̄
Secũda ibi. Si tamen ſpuma. De prima di
cit ꝙ quantitas huius egritudinis ē ſecundum
ꝙ fortiter uł debilr ſtertit. Dubitatur quot ſũt
ſpecies appoplexie: ⁊ videtur ꝙ ſint quattuor p
Gal. in cõmento ſecunde particule. ſ. ſoluē ap
poplexiá forté ⁊c. Prima in qua anhelitus ē ꝓ
uatus. Secunda ē in qua ē auguſtioſus ⁊ cum
ſtertore. Tertia in qua anhelitus ē ſine ordine
Quarta in qua ē cum ordine. Secundo proba
tur ꝙ ſunt due ſpés p ypo. in afforiſmo ſoluere
appliam ⁊c. ſ. fortis ⁊ debił. Tertio ꝓbatur ꝙ
ſint treſ p Auic. pria tertii. c. de applia. Dicen
dum ꝙ ſpés applie poſſunt diſtingui mltiplici
ter. Primo ex loco cauſe: q2 cauſa applie faciéſ
oppilationé uł ē in uiis que ſũt a corde ad cere
brum ⁊ in arteriis appopleticis. Uel i uiis que
ſunt in cerebro ad alia mébra. ⁊ ſic ſũt due ſpéſ
Secũdo poſſunt diſtingui ex cauſa: ⁊ tunc diſti
guendo generaliter cá applie uł ē materiał uel
i materiał. ſ. mala cõplio ſine materia ⁊ ſic ſunt
due ſpés. Sed ſpecialiter cá applie põt eē quili
bet humor licet ſepius ſit ſanguis uel flegma:
⁊ ſic eént q̄ttuor ſpés. Tertio pñt diſtigui ex ma
nerie: q2 applia uł ē curabił uł i curabiliſ: ⁊ ſic
ſũt due ſpés. Quarto pñt diſtingui ex qualita
te q2 uel fortis uel debilis: ⁊ ſic ſunt due ſpés et
ſic diſtinguit Raſ. Quinto poſſunt diſtingui
ex accidentibus circa anhelitũ ⁊ tunc ſꝫ Auic.
ſunt tres ſpés. Prima in qua ſit anhelitus ual
de paruus cũ ſtertore interceptus. ſecunda i q̄
ē omnino ꝓuatio anhelitus. Tertia in qua ſua
tur anhelitus ſine magno nocumento. ſed ſcđꝫ
Gał. eſſent quattuor ut dictum ē i primo argu
mento. ſed poſſunt reduci ponendo tres ſcđm
Auic. Aut quattuor ſm Gał. Aut duas ſecun
dum ypo. q2 applia uel ē fortis ⁊ non curatur.
Uel ē debilis ⁊ curatur non tamen de facili. ſꝫ
ſi fortis. Uel talis ē in ultimo in qua non appa
rent anhelitus. Sed ſecundum lilium ex pte
accidentiũ ē q̄druplex ⁊ diſtinguitur ſic. Pria
ſpés ē ſine omni anhelitu ⁊ uoce ⁊ ſpuma et cũ
ſenſu et motu. ſecunda ſpecies ē quando ſuſpi
rat cum magna difficultate et ē ſpuma in ore ⁊
uox ē ſicut ſtrangulatorũ. Uel inordinatio an
helitus ē magna ualde ⁊ difficilis. Tertia ſpés
ē in qua ē ſuſpirandi difficultas ⁊ inordinatio ⁊
aliquando quieſcit. Quarta ſpés in qua ē ſuſpi
riuꝫ: ſed non ē inordinatio ipſorum nec ſpuma
neqꝫ uox ſtrangulatorum. Quinto poſſunt di
ſtingui ex parte repletiõis: quia ſi oés uétriculi

vide concil. [illegible] durũ differunt.

epilepsia, quod pueri appopletici fiant vid. [illegible] in [illegible] curat.

⁊ meat⁹ ſunt repleti vl'r ⁊ omnino tunc ē maioꝛ
ſpecies. Sed quando replentur cum quadā ua
rietate tunc ē media ſpecies. Sed quādo reple
tio ē vſq; ad medium eſt minoꝛ ſpecies ⁊ ſi ſunt
tres ſpecies ⁊ ſic patet ad dubiū. **Si aūt ſpu
ma.** Hic raſ oſtendit qn̄ appoplexie non ē me
dicandum ⁊ ſic ē incurabilis. Secundo dicit
ꝙ habens appoplexiam ſi paruz ſtertit tunc ta
lis applia eſt leuioꝛ ⁊ ſi poteſt curari. Notan
dum ꝙ ſpuma cauſatur in applia quando opi
latio eſt magna in viis anhelitus. Unde calor
coꝛdis ebulit ⁊ facit ebullire humiditatem pul
monis a qua eleuatur materia viſcoſa ad ptes
oꝛis ⁊ cum aere cōmiſcetur ⁊ fit ſpuma. Secun
do notandum pꝛo ratione dictoꝛum Raſ. Ue
rificatur pꝛimum: quia tunc ſignificatur maxia
oppilatio que non poteſt remoueri. Uerifica
tur ſecundum quia tunc ſignificatur ꝙ opilatio
non eſt tanta. **Hec quidam paſſio.** Hic Ra
ſis ponit modos terminationis applie ⁊ dicit
ꝙ applia aut cito terminatur ad moꝛtem : aut
ad paraliſim. Notandum ꝙ applia cito in
terficit: q2 in ea fit oppilatio magna q̄ eſt cauſa
ſuffocandi calidum coꝛdis cito vt patet in illis
qui ſuſpenduntur per gulam. Sed aliquando
terminatur applia ad paraleſim: q2 materia n̄
ē tanta ideo natura pōt expellere ad membꝛa:
uicina. ſ. ad neruos inbibendo i illis ⁊ ſic fit pa
raliſ. Secundo notandū ꝙ paraliſ ad quaz
terminatur applia fit ut plurimū in parte dex
tra. Ratio q2 pars dextra ē calidioꝛ ⁊ rarioꝛ in
poꝛis vnde eſt magis apta fluere materia licz
pars ſiniſtra ſit debilioꝛ ⁊ etiam eſt deterioꝛ ⁊c.

Almanſoꝛ.

**Cum ergo iſta accidentia viſa fuerint
attendendū erit an pacientis facies mlt̄ū
rubere : aut denigrari. aut viridis fieri vi
deat quēadmodū contingit cū ſanguiſ in
aliquo mēbꝛo excoartatione retinetuꝛ: tūc
eni ſanguis ex duabus gidegui illico extra
hendus erit. aut ex duab⁹ cephaliciſ. Qd̄
ſi ita non fuerit imo cū aerem attrahit au
ditur in pectoꝛe oꝛegmō ex hoc cliſteri erit
cliſterizandus. Cuius hec ē confectio. ℞.
colognt ide. buchoꝛmarié icentauree mio
ris. archauite ell'. albi: omniū an̄. M̄. i. co
quantur oia in tribus libꝛis aque : donec
ad unā redeant. deinde colentur ⁊ ex me
dia libꝛa huius apozimatis. fiat enema ꝙ
ſi cito exierit fiat iterū donec humoꝛū ml'
titudo cū eo exeat. Naribus quoq; cōdi
ſi ⁊ elleboꝛus albus ſuauiter inſuflentur
⁊ eſt ingeniandū: ut anacardinū cū idro
melle: per os ad ſtomachum multotiens
deſcendere cogatur. quaq; die ſel' ex quo
vnius aurei pondus i potu ſumendū eſt:
cuius deſcriptio ē in. c. de paraliſi. Sarta
go pꝛeterea ferrea calefacienda eſt: ⁊ capi
ti multotiens adeo uicinanda. ut pacien
tis capilli adurantur. Quod ſi hoc modo
non ſanatur in medicando plus laboꝛa
biſ. Caput namq; rademus: ⁊ ex ſinapi
trito ⁊ caſtoreo ⁊ foꝛtiſſimo acceto linie
mus.**

Sillanus.

Hic Raſ ponit curā applie. Pꝛimo quā
do fit a ſanguine. Secūdo qn̄ fit a flegmate.
Tertio iterato qn̄ fit a ſanguine. Secunda ibi.
Quod ſi ita non fuerit. Tertia ibi. **In pꝛin
cipio aūt huius.** De pꝛima dicit ꝙ qn̄ appa
ruerint ſigna dicta applie debemus cōſiderare
an facies pacientis uideatur rubere. An deni
grari. Aut uiridis fieri ſicut ꝯtigit ex coartatōe
ſanguinis q2 ſuple. arguendū ē ꝙ fit a ſanguie.
Secundo dicit ꝙ tunc dz fieri flobotomia dua
rū uenaꝝ guidet uel duaꝝ cephalicarum. No
tandū ꝙ ratio dictoꝝ ē verificans pꝛimuz q2 ſā
guie retento cauſatur coloꝛ rubeus uel uiridis
uel niger. Uerificatur ſm̄ q2 per flobotomiā
dictaꝝ uenaꝝ euacuatnr materia faciens appo
plexiā. Si ēt poſt flobotomiam dictaꝝ uenarū
fiat flobotomia uene naſi uel frontiſ adhuc ma
gis euacuaretur materia applie. Secundo no
tandū ꝙ ſanguis fit niger uel uiridis in coꝛpoꝛ
humano quadruplicitér. Pꝛimo ꝑ aduſtionez
q2 calidū agens in humidū denigrat ut pꝛima
pꝛimi doctrina q̄rta. c. de humoꝛibus. Et patz
ad ſenſū: q2 ignis agens in lingna facit carbo
nes qui ſunt nigri. Secūdo per uiā moꝛtificatō
nis ſicut patet de frigiditate extrinſeca denigrā
te man⁹. Tertio qn̄ expellitur extra loca ꝑpꝛia
ſicut patet qn̄ expellitur per inteſtina uel ꝑ ueſi
cam: ⁊ q2 ſpūſ ſunt expulſi a ſanguine q ſūt cau
ſa illuſtratōis. Quarto rōe conſtrictōis : quia
ſpūs ſuffocātur. Ad ꝓpoſitū in applia ē ſan
guis uiridis ul' niger tribus ultimis modis.
Quod ſi ita non fuerit. Hic ponit curaz ap
poplexie qn̄ fit a fl'ate ⁊ diuiditur i duas. Pꝛio
ponit curā per cliſtere. Secūdo per localia.
Secunda ibi. **Naribus quoq;.** De pꝛima di
cit ꝙ dūmodo non apparuerint ſigna ſanguis
ſed cū attrahit aerem : auditur in pectoꝛe oꝛeg
mon. i. ſonus factus ex humiditate fl'atica opi
lante uiā anhelitus ſuple arguendū ē ꝙ appo
plexia fit a flegmate. Secūdo dicit ꝙ tūc debet

appꝛoxiari cliſtere tale. ℞.colognitide bochoꝛ
marié centauree minoꝛis arthanite ell'.al.añ.
ℳ.i.coquantur oia in tribus ℔.aque donec
reducatur ad uná coletur ⁊ ex media libꝛa fiat
cliſtere. Subdit ꝙ ſi cito exeat cliſtere fiat iterũ
donec euacuetur multitudo humoꝝ. Notádũ
ꝙ raſis non ponit curá p digeſtiuũ qꝛ egꝛitudo
non dat moꝛá ad digerendũ cuʒ ſit ꝑperacuta
Secunduʒ qꝛ per os non pót aſſumi ꝓp abla
tioné ſenſus ⁊ motus: ⁊ ꝓp hanc cauſá nó poſu
it curá per euacuantia ſumpta per os. Tertio
notandum ꝙ tale cliſtere cõuenit quia ꝑ ipſuʒ
materia fl'atica euacuatur faciens appl'iam.
Loco illius ualet hoc. ℞.centauree minoꝛum
utriuſqꝫ saluie rute abꝛotá oꝛigani calcamenti.
añ.ℳ.i.aniſi maratri ſeis ſiſeleos ſeminis ba
ſilici añ.ʒ.ſ.floꝛum ſticados arabici cimi añ.ʒ
i.pulpe colloquintide.ʒ.ii.furfuris pugillum.i
mell'anacardi olei coſtini añ.q̈rṫ.ſ.ſaliſgéme.
ʒ.i.ierepigre gal'.vi.fiat cliſtere uſqꝫ ad q̈rṫ.v.
Eſt eni ualde appꝛopꝛiatuʒ in appl'ia. Naribꝰ
quoqꝫ. Hic põit curá per remedia localia ⁊ di
uiditur in q̈ttuoꝛ ſm ꝙ quattuoꝛ remedia põit
Secunda ibi. **Et eſt ingeniandum.** tertia ibi
Sartago pꝛeterea. quarta ibi. **Quod ſi hoc
modo.** De pꝛima dicit ꝙ ſternutatio debet fie
ri in ſufflando ſuauiter in naribus elleboꝛuʒ al
bum. Notanduʒ ꝙ ualet iſtud ſternutatoꝛium
qꝛ incitat ꝟtuté cerebꝛi ad expellendũ materiaʒ
flegmaticá ⁊ moꝛdicat miringas cerebꝛi ratõe
ſue acuitatis. Notandũ ꝙ loco huiuſ ualet pul
uis eufoꝛbii piretri piperis uel ſinapis uel ſuc
cus radicis ireos: uel puluis ſemis naſturcii.
Tertio notandũ ꝙ p illa ſternutoꝛia debent in
telligi alia particulaꝛia que poſſunt excitare ꝟtu
tem aíalé: ut ligature in pedibus coxis ⁊ bꝛachi
is: foꝛtis fricatio extremoꝝ duplicatio digitoꝝ
cõpꝛeſſio naſi: clamoꝛ foꝛtis. exſtirpatio pilloꝝ
ſuffumigatio cum galbano ⁊ eufoꝛbio. **Eſt ige
niandum.** Hic ponit curá per aliud locale.ſ.p
ſumptioné unius ꝯfectionis ⁊ dicit ꝙ ingenian
dum é ut pacienti faciant deſcendere ad ſtoma
chuʒ ſepe anacardinuʒ cuʒ idromelle. Secũdo
uult ꝙ debet ſumi ſel'i die pondus uniuſ aurei
cõfectõnis cuius deſcriptio ponitur in.c. de pa
raliſi. Notanduʒ ꝙ ratio dictoꝝ é qꝛ hec cõfec
tio é magne caliditatis ⁊ ex illa ꝓuenit febꝛis ⁊
illa cõſumit materiá appl'ie. Dubitatur utrum
talis ſit cõueniens ⁊ arguitur ꝙ nõ. qꝛ nulla foꝛ
tis medicina cõuenit in appl'ia ſm Auicé. in pꝛi
ma tertii ⁊ in.c.de paraliſi qꝛ materia eſt idige
ſta. Jn oppoſituʒ é Raſis. Jdeo dicendum
ꝙ medicina poteſt dici tripliciter. Pꝛimo rõne
quantitatis.ſ.qñ datur i magna quátitate ⁊ ſic
caſſia pót dici medicina foꝛtis. Secundo rõne
qualitatis ut diagridiũ. Tertio rõne utriuſqꝫ.
Ad ꝓpoſitũ in appl'ia cõuenit medicina foꝛtis
in qualitate debilis i quátitate. ⁊ ſic tollitur con
trarietas. Secundo dubitatur utrũ febꝛis con
tingens in appl'ia ſit bonum ſignũ. Quod nõ
arguitur per Auic. pꝛima tertii.c.ď appoplexia
ubi dicit ꝙ é ſignũ moꝛtale. Jn oppoſitũ argu
itur febꝛis ſuperueniens ſpaſmo é bonũ ſignuʒ
ergo ⁊c. Cõſequentia tʒ a ſimili. Antecedés eſt
ypo. ſecundo affoꝛiſmoꝝ. Febꝛé in ſpaſmo ⁊c
Dicendũ ꝙ febꝛiſ in appl'ia pót duobus mõis
contingere. Pꝛimo rõne apoſtematis: qꝛ ſit a
poſtema cerebꝛi. Et ſic é moꝛtale ſignũ. Scdo
pót eé febꝛis in appl'ia ſine apoſtemate ut ex ꝓ
uocantibꝰ febꝛé ut ponit Raſis hic ⁊ ſic é bonũ
qꝛ curatur melius appl'ia qꝛ fe. cõſumit illá ma
teriá ⁊c. Tertio dubitatur utrũ in appl'ia pót ꝯ
iungi fe. Videtur ꝙ non qꝛ appl'ia é moꝛbꝰ per
peracutus ſine fe. ut in cõtento ſecunde particu
le affoꝛiſmoꝝ. Acutoꝝ moꝛboꝝ. Scdo in appo
plexia coꝛ infrigidatur aliqñ in tantũ ꝙ ſeqtur
in ſenſatus pulſus ⁊ anhelitus ut dictuʒ fuit er
go ⁊c. Conſequentia tʒ qꝛ in fe. é coꝛdis inflam
matio. Jn oppoſitũ é Raſis implicite. ⁊ Auic.
pꝛima tertii. Dicendum ꝙ appl'ia ut plĩm nõ
eſt fe. Ratio quia ut plurimũ ſit ex materia fl'a
tica groſſa uiſcoſa ñ putrida oppilante uentri
culos cerebꝛi Secundo dicendum ꝙ in appo
plexia aliquádo poteſt eſſe fe. ratio quia pót eé
fe. ex materia apoſtemáte unď accidit putredo
uel ex materia calida uel ex foꝛti agitatione ſcá
in humoꝛibus poteſt ſuperuenire fe. Ad pꝛimá
rationem dicendum ꝙ Gal'. intelligit de appo
plexia que ut plurimum ſit a materia fl'atica ñ
apoſtemante. Ad ſecundum dicendum ꝙ cum
infrigidatione caloꝛi coꝛdis per uiá reſolutõis
pót ſtare caloꝛ fe. Quarto dubitatur utruʒ ap
poplexia foꝛti ſit aliquiũ agendum. Videtur ꝙ
nõ qꝛ moꝛituri ſolis pꝛonoſticis ſunt dimittédi
Ut in comento illius affoꝛiſmi inchoantibꝰ moꝛ
bis. Jn oppoſituʒ é raſis ⁊ omneſ auctoꝛes me
dicine. Dicendum ꝙ i appl'ia maioꝛi nichil mo
uere audemus: quia moꝛtale. Sed ꝓp compla
cere amicis ⁊ cum pꝛoteſtatiõe ſiue pꝛonoſtico
pót aliqd medicus opari. Jn minoꝛi ꝟo curati
onis gr̃a pót medicꝰ aliqd opari. ꝛõ qꝛ talis eſt
poſſibilis curatõis ſm ꝙ põit Raſ. ⁊ ſic patet
ad rationes. **Sartago pꝛeterea ⁊c.** Hic po
nit curam per unum locale exteriuſ appꝛoxima

tũ ⁊ dicit ꝙ ſartago ferrea debet igniri et capiti
uiciari ſic ⁊ capilli urantur.ratõ quia rõne ma
gne caliditatis acquiſite ab igne cõſumitur ma
teria appoplexie. Notandũ ꝙ talis ſartago
ſi ſit ad formã capitis ẽ melior:quia melius atti
git. Itẽ non multum debet approximari ad ca
put.quia reſolueret cerebrum. Item ſi abrade
retur caput eſſet melius:quia uirtus magis pe
netraret. Q̃d ſi h̃ mõ. Hic ponit curã per
aliud locale ⁊ dicit ꝙ ſi nõ curatur appoplexia
ex predictis modis adhuc eſt laborandum ⁊ li
nimentum debet approximari ex ſinapi: caſto
reo ⁊ aceto fortiſſimo. Notandũ ꝙ ratio eſt
quia tale linimentum ẽ fortiſſime caliditatis q̃ſi
in quarto ideo conſumit materiaꝫ.ſed ponitur
acetum ut uirtus magis penetret. Notandũ
ſecũdo ꝙ loco illius ualet hoc. ℞.galbani ſera
pini oppoponacis añ.ʒ.ii.ſulphuris uiui.ʒ.i.ſ.
terbentine.℥.i.pulueriʒẽtur pulueriʒanda ⁊ liq̃
fiant liquefienda miſce oĩa ⁊ fiat maſſa et exten
datur ſupra corium uel fuſtaneũ ad formã ca
pitis. Ad idem ualet hoc unguentũ ⁊ eſt arti
ficialius. ℞.radicis accori coſti amari añ.℥.ſ.
ſiſeleos ſemen baſilici añ.℥.i.olei nardini: olei
camomillini olei d̃ lilio añ.℥.ii.uini al.℥.iii.mi
ſceantur oĩa pulueriʒentur pulueriʒanda ⁊ liq̃
fiant liquefienda buliant ſuper carbones: uſqꝫ
ad cõſũptõꝫ uini coletur ⁊ colature adatur cer̃
quãtum ſufficit ⁊ fiat unguentũ ⁊ ungatur totũ
caput ⁊ tota ſpina dorſi uſqꝫ ad anũ. Al.

**In pria aũt huius paſſionis ſpẽ. poſt
flobotomiã ſtringẽdũ fortiter adiuctoria
ligando ſupius parũ ſub cõiunctione ipo
rum cũ ſpatulis ⁊ ſtringas tibias ſimilr̃.
Capiti quoqꝫ ſuperfundendũ ẽ oleũ roſ.
⁊ acetũ uini ⁊ flobotomia facienda ẽ pri⁹
in pedib⁹ ⁊ poſtea in naſi extrẽitate. Sill.**

Hic reuertitur ad ponendũ curã applr̃e fa
cte a ſanguĩe: ⁊ diuiditur in duas. Primo põit
curã per localia. Secũdo p flobotomiã. Secũ
da ibi **Et flobotomia.** Prima ĩ duaſ. Primo
põit curã p unũ locale.ſ.p ligaturã. Secundo
p inunctõm. Scđa ibi. **Capiti quoqꝫ.** De pri
ma dicit ꝙ in applr̃a facta a ſanguĩe.prio flobo
tomiã cõuenit ⁊ fortiter ſtrĩgere adiutoria ſupe
rius ligãdo ſub cõiunctõe cõuenit ẽt ligatur co
xas. Notandũ ꝙ cã dictoruꝫ ẽ q: per taleſ liga
turas attrahitur fortiter ſanguĩ a cerebro ad ĩ
feriora pp dolorẽ q: natura currit cũ ſanguine
⁊ ſpiritu ad locũ doloris. Sciendũ tñ ꝙ non de
bent longo tp̃e ſtare imo una uice fortiter ſtrin
gere ⁊ ſtatĩ remouere ut nõ fatigetur. Secũdo
notandũ ꝙ ligaturas debemus intelligere fri
cationes cõpreſſiones digitoꝝ genuũ niſi auri
um: ſuppoſitoria cliſteria acuta attrahentia ma
teriã ad inferiora: uel uentoſas cũ ſcarificatiõe
poſitas in coxis ⁊ plus ualent q: inducũt ſolutõ
nẽ cõtinuitatis ⁊ aliquid euacuãt de materia.
Capiti quoqꝫ. hic ponit curã p aliud locale.ſ.
p unctionẽ ⁊ dicit ꝙ ſuper caput dꝫ approxima
ri oleũ roſ. ⁊ acetũ uini. Rõ q: tale medicamẽ
ẽ repercuſſiuum ꝓhibenſ aſcenſũ ſanguiniſ ad
cerebrũ ⁊ ualet in ꝑncipio: q: qñ materia ẽ flu
xa nõ conuenit q: retinet materiã ĩ cerebro: ſed
tunc cõpetunt reſolutiua. **Et flobotomia.** hic
ponit curã p flobotomiã ⁊ dicit ꝙ flobotomia
ꝑmo debet fieri in pedibus.ſ.in ſaphena. dein
de ĩ uenis exiſtentibus ĩ extremitate naſi. Dubi
tatur q: uidetur ꝙ raſ contradicat ſibi ipĩ q: ſu
pra ĩ appoplexia de ſanguĩe dixit ꝙ dꝫ fieri flo
botomia guideſul'ĩ cephalicis. hic dicit ꝙ in ſa
phenis uel extremitate naſi. Dicendũ q̃d in ap
poplexia ultiata debet primo fieri flobotomia
ex ſaphanis deinde ĩ extremitate naſi. Rõ ꝑmi
ẽ q: fit maior diuerſio ĩ illis. Uel ñ eſt plectoria
⁊ tunc prio debꝫ fieri flobotomia ex cephalica
uel ex uenis guider. ratõ q: pluſ euacuãt a loco
paſſionis ⁊ ultimo ad euacuandũ materiam a
loco pfecte eſt fienda flobotomia de uenis naſi
⁊ ſic tollitur contradictio. De dieta notandũ ꝙ
raſis non ponit ꝙ talis debet eſſe cõtentus aq̃
or. uel auene uel ſpelte: uel aqua cicerũ uel bro
dio pulli ⁊ carnium edi ⁊ gallinarum: ⁊ nullo
modo bibat uinum. Sed ſi contentus aq̃ mell'
que ſic fit. ℞. aque. lb.iii. mell'. ℥.iii. bulliãt ali
quantulũ ſil' ⁊ colentur. **De ſubeth.**

Sillanus.

Otandum circa rubricam ⁊ litteram
quia in rubrica ponitur ſubeth ⁊ de li
targia ſequitur in littera ⁊ cauſa fuit:
quia proueniunt ex ſimili materia. ſ. frigida et
humida ⁊ eadem eſt cura utriuſqꝫ. Eſt tamen
differentia quia ſubeth ſiue ſomnus profund⁹:
q̃d idem eſt paſſio anterioris cerebris.ſ.ſenſus
cõmunis: ſed letargia eſt apoſtema poſterioris
partis. Secũdo ĩ letargia ẽ febris rõne 'apoſte
matis ĩ ſubeth ṽo non q: non ẽ apa. Notãduꝫ
q̃d ſubeth differt a ſtupore: q: ĩ ſtupore leditur
ṽtus tactiua neruoꝝ. ĩ ſubeth ṽo leditur ſenſuſ
cõis. Secũdo ĩ ſtupore eſt diminutio ſenſus ⁊
mot⁹: ⁊ fit in uigiliĩſ. in ſubeth aũt ẽ ablatio ſed
non fit in uigiliis. Secundo notandum q̃d ſit
ſomnus ⁊ diffinitur ab Auic. ſic pria tertii trac.
quarto. c. prio ſomnus eſt reditus aĩalis ſpũs

ab inſtrumentis ſenſuū ad ſuū principiū.ſ.ad
coꝛ alias ad cerebꝛuꝫ pp qđ priuantur organa
ſenſuū a ſuis opationibꝰ. Tertio notandū ꝙ
ſomnꝰ eſt q̄druplex primꝰ eſt totaliter naturaliſ
vt ille q venit in tpꝛe ſanitatis tempoꝛe digeſtio
nis cibi ⁊ talis ē triplex.ſ.foꝛtis mediocris ⁊ de
bil' ⁊ ſuauis. Primus fit ex uapoꝛibꝰ prime
digeſtionis. Scđus fit ex uapoꝛibꝰ ſecūde dige
ſtionis q ſūt medii. Tertiꝰ fit ex uapoꝛibꝰ tertie
digeſtionis. Ut in auroꝛa ⁊ ideo dicūt cōmuni
ter uulgares ꝙ ſuaue ē doꝛmire in auroꝛa. Ali
ter ē ſomnꝰ totaliter pꝛeter naturā ⁊ ē ille q fit a
moꝛbo ⁊ a mala cōpl'ione frigida ul' humida:
cū materia vel ſine materia ⁊ qa iſte fit a mala
cōpl'ione frigida ⁊ hūida cū materia uocatur
ſubeth ⁊ foꝛtiter oppilat partem anterioꝛē cere
bꝛi vnde non poteſt diſſolui niſi cū difficultate.
Alius ē ſomnꝰ qui magis appꝛopiquat ſomno
naturali ſicut ſomnus q venit poſt euacuatōm
uel laboꝛē uel exerticiū nimium. Alius eſt ſom
nꝰ qui magis ſomno pꝛeter naturā appꝛopinq̄t
qualis ē ille qui ꝓuenit ex ebꝛietate. Quarto
notandū ꝙ cauſa ſubeth eſt triplex.ſ.pꝛimitiua
antecedens ⁊ cōiuncta. Pꝛimitiua ſūt res non
naturales multiplicantes humoꝛē fl'aticū frigi
dum uel humidū in coꝛpoꝛe uel uapoꝛem ut ci
bi ⁊ potus ad uentꝰ peroxiſmi frigiditas nimia
exterioꝛ īducta ex aere ſeu uento ex narcoticis ī
terius vel exterius applicatis ut opiū mandra
goꝛa iuſquiamꝰ ⁊ papauer. Cauſa añs ſunt
humoꝛes frigidi in cerebꝛo habundanteſ vl' ua
poꝛes exiſtentes in cerebꝛo p ſe vel p cōmunita
tem anteq̄ꝫ inducant diſpoſitionē. Cauſa cōiū
cta ſunt illi met humoꝛes vel uapoꝛes qui actu
cauſant diſpoſitionē. Quito notandū ꝙ ſigna
ſubeth ſunt ſomnus grauis cū oculis clauſis.
Ratio ē pꝛopter oppilationem cōtingentem in
pꝛimo uentriculo quare ꝓhibetur ne ſpūs aia
lis tranſeat ad inſtr̄a ſenſuū ⁊ ideo ē cū oculis
clauſis: ⁊ ſi ē ex humiditate flegmatica coloꝛ fa
ciei tunc declinat ad albedinē ⁊ ſi ex ſanguinea
tūc declinat ad rubedinē ⁊ ſi ē ab aliis membꝛiſ
tūc cognoſcitur ex doloꝛe loci qꝛ vbi ē doloꝛ ibi
ē egritudo. Dubitatur in q̄ etate maxime ac
cidit ſubeth. Videtur pꝛimo ꝙ in puericia: qꝛ in
puericia maioꝛ eſt humiditas ergo ⁊c. Secun
do ſpaſmus de repletione magis fit ī pueris er
go ⁊c. Conſequētia tenet qꝛ fiunt a ſimili cauſa
Antecedens pꝫ. In oppoſitū ē rō hec letargia
magis fit in ſenibus ergo ⁊c. Conſequentia te
net qꝛ non differunt niſi ex parte loci. Añs pꝫ
per experientiam. Dicēdū ꝙ ſubeth magis fit
in ſenibus. Ratio qꝛ in eis aggregatur flegma
groſſum ⁊ innaturale. Ad rationes. Ad pꝛi
mum dicendum ꝙ humiditas ī pueris ē magiſ
naturalis uapoꝛoſa ⁊ reſolubilis ergo ⁊c. Ad
ſecundū reſpondetur negando conſequentiā ⁊
ad pꝛobationē dicitur ꝙ licꝫ fit a ſimili materia
tñ nerui ſunt debilioris uirtutis in pueris ideo
pōt fieri ſpaſmus talis ⁊ nō ſubeth. Hic poſſet
plurime queſtiones applicari. Sed qꝛ pꝛeſens
liber ē plus pꝛaticus ideo relinquā ⁊ tendā ad
qōnes pꝛaticales ⁊ ad pꝛaticalia. Almanſoꝛ.

Um aliquis quaſi doꝛmiens iacet
⁊ tamen ſentit ⁊ mouetur ſꝫ ocu
los ſꝫm plurimū hꝫ clauſos quoſ
tamen dum vocatur cū clamoꝛe aperit: ſꝫ
iterū ſtatī claudat iā patit' ſubeth. Silla.

Hic determinatur de letargia ponendo cu
ram ⁊ diuiditur in duas. Pꝛimo ponit ſigna.
Secūdo curam. Secūda ibi. **Qui cum cliſte
ribus.** De pꝛima dicit ꝙ quando apparuerit
iſta ſigna. Pꝛimū cū doꝛmiens iacet. Secūdū
ꝙ cū homo ſentit. Tertium ꝙ ſecūdū plurimū
tenet oculos clauſos. Quarto ꝙ cum uocatur
foꝛtiter aperit oculos: verū poſt ſtatim claudit
eos ex iſtis ſignis arguendū eſt ꝙ talis patitur
ſubeth. Notandū ꝙ letargia ē duplex. ſ. vera
⁊ non v̊a. Uera eſt apoſtema flegmaticū ī par
te poſterioꝛi cerebꝛi. Non v̊a ē apoſtema cōpo
ſitū ex flegmate ⁊ colera: ⁊ ſecundū ꝙ p̄dn̄atur
vnus humoꝛ vel alter vel eq̄liter apparēt diuer
ſa ſigna in facie de hac non loquitur hic. ſꝫ dat
intelligere ꝙ moꝛbus ſimplex īdiget medicami
nibus ſimplicibus ⁊ compoſitꝰ compoſitis. Se
cūdo notandū ꝙ ſpēs letargie poſſunt diſtīgui
ex parte materie: ⁊ ſic ſunt due ſpecies. ſ. fl'atica
⁊ hoc ē pꝛopꝛie letargia: ⁊ mel'ica. Secundo
pn̄t diſtingui ex parte partis in q̄ fiūt ⁊ tūc ſūt
tres ſpēs: qꝛ aut fit ī meatibꝰ ſubſtantie cerebꝛi
⁊ hoc eſt vt plurimū. Uel in pāniculis. Uel in
ſubſtantia ſed hoc eſt raro: qꝛ fl'a vel mel'a nō
pn̄t bene penetrare in panniculis pp duriciem
nec in ſubſtantia cerebꝛi pp uiſcoſitatē. In uen
triculis aūt nō fit qꝛ tunc eſſet appl'ia ul' epilep
ſia. Tertio v̊o poſſūt diſtīgui ex parte loci ⁊ tūc
vel fiunt in parte poſterioꝛi cerebꝛi ⁊ hoc eſt ut
plurimum. Uel fiūt in medio uel anterioꝛi ⁊ h̄
ē raro. Tertio notandū ꝙ apud medicum cāe
letargie ſūt tres. ſ. p̄mitia añs ⁊ ꝯiuncta. p̄miti
ua ſūt q̄cūqꝫ res n̄ naturales ml'tiplicātes hūo
rē fl'aticum ut cibi potꝰ coadiuuāt ēt ꝯpl'io fr̄a ⁊
humida ⁊ etas ſenectutis ⁊ regio frigida ⁊ hu
mida. Cauſa añs ſunt humoꝛes frigidi habū

dantes in cerebꝛo anteq̃ȝ faciant letargiá. Cau
ſa cõiuncta ſút illi met humoꝛes qñ actu cauſát
letargiá. Quarto notandú ꝙ ratio ſignoꝝ é qꝛ
uerificatur pꝛimum qꝛ in letargia ſpús aiales ñ
poſſunt diſcurrere ad oꝛgana ſenſuú exterioꝛú
Jdeo quaſi doꝛmiendo iacet. Secundú ſignú
uerificatur qꝛ non é tanta oppilatio qui poſſint
cauſari ſenſus ꝛ motus ideo ſentit ꝛ mouetur.
Uerificatur tertium quia nó pñt ſpús libere diſ
currere ad oculos clauſos. Uerificatur q̃rtum
quia non é tanta oppilatio ut pꝛohibeatur ipſ
ſio in oꝛgano auditiuo ſi ſenſibile ſit excellens.
Jdeo cú foꝛtiter uocatur aperit oculos ꝛ ſtati
poſt claudit: qꝛ ſtatim poſt fit oppilatio ꝓhibéſ
tranſitú ſpirituú ad oculos. Ulterius notan
dum ꝙ pꝛeter illa ſigna ſút alia ſigna. Pꝛimú
ſignú eſt obliuio. Secundú ſignú é ſomnus ꝓ
fundus. Ratio pꝛimi é: quia memoꝛia é mediá
te ſicco. Sed in letargia materia fl'atica frigida
ꝛ humida cótinetur in parte poſterioꝛi cerebꝛi
in qua fit retentio ꝛ memoꝛia ideo ꝛc̃. Ró ſecú
di é quia in letargia nocumentú é magnú i uen
triculo poſterioꝛi ꝛ tale cómunicatur anterioꝛi
ideo ꝛc. Jtem notandú ꝙ ſignoꝝ letargie q̃dá
ſunt ꝓnoſtica. Ut ſunt grauitas capitis. Uer
tigo ſcothomia ꝛ ſomnus ꝓfundus ꝛ ſil'ia ha
bundantia fl'atis ſignificantia. Quedam ſunt ſi
gna demonſtratiua ut ſút illa q̃ hic ſunt poſita.
Quedá ſalubꝛia ut ſunt diminutio accidentiuȝ
euacuatio materie per naſú ꝛ per fluxuȝ uétris
Quedam uero ſigna ſunt moꝛtalia ut ſút augu
mentatio ꝛ cõtinuatio accidentiú ut ſudoꝛ frigi
dus retentio egeſtionis ꝛ urine ꝓpter obliuio
nem ꝛ ſi applicetur ſanguiſuga ſup fronté ꝛ nó
adheret quia ſignificat ꝙ eſt paucus ſanguis
ꝛ ſi applicetur naribus foꝛte ſternutatoꝛium ꝛ
ſternutet. Almanſoꝛ.

**Qui cum cliſteribus acutis que paulo
ante nominauimus curandus eſt. Jn os
quoqȝ ipſius mittemus idromel ꝛ laboꝛa
bimus ut deſcendat ipſum eni nutrimen
tum exiſtit eius Silla.**

Hic ponit curá ꝛ diuiditur in tres ptes.
Pꝛimo ponit curã per euacuationé factá per
cliſteria. Secundo per potú. Tertio per localia
Secúda ibi. Jn os quoqȝ. Tertia ibi. Caput
pꝛeterea. De pꝛima dicit ꝙ patiens curandus
eſt cú cliſteribus acutis de quibus ante dictuȝ
é ſupꝛa. ſ. c. de applía. Notandum ꝙ ró dic
ti é quia dicta cliſteria incitant naturá ad expel
lendú materiá: ꝛ attrahunt ꝛ euacuant materi
am a cerebꝛo. Secundo notandú ꝙ loco cli
ſteris cõuenit tale ſuppoſitoꝛium foꝛte. ℞. ſal'
géme caſtoꝛei pulueriȝati añ. ʒ. i. conficiátur cú
melle ꝛ fiat ſuppoſitoꝛium. Tertio notanduȝ
ꝙ ſi uenter eét ualde ſtipticus cõuenit cliſtere le
nitiuum. Deinde cliſtere raſ. Ratio pȝ. Quar
to notandú ꝙ ſi pót fieri purgatio debȝ fieri cú
iſto ſolutiuo. ℞. ierepigre. ℥. v. aque mell'. ℥. iii.
Ad idem. ℞. pulueris pillulaꝝ cochiaꝝ. ʒ. i. ſ
ſirupi roſ. ℥. ii. aque mellis. ℥. iiii. miſce. Jn os
quoqȝ. Hic ponit curaȝ per potú ꝛ dicit ꝙ dȝ
exhiberi idromel faciendo ꝙ degluciat ipſum:
quia é nutrimentum. Notandú ꝙ idromel eſt
duplex quoddá é pauce cõmiſtionis in quo po
nuntur octo partes aque ꝛ una mellis. Sed ta
le non cóuenit hic. ſed in pleureſi cóuenit ſcðm
Gal'. ꝛ ypo. in ꝑmo regiminis acutoꝝ. Quod
dam é multe cómiſtionis i quo ponuntur q̃ttu
oꝛ partes aque ꝛ una mell' ꝛ de tali é hic ſmo.
Ró qꝛ habet digerere materiá róne cl'itatꝭ mel
lis ꝛ abſtergere. ſimiliter ualet uia nutrimenti.
quia cum letargia ſit moꝛbus acutus ꝛ breuis
ualde conuenit cibus modici nutrimenti. Se
cundo notandú ꝙ p idꝛomel dȝ intelligere ali
os pot⁹ digerentes ꝛ euacuantes materiá capitꝭ
de quibus dictum eſt ſupꝛa de cephalea. Jdeo
recurras illic. Almanſoꝛ.

**Caput pꝛeterea uſqȝ ad diatritú ꝑmú
oxirodino infundendus. Poſt tertiú aút
dié ſternutationé uocabimus. ex hiis que
nominabimus. Et rademus caput ꝛ linie
mus ex ſinapi ꝛ caſtoꝛeo ꝛ aceto. Silla.**

Hic põit curá per localia ꝛ diuiditur i tres
Pꝛimo ponit curam p locale repercuſſiuum.
Scðo p ſternutatoꝛiú. Tertio p locale reſoluti
uum. Scða ibi. **Poſt tres uero**. Tertia ibi.
Et rademus. De pꝛima dicit ꝙ uſqȝ ad tres
dies dȝ fundi medicamé repercuſſiuum in quo
ponitur acetú. Notandú ꝙ ſi intentio ſit ad re
ꝑcuciendú acetú ſit parú. ꝛ ſi ad euigilandum
acetú ſit multú ꝛ ſic tollitur contrarietas in ter
Auic. ꝛ ſerap. Notandum ꝙ tale repercuſſiuú
eſt illud in quo ponitur ſuccus plantaginis aq̃
roſ. ꝛ acetum ꝛ ratio partis eſt: quia tale pꝛohi
bet augumentum apoſtematis ꝛ aſcenſum ua
poꝛum ad caput: ꝛ hoc uſque ad tres dieſ quia
uſque ad tres dies materia eſt in fluxu. ſed p⁹
tres dies materia eſt fluxa: ideo non competit
repercuſſiuum ſed reſolutiuum. Notandum ꝙ
ad idem ualent fricationes pedum ꝛ cruriú foꝛ
tes cú ſale ꝛ aceto ul' ſine hiſ ꝛ ligature. Ró qꝛ
diuertút. **Poſt tres vero.** Hic põit curá p ſter
nutatóȝ ꝛ dic ꝙ p⁹ tertiú dié dȝ ꝓuocari ſternu

tatio cũ his que dicta ſũt in.c.de applĩa qualia
ſũt elleborus albus caſtoreũ piper. Notanduȝ
ꝙ rõ dicti eſt iſta qꝛ hec incitãt naturã ad expel
lendũ materiã fl'aticam cõtentã i cerebro ⁊ diſ
ſoluunt ⁊ euacuant dictã materiã.ſed nota ꝙ ñ
cõpetunt niſi poſt tres dies qꝛ ante timendũ eſt
ꝙ cauſarent maiorẽ diſſolationẽ:qꝛ nihil d̃ ma
teria ẽ digeſtum nec euacuatũ:ſed poſtea nõ ſic
timetur. Secundo notandũ ꝙ ſi loco illi⁹ pulue
ris dicti ſumatur ſnccus auricule murum:uel
ſuccus ſicle ⁊ naribus imitatur ſolus uel mixt⁹
cũ illis pulueribus mirabile ẽ in extrahẽdo ma
teriã fl'aticã. Tertio notanduȝ ꝙ per illa ſter
nutoria intelliguntur oĩa que pñt excitare natu
rã ad expellendũ materiã fl'aticã cõtentã ſcđm
caput. Ut ligature fortes in brachiis ⁊ cruribuſ
⁊ fricatões fortes ⁊ extirpatões pilloruȝ ⁊ bar
be ⁊ pectinis ⁊ auriũ uentoſe doloroſe qꝛ ſũt in
ſomno graui ideo oportet ut excitentur.⁊ habe
antur tubicine ⁊ ſoni fortes non moriantur dor
miendo. Ad idẽ ualet gargariſma factũ cuȝ
oximelle cõpoſito cũ aqua d̃coctõis feniculi ul'
iſopi uel oximelle ſquillitico ⁊ aqua calida.
Et rademus. Hic ponit curã p locale reſoluti
uum. Et dicit ꝙ raſo capite debet fieri linimẽtũ
ex caſtoreo ſinapi ⁊ aceto. Ratio qꝛ iſta ſũt ca
lida in quarto gradu.ideo reſoluunt materiaȝ
fl'aticã in poſteriori parte capitis cõtentam.
Notandũ ꝙ loco huius ualet empl'ȝ ul' unguẽ
tum dictũ in.c.de appoplexia. Ad idẽ ualẽt ru
bificantia locũ ſi fuerit ex ſinapi uel aceto ul' ex
alleis piſtatis mixtis cuȝ aceto. Ad idem ualet
ſi ungatur locus ex oleo de coſto ul' de lilio uel
de caſtoreo. Uel ſi epithimetur cum aqua ardẽ
ti uel uite ⁊c̃.

De congelatione. Silla.

Notanduȝ circa rubricã. Primo quid
ſit cõgelatio. Naȝ congelatio ẽ paſſio
poſterioris partis capitis uel cerebri
pp quã homo perdit ſenſum ⁊ motum i corpo
re. Secundo notandum ꝙ aput medicos tres
ſunt cauſe cõgelationis.ſ.primitiua añs ⁊ cõiũ
cta. Primitiua ſunt res non naturales inducẽ
tes fortẽ frigiditatẽ ⁊ ſiccitatem i parte poſterio
ri cerebri ſicut potus aque frigide.multa cõme
ſtio fructuum frigidoꝝ ul' infrigidatorum in aq̃
frigida.uinum mltum frigidum. uel cibi⁹ mltũ
frigidus trãſiens per loca multum frigida. Cã
añs ſunt humores frigidi ⁊ ſicci anteq̃ȝ iducãt
diſpoſitionẽ. Cã coniuncta ẽ mala cõpl'o frigi
da ⁊ ſicca cum materia ul' ſine materia imobi
litãs.ul' ingroſſãs ſpiritus ita ꝙ nõ deſcendunt
ad organa ſenſuum exteriorum unde cauſarẽt
ſenſum ⁊ motum. Almanſor.

**Um aliquis quaſi dormiẽs iacet
⁊ non mouetur. ⁊ licet ſint oculi
aperti.palpebras tamen non mo
uet ſtupidus eſt ſiue rigidus.** Silla.

Hic determinat de congelatione ⁊ diuiditur
in duas partes. Primo ponit ſigna. Secundo
ponit curã. Scđa ibi. **Curandus vero eſt.**
De prima dicit ꝙ qñ apparent illa ſigna. Pri
mum ꝙ aliquis iacet quaſi dormiens. Scđȝ ꝙ
non mouetur. Tertiũ ꝙ tenet oculos apertos.
Quartũ ꝙ nõ mouet palpebras. arguenduȝ ẽ
ꝙ talis eſt cõgelatus. Notandũ ꝙ de rõne dic
toꝝ ſignoꝝ. Uerificatur:primũ.patiens ſtat q̃ſi
dormiẽs:qꝛ in congelatione frigiditas ẽ maxie
in parte poſteriori unde ſpũs redduntur imobi
les ⁊ ſic non poſſunt ire ad organa iõ ⁊c̃. Uerifi
catur ſecundũ per uerificationẽ primi. Uerifi
catur tertium ſi oculi ſtant aperti ratione ſiccita
tis:quia ſicut humiditas eſt cauſa clauſionis:
ita ſiccitas eſt cauſa apertionis. Uerificatur q̃r
tum quia non mouentur palpebre ratione ſicci
tatis quia eſt cauſa fixionis. ⁊ ideo tales ſtant i
eadem diſpoſitione in qua erant qñ aduenit eiſ
congelatio ⁊ ſi recti erant ſtant recti:⁊ ſi ſcribe
bant ſtant ſicut ſcribẽtes:ſi reſpiciebãt celũ ſtãt
in illa diſpoſitione:⁊ ſic de aliis figurationibus
⁊ iõ uulgares credunt ꝙ ſint rapti ⁊ loquuntur
cõ deo ⁊ angelis. Scđo notandũ ꝙ reperitur
cõgelatio letargia ſubeth ⁊ ſtupor q̃ uidentur
multũ cõuenire lȝ differant. Cõgelatio ⁊ letar
gia ꝯueniunt. Primo qꝛ utraq̃ȝ ẽ paſſio poſte
rioris ptis cerebri ul' capitis. Scđo i utraqȝ eſt
ablatio ſenſus ⁊ motus. Tertio i utraqȝ eſt obli
uio. Sed differũt quia i letargia oculi ſũt clau
ſi. In cõgelatione uero aperti . Scđo letargia
fit a materia fl'atica faciente apoſtema i pte po
ſteriori capitis uel cerebri . Sed congelatio fit
a mala complexione frigida ⁊ ſicca cũ materia
uel ſine materia. Stupor ⁊ ſubeth differunt qꝛ
in ſubet magis patitur ſenſus cõmunis cũ ſom
nus ſit paſſio primi ſenſitiui. In ſtupore magiſ
languet uirtus tactiua que eſt in neruis . Secũ
do quia ſtupor eſt diminutio ſenſus ⁊ motus:
ideo poteſt eſſe in uigiliis . Sed ſubeth eſt abla
tio ſenſus ⁊ motus:⁊ nullomodo poteſt eſſe in
uigiliis. Stupor ⁊ congelatio differunt:quia
ſtupor eſt in uirtute tactiua magis. Congela
tio uero in motiua. Secundo in congelatio
ne oculi ſunt aperti. In ſtupore uero non ſic.

Subeth ⁊ letargia differunt.qꝛ i letargia eſt
fe.⁊ apoſtema.i ſubeth ñ.ſcđo letargia ẽ paſſio

poſterioris partis capitis. Subeth uero añrio
ris. Congelatio ꝛ ſubeth differunt q: congela
tio eſt paſſio poſterioris partis. Subeth uero
anterioris. Scđo in congelatione patiens é cū
oculis apertis in ſubeth uero oculis clauſis.
Tertio cógelatio fit a mala cópľone frigida uľ
ſicca cum materia uľ ſine materia. ſed ſubeth
fit a mala complexione frigida ꝛ hūida. **Al.**
Curádus vero é ex medicis ſubeth .Sil.
Hic ponit curá ꝛ diuiditur in duas partes
Primo ponit cóuenientiá inter letargiá ꝛ con
gelatóm quo ad curá ex parte medicinaꝝ. Se
cundo ponit curá quo ad duo localia. Secúda
ibi. **Hoc tamen addito.** De prima dicit ꝙ ha
bens congelatóm debet curari cuꝫ medicinis:
cū quibus curatur hñs ſubeth. Notandū ꝙ
cura congelationis ꝛ letargie cóueniunt ꝛ diffe
runt. Cóuenientia prima eſt in qualitate: quia
utraque eſt frigida. ꝛ cum cura debet fieri per
contrarium. Secundo in fortitudine cū utra
qꝫ materia é groſſa difficilis eradicationis. Ter
tio in applicatione medicinarū q: ſupra parteꝫ
poſterioré applicari debent in utraqꝫ medicie.
q: quelibet é paſſio poſterioris partis capitis.
Sed differunt q: medicine que cóueniūt i letar
gia debent eé appropriate humori flegmatico
Sed in cógelatione humori melico. Secun
do nota ꝙ medicine cóuenientes huic ſūt medi
cine ille de qbus dictū eſt in ṗmo capľo i cura
cephalee ꝛ emigráee a materia meľica. Ideo re
curras illuc q: ibi explicátur ſirupi cóueniétes
ꝛ medicine euacuantes. Tertio notandū ꝙ dif
ferentia é inter ſternutationes que fiūt in letar
gia ꝛ cógelatione. Nam ſternutatio i letargia
fit cū elľo al. ꝛ in congelatōe fit cuꝫ nigro quia
euacuat meľiam. Quarto notandū ꝙ i hac
cura ualet hoc cliſtere. ℞. boraginis cum tota
ſubſtantia bugloſe cū tota ſubſtantia mercuria
lis ſumiterre añ. M. i. maratri cuſcute añ. ℥. i.
timi epithi utriuſqꝫ ſticados añ. ℥. i. furfuris pu
gillum. i. olei de lilio melľ qrtī. ʒ. ſaliſgéme. ʒ. i.
yereruſſini uľ ieregolodion. ʒ. vi. cliſtere fiat uſ
qꝫ ad. ℥. v. plus uľ minus ſ꞉ diuerſitates corpo
rū ꝛ uirtutis ꝛ in hoc medici errant qui tantuꝫ
dant puo corpori quantū magno ꝛ ita ꝺ ſirupo
quia plus datur de ſirupo uni homini magno
qꝫ paruo. **Almanſor.**
**Hoc tñ addito ut oleū ſambucinū ſup
caput fundaſ ꝛ in oi libra cuius ſit. ℥. i. eu
forbij. Ipſi quoqꝫ caput ex caſtoreo ꝛ eu
forbio. ꝛ oleo ſambucino liniaſ** Silla.
Hic ponit curá per duo localia: ꝛ diuiditur
in duas partes ſcđm ꝙ duo ſunt localia. Secū
da ibi. **Ipſi quoqꝫ.** De prima dicit ꝙ in cu
ra congelationis conuenit fundi ſup caput ole
um ſambucinū ſic ꝙ in eo ſit euforbiū ponédo
℔. i. olei. ℥. i. euforbii. Ratio q: reſoluit mate
riá. Notandum ꝙ medicina ab extra q̃ ŕſol
uit materiá flegmaticá reſoluit ꝛ meľicam ideo
poteſt eé eadem. Sed ab ītra approſimata alia
eſt medicia q̃ euacuat flegma ꝛ alia que euacu
at meľiam ut patet. **Ipſi quoqꝫ** Hic po
nit curá per aliud locale ꝛ dicit ꝙ caput dꝫ lini
ri ex euforbio caſtoreo ꝛ oleo ſambucino. Ra
tio quia diſſoluit materiá. Notanduꝫ ꝙ ad
idem ualet embrocatio facta cū decoctōe bora
ginis bugloſſe fumiterre ſticados thimi epithi
q: talia hñt ꝓprietaté ꝺiſſoluédi materiá meľicaꝫ

De paraliſi graui. Sillanus.

Notandum circa rubricaꝫ quid ſit pa
raliſis. Dicendum ꝙ paraliſis eſt
mollificatio neruoꝝ cum ablatione ſé
ſus ꝛ motus. Per hoc ꝙ dicitur mollificatio
differt a ſpaſmo: q: in paraliſi eſt prolongatio
neruoꝝ in ſpaſmo uero eſt abbreuiatio ſecūdū
longū q̃zuis non ſ꞉m latum. Per hoc ꝙ dicitur
cū ablatione ſenſus ꝛ motus differt a ſtupore ꝛ
tremore q dicuntur mior paraliſis ut uidebitur
in ꝓceſſu. ꝛ iō dicitur in rubrica de paraliſi gra
ui. Notandū ꝙ paraliſis eſt duplex. ſ. vľis ꝛ pti
cularis Uniuerſalis eſt que medietaté corporiſ
tenet ſecundum longū ꝛ aliquando ambo late
ra excepto capite quia ſi eſſet in capite tunc eſſꝫ
appoplexia. Particularis é illa q̃ in uno mem
bro tantū é ut in manu uel pede ꝛ ſic de aliis.
Tertio notandum ꝙ cauſe paraliſiſ ſecūdū me
dicos ſūt tres. ſ. Primitiua: Añs: ꝛ Cóiuncta
Primitiua eſt omne illud ꝙ auget humorem
flegmaticum in cerebro. Ut ſunt res non natu
rales ut ſunt cibi flegmatici piſces carnes por
cine ꝛ ſiľes eis magna comeſtio fructuū crapu
la ſomnus ſuperfluus ꝛ etiam coadiuuant com
plexio frigida ꝛ humida: etas frigida. ſ. ſenectu
tis regio frigida ꝛ humida. Similiter ſunt alie
tres extrinſece ut caſus percuſſio neruorum at
tratio ruptura ꝛ ſciſſio per tranſuerſum. diſlo
catio ira timor. Nimia frigiditas exterior clau
dens ꝛ comprimens uias caliditas exalás. con
ſtrictio. ligatura ꝛ ſic de aliis. Cauſa antecedéſ
ut plurimum eſt materia flegmatica imbibita
in neruis anteq̃ꝫ auferatur ſenſus ꝛ motus.
Cum hoc etiam poteſt eſſe ſanguis uel me
lencolia. Cauſa coniuncta eſt materialis:
flgematica actu imbibita exiſtens in poroſita

tib⁹ neruoꝝ:ratione cui⁹ aufertur ſẽſus ⁊ mot⁹ ⁊ hoc ut plurimũ. Quarto notandũ ꝙ inter paraliſim ⁊ ſpaſmũ ẽ cõuenientia ⁊ differentia. Conueniunt ꝑmo q: in utraq; paſſione eſt ablatio ſenſus ⁊ mot⁹: ⁊ loquor de ſpaſmo ĩ facto eſſe. q: in fieri ẽ motus ut p;. Differũt ꝑmo: q: in paraliſi ꝓlongantur ſm longum ⁊ minuitur ſcd̃m latũ: q: materia paralis ẽ fleuida aquoſa q: fluit ꝑ poroſitates ut patet de corrigia made facta: ſed ĩ ſpaſmo diminuitur mẽbrũ ſecundũ longũ ut patet ⁊ augetur ſm latũ q: materia eſt groſſa uiſcoſa ideo non fluit ꝑ poroſitates mẽbri. Scd̃o differunt q: pars mollificata in paraliſi ſequitur partẽ ſanã ratione ꝓlongationis in ſpaſmo uero pars ſpaſmata trahit ad ſe partẽ ſanã ratiõe contractõis. Dubitatur utrũ paralis ſit morbus nel accidens. Dicendũ qđ paraliſis põt dupliciter ꝯſiderari uel quantum ad cãm que põt eſſe mala ꝯplexio uel cõpoſitio uel ſolutio cõtinentis: uel apoſtema ⁊ ſic ẽ morbus. Uel põt ꝯſiderari ratione eiuſ qđ ſequitur ⁊ ſic ẽ lexio uirtutꝭ motiue: uel extenſio mẽbri q̃ cõſequitur ⁊ eſt accidens. Sed dubitatur ſtatim qualis morbus ẽ: primo mđ uel cõſimil' uel officialis. Dicendũ ꝙ eſt morbus officialis. ſemp licet ẽt poſſet eſſe conſilis. Alman.

Um aliquis ſe mouere non valet aut unu; vel plura ex mẽbris mouere non põt atq; coꝝ ſenſu; amiſit ipſum paraliſim ipſius mẽbri aut ipoꝝ mẽbroꝝ ĩcurriſſe ꝓnunciamus. Sill.

Hic determinat paraliſi ⁊ diuiditur ĩ duas Primo ponit ſigna. Scd̃o curã. Secunda ibi. Cuius curam. De prima dicit: ꝙ cũ aliqs nõ põt ſe mouere ⁊ hoc quantũ ad vl'e corpus uel unũ: uel plura mẽbra mouere nõ põt ⁊ h̾ quantũ ad particulare. ſilr perdit ſenſũ coꝝ arguendũ ẽ illum habere paraliſim illius mẽbri ul' illorũ mẽbrorũ. Notãdũ ꝙ ultra ſigna predicta ſũt alia ſigna paraliſis. pulſus ẽ ocultus debil' frequẽs ĩordinatus: urina ẽ alba ⁊ tenuis: aliqñ tñ eſt multũ colorata ꝑpter renes nõ potentes ſegregare. uel rõne doloris ul' febris cõmunicãtis: latus infirmũ eſt frigidum ſicut ſi eſſet ĩ glatie. ⁊ ſanũ ſentitur calidũ ualde oculus aliquando mioratur. Hec ſunt ſigna paraliſis abſolute. Signa humorũ peccantiũ ſi eſt ex fl'ate color eſt albus ĩ mẽbro. ⁊ ſigna flegmatis in toto corpore. Si ex ſanguine pulſus ẽ plẽus color corporis ẽ rubeus. uene replete totum corp⁹ plenũ ⁊ ſigna ſanguinis ꝑceſſerunt. Si ex melia erit mẽbrũ liuidũ. ⁊ ſigna melie preceſſerunt.

Ratio ſignoꝝ paralis ras eſt. quia in paraliſi fit opilatio neruorũ ĩ originibus ⁊ poroſitatib⁹ eoꝝ: unde ꝓhibetur tranſitus ſpũs aialis ſenſibilis ⁊ motiui unde ꝑditur ſenſus ⁊ motuſ ĩ mẽbro uno uel pluribus ſm ꝙ paraliſis ẽ ul'is uel particularis. Tertio notandũ ꝙ rõne alioru; ſignoꝝ. pulſus ẽ ocultus ꝑpter frigiditatẽ: debil' ꝑpter idẽ frequenſ ꝑpter prauitatẽ. inordinat⁹ ꝑpter debilitatẽ uirtutis. Urina tenuis alba q: materia tranſit ad cerebrũ ⁊ ad neruos qđ ſubdit p;. latus ĩfirmum eſt frigidũ. ratio q: ñ tranſit ſpũs cuius pñtia membrũ reddatur calidũ. item q: eſt pñtia materie frigide. Latus ſanũ eſt calidũ ualde q: ſpũs q ſolebant ire ad membrũ paraliticatũ tranſeunt ad mẽbrum ſanũ. Oculus aliqñ minoratur. Ratio quia ĩ parte paraliticata deficit nutrimentũ iđ ⁊c̃. lic; tñ ꝑpter paraliſim ſiue relaxatõnẽ apparet magis ꝑeminens ſicut manus paraliticata apparet longior ſed tñ ẽ plus macra. Sed rõ ſignorũ ſcd̃m diuerſitatẽ apparet intuẽtibus. Quarto notandũ ꝙ ſignoꝝ paraliſis. quedã ſũt pronoſtica ⁊ quedã demõſtratiua. Pronoſtica ſũt ſtupor mẽbri ⁊ tremor. Demonſtratiua ſunt ſigna poſita a Raſi ⁊ alia poſita ſupra. Quinto notandum ꝙ ſignoꝝ paralis. quedã ſũt ſalutifera ſicut recuperatio ſenſus ⁊ motus. Secundo qñ mouetur neq; mutatur mẽbrũ a colore: quẽ habebat ĩ ſanitate. Signa mortalia ſunt continua ablatio ſenſus ⁊ motus. continua macrefactio mẽbrorum mutatio colorum ad uiriditatem uel macredinẽ uel nigredinẽ. Sexto notandũ ꝙ in membro corporis humani aliqñ aufert motus ⁊ remanet ſenſus aliquando aufertur ſenſus ⁊ non motus aliqñ utrũq; aufertur. Cauſa ꝑmi q: ſpiritus motiuus ẽ groſſior ſenſitiuo ⁊ maior quantitaſ requiritur ad motũ q̃; ad ſenſum unde propter oppilationem aliquando poteſt tranſire ſpiritus ſenſitiuus ⁊ nõ motiuus. Cauſa ſecundi eſt quia ſpiritus ſẽſitiuus aliquando impellitur per unum neruu; ⁊ motiuus per alium. unde poteſt fieri opilatio in ſenſitiuo ⁊ non motiuo. Cauſa tertii: quia poteſt fieri opilatio in neruis ſenſus ⁊ motus ſi differantur per diuerſos neruos uel in uno ſi differantur per unũ neruum. unde prohibetur tranſitus ſpũs ſenſitiui ⁊ non motiui. Notandum ſeptimo de quibuſdam ſignis ꝓnoſticis paraliſis. uel ad bonũ uel ad malum. In ſenſibus paraliſiis nunq̃; uel de difficili curatur rõ ꝑpter debilitatem uirtutis ⁊c̃. Scd̃m paraliſis proueniens ex diſlocatione aut nimia neruoru;

cōtractōe: aut ruptura aut icīſione per trāſuer
ſū nō recipit curā. Ratio patet. Tertiū ſi mem
brū paraliticatū minuetur: aut mutetur color
ualde malū ē: ratio patet ꝛ ſic non eſt ſpes cura
tionis. Quartū tremor ſupueniens paraliſi
bonum: ratio quia per illum motū calefit ꝛ re
ſoluitur materia paraliſis. Almanſor.

**Cuius curā incipiemus. pillulas feti
das quas cōpoſui dando. que. ℞. pulue
ris pigre. ʒ. x. collognt ide iterioris. ʒ. v. eu
forbij. ʒ. ii. ꝛ. ſ. caſtorei. piperis a ſe fetide
ſapini oppoponaci. ſandaragi idi. ſinap.
oim. vii. an̄. ʒ. i. centauree mioris elacterij
amboꝝ an̄. ʒ. v. gūme in ſucco rute diſſol
uantur. ꝛ alia ex eis cōficiant. ꝛ fiant pil
lule ꝛ fiant ex eis. x. potiones quarū vna
poſtq̄ eger ſumpſerit p tres dies qeſcat ꝛ
nutriatur tunc cū aqua ciceris ꝛ oleo ꝛ ſi
napi. deinde bibat aliā potionē. q̄ poſtq̄
ter fecerit p aliquos dies qeſcat. Silla.**

Hic ponit curā ꝛ diuiditur in duas partes
Primo ponit curā qn̄ puenit a cauſa itrinſeca
Scd̄a qn̄ fit a cauſa extrinſeca. Scd̄a ibi. Qd̄
ſi paraliſis. Prima in tres. Primo ponit cu
ram per medicinā laxatiuā. Scd̄o per dietam.
Tertio p localia. Scd̄a ibi. Et nutriatur. Ter
tia ibi. Membra quoq̄. Primo dicit q̄ cu
rā debemus incipere exhibēdo pillulas fetidaſ
ſm deſcriptionē que eſt. ℞. pulueris iere. ʒ. x.
colloquintide iterioꝝ. ʒ. v. euforbii. ʒ. ii. ſ. caſto
rei piperis aſſefetide ſerapini oppoponaci ſecta
ragi indi ſinapis an̄. ʒ. i. centauree minoris elac
terii. i. ſucci cucumeris aſinini amboꝝ an̄. ʒ. v.
gūmi diſſoluantur in ſucco rute ꝛ alia ex eis cō
ficiantur ꝛ fiant pillule. Secundo dicit q̄ fiant
d̄ iſtis. x. potiones ꝛ poſtq̄ unā ſumpſerit quieſ
cat per tres dieſ ꝛ nutriatur aqua cicerū oleo ꝛ
ſinapi deinde debet ſumere aliā. Tertio dicit
q̄ cū fecerit tribus uicibus. debet quieſcere per
aliquos dies. Notandū q̄ ratio primi dicti
eſt: q: tales pillule euacuant materiā facientem
paraliſim. Ratio ſecundi q: uirtus ē debilis iō
debet ſumere parū pro uice ꝛ ſimiliter d; quie
ſcere poſt ut uirtus ſubleuetur. Ratio tertii p;.
Scd̄o notandū q̄ anteq̄ dentur iſte pillule d;
precedere ſirupus digeſtiuus materie flegmati
ce in paraliſi ꝛ eſt talis. ℞. radicū acori q̄rt. i.
ſ. paraliſis. M. iii. herbe ipiconis utriuſq̄ ſal
uie bethonice melliſſe utriuſq̄ rute folioꝝ lauri
an̄. M. i. ſemis xiſeloes xilobalſami carpobal
ſami ſeminis baſilici an̄. ʒ. ii. liquiricie raſe uua
rū paſſarū mundataꝝ ab arill'. an̄. ℥. i. floꝝ an
thos uel ameos utriuſq̄ ſticados an̄. ℥. i. mell'.
electi ℔. ſ. fiat ſirupus cū aqua pluuiali dilige
ter clarificatus uſq̄ ad ℔. i. Ad idē. ℞. radi
cum acori ℔. ſ. ſaluie. M. iii. floꝝ ſticadoſ ara
bici q̄rt. i. mell'. electi ℔. ſ. zuccari albi q̄rt. iii.
fiat ſirupus clarificatus uſq̄ ad ℔. i. ſ. ꝛ ē ualō
appropriatus ꝛ ē melior qui pōt fieri i hoc caſu
Ad idē. ℞. ſirupi de ſticados arabici. ℥. iiii.
Tertio eſt notandū q̄ ſolutiuū quo ē utendū i
forma pillulaꝝ a pncipio q̄ nō eſt ſic forte ē. ℞
ierepigre gal'. ʒ. ii. turbith bene gūmoſi agarici
an̄. ℈. i. pulpe colloquintide bdelii an̄. ℈. ſ. ziʒi
beris al. caſtorei. an̄. g̃. v. puluerizenda pulueri
zentur miſce omnia cū idromelle facto cū aqua
ſaluie. fiant pillule ꝛ adminiſtrentur in introitu
lecti. Ad idē ualent pillule fetide Raſ. ſcd̄m
deſcriptionē poſitā ꝛ debent dari in corpore for
tis uirtutis. Ad idē ualēt pillule de euforbio
deſcriptōe meſue. Ad idē ualēt pillule de ſara
pino deſcriptōe meſue. Ad idē ualent pillule
de oppoponaco deſcriptōe meſue. Ad idē ua
lent cliſtere hoc. ℞. decoctōis ſaluie rute ſtica
dos centauree mercurial' malue furfuris. ℔. ſ.
addatur ierepigre ierelogodion. an̄. ℥. ſ. ſalis. ʒ
ii. olei cōmunis. ℥. iii. Quarto notandū q̄ tur
bith. ſ. ſolum euacuat flegma ſubtile: ſed cū. ʒʒ.
euacuat flegma groſſū: ꝛ ideo in paraliſi debet
poni parum de. ʒʒ. ꝛ in ſpaſmo multū de ziʒib.
Almanſor.

**Et nutriatur carne fruſtatim inciſa ꝛ
i ſartagine frixa: ꝛ mutageāth in qbuſ ſūt
ſpēs calide: ut piper ꝛ his ſiſia. In potu
vero ſumat idromel. Sillanus.**

Hic ponit curā per dietā. Et primo p cibū
Scd̄o p potū. Scd̄a ibi. In potu vero. De
prima dicit q̄ eger d; nutriri carne fruſtati ici
ſa i ſartigine frixa cū qua ſunt ſpēs calide ut pi
per. Ratio q: p hanc generatur nutrimentum
magis ſiccū unde magis ꝯſumatur materia pa
raliſis. Notandū q̄ p iſtā aſſaturā itelligit
alios modos ſibi ꝓportionales ut i ueru ſupra
crathiculā ꝛ ſil'es. ſil'r itelligit declinātes ad ca
lidū ꝛ ſiccū. Scd̄o notandū q̄ carnes ꝯuenien
tes i cura paraliſ ſunt carnes caſtrati pdiciſ fa
ſiani turturis columbini ꝛ maxie antiq̄ paſſereſ
turdi. rō q: ex hiis generatur nutrimētū ſiccū.
Tertio notādū q̄ i cura paliſ nihil magis ꝯue
nit q̄ fames ꝛ ieiuniū uigilie labor cū ſudoi ul'
motus fortis. rō q: illa deſiccāt materiā fl'aticā
i paliſ iō ꝛc. Quarto notandū q̄ q̄uis ſint ml'
te ſpēs q̄ cōueniunt in paraliſi taʒ ſimpliceſ q̄
cōpoſite ut piper ꝛ cetera. tamen iſte puluis eſt

appropriatus. ℞. interioꝝ cinamomi elci q̄rt̃.
ſ. coriandri preparati ℥. i. garioſ. galange pipe
ris cubebe domeſtice macis nucis muſ. an̄. ℥. i.
radicū acori. ℥. ii. ligni aloes calami aromatici.
an̄. ℥. ſ. grane tinctoꝝ. ʒ. iiii. ſaluie ſicce floruz ſti
cados ara. an̄. ʒ. croci. ʒ. ii. ſeminis aniſi fenicu
li an̄. ʒ. iiii. zuccari albi ℔. ſ. fiat puluis ſubtilis
ponatur i paraſide uel alio modo quo placet.
Ad idē. ℞. piperis. ʒ. ii. ſ. gariofo. ʒ. i. carda
momi piperis longi zedoarie an̄: ʒ. i. ſpecie ma
cis croci an̄. ℈. i. fiat puluis ⁊ utatur. Ad idē
ualet diaccorus uel accorus cōditus uel diaca
ſtoreū uel potio ſancti pauli. **In potu vero.**
Hic ponit curā per potum dicēs ꝙ patiens pa
raliſim debet ſumere in potu idromel. i. aquaz
mell'. ratio q2 digerit materiā ⁊ eſt pauci nutri
menti ⁊ per idromel poſſumus ītelligere quēcū
qȝ ſirupū digeſtiuū materie ⁊ debȝ adminiſtra
ri loco uini q2 uinū n̄ cōpetit i ꝑncipio maxime
i paſſionibꝰ neruoꝝ ut dicunt auctores q2 ē ma
xime penetratiuū ⁊ facit penetrare cibū crudū
ad neruos ⁊ in neruis cōuertitur in acetum qđ
maxie ē inimicuz neruoꝝ. Almanſor.

**Membra quoqȝ eiꝰ ex oleo coſtino in
ungant. Qđ. ℞. ℥. i. piperiſ. piretri. eufor
bij omniū triū an̄. tertiā. ℥. i. caſtorei. ℥. ſ.
diſſoluant oīa id media libra olei de keiri
aut de narciſo ⁊ vtet eo.** Sillanus.

Hic ponit curā per localia ⁊ diuiditur i du
as. Primo per inunctōm. Secundo per confe
ctionē. Secunda ibi. **Diebus vero quibus.**
De prima dicit ꝙ mēbra paralitica debēt inun
gi oleo coſtino ꝙ ſic fit. ℞. coſti. ℥. i. piperis pi
retri euforbii an̄. tertiā. ℥. i. caſtorei. ʒ. ſ. omnia
diſſoluantur in ℔. ſ. olei de keiri: aut đ narciſo
aut oleo laurino qđ melius ē. Notādū ꝙ rō
dicti ē: q2 illud oleum calefacit ⁊ exicat mēbra ⁊
ꝯfortat neruos ⁊ cōſumit materiā flegmaticā i
bibitā i proroſitatibus neruoꝝ ⁊ remouet ma
lā cōplexionē frigidā ⁊ humidā q̄ eſt in paraliſi
⁊ quotidie utor illo oleo. Scđo notandum ꝙ
ad idē ualet unguentū hoc. ℞. radicuz accori
lilii. coſti. an̄. ℥. ſ. piperis piretri euforbii caſto
rei an̄. ʒ. ii. ſaluie ſicce. ʒ. iii. floꝝ ſticados arabi
ci. ʒ. i. ſ. ſpicenardi ſq̄nāti an̄. ʒ. i. ſucci herbe pa
rāliſis facta reſidētia. ℥. i. olei de nuce idica olei
naſturcii an̄. quart̃. i. uini. ℥. iii. puluerizanda
puluerizentur ⁊ cōquaſſāda cōquaſſentur bul
liant ſil' ſuper cineres uſqȝ ad cōſumptōm uini
coletur ⁊ colature addatur cere q̄ztum ſufficit
⁊ fiat unguentuz. Ad idē. ℞. bdelii. ʒ. x. eufor
bii. ʒ. iiii. caſtorei. ʒ. iii. ſerapini. ʒ. iiii. cere. ʒ. xv.
olei ſambacini ul' olei de kerua. ʒ. x. bdeliū ⁊ ſe
rapinū diſſoluantur i aqua rute agreſtis ſumā
tur cū aqua calida ⁊ fiat ungtm̄. At idem ualet
ungtm̄ arogon nicolai. Ad idē ualet unguētuz
marciaton nicolai magnū. Ad idē ualet unguē
tū dictū in. c. de applīa. Ad idē. ℞. cere. ℥. iii.
iſopi humide ſucci rute an̄. ʒ. ii. euforbii piperis
armoniaci croci olei balſami caſtorei glutis al
boti oppoponaciſ an̄. ʒ. ii. ſigie. ʒ. ii. ſ. olei ꝙ ſuf
ficit. Ad idē olei benedicti olei terbentine an̄.
q̄rt̃. i. cere q̄ztū ſufficit fiat unguentū. Ad idē
ualet inunctio cum oleo de maiorana ul' iunipe
ris uel cum oleo de croco uel de piperibus uel
cum oleo de gagate uel cuz oleo phōꝝ. Ter
tio notandū ꝙ loco olei uel unguenti ꝯuenit ta
lis ablutio. ℞. ſaluie ſicce. M. iii. conquaſſa ⁊
bulliant in tribuſ ℔ aque pluuial' uſquequo re
deat ad ℔. ii. ⁊ in fine decoctōis bulliat duabuſ
bullitōnibus floꝝ ſticados arabici quart̃. ſ. co
letur ⁊ colature adatur aque marine ℔. i. uini
al. ℔. ſ. mell' electi quart̃. i. ⁊ iſta ē bona ablutō
in paraliſi. Uel loco decoctōis ſalue ⁊ ſticadoſ
capiantur aque diſtillate eaꝝ. Ad idem ualet
ablutio mēbri cum aqua ardēti de aqua uite ſo
lum uel mixta cum medietate uini albi ⁊ exper
tus ſuz frequēter i doloribus neruoꝝ ⁊ ſpeciali
ter in uxore dn̄i de becharia. Quarto notā
dum ꝙ loco illius ualet hoc emplm̄. ℞. ſucci
rute facta reſidētia. ℔. ſ. pulueriſ ſtercoris colū
bini qđ ſufficit ad icorporanduz miſce ⁊ fiat em
plm̄ liqdum ⁊ extendatur ſupra pānuz ⁊ pona
tur ſupra mēbrum paraliticatuz ⁊ ſupra neruo
rum originē. Ad idē ualet emplm̄ cōpetens i
appoplexia. Sed addatur gūmi rute agreſ. ʒ.
ii. Quinto notandū ꝙ mēbra que debent in
ungi uel emplaſtrari ſunt duo i paraliſi. ſ. mem
brū paraliticum ⁊ mēbrū a quo oriuntur nerui
⁊ ul'r ad illud itendimus uerbigrā ſi in pede ſit
paraliſ debet inungi pes ⁊ cum hoc ſpina dor
ſi quātuz ad partē inferiorē iuxta alkatin q2 ab
illa oriuntur nerui ad pedeſ. Similiter ſi manꝰ
ſit paralitica debet in ungi manus ⁊ tota ſpina
colli q2 ab illa oriuntur nerui ad manꝰ. Ut uult
Auic. ſcđa tertii ⁊ Gal'. primo de interioribus
ubi recitat de illo qui cecidit de mula. ⁊ medici
applicabāt medicinā ſupra partē paraliticā ⁊ n̄
ꝓficiebat ⁊ ipe poſuit medicinā ſuper originibꝰ
neruoꝝ ⁊ curatus fuit. Sexto notandum ꝙ
talia unguenta ⁊ inunctiones poſſunt applicari
dupliciter. Primo cum balneo. Scđo ſine bal
neo. Si ſine balneo debent approximari prius
facta euacuatōe uniuerſali. ⁊ iō errāt uulgares

vulgares cōiter ⁊ uetule que ſtatim cū ueniunt
ad infirmū ponūt aliqua remedia particularia
ſupꝛa mēbꝛū non pꝛecedente euacuatōe. Secū
do poſſunt appꝛoximari poſt balneū ⁊ eſt meli
us pꝛemiſſa tñ euacuatōe uł qꝛ meli⁹ penetrāt

Notandū ſeptimo ꝙ balneū cōpetens ī pa
raliſi eſt duplex.ſ.naturale ⁊ artificiale. Natu
rale ē balneū aque marine uel ſulphuree. Arti
ficiale ē duplex. vnuꝫ quod fit ex herbis ſupe
rius poſitis in ſirupo coperiendo balneū ⁊ reci
piendo ſolū fumū. Aliud eſt balneū ſpeciale cō
petens ſolū in paraliſi.ſ. ℞.aquā decoctionis
uulpis integre extractis uiſceribus cuꝫ pelle to
ta fiat balneū dū uenter paciētis ſit bene pꝛepa
ratus: quia aliter poſſet eē cauſa diſſolutionis
materie. Octauo notandū ꝙ uētoſe ſine ſca
rificatōe cum ſtricto oꝛificio appoſite ſupꝛa ca
pita neruoꝛum multū iuuāt. Rō quia calefaci
unt ⁊ exiccant. Similiter fricationes facte in eiſ
dem locis cū ſale uel ſemine urtice uł ſinapi. rō
per idem ⁊ totū poſt euacuationē fiat diebuſ ali
quot. Alman.

**Diebus uero quib⁹ quieſcit dāde ſūt
quaqꝫ die.ʒ.ii.de anacardino ꝙ ℞.ʒʒ.pi
retri nigelle coſti melanopipiſ macropipe
ris oggij oium añ.ʒ.i.myrrhe rute ſicce aſ
ſe fetide ariſtoł.baccaꝝ lauri caſtoꝛei ſeta
ragi indi ſinapis gentiane oium añ. ʒ. v.
mellis anacardi.ʒ.v.ungant cuꝫ oleo nu
cū: ⁊ cum melle cocto cōficiantur. Ħ eniꝫ
medicamen ualde confert paraliſi: appo
plexie toꝛture ⁊ tremoꝛi moꝛſee moꝛſibus
ſcoꝛpionis ⁊ oibus paſſionibus frigidis.
⁊ ſpaſmo humido. Que cū ſumitur illico
pꝛouocat ſudoꝛē ⁊ īfert febꝛē. ꝙ ſi ſūptuꝫ
non affert ſanitatē eger ab oi medicamīe
per.x.dies abſtineat excepta dieta. deinde
ad ipſius curā redeundum. Silla.**

Hic ponit curam per aliud locale.ſ. ꝑ con
fectionē ſumptā per os ⁊ diuiditur in duas. pꝛi
mo facit hoc oſtendendo effectus qui ſequun
tur ex aſſumptione. Secundo oſtendit quid ſit
fiendū cum ex aſſumptione huius medicine nō
ſequatur ſanitas. ſecūda ibi. **Qō ſi ſumptū.**
De pꝛima dicit ꝙ in diebus quietiſ qualibꝫ die
debent ſumi.ʒ.ii.de anacardio quod ſic fit. ℞
piretri.ʒʒ.nigelle coſti melāo piperis macropi
peris oggi.i.acoꝛi omniū añ.ʒ.x.myrrhe rute
ſiceaſſe ariſtologie baccarū lauri ſectaregi indi
caſtoꝛei ſinapis gentiane omniū añ:ʒ.v.mellis
anacardi.ʒ.v.ungantur cū oleo nucū ⁊ cū mel
le cocto ꝯficiantur. hoc enim medicamē cōfert
multū paraliſi apploplexie tremoꝛi toꝛture al
baꝛas moꝛſibus ſcoꝛpionis ſpaſmo hūido. Et
omnibus paſſiōibus frigidis. Secūdo dicit
ꝙ cum ſumitur tale medicamen pꝛouocat ſtati
ſudoꝛē ⁊ febꝛē. ratio ēꝛ ꝓpter magnā caliditatē.

Notandū ꝙ ratio ē duplex quare ualet hoc
medicamen: quia inducendo febꝛē ⁊ pꝛouocan
do ſudoꝛē conſumit materiam flegmaticā ⁊ re
mouet malā cōplexionē frigidā inductam in pa
raliſi. Similiter qꝛ cōfoꝛtat neruos qꝛ ponūtur
multa confoꝛtantia neruoꝝ. ut coſtoꝛeū anacar
dum: ⁊ ita utimur anacardis: qnia confoꝛtant
memoꝛiā confoꝛtando neruos. Tertio notā
dū ꝙ cum medicamē iſtud ſit foꝛtis uirtutiſ nō
debet appꝛoximari in paraliſi ſi pꝛecedant alia
electuaria magis domeſtica: et de illis eſt illud
quo cōiter utebatur gerard⁹. ℞. pulueres pli
ris ſine muſco.℥.ſ.interioꝛū cinamōi electi.ʒ.i
ligni aloes ſtoꝛacis calamite nuciſ muſca. cube
be domeſtice añ.g̈.v.macis grane tinctoꝝ añ.
℈.i.ſeminis aniſi ſeis feniculi coꝛiandri pꝛepati
añ.℥.ſ.ꝯſerue accoꝛi.℥.ſ.coꝛticū citri.ꝯditi.ʒ.
ʒ.ꝯſerue anthos uł adianthos ꝯſerue ſticados
arabici añ.ʒ.ii.aque ſaluie.ʒ.v.aque roſ. dōe
ſtice quart.i.zuccari al. lb.i.fiat elcūarium in
boł diligenter. Quarto notandū ꝙ iſta ele
ctuaria ⁊ unguenta que dicta ſunt in paraliſi cō
petunt qñ tam cā añs qꝫ ꝯiūcta ſunt frigide: qꝛ
ſi eſſent calide nullo mō ꝯuenirent. Dubita
tur utrū illa die qua dantur medicīe ꝯpetat ele
ctuariū illud. Dicendū ꝙ nō quia medicina ſo
lutia trahit ad interioꝛa: ſed hoc electuariū tra
hit ad exterioꝛa. Secūdo quia medicina ſolu
tiua euacuando debilitat: ſed hoc electuarium
quia foꝛtis eſt uirtutiſ cauſando febꝛē debilitat
⁊ ſic adderetur debilitas debilitati quod non ē
faciendū. **Qō ſi ſumptū.** Hic oſtendit qd ē
fiendū qñ ex aſſumptione huius medicine non
ſequitur ſanitas: ⁊ dicit ꝙ debꝫ abſtinere ab oī
bus medicinis per.x.dies excepta dieta. ratio
ut uirtus ſubleuetur. Secūdo dicit ꝙ poſt re
deundū eſt ad eius curaꝫ. Ratio qꝛ uirtus iaꝫ
ſubleuata erit potens ad ſuſtinenduꝫ foꝛtitudi
nem huius medicaminis. Al.

**Qō ſi paraliſis ex percuſſione aut ca
ſu euenerit: ⁊ acciderit ſubito taliter ꝑma
nebit nūqꝫ eni ſanabif. ꝙ ſi non repēte ex
pꝛedictis ſed paulatim ⁊ molliter inuaſe
rit: loco ꝑcuſſionis empłm hoc ē apponē
dus. Qō. ℞. farinā fenu greci ſemē been
ſemen mahalep. ſemē reſin bdeliū armōi
acū adipē anatꝭ cerā oleū de yrinū. ex his**

Medicamentum hoc admi= / niſtrandum eſt: ortenſio / ni renoti, ſfedalog / iam uelhire dicit Arc. / licet etiam aut confirat

fiat empl'm ⁊ ſupponatur. Sil.

Hic ponit curã paliſis facte a cã extriſeca.
ſ.caſu uel percuſſione: ⁊ diuiditur in duas. Pri
mo põit ſeu oñdit quõ ſe hꝫ ad curã qñ talis ꝑ
uenit ſubito. Secũdo qñ paulatiue. ſecũda ibi.
Qđ ſi nõ. De prima dicit ꝙ ſi paraliſis ex
caſu uel ꝑcuſſione ꝓueniat ſubito talis ẽ icura
bilis cũ ſic permaneat. Notandũ ꝙ dictum
raſ hꝫ uerũ niſi ex tali caſu uel ꝑcuſſione iducẽ
te ſubito paraliſ cauſaretur diſlocatõ: qꝛ tunc
ſufficit reducere mẽbꝛũ ad locũ: qꝛ ꝓpter illud
fit ablatio ſenſus ⁊ motus. Scđo notanduꝫ
ꝓ rõne dicti quia ſignũ ẽ ꝙ ꝓuenit a cã multuꝫ
forti cauſante apã uel opilatõꝫ in neruis. Qđ
ſi non. Hic ponit curã qñ paliſ uenit paula
tiue ⁊ dicit ꝙ ſi illa paraliſ ẽ ex caſu uel ex ꝑcuſ
ſione ⁊ fiat paulati in loco ꝑcuſſionis dꝫ poni hꝯ
empl'm. ℞. farine fenugreci ſemen been ſemen
mahalep ſemẽ riſini. i. ſemẽ pẽtadactali bdeliũ
armoniacũ adipẽ anatis ceram oleũ de lilio ex
his fiat empl'm. Notandũ ꝙ rõ dicti ẽ qꝛ hꝯ
ẽ mitigatiuũ doloꝝ confortat neruos ⁊ reſoluit
Secũdo notandũ ꝙ empl'r ponitur i forma
ſic. ℞. farine fenugreci bdelii armõiaci añ. ℥. i.
pipis al. ſeis reſim añ. ℥. ii. adipis anat. ℥. ſ. olí
de lilio uel irini. ℥. ii. pulueriꝫẽtur pulueriꝫãda
liquefiant liqͥfienda miſce oia ⁊ fiat empl'm extẽ
datur ſupra pãnũ ⁊ ponatur ſupra locũ ꝑcuſſũ.
Ad idẽ. ℞. myrre oppopõaci añ. ʒ. v. caſto
rei. ʒ. iii. euforbii. ʒ. ii. olei de lilio olei de narci
ſco añ. ℥. ii. cere. ℥. v. pulueriꝫẽtur pulueriꝫãda
⁊ liquefiant liqͥfienda: miſce ⁊ extendatur ſupra
pãnũ ⁊ ponatur ſupra locũ. Tertio notãduꝫ
ꝙ in paraliſi ex caſu uel percuſſione aliud ẽ po
nendũ ſupra locũ ꝑcuſſum ⁊ aliud in parte ſu
periori iuxta nerũ percuſſum ponẽdũ ẽ quod ẽ
dictũ: ſed in parte ſupiori dñt põi repercuſſiua
⁊ ſi materia fluens ſit calida ponẽda ſunt frigi
da ſtiptica qualia ſũt mũmia bolũ ar. ſumac.
añ. ʒ. ii. cũ oleo mirtio fiat empl'm ⁊ ſuppone. ſi
ṽo materia ſit fr̃a ponãtur calida ſtiptica: q̃lia
ſũt nux cipreſſi olibanũ ⁊ incorporẽtur in uino
ſtiptico. Quarto notandũ ut in cõquaſſatõe
q̃ apparet i toto corpore ualet iducere pellẽ ouiſ
calidã recẽter excorticatã. Dicit gerardꝰ. reco
lo ꝙ hẽbã quẽdã uicinũ cõquaſſatũ totũ ⁊ debi
lẽ ⁊ nõ potuit flebotomari qꝛ ſenex. lxx. ãnoꝝ fe
ci ꝙ haberet pellẽ multonis ⁊ iuolutus in eam:
erat liberatꝰ in craſtinũ. Dubitatur utrũ in
paraliſi ſit icipiẽdũ cũ fortibꝰ. ꝙ ſic pꝫ per Ra
ſim q icipit curã cuꝫ fortibꝰ ſicut cũ pilliſ fetidiſ
Secundo ſic. In apãte dũ timemꝰ ſuffocatõꝫ i
cipiũꝰ a prin. cuꝫ fortibꝰ ꝰ̃ in paraliſi tꝫ ꝯña: qꝛ
paraliſ aliq̃ põt ſuffocare ꝑ ꝓuatõꝫ motꝰ lacer
toꝝ pectoris ⁊ diafragmatꝭ. In oppoſituꝫ eſt
meſue auctẽ gal'. ca. de paraliſi. Dicẽduꝫ ꝙ re
gulariter in paraliſi ⁊ in paſſionibꝰ neruoꝝ nõ
ẽ feſtinanduꝫ cuꝫ fortibꝰ a ꝓncipio. Rõ qꝛ talia
agitant materias ⁊ deiiciunt ṽtutes ſi ſunt eua
cuantia nõ iueniẽtia materiã apertã. Secundo
dicenduꝫ ꝙ coacte ubi materia paraliſ ul' ſpaſ
mi minaretur mortẽ ſubito ꝓpter mẽbꝛoꝝ ãhe
litus nocumẽtuꝫ poſſumꝰ icipere a fortibꝰ. Ad
rõnes. Ad primã dicenduꝫ ꝙ raſ intelligit pre
miſſis leuibꝰ medicinis: uel ꝙ illud qđ dicit raſ
nõ ẽ principiuꝫ cure niſi coacte. Ad ſecundaꝫ
ꝓbat ſecunduꝫ dictum. Dubitatur ſecundo
cuius lateris paliſ ſit difficilioris cure an dextri
uel ſiniſtri. ꝓbatur ꝙ ſiniſtri: qꝛ uirtꝰ i eo ẽ debi
lior. ꝯña tꝫ: qꝛ curãl ꝓncipl'r ẽ uirtus. Scđo tre
mor lateris ſiniſtri ẽ difficilioris cure. ꝰ̃ ⁊c̃. añs
pꝫ per Auic. ſecunda tertii. ca: đ tremore. ⁊ ꝯña
tꝫ a ſili. In oppoſituꝫ arguitur. paraliſ dex
tri lateris fit a fortõri cã: ꝰ̃ ⁊c. ꝯña tꝫ per afforiſ
muꝫ ſecunde particule. In morb. minꝰ ꝑiclitan
tur egrotãtes. añs pꝫ: qꝛ latꝰ dextruꝫ ẽ calidiꝰ ſi
niſtro ſed paraliſ fit a fr̃a materia. Dicẽduꝫ
ꝙ paliſis totiꝰ lateris dextri cuius principiuꝫ in
cipit a cerebro ⁊ nuca ẽ difficilioris cure. Pria
rõ quia fit cum diſcõuenientia ꝑticulariuꝫ. Se
cunda rõ qꝛ per illã debilitatur fons caloris et
nutrimenti. ſ. epar qđ ſituatur in latere dextro.
Tertia rõ qꝛ paraliſ dextri lateris colligit maio
rẽ partẽ materie qꝛ dextra pars ẽ rarior ⁊ ma
gis ſuſcipiẽs materiã. Secundo dicẽduꝫ ꝙ
paliſis particularis uniꝰ mẽbꝛi tãtuꝫ ut manus
uel pedis dextri lateris in q̃ ſeruãtur illeſa epar
cor cerebꝛuꝫ ⁊ nucha põt eẽ facilioris cure.
Ad rõnes. Ad primã dicẽdum ꝙ aliis paribus
paliſis dextri lateris ẽ difficilioris cure. Ad
ſecundã ⁊ tertiã pꝫ ſolutio ꝑ ſecunduꝫ dictum.

De ſtupore ⁊ tremore. Sil.

Otanduꝫ circa rubꝛicã. Prĩo ꝙ ſtupor
ẽ diminutio ſenſus tantuꝫ ſi defferatur
ſenſus per unuꝫ mẽbꝛuꝫ ⁊ motꝰ ꝑ aliuꝫ
ſed ſi ambo per unum neruuꝫ. ſtupor ẽ diminu
tio ſenſus ⁊ motus. Secundo notãduꝫ ꝙ ſtu
por ẽ duplex. quidã ẽ ſtupor mẽtis ⁊ ſic ẽ actio
diminuta ṽtutis imaginatiue: quia iperfcẽ ima
ginatur nõ autẽ loquitur ⁊ uidetur ꝙ imagine
tur: ⁊ talis ut plurimuꝫ fit a frigiditate. Et qui
dã ẽ ſtupor corporis uel mẽbꝛi: ⁊ taliſ ẽ actõ di
uina ſenſus tactus ad quẽ ut plurimũ ſeq̃tur di
minutio motꝰ. Ad ꝓpoſitũ de ſecundo ẽ ſmo.

Tertio notãdũ ꝙ ſtupoꝛ differt a ſomno inatu
rali doloꝛe ⁊ paraliſi. Differt pꝛimo a ſomno i
naturali: qꝛ ſtupoꝛ fit in uigilia . ſed ſomn⁹ inna
turalis nõ. Dicendũ etiã ꝙ differt ſtupoꝛ a do
loꝛe : quia ſtupoꝛ eſt actio leſa diminuta ſenſus
tactus: ⁊ doloꝛ nõ. itẽ ſtupoꝛ ẽ nocumentũ in ta
ctu. ſomnus aũt inaturalis nõ. ⁊ in ſtupoꝛe nõ
ẽ doloꝛ: ſed differt ſtupoꝛ a paraliſi qꝛ in parali
ſi ẽ ablatio ſenſus ⁊ motus. in ſtupoꝛe uero eſt
diminutio ſenſus ⁊ motus. Quarto notanduꝫ
ꝙ cauſa ſtupoꝛis ẽ triplex. ſ. p̄mitiua añs ⁊ con
iũcta. vel aliter cauſa in gñali eſt oẽ illud quod
impedit tranſitũ ſpũs ad neruos. Sed in ſpãli
eſt duplex cauſa. vna paucitas ſanguis ⁊ ſpũs:
ut in ſenibus. Alia põt eẽ ſuperflua frigiditas
exterioꝛ ſeu interioꝛ condenſans ſpũs ⁊ opilãs
neruos. Alia cã põt eẽ pũctura alicui⁹ aĩalis ue
nenoſi . uel tactus cuiuſdam piſcis qui uocatur
narchon. Alia cauſa põt eẽ ſuperflua caliditas
reſoluens ſpũs: ſicut ẽ febꝛis ardẽs : aut moꝛa
ſuperflua in ſole aut in balneo aut ſuperflua ſic
citas coꝛrugans neruos. Põt ſilr̃ eẽ ſtrictura li
gatura uel cõpꝛeſſio ſicut accidit qñ vnũ mẽbꝝ
ſtat ſupꝛa aliud. Alia cauſa põt eẽ oppilatio
facta in neruo a quolibet hũoꝛe ſiue ſit ſanguiſ
oppilans ſuã multitudinẽ ſiue fl'a rõne uiſcoſi
tatis. uel ml'ia ratione groſſitiei ſeu colera ad
mixtõe alioꝝ: ut plurimũ tñ ẽ fl'a. ⁊ de hoc ꝓſe
quitur raſ. Circa tremoꝛẽ notandũ ꝙ trẽoꝛ
eſt duplex. quidã tremoꝛ ẽ paſſio neruoꝝ ⁊ ẽ pti
cularis. ſ. factus in manu tm̃ uel in pede uel in
capite. Alius ẽ qui nõ ẽ paſſio neruoꝝ ⁊ iſte qñ
qꝫ accidit in febꝛib⁹ ex materia mala ſparſa ſup
muſculos: ⁊ tunc uirtus expulſiua uult expelleꝛ
⁊ fit tremoꝛ ⁊ ſic ẽ operatio uirtutis expulſiue .
qñqꝫ accidit ille a cauſa extriſeca ut ab aqua fri
gida ſparſa ſuper mẽbꝛo ſubito ⁊ dicitur ul'is
tremoꝛ ⁊ de iſto utroqꝫ nõ loquitur raſ h: ſꝫ in
x. almanſoꝛis ubi tractat de febꝛib⁹. Sed trẽoꝛ
qui ẽ paſſio neruoꝛũ de quo loquitur raſ h: dif
finitur ſic. Tremoꝛ ẽ motus p̄teꝛ naturã ꝯpoſit⁹
ex motu uirtutiſ ⁊ motu moꝛbi. vnde quãtũ uir
tus eleuat tm̃ moꝛb⁹ depꝛimit. Aliter diffinitur
ſic. Tremoꝛ ẽ diſpoſitio in qua ẽ bellũ contẽtiue
uirtutis uolũtarie ad ſuperioꝛa mouẽtis ⁊ moꝛ
bi iuolũtarie ad inferioꝛa depꝛimentis . Alter
tremoꝛ ẽ diminutõ motuſ ſicut ſtupoꝛ ẽ diminu
tio ſenſus. Secundo notandũ ꝙ cauſa trẽo
ris ẽ oẽ illud qd̓ debilitat uirtutẽ aut inſtrumẽ
tũ aut utrũqꝫ. Sed in ſpeciali una cã ẽ debilitaſ
ſanguinis ⁊ ſpũs: ſicut accidit in cõualeſcẽtib⁹ ⁊
in parentib⁹ ethicã. vnde uirtus nõ põt regere
mẽbꝛũ. Alia cauſa ẽ accidentia aĩe: ſicut cũ ali
quis eſt in alto ⁊ perſpicit i fundũ . ⁊ cũ aliquis
eſt coꝛam pꝛincipe terribili ſicut fuit nero. ul' cũ
eſt in aſpectu leonis uel ira ul' gaudiũ ſuperflu
um. Aliter cauſa ẽ triplex: p̄mitiua: añs ⁊ cõ
iũcta. Pꝛimitiua ſicut ligatura frigiditas extri
ſeca: accidentia aĩe: ira: gaudiũ ſuperfluum . ul'
cum quis eſt in p̄ñtia dñi terribilis uel fere uel
aſpectus ad locũ pꝛofundũ: potus uini ul' aque
frigide: paucitas ſpũs uel ſanguis. Alie cãe pa
tent. Cauſa añs ẽ hũoꝛ flegmaticus parat⁹ in
bibi in poꝛoſitatibus mẽbꝛoꝝ. Alia cã. ſ. cõiun
cta põt eẽ materia fl'atica ibibita i poꝛoſitatib⁹
mẽbꝛi: ⁊ de tali loquitur raſ. Et qꝛ ſtupoꝛ habꝫ
eandẽ cãꝫ quã hꝫ trẽmoꝛ. Jõ ſil' determiat d̓ cu
ra ſtupoꝛis ⁊ trẽoꝛis. Alia cã põt eẽ oppilatio i
mẽbꝛo ſine uicio hũoꝛũ. ut ex frigiditate ꝯdẽſa
te ul' foꝛti ligatura. Dubitatur quare tremoꝛ
magis accidat capiti q̃ꝫ aliis mẽbꝛis: ⁊ p⁹ caput
mãibus ut patet ad experientiã. Dicendum
ꝙ cauſa ẽ: qꝛ cerebꝝ ẽ mẽbꝝ fl'aticũ i quo abũ
dat multũ fl'a: ⁊ qꝛ multe ſuperfluitates cõican
tur capiti ab aliis mẽbꝛis. Ad ſecũdã dicen
dũ ꝙ man⁹ ſunt ꝓpinque capiti ⁊ ſunt mẽbꝛa ra
ta ſatis apta ut ibibatur in eis materia . alia cã
quia ſunt mẽbꝛa multũ diſtantia a fonte caloꝛis
Jtẽ qꝛ ſunt plus occurrẽtia extriſecis alteranti
bus quia ſunt diſcooperta. Almanſoꝛ.

Um aliqs ſentit aliqd̓ ſuoꝝ mẽ
bꝛoꝝ: ſicut ẽ diſpõ pedis cuꝫ fit
ſtupid⁹: dicem⁹ i illo mẽbꝛo ſtu
poꝛẽ eẽ. q̃pꝛopter ei⁹ cura nõ eſt
differẽda. qñ eni ꝓlõgat tẽp⁹ huius egritu
dinis ꝓducit ad paliſim. Silla.

Hic determiat de ſtupoꝛe ⁊ tremoꝛe ⁊ diui
tur in duas. Pꝛio determiat de ſtupoꝛe. ſcd̓o
de tremoꝛe. ſecũda ibi. Tremoꝛ aũt. Pꝛia in
duas. pꝛio facit h. Secũdo iſert ꝙ cura nõ eſt
differenda aſſignãdo cãm. ſcd̓a ibi . Quapꝛo
pter. De pꝛia dicit ꝙ cũ in aliquo mẽbꝛoꝛũ ẽ
diminutio ſenſus ſicut ſuplet: cũ pes ẽ ſtupidus
ſignũ ẽ ꝙ illic ẽ ſtupoꝛ. Notanduꝫ ꝙ cum in
mẽbꝛo aliquis ſentit ſicut pũcturaꝫ acus ul' foꝛ
micarũ ul' ꝙ mẽbꝝ ſit obdoꝛmitatũ tũc ẽ ſignũ
ſtupoꝛis. Rõ pꝫ ex dictis. Notandũ ꝙ raſ.
nõ ponit ſigna tremoꝛis quia patent ad uiſum.
Dubitatur quare in pedibus ſit maioꝛ ſtupoꝛ
q̃ꝫ in aliis mẽbꝛis. Dicẽdũ ꝙ cã ẽ quia ſunt ma
gis remoti a fonte caloꝛiſ ⁊ a mẽbꝛo a quo ꝓue
niunt nerui ſenſitiui: iõ minus habere debent
ſenſationẽ. Et hec ẽ cauſa quare lepꝛoſi reperiũ
tur magis inflati in pedibus ⁊c̃. Secũda cã

eſt: quia pedes magis ſunt ordinati ad motuꝫ q̃ȝ ad ſenſum. **Quapropter.** Hic īfert ꝙ cura ſtuporis non eſt differēda. Et dicit ꝙ cauſa eſt: q̄ cū prolongatur ſtupor ad paraliſim tranſit q̄ paraliſis fit ex eadē materia cū ſtupore: ſȝ ē maioris quātitatis: ex hoc patet ratio. Notandū ꝙ ſtupor prouenīens a cerebro ſi cōtinuauerit pronoſticatur apploplexiam uel epilepſiam. Si ſtupor in nucha ꝓnoſticatur paraliſim uel ſpaſmū: ⁊ ita in aliis mēbris. ⁊ aliquādo tremor in aliis mēbris. ſed ſtupor ī facie pronoſticatur torturā in facie. Almanſor.

Curatur aūt hec paſſio ex aliqua parte medicinarū paliſis et cum dieta: ⁊ unctione ex oleo coſtino. ꝙ ſi inueterauerit paſſio: eger ex pillulis fetidis purgandus eſt. ⁊ cōplexio equanda ex nacardio ⁊ dieta. Sil.

Hic ponit curam ſtuporis ⁊ diuiditur ī duas Primo ponit curā in generali remittendo nos ad curam paraliſis. Secūdo in ſpeciali. ſecūda ibi. **Quod ſi īueterauerit.** De prima dicit ꝙ curatur ſtupor: ſicut ⁊ paraliſis ex aliqua parte medicinarū ⁊ cum dieta ⁊ cū inunctione ex oleo de coſto. Notādū ꝙ ſtupor curatur ex aliqua parte medicinarū ſicut paraliſis. rō quia fiunt ex ſimili materia. iō ⁊c̄. Sed non curatur ex toto cum eidem quia fortiores medicine requirūtur in paraliſi q̃ȝ in ſtupore. nam forti egritudini fortis debetur medicina ſm gal'. ī cōmento illius afforiſmi. Ellebor⁹ periculoſus ē carnes ſanas hn̄tibus. Similiter inſtupore cōuenit fortis dieta ſicut in paraliſi. ſ. declinās ad calidum ⁊ ſiccū. rō quia taliſ dieta cōtrariatur materie ſtuporis que ē frigida ⁊ hūida. Simlr cōpetit inunctio ex oleo coſtino quia calefacit ⁊ conſumit materiā ſtuporis. **Q̄ d̄ ſi īueteruēit.**

Hic ponit curam ſtuporis in ſpeciali. Et dicit primo ꝙ ſi paſſio inueterauerit cū pill'is fetidis eger ē curandus. rō quia ex his euacuatur materia fl'atica a corpore que facit ſtuporē. Secundo dicit ꝙ cōplexio ē rectificanda cum anacardina confectione. Al.

Tremor aūt ex eiſdē curatur ex quibus ſanatur ſtupor. Sillanus.

Hic ponit curā tremoris ⁊ diuiditur in duas Prīo ponit curam in generali: remittēdo nos ad curam ſtuporis. Secūdo ponit curam ī ſpeciali. ſecunda ibi. **Sed ſi ex.** Aliter pōt diuidi in tres. Prīo ponit curā tremoris facti a materia frigida ⁊ remittit nos ad curam ſtuporis. Secundo ponit curā qn̄ fit ex potu aque frigide ⁊c. partes patebunt. De prīa dicit ꝙ trēor curatur ex eiſdem ex quibuſ curatur ſtupor. rō quia habent ſimiles cauſas: ſȝ fortiores ſint in ſtupore. Notandū ꝙ licet ex eiſdeꝫ medicis poſſunt curari tremor ⁊ ſtupor. tn̄ aliqua ſūt appropriata in ſtupore: ⁊ ſimiliter in tremore ⁊ paraliſi. de numero quorū alique ſunt herbe: aliq̃ ſunt olea: aliqua ſunt cibaria: aliqua ſunt gume Herbe appropriate ſunt: ſicut trifoliū eupatorium ⁊ ſticados arabicū: ⁊ ideo de iſtis debet fieri baſ in oībus receptis cliſteriorū ⁊ aliorum. Olea ſunt ſicut oleū cucumeris aſinini: oleum de aneto: oleū de ādacocha alio noīe de ſulphure herba mirabilem habens ꝓprietatē in trēore. Cibaria ſunt cerebrū leporis aſſatū inter oīa. ſecunda tertii. c. de tremore. Gume ſunt caſtoreū: ſȝ ualeat cū hoc in omnibus paſſiōib⁹ neruorū. Secūdo notandū ꝙ in tremore cliſtere cōpetens ē tale. ℞. centauree minoriſ utriuſqȝ ſaluie rute primule ueris: ipiconis: mercurialis an̄. M. i. cartami mūdati. ʒ. i. ſeis rute ſeminis ſileos ſeminis baſilici an̄. ℥. ſ. agarici electi. ʒ. v. utriuſqȝ ſticodos an̄. ℥. ſ. furfuris pugillum unū mell' electi olei de lilio an̄. quantū ſufficit ſalis geme pill'arū cochiarū an̄. ʒ. ſ. fiat cliſtere vſqȝ ad quart̄. v. ⁊ ſimiliter ualet in paraliſi ⁊ ſtupore. Notandū tertio ꝙ ſigna tremoris facti a caſu uirtutis ſunt: quia patiēs deficit in quocunqȝ labore ⁊ motu ⁊ releuatur ex omni re nutribili: ⁊ ꝙ nullo mō fame pati pōt qm̄ ſincopizat ⁊ tunc tremor augetur. Signa trēoris ꝓpter uſum uini ſunt: quia potus aq̄ cōfert ⁊ abſtinere a uino ⁊ potus uini de granatis uel de agreſta multū cōfert. Signa tremoris facti ꝓpter dominiū hūorū frigidi ſuper mēbrū ſparſi ſunt albedo ⁊ mollities corporis: pigrities ⁊ ebetudo ſenſuū. rō patet. Signa tremoris facti ab aliis cauſis ut ex frigiditate extrinſeca ⁊c. habentur ex relatu infirmi. Alman.

Sed ſi ex ſuperflui uini potu euenerit eger ab ipſo erit abſtinendus. Similiter ſi aquā que ex niue diſſoluitur bibendo hāc incurrerit paſſionē ab ipſa abſticat. ⁊ balneū calidiſſimū īgrediatur in qua taȝ diu morā faciat donec ſudȝ. a quo cū egreſſus fuerit in ſole aſſidue moretur. Silla.

Hic ponit curam tremoris in ſpeciali. ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curam qn̄ fit ex ſuperfluo potu uini. ſecūdo qn̄ ex potu aque. ſecunda ibi. **Similiter ſi.** De prima dicit ꝙ ſi tremor cōtingat ex ſuperfluo uino ſumpto eger debet ſe abſtinere ab illo. rō quia remota cā: remouetur ⁊ effectus. Notādū ꝙ uinū facit

tremorem:quia eſt maxie penetratõis: ⁊ ꝑcutit
neruos ⁊ cõuertitur in acetũ in eis. Silr ſi ⁊c̃.
Hic ponit curá tremoris facti ex potu aque: ⁊
diuiditur in duas. Prio ponit curá per abſtiné
tiam aque. Secũdo per balneũ. ſecũda ibi. Et
balneũ. De prima dicit ꝙ ſi quis incurrerz
tremoré ex potu aque ꝓ cura debet abſtineř ab
ipſa. rõ quia remota cauſa remouetur effectus
Et balneũ. Hic ponit curam per balneum
⁊ dicit prio ꝙ patiens tremoré debet igredi bal
neũ calidiſſimũ: ⁊ debet in eo tantũ contrahere
morá ꝙ ſudet. rõ quia tunc aquoſitas p poroſi
tates neruoꝝ expellitur per ſudoré. Secũdo di
cit ꝙ talis debet aſſidue morari in ſole. rõ quia
cõſumitur ⁊ exiccatur hũiditas mébrorũ q̃ erat
cá tremoris. Notandũ ꝙ trociſci ð ſticados
ualent ꝯtra oém tremorem a ꝓprietate ⁊ cõtra
paralíſim ⁊ torturam. ℞. ſticados. ℥. i. iſopi. ʒ.
ii. peonie. ʒ. iii. fiant trociſci cũ mucillagine dra
gaganti ⁊ melle roſ. ⁊ ſit unuſquiſqꝫ aurei unꝰ
⁊ detur in aurora cũ aqua decoctõnis ſticados
⁊ mellis. Notandũ ꝙ raſis nõ ponit curam
ſi tremor fiat a debilitate a uirtutis regétis mé
bra. Pro cura nutriatur carnibus aſſatis nutri
bilibus ⁊ aliqñ elixatis ut carnibus pullorum
hedi arietis ãnualis caponũ pdicũ faſianorum
oium auiũ niuentium in arboribus ⁊ pratiſ ⁊ ñ
in aquis ⁊ uitellis ouorũ. de herbis poſſet cõe
dere feniculũ boraginé ⁊c̃. Confortetur cere
brũ ⁊ cor cum electuariis dictis in. c. de mlĩa.
De potibus potetur ex aqua mellis ⁊ aliqñ po
teſt bibere uinũ optimũ odoriferũ in quo ſit tá
tum de aqua quantũ de uino uel pluſ de aqua.
Tertio notádũ ꝙ cura tremoris facti a letar
gia ſit letargiam remouédo ſed facti a frigidita
te ſine materia ſit per calefaciétia: ſed facti ab
accidentibus aíe ſit remouendo illa accidétia.

De tortura oris. Silla.

Otandũ circa rubricá ꝙ tortura oris
eſt morbus officialis figurá ⁊ formaꝫ
naturalé faciei corrũpens. Aliter tortura oriſ é
inclinatio oris ⁊ labioꝝ ad parté dextram uel ſi
niſtrá cũ ĩpotentia claudendi alteꝝ oculoruꝫ: ⁊
cum exufflatione ex latere uno cum percipitur
ut exufflet aerem uehementer. Secũdo notá
dum ꝙ cauſa torture oris é duplex. una é parali
ſis partis faciei. alia é ſpaſmus ex repletione ul'
ianitõe. ut plĩmũ tñ eſt ſpaſmus ð řpletõe. Al.

**Um hominis os contorq̃t ⁊ unũ
de oculis ſuis claudere non ualet
⁊ ſi precipitur ei ut ſufflet flatꝰ ab
una tñ parte exire uidetur: ipm tunc ꝯtor
ſioné pati dicimus.** Silla.

Hic determinat de tortura oris ⁊ faciei: ⁊ di
uiditur in duas. prio ponit ſigna. ſecundo põit
curam. ſecũda ibi. Cuius curam. De pria
dicit ꝙ cũ in aliquo apparét iſta ſigna. Primũ
ꝙ os hois contorquetur. Secũdũ ꝙ nõ poteſt
claudere unum oculum. Tertiuꝫ ſi ꝑcipiatur ut
ſufflet flatus uidetur exire ex una parte: tũc di
cimus ꝙ talis patitur torturá oris. Notádũ
de ratione ſignoꝝ: uerificatur primum ꝙ ibi eſt
paraliſis unius partis faciei uel ſpaſmus. Sed
in paraliſi ps infirma cadit ſupra ſanam. i ſpaſ
mo uero pars infirma trahit ad ſe ſanam. ueri
ficatur ſecundũ: quia ĩ altera parte faciei é ſpaſ
mus uel paraliſis in quibus é ablatio ſenſus ⁊
motuſ: iõ non põt claudere oculum illius ptis.
uerificatur tertiũ quia pars iſirma é debilis. iõ
non põt claudere bene labia. Secũdo notá
dum ꝙ ſignũ torture ꝓpter paraliſim ꝓuenien
tis ſunt debilis motus ꝓpter materiam fluidá
relaxanté turbatio ſenſus ꝓpter materia aquo
ſam fluétem ad uiſcera ſenſuũ. multiplicatio ſali
ue ⁊ ſputi ꝓpter multitudiné materie aquoſe. i
paraliſi ſentitur in cute ex utraqꝫ parte leuitas.
ratio ꝓpter materiam aquoſaꝫ que cauſat mol
liciem. nõ ſentitur extenſio. pꝫ per idé. palpebra
inferior oculi que é in parte gibboſa é diuerſa.
rõ quia ꝓpter relaxatõné cadit inferius pellis
frontis ex parte gibboſa. ſ. per quaꝫ ſpuit ⁊ ſuf
flat: ⁊ extenſa abſqꝫ rugis: quia ibi é relaxatio
que remouet rugas. Caret motu uſuali: quia ĩ
paraliſi auſertur motus. apparet ꝙ meditetur
hõ ⁊ aſpiciat ad inferiora. cauſa quia per ſilĩa
relaxatur ad inferiora. Sed ſigna torture pp
ſpaſmũ ſunt ſenſus turbati quodámodo: qr ĩ ce
rebro eſt materia flegmatica groſſa que lꝫ per
turbet non tñ ſicut fluida. Extenſio cutis qr de
ſtruũtur ruge. Sed ꝯtra qr in ſpaſmo ſit cor
rugatio. Dicitur ꝙ deſtruũtur merito numeri
qr alias fuerunt plures. uel deſtruũtur qr eaꝝ
fundamentũ nõ apparet ſed latet occultũ ſƀ cri
ſpatura lacerti faciei duri. rõ ꝓpter ſpaſmũ q é
cauſa cõtractõis. Minoratur ſaliua. rõ qr in
ſpaſmo facto a materia ẽ maxilla igroſſata. ſed
in ſpaſmo facto ex inanitõe patet declinatõ cuꝫ
ad partem colli. rõ quia ibi ſunt principia mlto
rum neruorum faciei: ſi in ſpaſmo mouétur ner
ui ⁊ contrahuntur uerſus principia. Alman.

**Cuius curam incipiemus cũ ſolutiõe
uentris ex pillĩs fetidis. Nutrimentũ uero
eius atqꝫ ipſiꝰ potũ ordinabimus ut in. c.
de paraliſi diximus.** Sil.

Hic ponit curá: ⁊ diuiditur in duas. Primo
ponit curam torture ꝓueniétis ex repletione. ſe
cundo ponit curam ꝓuenientis ex inanitóe ⁊ ex
cuſat ſe. ſecunda ibi. De tortura uero. Pri
ma in duas. Primo ponit curá per euacuatóꝫ
⁊ remedia per localia. Secundo oñdit qd facié
duꝫ qñ predicta facta non cóferunt. ſecúda ibi.
Q̃ð ſi paſſio. Pria in tres. Prio ponit cu
rá per euacuationé. Secundo per dietam. Ter
tio p localia. ſecunda ibi. Nutrimentú uero.
Tertia ibi. Egritudini ṕterea. De pria dicit
ꝙ in cura torture debemꝰ incipere faciédo eua
cuationé cú pillulis fetidiſ. Notandú ꝙ priꝰ
incipiendú é ab euacuatóe: quia raro medica
mina localia debent approximari: niſi premiſſa
euacuatóe ut dictú fuit ſupra. ſed ratio dicti eſt
quia predicte pille euacuát materiá fl'aticá faci
entem ſpaſmú uel paraliſim que ſunt cauſe tor
ture ió ⁊c. Secundo notandú ꝙ áteq̃ꝫ detur
medicina laxatiua uel euacuatiua debet ṕceder
ſirupus digeſtiuus appropriatus in tortura ⁊ é
℞. radicú accori. ℔. ſ. ʒizib. al. nu. muſ. añ. ℥.
i. mell' elci q̃rtꝭ. iii. fiat ſirupus clarificatus uſq́ꝫ
ad. ℔. i. ⁊ detur cú aqua decoctóis ſaluie. Ad
idé ualet ſirupus cópetens in paraliſi ⁊ in ſpaſ
mo. Tertio notandú ꝙ medicina laxatia dꝫ
eé talis. ℞. pill'arú cochiaꝝ. ʒ. ii. pulpe. cologn
tide bdelii pulueriꝫati añ. ʒ. i. ſi patiens é fortis
miſce malaxando cú idromelle facto cuꝫ aq̃ ac
cori: fiant pille ad quantitaté cicerú. Ad ideꝫ
ualent medicine ſolutiue i cura paliſis ⁊ ſpaſmi
Nutrimentú uero. Hic ponit curá per die
tam dicens ꝙ nutrimentú. i. cibus ⁊ potus de
bent eé ſicut dictum é in cura paraliſis: v̓bi gr̃a
comedat carnes oium bonarú auium degétiú
in arboribus ⁊ pratis ⁊ nó in aquis gallinas
gallos: annuales: pullos gallinaꝝ aſſatos car
nes hedoꝝ ⁊ caſtratoꝝ aſſatas: cómedat ciba
ria ordei auene ſpelte ⁊ farris ⁊ códiátur cú pul
uere qui ſic fit. ℞. nucis muſca. ℥. i. piperis ló
gi caſtorei galange añ. ℈. i. ꝫedoarie. ℈. i. ſ. teré
tur ⁊ cribellétur. de potibus ſumat aquá mell'.
ró patet. Almanſor.

**Egro preterea quotidie in mane añq̃ꝫ
comedat ſinapi cú ſirupo aquoſo gargari
ꝫare faciemꝰ ⁊ mittemus euꝫ in domú ob
ſcurá ⁊ ṕcipiemꝰ ut uná nucé muſcátá in
parte oris que torta é teneat. naribꝰ quoq́ꝫ
túc iſufflabimus códiſi ut ſternutatio pro
uocet. Spondiles quoq́ꝫ colli eius ⁊ facié
eius ⁊ fronté ex oleo coſtino iungere cóue
nit ⁊ é quotidie de anacardino uniꝰ aurei
póndus ſumendú. et ſi paſſio hoc mó ſolu
ta non fuerit ad uétris ſolutioné ⁊ egri ṕ
ſeruatione redeundú é. De tortura v̓o
que nó repente: ſed paulati accidit nó loq
mur: ipſa nâq́ꝫ nó cótingit niſi i freneſi p̄
nitóſa móte iá iminéte ⁊ é ex ſiccitate. Sil.**

Hic ponit curam per localia: ⁊ diuiditur í
ſex. Primo ponit curá per gargariſma. Secú
do per manſiones oſtédendo in qua domo dꝫ
ſtare. Tertio per unuꝫ quod dꝫ tinere in ore.
Quarto per ſternutoriú. Quinto per inunctó
nem. Sexto p ꝯfectioné. partes patebunt.

De prima dicit ꝙ debemus facere gargari
ꝫare egrú ante comeſtioné cum ſinapi ⁊ ſirupo
acetoſo. Notandú ꝙ anteq̃ꝫ competat iſtud
gargariſma due códitónes requirútur. Pria
ꝙ corpꝰ ſit euacuatú euacuatóe v'li q: corpe exi
ſtente pleno fieret attractio maior materie pec
cantis ad facié. Secúda códitio é ꝙ materia ſit
fluxa ⁊ hoc poſt tres uel quattuor dies: q: ante
q̃ꝫ materia eſſet fluxa fieret maior attractio ma
terie ⁊ fluxꝰ materie maior. ⁊ ró quare ualꝫ túc
eſt. q: tale gargariſma ſubtiliat materiá tortuŕ
cú hoc eam euacuat. Secúdo notandum ꝙ
gargariſma raꝭ pót ſic formari. ℞. ſeiſ ſinapis
q̃rtꝭ. i. ſ. aceti al. q̃rtꝭ. ſ. mell' elci q̃rtꝭ. i. fiat deco
ctio clarificata uſq́ꝫ ad. ℔. i. Ad idé vꝫ ß. ℞.
radicú accori q̃rtꝭ. i. aceti. ſ. i. fiat decoctio parú
clarificata uſq́ꝫ ad. ℔. i. Ad idé ualet garga
riſma factú ex oximelle ſqllitico ⁊ aq̃ decoctóis
nucis muſca. ſticados ⁊ piretri. Et mittemus
eú. Hic ponit curá per manſioné oſtédédo in
qua domo dꝫ ſtare. ⁊ dicit ꝙ debet eé domꝰ ob
ſcura: q: uirtus uiſiua é debilitata: q: nó hꝫ niſi
unú oculú: ſed per domú luminoſaꝫ ampliꝰ de
bilitaretur ⁊ per obſcurá iuuaretur q: aggregá
tur ſpús. ró q: in domo lumioſa aſpicit ad di
uerſas partes: ⁊ in obſcuro nó: ió ⁊c. Notan
dú ꝙ pro cura torture dꝫ iuberi ut patiés aſpi
ciat in ſpeculo de calibe ut per aſpectú ad pteꝫ
ꝯtrariá rectificetur eius facies ⁊ non ſolú ualet
ſpeculú de calibe: ueꝝ etiá quodlibet aliud. Et
ṕcipimus. Hic ponit curá per unú ꝙ dꝫ te
nere in ore ⁊ dicit ꝙ multú ualet tenere in parte
oris que é torta uná nucé muſ. Notandú ꝙ
ratio dicti é quia ſubtiliat ſua caliditate materi
am ⁊ quia confortat neruos ⁊ róne ſtipticitatis
confortat membrú. Notandú ꝙ ad idé ualét
tales trociſci. ℞. radicú accori q̃rtꝭ. i. ſ. ʒizibe.
al. ℥. i. nucis muſ. ʒ. v. pulueriꝫanda pulueriꝫen
tur ⁊ quaſſanda conquaſſentur ⁊ infundantur
in aqua ſaluie per duos dies ⁊ condiantur cuꝫ

melle elcõ qđ ſufficit ꝑ formatione trociſci pon
deris.ʒ.i.ſ.⁊ teneatur in ore.⁊ ſi unus coꝝ traſ
glutiatur non eſt uis:immo ẽ melius. Narib⁹
quoqꝫ. Hic ponit curam per ſternutatõꝫ
dicens ꝙ conueniens ẽ ut narib⁹ inſuffletur cõ
diſi ut ꝓuocetur ſternutatio. Condiſi ẽ herba
ſiliſs ſpatule fetide. Notandũ ṗrio ꝙ rõ ptis
eſt qꝛ per ſternutatõꝫ expellitur materia ꝯiũcta
tortuř iõ ⁊c̃. Secũdo nota ꝙ loco huius ua
lent ſternutatoria dicta.ſ.elleborus albuſ pire
trũ euforbiũ caſtoreũ ⁊ ſiliſa. Ad idẽ.℞.ſuc
ci auricule muriſ facta reſidẽtia.℥.i.oppopona
ciſ caſtorei puluerizati añ.℥.ſ.miſce ⁊ admiſtre
tur cũ raſcali. Spondiles. Hic ponit curaꝫ
per inunctionẽ diceñ ꝙ ẽ cõueniens ungeř ſpõ
diles faciẽ ⁊ collũ cũ oleo coſtino. Notandũ
ꝙ debemus ungere ſpõdiles colli:qꝛ origo ner
uoꝝ ad faciẽ uenientium ẽ in parte ſuperiori nu
che in qua ẽ nocumentũ ṗncipaliter in tortura.
ſed ualet hec unctio qꝛ ꝯfortat neruos ⁊ ꝯſumit
materiã. Secũdo notandũ ꝙ loco huius vꝫ
tale ungentũ.℞.radicis accori q̃rť.i.ſ.zizib.
al.nucis muſ.añ.ʒ.iii.olei coſtini.℥.iiii.uini al.
ʒ.ii.ſ.puluerizanda puluerizẽtur ⁊ cõquaſſãda
ꝯquaſſentur ⁊ buliãt ſup cineres calidos uſqꝫ
ad cõſũptionẽ uini coletur ⁊ colature addatur
cere quantũ ſufficit ⁊ fiat unguentũ ⁊ ẽ ſpãle in
tortura. Ad idẽ ualet hoc.℞.oppoponacis
quarť.i.radicũ accori.ʒ.iii.zizi.al.nucis muſ.
añ.ʒ.i.terbentie.ʒ.ii.puluerizẽtur puluerizan
da liq̃fiant liq̃fienda miſce oĩa ſiľ fiat maſſa po
ſtea extendatur ſupra alucã uľ ſupra pannuꝫ đ
bũbace ⁊ applicetur ptib⁹ ſuperiorib⁹ colli.ſ.ſpõ
dilibus. Notandũ tertio ꝙ in tortura cauſa
ta a paraliſi pñt applicari olea reſolutiua dicta
unguenta reſolutiua ablutiones reſolutiue ⁊ ſi
milia:dato ꝙ nõ precedant mollificatiua.ratio
quia materia ẽ ſatis fluida ſbtilis ⁊ nõ timetur
ꝙ reſoluatur ſbtile ⁊ remoueat groſſum. Sꝫ i
tortura facta a ſpaſmo de repletõe anteq̃ꝫ appli
centur reſolutiua dicta mollificatiua cõueniũt.
rõ quia materia in ſpaſmo ẽ groſſa iõ ⁊c̃. Et in
hoc cõiter eſt magnus error medicoꝝ. Quar
to notandũ ꝙ unguentũ mollificatiuũ ꝯpetens
i tortura cauſata a ſpaſmo ẽ.℞.mucilagis ſeis
lini fenugreci añ.ʒ.ii.butiri ſine ſale.℥.ſ.pigue
dis anatis.℥.i.olei amigdolaꝝ dulciũ.℥.ii.oľi
đ lilio.q̃rť.ſ.cere modicũ liq̃fiant liquefiẽdaꝛ
miſce oĩa ⁊ fiat unguentũ ⁊ ẽ ualde bonũ. Et ẽ
quotidie. Hic ponit curã per cõfectõneꝫ di
cens ꝙ eadẽ die ẽ ſumendũ põdus aurei uni⁹ đ
ꝯfectõne anacardina.⁊ debet dari cũ decoctõe
accori.ratio remedii eſt qꝛ tale electuariuꝫ ꝓuo
cat ſudorẽ ⁊ febrẽ.⁊ iõ conſumit materiam tor
ture ⁊ ẽ ultime uirtutis ⁊ nõ cõpetit niſi qñ non
ualent remedia alia. Notandũ ꝙ ad idẽ ualꝫ
hoc.℞.nucis muſ.zinzi.al.añ.ʒ.iii.conſerue
accori q̃rť.i.zuccari al.q̃ꝫtũ ſufficit ⁊ fiat elcũa
rium facta prius uniuerſali euacuatõe detur.ʒ.
i.quolibet mane. Ad idem ualet iera herme
tis. Et ſi paſſio. Hic oñdit quid ſit faciẽduꝫ
qñ predicta remedia non conferũt qꝛ non remo
uent torturã:dicens ꝙ redeundũ ẽ ad euacuati
onẽ ⁊ preſeruationẽ egri. Ratio qꝛ ſignũ ẽ ꝙ re
manſit de materia antecedente:ideo preſeruan
dus ẽ ne cadat in peius. Ultimo notandũ ꝙ
ultimũ remediũ ẽ cauteriũ unũ in occipitio.ali
ud in uenis poſt aures uel in radice mãdibule i
parte torta. De tortura vo. Hic ponit curaꝫ
torture facte a ſpaſmo đ inanitõne excuſans ſe
⁊ dicit ꝙ non uult dicere ħ de tortura q̃ aduẽit
paulatiue ⁊ non ſubito ⁊ cãm adiungit qꝛ talis
non fit niſi in freneſi mortali.rõ quia mors iam
ẽ proxima cũ talis tortura fiat a ſiccitate hũidi
radicalis ⁊ reſolutione caloris naturaľ ⁊ ſpiri
tuũ:ſed morituri ſolis ſignis pronoſticis ſũt di
mittendi. Notandũ ꝙ ſignũ diſtictiuũ quã
do tortura fit a ſpaſmo de repletione uel de iani
tõe ẽ.quia a ſpaſmo de repletõe fit ſubito:⁊ a
ſpaſmo de inanitõe fit paulatiue:⁊ ṗceſſerũt ſi
gna aliq̃ ut febres uigilie inanitõ ⁊ cũ hoc faci
es ẽ corrugata. Dubitatur q̃ pars faciei i tor
tura ſit permutata a figura:an pars egra q̃ hꝫ
ſpaſmũ uel paraliſim an pars ſana ⁊ per ꝯñs
cui parti debẽt approximari remedia:an parti
que apparet male figurata an parti q̃ nõ appa
ret male figurata. Dicendũ ṗrio ꝙ ſi tortura
fiat a paraliſi pars ſana apparet male figurata
rõ qꝛ pars egra paralitica cadit ſupra partẽ ſa
nam:iõ facit in parte ſana malã figurã ⁊ in tali
remedia debẽt approxĩari ſuper parte q̃ appa
ret bñ figurata. Secũdo dicendũ ꝙ ſi tortura
fiat a ſpaſmo pars egra apparet male figurata
Ratio qꝛ illa ꝯtrahitur ⁊ ꝯtrahit ad ſe partem
ſanã iõ facit in pte egra malã figurã:⁊ in tali re
media debent approxĩari ſuper partẽ que ẽ ma
le figurata ⁊c̃. De ſpaſmo. Silla.

Notandũ primo circa rubricam qđ ſit
ſpaſmus ꝺm auic.ſecũda tertii.c. pro
prio.ſpaſmus eſt egritudo neruoſa q̃
mouentur lacerti ad ſua principia:⁊ inobedien
tes ſunt in dilatatione. Secũdo notandũ ꝙ
ſpaſmus eſt duplex. Quidam ꝓportionat⁹ ad
materiã:⁊ taliſ ẽ duplex.ſ.đ repletõe ⁊ inanitõe

⁊ quidam ē non ꝓportionatus ad materiam.
Appellatur enim ſpaſmus ꝓportionatuſ ad
materiā qn̄ fit ꝓpter preſentiā materie: uel pro
pter abſentiā materie naturaliſ.ſ. hūidi radica
lis. Sed appellatur ſpaſmus nō ꝓportōna
tus ad materiā qn̄ fit ꝓpter ſpēm nocumenti ce
rebro cōicatam: unde fit ꝯtractio dato ꝙ nō fit
ꝓpter neruoꝝ repletionē uel coꝝ inanitōnem.
Notandū tertio ꝙ cauſa ſpaſmi de repletio
ne ē triplex.ſ. primitiua an̄s ⁊ cōiūcta. Primiti
ua ſunt res non naturales cōicantes uel multi
plicantes hūiditatem in cerebro hūano .ſ. fl'a
uel ml'iam uel ſanguinē lꝫ ut plurimū fl'a. ut ci
bi fl'atici potus ſuperflu⁹ crapl'a ſomn⁹ ſupflu⁹
quies: ⁊ ſic de aliis rebuſ nō naturalib⁹. Coad
iuuantes ſunt cōpl'o frigida etas ⁊ regio frigi
da. Antecedens ē hūoꝛ ibibitus in neruis āte
q̄ꝫ faciat ꝯtractionē ⁊ ut pl'imū eſt fl'a lꝫ ēt poſ
ſet eē ml'ia uel ſanguis uel colera licet raro. Cā
ꝯiuncta ſunt illi met hūores ibibiti in poroſita
tibuſ neruoꝝ qui actu faciūt ſpaſmū. Quar
to notandū ꝙ cauſa ſpaſmi de inanitōe ſil'r eſt
triplex.ſ. primitiua an̄s ⁊ ꝯiūcta. Primitia ſūt
res non naturales extrinſece inanientes ⁊ ꝯſu
mentes hūiditatem noſtri corpis ſicut cibi aſſi
anguſtia ira ⁊ triſticia. Cauſa an̄s ē mala com
plexio ſicca ꝯſumens hūiditatē ul' calida ⁊ ſicca
ut febres ardētes ſicut cauſon: uel ml'ia ul' com
plexio frigida fundata in neruis. Cauſa ꝯiūcta
eſt ipſa mala cōplexio ſicca actu inducēs ꝯtrac
tionē in neruis ut patet in corrigia poſita iuxta
ignem uel ſolē. Quinto notandū ꝙ cā ſpaſ
mi non ꝓportionati ad materiā ē doloꝛ cauſa
tus in neruo uel ꝓpter pūcturā cū ſtilo uel acu
uel ſil'ibus. uel ꝓpter pūcturam ſcorpionis uel
ſil'ibus. uel ꝓpter frigiditatē ꝯgelantē neruum
uel lacertū ex quibus contrahitur neruus uer
ſus cerebrū. Sexto notandū ꝙ dr̄ia ē inter
ſpaſmū epilepſiam ⁊ ſingultū paraliſim thetha
nū ⁊ cuzez. Et differūt ſpaſmus ⁊ epilepſia: qꝛ
in epilepſia ē contractō oīum neruoꝛū i ſpaſmo
uero unius mēbri. ⁊ quia non cōtingit ex nocu
mento cerebri: ſed ex nucha ⁊ ſm ꝙ fit in alia
⁊ alia parte ita fit ꝯtractio in alio ⁊ alio mēbro
Secūdo differūt qꝛ lꝫ i epilepſia fit ꝯtractō
ſicut in ſpaſmo: poſtea tn̄ fit dilatatio. materia
conſūpta: ſed in ſpaſmo nō fit dilatatio niſi fiat
euacuatio. Tertio differunt quia epilepſia ē
egritudo peroxiſmalis: ſpaſmus uero non.
Differunt ſpaſmus ⁊ ſingultus: qꝛ in ſingultu
qui ē paſſio ſtomachi q̄ꝫuis prius fiat cōtractō
ſtomachi: poſt remoueatur per expulſionē ma
terie ſiue ſit fl'a ſiue uentoſitas uel uapoꝛ eleua
tus ad os ſtomachi: ſed in ſpaſmo non niſi uēi
at ad curam. Secūdo differunt quia ſingult⁹
non ē paſſio neruoꝛū ſed lacertoꝛū ipſius ſtōa
chi. ſed ſpaſmus ē paſſio neruoꝛū. Differūt
ſpaſmus ⁊ paraliſis quia in paraliſi ē membri
elongatio in ſpaſmo ſm longum abbreuiatio.
ratio quia materia ſpaſmi ē groſſa dilatās ner
uos ⁊ per conſequens abbreuians ſm longuꝫ
ſed i paraliſi ē materia fluida aquoſa ſubtilis
relaxans. Differunt ſpaſmus ⁊ thethan⁹ qꝛ
thetbanus eſt egritudo officialis prohibēs uir
tutem motiuam a contractione neruoꝝ de quo
rū aptitudine eſt ut contrahātur propter nocu
mentum in neruis ⁊ lacertis. ⁊ ſpaſmus ē egri
tudo qua mouentur lacerti ad ſua principia et
inobedientes ſunt in dilatatōne. Secundo
differunt qꝛ thethanus ē proprie quādo lacerti
interiores ⁊ exteriores equaliter tēduntur ⁊ ſic
membrum ē tenſuꝫ. ſed ſpaſmus dicitur fieri qn̄
nerui uel lacerti ꝯtrahūtur ſolū ad unam ptem
tm̄ ⁊ ſic mēbrū ſtat ꝯtractū. Conueniunt tamen
quia fiunt ex eiſdem cauſis. Differūt ſpaſm⁹
thethanus ⁊ cuzez fit a uentoſitate groſſa diltā
te neruos ⁊ lacertos: ſed thethanus ⁊ ſpaſmus
fiunt a materia hūorali. ⁊ cuzez nō eſt niſi ſpaſ
mus particularis.ſ. in oculo uel palpebra ⁊ tal'
appellatur grāphus. tn̄ ſolet cuzez ſeu alcuzez
ſumi prout ē idem quod ſpaſmus vel thethan⁹
Septio notandū ꝙ in ſpaſmo poſſum⁹ ꝯſide
rare vel motū malum ꝯtractiuū ⁊ ſic ē accidens
vel malam figuram que conſequitur ex tali mo
tu vl' oppilatōe ⁊ ſic ē egritudo. Et iō aliqui au
ctores dicunt ꝙ ē accidenſ: aliqui ꝙ ē egritudo
non ē cura de hoc. Dubitatur i qua etate ma
gis accidit ſpaſmus. Dicendum primo ꝙ in
puericia. Prima cauſa ē multitudo hūiditatis
exiſtētis in pueris vnde pōt libere fluer̄ ad ner
uos. Secūda cauſa ē raritas neruoꝛū ⁊ mol
licies vnde facilius recipiūt materiaꝫ. Tertia
cauſa eſt malicia regiminiſ vnde generatur hu
miditas fl'atica ⁊ ibibitur in neruis. Dubita
tur utrū ſicut in ſpaſmo aufertur motus ita au
feratur ſenſus. Dicendū ꝙ non quia maioꝛ
quātitas ſpirituum requiritur ad ſenſum q̄ꝫ ad
motum ideo ⁊c̄. **Alman.**

**Um aliquod membrū alicuiuſ cō
trahitur ⁊ ad ſuam redit originē
aut plura ex mēbris. ſic diſponun
tur̄ ipſa ſpaſmata eſſe ꝓnunciabim⁹. ſpaſ
m⁹ aūt ſubito aut paulati iuadit. Silſa.**
Hic determinat de ſpaſmo ⁊ diuiditur in

tres. Primo ponit ſigna. Secundo notificat
ſpés ſpaſmi. Tertio ponit curam. Secunda ibi.
Spaſmus aũt. Tertia ibi. **Sed ſpaſmo.**
De prima dicit ꝙ qñ aliquod mébrũ ꝯtrahitur
⁊ redit uerſus ſuũ ꝑncipiũ. ſ. uerſus cerebrum.
uel ſi plura mébra ſic diſponãtur dicenduꝫ é ꝙ
fit ſpaſmus. Nontandũ cauſa quare fit con
tractio in ſpaſmo eſt ꝓpter materiam groſſam
contentã in neruo que dilatat neruũ ⁊ abbreui
at ſm longum. Secundo notãdum ꝙ ſigna
ſpaſmi de repletõe ſunt: quia talis aduẽit ſubi
to ⁊ apparent ſigna repletõnis. Sꝫ ſigna ſpaſ
mi de inanitõe ſunt: quia fit paulatiꝫ ⁊ ex ſucceſ
ſione egritudinũ euacuantiũ: ⁊ ſucceſſione eua
cuatõnis facte per medicinã vel per ſe: ⁊ ſic de
aliis cauſis. Tertõ notandũ ꝙ ſignorũ ſpaſ
mi: q̃dam ſunt ꝓnoſtica ⁊ quedam demõſtrati
ua. Pronoſtica ſunt vt tremor ⁊ ſtupor membri
diminutõ mot⁹ per lõgum tẽpus. Demõſtrati
ua ſunt vt actualis contractõ neruoꝝ verſus ſu
am originẽ cum ĩeptitudine dilatatõnis. Que
dam ſunt ſigna ſalutis vt receptio motus mem
bri ⁊ dilatatio eius. **Spaſm⁹ aũt.** Hic ponit
ſpés ſpaſmi dicens ꝙ ſpaſmus quidã fit ſubito
q̃dam paulatĩ. Notãdũ ꝙ ſpaſm⁹ diuiditur
dupl'r. Prio penes figuram ⁊ ſic é triplex. Pri
mus ĩ quo nerui contrahũtur verſus partẽ do
meſticam vel ãteriorẽ: ⁊ eſt qñ nocumentũ eſt ĩ
partibus anterioribus ⁊ vocatur antiſtonus.
Secũdus é ĩ quo contrahũtur nerui v̾ſus par
tem poſteriorem uel ſilueſtrem ⁊ eſt qñ nucum̃
eſt in neruis partis poſterioris ⁊ uocatur ꝓſto
nus. Terti⁹ é in quo ꝯtrariantur ex utraqꝫ pte
⁊ tũc mébrũ ſtat erectũ ⁊ é deterior ⁊ difficilio
ris cure ⁊ uocatur thethanus: ⁊ ꝓ tanto aucto
res faciunt capl'a diſticta. Secũdo mõ diuidi
tur ſpaſmus ſm cãm: ⁊ ſic ſunt treſ ſpés ſpaſmi
Una é ex repletõe. ſ. ex hũore ĩbibito ĩ poroſita
tibus neruorũ ut plĩmũ fl'atico ⁊ aliqñ eſt diſp
ſus ⁊ aliqñ aggregatur in una parte ⁊ fit ap̃a.
Secũda ſpés é ex inanitõe ⁊ fit ex tranſumptõe
hũiditatũ ſubſtãtialiũ mébroꝝ paulatĩ. Tertia
ſpés é a rebus inducẽtibus nocumentũ ĩ mem
bris ſubito ⁊ dicitur nõ ꝓportionatus ad mate
riã ⁊ tunc in generali ſunt q̃ttuor. Prima é for
tis frigiditas introducta in neruis ⁊ reducitur
ad ſpaſmũ de inanitõe. Rõ quia illa frigiditas
condenſat hũiditatẽ neruorũ ⁊ ſic eam minora
tur. ſimiliter etiã in illa ꝯdenſatõe aliquid ð hũi
ditate exprimitur ⁊ fluit ad extra ⁊ ſic mioratur.
Aliqui tñ reducũt ad ſpaſmũ de repletõe. Se
cunda cã illius ſpaſmi ſunt uermes mordican
tes os ſtomachi inducendo nocumentuꝫ vnde
uirtus ſentiens contrahitur ⁊ ille reducitur ad
ſpaſmũ de inanitione quia ratione contractõis
aliquid effluit. Tertia cauſa eſt morſus animal'
uenenoſi ⁊ reducitur ad ſpaſmũ de repletione:
quia hũiditas mala cauſata ab illo animali im
bibitur in neruis. Quarta cauſa eſt dolor:
quia uirtus ſentiens nocumẽtuꝫ contrahit ner
uos ⁊ talis reducitur de per ſe ad ſpaſmum de
inanitõne: quia cum nerui contrahuntur: tunc
propter dolorem aliquid effluit de humiditate
neruorũ ſed per accidens reducitur ad ſpaſmũ
de repletione. ratõ quia ad locuꝫ doloris fluũt
humores ⁊ ĩbibuntur in neruis. Al.

**Spaſmo autẽ ſubito euenienti eadeꝫ
preparanda é cura quã in paliſi conferre
diximus. In eo tamen fricatõe manuũ ⁊
iunctione ex oleo coſtino pl⁹ vtimur.**

Sillanus.

Hic ponit curam ſpaſmi. Primo de repleti
one. Secũdo de inanitione. Secũda ibi. **Spaſ
mus uero.** De prima dicit ꝙ in ſpaſmo de
repletione. Primo conuenit cura talis qualis
conuenit in iparaliſi. Secundo dicit ꝙ in cura
ſpaſmi dicti debemus uti plus fricatione manu
um et vnctione ex oleo coſtino. Ntanduꝫ
ꝙ ratio primi dicti eſt: quia eadem eſt quaſi ma
teria utriuſqꝫ. ſ. flegma imbibitum in poroſitati
bus. Ratio ſecũdi dicti eſt: quia materia ſpaſ
mi eſt groſſior: ideo tarde reſoluitur ideo indi
get medicinis fortibus. Secundo notanduꝫ
ꝙ ſpaſmus de repletione et paraliſis conueni
unt in cura: quantum ad ea que approximan
tur ad intra: quia eedem ſunt medicine digeſti
ue et ſolutiue: Sed differunt quantum ad ea
que applicantur ad extra. quia in paraliſi ſo
lum conueniunt reſolutiua: quia materia eſt
fluida ſubtilis: et nõ timetur ꝙ remaneat groſ
ſum et remoueat ſubtile. Sed in ſpaſmo de
repletione: quia materia eſt groſſa et uiſcoſa.
Primo utendum eſt mollificatiuis: deinde re
ſolutiuis: quia ſi econtra fieret: reſolueretur
ſubtile et remaneret groſſum et putreſceret.

Tertio notandum ꝙ unguentum mollifi
catiuum competens in cura ſpaſmi eſt. ℞. mu
cillaginis: fenugreci: ſeminis lini: añ. ʒ. ii. buti
ri ſine ſale: axungie anatis añ. ℥. i. cere modi
cum liquefiant liquefienda: Et miſce et fiat un
guentum reſolutiuum dictum in capl'o de para
liſi ita ꝙ utatur p duoſ dies ungtõ mollificatio
deinde unguẽto reſolutiuo per duos dies: ⁊ ſic
uadat ꝯtinuãdo donec materia ſit reſoluta. Ad

idé ualet cerotuz iſopi. Ad idé cerotuz diate
ſeren. Notanduz quarto ꝙ unguétuz reſo
lutiuuz ꝯpetens é unuz meſue qꝺ icipit cerotuz
aliud fortiſſimuz eiuſdé uirtutis ad diſſoluédú
articuloꝝ duricies. Ad idé unguétuz aragon
deſcriptóe nicolai. Ad idé unguétuz marcia
ton deſcriptóe nicolai. Ad idé unguétum de
bdellio meſue. Ad idé unguétuz filagrii meſue
Quito notáduz ꝙ emplaſtruz mollificatiuú
ꝯpetens in cura ſpaſmi é. ℞. empl'm ceroneuz
deſcriptóe nicolai qꝺ ſufficit ad q̃ʒtitatez mem
bri: mollificat eni multuz duricié ſplenis mala
xetur cum oleo ſiſamio: ſʒ apparet michi ꝙ hoc
empl'm ſit reſolutiuum ut uult nicolaus. Ad
idé ad mollificandumualet empl'm ꝺ melliloto
Ad idem ualet diaquilon. Ad idé ualʒ ab
lutio hec. ℞. ſeis fenugreci ſeminiſ lini ſeis ane
ti añ. quarꝫ. i. ſumitatuz malue biſmalue barbe
ircine añ. M. i. ꝯquaſſentur fortiter buliát i ℔.
iiii. aque donec redeant ad. ℔. ii. coletur ⁊ ꝺ co
latura fiat ablutio mébri: ⁊ poſtea fiat ablutio
reſolutiua dicta in. c. de paraliſi uel uno ꝺ mol
lificatiua alia die reſolutiua. Sexto notáduz
ꝙ eodem modo pôt fieri de balneo qꝛ conue
nit primo mollificatiuum factuz de herbis ꝑdi
ctis: ſed in pluri q̃ʒtitate. deide reſolutiuú dcm̃
in. c. de paraliſi. Ad idem ualet hoc quod eſt
ſecretuz reſolutiuum. ℞. ſeis aneti côquaſſati
℔. iiii. caiculum uulpis euiſceratum unuz: buli
at in ſufficienti q̃ʒtitate aq̃ uſqʒ ad oſſium ſepa
rationé. fiat balneú in illa aq̃ uel abluatur mé
brum. Septimo notandum ꝙ piguedíes ma
xime approꝑate in cura ſpaſmi ſunt axúgia vul
pis leonis. Octauo notáduz ꝙ in cura ſpaſ
mi de repletóe ualet pellis vulpis portata. Al.

**Spaſm⁹ uero qui nó repente ſʒ ſuaui
ter accidit poſt febré aut poſt multá uétris
ſolutioné: aut multú uomitú: aut ſanguis
fluxú malus é ⁊ uix curabilis.** Silla.

Hic ponit curá ſpaſmi ꝺ inanitóe: ⁊ diuidi
tur in duas. Primo oñdit quó ſe hʒ ad curam
dú ſpaſmú de inanitóe. Secúdo ꝓſequitur po
nendo curá. ſecúda ibi. Qiucquid tñ. De
prima dicit ꝙ ſpaſmus: q nó fit ſubito ſed pau
latim ſuccedens ad febes uel ad euacuatónes
per ſeceſſuz uel per uomitú uel per fluxú ſágui
nis talis é malus ⁊ uix curabilis. Notádum
ꝙ ſpaſmus de inanitóe pôt conſiderari dupl'r.
Uno mó in ſuo principio: ⁊ ſic é curabilis cum
remediis applicatis. Rô quia uirtus in neruis
adhuc non é debilis ſicut ⁊ ethica in principio é
facilis curatóis ut auic. prima quarti. Secúdo
pôt conſiderari ſpaſmus de inanitóe quátú ad
proceſſum. ⁊ ſic nó é curabilis. rô qꝛ conſúpta
eſt húiditas naturalis ⁊ facta é etiam reſolutio
caloris naturalis ⁊ ſpús: unde uirtus é nimis
debilitata. Ad propoſitum hic intelligitur ſe
cúdo modo. Secundo é notandú ꝙ ſpaſm⁹
ſequens ad febré eſt duplex. Quidam é de ina
nitóe ut qñ febris ꝯſúpſit húiditates ſbales mé
broꝝ. Quidá é ſpaſm⁹ de repletóe ut qñ febris
é ſolú potens ad diſſoluendú húiditates ⁊ non
ad reſoluendum: ſicut ſol agés in glatié diſſol
uit ipſá. Ad ꝓpoſitú h intelligitur prio mó. Al.

**Quicqd tñ accidit ei mederi incipiem⁹
Egro náqʒ ordei aquá: ⁊ iura unctuoſa ⁊
mollia miniſtrabimus: ⁊ in aquá dulcem
tepidá ipſuz mittemus ⁊ iungem⁹ ex oleo
uiol'. tepido: ⁊ oleo de ſeibus cucurbite: ⁊
ꝑcipue neruoꝝ radices in qbus ſpaſm⁹ exi
ſtit. In tina quoqʒ diu moretur ⁊ ex oleo
uiol'. inuugantur. De uino bibat patiens
parú qꝺ tñ multú habeat aque admixtóʒ
⁊ cibis nutriatur húidis.** Sillanus.

Hic ponit curam ſpaſmi de ianitóe qñ é cu
rabilis. ⁊ diuiditur in quinqʒ ptes. Prio ponit
curam per potú aque ordei ⁊ p iura unctuoſa.
Secúdo per balneú. Tertio per unctóʒ. Quar
to p balneú ⁊ unctioné iterato. Quito p dietá
partes patebút. De prima dicit ꝙ in cura ꝺ
bemus incipe dare aquá ordei ⁊ iura unctuoſa
⁊ liquida. Notandú ꝙ ad nutrimétuz com
petens ſpaſmo de inanitóe quiqʒ ꝯditóes requi
rútur. Prima ꝙ ſit facilis digeſtionis: qꝛ uirt⁹
eſt multú debilis. Secúda ꝙ ſit facilis penetra
tóis quia uie ſunt multú ſtricte ꝓpter defectuz
húorum ⁊ ſpirituú. quia ibi é oppilatio attenu
atoria. Tertia ꝙ ſit multi nutriméti. quia facta
eſt deperditio húiditatis ſbalis. Quarta ꝙ ta
le nutrimétú ſit alteratiuú. quia i mébris é ma
xima ſiccitas ⁊ ut pl'imuz caliditas: ⁊ ió dʒ eſſe
ut plurimum infrigidatiuum ⁊ humectatiuuz.
Quita ꝙ ſit ꝯſolidatiuum ut fiat melior adhe
rentia in partibus mébri ⁊ ſi non habeat haſ to
taliter ſalté habeat aliquas uel plures. Secun
do notandum ꝙ ex iſto patet quare aqua ordei
competat. rô qꝛ é ſbtilis penetratóis ⁊ facil' di
geſtóis. ſil'r é alteratiua qꝛ é frigida ⁊ humida.
⁊ ſi coquátur i ea cancri fluuiales ul' teſtudies
néorales ut docét auctoreſ bñ abluti erit bôi nu
triméti ⁊ ſic erit nutrimétú mirabile ⁊ pfectum
quia hic ſunt quinqʒ conditióes dicte. ſʒ quare
côpetunt iura unctuoſa: qꝛ ſunt facilis digeſtio
nis cito penetrantia ⁊ boni nutrimenti ⁊ m'ti

ut aqua carniū ⁊ ſimilia. Tertio notandum ꝙ
qꝫuis ſint multi liquores humidi qui ꝯueniūt
in ſpaſmo de inanitōe tñ inter cetera ſūt q̄ttuor
que ſpāliter cōpetunt. pūmo oua ſorbilia: quia
ſunt facilis digeſtiōis ⁊ facilis penetratōis ſbtil'
ſubſtantie ⁊ multi nutrimēti: ideo quaſi totum
ꝯuertitur in nutrimentū. Secūdū ꝯueniens eſt
uinū multū limphatū: qꝛ facilis digeſtionis fa
cilis penetratōnis multi nutrimēti ⁊ alteratiuū:
⁊ ideo ualet in ſincopi: qꝛ cito regenerat ſpūs ⁊
releuatur uirtus. Tertiū ꝯueniens ē aqua car
nis que ſic fit. ℞. gallinā minutim inciſam pōe
in uaſe uitreo ⁊ duo coclearia aque roſ. ⁊ uini
⁊ claudatur illud uas ne poſſit exire fumus nec
aliquis uapor ⁊ ponatur in cacabo in quo buli
ta aqua ⁊ depelli debet gallina ut tota unctuoſi
tas remoueatur. Aliter pōt fieri ī debilitate ual
de magna. habeatur capo ⁊ aſſetur ad parteꝫ:
⁊ cū carnibus portinis lardetur ⁊ contūdatur
multum cum torculari apothece ⁊ exp̄matur il
lud quod exhibit aqua carnis dicitur ⁊ ſi miſce
atur cū aqua carnis ⁊ detur cū illa aqua ē ma
gis confortatiua. Similiter ⁊ meliꝰ ponatur ca
po in uino per diem ⁊ conteratur ut dictuꝫ eſt ⁊
ponatur in alēbico ⁊ diſtilletur ⁊ illa aqua ē ml'
tū confortatiua: ⁊ qñ patiēs eſt debil' addatur
unus uitellus oui ⁊ eſt res mirabilis. Aliter cū
filo ſuſpēdantur mēbra pulli nō multū piguis ī
uaſe uitreo lato ⁊ claudatur optie orificiū uaſis
ut aqua buliens nō poſſit intrare ⁊ tūc dimitta
tur per tres horas uel circa deinde aperiatur ⁊
ſuccus qui egreſſus eſt coletur ꝓpter unctuoſi
tatem ⁊ tale dī diſtillatū ⁊ ſi ponantur florēi au
rei. x. uel plures erit melius adhuc qꝛ eſt magis
cordialis aqua illa. Quartū ꝯueniens ē lac ⁊ in
ter alia ē lac muliebre: deinde aſininū: deide ca
prinū. cā quia eſt facilis digeſtionis faciliſ pene
tratōnis ⁊ ſubtilis nutrimenti conſolidatiuū ra
tōe caſeitatis. ⁊ ſi eſt poſſibile ſumatur ex ubere
⁊ uas in quo ponitur lac pōatur in aq̄ calida ne
corrūpatur ꝓpter aerē. ⁊ ſi eēt fluxus uētris la
pides igniti uel calips extinguātur in ip̄o.

Quarto notādū ꝙ ad idē ualꝫ reſtauratiuū
de carnibꝰ cū ſpēbus qꝺ cōiter fit per medicos
℞. carniū pulli uel edi elixatataꝝ uſqꝫ ad quā
titatē ſufficientē piſtentur optie cū brodio ⁊ zu
charo q̄bus addātur ſpēs infraſcripte. ℞. car
damōi gariofiloꝝ cucubebaꝝ galāge zizib. nu
cis muſ. dragagāti gūmi arabici añ. ʒ. i. macis
croci añ. ℈. ii. ⁊ addantur cū iſtis ſpēbus. uide
licet. ℞. amidi liq̄ricie uuarū paſſarū pinearū
amigdolaꝝ dulciū ⁊ mūdataꝝ ſebeſten fiſticoꝝ
ſemen cucurbitarū melonū cucumeꝝ papauer
al. ſeis lactuce portulace añ. ʒ. ii. pēidiaꝝ. ℥. iiii.
aque bugloſſe que ſufficit ad infundendū zuc
carū addatur melliſſe bugloſſe ſpodii ſumach
corticū citri dactilorū añ. muſci parū confician
tur optie ⁊ ponantur in ſcatula ⁊ deaurētur.

Aliud reſtauratiuū nicolai. ℞. liquiricie roſ
zuccari añ. ℥. ii. dragagāti gūmi arabici. añ. ℥.
ii. ſandaloꝝ alboꝝ ⁊ ru. añ. ℥. i. ſ. ſeis papauēis
al. ℥. iiii. ſucci liquiricie amidi ſeis lactuce ſcario
le ſpodii añ. ʒ. i. gariofil'. ℥. ſ. ſeis cinami zizib.
ſtoracis añ. ℥. ſ. croci. ʒ. ii. penidii. ℥. iiii. ſeminiſ
citrullorū cucūeris melonis cucurbite añ. ʒ. ſ.
ſeis citonioꝝ. ʒ. vi. penidiaꝝ amigdalaꝝ ſebeſtē
añ. ℥. i. ꝯficiantur cū ſirupo q̄ꝫtū ſufficit zucca
ri. ℔. xii. **Et in aqua.** Hic ponit curaꝫ ꝑ bal
neū ⁊ dicit ꝙ ꝯueniēs ē ut balneetur ī aqua tepi
da dulci. Notandū ꝙ rō dicti eſt ꝙ tale bal
neū hūectat per uiā irroratōis: vnde ꝓhibetur
reſolutio hūidi radical'. Secūdo qꝛ dilatat por
ros: unde nutrimētū pōt melius uēire ad mem
bra. Secūdo notādū ꝙ mora in balneo dꝫ
eē quouſqꝫ uene īcipiūt tumefieri ⁊ nō ultra: qꝛ
tunc fieret reſolutio ⁊ iō medicus tunc dꝫ eē pre
ſens. Secūdo notandū ꝙ loco balnei dulciſ
aque tepide cōpetūt alia balnea. Primū ē aq̄
dulcis balneū in quo buliant res frigide ⁊ hūi
de ut flores nenufaris uiolaꝝ ⁊ ſalicuꝫ: ⁊ ſi ē no
bilis ponātur res in ſacculo ad decoquendum
ne deturpetur. Secunduꝫ balneuꝫ approp̄atū
ē balneū lactis ⁊ ē mirabile: quia ſicut ualet ab
intra ualet ab extra. Tertiuꝫ balneū ē olei cōis
⁊ preualet duobus balneis p̄cedētibus cauen
dum eſt tñ a caliditate ipſius. **Et inungemus**

Hic ponit curā per unctionē dicens ꝙ debe
mus ungere radices neruoꝝ ex oleo uiolato te
pido uel ex oleo de ſeibus cucurbite ⁊ per illud
intellexit ſibi ſimilia: ut oleuꝫ de ſeibus ⁊ oleuꝫ
de ſalicibus. rō qꝛ tal' iunctio ꝓhibet exiccatō
nē. Notandū ꝙ ad idē ualet hoc unguētum.
℞. axungie galline axungie anatꝭ medulle uitu
li añ. ℥. ſ. mucilaginis pſilii mucilaginis draga
gāti gūmi arabici añ. ʒ. iii. olī uiolaꝝ olī nenu
faꝝ olī de ſalicibus añ. q̄rtꝭ. ſ. cere q̄ꝫtuꝫ ſufficit
liq̄fiāt liq̄fiēda miſce oia fiat ungtm̄ quo unga
tur tota ſpia dorſi lꝫ poſſint ungi alia membra.
In tina. Pōit iterato curam ꝑ balneuꝫ ⁊
unguenta ut dictum fuit ſupra. **De uino.**

Hic ponit curam per dietam dicens ꝙ paꝝ
debet bibere de uino: quod tamen ſit mixtum
multa aq̄. rō patuit ſupra. Secundo dicit ꝙ dꝫ
nutriri ex cibis hūectantibus. rō patet. No

tandű ꝙ aqua debet miſceri uino ãteq̃ꝫ patiẽs
bibat per longű tẽpus ut fiat bona cõmixtio: et
illa aqua debet eẽ bulita : deinde infrigidata :
quia erit melioꝛ. Secundo notandű ꝙ uinű
põt fieri debile duobus modis. vno mõ per ad
mixtionẽ aque. Secundo infundendo panẽ ca
lidű in uino: ⁊ pꝛo tanto per experientiá repitur
aliquis qui nõ uellet bibere uinű in quo infűdi
tur panis aſſatus. Tertio notandű ꝙ raſ nõ
ponit curá ſi ſit ſpaſmus ꝓpoꝛtionatus fact⁹ ex
punctura nerui. Curatur ſic. ponatur deſup
quaſi feruens oleű de eufoꝛbio: ⁊ fiat emplaſtꝝ
de eufoꝛbio oppoponaco piretro ⁊ caſtoꝛeo et
aperiatur locus ⁊ cauterizetur euacuatõe uni
uerſali pꝛecedente. Si uero ſpaſm⁹ ẽ ꝓpoꝛtõna
tus ad materiá fiat ex ſcoꝛpionibus: aut anima
libus uenenoſis. detur tiriaca aut mitridatum
aut alia medicina que ualeat cõtra uenenű. Ut
ſaluia ariſtologia rotűda zizania bacce lauri et
ſimilia. Si ſpaſmus nõ ꝓpoꝛtionatus ſit ex vul
nere ⁊ doloꝛe curari põt ponendo ſuper locum
ea que mitigant doloꝛẽ ut oleű de camõilla cali
dű oleű aneti ⁊ oleum de ſemine lini. Ad idẽ
ualet emplm̃ de ſemine lini farina fenugreci flo
rű camõille ſemine aneti ⁊ radice maluauiſci et
debet condiri cű oleis pꝛedictis ⁊ farina oꝛdei:
⁊ debet poni actu calidű ſuper locum ⁊c.

De epilenſia. Sil.

Otandű pꝛio circa rubꝛicaꝫ ꝙ hec
paſſio diuerſis noibus appellatur.
aliqñ. n. dicitur epilepſia ab epi qđ
ẽ ſupꝛa: ⁊ leſis leſio quaſi leſio ꝑtis ſuperioꝛiſ. ſ.
capitis: aliqñ dĩ moꝛbus caducus qꝛ facit cade
re ad terrá. Aliqñ dĩ moꝛbus lunatic⁹: qꝛ qdaꝫ
peroxiſmant ſm motű lune. Aliqñ dĩ paſſio uł
moꝛbus infantilis: quia cõicatur multű infanti
bus ⁊ pueris. Aliquãdo dĩ moꝛbus herculeus
ꝓpter ſui foꝛtitudinẽ ad ſiłitudinẽ illius homis
quia hercules appellabatur. Aliquãdo dĩ moꝛ
bus diuinus: uel quia a deo creditur fieri. uł qꝛ
locű diuinű poſſidet. ſ. caput. Aliquãdo dicitur
moꝛbus pedicon ab impedita pedű operatõe:
qꝛ i epilepſia pedes inoꝛdinate mouẽtur. Aliqñ
dicitnr ieranothon a iera quod ẽ ſenſitiuum: et
nothos quod ẽ nocens q̃ſi nocenſ ſenſitiuis ꝑti
bus. ſ. cerebꝛo quod ẽ membꝝ ſenſitiuű ꝓpter
uirtutes animales. Aliquando dĩ moꝛb⁹ ꝯmen
ſalis: quia frequenter uenit in ꝯuiuiis plus ex i
oꝛdinatõe in cibis diuerſis ⁊ uinis : unde eleuã
tur uapoꝛes ad caput facientes peroxiſmű epi
lepſie. Secundo notandű ꝙ epilepſia ẽ egri
tudo ꝓhibẽs mẽbꝛa aiata a ſenſu ⁊ motu ⁊ ere
ctione nõ integre ꝓpter oppilationẽ contingen
tem in uẽtriculis cerebꝛi ⁊ in meatib⁹ ſpũs aia
lis. ita auicẽ. ait ꝑma tertii. Aliter epilepſia eſt
moꝛbus officialis cerebꝛi offendenſ ſenſű ⁊ ere
ctionẽ toti coꝛpoꝛi cum perturbatõe motuſ ma
xima ꝓpter oppilationẽ in uentriculis cerebꝛi:
non ꝑncipalibus. Tertio notãdum ꝙ epilep
ſia dupliciter fit. Quedam ẽ per cãm ꝓpꝛiaꝫ in
cerebꝛo ⁊ dicitur ꝓpꝛie epilepſia. Quedã ꝑ cõi
tatẽ ad ſtomachum ⁊ dĩ analenſia. uel per cõi
tatem ad aliquod aliud extremoꝝ ⁊ dĩ cathalẽ
ſia. Quarto notandű ꝙ epilenſie tres ſunt
cauſe. ſ. ꝑmitiua añs ⁊ coniuncta. Primitia ſűt
res nõ naturales multiplicãtes materiá malaꝫ
in coꝛpoꝛe uel in cerebꝛo. uel excitantes materi
am malam ut cibi ⁊ potus. uł multitudo ciboꝝ
⁊ potuű ut crapula ⁊ ebꝛietas: multitudo cibo
rum fumoſoꝛum ut cepe ⁊ allea ⁊ fructus ⁊ die
ta declinans ad frigidum ⁊ humidű: ſuperflua
quies multus ſomn⁹ ⁊ alie res fłaticű humoꝛeꝫ
multiplicantes: quia ut plurimű cauſa ẽ fła ⁊ ſꝫ
etiam cauſa pꝛimitiua põt eẽ mala qualitaſ hoꝛ
ribilis ⁊ fetida: uentus auſtralis diſſoluendo ⁊
borealis cõpꝛimendo. ſiłr ſuffumigatio galbãi
uel apiű uł coꝛnu capꝛini ⁊ ſic de aliis rebuſ exci
tantibus. coadiuuant etiam regio frigida ⁊ hu
mida ⁊ etas. ſ. infancie ⁊ cõplexio ſimilis. Cau
ſa añs ẽ fła ut plurimű. deinde młia. deinde ſã
guis. deinde colera lꝫ raro. Cauſa coniuncta
eſt malus uapoꝛ eleuatus ab illis materia indu
cens nocumentű in capite. rõne cuius uirt⁹ ſen
tiens nocumentum contrahitur ⁊ cõtrahuntur
nerui. Et ſignű ꝙ cá coniűcta ſit uapoꝛ ẽ: quia
peroxiſmus ẽ bꝛeuis: quia ſi cauſa coniűcta eẽt
mã hűoꝛalis peroxiſmus duraret longo tẽpoꝛ
quia humoꝛ non poſſet reſolui niſi tẽpoꝛe lõgi
oꝛi ⁊ hoc ut płimű. Dubitatur utrű epilepſia
ſit moꝛbus uł accidens. Dicẽdű ꝙ ſi in epilep
ſia conſideramus malű motű ſpaſmoſum ſic ẽ
accidens. ſed ſi conſideramus cauſam illi⁹ mo
tus que ẽ oppilatio uentricłoꝛum uł uiaruꝫ ſic
eſt egritudo Et ſi queratur que egritudo dica
tur. reſpondetur ꝙ ẽ egritudo uiarű ⁊ recepta
culoꝛű: ⁊ ſic eſt moꝛbus ꝯpoſitõnał licet poſſet
dici ꝯmoꝛb⁹ ſiłis ꝯſiderãdo malá ꝯpłõnẽ quaꝫ
inducit materia faciens epilepſiam. Dubita
tur ſcđo utꝝ i epilepſia ex toto auferatur ſenſus
⁊ mot⁹. Arguitur ꝙ ſic ꝑ gał. tertõ đ iterioꝛib⁹
vii. c. ſic dicẽtẽ. ⁊ alia hui⁹ paſſiõis. ſ. ſigna ⁊ ac
cidentia : qꝛ compatiuntur nec uident nec au
diunt nec aliquo ſenſu ſentiunt neqꝫ mẽoꝛãtur
neqꝫ intelligunt. ꝯfirmatur per experientiá: qa

uidemus epilepticos eē ſine ſenſu ⁊ motu. In oppoſitū ē Auic. pꝛia tertii ⁊ gal'. in cōmento affoꝛiſmoꝝ ſecunde particule epilepticoꝝ iuuēib⁹. Pꝛobatur per ratiōnē: in epilepſia nō ē perfcā oppilatio nec cōpleta ergo nō ex toto aufertur ſenſus ⁊ motus ꝯña ē euidens in diffinitōe: nō integra oppilatio. Dicēdū ꝙ pꝛohibitō ſenſus ⁊ motus conſideratur dupliciter. Uno mō in ſe: ⁊ ſic quibuſdā accidit ablatio ſenſus ⁊ motus: quibuſdā ē diminutio. rō quia uidem⁹ aliquos epilepticos ex pꝛauitate poxiſmi iacer̄ ſine oī motu ⁊ ſenſu: unde uidem⁹ aliquos non recoꝛdari habuiſſe nocumentū: ſed aliquos uidemus habere leuē poxiſmū: unde intelligūt ⁊ recoꝛdātur. Secūdo mō pꝛohibitio ſenſus ⁊ motus epilepticoꝛū cōſideratur in cōpatōe ad ſuā cām cōparādo ad appoplexiā ⁊ ſic ſenſus ⁊ motus in oī epileptico curabili a poxiſmo. ē nō itegre ꝓhibitus. rō qꝛ in epileptico nō ē perfecta oppilatio. Sed diceret aliquis quō ğ in aliquo epileptico ſenſus ⁊ motus eēt ex toto ablatus. Dicendū ꝙ ſi oppilatio nō ſit integra: tū illud paruꝫ qđ ē de ſpū ſenſitiuo ⁊ motiuo uadit ad mēbꝛa ⁊ illud quod ē in uentriculis ꝓpter maliciam poxiſmi non pōt exercere operatōes ſuas ſenſus ⁊ motus ut patet. Sed ſtatim diceret aliquis de quodam peroxiſmo appoplexie ſil'r dicetur. Dicendū ꝙ non: quia adhuc min⁹ trāſit de ſpū in appoplexia qꝫ in epilepſia ⁊ difficilius remouetur in appoplexia oppilatio qꝫ i epilepſia: iō ſenſus ⁊ motus ſub hac cōſideratōne dicuntur magis leſi. Ad argumētū pꝫ ſolutō.

Dubitatur tertio utrū hūoꝛ anteqꝫ ꝯuertatur in uētoſitatē uel uaporē poſſet facere epilenſiam. Arguitur ꝙ nō per aueroim tertio colli. ⁊ ulti. ca. Et ꝓbatur per ratiōnē ſuā qꝛ ſi ſic tūc epilenſia nō cito accideret ⁊ cito diſſolueretur: ꝯñs eſt fl'm per experientiā. ꝓbatur rōe: qꝛ humoꝛ ſaltē fl'at cus non ſic cito diſſoluitur. Secūda ratio ſternutatio nō fit ex materia fl'atica niſi cōuertatur in uentuꝫ: ğ nec epilepſia: ꝯñs eſt gal'. in cōmēto affoꝛiſmoꝝ ſeptie particule: ſternutatio fit: ꝯña patet: quia ſternutatio ē epilepſia parua. In oppoſitum ē gal'. tertio de interioꝛibus. c. vii. de epilepſia. ⁊ illud quod dictuꝫ fuit aſſignando cauſas epilenſie. Dicenduꝫ ꝙ ſm plurimū humoꝛ nō facit epilepſiam niſi cōuertatur in uaporē ut probat auerois. ⁊ alii doctores idem uolētes. Secūdo notandum ꝙ humoꝛ pōt aliquādo facere epilepſiam dato ꝙ nō conuertatur in uaporē. ratō quis hūoꝛ pōt ſtimulare uirtutē cerebꝛi ad expellendū. uel per qualitatem uel per quātitatē: ğ pōt eſſe cā ut cerebꝛū contractiue moueatur: ⁊ ſic erit cauſa epilenſie. Ad auctoꝛitatē auerois pꝫ ꝙ uult ſm dictū. Ad rōes. ad pꝛimā negatur ꝯña. Ad argumentū dicendū ꝙ humoꝛ uiſcoſus ⁊ groſſius in mēbꝛo latarum uiarū pōt cito colligi: ⁊ cito diſſolui per uiam eliquationis. caſus eni fl'atis pōt cito fieri ad uentriculos: ſimiliter eius expl'ſio per palatum ⁊ nares pōt cito fieri ⁊ cōꝛcari neruis ⁊ terminari ad paraliſim lꝫ hoc ſit raro. Ad ſecundā negatur añs. Ad pꝛobationē dicēdū ꝙ gal'. ibi errauit uel ꝙ intellexit ſm plūmuꝫ

Dubitatur quarto: utrū epilepſia fiat in ſenibus pꝛobatur pꝛio ꝙ ſic per aueroim tertō colliget. c. ulti. dicit eni ꝙ qui paciuntur hāc egritudinē ſunt callidi ⁊ hūidi: ſicut pueri: aut frigidi ⁊ hūidi ſicut ſenes. Secūdo. in ſenibus cōtigit frequēter appopleſia. ğ ⁊c̄. ꝯña tenet per ſil'e añs ē ypo. v. affoꝛiſ. ſexte particule. appoplexia maxie fit ⁊c̄. Tertio in ſenibus ē materia groſſa potens facere oppilatōnē: ğ ⁊c. In oppoſitū ē auic. pꝛia tertii. c. de epilepſia: ⁊ haliab: nono theoꝛice. c. ꝓpꝛio. Dicendū ꝙ epilepſia raro fit in eis. ſ. ſenibus. rō quia in eis ē paruus caloꝛ incitans ad expellendū materiam. uel ad colliquandum quod requiritur in epilenſia. Ad rationes: ad pꝛimā negatur auerois. uel dicendū ꝙ loquitur de mľia ⁊ non facta oppilatōne a materia fl'atica. Aliter ꝙ loquitur ꝺ epilepſia contractiua facta a uapoꝛibus malignis que ſepe fit in ſenibus ⁊ nō de epilepſia facta ab hūoribus. Ad ſecundam rationem negatur conſequētia. rō quia ad appoplexiam non requiritur caloꝛ motiuus: ſed ad epilenſiam ſic. Ad tertiam dicendū ꝙ non fit a materia groſſa tantū: ſed requiritur motoꝛ illius materie. ſ. caloꝛ ⁊ ille non eſt in ſenibus. Alman.

Um aliquis cadit in terrā ⁊ toꝛquetur ⁊ cōmouetur ⁊ intellectuꝫ amittit dicimus ipſum epilepticuꝫ foꝛe. ꝙ ſi ſpuma exit per os aut ſecū mingit aut ſperma egreditur aut egeſtio: paſſio tunc eſt grauioꝛ ⁊ vehementioꝛ. Sill.

Hic determinat de epilepſia: ⁊ diuiditur in tres. Pꝛimo ponit ſigna. Secundo oſtendit ꝑ ſigna quādo epilepſia eſt difficil'. Tertio pōit curam. ſecunda ibi. Q ꝺ ſi ſpaſmus. Tertia ibi. Si aūt. De pꝛima dicit ꝙ cū apparent iſta ſigna. Pꝛimū ꝙ qs cadit i terrā. Secūdū ꝙ contoꝛquetur ⁊ mouetur. Tertium ꝙ perdit intellectum arguimus ibi eſſe epilepſiam.

Notandū ꝙ ſignoꝝ epilepſie: quedā ſūt pro

noſtica:⁊ quedá demonſtratiua.pronoſtica ſút
uertigo ſcothomia incubꝰ. Demóſtratiua ſút
illa que ponit raſ.verificatur primú qꝛ in epile
pſia prohibetur ſpús ne deſcédat ⁊ tranſeat ad
mébra vñ pirtus nó pót regere corpꝰ. Secúda
cá é nocumentú ſubito eueniés i cerebro: quaſ
uirtus ſentiens nocumétú fugit:ió cadit i terrá
uerificatur ſecúdú in epilepſia corpꝰ cótorque
tur ꝓpter nocumentú adueniés ſubito cerebro
⁊ quia nó é facta oppilatio totalis. Verificatur
tertiú:qꝛ illa paſſio infert magnú nocumentuz
cerebro ꝓpter malos uapores:unde uirtꝰ aíaſ
interior nó pót ſuas operationes exercere.
Secúdo notandú ꝙ ultra ſigna dicta ſunt alia
ſigna. Primú é citrinitas lingue ⁊ uiriditas ue
narú ſub ligua:ſub ligua fit uiriditas ꝓpter in
frigidationé uel mortificationé ſanguis partiú
capitis:⁊ quia pars groſſior ſanguis cótinetur
ſub ligua apparet ibi magna uiriditas que dí
citrinitas ⁊ pót tñ uerificari ð citrinitate. Aliter
qꝛ in epilepſia ꝓpter nocumentú in anhelitu fit
aliqualis inflámatio i ſpiritibꝰ ⁊ ſic colericatur
ibi:unde ligua ſic tigitur. Secundú ſignú quia
antecedit eú ut plurimú mutatio corpis a cóple
xione ſua:ió qꝛ ex hoc ipſa fit. Tertiú é grauitaſ
in capite.ſ.cú é materialis ⁊ ꝓprie cú iraſcitur.
ró quia ira cómouet materias ⁊ facit eas ma
gis ledere. Quartú é coartatio in motu lingue
i.ipedimentú in loquela.ró ꝓpter nocumentuz
cerebri. Quintú ſomnia mala ꝓpter idem. Se
xtú obliuio ꝓpter frigiditaté cóplónis cerebri
uel ꝓpter humiditaté. Septimú pauor de prete
ritis ⁊ timor de futuris ꝓpter paucitaté caloris
⁊ ſpús:unde nó ſút audaces. Octauú é cóſtri
ctio pectoris ꝓpter nocumentú cerebri. Nonú
é ira ⁊ acuitas ire.⁊ ita nó ꝓpter feruorem ſan
guinis:ſed qꝛ é paucitas ſanguinis ⁊ caloriſ ⁊ ſi
fiat a ſt'ate róne húiditatis faciliter fit ipreſſio:
qꝛ quadam uilitate animi ꝓpter paucitaté calo
ris exiſtimant ſe paruipendi:ió appetút uidcáz
⁊ iſta cú ſignis raſ dicantur. Tertio notádú
ꝙ ſigna epilepſie ſunt ſm diuerſitatem cauſarú
Signa qñ fit a ſanguine ſunt. Primú iſlatio ue
narú que ſunt in collo ⁊ gula. Secundú diſpó
q̃ſi pfocatóis añcedit. Tertiú ſignú g̃uitas ⁊ la
xitas. Quartú mltiplicatio ſaliue dulcis. Qui
tú ſignú rubedo cú fuſcedíe quadá i oculis ⁊ fa
cie. Sextú uapor calidus ſentitur in facie ⁊ capi
te. Septimú urina uidetur ſpiſſa ⁊ rubea:aliqñ
ſubruffa. Ró pꝫ intelligétibꝰ Signa qñ fit a
ſt'ate ſunt urina in qua apparet frequéter aliqd
ſimile uitro liquefacto. Secundú ſaliua ſpumo
ſa mlta ⁊ groſſa. Tertiú é pauor ⁊ timor. Quar
tú albedo oculorum ⁊ corporis. Quintú pigri
tia ⁊ grauitas. Sextú obliuio: ſed ſomnꝰ quies
etas cóplexio regio uſus rerú in preterito ſunt
notanda:quia iuuant ad ſignificádú ſuper ma
teriá egritudinis.ró patet. Signa qñ a mlía
urina pallida ſubtilis:turbatio ſenſus:furia de
ſipientia color faciei ⁊ oculorú fuſcus:ſiccitas li
gue paucitas humiditatum regimen ſine dieta
multiplicatiua mlíe:tempus autúnale. Signa
qñ fit a colera ſunt color citrinuſ in facie ⁊ i ocu
lis:ſaliua citrina:ſtoliditas cum furia ⁊ motu:
urina rubea ſubtilis ⁊ acuta:ſiccitas ligue ⁊ for
tis agitatio per lectum:peroxiſmus breuior.

Signa quando fit a uapore:ſunt quia infir
mus ſentit tinitú ⁊ motum eleuatónis uaporuz
ex aliquo mébro ⁊ in mulieribus maxime ímú
de in matrice ꝓpter menſtruú retentum preſer
tim in monialibus uiduis ⁊ uirgibus ⁊ habili
bus ad coitum. Signa qñ ſunt a uermibus
ſunt ſigna uermiuz.ſ.cócauitas oculoꝝ odor q
ſentitur ex eis.fricatio nariuz obtenebratio fa
ciei ⁊ oculorum palpitatio eorum. Notádum
quarto ꝙ epilepſia quando uenit ꝓpter cauſaz
ꝓpriam:ſigna ſunt quia poxiſmus adueniens
nó preſentitur:continuus dolor capitis:g̃uitas
⁊ perturbatio ſenſuum.ró patet. Signa quá
do per cóitaté ſunt.quia preſnetitur poxiſmus
dolor ſentitur in loco in quo é materia paſſióis
Et ſi é ꝓpter cóitatem admirach cuz uentoſita
te:ſi ab epate cuz g̃uedie partis dextre:ſi a ſple
ne cum g̃uedie partis ſiniſtre:ſi a renibus pol
luit ſe i peroxiſmo:ſi a ueſica ſecuz mingit: ſi ab
inteſtis emittit egóes:ſi a matrice méſtrua ſunt
retenta:⁊ ita de aliis ꝓportónabiliter. Quinto
notandum ꝙ ſignorum epilepſie quedá ſunt ſi
gna ſalutis:quedá ſunt ſigna incurabilitatis.

Signa ſalutis ſunt poxiſmi pſenſatio. Si po
xiſmatus recordatur ⁊ uerecúdatur poſt poxiſ
mum:ſed raro aduenit peroxiſmꝰ:ſi epiléſia ꝓ
ueniat ante iuuentuté:ſi proueniat ex malo regi
mie. Signa icurabilitatis ſunt qñ nó preſen
titur peroxiſmus:⁊ qñ multuz durat peroxiſmꝰ
qñ nó uerecundatur nec recordatur poſt pero
xiſmum:qñ prouenit poſt etaté iuuentutis :quá
do ſepe aduenit qñ parentes ſunt epileptici.
Nó ſi ſpuma. Hic per ſigna oſtendit quá
do epilepſia eſt difficil':et dicit ꝙ ſi ſpuma exit p
os ⁊ ſecú migit.i.emittit uriná i actu poxiſmi ul'
ſpma ul'egóes túc ſignú é ꝙ paſſio é prauior ⁊
difficilior.ró quia tunc cogitur uirtus expelleſ
uiolenter tale ſuperfluitates ⁊ ſic euacuat eas

irregulariter:iđ ⁊c̃. Notandũ ꝙ in epilepſia
fit ſpuma quia ibi fit difficultas in anhelitu: vñ
diſſoluũtur alique hũiditates ꝓpter iſlãmatio
nem que fit in mẽbris ſpũalibus quibus admi
ſcetur aer ⁊ ſic expellitur ad os. Al.

**Si aũt eger ante acceſſionẽ ſentit q̃ſi
ailquod ex aliquo ſuorũ mẽbrorũ eleuari
⁊ aſcendendo caput petere: ⁊ deinde ſin
copizatur ⁊ cadit. tunc oportet in hor aq̃
ſentit illud anteq̃ꝫ illud accidat mẽbꝝ qđ
prediximꝰ a quo procedit fortiter ligare ꝓ
hibebit nãqꝫ hoc acceſſionẽ uenire. In tẽ
pore uero qet s corpus multotiens erit eua
cuandũ cum pillulis cochiis. Silla.**

Hic ponit curam ⁊ diuiditur in duaſ. Pri
mo ponit curam qñ fit per cõitatẽ. Secũdo qñ
fit ꝓpter cãm ꝓpriam. ſecũda ibi. **Qđ cũ epi
lepſia.** Prima in duas. primo ponit curam
qñ eſt per cõitatẽ non determinando ad aliqđ
mẽbrũ. Secũdo qñ eſt per cõitatem ad ſtoma
chũ. ſecũda ibi: **Eger v̇o.** Pria in duas. pri
mo ponit curã qñ eſt in tp̃e poriſmi. Secundo
qñ in tẽpore quietis. ſecũda ibi. **Tẽpore v̇o q
etis.** De prima dicit ꝙ ſi eger ante acceſſiõꝫ
ſentit aliquod ex aliquo ſuoꝝ mẽbroꝝ eleuari ⁊
aſcendere ad caput ⁊ cadit ⁊ ſincopizatur: tũc
oportet anteq̃ꝫ accidat illud mẽbrũ a quo fit il
la cõicatio fortiter ligare. rõ quia hoc prohibꝫ
aſcenſionẽ. Secũdo quia per ligaturam fit di
uerſio ne uapores aſcendant inducendo dolorẽ
cum ſanguie ⁊ ſpũ currente ad locũ doloris: et
per ligaturam intelligit ſibi ſilia: ut ꝯpreſſioneꝫ
digitorũ manus uel pedũ: fricationeſ uentoſas
ſuper collũ ſine ſcarificatõe. **In tp̃e v̇o qetis.**
Hic ponit curam qñ eſt in tp̃e quietis ⁊ diuidi
tur in duas. Prĩo ponit curã per euacuationeꝫ
ſecũdo ꝑ localia. ſecũda ibi. **Et locꝰ a quo.**
De pria dicit ꝙ tẽpore quietis corpus eſt ſepe
euacuandũ cũ pillis cochiis. Rõ qꝛ tales eua
cuãt materiã fl'aticã a cerebro faciẽtẽ epilepſiã
ſꝫ debet fieri ſepe: qꝛ eſt egritudo cronica: ideo
debet fieri paulati ⁊ ſepe. Notandũ ꝙ in epi
lepſia per cõitatẽ ad aliquod mẽbrũ nõ ſolũ eſt
euacuandũ cum pillis cochiis imo dꝫ admiſce
ri cum eis medicina appropriata illi membro a
quo cõicatur illa materia. Verbi gratia ſi ꝓuẽi
at a renibus uel ueſica cũ pillis cochiis debet
admiſceri benedicta ut euacuetur materia non
ſolũ a mẽbro recipiente ſed etiã a mandante: et
ſi ꝓueniat ab epate apponatur reubarbarum
ſi a ſplene lapis lazuli epithimũ ⁊ ſic de aliis.

Secũdo notandũ ꝙ ante illas medicinaſ de
bent ꝓcedere ſirupi digeſtiui cõpoſiti ex medici
nis reſpicientibꝰ mẽbrũ cui cõicatur. verbi gra
tia ſi proueniat a matrice ex retentõe mẽſtruoꝝ
debẽt apponi appropͥata ꝯtra retentioneꝫ men
ſtruorũ: ut rubea tinctoꝝ ⁊ ſilia. ⁊ appropͥata
cerebro poliũ montanũ iſopus. Si a renibꝰ cõ
petit ſaxifraga pipinella milleſoliũ pẽtaſilon et
ſil'a: ⁊ ſic de aliis mẽbris. Alman.

**Et locus a quo exoriť paſſio ex ſinapi
⁊ pipe ⁊ euforbio ac melle anacardi: erit
epithiandus ⁊ epithia dimittendũ erit do
nec ueſiceť ⁊ ueſice rũpantur: ⁊ aqua q̇ i
eis ẽ collecta effluat: ip̃e quoqꝫ nõ cito ſũt
cõſolidande quinimo dimittende: ut qđ i
eis colligitur emanet: deinde cõſolidenť:
hoc eni huius egritudĩs oio exiſtit ſalus.
Ad ultimũ uero uentoſe cũ parua ſcarifi
catõe ſuperpone utile ẽ. Sillanus.**

Hic ponit curam per localia: ⁊ diuiditur i
duas. Primo ponit curam per unũ. ſ. epithia
Secũdo per aliud locale. ſ. per uentoſas. ſecun
da ibi. **Ad ultimũ v̇o.** De prima dicit ꝙ lo
cuſ a quo oritur paſſio dꝫ epithiari ex ſinapi pi
pere euforbio melle anacardo. Secũdo dicit
ꝙ tale epithia dꝫ dimitti ſup locũ quouſqꝫ ueſi
cetur ⁊ ueſice rũpantur et aq̃ egrediatur. Tertõ
dicit ꝙ tales ueſice nõ ſunt cito cõſolidande uſ
quoquo aqua egrediatur ⁊ ultĩo debent cõſoli
dari: quia ẽ certa cura egritudis. Notandũ
ꝙ in forma ponitur empl'm ſic. ℞. ſeis ſinapis
piperis euforbii ſubtil'r pulueriꝫatoruꝫ añ. ʒ. i.
mellis anacardi quantũ ſufficit ad incorpandũ
miſce oia ⁊ fiat empl'm liquidũ ul' maſſa. Se
cũdo notandũ ꝙ dꝫ poni ſupra mẽbrũ ad quã
titatẽ orobi ul' fabe. Cauſa partis ẽ cã corrodẽ
di uel cauteriꝫandi locũ ex quo ſeqtur euacua
tio male materie que erat cauſa huius paſſiõis

Tertõ notandũ ꝙ per illud cauteriũ raſ itel
ligit alia cauteria ſiue actualia ſiue potentialia:
⁊ uuũ in forma põt ſic poni: ⁊ hoc ponunt ⁊ cõi
ter utuntur practicantes. ℞. cãtaridaꝝ rẽotis
capitibus ⁊ aliis. ʒ. ii. mell' anacardi fermẽti añ.
ʒ. i. aceti fortiſſimi ꝙ ſufficit ad icorporanduꝫ:
pulueriꝫanda pulueriꝫẽtur pone modicũ ſupra
mẽbrũ in mane donec fiat ãpulla ⁊ poſtea per
foretur cũ acu ⁊ filo ⁊ filũ remaneat ut aq̃ poſſit
exire ad placitũ. Ad idẽ. ℞. ſapõis nigri liq
di calcis uiue pulueriꝫate añ. ʒ. ii. miſce. Ad
idẽ ⁊ fortiꝰ. ℞. cãtaridaꝝ ueteꝝ calcis pulueri
ꝫataꝝ añ. ʒ. i. ſucci affodilloꝝ. q. ſufficit ad icor
pandũ: miſce oia et fiat maſſa. Cauterium ac
tuale fit cum ferro uel auro exterius ignito: et

per decẽ dies teneatur locus aptus ut materia
expellatur pfecte ſic ꝙ põatur circuit⁹. Quar
to notandũ ꝙ cã quare dꝫ dimitti ſuper locum
donec ueſicetur ẽ:qꝛ agens nõ inducit actionē
in quocũqꝫ ſpacio tpis:iõ debet ſtare loco ꝛ tẽ
poꝛe ſufficienti. Notandũ quito ꝙ cõſolida
tiuũ cõe ẽ tale. ℞.ariſtologie rotũde radicum
ireos ſicce myrrhe olibani ſarcocolle añ.ʒ.i.ce
ruſe lote litargarii.p noctẽ infuſi in aceto añ.ʒ.
ſ.olei roſ.℥.iiii.cere.q.ſufficit pulueriʒãda pul
ueriʒẽtuꝛ.miſce oĩa ꝛ fiat vnguẽtũ. Ad ultimũ
Hic ponit curã p aliud locale .ſ.per uẽtoſas
ꝛ dicit ꝙ etiã utile ẽ ſup locũ ponere uẽtoſas cũ
leui ſcarificatõe. Ratio qꝛ euacuatur ſanguis a
mẽbꝛo ne fiat cõicatio ad cerebꝛũ:ſed debẽt po
ni uentoſe cũ ſcarificatõne pauca:quia multũ
debilitaret mẽbꝛũ ꝛ poſt uentoſas debet ꝯfoꝛ
tari. **Almanſoꝛ.**

**Eger uero ſi añ acceſſionẽ nauſeã aut
triſticiã aut coꝛdis tremoꝛẽ ſentit. ꝛ deide
egritudinis acceſſio ſequitur:cogẽd⁹ ẽ mľ
totiẽs uomere ex aliquo uomitu. Deide pi
grã in potu ſepe accipere cõuenit. Stoma
cho quoqꝫ emplꝰm ex ſpica ꝛ roſ. ꝛ maſti
ce ꝛ coꝛtice thuris cũ uino odoꝛ ꝛo ponẽ
dũ ẽ. Nutrimentũ ṽo ei⁹ totũ taliter ſtatu
endũ ẽ ut paucaꝝ ſit ſuperfluitatũ:ſicut ca
ro frixa in ſartagine: ꝛ caro cocta ĩ gaʒoľ.
ꝛ cib⁹ qui fit de aue quadã que hꝫ in pala
to dentes ꝛ uocaŧ taguid ꝛ caro de uola
tilibus et edina. Sillanus.**

Hic ponit curã epilepſie per cõitatẽ ad ſto
machũ:ꝛ diuiditur ĩ duas. Pꝛio ponit curam
per medicinas. Secũdo p dietã.ſcđa ibi. **Nu
trimentũ.** Pꝛia in duas. pꝛio ponit curã
per euacuationẽ.ſecundo per locale.ſecũda ibi
Stomacho quoqꝫ. Pꝛia in duas.pꝛio ponit
curã per euacuatõnẽ per uomitũ.deinde per ſe
ceſſũ.ſecũda ibi. **Deide.** De pꝛia dicit ꝙ ſi
eger ſentiat nauſeam añ acceſſionẽ ſeu triſticiã
aut tremoꝛẽ coꝛdis:deinde ſeqtur acceſſio egri
tudinis debet cogi ut ſepe faciat uomitũ. No
tandũ ꝙ ubi eget añ acceſſionẽ ſentiat nauſeã
Arguitur ꝙ epilepſia ẽ per cõitatẽ ad ſtõachũ
ꝛ tũc rõ partis eſt:quia per uomitũ euacuatur
ſtomachus a mala materia a qua uapoꝛes ma
li ad cerebꝛũ eleuãtur. Secũdo notandũ ꝙ
medicina uomitiua põt eẽ talis. ℞.radicũ ra
phani ſilueſtris in qua ſit uirtus elľi.ʒ.ii.ꝛ ſic ſit
perfoꝛetur radix raphãi ꝛ poſtea ponatur unũ
fruſtũ elľi al.ꝛ ſtet per duos dies aut per tres:
ꝛ deide remoueatur eleboꝛ⁹ :quia tũc radix ra
phani retinet ṽtutē elľi. ℞.g̃ radices raphãi
ſic p̃parati.ʒ.ii.ſeis atriplicis ſeis rape añ.ʒ.i.
aſſari.℥.ſ.cõquaſſentur ꝛ buliant in.lb.ſ.aque
redeat ad q̃rť.ꝛ coletur ꝛ addatur colatuŕ ʒu
chari.℥.ſ.coꝛticũ ſanbuci raſi uerſus partē ſu
perioꝛẽ.℥.i.quia quãdo raditur uerſus partem
inferioꝛẽ ꝓuocat fluxũ uentris olei ſiſami.℥.ſ.
uel olei cõis loco eiuſ aceti.℥.i.accoꝛi.ʒ.i.miſce
ꝛ admiſtretur in calidioꝛi hoꝛa diei ꝛ ſit tepidũ
ꝛ ſi ponatur in eo caſu elľi g̃.v.erit foꝛtioꝛ.
Tertio notandũ ꝙ ſi uomitus non poſſet ꝓuo
cari quia materia declinat ad partẽ inferioꝛem
ſtomachi.vel quia etiam os ſtomachi ſit foꝛte.
cõpetit tale cliſtere. ℞.radiciſ yreos.℥.ii.ariſt.
rotũde.℥.ſ.cẽtauree minoꝝ mente abſinthii ſal
uie rute iſopi polipodii montani malue mercu
rialľ añ. M.i.ſeis ſiſeleoſ ameos ſeiſ aneti dau
ci carui ſeis baſilici añ.℥.i.ſeminis peonie. ℥.i.
furfuris pugillũ.i.melľ elľi q̃rť.ſ.ſalis cõis .ʒ.
ii.yerepigre.ʒ.vi.ſicle.℥.i. fiat cliſtere uſqꝫ ad
q̃rť.v. **Deinde.** Hic ponit curã per ſeceſſũ
ꝛ dicit ꝙ ꝯueniens ẽ in potu ſumere pigrã. Rõ
quia euacuat hũoꝛes malos exiſtentes in ſtõa
cho ſine leſione ut auic.xiiii.tertii trac. v. de cu
ra idropiſ.quod nõ inuenitur in alia medicina
iõ ẽ utilis idropicis. Notandũ ꝙ anteq̃ꝫ de
tur illa medicina laxatiua debet p̃cedere ſirup⁹
digeſtiuus materie. ℞.radicis ireos radiciſ pe
onie coꝛticũ radicũ feniculi añ.quar.ſ.ariſtolo
gie rotũde.℥.i.ſ.interioꝝ ſquille.℥.i.mẽte abſin
thii añ. M.i.ſ.polii mõtani iſopi uiſci quercini
utriuſqꝫ ſaluie utriuſqꝫ rute añ . M. i.aniſi ma
ratri ſeis peonie mũde añ.℥.i.ſeis ſiſeleos ſeis
baſiliconis añ.℥.ſ.liquiricie raſe vuarũ paſſaꝝ
mũdatarũ ab arillľ añ.℥.i.floꝝ ſticados arabi
ci.℥.i.ſucci fumiterre uel aque.℥.ii.mellis electi
lb.ſ.ʒuccari al.quarť.iii.fiat ſirupus ſufficien
ter clarificatus uſqꝫ ad .lb.i.ſ. Secũdo notã
dũ ꝙ pigra.galľ.ẽ ualde debilis in euacuatõe
ſua:iõ poteſt dari talis medicina poſt ſirupum
℞.yerepigre galľ.ʒ.ii.ſ.pulpe coloquintide be
delii añ.℈.ſ.ꝛ ſi patiens ſit foꝛtis.℈.i.maſticis.
g̃..iii.pulueriʒãda pulueriʒẽtur miſceãtur oĩa
malaxando cũ ſucco abſinthii ad quãtitatẽ cice
rũ detur in introitu lecti uel iam cena p̃cedẽte.
Notandũ tertio ꝙ poſt medicinã cõpetit ta
le electuariũ. ℞.margaritharũ electarũ . ʒ .ſ.
galãge iterioꝛũ cinamomi añ.℈.ii.ʒedoarie.℈
ſ.coriandri pꝛeparati coꝛalli ru.añ. ʒ. i. nucis
muſca.garioſi.cucube domeſtice g̃ne tictoꝛum
ſeis aniſi ſeis feniculi añ.g̃.xv.ſandali aromati
ci maſticis añ.g̃.v.diptami uiſci quercini ſemis

peonie munde añ.℈.ii.corticũ citrini cõditi.℥.
ſ.candi.ʒ.v.carniũ uuaꝝ paſſarũ bene pingui
uum.℥.ſ.cõſerue roſ.ru.cõſerue ſticados ara
bici añ.ʒ.iii.aque roſ.de damaſco.q.ſ.zucca
ri albi.℔.ſ.fiat electuariũ p morſellos. Ad
idẽ.℞.pulueris diamente pulueris diagalan
ge pulueriſ roſate nouello añ.ʒ.i.ſ.pulueriſ pli
ris ſine muſco:pulueris diamargariton coriã
dri preparati coralli ru.añ.x.ſ.corticũ citri con
diti.℥.ſ.candi. ʒ.v.carniũ uuaꝝ paſſarum bñ
pinguitiuũ.ʒ.i.cõſerue roſ.ru.ꝯſerue ſticados
arabici añ.ʒ.ii.aque roſ.de damaſco quart.i.
zucc.alb.℔.i.⁊ fiat electuariũ. Ad idẽ ⁊ eſt ſe
cretum Gerardi quod facit ieiunio ſtomacho
⁊ precedente purgatõe. In aqua calida diſſol
uantur.ʒ.ii.maſticis electi miniſtretur abſque
eo qđ coletur totũ tepidum:q̃ inter omnia ſto
machũ confortantia maſtix ẽ elegantius. **Sto
macho quoq̃.** Hic ponit curã per unũ loca
le approximatũ ſtomacho.ſ.p emplm̃: ⁊ dicit
ꝙ ſtomacho dꝫ approximari emplm̃ factũ ex
ſpica roſ.maſtice cortice thuris cũ uino odori
fero.ratio q̃ confortat ſtõm rõne ſue ſtipticita
tis ⁊ ꝓhibet aſcenſũ uapoꝝ ad caput: ſimilr̃ re
mouet malã cõplioñẽ frigidã ſiccã ⁊ humidam
Notandũ ꝙ emplm̃ i forma põt ſic poni. ℞.
maſticis q̃rt.i.ſpice nardi roſ.ru.oblibãi añ.
ʒ.i.conquaſſentur cõquaſſãda miſce oia mala
xando cũ modico uini odoriferi fiat emplm̃ te
nue ad modũ ſcuti extendatur ſupra coriũ ⁊ po
natur ſupra ſtõm. Ad idẽ quo Jordanꝰ cõmu
niter utitur.℞.laudami puriſſimi maſticiſ añ.
q̃rt.ſ.olibani.ʒ.ii.galãge zedoarie ameos añ.
ʒ.i.ſ.roſ.ru.ſandal.al.⁊ ru.añ.ʒ.i.mente ſicce
emathitis añ.ʒ.ii.terbentine.℥ i. puluerizãda
puluerizentur cõquaſſanda cõquaſſentur cum
piſtello calido oia malaxando cum ſucco abſin
thii fiat emplm̃ ad modũ ſcuti ut dictũ ẽ. **Nu
trimentũ vero.** Hic ponit curã per dietã:⁊ di
cit ꝙ nutrimentũ dꝫ eſſe paucaꝝ ſupfluitatum
ſicut ẽ caro aſſata i ſartagine uel i caſſula uel i
veru. Notandũ ꝙ carnes cõuenienteſ ſũt ſicut
caro caſtrati perdicũ faſionoꝝ ⁊ omniũ auium
uiuentiũ in arboribꝰ ⁊ pratis ⁊ nõ i aquis cõdi
te cũ pipere longo galãga zedoaria ⁊ croco.ra
tio q̃ per has non augumẽtatur materia mor
bi.ſ.fla cũ detur nutrimentũ ſiccũ. De potibꝰ
notandũ ꝙ dꝫ eſſe aqua decoctõis peonie.ſ.ra
dicis peonie i qua ponitur mel. Secundo notã
dum ꝙ idem quod dicitur de nutrimento.ſ.ꝙ
dꝫ eẽ calidum ⁊ ſiccum dꝫ itelligi de aliis rebꝰ
nõ naturalibꝰ q̃ debent tendere ad calidum:⁊
ſiccum:mutando de ſomno ad uigiliaꝫ:⁊ muta
tio de quiete ad motum. Dubitatur, quia uide
tur ꝙ carnes aſſate non cõueniant: q̃ ſunt dif
ficilis digeſtionis:ergo ⁊c.ꝯña tenet:quia v̇tus
i epilepſia ẽ debilis pp malitiã materie. Dicen
dum ꝙ debet dari in modica quantitate quia
tunc eſt facilis digeſtionis. Almanſor.

**Quod ſi cum epilenſia ſenſuum affue
rit ⁊ debilitas nec aliqua de p̃dictis ſigni
ficalibus inueniatur ergo pillule cochie
multotiens ſunt tribuende. Et eius cõſer
uatio ſubtilianda ⁊ cibaria que diximus
danda. Sillanus.**

Ponit curaꝫ epilepſie qñ fit propter cãm ꝓ
priam in cerebro:⁊ diuiditur in duas. Primo
ponit curã qñ fit a flate. Secundo qñ fit a ſan
guine. Scđa ibi. **Si quis autem.** Pria i tres
Primo ponit curã per euacuationẽ. Secundo
per dietã. Tertio per localia. Secũda ibi. **Et
eius** Tertia ibi. **Et gargariſmus.** De pria di
cit ꝙ ſi cum epilenſia fuerit debilitas ſenſuum
⁊ nõ inueniatur aliquod de ſignis predictis ſu
pra:tunc arguendũ eſt ꝙ fit ꝓpter cauſam pro
priam in cerebro. Secundo uult ꝙ egro dãde
ſunt pillule cochi. Notandũ ꝙ ad cognoſcen
dum ꝙ epilepſia fit propter cãm propriam i ce
rebro ſunt illa ſigna q̃ ponit Raſis:⁊ que poſi
ta ſunt in notabilibus ⁊ patet. Sed ratio re
medii eſt q̃ pillule cochie euacuant materiã fle
gmaticã a cerebro. Sꝫ quare ſepe rõ ẽ:q̃ egri
tudo eſt longa ⁊ una uice non poteſt euacuari
materia:quia uirtus non tollerat. Secundo
notandũ ꝙ ante exhibitionẽ iſtarũ pillularũ
debet exhiberi talis ſirupus.℞.ireos radicũ
accori radicũ peonie radicũ ciperi: interiorum
ſquille añ.quart.ſ.ariſtrologie rotonde.℥.ſ.
iſopi:utriuſq̃ ſaluie rute maiorane polii mon
tani tormẽtille uiſci quercini añ.M.i.aniſi ma
ratri ſeminis ſiſeleos ſeminis baſili añ.℥.i.ſe
minis peonie munde.℥.ii.liquiritie raſe uuarũ
paſſarũ mundatarum ab aril.añ.℥.i.floꝝ an
thos floꝝ utriuſq̃ ſticados añ.℥.i.ſucci fumi
terre uel aque eius.℥.ii.zuccari alb.quart.iii.
mell el'ci.℔.ſ.fiat ſirupus diligenter clarifica
tus uſq̃ ad.℔.ſ. Notandũ tertio ꝙ pillule co
chie quas ponit raſis poſſunt uigorari ſic.℞.
pillulaꝝ cochiaꝝ.ʒ.ii.pulpe colloquintide bde
lii añ.℈.ſ.uel.℈.i.ſi patiens ſit fortis.ſeis peo
nie munde.ʒ.ſ.puluerizanda puluerizentur ſb
tiliter:miſce oia cum ſucco rute ⁊ fiant pillule.
multũ eni eſt appropriatus ille ſuccus. Ad idẽ
ualent iſte pillule.℞.pulpe colloquintide ſtica

dos caſtorei omiű añ.ʒ.i.iere.ʒ.iiii.agarici.ʒ.
ii.turbith.ʒ.i.tereantur ꝛ conficiantur doſ eſt
a.ʒ.ſ.uſqȝ ad.ʒ.i. Quarto notandű ꝙ cű ꝓ
dictis eger dȝ pſeruari ante tṗus i quo dȝ ueni
re poxiſmus ꝛ ut plĩ in uere ꝛ autũno ꝛ ſemel
i hieme ꝛ ſcľ i eſtate. **Et eius conſeruatio.**
Hic ponit curã per dietã: ꝛ dicit ꝙ dieta ẽ ſubti
lianda ꝛ cibaria de quibus dictum ẽ: ſupra ſűt
danda. Ratio q꞉ p dietã ſubtilem natura redi
tur magis intenta circa materiã fľaticã ad reſol
uendű eã. Ratio ſecundi ẽ dicta ſupra: q꞉ debȝ
dieta declinare ad calidű ꝛ ſiccű: ita ẽt intelligẽ
dű ẽ de aere ꝛ aliis ſiľibus. Notandű ꝙ ſi tẽ
pus eẽt pluuioſű debet patiens ſtare in domo
facta ſicca per artificiuȝ: q꞉ in domo ponantur
herbe appropriate epilepſie: ut ruta poliuȝ mõ
tanum iſopus peonia ꝛ ſi ex his cõponatur pul
uinar ꝛ ponatur ad caput ualet: ꝛ formatur ſic
℞.iſopus utriuſqȝ ſticados rute peonie poliꝫ
montani floꝝ anthos añ. ℳ.i. uel añ. ℥.i. con
quaſſentur ꝛ fiat puluinar ad quantitatẽ unius
palme ꝛ medie ex vtraqȝ parte ꝛ teneat ſb capi
te de nocte.. **Almanſor**

**Gargariſmus quoqȝ fieri dȝ. Et ſter
nutatio ex his que diximus ꝓuocanda ac
naribus peonie puluis ſubtiliſim⁹ q ſit ſi
milis alcohpol inſuflandus. Si qs aũt cű
epilepſia infacie ꝛ oculis rubedinem ha
buerit: ꝛ venarű groſſitiem: flobotoman
dus erit a ſaphena. Sanguis aũt ex carno
ſitate tibiarű cű ventoſis erit extrahẽdus
Capiti preterea oleű ro. ꝛ acetű ſuperfun
datur. Et abſtineat a vino ꝛ a cepiſ ꝛ alle
is ac ſinapi ꝛ porris ꝛ apio ꝛ fabis: ꝛ ca
uebit poſtremo ab oĩbus fumuȝ caput aſ
cendentiű ꝛ replentẽ generantibus. Con
fectio ellectuarii quod omni ſpẽi epilepſie
remediű affert. ℞.piretri ſiſeleos ſticadoſ
omniű añ.ʒ.x.agarici.ʒ.v.cordumeni re
centiſ ꝛ acuti aſſefende optime ariſtologie
rotundus omniű añ.ʒ.i.ſ.deinde extraha
tur ſuccus ex ſquilla mixtus cű pari quan
titate melľ: coquatur ꝛ conficiatur ex eo
ſpẽs ꝛ fiat electuariű ex quo patiens quo
tidie ſumet ꝛ caueat ſibi a cibis groſſis.
Electuariű hoc oĩbus epilepſie ſpẽbus ex
cepta una ſanguinea quam Gaľ. noĩauit
ꝛ nos ẽt iã fecimus mentionẽ opitulatur
cui dixit cõferte flobotomiã ex ſaphena ꝓ
us ꝛ poſtea ex baſilica deĩde eius regimẽ
ſit ex his que ſanguinẽ in corpore minuűt
ꝛ ipſum infrigidant. Sillanus.**

Hic ponit curã per localia. ⁊ diuiditur i tres ꝑꝫ
ꝙ ponit tria localia. Secunda ibi. **Et ſternuta
tio.** Tertia ibi. **Et naribus.** De prima dicit ꝙ
in cura epilepſie ꝯpetit gargariſm⁹. Notanduȝ
ꝙ gargariſma ꝯpetens ẽ. ℞.radicis ireos ra
dicis peonie ſquille añ. q̃rtꝫ.ſ.iſopi polii mõtãi
añ. ℳ.i.piretri.℥.ii.ſeminis ſtaphiſargie ma
ſticis añ.ʒ.i.ellĩ al.ʒ.ii.ſeis peonie munde. ʒʒ.
al. añ.ʒ.v.uuaꝝ paſſaꝝ ſine arilľ.℥.ii.acceti ℥.ſ
melľcti quartꝫ.i.fiat decoctio clarificata uſque
ad.lb.i. Notandű ꝙ ratio remedii eſt. q꞉ eua
cuat materiã fľaticã exiſtentẽtẽ i cerebro cauſa
tẽ epilepſiã: ꝛ dȝ fieri ṗcedente euacuatõe vľi:
ſicut ꝛ alia remedia ꝑticularia ne agitetur plus
materia ꝛ attrahatur. **Et ſternutatio.** Ponit
curã p aliud locale. ſ. p ſternutatõm: ꝛ dicit qδ
dȝ fieri ſternutatio cű his q̃ dixi⁹. ſ. i cura letar
gie ꝛ appľie. rõ q꞉ p hoc icitatur v̇tus ad expel
lendã materiã fľaticã i cerebro cõtentã. No
tandű ꝙ hoc ſternutatoriű põt eẽ tale. ℞.corti
cis mediani ſãbuci ſucci ſicle ſucci maiorane fa
cta reſidẽtia añ.℥.ſ.ellebori al. euforbii caſtorei
ſeis peonie pulueriȝatoꝝ añ. ℥.v. miſce oĩa ꝛ cű
naſſali iniiciatur i nares ieiuno ſtõ. **Ac nari
bus.** Hic ponit curã p aliud locale. ſ. p iſuflatio
nẽ in narib⁹ ꝛ dicitur caputpurgiű dicẽs ꝙ pul
ſus peonie ſubtiliſſim⁹ ut alcophol dȝ iſufllari
i nares. Notandű ꝙ alcophol ẽ puluis q poni
tur i oculis. Notandű ꝙ rõ dicti ẽ: q꞉ puluiſ
peonie ualet rõne q̃litatis ṗme: ꝛ ẽ calidus: ſiľr
rõe q̃litatis ſecunde: q꞉ ſubtiliat ꝛ rõe q̃litatꝫ ter
tieq̃ ẽ a forma ſpecifica. Scd̃o notandudű ꝙ
ſi iſto puluis diſſoluatur cű ſucco rute ꝛ narib⁹
iniiciatur ꝛ erit meli⁹: q꞉ ruta hȝ ꝓprietatẽ mira
bilẽ i epilepſia. Tertio notandű ꝙ p illas iniec
tões itelligit ſiľia habentia ꝓprietatẽ circa epi
lepſiã q̃lia ſűt balnea odoramẽta fomentatõeſ
capitis ſuffumiga. collo ſuſpẽſa q̃dã orones et
ſiľia. Odoramẽtű. ℞.rute pulueriȝate ſbtilr
℥.i.ponatur i pãno lineo forme rotunde ꝛ odo
ret. Ad idẽ ualet hoc. ℞.pulueris peonie.℥
i.ponatur i pãno vt ſupra. Ad idẽ. ℞.ſucci gű
mi rute aggreſtis.℥.i.farine ordei.℥.ſ.aceti.q.
ſufficit ad incorporandű fiat ut ſupra. Fomẽta
tio capitis dȝ fieri cű decoctõe omne herbaruȝ
poſitaꝝ i puluinari in magna quãtitate. Balne
um de his ẽt põt fieri i magna quãtitate corpo
re pri⁹ mũdificatio ꝛ poſt exitű dȝ dari metrida
ti.ʒ.ſ.cű aq̃ peonie: uel tiriace. Aurea alexãdri
ne: uel yere hermetis uel alia hora. ſ. i ſero uel ĩ
mane ad quantitatẽ duaꝝ auellanaꝝ. Suffumi
giű ex radice peonie uel ſeie ualet. Ad collum

ſuſpenſa. ℞.lignũ crucis:qꝛ tale nõ ꝑmittit ca
dere ⁊ expertus ſũ i filio baſſani de laqua. Ad
idẽ corall⁹ uel ſmaragd⁹ collo ſuſpẽſus. Ad
peonia.ſ.ſemen uel radix iuuat collo ſuſpenſa.
Oꝛones ſicut cũ aliqs ẽ i poꝛiſmo: ſi aliqs po
nit os ſup aurẽ patientis ⁊ dicat ter iſtos vſuſ.
Gaſpar fert myrrhã thus Melchion Balda
ſar aurũ. Hec tria q ſecũ portauerit noĩa ĩguꝫ
Soluitur a morbo xp̃i pietate caduco. Stati
ſurget ⁊ ꝓbatũ ẽ.⁊ dicitur ſi ſcribantur ⁊ portã
tur ad collũ ꝙ ꝑfecte curatur.ad idẽ alia oꝛo ⁊
dicitur ꝙ ſi pater ⁊ mater uel patiens uel amic⁹
ieiunat tribus diebus ⁊ poſtea uadãt ad eccle
ſiam ⁊ audiãt miſſã ⁊ poſtea ſacerdos fidelis di
cat ſibi ſupra caput illud euangeliũ qð dicitur
i ieiuniis q̃ttuor tp̃oꝝ:⁊ in uigiliis poſt feſtũ ſã
cte crucis: Ubi dicit erat ſpumans ⁊ ardens :⁊
hoc genus demonii nõ eiicitur niſi cũ oratione
uel ieiunio:⁊ poſtq̃ꝫ ille ſacerdos d̾uote legerit
ſupra caput quod ſcribat ⁊ portetur ad collum
curatur ꝑfecte.zona facta ex corio lupi a capite
uſqꝫ ad caudã ualet. Ad idẽ ſi fit decorio aſini
Maſticatio. ℞.piretri.ʒ.i.ſ.ſtaphiſargie.ʒ.ii
ſalis armoniaci.ʒ.ſ.cũ maſtice ⁊ cera partibuſ
eq̃libus miſce ⁊ fac formulas ſicut auellanas:⁊
maſticetur in ieiunio. Ad idẽ. ℞.piretrũ cũ
maſtice ⁊ cera incõuenienti quantitate cõmixtũ
⁊ maſticatũ ualet. Ad idẽ ualet unctio cũ ol'o
de maſtice uel ſpica ſupra caput. Ad idẽ pectina
tio. **Si quis.** Hic ponit cura epilepſie facte a ſã
guine:⁊ diuiditur in duas. Pꝛio per euacuatio
nẽ. Scðo per dietã. Scða ibi. **A carne ꝑterea**
Pꝛia in tres. Primo ponit curã p euacuatõꝫ
Secũdo oñdit a qbus dꝫ abſtinere: Tertio ite
rato põit curã epilepſie facte a materia frigida
⁊ hoc per unã cõfectionẽ. Secunda ibi: **Et ab
ſtineat.** Tertia ibi: **Ellectuariũ:** Prima in du
as qm̃: Pꝛ̃o ponit curã per euacuationẽ : Se
cundo per unũ locale: Secũda ibi: **Capiti:**
prima in duas qm̃: Primo ponit curã per eua
cuationẽ factã per flobotomiã: Secũdo per uẽ
toſas: Secunda ibi: **Sanguis:** De pꝛia dicit
ꝙ ſi quis habuerit iſta ſigna.ſ. rubedinem in
oculis ⁊ facie ⁊ groſſitiẽ uenarũ dꝫ fieri flobo
tomia de ſaphena. Notãdũ ꝙ ubi i corpe ſit
plectoria-pꝛio dꝫ fieri flobotomia de ſaphena:
ita itelligit Raſ q diuertit ad partẽ : magis di
ſtantẽ: deiñ de cephalica. deinde de uena frõtiſ
uel naſi: deinde de uenis q̃ ſunt ſub lingua : qꝛ
euacuant imediacius materiã cõtentã i cerebro
Sanguis. Hic ponit curã p uentoſas ponẽdo
eas i tibiis ⁊ coxis. Rõ qꝛ per eas fit euacuatõ
ſanguis ⁊ diuerſio iõ ⁊c. Notandũ ꝙ per iſtas
itelligit uẽtoſas poſitas i ſpatul' ⁊ i locis carno
ſis que magis diſtrahunt. **Capiti.** Hic ponit
curã per unũ locale dicens ꝙ ſuper caput debꝫ
poni oleũ roſ. ⁊ accetũ. Notandũ ꝙ quantitas
dꝫ eẽ tres partes olei ⁊ una aceti:⁊ tunc ratio
remedii ẽ ꝙ ẽ repercuſſiuum frigidũ ⁊ ſiccum:
unde ꝓhibet aſcenſũ ſanguinis ad caput ⁊ alte
rat malã ꝯplẽionẽ ipreſſaꝫ a ſanguine ⁊ ꝯpetit il
lud euacuatõe ꝑmiſſa. **Et abſtineat.** Hec
oſtendit a qbus dꝫ ſe abſtinere:qꝛ a uino cepiſ
alleis ſinapi porris apio cauabit.i.caulib⁹ ipe
rialibus caput habentibus ⁊ vl'r ab oĩbus ua
poroſis que pñt replere caput. Ratio pꝫ. No
tandũ ꝙ q̃ꝫuis ab oĩbus iſtiſ ſit generaliter ab
ſtinendũ : tñ ẽ ſpecialiter abſtinendũ a qnqꝫ q̃
a tota ſpẽ cõmouent epilepſiã .primũ ẽ corium
capre epar: cornu. Unde epileptici cornu capri
no ſuffumiganti ſtati cadunt. Secunduꝫ ẽ gal
banũ ita ꝙ nõ teneatur nec odoret nec fiat ſuf
fumigiũ. Tertiũ ẽ myrrha unde ñ fiat ſuffumi
giũ. Quartũ ẽ apium. unde recitat Gerardus
ꝙ uidit unum q epilepticus erat q q̃ꝫ cito uidit
apiũ quod i orto erat ſtati cecidit epileptic⁹.
Quĩto oſſa odorata ⁊ ſuffumigata ⁊c. **Et elle
ctuariũ.** Ponit iterato curaꝫ epilepſie facte a
materia fꝛ̃a per electuariũ: dicens ꝙ in tali ꝯpe
tit electuariũ hoc. ℞.piretri ſiſeleos ſticados:
añ.ʒ.x.agarici.ʒ.v.cordumeni recentis ⁊ acuti
aſſe optie ariſtologie rotũde ⁊ lon. omniũ añ.ʒ
i.ſ.deĩde extrahatur ſucc⁹ ex ſquilla ⁊ miſce cuꝫ
pari quantitate mell' coquantur ⁊ fiãt ex eiſ ſpẽſ
⁊ de hoc ſumat quotidie patiens. Notandũ ꝙ
rõ dicti ẽ qꝛ hoc el'ariũ calefacit : ⁊ reſoluit ma
teriã epilepſie ⁊ ꝯfortat caput ⁊ ẽ ultimate vtutꝫ.
Ad idẽ. ℞.margaritarũ el'ctaꝝ.ʒ.i .gariofilis
galange nucis muſ.cucube domeſtice añ. ʒ.ſ.
floꝝ cinamõi.℈.ii.g̃ne tictoꝝ ligni aloes ſtora
cis calamite añ.℈.ſ.ſandali calami aromatici
doronici romãi añ.g̃.v.ſeis peonie mũde uiſci
quarcini diptãi añ.ʒ.i.carniũ uuaꝝ bene pigui
uum.℥.i.ꝯſerue anthos ꝯſerue ſticados :cõſer
ue boraginis añ.ʒ.ii.aque roſ. damaſc. zucca
ri albi añ.℔.i.fiat electuariũ. Ad idẽ. ℞.pluriſ
ſine muſco diamargariton añ.℔.ſ.Sed ſi eẽt
bñ diues loco diamargariton ponatur diãbre
fiat ellectuariũ. Ad idẽ. ℞.piretri fortꝫ q̃rtꝫ.ſ.
diuidatur in fruſtra parua remolliatur deinde
cõficiatur cũ zuccaro ⁊.ʒʒ.Sumatur un⁹ boluſ
ſtõ ieiunio ⁊ ante cenã:piretrũ eñi cõditũ per ſe
ualet iter oĩa electuaria. Ad idẽ. ℞.ꝯſerue ſql
le facte ad ſolẽ uel ſupra carbones cuꝫ zuccaro

albo ⁊ ſic ſit: habeatur ſqlla ⁊ rmoueatur pelliſ
exterioꝛ q́ é dura: ⁊ ſicca piſtetur foꝛtiter i moꝛ
tario ⁊ puluis zuccari cōmixtꝰ fiat ꝯſerua ſicut
ſit ꝯſerua roſ. uł de uioł. ponantur i uaſe mun
do ad ſolé ꝑ q̈ttuoꝛ dies. comedatur ieiuno ſtō
de mane uel ante cená: uel fiat ſupꝛa carbones
calidos ſi ñ poſſumus expectare. Ad idé. ℞
ſiſeleos aureos tres baccaꝝ lauri. ʒ. iii. ariſtolo
gie rotunde radiciſ peonie añ. au. ii. caſtoꝛei tro
ciſ. ſqlle. añ. au. i. ꝯficiantur cú melle diſpúato:
⁊ da oi die cú aq̄ mellis uel cú ſecaniabin facto
cú aceto ſqllitico. Ad idé: ℞. piretri ſiſeleoſ
ſticados añ. ʒ. x. agarici. ʒ. v. coꝛduméti aſ. ari
ſtoł. ro. affrodiłł ligricie carpobalſami fiat ut
ſupꝛa. Ad idé. ℞. peonie. ℥. i. macis ſpice cro
ci coꝛalloꝝ ru. margaritaꝝ nó ꝑforataꝝ añ. ʒ.
ſ. cinamōi nuciſ. muſ. gariofił. ʒʒ. piperis lon.
cardamōi melegete añ. ℥. ii. ligritie. ʒ. v. anacaꝛ
di. ℥. i. ſ. muſi ambꝛe añ. ℈. vii. terantur optime
⁊ ꝯficiantur cú melle diſpumato bene cocto uel
cú ſirupo bene cocto facto cú. ℔. viii: zuccari ℔
eni ꝯditú ualet ad epilepſiá paraliſiz ⁊ ſpaſmú
de repletōe ⁊ ꝯſeruat memoꝛiá ⁊ remouet obli
uioné ſenſus ebentes curat. Datur ad moduz
nucis i auroꝛa ⁊ poſt illud bibitur aq̄ mełł pōt
ét dari uoléti ire ad doꝛmiendú. Tertio notá
dú ꝙ loco huiꝰ electuari pōt dari puluis talis.
℞. interioꝝ cinamōi elci gariofił galáge nuciſ
muſ. macis cubebe domeſtice añ. ʒ. i i. omniuz
generú pipis cardamōi: ſeis aniſi feniculi. ſeis
peonie munde. iſopi. ſicce. diptái. uiſci quercini
añ. ʒ. i. croci. ʒ. ii. candi. ʒ. v. fiat puluis pōatur i
ſacculo de aluta. utatur i ſalſamentis cú oibꝰ re
bus: ⁊ ſi detur ante digeſtionem ꝯfoꝛtat caput.
Ad idé. ℞. peonie. ʒ. ii. pentafilon oppop ona
cis añ. ʒ. i. lapidō q inueniuntur i pꝛimo uétri
culo irundinis cú iciditur quoꝝ unus é uniꝰ co
loꝛis ⁊ alter é diuerſoꝝ coloꝝ. ʒ. ii. terantur oia
⁊ detur. ʒ. i. cú uino decoctōis pꝛimule ueris uł
eius radicis: uel cú melle ſqllitico: ⁊ detur ſemel
uel bis i ebdomoda. Ad idez. ℞. ſeis galli
trici. ℥. ſ. uiſci quercini. ℥. i. toꝛmétille. ℥. i. ſ. fiat
puluis de quo dentur. ʒ. ii. ante aduentú paroxiſ
mi cú aq̄ decoctōiſ peonie ualet eni a ꝓpꝛietate
Ad idé. ℞. oſſiú anterioꝝ partis capitiſ ho
minis cōbuſtoꝝ ſeis peonie munde añ. ℥. ſ. toꝛ
métille uiſci quercini añ. ʒ. ii. fiat puluis ⁊ ualet
a ꝓpꝛietate. Ad idé. ℞. pulueris coꝛnu cerui
detur cú uino. Ad idem. ℞. pulueris iecoꝛis
milui. Ad idē ſanguis agni dicit gerardus.
Ad idē ueſica apꝛi cú tota urina exſiccetur i
furmo ⁊ detur ſingulis diebus ad modú fabe

cú oximelle. Notandú quarto ꝙ in cura epi
lepſie comedere oua coꝛuoꝝ mirabiliter iuuát.
Idé faciunt carnes irundinú cōmeſte. Ad
idem coꝛ lupi datú multú iuuat. Ad idé caro
uulpis iuuat ualde. Quinto notandú ꝙ in
cura epilepſie ſuccꝰrute facta reſidentia cú mo
dico aſſe fetide iuuat ualde ⁊ optie ualet. Ad
idé ſanguis muſtelle cú urina pueri multuz ua
let. Ad idem ſanguis edi bibitus ut dicit ſe
rapio. c. ð ſanguie. Similiter ſanguis teſtudis
nemoꝛalis ualet. Ad idé ualet ungula aſini:
ꝯbuſta ⁊ in pulueré redacta ⁊ cú aceto foꝛti lini
re caput. Serapio de extremitatibꝰ aialiú. Ad
idé ualet omne coagulum diſſolutum i aceto ⁊
datú i potu: ⁊ ſpecialiter coagulú lepoꝛinuz: ut
dicit Serapio de mente alioꝝ. c. de coagulo.
Ad idé ualet epar aſini qñ comeditur ſtō ieiúo
ut Serapio. Ad idé ualet fel urſi qñ ex eo fit
cohol Serapio. c. de felle. . Al.

**A carne preterea ⁊ vio abſtineat ⁊ bi
bat rob acetoſoꝝ fructuú. capiti quoqꝫ ſu
ꝑponátur ea q́ ipſum infrigidant. Silla.**

Hic ponit curá epilepſie faſte a ſanguie di
cens ꝙ dꝫ ſe abſtinere a carne ⁊ uino. Rō é qꝛ
multiplicát ſanguiné. Scdo dicit ꝙ dꝫ ſumere
ſuccú fructuú acetoſoꝝ. ſ. citri limonis agreſte ⁊
granatoꝝ: rō qꝛ repugnant ſanguini utraqꝫ q̄li
tate. Tertio uult ꝙ capiti dꝫ apponi iſrantia
rō qꝛ ꝓhibent aſcenſú uapoꝝ ⁊ alterant malaz
ꝯpłoné calidá. Notandú ꝙ ſi ea q́ dicta ſút
non iuuant recurrendú é ad ultimú remedium
quod é cauteriú i parte poſterioꝛi ſi. nó ualet fi
at i cōmiſſura. Notandum ſecundo ꝙ ſi epi
lepſia fiat a mełia lꝫ raro contingat: ⁊ qꝛ raro
ꝯtingit: ideo Raſ non ponit curá: ꝓcedenduz
é hoc modo. Digeratur pꝛimo materia cuz ſi
rupo dicto ſupꝛa i cura doloꝛis capitis ꝓuenié
tis a mełia hoc addito ꝙ apponantur illa que
a tota ſpé reſpiciunt epilepſiá: ut iſopus ruta.
poliú montanú peonia. Deinde fiat euacuatio
cú medicinis poſitis loco dicto. Si v̇o epilep
ſia fiat a colera quod ét é raro: ⁊ ideo Raſ nó
ponit curá. Digeratur p̀mo materia cú ſirupis
dictis in. c. de cura doloꝝ capitis ꝓuenientis a
colera hoc addito ꝙ in ſirupis ponantur medi
cie dicte epilepſiá reſpiciétis. deide fiat euacua
tio cú medicinis dictis in pꝛedicto. c. de euacuá
tibus colerá. Si uero epilepſia fiat a uermi
bus curáda é cura uermiú de qua dicetur i. c.
determinato.

De incubo Sill.

Otandú circa rubꝛicá ꝙ incubꝰ idem
é ꝙ ſtrangulatoꝛ. Uel é egritudo qua

hõ ſentit cũ ingreditur ſomniũ fátaſma graue
ſup ſe cadens: ⁊ cõprimit ipm ⁊ anguſtiatur eiꝰ
ſpũs ⁊ interſecatur uox ipius: ⁊ eius motꝰ ⁊ for
taſſe prefocatur pp poroꝝ oppilationẽ ⁊ cũ ab
illo ſeperatur excitatur ſubito. Ita ponit Auic.
prima tertii tract. q̃rto. c. de incubo. Aliter fini
tur ſic. Incubus ẽ egritudo uł fantaſma corpꝰ
agrauás motũ ⁊ loquellá ipediens. Scdo no
tandũ ꝙ ſm medicinã tres ſunt cáe incubi. ſ. ꝓ
mitiua añs ⁊ ꝯiuncta. Primitiua eſt frigiditas
adueniens poſteriori parti cerebri cõprimit eá
p quá ꝓhibetur ſpũs ad iferiora deſcendẽ. Si
militer ſomnꝰ factus ſup repletõe cibi ⁊ potus:
unde aſcendunt fumi groſſi ⁊ mali q nõ pñt cõ
ſumi a calore naturali oppilátes cerebrũ. Cau
ſa añs ſunt hũores habundantes in cerebro ⁊
aliis partibus a qbus pñt eleuari uapores groſ
ſi oppilátes cerebrũ: ⁊ pñt eſſe ſanguis colera
fl'a uel melía. Cauſa cõiuncta ſunt ipſi uapores
i cerebro exiſtentes actu ledentes ⁊ q2 cauſátes
oppillationẽ i parte poſteriori cerebri ratione
cuius prohibetur deſcenſus ſpirituum ad infe
riora mẽbra: ⁊ q2 primo deficiunt in extremis
iõ primo uidetur patienti ꝙ illud fantaſma ici
piat deſcendere a pedibꝰ: deinde paulati occu
pat totũ corpus ſm ꝙ uapores plus occupant
⁊ iõ loqtur mugiendo petens auxiliũ: ⁊ ẽ preter
ritus totus ⁊ pauidus pp fumũ corruptũ. Ali
qñ dicitur ꝙ cã incubi ẽ demon ſm uulgum.
Aliqñ dicũt ꝙ ẽ uetula calcás ⁊ cõprimens cor
pora. Notandũ quarto ꝙ hec egritudo ſiue diſ
poſitio magis ſit i ſomno q̃ꝫ in uigilia: q2 i uigi
lia ſũt pori apti ⁊ in ſomno ſunt opilati ideo ⁊c.
Dubitatur quare accidit multũ incubꝰ ſupine
iacentibus. Dicendũ ꝙ cá ẽ: q2 talis modus ia
cẽdi ẽ cá oppilationis faciendo materia ad po
ſteriora deſcendere. Unde tertia primi. c. de ſõ
no ⁊ uigilia dicitur ꝙ ſ'ſupine iacere ẽ maluꝫ ⁊
ad malas preparandas egritudiẽs. ſ. epilepſiá
appl'iá freneſim incubũ: qm̃ ſuperfluitates fa
cit ad poſteriora declinare. Almanſor.

**Um qs in ſõno q̃ſi rẽ grauẽ aliqd
ſup ſe cadere ſẽſerit icubũ pati nũ
ciandꝰ ẽ. In ipius itaqꝫ cura non
ẽ tardanda ipſe enim epilepſie ꝑambulus
eſt ipſam namqꝫ precedit.** Sillanus.

Hic determinat de incubo. ⁊ diuiditur i tres
Prio ponit ſigna. Scdo ponit cám ꝓnoſticaꝫ
quare cura nõ ẽ tardanda. Tertio ponit curaꝫ
Scda ibi. In ipſius. Tertia ibi: Eger quoqꝫ
De prima dicit ꝙ cũ quis ſẽtit in ſõno q̃ſi rem
grauẽ cadere ſuper ſe dicimus talẽ pati icubũ.
Notandũ ꝙ in ſõno ſentitur illa grauitas pp
oppilationẽ rõe cuius nõ põt uirtus regere mẽ
bra. Scdo notandũ ꝙ ſigna paſſionis diſtigu
ũtur p iudicia patiẽt ſꝫ ſigna humoꝝ freq̃nter
dicta ſũt. In ipius. Hic põit cám pronoſticaꝫ
⁊ cám quare cura non ẽ tardanda: q2 ꝓnoſtica
tur epilepſia uel ſubeth uel appl'iaꝫ uel ſpaſmũ
uel paraliſim: aut mortẽ ſubitá. Rõ pꝫ. Secũ
do notandũ ꝙ ſi incubus ꝓueniat in uigilia eſt
deteriꝰ. rõ pꝫ q2 ſit a fortiori cá: ⁊ ſi poſt excitati
onẽ ſudet ſudore frigido ⁊ ſit cũ tremore cordis
eſt peſſimũ ratio patet. Al.

**Eger quoqꝫ ſi i colore rubeꝰ ſuerit ⁊ ve
nas habuerit plẽas ex ſaphena erit minu
endꝰ. Et uẽtoſe i carnoſitate tibiaꝝ ponen
de ſũt. Eger preterea a potu uini ⁊ rerum
dulciũ cõſtiõe abſtinendus erit ⁊ ꝑcipue
ab oi re q̃ mltũ generat ſanguinẽ.** Silla.

Hic ponit curá ⁊ diuiditur in duas. Prio oſtẽ
dit curá qñ ſit a ſanguine. Scdo qñ ſit a fl'ate.
Secũda ibi. Qđ ſi huic. Prima in duas. pri
mo põit curá p euacuatõm. Scdo p dietá. Se
cũda ibi. Eger ꝑterea. Prima i duas. Prio
põit p flebotomiá. Scdo p uẽtoſas. Scda ibi.
Et vẽtoſe. De pria dicit ꝙ ſi eger ſuerit rubeꝰ i
colore ⁊ habuerit uẽas groſſas dꝫ fieri flebo to
mia de ſaphẽa. rõ q2 ſignũ ẽ ꝙ i corpore ẽ plec
toria: iõ ut fiat diuerſio dꝫ fieri tal' flebotomia
deinde poſt de cephalica: deinde poſt de uena
frontis uel naſi uel uenaꝝ ſub lingua: lꝫ tñ Ra
ſis non dicat in lr̃a. De ſecunda dicit ꝙ uẽtoſe
cũ ſcarificatõe debent poni in pte carnoſa tibia
rũ. rõ pꝫ ut ſupra in. c. ꝑcedẽti ⁊c. Eger ꝑterea
Hic ponit curá p dietá dicẽs ꝙ eger dꝫ ſe abſti
nere a potu uini ⁊ a cõeſtiõe rerũ dulciũ ⁊ ꝑci
pue ab oi re mltiplicáte ſanguinẽ: rõ q2 tal' die
ta diminuit ſanguinẽ. Al.

**Qđ ſi huic contrariũ accidit uenter ex
pillis cochis multotiẽs erit ſoluendus. Et
eiꝰ regimẽ ſutiliandũ. Exertio quoqꝫ uten
dũ erit ⁊ mẽbra iſeriora erũt fricáda.** Sil

Hic ponit curá qñ ꝓuenit a fl'ate ⁊ diuidi
tur in tres. Primo ponit curá p euacuatõꝫ ſo
per dietá Tertio per exercitiũ. ⁊ fricatiões. Se
cunda ibi. Et eius regimẽ. Tertia ibi. Exerci
tio quoqꝫ. De prima dicit ꝙ ſi appareat cõtra
riũ eius ꝙ dictũ eſt. q2 nõ ſit rubedo ſed potiꝰ
albedo ⁊ nõ ſit repletio uenaꝝ: ſepe debet fieri
euacuatio per ſeceſſum cũ pillulis cochiis. Rõ
pꝫ. Notandum ꝙ ante exhibitionẽ pillularuꝫ
debet precedere ſirupus digeſtiuus flegmatis
dictus in. c. de epilepſia. Et eius regimẽ. Hic

ponit curá per dietá ⁊ dicit ꝙ eius regimen dꝫ diminui: ró ut cóſumatur materia fl'atica ⁊ dꝫ declinare ad calidú ⁊ ſiccú ſicut in dieta epilepſie. **Exercitio quoqꝫ.** Hic ponit curá ꝑ exercitiú ⁊ fricatóes: dicens ꝙ in cura utendú é exercitio. Ró qꝛ reſoluit ⁊ exiccat materiá fl'aticam. Scdo dicit ꝙ mébra inferiora ſunt fricáda. ró qꝛ per hoc diuertitur materia a partibus capitis. Notandú ꝙ per exercitia ⁊ fricatóes debent intelligi oía illa q̄ excitant uirtutem ut clamor magnus: ideo talis dꝫ habere ſociú dilectú q ſtatim cú audit ipſum lamentantez excitet eú ſiue cú fricatione forti ſiue aſperſione faciei: cú aqua roſ. Scdo notandú ꝙ ſi incubꝰ fieret a magna frigiditate capitis dꝫ inungi caput cú oleo coſtino laurino uel rutaceo ⁊ ſilibus et ſi fuerit a nimia repletione ſtói fiat uomitus cliſtere ⁊ ſilia. Tertio notandú ꝙ in cura incubi cóuenit ut cóſortetur cor ⁊ cerebrú cum electuario ꝙ ſic fit. ℞. corallorꝝ oſſis d̄ cord̄ cerui margaritarꝝ non perforatarꝝ añ. ʒ. ſ. ſirici cóbuſti. ʒ. ſ. galange cardamói mellegette mirtillorꝝ piperis longi garꝝ nucis muſ. peonie añ. ʒ. i. ſ. cinamói. ℥. i. macis croci añ. ʒ. i. zuccari albi. ℔. iiii. fiat electuariú durú: ⁊ pót fieri cú melle meliꝰ in hieme. Sumatur mane ⁊ ſero ad modum nucis ⁊ bibatur poſt illud aliqd aque decoctionis peonie. Ad idem ualet diacameron. Similiter ⁊ diambra. Ad idé ualet ſi ſumatur bis in ebdomoda ꝓ qualibet uice in aurora. ʒ. ſ. tiriace cú. ℥. iii. aque decoctioniſ peonie ⁊ uidebitur mirabile. Notádú quarto ꝙ i tali poſſet ét fieri cauteriú in anteriori parte capitis i loco cómiſure coronalis ſpecialiter poſt purgatóes factas. Quinto notandú ꝙ modus cure iſtius egritudis é ſicut epilepſie. qꝛ materia é eadé Ná icubus ñ é aliud q̄ȝ parua epilepſia.

De melancolia. Sillanus.

Notandú primo circa rubricá ꝙ melancolia pót duplr' ſumi. Uno mó pro húore melácolico. Secúdo mó pro quadá paſſione cerebri ſic noíata. Ad ꝓpoſitú hic ſumitur ſecúdo mó. Secundo notandú ꝙ mlía ſecúdo mó dicta capitur duplr'. Uno mó generaliter: ⁊ ſic eſt nomen generale ad maniá caninam ⁊ lupinam ſiue demoniacam ⁊ ad mlíam ꝓprie dictá. Secundo modo capitur pro mlía ꝓprie dicta ſolú. Tertio notandú quid ſit mlía ꝓprie dicta. ná mlía eſt mutatio extimationú ⁊ cogitationú a curſu naturali ad corruptionem ⁊ timoré ⁊ ad malitiam ꝓpter ꝯplonem mlícá facienté ſilueſtré ſpiritú in uiis cerebri ⁊ facienté ipm timidú ꝓpter tenebras ipſius: ſicut tenebre extrinſece ſolitarium timere faciút ſecúdú ꝙ ꝯplexio frigiditatis ⁊ ſiccitatis ꝯtrariátur ſpúi debilitans ipſú ⁊ ſic i eo uidetur eé leſio pluriú v̄tutú. Quarto notádú ꝙ apud medicú tres ſút cauſe mlíe. ſ. ꝑmitiua añs ⁊ ꝯiuncta. Primitiua ſút res nó naturales multiplicantes mlíam ut cibi mlíci ſicut lentes ⁊ fabe ⁊ alia legumina carnes antique caſeꝰ aules carnes bouine leporꝝ cuniculorꝝ: uinum groſſum panis azimus timor ⁊ triſticia ⁊ ꝯplexio frigida ⁊ ſicca. ſilr' ⁊ regio frigida ⁊ ſicca: etaſ ſenectutis ⁊c. Cauſa añs é humor mlícus anteq̄ȝ actu inducat corruptioné in uirtute eſtiatia ul' imaginatiua. Cauſa ꝯiúcta é húor mlícꝰ exiſtens in cerebro ul' in alio mébro iducés corruptioné in uirtute imaginatiua ul' eſtiatiua.

Quinto notandú ꝙ dría eſt inter maniá caniná ⁊ mlíam ꝓprie dictá. qꝛ mania canina cauſatur ex mlía generata ex ſanguine q̄ȝdiu remanet in materia cá adurés. ⁊ ſic é in proxímo garrulant ⁊ gaudent róne ſanguis ⁊ triſtátur róne mlíe. Mania aút lupina uel mlía lupina cátur ex mlía cauſata ex aduſtione colere: ⁊ in tali fit rixa furia ⁊ agitatio: ⁊ a uulgaribꝰ dr' ꝙ demon intrauit corpus eiꝰ: ⁊ é paſſio difficilis ad curádú. Mlía ꝓprie dicta cauſatur ex mlía naturali buliente in cerebro: ⁊ aliqñ cátur a mala complexione frigida ⁊ ſicca ſine materia lꝫ raro ab illa: uel ex mlía cauſata ex aduſtione aliorꝝ húorú dú tñ caliditas ſit ſeparata ab illa materia.

Sexto notandú ꝙ melancolia pót ꝯſiderari duplr'. Prio mó quantú ad ſui originé uel apprehenſioné. ⁊ ſic é actio corrupta uirtutis imaginatiue. uel quantú ad ſui ꝯplementú: ⁊ ſic eſt actio corrupta eſtimatiue. Septio notandum ꝙ mlía pót fieri dupliciter. uel per cauſam propriá i cerebro uel per cóitaté: ut quia uapor mlícus cóicatur cerebro a mébris inferioribꝰ: ut a corde ſtó ipocondriis ſplene renibꝰ: ⁊ a retentionibus mébrorꝝ uel hemorroidarꝝ. Octauo notandú ꝙ ſpés melíe ſút q̄ſi infinite. Quidá enim timent caſú celi ſupra ſe. Quidá timét ꝙ terra abſorbeat eos. Quidá timent latrones. Quidá ne lupus agreditur eos. Quidá imaginantur res corá oculis ſuis que nó ſunt v̄e. Quidá imaginantur ſe factos eé reges: aut lupos: aut demones: aut aues: aut inſtr̄a artificialia. Quidá ridét: qdá plorant: quidá abhorrent aquá. Quidá ét melíci illr̄ati fiunt literati: ⁊ lr̄aliter loquuntur. Quidá ꝓphetizant: ⁊ hoc nó uidetur reducibile in cauſas ratóales nobis notas

⁊ ſunt plures alie ſpēs quas omitto propter mľ
titudinem earum. Almanſor.

Um alicui cogitationes male ſine
cauſa acciderint ⁊ timor ⁊ triſti
tia in eo preualuerit. mľie ꝑncipi
um in eo ē. Cuꝫ aūt res ad hoc deuenerit
vt etiam ea que cogitare ceperit ore ꝓmat
verba ſua atqꝫ actus ꝯmiſceat: iam mľia
perfecta ē. Cui ḡ he male cogitatōes ⁊ tri
ſticia ⁊ tribulatio accidūt anteq̄ꝫ ꝑualere
incipiant ſuccurrēdus ē: quia ſi preualue
rint cura eſt difficilis. Sillanus.

Hic determinat de melācolia: ⁊ diuiditur
in treſ. Primo pōit ſigna. Secūdo reddit cau
ſam quare cū apparent male cogitatōes nō eſt
differenda cura. Tertio ponit curā. ſecūda ibi.
Cui ḡ he. Tertio ibi. Qđ ſi cū mľia. Pri
ma in duas. Primo ponit ſigna mľie qñ ē i ꝑn
cipio. Secūdo qñ in ſui ꝯplemento. ſecūda ibi.
Cū aūt res. De prima dicit ꝙ qñ in aliquo
apparent iſta ſigna. Primo ꝙ male cogitatōes
accidūt ſine cā. Secūdū ꝙ timor ⁊ triſticia i eo
preualent: tunc dicimus ꝙ mľia ē in ſui ꝑncipio
Notādū ꝙ mľie tres ſūt ḡdus. prio qñ falſe ia
ginātur uel eſtimāt: q̄r imaginantur illđ ꝙ ñ ia
ginandū. uel eſtimāt qđ ñ ē eſtimandū. Se
cūdus gradus ē qñ ore ꝓferūt qđ mente cōcipi
unt: quia loquūtur fatue: Tertius gradus ē
qñ cōplent ope quod mēte cōceperūt ſicut aliq
mľici qui nō deſinūt ire nūc huc nūc illuc: ⁊ ne
ſciunt quo uadant. ⁊ dī cuttubuth. Secūdo
notandū de rōne ſignoꝝ. Verificatur primum
q̄r humor mľicus repugnat ſpiritibus ſui ſba
ingroſſando ſpūs ex ſui qualitate q̄r frigidus
⁊ ſiccus. Verificatur ſm quia ſicut homo exñs
in mēbris timet ⁊ triſtatur. ſic ſpūs per mľiaꝫ
⁊ uapores melācolicos obtenebrantur: ⁊ ideo
ē timor ⁊ triſtia ⁊c. Cum autem res. Hic pōit
ſigna mľie qñ eſt in ſuo cōplemento dicens ꝙ
qñ res ꝓuenit ad hoc qđ patiens proferat ore
que mente cōcipit. Sił uerba ⁊ actus ſuos per
miſcet: ſignū ē ꝙ mľia ē in ſuo cōplimento.
Notandū ꝙ ſupra Raſ in precedēti parte po
ſuit primū gradū mľie q ē male cogitare ⁊ fal
ſe imaginari nūc in hac parte ponit ſm gradū
mľie qui ē ꝓferre ore qđ menti ꝯcipit. Scđo
notandū ꝙ ſigna mľie ſunt duplicia: quedam
ſunt ꝓnoſtica ⁊ quedā demonſtratiua. ꝓnoſti
ca ſunt timor puſilanimitas extimatio mala ti
mor ſine cā: uelocitas ire dilectio ſolitudis: tre
mor ⁊ uertigo ⁊ ſonitus ꝓprie i mirach. De
monſtratiua ſunt qñ predicta ſunt confirmata.
Tertio notandū ꝙ ratio ſignoruꝫ eſt. Primo
timor ⁊ puſilanimitas ꝓpter tenebroſitatem
mľie uel uaporis mľici obtenebrantis ſpirit⁹
extimatio mala rōne mľie ip̄rimentis ſpeci cꝫ
tenebroſā. Tior ⁊ uelocita ſcire q̄r taliſ icipit cē
ſolitari⁹ ⁊ ſi qſ illū a ſuo ꝓpoſito diuertit iraſci
tur ⁊ q̄r imaginatur ab oībus paruipendi eſt di
lectio ſollitudinis ꝓpter obſcuritatē mľie que
mouet ut ſit ſollitarius ⁊ nō cōuerſetur cuꝫ ali
quo ⁊ fit aliqñ tremor ex uaporibus aſcendenti
bus ad caput ⁊ ſonnituſ ⁊ tinitus proprie in mi
rach. ꝓpter idem q̄r ibi eleuātur mali uapores
ē faſtidium ꝓpter multitudinē uētoſitatis ſuble
uantis cibuꝫ. Quarto notandum ꝙ ſigna me
lancollie cerebralis ſunt hec. ſuperfluitas cogi
tationis aſſiduatio ſollitudinis ip̄ortunitas ad
aliquā rem ut ad terraꝫ anteceſſio i ſomnietat̄
egritudines cerebri antecedens ⁊ non apparēt
in mēbris cerebro cōicantibus nocumenta.
Accidentia ſunt ualde magna ⁊ continua ratō
pꝫ intelligentibus. Signa mellācollie per cōita
tē per totum corpus ſūt nigredo toti⁹ corporis
⁊ arefactio ⁊ retentio eius ꝙ cōſueuit euacuari
a ſplene ⁊ a ſtō ⁊ hemorroidibus ⁊ mēſtruis ue
hemens nigredo piloꝝ anteceſio ciboꝝ melicol
licorū. Anteceſio febrium putridarum cronica
carum ⁊ diuerſarū. rō patet. Signa mľie ꝓp
ter cōitatē ad ſplenē ſūt multitudo appetit⁹ ꝓp
ter effuſionē mľie ad os ſtōi: Paucitas dige
ſtionis ſtōi ꝓpter ſ̄itatē mľie: multitudo rugi
tus lateris ſiniſtris. Inflatio ſplenis ꝓpter uen
toſitates: ⁊ hoc non ſeparatur ab eis: qñqꝫ eſt
febris quartana. Natura ē leuis ꝓpter indige
ſtionē. Signa mľie ꝓpter cōitatē ad ſtōm ſūt
nauſeatiua ſacietas cum indigōe ⁊ repletōe in
hora digeſtōis. Multiplicatio doloriſ apđ cōe
ſtionē q qeſcit apud digōem. Signa mľie ꝓp
ter cōitatē ad miracb. ſūt grauitas i mirach: ⁊
attractio ad ſuperiora nauſea inſeparabilis: et
corruptio digōnis. Eructuatio acetoſa. Sputū
humidū. Rugitus ⁊ exitus uentoſitatis. ⁊ iue
niunt iuuamentum dolor ē in ſtō: aut iter utraſ
qꝫ ſpatulas ꝓprie poſt cibum anteq̄ꝫ digeratur
Signa qñ mľica paſſio fit a ſanguinea melācol
lia ſunt q̄r patiēſ ē cum gaudio ⁊ riſu ꝓpter pro
prietatē ſanguis. nō ē triſticia uehemens. oculi
ſunt rubei. Vene ſunt plene cibi multiplicātes
ſanguinē preceſſerunt. Sig̃ mľie qñ ē a colera
ſunt: q̄r ē cum ſaltu ⁊ cum furore ⁊ cum luppino
ſitate ⁊ cum terribili aſpectu: ⁊ appellatur a q
buſdā demonium. Sig̃ mľie qñ fit a ſ̄ate ē cū

pigritia paucitate caliditatis ⁊ cum quiete.
Signa quando fit a melancollia eſt cogita
tio plurima: audacia minor quam in aliis odi
um cuius non obliuiſcitur ⁊ cetera. Cū ergo
Hic reddit cauſam quare cum hee male co
gitationes apparent cura non ſit differenda: ⁊
dicit ꝙ cum accidunt male cogitationes triſti
tia ⁊ turbatio ſuccurrendum eſt antequam inci
piant preualere. Reddit cauſam: quia ſi confir
mentur ⁊ preualeant cura eſt difficilis. Pro
noſticatio fluxus uel uarices quando ueniunt
habentibus melancollicam paſſionem eſt bo
nus. Notādum ꝙ ratio huius dicti eſt quia
ſi confirmetur ſignum eſt ꝙ facta eſt fortis im
preſſio in membro principali ſcilicet in cerebro
Item quia talis egritudo fit ab humore melan
collico: ⁊ talis repugnat curatiōi ratione ſubſtā
tie: quia eſt humor groſſus: ⁊ ratione qualitatiſ
quia eſt humor frigidus ⁊ ſiccus unde contra
riatur calori naturali qui curat morbos.
Unde quartana curatur difficiliter.

Almanſor.

**Quod ſi cuꝫ melancollia fuerit dolor
ventris ⁊ inflatio ⁊ malus color. ⁊ digeſti
oniſ corruptio ⁊ vomitꝰ acetoſuſ. ⁊ excrea
tionis multitudo. incipienda eſt cura cum
phlebotomia ex baſilica: aut ſaluatella ſi
niſtre manus. Et ſi ſanguis viſus fuerit ni
ger dimittatur egredi in multa quantitate
ſubtilis autem ⁊ rubeus ſi fuerit reſtrigen
dus erit illico. Eger vero ex rebus linienti
bus eſt nutriendus vt ſunt aleſſidabegi q̄
ſunt ex carne edina ⁊ aretina ⁊ mittēdus
eſt in balneum in quo non diu moretur.**

Sillanus.

Hic ponit curam melancollie ⁊ diuiditur in
duas. Primo ponit curam melancollie proue
nientis a ſplene. Secuudo a capite. Secun
da ibi. **Si autem.** Prima i quattuor.
Primo ponit curam per euacuationem. Se
cundo oſtendit quibus eſt utendum poſt eua
cuationem. Tertio oſtendit a quibus eſt ab
ſtinendum. Quarto oſtendit circa que me
dicus habet attendere in cura taliſ melancollie
prouenientis a ſplene Secunda ibi. **De
inde tribus.** Tertia ibi: **Eger vero.**
Quarta ibi: **Et ſtudendum.** Prima in
duas. Primo ponit curam per euacuationē
factam per phlebotomiam. Secundo per
euacuationem factam per ſeceſſum. Secū
da ibi: **Poſt hoc autem.** Prima i treſ
Primo docet facere phlebotomiam. Secū
do docet curam per dietam. Tertio per bal
neum. Secunda ibi. **Eger vero.** Tertia
ibi. **Et mittendus.** De prima dicit ꝙ ſi
cuꝫ melancollia fuerint iſta ſigna ſcilicet dolor
uentris ⁊ inflatio: malus color: corruptio dige
ſtionis ⁊ uomitus acetoſus: debemus incipere
curam faciendo phlebotomiam ex baſilica: aut
ſaluatella manus ſiniſtre. Secundo dicit
ꝙ ſi ſanguiſ fuerit niger debet dimitti fluere ſeu
diminui in quantitate multa. ſed ſi ſit ſubtilis
rubeus debet ſtatim reſtringi. Notanduꝫ
ꝙ ⁊ ſi melancollia poſſit eſſe per communitatē
ad alia membra ſcilicet ad cor: quia generat ſpi
ritum uitalem turbidum ⁊ groſſum. Uel ad
epar uel ad ſplenem. Uel ad matricem. Hic ta
men ponit curam eius que eſt per communita
tem ad ſplenem: quia ſepius accidit ex quo ſple
nem eſt receptaculum melancollie ⁊ illa cura
curantur alie. Notandum ſecundo de ra
tione ſignorum melancollie prouenientis a
ſplene. Primo eſt dolor uentris: quia propter
abundantiam humorum in ſplene: ⁊ propter
coligantiam ſpleniſ ad ſtomachum debilitatur
uirtus digeſtiua ſtomachi: ⁊ ſic generantur uē
toſitates que ſunt cauſa doloris ⁊ inflationis
ſtomachi: ⁊ ſic uerificatur primum. Uerificatur
ſecundum: quia malus color eſt propter maliti
am digeſtionis. Uerificatur tertium. ſcilicet cor
ruptio digeſtionis propter malitiam melancol
lie habundantis in ſplene. Uerificatur quartuꝫ
ſcilicet uomitus acetoſus quia melancollia pro
fluit ad ſtomachum ⁊ corrumpitur conuerten
do ad acetoſum. Uerificatur quintum: quia fit
multum ſputum propter malitiam digeſtionis
ratione cuius generatur multum de phlegma
te uiſcoſo in ſtomacho. Tertio notandum
ꝙ ratio remedii eſt: quia per euacuationem fac
tam ex baſilica uel ex ſaluatella manus ſiniſtre
uľ brachii euacuatur ſanguis melancollicus q
peccat in ſplene ⁊ ſi ſit niger debet dimitti egre
di: quia ſanguis melancollicus eſt niger ⁊ groſ
ſus ⁊ ſic euacuatur materia peccans. ſi ſit ſubti
lis reſtringatur: quia tunc talis ſanguis eſt co
lericus qui eſt ſicut frenum melancollie ⁊ ſic nō
euacuatur materia peccans. Dubitatur i ha
bentibus paſſionem melancollicaꝫ peccato me
lancollie: quare competat phlebotomia cū nō
peccat ſanguis. Dicendum ꝙ melancollia ma
gis conuenit cum ſanguine: quia eſt fex ſāguis:
⁊ quia melancollia non eſt ſic ſeperabilis a ſan
guine. Sed ſi dicetur ꝙ ſangnis magis contra
riatur in complexione melancollie q̄ꝫ phlegma

ti. Dicendum ꝙ licet ex pbrte complexionis ita
ſit tamen ex parte multiplicationis non quia fi
unt ab eodem calore. Aliter licet ſic ſit: tamen
ex parte euacuationis nõ eſt ſimile: quia phleg
ma propter uiſcoſitatem adheret: ⁊ non ſequi
tur ſanguinē in euacuatione ſed melancollia ñ
immo egreditur cum ſanguine: ⁊ ideo poſuit
phlebotomiam: ⁊ Auic. etiam quarta primi ca
pitulo. xx. de phlebotomia dicit ꝙ homineſ me
lancollici debent ſepe phlebotomari. ⁊ in phle
maticis prohibet. **Eger vero.** Hic ponit
curam per dietam dicens ꝙ eger debet nutriri
ex carne edina ⁊ aretina. Ratio quia ex ea ge
neratur ſanguis bonus ⁊ multe quantitatis q
reſiſtit melancollie: ⁊ ex quo fit reſumptio cor
poris ⁊ ſpecialiter conuenit hoc. quia ſpleneti
ci ſunt macri propter idigeſtionem in epate.

Notandum ꝙ per illa iura debemus etiā
intelligere alia iura ut gallinarum pullorum ui
tellos ouorum ⁊ ſimilia humectantia ⁊ ſangui
nem multiplicantia. De herbis uero boragi
nem ⁊ bugloſſam comedat. **Et mittendus.**
Hic ponit curam per balneum: dicens ꝙ
patiens debet poni in balneo ⁊ in eo paruz mo
rari. Notandum ꝙ ratio primi dicti ē: quia
balneum aque dulcis humectat corpus. nam
ibi peccat materia per frigiditatem ⁊ ſiccitatem
Ratio ſecundi eſt quia ſi diu ſtaret in balneo:
magis reſolueret materiam ſubtilem ⁊ ſic exſic
caret: ⁊ ideo quidam bonus curabat quarta
nam paucis diebus: ipſe enim adminiſtrabat
balneum omni die bis ut materia melancolli
ca citius expelleretur in peroriſmo: ⁊ ſic ifra mē
ſem curabat quartanam. Alia cauſa eſt quia
balneum inducit letitiam: ſed in paſſione melā
collica eſt triſticia. ⁊ cetera. Al.

**Poſt hoc autem decoctione de epithio
quā ego compoſui vtatur cuius hec ē con
fectio. ℞. mirobalanoꝝ indorum. ʒ. x. po
lipodii. ʒ. v. ſene. ʒ. viiii. turbith. ʒ. iiii. ſti
cados. ʒ. x. paſſulaꝝ enucleataruz. ʒ. x. epi
thimi cretenſis. ʒ. x. omnia excepto epithi
mo in tribus. ℔. aque coquenda ſunt. do
nec ad unā libram ⁊ mediam redeant. cū
qȝ hoc factum fuerit addatur epithimum
⁊ illico ab igne remoueaꝛ ⁊ dimittaꝛ do
nec infrigidari ceperint. Cūqȝ ifrigidata
fuerint manibus fricata colentur. Deide
ſumanꝛ agarici due tertie. ʒ. i. aloes. ʒ. i. ſal
indi. ʒ. ſ. elli nigri q̄rtaz. ʒ. vnius ⁊ confici
antur cū melle. aut cū iubel. ⁊ fiant ex eis
pille que per tres horas ante decoctionis
exceptionem ſumende ſunt poſtea ſumaꝛ
decoctio. Deinde tribus diebus quieſcat
In his autem diebus quibus quieſcit nu
triatur ex eis que precepimus. ⁊ i potu ſu
mat vinum ſubtile ⁊ clarum ⁊ bene odo
riferum. Poſt hoc quoqȝ iteruz ſoluēdus
eſt vt prius. hoc vero ita prediximus tertō
iterandum eſt quarta quoqȝ potio ei dan
da eſt. Eger vero ab omnibus qui colerā
generant nigram abſtinendus eſt: vt ſunt
carnes ſilueſtres omnes ⁊ caro vaccina ⁊
caprina vetuſte ⁊ fabe. ⁊ caro ſalita ⁊ ca
ſeus vetus ⁊ lentes ⁊ precipue lentes ⁊
omnia humefactiua. Uinuz preterea groſ
ſum labores ⁊ vigilias euitet. nec patiaꝛ
famem nec ſitim vino vero ſubtili in potu
vtatur ⁊ precipiēndum eſt ei vt dormiat
Et eſt ſtudendum in ſplenis curatione ex
his que in ſequentibus i capitulo de ſple
nis curatione dicturi ſumus que augumē
tatur. Os quoqȝ ſtomachi confortandus
eſt. ⁊ precipue ex medicinis quarum men
tionem in ſequentibus facturi ſumus cuz
egritudines ſtomachi nominabimus.**

Sillanus.

Hic ponit curam per euacuationem factam
per ſeceſſum. Primo per decoctionem. Se
cundo per pillulas. Secunda ibi. **Deinde ſu
matur.** De prima dicit ꝙ poſt phlebotomi
am conuenit decoctio de epithimo que eſt. ℞.
mirobalanorum indorum. ʒ. x. polipodii. ʒ. v.
ſene. ʒ. viiii. turbith. ʒ. iiii. ſticados. ʒ. x. paſſula
rum enucleatarum epithimi cretenſis añ. ʒ. x.
omnia excepto epithimo coquātur in. ℔. iii. aq̄
donec ad. ℔. i. ſ. reddeant. Cumqȝ hoc factum
fuerit addatur epithimum: ⁊ omnia ab igne
remoueantur illico ⁊ dimittantur donec incipi
ant infrigidari ⁊ cū infrigidata fuerint manibꝰ
frica ⁊ colentur. De ſecunda parte ponit deſcri
ptionem pillulaꝝ: ⁊ eſt. ℞. agarici duas tertiaſ
ʒ. unius aloes. ʒ. i. ſalis indi. ʒ. ſ. elli nigri quar
tā. ʒ. unius conficiantur cū melle: aut cū iulep:
⁊ fiant pillule. Subdit ꝙ tales ſumende ſūt per
tres horas ante aſſumptionē potionis uel deco
ctionis: ⁊ debet cōplere recipi uſqȝ ad dies. xvi
⁊ qualibet die anteq̄ȝ detur decoctō pillule. om
nes que ſiunt i recepta ſūt ſumēde p tres horaſ
ante. Notandū ꝙ ratio dictoꝝ ē: q: tales pill'e
⁊ talis decoctio euacuant phl'a groſſuz agrega
tū rōe debilitatis epatis ꝑpter colligantiaz cū
ſplene ⁊ mel'ia a qua fit principaliter illa paſſio
⁊ quare debent ſumi p tres horas añ decoctōz

qꝛ pillule non poſſunt operari in tam breui tem
pore: ideo adueniente decoctõne pillᵉ diſſoluũ
tur ⁊ ſiliᵗ pficiunt unã operatõm. Tertio no
tandũ ꝙ hora aſſumptõis ɔueniens non dʒ eẽ
in die agitatõis ⁊ cõmotionis materie ſicut in
die paroxiſmi: qꝛ in illa die non dʒ eẽ aſſumptio
alicuius medicĩe. Ut Auic. prima q̃rt. c. de cu
ra putridaꝝ in generali. Sed in hora q̃etis: qꝛ
uirtus ẽ fortis magis apta euacuatõi. Notã
dũ quarto ꝙ anteq̃ʒ detur medicina dʒ ꝓcede
re ſirupus digeſtiuus materie exiſtentis in ſple
ne ⁊ ẽ talis. ℞. radicũ feniculi petroſilini acco
ri radicis ciperi añ. q̃rt. ſ. radicis raſãi radicis
apii añ. ʒ. i. radicũ corticis capparorũ mediãe
tamariſci fraſſini ⁊ gemeſtre añ. ℥. ſ. eupatorii
calamẽti abſinthii capil. uene. endiuie ſcariole.
añ. M. i. aniſi maratri cuſcute ſeis portulace ſe
minis melonis indi añ: ℥. i. liqritie raſe uuaruʒ
paſſaꝝ ſine arillᵉ añ. ℥. i. ſucci boraginis ſucci fu
miterre depuratoꝝ añ. ℥. ii. floꝝ boraginis bu
gloſſe floꝝ ſticados arabici añ. ℥. i. mellᵉ elci. q.
iii. zuccari alb. lb. ſ. temperentur cortices i ace
to forti p noctẽ fiat ſirupus pfecte clarificatᵘ uſ
qʒ ad. lb. i. ſ. adminiſtretur cũ decoctõe boragi
niſ floꝝ tamariſci florũ ſticados arabici añ. ℥.
ſ. thimi epithi folliculorũ ſene polipodii q̃rcini
añ. ℥. ſ. aniſi. ʒ. iii. liqritie raſe uuaꝝ paſſarũ ſiñ
arillᵉ. ʒ. vi. fiat decoctio i ſero caprino. ⁊ in decoc
tione tẽperentur per noctẽ corticũ mirobalano
rũ bene gũmoſſorũ. ℥. i. ſ. fricentur de mãe for
titer ⁊ colẽtur: ⁊ colature addatur. ⁊ adminiſtre
tur ſi ẽ delicatus cũ. ℥. i. zuccari al. uel cãdi dul
coretur. Ad idem ualent tales pillᵉ. ℞. yere
ruffini. ʒ. iii. lapidis lazuli pulueriʒati ⁊ ſubtilᵗ
ʒ. i. miſce malaxando cũ modico ſirupi fumiter
re fiant pillule ad quãtitatẽ cicerũ. Ad idẽ ꝑ
debilibꝯ ualet diaſene. ℥. ſ. Ad idẽ ɔfectõ ha
mech. Ad idẽ pulueris ſene: ℥. ſ. cũ aqua la
ctis. **Deinde tribus.** Hic oñdit quomodo eſt
ꝓcedendũ poſt euacuationẽ dicens: ꝙ poſt pri
mã euacuatõm debet q̃ſcere tribuſ diebꝯ. Rõ
qꝛ uirtus cõfortatur per nutrimentũ q̃ uirtꝯ fuit
debilitata p medicinã ⁊ iterato poſſet laxari.
Secundo dicit ꝙ i his tribus diebꝯ dʒ uti dieta
de qua dictũ ẽ. Rõ patet. Tertio dicit ꝙ i potu
debet dari uinũ ſubtile clarũ odoriferũ. Rõ qꝛ
generat bonũ ſanguinẽ ⁊ ſpũs claros q contra
riantur ſpiritibus groſſis in melĩa. Quarto
dicit ꝙ iterato poſt dʒ euacuari ut prius: ⁊ ſic
quouſqʒ quarta potio ſit exhibita. Rõ qꝛ mate
ria melĩa ẽ difficilᵉ euacuatõis: ⁊ ideo paulatim
debet fieri euacuatio. Sed intelligendũ ẽ ꝙ
ſemp dʒ premitti digeſtiuum: qꝛ i cronicis egri
tudinibꝯ debet fieri paulatĩ digeſtio ⁊ paulatim
euacuatio ⁊c. **Eger vero.** Hic oſtendit a q̃buſ
ẽ abſtinendũ: dicẽs ꝙ eger debet ſe abſtinẽ ab
oĩbus generantibus melĩam. Ut ſũt carnes ſil
ueſtres oẽs: ⁊ uaccina caro ⁊ hyrcina ⁊ magna
rũ caprarũ fabe caro ſilita caſeus antiquos lẽ
tes pcipue. Similiter olera niſi ſint humectati
ua qualia ſũt borago bugloſſa ⁊ ſilĩa. Secun
do dicit ꝙ dʒ abſtinere a uino groſſo qꝛ aggre
gat melĩam ⁊ ſpũs turbidos. debet abſtinere a
labore ⁊ uigiliis qꝛ exiccant. Tertio dicit qꝺ
non debet pati famẽ nec ſiti. rõ quia i talibꝯ diſ
poſitõibus corpus exſiccatur. Quarto dicit
ꝙ debet uti uino ſubtili. rõ quia generat ſpiritꝯ
ſubtile ⁊ claros qui contrariantur melancolie.
Quinto dicit ꝙ debet dormire. rõ quia cele
bratur melior digeſtio ⁊ humectatur corpus.
Nota ꝙ ſtudẽtis non debet uti carnibus ſalſiſ
nec alii generantibus melĩam: nec uino groſſo
quia ex his generatur nutrimentũ groſſũ ⁊ ſpi
ritus groſſi humidi turbidi. unde cerebrũ non
bene diſponitur ad ſpeculari ⁊ ſtudere. **Et eſt
ſtudendũ.** Hic oſtendit circa q̃ medicus hʒ in
tendere i curatione melĩe ꝓuenientis a ſplene:
dicens ꝙ debemus attendere in curatione ad
ſplenẽ cum hiis de quibus dicetur in. c. de cura
tione ſplenis. Ratio quia hec paſſio principalᵗ
dependet a ſplene: iõ ſi ſplẽ ẽ durus dʒ mollifi
cari. Tertio dicit ꝙ debemus attendere ad ſto
machum cõfortando os ſtomachi cum hiis q̃
dicẽtur in. eade diſ poſitione ſtomachi. ratõ qr
a ſplene ad os ſtomachi cõmunicatur melĩa q̃
infrigidat ⁊ debilitat os ſtomachi: iõ conforta
ri debet ut prohibeatur receptio melĩe. Al.

**Si autẽ cũ melĩa ea que nominauimꝯ
non fuerit ⁊ acciderit poſt freneſim ulᵉ lõ
gã morã ſub ſole. aut percuſſionẽ in capi
te. flebotomia ex cephalica faciẽda ẽ.**

Sillanus.

Hic ponit curam melancolie cerebralis: ⁊ di
uiditur in duas. Primo ponit curam quando
fit a materia calida uel a melancolica cauſata
per aduſtionem colere uel ſanguinis. Secũdo
ponit curam quando fit a melĩa innaturali.
Secunda ibi. **Si autem.** Prima in duas.
primo ponit curam flebotomiam. Secundo
per localia. Secunda ibi. **Et capiti.** De pri
ma dicit ꝙ ſi cum melancolia nõ fuerit ea que
dicta ſunt: ſed ſequatur poſt freneſim: uel lon
gam moram ſub ſole. Uel poſt repcuſſionẽ i ca
pite. ſuple arguimꝯ melĩam eẽ i capite ultio cere

bꝛia a pꝛincipio dꝫ fieri flebotomia ex cephali
ca. Ró qꝛ per ipſá euacuatur materia q̃ é cau
ſa añs ⁊ de illa q̃ eſt cõiuncta. Notandú ꝙ
ibi capitur mľia: ut é cõis ad maniá: ⁊ hic capi
tur mania cauſata ex meľia cauſata ex aduſtõe
ſanguis uel colere q̃ꝫdiu cá adurens tenetur in
materia: ⁊ ſic uenit poſt freneſiꝫ: qꝛ freneſis cau
ſatur ex ſanguie ⁊ colera: ⁊ qñ uenit aduſtioné
generat meľiam uel maniá: ⁊ q̃ꝫdiu remanet ca
liditas tam diu remanet mania. Similiter pp
longá moꝛá ſub ſole aduruntur humoꝛes ⁊ cõ
uertuntur ad meľiaꝫ: ⁊ q̃ꝫdiu ſtat caľiditas taꝫ
diu ſtat meľia. Silr ꝓpter percuſſioné capitis
ſanguis ⁊ ſpũs rõne doloꝛis aſcendit ⁊ fit inflá
matio ⁊ aduſtio iõ ⁊c. Notandú ꝙ i paſſiõe
cauſata a materia meľica cõpetit ét medicina ⁊
qñqꝫ ſirupus ꝯpetit: ⁊ ſirupus ꝯpetés i mania
é. ℞. lactuce ſcariole altee añ. M. i. floꝝ uioľ.
nenufaris roſ. ru. añ. ℥. i. ſucci boꝛaginis ſucci
fumiterre ſucci pomoꝝ acetoſoꝝ añ. ℥. ii. acoti.
ſqllitici: ℥. i. pꝛo cá ꝯiuncta ʒuccari al. q̃rt̃. iii. fi
at ſirupus clarificatus uſqꝫ ad. ℔. i. Laxatiuũ
dꝫ cé tale. ℞. floꝝ boꝛaginis floꝝ uioľ. floꝛum
nenufaris añ. ℥. 5. uuaꝝ paſſaꝝ mundatarú ab
arilľ. ʒ. v. epithimi folliculoꝝ ſene añ. ℥. i. aniſi.
ʒ. iii. fiat decoctio i ſero capꝛino. ⁊ i decoctione
téperentur coꝛtices mirobalanoꝝ indoꝝ uel ci
trinoꝝ. ʒ. i. pꝛo cá antecedente coꝛticis miroba
lanoꝝ indoꝝ. ℥. 5. Pꝛo cá ꝯiũcta fricétur d̃ ma
ne foꝛtiter ⁊ colentur ⁊ colatura de mane detur

Almanſoꝛ.

Et capiti ſtudiũ adhibendũ ex reliquo regie ꝙ diximus ꝓpꝛie. Aqua p̃terea tepida ab alto loco ſup caput fundéda é. Deinde oleũ ro. cũ aceto uini capiti infundaƭ: ⁊ lac muliebꝛe deſuper mulgeaƭ. Naribꝰ ét oleũ de ſemibus cucurbite dulcis. ⁊ lac muliebꝛe iniiciatur. In balneuꝫ quoqꝫ ſepe mittédus é. ⁊ multũ ex aqua tepida capiti é ſupinfundédũ. Eger ét oĩa que odorifera frigida ſunt odoꝛet. Sillanus.

Hic ponit curá p localia. Pꝛio i generali re
mittédo ſe. Secúdo i ſpeciali. Scða ibi. Aqua
pꝛeterea. De pꝛia dicit ꝙ circa caput é attéden
dú cú hiis q̃ dixim⁹ ſupꝛa i cura freneƭ. Notá
dú ꝙ q̃ꝫuis erũt ponéda mľta ſupꝛadcá: ut i p̃
dicto. c. de cura freneƭ: tñ ſunt due ablutiones
ſpáles i mania. una é ablutio capitis cú decoc
tõe pedú ⁊ capitis mõtonis ⁊ ſeis papaueriſ al
bi. Scða é decoctõ folioꝝ ſene: ⁊ aliqñ cú ſeib⁹
⁊ floꝛib⁹ boꝛagis ⁊ bugloſſe. Aqua pꝛeterea.
Hic põit curá p localia i ſpeciali: ⁊ diuiditur in
qnqꝫ ptes ſm ꝙ qnqꝫ localia ponit. partes pa
tebunt. De pꝛia dicit ꝙ aq̃ tepidia dꝫ ab alto
ſup caput fundi. Ró qꝛ talis húectat. deide qꝛ
reuertitur ad frigiditaté ifrigidat ⁊ ſic ꝓhibet
aduſtioné materie. **Deinde oleũ.** Hic põit ali
ud locale: dicés ꝙ oleú ro. cú aceto dꝫ fundi ſu
pꝛa caput. Ró qꝛ é frigidú ⁊ ſtipticú: ⁊ ſic ꝓhi
bet aſcenſú uapoꝝ ad caput ⁊ aduſtitõꝫ i mate
ria. Silr lac mľiebris dꝫ mulgeri ſupra caput
Ró qꝛ infrigidat ⁊ húectat. **Naribus.** Hic
ponit curá per aliud locale dicés ꝙ narib⁹ dꝫ i
mitti oleú d̃ ſeie cucurbite oleú de ſalicib⁹ ⁊ lac
muliebꝛe. Ró qꝛ alterát ⁊ ꝓhibét aduſtionem i
materia: ⁊ iſta debét fieri i pꝛincipio uel i augu
méto qñ nõ é itentio reſolutiõis. **In balneũ.**
Hic ponit curá per aliud locale: dicés ꝙ patiés
dꝫ ſepe poni i balneo: ⁊ dicit ꝙ dꝫ in eo moꝛari
multú ⁊ fundi ex aqua tepida ſupꝛa caput. Ró
qꝛ ꝓhibet aduſtioné materie ꝓpter ſuaꝫ húidi
taté ⁊ reſoluere facit pp caliditaté uľ ſalté húec
tando diſponit illá ad reſolutõm. **Eger ét.** Hic
ponit curá per aliud locale. dicens ꝙ eger ét dꝫ
odoꝛere ſía. Ut ſút roſe ſandali uioľ. ró qꝛ ꝓhi
bent aduſtõm materie: ⁊ qꝛ ſút aromatica con
foꝛtát caput: ⁊ ꝓ recepta recurratur ſupꝛa. c. de
cephalea ⁊ emigranea ⁊ ibi patet: Al.

Si aũt cũ mľia nihil fuerit coꝝ q̃ diximus i pꝛincipio. matrix vena dextri bꝛachii apparięda erit: ⁊ ſanguis cõſiderãdus. ⁊ vt p̃diximus faciendũ erit ⁊ regendũ. ⁊ poſt q̃ꝫ hoc regimen ĩfirmo adhibueris per aliquot dies geſcere dimittẽdus é. deinde ut pꝛius ĩ cura eius incipiendum donec ſanitatis fiat reſtitutio. Sillanus.

Hic põit curá mľie cerebꝛaľ facte a meľia na
turali ⁊ diuiditur i duas. Pꝛio põit curá p eua
cuatõꝫ. ſo oñdit qd fiédú ſit i dieb⁹ qetis. ſcða
ibi. **In dieb⁹ v̊o.** Pꝛia i duas. Pꝛio põt curá
p flebotomiá. ſo p medicinã laxatiuaꝫ. ſ. p pil
ľas. ſa ibi. **Pilľe.** Pꝛia i duas. Pꝛio põit cu
rá p flebotomiá. ſo oñdit circa qd dꝫ cé itétio i
cura meľie. ſa ibi. **Studiũ.** Pꝛia i duas. Pꝛi
mo facit ꝙ dcm̃ é. ſo oñdit qd fiendú p⁹ flebo
tomiá. ſa ibi. **Et poſtq̃ꝫ.** De pꝛia dicit ꝙ cú in
meľia nihil fuerit ex his q̃ dixim⁹ i pꝛincipio dꝫ
fieri flebotõia d̃ uena cõi q̃ dr̃ uena matrix bꝛa
chii. ſ. d̃xtri. ſo dicit ꝙ dꝫ ꝯſiderari ſanguiſ ⁊ dꝫ
fieri ut dictú é: quia ſi eſſet groſſus debꝫ dimitti
egredi: ſi ſubtilis debet reſtringi. Notandú
ꝙ qñ non eſt aliquid coꝝ que diximus uel que
dicta ſunt. ſignú eſt ꝙ ꝓuenit a meľia naturali
⁊ cú hec nõ ſit in capite niſi qꝛ cõmunicatur ab

epate uel corde dꝫ fieri flebotomia totius cor
poris.ſ.de uena cōmuni que reſpicit partes ſu
periores ut caput ⁊ inferiores ut cor ⁊ epar.
Sed quare dꝫ fieri flebotomia eſt ꝓpter cōmix
tionē cū ſanguine: ⁊ ſic euacuatur fex eius que
eſt materia peccans. Sed q̄re debet inſpici ſā
guis: qꝛ ſi uideatur niger in magna quantitate
debet euacuari qꝛ euacuatur materia peccans
ſed ſi ſit ſubtilis dꝫ reſtrigi qꝛ nō euacuatur ma
teria peccans. **Et poſtq̄ꝫ.** Hic oñdit qd fiēdū
ſit poſt flebotomiā dicens ꝙ poſt hoc regimen
dꝫ quieſcere pluribꝰ diebꝰ. Rō ut virtus ſuble
uetur: deinde ē ꝓcedendū in cura donec fiat re
ſtitutio ſanitatis. Ut ex hoc uellit ꝙ reſtitutio d̄
bet fieri paulatiue ⁊ ſepe: qꝛ materia melancoli
ca ē difficilis euacuationis. **Almanſor.**

**Studiū vero totū ꝙ erga melicos eſt
obſeruandū ē vt ipinguēt ⁊ carnoſi fiāt.
ex quo enī pigues ⁊ carnoſi fuerit illico ſa
ni erunt. Sillanus**

Oſtendit circa quod cadit tota intentio me
dici in curatōe melie: ⁊ duo facit. Prio ꝑmittit
hoc: Secundo oñdit qbus pficitur: Secunda
ibi. **Cibi āt.** De pria dicit ꝙ tota itentio medi
ci i curando melicos ē ut fiant pigues ⁊ carnoſi
qꝛ ſi ſic: cito fient ſani. Rō qꝛ remota ē mala cō
plexio frigida ⁊ ſicca que faciebat illam paſſio
nem. **Almanſor.**

**Cibi aūt qui illis cōgruūt ſūt caro arie
tina ⁊ edina ⁊ gallinacea ⁊ pāis de ſimu
la. oppirus aūt panis nullo mō eſt eis cō
gruꝰ. vinū quoqꝫ ſubtile ⁊ clarū eis cōue
niens ē. vinū v̇o groſſum nō eſt eis bonū
nec nigrū. lac aūt recēter ab uberibꝰ extra
ctū dū adhuc calet eis cōfert ⁊ piſces recē
tes ⁊ ſiſami de zuccaro facti ⁊ oleo amig
dal'. Preterea audire cantilenas ⁊ gaude
re ⁊ habere ante ſe res delitōſas ⁊ dormi
re plurimū cōfert eis. ecōtrario v̇o cogita
re ⁊ ſolus morari ⁊ vigillare maxie nocet
eis. Pillule que colerā nigrā expellunt de
qbus datur his q decoctionē ſumere neq̄
unt ℞. epithi cretēſis. ʒ. xx. polipadii aga
rici amboꝝ añ. ʒ. x. elli nigri ſalis indi ābo
rū añ. ʒ. v. ſticados. ʒ. vii. pulueris ierepi
gre. ʒ. xv. bibat ex eis. ʒ. iii. In diebus vero
qbus qeſcit eger dꝫ ſumere electuariū qd̄
vocat lectificans: qd̄. ℞. melliſſe cortic. ci
tri gariofil' gallie muſcate maſticis croci.
oriētalis nucis. muſ. cinamomi cardamōi
nehere. miſch. behēa albi ⁊ rubei zedoa
rie dorouici. ſcis ozimi maioris ſcis ozimi
gariofil' omniū añ. partes equales muſci.
quantū ē decima pars. ʒ. vnius deinde ſu
matur Rebuli. xx. ⁊ embl'. xxx. ⁊ terantur
⁊ in tribus libris aque coquanť donec ad
vnā redeant ⁊ colentur i colatura v̇o ad
datur mell'. ℔. i. deinde bulliant donec aq̄
cōſumpta ſit. poſt ex hoc melle conficiātur
ſpēs predicte qd̄ tū in pondere ſit triplū
ad ſpecies de quo cū neceſſe fuerit ad ma
gnitudinē auellane ſumendū ē. hoc enim
medicamen letitiā ⁊ coloris pulchritudi
nē ⁊ digōis bonitatē operatur ⁊ retardat
canos.** **Sillanus.**

Hic onſtendit qbus pficiatur dicta itentio:
⁊ diuiditur i duas. Prio explicat cibū ⁊ potuꝫ
cōuenientes ⁊ diſcōuenienteſ. Secūdo explicat
quaſ alias res non naturales. Secūda ibi.
Preterea audire. De prima dicit ꝙ cibi cōue
nientes ſunt caro edina arietia gallinacea ⁊ pa
nis de ſimula. i. farina frumenti. Rō qꝛ generat
ſanguinē laudabilē ꝯtrariū melie. Scd̄o di
cit ꝙ panis opirus. i. azimus nō cōuenit. Rō
qꝛ ē oppilās: ⁊ ſic generat malū ſanguinē meli
cū. Tertio dicit ꝙ uinū clarū ⁊ ſubtile erit ꝯ
ueniens: qꝛ generat ſpūs ſubtiles claros cōtra
rios melie. Quarto dicit ꝙ uinū groſſū non ē
bonū. Rō qꝛ ē oppillatiuū generās meliam.
Quito dicit ꝙ lac recenter extractū ab uberibꝰ
dū ē calidū ē bonū. ratio qꝛ bene nutrit ⁊ hūec
tat. Sexto dicit ꝙ piſces recentes: ⁊ ſiſamū de
zuccaro factū ⁊ oleū amigdal' ꝯferunt. rō quia
hūectāt. De ſᷓo dicit ꝙ audire cantilenas dul
ces ⁊ gaudere ⁊ habere res delitioſas i ſui pre
ſentia ⁊ dormire ꝯferunt: rō qꝛ delectant aīam
⁊ clarificant ſpūs ⁊ ſōnus et hūectat. Secūdo
dicit ꝙ cogitare ⁊ ſolus morari ⁊ uigilare maxi
me nocent. rō qꝛ exſiccant corpus ⁊ ſunt cā mul
tiplicatōis melie. Pilule. Ponit curā per me
dicinā: dicēs ꝙ n̄ ualētibꝰ ſūere decoctionē ꝯue
niūt pille euacuātes meliā q̄ ſūt. ℞. epithi cre
tēſis. ʒ. x. polipo. agar. āboꝝ añ. x. elci. nig. ſal'
idi. añ. ʒ. v. ābo. ſticados. ʒ. vi. ierepigre. ʒ. xvi
ꝯficiantur cū ydromelle uel ſirupo de fumoter
re ⁊ ſumātur ex eis. ʒ. iii. Notādū ꝙ añ exhibi
tionē illaꝝ pillulaꝝ cōpetunt ſirupi digeſtiui di
cti in. c. de cura doloꝝ capitiſ a materia melica
ideo recurratur illuc. Secūdo notādū ꝙ poſt
euacuationē ꝯueniunt oīa particularia dicta lo
co allegato ſupra. ſ. fricatōnes ſacculi fomenta
tiones ſternutoria ⁊ ſimilia. Sed fomentatio ꝯ
ueniēs ē. ℞. folliculorū ſene thym epithi bora
gis bugloſſe añ. ℥. i. cōq̄ſſētur ⁊ bulliāt duabꝰ

ebullitionibꝰ í quattuoꝛ.℔.aq̃ in qua decoctõe
caput fomentetur. Ad idẽ fiat fomẽtatio cũ
ſucci boꝛaginis ſucci fũiterre añ.℔.ſ.⁊ iſte ſũt
ſpeciales quas tenet Gerardus. Sternutoꝛi
um ꝯpetens eſt.℞. lactis mulieris .ʒ.i.elli ni
gri pulueriȝati.ʒ.i.miſce ⁊ fiat iunctio in nares
⁊ ſi iſte puluis diſtẽperetur cum ſucco ſicle erit
foꝛtiſſimũ ualde. Tertio notandũ ꝙ loco pil
lulaꝝ põt dari ſirupꝰ laxatiuꝰ talis.℞.floꝝ bo
ragis bugl.ſticados arabici añ.ʒ.v. polipodii
q̃rcini agarici el'ci añ.ſ.ʒʒ.ſeiſ baſilici añ.ʒ.ii.
ſucci boꝛagis ſucci fumiterre d̃puratoꝝ añ.℥.i.
ȝuccari alb.℔.ſ.fiat ſirupus parũ coctus ⁊ pa
rum clarificatus uſq; ad q̃rt.iii.diſſoluatur í ſi
rupo dyagridii.ʒ.ſ.⁊ ſepe ponitur in medicis:
ad excitandũ uirtutes aliaꝝ medicinarũ ſuccꝰ
roſ.recentiũ maſticis añ.℥.iii.Ad idẽ ualet tal'
colatura q̃ preſeruat a paſſione mel'ica.℞.epi
thi q̃rt.ſ.aniſi.ʒ.iii.ꝯquaſſa ⁊ ebulliant ſimul
una bullitione in.℔.i.ſeri capꝛini colentur ⁊ co
latura adminiſtretur. Ad idẽ .℞.mirabola
noꝝ indoꝝ.℥.i.ſ.piſtentur ⁊ buliant cũ.℥.i.pꝛu
noꝝ ſiccoꝝ in.℥.viii.aque donec medietas aq̃
ſit ꝯſumpta coletur ⁊ cũ illa colatura adantur
mãne.ʒ.x. In diebus vero. Hic oſtẽdit qd
ſit fiendũ í diebus quietis:dicens ꝙ in diebus
q̃etis dȝ ſumere d̃ electuario ꝙ dicitur letificãſ
℞.melliſſe coꝛticis citri gariofiloꝝ gallie muſ.
maſticis croci oꝛientalis nucis muſca.cinamõi
cardamõi:nebere.miſch.been alb.⁊ ru.ȝedoa
rie doꝛonici ſemis oȝimi maioꝛis ſe.oȝimi. ga
riofil'.omniũ añ partes equales muſci quantũ
ẽ decima pars.ʒ.unius deinde ſumãtur kebuli
xx.emblici.xxx.terantur ⁊ in.℔.tribus aque co
quantur donec ad unã redeant colentur ⁊ í co
latura mittatur mell'.℔.i.deinde buliat donec
aqua ꝯſumpta ſit poſtea ex illo melle ꝯficiantur
ſpẽs predicte ꝙ tamen í pondere ſit triplum ad
ſpẽs de quo cũ neceſſe fuerit ad magnitudineȝ
auellane ſumendũ ẽ hoc enim medicamẽ letitiã
⁊ coloꝛis pulchꝛitudinẽ ⁊ digeſtionis bonitateȝ
operatur ⁊ retardat canos. Et ex his patet rõ
q̃re hoc electuariũ ſeu medicamẽ in paſſiõe me
lancolica ualet:q꞉ ꝯfoꝛtat coꝛ ⁊ alterat malã ꝯ
pl'ionẽ:mel'icã ⁊ q꞉ euacuat fl'a qđ ml'tiplicatur
ꝑ indigeſtionẽ ꝑ mirabolanos kebulos ⁊ retar
dat canos:q꞉ canicies cauſatur a fl'ate putrido
í cerebꝛo. Notandũ ꝙ loco hꝰ ualet hoc.℞.
margaritaꝝ el'ctaꝝ.ʒ.i.iacinti ſmaragdi doꝛõi
ci romani been al.⁊ ru.añ.ʒ.i.floꝝ cinamomi
galãge nucis muſ.macis.ʒʒ.al.añ.ʒ.ſ.gariof.
piperis longi.cubebe domeſtice ligni aloes ſto
racis calamite ſemis baſilice añ.ʒ.ſ.croci.℈.i.
muſci boni ãbꝛe el'cte añ.℥.v.corticũ citri ꝯditi
℥.ſ.ligritie raſe.ʒ.ii.candi.uuaꝝ paſſarum ſine
arill' bene pinguiuȝ añ.℥.iii.ſucci pomoꝝ dul
ciũ bene deputati.℥.i.ꝯſerue bugloſſe boꝛagis
añ.℥.ii.aq̃ roſ.℥.i.⁊ ȝuccari al.℔.i.fiat el'ctaꝝ
Ad idẽ.℞.letitie gal'.dyaboꝛaginati pliris
cũ muſco añ.q̃rt.i.miſce. Ad idẽ ualet dia
margariton. Ad idẽ diarodõ lilii. Ad idẽ
℞.ſerici cõbuſti.ʒ.i.coꝛalloꝝ ru.℥.ſ. oſſis de
coꝛde cerui.ʒ.ii.margaritaꝝ ñ pfoꝛataꝝ.ʒ.iiii.
cardamõi.℥.ſ.pꝛunoꝛũ mundatoꝝ ligritie raſe
iſopi añ.℥.ii.nucis muſc.gariofil'.piperis lõgi.
cubebe galãge añ.ʒ.i.ſ.cinamomi.ʒ.v. macis.
croci.añ.ʒ.i.ȝnccari.℔.vi.in hieme v̓o confici
antur cũ melliſ diſpumati ⁊ cocti.℔.iii.⁊ addã
tur in fine muſ.℈.ii. Sumatur mane ⁊ ſero ad
quantitatẽ nucis magne:⁊ poſt bibatur aliqd
uini al.clari odoriferi :hoc eni electuariuȝ ulti
mum ẽ ad confoꝛtandũ coꝛ ⁊ cerebꝛũ ⁊ animaȝ
gaudẽ facit ⁊ uiſũ rectificat ⁊ ĩmouet malas co
gitatões :rectificat memoꝛiã ⁊ ꝯfoꝛtat digõm ⁊
multiplicat humiditatẽ naturalẽ í toto coꝛpoꝛe
Notandũ unũ cõe í cura paſſionis mel'ie ꝙ
aptio hemoꝛroidaꝝ ⁊ uenaꝝ ani uel ꝓuocatio
ſanguinis menſtruoꝝ ⁊ apertio ſaphene í pede
ꝓuocatio uaricũ í cruribus marie ualet í cura
Scđo ẽ notandũ aliud cõe ⁊ ultimũ remedi
um pꝰ exhibitionẽ medicinarũ ꝙ fiat unũ cau
teriũ í pte anterioꝛi:⁊ duo in coꝛnibꝰ poſterioꝛi
bꝰ capitis ꝓfundãdo uſq; ad os ſi eſt poſſibile
dimittatur locꝰ aptꝰ uſq; ad dies.x.ꝑ poſſe ⁊ ſic
gĩa Dei finitur egritudo mel'ica.

De catarro.

Otãdũ circa rubꝛicã ꝙ catarrꝰ põt ſu
mi tripliciter.ſ.ꝑ p̓e magis ꝓpꝛie ⁊ cõ
muniter. Cõiter ſumitur ꝓ reumate:
ſeu ꝓ fluxu materie ab uno mẽbꝛo ad aliud vñ
cũq; fluat:⁊ iõ dicitur reuma q̃ſi ruenſ materia
Sed ꝓpꝛie ſumitur ꝓ fluxu materie a capite ad
tria mẽbꝛa marie ad nares ad fauces ⁊ ad pec
tus :lȝ poſſet materia fluere ad neruos ad ſtõȝ
⁊ ad alia mẽbꝛa.magis ꝓpꝛie ſumitur ꝓ fluxu
materie a capite ad pectꝰ ⁊ ſic diſtiguitur ꝯtra
coꝛriȝã ⁊ bꝛanchium quia í coꝛriȝa fluit mate
ria ad nares.í bꝛancho ad fauces í catarro ad
pectꝰ. Ut pȝ í his v̓ſibꝰ. ſi fluit ad pectꝰ dicatur
reuma catarrꝰ. Ad fauces bꝛãchꝰ ad nareſ eſto
coꝛiȝã. Ad ꝓpoſitũ hic ſumitur ſcđo mõ catar
rus. Scđo notãdũ ꝙ catarrꝰ põt fieri tripli
citer.pꝛio per uiã diſſolutõis ut a ſole ul' a bal
neo ul' ab aliis rebꝰ uapoꝛoſis aſſumptꝭ ut alle
is cepis ſinapi pipere ex q̇bus diſſoluitur mate

ria i capite ſiue calida ſiue fr̃a . Secundo pôt
fieri per uiam cōpreſſionis uel cōſtrictionis: ſi
cut a frigiditate extrinſeca cōſtringente ut patet
in ſpongia madefacta ſi cōſtringatur fluit aq̃.
Tertio pôt ꝓuenire ex multitudie materie ſiue
ſit colera ſiue flegma ſiue ab alio extriſeco agẽ
te. Notandũ ꝙ apud medicũ tres ſunt cauſe
catarri.ſ.primitiua antecedens ⁊ cōiuncta.
Primitiua ſũt tres extrinſece diſſoluentes uel
cōprimẽtes: ſicut aer frigidus uel calidus. Bal
neũ morari ad ſolem : ⁊ uentus auſtraliſ uł bo
realis. Similiter cá primitiua ſunt res nō natu
rales multiplicantes materiá colericá uel fleg
maticaꝫ. Cauſa añs ſunt humores colerici uel
flegmatici ãteq̃ꝫ cauſent fluxũ a cerebro ad na
res uel ad fauces uel ad pectꝰ. Cá coniunta ſũt
illi humores qñ fluunt a cerebro ad mẽbra iſe
riora. Dubitatur qui hoies facilius incurrũt ca
tarrũ: an hñtes caput calidum : an frigidum :
Dicendum ꝙ hñtes caput calidũ citiꝰ icurrũt
catarrũ a cauſis extrinſecis q̃ꝫ hñtes cap̃ frũm
qr hñt porros amplos ⁊ latos: iõ frigiditas ex
trinſeca citius penetrat: Secundo dicendũ ꝙ
habentes caput frigidum citius incurrũt catar
rum ⁊ facilius a cauſis intrinſecis. Ratio quia
in ipſis porri ſunt clauſi: ideo non faciliter pati
untur a cauſa extrinſeca: ſed a cauſis intriſecis:
quia habent cerebrũ debile: unde nutrimentuꝫ
ueniens ad ipſum non debite cõuertitur i ſb̃aꝫ
cerebri: ⁊ ſic aggregant materiam per indigeſti
onem: ideo non eſt mirum ſi mulieres uadunt
capite diſcopto magis q̃ꝫ uiri qr hñt cap̃ magiſ
frigidũ ⁊ ſic poros hñt clauſos. Almanſor.

c Um caput alicuis in egreſſiõe bal
nei diſcopertum fuerit aut poſt ex
ercitium aut poſt aliud fuerit que
aer frigidus ⁊ uentus ſeptentrionalis ⁊
accidit in naribus ⁊ palato pruritus ⁊ cõ
motio ⁊ ſternutatio. Sillanus.

Hic determinant de catarro: ⁊ diuiditur in
duas. Prio ponit ſigna. Secundo ponit curá
Secunda ibi. Pannus tunc. De prima dicit
ꝙ ubi caput alicuius in egreſſione balnei : aut
poſt exercitiũ uel aliud fuerit diſcopertuꝫ: ⁊ fue
rit aer frigidus: ⁊ uentus ſeptẽtrionalis. Si in
naribus ⁊ palato ueniát pruritꝰ cõmotio ⁊ ſter
nutatio ſignificamus ſupra catarrũ. Notan
dum ꝙ cá partis eſt: qr i egreſſione balnei uel
poſt exercitiũ caput eſt rare factum ⁊ in poris
apertũ: unde aer frigidus uel uentus ſeptátrio
nalis ſuperueniens capiti diſcoperto caput pe
netrat ⁊ cõprimit humiditates cerebri: uñ diſſo
lute inducunt prurituũ cõmotionẽ ⁊ ſternutatõꝫ
⁊ per conſequens inducũt catarrũ. Notãdo
ſcõo ꝙ ſigna catarri ex cã calida ſunt ſubtilitaſ
⁊ acuitas materie catarri. iflãmatio rubedo in
facie: aſperitas nariũ: caliditas vehemens pru
ritus: ⁊ amaritudo cuꝫ acuitate que ſentitur in
gula. Signa catarri ex materia frigida ſunt
eminentia oculoꝝ cũ albedine ⁊ pallore faciei:
oppilatio nariũ uiſcoſitas ⁊ groſſities materie
fluentis in potentia attrahendi aerẽ per naſum
deſtructio olfactus reꝝ ⁊c. Ratio pꝫ. Notan
dum tertio ꝙ ſignoꝝ catarri: quedá ſunt ſigna
tantum: quedá ſunt ſigna de cauſe. Signa
catarri calidi que ſunt ſigna tantũ: ſunt qr cap̃
ſentitur calidum ad tactum: quando humor de
ſcendit pungit ⁊ mordicat: facies uidetur rubea
uel citrina. Sed ſigna que ſunt ſigna ⁊ cauſe
ſũt cibi aſumpti calidi ut cepe allea porri aer ca
lidus cõplexio calida etas iuuentutis. Signa
catarri frigidi que ſunt ſigna tantuꝫ: ſunt qr ca
put ſentitur frigidũ ad tactum qñ humor dſcen
dit nõ mordicat facies apparet palida uł alba.
Signa que ſũt ſigna ⁊ cauſe: ſũt res extrinſece
multiplicantes flegma aquoſũ uel res compri
mẽtes uel diſſoluentes ſicut multiplicatio aeriſ
frigidi: ꝯplexio frigida: etas fr̃a tp̃s fr̃uꝫ. Al.

Pannus tunc calefaciendus ẽ ⁊ capi
ti ſuperponẽdus in quo tamdiu moretur
donec eger calorem in capitis profundita
te ſentiat penetraſſe . Deinde nigellam :
hodorare incipiat. Et prouocetur ſternu
tatio. ⁊ caueat ne ſupinus iaceat ⁊ come
dat parum . A uino quoqꝫ oio abſtineat
Sillanus.

Ponit curá catarri frigidi ubi materia fluit ad
pectus. Scdo ponit curá corrizie ubi materia
fluit ad nares. Secda ibi. Si quid. Prima in
duas. Primo põit curá catarri ꝓuenientis ſiñ
febre. Scdo ponit curam catarri prouenientis
cũ febre. Scda ibi. Quod ſi neqꝫ. Prima in
duas. Primo ponit curá qñ paſſio ẽ debilis.
Scdo qñ paſſio ẽ fortis. Aliter primo ponit cu
ram qñ paſſio fit a materia frigida. Scdo qñ
fit paſſio a materia calida. Scda ibi. Quod ſi
paſſio. Prima in qnqꝫ. Primo ponit curaꝫ p
appoſitionẽ páni calidi ſupra caput. Scdo p
odoramentũ. Tertio per ſternutationẽ. Quar
to p decubitum. Quinto per dietam parteſ pa
tebunt. De prima dicit ꝙ debet pãnus ca
lefieri ⁊ ſuperponi capiti ⁊ debet tantum mora
ri ꝙ eger ſẽtiat calitatẽ penetrare uſqꝫ ad ꝓfun
ditatẽ capitis. Rõ qr pãnꝰ p ſuá calitatẽ ꝯſũit

materiá ⁊ remouet malá cóplõnem inductam i
cerebꝛo. Notandú ꝙ loco illius panni cali
di poſſunt apponi alia calida reſoluentia ut ſac
culus de milio ⁊ ſale toꝛrefactis: ⁊ pót poni ſic in
foꝛma. ℞. milii. ℥. iiii. ſalis cóis. ℥. ſ. toꝛrefiant
ſil' in ſartagine uel in tegula ⁊ ſacculus ad quan
titaté unius palmi fiat ⁊ applicetur capiti. ratio
patet. Ad idem ualet ſal in magna q̃ztitate
ponatur in uino ⁊ pannꝰ foꝛtiter cópꝛeſſus póa
tur ſupꝛa parté capitis ⁊ é experimentú arnoldi
de uilla noua. ró quia deſiccat. Ad idé ualet
hoc unguentú. ℞. ſtercoꝛiſ colúbini gúme ru.
agreſt. caſtoꝛei ſeis ſinapis. añ. ʒ. i. eufoꝛbii. ʒ. ſ
olei ru. quart̃. i. cere ꝙ ſufficit puluerizanda pl'
uerizétur ⁊ ꝯquaſſanda ꝯq̃ſſentur miſce oia ⁊ fi
at unguentú curſibile. ungatur ꝯmiſſura i par
te anterioꝛi raſo capite: ⁊ eſt ultie uirtutis ⁊ ual
de exiccatiuú. Ad idé ualet cauteriú factum
in occipitio pꝛimo: deinde i ꝯmiſſura ſi ſit neceſ
ſitas cauterii. ró pz. Ad idé ualet emplaſtrú
dictum in cura doloꝛiſ capitis facti a matẽia fri
gida. Notandú ꝙ catarrus pót curari q̃ttu
oꝛ modis. Pꝛimo mó per diminutioné materie
ut per mediciná laxatiuá ⁊ reſolutiuá. Secúdo
per alterantia ⁊ ingroſſantia materiá quia in ca
tarro materia pꝛimo eſt fluida ⁊ liqda ſicut in
pꝛincipio. deinde incipit fieri groſſa ſicut in au
gumento. deinde uenit ad mediocritaté qñ ma
teria eſt bene digeſta ſicut in ſtatu. Tertio cura
tur per ꝓhibentia illú fluxú ut ſi fluit ad pectꝰ
p gargariſmata ꝓhibentia illum fluxú ⁊ p illaſ
pillulas ſub ligua. Quarto curatur p diſtracti
oné materie ad parté contrariam. uerbi gr̃a: ſi
materia fluit ad pectꝰ diſtrahatur materia ad
nares. uel per cauteriú factum in parte poſteri
oꝛi colli uel nuche. ⁊ ſi materia fluit ad nares di
ſtrahatur ad oſ dando gargariſmata trahentia
materiam ad os. Notádú ꝙ ſi catarrus fiat a
materia frigida dz fieri ígroſſatio p ſtiptica ca
lida. ut ſút maſtix olibanú nux cipꝛeſſi ⁊ ſilia.

Ad idẽ ualet talis ſirupꝰ. ℞. ſaluie folioꝛuz
cipſſi añ. ℥. i. ligni aloes. ʒ. ii. mell' elci zuccari
al. añ. ℔. ſ. fiat ſirupꝰ uſqꝫ ad q̃rt̃. v. Notan
dú ꝙ poſt íngroſſatóm materie cópetit euacua
tio cú pillulis chochiis que fiunt. ℞. pulueris
pigre. ʒ. x. cologntide. ʒ. iii. ⁊ tertiá ſcamonee. ʒ.
ii. ſ. turbith ſticadoſ añ. ʒ. v. fiant pillule groſſe
ad modú cicerú cú ſucco rute uel apii doſ é. ʒ.
ii. Notandú qnto ꝙ poſt purgatióm conuenit
dare patientibꝰ cú uadunt doꝛmitú de confectõ
ne. ʒʒ. que fit ſic. ℞. ʒʒ. múdati nó cocti neqꝫ ex
ſiccati. ℥. iiii. liqritie múde. ℥. ſ. mellegete gario
filis nuciſ muſc. cardomomi añ. ʒ. ii. fiat electua
riú cuz ſirupo facto ex ℔. iiii. zuccari ſumatur
ad modú nucis: ⁊ poſt bibatur uinú limphatú
cal'm actu ⁊ pót ſúmi ȯ máe. Similiter hoc elec
tuariú ét adminiſtratur in itroitu lecti. ⁊ ſic ad
miniſtratú impedit curſum catarri ⁊ lenit aſpe
ritaté ⁊ facit totú qȯ de ſl'ate i gutture ꝯtinetur
pectoꝛe expellere atqꝫ exſpuere ſine difficultate
⁊ ſupfluú digitú hoꝛa expulſionis inuenitur h̃
ét electuariú confoꝛtat ſtõm ⁊ oia mébꝛa nutri
tiua. Ut ait Gulielmus placentinꝰ. **Deinde
nigellam.** Hic ponit curá p odoꝛaméta dicés
ꝙ dz odoꝛare nigellam. Ratio qꝛ cú ſit calida
⁊ ſtiptica hz cóſumare materiá ⁊ alterare ma
lá cóplexionem cerebꝛi ⁊ ꝓhibere fluxú: ⁊ debz
toꝛrefieri ⁊ poni in páno lineo i foꝛma rotunda
qꝛ uirtus magis attinget. Notandú ꝙ p ni
gellá itelligit oia alia cal'a ⁊ ſtiptica. Ut é pl'uis
talis. ℞. ligni oloes ſtoꝛacis calamite añ. ʒ. i.
ſ. nucis muſ. nucis cipꝛeſſi olibái coſti ſicci añ. ʒ
i. nigelle toꝛrefacte. ʒ. ii. fiat puluis ⁊ ponatur i
páno lineo i foꝛma rotunda. Ad idé i foꝛma ro
tunda perfoꝛetur pomum ⁊ impleatur puluere
olibani ⁊ coquatur pomum ſub cineribus cal'iſ
⁊ odoꝛetur: ⁊ illo cómuniter utebatur Gerardꝰ

Ad idem. ℞. laudami puriſſimi pꝛaſſu añ.
ʒ. i. ligni aloes ſtoꝛacis calamite añ. ℥. i. ſ. nuciſ
muſ. nucis cipꝛeſſi plibani gariofil' añ. ʒ. i. am
bꝛe el'ecte. ʒ. ſ. puluerizenda puluerizentur ⁊ ſb
tiliter miſce oia cú aqua roſ. malaxando ⁊ fiat
pomú perfoꝛatuz in medio: ut poſſit penetrare
coꝛda per quá teneatur. Sed pꝛo pauperibus
fiat ſine ambꝛa. **Et pꝛouocetur.** Hic ponit
curam per ſternutationé dicens ꝙ i cura catar
ri. ſ. in materia frigida debet pꝛouocari ſternu
tatio. Ratio quia per eam euacuatur materia
catarri ⁊ diuertitur ꝙ non fluat ad pectus. Sz
que pꝛouocant ſternutationem dicta ſút ſupꝛa
ſepe. Ut eleboꝛus albus piretrú eufoꝛbium: ⁊
ſic de aliis. Dubitatur utrum ſternutatio có
ueniat in cura catarri: pꝛobatur quod non per
Galienum ſecundo pꝛonoſticoꝛum illa parte.
ſternutatio uero cum reumate. Secundo per
Auic. quinta tertii. c. de catarro ⁊ coꝛrixia ubi
dicit ꝙ eſt nociua. In oppoſitum eſt Raſ.

Dicendum pꝛimo ꝙ ſternutatio ante dige
ſtionem materie ⁊ euacuationem in catarro eſt
nociua hanc ꝓbant auctoꝛitates alegate ⁊ ró
qꝛ cuz ſternutatio ſit foꝛtis. motus attrahit ma
teriá aliunde ⁊ ponit materiá i fluxu. Scȯo no
tandú ꝙ ſternutatio poſt digeſtioné materie ⁊
euacuationé é laudabil'. h̃ itelligit raſ. ꝓbatur

per rationem:quia ſignificat uirtutē expellētis
foꝛtitudinem ⁊ non malitiā materie. **Et caue
at.** Hic ponit curā per decubitū:dicens ꝙ pati
ens debet cauere ne iaceat ſupinus. Ratio qa
timetur ne per illū decubitū materia fluat ad
partem poſterioꝛē:⁊ tunc cū pars poſterioꝛ nō
habeat manifeſtos meatus per quos materia
fluat:timetur ne fluat ad neruos ⁊ faciat ſpaſ
mum ⁊ paraliſim:⁊ ideo patiens dʒ ſtare cum
capite alto:ut pꝛecipitur in actu pꝛactico ꝓpter
cauſā dictā:⁊ quia timetur ſuffocatio ⁊c. **Et co
medat.** Hic ponit curā per dietā dicens ꝙ pa
tiens debet comedere parum. Ratio qꝛ natu
ra non habens materiā cibalē i quā agat agit
in materiā catari ⁊ ꝯſumit eā. Secundo dicit ꝙ
dʒ abſtinere omnino a uino.ratio qꝛ ē uapoꝛo
ſū ⁊ cū ſit tale calidū diſſoluit materiā ⁊ auget
catarruʒ. Notandum ꝙ in cura catarri con
uenit abſtinere a ſomno diurno.pꝛecipue poſt
cibū:qꝛ maioꝛ fit euapoꝛatio ⁊ retentio in capi
te. Similiter non debet ſtare ad ſolem nec ad
ignē. Ratio quia diſſoluendo materiā augent
catarrū. Similiter bonū ē abſtiere a uocifera
tione ⁊ clamoꝛe ⁊ a loquella ſm poſſibilitatem
Secundo notandū ꝙ cibi cōuenientes ſūt car
nes edine arietine caſtratoꝛum aialum ⁊ pullo
rum ⁊ auium degentium in arboꝛibuſ ⁊ pꝛatis
⁊ non in aquis aſſando ⁊ aliquādo elixando ⁊
uitelli ouoꝛuʒ. Sed potus conueniens eſt ut bi
bat aquā mell' uel aquā decoctōis liqritie iſopi
⁊ mellis:uel uinū albū debile in quo ponatur
duplū eius de aqua. Tertio notanduʒ ꝙ poſt
cibū ⁊ potū debet accipere aliquid claudēs os
ſtomachi ꝓhibens aſcenſū uapoꝛuʒ :ut coꝛian
dros pꝛeparatos panem aſſatum ⁊ citoniū co
ctum. Almanſoꝛ.

**Quod ſi paſſio ex appoſitione panni
cal'i alleuiata non fuerit nec minuitur per
ipſam fiat flobotomia ex cephalica. ⁊ ſol
uatur natura ex rebus que non exaſpant
ſicut hec decoctio quā in potu ſumere de
bet qui tuſſim patitur ⁊ in pectoꝛe aſperi
tatem habet ⁊ indiget uentris ſolutōne q̄
℞.iuiubas.xx.ſebeſten.xxx. paſſularum
enucleatarum.ʒ.x.uiolarum ſiccarum.ʒ.
iiii.radicis liquiricie farcte.ʒ.v.ſic⁹ citriaſ
x.coquantur in tribus libꝛis aque donec
redeant ad.i.⁊ colentur ⁊ in colatura diſ
ſoluantur caſſie.ʒ.vi.terreniabi.ʒ.x. Sil.**

Hic ponit curā quando paſſio eſt foꝛtis. Uel
aliter poteſt dici ꝙ ponit curā quando catarr⁹
fit a materia calida:⁊ diuiditur in duas. Pꝛio
ponit curā per flobotomiā. Secūdo per medi
cinā. Secunda ibi. **Et ſol natur.** De pꝛima di
cit ꝙ ſi paſſio non fuerit alleuiata uel diminuta
ſ.catarrus per appoſitionē panni calidi dʒ fieri
flobotomia de uena ſaphena:aliqui dicunt qꝺ
de uena cephalica. Dubitatur utrum floboto
mia ſit conueniens in cura catarri:arguitur qꝺ
non qꝛ eſt cauſa fluxus humoꝝ ergo ⁊c. Ante
cedens pʒ quarta ꝑmi.c.de flobotomia:⁊ con
ſequentia ſatis patet. In oppoſitum eſt Raſ.
Dicendū pꝛimo qꝺ ſi catarrus fit a cā fꝛa quan
tum eſt ex parte materie nullo modo conuenit
flobotomia.ratio qꝛ per talem flobotomiā ifri
gidatur caput ⁊ augetur materia catarri. Se
cūdo dicendo qꝺ ſi i caſu pꝛemiſſo ſit repletio
in toto ⁊ materia catarri ſit digeſta unde nō ſit
timoꝛ de fluxu humoꝛum cōuenit flobotomia
rōne repletōnis. Rō patet aliter non:qꝛ auge
tur fluxus. Tertio dicendū qꝺ ſi catarrus fiat a
materia calida ⁊ fluat ab itus ad extra.ſ.ad na
res uel ad os:uel liguam uel ad palatum non
cōpetit flobotomia.rō qꝛ diſtrahit materiam
⁊ trahit eam ad itra quod non eſt fiendum.
Quarto notandum qꝺ ſi catarrus fiat a mate
ria cal'a ⁊ materia fluit ab extra ad itus ſic cō
petit flobotomia: qꝛ per illam fit euacuatio illi
us materie.⁊ hoc ſequitur magis iuuamentuʒ
q̄ʒ nocumentum ⁊ ſic patet dubiū. Notanduʒ
ꝙ anteq̄ʒ fiat flobotomia ꝓhibeatur fluxus vn̄
dicit Goꝛdonius ꝙ catoꝛroſi flobotomati ppe
tuo fiunt rauci:⁊ fluxus pꝛohibetur p gargariſ
ma ⁊ p pillulas retentas in oꝛe ⁊ eſt ſecretum i
cura catarri. Gargariſma ꝓhibens fluxuʒ ma
terie calide. ℞.ſirupi de papauere diamoꝛon.
an̄.℥.iii.aque roſ.aque dulcis an̄.quart̄.i.vini
maligranati.℥.ſ.miſce gargarizetur actu cal'm
Pillule ꝓhibentes fluxum materie calide pn̄t
eē tales. ℞.ſeminis papaueris al.ſeis poꝛtula
ce ſeminis lactuce an̄.ʒ.i.diadragaganti gūmi
arabici croci an̄.ʒ.ſ.⁊ ponitur crocus ad refre
nandū opium amidi penidi an̄.ʒ.i. opii .g̈.v.
pulucrizenda pulucrizentur miſce oia ſiml' cuʒ
ſirupo de papauere fiāt pillule cōpꝛeſſe ad quā
titatē parue fabe retineantur in oꝛe. Ad ideʒ
℞.gūmi arabici diadragaganti amidi:ſucci li
quiricie ſeminis citonioꝛuʒ pſilii an̄ fiant pillule
groſſe ad modum fabe cū mucilagine pſilii et
teneantur ſub lingua. Ad idem. ℞.ſucci liquiri
tie zuccari al.an̄.ʒ.x.amili draganti amigdala
rum dultiū excoꝛticataꝝ an̄.ʒ.v.fiant pill'e groſ
ſe cū mucilagine ſeminis citonioꝝ ⁊ teneantur
ſub lingua .inſpiſſant enim catarrum acutum:

⁊ leniunt aſperitatem catarri ⁊ dicunt pillule bi
chichic ⁊c. Et ſoluatur. Ponit curá per medi
cinam dicens ꝙ dꝫ ſolui uenter cú rebꝰ nó exaſ
perantibus. qualis é hec decoctio. ℞. iuiubas
xx. ſebeſten. xxx. paſſularú enucleataꝝ. ʒ. x. uio
laꝝ ſiccaꝝ. ʒ. iiii. radicis liquiritie fracte. ʒ. v. fi
cus citrinas. x. coquantur in tribus. ℔. aq̄ do
nec redeat ad uná coletur ⁊ i colaturá diſſoluá
tur caſſie fiſt. ʒ. xii. tereniabin. ʒ. x. Notandum
ꝙ medicina Raſ ualet i catarro cauſato a ma
teria calida: quia illa ponit in recepta euacuát
colerá. Secundo notandú ꝙ taliſ medicina po
teſt approximari ſine digeſtione precedente: qꝛ
eſt medicina lenitiua ⁊ euacuat coleram ⁊ ſmo
uet tuſſim ⁊ aſperitatem. Ratione lenitatis ⁊ a
plationis. Tertio notandú ꝙ ſi detur medicina
fortis debet precedere ſirupus digeſtiuus talis
℞. ordei mundi. ℥. iiii. ſeminis papaueris alb.
quartꝫ. i. iuiubaꝝ ſebeſten aň. numero. xx. floꝝ
uiolaꝝ floꝝ nenufaꝝ roſ. ru. aň. ℥. i. zuccari al.
q̄r. iii. fiat ſirupus clarificatꝰ uſqꝫ ad. ℔. i. d̄tur
cú aqua decoctionis ordei. Ad idé. ℞. ſirupi d̄
papauere. ℔. i. ⁊ detur cum aqua decoctionis
ordei. vel cú aqua decoctóis iuiubarú uel ſebe
ſten. Medicina laxatiua poſt ſiripum eſt hec.
℞. florú uiolarú nenufarú aň. ℥. i. prunorum
damaſcenorú. x. tamarindorú electorum. ℥. i. fi
at decoctio in aq̄ in qua diſſoluátur caſſiefiſt.
munde bene piguis. ℥. i. electuarii d̄ ſucco roſ.
vel diaprunus. ʒ. iii. fiat colatura uſqꝫ ad q̄rtꝫ.
v. detur in aurora. Ad idem. ℞. decoctónis
prunoꝝ. ℥. iiii. ⁊ ſit feruens. deinde addátur reu
barbari. ʒ. ii. dimittantur ſimul per horas. xii.
adminus poſtea coletur ⁊ in illa colatura addá
tur ſirupi roſ. ℥. ii. ⁊ detur in aurora frigidum í
eſtate: tepidú v̇o in hyeme. Ad idez i forma
pillarú. ℞. mirobolanoꝝ citrinoruꝫ abſqꝫ nu
cleis. ℥. ſ: reubarbari. ℥. i. aloes ſcamonee aň.
ʒ. v. maſticis liqricie. aň. ℈. ſ. fiant pille cú mu
cilagine pſilii vel ſeis citoniorum doſ ſit. ʒ. i.

Ad idem. ℞. electuariú de ſucco roſaꝝ. ℥. ſ.
malaxetur cum modico ſirupi nenufaꝝ fiant pil
lule ad quátitatem cicerum admiſtrentur in in
troitu lecti. Notanduꝫ q̄rto ꝙ poſt euacua
tioné non pót exhiberi hoc electuariú. ℞. dia
papaueris diadragaganti frigidi aň. q̄rtꝫ. i. zuc
cari roſ. ℥. ii. penidiaꝝ cádi ſubtiliter pulueriza
ti aň. ℥. i. ⁊ ſi é dedicatus addantur folioꝝ auri
xx. miſce. Ad idem. ℞. diadragagáti frigidi
℥. ſ. pulueris diapapaueris. ʒ. ii. conſerue roſ.
ru. nenufaꝝ aň. ʒ. iii. cádi. ℥. i. penidii q̄rtꝫ. i. aq̄
roſ. elcé quartꝫ. i. zuccari albi quar. iii. fiat ele
ctuariú. Ad idez diapapauer. Ad idé dia
radó. Ad idez loch de papauere. Notan
duꝫ quinto ꝙ odorare ſepe aquá roſ. et attra
here per nares é ualde vtile. Ad idé odorare
cáphoram ſepe. Ad idem odorare ſandalos
vel roſ. Ad idem valet pomuꝫ vel puluis di
ctus in cura dolorú capitis a materia calida: ió
recurratur illuc. Ad idem valet vaporatio fa
cta ex aq̄ decoctionis viol. ſic. ⁊ ordei excortic. ⁊
papa. al. ⁊ camomille recipiat in os ſine inſtro.
uel cum inſtro quod dicitur embotú. ⁊ é inſtrm
quo ponitur uinú in uegete poſt uaporationeꝫ
ungátur nares cú oleo uiol. Notandú ſexto
ꝙ in catarro a calida cauſa dieta ꝯpetens é ꝙ
comedat ſuccú ordei farri auene ⁊ ſpelte in quo
ſucco ſemper ponátur penedii. Comedat ciba
ria facta ex ſpinachiis cucurbitis atriplicibus
portulacis ⁊ ſilibus ⁊ ſi eét debiliſ comedat car
nes hedoꝝ ⁊ pullorú alteratas ⁊ códitas cú por
tulacis cucurbitis ⁊ ſilibus. Si uero ſit cuꝫ fe.
ſiue ſine fe. Potus conueniens é aqua ordei ul
aque decoctónis liqricie uel zuccari. uel aqua
frigida in qua ſit ſirupus roſ. uel uiol. ul uinú
albú debile agreſta cú duplo eius de aqua fra.

In cura catarri de materia frigida. Garga
riſma prohibens fluxum materie frigide. ℞.
myrrhe olibani aň. ℥. i. nucis cipſſi nuciſmuſc.
maſticis aň. ℥. ſ. fiat puluis ⁊ buliat in. ℔. i. ui
ni ſtiptici donec redeat ad. ℔. ſ. coletur ⁊ cú co
latura fiat gargariſma. Pille ad idem. ℞.
maſticis nucis muſ. nucis cipreſſi aň. ʒ. ſ. ſtora
cis calamite olibani aň. ʒ. i. ſ. carniú uuaꝝ paſ
ſarú bene piguiú penidiarú aň. ʒ. ii. pulueriza
da pulueriꝫétur ⁊ ꝯquaſſanda conqnaſſentur:
miſce oia cú idromelle fiát pille cópreſſe ad quá
titaté ſabe teneátur ſub ligua de die ⁊ de nocte.

Sirupus digeſtiuus. ℞. radicú ireos radi
cis enule cápane aň. ℥. i. iſopi capilloꝝ uen. recé
tiú aň. M. i. liquiricie raſe uuarú paſſarú ſine
arillis aň. ℥. ſ. iſta ualent pro pectore ⁊ capite.

Ad prohibendú fluxú catarri. ℞. maſticis
olibani aň. q̄rtꝫ. ſ. nucis muſ. nuciſcipſ. aň. ℥. ſ.
mell roſ. q̄rtꝫ. iii. fiat ſirupus clarificatꝰ uſqꝫ ad
℔. i. admiſtretur cum decoctóne liquiricie.
Medicina laxatiua. ℞. pillaꝝ cochiaꝝ. ʒ. i. ſ.
agarici electi pulpe coloquitide aň. ℈. ſ. ſaliſgé
me. g̃. iii. puluerizanda pulueriꝫétur ſubtiliter
miſce oia malaxando cum idromelle facto cuꝫ
aqua ſaluie fiant pillule ad quátitaté cicerú. dé
tur in introitu lecti. Electuariú. ℞. interiorum
cinamomi. ʒ. i. ſ. nucis muſ. ſtoracis calamite
aň. ℥. i. zuccari albi. ℔. i. fiat electuariuꝫ. Ad

idé pro paupibus tranſglutiátur tria grana oli
bani.i.thuris al.omni nocte ⁊ ualet loco electu
arii. Almanſor.

Qđ ſi neq; flebotóia profuerit neq;
ventris ſolutio ⁊ ide ad pectus deſcende
rit ⁊ ſupuenerint tuſſis ⁊ febris illico fiat
flobotomia. ⁊ patiens a carne abſtineat
⁊ vino ⁊ in potu ſumat aquá ordei ⁊ mu
raba violatú q̃zdiu calor fixus pſeuerauе
rit ⁊ tuſſis fuerit ſicca ⁊ aſpa.¹ Silla.

Hic ponit curam catarri ꝓuenientis cú fe
bre ⁊ tuſſi: ⁊ diuiditur i duas. Prio ponit curá
per flobotomiá. Secúdo p dietá. ibi ſecunda.
Et patiens. De pria dicit ꝙ ſi in cura catar
ri a materia calida ñ profuerit flobotomia nec
ſolutio uétris ⁊ materia fluat ad pectus unde ſe
quatur febris ⁊ tuſſiſ ſtatim debet fieri floboto
mia. Notádú ꝙ pót eé ꝙ flobotomia ⁊ ſolu
tio nó ꝓfuerint ꝓpter multitudinem materie :
ſed qa ſupuenit febris ſignum é ꝙ materia eſt
intra uenaſ ⁊ tunc cópetit flobotomia ⁊ hoc qñ
materia é a colera. Notádú ſecúdo ꝙ i iſto
caſu ubi materia fluit ad pectus ⁊ faciat mala
accidentia. utile é diſtrahere materiam ad ptez
oppoſitá uerſus naſum: ⁊ ponit fieri ſic. ℞. ar
moniaci. ℥.ſ. piretri ſbtiliter puluerizati. ʒ.ii. mi
ſce malaxando cú ſucco radicis ireoſ fiat maſſa
⁊ cú gladio accipe modicú ⁊ calefac ad igné et
pone in naré ⁊ uidebis aquá cótinue diſtillare
⁊ é ſpále remediú. Ad idé. ℞. ſucci radicis
ireos facta reſidétia q̃rtꝫ i. piretri ſtaphiſargie
añ. ʒ.i. miſce bóbacé in predictis infuſioinbus
⁊ ponatur in naribus tepidú ⁊c̃. Et patiens.

Ponit curá per dietá dicens ꝙ patiens dꝫ
abſtinere a carnibꝰ ⁊ uino. ró q: augent febrez
Secúdo dicit ꝙ in potu debet ſumere aquá or
dei ⁊ muraba. i. ſirupú uiol'. donec calor ifixus
pſeuerauerit ⁊ tuſſis fuerit ſicca ⁊ aſpa. ró q: in
frigidat ⁊ húectat ⁊ lenit pectus ⁊ ingroſſat ma
teriá ⁊ hoc in materia calida: ſed in materia fri
gida dꝫ bulliri cú aqua ordei aliqd capil. uene.
uel iſopi ul' liquiritie. Notandú ꝙ tuſſiſ pót
eé ſicca dupl'r. Primo ꝓpter malá ꝯpl'oné pec
toris ſine materia ut in ethica. Secundo ratóe
indigeſtionis materie quia é liquida ſbtilis nó
obediens uirtuti expulſiue. Ad ꝓpoſitú eſt ſecú
do mó ⁊ ió oportet ꝙ reducatur ad mediocrita
tem cú ſirupo uiolarum. uel aqua ordei ⁊ ſic de
aliis ſiſ'ibus. Almanſor

Sed poſtq̃z calor qeuerit ⁊ tuſſis mol
lificata fuerit ⁊ ſcreare inceperit huius de
coctio quaq; die cú muraba violato dan
da é donec pectus múdificetur ⁊ tuſſis ſe
detur ⁊ uox clara reddatur. Que. ℞. ficꝰ
citrinas. v. iuiubas. x. ſebeſten. xx. paſſula
rú alban enucleatarú. ʒ. x. liquiricie excor
ticate. ʒ. v. coquátur uſq; ad diſſolutionez
⁊ colent̃ deide ⁊ dent̃ oi die. ʒ. iii. cú mu
raba uiolato. ʒ. v. Si vero tuſſis inuetera
uerit diuq; permanſerit túc oñdemuſ qua
liter curanda ſit cum de tuſſis cura tracta
bimus. Sillanus.

Ponit curam catarri ꝓueniétis cú fe. ⁊ tuſ
ſi qñ eſt in proceſſu plus: cuius ſignú é q: calor
remittitur ⁊ tuſſiſ apparꝫ húida quia icipit ſcre
are. ⁊ diuiditur in duas. Primo facit hoc. Se
cundo ponit curá tuſſis qñ iueterata é ú ſic réit
tit nos alibi. Secúda ibi. Si uero tuſſis.

De pria dicit ꝙ poſtq̃z calor remiſſus fuerit
⁊ tuſſis mollificata. quia iam incipit ſcreare dꝫ
dari oi die donec pectus múdificetur ⁊ tuſſis ſe
detur ⁊ uox clara redeat decoctio que talis eſt.
℞. ficus citrinas. v. iuiubas. x. ſebeſten. xx. paſ
ſularú albaꝝ enucleatarú. ʒ. x. liquiritie excorti
cate. ʒ. v. coquátur uſq; ad diſſolutióꝫ. détur ex
hac colatura omni die. ℥. iii. in potu cú muraba
i. ſirup. uiol'. ʒ. v. Nota ꝙ iſte potuſ ꝯuéit qñ
materia é calida ⁊ qñ eſt facta digeſtio. ró patꝫ
Si tñ materia eét frigida indigeſta debet addi
in illa decoctóe capill'. uene. ⁊ uue paſſe ⁊ nó ſi
rupus uiolaꝝ. Si uero tuſſis. Hic pro cura
tuſſis remittit nos ⁊ dicit ꝙ ſi tuſſis fuerit anti
qua ⁊ diu permanens oñdemus qualiter ſit cu
randa cum tractabimus de cura tuſſis. No
tandú ꝙ tuſſis pót dici antiqua duobus móis:
Uno modo róne multitudiniſ materie fluét̃ có
tinue. Secundo róne debilitatis mébri mandá
tis ut cerebri ⁊ recipientis ut pectoris. Al.

Quod ſi coriza in naribus diu perſeuera
uerit ⁊ non fuerit calor: fluxus erit reſtrin
gédꝰ ſuffumigádo naſ's p traiectoriú. Sil.

Hic ponit curá corrize qñ fluxus materie eſt
a cerebro ad nares. ⁊ diuiditur in duas. Prio
i generali qñ fit a materia frigida. Secúdo in
ſpáli. ſecunda ibi. Qđ ſi qd p nares. De p̓
ma dicit ꝙ ſi fluxus i naribus perſeuerauerit ⁊
nó fuerit calor: fluxꝰ reſtrigédus é ſuffumigan
do nares per traiectoriú. ró é quia per illam ꝓ
hibetur fluxus materie ad nares ideo q: igroſ
ſant materam facientez corrizam. Almá.

Et ſi qđ per nareſ effluit ſubtile ac acu
tú ⁊ citrinú fuerit ſuffumigatio fiat ex ſul
fure prius in aceto infuſo ⁊ poſtea ſiccato
aut ex fabis aut ordeo excorticatꝭ ⁊ i aceto

prius infuſis ⁊ poſtea ſiccatis: aut ex zuc caro albo ⁊ ſandalo albo. Q̄ď ſi neqꝫ ca loꝛ neqꝫ ruboꝛ in facie fuerit ſuffumigatio fiat ex coſto. aut thure hec nāqꝫ ſuffumiga tio fluxum reſtringit. Sillanus.

Hic ponit curā coꝛrize ī ſpeciali: ⁊ diuiditur in duas. Pꝛimo ponit curā qn̄ materia fluens ē calida. Secundo quando materia fluens eſt frigida. Secunda ibi. Q̄ď ſi neqꝫ. De pꝛīa dicit ꝙ ſi illď quod fluit p nares ſit ſubtile acu tū citrinū debet fieri ſuffumigatio ex ſulphure pꝛius infuſo in aceto deinde exiccato: aut ex fa bis aut oꝛdeo exſiccicatis ⁊ excoꝛticatis ⁊ pꝛꝰ ī aceto infuſis: aut ex ſandalis al. ⁊ zuccaro. Rō partis ē: qꝛ qꝫuis ſulphur ſit calidū: tn̄ acqrit frigiditatē ratōe infuſiōis in aceto ⁊ cū ſulphuꝛ de ſe ſit ſic cū ⁊ ratione aceti quod eſt ſiccum in groſſat materiā ⁊ ꝓhibet fluxuꝫ humoꝝ ad na res. Similiter fabe ⁊ oꝛdeū excoꝛticate ualēt qn̄ ponuntur in aceto qꝛ acquirunt maioꝛē frigidi tatē ⁊ exſiccationē unde ꝓhibent fluxū: quia ī groſſant materiā: Similiter pōt dici ď zuccaꝛo albo: ⁊ de ſandalis: quia infrigidando igroſſāt iō ⁊c. Notandū ꝙ ſi p illas ſuffumigatiōes Raſ intelligit ſibi ſimiles. Una ē ut ſulphur groſſū buliat in aceto rubeo ⁊ fumꝰ accipiatur per nares. Ad idē ualet ſuffumigatio aceti p̄ dicti poſiti ſupꝛa lapidē ardentem. Ad idem ualet ſuffumigatio facta ex decoctōe oꝛdei nēu farū ⁊ ſeminis papaueris albi ⁊c. Q̄ď ſi neqꝫ

Hic ponit curā coꝛrize in ſpeciali qn̄ fit a mate ria frigida dicens ꝙ ſi nec caloꝛ nec rubedo fue rit in facie: fiat ſuffumigatio ex coſto et thuꝛe. Et uerificatur ſp qꝛ talis reſtringit fluxū. Rō qꝛ iſta ſunt calida ⁊ ſtiptica ⁊ materia fluenſ eſt frigida ideo ⁊c. Notandū ꝙ per iſtā ſuffūi gationē intelligit alias ſimiles. Ut ē ſuffumiga tio nigelle poſite ſuper tegulā ardentē aſperſaꝫ uino ⁊ fumus recipiatur. Ad idē ſuffumigatō facta cum ligno aloes olibano ⁊ maſtice poſitiſ ſupꝛa pꝛunas ita ꝙ pulueriƷentur oīa excepto olibano ⁊ patiens recipit fumū illū. Ad idē ſuffumigatio unius illoꝝ tantū. Ad catarruꝫ ď ſcendentē a capite. lutū armenum pulueriƷatū ⁊ ſumptū ſerapino de luto ar. ⁊ Auicē. pꝛīa ter tii de aſmate. Ad idē decoctio facta ex iſopo ruta ficubꝰ ⁊ melie ſi ſumatur in potu ſerapio. c de iſopo. Ad catarrū frigidū ualet olibanuꝫ ⁊ myrrha. Si eni teneatur ī oꝛe abſcindit fluxū meſue ī pꝛactica. c de catarro. Ad idē ualet ſpica retenta in oꝛe ⁊ ē uerificatū ⁊ iuuamentuꝫ ſublime ⁊ pꝛecipue ſpica nardi. Ad fluxum catarri calīi ualet ſuffumigatio facta ex ſādara ca triturata ⁊ poſito puluere in aceto ⁊ poſtea ſuperfundetur lapidi ardenti meſue ī pꝛactica

De optalmia. Sillanus.

Otandū circa rubꝛicā in generali. Pꝛimo quid ſit oculus. nā ſic diffi nitur. Oculus ē mēbꝛū inſtrumen tale uiſus. Cuius cōplexio ē hūida in foꝛma rotunda cum quadā planitie ex ſeptē tunicis cum tribus hūoꝛibus perfecte cōpoſi tum. Dī mēbꝛū īſtrumentale qꝛ ē uidēdi īſtru mentū. Dicitur cuius cōplo ē hūida qꝛ ī eo do minatur aqua: ut patet per ariſtote. in li. de ſen ſu ⁊ ſenſato. ⁊ rōne patet quia terra non ē a do minio in oculo cum ſit groſſa. multuꝫ enim ipe diret tranſitū ſpecierū uiſibilium. nec ignis nec aer ꝓpter eoꝝ ſubtilitatē quia de facili reſolue rentur. Dicitur cuius foꝛma eſt rotūda. rō patꝫ ut eēt magis remotus ab extrinſecis alterātibꝰ ſ. nocumentiſ. Nam foꝛma rotūda eſt remotioꝛ a leſione quacunqꝫ alia foꝛma ut auero. ſecūdo colliget. c. de iuuamentis uirtutis motiue. unď ponitur ꝙ antiquitus caſtellani faciebant tur res rotūdas. ut machina non poſſet eis nocere Dicitur cum quadā planicie non ex toto rotun da ut ſpēs uiſibiliū in oculis hēant fixionē: qꝛ ſi eēt ex tota rotūda ſpēs uiſibiliū non magis ha berent fixionē in āgulis qꝫ in alio loco. Dicitur ex ſeptem tunicis ⁊ tribus hūoꝛibus perfcē cō poſitū. et per hoc differt ab oculo cui deficit ali quod illoꝝ ut ē in oculo ceci: quia lꝫ ꝯponatur ex his non tn̄ perfecte ut oculus ſani. Secun do notandū de anathomia oculi. Circa qď ſciē dum ꝙ in oculo ſunt ſeptē tunice ⁊ tres hūoꝛes ſituati inter pꝛedictas tunicas. Pꝛima uerſus intra ē ſelirotica q̄ ꝯiungitur imediate cum cra neo ⁊ oꝛitur a dura matrice. Secunda poſt illā eſt ſecundina ⁊ oꝛitur a pāniculo ſubtili dcō pia matre. Tertia pꝰ illā ē rethina ⁊ dī talis qꝛ facta ad modū rethe poꝛoſa ut poſſit melius extendi ad retinendum humoꝛē uitreū ⁊ criſtallinum ⁊ oꝛitur a rethe miꝛabili cer̄bꝛi. Quarta ē aranea ſbtilis ⁊ diafana ut nō ipediatur receptio ſpērū uiſibiliū in humoꝛe criſtallino ⁊ oꝛitur a rethia ⁊ ſunt ſicut due ſcutelle qn̄ coniunguntur ſcďm oꝛificia includentes in ſe duos humoꝛeſ. ſ. uitre um ⁊ criſtallinū. Quinta eſt uuea ⁊ eſt perfoꝛa ta et eius foꝛamen dicitur pupilla ⁊ eſt perfoꝛa ta ut ſpēs uiſibiles melius poſſint ptranſire ad hūoꝛem criſtallinū ⁊ oꝛitur a tunica ſecundina ⁊ recte ſe habent ſicut due ſcutelle magne que coniungūtur ⁊ includunt oīa illa pꝛedicta. Sex

ta eſt cornea per quam uidemus et é ad modú
cornu lucidi ⁊ oritur a tunica ſclirotica ⁊ ſilr ha
bent ſe ſicut due ſcutelle ſm orificia cóiuncte et
exéplum eſt de hoc ſicut de cepe in quo é tunica
ſuperior maior ⁊ cóſequétur alia mior ⁊ ſic quo
uſqꝫ ueniatur ad fundú. Septima ⁊ ultima eſt
ꝯiúctiua que é alba ⁊ dicitur ꝯiunctiua :qr ꝯiun
git totú oculú ab ante cum partibuſ faciei ⁊ ori
tur a pániculo ímediate cooperiente craneum:
⁊ dicitur zinziamater. Húores aút ſunt tres .ſ.
albugineus uitreus ⁊ criſtallinus. ſitus eorum
eſt. Nam inter tunicá rethiná ⁊ araneá contine
tur humor uitreus ⁊ criſtallinus eſt in medio ſi
cut rex in medio regni ⁊ cor in medio corpis ⁊ é
principaliter pars oculi: quia plus habet de di
ſpoſitionibus requiſitis ad uiſioné: quia plꝰ cla
rus ⁊ diaſanꝰ. Poſt criſtallinú uerſus cerebrú
eſt uitreus quia nutritur ex eo quia uitreꝰ ꝑpa
rat nutrimétú criſtallino. Nó inter nutritóes
⁊ nutritú non debet cadere mediuꝫ. Albugi
neus uero húor continetur inter tunicá araneá
⁊ uueam: quia eſt ſuperfluitas criſtallini: ⁊ pro
pter hoc fuit poſita uuea tunica in medio ut nó
lederet húorem criſtallinú. Tertio notanduꝫ
circa rubricá ꝙ obtalmia é apoſtematio ſiue in
flatio que accidit in palpebris oculoꝝ uel i ocul'
donec aliqñ cooperit totam rutunditaté oculi.
Aliter diffinitur ſic obtalmia eſt apa calidú có
iunctiue oculi naturaliter qñ fit a ſanguine uel
colera accidentaliter eſt uel ꝓpter putrefactóꝫ
qñ fit ab humoribus frigidis. uel ꝓpter attrac
tionem húorú ſanguis ⁊ ſpús ad oculú vnđ ca
leſiunt húores oculi. Quarto notandú ꝙ cá
obtalmie uel é extrinſeca uel intrinſeca. Extrin
ſeca pót eſſe: aut a ſole fumo uel puluere. Cau
ſa intrinſeca pót eé ex fluxu alicuius húoriſ ſim
plicis. ſ. a ſanguie fl'ate colera uel mł'ia. uel ab
humore cópoſito ex his. Aliter pót dici ꝙ cau
ſa obtalmie é triplex. ſ. primitiua ãñs ⁊ cóiúcta
Primitiua ſunt res non naturales multiplican
tes aliqué húorem in corpore ut cibi ⁊ potꝰ. Si
militer pót eé res extríſeca ut ſol fumꝰ ⁊ puluis
Cauſa ãñs ſunt ipi húores in corpore multipli
cati apti currere ad oculos. Cauſa ꝯiúcta ſunt
ipſimet humores qñ actu faciunt. ſ. apoſtema i
oculis. Notandú ꝙ obtalmia é duplex. ſ. ue
ra ⁊ non uera. Uera é que cauſatur a fluxu hu
morú ad oculú qui ibibútur in poroſitatibꝰ có
iunctiue cauſantes apoſtema. Non uera é que
cauſatur ex cauſa extrinſeca ſine fluxu húorum
ad oculú ut a fumo uel pulueř: quia rarificatur
humiditaſ ibi que rarificata occupat maioré lo

cum qꝫ ante atqꝫ uidetur ꝙ. ibi ſit apa ꝰ. non
ſit ⁊ talis faciliter curatur: qr remota cauſa extri
ſeca. Dubitatur in quibus oculis magis fiat
obtalmia: an in magnis an in paruis. Dicédú
ꝙ in magnis. ró quia ad eos plures ſuperflui
tates delegátur ceteris partibus: quia hñt lati
ores uias. ⁊ quia ſpús magis diſperguntur: et
ꝓpter hoc peius uident. Dubitatur ſecúdo:
in qua etate magis accidat obtalmia. Dicéduꝫ
ꝙ in puericia. ratio ꝓpter eoꝝ ingluuié ⁊ eoruꝫ
molliciem ⁊ eoꝝ tenebroſitaté ⁊ humiditatem.
Dubitatur tertio in quo tépore anni magis
accidat obtalmia. Dicendú ꝙ in uere róne cali
ditatis ⁊ humiditatis. Ratóe caliditatis. ſ. diſ
ſoluentis humores congelatos in hyeme: ⁊ qr
aperiuntur pori. unde humores ſunt magis ap
ti nati fluere ad oculum. Al.

**Um ea que in oculis alba ſunt in
rubedinem mutata fuerint fluxe
rintqꝫ lachrime ⁊ in angulis ocu
lorú lachrymalibus lippitudo collecta fu
erit dicemus tunc egrú pati obtalmiá. Et
quáto plus ſinthomatú vehementia: aut
ipſoruꝫ affuerit minoratio tanto plus erit
obtalmie fortitudo aut ipſius debilitas. de
terior aút obtalmia eſt cú alba oculorum
vidétur inflata ⁊ adeo eleuata vt oculorú
cooperiant nigrediné et palpebre inuerſé
tur. Sillanus.**

Hic determinat de obtalmia ⁊ diuiditur i
duas. Prio ponit ſigna obtalmie. Scdo cu
ram. ſecúda ibi. **In principio.** Pria i tres
Prio póit ſigna abſolute. Secúdo póit ſigna
fortitudinis ⁊ debilitatis obtalmie in generali.
Tertio ponit ſigna qñ obtalmia eſt ultiate mali
tie. ſecunda ibi. **Et quanto.** Tertia ibi. **Deteri
or aút.** De pria dicit ꝙ qñ apparét iſta ſigna
Primú ꝙ alba oculoꝝ ſunt mutata ad rubedi
né. Secúduꝫ ꝙ lachryme fluunt ab ocul'. Ter
tium qr in angulis oculoꝝ fuerit collecta lippitu
do tunc dicimuſ egruꝫ pati obtalmiá. Notá
duꝫ ꝙ de róne ſignoꝝ. Prio alba oculoꝝ mu
tantur ꝓpter fluxuꝫ ſanguis ad cóiunctiuá. ró
ſecundi ꝓpter multitudiné ſꝑperfluitatis deſcé
détis ad oculuꝫ. Ratio tertii cauſatur lippitu
do ul' ex pte materie aquoſe fluxu ad oculú que
nó pót ꝯuerti in nutrimentuꝫ ⁊ ibidé igroſſatur
uel cauſatur ex pte debilitatꝭ ꝟtutis nutritie non
potétis ꝯuertere nutrimentuꝫ in ſbam oculi: et
ſigñt morté. ⁊ de hac nó loquitur raſ. Secun
do nótáduꝫ ꝙ ſigna obtalmie ꝓpter ſanguiné
ſunt uehemétia rubedis apitio uenaꝝ i oculis:

τ in fronte: inflatio magna adueniens cum do
lore τ grauedine multitudo lachrymarũ cũ lip
pitudine. ratio patet. Signa eius que fit a co
lera ſunt dolor cum pũctura in modũ ac⁹ ul' ſpi
ne: inflatio cum rubedine trahẽtur ad citrinita
tem: curſus lachrymarũ adurentiũ τ excoricã
tiũ loca que tangunt: lippitudo τ inflatõ τ tẽſio
minor q̃ȝ in ſanguine. rõ patet. Signa eius q̃
fit a fl'ate ſunt grauitas non cũ ardore. undatõ
magna abſq; rubedine que tñ ſi tangitur cedit
tactui τ fit in loco impreſſio cum digito. multitu
do lachrymarũ aquoſarũ cũ lippitudine nõ di
geſta: habitudo corporis humida. rõ patet.
Signa eius q̃ fit a mlia ſunt paucitas inflatõis
abſq; rubedine. diminutio lachrymarũ τ lippi
tudinis: nigredo corporis extenuata: dolor cuȝ
quadam grauedine et fractione loci. rõ pȝ itel
ligenti. Signa eius que fit ex cauſa extrinſe
ca diſcernuntur iudicio patientis τ reuelatõe
ipſius ifirmi. **Et quanto.** Hic ponit ſigna
fortitudinis τ debilitatis obtalmie in genera
li: τ dicit ꝙ quanto fuerit maior intenſio uel rẽiſ
ſio accidentiuȝ tanto erit obtalmia intenſior ul'
remiſſior. Ratio quia acciñs inſequitur egritu
dineȝ uelut umbra corpus. ut gal'. tertio de ac
cidenti. ḡ quanto egritudo ẽ fortior tanto ſũt ac
cidentia fortiora τ ecõuerſo τc. **Deterior aũt.**
Hic ponit ſigna obtalmie qñ obtalmia ẽ ulti
mate malitie. τ dicit ꝙ deterior obtalmia ẽ ubi
alba oculoꝝ uidẽtur inflata τ eleuata ut coope
riant nigredinẽ oculoꝝ τ palpebre inuerſentur.
Ratio quia ſigt multitudinẽ humorũ unde pro
hibetur tranſitus ſpẽrum uiſibiliũ ad hũorem
criſtallinũ apoſtema calidum quod fit a palpe
bris donec coopertat duas orbitas cum totali
tate ſua. Notandum ſm̃ ſerapionẽ. c. de ob
talmia ꝙ ſpẽs obtalmie ſunt tres. Prima infla
tio τ eleuatio facta in oculo a cauſa extrinſeca:
ut a ſole puluere uel fumo τ quieſcit quando q̃
eſcit cauſa extrinſeca. Secunda ſpẽs eleuatio q̃
accidit in oculo qñ currit aliquid ꝺ materia ad
coniunctiuã propter debilitatem mẽbri recipiẽ
tis. ſ. oculi τ uirtutem mẽbri repellentis. ſ. cere
bri: τ iſta eſt deterior prima. Tertia ſpẽs eſt
apoſtema callidum quod fit in palpebris dõec
forſan cooperit duas orbitas cuȝ totalitate ſua
ſicut corium τ ſequitur inflatio τ dolor durici
es τ rubedo que apparent in oculis τ replentur
uene ualde cum copertura palpebrarum τ for
taſſe inuerſantur ad exteriora τ fit difficilis mo
tus earum τ eſt albedo oculoꝝ altior nigredine
ipſius τ illa eſt deterior. **Alman.**

**In principio uero curatiõis obtalmie
cephalica ẽ flebotomanda ex manu ul' ex
brachio partis cõtrarie in qua ẽ oculus in
firmus niſi leuis fuerit obtalmia τ quãto
fortior fuerit obtalmia tanto plus ẽ minu
endũ de ſanguine. Deinde uẽter ex miro
bol'. citrinis τ tereniabin τ ſucco fructuuȝ
ſoluendus ẽ. Eger a carne τ a uino τ a re
bus dulcibus abſtinere debet τ cibum mi
nuere. Silla.**
Hic raſ ponit curam: τ diuiditur in duas.
Primo ponit curam per euacuationẽ. ſecũdo
per dietam. ſecunda ibi. **Et. eger.** Prima i du
as. Prio ponit curam per flebotomiã. ſecundo
per medicinã. ſecunda ibi. **Deinde uenter.**
De prima dicit ꝙ in principio curationis obtal
mie debet eger flebotomari ex cephalica man⁹
uel brachii partis contrarie in qua ẽ ocul⁹ infir
mus. Secundo ponit exceptionẽ niſi obtalmia
ſit leuiſſima. Tertio dicit ꝙ quanto obtalmia
fuerit fortior tanto de ſanguine debet euacuari
plus. Notandum ꝙ in obtalmia ad hoc ut
fiat flebotomia de parte contraria duo requirun
tur. Primum ꝙ in corpore ſit magna plenitu
do lȝ auerois τ auic. precipiãt in hoc caſu fieri
flebotomiam de ſaphena eiuſdẽ partis. deide
de baſilica eiuſdem partis. Secũdo requiritur
ꝙ materia ſit in fluxu quia materia exiſtẽte flu
xa non competit flebotomia de brachio contra
rio. unde nõ cõpetit diuerſio ſed euacuatõ ma
terie peccantis que fit per eandeȝ partem. τ ſic
patet rõ primi dicti. Ratio ſecundi dicti ẽ ꝙ ſi
obtalmia ſit parua per colliria et aquas põt re
ſolui materia obtalmie: iõ nõ cõpetit flebotõia
Ratio tertii quia quãto obtalmia eſt fortior tã
to fit a pluri quãtitate materie ideo plus ꝺ ma
teria ẽ euacuandum. Notanduȝ ſecundo ꝙ
uena cephalica que eſt uena capitis põt capi ul'
in brachio uel in manu inter pollicẽ τ indicem
Si in manu ul' eſt una uena iter pollicem τ idi
cem. uel in brachio i curuatura: τ ſi ambo ſint
infirmi de utroq; brachio fiat flebotomia:
Tertio notandum ꝙ poſt flebotomiaȝ ce
phalice partis cõtrarie uel eiuſdẽ cõpetit flebo
tomia frontis que eſt in angulis oculorũ. uel de
uenis que ſunt retro aures imo in obtalmia an
tiqua aliqñ ſciduntur artarie tẽporum a cirur
gicis. Rõ quia p illas imediati⁹ euacuatur ma
teria obtalmie. Quarto notandum ꝙ loco
flebotomie cõpetit uentoſa poſita in poſteriori
parte capitis τ in parte ſuperiori colli cum iciſi
one uel ſupra ſpatulas. Notandum quinto

ꝙ obtalmia habet q̄ttuoꝛ tépoꝛa ſicut alia apo
ſtemata.ſ.pꝛincipium augumentú ſtatú ⁊ decli
nationé. Pꝛincipiú eius é qñ lippitudo é aquo
ſa ⁊ ſubtilis in oculis. Augumentú é qñ tal' lip
pitudo icipit igroſſari ⁊ dealbari. ſtatus é quá
do é ingroſſata ⁊ dealbata ⁊ multa claudéſ ocu
los. Declinatio é qñ tal' lippitudo incipit dimi
nui ⁊ cóſumi. **Deinde uenter.** Hic póit cu
ram per euacuationé factá per medicinā dicés
ꝙ poſt flebotomiá uenter debet curari .i. eua
cuari cō máma mirobolanis ⁊ ſucco fructuum
ſolubiliú. Notandú ꝙ dictú raſ habet ueri
taté quando obtalmia cauſatur a materia cali
da ut a ſanguine uel colera qꝛ ille medicine eua
cuant colerá: ⁊ ſi cōtingeret ꝙ eét maximus do
loꝛ pōt fieri euacuatio ſine digeſtione p̄cedente
quia é materia furioſa rōe accñtiú: ſed ſi ſit par
uus doloꝛ pōt pꝛecedeŕ digeſtiuú ⁊ tale digeſti
uú ⁊ euacuatiuú poſita ſunt ſupꝛa.c. de doloꝛe
capitis pꝛouenientis a colera. recurratur ergo
illuc. Sed ſi ſit a fl'ate cōpetút digeſtiuum ⁊
euacuatiuú poſita ſupꝛa.c. de doloꝛe capit̄ ꝓue
niētis a materia fl'atica. Sed ſi a ml'ia ꝓuenit
quod raro contingit ꝯpetunt digeſtiuú ⁊ euacu
atiuú poſita ſupꝛa in doloꝛe capitis pꝛouenietis
a ml'a. ſic tñ ꝙ in digeſtione ponátur herbe ap
pꝛop̄ate oculis que ſunt bethonica uerbena eu
fragia celidonia ruta ſiler montanus feniculus
Et eger. Hic ponit curá per dietá dicens ꝙ
eger debet a carnibus ſe abſtinere ⁊ uino ⁊ re
bus dulcibus. Rō qꝛ talia multiplicát húoꝛes
qui ſunt apti deſcendere ad oculú maxie qñ ob
talmia fit a materia calida. Secúdo dicit ꝙ pa
tiens debet minuere cibú. Ratio qꝛ caloꝛ redi
tur magis intentus ad conſumendú materiam
Notandú ꝙ in obtalmia a materia calida di
eta conueniens é ut comedat lactucas poꝛtula
cas cucurbitas cōditas cú agreſta. uel ſuccum
farine oꝛdei auene ſimiliter ⁊ ſpelte cōditis cuꝫ
lacte amigdolarú uel agꝛeſta uel poꝛtulaca. Si
aút patiens fuerit debilis poterit comedeŕ cari
nes pulloꝝ ⁊ hedi elixatas cum cucurbitis uel
poꝛtulacis uel lactucis ꝯditis cum agreſta: uel
uino de granatis. De potu. Bibat uſqꝫ ad
finé aquá oꝛdei uel aquá decoctōis berberis ul'
pꝛunoꝝ uel aquá mixtá cú agreſta uel uinuꝫ de
granatis. In fine aút pōt bibere uinú albú de
bile liphatum cú triplo eius de aqua. Sꝫ in
obtalmia de materia frigida. Dieta ſit ut pati
ens comedat aquá ciceꝝ ul' farrú uel farinam
oꝛdei uel auene. condiátur cú puluere que ſic fit
℞. cinamomi ℥.ii. cardamōi ʒ.ii. croci. ℈.i. fi
at puluis cribꝛatus. Poſt dies.v. pōt comedeŕ
carnes edi pulloꝝ caſtrati elixatas cú feniculo
boꝛagine ⁊ petroſi. ⁊ de potibus bibat aquam
mellis uſqꝫ ad dies. viii. uel aquá decoctōis iu
bubarú mellis. poſt uero dictú tépus pōt bibe
re uinú album limphatú. **Almanſor.**

**Qd̓ q̄ iſta non ſufficerint ſief albú i la
cte iuuencule puellá lactantis fricandus é
⁊ in oculis diſtillandus. Silla.**

Hic ponit curam per ea q̄ appꝛoximantur
ab extra. ⁊ diuiditur in duas. Pꝛimo ponit cu
rá que debet obſeruari añ declinationé. Secú
do ponit curá quando é in declinatōe. ſecunda
ibi. **Si aút oculus.** Pꝛima i tres. Pꝛio ponit
curá per unú appꝛoximandú oculo: ⁊ é coliriú
ſecundo docet remouere lippitudiné. Tertio
ponit curá per quedá alia qne cōpetunt in cura
ſecunda ibi. **Et lippitudinis.** Tertia ibi. **Et
eger.** De pꝛia dicit ꝙ ſi pꝛedicta non ſuffice
rent in cura: tunc ſief album dꝫ fricari in lacte
mulieris lactentis puellá ⁊ diſtillari in oculum.
Rō eſt quia abſtergit ⁊ múdificat. Notan
dú ꝙ ſief p colliriú uel trociſcus unus diſſolutꝰ
in aliquo liquoꝛe ex quo fit colliriú. Secúdo
notandú ꝙ alia conueniút in pꝛincipio. Alia in
augumento alia in ſtatu ⁊ alia in declinatōne.
nam in pꝛincipio ꝯpetunt repercuſſiua habétia
duas ꝓpꝛietates. Pꝛima ꝙ non ſint nimis foꝛ
tia ne condenſent humoꝛé in oculo ⁊ ne nimis
infrigident oculum ⁊ alterét. ſecunda ut ſit dolo
ris mitigatiua: ⁊ ideo nó cōpetút ſicca nec aſpe
ra: ſed in augumento ⁊ ſtatu cōpetunt partiꝫ re
percuſſiua ⁊ partim reſolutiua ⁊ nunqꝫ matura
tiua: quia tunc ſanies coꝛꝛoderet tunicas. non
eni eſt hic ſicut in aliis mébriſ. ſed in declinatōe
totaliter ꝯpetunt reſolutiua. Tertio notáduꝫ
ꝙ in obtalmia a materia calida repcuſſiua que
ꝯpetút i p̄ncipio: q̄dá ſút ſimplicia ⁊ q̄dá ꝯpoſi
ta. Simplicia ſút duo. unú albuméoui foꝛtiter
agitatú ex quo una gutta i ocul' diſtellet ur. ſecú
dum é lac mulieris puellá lactantiſ ſtati ab ube
re mulſum ponatur in oculis. Cōpoſita ſút pꝛi
mú. ℞. aque roſ. electe albumé oui foꝛtiteꝛ agi
tatú ⁊ diſpúatú miſce ⁊ fiat colliriú ⁊ una gutta
uel due ponátur in oculo uel in ambobus ſi fu
erit doloꝛ. Ad idem. ℞. mucillaginis ſeis ci
tonioꝝ uel pſilii uel dꝛagagáti. ʒ.ii. albumé uni
us oui foꝛtiter agitatú ⁊ diſpúatuꝫ lactis mulie
ris puellá lactantis. ʒ i. ſ. miſce ⁊ fiat collirium.
Et ſi eſt doloꝛ magnus fiat mucillago in aqua
decoctionis ſeis papaueris. Et ſi doloꝛ é in ul
timo addatur i collirio opii gra. iii. ⁊ é ualde ex

pertum. Ad idem. ℞. ceruſe lote. ʒ. viii. gum
mi arabici. ʒ. iiii. opii draganganti añ: ʒ. i. teran
tur fortiſſime: miſce cũ albumine oui. fiat colliri
um ⁊ ponatur in oculo. Ad idẽ. ℞. foliorꝫ
ſolatri florum camomille roſ. ru. parũ piſtẽtur
⁊ buliant ⁊ incorporentur cũ faria ordei fit em
plaſtrũ ⁊ ponatur tepidũ ſupra oculum. Ad
idẽ coquãtur tria poma i igne uel in pruniſ mũ
dentur poſt coctionẽ cũ quibuſ uitella triũ ouo
rũ miſceantur ⁊ tepidũ ponatur ſupra locũ.
Illa q̃ cõferũt in augumento ⁊ ſtatu obtalmie
ſunt. Primũ. ℞. lac mulieris ab ubere eiectũ
abſtergit eni mũdificat ⁊ repercutit ⁊ mirabl'r
cõmendatur. Ad idẽ. ℞. mucillaginis dra
gaganti añ. ʒ. ii. lactis mulieris ꝙ ſufficit ⁊ fiat
colliriũ. Ad idem. ℞. ceruſe lote ſarcocolle
nutrite in lacte aſine opii draganganti añ. ʒ. ſ. fi
at puluis ſubtiliſſimus incorporetur cum aqua
pluuiali ⁊ ſufficit diſtẽperetur cũ lacte mulieris
fiat colliriũ ⁊ eſt ſecretum. Ad idẽ. ℞. tucie
bene preparate cãphore ſubtiliter pulueriꝫate:
añ. ℈. i. aqua roſ. ℥. i. uini albi. ℥. ſ. miſce ⁊ una
gutta ponatur in oculo: ⁊ ualet in dolore oculo
rum in declinatõe. In declinatõe ṽo obtalmie
de materia calida. ℞. camomille melliloti añ.
parũ fiat decoctio ⁊ iponatur ſpõgia ⁊ expreſſa
ponatur ſupra oculũ. Ad idẽ fiant ablutões
manuũ ⁊ facie ſepe cum aqua decoctõis melli
loti florꝫ camomille ⁊ roſ. ru. In obtalmia
uero de materia frigida ꝯpetentia in principio
ſunt hec. ℞. roſ. ru. florꝫ camomille añ. ℥. ſ.
conquaſſentur ⁊ ſit ſaccus ifundatur iuino qđ
ſit actu frigidũ ⁊ bene expreſſus ponatur ſupra
locũ. In augumẽto ⁊ ſtatu. ℞. mucilaginis
gũmi arabici mucilaginiſ fenugreci añ. ʒ. ii. ſar
cocolle infuſe in lacte mulieris myrrhe aloes ci
namomi caſtorei ſubtiliter pulueriꝫati añ. ℈. ſ.
fiat colliriũ. An idẽ ex farina fenugreci ⁊ mu
cilagine eius ⁊ floribus camõille mixtis fiat em
plaſtrũ ⁊ põatur calidũ ſupra oculũ. Ad idẽ
℞. camomille melliloti añ. ℥. ſ. piſtẽtur ⁊ incor
porentur cũ mucilagine fenugreci draganganti:
⁊ uitell'. duorꝫ ouorũ ponatur ſupra oculũ.
Item in declinatõe dꝫ poni patiens in balneo
ſeu in ſtuſa. Ad idẽ. ℞. ſarcocolle. ʒ. x. licii
oloes añ. ʒ. ii. ſpume maris croci añ. ʒ. i. ſ. ſucci
celidonie. ʒ. iii. terãtur ſubtiliſſime ut alcohol ul'
buliant in uino albo ⁊ aqua roſ. ⁊ coletur liqui
dũ ⁊ mittatur in oculũ ⁊ ſba groſſa ſuper oculũ
Ad idem. ℞. abſinthii uiridis. M. i. licii. ℥
ſ. farine fenugreci. ℥. ii. ſarcocolle. ʒ. x. ſucci ce
lidonie. ℥. ſ. aloeſ. ʒ. ii. ſpume mariſ croci añ. ʒ
i. miſce ſil' ⁊ fiat in forma empl'i ponatur calidũ
ſupra oculũ. uel extrahatur ſuccus uel aqua et
oibus piſtatis ad inuicem coletur ⁊ ponatur in
tra oculũ: Ad idẽ fiant ablutiones manuũ ⁊
pedũ ⁊ faciei ſepe ex aqua calida decoctõis ab
ſinthii molliloti florꝫ camomille. Al.

Et ſi lippitudinis multitudo fuerit in
ocul' collecta radius coto inuoluatur ⁊ ma
defiat in aqua ⁊ cum eo oculuſ ab illa lip
pa mũdetur. deinde puluis albus aſpgat
⁊ ſupponendo oculis aliquid vt cotũ ſua
uiter eleuetur ſuſtentet ⁊ liget. Et eger in
domũ tenebroſaꝫ mittatur. et ingeniãdũ
quãtũ poſſibile ẽ ut ſomnꝰ ꝓuocet. Caue
at tñ ne ſuper oculũ ifirmũ dormiat ⁊ ne
caput depreſſum ſit ſed ſuperius eleuatũ
Nec veſtimentorũ capitia ſint ſtricta nec
in faciez ſe diu proijciat. Sil.

Hic docet remouere lippitudinẽ. ⁊ diuidi
tur in duas ſm ꝙ per duo docet remouere. ſe
cũda ibi. **Deinde puluis.** De ṗma dicit ꝙ
ſi multa lippitudo fuerit in oculo collecta cũ ra
dio inuoluto cum coto infuſo in aqua mundifi
cetur oculus. Rõ qꝛ talis aqua habet ṽtutem
lenitiuã ſuperfluitatum. **Deinde puluis.**
Hic ponit curã cũ alio dicẽs ꝙ poſt ablutioneꝫ
factam puluis albus dꝫ aſpgi ſup oculo ⁊ debꝫ
ſuauiter ſupponi aliquid ut bõbix uel aliud. ſ.
tenta ſuper oculo ⁊ ligari. Rõ quia taliſ puluis
cõſumit ſuperfluitates ⁊ abſtergit. deſcriptionẽ
uero illius pulueris ponit infra. Notandum
ꝙ illud quod ſupponitur ⁊ ligatur ſicut tẽta uel
cotũ debet ſtatim remoueri ne puluis cũ ſit ſic
cus noceat oculo. debet etiam remoueri ut di
cit gordonius cũ lacte mulieris. ratio patet. **Et
eger.** Hic ponit curam per quedã alia dicẽs
ꝙ eger debet mitti in domũ tenebroſaꝫ. Rõ qꝛ
de rõne lucis ẽ attrahere. vnde fieret maior flu
xus hũorũ ad oculũ: ⁊ rõne luminis ſpũs diſp
guntur ⁊ reſoluũtur: unde debilitatur oculꝰ.
Secũdo dicit ꝙ ingeniandũ ẽ ꝙ ꝓuocetur ſõ
nus. Rõ quia calor reuocatur adintra ⁊ fortifi
catur ⁊ põt digerere ⁊ cõſumere materiam: ſed
hoc debet eẽ de nocte ⁊ non de die. Tertio di
cit ꝙ patiẽs debet cauere ne dormiat ſupra ocu
lum infirmũ ⁊ non ſtet cũ capite diſcopto: aut
depreſo ſꝫ potius eleuato. Rõ utriuſqꝫ qꝛ flue
rent hũores ad oculos. iõ ſi obtalmia fuerit in
oculo dextro dꝫ iacere ſuper ſiniſtruꝫ ſi i ambo
bus debet iacere ſupinus: ⁊ ideo tenẽtes caput
curuũ ut plurimũ habent oculos humidos.
Quarto dicit ꝙ capitia ſeu ueſtimenta capitis

non debent eé ſtricta. Ratio qꝛ ꝓpter ſtricturá
fieret doloꝛ circa oculoſ ⁊ ſic plus attraheretuꝛ
de materia. Quito dicit ꝙ patiens non debet
diu proſternē ſuper faciem: quia fieret maior
fluxus ad oculos. Almanſor.

**Si aũt oculus leuioꝛ fiat ⁊ doloꝛ ſedet
ac lachꝛyme minuant flebotomia iam fa
cta ⁊ ventre ſolꝰ. Balneũ mltotiens igre
diat ex hoc enim paſſionis relige diſſoluẽ
tur. Silla.**

Hic ponit curam qñ eſt in declinatione: ⁊ di
uiditur in duas. Primo facit hoc. Secundo
reuertitur iterato ad curá obtalmie qñ predcá
nõ ſufficiunt ſecunda ibi. **Q ꝺ ſi in oculo.** De
prima dicit ꝙ ſi oculus fiat leuior ⁊ doloꝛ remit
tatuꝛ ⁊ lachꝛyme minuantur flebotomia ꝑmiſ
ſa ⁊ ſolutione uentri patens debet ingredi bal
neũ. Uerificat ſe qꝛ ex hoc materia que reman
ſit reſoluetur. Notandũ ꝙ loco huiꝰ balnei
ſpongia infuſa in aqua decoctionis camomille
⁊ melleloti expꝛeſſa ⁊ poſita ſuper oculum mul
tum ualet. Alman.

**Q ꝺ ſi in oculo hũoꝛoſitas ⁊ grauedo re
manſerint puluis citrinꝰ eſt imittendꝰ. Ex
his aũt q̃ hñti obtalmiá mltũ conferũt eſt
vt frons ⁊ palpebꝛe ex hoc liniant epithi
mate. Q ꝺ. ℞. ſief méithe ro. aloes' licii ſá
dali ru. fauſel. croci oꝛientalis omniũ añ.
partes eq̃les fiant ex eis pillꝰe. cũq3 neceſſe
fuerit reſoluat vna ex eiſ in ſucco coꝛiádꝛi
aut i ſucco endiuie. aut i aqua roſ. ⁊ linia
tur cũ eo ſi deꝰ voluerit. Silla.**

Hic reuertitur ad curá obtalmie quádo pꝛe
dicta defficiunt ⁊ diuiditur in duas. Primo fa
cit hoc. Secundo ponit deſcriptiones q̃rũda3:
medicinarum de quibus fecerat mentioné. Se
cunda ibi. **Sief albũ.** Prima in duas. Prio
explicat unũ quod ualet indeclinatione. Secun
do unũ quod ualet in pꝛincipio. Secunda ibi.
Ex his aũt. De pꝛima dicit qꝺ ſi remáſerit hu
miditas ⁊ grauedo puluis citrinus erit mittédꝰ
in oculũ. Deſcriptioné ponit ſtatim. Ratio qꝛ
habet uirtutem abſterſiuá ⁊ cõſumptiuá non tñ
debet diu dimitti ne exſiccetur oculus. Notá
dũ ꝙ ad idem ualet aqua cuiuſdá bidelii cũ aq̃
lucrabatur pané ſuũ ⁊ c̃. ℞. lapidis calamina
ris. ℥. ſ. tutie ququies ignite ⁊ quinges exticte.
in aqua roſ. elcá. ℥. ſ. gariofil'. numero. xxx. te
rantur cu3. ℥. ii. mell'. uini albi. ℔. iiii. pulueriză
da pulueri3entur ⁊ cribellentur ſubtiliter miſce
oia. Si eſſet neceſſitas magna adde camphoꝛe
ʒ. ſ. **Ex his aũt.** Hic Raſis explicat unũ qꝺ
ualet in ꝑncipio: dicens ꝙ ex hiis ualét hñti ob
talmiá. ſ. i pꝛicipio é ut frons ⁊ palpebꝛe linian
tur ex hoc epithiate. ℞. ſief memithe roſ. licii
aloes fauſel ſandal'. ru. croci oꝛiétal' omniũ añ.
partes eq̃les fiát pillꝰe ⁊ cũ fuerit neceſſitas diſ
ſoluátur cũ ſucco coriandri aut aq̃ roſ. aut celi
donie. Notandũ ꝙ remediũ raſis h3 ṽitatem
obſeruatis. Primũ ꝙ obtalmia ſit in ꝑncipio:
qꝛ illa ſũt ſtiptica ꝓhibétia fluxũ ad oculũ. Se
cũdo ubi materia ſit calida: qꝛ illa q̃ ponũtur i
epithiate ſunt fꝛa ſtiptica. Tertio ꝙ obtalmia
fiat ex fluxu humoꝛũ ad oculos deſcendentiu3
p uenas exterioꝛes: qꝛ ſi per intrinſecas nõ ua
leret qꝛ ṽtus nõ ꝓfundaretur: ſed tũc magiſ ua
lerét odoꝛamenta ⁊ alia dicta in. c. de catarꝛo ⁊
doloꝛe capitis. Secundo notandum ꝙ loco
huiꝰ ephitiatis ualet tale emplm quo cõiter uti
tur Gerardus in materia calida. ℞. acatie ſan
guis draconis: añ. ʒ. i. boli ar. ʒ. ii. fiat puluis ⁊
incoꝛpoꝛetur cũ albumine oui agitato: fiat em
plaſtꝛum ⁊ applicetur ſupꝛa tempoꝛa. Notá
dũ ꝙ in materia frigida competit tale repercuſ
ſium ab extra. ℞. aloes myrrhe myrti acatie
añ. ʒ. i. maſticis olibani añ. ʒ. ſ. fiat puluis ⁊ in
coꝛpoꝛetur cum albumine oui bene agitato qꝺ
ſufficit fiat emplm ⁊ ponatur ſupꝛa frontem ⁊
⁊ timpoꝛa. Almanſoꝛ.

**Sief albũ. ℞. ceruſe ablute. ʒ. x. ſarco
colle groſſe. ʒ. iii. dꝛaga. ʒ. i. opii. ʒ. ſ. fiant
ex eis pillꝰe foꝛme lentis ſimiles. Pulꝰis ci
citrinꝰ. ℞. ſarcocolle groſſe. ʒ. x. aloes. ʒ. ii
croci. ʒ. ii. mirrhe. ʒ. i. licii. ʒ. ii. ⁊ his optie
tritis imittat pulꝰis cũ opꝰ fuerit. Puluiſ al
bꝰ. ℞. ſarcocollá albá ⁊ pingué q̃ mittit
in lac mlꝰieris ꝙ meliꝰ é cũ alicuiꝰ iuuécule
fuerit ⁊ dimittat in vmbꝛá donec ſiccet
⁊ terat optie ⁊ oibꝰ. ʒ. x. ipſius addatur
de ſief memithe. ʒ. ii. q̃ iteru3 optie trita re
ponant ⁊ cũ opꝰ fuerit i oculũ mittantuꝛ.
Sillanus.**

Hic põit Raſ deſcriptioné medicinar de q
bus dictũ é: ⁊ diuiditur i tres ſm ꝙ tres ponit
deſcriptiones. Secunda ibi. **Puluis citrinus**
Tertia ibi. **Puluis albus.** De pꝛima dicit ꝙ
ſief albũ i foꝛma ponatur ſic. ℞. ceruſe ablute
ʒ. x. ſarcocolle groſſe. ʒ. iii. dragagáti. ʒ. i. opii.
ʒ. ſ. fiát ex hiis pillꝰe ſilꝰes léti. Notandũ ꝙ illꝺ
colliriũ ualet i augmẽto ⁊ ſtatu obtalmie ⁊ nõ
i ꝑncipio. rõ dcá fuit ſupꝛa. **Pulꝰiſ citrinꝰ** Hic
ponit ſcꝺam deſcriptõné ⁊ dr̃ citrinꝰ. ℞. ſarco
colle. ʒ. x. aloes. ʒ. ii. croci. ʒ. ii. myrrhe. ʒ. i. licii
ʒ. ii. ex his optie trit mittatur pulꝰis cũ opꝰ fuẽit

Puluis albus Hic ponit tertiã deſcriptõ
nem: ⁊ dĩ puluis albuſ. ℞. ſarcocollaꝫ albaꝫ ⁊
pinguẽ que mittatur in lacte mulieris iuuẽcule
dimittatur ĩ umbra dõec exiccetur ⁊ teratur op
time ⁊ oibus. ʒ. x. ipſius addatur ſief menithe.
ʒ. ii. que iterũ optime trita reponãtur ⁊ cũ opus
fuerit in oculũ mittatur ad remouendũ lippitu
dinẽ: ⁊ eſt de quo fecit mentionẽ ſupra raſis.

De vlceribus oculoꝝ̃. Silla.

Notandũ circa rubricam ꝙ ulcꝰ ca
pitur dupliciter. Uno modo ꝑ ſolu
tione cõtinuitatis ſiue ſit cũ ſanie ſi
ue ſine ſanie Secũdo notandum
ꝙ cauſa ulceris oculoꝝ̃ eſt duplex. ſ. intrinſeca
⁊ extrinſeca. Extrinſeca ut caſuſ ⁊ percuſſio. In
trinſeca eſt hũoꝛ calidus acutꝰ ſalſus coꝛrodẽs
tunicas. ⁊ fit aliqñ ex ſucceſſiõe bothoꝛ. Aliqñ
ꝓpter percuſſionẽ. Tertio notandũ ꝙ ꝑ̃ncipi
um ulceris aliqñ ẽ interius ⁊ diſrũpitur exteriꝰ
i. diſrũpendo ꝓcedit. Aliqñ principiũ ulceris ẽ
ab extra ⁊ diſrũpendo ꝓcedit ab intra: ⁊ ð̃ iſtis
primũ eſt deterius ceteris. **Al.**

**Cum ĩ oculis foꝛtis doloꝛ ⁊ pũctõ
nociua ac pulſus ſentiũt ⁊ lachri
maꝝ fluit multitudo ⁊ cuꝫ palpe
bre eleuant ⁊ oculi apiunt loca q̃ ſunt ĩ al
bis ipſoꝝ iueniunt rubea. aut cuꝫ totũ fu
erit rubeũ: vnus locus magis rubere iuẽit
aut in nigredine locus aliquis albꝰ appa
ret puſtula iam in oculo extoꝛta ẽ. Ad hãc
v̊o curandã paſſionẽ neceſſariꝰ ẽ medicꝰ
valde iſtructus ĩ curis oculoꝝ nos tñ cura
tionis ipſiꝰ ſumas ⁊ aggregationeſ dicemꝰ
Dicimuſ itaqꝫ ꝙ vlcera q̃ ĩcoiũcta naſcũ
tur hoc ẽ ĩ albis oculoꝝ nõ adeo ſunt timẽ
da vt ea que in coꝛnea hoc ẽ in oculi nigre
dine fiũt. Deterius v̊o vlcerũ ẽ illud qð̃
in nigredine ſub pupilla exiſtit eminentia
nãqꝫ ad iſtum eſt velociter. Silla.**

Hic raſis determinat de ulceribus oculo
rũ: ⁊ diuiditur in quattuoꝛ. Pꝛio ponit ſigna
Secundo oſtendit q̃lis medicus ſit neceſſarius
ad curationẽ ulceris oculoꝝ̃. Tertio oſtẽdit ꝙ
ulcus oculoꝝ ẽ deteriꝰ. Quarto ponit curã. Se
cũda ibi. **Ad hanc v̊o.** Tertia ibi. **Dicimus.**
Quarta ibi. **Horũ aũt.** De pꝛia dicit ꝙ qñ
ĩ oculo apparẽt hec ſigna. Pꝛio foꝛtis doloꝛ ⁊
pũctio nociua ⁊ pulſatio ſentitur. Secũdum la
chꝛymarũ multitudo fluit ⁊ cuꝫ palpebꝛe eleuã
tur ⁊ oculi aperiũtur alba oculoꝝ apparent ru
bea ⁊ ſi totũ fuerit rubeũ unus locus iuenitur
magis rubere q̃ꝫ aliꝰ. Tertiũ q: in nigredĩe ocu
li. ſ. in coꝛnea apparet locus albꝰ iſtis ſignis ar
guere dẽmus ꝙ in oculo ẽ ulcꝰ ſiue puſtula ad
quã de neceſſitate ſequitur ulcus. Rõ ſignoꝝ̃
eſt pꝛĩa pꝛimi: quia ex materia calida pungitiua
cãtur doloꝛ ⁊ pũctio nociua. ſed pulſatio fit pp
generationẽ ⁊ augumentatõnem ſaniei. in cuiꝰ
generatõe fit ebullitio ⁊ pulſatio. Rõ ſecũdi q:
pp doloꝛẽ ẽ fluxꝰ hũoꝝ. unð̃ fit fluxꝰ lachꝛyma
rũ ⁊ multitudo. Rõ tertii q: rõne doloꝛis fit at
tractio ſanguinis ad cõiũctiuã unde alba ocu
loꝝ̃ apparent rubea. Ratio q̃rti q: coꝛpꝰ dya
phanũ dũ ꝯdẽſatur fit albuꝫ ut apparet de aq̃
ꝯgelata ⁊ ð̃ albũie oui cocto: q: fit dealbatio. ſꝫ
coꝛnea ẽ coꝛpꝰ dyaphanũ ⁊ pp generatõꝫ ulce
ris ꝯdenſatur ⁊ ſic dealbatur. ſꝫ qñ fit ulcus in
coniũctiua fit coloꝛ rubeꝰ: q: fit extenſio in uẽis
q: attrahitur ſanguiſ cũ ꝯiũctiã ſit coꝛpꝰ habẽs
uenas iõ apparet coloꝛ rubeꝰ. **Ad hanc vero.**

Hic oſtendit q̃lis dꝫ eẽ medicus ad curati
ones ulcerũ oculoꝝ dicens ꝙ ad curationẽ ne
ceſſarius ẽ medicꝰ ualde iſtructꝰ. Scð̃o dicit ꝙ
oñdit ſũmas ⁊ aggregationes curatõis. No
tandũ ꝙ cã pꝛimi ẽ q: medicus errans ĩ illa paſ
ſione cauſat nocumentum magnũ. iõ ⁊c̃. **Dici
mus ita.** Hic oſtendit ꝙ ulcus oculoꝝ ſit de
terius dicens ꝙ ulcera que ſunt in cõiunctiua:
q: in albo oculoꝝ nõ ſũt ſic timenda ſicut illa q̃
ſunt in coꝛnea. Ratio quia talia ulcera plus di
ſtant ab humoꝛe criſtallino ⁊ a pupilla q̃ ſũt ꝑ̃n
cipalioꝛa in uiſione. Secundo dicit ꝙ deteriꝰ
ulceꝝ ẽ quod ẽ in nigredine ſub pupilla. Ratio
q: ẽ magis ꝓpinquũ hũoꝛi criſtallino. **Al.**

**Horum aũt vlcerum curam cuꝫ flebo
tomia incipere debemus: ⁊ ſanguinis ex
trahere multitudinem ẜm ꝙ poſſibile fu
erit. Conſequenter autem venter ſoluen
dus eſt. Et eger ſibi cauere debet a carne ⁊
vino dulci ⁊ eſſe contentus herbis frigi
dis ⁊ in potu ſola aqua vti. Sil.**

Hic ponit curam ulcerum oculoꝛum. et di
uiditur in duas. Pꝛimo facit hoc. Secũdo po
nit curam ueſtigii remanentis poſt conſolidatõ
nem ulcerum. ſecunda ibi. **Cum autem.** Pꝛi
ma in tres. Pꝛimo ponit curam per euacuatio
nem. Secundo per dietam. Tertio per localia
que applicantur ab extra. ſecunda ibi. **Et eger**
Tertia ibi. **In oculo vero.** Pꝛima in duas.
Pꝛimo ponit curam per flebotomiam. Secũ
do per medicinaꝫ. ſecunda ibi. **Conſequenter**
De pꝛima dicit ꝙ debemus incipere curam ul
cerum oculoꝛum per flebotomiam extrahendo
multitudinem ſanguinis ẜm ꝙ fuerit poſſibile.

Notandū ſi ſit magna repletio ꝯpetit flebo
tomia de ſaphena eiuſdē partis deinde de baſi
lica. deinde de cephalica: ⁊ ſi non ſit magna re
pletio ſufficit de baſilica. Ratio predictorum ē
qꝛ per flebotomiā ꝓhibetur fluxus humoꝝ ad
oculos: qui ſit in ulceribus oculoꝝ. Secūdo
notandū ꝙ ad idem ualēt uentoſe poſite ſupra
ſpatulas ⁊ i collo cū ſcarificatōe. **Conſequen
ter autem.** Hic ponit curam per euacuationeꝫ
per medicinas: dicens ꝙ poſt flebotomiā uen
ter debet euacuari. Nota ꝙ illa euacuatio d̄
bet fieri cū mirobalanis mānа ⁊ ſucco fructuū
ſolubilium: qꝛ materia ulcerū ē acuta mordifi
catiua. Ad idē ualet euacuatō facta cū cliſte
ri. Notandū ſecundo ꝙ poſt euacuationem
uniuerſalē eſt ꝯueniens euacuatio per gargariſ
ma ⁊ ſternutationē facta. **Et eger.** Hic pōit cu
rā per dietam ⁊ dicit primo ꝙ eger debet caue
re ſibi a carne ⁊ uino dulci. Ratio qꝛ multipli
cant humores maxime calidos ⁊ acutos q mul
tiplicati de facili currūt ad locū ⁊ augent ulcus
Secundo dicit ꝙ dꝫ eē ꝯtentus herbis frigidiſ
Ut ſūt ſpinachia lactuca portulaca cucurbita
⁊ endiuia. rō qꝛ remittunt acuitatē generando
humorē frigidum. Tertio dicit ꝙ i potu dꝫ uti
ſola aqua: qꝛ uinū ē uaporoſū ⁊ eēnt cā diſſolu
tionis humorū in loco ulceꝝ. Al.

**In oculo v̄o initio ſief albū cū lacte mu
lieris ē mittendū. ⁊ ſi pulſuſ iā alleuiari ⁊
ſedari videtur ſperandū ē ꝙ egritudo ſol
uatur ſine ſaniei collectione. Quod ſi pul
ſatio pōt ſanguis extractionē ⁊ ventris ſo
lutionē ac ſief albi imiſſionē quieſcere nō
videtur parua fidutia i hoc quod diximꝰ
eſt habenda.** Sillanus.

Hic ponit curā ulceris oculi p remedia loca
lia q̄ approximantur ab extra ⁊ diuiditur in du
as. Primo ponit curā qn̄ puſtula fiunt parua
Secūdo qn̄ fiunt magna. Secūda ibi Qn̄ fue
rit. Prima i duas. Primo ponit unū locale ꝙ
ꝯuenit in gn̄atione ſaniei. Secūdo ponit aliud
quod ꝯuenit qn̄ materia cōuertit ad ſaniē. Se
cūda ibi. Eſt itaqꝫ prima i duas. Prio facit ꝙ
dictū ē. Secūdo pōit ſigna q̄bus dꝫ cognoſcē
qn̄ egritudo remouebitur ſine collectōe ſaniei.
⁊ qn̄ nō. Secūda ibi ꝙ ſi pulſus. De pria dicit
ꝙ i oculo a principio ē mittendū ſief albū cū la
cte mulieris. rō qꝛ repercuſſiuū: ⁊ ſic ꝓhibꝫ flu
xū materie ad locū ulceꝝ. Quod ſi pulſus. Hic
ponit ſigna ⁊ docet cognoſcē qn̄ egritudo ī mo
uebitur ſine collcōe ſaniei ul' qn̄ nō. Prio dicit
ꝙ ſi pulſatio uidetur alleuiari ⁊ remitti ſperā
dū ē ꝙ egritudo terminabitur ſine collatiōe ſa
niei. Secundo dicit ꝙ ſi pulſatio uideatur alle
uiari ⁊ remitti meliꝰ ⁊ ſi nō remittitur prio p fle
botomia ⁊ ſolutinnē uentris ⁊ miſſionē ſief albi
hūda ē parua fiducia. rō p̄dictoꝝ ē qꝛ pulſatio
cauſatur rōne generatōis ſaniei ꝓpter bullitio
nē humoꝝ acutorū. Sꝫ ſi pulſatio remoueatur
ſignū ē ꝙ ſanies non generatur. Al.

**Eſt itaqꝫ tūc ſief de olibano mittēdū i ocu
lū ⁊ pila aliq̄ oculo ſupponēda ⁊ cū liga
tura ſtringenda an̄ v̄o q̄ꝫ hoc eueniat ocu
lus ſuauiter eſt ligādus ⁊ ſine ſuppoſitiōe
pile ⁊ non ceſſes in oculū de ſief de thure
ſepe diſtillare donec ſanies in pila uideat̄
Ex quo eni hoc viſū fuerit ſief de plūbo
vti neceſſe ē vſquequo ꝓfunditas ſiat pla
na ⁊ tota raro generet̄. ea tn̄ que diximus
tunc ſunt facienda cū puſtula n̄ ē magna**
Sillanus.

Ponit curā per aliud locale quod ꝯuēit qn̄
materia cōuertitur ad ſaniē ⁊ diuiditur i duas
Primo ponit curā p mūdificatiua. Secūdo p
carnē generātia. Secūda ibi. Ex quo eni. De
prima dicit ꝙ qn̄ ſanies generatur tūc ſief d̄ oli
bano dꝫ mitti in oculū. ſecūdo dicit ꝙ pila ocu
lo ē ſuppōenda ⁊ cum ligatura ſtrīgenda. Ter
tio dicit ꝙ tu nō debes ceſſare mittere uel diſtil
lare ſief in oculo donec ſanies apparet i pupil
la. Notandū ꝙ ulcꝰ oculi pōt mūdificari tripli
citer: ⁊ ita quodlibet ulcꝰ. ſ. primo cū abſterſiuiſ
ut idromelle facto cū aq̄ pluuiali ⁊ mell' roſ. co
lato ⁊ ꝙ ponatur pānus duplicatꝰ ſupra oculū
ſecundo cā attractōis ſaniei ſicut cū collirio ra
ſis colato ⁊ quo ponatur armoniacū quod ma
xime attrahit imo ſm auctores trahit ſagittam
a corpore. Tertio cū deſiccatiuis ut cū puluere
trichie dicto ſupra: ⁊ iſte tertius modꝰ ē pericu
loſus. Ad propoſitum capitur ſecundo modo
⁊ ponitur ut ſupra. Ex quo eni. Hic po
nit curā per carnē generantia: ⁊ dicit ꝙ poſtq̄ꝫ
uiſum fuerit erit neceſſe uti ſief de plumbo quo
uſqꝫ ꝓfunditas fuerit plana ⁊ tota caro genere
tur. Ratio patet quia tale ſief eſt generatiuum
carnis ⁊ unitiuū qꝛ ē deſiccatiuatiuum non ſup
flue ⁊ hoc conuenit in generando carnē ad de
ſiccandum humiditatem ſuperfluam membri
que impediret generationē carnis. Secūdo
dicitur quod ea que dicta ſunt: ſunt facienda cū
puſtula non eſt magna. ratio quia in uulnē ma
gno requiritur fortius unitiuum quod non eſt
in illo collirio. Almanſor.

Quoniam cū magna fuerit. fuerintqꝫ

qꝫ iuxta pupillá:aut inferius:é tūc neceſſe
ut cū eleyſir medicef ne vuea egrediatur
ad pile quoqꝫ ſuppóem ⁊ ligaturá é rede
undū. Eger pꝛeterea ſemper ſupinus iacef
debet ⁊ a foꝛti motu abſtinere. Silla.

Hic ponit curam qñ puſtula fuerit magna
⁊ diuiditur in duas. Pꝛimo ponit curá p vnuꝫ
locale. Secúdo pōit per q̄dam alia. ſecūda ibi
Eger pꝛeterea. De pꝛima dicit ꝙ ubi fuerit
puſtula magna circa pupillam uel iferiꝰ tūc erit
ei neceſſe ut in cura appꝛoxietur eleyſir. i. quod
dam medicamé ne uuea egrediatur. rō qꝛ foꝛti
ter exiccat hoc colliriū ⁊ foꝛtiter é unitiuū ut pꝫ
per ingredientia. Secūdo dicit ꝙ redeūdum é
ad ſuppoſitioné pile uel ligature. rō pꝫ. Eger
pꝛeterea. Hic ponit curá per quedaꝫ alia lo
calia: ⁊ dicit ꝙ eger dꝫ iacere ſupinus. rō ut hu
moꝛes fluant ad parté ꝯtrariá oculoꝝ. ſ. ad par
tem poſterioꝛé. Secūdo dicit ꝙ debet abſtinef
a foꝛti motu: qꝛ talis diſſoluit hūoꝛes qui diſſo
luti fluūt facilius ad oculū. Al.

Cum aūt caro in loco vlceris perfecte
generata fuerit. uel locus apoſtematis car
ne repletus fuerit remanebit ibi i oculo al
bedo. ꝙ ſi vlcus pꝛofundū fuerit: albedo
erit groſſa. ⁊ ſi in ſuperficie tm̄ cornee fue
rit erit ſubtilis. vlcus quoqꝫ ſi a pupilla fu
erit remotū ⁊ ſteterit ſepatim p ſe veſtigi
um illud quod redimet nichil mali faciet
Si aūt iuxta pupillá qñqꝫ fuerit pꝰ vlceris
curationé veſtigium remanens pꝛohibe
bit viſionem. Sil.

Hic ponit curá ueſtigii remanentis pꝰ con
ſolidationé ulceꝝ ſeu uulnerū. ⁊ diuiditur i tres
Pꝛimo ponit uel docet cognoſcere qñ albedo
remanens é groſſa ul' ſbtil'. Secundo docꝫ co
gnoſcere qñ ueſtigiū remanens nō ipedit uiſio
né ⁊ qñ ſic. Tertio ponit curá. ſecūda ibi. Ulcꝰ
quoqꝫ. Tertia ibi. Quapꝛopter. De pꝛia
dicit ꝙ cum caro fuerit in loco ulceris pfecte ge
nerata remanebit in oculo albedo. Rō qꝛ pp
condenſationé factá in mébꝛo habente diafani
taté fit albedo ⁊c̄. Secundo dicit ꝙ ſi ulcus fue
rit pꝛofundū albedo erit groſſioꝛ. Rō qꝛ fit ma
ioꝛ condéſatō: ⁊ ſi ulcus fuerit ſupficiale albedo
erit ſbtilis. rō qꝛ nō fiet táta ꝯdenſatō. Notá
dū ꝙ pꝰ curá ulceꝝ oculoꝝ tria pñt remanere.
Pꝛimū é cicatrix que nō pōt pfecte curari i mé
bꝛo ſpmatico: ſed paliari. Secūdū é coloꝛ albꝰ
⁊ talis pōt recipe curá uel magná paliationem.
Tertiū é albugo ⁊ q̄dá ſupfluitas uuee q̄ nō eſt
pfecte curata ſeu remota i cura ⁊ eſt ſuper coꝛ
neam ⁊ uacatur pánus ſeu tela. ⁊ de hoc deter
minabitur ifra: Ulcus quoqꝫ. Hic docꝫ co
gnoſcere qñ ueſtigiū remanens nō ipedit uiſio
né ⁊ qñ ſic. Pꝛimo dicit ꝙ ſi ulcus fuerit remo
tum a pupilla ⁊ ſteterit ſepatum tunc ueſtigiuꝫ
remanens non ipedit uiſioné. Secundo dicit ꝙ
ſi ulcus fuerit iuxta pupillá tunc ueſtigiū rema
nens poſt curationé ipedit uiſionem. Ratio qꝛ
poterit coopire ⁊ reſtringere foꝛamen pupille.
unde non poterunt recipi ſpés uiſibiles i criſtal
lina. Al.

Quapꝛopter tūc utenduꝫ eſt rebuſ ⁊
medicinis quibꝰ veſtigiū quod diximꝰ ab
ſtergi ⁊ deleri poſſit. Sief de thure. ℞.
armoniaci ſarcocolle amboꝝ añ. ʒ. v. thu
ris. ʒ. x. croci. ʒ. ii. cōficianf ex mucillagine
fenugreci ⁊ fiat ex eis ſief. Sief de plum
bo. ℞. plūbi vſti antimonij tucie ablute:
calcucecume nō gūmi arabici dꝛagagantt
oium añ. ʒ. viii. opii. ʒ. ſ. teranf ⁊ cū páno
ſiricino q ſit ſubtiliſſimꝰ cernáf ⁊ cribellé
tur ⁊ conſperganf ex aqua pluuiali ⁊ fiát
ex eis ſief. Sief ex quo caro in vlceribus
oculoꝝ generaf ⁊ vuee egreſſio ꝓhibetur
⁊ veſtigiū ſubtiliatur. ℞. climie ablute tu
cie ablute ceruſe antimoni thuris omniuꝫ
añ. ʒ. ii. myrrhe. ʒ. i. ſarcocolle groſſe. ʒ. i.
⁊. ſ. ſanguis dꝛa. aloes opii añ. ʒ. i. fiat ex
eis ſief. Eleyſir quo eſt vtendum cum ti
metur ne ex vlcere vuee ſequatur egreſſio
℞. antimonii ematitj āboꝝ añ. ʒ. x. acatie
ʒ. iii. aloes. ʒ. i. teranf ⁊ fiant ex eis ſif. ⁊
admiſtrentur apud neceſſitatem. Sil.

Hic ponit curam ⁊ diuiditur in duaſ. Pꝛi
mo ponit curam in generali. Secūdo ponit de
ſcriptionem quarūdam medicinarū. ſ. collirio
um de quibus ſupꝛa fecet mentionem. ſecūda
ibi. Sief. De pꝛima dicit ꝙ iam utendum é
medicinis quibus ueſtigiū remanens poſſit ab
ſtergi ⁊ deleri. Sief. Hic raſ ponit deſcripti
onem quarundam medicinarū. ſ. colliꝛioꝛū de
quibus fecit mentionem. ⁊ diuiditur i quattuoꝛ
ſm ꝙ quattuoꝛ ponit deſcriptōes. Partes pa
tebunt. De pꝛima dicit ꝙ ponit deſcriptōnē
ſief de thure que talis eſt. ℞. armoniaci ſarco
colle añ. ʒ. v. thuris. ʒ. x. croci. ʒ. ii. aſpergantur
ex mucilagine fenugreci ⁊ fiat ex eis ſief ⁊ iſtud
collirium eſt mundificans per uiam attractōis:
ut dcm̄ fuit ſupꝛa ⁊ dꝫ diſtépari q̄libꝫ uice cum
lacte mulieriſ. Sief. Pōit deſcriptōné ſief de
plumbo ⁊ eſt talis. ℞. plumbi aduſti antimo
nii thucie ablute calcn cecumenon gūmi arabi

ci dragagáti oium añ.ʒ.viii.opii.ʒ.ſ.terátur ⁊
cú páno ſbtiliſſimo ꝺ ſirico attaminétur ⁊ cóſp
gátur ex aq̃ pluuiali fiát ex eis ſief.⁊ tale é carni
um generatiuú et conſolidatiuú in ulcere puo.
Sief. Ponit deſcriptionem alterius ſief ex
quo caro in ulceribus oculoꝝ generatur ⁊ uuee
egreſſio prohibetur ⁊ ueſtigiú ſubtiliatur ⁊ eſt.
℞.clymie ablute tucie ablute ceruſe antimonii
thuris oium añ.ʒ.ii.myrre.ʒ.ſ.ſarcocolle groſ
ſe.ʒ.i.ſ.ſanguinis draconis aloes opii omniú
añ.ʒ.i.fiat ex eis ſief cum aqua pluuiali ⁊ ualet
ad generandú carné in uulnere magno: q2 mul
tum cóſumit húiditaté.ſecundo q2 ualet ad pro
hibendú egreſſionem uuee:quia é forte unitiuú
ꝓpter eius ſtipticitaté.**Eleyſir.** Ponit ꝺſcri
ptioné ſief dicti eleyſir ⁊ é tale.℞.emathit.anti
monii amboꝝ añ.ʒ.x.achacie.ʒ.iii.aloes.ʒ.i.
fiat ex eis ſief ⁊ admiſtretur apud neceſſitatem
eius ⁊ ualet ne ſequatur egreſſio uuee propter
eius ſtipticitatem.

De his q̃ extriſecus cadút in oculis. Al.

**Umatur reſina et per oculú tra
hatur.et extrahit illud quod in
oculo cecidit. Sillanus.**

Hic raſ docet ŕmouere ea que cadút i ocul'
ut pilus uel palea dicés ꝙ debet ſumi reſina.i.
gúmi pini ⁊ trahi per oculú quia extrahit quod
cadit in oculú ratio dicti eſt quia reſina rõe ſue
gúmoſitatis é cá ut ea que cadunt in oculis ad
hereant ⁊ exeant cum ea. Notandú ꝙ loco
illius docent auctores lauare oculú cum aqua
calida dulci. Ad idé ualet ſepe mitteŕ lac ab
ubere in oculú. Secundo notandú ꝙ ſi non
ualent predicta eleuatur palpebra ſuperior ⁊ ex
trahatur cú ungula parua ul' corigia gracili ul'
tenaculis ⁊ inuerſetur palpebra ſuperior.

De albugine q̃ fit in oculo. Sil.

Otandú circa rubricam ꝙ ſex ſunt
paſſiones oculorú que inter ſe hñt
ꝯuenientiá ⁊ ꝺñam.ſ.nubes tela al
bugo pánus macula ⁊ ungula.Có
ueniút in hoc quia pñt fieri ex húore eodé: ⁊ ut
plurimú fl'atico.ſed differút in groſſitie ⁊ ſbtili
tate in profunditate ⁊ ſuperficie:quia nubes fit
ex pauca materia exñte in ſuperficie cornee. Al
bugo fit ex groſſiori materia q̃ȝ tela:ió apparȝ
ibi color albus.Macula é ex groſſiori ⁊ pluri
materia q̃ȝ albugo.⁊ ideo ſemper magis profú
datur ad itra.Pánuſ fit ex groſſiori ⁊ pluri ma
teria q̃ȝ aliqua dictarú ⁊ fit ut plurimú in ꝯiun
tiua:⁊ é ad modú carnis addite. raſ ponit ſo
lú curam albuginis ⁊ ungule quia eadé é ⁊ mã
⁊ cura aliarú macularú ⁊ ex eiſdé.curatur.**Al.**

**Lbugo que in oculis contingit eſt
veſtigiú poſt ulcerum curationeȝ
remanens qñ cóſolidantur. que
cum in oculis pueroꝝ fit leuior é ad curá
dum q̃ȝ cum ſenibus.Cú eni fit in ſenib⁹
fortaſſe ad ſanandú ípoſſibile eſt niſi ſub
tiliſſima fuerit. Silla.**

Hic raſ determinat de albugine oculi ⁊ di
uiditur in tres. Primo ponit quid ſit albugo.
Secundo oñdit quando é facilis curatóis ⁊ qñ
difficilis. Tertio ponit curá.ſecúda ibi. **Que
cum.**Tertia ibi. **Hec aút.** De pria dicit ꝙ
albugo q̃ contingit í oculo é ueſtigiú remanés
poſt cóſolidationé ulcerú qñ conſolidantur.
Que cum. Hic ponit curá qñ eſt facilis cu
ratónis ⁊ qñ difficilis ⁊ dicit ꝙ ubi albugo fiat
in oculis puerorum talis eſt leuior ad curam
dum q̃ȝ quando ꝑuenit in proceſſu etatis.Ró
q2 húores ad oculú ꝑuenientes ſunt magis re
ſolubiles ⁊ tunice oculoꝝ ſunt rariores magis
ſuſceptibiles alteratóis.Secundo dicit ꝙ ſi al
bugo fiat in etate poſt pueritiá:ut in iuuentute
uel ſenectute talis é ípoſſibilis curatóiſ niſi fue
rit ſubtiliſſima.ró q2 humor faciens albuginé
é groſſior ⁊ tunice oculoꝝ ſút duriores. Quod
ſubdit pȝ q2 ꝓpter facilitaté ⁊ ſubtilitaté reddi
tur facilis reſolutóis. Notandú ꝙ ſignum
remanés poſt cõſolidatióȝ ulceris.Primú é ci
catrix ⁊ de hoc nó é ſermo:q2 nó pót durari.ſe
cundum é quedá infectio cauſata a fl'ate in cor
nea ⁊ uocatur albugo ⁊ de tali é ſermo. No
tandú ſecundo ꝙ albugo curatur ueloci⁹ í pue
ris q̃ȝ í iuuenibus ⁊ ſenib⁹ ⁊ ſimiliter í iuuenib⁹
q̃ȝ ſenibus.Ratio é duplex. Prima quia í pue
ris humores ſunt ſubtiliores q̃ȝ í iuuenibus ⁊
ſenibus:⁊ ſpecialiter ſenibus.licet uirtus ſit de
bilior in ſenibus quare ſunt magis apti reſolu
tioni.Secúda cá é q2 í pueris oculoꝝ humoreſ
ſunt clari ⁊ túice rariores q̃ȝ in iuuenibus ⁊ ſe
nibus:unde maior poteſt fieri ⁊ uelocior altera
tio ⁊ per conſequens curatio. **Al.**

**Hec aút paſſio ex his medicaminib⁹ cu
randa é poſtq̃ȝ eger balneú ingreſſus fue
rit aut facié ſup vaporé aq̃ calide quouſȝ
rubea ſit.enuerit:ſi tñ ex hoc medicamie
í venis rubedo oculi ⁊ dolor ꝑuenuerint
p aliquos dies ab eo qeſcendú donec ocu
lus qeſcat ⁊ poſt ad idé remouendú.Me
dicamen valde vtile ad albuginem remo
uendá ⁊ cito eradicádá ego quoqȝ ñ vidi
ꝙ ego meli⁹ aut eq̃le eét ad albuginé ŕmo**

uendam . ℞. maſſacumie ſpume maris : ſtercoris magni lacerti baurach zuccari hygẽi oiũ añ. partes equales. deinde ſumãtur accori celidonie oium añ. partes. x. coquãtur in. lb. i. aq̃ donec ad q̃rtã. redeat ⁊ coletur ⁊ ex hac aqua ĩbibãtur ſpẽs quas diximꝰ ita ꝙ ↄficiãtur ex ea ⁊ ſiccentur in umbra. deĩde iterũ terantur ⁊ conſpergãtur ut priꝰ ⁊ ſiccẽtur. Almanſor.

Q. ð poſtq̃ȝ quater factũ fuerit ſiccent ⁊ terantur ⁊ in oculis mittantur. hoc eniȝ medicamen nulli ut ꝑdiximus comper exiſtit in remotõe albuginiſ. remouet eni hoc medicamen groſſam albuginẽ etiã ex ocul' animalium. Silla.

Hic ponit curã per unũ locale. ſ. ꝑ balneũ ⁊ uaporationẽ. Secũdo per aliud locale. ſ. per colliriũ. Secunda ibi. Medicamen. De pͥma dicit ꝙ hec paſſio ẽ remouẽda faciẽdo egr balneari. uel faciendo faciẽ egri ſupra uaporeȝ teneri aque calide uſquequo rubeſcat. Secundo dicit ꝙ ſi ex his ꝓueniat rubedo ⁊ dolor in oculo quieſcendũ ẽ ⁊ poſt ad idẽ redeũdũ.

Notandũ ꝙ anteq̃ȝ predicta ↄpetãt requiritur debita purgatio corporis per flebotomiam ꝑ medicinas per gargariſmata ꝑ ſternutoria ⁊ ſilĩa de quibus dictũ ẽ ſupra. rõ patet : quia fieret maior diſſolutio. Notandũ de rõne dcõrũ ⁊ prio primi dicti ꝙ albugo fit ex materia flegmatica groſſa. iõ indiget mollificatõe ⁊ ſbtiliatione ut diſponatur ad reſolutionẽ. ſed hoc facit balneũ ⁊ ſuffumigatio aque calide. ⁊ ideȝ facit ſi ĩ aqua coquatur malua biſmalua palea ordei ⁊ auene. ſilr̃ aqua decoctionis fenugreci experta ẽ. rõ ſecundi : quia ſi balneũ ⁊ euaporatõ ſint cauſe rubedinis ⁊ doloris eor dimiſſio dȝ eẽ cã mitigatõnis quod ſubdit quia ẽ redeũdũ Ratio ut fiat bene mollificatio ⁊ ſubtiliatõ ⁊ pͥparatio ad reſolutionẽ. Medicamen. Hic ponit curã per aliã medicationẽ ſeu per aliõ locale. ſ. colliriũ dicens ꝙ medicamẽ ualde utile ad remouendũ albuginẽ cito quo non repitur melius nec equale ẽ. ℞. maſſacumie. i. aq̃ nitri ⁊ dĩ aqua uaſor uiridiũ ſpũe maris ſtercoris magni lacerti. baurach zuccari hygeri oiuȝ añ partes eq̃les. Deinde ſumãtur accoũ celidonie ambor añ. ʒ. x. coquãtur in. lb. i. aq̃ donec redeant ad q̃ȝtam coletur ⁊ ex aq̃ imbibas ſpẽs quas prediri ita ꝙ conficiãtur ex ea ⁊ ſiccentur in umbra. deinde iterũ terãtur ⁊ aſpergãtur ut prius ⁊ exiccẽtur : ⁊ poſtq̃ȝ q̃ter factum fuerit ſiccẽtur ⁊ terãtur ⁊ in oculũ mittantur : ⁊ remouet hͦ medicamen groſſam albuginẽ etiã in oculis aialiũ. Notandũ ꝙ ratio dicti ẽ quia hͦ medicamen eſt abſterſiuum ⁊ cõſũptiuũ : ut pȝ per materialia ingredientia q̃ nõ ſunt coroſiua ⁊ ſic eſt extra periculũ. Notãduȝ ſecũdo ꝙ albugo ul' macula aut eſt recens aut antiq̃. ſi recens ↄpetunt ſpãliter q̃ttuor colliria. Primũ ꝙ iniciatur ſiue iniectetur lac mulieris frequẽter ⁊ poſtea puluis ſbtiliſſimus oſſis ſepie. Secũdũ colliriuȝ ualet. ℞. ſucci folior papaueris ruffi. ſucci centauree minoris facta reſidentia añ ℥. i. mell'. ℥. ii. miſce. Ad ideȝ ualet ſucꝰ herbe paſſerine ⁊ ẽ herba cuȝ q̃ paſſeres recuperãt ſibi uiſum. Tertiũ ẽ. ℞. ſtercoris irundinis ſbtilr̃ puluerizati. ℥. ſ. faui mell' ꝙ ſufficit ad incorporandũ miſce ⁊ incorporẽtur cum aq̃ accori : uel eufragie fiat colliriũ ⁊ ẽ mirabile. Quartuȝ eſt quo utitur gerardꝰ cõiter. ℞. ſpume maris ʒ. ii. zuccari albi. ʒ. i. fiat puluiſ ſbtiliſſimꝰ. ſed ſi albugo ſit antiq̃ dȝ prio mollificari albugo cuȝ lacte ⁊ aqua decoctionis fenugreci : uel malue biſmalue palee ordei ul' hauene poſtea ↄueniũt colliria . Primũ ẽ raſ quod ẽ ſumme bonum. Secundũ ẽ colliriũ corticuȝ ouor recentiuȝ modicum ↄbuſtor ſtercor lacerte uiridis ſpũe maris ſarcocolle nutrite in aqua celidonie. ceruſe lote añ. ʒ. i. lapidis calaminaris thucie bñ ꝑ̃parate ſerapi galbani añ. ʒ. ſ. oſſis ſepie. zinzib. al. añ. ℈. i. fellis vulturis. ℈. ii. puluerizãda puluerizẽtur ſbtiliter miſce cuȝ aq̃ celidõie. Tertium eſt ſecretuȝ ⁊ eſt aq̃ roſmarini facta ſub terra : ⁊ fit hoc mõ. hẽatur olla uitrea munda ⁊ impleatur floribus rorıſmarini ⁊ ponatur ſb terra in eſtate calida per. xl. dies. Aqua illa uocatur aqua roſmarini. Quartum ẽ. ℞. florũ eris ʒ. i. thuris. ʒ. ii uitrioli uiridis de quo fit incauſtruȝ. ʒ. ſ. ſpume maris celidonie rute roriſmarini añ. ʒ. xii. illa quattuor. ſ. celidonia ruta roſ. rubea. ⁊ accori piſtẽtur taȝ diu donec medietas ſit cõſumpta coletur ⁊ cum illa colatura miſceatur puluis aliarũ rer ⁊ ſiccẽtur in umbra ⁊ poſt exiccationẽ terãtur iterũ ſuper marmore ⁊ fiat hoc q̃ter . in fine autẽ optime teratur ⁊ cribelletur ⁊ cum pẽna ponatur ſuper albula. Hoc medicamen ↄfortat uiſum ⁊ delet albuginẽ abſq̃ȝ dolore ⁊ anguſtia. Notãduȝ tertio ꝙ ultimũ remediuȝ ẽ ꝙ remoueatur albugo ꝑ cirurgiam cum acu ⁊c̃.

De ſcabie palpebrarũ et ſebel. Sil.

Otandũ circa rubricã ꝙ ſebel ẽ morbus officialis cauſatus ex repletione uenar oculi ⁊ maxime cõiunctiue.

Notandũ ſo ꝙ ĩ illo caſu ſeu morbo poſſũt

eē qnqꝫ moꝛbi officiales. Pꝛimo ī uia qꝛ oppilatio. Secundo figura qꝛ illud quod dꝫ eē gibboſum in oculo eſt planū: uel ecōtra. Tertio in quātitate qꝛ ē additio rei pꝛeter naturā. Quarto ī numero qꝛ ē aliquid pꝛeter naturā ſupꝛa ꝯiunctiuā. Quinto ī ſitu quia eſt inſuperficie illō̃ quod debet eē in pꝛofundo. Notandū tertō ꝙ repletio pōt eſſe per uenas extrinſecas ⁊ tūc eſt magna ī facie ⁊ rubedo ⁊ qn̄qꝫ peruenit per uenas intrinſecas ⁊ tunc non apparet tanta rubedo. Nota quarto ꝙ ſcabies ē aſperitas ꝑua cū rubedine accn̄s pōt obtalmiā ⁊ ulcera ⁊ exiſtit intrinſeca parte palpebꝛe aſſimilatur: cū palpebꝛa cū inuerſatur ⁊ ſpecialiter cronica ficui ſicce ſciſſe uel diuiſe. Notandū quīto qꝺ cā huius egritudinis ē plurimū ut egritudo antecedens ut obtalmia uel ulcus: ſed cā cā tenēs ē carnoſitas generata a materia ſalſa deriuata a cerebꝛo per uenas ad oculū. Notandum ſexto ꝙ ſil' Raſ determinat de ſebel ⁊ ſcabie in eodem capitulo: qꝛ per eaſdem medicinas ī mouetur. Dixit tamen Gerardus ꝙ nūqꝫ uidit ꝙ ſebel curaretur niſi cum ferro. Notandum ſeptimo ꝙ ſigna huius paſſionis ⁊ utriuſqꝫ habentur ex uiſu ⁊ ex tactu ⁊c. Almanſoꝛ.

Um palpebꝛe inuerſat̄ ⁊ interius apparet rubea ⁊ aſpera ⁊ ſcabieſ adeſt. Et cum ſuper alba oculoꝛū ⁊ ſuper nigrediné videt̄ ſimilitudo pāniculi ex uenis rubeis ⁊ groſſis teſtis adeſt paſſio que vocat̄ ſebel. Hic vero due paſſiones ſunt graues ⁊ cronice ⁊ uix curabiles. Sillanus.

Hic determinat de ſcabie ⁊ ſebel: ⁊ diuiditur in tres. Pꝛimo ponit ſigna. Secundo oſtēdit quomodo he paſſiones ſe habēt ad curationē. Tertio ponit curā. Secunda ibi. **Hic vō duo.** Tertia ibi. **Patiens.** Pꝛima diuiditur ī duas. Primo ponit ſigna ſcabiei. Secūdo ponit ſigna ſebel. Secunda ibi. **Et cū ſup** De prima dicit ꝙ cū palpebꝛa inuerſatur ⁊ interiꝰ apparet rubea ⁊ aſpera tūc ē ſcabies. **Et cū ſup.** hic ponit ſigna ſebel ⁊ dicit ꝙ cū ſuper alba oculoꝝ ⁊ ſuper nigrediné uidetur ſimilitudo pāniculi ex uenis rubeis ⁊ groſſis teſtis tunc eſt ſebel. **He vō due.** Oſtendit quomodo ſe hn̄t ad curā: dicens ꝙ hee due paſſiones ſūt g̃ues ⁊ cronice ⁊ quaſi incurabiles. Ratio qꝛ materia ē multa ⁊ ualde groſſa: quare ē difficilis ad remouendū: iō aliqn̄ opoꝛtet facere icisionē cum ferro. Almanſoꝛ.

Patiens tn̄ dum ſanꝰ eſt flebothomia ex bꝛachio ⁊ fronte ⁊ ventris ſolutione vti debet. Et in comeſtione vitare dactilos ⁊ ſiſamos de melle ⁊ vitet ebꝛietatē. Sil.

Hic ponit curā ⁊ diuiditur in duas. Pꝛimo ponit curā qn̄ iſte paſſiones ſūt recētes. Secundo qn̄ ſunt cronice. ſecūda ibi. **Qō ſi paſſiones.** Pꝛima in tres. Pꝛimo ponit curā ꝑ euacuationē. Secūdo per dietā. Tertō per illa que appꝛoximātuꝛ ab extra. ſecūda ibi. **Et in comeſtione.** Tertia ibi. **Et qn̄ nō.** De ꝑ̄ma dicit ꝙ patiēs dꝫ uti flebotomia facta ex bꝛachio ⁊ frōte ⁊ ſolutōe uentris. Notandū ꝙ anteqꝫ ponatur medicamen in oculo cōpetit flebotomia ⁊ ſolutio uentris ad ꝓhibendū fluxū hūoꝝ ad oculū. **Et in comeſtione.** Hic pōit curā per dietā ⁊ dicit ꝙ in comeſtione dꝫ euitare dactilos ⁊ ſiſanos de melle. rō quia ex iſtis multiplicatur materia ⁊ ponitur apta ad fluxū ad oculos. Secūdo dicit ꝙ debet euitare ebꝛietatem. rō quia replet cerebꝝ ⁊ oculos. Alman.

Et qn̄ non eſt plenus ſepe ingredi balneū eſt ei utile. Sillanus.

Ponit curam per ea que appꝛoximantur ab extra. ⁊ diuiditur in duas. pꝛiō ponit ꝑ balneū. ſecūdo per colliria. ſecūda ibi. **Et frequēter.** De pꝛima dicit ꝙ qn̄ coꝛpus nō ē plenū: ſepe ingredi balneū ē utile. rō quia ſubtiliat et mollificat materiā ⁊ diſponit eam ad reſolutōꝫ ⁊ dicitur qn̄ coꝛpus non ē plenū: quia in coꝛpe pleno fieret maioꝛ fluxus ad locū. iō ⁊c. Al.

Et frequenter īmittere oculo ſief rubeum ſil̄r cōfert. Sief rubeū ℞. ematitis colcothar cōbuſti ambaꝝ an̄. ʒ. iii. heris. vſti ʒ. ii. myrrhe croci amboꝝ an̄. ʒ. i. pipis longi. ʒ. ſ. cōſpergant̄ ex vino veteri ⁊ fiat ex eis ſief. His ꝑ̄terea egritudibꝰ confert ſief viride. cuius deſcriptio in. c. de vngula cōtinetur. Sillanus.

Hic ponit curā per colliria ⁊ diuiditur ī duas ſm ꝙ duo pōit colliria. ſecūda ibi. **His ꝑ̄terea.** De pꝛia dicit ꝙ ſepe mittē in oculū ſief rubeū ē utile. rō qꝛ tale ē abſterſiuū ⁊ ꝯſūptiuū Scdō ponit deſcriptōꝫ ſief ꝑ̄dci ⁊ ē talis. ℞. ematitis colcothar ꝯbuſti an̄. ʒ. iii. eris uſti. ʒ. ii. myrrhe croci an̄. ʒ. i. pipis longi. ʒ. ſ. ꝯſpgā tur uino ueteri ⁊ fiat ex eis ſief ⁊c̄. **His ꝑ̄terea.**

Hic pōit curā ꝑ aliō ſief dicēs ꝙ ī hiſ ābabꝰ egritudinibus confert ſief uiride. Deſcriptio ponitur in capitulo de ungula. ℞. ʒiniar. ʒ. iii. colcothar uſti. ʒ. vi. arſenici rubei: ſpume maris baurach omnium an̄. ʒ. i. ſalis armoniaci. ʒ. ſ. amomaci. ʒ. ii. armoniacū cum ſucco

rute diſſoluatur ⁊ ſpēs ex eo conſpergantur ſiat ex eis ſief: eſt eni mirabile. rō quia corrodit illas uenas paruas. Notandū ꝙ ultra collíria p̄dicta ſūt alia ualde utilia. Primū ē. ℞. cortices unius oui cum de gallina oritur infundantur in aceto forti per dies. x. ⁊ poſtea deſiccentur pulueriʒētur ſubtiliter ⁊ ponatur puluis in oculo. Secundū colliriū. ℞. ſalis armoniaci infuſi per noctem in ſucco rute poſtea ſiccati ſtercoris murū ʒuccari albi ſbtiliter pulueriʒati an̄. ʒ. ii. fiat collirium cuʒ aqua eufragie aut cū lacte mulierū. Alman.

Qđ ſi paſſiones iſte vetuſte fiant ſcabies fricatōne indigebit ⁊ ſebel extractōe non tñ menſure huius libri cōuenit ut de his tractemus. Silla.

Hic ponit curam qñ predicte paſſiões ſūt antique dicens ꝙ ſi ille paſſiones fuerint antiq̄ ⁊ cronice: ſcabies indigebit fricatōne cuʒ ferro ⁊ ſebel indigebit inciſione. Secūdo dicit ꝙ ad hunc librum non pertinet hic modus cure: ſed ſupra ad ſeptimū ubi determinat de cirurgia.

Notandū ꝙ ſcabies pōt curari cum ʒucharo albo: uel cum ſale armōiaco uel cuʒ ſpuma maris. uel cum ferro cū quo uentoſatores faciunt plagas ⁊ fiat talis fricatio ꝙ ſanguis inde exeat ⁊ cum eo etiam aliquid de illa carne aſpſa ⁊ ſcabioſa remoueatur. ⁊ eſt melior modꝰ remotionis malicie. poſt abraſioné cum ferro abbluatur locus cum aqua calida ⁊ aliquāto aceti ⁊ diſtilletur ſuper fricatōe cimnū maſticatū in pane in ortu ſolis ponatur ſupra locū raſuʒ ⁊ ſcabioſum. puluis citrinus qui ſic fit. ℞. ſarcocolle. ʒ x. ſucci celidonie ſicci. ʒ. iii. licii aloes an̄. ʒ. ii. croci. ʒ. i. ſ. ſpume maris. ʒ. ſ. terantur ī mortario ⁊ ſuper marmore cribellentur ⁊ fiat puluis. Secūdo notandū ꝙ ſebel oportʒ ſuſpendi cum uncinis. deinde incidi cum raſorio ⁊ hoc non bene fit niſi per illū qui uſus ē ī operibus iſtis. deinde ponatur ſupra locū aqua cimini maſticati in pecia. uel uitellus oui cum albumine poſtea pulueriʒetur locus cū puluere citrino dicto: uel cum collirio uiridi uel rubeo ſupradictis.

De lachrymalibus cum prurītu. Sil.

Otandū circa rubricam ꝙ lachrymale ē duplex. ſ. maius ⁊ minus. Maius ſunt duo anguli iuxta naſum. Sed minus ſunt duo alii anguli extrinſeci. Notandum ſecundo ꝙ lʒ in qualibet parte oculi poſſit fieri prurītus ratōe hūoris acuti ⁊ ſalſi: tamen in lachrymalibus interioribus magis fiunt ꝓpter ſuperfluitateſ acutas ⁊ ſalſas deſcendentes ad ipſos latitudīe uiarum exiſtentiū in ipſis maiorum. Al

Ndiuia tenera ſumatur ⁊ teratur ⁊ fiant ex ea magdaleones parui ⁊ ex oleo violato inungātur ⁊ oculis ſuperponanť. ⁊ in hora dormiendi ligentur. roſatum tñ melius eſt ⁊ citius cōfert. Et ſi hoc non ſuffecerit lētes abſq; corticibus ⁊ ſumac ⁊ ro. ru. ⁊ granati carnoſitas ſumantur ⁊ contrita ex careno conſpergantur ⁊ more emplaſtri ſupponātur. Qđ ſi non ſuffecerit: priuſ flobotometur patiens ex cephalica. deinde ex vena frontis ⁊ ex venis q̄ ſunt in lachrymalibus angulis. venter quoq; frequenter ſoluatur ⁊ multotiens balneū ingrediatur. Sillanus.

Hic determinat de prurītu apparente in lachrymalibus oculoꝝ ⁊ diuiditur in tres. Prio ponit curam per unū locale. Secundo p aliud Tertio ponit aliam curam qñ primū non ſufficit. ſecūda ibi. **Et ſi hoc nō.** Tertia ibi. **Qđ ſi nō ſufficeret.** De prima dicit ꝙ uolendo remouere prurītū a lachrymalibus endiuia tenera debet ſumi ⁊ ꝯteri ⁊ ex ea debenti fieri magdalones parui ⁊ inungi ex oleo uiol'. ⁊ ſupponi oculis ⁊ in hora dormiendi ſuperligari. Ratio remedū quia ipſum alterat malā cōplexionem calidam cū ſit frigidū ⁊ ſic remouet acuitaté humoris facientis prurītū. Secūdo dicit ꝙ oleuʒ roſ. ē melius q̄ʒ uiol'. ⁊ citiuſ confert: quia ē magis repercuſſiuū: ⁊ ſic repercutit materiam qđ non facit uiolatum. **Et ſi nō.** Ponit curam p aliud locale qñ primū nō ſufficit ad curam. ℞. lētes ſine corticibꝰ ſūach roſ. ru. ⁊ carnoſitaté ḡnati ⁊ ꝯtrita cū carēo qđ ē magis fīm et ſtipticū. Notādū ꝙ carenū al' rob. i. uinum coctū cōiter accipitur ꝓ uino ceruoſo: ſʒ ſpāl'r ſūitur ꝓ quolibet ſucco īſpiſſato uſq; ad tertiaʒ pté. ⁊ de iſto loqtur raſ. **Qđ ſi nō.** Hic pōit curā p q̄dā alia remedia qñ p̄dicta nō ſufficiūt dicés primo ꝙ ſi p̄dcā nō ſufficiāt patiés debʒ flobothōari đ cephalica. rō q: diuertit a capite ⁊ ab ocul' hūores acuios. deide ꝯpetit flobotomia ex uena frōt;: ⁊ ex uēis q̄ ſūt i lachrymalibꝰ rō q: imediatiꝰ fit euacuatio materie acute faciētis prurītū. Scđo dicit ꝙ uēter dʒ ſepe euacuari cū medicia. ſ. p quā euacuatur hūor acutꝰ ut colera uel fl'a ſalſū. Tertō dicit ꝙ ꝯueniés ēt eſt ut ingrediatur balneū. rō q: remittit acuitatem hūorū. Notandū ꝙ in cura pruritꝰ: lʒ raſis

poſuerit curam modo predicto eſt ꝓcedendum
Primo euacuando cum flobotomia nel cū me
dicina . deinde cōueniunt predicte medicine fri
gide approximate ab extra. deinde cōuenit bal
neum uel ſpongia ſepe īfuſa ī aqua tepida. Ul
tio cōuenit ablutō oculi cū aqua celidonie uer
bene eufragie uel feniculi ꝯiūcti uel diuiſim.

De ungula. h Sillanus.

Otandū circa rubricā ꝙ ungula eſt
excreſcentia media inter carnoſam et
neruoſam. Unde ungula ē macula alba ī nigre
dine oculi tendens uerſus pupillā aīalis cuius
figura ē ad modū ungule. Notandū ſecun
do ꝙ ungula ē ex frigida materia coagulata et
cōdenſata ī loco que diſtillat a cerebro. No
tandū tertio ꝙ ungula ē duplex. quedam leuis
⁊ ſubtilis nō plurimū prohibens uiſionē. q̄dā
groſſa ⁊ cronica prohibens uiſionē. Notā
dū quarto ꝙ quedā fit incipiendo : ut qn̄ cauſa
tur ſine alio morbo precedēte a materia groſſa
flegmatica. quedam fit per uiam ſequele ad ali
um morbū ⁊ dr̄ accidēs ut qn̄ ſequitur ulcus
cum oculus non perfecte mūdatur a mā. Al.

**Um aliquid pāniculo ſimile ex an
gulo qui ē ex parte naris oriri vi
detur ⁊ albū oculi cooperire ⁊ ꝑ
uenit uſq3 ad nigredinē. generat paſſio q̄
dicitur vngula. Cuius nocumentū tunc
ſoluendū ē peius cum ꝑuenit uſq3 ad ni
gredinis partē que ē iuxta pupillā. Silla.**

Hic raſ determinat de ungula: ⁊ diuiditur ī
tres partes. Primo ponit ſigna. Secūdo doc3
cognoſcere quando ē parua. Tertio pōit curā.
ſecūda ibi. Cuius nocumentū. tertia ibi. Hec
igitur. De prima dicit ꝙ cū aliquid ſimile pan
niculo intrinſeco pāniculo oculi uidetur oriri et
albū coopire ⁊ ꝯuertatur uſq3 ad nigredinem
ſignū eſt ꝙ ungula ē in oculo ⁊ hoc ex uiſu me
dici pōt cognoſci qn̄ eſt parua hec paſſio dicēs
ꝙ qn̄ hec paſſio prouenit ad nigredinem iux̄
pupillam: tunc talis paſſio non eſt parua . ratō
quia ſua groſſitie prohibet tranſitū ſpecierum
ad criſtallinā. Al.

**Hec igit paſſio dum ſubtilis ē cum ſief
viridi ⁊ ſief de calcanto ē medicanda. Si
autem vetuſta fiat ⁊ groſſa cum ferro eſt
euelenda. Sil.**

Hic ponit curam: ⁊ diuiditur in treſ. Primo
ponit curā qn̄ eſt ungula recens ⁊ ſubtilis. Se
cūdo qn̄ eſt antiqua ⁊ groſſa. Tertio mentionē
fecerat de ſief de calāto ⁊ de ſief uiridi ponit de
ſcriptionē illorū. ſecūda ibi. Si aūt uetuſta.
Tertia ibi. Sief. De prima dicit ꝙ qn̄ ungl'a
eſt ſbtilis ⁊ recens curatur cum ſief uiridi ⁊ cū
ſief. de calcanto . rō quia talia ſunt abſterſiua
fortiter corroſiua ⁊ conſūptiua materie. No
tandū ꝙ ante approximationē taliū d3 purga
ri caput cum pillis cochiis ⁊ cum aliis euacuā
tibus ſt'a. Notandū ſecūdo ꝙ ante predcā
colliria ſunt approximāda alia debiliora . Pri
mum. ℞. ſtomachū paſſerū excorticatar. ℥.ſ.
olei amigdolarū ſeis bōbacis quod ſufficit mi
ſce ad modū unguenti. Secundum. ℞. uiride
eris uitreoli ſalis armoniaci eris aduſti an̄. ℈.
ſ. triū genorum pipis fragmentorū ſcutelle ter
re uiridis ſarapini galbani an̄. ʒ. i. fellis hircini
ʒ. ii. puluerizētur ſbtiliter cū ſucco maiorane et
modico mellis fiat colliriū. **Si aūt vetuſta.**

Ponit curam in antiqua: dicens ꝙ ſi ungu
la eſt antiqua ⁊ groſſa ē remouēda cū ferro. rō
quia nō poſſet remoueri cū medicinis ꝓpter ei⁹
duritiē adherentiā ⁊ groſſitiē. Noatndū ꝙ
talis ungula antiqua debet ſuſpendi cū unxinis
⁊ incidi cū raſorio. deinde confortari locus cū
albumine oui ⁊ uitello ⁊ oleo roſ. mixto . deide
ſuper locū pōt poni colliriū albū uel rubeū ſ3
deſcriptionem que ſtatim ponetur. Colliriū al
bum ℞. ceruſe lote. ʒ. x. opii. ʒ. i. pſilii. ʒ. i. ami
li. ʒ. ii. miſtis cum lacte mulieris uel cū aq̄ roſ.
Collirium rubeū. ℞. eris uſti . ʒ. ii. florum
eris. ʒ. iii. myrrhe crocii an̄. ʒ. i. pipis . ʒ. ſ . terā
tur ⁊ miſtis cum uino albo ⁊ diſtilletur ꝑ alēbi
cum. uel terantur oīa quater ſuper marmore ⁊
infundantur in uino quater ⁊ exiccentur ⁊ ī fine
cribellentur cū petia ⁊ fiat ſief ul' puluis ⁊c̄. Al.

**Sief viride quod ꝯfert ſobel ⁊ ſcabiei
⁊ ungule ⁊ albugini . ℞. ziniar. ʒ . iii. col
cothar vſti . ʒ. vi. arſenici rubei baurach:
ſpūe maris oīum an̄. ʒ. i. ſalis armoniaci.
ʒ. ſ. amōiaci. ʒ. ii. armoniacū in ſucco rute
biſ ſoluatur ⁊ ſpēſ ex eo conſpergātur ⁊ fi
at ex eis ſief: ē enim mirabile. Sief de calcā
to quod cōfert ungule. ℞. eris vſti calcāti
amborū an̄. ʒ. v. ziniar. ʒ. ii. ſalis armōici.
baurach arſenici ſublimati oīum an̄ . ʒ. i.
terātur et ꝑ hebdomadā unam dimittan
tur. deide fiant ex eis ſief ⁊ fricetur ungu
la cum eis. Sillanus.**

Hic pōit deſcriptōnē ſief uiride: ⁊ diuiditur
in duas. Primo ponit deſcriptionem ſief uiri
dis. ſecundo ſief de calcanto. ſecūda ibi. Sief.
De prima dicit ꝙ ſief uiride qđ confert ſca
biei ⁊ ſebel ungule ⁊ albugini. ponit ſic ī forma
℞. ziniar. ʒ. iii. colcothar uſti. ʒ. vi. arſenici ru

bei baurach ſpume maris oium añ.ʒ.i.ſalis armoniaci.ʒ.ii.armoniacũ cõ ſucco rute diſſoluatur ⁊ ſpẽs ex eo ꝯſpergãtur ⁊ fiat ſief Sief.
Ponit deſcriptionem ſief de calcanto quod cõfert ungule: ℞.eris uſti calcanti amboꝛũ añ.ʒ i.ʒiniar.ʒ.ii.ſalis armõici baurach arſenici ſblimati oium añ.ʒ.i terantur ⁊ per unã hebdõadam dimittantur ⁊ fiat ex eis ſief.deĩde fricetur ex eis ungula ⁊c.

De macula rubea vel alia re ĩ oculo. Sil.

Otandũ circa rubricã ꝙ macula ĩ oculo rubea non ẽ aliõ niſi ſanguis rubeus adherens coniunctiue.
Secundo notandũ ꝙ cauſa huius ẽ duplex.ſ.extrinſeca ⁊ intrinſeca. Extrinſeca ut percuſſio. Intrinſeca ut multitudo ſanguis ratione cuius reſudat ſanguis extra uenas in albedine oculi. Almanſoꝛ.

Um in oculo ex percuſſione aut ex re alia punctũ rubeũ fieri cõtingit ſanguis qui ibi eſt diſſoluendꝰ eſt:poſtq̃ʒ eſtuatio quieuerit. Sil.

Hic determinat de macula rubea ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curam in generali. Secundo in ſpeciali.ſecũda ibi. Sũatur. De pꝛima dicit ꝙ ſi contingat fieri punctũ rubeum ex pcuſſione uel ex re alia ꝙ ſanguis ibi exiſtens eſt reſoluendus. Secũdo dicit ꝙ reſolutio debet fieri poſtq̃ʒ eſtuatio quieuit. Rõ pʒ quia in tẽpoꝛe eſtuatõnis fieret maioꝛ attractio ſanguinis ad locũ ⁊c. Al.

Sumat̃ igit̃ arſenici rubei olibani armoniaci myrrha oium añ partes eq̃leſ ⁊ fiant ex eis ſief q in ſucco coꝛiãdri fricẽtur ⁊ in oculo diſtillent̃. Quãdiu tñ doloꝛ pſeuerat albumen oui ſumendũ eſt ⁊ oleo roſ.cõmiſcendũ ⁊ cotũ ex eis inuolutum oculo eſt ſupponendũ. Silla.

Ponit curam in ſpeciali ⁊ diuiditur in duas. Pꝛimo ponit unũ medicamen reſolutiuum Secũdo ponit curam intendendo ad doloꝛem Secũda ibi. Quãdiu tñ. De pꝛima dicit ꝙ debet ſumi arſenici rubei olibani myrrhe armõiaci oium añ.partes equales fiat ex eis ſief fricentur in ſucco coꝛiandri ⁊ in oculũ diſtillẽtur.
Notandũ ꝙ in macula rubea qñ materia ẽ in fluxu cõuenit pꝛimo flebotomia diuerſiua ut flebotomia cephalice partis contrarie uel uentoſatio in ſpatulis ⁊ collo.deinde debet liniri uenter.deinde opoꝛtet tranſire ad localia repercuſſiua ⁊ ex eis pꝛimum ẽ.℞. albumis oui bene agitati ⁊ una gutta in oculũ diſtilletur ⁊ lac mulieris puellã lactãꝫ. Ad idẽ ℞.petias ĩfuſas ĩ ſucco ſolatri mixto cũ albumiẽ oui ⁊ oleo roſ.
Ad idem infundantur petie in aqua decoctionĩſ coꝛiãdri ĩ qua diſſoluatur bolũ ar.⁊ pſiliũ
Ad idẽ infundatur bõbix in albumine oui ⁊ oleo roſ.⁊ ſuperponatur oculo.Si aũt matẽia ſit fluxa intentio ẽ ad diſſoluendũ ſanguineʒ in oculo exñteʒ.Et ex eis vlr ẽ iſtud pꝛimũ. Sanguis recens colũbi uel turturis ſi capiatur ſub ala et diſtilletur in oculũ:⁊ fui exptus multis uicibus. Ad idem. ℞. olibani ſalis gẽme añ ʒ.i.pulueriʒẽtur ⁊ diſtillẽtur in lacte mulieirs ⁊ fiat colliriũ. Ad idẽ.℞.aquã raphani diſtillatã ⁊ eſt mirabilis qꝛ diſſoluit lapidẽ in renibꝰ
Ad idẽ ualent emplaſtra.Pꝛimum ſit de foliis raphani uuis paſſis mundatis ab arillis ⁊ ſtercoꝛe colũbino.Secundũ fit ex foliis ſalicis ſolũ ⁊ ẽ ſpecialiſſimũ. Ad idẽ ualʒ ſuffumigatio facta cum aqua decoctõis iſopi oꝛigani ⁊ ſimilium. Quãdiu tñ. Hic ponit curã intẽdẽdo ad doloꝛẽ dicens ꝙ q̃ʒdiu doloꝛ pſeuerat albumen oui cum oleo roſ.debet miſceri ⁊ ſuperponi. Ratio quia repercuſſiuũ eſt ⁊ doloꝛiſ mitigatiuum.

De lachꝛymis oculoꝝ. Sil.

Orandum circa rubꝛicã ꝙ lachꝛyme ſunt duplices.ſ.uoluntarie ⁊ inuoluntarie. Voluntarie ſunt duplr Pꝛimo ꝑpter ratiſicationẽ meatuum oculi:ut in gaudio. Secundo ex conſtrictione ut in triſticia. Inuoluntarie fiunt dupliciter. Pꝛimo ex magna debilitate contẽtiue oculoꝛũ:⁊ de iſtis non eſt ſermo. Secundo fiunt ex multitudine ſuperfluitatũ deſcendentiuʒ a cerebꝛo ad oculos:ut in habentibus cerebꝛũ humidum.⁊ de iſtis loquitur raſ. Secũdo notandum ꝙ cauſa lachꝛymarũ põt eſſe inciſio ungule uel alterius infirmitatis in oculo exiſtentis:q̃ cũ ferro ab oculo remouetur.qñqʒ põt eſſe mltiplicatio hũoꝛis acuti:aut ſalſi:aut hũidi non acuti. Tertio notandũ ꝙ ſigna lachꝛymaꝛuʒ pꝛouenientiũ ab hũoꝛe acuto uel ſalſo ſunt pꝛuritus uel ardoꝛ uel inflatio ĩ loco quẽ lachꝛyme tangunt ⁊ ꝙ ſtomacho ieiuno ⁊ tẽpoꝛe calido ⁊ hoꝛa calidioꝛi magis ledũtur ⁊ ꝙ uſus rerũ calidarũ acutaꝛũ ⁊ ſalſarũ infeſtat patientem. rõ ſignoꝛũ patet. Signa lachꝛymarũ que nõ fiunt a materia calida ſunt multitudo lachꝛymarum ſpãliter in hyeme ⁊ tẽpoꝛe frigido ⁊ poſt cibum multiplicãtur ⁊ non ſentit doloꝛẽ nec inflãmationẽ nec puncturam in oculiſ nec in partibꝰ quas tangunt.ſimiliter uſus rerũ hũidarum et

nimius pot⁹ uini eas multiplicat. Ratio ſigno
rum patet. Almanſor.

Um lachꝛymales oculoꝛū anguli
ſꝑ humidi videnꝰ patiens quoti
die ieiunus ingrediaꝰ balneū. Et
in oculis iſtud alcohol mittat. ℞. thutie. ʒ
x coꝛalli ru. mirabilis citrini. fricati aloes
omniū añ. ʒ. ii. piperis. ʒ. ſ. fiat ex eis pul'is
qui aſſidue mittatur in oculo. Silla.

Hic ponit curā lachꝛymarū ⁊ diuiditur i du
as. Pꝛimo ponit curam per balneū. Secūda
per colliriū. Secunda ibi. Et in oculis. De
pꝛima dicit ꝙ ubi anguli lachꝛymarum oculo
rum fuerint humidi patiens omni die debet
ingredi balneū. Ratio quia balneū educit ma
terias ad extra ⁊ cōſumit eas ⁊c. Notandū
ꝙ dictū Raſ uerificatur pꝛemiſſa euacuatiōe.
vſi aliter nocent. Et in oculū. Ponit curā per
colliriū dicens ꝙ in oculis debet puluiſ poni q
ſic fit. ℞. thutie. ʒ. x. coꝛalli rubei mirobalani:
citrini fricati omniū añ. ʒ. ii. piperis. ʒ. ſ. fiat ex
eis puluis qui aſſidue mittatur in oculum. Ra
tio quia ē puluis multū deſiccatiuus. Notan
dū ꝙ lachꝛime poſſunt remoueri quattuoꝛ mo
dis. Pꝛimo cū repercuſſiuis: ſecundo cū attra
ctiuis materie ad partē contrariā. Tertio cum
euacuatiuis. Quarto cum ꝯſumptiuis materie
Pꝛimo cū repercuſſiuiſ ſic. ℞. coꝛticuꝫ grana
toꝝ lentiū excoꝛticataꝝ añ. M. i. piſtentur ⁊ in
coꝛpoꝛentur cum mucillagine dragaganti. Ad
idem. ℞. aloes achatie pulueris glandiū licii
boli ar. gūmi arabici añ. ʒ. i. īfundātur in albu
mine oui uel cum mucillagine dragagāti pona
tur ſuper oculos ⁊ frontē. Ad idē ponantur
petie infuſe in ſucco ſemperuiue uel ſolatri mix
to cū agreſta ⁊ cū puluere glandis myrrhe bo
li ar. Ad idem. ℞. nuciſcipꝛeſſi mumie ſan
guinis dꝛacōis maſticiſ draga. añ. ʒ. ii. pulueri
zentur ⁊ incorpoꝛentur cū albumine oui uel cū
mucilagine dꝛagaganti. Ad idem abluātur
ſepe oculi cum aqua pluuiali decoctionis galla
rum myrrhe boli ar. nucis cipꝛeſ. ſit aqua ab
lutionis ſemper calida. Sed cuꝫ attractiuis
curātur lachꝛyme ⁊ ſic de materia calida cum
phlebotomia uel cum uentoſis. ſi ſint de mate
ria frigida curātur cum gargariſmatibus ⁊ cū
medicinis trahentibus materiā ad nares de q
bus ſupꝛa dictum eſt uel cum cauterio facto in
occipitio uel in loco ubi terminatur digitus me
dius qum cōponitur radix palme ſupꝛa radiceꝫ
naſi ꝓfundando uſqꝫ ad os: ⁊ fit cuꝫ ferro. poſ
ſet tñ fieri potentiale cuꝫ cantaridibus: ⁊ dimit
ti debet locus apertus uſqꝫ ad. xl. dies. Sed
cum euacuatiuis curātur lachꝛyme cuꝫ phlebo
tomia ex cephalica qñ materia fuerit calida uel
cum medicinis euacuantibus materiā a capite
quales ſunt pill'e cochie yerapigra ⁊ ea que po
ſita ſunt ſupꝛa. c. de ſoda ꝓueniēte ex phlegma
te: ſi materia ſit frigida. ſed cuꝫ cōſumptiuis cu
rantur lachꝛyme ⁊ exiccatiuis: ⁊ de his pꝛimuꝫ
tuchia cum aqua mirti in lachꝛymalibuſ pona
tur. Ad idem puluis oſſium mirobalanoꝛuꝫ
kebuloꝝ modicū cōbuſtoꝝ cum aqua mirti.
Ad idem. ℞. tucie ablute in aqua myrti. ʒ. i. co
ralli al. ⁊ ru. mirobalanoꝝ kebuloꝝ cōbuſtoꝛū
modicum ſumach gallaꝝ maſticis olibani alo
es opii oium añ. ʒ. ſ. puluerizētur ſubtiliter mi
ſce cum aqua infuſionis dꝛagagāti ⁊ gūmi ara
bici diſſoluātur cum aqua mirti ⁊ fiat colliriuꝫ.

Ultimuꝫ remedium ē ſcindere aliquas uēas
tēpoꝛū. ſed timendū eſt de defectu nutrimēti ⁊c

De debilitate uiſus. Sillanus.

Otandū circa rubꝛicā ꝙ debilitas
uiſus pōt cauſari dupl'r. Pꝛimo ex
nocumento cauſato in oꝛgano. ſ. in
oculo uel in partibus eius. Secun
do ex nocumento cauſato in inſtr̄o ut in ſpiriti
bus uiſibilibus. Pꝛimo mō fit ex egritudinib⁹
contingentibus in oculo ut accidit ex obtalmia
⁊ ſiſibus. Secūdo mō fit quinqꝫ modis. Pꝛio
modo per ratificantia nimis ⁊ diſgregantia ut
lux magna albedo ⁊c. Secundo per ſpirituum
denſitatē ut ſunt coloꝛes nigri tenebꝛe ⁊c. Ter
tio per cōſūptiua ⁊ reſoluentia ut uigilie ⁊ abſti
nentie. Quarto per ꝓhibentia tranſitū ſpiritu
um ad oculos ut ſunt hūoꝛes phlegmatici opi
lantes uias ⁊ neruos opticos. Quinto p offuſ
cantia ⁊ obtenebꝛantia ut ſunt uapoꝛes et fumi
groſſi. Ad ꝓpoſitū determinat hic raſ de de
bilitate uiſus pꝛoueniente ex nocumento i iſtru
mento. ſ. in ſpiritibus tribus ultimis mōis dcis

Secūdo nota ꝙ triplex ē actio leſa uiſus. ſ.
diminuta coꝛrupta ⁊ ablata. Diminuta ē qñ ob
iectū cōpꝛehenditur eo modo quo ē ſed diminu
te ſeu iperfecte. Coꝛrupta ē qñ obiectū ꝯp̄hen
ditur aliter q̄ꝫ ē ut patet in ſcotomia ut qñ coꝛ
rūpitur debita ꝓpoꝛtio potentie ad obiectū ut
patet in app̄hendēdo rem nimis ſplēdidam.
Actō ablata ē qñ nihil appꝛehēditur ut pꝫ in ce
cis. Ad ꝓpoſitū pꝛio ⁊ ſcdō mō ſumitur. Al.

Si cum debilitate viſus hūditatꝫ
ſigna apparuerint manifeſta que
i tēpoꝛe famis ⁊ exercitii parūper
diſſoluantur pill'e cochie multotiens crūt

**tribuende. Nutrimentū quoqꝫ patientis
deſiccatiuuꝫ eſſe debet. Et eger ſemper co
gendus ē uomere. Pulueres etiam deſicca
tiui oculis ſunt imittendi. Silla.**

Hic determinat de debilitate uiſus: ⁊ diuidi
tur in tres. Primo ponit curam debilitatis ui
ſus qn̄ prouenit ex repletione. Secundo qn̄ pro
uenit ex inanitōe. Tertō explicat quedā localia
ſ. colliria ualentia in debilitate uiſuſ ex repletōe
ꝓueniente. ſecunda ibi. Qꝺ ſi cum predicta.
Tertia ibi. Confectio alcohol. Prima in du
as. Primo ponit curā per euacuationē. Secū
do per localia. ſ. per imiſſionē pulueris i oculū
ſecunda ibi. Pulueres. Prima in duaſ. Prio
ponit curā per euacuationē per seceſſum. ſecun
do per uomitum. ſecunda ibi. Et eger. Prima
in duas. primo ponit curā per ſeceſſum. ſecūdo
per dietam. ſecunda ibi. Nutrimentū. De
prima dicit ſi cum debilitate uiſus fuerint ſigna
humiditatis manifeſte tunc pillule cochie ſunt
tribuende. Notandū ꝙ ſignū debilitatis ui
ſus ꝓpter hūiditatē a cerebro ad oculos currē
teꝫ ſunt ꝙ multiplicatur poſt comeſtionē ⁊ ſom
nū: ⁊ facientē nauſeā proprie ⁊ ꝙ ante oculos ui
dētur quedā hūiditates aliqn̄ i modū aque de
ſcendentis uel in modū nebule oculi hūidi ap
parent: emittūt lippitudinē indigeſtam poſt ſō
num ſpāliter. Rō ſignoꝝ patet. Signa debi
litatis uiſus q̄ eſt ꝓpter ſtomachū abſqꝫ eo ꝙ
in cerebro ſit hūiditas uel aliqua talis infirmi
tas. quia infirmitas ceſſat ⁊ non ſit ſemp: ideo
fortificatur cū eſt repletio nauſeatiua ⁊ deſtrui
tur cum fames adeſt ⁊ ieiunium ⁊ ſobrius citiꝰ
ſentit alleuiationē medicamis mūdificantis qn̄
eſt ex ſtomacho q̄ꝫ qn̄ eſt ex aliis cauſ. rō patꝫ.

Secundo notandum ꝙ pill'e cochie ſunt cō
uenientes qn̄ materia peccat in cerebro. Ter
tio notandū ꝙ anteq̄ꝫ dētur dicte pill'e cōpetit
tale digeſtiuū. ℞. radiciſ accori corticū radicū
feniculi dauci carui ſeis ſyleris an̄. ʒ. i. roſ ru.
uuarū paſſarū ab arill' mūdatarum an̄. ʒ. i. flo
rū ſticados arabici floꝝ anthos an̄. ℥. ſ. aq̄ celi
donie. ℥. v. zuccari al. mellis electi an̄. lb. ſ. fiat
ſirupꝰ clarificatus uſqꝫ ad q̄rt. v. Quito no
tandū ꝙ ſi debilitas uiſus uenit pp ſtomachuꝫ
ut plurimū contingit: q2 a ſtomacho eleuantur
fumi groſſi q2 digeſtio prima ſit in ſtomacho:
tunc digeſtiuū debet eſſe oximel cōpoſitum uel
ſquilliticū cum aqua decoctōis ſiſeleos iſopi et
feniculi: euacuatio fieri debꝫ cū pill'is aureis ul'
ſtomaticis ul' cum pigra. Notandū ſexto ꝙ
ſi debilitas uiſuſ ꝓueniret a materia ml'ica i ce
rebro debet eſſe tale digeſtiuū. ℞. bugloſſe bo
raginis corticū radicis feniculi an̄ quart. ſ. ma
iorane. M. ii. uerbene eufragie rute ſicce ſilēiſ
montani fumiterre an̄. M. i. cuſcute ſeis fenicu
li an̄. ʒ. i. ſeis ſileris ſebaſtici an̄. ℥. i. ſ. liquiritie
raſe uuarū paſſarū ſine arillis an̄. ℥. i. thimi epi
thimi folioꝝ ſene an̄. q̄rt. i. aque boraginis aq̄
fumiterre an̄. ℥. v. mellis electi zuccari albi an̄.
lb. ſ. fiat ſirupus clarificatus uſqꝫ ad quart. v.
Medicina laxatiua ē talis. ℞. yerelogodiō. ℥.
ſ. malaxetur cū aqua feniculi fiant pill'e: **Nutri
mentum.** Ponit curam per dietam dicens
ꝙ nutrimentū debet eē diſiccatiuū. Ratō q2 ut
hūiditates exiccētur ⁊ cōſumentur: iō cōuēit ca
ro aſſata. ſ. caſtrati pulloꝝ turturū perdicū ⁊ fa
ſianoꝝ. De potibus uero utatur aque melliſ q2
melior ē uino. Notandū ꝙ uſus feniculi i oi
bus ſuis comeſtionibus: ⁊ ante cenā ⁊ poſt eſt
ualde utilis. ⁊ idem ē de ſiſeleos. Et eger.
Ponit curā per euacuationē dicens ꝙ infirmꝰ
eſt cogendus ad uomitū: ⁊ maxime qn̄ eſt debi
litas uiſus ꝓpter ſtomachū. Rō quia maxime
exiccat ⁊ conſumit materiā facientē ipſam ⁊ mū
dificat ſtomachū ab hūiditatibus ſupfluis.
Pulueres. Hic ponit curā per localia. ſ. p
pulueres oculis iponendos dicens ꝙ in oculis
debent poni pulueres exiccatiui. ſ. poſiti ſupra.
Ratio patet quia exiccant ⁊ conſumūt materiā
facientem debilitatē uiſus. Almanſor.

**Qꝺ ſi cū predicta egritudine affuerit
ſiccitas ⁊ corpis macies nutrimentū erit
augendū ⁊ vinū in potu eſt tribuendum
ac ſuper caput ipſiuſ aqua tepida funden
da ⁊ incuruatio ſuper eam facienda. Bal
neū preterea ingrediatur i quo tn̄ nō mul
tum ſudet. naribus quoqꝫ oleū ꝺ amigda
lis dulcibus atqꝫ auribus ē imittendum:
oculis v̊o lac adoleſcentis quaqꝫ die ē inij
ciendū. qꝺ etiam frequēter fieri cōuenit.
Hec quoqꝫ ꝺbilitatis viſus ſpēs fortior ſit
i tpe famis: ⁊ cū uēter uacuꝰ fuerit. Silla.**

Pōit curā p localia ⁊ diuiditur in q̄ttuor
ſm ꝙ quattuor localia pōit. partes patēt. De
pria dicit ꝙ ſup caput aqua ē fundenda ⁊ incur
uatio ſuper ea ē fienda. rō q2 hūectat per uiam
irroratōis ſbam oculi igitur ⁊c. Balneū.
Ponit curā per balneū dicens ꝙ patiēs debet
ingredi balneū non tn̄ in quo multū ſudet. ratō
q2 hūectat totū corpus. rō q2 quod ſudit quod
nō dꝫ multū ſudare. q2 eēt cā exiccatōis. Nari
bus. Ponit curā per aliud locale dicēs ꝙ i
naribus ⁊ auribꝰ debet mitti oleū ꝺ amigdalis

dulcibus:rō quia habet humectare cerebrū ⁊
per ꝯñs oculos.iō ⁊c. **Oculis.** Ponit curā
per aliud locale dicens ꝙ in oculis debet poni
qualibet die ſepe lac mulieris adoleſcentis . rō
quia habet hūectare ſbā oculoꝝ. **Hec quoqꝫ**
Hic docet per ſigna hanc debilitatē uiſus co
gnoſcere ex inanitōe dicens ꝙ hoc cognoſcitur
ex duob⁹. Primū quia fit fortior tēpore famis
Rō quia fit maior reſolutio ſpirituū. Secūdo
qr fit fortior qñ ſtomachus ē uacuus:pōt tñ po
ni unicū ſignū. Notandū ꝙ ſigna debilitatꝭ
uiſus ex inanitōe ſunt quia alleuiātur tēpore ſō
ni ⁊ poſt comeſtionē:hora aūt famis fit fortis :
oculi quaſi ſicci uidētur:ſentitur pruritus hora
ieiunii ſpāliter.rō ſignorū patet. **Al.**
Confectio alcohol qđ valde acuit viſū q
cā hūoris debilitaꝭ .℞. tucie ablute ⁊ ſic
cate.ʒ.xx .deinde extrahaꝭ ſuccus ſanſuc
viridis ⁊ per noctē vnā reſidere dimitta
tur ⁊ coletur ex quo tucia cōſperſa dimit
tatur quouſqꝫ ſiccetur poſtea teraꝭ .deide
ſumanꝭ .ʒʒ.pipis nigri macropipis celido
nie oium añ.ʒ.ii.ſalis armōiaci.ʒ.i .cū tu
tia fuerit.ʒ.xx.p⁹ hec oia terātur ⁊ ex ſucco
teneri fenicli cōſpganꝭ ⁊ ſiccata iteꝝ terā
tur ⁊ reponanꝭ ⁊ cū neceſſe fuerit oculis i
mittaꝭ.ad h̄ ꝑterea ualde cōfert ſieꝭ de fel
libus. Sillanus.
Hic explicat quedā alia localia ꝯferētia in
debilitate uiſus ex repletōe ⁊ diuiditur in duas
ſm ꝙ duo explicat.ſcđa ibi. **Ad h̄ ꝑterea. De**
pria ponit deſcriptōē cuiuſdā pulueris. ℞ .tu
cie ablute exiccate.ʒ.xx.deide extrahatur ſucc⁹
ſāſuci uiridis ⁊ p noctē unā reſidere dimittatur
⁊ coletur ex quo tucia ꝯſperſa dimittatur quouſ
qꝫ exiccetur.deinde teratur:poſtea ſūatur pipe
ris nigri.ʒʒ.macropipi oiuꝫ añ.ʒ.ii.ſal armo
niaci.ʒ.i.cū tucie fuerit.ʒ.xx.piſtētur hec oia et
terātur ⁊ đ ſucco feniculi aſpergātur ⁊ exiccētur
⁊ iteꝝ terātur ⁊ reponātur ⁊ cū neceſſe fuēit ocu
lis īmittātur.⁊ dr ꝯfectō alchochol quod ualde
acuit uiſū q debilitatur cā hūoꝝ. Notandū
ꝙ in cura debilitatis uiſus ꝓuenientis ex reple
tōe ualēt plura alia. Primū ſemel in hebdoma
da recipere tyriace.ʒ.i.uel.ſ.cū uino uel cū aq̄
rute uel feniculi ⁊ ē de melioꝛib⁹ rebus in debi
litate uiſus ⁊ ꝯſeruatōe ⁊c. Ad idem. ℞.be
thonice celidonie eufragie iſopi pulegii oiuꝫ ſic
corū añ.ʒ.ſ.ſeis feniculi ſileris mōtani aniſi co
riandri ꝑpati ſeis maiorane ſeis baſilici carda
mōi añ.ʒ.ſ.interioꝝ cinamōi.ʒʒ .galāge nucis
muſ.añ.℈.ſ.garrofil.pipis lō.ligni aloes polii
maſticis ſpicenardi añ.ʒ.ſ.corticis citri ꝯditi. ʒ
iii.ꝯſerue boraginis ꝯſerue anthos añ. ʒ.ii. aq̄
roſ.aque feniculi añ.ʒ.v.zuccari albi.q.ſufficit
fiat electuariū in bolis. Ad idē mirobalani
kebuli ꝯditi mirabiliter ualent. Ad idē elctū
ariū ſerpentū:ē eni ſpāle quia pellit ſuperfluita
tes a cerebro.ideo ualet in lepra.paratur enim
ſic.remouetur caput ⁊ cauda ⁊ coq̄tur in uino:
poſt cōficiatur. Ad idē uſus ramoꝝ rute i ui
no hora cōeſtiōis iuuat ⁊ ē expertū. **Ad h̄ ꝑte**
rea. Hic exēplificat ſecundū locale:dicenſ ꝙ
in cura debilitatis uiſus ex repletione ualde cō
fert ſieꝭ de fellibus.rō quia ſubtiliat. Notan
dū ꝙ fella oia abſtergūt oculū ⁊ uiſum clarifi
cant.Ex aialibus preeligatur fel hirci gazel bo
uis leporis apri urſi teſtudinis vulpis hedi ca
pre. Ex uolatilibus aquile vulturū auſturis
ancipitris: ⁊ oium uiuentiū de rapina : hyrūdi
nū paſſeꝝ galli ⁊ perdicū. Ex piſcibus : fel fa
bre ⁊ porci marini ⁊ ſunt iuuamenti multi.
Notandū ꝙ per iſta intelligit alia. Primū aq̄
celidonie diſtillata: uerbene eufragie feniculi:
rute ſingulariter ⁊ ꝯiuncti. Ad idem iniectio
balſami. Ad idem liquor qui currit ex epate
porci qñ aſſatur ⁊ larde ⁊ cum pipere longo : et
ualet ſpecialiter comeſtū ⁊ oculos ſuffumigan
do : ⁊ hoc faciebat gerardus de ſolo. Ad idē
℞.ſileris montani maiorane rute celidonie eu
fragie feniculi añ.ʒ.i.ſ.ʒʒ.al.ſpice nardi pipis
longi gariofil.tutie prepate ſarcocoile bñ nutri
te in lacte ligni aloeſ añ.ʒ.ſ.puluerizāda pulue
rizētur ꝯquaſſanda ꝯquaſſeutur liquefiant liq̄
fienda ⁊ miſce i eſtate calido ſolo exñte agitādo
quotidie ſicut zucca.roſ.in hyeme uero ſuper
cineres calidos reſeruetur in uaſe mundo ⁊ in
oculis diſtilletur ⁊c.

De tumore palpebrarum. Sil.

Otandum eſt circa rubricā ꝙ cau
ſa tumoris palpebrarum ē duplex.
Una eſt extriſeca ut caſuſ percuſſio
rōne cuius fit fluxus humorum ad
palpebras. Alia eſt cauſa intrinſeca: ⁊ taliſ pōt
eē materia calida.ſ.ſanguis ul colera ⁊ matēia
frīa.ſ.phl'a ⁊ mlīa. Secundo notandum ꝙ ſi
gna tumoris ſunt eadē cuꝫ ſignis dictis in .c.đ
obtalmia que fit ex ſanguine colera phl'ate et
melancolia. **Almanſor.**
Pithimeꝭ ex epithiate quod i ca
pitulo đ obtalmia noiauim⁹.Sil.
Hic determiat de tumore palpebraꝝ a cau
ſa extrinſeca ut a caſu uel percuſſione in cuiuſ cu
ra ꝯpetit emplm doloris ſedatiuū ut ē emplm

de uitellis oui cum oleo roſato factū. ratio pȝ.
In cura tumoris palpebrarū a ſanguine uel
colera cōuenit predictū emplaſtrū. rō quia pro
hibet fluxū mitigat dolorē ꝛ alterat malā cōple
xionē. In cura qñ prouenit ex uentoſitate cō
petit emplm̄ factū ex farina milii ꝛ aqua fenicu
li ꝛ ſemine cymini. In cura qñ ex phlegmate
prouenit cōpetit emplm̄ factū ex tiriaca : uel ex
trifera magna ꝛ aloes cū modico aque feniculi
ꝛ aceti. In cura qñ ex mlia ꝓuenit cōpetunt
primo mollificantia: deinde reſoluentia: ꝛ poſt
emplaſtrū uel cerotū mollitiuū cum oleo amig
dalaꝝ dulcium.

De pilis inuerſis.

Otandū circa rubricā ꝙ triplex eſt
piloꝝ ſeu in pilis palpebrarū nocu
mentū. Primū ē multitudo piloꝝ.
Secūdū ē paucitas. Tertiū eſt pro
longatio eoꝝ: unde aliqñ intrāt oculū. Ad pro
poſitū de tertio itelligitur. Secūdo notāduȝ
ꝙ cauſa multitudinis piloꝝ palpebrarū ē forti
tudo cauſarū generantiū pilos ut fortis calidi
tas cōuertens materiā in fumoſos uapores : et
multitudo materie ut fumoſoꝝ uaporuȝ ꝛ rari
tas palpebrarū ꝛ paucitas pilorū. Cā paucita
tis ē debilitas cauſarū generantiū eos. ut pau
citas caliditatis non potentis ꝯuertere materiā
in fumos: paucitas materie ꝛ dēſitas palpebra
rum. Sed cauſa ꝓlongationis pilorum ē multi
tudo materie.

Almanſor.

**I pilus fuerit vnus aut duo alijs
pilis palpebrarū cū maſtice ſunt
annectendi aut oleo ſeni uel radi
citus euellant ꝛ loca a quibus euulſi ſunt
cum ferro acuto aut acu adurātur. ſi autē
multi fuerit neceſſe ē aut caro palpebre in
cidatur: loqui tñ de hoc noſtri libri menſu
ra pretergreditur.**

Silla.

Hic determinat de pilis ꝯuerſis ponēdo cu
ram: ꝛ diuiditur in duas. Primo ponit curam
qñ pilus fuerit unus. Secūdo ponit curam qñ
pili fuerint multi. ibi ſecūda. **Si aūt multi.**
De pria parte dicit. ſi pilus fuerit un⁹ aut multi
quia duo intrantes oculū. Modus cure eſt du
plex. Unus ut cum maſtice aut cū oleo ꝺ kerui
ānectatur aliis pilis. Secūdus modus ē ut radi
citus euellatur ꝛ loca a quibus ſūt diuulſa cau
teriȝētur cū ferro ignito aut acu. Notanduȝ
ꝙ cura huius ē remotio ꝛ modus remouēdi eſt
duplex. Unus ut remoueantur cū forficibus et
miſceātur cū pilis palpebraꝝ ꝛ cum aliqua gū
ma adherent ut ē maſtix gūma pini ꝛc̄. Secun
dus modus ē ut eradicētur ꝛ poſtea ei⁹ gñatio
ꝓhibeatur. Et ꝓhibetur. primo generatio cuȝ
cauterio actuali: ut cū acu cauteriȝetur porus p
quē tranſit ille pilus. Ad idē fiat inunctō cū
unguēto facto ex oleo mandragore ꝛ mucilagi
ne pſilii ꝛ modico aceti ꝛ cāphore. Ad idem
opiū diſſolutū cum maſtice. ſi in foramine poſt
eradicationē pōatur cōfert. **Si aūt.** Hic po
nit curā qñ pili fuerint multi dicēs primo ꝙ qñ
multi fuerint neceſſe ē ut caro palpebre icidatur
Secundo dicit ꝙ loqui de hoc non pertinet ad
hunc librū: ſed ad. vii. in quo determinat de ci
rurgia ꝛc̄.

De aqua deſcendente in oculis. Silla.

Otanduȝ circa rubricā quid ſit ca
taracta. Eſt eni morbus officialis
ſ. opilatio cāta ex aqua ſituata inter
hūorē albugineū ꝛ corneā tunicaȝ
Secundo notandū ꝙ cataracta fit ex materia
phlegmatica uel mlica deſcendēte a cerebro ad
oculos exñte aliqñ inter uueā ꝛ corneā. Tertō
notandū ꝙ cataracta fit aliqñ ex uicio cerebri:
quia uapores ueniētes a cerebro p neruos uſqȝ
inter hūorē albugineū ꝛ corneā tunicā ibi ꝯden
ſatur ꝓpter frigiditatē oculi: unde cōuertuntur
in aquā ſicut patet de pluuia qñ a ſole eleuātur
uapores uſqȝ ad mediā regionē aeris : iō in ꝑn
cipio uidetur homini ꝙ uideat muſcas ꝛ filia.
Quarto notādū ꝙ cataracta diuerſificatur
in quantitate: quia aliqñ eſt magna opilās pu
pillā: ꝛ tunc prohibet uiſum. Aliqñ ē parua ſo
lum unā partē occupans ꝛ ſic non ꝓhibet uiſū
ex toto. Uel occupat ſolū partē infeirorē uel ſu
periorē uel mediā: ſicut in medio : ꝛ tunc oīa ui
dētur ſic perforare. Quinto notandū ꝙ ſpēs
cataracte ſūt tres diſtiguēdo ex parte ſbe ſ. ſbti
liſ groſſa ꝛ mediocriſ: ꝛ uocatur cataracta ſbtil
in principio qñ aqua ē multū liquida : ꝛ talis ñ
pōt remoueri acu: ſed medicinis ab intra appli
catis ꝛ ab extra. Uocatur qñqȝ groſſa qñ ē an
tiq̄ ꝛ aqua ē ꝯgelata multū ꝛ tal nō curatur acu
nec medicinis: ꝛ ꝓpter adherētiā ad ptes oculi
non pōt curari acu. Uocatur autē media qñ ta
lis aqua nō ē multū liquida nec ꝯgelata ꝛ talis
pōt curari cū acu. Notādū ſexto ꝙ ſigna ad
cognoſcēdū ꝙ cataracta ſit in media diſpōne.
Primū ē ſūptū ex parte coloris uel albi ut mar
garitaꝝ. Secundū ſignum ē ſi patiens pōt di
minute reſpicere claritatē loci. Tertium ſi clau
datur ocul⁹ infirm⁹ ꝛ fricetur palpebra aliqñ
ad ſiniſtrā ꝛ freq̄nter ꝛ apiatur poſt. ſi illa aqua
dilatetur ꝛ p⁹ redeat ad diſpōnē primā. Quar
tū ſi claudatur oculus ſanus ꝛ pupilla oculi iſir

mi apparet ꝙ dilatatur. Septio notandum ꝙ ſpēs cataracte diuerſificantur ex parte loci: quia quedā fit ꝓpter opilationē nerui: qua ſba oculi ⁊ colo2 eius nō uariatur ⁊ uocatur gutta ſerena. Quedam fit ꝓpter opilationē factaȝ ex materia in tunicis oculoꝝ. ⁊ hec ē duplex. Quedam fit ex aqua deſcendente que non ē ꝯfirmata aliqñ: ⁊ aliqñ ē cōſirmata. Quedā fit ex materia ſimili aque deſcendenti: ⁊ ē plus groſſum generatū in tunicis oculoꝝ ⁊ dicitur alchaminat. Octauo notandū ꝙ ſigna aque incipiētis deſcendere ſunt ꝙ añ oculos uidetur uolare aliquid in modū muſcarū. rō quia materia que ꝑſentatur criſtalline faciens illas ſpēs eſt ſbtilis ⁊ rara. iō ⁊c. Signa cronice ⁊ ꝯfirmate ſunt: quia prohibet uiſum. Rō ꝓpter groſſiciē materie. Secūdo uidetur pupilla cū aſpicitur opilata. Rō ꝓpter materiā groſſam. Tertio uidetur aliquid eſſe rei extranee in modū tele uel pāni: habens colorem extraneū a cornea ⁊ uuea ī pupilla ⁊ modi illius ſunt plures: quia quedaȝ eſt clara: quedam ad modū puris. Signa ei⁹ q̄ in modū puris ſunt. Primo qñ medicus ꝯmouet caput infirmi cōmotione forti uidet manifeſte pus ad inferiora deſcendere. Rō ꝓpter fluxibilitatē ⁊ qñ medicus expitur cū acu de eleuatōe ſi ſit cataracta cōfirmata deſcēdit ad inferiora. ſi nō eleuatur ꝓpter ſpiſſitudinē ſuā abſqȝ cōglutinatōe ſbe puris. ⁊ hec ē dr̄ia manifeſta inter pannū ⁊ pus. Signa eius que ē pp opilationē nerui optici ⁊ dr̄ gutta ſerena. ſunt p2io qñ anteceſſit dolor frontis ⁊ oculoꝝ. Rō patet Secundo in ſba oculi nō apparet aliqua macula imo uidentur clari. Rō quia opilatio eſt in neruis ⁊ nō in ſba oculi. Almanſor.

Uandoqȝ videt̄ alicui ꝙ ante ſe hēat cimices uel alia parua corpora ſubtilia ⁊ radioſa. Quod aliquando cā ſtomachi aliqñ ex proprio nocumento ipſius oculi contingit. ideoqȝ differentia inter hec duo cōſiderāda ē. neqȝ pro paruo ē habendū cū hoc accñs euenerit. Ex eo nāqȝ ꝙ cauſa ſtomachi accidit: non eſt multum timendum ꝙ oculo nocumentum inferat. Ex eo uero ꝙ ex proprio uicio oculi contingit valde timendum eſt hoc enim aque principium exiſtit. Hec autem paſſio dum recens eſt ⁊ in principio cum medicinis curabilis eſt. ſed cum iam ad perfectionē deuenerit ſanari nō pōt niſi cum iciſione ⁊ fortaſſe etiam inciſio prodeſſe non poterit. Silla.

Hic determinat de cataracta uel aqua deſcendente in oculū: ⁊ diuiditur ī quattuor. Primo ponit ſigna cataracte incipientis. Secūdo docet cognoſcere qñ hec paſſio ē curabiliſ ⁊ qñ nō. Tertio docet cognoſcere quādo hec paſſio prouenit uicio ſtomachi ⁊ qñ uicio cerebri uel oculi. Quarto pōit curā eius q̄ ē ꝓpria oculo. ſecūda ibi. **Hec aūt paſſio.** . Tertia ibi. **Qua propter.** Quarta ibi. **Cū aūt.** Prima in q̄ttuor primo ponit curā cataracte. ſecundo ponit diuerſitatē ex parte cauſe. Tertio oſtendit ꝙ hec paſſio qñ accidit nō ē ꝑuipēdenda. Et quarto ponit que ſit deterior cataracta an facta ex uitō ſtomachi an ex uicio oculi. ſecunda ibi. **Qd aliqñ.** Tertia ibi. **Neqȝ ꝓ pauco.** Quarta ibi. **Ex eo nāqȝ.** De prima dicit ꝙ aliqñ alicui apparet ꝙ habet ante ſe pulices: aut alia corpa parua ſbtilia ⁊ ſuple. hoc eſt ſignū cataracte. rō quia tunc inter corneā ⁊ albugineū ſunt uapores ſꝫm quoꝝ groſſitiem ⁊ ſbtilitatem uidentur ab extra diuerſa q̄ nō ſunt. **Qd aliqñ.** Ponit diuerſitatē ex parte cāe dicens ꝙ hec paſſio aliqñ contingit ex uicio ſtomachi: aliquādo ex ꝓprio nntrimento oculi. ſubdit ꝙ iō hec dr̄ia ē cognoſcenda inter ipſam. rō pȝ. **Neqȝ ꝓ pauco.** Hic oſtendit ꝙ hec paſſio dum accidit ñ eſt paruipendenda. rō q2 ꝓpter ipſā ſeq̄tur maximū nocumentū in uiſu. ſ. ablatio: ⁊ deīde toti corpori. **Ex eo nāqȝ.** Hic oſtendit que ē deterior: an facta ex uicio ſtomachi uel oculi: dicēs ꝙ ſi accidat ex cauſa ſtomachi nō eſt multuȝ timendū. rō quia ad mundificationem ſtomachi ſequitur mundificatio illius ⁊ remotio illius. ſȝ ſi accidat ex proprio nocumento oculi: eſt valde timendū. Ratio quia talis proprie dicitur cataracta ⁊ non ita faciliter remouetur. **Hec aūt paſſio.** Hic oſtendit quādo hec paſſio ē curabilis cum medicinis ⁊ quādo nō. Prio dicit ꝙ quādo hec paſſio eſt recens: quia non ē confirmata: ſed in principio tunc eſt curabilis cum medicinis. Secuudo dicit ꝙ quando eſt cronica tunc non pōt curari niſi cum depoſitione cū acu: aliquādo non. Rō eſt dicta ſupra. Notandum ꝙ cura cum acu ſic fit corpore mūdificato tempore ueris uel autūni: recipiatur acus rotundi capitis ⁊ perforetur cornea a parte lachrymali minori uerſus inferiuſ ⁊ uoluēdo acū fit fouea in tunica coniunctiua ⁊ tranſit illa acus inter tunicam vueam ⁊ corneam ⁊ caput illius acus aſcēdit uerſus ſuperius ⁊ trahitur uerſus inferius. ⁊ quando eſt tracta paꝝ quieſcat ⁊ poſtea trahat acum. deinde ponat emplm̄ ſup lo

cū ex uitellis oui ⁊ oleo roſ. Alii addūt crocum
⁊ patiens ſtet in loco obſcuro. vii. diebus ocu
lis clauſis. Al.

Quapropter dñia inter hec duo ꝑdcā
dilegēter ē iueſtigāda q̄ ē put dicem⁹. Qñ
imaginatões q̄ uidēt vtriqꝫ apparēt ocu
lo extimāduꝫ ē hoc cōtingēt ex vitio ſtōa
chi ⁊ ecōuerſo. Et cū imaginatões i hora
faſtidij ⁊ in hora male digeſtiōis plā ſoli
to vidēt. in hora aūt famis ⁊ laboris pau
tiora apparent exiſtiandū ē etiā ħ ex ſtōa
cho eē ⁊ ſi ex quo iſte imaginatões accide
rūt duo ꝑterieſt mēſes aut ⁊ plures i pupil
la nō fuerit viſa cōturbatio exiſtiandū eſt
hoc ex ſtōacho eē. qñ aūt iſte imagiatōnes
cibi agregate fuerit pillās cochias in potu
tribue: ⁊ ſi paſſio oino remouēt: iā exiſtia
tões ꝑdicte certificate erunt. Si aūt vni
tm̄ oculo apparuerit ⁊ vno mō in horis oi
bus ꝑmanſerint exiſtiandū ē vitiuꝫ aque
adeſſe ꝑcipue cū in pupilla nō fuerit obſu
ſcatio nāqꝫ ſi fuerit i pupilla dubitatō iaꝫ
tunc erit ſublata. Silla.

Hic docet cognoſcere prio qñ hec paſſio
ꝓuenit uitio ſtomachi. Secūdo qñ uitio oculi.
ſecūda ibi. Si aūt. De pria dicit ꝙ dñia ē co
gnoſcēda inter ꝑdicta. De ſecūdo dicit ꝙ ſi ap
rēt iſta ſigna. Primū imaginatões ꝑdcē appa
reant ſꝫm utrūqꝫ oculum. Secūdū ⁊ cū hec in
hora faſtidii ⁊ male digeſtionis appareāt plus
ſolito ⁊ pautiores in hora famis ⁊ laboris. Ter
tiū poſtq̄ꝫ ille imagiuatões apparuerūt ⁊ prete
reant duo menſes uel tres ⁊ in pupilla nō fuēit
aliqua conturbatio uiſa. Iſtis ſignis arguēduꝫ
ē hāc paſſionē eē uitio ſtōachi. Patet rō ſigno
rū bene ītuenti. Notandū ꝙ ultra ꝑdicta ſi
gna additur aliud ſignū. ſi aliqñ alleuiatur ⁊ g̃
uatur tūc ē ex ſtōacho. rō patet. Si aūt. Hic
docet cognoſcere qñ hec paſſio ē ex uitio oculi
dicēs ꝙ ſi ꝑdicte imaginatões accidant ſꝫ vnū
oculū tm̄ ⁊ ꝑmaneant oi tpe eq̄les. ſi in pupilla
nō appareat obſcuratio arguendū ē ibi eē uitiū
aque. Subdit ꝙ ſi fuerit obſcuratio in pupilla
tūc nō erit dubiū. rō hui⁹ pꝫ. Almanſor.

Cū aūt paſſio in oculo ꝓpria fuerit ꝓ
hibendū ē infirmo ne cum uentoſis minu
at ſanguinē nec ex brachio: nec comedat
piſces nec oīa que hūectare pñt. Sil.

Ponit curā ei⁹ qñ ē uitio oculi: ⁊ diuiditur i
duas. Primo oſtēdit a qbus ē abſtinēdū. Se
cūdo ꝓſequitur ponēdo curā. ſecūda ibi. Uen
ter quoqꝫ. De pria dicit ꝙ ſi hec paſſio fue
rit in oculo ꝓpria: ꝓhibenduꝫ ē ne fiat euacua
tio ſanguis cū uentoſis uel ꝑ phlebotomiaꝫ ex
brachio. Rō qꝛ hec paſſio ē ex materia frigida
⁊ remouendo ſanguinē magis infrigidaretur:
iō ⁊c̄. Secundo dicit ꝙ patiens nō dꝫ comedē
piſces nec allea nec alia humectantia: qꝛ ex eis
magis augeretur materia cataracte. Notā
dum ꝙ dictū Raſ uerificatur niſi qs uellet in
groſſare cataractā ut acui ſubiiciatur. iō tūc cō
petūt piſces ſed aſſati. Al.

Uenter quoqꝫ frequenter ſoluēd⁹ ē ex
pillis cochiis. Et eger ex calefactiuis ⁊ de
ſiccatiuis nutriend⁹ ē. idromel preterea in
potu eſt ei tribuendū. Sillanus.

Proſeqtur ponēdo curā ⁊ diuiditur i tres.
Primo ponit curā ꝑ euacuatōꝫ. Secūdo ꝑ di
etā. tertio ꝑ localia. ſecūda ibi. Et eger. Tertia
ibi. Et i ocul. De pria dicit ꝙ caput ē purgan
dū ſepe cū pillis cochiis. rō quia cū illiſ matēia
phlatica euacuatur a capite facies cataractaꝫ.

Ad idē ualent pille lucis meſue. Ad idē va
lent pille ſine quibus eē nolo nicolai. Ad idē
pille de iera magna. Notandū ſecūdo ꝙ añ
exhibitionē pillarū ꝯpetit ſirup⁹ digeſtiu⁹ dict⁹
in. c. de dbilitate uiſus ⁊c. Et eger. Ponit cu
ram per dietā. Et primo dicit ꝙ eger dꝫ nutriri
ex cibis calefactiuis ⁊ deſiccatiuis. Rō pꝫ. Se
cundo dicit ꝙ in potu ē dandū idromel. Rō qꝛ
uinū ē nimis uaporoſum ⁊ hoc debet eē tēpore
ſue curationis. Notandū ꝙ cibi cōueniētes
ſunt carnes caſtratorū pulloꝝ perdicum faſia
norū turturū colūborū ⁊ oium auiū uiuentium
in pratis ⁊ non i aquis ⁊ plus aſſata q̄ꝫ elixata.
comedat feniculū ⁊ ſemen eius. condiantur ei⁹
cibaria cum puluere qui ſic fit. ℞. pipis longi
℥. ſ. cinamomi. ℥. ſ. cardamomi. ʒ. iii. croci. ʒ. ii.
uel. i. ſ. Alman.

Et in oculis ſief de fellibus mittendus.
ſief de fellibus qđ ꝓficit aque in principio
⁊ dilatatōi pupille ⁊ eis qui poſt occaſuꝫ
ſolis non uidet ⁊ tenebroſitati uiſus que
eſt ex hūore. ℞. fell gruis fell ſabot fell ir
cini fellis ancipitris fell aquile fell ꝑdicis
oiuꝫ ſiccoꝝ vnuꝫ aut plura. ſumātur quo
qꝫ de oibus. ʒ. x. iſtoꝝ ſiccorū euforbij colo
quintide ſerapini oium añ. ʒ. v. trita agre
gētur ⁊ cōſpergātur ex ſucco feniculi tene
ri ⁊ mittatur in oculum. Silla.

Hic ponit curam per localia: ⁊ diuiditur i
duas. Primo in generali: ſecūdo in ſpāli ponē
do deſcriptionē quandā ſief de fellibus. ſecūda
ibi. Sief. De prima dicit ꝙ in oculis mitten

dum eſt ſief de fellibus. Ratio qꝛ habet v̓tuteꝫ
ſbtiliandi ⁊ ꝯſumendi materiá ſpálr fel auiú de
rapina uiuentiú ut aquile. Sief. Hic ponit
deſcriptioné ſief de ſeibus ⁊ proficit i principio
aque ⁊ dilatatóis pupille ⁊ eis qui poſt occaſuꝫ
ſolis non uident ⁊ debilitati uiſus que ex hũore
eſt. ℞. fellis gruis: fellis ſaboth piſcis fellis vr
ſi fellis ancipitris fellis aquile fellis perdicú: oi
um ſiccorú unú aut plura ſumátur pro oibꝰ. ʒ.
x. iſtorú ſiccorú coloquintide ſerapini euforbii:
oium añ. ʒ. i. trita aggregétur ⁊ conſpergantur
ex ſucco feniculi teneri ⁊ mittátur i oculú. No
tandú ꝙ loco huius ualet colliriú ħ. ℞. balſa
mi fellis ancipitris añ. ℈. ii. elli al. pipis añ. ℈. i
conficiátur cú aqua raphani fiat colliriú ⁊ ocul̓
inſtilletur. deinde odoret maioraná freq̃nter.

Ad idé. ℞. fel capre gruis aquile vulturis:
aut aliquod ex iſtis ⁊ in ſcutella uitreata miſce
cú. ℥. i. tutie. ℥. ſ. armoniaci. ⁊. ʒ. ſ. floꝝ eris. ⁊. ʒ
i. ſalis ru. ⁊. ʒ. ſ. ſpúe maris que oia trita ⁊ cri
bellata ſint in qua mixtóe addátur ſucci celido
nie feniculi rute añ. ℥. iiii. uini al. ℔. i. hoc totuꝫ
diſtilletur ꝑ alébicú. uel dimittatur hoc totú ad
ſolé per. xl. dies: poſtea coletur ⁊ iteꝝ ponatur i
uaſe uitreo ad ſolé per dies q̈ttuor ⁊ reſeruetur.
Si aút nó ponatur uinũ: exiccatur hoc totú ad
ſolé ⁊ fit puluis ex oibus q teritur ſuꝑ marmore
in fine dierú. xl. quattuor ⁊ ponitur in oculo. h
puluis delet mirablr cataractá. Secúdo no
tandú ꝙ raſ ponit ſi egritudo prouenit a ſtóa
cho curatur cú exhibitóne oximell̓ ſquillitici ul̓
cópoſiti. ℥. ſ. aque decoctionis feniculi iſopi. ℥.
iiii. deinde cú euacuatóe facta cú pill̓is cochiis
uel fetidis uel aureis de octauo in octauú cú di
eta ſicca ⁊ cum potu aque mellis.

**De noctilopis. id é de illis qui poſt oc
caſionem ſolis non vident. Sil.**

Irca rubricá é notandú ꝙ aliqui
ſunt qui bene uident de die ⁊ male
de nocte. ⁊ aliqui qui male uident ð
die ⁊ bene de nocte. Ró utriuſqꝫ é
ná qñ ſpús ſunt ualde ſbtiles ⁊ clari bñ uidét ð
nocte ⁊ ꝓpe nocté. ſ. prope occaſum ſolis qꝛ ſpi
ritus aggregátur ⁊ condéſantur aduenientе no
cte. precipue é uerú in hñtibꝰ ſpús ſbtiles ⁊ pau
cos. ſed male uident de die qꝛ róne lumis diei
ſpús magis ſpergũtur ut patet in cartis. ſꝫ ſpús
qñ ſunt groſſi ualde bene uident de die ⁊ male
nocte. qꝛ in nocte ingroſſantur nimis. in die v̓o
ſbtiliatur róne lucis diei. Secundo notáduꝫ
ꝙ aliqui ſunt bñ uidétes a longe ⁊ male de ꝓpe
⁊ illud qñ ſpús ſunt groſſi ⁊ multi. ⁊ cá é qꝛ ta
les ſpús indigent multo lumine ⁊ magno motu
⁊ hoc eſt in re que uidetur de longe ⁊ nó in re q̃
uidetur de ꝓpe. Alii ſunt qui bene uidét ꝓpe et
male longe: ⁊ hoc é qñ ſpús ſunt pauci ⁊ ſbtiles
quia non ſuſtinent magnú motú nec magnú lu
men: ió ⁊c. Alii ſunt qui male uident a longe et
a ꝓpe ⁊ illud é qñ ſpúſ ſút groſſi ⁊ pauci: qꝛ róe
paucitatis nó pñt ſuſtinere magnuꝫ lumen nec
magnú motuꝫ qð reqritur ſi res a lóge debeat
uideri ⁊ róne groſſitiei indiget ſbtiliatóe que fit
per magnuꝫ motuꝫ ⁊ magnuꝫ lumen. ⁊ hoc nó
pót eſſe ſi res uideatur ð prope. Alii ſunt q bñ
uident a longe ⁊ de ꝓpe ⁊ illud eſt qñ ſpús ſunt
clari multi ſbtiles: qꝛ róne claritatiſ ⁊ ſbtilitatis
non indigent ſubtiliari: ⁊ ſic nó indigent multo
lumine nec motu: ⁊ per ꝯñs bene uident de pro
pe. ſed róne multitudinis pñt ſuſtinere magnú
lumen ⁊ motuꝫ: ⁊ ió bñ uidét lógiqua. Al.

**D hoc utile exiſtit epar ircinuꝫ
ſcindere ⁊ ponere ſuper vná ſe
ctioné piper longú ⁊ coopire ip
ſuꝫ ex alia ſectóe pipe lógo i me
dio exñte: deide ponere ipſú in furno ⁊ di
mittere ipm donec aſſeť ⁊ deſicceť ⁊ ñ có
burať. quo facto pip longuꝫ qð in medio
erat ſumať ⁊ bñ terať cuꝫ pauco muſco.
deinde ex liquore ex epate aſſato exp̃ſſus
fuerit aſpgať ⁊ ſicceť ⁊ in oculú mittatur.
aut fel caprinú cú melle mixtú in cucuna
ſuꝑ igné coquať: deide radiꝰ in eo illinitꝰ
imittať in oculú. Qð aút magis valet ad
hoc é ut ſief ð fellibꝰ in oculú mittatur. Si
aút hec nó ſuffecerit véter ſoluať ⁊ ſáguis
ex duabus cephalicis ⁊ ex fróte minuatur
⁊ regimen ſubtilietur. Sill.**

Hic determinat de noctilopis quantuꝫ ad cu
rá: ⁊ diuiditur in duas. Prio ponit curá ꝑ que
daꝫ localia. Secundo oñdit quid fienduꝫ qñ ꝑ́
dicta nó ſufficiunt. ſecunda ibi. Si aút hec.
Prima in tres ſm ꝙ tria localia ponit. ſecúda
ibi. Aut fel. Tertia ibi. Qð aút magis. De
prima dicit ꝙ ualde utile é facere quod póitur
in littera. ſ. ſcindere epar caprinuꝫ ⁊ ponere ſup
uná ſectóné pip lóguꝫ ⁊ ipſuꝫ coopire cum alia
ſectione pipere in medio exñte. deinde ponere
ipſum in furno ⁊ dimittere ipſum donec exicce
tur. quo facto piper quod in medio erat ſuma
tur ⁊ bene teratur cum pauco muſco. deide ex li
quore q ex epate aſſato expreſſus fuerit cóſpga
tur ⁊ ſiccetur ⁊ in oculuꝫ mittatur. Notáduꝫ
ꝙ ró remedii é quia ſbtiliat ꝓpter piper longuꝫ
⁊ ualet qꝛ epar hircinum iuuat a tota proprieta

te quocunqꝫ mõ ſumatur. **Aut fel.** Hic põit
aliud locale dicẽſ ꝙ fel caprinum cuꝫ melle mix
tum in uaſe ſuper ignẽ miſceatur. deide radius
eo linitꝰ mittatur in oculuꝫ. Rõ remedii ẽ quia
fel hꝫ uirtutẽ ſbtiliandi ꝛ mel hꝫ ṽtutẽ abſtergẽ
di ꝛ acuendi iõ ꝛc. **Qđ aũt.** Ponit curã per
aliud locale dicens ꝙ illud plus ualet. ſ. ſief de
fellibus in oculis miſſum. Notanduꝫ ꝙ per
illud intelligit oĩa que dicta ſunt in. c. de debili
tate uiſus. ideo recurratur ad illđ ꝛc. **Si ãt.**
Hic oſtendit quid fiendũ qñ predicta nõ ſuffici
unt. Et dicit prĩo ꝙ ſi predicta nõ ſuffecerint dꝫ
fieri euacuatio per ſeceſſum. Rõ ut euacuetur
materia phl'atica a capite que cauſat groſſitieꝫ
in ſpiritibus ꝛ turbulentiã. Secũdo dicit ꝙ
ſanguis ex duabus cephalicis ꝛ ex frõte debet
diminui. Ratio ad remouendũ plenitudinẽ in
corpore ſi ſit. vnde cõicantur multi uapores ad
oculũ. Tertio dicit ꝙ dieta dꝫ ſubtiliari. rõ pꝫ.

Notandũ ꝙ de cura illius qui de die uideſ
non põt ẽ ut regatur dieta ĩpiguatiua generati
ua ſanguinis groſſi ꝛ ſpiſſi ut ſunt extrẽa porcel
lorũ ꝛ aĩalium ꝛ agnorũ: ꝛ bibat vinũ rubeum
non dulce limphatũ: ponat in oculo aquã roſ.
mixtã cuꝫ ſucco ſolatri ꝛ gũmi arabico ꝛ draga
ganto ꝛ pſilio qꝛ inſpiſſant ſpũm claruꝫ ꝛ ſubti
lem ꝛ tunicas raras ꝛ oculũ reddũt robuſtum.
Apire illos tales in hoc caſu ſepe in aqua ueri
frigoris ẽ ualde utile. rõ pꝫ de ſe.

De dilatatione pupille. Sil.

Otandũ circa rubricam ꝙ pupilla
idem eſt quod foramen tunice uuee
Notandũ ſecundo ꝙ in pupilla fit
duplex nocumentũ. Unum eſt dila
tatio. aliud ẽ conſtrictio. Dilatatio ẽ duplex. ſ.
naturalis ꝛ accidentalis. Naturalis eſt a prici
pio generatõis. Accidentalis fit poſt generatio
nem: ꝛ talis fit a cauſa extrinſeca ut a caſu uel p
cuſſione. Uel a cauſa intrinſeca ꝛ hoc dupl'r uel
ex inanitõe ꝛ hoc ex fumis mal' deſicãtibꝰ vueã.
vel ex repletõe. ſ. ex hũoribus aquoſis relaxãti
bus tunicã uueã: de hac ẽ plus ſermo. Sed con
ſtrictio ẽ duplex. ſ. naturalis ꝛ accidental'. Na
turalis ſemp eſt ad bonũ: quia in eo uirtus eſt
unita. Accidentalis eſt duplex: ut ex inanitione
ſ. cum tunica eſt exiccata in omnibus partibus
quia tunc partes contrahũtur. Uel ex repletõe
ſ. ex humore groſſo exñte inter tunicã uueam et
corneam comprimentem uueam ab intra.

Raſis ſolum ponit curam de nocumento
quod eſt dilatatio: quia eadem eſt cura dilatati
onis et conſtrictionis quando fuerit a repletiõe

Tertio notandũ ꝙ ſigna dilatationis ex hũi
ditate ſunt. Primum ꝙ ipſa pupilla uidetur di
lata. Secuudũ humiditates fluũt per oculũ na
res ꝛ palatum. Tertium quia apparẽt ſigna hu
miditatis cõia in facie capite ꝛ in oculis. Quar
tum quia fit ſubito ꝛ non paulatim. Ratio pꝫ.

Signa eius que fit a ſiccitate ſunt arefactio
oculorum ꝛ frontis. Secundũ quia hũiditateſ
nec apparent nec fluunt ab oculis naribuſ ꝛ pa
lato. Tertium quia paulatĩ fit ꝛ non ſubito. rõ
patet. Signa eius que fit a dolore aut pcuſſi
one manifeſta ſunt ex uariatõe ĩfirmi. **Al.**

**Um pupilla adeo dilatari uidetur
vt vndiqꝫ pertingat ad albedinẽ
fueritqꝫ hoc poſt vehementem ce
phalee dolorem: parua ẽ habẽda fiducia
in eius cura. Silla.**

Determinat de dilatatione pupille: ꝛ diuidi
tur in duas. Primo oſtendit qñ dilatatio pupil
le ẽ incurabilis. Secũdo ponit curã eius que ẽ
curabilis. ſecunda ibi. **Sed ſi.** De prima di
cit ꝙ ubi pupilla. i. foramen uuee dilatetur ſic
ꝙ proueniat undiqꝫ ad albedinẽ ꝛ cõtingat pꝰ
uehementẽ dolorem tunc parua fiducia eſt ha
benda in cura. Notandũ ꝙ ratio dicti eſt qꝛ
ſignũ eſt ꝙ prouenit ex ſuperflua inanitõe. vn
de exiccate ſunt humiditates ꝛ tunice oculorum
Ratio patet. Secundo nota ꝙ ſi dilatatõ p
ueniens ex dolore eẽt in principio ꝛ non eẽt mul
tũ dilatata curatur ponendo ſup oculũ lẽtes ex
corticatas piſtatas ꝛ mixtas cũ bolo ar. ꝛ cum
puluere mirtillorũ ꝛ aqua roſ. ꝛ uino granatoꝝ
ꝛ ſucco berberis. Ad idem. ℞. ſolatri ſemp
uiue plãtaginis miſce infundãtur in eis ꝛ ponã
tur ſuper oculis ſepe die ꝛ nocte. Ad ideꝫ in
fundãtur petie in aq̃ roſ. in q̃ diſſoluta ſit tucia:
ponatur ſuper oculũ. Ad idem ualꝫ cateriuꝫ
poſitũ in poſteriori parte capitis. ſ. in occipitio
ꝛ in anteriori pfundando uſqꝫ ad os ꝛ ſpãliter
poſt purgationẽ cũ pill'is de iera ꝯuenientibus
ad dolorem capitis. **Al.**

**Sed ſi dilatatõ parua fuerit: tũc aſſi
dua ſolutionẽ ventris ex ccohijs multoti
ens ꝛ ſief ſi fellibꝰ ĩ oculos ẽ mittẽdꝰ. Sil.**

Oſtẽdit qñ dilatatio ẽ curabil' ponẽdo curã
ꝛ diditur ĩ duas. Prĩo põit curã eiꝰ q̃ fit a cã ĩtri
ſeca. ſcđo oñdit quõ ſe hꝫ dilatatio pupille pue
niẽs ex pcuſſiõe q̃ꝫtũ ad curã. ſa ibi. **Qđ ſi pu
pillam.** De prĩa dicit ꝙ ſi dilatatõ pupille ẽ
pua pro cura oportet aſſiduaſ uẽtris ſolutionẽ
cuꝫ pillulis cochiis. rõ pꝫ. Secundo dicit ꝙ in
oculo debet poni ſief de felllibus. Notandũ

ꝙ anteq̄ꝫ dentur pill'e cochie debet premitti di
geſtiuum. Almanſor.

Qꝺ ſi pupillá poſt percuſſioné dilata
ri contingat non é inde timendú: qꝛ remo
uebitur. Fiat itaqꝫ empl'm ex farina faba
rú ⁊ camomilla ⁊ euiſco cú vino ⁊ aqua
Sillanus.

Hic oſtendit quó ſe habet dilatató pupille ꝓ
ueniés a cauſa extrinſeca. ſ. ex percuſſione q̄ꝫtuꝫ
ad curá. ⁊ diuiditur in duas. Primo facit h̄. ſe
cundo pōit curá. ſecúda ibi. Fiat itaqꝫ. De
prima dicit ꝙ ſi contingat dilatari pupillá poſt
percuſſionem non é timendú: ⁊ rōneꝫ aſſignat
quia curabitur. Fiat itaqꝫ. Ponit curaꝫ di
cens ꝙ debet fieri empl'm ex farina fabaruꝫ ca
momilla mixtis cum aqua ⁊ uino. Notádú
prio ꝙ hoc magis cōpetit in ꝓceſſu quia abſter
git ⁊ múdificat. Notádú ſecúdo ꝙ h̄ empla
ſtrú repercuſſiuú ꝯpetit in ṗncipio. ſ. tale. ℞. fa
rine fabaruꝫ farine ordei añ. ʒ ii. olei roſ. ℥. ſ.
unú uitellum oui bene agitatum: cum ſucco en
diuie miſce quantú ſufficit. fiat empl'm. Ad
idem aqua roſ. ⁊ ſuccus ſolatri uel ſempuiue
cú albumine oui ponatur ſup oculú. Tertio
notandú ꝙ in principio debꝫ phlebotomari ex
cephalica partis ꝯtrarie. Ratio patet.

**De fiſtulis que in angulis lachrymalibus
fiúnt. Sil.**

Otandú é circa rubricam ꝙ fiſtu
la eſt ulcus ſordidú concauú exteri⁹
ſtrictum ⁊ interius latú cú caloſita
te in fundo. Secundo notanduꝫ
ꝙ fiſtula cátur ex húoribus male qualitatis flu
xis ad oculú in lachrymali qui húores ad ocu
los fluxi corrodút carné lachrymalis anguli et
vlcerant. deinde generatur caloſitaſ. Uel pōt fi
eri fiſtula ꝓpter apa cerebri non perfecte cura
tum. Almanſor.

Um águlus lachrymalis reſudat
⁊ cum premitur ſanies ⁊ vir⁹ ab
eo egrediatur fiſtulaꝫ pati intelli
gitur. Sillanus.

Determinat de fiſtula lachrymali: ⁊ diuidi
tur in duas. Primo ponit ſigna. ſecúdo curaꝫ.
ſecúda ibi. Que cú cauterio. De prima di
cit ꝙ qñ illa ſigna apparuerint. Primuꝫ ꝙ an
gulus lachrymalis reſudat. Secundú cum pre
mittitur ſanies ⁊ uir⁹ ab eo egreditur: arguim⁹
ibi eé fiſtulaꝫ lachrymalé. Notandú ꝙ rō ſi
gnorú eſt. Uerificatur primú quia in fiſtula eſt
concauitas interius ⁊ ſtrictura exterius. iō non
egreditur uirus ⁊ ſanies que generatur in fiſtu
la: niſi fiat cōpreſſio in digito. Almanſor

Que cum cauterio curatur de hoc tñ
loq plus é q̄ꝫ huic nr̄o libro attineat. Sil.

Hic ponit curam fiſtule. ⁊ diuiditur in duas.
Ponit primo curam per cauteriú. ſecundo per
medicinā. ſecúda ibi. Nos tñ. De prima di
cit ꝙ fiſtula lachrymalis curatur cum cauterio
Subdit ꝙ loqui de hoc non pertinet hic. No
tandú ꝙ in cura illa nihil eſt melius q̄ꝫ cauteri
um potentiale. rō ſtati appebit. Al.

Nos tñ iam ei adinuenimus medicamé
ꝙ ſi adhibitú fuerit ipſam ꝑ multos men
ſes adeo tardare facit vt eger ſan⁹ videaꝭ
Medicamé aút illud é. ℞. aloes thuris
ſarcocolle ſanguis draconis balauſtie anti
monij alúis oium añ. partes eq̄les ꝫniar
quátú eſt quarta pars vni⁹ fiát ex eis ſief.
Cúqꝫ neceſſe fuerit fiſtula in tantú ṗmaꝭ
vt quicq̄d ſaniei in ea cōtinetur egrediaꝭ.
deinde ífirmus ſuper lat⁹ in quo nō é fiſtu
la iaceat ⁊ de ṗdicto ſieſ aliquid diſſoluaꝭ
in aqua de q̄ í angulo lachrymali tres gut
te aut q̄ttuor ítimarizenꝭ magno exñte in
terſticio inter proiectioné vnius gutte ⁊ al
teri⁹: quo facto eger ꝑ tres ſic iaceat horas
In mane quoqꝫ ſeq̄nti die ſilꝛ fiſtula bene
ṗmaꝭ ⁊ fiat eadé cura ꝙ ꝑ hebdōadam
vnaꝫ fieri cōuenit ⁊ etiá tam diu donec a
fiſtula nihil egrediaꝭ cuꝫ ṗmitur. Ex hac
náqꝫ cura locuſ multis méſibus ſiccuſ per
manebit. D curis oculoꝝ quátú huic lo
co neceſſariú eſſe putauim⁹ iam ſatis dcm̄
eſſe credimus. Alia v̄o q̄ ſunt de curis q̄ ꝑ
ferrú exercenꝭ dimittam⁹: qꝛ multis indi
gét medicamib⁹. Súꝭ aút q̄dá ex eis q̄ í lo
cis í qb⁹ de decoratōe tractabim⁹ ⁊ ſanita
tis cuſtodia cōtinentur. Sil.

Pōit curá ꝑ medicinā ⁊ diditur í duaſ. Pri
mo facit h̄. ſ̄o ípōit finé. ſ̄a ibi. De curis ocu
loꝝ. De pria dicit ꝙ í fiſtule cura inétú é me
dicamé qꝺ approxiatú ſic curabit ut uideatur
ſan⁹. Scꝺo pōit deſcriptōꝫ. ℞. aloes thuris
ſarcocolle ſanguis dracōis balauſte antimonii
alúis oiuꝫ añ. ꝑtes eq̄leſ ꝫniar quátú é q̄rta ꝑs
ipſi⁹. fiat ex eis ſief ⁊ cú neceſſe fuerit fiſtula í tá
tú ṗmatur ut q̄cq̄d ſaniei í ea ꝯtinetur egredia
tur. deide ífirm⁹ ſup latus í quo ñ é fiſtula iace
at ⁊ de dcō ſief aliq̄d diſſoluatur in aq̄ de qua í
angulo lachrymali tres gutte ul' q̄ttuor ꝓiician
tur. Tertō dicit ꝙ h̄ dꝫ fieri ꝑ hebdomadaꝫ
ſic tñ ꝙ fiat oí die ⁊ ꝙ iter uná gutá ⁊ aliá cadit
ſpaciú. rō ŕmedii qꝛ ꝯſúit ꝯſolidat ⁊ carné gñat

Notandū ꝙ cura fiſtule ē duplex. quedam uera ⁊ quedā non uera: ſed blanditia ⁊ fit cōſolidando ſuperiora quod fit per deſiccatiua: ⁊ d̄ his eſſet medicamē raſis. Cura uera perficitur quattuor intentōibus. Prima intentio ē aperirē foramen. Secūda ē mundificare fiſtulā. Tertia ē remouere calloſitatē que ē in fundo. Quarta ē regeneratio carnis ⁊ conſolidatio. Prima intentio perficitur iplendo foramen cū gentiana uel cū medulla ſanbuci. Secūda intentio fit cū idromelle facto cū melle roſ. colato ⁊ aqua rute ⁊ uino ſtiptico ⁊ ſi non hētur uinū ſtipticū per ſe buliant in eo roſ. ⁊ ſi ſentiretur ardor ex mūdificatione fiſtule diſtilletur intra fiſtulaȝ albumen oui. Ad idem fomentetur locus cū ſpōgia infuſa in aqua decoctōnis gallaꝝ ⁊ ſumach ⁊ modico mellis. Tertia intentio pōt perfici cuȝ cauterio .ſ. ferro. Similiter pōt perfici cū medicinis. ⁊ lȝ poſſint eſſe multe tñ fiant ſpāliter aliq̄ Prima ē. ℞. armoniaci attramēti uiridis eris cantaridaꝝ: remotis capitibus ⁊ aliis ſalis armoniaci auripigmenti calcis uiue alūis añ. ʒ. i. ſbtiliter puluerizētur ⁊ incorporētur cum urina pueri uirginis in umbra ⁊ deſiccētur ⁊ ponatur modicū i fiſtula quolȝ māe. Ad idē. ℞. foliorū rute celidonie agrimonie añ. M. ſ ꝯquaſſētur ⁊ buliant in tribus libris aque ardentiſ quouſqȝ redeant ad q̄rt̄. i. ſ. coletur ⁊ colatura fueatur ⁊ una gutta uel due iponātur: ⁊ talis fit per gordoniū. Ad idē. ℞. ʒʒ. al. ʒ. ii. ⁊ puluerizētur ſbtiliter ⁊ buliant in uaſe in quo fit diſſolutū mellis. ʒ. ſ. uſquequo ueniat ad ſpiſſitudinē unguenti. Ad idem. ℞. olei uetuſtioris qd̄ poſſit repiri aceti uini boni veteris ⁊ electi añ. lb. ii. litargiri ſbtiliter puluerizati ⁊ cribellati. lb. i. coquātur illa ſimul in cazola per diē unā integrā donec nigrū ⁊ relucens fiat. deinde de illo fiāt tente ⁊ ponātur in fiſtulis. De ꝓprietate eni eradicat fiſtulā ⁊ deſiccat. Quarta intentio q̄ eſt regeneratio carnis ⁊ cōſolidatio perficitur ſic. ℞ aloes olibani ſarcocolle nutrite in aqua feniculi ſbtiliter puluerizatoꝝ añ. ʒ. ii. olei roſ. ℥. ii. cere quantū ſufficit ⁊ fiat unguentū. Ad idem ℞. pulueris radicis ireos. Secundo notandum ꝙ ultra duo predicta ſunt alia duo ſingularia in cura fiſtule. Primū ē potio. ℞. folioꝝ agrimonie folioꝝ rute foliorū olive añ. M. ii. ꝯquaſſentur ⁊ buliant in. lb. iiii. uini albi ad cōſūptionē unius. lb. coletur ⁊ colatura admiſtretur. Iſta etiā potio curat oēm fiſtulam cōtinuata in quocūqȝ loco fuerit. Ad ideȝ colligatur agrimōia cū orōe dñica portetur ad collū ⁊ curat fiſtulā. De curis oculorū quātū fuerit neceſſarium dictum ē. Secūdo dicit ꝙ alia q̄ debent curari per ferrū ⁊ per cirurgiam hic dimittātur. Tertio dicit ꝙ quedā ex eis ſunt que continentur in his que dicta ſunt de decoratōe ⁊ d̄ conſeruatōe ſanitatᷤ. Notandū ꝙ lȝ Raſis nō dicat de dieta debȝ tñ abſtinere a ſalſ acutiſ ⁊ mlīcis ⁊ phlegmaticis ⁊ uino forti ⁊ acuto. rō patet.

De dolore q̄ fit in aure. Sil.

Irca rubricā eſt notādū ꝙ triplex eſt nocumentuȝ qd̄ fit in aure. ſiue actio leſa auriſ eſt triplex. ſ. diminuta ablata ⁊ corrupta. Diminuta eſt qñ percipitur ſonus ſicut ē ſed diminute ⁊ ē qñ non audit niſi fortiter clamantē. Ablata eſt qñ nullus ſonus percipitur: ⁊ uocatur ſurditas. Corrupta eſt qñ percipitur ſonus extra qui non eſt. ⁊ ſic percipitur obiectū aliter q̄ȝ ē. uel qñ corrūpitur bona proportio ad obiectuȝ ut in ſono horribili. uel quādo corrūpitur bona cōpō mēbri uel bona cōplexio uel bōa unio. Secūdo notandū ꝙ cauſa doloris auris ē duplex. ſ. mala ꝯplexio ⁊ ſolutio continuitatis. Mala ꝯplo eſt duplex: quedā ē cum materia ⁊ quedā ē ſine materia ut caliditas frigiditas ⁊c. Mala ꝯplo cū materia faciens dolorem auris eſt duplex. q̄dam a cauſa extrinſeca ut frigore uel uēto. quedam cātur a cauſa intrinſeca ⁊ hec ē duplex: qr quedā eſt cum ap̄ate: ⁊ q̄dam ſine ap̄ate. Sine ap̄ate pōt fieri ex quolibet hūore. ſ. ex ſanguine colera phlāte ⁊ mlīa ⁊ ſilr̄ cū uētoſitate. Sȝ cū ap̄ate uel calido uel frigido. ſed ſolutio ꝯtinuitatis eſt duplex. q̄dam cauſatur a cauſa extrinſeca ut a caſu uel percuſſione. quedam a cauſa intrinſeca. ⁊ hec eſt duplex. qr quedaȝ cātur ex uētoſitate ibi exñte: ut in tinitu uel ſonitu: quedaȝ a malo humore corrodēte. Tertio notanduȝ ꝙ ſigna doloris auris ꝓuenientis a cauſa extrīſeca hētur ex relatione infirmi. Signa doloris auris ex caliditate ſine materia ſunt: qr prio ſentitur calor. ſecundo qr leditur a calidis. tertio eſt leuitas. Rō patet. Signa quādo fit a frigiditate ſine matēia ſunt: quia primo ſentitur frigiditas. ſecundo qr leditur a frigidis. Tertō ē leuitas auris. rō patet. Signa qñ fit a ſanguine ſine ap̄ate ſunt rubedo faciei grauitaſ capitis ⁊ frontis pulſatio uehemens: inflatio uēarum tēporū ⁊ frōtis: ſenſatio ſaporis rei dulcis in lingua ſine preſentia eius. Signa qñ fit a colera ſunt dolor acutus mordicatiuus: citrinitas faciei: et loci: amaritudo lingue. Et uomitus colericus. Ratio patet.

Signa qñ fit a pbl'ate ſine apate ſunt doloꝛ
remiſſus: grauitas capitis: fuſcedo ⁊ albedo fa
ciei ⁊ loci ⁊ inſipiditaſ ligue. rõ patet. Signa
qñ fit a mẽia ſine apate ſũt doloꝛ capitis aggra
uatius fuſcedo faciei ⁊ loci inſipiditas ligue. rõ
pꝫ. Signa qñ fit ab apate ſũt doloꝛ ſbito ad
ueniens ⁊ febꝛis. rõ pꝫ. Signa qñ fit ab apo
ſtemate colerico ſunt doloꝛ itollerabil' ꝓducés
aliqñ ad freneſim ⁊ pũctura cũ moꝛdicatõne ⁊
uigiliis: inquietudo ⁊ mala tolerãtia patiétꝭ: ſitꝭ
⁊ febꝛis acuta. Signa qñ uéit ab apate phle
gmatico ſunt febꝛis leta doloꝛ gͣuatiuꝰ doloꝛ re
miſſus. rõ pꝫ. Signa qñ fit a ſolutõe ꝯtinétꝭ
ſunt qꝛ uéit cũ pũctura ⁊ moꝛdicatõe: doloꝛ au
riũ foꝛtiſſimus. rõ pꝫ. Almanſoꝛ.

I cũ doloꝛe qui fit in aure fuerit i
facie inflatio ⁊ pulſatio ex cepha
lica erit minuẽdus. ⁊ oleũ roſ. ⁊
oleũ de floꝛibꝰ ſalicis tepidũ cum pauco
aceto é imittẽdus lac quoqꝫ ita calidũꝫ ut
ex mãmilla egredit imittẽdꝰ erit multotiéſ
Uẽter ꝑterea ex mirobal'. citrinis ⁊ ſcamo
nea ⁊ aloe vehemẽter ſoluatur. qḋ h mõ
fit. ℞. mirobal'. citri. ʒ. xx. ⁊ pulueriꝫate in
duabꝰ. ℔. aque coquãtur donec ad duas
tertias vniꝰ. ℔. redeãt ⁊ colent. pꝰ h ſumã
tur aloes. ʒ. i. ſcamonee. vi. ps. ʒ. vnius ag
gregẽtur cõ rob de citoniis ⁊ fiãt ex eis pil
lule que p duaſ hoꝛaſ añ decoctioné ſumã
tur: deide bibat decoctio. ꝙ ſi doloꝛ nõ ge
uerit paꝝ opij in oleo roſ. reſoluti in auré
mittatur. Sillanus.

Determiat ḋ doloꝛe q fit in aure ⁊ diuiditur
in duas. Pꝛio ponit curá eius q fit ab hũoꝛali
materia. Secũdo eiꝰ qui fit ex uẽtoſitate. ſecun
da ibi. Si aũt cũ. Pꝛia in duaſ. pꝛio ponit cu
rá eius q fit a materia cal'a. ſecundo eius q fit a
materia frigida. ſecũda ibi. Cũ aũt doloꝛ.
Pꝛima in duas. pꝛio ponit curá a materia cl'a
ꝓueniente ſine apate. Secũdo ponit curá eius
qñ fit cũ apate. ſecunda ibi. Et ſi pulſatio.
Pꝛima in duas. pꝛio ponit curá qñ doloꝛ é de
bilis. ſecũdo qñ doloꝛ ab apate calido é foꝛtis:
ſecũda ibi. Qḋ ſi doloꝛ. Pꝛia in duas. qꝛ
pꝛio ponit curá p phlebotomiá. ſcḋo p medici
ná laxatiuá. ſecũda ibi. Uenter ꝑterea. Pꝛi
ma in duas. pꝛio facit hoc ſecũdo ponit curaꝫ
p localia. ſecũda ibi. Et oleũ roſ. De pꝛia
dicit pꝛio ꝙ ſi cũ doloꝛe qui fit in auꝛe appareãt
illa ſigna. Pꝛimũ inflatio. Secundũ pulſatio.
arguendũ é ꝙ fit a ſanguie. Secũdo dicit ꝙ in
tali caſu dꝫ fieri phlebotõia a cephalica. No
tandũ ꝙ rõ ſignoꝝ pꝫ. ſed rõ remedii eſt qꝛ per
phlebotomiá factá ex cephalica euacuatur ſan
guis faciés malá ꝯpl'oné ſiue diſpõné ⁊ dꝫ fieri
phlebotõia ex cephalica eiuſdé partis qñ inten
tio é euacuatio ſꝫ de cephalica ꝯtrarie ptis qñ
intenſio é diuerſio. Et oleũ. Hic ponit curaꝫ
p localia. ⁊ pꝛio dicit ꝙ oleũ roſ. ⁊ oleũ ḋ ſalici
bus cũ pauco aceto in auré é mittendũ. Se
cũdo dicit ꝙ lac calidũ ut extrahitur de mãmil
la ſepe auribus é inſtillandũ. rõ utriuſqꝫ pꝫ. qꝛ
habent remouere malá ꝯpl'oné calidá: ⁊ p cõſe
qués ſedare doloꝛé. q̃re ⁊c. Notandũ ꝙ ad
idé ualet iiectio albuminis oui bene agitati.
Ad idé ualet oleũ uiol'. cuꝫ modico cãphoꝛe.

Secundo notandũ ꝙ ad iiectioné que fit in
aure requiritur. Pꝛimo ꝙ illud qḋ iniicitur nõ
ſit frigiduꝫ: qꝛ omne frigiduꝫ é inimicũ nature.
Ité ꝙ nõ ſit calidũ qꝛ reſolueret caloꝛeꝫ ⁊ aeré
ꝯnaturalé auꝛi. Secũdo requiritur ꝙ iniiciatur
in parua quãtitate quod é ne remãeat aliquid
intra. Tertio ꝙ ſtet modico tpe qꝛ nõ dꝫ ſtare
ultra tres hoꝛas ne illa hũiditas coꝛꝛumpatur.
Quarto anteq̃ꝫ unũ iniiciatur aliud expellatur
Quito ꝙ ad hoc ut illud quod iniicitur in auré
moꝛetur: patiés iaceat ſupꝛa parté ſaná. Sex
to notandũ ꝙ anteq̃ꝫ aliquid iniiciatur coꝛpus
ſit mundificatũ bene dicit ꝓpter piculũ ⁊ cõiter
fit oppoſitũ ⁊ potius ꝓcedendũ é cum ſuffumi
gatõibꝰ ⁊ empl'is. Uenter. Ponit curá per
mediciná laxatiuá dicens ꝙ dꝫ fieri euacuatio
cum mirobal'. citrinis cũ ſcamonea ⁊ aloe. Se
cundo ponit deſcriptioné que talis eſt. ℞. miro
bal'. citrinoꝛum. ʒ. xx. pulueriꝫentur ⁊ in. ℔. ii.
aque coquãtur donec redeat ad duas tertias
unius. ℔. colentur poſtea ſumatur aloes. ʒ. i.
ſcamonee ſexta pars uniꝰ. ʒ. coꝛꝛigatur cũ rob.
de citoniis ⁊ fiant ex eis pill'e que per duas ho
ras ante potionem ſumantur. Uerum é ꝙ talis
pꝛactica non eſt in uſu. Notandum ꝙ dictũ
Raſis maximé uerificatur quando materia eſt
calida colerica. Ratio é quia hec medicina eua
cuat coleram. Secundo notanduꝫ ꝙ ad idé
ualet euacuatio facta cum aqua decoctõniſ pꝛu
noꝛum tamarindoꝛum mane ⁊ ſimilium. ul' cuꝫ
aqua decoctionis pꝛunoꝛum ⁊ reubarbari. Ter
tio ad idem ualent cliſteria lenitiua ⁊c. Qḋ
ſi doloꝛ. Ponit curam quando doloꝛ é foꝛ
tis dicens ꝙ niſi doloꝛ quieuerit parum opii in
oleo roſ. diſſoluti debet poni in aure. Ratio
quia ſtupefacit ⁊ remouet doloꝛem: quia remo
uet ſenſationem ⁊ eſt cura periculoſa.
Almanſoꝛ.

**Et ſi pulſatio redierit ⁊ tribus diebꝰ
perſeuerauerit oleũ ſiſaminũ in quo anatꝭ
aut galline adeps fuerit reſolutus in aurẽ
ſepe mittatꝛ ibi nãqꝫ eſt puſtula que matu
ratione indiget. .Silla.**

Ponit curã ꝓuenientis ex apãte calido ⁊ di
uiditur in duas. pͥo facit hoc. ſecundo docet
cognoſcere qñ eſt generata ſanies. ſecũda ibi.
Cũ aũt dolor. De prima dicit ꝙ ſi pulſatõ
redierit ⁊ durauerit tribus diebus oleũ ſiſami
nũ in quo adeps galline ſit diſſolutus uel anatꝭ
ſepe in aurẽ iniiciatur. Uerificat ſe: quia ibi eſt
puſtula que indiget maturatõe: Notanduꝫ
ꝙ in dolore auris ex apãte ſanguineo pͥo ꝯue
nit euacuatio per phlebotomiã ex cephalica in
brachio uel manu. uel uentoſatio ĩ collo ⁊ ĩ ſpa
tulis. deinde euacuatio cũ medicinis ſtatim di
ctis. Secũdo notandũ ꝙ medicine apãtum
auris differũt in duobꝰ a medicinis aliorũ apã
tum. Pͥo in repercuſſiuis. nõ eni cõpetũt re
percuſſiua ne materia repercutiatur ad cerebꝝ
Secũdo in maturatiuis q: maturantia aliorꝫ
debent eẽ calida ⁊ hũida potentia: ſed illud au
ris dꝫ eẽ parꝝ ſiccũ cũ caliditate ⁊ hũiditate ſm
gal'. ſexto de ingenio ſanitatis. ii. c. Notãdũ
tertio ꝙ qñ eſt pulſatio ſignũ eſt ꝙ ibi eſt gene
ratio ſaniei. nã in generatõe ſaniei fit ebulitõ et
per cõſequens pulſatio ⁊ ꝓ tanto cõpetit medi
camen maturatiuũ dictum. Ad idẽ põt fieri
hoc empl'm. ℞ farine ſbtilis furmenti q̃rtꝭ. ʒ.
mucillaginis ſeis lini fenugreci añ. ℥. ʒ. piguedi
nis anguille dũ aſſatur litargirii ceruſe olibani
añ. ʒ. ʒ. puluerizẽtur aceti. ʒ. i. ʒ. olei ſiſamini. q.
ſufficit pinguedis anatis. ʒ. i. ʒ. fiat empl'm me
diocriter liquidũ. ⁊ põt applicari ad extra ⁊ põt
poni in aure. Ad idẽ. ℞. radicis maluauiſci
nũero. vii. decoquãtur et extrahatur ab eis lig
nũ quod in medio exiſtit ⁊ icidatur fruſtatim:
poſtea cõtundantur cũ pilo ⁊ incorpentur cum
farina fenugreci ⁊ ſeis lini ⁊ butiro ⁊ ſeis aueti:
⁊ flore camõille ⁊ fiat empl'm. Ad idem. ℞.
mucilaginis maluauiſci ſeis lini ſeis fenugreci
añ. ʒ. iii. incorporẽtur cũ cepe liliĩ cocto ⁊ cũ. ℥. i
ſeis aneti ⁊ cũ. ℥. ii. florꝝ camomille. ⁊. ℔. ʒ. buti
ri ⁊ fiat empl'm ⁊ ponatur ſupra aurẽ calidum.

Quarto notandũ ꝙ ſi fuerit apã frigidũ q:
rarꝰ nõ ponit curã. Pͥo cerebrũ debet purga
ri cum pilliſ cochiis: ⁊ ſi corpus fuerit plenũ pꝰ
purgatõneꝫ fiat phlebotomia de cephalica uel
uentoſatõ in ſpatulis ĩtra aurẽ ponatur oleum
de ſpica calidum: uel oleum de amigdalis ama
ris ſupra aurẽ ponatur empl'm quod ſic fit. ℞.
capita allei cocta nũero quattuor ⁊ cepas coc
tas in prunis uel in igne quattuor piſtentur per
fecte poſtq̃ꝫ mũdate fuerint ⁊ incorporẽtur ĩ. x.
uel. v. uitell'. ouorꝝ ⁊. ℥. iiii. butiri uel axũgie por
cine. Ad idem. ℞. abſinthii cocti ⁊ ꝯtuſi. ℔.
ʒ. ⁊ icorporẽtur cum mucilagine ſeis lini ⁊ fenu
greci cum. ℥. iiii. mell' ⁊ cum capitibuſ quattuor
allei cocti ponatur ſuper aurẽ eſt eni bonũ. Al.

**Cũ aũt dolor quieuerit putredo iam
tunc collecta erit. ideoqꝫ plus ſubito ex in
ſperato de aure egreditur. Sillanus.**

Docet cognoſcere qñ ſanies eſt generata di
cens ꝙ ubi dolor quieuerit tunc ſanieſ ẽ genera
ta: ⁊ ſignum ẽ ꝙ poſtea ſubito egredietur ð au
re. Notandũ ꝙ facta ſanie remittitur dolor
quia remittitur ebulluitõ in materia ⁊ ſolutõ cõ
tinuitatis non ſit magna ⁊ propter hoc dicit af
foriſmus ſecunde particule. Circa generatõ
nẽ ſaniei dolorꝭ ⁊ febrꝭ magis accidũt ⁊c. Al.

**Cũ aũt dolor in aure fit poſt faſtidioſaꝫ
ſacietatẽ: aut poſt uentos frigidos oleũ in
quo ruta aut cepe cocte fuerint in aure di
ſtilletur. Et ſi hoc nõ ſuffecerit oleuꝫ ĩ quo
turbith coctũ fuerit diſtilletur. aut oleũ de
lilio ſumatꝛ ⁊ cuiqꝫ. ℥. i. ex ea miſceatur eu
forbii recentis. ʒ. i. h caſtorei. ʒ. i. Silla.**

Ponit curaꝫ doloris facti a materia frigida
⁊ diuiditur ĩ duas. Primo ponit curã per loca
lia. Secundo per euacuatõꝫ. ſecunda ibi. Sed
ſi hoc. Prima ĩ tres ſm ꝙ tria localia ponit.
ſecũda ibi. Etſi hoc. Tertia ibi. Aut oleum ⁊
De prima dicit ꝙ ubi dolor prouenit in aure
poſt faſtidioſam ſacietatem: aut uentos frigi
dos oleum in quo ruta: aut cepe cocte fuerint
diſtiletur in aurẽ. rõ quia calefacit ⁊ ꝯſumit ma
teriã ⁊c. Et ſi hoc. Ponit ſecũdũ locale dicẽs
ꝙ ſi predictũ non ſufficiat oleum in quo coctuꝫ
fuerit turbith debet diſtilari in aurem. rõ quia
non ſolum conſumit imo etiam euacuat materi
am. Aut oleuꝫ. Ponit tertiuꝫ locale dicẽs
ꝙ ſumatur oleum de lilio ⁊ unicuiqꝫ. ℥. i. de eo
miſce euforbii recentis. ʒ. i. ⁊ caſtori. ʒ. i. ratõ q:
reſoluit ⁊ conſumit materiam. Notandũ ꝙ
inter alia ſuccus fraxini ita ꝙ ponatur ĩ una pe
tia magna ſupra ignem et quod diſtillabit ualꝫ
Ad idem ſuccus rute cum modico mellis.
Ad idem oleum coloquintide ualet. Al.

**Sed ſi hoc non ſuffecerit venter ex pillu
lis cochijs ſoluatur. patiens quoqꝫ balne
um ingrediatur in quo ſudet. vinũ quoqꝫ
vetus ⁊ forte ei tribuatur.
Sillanus.**

Ponit curam per euacuationē ⁊ diuiditur in tres. Prio ponit curā per euacuationē. ſcḋo per balneū. Tertio per potū. ſecūda ibi. Patiens quoqꝫ. Tertia ibi. Uinū quoqꝫ. De prima dicit ꝙ ſi ṗdicta nō ſufficiant: venter cuꝫ pill'is cochiis debet euacuari. Ratio qꝛ ſignuꝫ eſt ꝙ ibi ſit materia que non pōt conſumi cum predictis: ſed pill'e cochie euacuant predictam materiā. Notandū ꝙ ante approximationē dictarū pill'arū debet approximari digeſtiuum dictum in cura doloris capitis prouenientis a phlegmate. Patiens. Pōit curā per balneum dicēs ꝙ uinū forte ⁊ antiquū debet exhibēi

Notandū ꝙ hoc cōuenit facta euacutōe. rō quia reſoluit tunc ⁊ cōſumit reſiduū materie et remouet malam cōplexionē frigidam. ſed ante euacuationē nō cōueniret quia diſſolueret materiā in capite: ſed tūc cōpetit aq̄ mellis. Al.

Si aūt cum dolore auris ſonituſ ⁊ tinnitus fuerint atqꝫ ventoſitas panicuꝫ ſiue miliū i ſartagine torrefactū calidū multotiens ſupponatur. Auris quoqꝫ ſuper uaporē aque in qua ſint cocta mētaſtrū ⁊ ſticados arabic⁹ ⁊ ſanſucus teneatur. De caſtoreo ṗterea ⁊ euforbio in oleo ſanbacio diſſolutis quoꝝ vnūquodqꝫ quattuor .g̃. ordei ponderis in aurē mittaẜ. Silla.

Ponit curam qñ dolor auris ꝓuenit a uētoſitate: ⁊ diuiditur in tres ẜm ꝙ tria ponit localia. ſecunda ibi. **Auris quoqꝫ.** Tertia ibi. **De caſtoreo.** De prima dicit ꝙ ſi cū dolore auris ſit ſonitus ⁊ tinitus ⁊ uentoſitas: tunc panicū uel miliū aſſatum in ſartagine ſuper aurē debet poni. Notandū ꝙ panicū uel miliū aſſatur uel torrefit ut aliqua humiditas reſoluatur: ⁊ tunc ratio remedii ē quia hoc calefactoriū eſt exiccatiuū: ideo ⁊c̃. Ad idem ualet calefactorium ex furfure ⁊ ſale mixtis ⁊ calidiſ. Ad idē ualet ſacculus factus ex bethōica ſicca. **Auris quoqꝫ.** Ponit localia dicens ꝙ auris debꝫ poni ſupra uaporē aque in qua cocte ſint mentaſtrum ſticados arabicum ⁊ ſanſucus. rō qꝛ tal' ſuffumigatio eſt cauſa reſolutōnis uentoſitatiſ. **De caſtoreo.** Ponit curam p aliud locale: dicenſ ꝙ de caſtoreo ⁊ euforbio quātū pōderāt quattuor grana ordei debent poni in oleo ſābacino ⁊ diſſolui ⁊ in aurē poni. Ad idem oleum de aneto in quo caſtoreum ſit diſſolutuꝫ aut euforbium. Ad idē oleum nardinum ⁊ oīa iſta olea. ſ. oleum ſanſuci: oleum de ruta: oleum camomille: oleū de amigdalis amaris: oleuꝫ anetinuꝫ: oleū laurinū: oleū de pſilio: oleū ꝺ narciſco: oleum de perſicis: oleū de criſomill': oleum de ben: oleum de kerua: oleū pugillinū: oleum de cinamomo: oleum de nucibus ⁊c.

De vlcere quod fit in aure. Sil.

Otādū circa rubricā ꝙ cauſa vlceris ē triplex. Una eſt apoſtema ex cuius ruptura ſanies remanſit in aure ⁊ per cōſequēs ulcus. Secūda ē hūiditas ſuperflua deſcendēs a cerebro ad aurem q̄ digeritur a natura ⁊ in ſaniē cōuertitur. Tertia ē debilitas virtutis imutatiue auris nō potentis cōuertere nutrimentū in ſui naturam ⁊ remanet hūiditas ⁊ fit ſanies. Secūdo notandum ꝙ ſigna ulceris in aure ſunt dolor acutus cum acuitate ⁊ grauedine ⁊ fetor ⁊ ꝙ ſanies egreditur a loco. rō patet. Almanſor.

Um pluſ ab aure egrediẜ idromel tepiduꝫ multotiens in vna die in aure ē diſtillandū. Deinde h̄ medicamen optime faciens ad hoc ē imittendū. ꝙ recipe ſarcocolle aloes ⁊ ſanguinis draconis thuris ſquame ferri ziniar: oīa i aceto diſſoluanẜ ⁊ in aureꝫ mittanẜ aut liciniū melle illinitū in predictis intigaẜ: ⁊ ſic imittatur. patiens itaqꝫ ex hoc medicamine ⁊ idromelle medicetur donec ſanus ſit. Sillanus.

Hic determiat de vlcere auris ponēdo curam: ⁊ diuiditur in duas. Prio ponit curā per medicamen mūdificatiuū. Secūdo per medicamen conſolidatiuū. ſecūda ibi. **Deinde hoc**

De pria dicit ꝙ vbi ſanies egrediatur ab aure ml'totiens idromel tepidū in vna die eſt auri b⁹ inſtillandū. Notandū ꝙ auris pōt mundificari a ſanie dupliciter. Prio cum applicatiſ ad itra. Primum ē idromel. Secundum ē ſuccus folioꝝ oliue cū melle. ⁊ dicit auic. ꝙ eſt ultimū. Tertiū ē aqua decoctionis piſciū ſalſorum Quartū ē uinū decoctōis bethōice. Quintū ē ſuccus ſerpētarie cū melle. Secūdo pōt mūdificari cū applicātis ad extra trahentib⁹ ſaniē Et una deſcriptio ē hec. ℞. galbani. ℥. ii. armoniaci trabētie cere añ. ℥: ſ. ſerapi. ʒ. ii. ſucci cepe ʒ. i. ſ. myrrhe caſtorei añ. ʒ. i. pulueriȥāda pulueriȥētur miſce oīa malaxando cum oleo laurino ad modū ceroti. **Deinde h̄.** Hic pōit curam per medicamen conſolidatiuum dicens ꝙ poſt mundificationem debet fieri tale medicamen. ℞. ſarcocolle aloes ſanguiniſ drachonis ſquame ferri: ziniar: thuris: omnia in aceto diſſoluantur et in aurem mittantur: Aut licinium melle illinitum in predictis imergatur.

Et ſi pulſatio redierit ⁊ tribus dieb⁹ perſeuerauerit oleũ ſiſaminũ in quo anatꝭ aut galline adeps fuerit reſolutus in aurẽ ſepe mittaẛ ibi nãqꝫ eſt puſtula que maturatione indiget. .Silla.

Ponit curã ꝓuenientis ex aꝑate calido ⁊ diuiditur in duas. p̄io facit hoc. ſecundo docet cognoſcere qñ eſt generata ſanies. ſecũda ibi. Cũ aũt doloꝛ. De pꝛima dicit ꝙ ſi pulſatõ redierit ⁊ durauerit tribus diebus oleũ ſiſaminũ in quo adeps galline ſit diſſolutus uel anatꝭ ſepe in aurẽ iniiciatur. Uerificat ſe: quia ibi eſt puſtula que indiget maturatõe: Notanduꝫ ꝙ in doloꝛe auris ex aꝑate ſanguineo p̄io ꝯuenit euacuatio per phlebotomiã ex cephalica in bꝛachio uel manu. uel uentoſatio ĩ collo ⁊ ĩ ſpatulis. deinde euacuatio cũ medicinis ſtatim dictis. Secũdo notandũ ꝙ medicine aꝑatum auris differũt in duob⁹ a medicinis aliorũ aꝑatum. Pꝛio in repercuſſiuis. nõ eni cõpetũt repercuſſiua ne materia repercutiatur ad cerebꝝ Secũdo in maturatiuis qꝛ maturantia alioꝛuꝫ debent eẽ calida ⁊ hũida potentia: ſed illud auris dꝫ eẽ paꝝ ſiccũ cũ caliditate ⁊ hũiditate ẜm galẽ. ſexto de ingenio ſanitatis. ii. c. Notãdũ tertio ꝙ qñ eſt pulſatio ſignũ eſt ꝙ ibi eſt generatio ſaniei. nã in generatõe ſaniei fit ebulitõ et per cõſequens pulſatio ⁊ ꝓ tanto cõpetit medicamen maturatiuũ dictum. Ad idẽ põt fieri hoc emplm̃. ℞ farine ſbtilis furmenti q̃rtꝭ. ſ. mucillaginis ſeis lini fenugreci añ. ℥. ſ. piguedinis anguille dũ aſſatur litargirii ceruſe olibani añ. ʒ. ſ. puluerizẽtur aceti. ʒ. i. ſ. olei ſiſamini. q. ſufficit pinguedis anatis. ʒ. i. ſ. fiat emplm̃ mediocriter liquidũ. ⁊ põt applicari ad extꝛa ⁊ põt poni in aure. Ad idẽ. ℞. radicis maluauiſci nũero. vii. decoquãtur et extrahatur ab eis lignũ quod in medio exiſtit ⁊ icidatur fruſtatim: poſtea cõtundantur cũ pilo ⁊ incoꝛpentur cum farina fenugreci ⁊ ſeis lini ⁊ butiro ⁊ ſeis aueti: ⁊ floꝛe camõille ⁊ fiat emplm̃. Ad idem. ℞. mucilaginis maluauiſci ſeis lini ſeis fenugreci añ. ʒ. iii. incoꝛpoꝛẽtur cũ cepe lilii cocto ⁊ cũ. ℥. i ſeis aneti ⁊ cũ. ℥. ii. floꝝ camomille. ⁊. ℔. ſ. butiri ⁊ fiat emplm̃ ⁊ ponatur ſupꝛa aurẽ calidum.

Quarto notandũ ꝙ ſi fuerit aꝑa frigidũ qꝛ raẛ nõ ponit curã. Pꝛio cerebꝛũ debet purgari cum pillꝭ cochiis: ⁊ ſi coꝛpus fuerit plenũ p⁹ purgatõneꝫ fiat phlebotomia de cephalica uel uentoſatõ in ſpatulis ĩtra aurẽ ponatur oleum de ſpica calidum: uel oleum de amigdalis amaris ſupꝛa aurẽ ponatur emplm̃ quod ſic fit. ℞. capita allei cocta nũero quattuoꝛ ⁊ cepas coctas in pꝛunis uel in igne quattuoꝛ piſtentur perfecte poſtq̃ꝫ mũdate fuerint ⁊ incoꝛpoꝛẽtur ĩ. x. uel. v. uitellꝭ. ouoꝝ ⁊. ℥. iiii. butiri uel axũgie poꝛcine. Ad idem. ℞. abſinthii cocti ⁊ ꝯtuſi. ℔. ſ. ⁊ icoꝛpoꝛẽtur cum mucilagine ſeis lini ⁊ fenugreci cum. ℥. iiii. mellꝭ ⁊ cum capitibuſ quattuoꝛ allei cocti ponatur ſuper aurẽ eſt eni bonũ. Al.

Cũ aũt doloꝛ quieuerit putredo iam tunc collecta erit. ideoqꝫ plus ſubito ex inſperato de aure egreditur. Sillanus.

Docet cognoſcere qñ ſanies eſt generata dicens ꝙ ubi doloꝛ quieuerit tunc ſanieſ ẽ generata: ⁊ ſignum ẽ ꝙ poſtea ſubito egredietur ð aure. Notandũ ꝙ facta ſanie remittitur doloꝛ quia remittitur ebulluitõ in materia ⁊ ſolutõ cõtinuitatis non ſit magna ⁊ pꝛopter hoc dicit afoꝛiſmus ſecunde particule. Circa generatõnẽ ſaniei doloꝛs ⁊ febꝛs magis accidũt ⁊c. Al.

Cũ aũt doloꝛ in aure fit poſt faſtidioſaꝫ ſacietatẽ: aut poſt uentos frigidos oleũ in quo ruta aut cepe cocte fuerint in aure diſtilletur. Et ſi hoc nõ ſuffecerit oleuꝫ ĩ quo turbith coctũ fuerit diſtilletur. aut oleũ de lilio ſumaẛ ⁊ cuiqꝫ. ℥. i. ex ea miſceatur euforbii recentis. ʒ. i. h caſtoꝛei. ʒ. i. Silla.

Ponit curaꝫ doloꝛis facti a materia frigida ⁊ diuiditur ĩ duas. Pꝛimo ponit curã per localia. Secundo per euacuatõꝫ. ſecunda ibi. Sed ſi hoc. Pꝛima ĩ tres ẜm ꝙ tria localia ponit. ſecũda ibi. Et ſi hoc. Tertia ibi. Aut oleum: De pꝛima dicit ꝙ ubi doloꝛ pꝛouenit in aure poſt faſtidioſam ſacietatem: aut uentos frigidos oleum in quo ruta: aut cepe cocte fuerint diſtiletur in aurẽ. rõ quia calefacit ⁊ ꝯſumit materiã ⁊c. Et ſi hoc. Ponit ſecũdũ locale dicẽs ꝙ ſi pꝛedictũ non ſufficiat oleum in quo coctuꝫ fuerit turbith debet diſtilari in aurem. rõ quia non ſolum conſumit imo etiam euacuat materiam. Aut oleuꝫ. Ponit tertiuꝫ locale dicẽs ꝙ ſumatur oleum de lilio ⁊ unicuiqꝫ. ℥. i. de eo miſce eufoꝛbii recentis. ʒ. i. ⁊ caſtoꝛi. ʒ. i. ratõ qꝛ reſoluit ⁊ conſumit materiam. Notandũ ꝙ inter alia ſuccus fraxini ita ꝙ ponatur ĩ una petia magna ſupꝛa ignem et quod diſtillabit ualꝫ

Ad idem ſuccus rute cum modico mellis.

Ad idem oleum coloquintide ualet. Al.

Sed ſi hoc non ſuffecerit venter ex pillulis cochijs ſoluatur. patiens quoqꝫ balneum ingrediatur in quo ſudet. vinũ quoqꝫ vetus ⁊ foꝛte ei tribuatur.

Sillanus.

Ponit curam per euacuationē ⁊ diuiditur in tres. Prio ponit curā per euacuationē. ſcđo per balneū. Tertio per potū. ſecūda ibi. Patiens quoq̃. Tertia ibi. Uinū quoq̃. De prima dicit ꝙ ſi p̄dicta nō ſufficiant: venter cuꝫ pillˀis cochiis debet euacuari. Ratio q2 ſignuꝫ eſt ꝙ ibi ſit materia que non pōt conſumi cum predictis: ſed pillˀe cochie euacuant predictam materiā. Notandū ꝙ ante approximationē dictarū pillˀarū debet approximari digeſtiuum dictum in cura doloris capitis prouenientis a phlegmate. Patiens. Pōit curā per balneum dicēs ꝙ uinū forte ⁊ antiquū debet exhibēi

Notandū ꝙ hoc cōuenit facta euacutōe. rō quia reſoluit tunc ⁊ cōſumit reſiduū materie et remouet malam cōplexionē frigidam. ſed ante euacuationē nō cōueniret quia diſſolueret materiā in capite: ſed tūc cōpetit aq̄ mellis. Al.

Si aūt cum dolore auris ſonituſ ⁊ tinnitus fuerint atq̃ ventoſitas panicuꝫ ſiue miliū ī ſartagine torrefactū calidū multotiens ſupponatur. Auris quoq̃ ſuper uaporē aque in qua ſint cocta mētaſtrū ⁊ ſticados arabicꝰ ⁊ ſanſucus teneatur. De caſtoreo p̄terea ⁊ euforbio in oleo ſanbacio diſſolutis quoꝝ vnūquodq̃ quattuor .ḡ. ordei ponderis in aurē mittaē. Silla.

Ponit curam qn̄ dolor auris ꝓuenit a uētoſitate: ⁊ diuiditur in tres ƀm ꝙ tria ponit localia. ſecunda ibi. Auris quoq̃. Tertia ibi. De caſtoreo. De prima dicit ꝙ ſi cū dolore auris ſit ſonitus ⁊ tinitus ⁊ uentoſitas: tunc panicū uel milū aſſatum in ſartagine ſuper aurē debet poni. Notandū ꝙ panicū uel miliū aſſatur uel torrefit ut aliqua humiditas reſoluatur: ⁊ tunc ratio remedii ē quia hoc calefactoriū eſt exiccatiuū: ideo ⁊c̄. Ad idem ualet calefactorium ex furfure ⁊ ſale mixtis ⁊ calidiſ. Ad idē ualet ſacculus factus ex bethōica ſicca. Auris quoq̃. Ponit localia dicens ꝙ auris debꝫ poni ſupra uaporē aque in qua cocte ſint mentaſtrum ſticados arabicum ⁊ ſanſucus. rō q2 talˀ ſuffumigatio eſt cauſa reſolutōnis uentoſitatiſ. De caſtoreo. Ponit curam p aliud locale: dicenſ ꝙ de caſtoreo ⁊ euforbio quātū pōderāt quattuor grana ordei debent poni in oleo ſābacino ⁊ diſſolui ⁊ in aurē poni. Ad idem oleum de aneto in quo caſtoreum ſit diſſolutuꝫ aut euforbium. Ad idē oleum nardinum ⁊ oīa iſta olea. ſ. oleum ſanſuci: oleum de ruta: oleum camomille: oleū de amigdalis amaris: oleuꝫ anetinuꝫ: oleū laurinū: oleū de pſilio: oleū đ narciſco: oleum de perſicis: oleū de criſomilˀ: oleum de ben: oleum de kerua: oleū pugillinū: oleum de cinamomo: oleum de nucibus ⁊c.

De vlcere quod fit in aure. Sil.

Otādū circa rubricā ꝙ cauſa vlceris ē triplex. Una eſt apoſtema ex cuius ruptura ſanies remanſit in aure ⁊ per cōſequēs ulcus. Secūda ē hūiditas ſuperflua deſcendēs a cerebro ad aurem q̄ digeritur a natura ⁊ in ſaniē cōuertitur. Tertia ē debilitas virtutis imutatiue auris nō potentis cōuertere nutrimentū in ſui naturam ⁊ remanet hūiditas ⁊ fit ſanies. Secūdo notandum ꝙ ſigna ulceris in aure ſunt dolor acutus cum acuitate ⁊ grauedine ⁊ fetor ⁊ ꝙ ſanies egreditur a loco. rō patet. Almanſor.

Um pluſ ab aure egrediē idromel tepiduꝫ multotiens in vna die in aure ē diſtillandū. Deinde ħ medicamen optime faciens ad hoc ē imittendū. ꝙ recipe ſarcocolle aloes ⁊ ſanguinis draconis thuris ſquame ferri ziniar: oīa ī aceto diſſoluanē ⁊ in aureꝫ mittanē aut liciniū melle illinitū in predictis intigaē: ⁊ ſic imittatur. patiens itaq̃ ex hoc medicamine ⁊ idromelle medicetur donec ſanus ſit. Sillanus.

Hic determiat de vlcere auris ponēdo curam: ⁊ diuiditur in duas. Prio ponit curā per medicamen mūdificatiuū. Secūdo per medicamen conſolidatiuū. ſecūda ibi. Deinde hoc

De pria dicit ꝙ vbi ſanies egrediatur ab aure mlˀtotiens idromel tepidū in vna die eſt auribꝰ inſtillandū. Notandū ꝙ auris pōt mundificari a ſanie dupliciter. Prio cum applicatiſ ad ītra. Primum ē idromel. Secundum ē ſuccus folioꝝ oliue cū melle. ⁊ dicit auic. ꝙ eſt ultimū. Tertiū ē aqua decoctionis piſciū ſalſorum Quartū ē uinū decoctōis bethōice. Quintū ē ſuccus ſerpētarie cū melle. Secūdo pōt mūdificari cū applicātis ad extra trahentibꝰ ſaniē Et una deſcriptio ē hec. ℞. galbani. ℥. ii. armoniaci trabētie cere aā. ℥. ſ. ſerapi. ʒ. ii. ſucci cepe ʒ. i. ſ. myrrhe caſtorei aā. ʒ. i. pulueriʒāda pulueriʒētur miſce oīa malaxando cum oleo laurino ad modū ceroti. Deinde ħ. Hic pōit curam per medicamen conſolidatiuum dicens ꝙ poſt mundificationem debet fieri tale medicamen. ℞. ſarcocolle aloes ſanguiniſ drachonis ſquame ferri: ziniar: thuris: omnia in aceto diſſoluantur et in aurem mittantur: Aut licinium melle illinitum in predictis imergatur.

Notandū ꝙ ſi ſanies ⁊ ulcus ꝓueniāt a ma
teria calida cōpetit tale cōſolidatiuū. ℞. ſqua
me ferri frixe in ſartagine extīcte quiquies ī ace
to acetum innouando. ʒ.ii. olei roſ. q̄rt̄.i. aceti
ʒ.vii. cere. q. ſufficit. fiat unguentū ⁊ tēta infuſa
auri īponatur. uel buliat in oleo roſ. ⁊ modico
aceti ⁊ de colatura mittatur in aurē una gutta ī
die. Si materia fuerit frigida ꝯuenit tale cō
ſolidatiuū. ℞. myrrhe. ʒ.ii. caſtorei aloes an̄.
ʒ.ſ. olei laurini q̄rt̄.ſ. aceti. ℥. v. cere quantum
ſufficit ⁊ fiat unguentū. Si aūt ſit facta fiſtu
la in aure ꝓiiciatur fel thauri cū urina pueī uir
giniſ. uel uinū decoctōis olibani albi. ⁊ illud ex
pertum ē. ℞. uini rubei mell' an̄. ℥.ſ. elli. al. ʒ.i
ſ. miſce ⁊ tenta in eo infuſa in aurē mittatur uel
ea que dicta ſunt in fiſtula oculi ualēt. Secū
do notandū ꝙ ſepe purgare ulcus auris omne
ſiue nouū ſiue antiquū fuerit cū unguento apo
ſtolorū iuuat.

De ſonitu ⁊ tinnitu. Silla.

Jrca rubricā ē notandū ꝙ inſtr̄m
auditus ē duplex. quoddā eſt deſcē
dens a cerebro ad aurē ſpūm deſe
rens aialem: ⁊ dicūtur nerui audi
tini. Quoddā ē recipiens ⁊ ē auris cū aere exi
ſtente cōnaturali in ea. Secūdo notandū ꝙ
ſonitus ⁊ tinitus ē cōmotio aeris cōnaturalis ī
aure exn̄te ⁊ ē corrupta actio auditus: quia per
cipitur extra eſſe quod non eſt. Notandum
tertio ꝙ cauſa ſonitus ⁊ tinitus aut eſt exterior:
aut iterior. ſi exterior ſic ē oē illud quod mouet
aurem uiolēter ⁊ cū īpetu ſicut uentus recluſus
uomitus curſuſ laborioſus circūuolutio crapu
la ebrietas multiplicatio ciboꝝ indigeſtibilium
caſus fames anguſtia ⁊ ſimilia. Si cauſa ſit ī
trinſeca cauſa eſt ꝓpinqua aut remota. ſi remo
ta: ſic eſt criſis aut hūores aſcēdentes a ſtoma
cho aut a toto corpore. ſi ꝓpinqua aut ē ꝓpter
claritatē ſenſus quia ſpūs eſt ſiccus ⁊ neruus:
aut ꝓpter debilitatem capitis aut corporis aut
ꝓpter uaporem groſſum ⁊ uentoſum qui percu
tit aerem generalem in aere. Quarto notan
dum ꝙ ſigna ſonitus ⁊ tinitus a cauſa extrinſe
ca ſunt nota ex iudicio patientis. Signa quā
do prouenit a cauſa remota. uel per cōitatē ſūt
quia uenit cum interpollatione ⁊ ſentitur altera
tio a mēbro cōicante. Ratio patet. Signa
uero per cauſaȝ propriam ⁊ propinquam ſunt
quia uenit continue ⁊ in aliis mēbris non ē no
cumentum. Signa qn̄ fit ꝓpter ďbilitatē ner
ui auditiui uel capitis ſunt: q: omnis ſonus le
dit infirmū ⁊ non audit niſi ſonos bene fortes ⁊
diſtinctos. Signa qn̄ fit ex acuitate ſenſuſ au
ditus ſunt quia fortificantur ⁊ infeſtat plus tem
pore ieiunii ⁊ poſt repletionē minus ledit ⁊ que
libet cauſa parua occurrens ſentitur. Signa
eius qui fit a uentoſitate ſunt quia ſentitur aſcē
ſus ⁊ deſcenſus ſicut cum bulit muſtū: ⁊ ſi uēto
ſitas uergat ab hūiditate uidetur ſibi ꝙ pluat:
⁊ ſi uergat ad groſſitiem uidetur ſonus uniꝰ mo
lendini. ſi ad ſiccitateȝ uidetur ſibi quaſi ſonus
arborū cuȝ frangūtur. Signa eius qui fit ex
repletione capitis ſunt q: accidit poſt ſtricturaȝ
uentis ⁊ poſt repletionē nauſeatiuā. Ratio pȝ
Eſt grauitas capitis ⁊ debilitas auditꝰ. Al.

**Et fortaſſe qn̄qȝ cōtingit ex ſb
tilitate ſenſus auditꝰ ⁊ eius cla
ritate cuius ſignū eſt ꝙ in tēpo
re famis augetur ⁊ in hora ſaci
etatis ⁊ ebrietatis minuitur que ꝓpria nō
indiget cura niſi ſuperfluitateȝ obtineat.
Tunc enī de opio diſſoluto in oleo īmitten
dū eſt q̄ȝtū duo grana ordei pōderāt. Sil.**

Hic determinat de ſonitu ⁊ tinnitu uel tre
mitu: ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curaȝ
quando ꝓuenit ex ſubtilitate auditus. Secūdo
quando ex uentoſitate. ſecūda ibi Si aūt. Pri
ma in duas. Primo ponit ſignū diſtictiuū qn̄
prouenit a ſubtilitate auditus. ſecūdo ponit cu
ram. ſecunda ibi. Tūc enim. De prima di
cit primo ꝙ ſonitus ⁊ tinitus aliqn̄ contingunt
ex debilitate ſenſus auditus ⁊ claritate. Rō q:
quelibet parua cauſa occurrens ſentitur. Secū
do ponit ſignū diſtinctiuū dicens ꝙ tēpore fa
mis augetur. Rō quia tunc nō īpeditur ꝓpter
fumoſitatē ſed tpe repletōis diminuitur. rō q:
tuuc aliqui uapores aſcendentes reddūt orga
nū auditus magis obtuſum. Tertio dicit ꝙ ta
lia non indigent ꝓpria cura niſi ſuperfluant.
Tūc enim. Hic ponit curā qn̄ prouenit ex
acuitate ſenſus dicens ꝙ de opio quantū pōde
rant duo grana ordei in oleo ē ponendū ⁊ ī au
rē mittendū. rō q: ingroſſat ſpūm auditus ⁊ re
mouet ſenſum mēbri hoc tn̄ eſt piculoſū. No
tandū ꝙ loco dicti remedii ualet hoc. ℞. opii
ǧ.i. caſtorei. ǧ.i. miſce ī aceto ⁊ due gutte ponā
tur in aurē. Ad idē oleū coctū cuȝ ſeie papa
ueris ⁊ mirtilloꝝ diſtilletur in aurem. Notā
dum ſecundo ꝙ dieta in tali eſt ut comedat la
ctucas portulacas ⁊ cucurbitas farrū farine or
dei ⁊ hauene conditam cū agreſta ⁊ rizum. De
potibus eſt uinū liphatum cum aqua decoctio
nis berberis uel aqua granatoꝝ ul' aqua deco
ctionis ſumach ⁊ agreſta. Almanſor.

Si aũt hec cũ grauedine capitis ⁊ audi
tus debilitate affuerit oleũ de ſeie raphãi
⁊ oleuꝫ de amigdolꝫ amaris ⁊ oleũ roſ. in
quo caſtoreũ fuerit reſolutũ ſũt imittẽda.
auris quoqꝫ ſupponenda ẽ vapori aque i
qua ſanſuc⁹ ſticados arabicũ abſinthiuꝫ
mentaſtrũ origanũ cocta ſint. Et vẽter mꝫ
totiens ex pillis cochiis ẽ ſoluẽd⁹. Et ciba
ria minuẽda ⁊ vinũ dimittendũ. Sil.

Hic ponit curam qñ fit a uentoſitate ⁊ diuidi
tur in tres. Primo ponit curã per localia. Se
cundo per euacuationem. Tertio per dietam. ſe
cũda ibi. Et venter. Tertia ibi. Et cibaria.
Prima in duas. Primo ponit curam per iniec
tionẽ in auribus. Secũdo per ſuffumigatõneꝫ
Secũda ibi. Auris quoqꝫ. De prima dicit
ꝙ ſi ſonitus cum grauedine capitis ⁊ debilitate
auditus oleũ de ſemine raphani oleũ de amig
dalis amaris oleũ roſ. in quo caſtoreũ ſit diſſo
lutũ ſunt imittenda. Rõ quia capite purgato il
la olea habent reſoluere ventoſitatem. Notã
dum ꝙ per illa poſſum⁹ intelligere ſibi ſimilia:
ut iniectio aque raphani olei laurini. Ad idẽ
iniectio ſucci ſerpertarie cũ melle. Ad idem
iniectio olei de been. Ad idẽ ſucc⁹ cepe. Ad
idẽ aqua rute poſita in aure cuꝫ bõbice. Ad
idem oleũ de amigdalis amaris in quo diſſolu
ta ſit ruta uel aliquid euforbii. Ad idem oleũ
de ſpica in quo diſſoluatur opium caſtoreum ⁊
euforbiũ. Ad idem ſi diſtilletur acetũ d. cocti
onis elli nigri meſue. Auris quoqꝫ. Põit
curam per uaporationẽ dicens ꝙ auriſ dꝫ poni
ſupra uaporẽ aque in qua cocta ſint ſanſuc⁹ ſti
cados arabicũ mentaſtrũ ⁊ abſinthiũ. Rõ qa
talꝫ uaporatio ẽ cã diſſoluendi uentoſitatẽ ⁊ de
bet recipi per cannã uel per aliud inſtrm̃. Ad
idẽ uinũ decoctionis bethonice ⁊ ẽ expimentuꝫ
gordonii bonũ. Et venter. Põit curaꝫ per
euacuationẽ cũ pillis cochiis. Ratio quia eua
cuatur fl'a a cerebro a quo eleuatur uentoſitas
que eſt cauſa ſonitus ⁊ tinitus. Et cibaria.
Hic ponit curam per cibaria dicens ꝙ cibaria
ſunt minuenda. Rõ quia calor redditur magis
intentus circa materiã ad reſoluendũ eam. Se
cũdo dicit ꝙ vinũ ẽ dimittendũ. rõ quia tale eſt
uaporoſum ⁊ cõmouet uentoſitates ⁊ uapores.
iõ ⁊c. Notandũ ꝙ debet abſtinere a porris
leguminibus nucibus ⁊ ſilibus oibus uaporo
ſis ⁊c.

De grauedine auditus. Silla.

Otandũ circa rubricã ꝙ nocumen
tũ in auditu: aut prouenit a natiui
tate: aut poſt. Si poſt aut ꝓuenit per uiam criſ
aut per criſim uel ſine criſi. Si ſine criſi: aut eſt
ab intra aut ẽ ab extra. Si ab extra ſic ẽ caſus
uel percuſſio tonitruum puluis pulices: uel alie
res cadentes in aurem. Si ab itra: aut ẽ ꝓpter
nocumentũ in inſtro auditus: aut ꝓpter cõpaſ
ſionem aliorũ mẽbrorum. Si propter cõpaſſio
nem alioꝝ mẽbroꝝ ſicut ſunt paſſiones capitis
aut dentium: aut retentio fluxus ⁊ ſilia. Si pp
nocumentũ inſtrumenti auditus hoc ẽ: aut pp
ſpũm qui ꝓuẽit a cerebro per neruũ ⁊ oſſa: aut
ꝓpter nocumentũ quod ẽ in foramine. Si pro
pter ſpũm aut rõne quãtitatis diminute: aut ra
tione qualitatis ſue. quia ẽ nimis calidus uel ni
mis frigidus uel nimis groſſus. Si ꝓpter ner
uũ ⁊ oſſa hoc ẽ ꝓpter tria: aut ꝓpter malaꝫ cõ
plexionem calidam uel frigidã: hũidam uel ſic
cam ſimplicẽ uel cõpoſitam cũ materia uel ſine
materia. Aut ꝓpter morbũ officialem: ſicut eſt
duricies oppilatio nerui optici apoſtema. aut
ꝓpter morbũ cõem ſicut ẽ ſolutio continuitatis
Si ꝓpter nocumentũ quod eſt in foramine: aut
in locis uicinis. hoc ẽ ꝓpter tria. ſ. ꝓpter malã
cõplexionẽ calidam uel frigidam ⁊c. Uel ꝓpter
morbos officiales: ſicut ẽ opilatio facta ꝓpter
ſaniem: aut hũores aut uerucã: aut carnem ad
ditam: aut uermes aut apoſtema ⁊ ſilia: aut pp
morbũ cõem ſicut ẽ ſolutio continuitatis. Se
cundo notandũ ꝙ de ſignis ſi ꝓuenit nocumẽ
tum auditus a natura uel cauſis ꝓmitiuis uel
aliis egritudinibus capitis uel alioꝝ mẽbroruꝫ
uel ꝓpter criſim: ſigna ſunt manifeſta uolenti
conſiderare. Signa ſi fuerint ꝓpter nocumẽ
tum quod fit in foramine: ponatur in loco lũio
ſo ⁊ erit manifeſtuꝫ uiſui. Signa ſi fuerit pp
nocumenta intrinſeca i neruo aut oſſe aut aliis
ubi ẽ per ſe iudiciũ de auditu ſi ẽ cũ materia eſt
cum grauitate capitis ⁊ loci. Secundũ ſignũ ſu
mitur a iuuantibus ⁊ nocentibus: qr oĩs diſcra
ſia leditur a ſimili ⁊ iuuatur a contrario: ⁊ ex h̃
multũ deuenitur in cognitionem diſcraſie: licet
oporteat aliquas cõditõẽs attendere q̃s nunc
obmitto. ſi diſcraſia fuerit calida ſentitur ab in
tra caliditas ⁊ leditur a calidis. ſi fuerit frigida
ſentitur ab intra frigiditas ⁊ leditur a frigidis:
⁊ iuuatur a calidis euacuatõe facta. ſi fuerit ſic
ca adſunt uigilie ut plurimum leuitas capitis.
ſi fuerit ab hũiditate eſt tumor in facie ⁊ de faci
li incurrit reuma ⁊ eſt cũ grauitate. ſi fuerit ab
ăpate eſt ſemper dolor magnus et pulſatõ ⁊ ca
lor ⁊ febris ſaltem effimera. ſi fuerit ex ulcere eſt
ibi punctura mordicatio ⁊ dolor. Tertõ no

tandum ꝙ ad ſciendū experimentū .utrū in au
re ſit humiditas aut aquoſitas: aut ſanies: aut
alia res. ℞.ſpongiā ⁊ calefiat igne ⁊ pānus li
neus duplicatus calidus ſupponatur ſpongie
⁊ applicetur auri ⁊ dormiat deſup. Si inueniat
pānū maculatū eſt ex illis: ſi uero non tunc paſ
ſio auris nō ē ex humiditate nec ſanie nec aquo
ſitate: ſed ex alia re. Notandū quarto ꝙ ſur
ditas auditas ē duplex: quedā eſt cauſata ex le
ſione organi a pncipio generationis: ⁊ talis eſt
incurabilis. Surditas uero accidentalis eſt du
plex. Quedā ē noua ⁊ illa ē curabilis: ⁊ quedā
eſt antiqua: ⁊ ē poſtq̄ʒ tranſit duos annos: ⁊ ta
lis ē incurabilis. Notandū quito ꝙ hic ca
pitur grauedo auditus uel pro actione diminu
ta uel ablata auditus. Al.

**Um in auditu contingit grauitas
conſiderandū eſt an ſit ibi ſorditi
es qua uocat̄ cera que fit in aure
que ſi inueterauerit mundet̄ cū medicinis
ſm ꝙ ꝑdiximus aut cū cura manꝰ. Silla.**

Hic determinat de grauedine auditꝰ ⁊ diui
ditur i quattuor. Prio ponit curā qñ ꝓuēit ex
ſorditie q̄ uocatur cera. Secūdo qñ ꝓuenit ex
repletione ⁊ uentoſitate. Tertio ponit curā quā
do ꝓuenit ex inanitōe. Quarto ponit curā quā
do ꝓuenit poſt freneſim: : ⁊ remittit nos. Secū
da ibi. **Si aūt ſordes.** Ibi tertia. **Si autem
auditus.** Ibi quarta. **Q̄ð ſi poſt.** De pria
dicit ꝙ ſi in auditu prouenit grauitas cōſiderā
dū eſt: an ſit ibi ſordities que uocatur cera i au
re. ſecundo dicit ꝙ ſi fuerit iueterata dʒ euacua
ri cū medicinis ſm ꝙ dictum ē. Aut cū opera
tione manuali. Notandū ꝙ ſordities auri
aut ē in ſupficie ⁊ ſic pōt remoueri cū operatio
ne manuali. Uel eſt in profundo ⁊ ſic pōt remo
ueri cum medicinis mundificatiuis ⁊ aperitiuiſ
de quibus dictum eſt. Almanſor.

**Si aūt ſordes non affuerint. ⁊ euenerit
hoc poſt ſacietatē faſtidioſam que eā ꝑceſ
ſit. aut egritudinē acutam auris ponenda
ē ſuper vaporē aque in qua ea que predixi
mꝰ cocta fuerit traiectorio iterpoſito quo
uſqʒ vapor aſcendat quod hoc modo fie
ri cōuenit. Res aūt iſte in cucuma habēte
os acutū coquant̄. deinde traiectoriuʒ ori
cucume ſupponat̄. ⁊ ne vapor egredi poſ
ſit pānis inuoluat̄ ⁊ auris ſup os traiecto
ri ponat̄. Iſtud preterea ſief i aurē mittat̄
Q̄ð. ℞. cologntide. ʒ. i. baurach tertiā. ʒ.
uniꝰ caſtorei ariſtol. ro. ſucci abſinthii om
niū añ. ʒ. ſ. coſti quartā. ʒ. uniꝰ euforbii ſex
tā. ʒ. vnius fell' vaccini quantū ſufficit ad
predicta conficienda. fiāt ex eis ſief. Cum
qʒ neceſſe fuerit ſumat̄ unū i oleo ð amig
dal' amaris reſolutū ⁊ imittat̄ auri hoc. n
valde vtile exiſtit dolori phlatico ⁊ vēto
ſitati ⁊ ſōitui ⁊ tinitui qui ex groſſo fuerit
⁊ ſurditati q̄ ē ex groſſis humoribꝰ. Silla.**

Ponit curā qñ ꝓuenit ex repletione ⁊ uētoſi
tate. ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curam
ꝑ uaporationē. ſecundo ꝑ imiſſionē i aurē. ſecū
da ibi. **Iſtud preterea.** De prima dicit ꝙ ſi in
aure nō fuerit ſordes: ſed grauitas auditus ſi
at poſt ſacietatē uel repletionē que preceſſit uel
ꝑꝑ egritudinē acutā auriſ: debet poni ſupra ua
porationē aque i q̄ ea q̄ dicta ſunt. ſ. ſanſucꝰ ab
ſinthiū ſticados mentaſtrū origanū cocta ſint.
ſecundo ponit modū quo recipi dʒ uapor: quia
res debent coqui i inſtr̄o. ſ. in uaſe ⁊ poſt circū
uolui debet uas ne uapor egredi poſſit ⁊ auris
ſuporificio poni dʒ. Ratio q̄r hic fumus conſu
mit materiā ⁊ reſoluit uentoſitatē. Notandū
ꝙ anteq̄ʒ approximetur hoc locale uel aliud dʒ
premiti euacuatio cū pillulis cochus ⁊ āte exhi
bitionē pillulaꝝ dʒ premitti ſirupus ſupradictꝰ.
Iſtud preterea. Ponit curā ꝑ iniectionem
in aurē: dicens ꝙ in aure dʒ poni iſtud ſief. ℞.
cologntide. ʒ. i. baurach tertiā partē. ʒ. uniꝰ ca
ſtorei ariſtol'. ro. ſucci abſinthii omniū añ. ʒ. ſ.
coſti quartā partē. ʒ. unius euforbii ſextā partē
ʒ. i. fellis uaccini quantū ſufficit ad conficienda
predicta fiat ex eis ſief ⁊ cū fuerit neceſſe unum
in oleo de amigdalis amaris reſolutū in aurē
mittatur. Scðo explicat iuuamenta eiꝰ dicēs ꝙ
utile ē dolori phlatico ⁊ ſonitui ⁊ tinitui ꝓueni
entibꝰ ex uentoſitate groſſa ⁊ ſurditati q̄ ē ex hu
moribꝰ groſſis. Notandū ꝙ cā remedii ē: q̄r cō
ſumit uētoſitatē ⁊ materiā q̄ ē cauſa grauitatis
auditus. Ad idē. ℞. baccaꝝ lauri. ℥. ſ. teran
tur ⁊ buliāt ⁊ miſce cū oleo de lilio ⁊ ponantur i
aurē ⁊ ualent. Ad idē. ℞. oleū laurinum in
quo ſit bullitū ſpoliū ſerpentis. Ad idē ole
um iuniperis: oleū balſami oleū amigdalaruʒ
amararū. Ad idē ualent dicta in. c. preceden
ti de ſonitu ⁊ tinitu. Secundo notandū ꝙ ꝑ
illa localia intelligere poſſumus alia. ſ. garga
riſmata ſternutationes caputpurgia ⁊ maſtica
tiones. Almanſor.

**Si aūt auditꝰ debilitas poſt ieiuniū vi
giliaſqʒ cōtingit fuerit qʒ facies extenuata
⁊ oculi cōcaui eger balneū ſepe igrediat̄
Et largiori cibo ac potu vtat̄. Et in ſōno
fiat ꝓfundior. Super caput quoqʒ aquaʒ**

tepidá cũ oleo fundat donec ſanet. **Q̄ð ſi**
poſt freneſim cõtigat ex medicinis primis
curet. Silla.

Hic ponit curá qñ ꝓuenit ex inanitione ⁊ di
uiditur i quattuor. Primo pmittendo ſigna po
nit curá p balneũ. Secũdo p dietá. Tertio per
ſomnũ. Quarto p embrocationé. Secũda ibi
Et largiori. Tertia ibi. **Et in ſõno.** Quarta
ibi. **Super caput.** De prima dicit ꝙ ſi debi
litas auditus ꝓueniat poſt ieiuniũ aut uigilias
⁊ cũ hoc fuerit facies extenuata ⁊ oculi cõcaui.
ꝓ cura dꝫ ſepe ingredi balneũ. Notandum
ꝙ ſi appareant predicta ſigna ſignificatur mul
ta cõſumptio ſpirituũ: talis aũt eſt cá grauitatiſ
auditus. Sed rõ remedii é q2 in talibus inten
ſio é humectatio ꝑpter ſiccitaté factaꝫ: ſed hoc
facit balneũ per uiá irrorationis. **Et largiori.**

Ponit curá per dietá dicẽs ꝙ dꝫ uti dieta in
cibo ⁊ potu in maiori quãtitate. Rõ q2 ex hoc
generatur magis de ſanguine ⁊ de ſpũ ⁊c̃. **Et
in ſõno.** Ponit curá per ſomnũ dicens ꝙ
dꝫ plus dormire q̃ꝫ ante: q2 ſomnꝰ bonificat di
geſtioné ⁊ humectat corpus. **Super caput.**
Ponit curá per embrocationé dicens ꝙ dꝫ fũ
di aqua tepida cũ oleo ſupra caput. Rõ patet.
Q̄ð ſi poſt. Ponit curaꝫ qñ uenit poſt frene
neſim ⁊ remittit nos: dicens ꝙ ſi ueniat poſt fre
neſim debeat curari cũ medicinis primis. No
tandũ ꝙ poſt freneſim põt ꝓuenire debilitas
auditꝰ dupliciter: uel per cõitaté materie coleri
ce faciẽtes freneſim ad aures ſinthomatice uel
per uiá criſis ⁊ dꝫ curari cũ medicinis dictis in
c. de ſoda in ꝑncipio libri. Uel põt fieri ex parte
uentoſitatis ⁊ ſic ꝯpetunt medicine cõſumptiue
uentoſitatũ. Secundo notandũ ꝙ cura graui
tatis auditus ex additione carnis é ut mundifi
catur cũ ungtõ uiridi quod ſic fit. ℞. alumĩs
zuccarini floꝝ eris añ. ℥. ſ. mellis. ℥. ſ. incorpo
rẽtur ſil': deinde mundificetur cũ ungtõ apoſto
rũ qð ſic fit. ℞. cere albe reſine añ. ʒ. xiiii. oppo
ponaci floꝝ eris añ. ʒ. ii. armoniaci. ʒ. xiiii. ari
ſtol'. longe thuris mũmie añ. ʒ. vi. myrrhe gal
bani añ. ʒ. iiii. bdelii. ʒ. vi. litargiri. ʒ. viii. infun
datur bdeliũ i aceto uini poſtquá fruſtati iciſuꝫ
fuerit cõficiatur ſic: diſſoluãtur oẽs gũme cum
bdelio ⁊ cera ad igné i oleo ⁊ poſtq̃ꝫ oia diſſolu
ta fuerit pfecte coletur totũ ⁊ tũc addatur pul'iſ
aliaꝝ rerũ q̃ pñt cõteri ⁊ cribellari ⁊ agitetur ꝯ
tinue cum ſpatula donec infrigidatũ fuerit.

**De vermibꝰ auris ⁊ ꝑuis aialibꝰ i ipaꝫ
ingredientibꝰ vt ſũt pulices ⁊ ſilia.**
Silla.

Otandũ circa rubricam ꝙ ṽmes
pñt eẽ in carne dupliciter. primo ab
extra ſicut puluis pulex uel lapis.
Secundo ab itra ex materia putre
facta iñ aure cõuertitur a calore naturali: licet
putrefactio fiat a calore accidẽtali ⁊ lꝫ ut pluri
mũ ṽmes generẽtur in inteſtis pñt tñ generari
in aure ⁊ aliis locis. Secundo notãdũ ꝙ ſigna
ṽmiũ ſunt titillatio pruritus ⁊ dolor ⁊ caſus ver
miũ ab aure ⁊ ꝙ medicus aſpiciat intra aurem
ad ſolem: tunc enim certe poterit iudicare de ṽ
mibus. Ratio patet. Almanſor.

**Um i aure fuerit titillatio ⁊ pruri
tꝰ ⁊ dolor deide ceciderit vermes
ab aure imittat auri ſuccꝰ menta
ſtri. aũt de foliis perſicoꝝ aut oleuꝫ de nu
cleis ipſoꝝ. aut aloes in aqua diſſoluat ⁊
imittat. hoc eni vermes auris ⁊ ꝑua aĩa
liũ ingredientia ipſam aut que i ulceribꝰ
naſcuntur interficiunt. Sillanus.**

Hic determinat de ṽmibus ⁊ aliis aĩalibus
paruis in aure dicens ꝙ ubi i aure fuerit titilla
tio pruritus ⁊ dolor: ⁊ ceciderit ṽmis ab aure
tunc arguendũ é ꝙ in auribus erunt ṽmeſ. Se
cundo dicit de cura ꝙ in auribꝰ dꝫ poni ſuccus
mentaſtri uel ſuccus de foliis perſicorũ. Ul' alo
es in aq̃ diſſolutũ ul' oleũ de nucleis perſicorũ
uerificat ſe q2 hec poſita in auribꝰ interficiunt ṽ
mes ⁊ alia aĩalia parua auré ingredientia. No
tandũ ꝙ p̃dicta iterficiunt ṽmes rõne amaritu
dinis ſue. Secundo notandũ ꝙ ultra predcá
ad iterficiendũ ṽmeſ ualet. Succꝰ abſinthii. ſuc
ſus lupinoꝝ. ſuccꝰ centauree. ſuccꝰ capperis. ſuc
cꝰ radicis mori. ſuccus radicis coriandri. naꝫ ſi
bi ieſt ꝓprietas mirabil'. Diſtillatio ell'i facta
cũ uino. Oia felle euforbiũ ⁊ hec ſunt ſimplicia
Cõpoſita ſunt aloes. ℥. ſ. collogntide agarici.
añ. ʒ. ſ. terãtur ⁊ pulueriꝫẽtur miſce cum aq̃ fer
uenti ⁊ diſtilletur in auré. Tertio notandum ꝙ
educẽtia ṽmes ſunt primuꝫ ꝙ uas i quo ſit lac
applicetur auri ⁊ patiens decubat ſupra illam
auré: q2 ṽmes deſcendent ꝓpter illá dulcediné
lactis. Ad idé. ℞. uini. ʒ. ii. mell'. ʒ. iii. olei roſ.
ʒ. iii. miſce cuꝫ albumie duoꝝ ouoꝝ ⁊ lana iſun
datur in p̃dictis ex q̃ repleatur auris: ⁊ patiens
decubat ſupra illam auré ⁊ ſubito lana extraha
tur q2 ṽmis exibit extra. Ad idé lana iſuſa i mel
le ponatur in aure ⁊ ſubito extrahatur. Ad idé
applicetur auri uentoſa: q2 extrahit ṽmes. Ad
idé diſtilletur in auré hora poſt horá oleuꝫ tepi
dum. deinde ſternutet cum condiſi ell'o albo ⁊
retineat os et nares ut ſpũs feratur ad aures

ná cum ſpetu exibunt uermes. Ad idé ſi pulex
uel aliud tale auré ingrediatur mittatur in au
ré capillus uel ſilum ſirici duplicatum applica
bitur ṽmis uł aial ad filũ et ſic libẽ extrahetur

De hiis que extrinſecuſ cadũt i auré Sil.

Jrca rubricá é notandũ ꝙ eorũ que i
grediuntur auré ab extra: quedá ſũt i
ſolida ſba: ut cicer lapis ꝛc. quedam i
ſba liquida ut aliqs liquor ut aqua. Secun
do notandum ꝙ ſi aliqs iſtoꝝ itrat auré ab in
trinſeco manifeſtũ é medico per narrationé ifir
mi ꝛ per aſpectũ in aurem cum exponitur ad ra
dium ſolis. Almanſor.

**Um aliquid i aurẽ figiẗ oleũ tepi
dũ é imittendũ ꝛ patiens balneũ
ingrediaẗ ibi morá faciens donec
corus eius mollificetur. deinde naribuſ in
ſuffleẗ condiſi. ꝛ teneaẗ anhelitus ne ſter
nutatio ſequaẗ forſitan eni ſic egrediẗ. Si
aũt fuerit difficille ꝛ nó exierit erit neceſſe
vt cũ ferro auri imiſſo extrahaẗ. Qð etiá
in naribus eſt faciendum ſi quid eas igreſ
ſum fuerit quod extrahi non poſſit. Sil.**

Ponit curá eorũ que ingrediuntur i aurem
ꝛ diuiditur in duas. Primo facit hoc. Scðo
oſtendit ꝙ cura nó é deferenda. Scða ibi. Ne
qꝫ hoc. Prima in duas. primo ponit curá qñ
illud qð ingreditur in auré é in ſba dura. Secũ
do qñ eſt in ſba liquida: ut aqua. Scða ibi. Si
aũt. prima in duas. primo ponit curá per iniec
tioné olei in auribus. Scðo p iniectõm in nari
bus. ſcða ibi. Deinde. De pria dicit ꝙ quá
do aliqd figitur in aure oleũ tepidũ é imittédũ
Rõ qꝛ é cá mollificationis: unde res meliꝰ poſ
ſit egredi. ſecundo dicit ꝙ patiés ingrediés bal
neũ dꝫ contrahere morá donec mollificetur rõ
pꝫ ſupra. Deinde naribus. Ponit curá p
iniectioné in naribus dicens ꝙ in naribꝰ debét
inſufflari cõdiſi ꝛ retineri anhelitꝰ ut ſequatur
ſternutatio: qꝛ ſic egredietur. rõ qꝛ per illá ſter
nutationé cõmouetur natura ad expellendum
ſupflua ꝛ cũ nó poſſit exire uétus p nares ꝛ os
ſic illa res egreditur. Si autem fuerit. Hic
ponit curá per operationé manualé: dicens ꝙ
ſi fuerit difficile egredi cũ predictis erit neceſſa
riũ ut cũ ferro poſito in aure egrediatur. ſcðo
dicit ꝙ ſi qd i aure igrediatur qð nó poſſit egre
di idem é faciendum. Al.

**Qð ſi aq̃ auré intrauerit capite ad pté
auris illius iclinato ſaliat eger. Qð ſi non
exierit ꝓuoceẗ ſternutatio vt diximus dei
de oleũ tepidũ multotiens imittaẗ. Neqꝫ
hoc ꝓ paruo eſt habendum ꝛ precipue ſi
res malam habés qualitatem ingreſſa fue
rit ex ea namqꝫ grauis ſequiẗ dolor. Sila.**

Ponit curá qñ illud qð ingreditur é aqua:
aut ſba liquida: ꝛ primo dicit ꝙ ſi aq̃ ingredia
tur in auré capite ad aurẽ inclinato ſaliat eger
ꝛ ſaltet. Rõ qꝛ cá eſt ut ingrediatur per motuꝫ
ꝛ ſitũ. Scðo dicit ꝙ ſi nó exierit debet ꝓuocari
ſternutatõ ut dictũ é ſupra: Tertio dicit ꝙ oleũ
tepidũ ſepe é imittendũ in aure. Rõ qꝛ é cauſa
lubricationis. Notandũ ꝙ hec aqua i aure po
teſt remoueri mũdificando auré cuꝫ ſtilo inuo
luto in coto uel péna ſubtili munda. Ad idé po
natur in aure cum filo ut poſſit extrahi ſpongia
marina uł lana que reperitur i cõchis marinis
Uel fruſtrũ medule ſambuci. Ad ideꝫ pona
tur cánula in auré ꝛ aliqua perſona extrahat p
illá cũ anhelitu ꝛ exibit aqua ne detur uacuum
ꝛ é ét modus attrahendi ṽmes. Ad idé pona
tur cána in auré ꝛ in cána ponatur ṽga ignitaꝛ
qꝛ cõſumit illá aquá. Ad idem fiat ſuffumiga
tio ad auré ex diſſoluétibus ut camõilla aniſo
ꝛ ſilibus coctis in uino. Neqꝫ hoc. Oſtendit
quomodo hec cura nó é diferenda: dicés ꝙ qñ
in aure cadit aliqd extraneũ nó é diferenda cu
ra neqꝫ ꝓ paruo habédũ ṗcipue ſi ingrediatur
res hũs prauá qualitaté. Uerificat ſe: qꝛ ex ea
ſeqtur ĝuis dolor ꝛ p ꝯñs ſeqtur ĝuiſ egritudo

De fluxu ſanguinis narium. Silla.

Otandũ ꝙ fluxus ſanguis: nariũ ali
qñ eſt arterialis aliqñ uenalis. Aliqñ
uenit poſt febres acutas ꝛ poſt appi
tioné ſignoꝝ digeſtionis ꝛ dicitur creticus. Ali
qñ ante apparitioné ſignoꝝ digeſtionis i febri
bus acutis ꝛ ñ acutis. Aliqñ abſqꝫ febre ſit cor
pore ſano ꝛ pp acuitatem uł eius multitudiné
uł a caſu uel a pcuſſione. Scðo notandũ ꝙ flu
xus ſanguis nariũ ꝓuenit ꝓpter apertioné ori
ficiorũ uenaꝝ q̃ ſũt in naribꝰ ꝛ hoc ꝓpter tria:
aut rõne mébri: aut ṽtutis: aut humoruꝫ. ſi ꝓp
ter mébrũ cũ é rarũ ꝛ laxũ. ſi ꝓpter uirtuté: ut
quia expulſiua é fortꝭ ꝛ ꝯtentatiua é debilis. ſed
propter humoré: aut quia multus: aut qꝛ acuꝰ
aut quia aquoſus ꝛ ſubtilis ꝛ iſte poſſũt eé cáe
cõmunes in omni eo ꝙ egreditur: ut uult Gal.
in ſexto de accidenti ꝛ morbo. Tertio notádũ
ꝙ fluxus ſanguinis narium: aut é ab extrieſco.
aut ab intrinſeco. Si ab intrinſeco: aut cum cri
ſi: aut ſine criſi: ſicut in freneſi aut pleureſi: aut
apate epatis aut ſplenis: aut ſynocha: aut ter
tiana aut in uariolis ꝛ morbillis et ſilibus. ſi ſi
ne criſi: aut ꝓuenit a capite aut ab epate: aut a

ſplene. Quarto notandū de ſignis. Signa
diſtinguentia inter ſanguinē uenalē ⁊ alterialē:
ſūt qꝛ ſanguis alterialis exit a loco cū inundati
one ⁊ motutortuoſo. ſed uenalis nō. Item ſan
guis arterialis ē ualde ſubtilis ⁊ magis rubeꝰ:
q̄ꝫ uenalꝭ. Itē ad fluxū ſanguis arterialis qua
ſi ſemper ſeqtur ſincopis: in uenali aūt nō: Itē
arterialis non ſic ex oi medicina reſtringitur ꝺ
leui ſicut uenalis. Itē res que ponuntur ſuper
epar nō ſic cōferunt in fluxu ſanguis arterilis:
q̄ꝫ ad modū res que ponuntur ſuper cor ⁊ tora
cē. In uenali uero ſatis ꝯferunt. Rō pꝫ. Si
gna fluxus ſanguis cretici ſūt qꝛ fit poſt febres
⁊ poſt alias egritudines ⁊ poſt apparitionē ſi
gnoꝝ digeſtionis in ſuperfluitatibus ⁊ ī die ali
qua cretica ⁊ ꝙ dolor corporis precesſerit ⁊ ha
bitudo ſatis carnoſa exiſtit ⁊ colerica urina ui
ſa fuerit citrina ⁊ ante oculos apparuerint res
rubee ut ignis ⁊ poſt fluxū ſētit ſe alleuiatū ma
nifeſte. rō pꝫ. Signa eiꝰ qui fit ex acuitate ſā
guinis ſunt claritas ⁊ ſubtilitas ſanguinis qui
egreditur ⁊ cū egreditur ſētitur caliditas uehe
mēs ⁊ ꝙ exit paulatī ⁊ non ſubito. Signa eius
qui fit ꝑꝑ multitudinē ſunt qꝛ corpus ualde re
pletū uidetur rubedo faciei ⁊ totius corporis ⁊
ꝙ ſubito emittitur in quātitate maxima ad quā
ſeqtur ſincopis multotiens ⁊ ꝙ ante fluxū uiſū
eſt patientē uti rebus multiplicantibus ſangui
nē ⁊ ꝙ abſtinuit a coytu ⁊ phlebotomia longo
tp̄re ⁊ ꝙ dolor capitis uehemens anteceſſit. Si
gna qn̄ fit fluxus ſanguis a mēbris determina
tis. ſi a capite ſignificatur ex dolore uehementi.
ſi ab epate ſignificatur ꝙ ſanguis fluit a nare
dextra. ſi a ſplene ſanguis fluit a nare ſiniſtra.
ſi ab utroqꝫ fluit ab utraqꝫ. ſigna qn̄ a cā extrī
ſeca: ut caſu uel percuſſione ſūt manifeſta ex re
latōe infirmi. Quīto notandū de ꝓnoſtico
fluxus ſanguis: qꝛ ſi ꝓuenit propter rethe cere
bri uix: aut nunq̄ꝫ curabitur. Fluxus ſanguinis
nariū qui extendit ſe ultra quattuor. ℔. malus
⁊ ſi ultra octa peſſimus: et ſi extendit ſe uſqꝫ ad
xx. uel. xxiiii. nunq̄ꝫ uiuere pōt. Et fluxus ſāgui
nis uſqꝫ ad colorē palidū ducens uel ſuſcum ui
ridē uel liuidū peſſimus eſt ⁊ mortalis. Fluxus
ducens ad ſincopī āt ē mortalis. Fluxus omis
ſubito ueniēs ⁊ cū īpetu ē mortalis. Fluxus ois
cū alleuiatione infirmi eſt bonus. Almā.

Ex his que ſanguis de naribuſ flu
xū retinent ē succꝰ albedarogi cuꝫ
camphora fuerit ī eo diſoluta na
ribus īmiſſus cōfert enī ei qui hanc paſſio
nē in currere ſolitus ē ante eā iniectus aut
in hora egritudinis. Aut ſomanꝭ gipſum
cinis carte de pāno galle ſanguinis draco
nis calx. gezi. ⁊ puluerizata naribus inſuf
flenꝭ aut liciniuꝫ in eis intinctū mittaꝭ in
nares aut alumen iameni puluerizatuꝫ ut
alchool cū amilo eiuſdē quantitatis nari
bus inſufflēꝭ. Quod ſi frequenter adhuc
manauerit ſuperiores brachiorum partes
apud aſſcellas cū in ſtita ⁊ coxe apud in
guina ligentur ⁊ teſticuli ſunt ligandi ſi
militer. Sillanus.

Hic ponit curā fluxus ſanguinis nariuꝫ ⁊ di
uiditur in duas. Primo ponit curā qn̄ fluxus
ſanguis non eſt multū magnus. Secundo quā
do excedit. Ibi ſcđa. Si uero paſſio. Pria
in duas. Primo ponit curā per quedā localia
Secundo per diuertentia. ſcđa ibi. Quod ſi
ad huc. Prima in tres ſm̄ ꝙ tria ponit que re
ſtringunt fluxus ſanguis narium. Primū ē ſuc
cus baſilici maioris in quo diſſoluatur cāpho
ra ⁊ iniciatur naribꝰ. Rō qꝛ camphora cum ſit
fr̄a ingroſſat ſanguinē ⁊ ſuccus baſilici ualet a
ꝓprietate. ſcđo dicit ꝙ ualet gypſuꝫ cinis carte
pāni galle. ſanguis draconis calx. zegi. i. calcā
tū puluerizata naribꝰ inſufflentur: aut liciniuꝫ ī
eis in tinctū naribꝰ īponatur. rō qꝛ generat cru
ſtā qꝛ ē medicam̄ cauſticū. Tertio dicit ꝙ ſi alu
men iameni puluerizatū ſubtiliſſime cū amilo
eiuſdē quātitatis naribus inſuffletur. uelet rō:
qꝛ ē ꝯglutinatiuū ſtipticū: ⁊ iuxta hoc dicit Ger
rardus ꝙ quedā mulier patiebatur fluxū men
ſtruoꝝ ⁊ fuerunt ei applicata diuerſa remedia
⁊ nō poterat reſtringi ⁊ poſt ei fuit factū balne
um de alumine ⁊ ſtati fuit curata. Notandum
ꝙ fluxus ſanguis nariū reſtringitur ſex modis
Primo cū frigidis ut ſūt lactuca ſempuiua ſo
latrū plantago aq̄ fr̄a aqua roſ. acetū succꝰ ſa
licis ſemē iuſqami albi opiuꝫ ſanguinaria cau
da eqna ꝟmicularis cāphora burſa paſtoris.
rō qꝛ talia infrigidando ſanguinē ingroſſant:
Unde nō ē aptꝰ ad fluxū ⁊ ideo bonum ē funde
re aquā frigidā ab alto ſup caput. ſilr̄ manuter
gium īfuſum in aqua fr̄a uel in aqua roſ. ⁊ ace
to ⁊ expreſſum alligetur collo. Valet ēt mirabi
ter ſi ſup ſpatulas aqua frigida ab alto funda
tur cum aqua roſ. mixta cum modico aceti do
nec tremat. Valet ēt epithima ex ꝑdictis poſitū
ſupra partē a qua uenit fluxus. Vel empl'm ta
le. ℞. ſucci ſolatri. ℔. ʒ. aque roſ. quarꝫ. ʒ. fa
rine ordei. q. ſufficit fiat empl'm applicetur epi
ſi fluit ab illo. ſcđo fluxus ſanguis reſtringitur
cum ſtipticis: ſicut ſunt acatia corallus rubeus.

mumia aloes alumé indicũ cauda equia kara be lapis emathitis ypoquiſtidos bolus ar. ter ra ſigill'. balauſtie létes galle ſumach ſanguis draconis ⁊ fructꝰ omniũ arboꝝ ſtipticaꝝ: ſicut ſunt pira ſorbe neſpula citonia ⁊ ſuccꝰ foliorum ipſaꝝ uirga paſtoris olibanũ ⁊ hoc de ſimplici bus. De ↄpoſitis aũt trociſci ⁊ karabe troci ſci de terra ſigill' rõ q2 illa ſũt ſtiptica ⁊ claudũt orificia uenaꝝ. Valet ẽt hoc empl'm poſitum ſu pra fronté. ℞. ſucci plantaginis aq̃ roſ. de ſti pitibus ſi poſſit haberi añ. q̃rt̃. i. ſ. aceti. ℥. i. al bumina duoꝝ ouoꝝ terre ſigill'. uel loco eiuſ ar gille qđ ſufficiat miſce ⁊ fiat empl'm mediocri ter liquidũ ponatur ſupra fronté ⁊ tp̃ra. Ad idé. ℞. ſanguis dracõis gũmi arabici aſſi ami li aſſi gũmi rute roſ. acatie ypoq̃ſtidos ſpodii balauſtie boli ar. terre ſigillate lapidis emathi tis coralli ru. karabe añ. ʒ. i. ſ. ſeis papaueris. ſeis portulace añ. ʒ. i. opii. ʒ. ſ. pulueriʒéda pul uerizentur ſubtiliter ⁊ icorporétur cũ ſucco plã taginis. q. ſufficit ⁊ fronti ⁊ temporibꝰ applice tur. Ad ideʒ. ℞. mumie ⁊ terratur ⁊ miſcea tur cũ tela aranee ⁊ albũie oui ⁊ ponatur cũ té ta i naſo. Ad idé. ℞. aloes cũ albũie oui ⁊ i ponatur i naribꝰ. Ad idẽ tenta infuſa i ſucco plantagis in quo ſit puluiſ coralli ru. ul' lapidiſ emathitis uel karabe. Ad idé ſuccus caude eqne. Ad idẽ fiat empl'm cuʒ pulue᷑ boli ar. albũie oui ⁊ ſucci ſanguinarie ⁊ téporibꝰ appli cetur. Tertio reſtrigitur cum glutinatiuis ſicut dragagantũ gũmi arabicũ puluis thuris fari na uolatil' molendini albumine oui ⁊ ſil'ia. Rõ q2 faciunt adherere pteſ ad inuicé ⁊ ut plurimũ miſce cũ ſtipticis. Quarto reſtringitur cum cauterizantibꝰ: ſicut atramentuʒ arſenicũ calx uiua ſal armoniacũ uitreolũ ita ꝙ ſi inſuffletur puluis i nares. rõ q2 cauſãt cruſtã: ſed é pericu lũ: q2 ſi fluxus ñ remouetur fit maior fluxus iõ ñ é libenter utendũ. Quito reſtringitur cum hiis q̃ a tota ſpé hoc faciũt hoc é ſuccꝰ baſilici: ſtercꝰ aſini ul' porci ſi odoretur: ul' fiat tenta ⁊ ſi ponatur i naribꝰ: ul' fiat empl'm: unde dicit ger rardus ꝙ ipſe reſtringit fluxũ ſanguis méſtruo rũ cũ empl'o facto ex dictis poſito ſupra pecté: ⁊ ita ſi ponatur i collo matricis. Scđo reſtri gitur cũ diuertentibꝰ ⁊ trahentibꝰ ad parté con trariã ſanguinẽ ⁊ hoc fit dupliciter. Primo per phlebotomiã ſaphene ul' baſilice. uel p uétoſaſ poſitas in cruribꝰ ⁊ ſpatuliſ cũ ſcarificatõe. Se cũdo fit ſine euacuatõe ut cũ uétoſis poſitis ſu pra mébrũ a quo fluit ſanguis ſine ſcarificatõe ⁊ é remediũ forte. Vel cũ ligatura reſtringédo ptes inferiores ſ. coxas uel teſticulos uel mãil las ul' fortis tractio aurium. Q.ꝺ ſi adhuc. Ponit curã per diuerſioné dicens ꝙ ſi cũ p̃dic tis remediis ſãguis adhuc fluat ex naribꝰ bra chioꝝ uſqꝫ ad aſſcellaſ ⁊ coxe uſqꝫ ad ingũia cũ faſcia ſũt lingande: ⁊ ſil'r teſticuli. rõ q2 fit dolor rõe cuius currit cũ ſanguis ⁊ ſpũ ad locũ dolo ris ⁊ ſic diuertitur. Notandũ ꝙ ligatura illa ñ debet multum ſtare: ſed debet frequenter fieri ⁊ fit maior dolor. Almanſo.

Si vero paſſio inualuerit flebotomet̃ cephalica eiuſdé partis de q̃ fluit ſanguis Si aũt nec hoc modo ſtrictꝰ fuerit magna: vétoſe ſuppóant̃ vétri ab ea parte de qua fluit ſanguis.

Medicamen quod vehementis valet ad ſanguinem conſtringendum.

Sumat̃ calx alba ⁊ levis q̃ vtunt̃ auri fices ⁊ ſepe naribus inſuffletur ſine ĩterpo lutõe ⁊ liciniũ albumine oui illinitũ ea in uoluat̃ ⁊ naribus imittat̃ Sill.

Hic ponit curã qñ fluxus excidit ⁊ diuiditur in tres. Primo ponit curã p euacuatõm. ſ. per flebotomiã. Scđo p diuerſioné. ſ. p vétoſas. Tertio explicat unũ locale. Scđa ibi. Si aũt. Tertia ibi. Medicamen. De prima dicit ꝙ ſi fluxus creuerit dꝫ fieri phlebotomia đ cepha lica eiuſdé partis p quã fluit ſanguis. Rõ quia per phlebotomiã talé euacuatur ſanguis ⁊ di uertitur ad alium locum ⁊ eſt remediũ optimũ Si aũt Ponit curã per ventoſas. ſ. p diuerſi oné ⁊ dicit ꝙ ſi fluxus per phlebotomiã non re ſtringitur tũc ventoſe magne cũ ſine ſcarificatõ ne debent poni ſupra uentré ab ea pte a q̃ fluit ſanguis. rõ q2 talis ventoſa attrahit ad pté cõ trariã ⁊ diuertit licet non ſequatur euacuatio. Notandũ ꝙ oés auctores laudant has vento ſas in oi fluxu vnde poſita uentoſa magna ſub mamillis curat fluxuʒ menſtruoꝝ iuxta afforiſ mũ q̃rte pticule Mulieri ſi velis méſtrua. Et poſita ſuper epar curat fluxũ ſanguis ꝓuenien té a nare dextra et ſil'r ſupra ſpatulas curãt flu xũ ſanguis nariuʒ. Sil'r ſi ponantur ſupra vm bilicũ curat vomitũ ⁊ hoc ĩmediũ fecit magnũ honoré ⁊ laudé i dña Urſina de becharia uxo re dñi gori. Medicamen. Hic explicat vnum locale naribus applicaudũ dicens ꝙ ſumatur calx alba et leuis qua utuntur aurifices et ſepe naribꝰ inſuffletur ſine ĩterpellatõe. Scđo dicit ꝙ liciniũ illliniatur in ea et naribus imittatur. ratio quia cauterizat et facit cruſtam.

De vlceribus narium Sillanus.

Otandū circa rubricā primo ꝙ hic capitur ulcus ꝓ uulnere: ⁊ eſt duplex ſ. ſiccum ⁊ humidū. Siccū dicitur qñ facit cruſtam. Humidū qñ fluit humiditas de utriſq; determinat hic Raſ. Scdo notandum ꝙ ulcera fiunt in naribus a materia acuta uel ſalſa uel aduſta currente ad nares ⁊ deſcendendo ulcerat ⁊ ulcera facit in parietibus naſi ⁊ ſic fiunt a cā extrinſeca. Tertio notandum ꝙ ſigna ulcerū que fiunt a cā intrinſeca ſunt: qꝛ īfirmus ſentit pruritum ⁊ ardorem ⁊ acuitatē ī naſo ⁊ cum fricantur partes intrinſece naſi exit ſāguis ⁊ eſcara ⁊ aliqñ poſt eſcaram exit ſubtile aquoſū croceū uel uiride uel nigrū. Sed ſigna quando fiunt a cā extrinſeca ſunt nota ex relatione infirmi ⁊c. Almā.

Um in naribus fuerint ulcera ⁊ oleū ⁊ adeps gallinaceus eis imittatur ⁊ aquā calidā narib⁹ in mane multotiens ꝑ aliquod dies odoret. Cū q3 puſtule egredi ceperint liciniū aceto forti infuſū in quo ſal ſit poſitū naribus imittat̃ ac ſuper eas acetū ⁊ ſal ſil'r ponant̃ Siccabuntur eni ex hoc ⁊ nō ꝓlongabit̃ earum mora: Quod ſi ulcera ibi affuerit unguento de ceruſa curentur. Silla.

Ponit curā ulcerum narium: ⁊ diuiditur in tres. Primo docet remouere eſcarā ſeu cruſtā. Secundo docet remouere puſtulas cū incipiūt egredi. Tertio docet remouere ulcera. Scda ibi. **Cū q3 puſtule.** Tertia ibi. **Qđ ſi.** Prima in duas ſm ꝙ per duo docet remouere. Scda ibi: **Et aqua.** De prima dicit ꝙ ubi ſunt in naribus eſcare uel cruſta cera oleū ⁊ adepſ gallinaceus debent poni in naribus. Secundo dicit ꝙ ēt ꝯueniēs eſt ut ſemp per aliquod dies de mane ſugat aquā calidam naribus. Ratio qꝛ illa mollificat cruſtā iō ⁊c. Notādum ꝙ ad idem ualet unguentū tale. ℞. medulle uituli gūmi arabici añ. ʒ. ii. olei ſiſamini q̃rt. ſ. cere q. ſufficit fiat unguentū. Ad idē ualet butirum ablutū ſine ſale. Ad idē aqua decoctōis maluauiſci: aut aqua decoctōiſ ſolatri ⁊ malue. **Cū q3 puſtule.** Hic docet remouere puſtulas narium: dicēs ꝙ cū puſtule inceperint egredi licinium forti aceto īfuſū in quo ſal ponatur narib⁹ imittatur ⁊ ſup eas ſil'r acetū cū ſale ponatur. Uerificat ſe: qꝛ exiccabuntur ex hoc. Notandū ꝙ hoc medicamē ꝯpetit qñ cruſte ſūt multe adherentes: qꝛ tunc ꝯpetunt mordicantia inter nares: qꝛ natura tunc illas expellit. **Qđ ſi ulcera** Docet remouere ulcera, dicens ꝙ ſi in narib⁹ fuerint illa ulcera debent remoueri cū unguento de ceruſa. Notandū ꝙ in ulceribus cadit duplex intenſio prima ē mundificatio cū hiis q̄ dicta ſunt in. c. de cura ulcerū aurium. Secūda intentio eſt ꝯſolidatio ⁊ hec fit cum ungtō de ceruſa: qꝛ conſolidat. Ad idē ualet hoc unguētū ℞. ceruſe myrrhe litargiri calce cumenon galle parum ꝯbuſte alūis añ. ʒ. i. olei. roſ. q̃rt. i. cere. q. ſufficit puluerizanda puluerizentur ſubtiliter miſce ſiat ungtm̄ qꝛ conſolidat ⁊ deſiccat Ad idem ualet ungtm̄ de mumia thuriſ ⁊ maſtice naribus infuſum. Ad idem ualet lotio cu3 uino calido decoctōis myrrhe ⁊ thuris. Secundo notandū ꝙ cum talia ulcera fiant ut plurimū a reumate cerebri. in talibus ante localia dicta ꝯuenit purgare cerebrum cum pillulis cochiis uel pigra uel decoctione appropriata premittendo digeſtiuū. Tertio notandū ꝙ ſi ulcera naſi fuerit a cauſa extrinſeca cura eſt ut ſtatim fiat phlebotomia uel uentoſatio in ſpatulis ⁊ ponatur ſuper uulnus albumē oui mixtum cū puluere camphore. deinde ꝯſolidetur cum ṗdictis

De apoſtematibus narium. Sillanus.

Otandum ē circa rubricā ꝙ tria apa ta fiunt cōmuniter intra nareſ. ſ. emorroides polipus ⁊ cancer: Emorroides ſunt qñ intra nares caro mollis oritur ⁊ ex eis humores fluxerunt ⁊ ſi nares ſtringuntur inueniuntur molles ſi ſanguinē temporal'r emiſerit. ſi uero ſanguinē nō emiſerit uocatur caro molliſ ſi autē pedem uel infiſtulatōm habuerit cum quadā duritie nō ultimata appellatur polipus. ſi uero duritie3 ⁊ ſolidatē habuerit appellatur ficus uel cancer. Scdo notādū ꝙ caro mollis eſt ex materia humida et deſcendente a cerebro que ē conuerſa in carnē per uia3 putrefactionis. ſimiliter ⁊ emorroides. Polipus ṽo fit ex materia mel'ica mixta cum phl'ate q̄ in formam illam ⁊ carnem ꝯuertitur a calor̄ accidētali in nata per putrefactionē ⁊ corruptionē. Cancer uero fit ex mel'ica materia aduſta ul' indurata currente per uenas ex cerebro ad partes naſi ⁊ ꝯuertitur in carne3 ⁊ duritiē a calore accidētali in membro illo ⁊ partibus naſi. ultimo īfiltratur ⁊ inſeritur. Tertio notandum ꝙ ſigna carmis mollis uel emorroidarum ſunt mollities ⁊ ꝙ nulla ſordities ibi reperitur: ⁊ humores ab eis manant temporaliter ⁊ tactus nariu3 ēt mollis ē cum ſtringitur a medico. ſigna polipi ſunt oppillatio meatus naſi ⁊ groſſities que apparet in parte poſteriori ⁊ ꝙ figura eius ē ſicut figura ficus ⁊ eſt ibi durities aliqua ⁊ fetor.

Signa cancri ſunt ꝙ apparent in naſo uene
nigre plene ſanguine mēlico ⁊ durities ibi quaſi
ultimata reperitur ⁊ fetor itolerabilis eſt illic: ⁊
fetens uirus a loco emanans uiride. aut nigrū
aut liqdum currens ut acetum: ⁊ ſentitur calor
in loco cum pulſatōe ⁊ aliquo dolore. Quar
to notandū de ꝑnoſtico ꝙ caro mollis in naſo
ſeu emoroides naſi fuerit infiltrata ꝙ nō cura
tur abſqꝫ recidiuatōe: qꝛ radices eoꝝ per cirur
giam remoueri nō pn̄t. Cancer ſi fuerit i carū
culis curā non recipit per cirurgiam: ſed potiꝰ
augetur in qualitate malitia: aut q̄ꝫtitate. Al.

**Um intus in auribus caro ſuper
flua molliſ ⁊ q̄ſi diſſoluta rubea:
aut alba exorta fuerint ⁊ nares in
groſſari ceperit ac ex carne predicta reple
ri cephalica priꝰ erit phlobotomāda. Sil.**

Determinat de polipo ⁊ aliis: ⁊ diuiditur i
tres. Primo ponit curā carnis mollis polipi ⁊
emoroides. Secundo ponit curam cancri qn̄
eſt poſſibilis. Tertio docet cognoſcere qn̄ paſ
ſio non eſt curanda ferro uel acuto medicamie
⁊ qn̄ eſt curanda cum predictis. Secunda ibi.
Uerū cancer. Tertia ibi: Sed qū nares
Prima i duas. Primo ponit curā p medicinā
Scdo p ferrū. Scda ibi. Hec preterea. Pri
ma in duas. Primo ponit curā p euacuatiōeꝫ
ſ. p flebothomiā. Scdo per localia. Secunda
ibi. Deinde licinium. De pria dicit ꝙ
ubi caro ſuperflua mollis ſit in naribꝰ ⁊ quaſi
diſſoluta ſeu rubea ⁊ alba orta fuerit ⁊ nares i
ceperint ingroſſari ⁊ repleri carne p̄dicta flebo
thomia dꝫ fieri de cephalica. Rō qꝛ remouet
multitudinē ⁊ ꝓhibet fluxum humoꝝ ad naſū
⁊ eodem modo ꝯpetit medicina. Al.

**Deinde liciniū ex unguento viridi ꝙ in. c
de corrodentibus carnē nominauimus li
niendū ⁊ naribus erit imittendū. Si v̇o
illud nō ſuffecerit medicamen acutuꝫ qd̄
ibi deſcripſimus apponaꝛ donec ex toto
mundificetur. Sillanus.**

Ponit curā per localia ⁊ diuiditur in duas
ſecundū ꝙ duo ponit. Secūda ibi. Si uero
illud. De prima dicit ꝙ poſt flebothomiaꝫ
liciniū cū vnguento uiridi de quo dictū ē i cap.
de corrodentibus carnē. ſ. ſeptimo huius nari
bus eſt imittendū. Rō qꝛ corrodit. Ad idem
℞. arſenici citrini calcanti floꝝ eris an̄. lib. ſ.
argenti uiui lib. ſalis armoniaci lib. i. terantur
ſubtiliter ⁊ infundantur in aqua q̄ uocatur aq̄
prima. i. aqua calcis. Ad idem: ℞. alumnis
zuccarini floꝝ eris an̄. ℥. ſ. mellis. ʒ. ii. cribellē
tur ⁊ incorporentur ſimul. Ad ideꝫ ſepe i die
abluatur cū aceto ſqllitico calido in quo diſſol
uatur ſal ⁊ alumen zuccarinū. Ad ideꝫ iſun
datur tenta in aceto ⁊ prius iuoluatur i puluē
q ſic fit: ℞. pulueriſ affodilloꝝ. ℥. ſ. racalgar. i.
loroſigar. ℈. i. miſce ⁊ ponantur intra nares ſu
pra egritudinem. Si uero. Ponit curaꝫ
per aliud medicamen: dicens ꝙ ſi medicamen
predictum nō ſuffecerit dꝫ poni medicamē acu
tū deſcriptū ſeptimo almanſ. c. dicto donec ex
toto mūdificetur. Rō patet: qꝛ eſt fortius corro
dens. Almanſor.

**Hec preterea paſſio qn̄qꝫ curatur cum
ferro radicitus oio incidēdo. Medici tn̄
qn̄qꝫ in hoc errant. vnde ex eoꝝ cura eger
maximū incurrit nocumentū: in hoc nā
qꝫ loco cācer plurimūqꝫ exoriꝛ. Silla.**

Ponit curā per ferrum ⁊ diuiditur in duas.
Primo facit hoc. Scdo ponit caū. circa hoc.
Scda ibi. Medici ⁊c̄. De prima dicit ꝙ
hec egritudo aliquādo curatur cum ferro inci
dendo totū radicitus. Secundo dicit ꝙ medi
ci i hac cura ſepe errant: qꝛ ex cura eoꝝ gn̄atur
ſepe cancer: ⁊ ſic fit maximū nocumentum. Rō
qꝛ hꝫ radices multum fixas in naſo: ideo n̄ pōt
remoueri radix niſi de ſubſtantia naſi remoue
atur. Notandū ꝙ ſi medicus locū leſuꝫ ⁊ ra
dices cū ſtilo ferreo inflāmato cauterizaret eēt
ualde utile ⁊ ſupremū remediū ⁊ poſt uſtioneꝫ
ponere butyꝝ ⁊ albumen oui intra naſum ⁊ ex
tra: hora cauterizatōis cooperita totā facieꝫ et
naſum cū pānis infuſis in aqua ⁊ aceto uel aq̄
roſacea. Almanſor.

**Uerū cancer qn̄ in hoc naſciꝛ loco nec
tollant acutas medicinas: nec inciſionem
que cū ferro fit: imo idiget ut ſuauiter tra
cteꝛ ⁊ medicaminibꝰ lenientibus ⁊ phle
botomia ⁊ ventris ſolōne cūreꝛ. Cogno
ſciꝛ aūt an illud accidens ſit cancer: quia
ē durus ꝑtingens qn̄qꝫ vſqꝫ ad palatum
Sed cū res ſicce ſint ⁊ dure nec ſit i eis ali
qua hūiditas ſupflua ſūmope cauenduꝫ
eſt ne hec egritudo aut ſilis: ferro aut acu
to medicamine tangaꝛ. Si aūt qd̄ in nari
bus exoriꝛ caro eſt mollꝰ fluxerintqꝫ ex eis
hūores ⁊ cū nares ſtringunꝛ iueniuntur
molles ⁊ cū tangunꝛ tactꝰ n̄ ſentiꝛ ſolidꝰ
n̄ ē timenduꝫ qn ex medicaminibꝰ acutis
⁊ ferro mederi poſſint. Sillanus**

Ponit curam cancri qn̄ naſcitur i naribus.
Et primo facit hoc. Scdo ponit ſigna cancri.
Secunda ibi. Cognoſcitur. De p̄ma di

cit ꝙ qñ cancer naſcitur in hoc loco nõ tolerat
acutá medicinam: aut inciſionem q̃ cũ ferro fit
Rõ patet. Secũdo dicit ꝙ ꝓ cura indiget me
dicinis lenientib⁹ et eũone ꝑ medicinã euacua
tiuã et ꝑ flebotomiã. Rõ qꝛ remittũt diſpõnez
⁊ ꝓhibent augumentũ. Notanduz ꝙ i cura
ↄuenit ſepe purgare caput in oibus iſtis egritu
dinibus decoctõe que ſic fit: ℞. mirobalanoꝝ
indoꝝ. ℥. i. ſ. ſene epithimi añ. ʒ. ii. penidii. ℥. iiii
buliant in. ℥. ix. aque tãdiu ꝙ medietas ſit con
ſumpta: poſtea coletur ⁊ i colatura diſſoluatur
manne tamarindoꝝ añ. ℥. i. ⁊ detur ante diem
ſemel in hebdomoda. Ad idem purgetur cũ
pilulis ſtõaticis alkindi uel fetidis. Cõfortetur
locus bis in die uel pluries cũ oleo roſ. mixto
cũ camphora uel cũ ungtõ facto ⁊ ponãtur ſup
locũ petie iſuſe i ſucco ſolatri. Abſtineat a legu
minibus caſeo ⁊ carnibus ⁊ ab oibus reb⁹ ge
nerantibus mľiam ⁊ tota itentio ſit in multipli
catõe diete humide. Bibat uinũ limphatum.
Cognoſcit. Ponit ſigna cancri dicens ꝙ
illud accñs cognoſcitur an ſit accñs cancri uel
cancer qm̃ eſt duꝝ pertingens qñqꝫ ad palatũ
Si qũ nares. Hic oñdit qñ nõ eſt medi
candũ cũ ferro nec cũ medicinis acutis ⁊ qñ ſic
dicens: ꝙ qñ nares fuerint ſicce ⁊ dure ⁊ ñ fue
rint in eis humiditates alique: cauenduz eſt ne
hec egritudo tangatur ferro: aut medicina acu
ta. Rõ pꝫ. Scđo dicit ꝙ illud qđ oritur i na
ribus ſi eſt caro mollis ⁊ fluit humiditas ⁊ ſi na
res ↄſtringantur iueniuntur molles ⁊ ad tactũ
non ſentitur durities: tũc põt fieri cura cũ medi
cinis acutis ⁊ ferro. Ratio patet.

De diminutione olfatus. Sillanus

NOtandũ circa rubricã ꝙ triplex é
actio leſa olfat⁹. ſ. diminuta quãdo
odores percipiuntur ſicut ſunt: ſed
iperfecte ⁊ hoc eſt cõiter in natura
hois reſpectu alioꝝ animaliũ ꝓpter multaz ce
rebri humiditatem: nã i organo odoratus dña
tur ignis: vt dicit Ariſtotiles in libro de ſenſu ⁊
ſenſato: ideo aialia hñtia cerebꝝ ſiccuz bñ odo
rant. Alia eſt actio ablata ⁊ eſt qñ nullus odor
percipitur. Alia eſt actio leſa corrupta ⁊ é qñ p
cipitur odor aliter q̃ȝ ſit: ut res fetide ſi percipi
antur odorifere. Vel econtra. Secũdo notãdũ
ꝙ cauſa diminntõis odoratus eſt multa humi
ditas cerebri. Cauſa amiſſionis eſt ꝓpter eius
oppillationé ex hũorib⁹ ſupfluis ⁊ de illa loqui
tur raſ. Cã corruptionis é hũor malus corrup
tus i organo odoratus ut i carũcuľ qñ res odo
rifere percipiuntur fetide. ſed qñ res fetide pci
piũtur odorifere cã é phľa dulce in loco exiſtẽs
Tertio notandũ ꝙ ſigna priuatõis odorat⁹ ſunt
ꝓhibitio anhelit⁹ ⁊ uocis iperfectio: ⁊ apparet
oppilatio i naſo manifeſta cũ in naſo aſpicitur
ad radiũ ſoľ ⁊ in ſomno manet cum ore apto.
Quarto notandũ ꝙ priuatio olfatus q̃ eſt per
naturã: aut ciconica multũ nõ curatur. ſi vo nõ
fuerit per naturã: aut cronica aliqñ curatur ali
quando non. **Almanſor.**

**Um ſenſus quo odoranda pcipi
unt miſſus fuerit nec i narib⁹ caro
ſupflua euenerit ⁊ aer ita leuiter
vt pri⁹ attrahat ⁊ oculi ac ſenſus natura
liter exiſtũt narib⁹ erit inſuflandus puluis
adeo ſubtiľ vt alchofol q fiat ex cõdiſi ⁊
artemiſia ⁊ ſale armoniaco. Egro quoqꝫ
precipiat ut nares uapori ex aceto calido
ꝓcedenti multotiens apponat. Sillanus.**

Ponit curã amiſſionis odoratus ⁊ diuid'i
tur in q̃ttuor ſm ꝙ q̃ttuor ponit remedia. Se
cunda ibi. **Egro quoqꝫ.** Tertia ibi. **Si aũt.**
Quarta ibi. **Et hoc quidé.** De prima di
cit ꝙ ubi ſenſus odorat⁹ fuerit amiſſus ⁊ ñ cre
uerit i naribus caro ſupflua ⁊ ita leuiter aer at
trahatur ut pri⁹ ⁊ oculi ac ſenſus naturaliter exi
ſtũt narib⁹ dꝫ iſufflari puluis ſubtiliſſimus fac
tus ex condiſi ⁊ arthanita ⁊ ſale armoniaco. rõ
qꝛ alterat malã ↄpľoné ⁊ apit oppilatões ⁊ ui
as et ꝓuocat ſternutationé. Notandũ ꝙ ex eo
qđ nõ é caro in narib⁹ ſignũ é ꝙ nõ ꝓuenit ex
emoroidibus uel polipo uľ cancro ſed ex hũo
ribus uľ ex frigiditate in meatibus cerebri.
Egro quoqꝫ. Ponit curã per aliud locale di
cens ꝙ egro dꝫ precipi ut recipiat p nares ua
pores ex aceto calido ꝓuenienteſ ⁊ hoc ſepe. rõ
qꝛ hoc medicamen é mordicatiuũ et iducit ſter
nutatõm. ad idé ſugat p nares multotiés i die
aquã calidã decoctõis mellilotí iſopi ⁊ ſticadoſ
aut aq̃ fũiterre aſſari ⁊ ſãbuci. Ad idé odoret
nigellã pulueri ʒatã ⁊ ſepe recipiat fumũ nigelle
poſite ſupra carbões. Ad idé ꝓuocetur ſternn
tatio cũ elľo albo: aut piretro: aut euforbio ⁊ ſi
milibus. **Almanſor.**

**Si aũt hec ñ ſuffecerit narib⁹ iſuffletur
pulis qué noiabim⁹ cui⁹ deſcriptio é. ℞.
nigelle feľľ gruis collogntide elľi al. oium
añ. ꝑtes eq̃les pulueriʒét ⁊ ponant i vric
cameli arabici quãtitate tãta ꝙ cuoperiri
poſſint ⁊ põant ad ſolé donec ſiccent. de
ide fiãt ex eis ſief. cũqꝫ neceſſe fuerit unuz
ex eis létis hñs magnitudiné i oleo ſãbu
cio itictũ narib⁹ imittat. optimuz. n. adh**

eriſtit. Si aũt ex eo qḋ narib⁹ imitit̃ fortis
ſeq̃t̃ dolor oleũ de ſeie cucurbite eiſ imitta
tur ⁊ aq̃ cal'a ſup caput fundat̃ ⁊ ſorbeat
cal'a ea q̃ hũectant vt ptiſiana ⁊ qḋ fit de
aq̃ furfuris ⁊ de faria ⁊ ſil'ia. Et hoc qdé
é medicam̃ admiſſioné olfat⁹ ꝓbatiſſimũ
qḋ ſic cõficit̃. Nigella pulverizet̃ donec fi
at vt pul'is ⁊ miſceat̃ cũ oleo veteri. deide
eger iplés os ſuũ recliet caput retro quáto
plus poterit et tũc ex ṗdicto medicamine
aliquáte gutte narib⁹ diſtillent̃. Egro quo
q̃ ṗcipiat̃ vt quátũ ei poſſibile eſt aeré ex
triſec⁹ iterius attrahere nitat̃ ꝙ i trib⁹ die
bus et tribus vicib⁹ fieri cõuenit. Si autẽ
mordicatio ſuperuenerit fiat hoc quod ṗ
diximus. Sillanus.

Ponit curam p aliud locale: ⁊ diuiditur in
duas. Primo facit hoc ſcḋo docet ſuccurrere
qñ ſeqtur dolor ex eo in naribus iſuſum é. Se
cunda ibi. Si aũt ex eo. De prima dicit
ꝙ ſi non ſufficiat hoc qḋ dcm̃ eſt inſufletur i na
ribus hoc medicamen. ℞. nigelle fellis gruis
colloqntide ell'i oiuẓ añ. partes equales pulue
rizentur ⁊ ponãtur in urina cameli arabici táte
q̃ztitatis ꝙ ea poſſint cooperiri ponãtur ad ſo
lem ⁊ ſiccentur fiat ſief ad magnitudinem létis
⁊ cũ fuerit neceſſe ponatur unũ i oleo de ſanbu
co ⁊ in naribus imittatur: q̃ eſt optimum in h̃
caſu. Notanduẓ ꝙ loco eius ualet attractio
ſucci radicũ ireos in quo puluis piretri ſit infu
ſus. Ad idé fit iniectio olei nardini i quo euforr
biũ caſtoreũ ⁊ muſc⁹ pulverizẽtur ſb̃til'r ⁊ diſſol
uantur. Si aũt. Docet ſuccurrere dolori
ex iniectõib⁹ dictaꝝ rerũ dicés ꝙ oleũ de ſeie cu
curbite i narib⁹ mittatur ⁊ aq̃ cal'a ſup caput fũ
datur. Rõ q̃ talia remittũt cl'iditaté ⁊ acuitaté
rerũ ṗdictaꝝ. Notandũ ꝙ ad idé ualent oia q̃
ĩfrigidant ⁊ hũectant approximát ab ĩtra ul' ab
extra: iõ vẓ pánus ĩfuſus i oleo uiol'. ⁊ applica
t⁹ naſo ⁊ aq̃ roſ. iniecta i nares. Et hoc qdé

Ponit curá p aliud locale dicés ꝙ i amiſſiõe
odorat⁹ medicam̃ ꝓbatiſſimũ ſic fit. nigela pul
uerizetur donec fiat puluis miſce cũ oleo uete
ri. deide eger iplés os ſuũ aq̃ iclinet caput ſuuẓ
retro quáto pl'uſ poterit ⁊ tũc ex ṗdicto medica
mie aliquáte gutte in narib⁹ iſtillãtur. Rõ q̃ ni
gella é apitiua ⁊ põitur i oleo ueteri ad ſedádũ
doloré ⁊ ipletur os aq̃ fr̃a ne medicina ĩtret i oſ
⁊ iõ errát q ſic ñ faciũt: q̃ qñ medicina intrat i
os ñ operatur. Scḋo dicit ꝙ egro dẓ ṗcipi ut
quáto é poſ'e aereũ exterioré ĩteri⁹ attrahat ad
ſternutatõẓ ⁊ ſic facit ad aperitõẓ. Tertio dicit
ꝙ ſi ante mordicatõm ſuperuẽiat fiat ut dictuẓ
é ſtati. Notandũ ubi peccás materia uideretur
in capite debet fieri euacuatio cum pillulis co
chiis uel cum pigra. ⁊ ſimilibus.

De dolore dentium. Sillanus

Circa rubricá notandũ é ṗmo ꝙ détiũ
ẽ mltiplex diuerſitas. Ná qdá ſũt inci
ſiui ⁊ ſũt octo. ſ. q̃ttuor ĩferiores ⁊ q̃ttu
or ſuperiores capitis generãtur ex ſubtiliori ſu
perfluitate oſſiũ capitis. Alii ſũt caniui ⁊ ſunt
q̃ttuor ⁊ generantur ex ſuperfluitate mediocri.
alii ſũt moralles ⁊ ſũt. xx. ſ. x. i parte ſupiori ⁊. x.
i parte inferiori et generãtur ex ſupfluitate groſ
ſa. Scḋo notádũ ꝙ détes hñt iuuamétũ in ma
ſticádo ⁊ ſic ṗparát ad melioré operatõẓ. ſ ad
digõné ſtõi ⁊ hñt iuuamétuẓ ad loquelá aereẓ
retinédo: hñt ét iuuamétuẓ ad decoré. Tertio
notanduẓ ꝙ détes patiũtur multas diſpões:
qm̃ patiuntur dolores: aut in ſe: aut in ſuo liga
méto: apata corroſiones pforatões v̇mes ꝯmo
tioné ꝯgelationé: ⁊ fedá coꝝ coloratõm. Quar
to notandum ꝙ cá doloris détium é mala com
plexio ⁊ ſolutio ꝯtinuitatis et iſta ul' ab extrinſe
co cauſatu. ſ. a caſu ul' percuſſiõe: ul' a uéto ul' a
comeſtiõe rei nimis calide ul' fr̃ezul' a potu. uel
ſi qs uelet frágere res nimis duras: ul' comede
ret res duras cũ melle cõfectas. Vel cauſãtur
ab intrinſeco tunc aut a cerebro: ut q̃ reuma ḋ
ſcédit ad détes uel gingiuas. aut a neruis ueni
entibus ad dentes ⁊ cauſat ibi corroſiões v̇meſ
ul' fiſtulá cácruẓ apata ⁊ ſil'ia. Vomitus ét mul
tuẓ nocet et potiſſime cuẓ fuerit acetoſus fumo
ſus acutus: aut putrid⁹ corruptus. Quinto no
tanduẓ de ſignis ſi fuerint ex cauſis extrinſecis
hoc põt ſciri ex iudicio patientis: aut aſſiſtétiuẓ
⁊ a capite diſcernitur per doloreẓ capitis et per
grauediné eius et per reuma quia frequẽter fit
ex illo. Si ex dentibus et gingiuis manifeſte ap
paret: et ſi non põt diſtinguere ex quo dente in
cipiat dolor. Primo maſticare incipiat cuẓ ui
no dente: poſtea cuẓ alio donec uenerit ad illuẓ
ubi erit dolor itenſior et manifeſtior in eis. Si
fuerit a neruo diſcernitur: quia in aliis nihil ap
paret ⁊c̃. Si fuerit a ſtõ diſcernitur per graue
diné et doloré loci. Signa diuerſitatis materie
Si fuerit a ſanguie diſcernitur p tũoré caloré ⁊
ruboré. ſi ex colera diſcernitur p pũcturá et mor
dicatõm. Si ex phl'ate per albediné et doloré re
miſſuẓ. Si ex mel'ia diſcernitur p hũoré duritiẽ
et tũoré. ſi ex hũiditate diſcernitur p g̃uedineẓ et
ſaliuá mltá. ſi ex ſiccitate diſcernitur ex aridita
te ⁊ ſiccitate mlta. Si ex uentoſitate diſcernitur

per pulſationē ⁊ motū. Signa ꝓnoſtica liuoꝛ
uiriditas ⁊ nigredo in dentibus in fe. peſſimū
In dentibus limoſitas i fe. longitudinē egritu
dis ſignificat. In febribꝰ ꝯtinuis ſi dētes fue
rint aridi ſicut lignū peſſimū ē ⁊ mortale Al.

**I gingiua cū doloꝛe dentiū fuerit
ſāguinolenta ⁊ apoſtemoſa ⁊ ru
bea fueritqꝫ apoſtematio cuꝫ pul
ſatione extrahaꝛ ſāguis cū uentoſis phle
botomia ex cephalica prius facta. Silla.**

Primo ponit curā qñ ꝓuenit a materia ca
lida. Scḋo qñ ꝓuenit a materia frigida. Secū
da ibi. Gingiua. Prima i duas. Prio po
nit curā per euacuationē. Scḋo per localia. ibi
ſcḋa. Deinde in oꝛe. De pꝛima dicit ꝙ ſi ap
paruerint iſta ſigna. Pꝛimū ē gingiua cum do
loꝛe dentiū fuerit ſanguinolenta ⁊ apāata ſeu tu
mefacta. Scḋm ꝙ fuerit rubea. Tertiū ꝙ talis
tumefactio fit cū pulſatione ſuple iſtis ſignis ar
guendū ē ꝙ talis doloꝛ fit a ſanguine. Secūdo
dicit ꝙ ꝓ cura debet extrahi ſanguis cū uento
ſis pꝛemiſſa phlebotomia de cephalica. Ter
tio notandū ꝙ ratio ſignoꝝ pꝫ. Sed rō reme
dii eſt; qꝛ primo ꝯuenit flebothomia ex cepha
lica: qꝛ euacuat ſanguinem a capite ⁊ diuertit a
loco doloꝛis ⁊ poſt flebothomiā ulēm dictā cō
uenit flebotomia ꝑticularis de labiis inferioꝛi
bus uel de uenis ſub lingua ⁊ cōiter fit: ſed uē
toſe ꝯpetūt in collo uel ſub mēto ad diſtrahen
dum materiam ⁊ euacuandū. Almanſoꝛ.

**Deinde in ore aliquādiu acetuꝫ ⁊ oleum
roſ. teneat poſtq̄ꝫ eiecerit hoc idem iterū
fiat: poſt hoc oleum roſ. in oꝛe teneat. Et
ſi ex hoc ñ euaſerit fueritqꝫ pulſatio vehe
mēs ⁊ cū inflāmatōne cāphoꝛa ⁊ piretrū
tereanꝛ ⁊ in radicibus dentiū ponantur.
Cūqꝫ diſſoluta fuerit iterū mittaꝛ coctum
quoqꝫ oleo roſ. illinitū ſupponaꝛ. Qḋ ſi
doloꝛ aliqñ augumēteꝛ ⁊ vehemtioꝛ fiat
opii ſexta ps. ʒ. vnius in oleo roſ. diſſolua
tur ex quo cotū illinitū radici dentis dolē
tis adhibeaꝛ. Si āt nūdū ſedeꝛ ſcalpellā
dꝰ ē locꝰ ⁊ ſanguiſuge ſupponēde ſūt. Sil.**

Pꝛimo ponit curā ꝑ localia ⁊ diuiditur i du
as. Prio facit hoc. Secūdo ponit ꝑ cirurgiaꝫ
Secūda ibi. Si aūt. Pꝛima in tres ſm ꝙ tria
localia ponit. Ibi ſecunda. Et ſi ex hoc. Ibi
tertia. Qḋ ſi doloꝛ. De pꝛia dicit ꝙ patiēs
dꝫ aliquāto tpe ſumere acetū ⁊ oleū roſ. in oꝛe
deinde ⁊ iterato ſumere ⁊ teneat in oꝛe oleum
roſ. ⁊ acetū: ꝓhibent eniꝫ fluxū mitigant mate
riam ⁊ humoꝛeꝫ ⁊ expellūt malā ꝯplōnem hūo
rū ⁊ mēbꝛi: ⁊ ꝓpoꝛtio ſit una pars aceti ⁊ tres
olei. Notādū ꝙ ſi fuerit apāatio gingiue ma
nifeſta perfoꝛetur cū flebothomo ⁊ poſt ꝑfoꝛa
tionē abluatur ter in die cū uino ⁊ aceto decoc
tionis. aluminis zuccarini uel ſalis uel myrrhe
fiat omī die ab extriſeco ſup mādibula empl'm
de farina ſeminis lini floꝝ camomille radicum
maluauiſci ⁊ butyro ⁊ farina fenugreci mi[illegible]e.
ʒ. iiii. olei de aneto uel camomilla. De ꝓpꝛieta
te ſedat oēm doloꝛem maturat ⁊ finaliter reſol
uit. Secūdo notādū ꝙ loco remedii Raſis
Ualet ſi patiens teneat aquā frigidā in oꝛe uel
acetum cum aqua roſ. uel uino granatoꝝ. Uel
ualet ſuccus reꝝ frigidaꝝ: ſicut ſolatri uermicu
laris plātaginis ſempuiue poꝛtulace ⁊ cucurbi
te. Ad ideꝫ ualet uinū decoctōis gallaꝝ. ab
extra ponatur ſupꝛa maxillā lana ſuccida īfuſa
i oleo roſ. uel uiolaꝝ uel de ſalicibus. Ad idē
ualet ſacculus de roſ. infuſus in aceto uel bulli
tus in aqua ⁊ aceto ⁊ exꝑſſus. Et ſi ex hoc.

Ponit curam per aliud locale dicēs ꝙ ſi ex
hoc doloꝛ non ceſſauerit ⁊ fuerit inflāmatio et
pulſatio camphoꝛa ⁊ piretrū dꝫ teri ⁊ in radici
bus dentiū debet poni ⁊ cum diſſoluta fuerint
iteꝝ ponantur. Rō qꝛ piretrum ꝓuocat ſputū
⁊ reſoluit materiā. Sed cāphoꝛa ſedat doloꝛeꝫ
⁊ debent miſceri equaliter: ⁊ eſt expertū. Secū
do dicit ꝙ cotū oleo roſ. illinitū debet ſuppōi
Rō qꝛ mitigat doloꝛē. Qḋ ſi doloꝛ. Po
nit curā per aliud locale dicēs ꝙ ſi doloꝛ auge
atur debet diſſolui ſexta pars unius. ʒ. opii cuꝫ
oleo roſ. ⁊ cotū illinitū radici dētium dꝫ īponi
Ratio qꝛ ſtupefacit ⁊ remouet ab eo ſenſum.

Notanduꝫ ꝙ olea ſtupefactiua ualent loco
opii ſicut ſunt mandragoꝛa hyuſqamus papa
uer filoniū: attamē addatur cū his aliqd repꝛi
mēs malitiā ut crocꝰ caſſia lignea ⁊ camemilla.

Si aūt. Ponit curā per cirurgiā ſiue ꝑ opa
tionē manualē: dicens ꝙ ſi doloꝛ nō remouea
tur locus eſt ſcarificādus. Secūdo dicit ꝙ ſan
guiſuge ſunt apponēde. Rō utriuſqꝫ eſt: quia
ex eis euacuatur ſāguis a loco a quo fiebat do
loꝛ. Notādū ꝙ ſi doloꝛ fiebat a materia cole
rica pꝛius dꝫ purgari caput cū decoctione pꝛu
noꝝ mānne ⁊ reubarbari: ꝯuenit etiā cliſtere le
nitiuū: deinde localia dicta. Almanſoꝛ.

**Gingiua vͦo ſi nō ſanguinolenta fuerit
nec apoſtemoſa nec doloꝛ ē cū pulſatione
nec in facie fuerit īflatio: aut doloꝛ accide
rit poſt faſtidiū ex ſacietate ⁊ pꝰ cenaꝫ cōe
deritqꝫ ex cibo frigido multum egre ſoluē
dus eſt ex pillulis cochiis. Sillanus.**

Ponit curá qñ dolor dentium ꝓuenit a ma
teria frigida ⁊ diuiditur in quattuor. Primo
ponit curá per euacuationé. Scðo per medici
nas locales. Tertio per dietá. Quarto per ope
rationé manualé.ſ.per ferrú. Scða ibi. Et do
lentium. Tertia ibi. Preterea. Quarta ibi.
Si aút. De prima dicit ꝙ ſi apparuerit illa
ſigna. Primú ꝙ gingiua nó fuerit ſanguinolen
ta nec apꝑata. Secundú ꝙ dolor non eſt cú pul
ſatione. Tertiú ꝙ in facie non é inflatio. Quar
tú ꝙ dolor accidit poſt faſtidiú ſacietaté ⁊ cená
Quintú qꝛ comedit de cibis frigidis multum
ſuple. Iſtis ſignis arguendú é ꝙ talis dolor ſit
a materia frigida qꝛ phl'atica. Secundo ꝓcura
uult quod fiat euacuatio cum pill'is cochiis
Notandú ꝙ ratio ſignoꝝ patet: ſed ratio reme
dii eſt. quia pillule cochie euacuant materiam
phlegmaticam a capite ét dolenti. Almanſor

**Et dolentiú détiú radices ex hoc medi
cante fricande ſút ꝙ ſic fit. ℞. piretrum ſi
napi ſceitargi indi baurach piper. ʒʒ. ⁊ ex
eis pulueriȝatis dentiú fricent̄ radices. co
tú quoqꝫ i eis illinitú ſuꝑ dentiú radices
ponat̄. poſtq̄ꝫ eger os ex aceto in quo pire
trú ⁊ mentaſtrú ⁊ origanuꝫ fuerint cocta
colluerit. A foris preterea panicú ſiue mili
um in ſartagine torrefactú ſuꝑ maxillaꝫ é
ponendú. Aut ex piperis puluere mi'ſi có
mixto dens ⁊ eius radix fricetur. Et ſi hoc
non ſuffecerit in dentis radicibuſ hec tiria
ca ponat̄. que. ℞. caſtorei aſſi piperis. ʒʒ.
ſtoracis opii omnium añ. partes equales
cóficiant̄ cú melle ⁊ adminiſtrent̄. Eger
ꝑterea ꝑ aliquantulú tꝑis a comeſtóe ab
ſtineat maneatqꝫ famelicus ⁊ ingrediatur
balneú ⁊ utat̄ motu. Si aút nec ſic qeſcat
ferrum ignitú radici dentis multotiés ap
ponatur. aut eradicet̄. Si vero dens corro
ſus fuerit repleat̄ ex medicaminibuſ q̄ no
minauim⁹ ⁊ q̄ ſút corroſiua aut extraha
tur.**

Sillanus

Ponit curá ꝑ medicinas locales: ⁊ diuiditur i
q̄ttuor. ſꝫa ibi. A foris preterea. Tertia ibi.
Aut ex piperis. Quarta ibi. Et ſi h̃. De pri
ma dicit ꝙ radices dolentiú ſút fricáde ex h̃ me
dicamine. ℞. piretrú ſinapi ſceitaragi indi pip
baurach. ʒʒ. pulueriȝentur. ſꝫo uult ꝙ cotú eis
illinitú ſꝛ radices dentiú ponatur. Tertio uult
ꝙ eger pri⁹ abluatur cú aceto in quo piretrum
métaſtrú ⁊ origanú cocta ſút. ró qꝛ illa ꝯſumút
materiá phl'aticá exiſtenté i gigiuis. Notáduꝫ
ꝙ i cura doloꝛú dentiú a materia fr̃a itentio ꝑ
ma é purgatio capitis. deinde ⁊ ſꝫo ꝓhibitó flu
xus ⁊ ꝑficitur ſic. ℞. maſticis. ℥. i. ſaluie. M. i
ꝯquaſſentur ⁊ bulliant. lb. ſ. aceti uel uini. Si
materia ſit multú fr̃a uel utriuſqꝫ eqs partibus
quouſqꝫ redeat ad q̃rt̃. i. coletur ⁊ ex colatura
os abluatur. Ad idé vꝫ nux muſcata nux cupſ
ſi. deide itentio é reſolutio ⁊ ꝑficitur cú eo ꝙ po
nit raſ in lr̃a. Ad idé. ℞. uuaꝝ paſſaꝝ munda
taꝝ ab arill' dorſoꝝ alleoꝝ. M. i. buliát ut ꝑdic
ta. Ad idé vꝫ acetú decoctóis ſpolii ſꝑentis et
hoc vꝫ a ꝓprietate. ſil'r empl'm factú de eodem
ſil'r ualet acetú decoctóis colognitide. Ad ideꝫ
ualet uinú decoctóis edere. Ad idé collutio
oris ex decoctóe radicis aſperagi. ſerapio. c. de
ſparago. ſil'r collutio ex decoctóe folioꝝ tamari
ſci. ſerapio. Ad idem collutio oris cú decoctóe
radicis capparoꝝ cú uino uel aceto ⁊ maſtice.
ad idé fricatio dentiú cú radice paſtinace ualet
ad i menſú doloré. Ad idé radix diptami bene
trita tollit dolorem dentiú ⁊ collutióe oris cum
eo ex uío. Ad idé ſi dens hoís mortui tangit dé
tem dolenté tollit doloré ſine dubio. Ad idem
maſticatio pipis uel piretri ul' radicis dyptami
ul' ſtafiſagrie ⁊ tal' ualet a ꝓprietate. Ad idé col
lutio oris ex aceto decoctóis elli. Meſue. Ad
ideꝫ colluctio oris ex decoctóe rane i aceto ⁊ aq̃
ſerapio. Ad idé coquátur lumbrici in oleo ⁊
diſtilletur ex eo in auré oppoſitá dentis dolent̄
ſerapio. Ad idé decoctio corticú pini cum aceto
qñ colluitur os cú ea. Ad doloré dentiú Auic.

Ad idem coquatur in aceto ſtafiſagria ⁊ col
luatur os Auic. A foris ꝑterea. Ponit cu
rá per aliud locale ab extra approximatú dicéſ
ꝙ miliú in ſartagine torrefactú ab extra debꝫ
poni ſupra maxillá. Ró qꝛ exiccat ⁊ cóſumit.
Aut ex pipis. Ponit curá per aliud locale
dicens ꝙ cóuenit ut radix ⁊ dens fricentur ex
puluere piperis cómixto cum melle. Ratio qꝛ
abſtergit ⁊ mundificat radices dentis ⁊ gigiuaſ
a materia. Notandú ꝙ loco huius ualet h̃. ℞
piretri ſtafiſagrie pulueriȝatoꝝ añ. ʒ. i. cere al.
ʒ. ii. miſce ⁊ cú modico illius cere dens inuolua
tur ⁊ expertum eſt. Ad idem ualet ſemen de
ſtafiſagrie poſitú ſupra dentem uel ſtafiſagria
ipſa. Ad idem ualet epar lacerte uiridis ⁊ fru
ctus tamariſci radix cucumeris aſinini titimal
li radix ariſtol': radix coloquintide ⁊ illud quod
adheret parietibus aluearii apum ⁊ omnia illa
a proprietate ſiue cauſa ſit calida ſiue cauſa ſit
frigida ualent: ⁊ hoc ſuffumigando uel uaporá
do uel gargariȝando uel ſꝫam coꝝ ſup maxillá

ponendo ualde cõferunt ꝛc. **Et ſi hoc.** Po
nit curã per aliud locale dicens ꝙ ſi predicta ñ
ſufficiant radicibꝰ dentiũ dꝫ imponi tyriaca q̃
ſic fit. ℞. caſtorei aſſe piperis. ʒʒ. ſtoracis opii.
añ. partes equales ꝯficiantur cũ melle roſ. rõ
patet. Ad idẽ ualet metridatũ approximatũ
ab intra ⁊ ab extra. **Eger ꝑterea.** Hic põit
curã per dietã dicens primo ꝙ eger dꝫ aliquã
to tp̃e abſtinere a cibo ⁊ ſtare famelicus. Rõ
qꝛ calor naturalis uertit ſe ſupra materia. Se
cundo dicit ꝙ eger dꝫ ingredi balneũ ⁊ intelli
git ſtufam. Rõ qꝛ conſumit materiã. Tertio di
cit ꝙ eger debet uti motu. Ratio pꝫ per idem.
Si aũt. Ponit curã per operatõnẽ manu
alẽ: dicens ꝙ ſi dolor non quieſcat ex predictis
radici dentis ſepe debet apponi ferrũ ignitum
cũ cãnulla erea uel ferrea. Rõ qꝛ cõſumit ma
teriã. Scd̃o dicit ꝙ ſi non aliter põt fieri debet
eradicari. **Si vero dens.** Ponit curã dentis
corroſi ⁊ putridi: dicẽs ꝙ ſi dens ſit corroſus ⁊
putridus dꝫ impleri ex medicaminibus q̃ ſtati
dicentur. Rõ qꝛ ꝓhibent corroſionem. Secũ
do dicit ꝙ ſi non dꝫ extrahi qꝛ hoc ẽ ultimuꝫ re
mediũ. Notandũ ꝙ in cura putrefactõis ⁊ cor
roſionis corpus mundetur ſicut oꝫ ⁊ diſtraha
tur materia ⁊ confortatur membrũ mandans.
deinde abluat os cũ uino decoctionis utriuſqꝫ
calamẽti ⁊ piretri. deinde cõcauitaſ ipleatur cũ
pulu̾e galle uiridis raſ. alũis ⁊ nitri ⁊ fiat ſibi
clauſula de galla uiridi ⁊ reſina ⁊ terbentina.
Ad idẽ in foramine ponatur una gutta aq̃ ar
dentis. Notandũ ſecundo ꝙ curatio v̇mis ĩ
dente eſt: ut ſuffumigetur dens ubi ẽ v̇mis cum
opio caſtoreo ⁊ ſemine cepe. Uel cũ iuſqamo et
ſeie ſinapi ⁊ fiat caſſula denti. Ad idem. ℞.
auripi gm̃ti radicis cappis radicis coloquinti
de equaliter ⁊ ſi ex eis fiat ſuffumigatio. aut de
coquantur in uino ⁊ uinũ teneatur in ore. Uel
puluis in dente ponatur. Ad idem. ℞. mir
rhe aloes ſtoracis calamite. fiat puluis de aliq̃
portio intus mittatur. Ad idem ſuffumigatio d̾
ſemine porri cũ alkitrã deiicit ⁊ interficit v̇mes
Ad idem ſtorax interficit v̇mes ⁊ ꝯfert pulſatõi
⁊ corroſioni dentiũ. Serapio. Notandum ꝙ
cura corroſionis dentis. Si cã ſit calida fit fr̃a
ſtipticia qualia ſunt galle ſumach balauſtie aca
tie ſandali roſe coralli ipoquiſtidos bulliant in
aceto ⁊ fiat gargariſma: aut puluis deſuper aſ
pergatur: aut fricatio fiat cũ iſtis. aut caſſula:
aut empl̄m ⁊ ingenietur oĩs modus quo v̇tus
medicaminis poſſit applicari denti dolenti. Si
uero cauſa eſt frigida. cura ẽ per calida qualia
ẽ maſtix macis uernix nux muſ. nux cupreſſi fo
lia ipſius ſtorax calamita ambra alumẽ ſal cõ
mune ciminũ aniſum aſſa ſpica nardi myrrha
ruta laudanũ. fiat gargariſma cũ uino. Uel
puluis deſup aſpergatur ⁊ ita de aliis modis.
Ad idẽ ligentur dentes cõmoti cũ filo uel lino
cum dentibus qui non mouentur infiltrando
filũ cum dentibus ad moduꝫ ſepis ⁊ oĩ die ab
luantur dentes cũ uino calido ne remaneat ſu
ꝑfluitas ⁊ poſt cõtinue ponatur ſupra gigiuas
⁊ dentes puluis factus de corallo ⁊ maſtice eq̃
liter. Ad idem cornu cerui aduſſum. Dieta ſit
quia abſtineat a rebus duris maſticalibus ⁊ a
rebus nimis calidis: qꝛ diſſoluunt ligamẽta dẽ
tium ⁊ reſoluunt ſpiritus dentium ⁊ abſtineat a
rebus frigidis: quia mortificant. Utatur ſorbi
libus. Quarto notandum ꝙ cura qñ fit in den
tibus feda coloratio eſt. ℞. tartari uel greppu
le uegetis i qua ponatur bonũ uinũ. ʒ. ii. terea
tur ⁊ cribelletur poſtea fricẽtur ex iſto oĩ die dẽ
tes ⁊ poſt fricationẽ abluantur cũ uino calido i
hyeme ⁊ frigido in eſtate. Ad idẽ. ℞. ſal' gẽ
me ſpũe maris alũis zuccarini añ. ℥. i. fiat pul
uis cũ quo fricentur dentes. Ad idẽ ſpuma ma
ris per ſe uel pumex uel os ſepie uel conche ma
rine al. ul' ariſtol'. ro. uel radix cãne uſte uel cor
nu uſtũ: qꝛ quodlibet ſumme clarificat dentes.
Quinto notandũ ꝙ cura difficillis exitus den
tis ẽ ut fricetur gingiua cum butiro uel cũ oleo
de lilio uel cum pinguedinibuſ. Ad idẽ cerebrũ
leporis ualet a ꝓprietate. Ad ideꝫ lac catule ua
let a proprietate ⁊ ſic fiat fricatio.

De extrahentibus dentibus ⁊ conſtrin gendis. Sillanus.

Irca rubricam notandum ꝙ dentes
poſſunt extrahi cum medicinis: aut cũ
ferro. Sed cũ medicinis non uidetur
poſſe fieri: licet a multis ponatur. **Almanſor.**
Edicamen quod cum ĩ dente cor
roſo ponitur ipſius ſedat dolorꝫ
aut ipſum conſtringit. Sumatur
Kebilkengi ⁊ piper ⁊ trita ex alkitrão cõ
ſpergantur ⁊ impleantur ex eo. Silla
Hic docet extrahere dentes ſeu ponit curaꝫ
extractõis dentiũ ⁊ diuiditur i duas p̃mo põit
medicamẽ ꝙ frãgit dẽtes. Scd̃o docet ⁊ expli
cat medicamina extrahẽtia dẽtes. Scd̃a ibi.
Medicamen. De p̃ma dicit ꝙ medicamẽ qd̾
qũ põitur i dẽte corroſo ſedat dolorẽ ipſius ac
ẽt frãgit. ẽ. ℞. kelios. i. herba portulace ſilis q̃
cũ frãgitur lac emittit ⁊ piper ⁊ trita ex alkitrão
conſpergantur ⁊ impleantua ex eo. **Al.**

Medicamé qđ dentes debiles ac dolé
tes q ſunt extrahendi eradicat. ℞. corti
ces radicú celſi ⁊ radicú capparis ⁊ pire
trú ⁊ lac titimalli atqꝫ lac anabule ⁊ arſe
nicú ru. ⁊ rad. collogntide ſumanť ⁊ tri
ta ex tanto aceto ꝙ eis ſufficiat cóſpergan
tur. acetú quoqꝫ ꝑ ebdomodá vná ſemel
í die vt prius addať. poſt hoc détes in cir
cuitu ſcalpentur ⁊ ex ꝑdictis decies in die
epithimenť donec ad mouendú ſint faci
les ⁊ poſtq̄ꝫ extraháť. Aut fiat epithima:
ex fece aceti acutiſſimi ꝑ multos dies ⁊ po
ſtea extrahanť. Aut rane fluuiales í oleo
coquanť donec diſſoluanť. Cúqꝫ neceſſe
fuerit dentiú radices ſcalpellenť ⁊ ex olo
iſto multotiens inungantur donec facile
moueri poſſint. poſtea cum inſtrumento
euellendi dentes euellantur. Silla.

Explicat medicinas extrahentes dentes: ⁊
diuiditur in tres ƒm ꝙ tres explicat medicinaſ
Scđa ibi. Aut fiat. Tertia ibi. Aut rane.
De prima dicit ꝙ medicie extrahentes debileſ
qui ſút extrahendi ſunt he. ℞. corticis radicis
mori. corticis cappis piretrú ⁊ lac titimalli lac
anabule. i. eſule arſenicú rubeú ⁊ radix cologn
tide ſumantur ⁊ trita ex tanto aceto ꝯſpergátur
ꝙ eis ſufficit ⁊ dimittátur per ebdomodá ⁊ ace
tú omni die addatur. Scđo dicit ꝙ détes í cir
cuitu debent fricari decies in die ex iſtis ꝑdictiſ
⁊ debét epithimari donec ſint faciles ad moué
dum ⁊ ita extrahantur. Rő q꞉ cóſumit ⁊ corro
dit ligamentum cú quo ligatur dens cuꝫ gingi
uis. Aut rane. Explicat alias medicinas dicéſ
ꝙ rane fluuiales in oleo decoquátur donec diſ
ſoluantur ⁊ cú fuerit neceſſe radices dentiú ſca
rificentur ⁊ ex iſto oleo ungátur multotiens do
nec poſſint remoueri. deinde extrahantur cum
inſtꝛo extrahendi dentes. Notandú ꝙ ad ideꝫ
facit hoc. ℞. piretri ſcamonee elľi al. euforbii.
ʒ. ii. tere ⁊ dimittátur í aceto ⁊ cú eis tangatur
mľtotiens dens í die poſtq̄ꝫ fuerit mľtotiés ſcal
pellat᷒. Ad idé ualet ſemé utrice radix mori ⁊ ra
dix celidonie ut dicunt qdá. Ad idé ſi dꝫ extra
hi ſcalpelletur: deinde leuiter tágatur cú pulue̅
euforbii í quo nó é deceptio: q꞉ eradicat a ꝓꝑe
tate: deinde leuiter extrahatur cú ferro ⁊ ſiñ do
lore ꝓ poſſe ⁊ poſt abſtractioné abluatur loc᷒:
cú uino decoctóis myrrhe ⁊ uidebis mirabile
⁊ quaſi ſtati ꝯſolidabitur loc᷒ ⁊ dolor ꝑfecte re
mouebitur. Aút fiat. Exemplificat aliud medi
camé dicés ꝙ fiat epithima cú fece aceti acutiſ
ſimi ꝑ multos dies. deinde extrahatur. rő patꝫ

Notandú ꝙ empľm ꝯueniens ad omné dolo
ré dentium ex quacúqꝫ cá fiat qđ ponatur extra
ſup mandibulá doloroſá ſic fit. ℞. xii. radices
maluiuiſci coquantur bene ⁊ perfecte ⁊ poſt de
coctioné ſcindátur ⁊ extrahatur ab eis lignum
⁊ incidátur fruſtati ⁊ poſt piſtentur ita ꝙ poſt
piſtatõm in modú axungie ꝯuertantur cuꝫ eis
miſce res iſtas. ℞. farine féugreci ſeis lini ane
ti flor camomille aā. ℥. i. farine ordei. ℥. iii. olei
đ aneto uel de lilio uel de camomilla ℥. iii. pőa
tur actu calidú ſupra locú ſedat oés dolores a
ꝓꝑetate ⁊ maturat oéꝫ materiá ⁊ ipé ꝛ́ſoluit ⁊c̄.

De dentiú cógelatione ⁊ ſtupore ſine malitia. Silla.

Otandú circa rubricá ꝙ ſtupor den
tiú ꝓuenit ex comeſtione reꝝ acetoſa
rú uel rerú habétiú ſtipticitaté uel pú
citaté uel acerbú ſaporé ⁊ ſimiliú. Almanſor
Ortulaca ⁊ amigdale amare ma
ſticentur. Aut his ſilia. aut fiat fri
cató cú ſale. Et maſticeť cera. Sil.

Ponit curá ⁊ diuiditur í tres ƒꝫ ꝙ tria póit
remedia. Scđa ibi. Aut fiat. Tertia ibi. Et ma
ſticetur. De pria dicit ꝙ ſi portulaca ⁊ amig
dale amare maſticétur remouét dentiú ꝯgelati
oné ⁊ ſtuporé. Notandú ꝙ portulaca cú amig
dal' amaris é cá h᷒ q꞉ in portulaca é multa húi
ditas ⁊ ibi é frigiditas cum aliq̄ ſtipticitate: ⁊ in
amigdalis é cú ſiccitate. cú ergo miſcentur ma
ſticando temperies naſcitur que remouet mor
tificationé mébri uiuificando locú ⁊ multum iu
uat admixtio ſaluie cú eis in qua é caliditas ac
tualis cú ſalſedine et acuitate et nitroſitate. Se
cúdo notandú ꝙ quodlibet per ſe facit ad curá
ſed portulaca a ꝓprietate nó a ꝯpľone. ſꝫ amig
dale amare faciunt illud per ꝯpľoné que é cal'a
et ſicca: q꞉ caliditas confortat calorem in denti
bus et remouet frigidum congelans. Sed ſic
citas conſumit humidum ſuperfluum ad qđ iu
uat frigidú congelans et cetera. Aut fiat. Po
nit ſecundum remedium dicens ꝙ cóuenit ſi fi
at fricatio cú ſale. Rő q꞉ cóſumit humiditates
que erant in dentibus cauſa ſtuporis. Et ma
ſticeť. Ponit tertium remedium dicens ꝙ con
uéit ut maſticetur cera. Ratio quia propter uiſ
coſitaté et coet conglutinationeꝫ. Notandú ꝙ
uinuꝫ caliduꝫ ſi teneatur in ore aliquantulum.
Ad idem ſi maſticentur ſex grana piperis hora
ſtuporis dentium et poſt abluatur os cum uio
calido ſtatim remouetur ſtupor et cetera.

De mortificatione dentium ſeu in frigidatione.

Sillanus

Jrca rubricá é notandú ꝙ cú res ſra
tangit dentes extinguédo paruá cali
ditaté quá in dentibꝰ inuéit ledit ⁊ eoſ
ad mortificationé aperit ⁊c· Almanſor.

**Leú calefactú i páno deſup é po
nendú: aut vitellus oui aſſatꝰ cali
dus mľtotiens maſticet. Aut cali
dú páné mľtotiens mordeat. Aut fricatio
ex balſamo. aut oleo de lilio ſilueſtri. Sill.**

Ponit curá ⁊ diuiditur in qttuor ſʒ ꝙ quat
tuor remedia ponit. Scđa ibi. Aut. Tertia ibi.
Aut. Quarta ibi. Aut. De prima dicit ꝙ
oleú calefactú pánú é deſup ponendú. Ró qr
oleú de natura ſua mittigat doloré ⁊ ſua actua
li caľitate remouet frigiditaté. Aut: Ponit ſm
remediú dicés ꝙ ſi uitellus oui calidꝰ ſepe ma
ſticetur iuuat. Ró pʒ per idé. Aut. Ponit terti
um remediuʒ dicés ꝙ ſi patiens ſepe mordeat
páné calidú iuuat. Ró pʒ per idé. Aut. Póit
quartú remediú dicés ꝙ ſi fiat fricatio ex balſa
mo: aut oleo de lilio ſilueſtri iuuat. Ró pʒ. Ad
idé fricatio olei de balſamo. Uel de ſpica iuuat
Ad idé retinere in ore uinú calidú ſolú. uľ uinú
decoctóis cubebaꝝ. Ad idem ſi maſtix miſtice
tur dentibus ⁊ abluatur poſt illud uino calido
confortat ualde.

**De cola ideſt puſtulis que naſcunť ſub
lingua: Sillanus.**

Jrca rubricá é notádú ꝙ paſſio ipſa
rú fit aliqñ a materia calida acuta uel
nó acuta: uel a phľate putrefacto: ali
qñ fit a putrefactione in ore ⁊ i détibus. Secú
do notádú de ſignis. Signa puſtulaꝝ ꝯtigétiú
in ore a materia calida uel acuta ſút rubedo in
ore acuitas ⁊ fortꝫ feruor cú excorticatóe palati
⁊ lingue ⁊ multitudo puſtularú i locis: ⁊ ꝙ ífir
mus ré acutá ⁊ calidá maſticare ñ pót. Signa
qñ a phľate putrefacto ⁊ marcido ſunt albedo
puſtulaꝝ ⁊ latitudo ípaꝝ. inflatio labioꝝ ⁊ gigi
uaꝝ multitudo ſaliue cú ſalſedine de calore.
Signa qñ fiunt a corroſione ⁊ putrefactóe ſunt
corroſio ⁊ putrefactio ligue ⁊ gigiuaꝝ ⁊ mľtipli
catio ſaliue cú fluxu aq́. Al.

**J puſtule fiant rubee ſumanť aú
here amili ſpodii létiú excorticñ
ruʒ ſeis portulace coriandri ſicci.
ſeis ſene demecha oím ptes eq̃les cápho
re parú ex his pulueriʒatis fiat fricatio. ⁊
cú aceto mixta ⁊ oleo roſ. ⁊ aq̃ roſ teneá
tur. Et ſanguis minutio cuʒ vétoſis fiat.**
Sillanus.

Ponit curá puſtulaꝝ in ore uel in lingua: et
diuiditur i duas. primo ponit curaʒ qñ fiunt a
materia calida. Secundo qñ fiút a materia ſra
Secunda ibi. Albe uero. prima in duas. primo
ponit curá p localia. Scđo p euacuationé. Se
cúda ibi. Et ſanguis. prima in duaſ ſʒ ꝙ duo
localia ponit. ſcđa ibi. Et cú aceto. De pria
dicit ꝙ ſi puſtule fuerint rubee. ℞. anthere. i.
ſemen roſaꝝ al'. balauſtie amili ſpodii lentiú ex
corticataꝝ ſeis portulace coriádri ſicci ſeis ſene
demecha omniú añ. ptes eq̃les cáphore modi
cú ex oíbus iſtis pulueriʒatis fiat fricatio. Ró
pʒ. Et cú aceto. ponit ſm locale dicés ꝙ ṕdic
ta cú aceto mixta ⁊ oleo roſ. ⁊ aqua roſ. teneá
tur in ore. Ró qr ꝯſolidant ⁊ remouét malaʒ ꝯ
plexioné. Notandú ꝙ ulcera oris uel fiunt cuʒ
corroſione uľ ſine. ſi cú corroſióe dʒ ꝯſumi ma
teria facienſ corroſioné. Medicamé é tale. ℞
arſenici rubei calcis uiue aluminis gallaꝝ floꝝ
eris ſubtilr pulueriʒatoꝝ añ: ʒ. i. ífúdátur i ace
to modico p uná ebdomodá ⁊ exiccétur de ma
ne ponatur ſupra locú. ʒ. ſ. p horá uná poſtea
inungatur locus cú oleo uioľ. uel roſ. ad ſedá
dú dolorem. ſi ulcera ſint ſine corruſione ⁊ ſint
magna. primo cóuenit múdificatio cú idrome
le colato uľ uino in quo ſint bullite roſe. ſo có
petit ꝯſolidatio ⁊ pót fieri cuʒ puluere qué póit
raſ. hic uel cú ungtó tali. ℞ ceruſe lote amidi
calcis uiue lote litargirii pulueriʒati añ. ʒ. ii. in
corporétur ſiľ cuʒ mucilagie dragagáti ⁊ gúmi
arabici: ⁊ ſi ſciſſura ſit parua ſufficit pulis dra
gagáti ⁊ gumi arabici: ⁊ ſi ſit excoriatio vʒ pul
uis ligni putrefacti ⁊ é mirabiľ in excoriatione
ubicúqʒ ſit. ſo notanduʒ ꝙ ubi puſtule ṕdicte
ſint in ṕncipio uľ in augumėto ꝯuenit ut patiés
gargariʒet aquá roſ. per ſe uel mixtá cum ace
to aquá pſilii uel prunorum p ſe uel cum ace
to ad idé. ℞. gallaꝝ. ʒ. i. aq́ roſ. ℔. ſ. aceti q̃rtꝫ
ſ. bulliát ⁊ fiat ablutio. ró pʒ. Ad idé teneatur í
ore medicamé qđ ſic fit. ℞. roſaꝝ ſpodi corian
dri ſumach létiuʒ excorticataꝝ ſemis portulace
ſeminis cucúeris cucurbite añ. ℥. ſ. piſtentur ⁊
ſiľ miſce ⁊ in fine aliqd cáphore addatur ablua
tur pꝰ illud os cú aliq̃ dictaꝝ aquaꝝ ⁊ cú aceto
Ad idé fiat fricatio cuʒ pulue boli ar. ſʒ ubi pu
ſtule ſunt i ꝓceſſu cóuenit hoc medicamé: ℞.
aluminis ʒuccarini. ℥. ſ. ſirupi compoſiti. ℥. ii.
aceti. ℥. i. aque. ℥. iii. buliant ſimul ⁊ colentur ſi
at gargariſma uel collutio oris ⁊ erit ualde uti
le ⁊c. Et ſanguis. Ponit curá p euacua
tioné dicens ꝙ in talibuſ dʒ fieri euacuatio ſan
guis cú uentoſis ⁊ debent poni ſub mento.

Uel ſalté circa collum. Ratio patet. Notan
dum ꝙ etiam utile eſſet ſi fieret phlebotomia ď
cephalica. Almanſoꝛ.

Albe vero ſi fuerint puſtule cum ſale ⁊
melle fricétur ſirupus acetoſus aut almu
ri in hoꝛe tenentur. Sillanus.

Ponit curá qñ fuerit materia frigida ⁊ diui
ditur in duas ſm ꝙ duo localia ponit. Secun
da ibi. Et ſirupus. De pꝛia dicit ꝙ ſi puſtu
le fuerint albe debét fricari cú ſale ⁊ melle roſ.
colato: qꝛ diſſoluunt phl'a ⁊ abſtergunt. Secun
do dicit ꝙ ſirupus acetoſus: aut almuri dꝫ po
ni ſeu teneri in oꝛe. Ratio qꝛ múdificat ⁊ abſte
git. Ad idé ualet collutio oꝛis cú melle ⁊ alu
mine uel uitriolo de quo fit encauſtrú uel attra
mentú uel cú oximelle compoſito mixto cú aq̃
roſ uel aqua pꝛunoꝝ. Ad idem teneat in oꝛe
mirobalanos citrinú ⁊ piretrú mixtú cú iulep.

Ad idem ualet ſi abluatur os cú aqua cl'a i
qua ſit oximel ⁊ alumé zuccarinú ⁊ poſt illá ab
lutioné gargarizet mel roſ. mixtú cú aqua pſi
lii uel cú aqua decoctionis pꝛunoꝝ. Notan
dum ꝙ ante côuenit ut fiat purgatio cú pillul'
cochiis. cú pigra. uel cum medicamine de tur
bith. Secundo notandú ꝙ cura puſtularuꝫ
que ſunt in lingue ⁊ in oꝛe ex coꝛroſione ⁊ putre
factione eſt ut anteq̃ꝫ fiat purgatio pꝛius appꝛo
ximetur medicamé quod ſic fit. ℞. aluminis.
zuccarini floꝛum eris mellis añ. ʒ. ii. miſce pôa
tur hoc medicamé ſup locú coꝛruptú. dimitta
tur aliquantulú poſtea locus abluatur cuꝫ ace
to ⁊ aqua f'ra hoc pꝛobauimus longo tp̃e. Fa
cta mundificatione ⁊ remota putredie ponatur
ſupꝛa locú mundificatú puluis q fit ex maſtice
thure ⁊ coꝛallis albis ⁊ in auroꝛa abluatur os
cú uino calido ⁊ ſic locus conſolidabitur ⁊ con
firmabitur.

De gingiuis ſanguinolentis. Silla.

Irca rubꝛicá é intelligédú ꝙ flu
xus ſanguinis gingiuarú pôt fie
ri a cá extrinſeca. ſ. ex caſu uel per
cuſſione. Uel a cá itriſeca ⁊ h̄ du
pliciter. Uel ex multitudine ſágui
nis uel ex materia mala acuta ꝓueniéte a cere
bꝛo per modú reumatiſmi coꝛrodentis gigiuaſ
⁊ uenas: ut a phl'ate ſalſo ⁊ colera ⁊ qñ antiqua
tur fit ut plurimú cancer ⁊ ſepe cadunt dentes.
Ad ꝓpoſitú hic loquitur ſecúdo mô. Secú
do notandum qꝫ ſigna ſunt manifeſta uiſui ⁊ p
relationem patientis. Al.

Um ex gigiuis ſanguis ſubtil' côti
nue manauerit vtriuſqꝫ arſéici. ſ
ru. ⁊ citrini calcis gallaꝝ alûis omnium
ptes ſumant eq̃les ex qb⁹ puluerizatis et
cú aceto mixtis pui forment trociſci cúqꝫ
neceſſe fuerit ex eis puluerizatis ſumatur
quátú ſexta pars. ʒ. uni⁹ fricent ex eo opti
me ⁊ pmaneat ſic parú. deide teneat ole
um roſ. i oꝛe é eni hoc mirabile ad hanc
egritudiné cúrandá ⁊ pútrediné ⁊ herpe
té eſtimoneú qñ é in oꝛe. Silla.

Ponit curá illi⁹ fluxus dicens ꝙ cú ex gingi
uis ſanguis ſubtil' emanauerit ualet. ℞. utriuſ
qꝫ arſenici rubei ⁊ citrini calcis aluminis ⁊ gal
larú omniú ptes eq̃les ex qbus puluerizatis ⁊
cú aceto mixtis fiant pui trociſci ⁊ cum neceſſe
fuerit ex eis ſumatur puluerizatiſ quátú é ſexta
ps. ʒ. uni⁹ ⁊ fricétur ex eo gingiue optie. Secun
do dicit ꝙ dꝫ ſic pmanere paꝝ. deinde tenẽ ole
um roſ. in oꝛe. Subdit ꝙ hoc é mirabile ad
hanc egritudiné remouendá ⁊ putrediné ⁊ her
peſtiomenú q eſt i oꝛe. Notanduꝫ ꝙ i fluxu
ſanguis cauſata a coꝛroſione gingiuaꝝ q̃ttuoꝛ
reqruntur. Pꝛimo remouere illud totnm qđ é
coꝛruptuꝫ i gigiua. Scđo bona mundificatio.
Tertio bona côſolidatio. Quarta bona ꝯfoꝛta
tio gigiue ne ulteri⁹ mala materia fluat ad gigi
uá. Pꝛia itentio pficitur cuꝫ eo qđ raſ ponit.
Ad idé fricétur gigiue cuꝫ puluere affodilloꝝ:
mixto cuꝫ puluẽ ĝnati. ſ. coꝛticuꝫ ei⁹ dimittatur
p hoꝛá deide abluátur gigiue cuꝫ vio calido vl'
aceto. Ad idé fiat tal' decoctio. ℞. folioꝝ oli
ue. M. i. ſ. radicis yreos piretri añ. q̃rt. i. ʒʒ.
maſticis. añ. ʒ. ſ. mellis el'ci añ. ʒ. ii. fiat decoc
tô clarificata uſqꝫ ad q̃rt. iii. cú q̃ gigiue abluá
tur. Sa itentio ſic pficitur. ℞. aq̃ cal'c. ℥. i. mel
lis roſ. ℥. iii. cuꝫ pánis iſuſis i pdictis abluátur
gigiue cuꝫ vio ét decoctôis roſ. ſiccaꝝ. Tertia
intétio perficitur ſic. ℞. olibái aloes ſarcocolle
ſanguis dracôis añ. ʒ. i. ſubtil'r puluerizétur ⁊
miſce ponatur modicuꝫ iter gigiuas. Ad idem
℞. laudái maſticis añ. q̃rt. ſ. cáphoꝛe ſubtil'r
puluerizate. g̃. xv. miſce malaxádo cuꝫ aq̃ roſ
fiat maſſa extédatur ſupꝛa pánuꝫ lineum ⁊ pôa
tur ſupꝛa gigiuá. Ad idé. ℞. maſticis thuris ⁊
coꝛalloꝝ fiat puluis ⁊ ponatur ſup gigiuas ⁊ ꝯ
ſolidat ⁊. idurat ⁊ firmat gingiuas. Ad ideꝫ va
let puluis oſſis ſepie ⁊ pul'is q dealbat détes ab
ſtergédo. Quarta intétio pficitur ſic ℞. decoc
tôis folioꝝ cipſſi ⁊ pánus iſuſus in ea ponatur
ſup gingiuas.

De caſu úúee

Irca rubꝛicam eſt notandum ꝙ radi
dices lingue ſunt quinque. Pꝛimo
due amigdale generantes ſaliuam

Secundo eſt trachea arteria per quá exit aer.
Tertio é yſophagus per quem intrat cibus.
Quarto é guttur ⁊ é ſpatiú medium iter trache
am ⁊ yſophagum. Quinto é uuula ⁊ eſt quedá
pellicula cooperiens uiá anhelitus ⁊ aliqñ uiá
cibi. Secundo nota ꝙ uuula facit duo iuuamé
ta. unú qꝛ defendit partes pectorales a nocum̃
tis extrinſecis ut a uento uel ab extrinſecis ut a
reumate: ideo illi quibus abſcinditur fiunt pti
ſici. Secundú iuuamentú eſt: qꝛ facit ad formá
dum uocé. Tertio notádú ꝙ caſus uuule fit ali
quando a materia calida currente ad locú: ali
quando fit a frigida ⁊ humida deriuata a cere
bro in modú catarri. Quarto notandum qđ
ſigna caſus uuule ſunt qñ aliquis ſentit i guttu
re qđ non cóſueuit ſentire. Uel in radice ligue
⁊ tunc medicus precipit aperire os ⁊ linguam:
attrahere ⁊ extrahere dꝫ ut uideatur uuula ob
longata ⁊ mollificata: tunc dicendú eſt illú pati
caſum uuule.   Signa quádo fit a materia ca
lida ſunt tumor ⁊ rubedo loci ⁊ qñ infirmus ſen
tit in ſaliua ſua quandá dulcediné ⁊ eius facies
eſt tota rubea ⁊ calida ⁊ uene oculoꝝ ⁊ frontis
apparent: ⁊ ſunt replete ⁊ cú aperitur os ífirmi
uidetur pendens rubea cú quadá groſſitie i ſu
mitate eius plus ſolito. ſigna ſit a materia fƌa:
ſunt multitudo humiditatis ⁊ ꝙ ſentit catarrú
deſcendenté ⁊ uox eius raucha auditur ⁊ color
uuule ⁊ albus ⁊ tota facies cú oculis trahit ad
albediné ⁊ cuꝫ in ore infirmi aſpiciatur uidetur
elongata ⁊ pendens ultra debitum.   Al.

Um eger ſéſerit aliquid radici ſue
ligue inſiſtere aut gutturi ⁊ cú iu
betur apire oſ ⁊ extrahere liguaꝫ
videtur uuula eius iam eé fluxa ⁊ elonga
ta. ramech ⁊ ſal armoniacus ſumáẜ ⁊ be
ne pulueriꝫata cú inſtŕo inſufflandi ſuper
uuulaꝫ íſufflentur ⁊ ex eis in ſumitate pre
dicti inſtŕi aliquid ponaẜ ⁊ radici uuule
cú eo dirigaẜ ⁊ ipſa cú inſtrumento parú
exterius extrahatur. Aut granatú acetoſú
cú pulpa ſua teratur ⁊ fiat ex ea gargariſ
mus. Quod ſi diu permáſerit taliter ⁊ eló
gata fuerit eiuſqꝫ pars ſuperior ſubtiliata
⁊ caput eius rotunduꝫ fuerit tunc radica
tus erit incidenda. Cauendú tamen ne an
teqꝫ ita vt prediximus ſit diſpoſita incida
tur ex hoc enim ſequereẜ quandoqꝫ ſan
guinis fluxus qui reſtringi non pót. Sill.

Hic ponit curam caſus uuule ⁊ diuiditur in
duas. Primo explicat unam medicinam. Se
cundo aliam. ſecunda ibi. Aut granatum.

Prima in duas. Primo ponit curá per medi
ciná. ſecúdo per operationé manualé. Secun
da ibi. Q. đ ſi diu. De prima dicit ꝙ ubi eger
aliqđ ſentit in radice lingue exiſtere: aut in gut
ture ⁊ cú ei precipitur aperire os ⁊ extrahere lí
guá uidetur uuula eiuſ eſſe elongata. Procura
ramich ⁊ ſal armoniacú ſumantur ⁊ bene pul
ueriꝫata cú inſtŕo inſufflando ſuper uuulam in
ſufflentur ⁊ in ſumitate naſi aliquid ponatur ⁊
radici uuule dirrigatur ⁊ ualet qñ fit a materia
phl'atica. Ratio qꝛ reſoluit materiá phl'aticaꝫ
facienté deſcendere uuulá.   Notádú ꝙ cura
caſus uuule qñ fit a materia frigida é ut purge
tur primo caput cú pillulis cochiis aut cú pig̃.
aut cú medicamine de turbith. Conueniunt ét
cliſteria acuta ⁊ leuia. De localibꝰ. Primo po
nit gargariſma decoctionis maſticis ⁊ nucis ci
preſſi. Ad idé ualet gargariſma cuꝫ rob de nu
cibus uel cú eius ſyrupo cú aqua calida. In ꝓ
ceſſu uero gargariꝫet oximel cópoſitum cuꝫ de
coctione balauſtiaꝝ uel roẜ.   Ad idé ualet de
coctio ſinapis cú modico mellis ⁊ aceti.   Ad
idé diſſoluatur uitriolú cú quo fit incauſtrú qđ
uocatur ꝫegi in aqua decoctionis balauſtiaruꝫ
aut roẜ: fiat gargariſma. ℞. alúis ꝫuccorini. ℥
ſ. oximell' cópoſiti. ℥. ii. fiat gargariſma cum aq̃
decoctionis balauſtiaꝝ: aut roſaꝝ.   Aut gra
natum. Ponit aliud medicamen qñ fit a mate
ria calida dicens ꝙ granatum acetoſú cú pul
pa ſua teratur ⁊ fiat gargariſma. Ratio patet

Notandum ꝙ cura caſus uuule a materia
calida eſt ut fiat phlebotomia. primo de cepha
lica manus dextre uel uentoſatio in ſpatullis ⁊
collo. fiat ét cliſtere lenitiuú de quo dictú é in cu
ra freneſis.   De localibꝰ a principio fiat gar
gariſma cú aceto ⁊ aqua roẜ.   Ad idem ualet
decoctio ſeminis roſaꝝ ⁊ uocatur anthera cuꝫ
ſucco barbe hyrcine ⁊ modico mell'.   Ad idé
diamargariton cú decoctione roẜ. ul' balauſtia
rú fiat gargariſma ex illo puluere coclear unuꝫ
approximando uuule ſuauiter.   Ad idé fiat gar
gariſma cú aceto ⁊ melle ⁊ roẜ. Q. đ diu. Po
nit curam per operationé manualé: ⁊ diuiditur
in duas. Primo facit hoc ſecundo docet euita
tare errorem. Secunda ibi. Cauendum. De
prima dicit ꝙ ſi uuula diu remáſerit ⁊ fuerit ſb
tiliata ⁊ pars ſuperior elongata ⁊ caput eius ro
tundum fuerit tunc debet incidi.   Notandú
ꝙ uuula pót incidi multis modis. primo cú fl'o
mo. Secundo cú acu ignea tranſeunte per can
nulá. Tertio cú medicamine corroſiuo. ſecúdo
notandú ꝙ poſt inciſioné dꝫ fieri gargariſma

cum aqua roſ. ⁊ aceto. uel cũ aceto ⁊ aqua d̄co ctiõis balauſtiarũ. Ad idẽ fiat gargariſma cũ aqua decoctionis ireos liquiritie mell ⁊ parũ aceti.

De ſanguiſugis que ingrediuntur guttur. Almanſor.

Um aliquis in gutture ſuo titillationẽ ſenſerit ⁊ ſanguis ſubtilis inde manauerit extimandũ ẽ tũc ſanguiſugã in ore eſſe ⁊ p̄cipue ſi aquã loci ĩ quo ſanguiſuge fuerit biberit. Sillanus.

Jc determinat de ſanguiſugis que ingrediuntur os ⁊ guttur: ⁊ diuiditur in duas. Prio ponit ſigna. Secũdo curaʒ. ibi ſecũda. Os ergo egri. De p̄ria dicit ꝙ cum quis ſenſerit in gutture ſuo titillationeʒ ⁊ ſanguis ſbtilis inde manauerit. arguendũ eſt ibi ſanguiſugã ẽe: ⁊ precipue ſi biberit aquã loci in quo ſanguiſuge ſint. Notãdũ ꝙ ratio ſignorũ eſt: quia ibi eſt mordicatio ꝓpter motũ ⁊ corroſionem quam faciũt ibi ⁊ exit ſanguis: q2 ſanguiſuge corrodũt ⁊ ſoluũt ꝯtinuũ. Al.

Os igitur egri ẽ aperiendũ ⁊ lĩgua extrahenda ⁊ inferius premẽda ⁊ guttur in ſole ẽ aſpiciendũ ⁊ ſi ſanguiſuga in loco ꝓpinquo pẽdere uiſa fuerit cum forficibus quibus ſagitte educunt extrahẽda erit qđ hoc mõ fiet. caput a quo pendet ẽ ſtringendum ⁊ ſic trahatur. Sil.

Ponit curã ⁊ diuiditur in duas. Prio ponit curam qñ ſanguiſuga eſt manifeſta. ſecũdo qñ eſt occulta. ſecunda ibi. Qđ ſi non. De prima dicit ꝙ os egri ẽ aperiendum ⁊ lingua extrahenda ⁊ inferius premenda ⁊ guttur in ſole ĩſpiciendũ. Si fuerit uiſa ſanguiſuga pendere ĩ loco ꝓpinquo erit extrahenda cum forficibus cum q̄bus ſagitte extrahũtur ſtringẽdo caput a quo pendet uel cũ ungiuis. Alman.

Qđ ſi nõ fuerit manifeſta eger multotiens gargarizet ſinapi cũ aceto. q2 de loco in quo ẽ mouebitur aut fiat gargariſmus ex aceto ⁊ aſſa ⁊ ſale. Nigella p̄terea ⁊ ſinapis trita inſufflent gutturi. fiat etiã gargariſmus ex ſucco cepe. Si aũt pꝰ eiꝰ caſum remanſerit egro ſanguis deſudatõ fiat gargariſmꝰ ex apozimate in quo corticeſ granati ⁊ balauſtie ⁊ ſumach cocta fuerit ⁊ gutturi inſufflẽtur. Puluis ex balauſtiiſ ⁊ thure ⁊ ſanguie dracõis ⁊ amido. Sil.

Ponit curã qñ ẽ occulta ⁊ diuiditur ĩ duas. Prio facit hoc. ſecũdo põit curã fluxꝰ ſanguis remanẽtis pꝰ extractionẽ. ſcđa ibi. Si aũt poſt. Pria in q̄nq3 ſm ꝙ q̄nq3 remedia põit. partes patebũt. De p̄ria dicit ꝙ ſi ſanguiſuga fuerit occulta eger d3 gargarizare ſinapi cũ aceto. De ſecũda dicit ꝙ etiã ualet gargariſma cũ aceto aſſa. De tertia dicit ꝙ etiaʒ ualet gargariſma cũ aceto ⁊ ſale. De quarta dicit ꝙ nigella ⁊ ſinapis trita inſufflẽtur gutturi. rõ p3. De q̄nta dicit ꝙ etiã ualet gargariſma ex ſucco cepe. Ad idẽ ualet aqua decoctõis alleorum. Si aũt. Põit curã fluxus ſanguis remanẽtis poſt caſum ſanguiſuge dicẽs ꝙ ſi remãſerit fluxꝰ ſanguis d3 fieri gargariſma cũ decoctõne balauſtiaꝝ. rõ p3. Secũdo dicit ꝙ etiã gutturi d3 inſufflari puluis ex balauſtiiſ thure ⁊ ſanguine draconis ⁊ amido añ. ʒ. ii. Ad idẽ aq̄ d̄coctõis balauſtiarũ ⁊ alũis zuccarini reſtrigit illum ſanguinem. Alman.

Si aũt ſanguiſuga ſtõacho ãnexa fuerit medicamĩa quibꝰ v̄mes expellunt ĩpotu ſumant. Ex his ẽt q̄ ſanguiſugã exir facuitẽ ut eger balneũ igrediat ⁊ morẽt in eo donec magnã patiat ſiti ⁊ tũc aquã infrigidatã ĩ niue frigidiſſimã. ſ. in ore aliq̃ʒ diu teneat. cũq3 tepefieri cepit eã expellat ⁊ aliã ſumat. ſanguiſuga enĩ q̃nq3 vẽit ad os frigiditatẽ querendo. Sil.

Ponit curã qñ ẽ in ſtõacho ⁊ diuiditur in duas ſm ꝙ duo põit remedia. ſcđa ibi. Ex his De p̄ria dicit ꝙ ſi ſãguiſuga fuerit ãnexa ſtomacho debẽt ſumi medicine q̄bus expelluntur v̄mes. Ad idẽ ualet aqua decoctõis alleoruʒ abſinthii lupinoꝝ aſſe fetide ⁊c. Ex his. Ponit aliud remediũ dicẽs ꝙ eger d3 intrare balneũ ⁊ morari donec patiatur ſiti magnã ⁊ d̄mũ tenere in ore aquã f̄ram imo frigidiſſimã ⁊ dum inceperit calefieri d3 eam expuere ⁊ aliã recipe: quia ſanguiſuga querẽs frigiditatẽ uẽiet ad os

Ad idẽ comedat patiens allea ⁊ teneat aquã f̄ram in ore q2 ſanguiſuga fugit. Ad idẽ. ℞. farine lupinoꝝ turbith ſticados polii ſeis nigelle añ. ʒ. ii. incorpentur cũ ſucco abſinthii ⁊ fiãt trociſci ⁊ ſit unuſquiſq3. ʒ. uniꝰ detur ſtõacho ieiuno cũ aqua decoctionis nigelle ⁊ uidebis bonum iuuamentum.

De hiſ que igrediũtur guttur ſiue ſint ſpine ſiue aliud extrinſecũ: Al.

Um aliq̄d qđ guttur ĩgreditur ⁊ ĩfingit ĩ eo aut meri fuerit bolus magnus aut ei ſile de his q̄ ñ h̃nt fruſtra ſciſſa cõtẽta ĩ eis: aut acuta. cõfert plerũq3 ꝑcutẽ egrũ iu col

lo poſterius ⁊ multotiés. ⁊ aquá ſepe trai
cere fortaſſis eni deſcendet iſerius. Eger
quoq͡ʒ balneũ igrediať et oleũ multotiés
traiciat. qđ pᵒ q͡ʒ fcm̃ fuẽit magnos degluti
at bolos. ꝙ ſi nó deſcéderit iſtr̃m quo illi
ſimile iſerius duci cóſueuit in os mittať.
Eſt aũt inſtr̃m illud de plũbo qđ cũ ſit re
cti ſimile é longũ gibboſitaté i ſe hñſ. Sil.

Ic ponit curá: ⁊ diuiditur i tot partes
quot remedia ponit. ſecunda ibi. Et
aquá. Tertia ibi. Eger. Quarta ibi.
Qđ poſtq͡ʒ. Quinta ibi. Qđ ſi nó. De pri
ma dicit ꝙ ſi illud qđ ingreditur guttur ⁊ infigi
tur fuerit bolus magnᵒ uel ſibi ſiľe de his q̃ nó
hñt fruſtra ſicca ⁊ acuta pcutere poſteriᵒ incol
lo iuuat. rõ q̃ꝛ ex hoc mouetur res infixa ⁊ ſic
p̃paratur ad expulſioné uel deſcenſũ. Et aquá

Ponit ſecundũ remediũ dicens ꝙ traheř ſe
pe aquá é côueniens ⁊ multotiens traheř oleũ
roſ. rõ q̃ꝛ mollificat ⁊ dilatat guttur ⁊ oleum lu
brificat: quare forte deſcendet cá lubꝛificatõnis
Eger quoq͡ʒ. Ponit tertiũ remediũ dicens
ꝙ egeꝛ dꝫ multotieſ igꝛedi balneũ. Qđ poſtq͡ʒ

Ponit quartũ remediũ dicés ꝙ eger debet
tranſglutire magnos ⁊ duros bolos pꝛemiſſis
iſtis. rõ quia pꝛemét illud cui obuiabũt ⁊ ſic fa
cient deſcendẽ. Ad idé ponatur cádela dura
in meri uel gutture ⁊ cũ ea ipellatur res iſerius
aut ſiat hoc cũ tenta ſbtili plũbea. Notáduꝫ
ꝙ ſi res illa poſſet uideri capiatur cũ uncinis uľ
tenaculis ⁊ extrahatur. Qđ ſi nó. Põit qn
tũ remediũ dicés ꝙ ſi nó deſcéderit in os debet
mitti inſtr̃m cũ quo côſueuit duci inferiᵒ. ⁊ é in
ſtrumentũ cũ quo ꝯſueuit duci inferius. ⁊ eſt in
ſtrumentũ de plũbo perfoꝛatũ ſiľe rei longá ha
benté guloſitaté in ſe. Notandũ ꝙ hoc reme
diũ ualet qñ illa res in gutture fuerit ſiſſa uel in
uerſa uel fuerit fruſtata eo q̃ꝛ tunc aliquid illiuſ
rei poterit tranſire per illud foꝛamen ⁊ ſic extra
hetur. Ad idem ualet ſi deglutierit patiés ali
quá parté ſpongie marine ligatá cũ filo ⁊ cũ de
glutierit uiolenter extrahatur. Ad idé ualet
gargariſma cũ oleo calido ⁊ oximelle côpoſito
uel ſquillitico mixtis ⁊ remollitur res infixa.

De grauedine lingue. Sil.

Irca rubꝛicá é notádũ ꝙ grauedo
lingue é duplex. quedá a natiuitate
uel q̃ſi ⁊ dꝛ antiq̃ ⁊ talis nó curatur
q̃dam v̉o nó é a natiuitate ⁊ per cõ
ſequés cauſata a cá accñtali: ut a mala materia
ibibita in neruis ⁊ lacertis lingue ⁊ talis põt cu
rari Secũdo notandũ ꝙ cá g̃uedinis eſt uel
materia fr̃a ibibita in neruis uel lacertis ligue
uel mala ꝯpľo uel mala ꝯpoſitio ſequés ꝓpter
febrẽ. vnde fit aſperitas in lingua ⁊ fit exiccatõ
⁊ ꝓpteř a debilitatur v̉tus motiua ⁊ hoc é ſignũ
in febꝛibᵒ acutis ſignificás moꝛté ⁊ ħ uidi i plu
ribᵒ q fuerũt moꝛtui in tertia die. uel cá é breui
tas ligamenti exñtiſ ſb lingua. uel cá é ranula q̃
eſt ſb lingua ⁊ naſcitur ad modũ carnis habéſ
figurá ad modũ lingue parue. Tertõ notan
dũ de ſignis. ſigna grauedinis ligue ex materia
frigida ibibita i neruis ⁊ ligamẽt ligue ſũt ipe
diméta i loq̃la ⁊ ꝓlatõ mala i dcõibᵒ iq̃bᵒ cadit
r. ⁊ ꝙ auditᵒ ⁊ alii ſenſus ſũt turbati. ⁊ ꝙ ex ꝓla
tõe ſua cum uult loqui ſbito aut foꝛtiter ꝓferre
aliq̃d ultra uolũtatem ſuam emittit ſaliuá ⁊ hu
miditaté ab oꝛe ⁊ é ſignuꝫ paraliſis vľis. Si
gna g̃uedis ligue ex fe. ſũt diminutio loquele ⁊
ꝙ infirmus uolens attrahere liguá ſuá nó põt
⁊ aduſtio cũ nigredie ⁊ aſpitate. Signa gra
uedinis ligue ꝓpter breuitaté ligaméti ſũt ꝙ eiᵒ
lingua adheret parti inferioꝛi ⁊ nó põt extra os
emitere: Signa eiᵒ q̃ fit ꝓpter ranulaꝫ ſũt ꝙ
cũ eleuatur ligua apparet ibi eẽ gládula mani
feſte atq͡ʒ apparet ꝙ ibi ſit alia ligua parua ⁊ in
flatur ⁊ emittitur ſb mento cum amigdalis cum
augumentabitur. Al.

Um ligua abſq͡ʒ aliis mẽbꝛis g̃ue
dinẽ fuerit paſſa ⁊ eger neq͡ʒ febꝛé
neq͡ʒ acutá egritudinẽ icurrẽit ſal
armoniacᵒ ⁊ pip ⁊ .ʒʒ. ⁊ ſinapi albũ ac pi
retꝛ ⁊ ſtafiſagriá ⁊ baurach atq͡ʒ oꝛiganũ
⁊ ſal idi ⁊ nigella ⁊ ſanſucᵒ ſiccᵒ ſumanť
⁊ i aqua coquanť ⁊ fiat ex eis gargariſmᵒ
Caueat tñ patiens ne ex eo aliq̃d traiciat:
aut eger ieiunᵒ multis diebᵒ gargarizet al
muri nabati aut fiat gargariſmᵒ ex aceto ⁊
piretro. poſtq͡ʒ v̉o gargarizať ceſſauerit ſu
manť ſaľ armoniaci piretri pipis ſinapis
oiuꝫ ꝑtes eq̃les ⁊ ex his bñ pulueriꝫať lin
gua diutiᵒ fricceť. Qđ ſi cũ ligue g̃uedie
auditᵒ aut reliquoꝝ ſenſuũ grauitas foꝛtis
affuerit fiat egri curatõ ſm doctrinaꝫ qua
paraliſis curatur. Sil.

Determinat de grauedine ligue: ⁊ diuiditur
in tres. Primo ponit curá grauedis lingue ꝓ
uenientis a materia fr̃a. ſecũdo ꝓuenientis a fe
bꝛibus. Tertõ ꝓueniétiſ ex ꝑte ligaméti. ſecũda
ibi. Si aũt loquela. Tertia ibi. Et ſi diu. Pri
ma i duas. pꝛimo ponit curá grauedinis ligue
abſq͡ʒ aliis mébꝛis. Secũdo ponit curá graue
dinis cũ aliiſ mébꝛiſ ſenſibilibᵒ. ſecũda ibi. Qđ
ſi cũ ligue. Pꝛia i q̃ttuoꝛ ſm ꝙ q̃ttuoꝛ localia

ponit. ſecunda ibi. **Aut eger.** Tertia ibi. **Aut
fiat.** Quarta ibi. **Poſtq̃z.** De pria dicit ꝙ
cum ligua abſq3 mébris aliis paſſa fuerit g̃ue
diné ⁊ nó incurrit febré nec acutá egritudinem
ſal armoniacú ⁊ pip ⁊ ſinapi al. ℥3. ⁊ piretú ⁊ ſta
fiſagria ⁊ baurach ⁊ ſanſucus ſiccꝰ ſumantur ⁊
coquátur ⁊ fiat gargariſma ex eiſ. Rõ p3. q2 cõ
ſumit materiá phl'aticá. Subdit etiá ꝙ patiés
caueat ne de dicto medicamie traiciat. rõ patet
Aut eger. Ponit ſecúdú medicamé dicens
ꝙ eger debet multis diebus gargarizaꝛ alumé
nabati. ratõ q2 abſtergit ⁊ exiccat. **Aut fiat.**
Hic ponit tertiú locale dicés ꝙ fiat gargariſma
ex aceto ⁊ piretro. Rõ patet. **Poſtq̃z.** Põit
quartú locale dicéſ ꝙ poſtq̃z ceſſauerit gargari
zare ſumatur ſalis armoniaci piperis piretri ſi
napis oium partes equales ⁊ eis bene puluери
zatis diutius fricetur. rõ patet. Ad idem fiat
gargariſma cú decoctione ſaluie ⁊ accori ⁊ facit
loqui pueros. Notádú ꝙ anteq̃z approximé
tur localia ꝑdicta debet precedere euacuatõ cú
pilliſ cochiis uel fetidis uel cú pigra. uel cú me
dicamine de turbith. pñt etiá fieri cliſteria leuia
⁊ acuta. **Qd ſi cú.** Ponit cura3 grauedinis
ligue cú grauitate alioꝝ mébroꝝ ⁊ ſenſuú dicés
ꝙ ſi cú grauedine lingue fuerit grauitas auditꝰ
⁊ alioꝝ ſenſuú debet curari ſm ꝙ curatur para
liſis. Ratio patet. **Alman.**

**Si aût loquela in acutis febribꝰ aggra
uata fuerit ⁊ uideris ipſam cú grauitate i
loquela extenuatá ⁊ abbreuiatá ⁊ ſpaſma
tá aqua calida ab alto ſuper ſpódiles doꝛ
ſi ⁊ auris ꝓncipia fundaꝛ ⁊ cú oleo fricé
tur. Eger quoq3 oleú tepidú in oꝛe tenere
debet. Et ſi diu é ex quo loq̃la ſua minui ñ
ceſſauerit uel ét ſemp cóſiderandú é an li
gamentú quo iferius ligua cónectiꝛ maiꝰ
ſit q̃z debeat. Qd ſi ita fuerit ex eo paru3 é
icidédú ⁊. ℥3. puluerizatú imittédú. Sil.**

Ponit curá grauedinis ligue ꝓueniét̃ ex
febꝛe: ⁊ diuiditur in duas ſm ꝙ duo ꝛmedia po
nit. ſecúda ibi. **Eger quoq3.** De pria dicit ꝙ
ſi loquela in febribꝰ acutis fuerit grauata ⁊ ap
paret ligua extenuata ⁊ ꝯtracta d3 ifundi aqua
calida ab alto ſupꝛa ſpódileſ colli ⁊ ꝓncipia au
ris. rõ q2 mollificat ⁊ húectat illaſ partes. vnde
ſeq̃tur húectatio ⁊ mollificatio in lingua. **Eger
quoq3.** Ponit alid remedíú dicens ꝙ oleú
tepidú d3 teneri in oꝛe. rõ q2 húectat linguá et
mollificat: ⁊ hoc oleú põt eé roſ. uiol'. onfátinu
uel de ſalicibꝰ. Ad idé ualet cádi retéti in oꝛe
Ad idé mulcilago pſilii uel ſeiſ citonioꝝ i oꝛe
retenta. Ad idé abluatur os cú aqua calida
aceto uel melle roſarú ⁊ iulep mixtis ſi fuerit ué
toſitas in lingua. Ad idé pruna ſicca i oꝛe re
tenta. ſil'r ſuccꝰ liquiritie. Ad idé tamarindi
aut mána. Ad idé fricetur ligua cú cáa plica
ta húectando ſepe cú aqua zuccari calida ul' cú
aqua dꝛagagáti.. **Et ſi diu.** Ponit curá gra
uedinis lingue ꝓuenient̃ ex parte ligamenti di
cés ꝙ ſi diu ſit ꝙ loquela ſit ipedita d3 ꝯſidera
ri an ligamentú quo inferiꝰ lingua ꝯnectitur ſit
maius: q2 ſi ſic ex eo parú debet põi. Ad ide3
ualet alumen ⁊c̃.

De ligua q̃ adeo creſcit ut os egrdiaꝛ. Sil.

Circa rubꝛicá é notádú ꝙ cá magni
tudinis lingue é materia ſanguinea
ul' phl'atica: ⁊ ut pl'imú tales mate
rie deſcendút a capite. Secundo
notandú ꝙ ſigna magnitudinis lingue ſút ma
gnitudo multiplicata ſm oés dyametros: reté
tio ſputi uel ſaliue in oꝛe ⁊ ꝓhibitõ eiꝰ ⁊ difficul
tas. rõ p3. Sed ſigna diuerſitatis matẽie ſút
ſm diuerſitaté materie. ſ. ſanguinis ⁊ phlegma
tis. patet ſupꝛa. **Al.**

**Cum contingit linguá adeo inflari
ut pꝛe magnitudine os egꝛediaꝛ
fricanda é ex cepe aut ex citri ace
toſitate aut cú ribes aut ex granato aceto
ſo donec ſaliua multa ab ea fluat h3 nanq3
mó ꝯtumeſcit ⁊ ad primá redibit méſurá
Si aût nó ſufficit fiat fricatio ex ſale ⁊ ace
to. ⁊ ſi nódú ſufficit fiat miñutio ex vtriſq3
cephalicis prius: ⁊ poſtea ex venis ſub lin
gua. Sillanus.**

Nunc ponit curá: ⁊ diuiditur in duas. Prio
ponit curá qñ fit a materia frigida. ſecundo qñ
fit a materia calida. ſecúda ibi. **Et ſi.** Prima i
duas ſm ꝙ duo ponit remedia. ſecúda ibi. **Si
aût.** De prima dicit ꝙ qñ cótingit linguá in
flari ut ꝓpter magnitudiné egrediatur os. lin
gua é fricáda ex cepiſ: aut ex acetoſitate citri aut
ex ribes aut cum granato acetoſo donec ſaliua
egrediatur. Ratõ q2 talia incidút materiá phl'i
cá. **Si aût.** Ponit ſm remediú dicés ꝙ ſi h3
nõ ſufficiat fiat fricatio ex ſale ⁊ aceto. rõ patet
Ad idé fiat gargariſma ex oximelle ſquilliti
co ⁊ aqua decoctõis caſtorei ſeu cú aceto decoc
tionis rute cipi ⁊ pipis. Notandú ꝙ añ ꝯue
nit purgatio cú pilliſ cochiis fetidis: aut pigra
Et ſi nondú. Ponit curá qñ fit a materia
calida dicens ꝙ ſi non ſufficit qd dictu3 é d3 fie
ri phlebotomia ex utriſq3 cephaliciſ prio. deide
ex uéis q̃ ſút ſb ligna. rõ q2 fit euacuatõ ſágúis

De glandula que ſub lingua naſcitur ⁊ dicitur ranula. Sillanus.

Irca rubricá eſt notandum ꝙ hec paſſio ſit a materia hũida q̃ in carné ꝯuertitur ⁊ aliqñ acgritur i loco qui é ſub lingua forma lingue pue: ⁊ tunc uocatur ranula ⁊ acquirit aliqñ figuram rotundá ⁊ tunc uocatur nod⁹ uel groſſities. Secũdo notandũ ꝙ ranula uel é magne quãtitatis uľ pue: ⁊ illud é ẜ multitudiné uel paucitaté materie. Tertõ notãdũ ꝙ ſigna ranule ſũt quia ab utraq₃ parte lingue uidetur quedá eminentia habens formã lingue. Signa mõi ſũt q: uidetur circa ligamentũ lingue ad modum auelane ⁊ ꝙ ípedit eleuationé ad palatũ ⁊ loq̃lam ⁊ comeſtionem patet. Al.

Um ſub ligua glãdula nociua fuerit in principio ex ſale armoniaco ⁊ gallis fricanda eſt. Silla.

Ponit curá ranule qñ é parue quãtitatis: et diuiditur in duas. Prio ponit curá qñ é in pͥn cipio. Secũdo qñ é antiq̃. ſecũda ibi. Si aũt.

De prima dicit ꝙ qñ ſb lingua fuerit glãdula nociua d₃ fiẽi fricatio ex ſale armõiaco ⁊ galľ ⁊ d₃ intelligi facta ſcapellatõe. rõ p₃. Al.

Si aũt vetuſta fiat ex medicamine gigiue ſanguinolẽte fricanda é: qđ é medicamen acutũ. Eger aũt acetũ ⁊ ſalem in ore teneat. Sillanus.

Ponit curá qñ é antiqua ⁊ diuiditur i duas ẜm ꝙ duo põit remedia. ſecũda ibi. Eger aũt.

De prima dicit ꝙ ſi fuerit antiqua debet fieri ex medicamine gigiue ſanguinolẽto qđ é medicamen acutũ ⁊ tale fit ex melle alumine zuccarino ⁊ flore eriſ equaliter. De ſecũda dicit ꝙ eger d₃ tenere in ore acetũ ⁊ ſal. rõ p₃. Notãdu₃ ꝙ ſi ranula ſit magne quãtitatiſ cura é ut incidatur ⁊ extrahatur ꝑ poſſe. poſtea fricetur cũ zegi i. cũ alumine ſecũ ⁊ aqua calida ſecũ mixta.

De apoſtematibus ligue. Al.

Sta ex eiſdem ſunt curáda ex qb⁹ curãť cola qua nouim⁹ ⁊ ſinãtia ſanantur. Sillanus.

Hic pro cura apatũ accidentiũ in lingua raſis remittit nos ad curá apatũ ⁊ puſtularũ que fiunt in lingua ⁊ dicũtur alcola ⁊ de hoc dictu₃ é ſuperi⁹ ad plenũ. ná conuenit i ſignis cauſis ⁊ curis.

De ſquinantia Sillanus.

Irca rubricá eſt notandũ primo ꝙ uerſus radices ligue ſunt duo meatus quoꝝ unus é uia cibi: ⁊ alter é uia anhelitus ⁊ uocatur trachea arteria ⁊ caput eiuſ uocatur epiglotis. uia cibi appellatur meri ſiue iſophag⁹. uia media iter iſtoſ duos appellatur guttur: ſed lingua que é ſtans ſuper iſtos duos meat⁹ ad modũ digiti appellatur uuula: ſed quedam caro addita in radice lingue appellatur due amigdale. pars interior colli appellatur gula: ⁊ eſt ꝓprie gula ⁊ uia ãhelitus. Pars aũt poſterior colli quá tranſit meri appellatur ceruix. Secũdo notandũ ꝙ ſquinantia appellatur apa gutturis ⁊ partiũ uicinarum ipediens uiam anhelitus ⁊ uiam cibi. Tertio notandũ de cauſis ꝙ cauſe ſquinãtie uľ eſt extrinſeca: ⁊ tunc põt eé ſanguis colera phlegma uľ mľia ⁊ ordo é ut plũmũ a ſanguie. deide a colera: deinde a phľate: demũ a mľia ⁊ raro ualde. Aliqui tñ dicũt ꝙ prio a ſanguine. ſcđo a phlegmate. tertõ a colera de materia mľia ⁊c̃. uel eſt extrinſeca ut caſus uel percuſſio in ſufflationes uentoꝝ uel frigiditas comeſtio quorũdá fungorũ uel uenenorum. Quarto notandu₃ ꝙ ſpẽs ſquinãtie ſũt tres. Una in qua rubor apparet eé in collo ⁊ eſt leuior in qua materia đclinat ad exteriora. Alia é in qua apparet rubor ⁊ tumor intra ore apto ⁊ eſt deterior pria. Alia é i qua nõ apparet rubor neq₃ tumor nec ĩtra nec extra ⁊ talis é mortalis q: materia é int⁹ occulta ⁊ ſuffocata. Quinto notãdũ ꝙ ſquinãtia põt terminari tripliciter. Prio ꝙ inſenſibilé reſolutioné qñ materia é pauca ⁊ ſbtilis. ⁊ illius ſigna eſt alleuiatio ⁊ illa terminatur ĩfra q̃ttuor dieſ. Secũdo per ꝯuerſioné eiuſ in ſanié ut qñ materia é groſſa cuius ſignũ é: q: magis cooperiat coopimenta ⁊ cũ ſanies é generata alleniatur magis. Jté q: ſit maior dolor ⁊ febris ⁊ cũ fcá é remittitur. Tertõ ꝑ pmutatõné materie ad aliũ locũ cuius ſignũ é diminutio ⁊ reſolutio abſq₃ apitione ad exteriora ⁊ tũc materia põt ad neruos pmutari uel ad partes colli cuius ſignũ é dolor ⁊ aggrauatio uľ tortura. uľ pmutari põt ad pulmoné cuius ſignũ é tuſſis dolor pectoris difficultas anhelitus. uel permutari põt ad cor cuius ſignũ é tremor cordis ſincopis occupatio pulſus. uel põt permutari ad ſtomachũ cui⁹ ſignũ é nauſea uomitus dolor ſtõachi. Sexto notandũ de ſignis. ſigna qñ fiunt đ ſanguie ſũt rubedo faciei ⁊ oculorum tenſio corporiſ totius repletio tumor loci ⁊ dolor ag̃uatius: dulcedo ſaliue: carnoſitas manifeſta corporis: comeſtio ciborum generantiũ ſanguiné: difficultas trãſglutiendi cibũ uel aerem anhelandi equaliter: uel inequaliter. Signa qñ ex colera ſũt ſicut inflatio dolor acutus: punctura ⁊ mordicatio:

coloꝛ citrinus ſaliua amara habitudo coꝛpoꝛis
magis extenuata qꝫ carnoſa: anteceſſio ciboꝛuꝫ
generantiū ſanguinē colericū ⁊ multitudo eoꝝ
Signa quando ſunt ex phlegmate ſunt mul
titudo curſus ſaliue raucedo uocis paucitaſ do
loꝛis cum grauedine albedo loci ⁊ faciei: habi
tudo phlegmatica ⁊ humida: mollities tumoꝛ
anteceſſio ciboꝛum generantium humoꝛē phl'i
cum. Sig̃ mľie ſunt durities liuoꝛ tarditas
afflictionis ⁊ duratio moꝛbi. Signa qñ fit a
cauſis pꝛimitiuis ſunt manifeſta per indicia pa
tientis ⁊ per ea que ꝓceſſerunt. Signa ꝓno
ſtica ad bonū ſunt ſomnus quies alleuiatõ do
loꝛis bonitas anhelitus facilitas tranſglutiēdi.
⁊ bꝛeuiter ſignoꝛū maloꝛuꝫ pꝛiuatio. Sed ſigna
pꝛonoſtica ad malū ſunt qñ ſquinātia uenit i fe
bꝛibus acutis ſeu continuis in die cretica ſinco
pis uehemens difficultas anhelitus: difficultaſ
tranſglutiendi ſic ꝙ reiiciat potū ad nares: vox
catulina ita ꝙ uidetur loqui cū naribus: ſpūa i
oꝛe: emiſſio lingue: coloꝛ liuidus ⁊ niger in lin
gua oculis ⁊ labiis: frigiditas extremitatū: con
tractio colli ſic ꝙ non poſſit iacere ſupꝛa doꝛſuꝫ
Dubitatur quot ſunt ſpēs ſquinātie: ⁊ pꝛoba
tur per raſim nono cõtinentis ꝙ ſunt due. ſecū
do ꝓbatur ꝙ ſunt tres per ypo. iii. ꝓnoſticoꝛū
Gal'. ⁊ auic. Dicēdū ꝙ ſpēs ſquinātie pñt di
ſtingui ſpēciali diſtictione ⁊ ſic ſunt due: qꝛ cum
apāte uel ſine. ⁊ ſic loquitur raſis dicēdo ꝙ ſūt
due. uel poſſunt diſtingui ex parte accidentium
⁊ ſic ſunt tres ſpēs. uel poſſunt diſtingui ex pte
materie ⁊ ſic ſunt quattuoꝛ: ut ſunt quattuoꝛ hu
moꝛes. Uel pñt diſtingui ex parte muſculoꝛum
⁊ ſic ſunt plures ſpēs ꝭm ꝙ loca tam itriſeca qꝫ
extrinſeca ſunt diuerſa. Al.

**Um inglutiēdo ſentitur anguſtia
adeſt paſſio que ſinantia uocatur
Et eius grauitas aut leuitas ꝭm
anguſtie qnātitatem depꝛehendi pōt.** Sil

Hic determinat de ſquinantia ⁊ diuiditur in
tres. Pꝛimo ponit ſigna ſquinantie. Secundo
docet diſtinguere qñ eſt debilis ⁊ qñ eſt foꝛtis.
Tertio ponit curam. ſecūda ibi. **Et eius graui
tas.** Tertia ibi. **Dūqꝫ trahiciendū.** De pꝛi
ma dicit ꝙ ſi in trāſglutiendo ſentitur debilitas
ſiue anguſtia ſignū eſt ꝙ ibi ē paſſio que dicitur
ſquināſia. Notandū ꝙ ultra illud ſignuꝫ eſt
conſtrictio anhelitus. ⁊ ratio utriuſqꝫ ē qꝛ rõne
materie exiſtentis in uiis anhelitus ⁊ deglutõis
cibi fit conſtrictõ in illis: vnde fit difficultas i eiſ
Aliud ſignū quia os remanet apertum ut conti
nue aliquid de aere poſſit attrahi per uiaꝫ ãhe
litus. **Et eius grauitas.** Docet diſtinguere
qñ ē foꝛtis uel debilis ſquinantia dicēs ꝙ foꝛti
tudo uel debilitas ſquinātie poſſit diſtigui ꝭm
diuerſitatē anguſtie. uerbi g̃tia ſi anguſtia ē foꝛ
tis ſqnantia ē foꝛtis. ſi debilis: debilis. rõ quia
anguſtia ē ſignū ſqnantie. mõ ꝭm diuerſitateꝫ
ſignoꝛum apparet diuerſitas in diſpõib'. Al.

**Cūqꝫ trahiciēdi anguſtia fuerit in fa
cie ⁊ oculis rubedo ⁊ repletio i pꝛincipio
curationis cephalica phlebotomet ⁊ gar
gariſmus ex ſucco granati muzi cū carnoſi
tate ſua fiat. aut ex rob mali maciani ace
toſi. aut ex rob moꝛi de ſemi.** Sill.

Ponit curam ⁊ diuiditur in duas. qꝛ pꝛio
ponit curā qñ ſquinātia fit a mateꝛia calida. Se
cundo qñ fit a frigida. ſecunda ibi. **Si aūt.**
De pꝛima dicit ꝙ ſi in facie ⁊ oculis fuerit rube
do ⁊ repletõ. iſtis arguendū ē ſignis ꝙ ſquinan
tia ē a ſanguie. De ſecunda dicit ꝙ in pꝛincipio
dꝫ fieri phlebotomia ð cephalica. rõ patet.
Notandū ꝙ ſi in coꝛpoꝛe fuerit repletõ dꝫ pꝛio
fieri phlebotomia de ſaphena eiuſdem partis
uel lateris ſi uirtus ꝯſentit. Deinde de uenis q̃
ſunt ſub palato inferioꝛi: uel que ſunt ſub ligua
rõ patet ex ſupꝛadictis ſepe. Ad idem uento
ſe poſite in ſpatulis. Almanſoꝛ.

**Et poſt hoc fiat gargariſmus ex aqua
roſ. in qua ſumach fuerit iſuſum. ꝙ p'qꝫ
per tres dies ſic factū fuerit ⁊ vēter ex ſuc
co fructuū: ſicut pꝛunoꝛū tamarindoꝛum
caſſiefiſt: ⁊ teraniabi ſolut' fuerit fiat gar
gariſm' ex apoꝫiate ficuū citꝛiaꝝ ⁊ paſſula
rū aut ex medulla caſſiſiſt cū idꝛōelle. ꝙ ſi
paſſio iueterauerit ex gargariſmus ⁊ iſlati
one foꝛtiū medicaminū que dicturi ſum'
curāda erit.** Silla.

Ponit curā per localia: ⁊ diuiditur in du
as. Pꝛimo ponit curā in pꝛincipio. ſecūdo in ꝓ
ceſſu. ſecūda ibi. **Dõ poſtq̃ꝫ.** De pꝛia dicit
ꝙ in pꝛincipio cõpetit gargariſm' factus ex ſuc
co g̃nati acetoſi cū carnoſitate ſua. uel cum ſuc
co pomi maciani acetoſi. uel cū ſucco moꝛi ð ſce
ni. Secūdo vult ꝙ poſt cõpetit gargariſmuſ
de aqua roſ. i qua ſumach ſit iſuſum. Ad idē
ualet gargariſmus ex aqua decoctõis coꝛiādri
ſumach gallarū ypoquiſtidos ⁊ mali g̃nati.
Ad idē ualet gargariſm' factus ex dyamoꝛon
⁊ aqua oꝛdei. Ad idē ualet gargariſm' ex la
cte: quia repercutit ⁊ mitigat doloꝛē. Ad idē
ualet gargariſmus ex ſirupo de papauere dya
moꝛon añ. ʒ. i. aque roſ. ℥. iii. Notandū pꝛo
rõne dictoꝛū ꝙ intentio in pꝛicipio eſt repcuſſio

⁊ pꝛohibitio fluxus materie ad parté gule. ſ; h
perficitur cū gargariſmis dictis qui ſunt frigidi
⁊ ſtiptici. ⁊ hoc tép⁹ durat circa tres dies. **Q̄ ð**
poſtq̄z. Hic ponit curá per localia in ꝓceſſu
⁊ diuiditur i duas ſm q̄ duo ponit localia. Se
cunda ibi. **Q̄ ð ſi paſſio.** De pꝛima dicit q̄
poſtq̄z factū fuerit p tres dies q̄ dictum eſt de
gargariſmis ⁊ pꝛemiſſa fuerit euacuatio ex ſuc
co fructuū ſolubiliū: ſicut tamarindoꝝ pꝛunoꝝ
caſſie ⁊ manne cōuenit ut fiat gargariſma ex de
coctione ficuū ſiccarū citrinarū ⁊ uuis paſſis:
aut ex medulla caſſiefiſtule cū idromelle. ratio
patet: quia iſti gargariſmi digerunt ⁊ materiá
maturát. iō ⁊c. **Q̄ ð ſi paſſio.** Ponit ſecúdū
locale ⁊ patet. Notandū q̄ per illa gargariſ
mata intelligit ſibi ſil'a de quib⁹ é pꝛimū. ℞. liq
ritie paſſulaꝝ mundataꝝ ab arill' dactiloꝝ añ.
℥. ſ. ſeis pſilii ſeis citonioꝝ ſe. papaueris al. añ
℥. ſ. oꝛdei mundati quar. ſ. mellis. ℥. ii. fiat deco
ctio paꝝ clara uſq; ad q̄r. iii.. Ad idé. ℞. liq
ritie iſopi mirre añ. ℥. iiii. terátur ⁊ miſce cū mel
le roſ. S; ad maturádū ad extra v; tale ūgtm̄
℞. unguéti de altea q̄r. ſ. mucillagis ſeis pſil
mucila. ſeiſ citonioꝝ añ. ʒ. ii. medulle caſſiefiſtu
le butiri ſine ſale añ. ʒ. ſ. fermenti dactiloꝝ pin
guiū añ. ℥. ſ. olei uiol'. ℥. ii. miſce ⁊ fiat unguétū

Ad rūpendu; ap̄a ꝯpetit oximel diureticum
cum decoctione caricarum fenugreci ſquille ⁊ fi
at gargariſma: aut rumpatur cu; digito aut vn
gue aut cum ferro. Si poſt rupturá fiat garga
riſma cu; melle ⁊ uino. Secundo notandu;
q̄ in ſquinátia de materia colerica. Pꝛimo ſol
uatur uenter cū decoctiōe que ſic fit. ℞. medul
le caſſie fiſt. ℥. i. máne tamarindoꝝ añ. ℥. i. ſ. diſ
ſoluátur oia in. ℥. vi. aque decoctóis pꝛunoꝛum

Ad idé. ℞. máne. ℥. i. reubarbari. ʒ. ii. in aq̄
fermentati diſſoluatur in ðcoctōe pꝛunoꝝ ſicca
toꝛū ſic dimittatur per hoꝛá poſtea coletur. ſit
quátitas aque. ℥. vi. Ad idé cliſtere ꝑut dcm̄
fuit in cura freneſis. deinde fiat phlebotomia ð
cephalica que é in manu: aut fiat uétoſatio i ſpa
tulis ⁊ collo. His pꝛemiſſis fiat gargariſma in
pꝛincipio cū aqua decoctōis pꝛunoꝝ uel uino ð
granatis. uel cū oxizacra uel cū his de qb⁹ é di
ctū ſupꝛa. In pꝛoceſſu fiat gargariſma. ℞. de
coctōis pꝛunoꝝ. ℥. vi. caſſie máne. ℥. i. diſſoluen
tur cū pꝛedicta aqua ⁊ ab extra fiat empl'm. ℞
farine fenugreci ſeis lini añ. ℥. i. ſeis maluauiſci
malue floꝝ camomille iſopi añ. M. i. olei ð ca
momilla olei de lilio añ. ℥. ii. buliant ſimul uſq;
ad ſpiſſitudiné in aqua cum oleis pꝛedictis ⁊ po
ne calidum ſuper locum: **Al.**

Si aūt in facie non fuerit rubedo flu
xeritq; ab oꝛe ſaliue multitudo ⁊ eger fue
rit hūectatus: in pꝛincipio ſoluatur vēter
ex cochiis. Et fiat ene ma ⁊ cliſteri acuto:
quod i capitulo de appoplexia nominaui
mus. Siilanus.

Ponit curam ſquinantie q̄n̄ fit a materia
frigida: ⁊ diuiditur in duas. Pꝛimo ponit curá
per euacuatiōé. ſecundo p localia. ſecunda ibi.
Cū paſſio tñ. Pꝛima in duas. pꝛimo pōit cu
ram cū medicina laxatiua. ſecúdo cū cliſteri. ſe
cúda ibi. **Et fiat.** De pꝛima dicit q̄ ſi ſigna il
la apparuerint. Pꝛimū q̄ in facie non ſit rube
do. ſecundū q; fluxerit multitudo ſaliue ab oꝛe.
Tertiū quia eger fuerit habitudine frigide uel
hūide. ſupple arguendū é q̄ ſit a materia ſfra.
rō p;. Secundo dicit q̄ pꝛo cura d; fieri euacu
atio cū pill'is cochiis: quia euacuát mateꝛiam
phl'icam. Intelligendu; tñ q̄ d; pꝛemitti di
geſtiuū meri phl'atice. rō patet. Ad idé ualét
pillule fetide. Ad idé ierapigra. uel pill'e de ye
ra. Ad idem medicamé de turbith. **Et fiat**

Ponit curá per euacuationé factam p cliſte
re dicens q̄ debet fieri cliſtere acutū quod pōi
tur in. c. de appopleria. **Al.**

Cum paſſio tñ inceperit fiat gargariſ
mus ex ſirupo acetoſo. Silla.

Ponit curá p localia ⁊ diuiditur in duas.
Pꝛimū ipꝛincipio. Secundū in pꝛoceſſu. ſecū
da ibi. **Aut cū idromellis.** De pꝛima dicit
q̄ cū ſquinantia de materia frigida fuerit i p̄n
cipio fiat gargariſma de ſirupo acetoſo. Ad
idé ual; gargariſma ſupꝛadictū factū ex diame
ron. uel ex rob nucū uiridiū. Ad idé ualét pil
ule iſte: ℞. maſticis thuris uuarū paſſarum
mūdatarū ab arillis ſtoꝛacis calamentū añ. ʒ.
ii. terátur ⁊ ꝯficiátur cū melle ⁊ teneantur i oꝛe.

Almanſor.

Aut cū idꝛomelle ⁊ pipere ⁊ oximelle
deinde ex almuri nabati fiat etia; gargariſ
mus ex idromelle ⁊ ſinapi. De his p̄terea
que male ſinátie confert: é ut ex uenis que
ſunt ſub ligua fiat minutio ⁊ uétoſe abſq;
ſcarificatiōe in collo ponanť. Et epithieť
collū ex melle anacardino donec ueſice in
eo generétur. ⁊ fiat gargariſmus cū ſina
pi. ⁊ fiat gutturi inſufflatio ex hoc medica
mine quod ſic fit. Sinapis ſal armoniac⁹
piretrū nitrū aſſa piper mentaſtrū ſuman
tur ⁊ ex eis cū idromelle. fiat gargariſmuſ

Sillanus.

Ponit curá per localia in pꝛoceſſu: ⁊ diui

ditur in tot partes quot localia pōit. ptes patēt
De prima dicit ꝙ gargariſma factū ex idro
melle ⁊ pipere ⁊ oximelle. ⁊ deinde ex almuri na
bati ualet. Rō quia incidit materiā attrahit et
euacuat. De ſecunda dicit ꝙ ualet gargariſ
ma factū ex idromella ⁊ ſinapi. Rō ut ſupra.
Notandū ꝙ ad maturandū materiā ualꝫ ta
le gargariſma. ℞. radicis ireos iſopi capilloꝝ
uene. añ. M. i. liquiritie raſe uuarū paſſarum
mūdataꝝ caricarū añ. ℥. ſ. ſeis lini ſeis fenugre
ci añ. ℥. ſ. ordei mūdi q̄r. ſ. mellis. ℥. ii. fiat dco
ctō paꝝ clarificata uſqꝫ ad q̄rtā. iii. Ad extra.
ad idem. ℞. dyaltee quartā. ſ. mucillaginiſ ſeis
lini ſe. fenugreci añ. ʒ. ii. meduile caſſiefiſt. buti
ri ſine ſale añ. ℥. ſ. fermenti dactilloꝝ pinguium
añ. ℥. i. olei amigdalarū dulciū. ℥. ii. fiat ungm̄.
Ad idem rūpendū cōpetit oximel ſquilliticū
fit gargariſma ⁊ rūpatur cū ferro uel cū digitā.
De his. Ponit curā per phl'iam dicens ꝙ
de his que cōueniunt in cura ſquinantie ē ut fi
at phlebotomia de uenis que ſunt ſub lingua.
rō patet. Secūdo dicit ꝙ uentoſe poſite in ſpa
tulis ⁊ collo ſine ſcarificatōne conueniunt: quia
diuertūt a loco: iō ⁊c. Et epithietur. Ponit
curam per aliud locale dicens ꝙ collū dꝫ epiti
mari cū melle anacardino donec ueſice generē
tur in eo. rō ē qꝛ per illud aperitur loc⁹ ⁊ ſequi
tur diuerſio ⁊ euacuatō matēie. Et fiat. Po
nit aliud locale dicens ꝙ fiat aliud gargariſma
ex ſinapi. rō qꝛ attrahit matēiā phl'icā. Et gut
turi. Ponit aliud locale dicens ꝙ gargariſ
ma fiat ex ſinapi ſale armoniaco piretro nitro:
mentaſtro ⁊ pipere cū idromelle. Notandū
ꝙ in utraqꝫ materia ualet gargariſma decoctō
nis morſus diaboli uel maſticatio ex eodem.
Ad idē gargariſma ſtercoris canis albi oſſa co
medentis uel irūdinis ul' lupi: uel fiat puluis ex
eis ⁊ inſuffletur uel miſce cū melle ⁊ fiat linimē
tum ſuper gulā ⁊ collū ualent a ꝓprietate. Ad
idē ſumātur fila ⁊ ꝓprie tincta in murice ⁊ ē co
chiliū marinū cuius ſanguine fit tictura ꝑfoce
tur cum eo uipera: deinde circumaptetur collū
eius qui hꝫ ap̄a in gutture: qꝛ confert mirabl'r
Notandū ꝙ ultimū remediū ē ut aperietur
gula inciſione facta inter anulū cāne pulmonis
ut poſſit inſpirare ⁊ reſpirare ⁊ cū ſquināтia fue
rit remota tunc conſolidetur ⁊c.

De tuſſi. Silla.

Irca rubicam ē notanduꝫ ꝙ tuſſis
eſt motus expulſiue naturalis pul
moniſ coadiunatus p uirtutē aialē
ſenſibilē ⁊ motiuā lacertoꝝ pectoriſ
ꝓpter nocumentū expellendum. Secūdo no
tandū ꝙ de numero motuū qui nō ſunt in ꝑfcā
ſanitate. quidam ē pure naturalis ut ſingultus
quidā eſt uoluntarius purus: ut mot⁹ de latere
in latus in febrib⁹. qdam parti naturalis ⁊ ptīꝫ
uoluntarius ut tuſſis: ⁊ de numero iſtoꝝ qdam
eſt in quo naturalis ſuperat uoluntariū ut i tuſ
ſi. qdam econtra ut in egeſtione. Notanduꝫ
ꝙ motuū naturaliū qdam ſunt ſimplices ⁊ ſm
naturā: ut ē motus progreſſiuus. qdam ſunt cō
poſiti ⁊ preter naturā ut ſternutatio. Et ſcien
dum hic ꝙ tuſſis ē motus appropriatus pecto
ri ſternutatio cerebro ⁊ ſingultus ſtomacho.
Quarto notandū ꝙ tuſſis ē duplex. q̄daꝫ ē ſic
ca ⁊ quedā humida. ſicca hꝫ quinqꝫ cās. Una
ē mala ꝯplexio extrīs in pulmone calida uel frā:
quia lꝫ ibi nō ſ͛t matēia: cogitur natura ⁊c. Se
cunda cauſa ē cōplexio dyafragmatis. qꝛ dum
pulmo nō pōt ꝑfecte dilatari ⁊ ꝯſtrigi ut i ap̄ate
gibbi epatis. uel i caſu uel percuſſiōe. ul' ꝓpter
frigiditatē aeris ꝯſtrigentē. Tertia cauſa ē ma
teria groſſa uiſcoſa adherens uiiſ canne pulmo
nis ⁊ in partib⁹ pectoralib⁹ rōe cui⁹ nō poſſit ex
pelli. Quarta cā ē nimia ſbtilitas materie quaꝫ
refugit natura qꝛ nō pōt eā expellere ſeu appre
hendere taliter ut poſſit eā expellere. Quita cā
eſt debilitas ṽtutis non potētis expellere mate
riā. ſed tuſſis humida fit a materia extn̄te in pec
tore ⁊ pulmone deſcendēte ut plīmū a capite ad
pectus p moduꝫ reumatis lꝫ poſſit ꝓuenire ab
aliis mēbris. Quito notanduꝫ ꝙ cauſa tuſſiſ i
generali pōt eē illđ qđ in cāna ē actu aut i cāna
libus inducit nocumentū actu. ſed in ſpāli h̄ no
cumentū pōt ꝓuenire ul' a cauſ exterioribꝫ: ſi
cut ſunt puluis cibus acetoſus aut acut⁹ aut ſal
ſus aut ueneuoſus uel in potōe ſumpt⁹ iducēs
nocumentū gutturi: ut aer corruptus uel peſtilē
tialis. Uel pōt ꝓuenire a cauſis intrinſecis ⁊ h̄
dupl'r uel per cōitatē. ſ. cū reuma deſcendit a ca
pite ad partes pectoris uel a ſtōacho qꝛ mali fu
mi uadunt ad cānā pulmōis: qꝛ ꝯprimūtur mē
bra ſpūalia ꝓpter repletionē ſtomachi: uel ab
epate eodē mō. ul' a ſplene uel a matrice ⁊ ſic de
aliis. uel pōt ꝓuenire ꝓpter cām ꝓpriā. ſ. ꝓpter
nocumentū partiuꝫ pectoraliū ꝓpriū ⁊ hoc eſt
per malā ꝯplexionē calidā uel frigidā humidā
uel ſiccā ſimplicē uel ꝯpoſitam cū materia uel ſi
ne materia: ſicut ē ſanguis ul' colera ul' mlīa. ul'
pōt prouenire ꝓpter ap̄a pleure ul' pectoris: ſi
cut eſt pleureſis uel piplemonia: aut ſanies uel
ulcus. Sexto notandum ꝙ ſigna cauſarum
extrinſecarū ſunt ul' indicio aſtantiū uel egri ul'

per ſe. Signa q̄ꝫ prouēit a capite ſunt graue
do capitiſ ſputū cū ſcreatu ⁊ ſentitur aliquid de
ſcendere ad cannā. Signa q̄ꝫ ꝓuenit a ſtōa
cho uel ab epate a ſplene uel ab aliis membris
ſunt loci dolor ⁊ ḡuedo ⁊ ſigna ſuaꝝ paſſionū
indicētur ſuo loco. Signa q̄ꝫ uenit aut ꝓue
nit ꝓpter malā cōplexionē. ſi ꝓpter caliditateꝫ
ē cū calore ⁊ pūctura: ⁊ leditur a calidis ⁊ iuua
tur a frigidis. ſi ꝓpter frigiditatē ſigna ſunt con
traria. ſi ꝓpter ſiccitatē ē tuſſis ſicca cū priuatō
ne ſputi ⁊ cum ariditate ⁊ aſpitate. ſi ab hūidita
te ē cum quadā hūiditate ⁊ mollitie. Signa
q̄ꝫ prouenit ꝓpter aꝑa aut ſaniē. ſigna propria
ſunt que dicētur ſuo loco. Signa q̄ꝫ ꝓuenit a
ſanguine ſunt ſputū rubeū dulcedo in ore ⁊ alia
ſigna ſanguinis. Si a colera ſputū citrinū oris
amaritudo ⁊ alia ſigna colere. Si a phlegmate
ſputi multitudo ſputū uiſcoſū ⁊ alia ſigna phle
gmatis. Si a mel̄ia ſputū uergit ad liuorē ⁊ groſ
ſitiē cum acetoſitate ſtiptica ⁊ alia ſigna mel̄ie: lꝫ
raro fiat a mel̄ia. Signa ꝓnoſtica tuſſis idro
piſcis ueniens ꝓpter idropē eſt ſignū perditio
nis: q̄r ſignificat mat̄eiā idropiſis eē auctā adeo
ꝙ ꝯprimat dyafragma ⁊ ſpūalia eoꝝ. Tuſſis
in ſenibus ⁊ decrepitis ſi diu durauerit ē mole
ſta. rō quia eoꝝ v̄tus ē debilis. Tuſſiſ nimia
⁊ diu perſeuerans ē mala. rō q̄r ducit ad ptiſiꝫ
uel ethicā ul' rupturā uene in pectore ⁊ ad ſputū
ſanguis ⁊ ſaniei. Tuſſis oīſ cum reumate ſi
durauerit ē mala. rō quia ē cā ptiſis precipue ſi
materia deſcēdens fuerit calida ⁊ acuta. Tuſſis
oīs auferens ſōnū ⁊ cū aggruatiōe ⁊ moleſtia
⁊ cū aliis conationibus multis ad expulſionem
⁊ cū rubedine oculoꝝ ⁊ cuꝫ pauca eductōne eſt
mala. rō quia inducit rupturā. Tuſſis oīs cū
modico conatu ⁊ alleuiatiōe ⁊ ueloci ⁊ magna
expulſione ⁊ ſine labore optima. rō q̄r ſignificat
fortitudinē uirtutis expulſiue ⁊ mūdificationeꝫ
pectoris ⁊ digeſtionē materie ⁊ obedientiā eiuſ
ad exitū. Tuſſiſ ē maior in nocte q̄ꝫ in die. ratio
quia in nocte pori claudūtur ⁊ fit decurſus ma
terierū ad interiora, ſed in die pori ſunt aperti
⁊ uaporat materia ſicut in uigiliis ⁊ exercitio ⁊
precipue poſt ſomnū longum. Al.

**Um tuſſis acciderit fueritq̄ꝫ aſpa
⁊ ſicca ⁊ cum rubedine ⁊ calore:
egro murab viol'. ⁊ ptiſana tribu
enda erit. fabas quoq̄ꝫ excorticatas ⁊ ſpia
chias cū oleo de amigdalis dulcib⁹ in cōe
ſtione accipiat. In ore v̄o ſemꝑ tenere dꝫ
pill'as bichichi. Aque aūt quaꝫ bibit ſiru
pus viol'. eſt amiſcendus. Pill'e bichichie.
℞. ſucci liquiritie zuccari albi amboꝝ aā.
ʒ. x. amili draga. amigdalaꝝ dulciū excorti
catarū aā. ʒ. v. ex his cū mucilagine ſe. ci
tonioꝝ conſperſis informētur pillule. Sil.**

Hic determinat de tuſſi: ⁊ diuiditur in duas
Prio ponit curā q̄ꝫ ꝓuenit a caliditate ⁊ ſiccita
te. Secūdo q̄ꝫ fit a materia phl'ica. Secūda
ibi. **Q̄ſ ſi cum.** Pria i quattuor. prio pōit cu
rā per dietā. ſecūdo per pill'as tenēdas in ore.
Tertio per potū. Quarto ponit deſcriptionem
pill'arū que dicūtur bichichie. ſecūda ibi. **In
ore.** Tertia ibi. **Aque aūt.** Quarta ibi. **Pill'e
bichichiē.** De prima dicit ꝙ ſi tuſſis accide
rit ⁊ fuerit aſpa ⁊ ſicca ⁊ cū rubore ⁊ calore egro
debet dari zuccaꝝ uiol'. ⁊ ptiſana. rō q̄r hūectat
Secūdo dicit ꝙ debet comedere fabas excor
ticatas ⁊ ſpinachias cum oleo de amigdalis dl'
cibus. rō patet. Ad idē cibetur cū cucurbita
endiuia lactuca portulaca carnibus edi ⁊ pullo
rū alteratis cū predictis lacte farine amidi dra
gagāti. Ad idē ualꝫ balneū aque tepide ſoli⁹
uel decoctionis uiolarū maluaruꝫ maluauiſci.
rō patet. Ad idē ualet electuariū. ℞. dyapa
pauerisꝫ. ℥. i. dyadragagāti frigidi dyapenidiō
ſine ſpēbus zuccari uiol'. aā. ℥. iiii. dyayris. ℥
ſ. miſce. Ad idē dyagdragagantū frigidum
Ad idē dyapapauer. Ad ideꝫ dyapēdion
ſine cinamomo. Ad idē candi de optimo zuc
caro. Ad idē loch de papauere. Ad idem
loch de amigdalis dulcibus. Ad ideꝫ zucca
rum uiolaꝝ uel penidii. **In ore.** Pōit curā
per pill'as tenendas in ore dicens ꝙ in ore de
bet tenere ſꝑ pill'as bichichias q̄r leniunt ꝑtes
pectoris. ⁊ ſciēdū eſt ꝙ ſi diſſoluātur cū aliquo
ſirupo hūectatiuo ⁊ bibantur ualent multum.
Aque aūt. Ponit curā per potū dicēs ꝙ aq̄
quā bibere dꝫ miſceri dꝫ ſirup⁹ uiol'. rō pꝫ.
Ad idē ualet aqua ordei ſola ⁊ ſi in ea coquātur
cantri fluuiales uel teſtudines nemorales ualet
ampli⁹. Ad idē ſirupus uiol'. Ad idē ſiru
pus de papauere. Ad idē ſirup⁹ de iuiubis.
Ad idem ſirupus de mirto aut ſirupus d̄ cu
curbita. **Pill'e bichichie.** Ponit deſcriptō
nē pill'arū que dicūtur bichichie. ℞. ſucci liqri
tie zuccari al. aā. ʒ. x. amidi dragagāti amigda
larū dulciū excorticataꝝ oium aā. ʒ. v. ex eis cū
muzilagine ſeis citonioꝝ ꝯſperſis informentur
pill'e. Ad idē. ℞. liquiritie. ʒ. x. ſeis cucurbi
te uel citrulli ſeis portulace aā. ʒ. v. cōficiantur
cū mucilagine pſilii uel albūie oui fiant pill'e ad
modū cicerū teneantur in ore. Notandū ꝙ
in tuſſi ſicca ab extra cōpetit tale unguētū. ℞.
mucilagis dragaganti gūmi arabici aā. ʒ. ii. aſ
ſungie galline medulle uituli aā. ℥. ſ. olei uiola

rum olei amigdalarum dultium añ. quartꝫ.ſ.
cere quantũ ſufficit fiat unguentũ. Ad idem.
℞.olei uiol.℥.iiii.cere albe quátum ſufficit ex
tendatur ſuper páno de fuſtagno ad quátitatez
unius palme ⁊ duorũ digitorũ in longitudine ⁊
uniuſ palme in latitudine ⁊ ponatur ſupra pect⁹
Secũdo notandũ ꝙ in cura tuſſis ꝓueniétis
a materia calida deſcendente a capite ad pect⁹
cõpetunt ea que dicta ſunt ſupra in. c.de catar
ro qui fit a materia calida ſiue ſint ſirupi: ſiue
electuaria ſiue pill'e ſiue gargariſmata .iõ recur
ratur illic. Alman.

**Q̃d ſi cũ tuſſi multũ affuerit ſputum
qd cũ expuendo expelli non põt nocumen
tũ infert .ſz neqꝫ febris neqꝫ vehemẽs vẽ
tris ſolutio cõcomitant̃ ex his troc.dáduz
erit infirmo.ꝙ.℞.ſeis feniculi: ſeis apii:
ſucci ligritie capilli veneris amigdalarum
oium ptes equales ex his cũ mucilagine:
ſeis lini cõſperſis iformen̄t trociſci ex qui
bus.ʒ.iii.tribuátur. Decoctione aũt qua
in hac egritudine vtendũ eſt in.c.de catar
ro iá deſcripſimus cui tñ.ʒ.v .capilli veue
ris ſunt addende. Sillanus.**

Ponit curá qñ prouenit a materia fra ⁊ di
uiditur in duas. Primo ponit curá qñ tuſſis ñ
ẽ antiqua. Secũdo qñ ẽ antiqua. ſecunda ibi.
Decoctione. De prima dicit ꝙ ſi cũ tuſſi
multũ affuerit ſputum quod cũ expelli nõ põt i
ferat nocumentũ ꝙ ſi non ſequatur febris: nec
ſolutio uentris infirmo dandi ſunt trociſci: qui
ſunt. ℞.ſe.feni.ſe.apii ſucci liquiricie capilli ue
neris amigdalarum dulcium: omnium partes
equales ex his cum mucilagine ſeminis lini cõ
ſperſis formentur trociſci ex quibus.ʒ.iii.dẽtur
Notandũ ꝙ iſti trociſci debent diſtẽperari
cum aqua decoctionis capillorum ueneris uel
iſopi. ⁊ tunc ratio partis eſt quia trociſci ſbtiliát
materiam ⁊ preparant eam expelli ⁊ non pmitt
tunt eam iherere pectori. Decoctioné. Po
nit curam per decoctionem dicens ꝙ iam dixit
decoctionem qua eſt utendum in.c. de catarro
ſbdit ꝙ.v.ʒ.capill.uene.ſunt addende. Ratio
patet. Notandũ ꝙ in tali tuſſi ualet iſte ſiru
pus. ℞.radicis ireos radicis enule campane
añ.quartꝫ.ſ.iſopi capillorum ueneris recentiuz
añ.M.ii.calamenti pipinelle praſſii origani añ
M.ſ.ſeminis lini aſſi.℥.i.ordei mundi quartꝫ.
ſ.liquiritie raſe uuarum paſſarum mũdataruz
ab arill' añ.℥.ii.mellis ⁊ zuccari al.añ .lb.ſ. fi
at ſirupus uſqꝫ ad.lb.v.⁊ ut ſit delicatuſ preua
let mel. Ad idem. ℞. ſirupi liquiritie uel de
iſopo. Ad idem ualet ſirupus capill' ueneris
aut aqua ſcabioſe uel aqua capillorum ueneris
Ad idem aqua bethonice. Poſt ſirupuz
uel aquas laxetur uenter cum pillulis de agari
co que fiunt ſic. ℞. radicis lilii praſſii añ .℥ .ii.
agarici.ʒ.ii.turbith.ʒ.ſ.pulpe coloquintide ſar
cocolle añ.℈.i.ierepigre.℈.ſ.puluerizẽtur pul
uerizanda conquaſſentur cõquaſſanda ⁊ miſce
omnia cum ſirupo capill' ueneris fiant pillule.
Ad idez.℞.caſſie.℥.i.agarici.ʒ.i.ſ. turbith
℈.i.ſ.ſalis gẽme.ʒʒ.añ.gra.iii.cum decoctione
capillorum ueneris iſopi liquiricie ſcabioſe uiol'
diſtẽperentur. Ad idẽ ualet ab extra tale un
guentũ. ℞.mucilaginis ſeminis fenugreci mu
cilaginis ſeminis lini añ.℥.ii.butiri ſine ſale .℥.
i.olei amigdalarum dulciũ quartꝫ.ſ.cere q̃ztuz
ſufficit fiat unguentũ. Ad idem dialtea ad in
tra ualet ⁊ confectio dicta dianiſum. Ad idẽ
diapenidion cũ cinamomo. Ad idez diadra
gagantũ calidũ. Ad idẽ diacalamentum.
Ad idem loch de pino. ualet etiam loch ſanum
⁊ expertum. Ad idem loch ſquille. Ad idẽ
ficus ſicce aſſe ⁊ comeſte dactili penidii paſſe pi
nee. Secundo notandũ ꝙ in cura tuſſis pro
uenientis a materia frigida deſcendente a capi
te ad pectus cõpetũt illa que dicta ſunt in. c.de
catarro qñ fit a materia frigida: et ideo recurra
tur illic. Almanſor.

**Q̃d ſi tuſſis antiqua ⁊ nociua fuerit
adeo ut egrũ in nocte dormire nõ permit
tat pillule ſtoracine ſũt dáde que. ℞.myr
rhe ſtoracis opii oium añ ptes equales in
formentur ex eis pill'e ad lupinorum ſimi
litudiné ex quibus vna aut due patiẽti tri
buun̄t. In potu vero ſumat ſirupũ de pa
pauere ⁊ comedat remeñ albi papaueris
cum zuccaro. Qui hanc preterea patitur
agritudinem uitet in comeſtione acetoſa
ſalſa pontica acuta atqꝫ amara. Fumigiũ
ad antiquam tuſſim ⁊ ſputum fetidum.
℞.ariſtol.myrrhe ſtoracis galbani omni
um partes equales arſẽici rubei ad põd⁹
oiuz: oia puluerizata ex butiro uaccio ꝯſp
gãt̃ ex qb⁹ magdaleões ad pil'e ꝑue ſilitudi
né iformẽt̃ ⁊ cũ nec̃e fuẽit i ieiunio ex vno
eoꝝ ꝑ tralecturiũ ſuffũiget̃ eger. Silla.**

Ponit curá qñ tuſſis ẽ antiqua ⁊ diuiditur
in duas. Prio ponit curam p pill'as. Scdo per
ſuffumigium. Secunda ibi. Suffumigium.
Prima in tres. Primo facit hoc. Secundo
iterato ponit curaz tuſſis a materia calida per
ſirupum. Tertio oſtendit a quibus debet ſe

abſtinere patiens tuſſim. ſecunda ibi. **In potu**
Tertia ibi **Qui hanc.** De prima dicit ꝙ ſi
tuſſis fuerit antiqua ⁊ nociua ſic ꝙ egrū non p
mittat dormire de nocte egro debēt dari pillle d̄
ſtorace que ſunt. ℞. myrrhe ſtoracis opij oīuꝫ
añ. partes equales. formentur ex eis pille ad ſi
militudinē lupinoꝝ ex quib⁹ una. aut due tribu
antur. rō quia prohibent fluxum materie diſtil
antis a capite ad pectus. **In potu.** Pōit cu
ram a materia calida per ſirupū dicens ꝙ ī po
tu dꝫ ſumere ſirupū de papauere ⁊ comedere ſe
men papaueriſ albi cum zuccaro. rō quia igroſ
ſat materiā ⁊ prohibet fluxū ⁊ deſcenſum. **Qui
hanc.** Hic ponit a quibus dꝫ ſe abſtinere pa
tiēs tuſſim dicens ꝙ dꝫ euitare acetoſa ſalſa pō
tica acuta aerea atqꝫ amara. rō quia nimis per
cutiunt pectus atqꝫ reſtringūt: **Suffumigium**

Ponit curā per ſuffumigiū ad antiquaꝫ tuſ
ſim ⁊ ad ſputum fetiduꝫ. ℞. ariſtol. ro. ſtoracis
myrrhe galbani oīum partes equales arſenici
ru. ad pondus omniū: oīa puluerizentur ⁊ buti
ro uaccino ꝯſpergātur ex quibus magdaleōes
ad ſilitudinē pille formētur ⁊ cū neceſſe fuerit ī
ieiunio uno eorum ſuffumigetur eger. Notā
dum ꝙ hoc ſuffumigiū plus ualet qñ ē ſanies ⁊
qñ non ē ualet hoc. ℞. iſopi. M. i. liqritie raſe
uuaꝝ paſſarum añ q̄r. i. ʃ. ſeis fenugreci ſe. lini
añ. q̄r. ʃ. ꝯquaſſentur ⁊ buliant in. lb. iiii. aque:
quouſqꝫ redeāt ad. lb. ii. ʃ. fiat ſuffumigatō ita
ut patiens aperiat os ⁊ coopiatur olla bñ ⁊ fiat
aliquod foramen per qđ patiēs recipiēs fumuꝫ

Pro paupibus ualet ſuffumigatio liquiritie
⁊ uuarū paſſaꝝ. Notandū ꝙ quia tuſſis eſt
paſſio cōis ſitus. uolo explicare medicinaſ que
ualent ꝯtra tuſſim in cauſa calida ⁊ ſunt uiole:
ſebeſten dragagantū gūmi arabicum amilum
ſemen papaueris albi iuiube mora celſi ordeuꝫ
mucilago pſilii ⁊ citōioꝝ: ſeīa quattuor cōia fri
gida mundata: ſemē malue endiuie ſcariole la
ctuce portulace cucurbite melones auenatū or
deatum candi amigdale penidii oleum uiol. ne
nufaris ⁊ ſilia. In cauſa v̄o frigida iſopus
liquiritia radix ireos capilli uene. ſquilla lilium
praſſiū ſcabioſa bethonica ſercocolla ſerpilū ca
lamentū origanuꝫ orubus fenugrecū ſemē lilii
aſſuꝫ piper aſſa ſulphur ſemē urtice paſſule fic⁹
dactili enula mel zuccaꝝ. Igitur diſcret⁹ medi
cus iudicat formas uel per modū ſirupi ul' ꝯdi
ti ul' pillaꝝ uel trociſcoꝝ uel unguētoꝝ. uel gar
garizando uel ēplaſtrando. Accipiat g̃ unū uel
multa mixta ꝯuenientia particulariuꝫ. Et ſci
endum hic ꝙ tres ſunt paſſiones que curantur
cū eiſdem materiaeib⁹: ſ. raucedo tuſſis ⁊ aſma

De aſmate. Sil.

Irca rubricā ē notāduꝫ ꝙ tres ſūt
ſpēs difficultatis anhelitus. Una ī
attrahendo aerē ⁊ hoc fit quia uilli
longitudinales pectoris ſunt debi
les ⁊ uocātur diſnia: ⁊ dicitur ꝙ ē difficultas an
helandi ſine ſonitu. Secunda ſpēs difficultatis
anhelit⁹ ē in expellendo aerem: ⁊ hoc ē qñ uilli
latitudinales pectoris ſunt debiles. pp qđ non
expellitur aer ⁊ uocatur aſma ⁊ dī ꝙ ē difficul
tas anhelitus cū ſonitu. unde dī ī uerſu. Diſnia
ſe celat canit aſma morbumqꝫ reuelat. Tertia
ſpēs difficultatis anhelitus ē quātuꝫ ad utrūqꝫ
⁊ hoc ē qñ uilli longitudinales ⁊ latitudiales pe
ctoris ſunt debiles: ⁊ uocatur orthomia: ut pꝫ ī
uerſu. Orthomia quoqꝫ morbo uexatur utroqꝫ
Mō hic capitur aſma ut ē nomen generale tri
bus egritudinib⁹ ſupra dictis. Secundo no
tanduꝫ ꝙ aſma ſiue difficultas anhelitus habꝫ
tot cauſas ⁊ eaſdē quot ⁊ eaſdem cauſas habet
tuſſis: ſed ſunt fortiores in aſmate q̄ꝫ in tuſſi ab
ſolute. iō pro his recurratur ad caplm ꝑcedēs
Hic tñ raſ. ponit curā aſmatis ſiue difficultatis
anhelitus cauſati ex multitudine phlegmatis ui
ſcoſi exñtis in concauitate pectoris uel in poroſi
tatibus pulmonis uel uenarum uel arteriarum
pulmonis q: ut plurimuꝫ fit ex illa cā. Notā
dum tertio ꝙ ſigna aſmatis ſm diuerſitatē cau
ſarum poſſunt haberi ex ſignis diuerſitatis tuſ
ſis dictis in. c. precedenti. ideo pro illis recurra
tur illic. Signa pronoſtica: aſma ī ſenib⁹ nū
q̄ꝫ curatur: aut cum magna difficultate. Ratio
quia uirtus eorum eſt debilis: ⁊ cauſa ut pluri
mum eſt humor phlegmaticus uiſcoſus multū
difficilis eradicationis. Secundum aſma quan
do multum antiquatur nō recipit curationem.
Tertium qñ in aſmate anhelit⁹ ē paruus tard⁹
⁊ frigidus ē ſignum mortis propinque. ratō pꝫ.
Quartum in aſmate anhelitus tremuluſ ⁊ pul
ſus malum. ratio quia ſignificat ꝙ uene pulmo
nis ſunt plene. Ideo timetur de ſuffocatione.
Quintum in aſmate tuſſis ⁊ ſincopis peſſimuꝫ
eſt. Sextum in omni difficultate anhelit⁹ ī quo
patiens ſepe ad anhelandam cogitur ad anhe
litum ſuſcipiendum mortale. Patet quia talis
anhelitus eſt prefocatus. Septimuꝫ ſi aſma ue
nit propter diſlocationem ſpondilium uix: aut
nunq̄ꝫ curatur. ratio nanqꝫ pꝫ. Octauū aſma
ſi prouenit propter catarrum ⁊ caput eſt debile
naturaliter nunq̄ꝫ curatur. Sꝫ itelligēdum ē h̄
ꝙ aſma ⁊ difficultas anhelitus ſunt egritudies

cronice ⁊ mouentur peroxiſmaliter. Al.
Um aliquis aſſidue patitur tuſſiꝫ
⁊ aeré attrahit qñ eadé fit pꝰ cur
ſum: aut pꝰ uehementé motuꝫ ⁊
cú iacet ſupinus é ei deteriꝰ ſed cuꝫ ſedet é
ei melius. Decoctio ei danda é . q̃. ℞. ficu
um citrinoꝝ. ʒ. x. dactilloꝝ moioꝝ hũidita
tem habentiú: ſeis apii feniculi capilli ve
neris liquiritie iſopi praſſi oium añ. ʒ. v.
coquétur in tribus. lb. aque dulcis donec
redeant ad vná ⁊ coletur. De hac vò dco
ctione tribus diebꝰ egro in potu tribuatur
cú pondere duoꝝ aureoꝝ huius cófectóis
q̃. ℞. ſucci liquiritie iſopi capilli vene. oi
um añ. ʒ. x. cordumú pipis amigdalarum
amarú ariſtol. ro. ſeis vrtice oium añ. ʒ. v.
mellis diſpumati. q. ſufficit. hec eni confe
ctio ſupfluitates que ſunt in pectore mira
biliter expellit ⁊ é optima. Danda itaqꝫ é
per hebdomadá vná cótinuo. Deide eger
poſtq̃ꝫ comederit ſinapi ⁊ mel vomere co
gendꝰ é ⁊ véter ex his pillis ſoluédꝰ. q̃. ℞.
agarici gra. ordei. xviii. cologntide interi
oris grana ordei. vi. elacteterii gra. iiii. ſuc
ci liquiritie. ʒ. ſ. fiant ex eis pille ⁊ ſufficiút
ad doſim vna. poſt hoc quoqꝫ iteꝝ redeat
adhibendá cófectioné ⁊ decoctioné ſumé
dâ ⁊ poſtremo ad vomitú ⁊ vétris ſoluti
oné vt priꝰ. hoc ſepe faciendú é dóec eger
ſanitati reſtituat. Interim tñ a cibis groſ
ſis ⁊ ſtipticis ⁊ acetoſis abſtineat. Sil.
Ponit curam aſmatis ⁊ diuiditur in quat
tuor. Primo póit curam p decoctioné ⁊ confec
tioné. Secúdo per euacuationé. Tertó oñdit a
qbus oportet egrú abſtinere. Quarto oſtédit
quid ſit fiendú poſt euacuationem. ſecunda ibi.
Deide eger. Tertia ibi. Poſt hoc. Quarta
ibi. Interim tñ. De prima dicit ꝙ cú appa
rent iſta ſigna. Primo ꝙ patitur tuſſim. Scdo
ꝙ attrahit aeré uehementer: ſicut fit poſt curſú
aut forté motum. Tertiú cum iacet ſupinus eſt
ei deterius: ⁊ cum ſedeat eſt ei melius. ſuple ar
guédú eſt ꝙ talis patitur aſma. Secúdo dicit
ꝙ pro cura debet dari decoctio que é. ℞. ficuú
ſiccarú. ʒ. x. dactillorum multá hũiditaté habé
tium ſeis apii ſeis feniculi capilloꝝ ueneris liqri
tie iſopi praſſii oium añ. ʒ. ii. coquátur i. lb. iii.
aque dulcis donec redeant ad uná ⁊ debꝫ dari
egro de iſta decoctóe tribus diebꝰ cuꝫ pódẽ au
ri huius ꝯfectóis q̃ é. ℞. ſucci liquiritie iſopi ca
pill. ueneris añ. ʒ. x. cordumẽi pipiſ amigdalaꝝ
amarú ſeis urtice añ. ʒ. v. mell. diſpúati. q. ſuf.

Hec eni ꝯfectio ſupfluitates q̃ ſút i pectore mi
rabilr expellit ⁊ é optia ⁊ dari dꝫ p uná hebdo
madá ꝯtinue. Notádú ꝓ róe ſignoꝝ i aſma
te é tuſſis. ró qr i mébris ſpúalibus é res nocia
quá natura ꝯtéta expelleŕ ⁊ ſic fit tuſſis. Scdꝫ ve
rificatur q: in aſmate pp nocumentú in mébris
anhelitus cogitur ad ſepe anhelandú. ideo at
trahit aeré ſicut fit poſt curſuꝫ. Verificatur ter
tiú q: in aſmate cú patiés iaceat ſupinꝰ é deteriꝰ
q: fit ꝯſtrictio maior cáne pulmonis ⁊ ſic aer ñ
pót ita bene attrahi ⁊ exire ſed ſtando meliꝰ in
trat aer: ió ⁊c. Sꝫ ró remedii é q: talis decoctio
é rerú incidentiú materiá groſſam ⁊ ſbtiliantiú
⁊ ſic ipſaꝫ diſponentiú ad euacuationé. Notan
dú ꝙ per iſta itelligit eis ſilia: ut ſirupú dcm̃ in
c. ð tuſſi addédo ſqlle. ℥. i. Ad idé ualꝫ brodiú
galli antiqui cocti cú iſopo liquiritia uuis paſſiſ
múdis ab arillis ⁊ ſeie urtice ⁊ ſeie fenugreci.
Ad idé ualet pomú granatú dulce coctú i cinẽi
bus cú modico zuccari candi ſic ꝙ ſcidatur et
ponatur puluis zuccari candi ⁊ iuoluatur in pe
tia páni madefacta ⁊ parú dimittatur in cinere
calido ⁊ g̃na in cacia ponátur ⁊ comedantur et
ualꝫ mirablr. Ad idé aq̃ diſtillata enule cam
pane. Ad idé ſi comedátur duo boli ð foliis
ſqlle cú ficubus uel zuccaro cádo quolꝫ mane.
Ad idé ualꝫ pulmo uulpis ſiccꝰ ꝓprie. ʒ. ii. dé
tur cú eo qð ꝯuenit ð potibꝰ é res mirabilis.
Ad idé ualent oia dicta in. c. de tuſſi cáta a ma
teria phlitica. Ab extra uero ꝯuenit tale éplm.
℞. dactiloꝝ pinguiú caricaꝝ piguiú añ. ℥. ii.
ramorú malue biſmalue añ. q̃r. ſ. ꝯquaſſa forti
ter ⁊ bubiant. deinde. ℞. ſtercoris colúbarum
terbentine raſine añ. ⁊ miſceátur oia cú mucilla
gine fenugreci ⁊ ſeis lini. q. ſuf. fiat emplm ⁊ po
natur ſupra pectus. Ad idé. ℞. cerotú iſopi
ſupponendo laná calidá. Ad idé unguétum
dialtee. Ad idé ualet inunctio facta ſupra pe
ctus de oleo ð lilio ⁊ de oleo de ireos ul ex oleo
laurino uel ex oleo de aneto ⁊c. Deinde eger.
Ponit curaꝫ per euacuationé dicens ꝙ poſt
q̃ꝫ comederit ſinapiꝫ ⁊ mel debet prouocari ad
uomitum ⁊ hoc habet ueritatem quando mate
ria é in ſtomacho. Ratio quia ſinapis ⁊ mel ſol
uunt materiam ibi exiſtenteꝫ ⁊ preparant ad vo
mitum. ſed uomitus ualet quia euacuatur mate
ria illa. Secundo dicit ꝙ debet euacuari cum
pillulis que ſunt. ℞. agarici quantum ponde
rant. xuiii. grana ordei coloquintide interiorum
quantum ponderant ſex grana elacterii gra. iiii
ſucci liqricie. ʒ. ſ. fiant ex his pille ⁊ ſufficiút ad
uná uicé: ró part; q: euacuát mãm a pectore ⁊ é

intelligẽdũ ꝙ in euacuatõe multiplicatõ melior
eſt pill'arũ de agarico cuius deſcriptio ſtat ſic i
forma. ℞. agarici. ʒ. iiii. coloquintide : elacterii
amboꝝ aã. quar. ʒ. unius ſucci liquiritie aã. ʒ.
ʃ. fiant ex eis pillule. Notanduꝫ ꝙ medicine
mũdificantes pectus ⁊ pulmoné ab humoribꝰ
groſſis: aut etiã putridis ſunt iſopus ſm omné
modũ adminiſtratõis ⁊ ſerapinũ proprie cum
uino ⁊ ſquilla ⁊ urtica ⁊ ſe. eius é multuꝫ iuuás
educit eni hũores groſſos ſepultos in pectore ⁊
pulmone ⁊ ꝓprie ſorbitiones decoctionis eius i
aqua mellis ⁊ ordei ⁊ ficubus ſiccis ⁊ radix alfe
ſere ſm omné modũ adminiſtratõnis eiuſ é mi
rabilis ⁊ decoctio uolubilis cũ melle ⁊ ſimiliter
ireos expellit eni omné materiam ab eo ⁊ mun
dificat pectus efficaciter ⁊ plures alie poni poſ
ſent. **Poſt hoc.** Oſtendit quid ſit fiendũ pꝰ
euacuationé dicens ꝙ iterũ debet redire ad ſu
mendũ decoctioné ⁊ confectioné dictam uel ad
euacuandum per uomitũ donec reſtituatur ſa
nitas per ſeceſſum ut priꝰ ſ̃dit ꝙ ſepe debet fie
ri. **Interi tñ.** Oſtendit a quibus cibis debet
abſtinere dicens ꝙ debet abſtinere a cibiſ groſ
ſis ⁊ ſtipticis ac acetoſ. rõ quia retinét ⁊ reſtri
gunt materiã in ſtomacho. Notandũ ꝙ non
ſolũ dꝫ euitare predicta imo multa alia : ut oia
uentoſa ⁊ oia alia multiplicãtia phl'a. Euitet ét
balneũ ⁊ ſomnũ ſuper repletioné preſertim i ſe
ro. uitet ſuperfluũ motũ triſtitiã ⁊ ſolicitudineꝫ

Et notandũ ꝙ inter cetera coitus é ſibi mor
talis. Eligat panem bene coctũ fermentatuꝫ et
piſatũ cũ aniſo croco cinamomo ⁊ feniculo. car
nes ſint ut plurimũ uolatiliuꝫ uſualiũ nõ uiuen
tiũ in aquis. caro vulpis ⁊ hericii nemoralis et
potiſſime pulmones quõcunqꝫ ſumantur. De
fructibus ficus ſicce ⁊ calefacte ad igné uue paſ
ſe phiſtici dactili pinee amigdale dulces. De
olaribꝰ borago bugloſſa feniculus petroſi. ori
ganuꝫ calamentuꝫ naſturciuꝫ ſerpillũ iſopus.

De potibus: aqua mell': uinuꝫ clarum anti
quũ odoriferũ bene maturũ: ſed pauce quãtita
tis. Secũdo notanduꝫ ꝙ poſt medicinas di
ctas ualent ſuffumigia de qbus é primuꝫ. ℞.
ſulphur citrini arſenici aã. partes equales: fac
formas ſimiles auelanis cũ adipe renũ capraꝝ
aut uacce ⁊ ponatur ſupra carbõeſ ⁊ recipiatur
fumus ad os p traiectoriuꝫ. Ad idé ex croco
myrrha coſto ariſtol'. caſſia ⁊ arſenico: fiant for
mule cum adipe caprino. Ad idé ex arſenico
⁊ ariſtol'. cũ adipe: fiant formule ut priꝰ. Ad
idé ualet ſulphur per os ſi detur cũ ouis ſorbi
bilibus. uel ſulphur ⁊ arſenicũ cũ ouis ſorbibi
libus ⁊ melle. Aut arſenicũ cũ aqua mellis. aut
pill'e cũ arſenico ⁊ gũmi pini. Tertio notãdũ
ꝙ ſi aſma cõtingerit a ſanguine cõpetit phlebo
tomia de baſilica: ⁊ ſi contingerit ꝓpter retẽtõꝫ
emorroidarũ aut mẽſtruoꝝ ꝓuocatio eorũ é iu
uatiua. ſed ſi aſma fieret ꝓpter materiã deſcẽdé
tem a capite cura é intendẽda ad caput cũ ꝯfor
tantibus ⁊ ꝓhibentibꝰ fluxũ de qbus dictũ eſt
in. c. de catarro: ⁊ cura é intendẽda ad materiã
retentã in pectore cũ his de qbus ſtati dictuꝫ é
ſupra ad capl'm precedens.

De pleureſi. Sillanus.

Irca rubricã é notandũ ꝙ duplex
eſt pleureſis. ſ. uera ⁊ nõ uera. Ue
ra é ut apã dyafragmatis ⁊ media
ſtini. Nõ uera é duplex. Una é apo
ſtema exñs in lacertis pectoris ſeu carne coſtaꝝ
exterioꝝ. Alia é que ſit a uentoſitate. Ad ꝓpoſi
tũ hic intelligit d̃ uera. Scđo notãdũ ꝙ pleure
ſis q̃daꝫ fit a latere dextro. quedã in ſiniſtro ut
plurimũ fit in dextro. ſed q̃ fit i latere ſiniſtro é
piculoſior ⁊ citius terminatur ꝓpter ꝓpinqtaté
ad cor. Tertio notandũ ꝙ pleureſ cã põt eé
exterior ut nimius calor nimiũ frigus ſupfluus
motus: uentus borealis qñ uenit poſt auſtralé:
ſuperfluus potus aque frigide uel uini. Uel
eé iterior. ⁊ tũc cã antecedés é repletio capitis ⁊
totius corporis. Cã cõiuncta ut plurimũ é cole
ra: deinde ſanguis: deide phl'a: deinde mľia: lꝫ
raro. Uentoſitas ét põt eé cauſa lꝫ pleureſ non
uere. Quarto notandum ꝙ pleureſis poteſt
terminari quinqꝫ modis. Primo per reſolutio
nem inſenſibilé: ut per calefactoria quando ma
teria eſt pauca ⁊ ſubtilis. Secundo per euacua
tionem ſenſibilé ſeu excreationé ut per ſputum
quod fit cõmuniter. Tertio per conuerſionem
eius in ſanié ſicut quando materia é groſſa ⁊ ta
lis eſt periculoſa: quia tales ut plurimũ fiũt pti
ſici ⁊ empici ut patet in afforiſmo quinte particu
le.. Quicunqꝫ pleretici facti ⁊c. Quarto per cõ
uerſionem eius ad ſolyroſim et hoc fit raro : et
hoc fit per medicinas calidas reſoluentes ma
teriam ſubtilem et groſſam dimittentes quãdo
ſunt nimis calide. Quinto per mutationeꝫ ma
terie ad alias partes : ſicut aliquando ad cere
brum ⁊ fit freneſis: Aliquando ad neruos : ⁊ fit
ſpaſmus: Aliquando ad uias uriales per uẽas
magnas: et aliquando ad inteſtina. Quinto no
tandum ꝙ pleureſis ſalubris habet quattor té
pora. ſ. pĩcipiũ i quo nihil expuitur. Augumé
tũ i quo icipit expuẽ ⁊ apparét ſigna digeſtõis.

Statum quando ſputuꝫ eſt albũ bñ digeſtũ

⁊ faciliter expuitur cũ facili tuſſi ⁊ alleuiatione.
Declinationẽ qñ iſta incipiũt minui ⁊ febris ⁊ alia accñtia: ⁊ illa tẽpora aſſignãtur diſtiguendo tẽpora ex parte digeſtiõis materie: ſ; alia aſſignãtur diſtinguendo ex parte accidẽtiu; ⁊ illa cum illis non coincidũt: q; pricipiũ quoquo ad digeſtionẽ materie cõprehẽdit augumentũ ꝑncipiũ ⁊ ſtatũ quo ad difficultatẽ accidentiũ ⁊ declinatio quo ad accidentia ↄprehendit augumẽtũ ſtatũ ⁊ declinationẽ quo ad materie digeſtionẽ. Sed notandũ ꝙ ſigna ꝓpria uere pleureſis ſunt qnq;. Primũ dolor lateris pũgitiu⁹: q; ibi ẽ mala cõplexio ⁊ ſolutio continuitatis. ſunt autẽ hec cã doloris. Eſt autẽ pũgitiu⁹ ꝓpter ſenſibilitatẽ loci ⁊ ex parte materie: quia calida naturaliter uel accidentaliter. Secundũ ſignũ ẽ febris cõtinua: quia materia ẽ putrefactiua in locis propinquis cordi. Tertiũ ſignum eſt difficultas anhelitus: quia ꝓpter apã ſeqtur cõpreſſio pulmonis. Quartũ ẽ tuſſis concomitans: quia aliquid reſudat a loco apãtis ad cãnales pulmonis. iõ ⁊c̃. Quintũ ſignũ eſt pulſus ſerrinus q; morbus ſeu apã ẽ in mẽbro duro neruoſo. ſ. pãniculo cooperiente coſtas: vnđ fit extenſio ⁊ durities ⁊ fit pulſus ſerrinus. Signa materie peccãtis ſi ſit colera urina citria ⁊ itenſa ⁊ ſubtilis. pulſus durus uelox ⁊ frequens dolor acutus pungitiu⁹ multũ citrinus color. et alia ſigna colere diſcurrendo per res naturales nõ naturales ⁊ ꝑter naturã. Signa ſi ſunt a ſanguine ſunt urina rubea ⁊ ſpiſſa: ſputũ rubeũ ⁊ pulſus plen⁹: dolor nõ ſentitur ſic cũ pũctura ſed cum quadã grauedine: repletio uenaꝝ: anteceſſio reꝝ multiplicantiũ ſanguinẽ. Signa ſi cauſa fuerit phl'a ſunt urina apparet palida uel remiſſa pulſus paru⁹ ⁊ mollis ⁊ alia ſigna phlegmatis. Signa ſi fuerit ml'ia l; raro ſũt ſputũ liuidũ ⁊ paucũ: dolor nõ ẽ intenſuſ nec acut⁹ urina eſt remiſſa. ⁊ alia ſigna ml'ie. Signa ꝓnoſtica ad malu; ſunt: ſi ſigna predicta pleureſ ſunt intenſa multum ⁊ laborioſa mortem ſignificant: ſicut dolor uehemens ꝓſternens uirtute; difficultas anhelitus addẽs ad caliditatẽ: ⁊ caliditas ad frequentiã tuſſis multũ laborioſa ipediens ſomnũ ⁊ cibũ: febris fortiſſima ſputũ liuidum nigrũ uiſcoſum cum laborioſa tuſſi. ſimil'r ſi medicus recte operetur ꝑ vl'ia ⁊ particularia ⁊ patiens per medicinã nõ alleuietur uel nõ liberetur ſ; potius aggrauatur ẽ ſignũ peſſimu; et mortale. Signa pronoſtica ad bonũ ſunt ſputum albũ lene ⁊ equale cũ modica tuſſi ⁊ aliẽatione patientis ꝙ cito appareat in principio: et continuetur proculdubio ſignificat ſalutem ⁊ ꝓ̃cipue ſi alia ſigna conueniunt: ſicut eſt bonitas ſomni ⁊ appetitus ⁊ bona tolerantia ⁊ egeſtio non ſit frequens: ſed iuncta ⁊ equalis ⁊ hora cõſueta ⁊ urina uergat ad rubedinẽ ⁊ quandã mediocritatem ⁊ cito incipiat facere bonam reſidẽtiam. Notandũ ꝙ urina in egritudinib⁹ epatis ⁊ uenarum certam habet ſignificationem ſi ſit bona ſiue mala. ſed in egritudinibus aliis q̃ ſunt extra uenas. ſi urina eſt laudabilis bonum ſignum eſt ſed non certum ſalutis: quia ex aliis poteſt periclitari. ſed ſi urina fuerit mala ⁊ indigeſta ⁊ ita de aliis ſignis malis. Certũ ſignum eſt ꝙ eger tendit ad mortem: quia poſtq; digeſtio deficit in radice deficit in ramis. Al.

Um aliquis ſub coſtis ſuis dolorẽ ſentit pũgitinũ ⁊ proprie qñ ſiccã patitur tuſſim ⁊ febrem: expedit ut ſi dolor ſuper partẽ coſtarũ ⁊ furcula; tendit fiat minutio ex baſilica eius partis in qua eſt dolor niſi totũ corpus multo ſãguine repletum fuẽit tunc enim ex laterẽ cõtrario ſanguinis detractio faciẽda eſt. egritudo quoq; ſi iam per aliquos dies infeſtauerit egru; a principio ſui phlebotomia a parte dolente facienda eſt. Silla.

Determinat de pleureſi ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curam. ſecũdo manifeſtat ipſam quantũ ad nomẽ. ſecunda ibi. Hec paſſio Prima in duas. primo ponit curam pleureſis uere. ſecundo nõ uere. ſecũda ibi. **Si aũt exterius.** Prima in duaſ. primo ponit curam. ſecũdo docet pronoſticari de pleureſi. ſecunda ibi. **Q̃đ ſi in principio.** Prima in duas. prĩo ponit curam obſeruandam anteq; incipiat excreare. ſecundo quando incipit excreare. ſecũda ibi **Cũq; ſcreare.** Prima in duaſ. primo ponit curam per euacuationem. ſecundo per dietam. ſecunda ibi. **Q̃đ ſi eger.** Prima in duaſ. primo oſtendit quõ euacuatio ſit fienda per phlebotomiam. ſecundo per medicina;. ſecũda ibi. **Q̃đ ſi dolor.** De prima dicit ꝙ quando aliquis ſub coſtis ſuis ſentit dolorem pungitiuũ et patitur febres ⁊ ſicca; tuſſim: ⁊ dolor tendit ſupra partem coſtarum ⁊ furculam: debet fieri phlebotomia de baſilica illius partis cuius eſt dolor. Secundo ponit exceptionem dicens ꝙ hoc totum debet intelligi niſi corpus totum fuerit repletum multo ſanguine: quia tunc phlebotomia debet fieri ex latere contrario. Tertio dicit ꝙ ſi egritudo iſeſtauerit egrũ per aliquoſ dies a ꝓ̃ncipio ſuo d; fieri phlebotõia đ eadẽ ꝑte

dolente. Notandum ꝙ ſi in pleureſi corpus
fuerit plectoriú debet fieri phlebotomia ex pte
ꝯtraria dolori: quia ſi ex eadé fieret traheretur
materia ad locú uel ex ſaphéa eiuſdé ptiſ: quia
diuerſio ſit ad locú ſatis diſtáté a loco doloris
Si vͦo corpus nó ſit plectoricú uel materia é in
fluxu: ⁊ ſic phlebotomia dꝫ fieri de pte ꝯtraria:
uel materia é fluxa ⁊ ſic dꝫ fieri de eadé pte . rõ
quia pria intentio é ꝓhibere fluxú. ſecúda vͦo é
euacuató: ⁊ ſic ex his uerificatur textꝰ Raſ.
Secundo notandú ꝙ ſi pleureſis ſit a ſanguine
debet fieri phlebotomia ut dictú é. Pꝰ phlebo
tomiá ungatur locus cú oleo de camomilla et
oleo de aneto mixtis ſimul ⁊ actu calidis. ⁊ póa
tur ſuꝑ unctioné emplm qͦd ſic fit. ℞ . radicis
altee. i. maluauiſci cocte ⁊ preparate. ʒ. iii. uiol. flo
rú camóille añ. ʒ. ii. farine ordei. ʒ. vi . icorporé
tur ⁊ miſce cuꝫ oleo de camóilla ⁊ oleo uiol. q.
ſufficit ad faciendú emplm ⁊ calidú ponatur ſu
pra locú. Si uéter infirmi eét ſiccuſ fiat oi die ſu
poſitoriú uel cliſtere lenitiuú ⁊ eét melius: ⁊ poſ
ſet aliquibꝰ diebꝰ múdificari cú hac medicina.
℞. máne. ℥. ii. aq̃ decoctóis uiol. ⁊ iuiubaꝝ. ℥.
iiii. Ad idé. ℞. caſſiefiſt. ℥. ii. aq̃ decoctóis ꝑ
dcé. ℥. iiii. coletur ⁊ detur añ dié i matutis. Al.

Qd̃ ſi dolor iſerius ad pté coſtarú po
ſteriore tédit: véter ex decoctóe quá in. c. đ
reumatiſmo deſcripſimꝰ é ſolued̃ꝰ. Meliꝰ
tñ é vt phlebotomia fiat. deide aqua ordei
cú zuccaro aſſidue tribuaꝛ ⁊ ſi uideriſ tuſ
ſim eiꝰ vehemétis ſiccitatis da ei in dilucu
lo oi die iulep. deinde da ei in potu aquaꝫ
ordei. ꝙ ſi eger fuerit debil nutriaꝛ cú páe
⁊ zuccaro. ſi aút fortis fuerit aq̃ ordei uſqꝫ
ad dié quartú ſufficiat. Silla.

Hic ponit curá pleureſis qñ dolor tendit i
ferius ad parté coſtarú poſterioꝝ: ⁊ diuiditur i
duas. Primo facit hoc. Secúdo ponit curam
per potú. ſecúda ibi. Deinde aqua. Pria i
duas. Primo facit h̃. ſecundo cópat phleboto
miá ad farmatiá. ſecunda ibi. Meliꝰ tñ. De
pria dicit ꝙ ſi dolor tédit inferiꝰ ad parté coſtaꝝ
iſerioꝝ uéter debet euacuari cú decoctóe quam
deſcripſimꝰ. c. de catarro. ió recurratur illic. rõ
qꝛ materia talis ſatis apta é euacuari per taleꝫ
medicina laxatiuá. Notandú ꝙ in materia cole
rica ante ſolutioneꝫ cópetit tale digeſtiuú. ℞.
endiuie ſcariole lactuce epatice diptami capillo
rú ueneris recentiú añ. M. i. q̃ttuor ſeminú fri
gidoꝝ ſcia malue biſmalue ſcis boraginis mú
dati añ ℥. ſ. ordei múdi. ℥. i. liquiritie raſe uuaꝝ
paſſarú ab arillis múdatarum iuiube ſebeſten
añ. ʒ. i. uiolaꝝ floꝝ néufaris añ. ℥. ſ. zuccari al.
lb. i . fiat ſirupus vſqꝫ ad quartꝫ. v Ad ideꝫ ſi
rupus de iuiubis. Ad idé. ℞. ſirupi uiol. ℥.
vi. ſirupi papaueris ſirupi capil. ueneris añ. q̃r.
i. miſce. Medicina laxatiua pót eé talis. ℞. flo
rú uiolarú boraginis bugloſſe añ. ℥. ſ. prunorú
damaſcenoꝝ iuiube ſebeſté añ. ℥. x. ſpice nardi.
ʒ. ſ. liquiricie raſe uuaꝝ paſſaꝝ añ. ʒ. v. fiat đco
ctio in qua diſſoluatur caſſiafiſt. ℥. i. reubarba
ri infuſi i modico aque ordei. ʒ. ſ. uel. ʒ. i. Si pa
tiens ſit fortis fiat colatura uſqꝫ ad q̃rtꝫ . i. ſ. de
tur in aurora. deinde poſt euacuatóné ponatur
ſpongia infuſa in aqua decoctónis camomille
uiol. uel aneti. Ad idé ſpongia infuſa i aqua
calida ſolú ⁊ expreſſa. Ad ideꝫ fiat calefacto
riú cú uaſe eneo inuoluédo pánuꝫ lini iplendo
uas aqua calida. Ad idé ualet ueſica pléa aq̃
calida ⁊ loco applicata. Secundo notanduꝫ
ꝙ in materia phlegmatica ꝯpetit talis ſirupus.
℞. iſopi capil. uene. añ. M. ii. ligritie raſe uua
rú paſſarú mundataꝝ ab arillis añ . ʒ. i . ordei
mundi. ℥. ii. quattuor ſeminú frigidorú munda
torú ſcis bruſci ſcis ſpargi ſcis lini ſcis fenugre
ci añ. ʒ. i. aceti al. ℥ ſ. ponitur ad incidendú mel
lis elci q̃r. i. zuccari al. quar. iii. fiat ſirupus cla
rificatus uſqꝫ ad quar. v. ⁊ iſte cópeteret ſi eſſꝫ
colera groſſa. Ad idé ſirupus de liquiritia ſi
rupus de iſopo ⁊ ſirupꝰ đ capillis ueneris. Me
dicina laxatia. ℞. floꝝ uiol. boraginis bugloſ
ſe añ. ℥. i. liquiricie raſe uuarú paſſaꝝ mundata
rú nb arillis añ. ℥. i. caricarú. ſ. ſ. agarici. ʒ. ſ. fi
at colatura uſqꝫ ad quar. i. ſ. deinde poſt euacu
ationé ungatur locus cú oleo de camomilla ul
de aneto uel de lilio uel de ireos. ide fiat calefa
ctoriú ex flore camomille ⁊ melliloto: ⁊ pót fieri
húidum decoquendo in aqua: uel ſiccú facien
do ſacculum de predictis. Ad idem ualet ſac
culus talis. ℞. ordei orobi añ. q̃rtꝫ. ſ. furfuris
pugillum. i. conquaſſentur ⁊ fiat ſacculꝰ ad q̃ꝫti
tatem palmi ab utraqꝫ parte buliat in aqua et
modico aceti expreſſus ſuperponatur lateri.
Ad idem ualet ſacculus ex milio ⁊ ſale ⁊ plꝰ ua
let ſi materia eſſet uentoſa. Tertio notanduꝫ
ꝙ ſi materia eſſet mlia: licet raro accidat debet
dari cum predictis pro dirigendo ſuccus bora
ginis cum tota radice bugloſſa cum tota radi
ce añ. M. i. Et medicia laxatiua poteſt fieri cú
ello nigro. uel cum thimo epithimo polipodio
ſene ⁊ ſimilibus. Deinde procedendum eſt cuꝫ
predictis localibus. Melius tamen. Com
parat phlebotomiam dicens ꝙ melius eſt ut fi
at phlebotóia q̃ꝫ ut detur farmatia. rõ qꝛ meliꝰ

remouetur materia a loco: quia farmatia non
ſic attingit ad pániculos ſicut phlebotomia: lꝫ
quantú é ex parte materiei peccantis ꝯpetit far
matia. Deinde da. Ponit curá per potú di
cens ꝙ aqua ordei cú zuccaro debet dari cóti
nue in potu. rõ quia iufrigidat húectat ⁊ laxat
uentré. Secundo dicit ꝙ ſi uideris tuſſim ue
hementis ſiccitatis ꝯpetit dare oi mane in potu
iulep uel aquá ordei. Tertio dicit ꝙ ſi uirtuſ pa
tientis fuerit debilis debꝫ nutriri cú pane ⁊ zuc
charo. ſi fortis ſola aqua ordei ſufficit uſqꝫ ad
quartú diem: Notandú ꝙ í pleuriſi a mate
ria calida potus pót eé aq̃ ordei uel aqua fótis
cú pane zuccari uel ſuccus maloꝝ gnatoꝝ dul
cium cú multa aquá fontis. ⁊ ubi eét ſitis íſom
nietas ⁊ ariditas lingue ſirupus uiol'. uel nenu
farinus uel papaueris cú aq̃ ordei aut fontꝭ. et
iſte potus ualet loco cibi qñ uirtuſ é fortis. ſi eét
debilis pót uti brodio pulli parui decocti in aq̃
fontis cú lactucis aut ſcibuſ frigidis ſine ſale co
q̃tur uſqꝫ ad oſſiú ſeparationé. pót etiaꝫ uti pti
ſana ordei ⁊ faria tritici preparata cú lacte ami
gdalarú ⁊ ſpinachiis: ⁊ pót uti paſſulis múdatꝭ
amigdal' cucurbitis iuiubis uiol': ⁊ pane loto
cum aq̃ ſeu uino aquoſo debili. ſed í matẽia fri
gida pót potus eé aqua mellis uel aqua multú
zuccarata. de cibis ptiſana ⁊ ſilia. Al.

Cúqꝫ ſcreare ceperit decoctóꝫ quá í. c.
de reumatiſmo noiauimꝰ quotidie ſumat
ante aquá ordei bibat dóec ſanetꝛ. Si aút
febris ⁊ acuitas perſeuerét ⁊ eger in excre
atione difficultaté patiatꝛ detꝛ decoctó quá
in. c. de aſmate noiauimꝰ: qð ſilr é faciédú
cú ſaniei fit excreatio. Qð ſi in principio
paſſionis ꝙ excreatur nigrú: aut velud ci
trinú apparet ⁊ ſic permanſerit ⁊ fe. non
quieuerit nec calor uſqꝫ í dieꝫ. vii. timoro
ſum é ⁊ ſi cú hoc toto aeris attractó nó al
leuiatur ⁊ í pectore affuerit oregmó: aut í
maxillis rubedo ⁊ in oculis labor eſt mor
ti ꝓpinquus. Sil.

Ponit curam qñ patiés incipit ſcreare ⁊ eſt
egritudo in augmento: ⁊ diuiditur in duas ſm
ꝙ duo pöit remedia. ſecúda ibi. Si aút. De
pria dicit ꝙ cú inceperit ſcreare dꝫ quotidie ſu
mere decoctioné quá diximus in. c. de catarro
anteq̃ꝫ aquá ordei bibat: quia múdificat pectꝰ
De ſecúda dicit ꝙ ſi fe. ⁊ acuitas perſeuerauе
rint: ⁊ eger patiatur difficultaté in ſcreatu debꝫ
dari decoctó quá diximꝰ. c. de aſmate: ⁊ idé é fa
ciendú cuꝫ eſt excreatio ſaniei. rõ qnia talis ab
ſtergit ⁊ pectꝰ múdificat. Qð ſi in principio.

Hic docet ꝓnoſticarſii in pleureſi dicens ꝙ
in principio paſſionis illð qð ſcreatur apparue
rit nigꝝ ⁊ citrinú ⁊ ſic cótinuauerit ⁊ nó quiue
rit febris uſqꝫ ad dié. ſeptimú é ſuſpicanduꝫ de
malo. Secúdo dicit ꝙ ſi cú hoc toto non fiat al
leuiatio in attractõe aeris in pectore ⁊ fuerit ſo
nus qui dꝛ oregmó: ⁊ in maxillis rubedo: ⁊ in
oculis liuor é ꝓximus morti. Rõ primi quia ſi
gnú eſt ꝙ ſit ex malitia materie ⁊ ſignificatur de
bilitas ṽtutis ſuccúbentis: ⁊ ſic uerificatur ſe
cundum dictum. Al.

Si aút exteriꝰ í latere apparuerit rube
do aut apoſtematio ⁊ cú ꝓmitꝛ locꝰ dolet
ponatꝛ deſup vétoſa aut empl'm ex ſinapi
⁊ ficubꝰ ⁊ dimittantꝛ ibi donec locus vlce
retur. De his uero q̃ ex errore ſtolidoꝝ ad
augumentú nocuméti accidút hác egritu
diné patientibus é cú dolor ſentitꝛ í princi
pio ſub coſtis exiſtimát groſſaꝫ fore uéto
ſitaté: ideoqꝫ electuariú diamuſcú aut eis
ſilia egro tribuút. eúqꝫ íterficiút. Hec paſ
ſio uocatur birſen cuiꝰ cã é apa qð oritꝛ íte
rius ex coſtis ipocódiorú. Silla.

Ponit cura pleureſis non uere: ⁊ diuiditur í
duas Primo facit hoc. ſecundo ponit errorem
quorundá. ſecúda ibi de hiſ uero. De prima
dicit ꝙ ſi apparuerit in latere exterius rubedo:
aut apoſtematio ⁊ cú locus ꝓmitur dolet: ſignú
é ꝙ é pleureſis nó uera facta ex materia conten
ta in coſtis extra. Secundo vult ꝙ pro cura de
bet ſuperponi ventoſa. rõ qꝛ attrahit materiam
ad extra plus. Tertio vult ꝙ etiá cópetit empl'ꝫ
ex ſinapi ⁊ ficubꝰ ⁊ dimittatur donec locus veſi
cetur. rõ quia tunc materia exibit. Notádú
ꝙ in tali nullo mõ ꝯpetút repercuſſiua. rõ quia
repercuteretur materia ad intra ad loca mobi
lia imo nec in pleureſi vera cópetunt: ⁊ ſi illud
eét maxie eét in principio principiante. ſi qſ pñs
eét ⁊ deus dediſſet talé gratiá ꝙ principiú prin
cipians cognoſceretur ⁊ ꝙ portaret in manu ul'
in burſa medicinã repercuſſiuá: ſed nó uidetur
qñ talia pñt ꝯcurrere: ió mirandú quõ bonus
eben meſue dormiuerit. Notanduꝫ ꝙ í pleu
reſi uera non competunt maturatiua niſi quan
do egritudo prolongatur et non uidemus aliaꝫ
uiam: quia ſanies eſt periculoſa. De his vo.

Ponit errorem quorundam dicens ꝙ qdaꝫ
ſtolidi medici in cura huius paſſionis errabát
ꝙ cú dolor ſentiebatur ſub coſtis í pñcipio egri
tudinis exiſtimabát groſſam fore uétoſitatem.
unde dabant electuarium diamuſcum ⁊ ſibi ſi
milia calida: et ſic augebant nocumentuꝫ: ⁊

egrũ interficiebant, ratio patet. **Hec paſſio.**
Oſtẽdit denoiationẽ huius paſſionis dicẽs ꝙ
hec paſſio vocatur birſen: cuiuſ cã ẽ apã qꝺ ori
tur interiꝰ in coſtis ypocũdriorũ: unde ſicut xir
ſen dr̃ apã pãniculoꝝ cerebri: ita birſen dr̃ apã
pãniculorum pectoris.

De perypneumonia. Sillanus.

Jrca rubricã ẽ no. ꝙ perypneumo
nia ẽ apã pulmõis. Scd̃o nota ꝙ
perypneumonia põt termiari quin
qꝫ modis. Prio p reſolutõnẽ iſen
ſibilẽ. Secũdo per euacuationẽ ſenſibilez ut
per ſputũ ⁊ hoc ẽ ut plurimũ. Tertio per ꝯuerſi
onẽ eius i ſaniẽ: ⁊ talis ẽ piculoſa: qꝛ cũ rũpitur
apã ſiunt ptiſici. Quarto ad ſoliroſim ut cuꝫ re
ſoluitur ſbtile ⁊ remanet groſſuꝫ. Quĩto p trãſ
miſſionẽ materie ad aliũ locũ. Tertõ notãdũ
ꝙ pipneumonia qñqꝫ eſt egritudo per ſe: aliqñ
eſt ſequens aliã egritudinẽ ut pleureſim ⁊ fluxũ
catarri. Quarto notãdũ ꝙ cã pypneumõie
põt eẽ quilibet hũor: ſed ſicut pleureſis ut pluri
mũ fit de colera ita pypneumonia ut plꝰimũ fit
de phl'ate ⁊ hoc phl'a uel fluit ad pulmonẽ per
uenas uel diſtillat a capite. Quĩto notãdum
ꝙ ſigna pypneumonie quando ẽ egritudo p ſe:
⁊ fiat a materia calida ſunt febris ꝯtinua acutiſ
ſima. rõ ꝓpter ꝓpinquitatẽ materie putreſcentꝭ
ad cor ⁊ caliditatẽ materie: ⁊ pulſus ẽ undoſus:
qꝛ apã eſt in mẽbro molli colligente de matẽia
multũ ſbtili. vnde pulſus ẽ plenꝰ ⁊ undoſus: dif
ficultas anhelitus cũ ſuffocatõe ita ut uideatur
iſirmo ꝙ pereat ꝑ nimia ſuffocatõe. rõ pꝫ. quia
ꝓpter apã opilãtur uie pulmonis qbꝰ attrahi
tur aer ad euentandũ caliditatẽ cordiſ: rubedo
maxia in maxill': qꝛ a pulmõe eleuãtur uapoꝛis
retinẽtes colorẽ pulmonis q cõicatur põis ma
xillarũ: dolor in anteriori parte pectoris ⁊ i me
dio duarũ ſpatularꝫ ⁊ talis ẽ aggrauatiuus rõe
pãniculi ſuſpẽdẽtis qꝛ pulmo ẽ mẽbꝝ inſenſibi
le de ſe. rõ patet: qꝛ pulmo ꝯtinetur in medio pe
ctoris ⁊ in oĩ pypneumonia ẽ matera aggrauãſ
⁊ tuſſis multa: qꝛ in pectore ẽ mala materia que
deciditur a mẽbro ſpõgioſo in quo continetur
multus aer ⁊ miſcetur cũ illo uria rubea ꝓpter
fe. ⁊ materiã: aſperitas ligue cũ nigredine: quia
eleuãtur multi uapores ⁊ continẽtur in lingua ⁊
adurũtur: ⁊ ſic fit nigredo i ligua. Signa eiꝰ
qui fit a materia frigida ſũt ꝯſtrictio anhelitus
cũ ſonitu in pectore abſqꝫ aliquo dolore ſenſibi
li: lingua ẽ multotiens abſqꝫ nigredine. Jn pri
cipio pulſus ẽ mollis ⁊ rarus. rõ ſignorum pꝫ.
Signa qñ pypneumonia ſeqtur aliã egritu
dinẽ ſunt ſigna dicta q̃ apparere incipiunt poſt
egritudinem precedentẽ. Almanſor.

Um homini ſuperuenerit fe. ⁊ in
anhelitu tãtam patiꝛ cõſtrictõnẽ
vt ſe prefocari putet ⁊ in maxillis
ita vehemẽs ſit rubedo ut ticte videantur
⁊ anterior pars pectoris dolet ⁊ tuſſis ad
eſt ⁊ qꝺ cũ ſcreatõe emittiꝛ exiſtit ſpũoſũ
⁊ i pectore ſentitur grauitas ſine puctõne
⁊ ſine calore cui oĩa hec accidũt acutum i
pulmõe patitur apoſtema ⁊ vocatur hec
paſſio pypneumonia. Jn principio igiꝛ
curatõis eiꝰ baſilica ẽ minuẽda. deide eger
ex his qbꝰ medicaꝛ pleureſ ẽ curãdꝰ. Sil.
Determinat de pypneumonia: ⁊ diuiditur i
duas. Primo ponit ſigna. ſecundo curã. ſecun
da ibi. Jn ꝓncipio. De pria dicit ꝙ adhuc
ſunt iſta ſigna. Primũ ꝙ eſt febris. Secũdũ ꝙ
ẽ conſtrictio anhelitus ut putet ſe ſuffocari. Ter
tiũ in maxillis uehemẽs rubedo ⁊ uideãtur tin
cte. Quartũ dolor pectoris in parte anteriori.
Quintũ tuſſis. Sextuꝫ quod emittitur per ſcre
atũ ẽ ſpũoſum. Septimũ in pectore ẽ grauitas
ſine pũctione ⁊ ſine calore, cũ apparẽt hec ſigna
oĩa: ſignũ eſt ꝙ patitur acutũ apoſtema ⁊ uoca
tur pypneumonia. Rõ ſignoꝝ patet ex dictis.
Jn ꝓncipio. Ponit curã dicẽs ꝙ in princi
pio debꝫ fieri phlebotomia ⁊ cephalica. Rõ qꝛ
ꝓhibet fluxũ ad locũ. ſecũdo dicit ꝙ poſt phle
bothomiã eger debet euacuari cum his cũ qui
bus curatur pleureſis. Rõ quia fiunt a ſimili
loco: quaſi ex conſimili materia. ideoqꝫ recurra
tur illic. ſ. ad. c. precedens. ⁊ ita fit in cibis ⁊ po
tibus ſicut dictum eſt ibi.

De ſanguinis ꝓiectõe cũ ſputo ⁊ ſine vomitu ⁊ ſine raſcatõe. Sil.

Jrca rubricã ẽ notandũ ꝙ exitꝰ ſan
guinis ab ore põt prouenire a pluri
bus locis. Primo a cerebro per ui
am ſtillicidii ⁊ maxie illis qui ſũt ſo
liti pati fluxũ ſanguinis nariũ. ſecundo a gingi
uis. Tertio a palato. Quarto a gutture. Quin
to a trachea arteria. Sexto a pulmone. Septi
mo a pectore. Octauo a ſtõacho ⁊ ab aliis mẽ
bris iferioribus ut ab epate ſplene ⁊ matrice.
Secũdo notandũ ꝙ ſigna diſtictiua quãdo ꝓ
uenit a dictis locis ſunt quãdo a cerebro eſt do
lor ⁊ grauitaſ capitis ⁊ conſueuit exire per naris
Signa diſtictiua qñ a gingiuis ſunt qꝛ gingi
ue ſunt ſanguinolente uel ulcerate: ⁊ cũ fricãtur
ſanguificãtur ⁊ ꝙ aduenit abſqꝫ raſcatõne ⁊ tuſ
ſi ⁊ ſilibus. Signa qñ a palatu ſunt qꝛ uẽit

cū modica raſcatione ⁊ modica tuſſi ⁊ ꝙ ſāguiſ ē clarus ⁊ ſpumoſus ⁊ ſine dolore ⁊ in maxillis apparet alteratio coloris ad rubedinē. Signa qn̄ a pectore ſunt q: uenit cū magna tuſſi ⁊ magno dolore ⁊ ſanguis eſt plenus groſſus ⁊ non ſic ſpumoſus. Signa qn̄ a ſtō uł ab aliis mēbris inferioribus ſunt q: uenit cuȝ uomitu ⁊ dolore loci uel mēbri uel ex retentiōe alicuius euacuatōis cōſueti: ut ſanguis mēſtrui uel emorroidał. Signa qn̄ ꝓuenit ex ruptura uene: quia uenit cū magna quātitate. ſi uenit ex excoriatōe cū parua. Tertio notandū de ſignis ꝓnoſticis. Si ſputū apparet ſub rubeū in pleureſi uł pipneumonia bonū. Omne ſputū ſanguis cuȝ tuſſi qđ diu durat ducit ad ptiſim. Sputum ſāguinis qđ ſubito uenit ſi uadit ad cor cito interficit ꝓpter nimiā ſuā euacuatōnē. Omne ſputū ſanguis ex excoriatione uix aut nunq̄ȝ curatur. Sputū ex parte fiſtularū ꝓueniens frequēter reiteratur pī. Sanguiſ qn̄ uenit cum uomitu ſit notabił quātitatis ⁊ cū fe. fuerit mortale ē ⁊c̄.

Almanſor.

Um ſanguis cū raſcatōne aut paruo ſonitu q fit ſine tuſſi egreditur n̄ ē egro inde timendū. poterit .n. ſanari gargarizando ea q̄ i.c. de ſinantia noiauimus ⁊ regimē ſubtiliando. Silla.

Hic determinat de exitu ſanguis ab ore ⁊ diuiditur in tres. Primo determinat de ſputo ſāguis cum raſcatōe. Scđo cū exitu ſāguis cum uomitu. Tertio de exitu ſanguis cū tuſſi. Scđa ibi. **Cū vomitu.** Tertia ibi. **Qđ ſi.** Prima in duas. Primo docet ꝓnoſticari ex tali ſputo ſanguis cū raſcatōe. Scđo ponit curā. Scđa ibi. **Poterit eni.** De prima dicit ꝙ cū ſanguis exit cū raſcatōe: aut paruo ſono qui fit ſine tuſſi non ē timendū ex eo. Rō q: ſignū ē ꝙ fit a ptibus ꝓpinquis: ut a gula trachea arteria ⁊ palato: unde medicia ꝯſolidatiua poterit faciliter applicari. **Poterit eni** Ponit curaȝ dicens ꝙ ſputuȝ ſanguinis dentiū poterit curari gargarizando ea que diximus in .c. de ſqnātia. Rō q: talia medicamina ꝯſtringunt ⁊ ꝓhibent fluxū ſanguinis ꝓ hiis recuratur illic. Secundo dicit ꝙ curatur ſubtiliando regimē. Ratio quia natura redditur potens ad retinenduȝ fluxum ſanguinis. Almanſor

Cū uomitu quoq̄ȝ ſi exit ſanguis n̄ magnū affert timorem. Sillanus.

Ponit curā uomitus ſanguis: ⁊ diuiditur i duas. Primo docet ꝓnoſticari. Scđo pōit curā. Scđa ibi. **Curaƭ nāq̄ȝ.** De prima dicit ꝙ ſi ſanguis p uomitū egrediatur nō ē mł'tum timendū. Notandū ꝙ uomitus ſanguiſ cauſatur dupliciter. Primo ex ſupfluitate ſanguis Scđo rōne male qualitatis ſanguis ⁊ tunc ſi venit ante ſigna digōnis ⁊ in die criſis non ē timēdum. Ad propoſitum Raſis loquitur de prio uel de ultimo. Almanſor.

Curaƭ nāq̄ȝ hec phlebotomādo. Sill.

Ponit curā ⁊ diuiditur in duas. Primo facit hoc. Scđo oſtendit in qbus non eſt operandū Scđa ibi. **Quibus aūt.** Prima in duas. Primo ponit curā p phlebotomiā. Scđo oſtēdit curā p aſſumptioneȝ per os. Secunda ibi. **Et ſi comederit.** De pma dicit ꝙ ſi fiat phlebotomia talis fluxus curatur. Rō q: per phlebotomiā ſanguis diuertitur ab illo loco ⁊ operatur per aliū locū. Ad idē ualent uentoſe poſite in naribus. Ad idē ꝓuocatio emorroidarum uel menſtruorum. Al.

Et ſi comederit ſtiptica ſicut ſumach ⁊ ſuccū vue acerbe. In potu ꝑterea ſumat ex boli armeni gūmi arabici balauſtie ſanguinis draconis thuris oium an̄. partibuſ equalibus deƭ ex eo. ʒ. iii. cū rob ſimplici de citoniis. Quibus aūt ſolet accidere ſanguis exitus cū īterpollatōne ex quo nullū ſentit nocumētū iōq̄ȝ ſic ē dimittēdꝰ. Sill.

Pōit curā per aſſumpta per os: ⁊ diuiditur in duas ſm ꝙ duo ponit remedia. Scđo ibi **In potu.** De prima dicit ꝙ talis uomitus ſanguis curatur comedendo ſtiptica qualia ſūt ſumach ⁊ ſuccus vue acerbe. Rō pȝ. Notādū ꝙ cibus ꝯueniens ē farina tritici amidū faba fracta lētes cicera fracta rizum coſtus recēſ panis azimus pdices turtures colūbi. De fructibꝰ utatur ſtipticis quales ſūt neſple ſorbe citonia pruna corna pira. **In potu.** Ponit ſcđȝ remediū dicens ꝙ in potu dȝ ſumi boli ar. gūmi arabici balauſtie ſanguis draconis thuris oibus ptibus equales dētur .ʒ. iii. cum rob de citoniis. Rō pȝ. Ad idē lac coctū cū lapidibus fluuialibus. Ad idē aqua pluuialis ubi ferrum ignitū fuerit extinctū. Ad idē uinū groſſuȝ. Ad idē bibat ſepe ſyrupū de papauere cū aqua decoctionis ſeis citoniorū uel mirtillorum. **Quibus aūt.** Oſtendit in quibus non ē operandū dicēs ꝙ in aliquibus ſolet accidere exitꝰ cuȝ īterpollatiōe ex quo ſeqtur alleuiatio ⁊ n̄ nocet ⁊ i talibus non ē operandū ⁊c̄. Al.

Quod ſi cum tuſſi ſuperueniat ſanguis egreſſio eſt timoroſum. Sillanus.

Determinat de exitu ſangis cum tuſſi ⁊ diui

ditur in duas. Primo docet pronoſticari. Se
cundo ponit curá. Scđa ibi. Et tamen. De
prima dicit ꝙ ſi cũ tuſſi egrediatur ſignum eſt
ſuſpectũ. rõ q2 ſignũ é ꝙ ꝓuenit a partibus di
ſtantibꝰ ut a pulmone uel pectore: unde timor đ
ptiſi. Ité q2 remedia ñ pñt ſic attingere ad locũ
Almanſor.

Eſt tñ incipiendũ i curatõe egri cũ phle
botomia baſilica. Deide ex trociſis iſtis in
potu é tribuendũ. Qui. ℞. thuris ſáguis
draconis amboꝝ añ. ʒ. iii. ꝛ tertiá karabe
ʒ. v. ematitis terre ſigillate amboꝝ añ. ʒ. x.
aluminis. ʒ. ii. ꝛ. ʃ. balauſtie. ʒ. iii. opil. ʒ. ii
xauetſeni. ʒ. ii. ex his oibus fiant trociſci. x
de qbus quotidie vnus i potu ſumaſ cum
ſucco ozimi maioriſ aut portulace ꝛ ſi egri
tudo vehemẽs fuerit alius circa nocté dá
dus é. Adiutoriorũ quoq3 ac coxaꝝ parteſ
ſuperiores ſunt ligande ꝛ extremitates fri
cande. pectus ét ꝑcipue ſi fuerit in eo locꝰ
dolẽs ex ꝑdictis trociſcis ex aq̃ ꝛ aceto epi
thieſ. Eius ꝑterea cibaria ſuccũ vue acer
be ꝛ ſumach ꝛ eis ſilʼia admixta habeat.
Et patiés ſupinus iacens de terra ſigillata
aliqd poſt aliq paulati comedat. Silla.

Ponit curá ꝛ diuiditur in duas. Primo po
nit curá per phlebotomiá. Scđo per alia loca
lia. ſa ibi. Deinde ex trociſis. De prima di
cit ꝙ in cura é incipiendũ faciédo phlebotomiá
ex baſilica. rõ q2 ꝓpter phlebotomiã ſanguis
diuertitur a ptibꝰ pectoris. Ad idé fiat phle
botomia de ſaluatella. Ad idé uentoſe poſi
te i natibus. Ad idé phlebotomia de ſaphe
na. Deinde ex trociſis Ponit curá per
alia localia ꝛ diuiditur in qnq3 ſm ꝙ qnq3 po
nit remedia localia: partes patent. De ꝑma
parte dicit ꝙ in potu tribuendũ eſt de iſtis tro
ciſcis. ℞. thuris ſanguis draconis amboꝝ añ.
ʒ. iii. ꝛ tertiá karabe. ʒ. v. emathitis terre ſigilla
te añ. ʒ. x. aluminis. ʒ. ii. ʃ. balauſtie. ʒ. iii. opii. ʒ
ii. xauedſemi. i. reubarbari. ʒ. ii. ex oibus iſtis fi
ant trociſci. x. de qbus quotidie unus i potu ſu
matur cum ſucco portulace. Subdit ꝙ ſi egritu
do é fortis alius trociſcus é dádus circa nocté

Ad idé trociſci de karabe: trociſci de terra ſi
gillata. Ad idé. ℞. mumie maſticis boli ar.
ſanguis draconis añ ʒ. ʃ. terátur ꝛ ꝯficiantur:
cũ ſucco ſolatri uel plantaginis. fiant trociſci. ʒ.
unius cũ ſucco portulace. Ad idé. ℞. conſer
ue roſ. uiolʼ. añ. ℥. i. triaſádali q̃rt. i. coralli ru.
ſeis portulace ſeis plantaginis añ. ʒ. ii. conficiá
tur ad inuicé cũ aqua roſ. fiat electuarium. Ad
idé. ℞. pulueris diadragaganti frigidi. ℥. ʃ. ka
rabe coralli ru. lapidis emathitis boli ar. añ. ʒ
ʃ. ſanguis dracóis gũmi arabici añ. ʒ. i. ſeiſ plá
taginis ſempuiue añ. ʒ. ʃ. maſticis olibani añ.
ğ. iii. carniũ uuaꝝ paſſaꝝ bene pinguiũ. ℥. i. aq̃
roſ. aq̃ portulace añ. ℥. i. zuccari al. q. ſufficit fi
at electuariũ. Ad idé puluis lapidis emathi
tis diſtemperatus cũ ſucco portulace paulatim
tranſglutiatur. Ad idé. ℞. granoꝝ mirthi
ſeis plantaginis ſbtiliter pulueri3ati añ. ʒ. i. mi
ſce cũ aqua portulace ꝛ paulati tranſglutiatur.

Ad idé pulu:s terre ſigilʼ. Ad idem pulʼiſ
boli ar. Ad idem cauda equina. Ad ide3
ſemé mirtilloꝝ. Ad idem ſirupus papaueriſ
uel de iuiubis uel mirtilloꝝ cum aqua decoctõ
nis ſeis citonioꝝ uel mirtilloꝝ. Ad idem ua
let maſticatio portulace ꝛ ſuccus ꝛ corpus ꝛ ſe
men ꝛ ſũ expertus quod ualet a ꝓprietate.
Ad idem ſuccus plantaginis potatus cũ modi
co opii ꝛ é ultimũ remediũ. Adiutoriorũ.
Ponit ſm locale dicens ꝙ partes brachiorum
ꝛ coxarũ ſuperiores ſũt ligáde ꝛ extremitateſ fri
cande. rõ q2 ex his diuertitur ſanguis ad ꝯtra
rium rõe doloris. Pectus ét. Ponit ter
tiũ locale dicens ꝙ pectus d3 ephitimari ex tro
ciſcis ꝑdictis cũ aceto ꝛ aqua. rõ q2 conſtrigũt
ꝛ ꝓhibent fluxũ. Ad idé. ℞. olei roſ. olei mir
tillini olei amigdalarũ dulciũ añ. ℥. i. ſucci cito
nioꝝ. ℥. i. cere. q. ſufficit fiat ungtñ. Ad idé. ℞
pulueré thuris cũ albumine oui ꝛ ſuppone.
Notandũ ꝙ licet ꝑdicti trociſci ualeant ex par
te ſanguis nocét aũt ex parte tuſſis. q2 conſtrin
gunt: ꝛ in hoc errant ponétes ab extra pure ſti
ptica: ió conuenit unguentũ dictum. Eius pre
terea: Ponit curá per alia localia dicens ꝙ
cu3 cibariis d3 miſceri ſumach ꝛ ſuccꝰ uue acer
be. rõ p3. Ad idé terra ſigillata in cibis ſum
pta ꝛc. Et patiens. Ponit curá per aliud loca
le dicens ꝙ patiens iacens ſupinus d3 paulati
ſumere de terra ſigillata. q2 ſtiptica ꝯſolidant
partem a qua fluit ſan. Ad idem ualent pillule
iſte poſite ſub lingua. ℞. dragaganti ſeis por
lace modicũ aſſati gũmi arabici añ. ℥. ʃ. lapidiſ
emathitis anthere boli ar. terre ſigilʼ. karabe
coralli ru. añ. ʒ. i. mucillaginis pſilii. ʒ. i. ʃ. pulue
ri3anda pulueri3étur ſubtiliter miſce oia cũ aq̃
portulace ꝛ mucillagine pſilii. ʒ. i. fiant pillule ꝯ
preſſe ad quantitaté fabe. Ad idem fiant pillule
ex puluere boli ar. gũmi arabici ꝛ ꝑcidii cu3 aq̃
ordei in infuſſione dragaganti teneantur ſub li
gua ut diſſoluit tráſglutiatur ꝛ tráſeant ad ſpu
malia. Notandum ꝙ ſi uena conſolidata

remaneat ſanguis in cõcauitate pectoriſ ꝯpetũt mundificat ⁊ inter oĩa triacha antiqua ualet cũ aqua decoctiõis ligritie ⁊ capill'.ueneriſ. Secundo notandũ qđ in exitu ſanguis a pectore: ꝯpetit q: modica locutio.uitet balneũ ⁊ exercitium ſalſa acuta ⁊ acetoſa.Rõ pꝫ.

De ptiſi. Sillanus.

Jrca rubricá eſt notandũ ꝙ ptiſis eſt ulcus pulmonis cũ cõſumptõe totius corporis.Scđo notandũ ꝙ cá huius paſſionis ſunt oĩa que ulcerant pulmoné ⁊ una cá põt eé materia reumatica decurrens a capite ſiue fuerit ſanguinea ſiue acuta colerica ſiue phlegmatica ſalſa corroſiua::unde ſicut guta cauat lapidé ſua frequentatõe ſiue frequẽtia:ita ſtillicidũ reumaticũ pulmoné ulcerat. Scđa cá põt eſſe apã oris cũ rumpitur ⁊ uadit ad pectus ⁊ nõ mundificatur.Tertia cá pñt eſſe paſſiones que ſunt iuxta clibanũ pectoris ⁊ nõ mundificantur bene ſicut eſt in pleureſ piplemonia ſputũ ſangis ⁊ ſanies in pectore aggregata:ut i empimate.Quarta cá põt eé retẽtio menſtruorũ ⁊ emoroidarũ ⁊ uapor corruptus aſcendẽs ad pulmoné.Quinta cá põt eé nimia caliditas exterior ⁊ frigiditas rumpens uenas aer uẽtus ⁊ longa mora in cauernis mineraliũ ⁊ iuxta fornaces ubi funduntur metalla ⁊ opari cũ argento uiuo ⁊ ſilĩa que ſtringunt pectus ⁊ pulmoné ledũ:ſicut aer autũpnalis caſus ⁊ percuſſio.

Tertio notandũ ꝙ ſignoꝝ quedá ſignificant ꝑparationé ⁊ diſpoſitioné ad ptiſim ⁊ pñt dici ſigñ ꝓnoſticantia ptiſim.quedam ſignificant ptiſim actu ⁊ dicuntur demonſtratiua. Sigñ ſignificantia ꝑparationé ad ptiſim ſunt habere collũ longũ eminentiam epigloti humeros eleuatos pectus ſtrictũ ⁊ debile cerebrũ reumatizãs actu. Signa uero que ſignificant ptiſim actu: ſunt fe.ethica lẽta:laborant ⁊ aggrauantur magis poſt cibũ.tuſſis ⁊ difficultas anhelitus rubedo maxillaꝝ:ſputũ ſanioſuſ:pulſus ſubtilis ⁊ ſtrictus:Urina ſubtilis non multũ tincta oleaginea ⁊ ꝓpe morté apparet curuitas unguium caſus capilloꝝ:fluxus uentris ⁊ retentio ſputi. Ratio ſignoꝝ quia in ptiſi pulmo é ulceratus: unde nõ põt debite euentare caloré cordis: unde calefactũ eé ponitur in corde ⁊ in oĩbus mébris:⁊ tale é ethica cũ conſumptione corporis. Uerificatur ſm q: in ptiſi eſt fe.ethica.ſi in tali ſemp ſentitur calefactio ⁊ aggrauatio pꝰ cibum ⁊ hoc é q: oĩs arida caliditas cũ irroratur pni cioré oſtendit caliditaté.Uerificatur tertiũ q: i ptiſi é materia nociua i pectore que facit tuſſim ⁊ q: ꝓhibet attractioné aeris facit difficultatẽ in anhelitu.Uerificatur quartũ:q: in ptiſi é ulcus in pulmone unde a pulmone eleuantur mali uapores ad maxillas hñtes colores pulmõis Uerificatur gntũ:q: in ptiſi é ſanies in pulmõe que expulſa facit ſputũ ſanioſũ.Uerificatur ſextũ:q: in ptiſi é debilitas uirtutis:⁊ ſic fit pulſus ſubtilis ⁊ priuatio humiditatis naturalis ⁊ ſic fit ſtrictus pulſus.Uerificatur ſeptimũ:quia in ptiſi é cõſumptio totius corporis:ideo urĩa ſbtilis é ⁊ non multũ tincta:q: pauca colera admiſcetur ꝓpter debilitaté expulſiue ⁊ priuationẽ digõis contingenté ex debilitate uirtutis apparet ẽt oleaginea ex liquefactõe pinguedis membroꝝ que cũ liquefit currit ad epar ⁊ cum urina miſcetur.Uerificatur octauũ ꝓpe morté ⁊ é curuitas unguium ⁊ ſic incuruantur ⁊ ſic caſus capilloꝝ ꝓpter conſumptioné humiditatiſ naturalis:unde radices piloꝝ non pñt conſeruari : fit fluxus uentris ꝓpter multaꝫ uirtutis digeſtiue debilitaté uel naturalis ⁊ retentio ſputi pp ultimá debilitaté uirtutis expulſiue. Sed notandũ circa gntum ſignũ ſumptum a ſputo ꝙ eſt experimentũ ad cognoſcendũ utrum ſputum é ſanioſũ é. Primo q: ſi prouiciatur ſuper carbones ⁊ fetet é ſanioſũ.ſcđo ꝓiiciatur i aq̃ i aliquo in uaſe:ſi deſcenderit ad fũdũ eſt ſanioſũ ⁊ iſta ſigna ſũt multũ notanda in actu practico ⁊ ego multotiẽs exptus ſum ⁊ uerũ inueni. Quarto notandũ de ſignis ꝓnoſticis.ptiſis antiqua nõ recipit curá. Prima cauſa é q: ulcus eſt iá fiſtulatũ ⁊ ꝓfundũ.Scđa cá eſt quia pulmo eſt in continuo motu.Tertia cá:q: ulcus non põt mũdificari cũ tuſſi:⁊ in tuſſi é fortis motus:ideo facit ad dilatationé ulcerũ.quarta cá eſt:quia ulcus eſt in profundo ⁊ uirtus medicinarum non poteſt attingere ⁊ ſi attingit hoc eſt cuꝫ modica uirtute.Quinta cauſa poteſt eé carentia rerum conuenientium:quia ſi medicamina ſint calida febris augumentabitur cum ſemp ethica cõcomittetur:⁊ ſi frigida non poterit penetrare ṽtus ſi ſint ſicca deſiccabitur corpus ⁊ conſumetur: cum ſicca ſint conſumptiua .ſi ſint humida oppilant ⁊ putreſiunt.Cauendũ tamen eſt in pronoſticatione ptiſicorum : q: loquendo moriuntur. Notandum etiá ꝙ ptiſis põt longo tpře palleari.ſ.in pueris ⁊ in ſenibus ⁊ pinguibus ⁊ carnoſis ⁊ ſpecialiter in mulieribus.Secundũ ſignum eſt quando ſputum ptiſici cadit ſup carbones ⁊ fetet ⁊ é caſus capillorum in curuatio unguium ꝓſtractio appetitus retentio ſputi fluxus uentris:tunc ptiſicus approximat morti ⁊ é

expeditus. Almanſor.

Um aliqs diminutionē pati vide
tur poſt tuſſim ex cronica paſſiōe
⁊ ſputo ſanguis aut ſaniei ꝓcedē
tē lac aſininū in potu tribuat. Quod ſi in
ueniri nō poterit caprinū cū pauco zucca
ro dandū eſt cum quo etiam panē ſepe co
medat. ipſumqꝫ quanto plus pōt loco aq̄
in potu ſumat. Uinū tn̄ ſubtile ⁊ tempera
tū aliqn̄ ē tribuendū. Nutrimētuꝫ quoqꝫ
egri ſit ex carnibus auiū ⁊ hedina. Eger
ꝓterea ante comeſtionē ⁊ poſt balneuꝫ in
grediatur qꝺ nō ſit calidū ſed tepidū ⁊ in
ſemicupio morā faciat. Sillanus.

Hic determinat de ptiſi: ⁊ diuidit i duas. pri
mo ponit curā per ipſuꝫ lac. Scꝺo oſtendit qd
fiendū quando ex lacte febris generatur. ſcꝺa
ibi. Qꝺ ſi lac. Prima i duas. Primo fa
cit quod dictū ē. Scꝺo ponit canonē obſeruan̄
ſcꝺa ibi. Sūmo opere. Prima in duas
primo pōit curā per dietā. ſcꝺo p balneū. ſcꝺa
ibi. Eger prima in duas. Primo ponit curaꝫ
per lac aſininū. ſcꝺo per uinum. Tertio p cibū.
ſecunda. ibi. Uinū tn̄. Tertia ibi. Nutri
mentū. De prima dicit ꝙ cum aliqs habue
rit conſumptōm carnis ꝓuenientē ex tuſſi cro
nica cū ſputo ſanguinis. aut ſaniei ſuple hoc ſi
gnū ē ptiſis. in potu dꝫ dari lac aſininū. ſecūdo
dicit ꝙ ſi lac aſininū non reperitur ē dandū ca
prinū cū pauco zuccaro cū quo ēt pōt comedē
ſepe panē. Tertio dicit ꝙ ipſū debet ſumi in po
tu loco aque quantū pluſ poſſibile eſt. De ſecū
da parte principali dicit ꝙ uinū ſubtile ⁊ tempe
ratū aliqn̄ in potu ē tribuendū. De tertia dicit
ꝙ nutrimentum egri debꝫ eē auium ⁊ hedorū.

Notandum ꝙ eoꝝ que ualent i cura ptiſico
rū: quedā ſunt que habent naturā cibi ⁊ pot⁹
quedā ſunt que habent naturā cibi ⁊ medicine:
queda ſunt que habent naturam medicine. Ea
que habent naturā cibi ⁊ potus ſunt tria. ſ. lac
uinū ⁊ ptiſana. Primo dicamus de lacte. In
ptiſi eni ſunt tria. ſ. ulcus ſanies ⁊ cōſumptio: ul
cus indiget conſolidatiuis: ſanies mundificati
uis: conſumptio nutrimentis reſumptiuis. nūc
autem ſūmus deus creauit omnia iſta in lacte:
In lacte eni ē pars ſeroſa per quaꝫ abſtergit ⁊
ibi ē pars caſealis per quā conſolidat: ⁊ ibi eſt
pars butroſa per quā nutrit ⁊ reſumit. Lac tn̄
mulieris magis conuenit. deinde aſinaꝝ: deide
lac caprinū ⁊ ſicut aīalia nutritis in locis altis:
⁊ ſiccis: ⁊ nutrimentuꝫ ſit ordeū bethonica feni
culus petroſilinū agrimonia: ⁊ aduertatis ꝙ ſi
ſit aſina nō ſit nimis larga nec nimis cōſtipata
nec nimis in ocio nec nimis i labore. Modus
autē aſſumendi ſit ab ubere: ⁊ ſi nō ſit poſſibile
habeatur ſcutella abluta aq̄ calida ⁊ ſit uacua
⁊ ſtet ſuper aliā ſcutellā plenā aqua calida ⁊ mk
geatur ⁊ ſorbeat ſtati. lac eni citiſſime corrumpi
tur: ⁊ ſi times corruptionē bulliatur ad ignem:
⁊ ponatur parū ſalis ⁊ mellis ⁊ ſorbeantur ⁊ ꝓ
iiciantur in lacte lapides igniti fluuialeſ: aut fer
rū ignitū: ⁊ conſideret medicus ꝙ bene digera
tur: ita ꝙ poſt conſumptōm nō ſenciat tortiōes
nec dolores nec eructuatiōes fumoſas: aut ace
toſas. quoniā ſicut cum digeritur facit magnuꝫ
iuuamentū: ita cum non digeritur facit magnū
nocumentū. ſciendum ē hic ꝙ i toto illo tēpore
quo lac ē in ſtō nō debet ſumi uinum: qm̄ uinuꝫ
facit coagulare lac i ſtō: unde tranſit in naturā
ueneni: ⁊ propter hoc uinum non datur pueris
purus. Cauendum eſt ēt a lacte quando eſt fe.
putrida. Secundum ꝙ hꝫ naturā potus ⁊ ci
bi ē uinum: qm̄ abſtergit mundificat ⁊ nutrit: ⁊
velociter conuertit in ſpūs ⁊ ſanguinē. ſit ergo
vinum album claꝝ nō nouum cum multa aqua
pluuiali. uitetur tn̄ ſi ſit fe. putrida ⁊ cum ſumi
tur lac ut dictū ē. Tertiū aūt ꝙ habet naturam
cibi et potus ē ptiſana ordei uel aqua ordei ipꝫ
eni abſtergit mundificat et nutrit ⁊ infrigidat.
⁊ poteſt dari oi hora ſeruata debita quantita
te. Ea autē que hn̄t uirtutē cibi ⁊ medicie ſūt
quattuor. ſ. zuccarum mel de roſ. cancri fluuia
les ficus ſicce ⁊ multi alii fructus. De melle itel
ligendum ē ꝙ abſtergit nutrit mūdificat ⁊ pene
trat: iō eſt uehiculum aliarū medicinarū q̄ ua
lent ad ſpūalia. Si autē eēt febris putrida: aut
calor fortis poſſet fieri idromel aquaticū. ſcꝺm
ē zuccarum roſ. antiquū ⁊ quidā nutriunt eos
cū tali ſolum ⁊ prolongant eos in uita: ⁊ hoc di
cit Auic. decia tertii. c. de etiſi: ⁊ ſi ꝓpter roſ. ac
ciderit aliqua conſtrictio. utatur ſyrupo facto
ꝺ iſopo: ⁊ ſi ꝓpter iſopū accidat calefactio uta
tur trociſcis de camphora ⁊ diadragagāto frigi
do. Tertium ē cancri fluuiales de quib⁹ no
tandum ꝙ ſunt medicina benedicta ut uolunt
oēs ſapientes. decoquātur ergo in aqua dulci
donec poſſint mundari ⁊ abiectis iterioribus ⁊
extremitatibus fortiſſime abluātur cum lixiuio
facto cū aqua cineris uitiū et poſt coquātur uſ
qꝫ ad perfectionē in aqua ordei ⁊ comedatur ſb
ſtantia et potetur aqua decoctōis. Quartū eſt
ficus ſicce et ſimiles fructus: ſicut pince phiſtici
uue paſſe munde ſebeſtē iuiube. Ea autē q̄
hn̄t naturā medicine. quedaꝫ ſunt ſimplices et

quedā ꝯpoſite. Simplices ſunt radix ireos ari
ſtologia capillus ueneris recēs iſopus orob⁹ ſe
mē bōbacis ſemē papaueris fenugrecū ⁊ ſiliā.
Sed ꝯpoſita ſunt diuerſa. Sirupuſ. primo. ℞
radicis ireos iſopi añ. ʒ. i. capill' ueneris recen
tis. ℳ. iii. quattuor ſeminū frigidoꝝ mūdato
rū ſeis endiuie ſeis ſcariole ſeis lactuce ſeminiſ
portulace ſeis coriandri ſeis papaueris al. ſeis
malue bombacis fenugreci orobi liqritie mun
de uuaꝝ paſſaꝝ ab arill' mundatarū. caricaruʒ
iuiube ſebeſtē phiſticoꝝ pinearū mundataruʒ
amigdalaꝝ excorticataꝝ ordei mundi añ. ʒ. ii.
decoquātur lento igne lignis ſiccis de iunipero
cū aqua dulci fontis ſine fumo addatur mell'.
roſ. lb. ſ. zuccari al. lb. ii. fiat ſyrupus ⁊ clarifi
cetur. Uideliʒ eni ptiſicis ethicis ⁊ cōſūpti ſ in
tuſſi ⁊ aſmate: qm̄ abſtergit mūdificat lenit nu
trit ⁊ cōſolidat ⁊ ad ſaniē ſpuēdā uirtutē fortifi
cat. Sapiens eni medicus pōt accipere unū
uel plura ex iſtis uel pōt facere ſirupū uel ell'uʒ
uel pillulas uel troci. uel empl'm iuxta cōueniē
tiā particulariū. Ad idē. ℞. radicis ireos. ℥
ii. capill' ueneris recentis iſopi añ. ℳ. i. ordei
mundi quart. i. ſ. quattuor ſe. frigidorū maiorū
⁊ minorū mundatorū ſeis malue biſmalue ſeis
fenugreci orobi iuiube ſebeſtē añ. ℥. ſ. liquiritie
raſe uuarū paſſarū mundatarū añ. ℥. i. mellis
electi quart. i. zuccari al. quart. iii fiat ſyrupus
ꝑfecte clarificatus cū aqua pluuiali ⁊ ſi in aqua
extinguatur ferrum ē bonū ⁊ fiat uſqʒ ad q̄rt.
v. Electuaria calida que mundificāt ⁊ abſter
gunt ſūt hec dyayris dyayſopus ⁊ dyapraſſiū
dyacalamentū dyaſqlla loch de ſqlla. Electua
ria fr̄a ſunt hec zuccarū roſ. zuccarū uiolatum
diadragagantum frigidū. Uel electuariū reſū
ptiuū diapenideō ſine ſpēbus calidiſ dyarodō
abbatis. ſil'iter trociſci de camphora. Cōpoſi
ta ſunt. ℞. zuccarū roſ. ueteriſ karabe marga
ritarū nō perforatarum oſſis de corde cerui ſā
guis draconis añ. ʒ. ſ. miſce ſumat mane ⁊ ſero
ad modū nucis. Ad idē bethonica data cuʒ
melle. Ad idē radicis ireos recentis iſuſe p
noctē in ſirupo roſ. ʒ. ii. diadragaganti frigidi
℥. i. candi penidiarū añ. q̄rt. ſ. zuccari al. lb. i.
fiat electuariū totū albū. Ad idē. ℞. carni
um teſtudinis nemorū bene preparatarū. ℥. i.
miſce. Ad idē. ℞. dyayris dyapeinidiō añ.
lb. ſ. Ad idē. ℞. conſerue roſ. rub. quart. ſ.
pulueris dragaganti frigidi. ʒ. v. pulmonis uul
pis. ℥. i. ſe. feni. pulueriʒati. ʒ. ſ. zuccari alb. q.
ſufficit miſce. Ab extra fiat empl'm. ℞. ſūmi
tatū aneti fenugreci orobi ſeminis lini ordei da
ctilorum pinguiū caricarū ariſtol'. ro. añ. ʒ. ii.
ꝯquaſſentur ⁊ bulliant in aqua: ſi ē calor fortis
miſce cuʒ oleo uiol'. ſi debilis cum anetino fiat
empl'm ⁊ extendatur ſupra pectus. Ad ideʒ
ualent unguenta reſumptiua dicta in. c. de ſpaſ
mo ⁊ alia que ꝯpetunt in ethicis ſicut unguētū
albū Gal'. ⁊ unguentū populeon. Nota de
cibis ptiſicorū carnes ſint uſualiū uolatiliuʒ ui
uentium in oratis arboribus ⁊ nō in aquis he
dine ⁊ uitulline lactantis carnes pullorū utatur
teſticulis uulpis ⁊ pulmone: qr mirabiliter con
ferunt. cibus de farina cocta cibuſ de colatura
furfurum de ſimula de farina ordei ⁊ farina fa
baꝝ lentiū. riʒo ſpelte cicerū auene ⁊ amidi con
ficiantur cum lacte amigdalarū: aut caprinarū
aut cum brodio pulli coquantur: ſm diuerſita
tem particularium ſecundū q̇ uolumus cōglu
tinare abſtergere uel nutrire. Interdum poteſt
uti ſpinachiis boragine feniculo petroſil'. lac
tuca portulaca melonibus ⁊ cucurbitis: ⁊ ſi nō
eēt febris putrida utatur ouis ſorbibilib⁹ ⁊ fru
ctibus dictis ſupra. Pānis ſit debite fermenta
tus cum debita quantitate ſal' bene coctus.
Eger preterea. Ponit curam per balneum
dicens q̇ eger ante comeſtionē ⁊ poſt comeſtio
nē debet ingredi balneū quod ſit tepidū ualet
ad humectandū ante cibū per uiam irroratōis
ſed poſt ualet: qr attrahit nutrimentum ad mē
bra. Secundo dicit q̇ in uaſe debet contrahere
moram quouſqʒ apparet inflationem uenaruʒ
fieri. Almanſor.

Sūmopere vero cauenduʒ ē ne uenter
ſoluat. Cui tñ ſi ſolitus fuerit ex h⁹ pulue
ris bibitione ſuccurrenduʒ ē. Qui. ℞. gū
mi arabici ſpodii boli armeni ſeis mirtini
omniū añ. ʒ. i. fiat ex eiſ puluis de quo in
die. ʒ. iii: cū ſirupo ð papauere al. aut rob
mirtino dent: huius quoqʒ pulueris bibi
tio oībus ventris cōſtrictione indigentib⁹
q tuſſim patiunt remediū affert cui pluri
mūqʒ addunt xilocaracte de ſiria ⁊ bdeli
um de mecha. Quod ſi lac egro febreʒ ge
nerauerit auferēdū ē ei lac ⁊ ptiſana quo
uſqʒ fe. recedat danda. deide lac ei denuo
tribuat ⁊ ſi febris iterū redierit remoto la
cte ptiſana eſt dāda. poſt cuius receſſionē
vt prius ad lac eſt redeundū. hoc aūt ſem
per eſt faciendū cum neceſſitaſ urget ⁊ uē
ter ſūme cauendū eſt ne ſoluatur. Silla.

Ponit canonē obſeruañ ⁊ diuiditur i duas
Primo facit hoc. Scdo docet ſuccurrer fluxui
uentris. Secunda ibi. Cui tñ. De prima

dicit ꝙ ualde ē cauendū ne fiat fluxus uentris:
De ſo docet ſuccurrere fluxui uentris: dicens
ꝙ ſi fiat fluxus uentris eſt dandū de hoc pulue
re. ℞. gūmi arabici ſpodii boli ar. ſeis mirti.
añ. ʒ. i. fiat ex eis puluis de quo omni die: ʒ. iii.
cū ſirupo de papauere al. cū rob de mirto den
tur. Subdit ꝙ aliquādo addatur xilocaratte:
de ſiria ⁊ bdelium de mecha. Rō patet. Qđ ſi
lac. Sſcđo oſtendit qd ſit fiendū qñ ex lacte ſit
febris. dicens ꝙ ſi lac generauerit feb. ptiſana
quouſqꝫ fe. ceſſauerit danda ē: ſcđo dicit ꝙ pꝰ
receſſum febris lac ē tribuendū ⁊ ſic ē faciendū
qñ neceſſitas urget. Tertio dicit ꝙ cuſtodiēduꝫ
eſt ualde ne fiat fluxus uentris. rō pꝫ. Notā
dū ē ꝙ licet in piplemonia rumpantur apa ⁊ ſit
ibi ſanies ⁊ ulcus non tñ ꝓpter hoc neceſſe ē pti
ſis ꝑ tanto: qꝛ i piplemonia apa ē magis i uela
mine pulmonis qꝫ i ſba ſui cū ulcus ñ ē magnū
⁊ cū hoc ſanieſ nō ē ꝓpter putrefactōnem i ſba
pulmonis: ſꝫ apatis. in ptiſi autē putreſcit parſ
ſbe pulmonis. Scđo notandū ꝙ raſ nō fecit
mentionē de empimate qđ eſt diſpoſitio ſatis ꝓ
pinqua ad ptiſim qđ empima ē ſanies i cōcaui
tate pectoris exñs. Tertio notandum ꝙ cau
ſa empimatis ē uel catarus deſcendēs a capite
ad concauitatē pectoris ⁊ ñ expellitur nec ꝑ tuſ
ſim mundificatur. uñ in ſaniē tranſmittatur. uł
qꝛ apa rumpitur ⁊ ad cōcauitatē pectoris fluit
materia ſicut in ſquinantia pleureſi uł piplemo
nia uel qꝛ humores fluunt a toto corpore ad cō
cauitatē pectoris. Quarto notandū ꝙ ſigna
empimatis ſunt fe. lenta: ſed plus de nocte quā
de die ſupcalefactio manuuꝫ ⁊ pedū. tuſſis cuꝫ
falſa quiete. Signa ad cognoſcendum in qua ꝑ
te ſit ſanies ſunt duo. Primuꝫ ꝙ ſi ſanies ſit in
parte dextra ⁊ iacet ſupra ſiniſtra parte maior
dolor ⁊ maius pondus ſentitur. Qđ ſi iacet ſu
per parte dextra nō pōt ire ad ſiniſtrā ideo i ta
li decubitu iacet ſuper pāniculū mediaſtinū di
uidentē pectus per mediuꝫ ⁊ ſic ſentitur maius
pondus qꝫ ecōtra. ſm ſignuꝫ itigatur filū i bo
lo ar. ⁊ circuncigatur pectori ⁊ ubi cicius exicca
bitur ibi erit ſāies ⁊ ſi i utroqꝫ latere fuerit utro
biqꝫ uerificātur ea q̄ dicta ſunt. ſigna ꝓnoſtica
Primum ſanies pꝰ ſputum ſanguis maluꝫ. ſꝫ
ſanies pectoris ſi ſit multa ⁊ uirtus fortis pote
rit expelli pars per tracheam ſiue per ſputū ꝑs
per uias occultas tranſit ad ſtōm ⁊ expellitur
per uomitum: pars tranſit ad epar ⁊ ſi ad cōca
uum epatis ad inteſtina expellitur. ſi uero ad
gibbum ad uias urine. ſi ſanies ſit multa ⁊ vtꝰ
debilis ſuffocat. uel quia materia uadit ad cor
uel ad uias anhelitus. Si materia fuerit pauca
⁊ vtus debilis mundificari pōt in. xl. diebus ⁊
ſi ultra maneat trāſit ad ptiſim. Tertiū ſignū ſi
materia ſanioſa ſit uiridiſ: aut nigra malū eſt ſi
expellitur cū laborioſa tuſſi ⁊ fe. nō ceſſat mole
ſtū ē. Quartū ſignū. ſi ſputū fuerit al. lene cum
modica tuſſi ⁊ alleuiatōe fe. ⁊ bōitate appetituſ
⁊ fortitudine vtutis ē ſignū ſalutis ꝯtrariū vo ē
ſignum mortis. Sciendū hic ꝙ ſanies in cō
cauitate pectoris exiſtens deludit medicū: qꝛ ut
plīm iudicantur ptiſici ⁊ icurabiles ⁊ ſanie mū
dificata euadūt qđ ē medico uituperiū. Conſi
derantur ergo p̄dicta ſuperius de ptiſi hec ſi
gnificantia. Quinto ē notandū ꝙ cura empia
tis ſatis ꝯuenit cū cura tuſſis applicādo modo
emplaſtra mō ſirupos modo electuaria mō pil
luas modo trociſcos modo gargariſmata: de
iſtis oībus dictum ē ſupra ideo recurratur illic.

De tremore cordis Sillanus.

Circa rubricā ē notandū ꝙ tremor cor
dis ē motus tremulus preter naturaꝫ
Scđo notandū ꝙ cā tremoris cordis
pōt eē extrinſeca uel intrinſeca. Sicut ſupfluus
calor ſubito ſuperfluū frigus: inanitio ſupflua:
⁊ accidentia aīe cū ſint i ꝓceſſu. Uenenū ſūptū
morſus aīalium uenenoſoꝝ. fe: peſtilentiał. uer
mes ⁊ oīa q̄ in exceſſu de vtute cordis. Si cā ſit
itrinſeca ſic pōt eē ex malitia mēbroꝝ habentiū
uicinitatem: aut colligantiā cū corde: ut ꝑꝑ paſ
ſionē ſtōi cerebri epatis pulmonis ſplenis ⁊ ma
tricis. Silr pōt eē ꝙpter uentoſitatē: aut ꝓpter
nimiū ſenſū: aut uaporē ſāguiſ corrupti uenien
tis ad cor: aut a colore phlatis: aut melancolie
aut ꝓpter malā ꝯplonē calam aut fram cū ma
teria uel ſine materia cum apate uel ſine apate.
Tertio notandū de ſignis cārū. Signa cārum
extrinſecaꝝ habentur ex iuditio patiētis. Si ex
paſſionibus alioꝝ mēbroꝝ diſcernitur per paſſi
ones ⁊ ſigna illorū. Si uenit ex vmibus plꝰ affli
gitur ante cibū. ſi ex ſenſu ⁊ raritate aduenit ex
q̄cūqꝫ facili cā. ſi ex uentoſitate cito aduenit ⁊ ci
to recedit. ſi ex caliditate pulſus ⁊ anhelitus ſūt
ueloces frequētes ⁊ inordinati. ſigna ſi ex ſāgui
ne ē tremor cordis urina ē groſſa ⁊ pulſus ſpiſ
ſus facies rubea calor in parte cordis ſitis regi
mē p̄cedens multiplicās ſanguinē. ſi fuerit letꝰ
⁊ liberalis. ſigna ſi ex colera. Urina citrina ⁊ te
nuis pulſus uelox ⁊ frequēs ſitis nimia calor in
tenſus regimē precedens multiplicans coleraꝫ
ſi iuuenis animoſus: qꝛ cucurrerit ⁊ laboraue
rit. ſigna ex phlate. Urina eſt remiſſa ſpiſſa pul
ſus paruꝰ tardus ⁊ inordinatus ſomnolentꝰ et

puſillanimus regimem multiplicans phl'a. n̄ ſit
phl'aticus ⁊ in hieme. Signa ſi mel'ia. Si fuerit
mel'icus timidus ⁊ extenuatus i autūno ⁊ ſiſib⁹
ſigna ꝓnoſtica ſi tremor cordis diu durauerit
ſignificat mortem. ſcd̄m ſignū. ſi poſt tremorez
adueniat uomitus praſſinus ⁊ tremor nō creſ
cat ſignificat ſpaſmū ⁊ mortē. Tertiū ſignum ſi
apa aduenit cordi. ſi magnū ⁊ calidū interficit
eodē die. ſi paruum ſicut puſtula interficit q̄rto
die. Quartū ſi uulnus aduenit cordi ⁊ ſi in dex
tra parte ſtati interficit ſi ſit magnū. ſi ſit puum
eodē die. ſi in ſiniſtra eodem die ſiue ſit magnū
ſiue ſit paruum. Al.

I cum cordis tremore fuerit pul
ſus uelocitas ⁊ febris eger ex baſi
lica eſt minuendus. Sillanus

Determinat de tremore cordis: ⁊ diuiditur i
duas: Primo ponit curā qn̄ ꝓuenit a cā cal'a.
ſo quando fit a cauſa frigida. Secunda ibi
Si autem. Prima in duas. Primo ponit
curam per phlebotomiā. Scd̄o per localia. ſa
ibi. Et trociſci De prima dicit ꝙ ſi cū tre
more cordis fuerit uelocitas pulſus ⁊ febris:
tūc arguendū eſt ꝙ fit a cauſa calida. ſecundo
dicit ꝙ ꝓ cura ꝯpetit phlebotomia de baſilica.
ſ. ſi fuerit a ſanguine patet. Al.

Et trociſci camphorati cū ſucco maloꝝ
acetoſoꝝ in potu ſunt tribuendi Q. d. ℞.
ſpodii ſeis cucumeris citruli endiuie lactu
ce portulace roſaꝝ ſandali albi oim parteſ
eq̄les ⁊ pro uno quoqꝫ pondus aur. uni⁹
ex eis ſumaꝫ triū. ℥. cāphre ordei pōdus
ex quibus cū ſucco matianorū cōfectis. fi
ant trociſci de q̄bus in potu quotidie vn⁹
aurei pōdus quaqꝫ die tribuaꝫ quod per
duas ebdomodas fieri cōuenit. Si autem
hec non ſuffecerit lac de quo butirū ſit ex
tractū ad bibendū detur. Ipe uero nutria
tur ex pilluliſ cū aceto ⁊ ſucco uue acerbe
⁊ ex acetoſo. Sirupū preterea acetoſum d̄
zuccaro factum bibat. Sillanus.

Ponit curam per alterantia: ⁊ diuiditur i
duas. Primo ponit curā per trociſ. Secundo
per dietā. ſecunda ibi. Ipe v̄o. Prima diuidi
tur in duas. Primo facit quod dictū ē. Secun
do ponit curā per aliđ aſſumptiuū per os. ſecū
da ibi. Si aūt. De primo dicit ꝙ in potu ſūt
dandi trociſci de cāphora cum ſucco malorum
acetoſoꝝ qui ſūt. ℞. ſpodii ſeis cucūeris citruli
endiuie lactuce portulace roſaꝝ ſandali al. oiuz
partes equales pro vno quoqꝫ ſit pōdus aurei
unius ex eis ſumatur cāphore ad pōd⁹ granoꝝ

trium ordei: ex q̄bus cum ſucco macianoꝝ ꝯfe
ctis. fiant trociſci de q̄bus detur oi die ad pōd⁹
aurei unius. ⁊ hoc dꝫ fieri ad duas hebdoma
das. Notanduz ꝙ in tremore cordis ex cau
ſa calida cūpetunt aromatica frigida quorum
q̄dam ſunt ſimplicia ⁊ quedā ꝯpoſita. Simpli
cia ſunt ſicut uiole nenufar roſe ſandali oēs co
ralli margarite cāphora os de corde cerui iaci
tus ſmaragdus raſura eboris karabe coriādꝝ
lutū ſigillatum acetū agreſta ſuccus acetoſe ſuc
cus ḡnatoꝝ ſuccus acetoſitatis citri limoniuz ci
tranguloꝝ aqua roſaꝝ fruct⁹ aromatici ſicut ci
tonia pira poma lac acetoſū. Compoſita ſūt il
le ꝯfectōes q̄ ſunt ex his dimargariton dyaro
don abbatis ſine ſpēb⁹ dyaboraginatuz zucca
rū roſ. aut uiol'. dyadragagātū tria ſandali aq̄
roſ. manuſxp̄i cū plis ⁊ mixtura cū his p̄dictis
facta q̄ cōmuniter utantur medici. confectio ex
acetoſis Meſue terociſc. de uiol'. trociſ. de cam
phora. Ad idē ualet hec confectio. ℞. cōſer
ue roſ. ru. ℥. ſ. cōſerue bugloſſe. ℥. ii. ꝯſerue ne
nufaris. ʒ. ii. electuarū margaritaꝝ. ʒ. i. iacitoꝝ
ſaphirorū ſmaragdoꝝ ſeis citri ſeis acetoſe co
ralli ru. an̄. ʒ. i. oim ſandaloꝝ coriandri p̄para
ti ſpodii romani been albi ⁊ ru. an̄. ʒ. ſ. oſſis d̄
corde cerui iſuſi i aq̄ roſ. ʒ. ſ. limature auri ⁊ ar
genti. ℈. ii. pānoꝝ auri numero re zuccari alb.
q̄rt. ſ. pulueriʒētur ſbtiliter i uaſe marmoreo ſi
ne igne ⁊ aſpgatur aq̄ roſ. Ad idē. ℞. coral
loꝝ perlaꝝ iacintoꝝ ⁊ ſmaragdoꝝ an̄. ℈. i. ſbtiliſ
ſime pulueriʒentur ⁊ in potu detur parū pro ui
ce. Si aūt. Ponit curā per aliud aſſump
tū p os dicens ꝙ ſi trociſci non ſufficiunt lac ex
quo butirū ſit extractū dꝫ dari ad bibendū. rō
qr nutrit ⁊ alterat. Ipſe uero. Ponit cu
rā p dietā dicēs ꝙ patiens dꝫ nutriri cū aceto ⁊
ſucco uue acerbe conditis. rō quia alterant ⁊ re
ſtaurant. Sirupum Ponit curā per ſiru
pū dicēs ꝙ patiēs dꝫ bibere ſyrupū acetoſum
factū cū zuccaro. rō pꝫ. Notādū ꝙ mlti alii
ſyrupi cōueniunt ad idē: ſicut ſyrup⁹ de ſucco li
monū ſyrupus de ribes ſyrupus roſ. ſyrupus
uiol'. ſyrup. nenufari⁹ ſirup. acetoſus de ſucco
ci⁹ ſyrup. de acetoſitate citri ſyrup. acetoſ. d̄ pru
ni ſirup. acet̄. d̄ ſucc s fructuū ſirup. de agreſta
iulep roſ. iulep uiol'. Ab extra fiat tale ephitia.
℞. aque roſ. aq̄ acetoſe an. ℥. iii. aq̄ bugloſe
℥. ii. coralli ru. ſandal'. ru. roſ. rubee an̄. ʒ. i. mu
ſci ambr̄ an̄. gra. iii. croci. ℈. i. aceti ℥. i. ſ. miſce

Ad idem ualent odoramenta dicta in. c. de
dolore capitis a cauſa calida ꝓueniente.
Almanſor.

Si aũt cũ tremore cordis non fuerit fe. trociſci muſcati in potu ſumanť. Q. ꝺ. ℞. maſticis ſpice xiloloes ciamomi gariofilľ. gallie muſ. nuc. muſ. cubebe cardamomi maioris tubeleth. corticũ citri oim añ. põ dus vnius auř. muſci ſextá. ʒ. vnius ex hiſ oibus cũ uino bñ redolẽte cõſpſis fiát tro ciſ. cõferũt ſincopi ⁊ tremori cordis. Elec tuariũ diamuſcũ precioſũ qꝺ ẽ ad ſincopi ⁊ triſtitiá cordiſqꝫ tremoré ⁊ tepidũ faci ens. ℞. maſticis cinamomi ſeis ozimi ma ioris ſe. ozimi gariofilati. ſeis meliſſe ſeiſ ſi ſimbrii ſeis ſanſuci macropipis oim ꝑteſ eq̃les ex q̃bus ois pulueriʒatis. ʒ. x. ſuman tur margaritarũ minutarũ coralli rub. cu bebe ſete crude Karabe been albi ⁊ ru. fo lii oium añ. ʒ. x. muſci tubapitici puri. ʒ. ſ. cõficianť cũ melle de miroba. Rebuľ. hoc eni electuariũ ad frigiditaté ſtõi ⁊ digiue egritudiné optimũ exiſtit. Silla.

Ponit curá tremoris cordis facti a cá fr̃a: ⁊ diuiditur i duas. Primo ponit curá p trociſcũ Scꝺo per electuariũ. Scꝺa ibi. Electuariũ De prima dicit ꝙ ſi cũ tremore cordis ñ fuerit fe. tunc arguendũ ẽ ꝙ fiat a cá fr̃a. Rõ pʒ. Se cundo dicit ꝙ ꝓ cura trociſci debent dari qui ſunt. ℞ maſticis ſpice xiloaloes cinamomi ga riofiľ. gallie muſ. cucube cardamomi maioris tubeleth. i. minoris corticũ citri oim añ. põdus auř. unius muſci ſextá parté. ʒ unius ex his oi bus cũ uino bene redolenti ꝯſperſis fiant troci ſci de gallia muſcata. rõ pʒ. Electuariũ.

Ponit curá per electuariũ dicens ꝙ ad tri ſtitiá ſincopim ⁊ tremoré cordis. Ualet electua riũ diamuſcũ p̃cioſũ ꝙ ẽ. ℞. maſticis cinamo mi ſe. ozimi maioris ſe. ozimi gariofilati ſe. me liſſe ſe. ſiſimbrii ſe. ſanſuci macropipis omniuꝫ añ. ptes equales ex q̃bus oibus pulueriʒatis. ʒ. x. ſumantur margaritaꝝ minutaꝝ coral. rub. krabe ſete crude been al. ⁊ ru. folii oim añ. ʒ. x. muſci tubapitici. ʒ. ſ. ꝯficiantur cũ melle de mi robalani kebulis. Subdit ꝙ ẽt ad frigiditateꝫ ſtõi ⁊ debilitaté digeſtiue optimũ exiſtit. No tandũ ꝙ i cura tremoris cordis a cá fr̃a ꝯpetũt aromatica calida: ⁊ iſtoꝝ quedá ſunt ſimplicia ⁊ quedá ꝯpoſita. Simplicia ſunt ambra muſc⁹ crocus lignum aloex ſtorax calamita. gariofiľ. cortex citri ⁊ citranguloꝝ nux muſcata. cinamo mũ. ſemen maiorane ⁊ baſiliconis foliũ. emila. meliſſa bugloſſa borago been albũ ⁊ ru. doro nicũ ʒedoaria. cardamomũ. roſmarinus xiloa loes. ozimũ. ex his poſſunt fieri electuaria: uel pulueres. aut trociſcis uel ſyrupi. aut ſacculi: ⁊ põt cũ eis rectificari aer. Cõpoſita ſunt dyam bra. dyanthos. diacameron. Julii potio. gallia muſc. electuariũ lectificás. aromaticũ muſcatũ electuariũ de gẽmis. dyadoronici confectio de muſco cõfectio de xiloaloes confectio de citro. electuariũ pliriſar coticon cortices citri cõditi. conditũ de citro conditũ de bugloſſa. Ad ideꝫ ualet ſyrupus de corticib⁹ citri. Ad idé iulep tale. ℞. aq̃ melliſſe aq̃ bugloſſe añ. ℔. ſ. ʒucca ri al. q̃rť. iiii: ⁊ fiat iulep uſqꝫ ad: ℔. i. Ad idé ℞. aque bugloſſe cũ gariofiľ ⁊ ẽ mirabilis.

Ab extra ualet tale epithima. ℞. ſucci meliſſe ſucci bugloſſe facta reſidentia añ. q̃rť. iii. aceti. ʒ. ii. gariofiľ. ℥. i. ſ. muſci. ℈. i. pulueriʒẽda pul ueriʒẽtur miſce oia fiat epithia ſup mamillam ſiniſtrá. Ad idé ualet tale empľm. ℞. lauda mi q̃rť. i. gariofiľ corticũ citri añ. ʒ. i. muſci. ℈. i terbẽtine. ʒ. ſ. pulueriʒẽda pulueriʒẽtur ꝯquaſ ſanda ꝯquaſſẽtur cuꝫ piſtello calido miſce oia malaxádo cũ aq̃ bugloſſe ⁊ fiat empľm ad me dietaté medii palmi ꝓ utraqꝫ parte ponatur ſu pra mamillá ſiniſtrá. Ad idé põt fieri ſaccul⁹ cordialis. ℞. floꝝ boraginis floꝝ bugloſſe añ. M. i. been al. ⁊ ru. añ. ʒ. i. croci. ʒ. i. ſete ꝺ gra na. ℈. i. gariofiľ. cinamomi añ. ℈. i. ſ. pulueris coralloꝝ ru. roſ. ru. añ. ʒ. ſ. oſſis de corde cerui grani muſci ambre parũ fiat ſacculus in ſyndo ne ru. ⁊ cõſpergatur aqua bugloſſe. Sacculus in cá caľa. ℞. floꝝ boraginis uioľ. bugloſ. añ. M. i. ſandaloꝝ ⁊ coralloꝝ al. ⁊ ru. roſ. ru. beẽ al. ⁊ ru. omniũ añ. ʒ. i. croci. ʒ. ſ. ſete. g̃. xv. oſſis de corde cerui. ℈. i. ſpodii. ʒ. ſ. camphore muſci ambre añ. parũ ⁊ fiat ſacculus in ſyndone ru.

Et q: raſ nõ dixit de ſincopi q̃ ſatis appropin quat tremori cordis: iõ circa materiá ſincopiſ ẽ notádũ: ꝙ ſincopis ẽ ablatio ſẽſus ⁊ mot⁹ i toto corpore ſm maioré parté pp debilitaté. ſo no tádũ ꝙ cáe ſincopiſ pñt eẽ due. ſ. oẽ illꝺ ꝙ facit exalationé caloris ex corde ſbito: ⁊ oẽ illꝺ qꝺ fa cit ad cõculcationé caloris in corde ⁊ ille pñt eẽ intriſece ⁊ extriſece ſicut dcm̃ fuit aſſignádo cáſ tremoris cordis: q: ñ differt niſi ſꝫ magis ⁊ mi nus: q: i tremore cordis ſũt remiſſiores q̃ꝫ i ſin copi. Tertio notandum ꝙ ſignoꝝ ſincopis. Quedá ſũt ꝓnoſtica ſeu ꝓnoſticátia ſincopi fu tura. q̃dam demoſtratiua actu ſincopi: ꝓnoſti cátia ⁊ ſũt treõr cordis actu ⁊ pmutatio coloris faciei i ñ naturales colores: pmutatõ pulſuſ ad tarditaté ⁊ puitaté ⁊ fr̃itas extrẽitatũ. Sig̃ demoſtratiua ſunt ablatio ſenſus ⁊ mot⁹ pulſus formicás ⁊ mortificatio faciei. rõ pʒ. ſig̃ ſꝫ diuer

ſitaté cauſarũ patent ſm ꝙ dictum fuit ď ſignis
tremoris cordis. Signa ꝓnoſtica. Primũ ſi ali
quis longo tp̃re patiatur tremoré cordis ⁊ ſbito
ueniat ſincopiſ expeditũ eſt negociũ. Secundũ
ſignum ſi aliqs patiatur longaꝫ ſincopi ⁊ color
faciei mutatus ſit in liuoré uel uiriditaté uel i ni
greditaté nunq̃ꝫ calcabit terrá. Tertiuꝫ ſi ſu
bito ueniat ſincopis ſine cá manifeſta ⁊ ſincopiſ
fuerit longa cõſumatum é. Quartum ſi ali
cui ſincopizanti datum fuerit ſternutatorium ſi
cut elleborus ⁊ ñ ſternutauerit dum fuerit ei in
iectus i naribus nullum ualet conſilium niſi ꝙ
crux ⁊ turribulum portetur. Quarto notan
dum ꝙ in ſincopi que nõ é mortaliſ é operáduꝫ
Primo fricétur extrema cuꝫ manib⁹ ⁊ páno aſ
perſo: aut cum ſale ⁊ aceto ⁊ ꝙ fiant fricatiões
⁊ ligatões extremitatum cuꝫ dolore. Scd̃o qď
ponantur in aere claro ⁊ uocentur ꝓprio noie i
aure uoce alta pluribus uicibus. Tertio aſ
pergatur acies aqua roſ. muſcata ⁊ aqua frigi
da ab alto cadente. Quarto applicétur narib⁹
aromata calida in frigida ſincopi ⁊ frigida i cá
calida: ⁊ pulueré aromaticum naribus iſuflaſ
niſi ſincopis eét ꝓpter ꝑfocationem matricis: ⁊
tunc ponatur glabanum aut aſſa fetida ad na
res ⁊ inferius ponantur aromatica. Quito ad
hibenduꝫ é uinuꝫ cum muſco. Sexto aperiatur
os cuꝫ cultello ligneo ⁊ fricentur denteſ ⁊ ligua
cum tiriaca ⁊ potione muſc. Septio ponuntur
ſternutatoria in naribus. ⁊ ſi ſternutet bonũ eſt
ſi uero nõ é malum. In paroxiſmo non exiſtés
ſi timet in ſincopim aut poximuꝫ ſe. aut q̃ uelit
facere phlebotomiá ⁊ alias nõ fecerit: aut quia
patitur tremoré cordis ⁊ de ſiſibus debet ſume
re aliquod aromaticum. Sumat ergo bonum
pané intinctum in aqua citonioꝝ: aut ſucco coꝝ
aut uino granatoꝝ: aut aq̃ roſ. aut aqua aceto
ſe aut citri: aut brodio carnium: aut ſumat ali
quid de dyambra uel potõe muſcata uel zucca
ro roſ. ⁊ ita de aliis ſcd̃m conuenientiá particu
larium. In aliis partibus procedendum é ſcd̃ꝫ
ꝙ dictum é de tremore.

De colerica paſſione. Sillanus.

Irca rubricá eſt notandum ꝙ paſſio
collirica é in qua hõ ſimul in eadé ho
ra eiicit per uomitum ⁊ per ſeceſſum.
humores ⁊ cibaria nihil retinet. Scd̃o notá
dum ꝙ hec egritudo aliq̃ñ fit ab humorib⁹ fri
gidis ⁊ aquoſis in ſtõ ⁊ inteſtinis multiplicatis
debilitantibus uirtuté retétiuá in parte ſupiori
ſtõi ⁊ in parte inferiori. Aliq̃ñ fit ex multiplica
tõe colere rubee in inteſtinis ⁊ in ſtõ mordican
tis in teſtina ⁊ ſtõm: unde excitat uomitum eaď
hora et ſeceſſum et hec é peior. Tertio notan
dum ꝙ ſig̃ colirice paſſionis a cá ſ frigida ſunt
anteceſſio nauſee et faſtidii multiplicatio uéto
ſitatũ in uentre ⁊ in inteſtinis ante egritudinem
ꝑ aliquot dies ⁊ ꝙ icipit cuꝫ dolore umbilici ⁊
pũctura eius. deinde aduenit ſolutio plurima
cũ uomitu phl'atico anteceſſio ciboꝝ phl'atico
rũ facientiũ nauſeá ⁊ faſtidiũ. Signa colliri
ce paſſionis ex effuſione colere rubee ad ſtõm:
⁊ inteſtia ſunt nauſea uehemés: ſitis aſſidua cũ
bibit aquam frigidá ſedatur nauſea donec cale
fit in ſtõ. deinde euomit cá ⁊ é ſolutio uentris: ⁊
q̃ñq̃ꝫ ſuperfluit donec faciat ſincopi ⁊ cadit pul
ſus eius ⁊ é cũ eo eſtuatio ⁊ mobilitas ⁊ iflãma
tio magna ⁊ multotiés ꝑturbatio métis.

Almanſor.

Um punctio ⁊ triſtitia alicui ſuꝑ
uenerit aſſueritq̃ꝫ cũ ea uł poſt eá
uomitus uel uentriſ ſolutio aq̃ ca
lida multotiens i potu tribuaſ ⁊ ſi adhuc
perſeuerauerit uomitus ⁊ uentris fluxus:
aq̃ calida iterũ detur ſedabitur eni paſſio

Sillanus.

Hic determinat de collirica paſſione ⁊ diui
ditur in duas. Primo ponit ſigna collirice paſ
ſionis. Scd̃o ponit curá. ⁊ illa in duas: q̃ prio
ponit curá q̃ñ paſſio é debilis. Scd̃o q̃ñ paſſio
é fortis. Scd̃a ibi. Qď ſi. Prima i duas
Ná primo ponit curá ante declinationé. Scd̃o
in declinatõe. Scd̃a ibi. Cũ autem egritu
do. De prima dicit ꝙ cũ alicui accidit pũctu
ra ⁊ triſticia ⁊ fit cũ ea uomitus uł poſt ⁊ ſolutõ
uentris. tunc arguendũ é ꝙ é collirica paſſio.
Scd̃o procura dicit ꝙ aqua in potu ſepe dꝫ da
ri. rõ q̃ lauat ⁊ mundificat ſtõm a materia pec
cante. Tertio dicit ꝙ ſi uomitus ⁊ fluxũ uétris:
ꝓuenerint iterũ dꝫ dari aqua calida: q̃ remo
uetur hec paſſio. Notandũ ꝙ per illá quá itel
ligere debemus omnia illa que mundificát ſto
machũ a materia faciente illá punctioné: ⁊ ideo
ſi materia é phl'atica cõuenit medicia mundifi
catiua phl'atis. Si colerica ꝯuenit medicia eua
cuatiua colore: quia uomit⁹ curat uomituꝫ ⁊ flu
xus fluxum. ⁊ hoc cauſa euacuandi materiam
facientem uomitum uel fluxum. Alman.

Cũ aũt egritudo quieuerit balneũ igre
diatur eger in quo per unius hore ſpatiũ
moretur. Egreſſus autem de balneo leui
alatur nutrimento deide dormiat. Silla.
Ponit curá i declinatõe ⁊ diuiditur i duas. pri
mo põit curá ꝑ balneũ. ſo per dietam ⁊ ſomnũ

Scđa ibi. **Egreſſus aűt** De pͥma dicit ꝙ collirica paſſio ubi fuerit remiſſa uel quieue rit eger debet ingredi balneű in quo dꝫ morari per ſpatium unius hore. Rő qꝛ reſoluit materi am uel trahit ipſaꝫ ad extra ⁊ ſic diuertitur ab euacuatione ⁊c. **Egreſſus aűt.** Pōit cu rá per dietam dicens ꝙ dꝫ nutriri poſt balneű nutrimento facilis digeſtōis. Rő qꝛ ſtomachꝰ é debilitatus. Scđo dicit ꝙ deinde eger debet dormire. rő qꝛ fortificat digeſtiuá ⁊ retentiuam ſtōi ⁊ prohibet ſenſationé male materie ⁊ ꝓ tan to in euacuationibus reſtringendis ſomnuſ cō mendatur preterq̄ꝫ in ſudore. **Al.**

Qđ ſi vomitus ⁊ ventris ſolꝰ vehemēſ fiant ſinthomata terrefacienti ſupuenerit nō tñ̄ eſt timendű imo cű medicaminibuſ q̄ ego noiabo ſuccurrédꝰ. Jn pͥcipio ita qꝫ trociſci de olibano cum aqua ⁊ niue ⁊ rob granatoꝝ denẗ ſemel ꝗ iterű ſűt ét dá di ſi vomitꝰ non ceſſauerit. Duo quoqꝫ ad iutoria ⁊ coxe i ſupremis ptibꝰ ligenẗ. Et aqua niue ifrigidata ſup crura ⁊ pedes fű daẗ ⁊ i ipam ét imittanẗ. Venter quoqꝫ ex ſandalis roſis camphora gallia aq̄ roſ̈ cōſpſis epithimeẗ. Et pánuſ aq̄ roſ̈. i niue ifrigidata ifuſus deſup ponaẗ ꝗ poſtq̄ꝫ te pefactus fuerit é remouédus ⁊ aliꝰ vt pͥus deſup mittédus. Ad potandű aűt paulati tribuaẗ uinű vetꝰ teperatű cű rob grana toꝝ ⁊ qñ̄ vomerit iterű tribuaẗ. Silla.

Ponit curá qñ̄ paſſio é fortis. ⁊ primo facit hoc. Scđo ponit deſcriptōm quarűdá medici narű de qbus fecerat mentioné. Tertio pōit cu rá uomitꝰ ſupflui. Scđa ibi. **Trociſci** Ter tia ibi. **Si aűt uomitus.** Prima i duas. Primo ponit curá intendédo ad uomitum reti nenduꝫ. Scđo ponit curá uomitꝰ poſt ceſſatōꝫ uomitꝰ. Fa ibi. **Poſtq̄ꝫ vero.** Prima i tot quot remedia ponit ptes patét. De prima dicit Primo ꝙ ſi uomitꝰ ⁊ fluxꝰ fuerint uehemétes ⁊ accidétia iducentia timoré non é tunc recedédű a cura imo ſuccurrendű cű medicaminibus q̄ ſequűtur. Scđo dicit trociſci de olibano ſemel ſűt dádi cű aq̄ ⁊ niue ⁊ ſucco granatoꝝ. Rő qꝛ ꝯfortant ſtōi retentiuá. Tertio dicit ꝙ tales tro ciſci iterű ſűt dandi ſi uomitꝰ ñ̄ ceſſauerit. **Duo quoqꝫ.** Ponit ſm remediű dicés ꝙ adiuto ria ⁊ coxe debent ligari in ptibꝰ ſupremis ⁊ rő: qꝛ húores diſtrahűtur ꝑ ligaturá. **Et aqua**

Ponit tertiű remediű dicens ꝙ aqua frigida ta in niue dꝫ fundi ſuper crura ⁊ debent pedes poni i ea. rő qꝛ talis aq̄ ingroſſat húores ⁊ ſic ñ̄ ſűt apti ad fluxű. Fa rő qꝛ ex hoc fortificatur ca lor i interioribus ꝓpter reuocationé. **Venter quoqꝫ.** Ponit quartű remediű dicés ꝙ ué ter dꝫ epitiari ex ſandal̄ roſ̈. cáphora ⁊ gallia ⁊ cōſpgi aqua roſ̈. rő qꝛ ifrigidat ⁊ alterat malá ꝯplōné ⁊ ſua ſtipticitate ꝯfortat ⁊ iō ualet i ma teria colerica ⁊ ñ̄ i materia phl̄atica. Notan dű ꝙ loco illius ualet hoc. ℞. landami maſti cis añ. q̄rť. ſ. olibani. ʒ. ſ. ſádal̄ albi ⁊ ru. cora. ru. ſumach añ. ℈. i. anthere acacie ypoqſtidos pſidie balauſtie añ. ℈. i. terebentine. ʒ. i. pulue rizéda puluerizétur malaxanda malaxétur mi ſce oia malaxádo cű oleo roſ̈. ⁊ fiat empl̄m ad modű ſcuti ad quátitaté medii palmii parui ab utraqꝫ parte: ⁊ ſi uomitus ſit fortis fiát duo em pl̄a: unű ante aliud ṽo retro. **Ad idé.** ℞. ſuc ci plantaginis aque roſ̈. de ſtiptibus añ. q̄rť. i. aceti. ℥. ſ. maſticis olibani añ. ʒ. ſ. farine létiű q. ſufficit puluerizéda puluerizátur miſce ⁊ fiat empl̄m. Ad idé ungatur ſtomachus cű oleo de maſtice ⁊ oleo de roſ̈. ⁊ aliquáto aceti. **Et pánus** Ponit qntű remediű dicens ꝙ pá nus in aqua roſ̈. ⁊ i niue infrigidatꝰ ifuſus de ſuper ponatur. Fo dicit ꝙ cű calefactꝰ é remoué dus é ⁊ aliꝰ ſuperponédus. rő remedii qꝛ hꝫ in frigidare ⁊ ſua ſtipticitate cōfortare ſtōm ⁊ vꝫ qñ̄ ſit a colera. **Ad potandű.** Ponit ſextű remediű dicés ꝙ paulati in potu dꝫ ſumere ui num quátum téperatuꝫ cuꝫ ſucco granatoruꝫ ratio quia confortant ſtōm. Secűdo dicit ꝙ qñ̄ uomuerit iteruꝫ dꝫ dari. rő pꝫ. **Almanſor**

Pané quoqꝫ in ſucco granatoꝝ infuſű co genduſ é ſumere cű vino ⁊ comedere: ꝙ ſi vomerit iterű danduſ é ei donec qeſcat.

Qđ ſi ſincopis ſuperuenerit muſcű cű vi no dare cum conueniens é ṽi iferédo ⁊ ſuccus carnis edine ⁊ pulline cuꝫ pauco citonioꝝ ſucco ⁊ vino mixtus in potu é tri buédus. Pulli preterea ſűt aſſandi ⁊ ante nares ipſius diſerpendi thus ét danduꝫ é vt maſticet ipſű ⁊ paulati trahiiciat ⁊ po ſtremo bolű coraſcenű conditű cű cápho ra tribuaẗ. Quicqd auté de hꝰ paſſionis: cura nunc vſqꝫ diximus donec vomitus ſedetur ⁊ ſtomachus cibű recipiat fieri cō uenit. Sillanus.

Ponit ſeptimű remedium ⁊ pōt diuidi i du as. Primo facit hoc Fo docet ſuccurrere ſinco pi ſupueniéti. Scđa ibi. **Qđ ſi ſincopis.** De pͥma dicit ꝙ patiés é cogédꝰ ſumē pané iſuſuꝫ i ſucco granatoꝝ cuꝫ uino. rő qꝛ ifrigidat oſ ſtōi ⁊ ſua ſtipticitate confortat retentiuá ⁊ prohibet

fluxũ humorũ ad ſtõm ſpecialiter colere. Secundo dicit ꝙ ſi iterũ uomerit iterũ ẽ dand⁹ donec qeſcat ⁊ retineat. Qđ ſi ſincopis· Docet ſuccurrere ſincopi dicens ꝙ ſi ſincopis puenerit ꝯuenit dare muſcũ cũ uino. Rõ q: uiuificat uirtutẽ uitalẽ. ſcđo dicit ꝙ ẽt dꝫ dari ſuccuſ carnis hedine ⁊ pulline cũ pauco ſucco citoniorũ. Rõ q: generãt ſpũs ⁊ ſtõm ꝯfortant. Pulli. Ponit octauũ remediũ dicẽs ꝙ pulli ſũt aſſandi ⁊ ante nares diſmẽbrãdi. rõ q: ſua aromaticitate ⁊ odore ꝯfortant. Thus. Ponit nouũ remediũ dicens ꝙ thuſ ẽ dandũ ut maſticet ⁊ paulatim deglutiat. Rõ q: ẽ ſtipticũ ⁊ calidũ: ⁊ ideo ualet in materia frigida plus. ſcđo dicit ꝙ ẽt dꝫ tribui bolus ar. cũ cãphora. rõ q: frigidũ ⁊ ſtipticũ: ideo ualet in materia calida. Tertio dicit ꝙ dictũ ẽ de cura huius paſſionis uſqꝫ nunc docet ut uomitu ſedetur ⁊ ut ſtomachus poſſit cibum recipere. Almanſor.

Poſtqꝫ vero ſtõachus ipſius recipere poterit nutriendus ẽ eger ⁊ parũ vini veteris in potu ſumat bene redolentis ⁊ dormire incipiat. Trociſci de olibano ad vomitũ dandi. ℞. boli coraſceni thuris amboꝝ aň. ʒ. x. cubebe cardamomi amborũ aň. ʒ. ii. ⁊ .ſ. cãphore gallie gar. oĩm aň. vi ʒ. unius fiant trociſci pondere aur. vnius hii eni uomitui multũ conferunt. Rob đ malis granatis ſuccus maloꝝ granatoꝝ acetoſoꝝ ſumant᷑ ⁊ per noctem .i. aut amplius dimittant᷑ donec qđ groſſũ eſt in fũdo reſideat ⁊ deinde coquat᷑ ⁊ diſpumet᷑ donec iulep ſimilitudinẽ habeat ĩ quo ab igne diſpoſito adhuc tñ calido mẽte viridis ſtipites mittantur ⁊ in ipſo ꝑmanere ꝑmittant᷑ quouſqꝫ infrigident᷑. Cũqꝫ ifrigidatũ fuerit extrahant᷑ ad cuius ſimilitudinẽ ſyrupus de citoniis ⁊ ſirupus de malis macianis fieri cõuenit. Si aũt vomit⁹ hora aliqua inualuerit nimis ⁊ ſupfluerit magna vẽtoſa ſtõ ſuperponat᷑. Silla.

Ponit curã poſt ceſſationẽ uomitus dicens ꝙ poſtqꝫ uomitus ceſſauerit ⁊ poterit eger recipere cibũ: dꝫ eger nutriri ut ſubleuetur ꝟtus Scđo dicit ꝙ parũ uini ueteris bene potentis in potu recipere dꝫ. Rõ q: reſtaurat ſpiritus. Tertio dicit ꝙ dꝫ incipere dormire. Trociſci. Ponit deſcriptõꝫ quarũdã medicinarũ đ qb⁹ ſupra fecerit mentionẽ: ⁊ diuiditur in duas ſcđꝫ ꝙ ponit deſcriptionẽ duarũ medicinarũ. Secũda ibi. Rob de malis granatis De prima dicit ꝙ trociſci de olibano ad uomitum dandi ſunt. ℞. boli coraſeni thuris amboꝝ aň. ʒ. x. hi eni uomitui multũ conferunt. Rob de mal᷑ granatis. Põit deſcriptionẽ rob de granatis ⁊ fit ſic ſumatur ſucc⁹ granatoꝝ acetoſoꝝ ⁊ ſic ꝑ noctẽ dimittatur donec qđ groſſũ ẽ in fundo reſideat. deide coqtur ⁊ deſpumetur donec hẽat ſilitudinẽ iulep ĩ quo ab igne depoſito tñ calido mẽte ſtipites uirides mittantur ⁊ in ipſo ꝑmanere dimittãtur quouſqꝫ ifrigidetur ⁊ cũ ifrigidatũ fuerit extrahãtur. Scđo dicit qđ ad ſilitudinẽ h⁹ põt fieri ſirupus de citoniis uel de macianis. Ad idem ualet ſirupus de agreſta: uel ſirupus de granis mirti. Si aũt vomitus Ponit curam dicens ꝙ ſi uomitus aliq̃ hora nimis ſupfluerit debet ſupponi ſtõ magna uentoſa. Notandũ ꝙ in fluxu uentris debet poni ſupra ſtõm magna uentoſa. Ratio quia diuertit ad ſuperiora ⁊ debet eſſe ſine ſcarificatõe ⁊ recolo in una de ſancta criſtina ꝓ reſtringendo uomitũ poni ſupra umbilicũ unam uentoſã magnã ⁊ totã fuiſſe repletã pinguedine: vñ mortua ẽ.

De debilitate ſtomachi. Sillanus

Irca rubricam ẽ notandum ꝙ ſtomachus põt cõfortari qnqꝫ modis. Primo per uiã alterationis: ut ſi ſit calid⁹ per frigida ⁊ ecõuerſo. Secundo per uiã unionis partiũ ⁊ fit per ſtiptica ſiue calida ſiue fra. Frigida ſunt ut citonia pira neſpila pruna prunelli ⁊ ſorbe. calida ſunt ut maſtix olibanũ ⁊ abſinthiũ. Tertio per uiã mundificatõis ei⁹ a malis humoribus ⁊ hoc faciunt medicine diuerſe: ſecundũ diuerſitatẽ humoꝝ. Quinto per uiam nutricatõis: ut per cibos facilis digõnis ⁊ boni nutrimenti. Quinto per ea que cõueniunt a ꝓprietate: ut abſinthiũ maſtix ⁊ galãga. Ad ꝓpoſitũ Raſ ĩ hoc. c. docet ꝯfortare ſtõm primo ⁊ ſo mõ. Scđo notandũ ꝙ debilitas ſtõi ẽ nomẽ diſpõis ſtõi qñ nõ bene digerit ⁊ cõturbat eni cibus uehemẽter. Tertio notandũ ꝙ debilitas ſtõi põt ꝑuenire ꝑꝑ cauſas itrinſecas aut extriſecas. Cauſe extriſece ſũt accidentia aie ut ira: ſolicitudo: ⁊ triſtitia: ⁊ ſilia accidẽtia: quantitatis cibi ⁊ potus: addita uel diminuta mala qualitas: ul' uẽtoſaſ: aut cibus inordinate ſũpt⁹ q: groſſũ ꝓponitur ſbtili ⁊ ſiles cãe. Si vo fuerit ꝑpter cauſas intrinſecas: aut hoc ẽ ꝑꝑ ſtõm aut ꝑꝑ alia mẽbra: aut ꝑꝑ paſſiões cerebri ſicut ẽ reuma aut ꝑpter paſſiones cordis: ſicut ẽ tremor ⁊ ſimilia: aut propter paſſiones epatis: ut quia nimis ſibi mittit calidam. Aut propter paſſiones ſplenis: ut q: nimis ſibi mittit meliam ſuperfluam. aut propter paſſionẽ matricis: ⁊ ſic

de aliis membris q̄ pñt mittere ſupfluitates ad
ſtõm. Si ꝓpter ſtõm: aut rõe male ꝯplõnis ca
lide uel frigide humide uel ſicce cũ materia uel
ſiñ materia. Et ſi cũ materia uľ cũ apẽate uľ ſiñ
apẽate: aut rõne male ꝯplõnis. ſ. paruitatis uel
magnitudinis ⁊ male texture uľ ſitus ⁊ ſolutio
nis ꝯtinentis. Quarto notandũ ꝙ ſigna de
bilitatis a cauſis extrinſecis habẽtur ex relatõe
infirmi ⁊ aſſiſtentiũ ⁊ medici induſtria. Signa
ſi fuerit debilitas ex paſſionibus alioꝝ mẽbro
rũ a ſtõ habẽtur ꝯſiderando ſubtiliter omnia
mẽbra corporis: qꝛ notitia nõ latebit. Signa
debilitatis ſtõi ꝓpter malã ꝯplõnẽ calidã ſunt
qꝛ ſentitur calor in ſtõ ⁊ ſitis ⁊ male digeruntur
cibaria frigida ⁊ iuuatur a frigidis: ⁊ leditur a
calidis: ⁊ ſi eſt cũ hũoris uitio adeſt pondꝰ aut
aggrauatio ⁊ oris amaritudo ⁊ uomitꝰ. Signa
ſi fuerit pp malã ꝯplõnẽ frigidam ſentitur frigi
ditas in ſtõ paucitas ſitis. digerit male res dif
ficilis digõnis ⁊ ut plurimũ ẽ appetitus itẽſus
iuuatur a calidis ⁊ leditur a frigidis: ⁊ ſi eſt cuꝫ
humoris uitio: adeſt pondus aggrauatio infla
tio extenſio nauſea multiplicatio ſputi uelocitaſ
deſcenſus cibi abſqꝫ eius nimia alteratione et
eructuatio acetoſa ⁊ hoc ſi ſit phľa. Si uero ẽ
meľia eſt pondus ⁊ aggrauatio ⁊ uomitus faci
ens ꝯgelationem in dentibus appetitus pluri
mus magnitudo ſplenis ſolicitudo triſtitia iſla
tio magna. Signa ſi ſũt ꝓpter ſiccitatẽ ſũt ſi
tis uehemẽs exiccatio lingue ſupflua exiccatio
corporis: iuuamentũ cũ cibis humidis: nocum̃
tũ uero cũ ſiccis. Signa ꝓpter humiditatem
ſũt puitas ſitis ledi ab humidis iuuari a ſiccis
multitudo ſaliue ⁊ ſputi. Signa ꝯpoſitaꝝ ha
bentur ex ſimplicibuſ. Signa qñ ſit ꝓpter ra
ritatẽ texture ſunt qꝛ non inuenitur ſignuꝫ male
ꝯplõnis nec ſignũ apẽatis ⁊ nõ iuuatciboꝝ per
mutatio. Signa qñ ꝓpter apẽa dicẽtur in. c.
ſequenti. Signa ꝓnoſtica ſunt: primum oĩs
in digõ ſtõi ẽ mala ⁊ potiſſime cerebro. rõ primi
qꝛ non rectificatur p aliã digeſtioneꝫ. rõ ꝭi qꝛ ẽ
radix fere ⁊ origo oĩm egritudinũ: ſicut epilep
ſie lienterie idropiſis ⁊c̃. ꝭm. ſi aliqs in conuale
ſentia patitur digeſtionẽ ⁊ habeat os acetoſum
Cauendũ ẽ de recidiua ⁊ ꝙ materia putrefiat.
Tertiũ deterior debilitas ſtõi ẽ que ꝓuenit a ra
ritate texture ſtõi. Dubitatur que malarũ ꝯple
xionũ ſtõi ſit deterior tam ſimplitiũ qꝫ ꝯpoſita
rũ ⁊ qs ſit ordo. Pro cuius ſolõne ẽ notandũ
ꝙ ille male ꝯplexiones ꝯperantur uel quantuꝫ
ad alterationẽ uel leſionẽ oparationis principaliſ
membri. ſ. ſtõi uel quantũ ad curationẽ. Si pri
mo modo ſic eſt frigida complexio inter ſimpli
ces deterior: ſecundo ſicca: tertio calida ⁊ quar
to humida. Et inter eas compoſitas. Primo
calida ⁊ ſicca: ſecundo frigida ⁊ ſicca tertio cali
da ⁊ humida. Al.

**Um ſtõi debilitas cũ pauca ſiti ⁊
tarda cibi de ſtõ deſcenſione ⁊ ac
cido ruptu fuerit: fueritqꝫ oĩa acci
dentia hec parua nec fuerit uetuſta ſtoma
chus ex trociſcis de roſ. ẽ curãdus de qbꝰ
eger quotidie in mane ponduſ aur. vnius
⁊. 5. cũ. ℥. i. decoctõis de ſeibus ſumat
Decoctio aũt de ſeibus hec ẽ ſumanꝭ ciml
ni nabati ⁊ amcos bulliant in miua dõcc
aq̃ fiat rubea. d̃ qua poſtea cũ troc. d̃ roſ.
vt predictũ eſt in potu tribuaꝭ. Troc. vero
de roſ ſũt q. ℞. puluceris roſaꝝ ru. ʒ. iii. xi
loaloes ſpite maſtic. ſilocaſſie ſqnanti cia
momi abſinthii oĩm añ. ʒ. i. conſpergãtur
ex vio veteri ⁊ informenꝭ troc. Nutriatur
v̀o ex his q̄ cito digerunꝭ ⁊ paucoruꝫ ſũt
hũoꝝ ac paucaꝝ ſupfluitatũ q̄ ẽt ex redo
lẽtibꝰ ⁊ ſeibus ſũt cõdita ſicut ſũt calagie
⁊ mutagenat. Ipe quoqꝫ ante comeſtiõꝫ
multo vtaꝭ exercitio ⁊ aquã minuſ ſolito
bibat ⁊ poſt cõeſtionẽ multũ dormiat de
vino quoqꝫ veteri ⁊ puro parum bibat:
totãqꝫ nutricatõem minuat. Sillanus.**

Determinat de debilitate ſtõi ⁊ diuiditur in
tres: Primo ponit curã qñ prouenit a frigidita
te. Scđo quando a caliditate. Tertio qñ a ſicci
tate. Scđa ibi. Nõ ſi digeſtiue. Tertia ibi.
Si aũt cũ hoc. Prima in duas. Prĩo põit
curã qñ debilitas ſtõi eſt noua. Scđo quando
eſt antiqua: ſecũda ibi. Nõ ſi hec accidentia
Prima in duas. primo ponit curaꝫ per medici
nas alteratiuas. ſcđo per dietam. Scđa ibi.
Nutriaꝭ Prima in duaſ. primo ponit curã
p trociſcos de roſ. ⁊ per decoctionẽ de ſeibus.
ſecundo ponit deſcriptionẽ decoctõis de ſeibuſ
⁊ trociſcis de roſ. ſecunda ibi. Decoctio aũt.
De prima dicit ꝙ ubi debilitas ſtõi fuerit cum
pauca ſiti tarda deſcenſiõe cibi d̃ ſtõ ⁊ eructua
tõe acetoſa cum iſtis ſignis arguendũ eſt ꝙ de
bilitas ſtõi uenit a frigiditate. rõ pꝫ. ſcđo dicit
ꝙ ubi predicta ſigna ſunt parua ⁊ non antiqua
ſtomachus debet curari dando in potu trociſ
cos de roſ quotidie de mane pondus aur. i. 5.
cum. ℥. i. decoctionis de ſeibus. Ratio qꝛ ſũt ca
lidi ⁊ ſtiptici. Ad idẽ ualent trociſci de ligno alo
es. Ad idem trociſci de cappis. Ad idem
trociſci de diarodon. Decoctio. Ponit de

ſcriptioné decoctõis de ſeibus ⁊ troc. de roſ. ⁊
primo põit primá. ſo ſcða. Scða ibi. Troc.
uero. De prima dicit ꝙ decoctio de ſeibus
é. ℞. ciminú nabati ameos ⁊ buliant in miua
donec aqua fuerit rubea de qua tribuatur cum
trociſcis. Scðo ponit deſcriptionem trociſci de
roſ. que eſt. ℞. roſ. ru. ʒ. iii. xiloaloes. maſtic.
ſpice: xilocaſſie. ſquanti abſinthiú oium añ. ʒ. i.
cõſpergantur uino ueteri ⁊ fiát troc. Ad idé
ſi detur aꝗ uite. ℥. i. i potu pro uice. Nutria
tur. Ponit curá per dictá dicés ꝙ patiés d
bet nutriri ex hiis que cito digeruntur. Rõ q
uirtus digeſtiua eſt debiliſ. Scðo dicit ꝙ illa q
bus nutritur debent eé paucarú ſuperfluitatuꝫ
Tertio dicit ꝙ talia debent eé condita cú ſpéb⁹
redolentibus qualia ſunt galága ⁊ alie ſpecies
ſtomatice ut pip ⁊. ʒʒ. gariof. ameos ⁊ ſil'ia.
Quarto dicit ꝙ ét ante comeſtioné dꝫ uti exer
citio forti uel ml'to. rõ q reficit ⁊ calefacit. Qui
to dicit ꝙ dꝫ bibere aquá minus ſolito. rõ quia
infrigidat ⁊ relaxat ſtõm. Sexto dicit ꝙ poſt
comeſtioné dꝫ multum dormire. rõ q iuuat co
meſtioné digeſtioné confortando caloré per ei⁹
reuocationé. Septimo dicit ꝙ d uino ueteri pu
ro dꝫ bibere parum: q calefacit ſtõꝫ. Octauo
dicit ꝙ dꝫ ſumere de cibis minus conſueto: rõ
q uirtus non eét ſufficiés digerere magná q̃ti
tatem cibi. Notandum ꝙ cibi ꝯueniétes ſũt
carnes arietum. hedoꝝ. pulloꝝ. auiú. uolatiliú
ut perdicum. faſianoꝝ: pulloꝝ columboꝝ. qua
learum uel conturnicú ⁊ ſimiliuꝫ ⁊ plus aſſataſ
quá elixatas conditas cum ſpéb⁹ perdicis oua
ſorbilia ⁊ ſimiles cibi. Almanſor.

**Quod ſi hec accidentia uetuſta fuerint
electuarium diacimini ⁊ diaolibani áboꝝ
añ. unius aur. pondus cú. ʒ. i. ueteris uini
puri in potu ſumat. Regimen autem eius
ſit ut prediximus.** Silla.

Ponit curá quando forent hec accidétia an
tiqua ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curá p
ea que approximantur ab itra. ſ. per confectio
nes. Scðo per ea q approximátur ab extra. ſ.
per empl'a ⁊ unctónes. Scða ibi. Empl'm.
Prima i tres. Primo ponit curá per ꝯfectóes
Scðo per dictá. Tertio ponit deſcriptioné illa
rum ꝯfectionú. Scða ibi. Regimen. Ter
tia ibi. Electuariú. De prima dicit ꝙ ſi
hec accidentia fuerint antiꝗ electuariú diacimi
num dyaolibanú añ. pondus auꝛ. unius cú. ℥.
i. uini ueteris puri in potu ſumantur. rõ q illa
ſũt cal'a ⁊ ſtiptica. Nota ꝙ ad idé ualét alia
ut diatrionipipereon diagalanga dianiſuꝫ dia
uenta gariofilatú aromaticú roſ. aromaticú.
gariofilatú aromatiú nardinú electuariuꝫ aro
maticú ꝯfectio de ſeminibus ꝯfectio de ciamo
mo electuarium de citro roſata nouella dyaci
toniten cum ſpébus. ſtonticú calidú zinzib. cõ
ditú cortices citri cõditi tragea optima. Ad
idé. ℞ interiorú cinamomi el'ci. ʒ. iii. galáge. ʒ
i. aque roſ. de damaſco. ℔. i. fiat electuarium.

Ad idé. ℞. ʒʒ. al. ʒ. i. gariofil'. interioꝝ cina
momi galange añ. ʒ. ſ. zedoarie pipis lon. cori
andri ꝑparati añ. ℈. i. ſeis aniſi feniculi ameoſ
ſpice nardi cardamomi macis añ. g. v. corticú
citri conditi uuaꝝ paſſaꝝ bene pinguiú. ℥. i. aꝗ
roſ. de damaſco quart. ſ: zuccari al. ℔. i. ⁊ fiat
electuariú. Ad idé. ℞. coriandri ꝑparati in
teriorú cinamomi el'ci añ. ℥. ſ. triú generú pipe
ris gaꝝ. galange. ʒʒ. al. añ. ʒ. i. ſeis aniſi fenicu
li añ. ʒ. iii. croci. ℈. i. zuccari albi. ℔. i. fiat elec
tuariú. Ad idé ℞ predicta omnia et fiat pul
uis et eo utatur. Ad idé ℞ cinamomi elci. ℥. ſ.
macis ſpice añ. ℈. i. granorú paradiſi ʒ. i. pipe
ris lon. ʒ. i. cardamõi. ʒ. ſ. florú cinamomi. ʒ. i.
zuccari al. ℥. ii. miſce ⁊ fiat puluis. Ad idem ℞
garoſ. macis cinamomi piperis ciperi añ.
Regimen aút. Ponit curam per diectam di
cens ꝙ dieta debet eſſét dictú é ſupra: Alman

**Ellectuarium diaciminum. ℞. cimini
carmeni. ʒ. ſ. ʒʒ. ʒ. xx. piperis. ʒ. x. folioꝝ ru
te baurach zuccari albi añ. ʒ. x hec oia cú
mele diſpumato conficiantur ⁊ detur de
hoc electuario ſi uenter ſtrictus fuerit.**

Silla. Ponit dſcriptioné electuariorum dicta
rum: ⁊ diuiditur i duas. Primo ponit deſcrip
tionem diacimini oſtendédo quádo debet exhi
beri. Secundo ponit diſcreptionem diaolibani
oſtendendo quádo dbet exhiberi. Secúda ibi.
Quam ſi ſolutus. De prima dicit ꝙ electua
rium diaciminú é. ℞. cimini carméi. ʒ. c. ziꝫi.
ʒ. xx. piperis. ʒ. x. foliorum rute baurach zucha
ri albi añ. ʒ. x. hec omnia cú melle deſpumato
ſimul conficiantur. Secundo dicit ꝙ debet da
ri de hoc electuario ſi fuerit uenter ſtipticus ra
tio quia ciminum ſi teratur groſſo modo laxat
uentré. Si ſubtiliter ꝓuocat uriná ⁊ é pulchrú
ꝓbl': Ad iſtud ꝓbleu. ita reſpõdetur ſi ciminú
teratur groſſo modo ratione groſſiciei non põt
tranſire niſi p iteſtina: ⁊ ideo tunc laxat uétrem
ſed ſi teratur ſubtiliter tunc melius meli poterit
tranſire p uenas meſ aicas ad epar ⁊ túc trá
ſit ad uias urine uñ ꝓuocat uriná. Solutio nõ
placet: quia fortius dbet prouocare ſeceſſú quá
uriná cú ſubtiliter tritum dbet magis ⁊ melius

tranſire per inteſtina quam per uias urinales
Quod ſi ſolutus fuerit venter electuariū
diaolibanum eſt dandū cuius deſcriptio
in.c.de uentris ſolutione contineť. Silla.
Ponit deſcriptionem diaolibani oſtendendo
quando debet exhiberi: ⁊ diuiditur in duas.
Primo facit hoc. Secundo oſtendit quid faci
endum quando hec non ſufficiunt. Secunda
ibi. Si aūt hec. Prima dicit ꝙ ſi uenter fue
rit fluxibilis debet dari diaolibanum. ratio pa
tet quia ſua ſtipticitate ſtringit fluxum. Secun
do dicit ꝙ eius deſcriptio continetur in.c. de
fluxu uentris. Ad idem ualet maſtix ⁊ eſt bonū
pro pauperib⁹ ⁊ debet tranſglutire tria. ℥. de
nocte ⁊ ualet in reumate. Al.
Si aūt hec nō ſuffecerint ſquama ferri cū
uino tribuať. ſcorie aūt ferri cōfectio hec ē
℞. ſeminis apii. ſeminis fēiculi aniſi cimi
ni ameos amidun origani Keiſi carui ſeis
coriandri melanopipiſ macropipiſ ciamo
mi thuris ſpice gar. nuciſ. muſ. ciperi ʒiʒi.
omniū añ. pondus aur. unius ſcorie auř
x. oibuſ ſextuplū uini addatur ⁊ coquanť
donec ad medietatem redeant ⁊ coleť de
inde eger de hoc ſirupo poſtq̃ȝ colabitur.
pōdus. ʒ. xxx. quotidie ſumat ⁊ nutricatio
nem alleuiet. qđ p tres hebdomodas faci
at. Caueat ſibi ab acetoſis ⁊ a fructibuſ re
centibus ⁊ aqua frigida uinūm uero mē
ſurate bibat. Sillanus.

Hic oſtendit quid fiendum qñ predictum re
mediū non ſufficit. Et primo facit hoc. Scđo
oſtendit a quibus dȝ cauere. Scđa ibi. Ca
ueat ſibi. De pria dicit ꝙ ſi hoc nō ſufficerit
ſquama ferri cum uino debet tribui. Rō q2 ca
lefacit ſtōm ⁊ ꝯfortat ⁊ ſtipticuȝ reddit. Secun
do ponit deſcriptionē que eſt. ℞. ſe. apii. ſe. fe
niculi aniſi ameos cimini amidi origani keiſim
ſeis coriandri carui melanopipis macropipis:
ſpice cinamomi thuris gariof. nucis muſ. ʒʒ. ci
pi oim añ. pondus auř. unius ſcorie. x. auř. om
nibus ſeptupluȝ uini addatur coquatur donec
ad medietatē redeat coletur. Deinde de hoc ſi
rupo poſtq̃ȝ colabitur pōduſ. ʒ. xxx. bibat quo
tidie. Tertio dicit ꝙ dȝ alleuiare dietá. rō patet
Quarto dicit ꝙ hoc ē faciendū per tres ebdo
modas ⁊c̄. Caueat. Oſtendit a qbus dȝ
cauere ⁊ dicit ꝙ ab acetoſis: rō q2 augerent flu
xum ꝯprimendo. Scđo a fructibus recentibus
q2 lubricāt ⁊ augent diſcraſiá. Tertio ab aqua
frigida: ratio patet. Al.

Emplīm qđ ſtōm confortat ⁊ calefacit.
℞. ſtoracē ſpicā ſquinātū abſinthiū cala
muȝ aromaticū maſticē ex hiis cū vīo ue
teri ⁊ ſucco citonioꝝ cōſperſis emplīm ſup
ſtōm ponatur. Ad hoc preterea cōfert ut
ſtomachus fricando inungať ex oleo qđ
fit ex ſpica nardi ⁊ cipo: aut lana carmina
in predicto oleo calefacto inuoluto ſuper
ſtōm ponatur ⁊ cum pāno ligetur. Silla.

Ponit curam per ea que approximantur ab
extra. Primo facit hoc. Scđo iterato ponit cu
rā per ea que approximantur ab extra. Secun
da ibi. Eger quoq3. Prima in duas. pri
mo ponit curá per emplīm. Scđo per unctionē
Scđa ibi. Ad hoc. De prima dicit ꝙ cō
ueniens plurimū calefaciens ⁊ ꝯfortans ſtōm ē
tale. ℞. ſtoracis calamite ſpice ſquinanti abſin
thii calami aromatici maſticis ex his oibus cū
uino ueteri ⁊ ſucco citonioꝝ ꝯſperſis fiat empl'ȝ
⁊ ſupponatur ſtō. Ad idē. ℞. maſticis q̃rt. i
galange ameos ȝedoarie añ. ʒ. ſ. mēte ſicce ab
ſinthii ſicci ⁊ uiridis añ. ʒ. i. terbentine. ʒ. ſ. pul
uerizanda pulueriȝētur ꝯquaſſando ꝯquaſſen
tur cū piſtelo calido miſce oia malaxando cum
oleo de maſtice ⁊ fiat emplīm ad modū ſcuti ex
utraq3 parte ⁊ extendatur ſupra fuſtaneū. Ad
idē ſacculus. ℞. mente ſicce abſinthii ſicci añ.
M. i. pulueris gaꝝ. ameos cinamomi añ. ʒ. i.
aſpergatur ſacculus cū aq̄ abſinthii ⁊ mente fa
cta reſidentia añ. ℥. i. olei maſticis quart. i. cere
q. ſufficit ⁊ fiat unguentū. Ad idē. ℞. lauda
mi. ʒ. iii. maſticis cinamōi gariofil'. nucis muſ.
galange ſpice añ. ʒ. ii. ſtoracis calāite. ʒ. i. olei
nardini olei maſtic. añ. ℥. i. cere. ℥. ſ. fiat cerotū
ponatur ſupra coriū. Ad idē ualet ſi ſup late
re calido uel ibrice calido aſperſo ſup bono ui
no ponatur petia lini ⁊ ſup ea ponatur maſtix
el'ctus ⁊ diſſoluatur ⁊ caliduſ applicetur ſtō ad
modū empli. Ad idē. ℞. gariofil'. maſticis
ſpice galange pipis longi añ. ʒ. ii. cere laudami
armoniaci añ. ʒ. i. fiat emplīm cū oleo de ſpica.
Ad hoc. Ponit curá per unctionē dicens ꝙ
ꝯfert ut ſtomachus fricādo ungatur cū oleo ꝙ
fit de ſpica nardi ⁊ cipo. Uel ꝙ lana carminata
ī dicto oleo īfuſa ponatur ſupra ſtōm ⁊ cū pan
no ligetur. Ad idē ualȝ ī unctio facta cū oleo
maſticis uel de abſinthio uel de coſto uel lauri
no uel de enula uel de cinamomo ul' de pulegio
uel de ſanſucco uel de ruta. Ad idē ualet un
guentū. ℞. olei maſticis olei abſinthii olei ſpi
ce añ. ℥. i. pulueris gaꝝ. maſticis ameos añ. ʒ. i
cere. q. ſufficit ⁊ fiat unguentū. Ad idē ualet
amplecti infantē nudum bene cōplexionatū: ſȝ

precipue ⁊ longe melius é amplecti antiquá ue
tulá.xii.uel.xiii.annoꝛú uel catulú paruú bñ pi
gué. Uel tenere ſupꝛa ſtõm manú calidá uel fri
catio ſtomachi ab extra cú aqua uite ⁊ ſepe ſuʒ
exptus. Uel infuſio páni in pꝛedicta aqua ⁊ ſup
ponatur ſtõ. Ad idé pánus frumenti calidꝰſ
bene ꝯpꝛeſſus in puluere mente abſinthii maſti
cis cum optimo uino puro. Al.

Eger quoqʒ vinú vetꝰ bibat: aut miuaʒ
aut idromel. Miua aút hoc modo. fit ſuc
cus citonioꝝ muʒoꝝ ſumaꝛ ⁊ p dié ⁊ noc
té vt reſidere poſſit dimittaꝛ ⁊ coleꝛ: dein
de eiꝰ qđ clarú eſt partes due ſumanꝛ ʒuc
cari: pars vna vini veteris.i. ⁊ incipiat co
q ſuauiter ⁊ diſpumari donec in iuleb ſiſi
tudiné tranſeat. poſtea pro vnaqqʒ. lb. ex
toto ſumaꝛ. ʒʒ. ſpi. cinamomi gar. omniú
añ. ʒ.i. maſticis. ʒ.ii. oía puluerizata i pan
no ligenꝛ ⁊ itus dú calefactú eſt mittanꝛ
⁊ cú infrigidari ceperit pánus extrahatur
⁊ exprimaꝛ deinde ſirupꝰ rcódaꝛ. Silla.

Ponit curá per appꝛoximationé ab intra ⁊
diuiditur in duas. Pꝛimo facit hoc. Secundo
ponit deſcriptioné miue. Scđa ibi. Miua

De pꝛima dicit ꝙ eger dʒ bibere uinuʒ anti
quuʒ: aut miuá: aut idromel. Ratio pʒ. Scđo
ponit deſcriptioné miue. Sumatur ſuccus cito
nioꝝ muʒoꝝ per diem ⁊ nocté dimittatur ut re
ſidere poſſit: deinde eius quod claꝝ é due ptes
ſumantur ʒuccari: pars una uini ueteris pars.
i. ⁊ incipiat coqui ſuauiter ⁊ dͦiſpumari donec iu
leb habeat ſpiſſitudineʒ: poſtea pro una quaqʒ
lb. ex toto ſumantur ʒinʒib. ſpice cinamomi ga
rioſil. omniuʒ añ. ʒ.i. maſticis. ʒ.ii. hec oía pul
uerizata i páno ligentur ⁊ duʒ é calidú dimitta
tur ⁊ cú infrigidari ceperit pánus extrahatur ⁊
diſpumetur deinde ſirupus recondatur: quare
ualet patet qꝛ fit ex rebus confoꝛtantibus ſtõm

Ad idé ualet oximel ꝯpoſitum ulꝰ ſquilliticú.

Ad idé ſirupus de mente. Ad idé ſirupus
de abſinthio uel de coꝛticibus citri. Ad idem
aqua uite i potu ſumpta. Ad idé claretú pꝛo
ſtõm frigido ⁊ uocatur ſtelladi. ℞. cinamomi
gar. añ. ʒ.ii. piperis melegette galange añ. ʒ.i.
ʃ. cardamomi. ʒ.i. ʒuccari ulꝰ mell. q. ſufficit ad
lb.ii. uini fiat claretum ulꝰ ſtelladia. Al.

Qđ ſi digeſtiue debilitas fuerit cú mlta
ſiti ⁊ paucoꝝ ciboꝝ appetitu ⁊ fetido ruc
tu ſirupꝰ acetoſus de citonio bibaꝛ ſirupꝰ
℞. ſucci citonioꝝ acetoſoꝝ ptem.i. ʒucca
ri al. parté.i. aceti clari quartam parti vni
us coquanꝛ omnia ſil donec inſpiſſenꝛ.

Eſt aút ſirúpus iſte ſtomachi confoꝛtatiuꝰ
⁊ ad ſuas per agendas operationes iuua
tiuꝰ ⁊ vehementiam inceſionis ⁊ inflatio
nem q́ eſt in ſtomacho ſedat. Egri vero
nutricatio ſit res in q́ ſimul congreganꝛ
acetoſitas ⁊ ſtipticitas vt é caro cuʒ ſucco
vue acerbe cocta ⁊ cú malis macianis ſilꝛ
cocta cú ribes ⁊ facta ex aluleheri ⁊ almo
ſi ⁊ illis ſiſia ex cibis. De iſto preterea deꝛ
puluere ut tráſglutiat q. ℞. roſ. rub. ʒ.x.
ſpodii. ʒ.iii. ſeminis coꝛiandri. ʒ.v. doſis
eius ſint. ʒ.ii. cú ſucco granati muci ⁊ cú
ſirupo de citoniis acetoſis. Silla.

Ponit curam debilitatis ſtõi qñ fit a cauſa
calꝰa: ⁊ diuiditur in tres. Pꝛimo ponit curá per
ſirupú. 2o per dietam. Tertio per pulueré. Se
cunda ibi. Egri vͦo. Tortia ibi. De iſto.
Pꝛima ponit i duaſ. pꝛimo ponit curá per ſiru
pú acetoſú de citoniis. Scđo ponit deſcriptóʒ
eiꝰ. 2a ibi. Sirupus. De pꝛima dicit ꝙ ſi fue
rit debilitas digeſtiue cú ſiti multa ⁊ paruo ap
petitu ciboꝝ ⁊ eructatóne fetida: tunc ex iſtis ſi
gnis arguédú é ꝙ debilitas ſtõi é ex caliditate
Secundo ꝓ cura dicit ꝙ bibatur ſirupuſ aceto
ſus de citoniis. Ró qꝛ ifrigidat ⁊ ſui ſtipticitate
ꝯfoꝛtat ſtõm calidú. Ad idé ualet ſirupus dͦ
agreſta. Ad idé ualet ſirupus de piris ulꝰ dͦ per
ſicis. Ad idé ſirupus de berberis uel dͦ roſ.

Ad idé ſirupus acetoſitatis citri. Ad ideʒ
ſirupus de granis mirti. Ad idé ſirupus de
granatis uel oxiʒachara. Ualet ét ſirupꝰ ace
toſus de ſuccis uel aquis fructuú Meſue.
Ad idem iuleb roſatú. Sirupus. Põit deſcri
ptioné ſirupi accetoſi. ℞. ſucci citonioꝛú aceto
ſoꝝ partes.ii. ʒuccari parté.i. aceti clari quart.
partis.i. coquantur oía ſil. donec inſpiſſentur
2o dicit ꝙ ille ſirupus é ꝯfoꝛtatiuus ſtõi ſedanſ
iſlámatione ſeu ſedans uehemétiá inflámatõiſ
Egri vero. Ponit curá per dietá dicés ꝙ egeꝛ
dʒ nutriri rebus in quibus é acetoſitas ⁊ ſtipti
citas: ut é caro condita cú agreſta ⁊ ſucco eius
Uel cú ſucco granatoꝝ uel cum aliis acetoſis.
Ad idé ualét arantia: limones: granata: pruna
damaſcena: lactuca: cocta: poꝛtulaca cocta: có
dita cú aceto uel agreſta uel ptiſana oꝛdei: pira
cocta: citonia cocta ⁊ amarene. De iſto pꝛete
rea. Ponit curá per pulueré dicens ꝙ de
tur de iſto puluere. ℞. roſ. ru. ʒ.x. ſpodii. ʒ.iii.
coꝛiandri. ʒ.v. doſ. eſt. ʒ.iii. cum ſucco granati
acetoſi. Uel ſirupo de citoniis. Ad idé dyacito
oiten ſine ſpébus calidis triaſandali dyarodó
abbatis electuariú de perſicis acetoſis. uel có

fectio de acetoſis: uel confectio de fructibus.
Ad idem troc. de ſpodio. Trociſci dyarodon
abbatis troci. de ſandalis trociſci de cáphora
trociſci de berberis. Ab extra emplm̄. ℞:
ſucci plantaginis aqua roſ. añ. ℔. ſ. aceti. ℥. i.
ſandali al. ⁊ ru. coralli rubei coriandri ꝑparati
añ. ʒ. ii. ſe. citonioꝝ ſeminis acetoſe añ. ʒ. i. farie
ordei. q. ſufficit pulueriʒanda pulueriʒétur fiat
emplr̄m mediocriter liquidum applicetur ori
ſtõi. Ad idé ungtm̄. ℞: oim ſandaloꝝ coriá
dri preparati ſe. citonioꝝ. ſe. acetoſe ſemis. ber
beris añ. ʒ. ii. ſucci citonioꝝ. ℥. i. olei roſ. ℥. iiii.
pulueriʒanda pulueriʒétur buliant ſil' ſup cine
res calidos uſqꝫ ad ꝯſumptioné coletur ⁊ adda
tur colature cere. q. ſufficit ⁊ fiat unguentum.
Ad idé unctio facta cũ oleo roſ. uel oleo citõio
rũ uel oleo mirtilloꝝ. Ad idé. ℞. roſ. ru. ſá
dalis corall'. al. ⁊ ru. ſeis citri añ. ʒ. i. coriandri
ꝑparati. ʒ. i. ſ. ꝯquaſſatis fiat ſacculus pro ſtõ.

Almanſor.

Si aũt cum hoc qꝺ diximus fuerit i cor
pore extenuatio ⁊ inflatio egro lac ⁊ aq̃
ordei danda ſũt. Ipſe quoqꝫ ex herbis hu
mectantibꝰ nutriendꝰ é: vt ſũt lactuce mal
ue cucurbite carnes hedoꝝ ⁊ agnoꝝ lactá
tiũ ⁊ piſces recentes. Balneũ preterea an
teq̃ꝫ comedat ⁊ poſtq̃ꝫ comederit ⁊ tinaꝫ
quotidie ingrediať. Et uinũ clarũ valde
temperatũ bibat ⁊ aſſidue vtať quiete ⁊
motũ ⁊ exercitiũ vitet ſitqꝫ totũ eius regi
men ſicut eius q corporis groſſitiem adipi
ſci deſiderat. Et ſi cũ hac diſpoſitiõe inflá
matio fuerit ⁊ icenſio vehemétiſſima ſto
machus ex rebꝰ frigidis é liniendus ⁊ aq̃
ordei dáda ſitqꝫ eiꝰ regimé ethicá hñtis.

Sillanus.

Ponit curá debilitatis ſtõi qñ fit a ſiccitate
⁊ diuiditur in qnqꝫ. Primo ponit curá per lac
⁊ aquá ordei. Scđo per dietá. Tertio p balne
um. Quarto per potũ ⁊ quedá alia. Quinto p
linimentũ ab extra. Scđa ibi. Ipſe quoqꝫ
Tertia ibi. Balneũ. Quarta ibi. Et
vinũ. Quita ibi. Et ſi cũ hac. De pri
ma dicit ꝙ ſi cũ his que dicta ſunt ſit corporis
extenuatio ſuple arguendũ é ꝙ ſit ex ſiccitate. ſe
cundo ꝓ cura uult ꝙ detur lac ⁊ aqua ordei: rõ
q: infrigidat ⁊ humectat ⁊ lac ſtati reſumit cor
pus. Ipſe quoqꝫ Ponit curá per dietá
dicens ꝙ ipſe dꝫ nutriri ex herbiſ infrigidátibꝰ
⁊ humectantibꝰ: ut ſũt lactuce malua cucurbi
ta ⁊ citrulli ⁊ ex carnibus que ſũt agnoꝝ hedo
rũ lactantium ⁊ ex piſcibus: rõ é q: ifrigidant ⁊
humectant ⁊ aliq̃ ifrigidant ⁊ aliqua reſtaurát
corpꝰ cito. Ad idé ualét oia cũ uio cocta ⁊ ru
pta ⁊ dicitur ſambaglonũ qꝺ mirabilr̄ reſtau
rat corpꝰ. Ad idem ius pulli alteratũ cũ in
frigidantibꝰ. Ad idé diſtillatũ. Ad idé reſtaura
tiuuꝫ quo utuntur pratici de carnibꝰ. Ad idem
reſtauratiuũ qꝺ dicitur marcipam. Balneũ.
Ponit curá p balneũ ante comeſtioné ut fiat ir
roratio ⁊ humectatio per uiá irroratõis ⁊ poſt
cõeſtioné ñ tñ i mediate ut attrahatur nutrimé
tũ ad mébra. Et vinũ. Ponit curá per potuꝫ
⁊ q̃dá alia: dicés primo ꝙ dꝫ bibere uinũ claꝝ
temperatũ: rõ q: húectat ⁊ reſtaurat ſpiritꝰ: ſo
dicit ꝙ dꝫ uti qete: rõ q: qes húectat corpꝰ. ter
tio dicit ꝙ dꝫ uitare motũ ⁊ exercitiũ rõ q: hñt
exiccare: ité dꝫ uitare coitũ. Quarto dicit ꝙ ígi
mé eiꝰ dꝫ eé ſicut illius qui uult ípinguari. Et ſi
cuꝫ. Hic ponit curá p linimentũ ab extra dicéſ
ꝙ ſi cũ hac diſpõne fuerit inflámatio ⁊ icenſio
uehemés patiés dꝫ liniri cum oleis fŕis ſicut ex
oleo roſ. uel uiol'. ⁊ ſilibus. Scđo dicit ꝙ aq̃ or
dei dꝫ dari: ratio patet. Tertio dicit ꝙ regimen
illius debet eſſe ſicut habentis ethicam ⁊ cetera

De dolore et apoſtemate ſtõi. Sillanus

Irca rubricá é notandũ de dolore. pri
mo ꝙ dolor é ſenſibilitas rei ꝯtrarie ſu
bito ⁊ fortiter iprimentis. Scđo notan
dũ ꝙ cá doloris ſtõi é duplex. ſ. mala ꝯplio ⁊ ſo
lutio continuitatis. Mala ꝯplexio põt eé cal'a
uel fŕa cũ materia uel ſine materia cũ apate uel
ſine apate. Sed ſolutio ꝯtinentis põt eé ex uen
toſitate extédéte in ſtõ exñte. Ad ꝑpoſitũ raſ
determinat de dolore ſtõi ex mala ꝯplexione cũ
materia cũ apate uel ſine apate ⁊ nõ ex mala cõ
plexione ſine materia: q: de illo dixit i. c. ꝑcedé
ti. Notandũ ꝙ ſigna doloris cauſati a mala
ꝯplexione cũ materia ſine apate. d. ſũt i. c. pre
cedenti. Signa doloris cauſati ab apate ſtõi ſi
fuerit a colera ſunt dolor acutus qui ſentitur in
ore ſtõi fe. continua ⁊ amaritudo oris citrinitas
coloris ſitis maxima urina rubea ſubtilis. pul
ſus uelox ſpiſſus ⁊ durus. ⁊ ſi fuerit apa in ore
ſtõi deſtruitur appetitus ⁊ apparet eminentia
i pte poſteriori: ſit aũt fuerit in aliis partibꝰ ſtõi
nõ apparebit eminentia nec nimis magnũ nec
multũ eminens. rõ ſignoꝝ pꝫ. Signa ſi fuerit a
ſanguine ſunt dolor grauis fe. continua ſitis ru
bedo oculoꝝ inflámatio uenaruꝫ: urina rubea
ſpiſſa: pulſus uelox ſpiſſus ⁊ mollis ⁊ alia ſil'ia
ut i predicto. c. d. é. Signa ſi fuerit a phl'ate ſũt
dolor modicus cũ grauedie ⁊ fe. lenta plus co
lor albus mollities i tactu cũ infrigidatõe mlťi

tudo ſputi pulſus paruꝰ mollis ⁊ ſpiſſus: urina
nõ multũ tincta ⁊ ſpiſſa. Signa ſi fuerit a mlia
ſunt dolor cũ pondere febris oculta durities lo
ci: fuſcedo i colore. Urina glauca ſubtil' paruuſ
⁊ ſubtilis ſtrictus ⁊ duriꝰ cogitatões male ſupra
ſe ipm inſõnietas mala ⁊ inordinata. Al.

**J cũ dolore ſtõi adſunt turbatio
⁊ anguſtia ⁊ nauſea egro aq̃ tepi
da i potu ẽ tribuẽda ⁊ ut vomat
ꝓcipiendũ. Et ſi hoc nõ ſuffecerit vẽter ex
yerapigra ſoluat. Mõ. ℞. pulueris roſ.
ru. ſpice maſtic. xilobalſami carpobalſãi:
cinamomi xilocaſſie aſari oĩm añ. ʒ. v. alo
es ſcotrenſis dupiũ omniũ qð bene tritũ
miſceas cũ medicinis tritis ⁊ cũ pãno ſeri
cino ſubtiliſſime cribellatis quarũ tritura
tio cũ aloe ſo iteretur cuius doſ ſit a pon
dere duoꝝ auṙ. uſq; ad. ʒ. ii. Egro quoq;
quotidie detur panis i uino ⁊ ſucco mali
granati iſuſus ⁊ in ſirupo acetoſo de cito
niis. Sillanus.**

Determinat de dolore ſtõi ꝓueniente a ma
teria ſine apãte ⁊ diuiditur i duaſ. Primo facit
hoc. ſo ponit documentũ quoddam obſeruan
dũ ſa ibi. **Ad dolorẽ.** Prima i duas. Primo
ponit curã p euacuatõm. ſo per dietã. ſcða ibi.
Egro quoq;. Prima i duas. Primo põit cu
rã per euacuationẽ per uomitũ. ſo per ſeceſſũ.
ſa ibi. **Et ſi hoc.** De prima dicit q̃ ſi cũ dolore
ſtõi adſit turbatio ⁊ naſuea ſupl. arguendũ ẽ q̃
ſit a materia cal'a. ſo dicit q̃ p cura dʒ ſumi aq̃
tepida i ſtõ. Rõ q: leuigat in ſtõ ⁊ laxat ipm ⁊
ſic diſponit ad uomitum ⁊ ſi nõ ualet miſceatur
paꝝ de oleo. Ad idẽ fiat decoctio aneti uiol'. ſe.
atriplicis cum ſirupo acetoſo. Ad idẽ fiat medi
cina uomitiua. **Et ſi h.** Ponit euacuatiõm
per ſeceſſũ dicẽs q̃ ſi nõ ſufficit hoc dʒ fieri eua
cuatio per ſeceſſũ cũ ierepigra cuius deſcriptio
eſt recipe pulueris roſ.. ru. maſticis ſpicis xilo
balſami carpobalſami ciamomi xilocaſſie aſſa
ri añ. ʒ. v. aloes ſcotrenſis ad duplum omniũ
qð bene tritum cum aliis miſceatur medicinis
bene tritis ⁊ cum panno ſerico ſubtiliſſimo cri
bellentur quarum triturato cũ aloe duplo ite
retur Doſ. ẽ ponduſ aureorum. ii. Ratio reme
dii ẽ: quia tales medicine euacuant coleram ra
tione aloes ⁊ ſimili ratione ſl'a. ratione aliarũ
medicinarum ſecum mixtarum. Ad idem. ℞
florum uiol'. florum borbginis añ. ℥. ſ. pruno
rum damaſcenorum. x. tamarindorũ elcõrum
℥. i. uuarum paſſarum. ʒ. ii. corticum mirobala
norum bene gumoſorum infuſorum per noctẽ
in decoctiõe predictorum. ℥. i. fricentur de mãe
⁊ colẽtur ⁊ collature addatur caſſiefiſt.. ℥. ſ. de
tur in aurora. Notandum q̃ ante ðbet precedeꝛ
ſyrupus digeſtiuus talis. ℞. ordei mundi. ℥.
ii. endiuie ſcariole. añ. M. i. quattuor ſeminũ
frigidorum mundatorum añ. ℥. i. florum uiol'.
roſ. ru. an. ℥. i. uini mali granati. ℥. i. zuccari al
bi. iii. quart. Fiat ſyrupus clarificatus uſ
que ad lb. i. Ad idem ualet oxizacara cũ aqua
orði ul' ẽdiuie ul' cũ aqua frigida **Egro quoq;**
Ponit curam per dietam dicens q̃ egro debʒ
dari panis infuſus in ſucco malorum granato
rum ⁊ ſiruppo acetoſo de cetõis. Ratio quia
ratione ſtipticitatis confortant ſtomachum: ⁊
ratione frigiditatis alterant complexionem ca
lidam. Ad idem ualet ſuccus ordei uel auene:
⁊ ſi eſſet nimis debilis patiens detur aqua pul
lorum uel hedi decoctacum portulacis lactu
cis cucurbitis endiuia agreſta ⁊ uinum de gra
natis.: Bibat iulep uel ſyrupum roſ. uel. uiol'
uel uinum de granatis uel agreſtã cum aqua
decoctiõis lactucarum endiuie portulace

Almanſor.

**Mõ ſi cũ dolore ructuum multitudo ⁊
extẽſio atq; ſingultus: egro electuariũ dia
ciminũ ⁊ diacalamentũ ⁊ alie confectio
nes que ventoſitatẽ conſueuere quas i. c.
c. de colica noiabimus danda erunt. Ci
baria quoq; eiꝰ ſint calagie ⁊ muta gerat
cũ ſe. vini veteris puri parũ bibat ⁊ vtaꝛ
mtoū ⁊ ingrediatur balneũ. Sillanus**

Ponit curam doloris ſtomachi ſine apoſtema
te facti in materia frigida ſpecialiter quãdo ſit
a frigiditate: ⁊ diuiditur in quattuor. Primo
ponit curam per cõfectionem. Secũdo per die
etam. Tertio per motum ⁊ balneum. Quarto
p unctionẽ. Secunda ibi. **Cibaria quoque.**
Tertia ibi. **Et utaꝛ.** Quarta ibi. **Stõachus**
De prima dicit q̃ ſi cũ dolore ſit mltitudo eruc
tuatiõis ⁊ ſingltꝰ arguẽdũ ẽ q̃ dolor ſtõi ſit a
uẽtoſitate. rõ ſignoꝝ pʒ. Secũdo dicit q̃ ꝓcu
ra dʒ dari diacium el'ec. ð calamẽto ⁊ alie cõfe
ctões diſoluẽtes uẽtoſitatẽ ſuple quales ſũt dia
miſũ dyagalãga dyatriõ pipeõ cõfec. ð ſẽinibꝫ
el'ec. de baccis lauri. Ad idẽ ualʒ tiriaca ãtiqua
ardẽte. Ad idẽ vʒ aq̃ ardẽs ſola. Ad idẽ ualet
ab extra ſaculus de ſale ⁊ milio torrefactis. Ad
idẽ uẽtoſa ſine ſcarificatiõe poſita ſupra ſtõm
ad idẽ ualʒ unguẽtũ ℞. rute. M. i. caſtorei. ʒ
ii. aniſi. ℥. i. ariſtol'. lon. ℥. ii. uini ru. ℥. iii. olei la
urini. ℥. iiii. cõquaſſãda cõquaſſetur buliãt ſup
cineres calidos uſq; ad cõſumptionẽ uini cole

tur ⁊ colature addatur cere.q .ſufficit ⁊ fiat un
guentum. Ad idé ualet unctó ſtomaci facta cũ
oleo de ruta uel de enula: uel de pulegio uel de
aneto uel laurino: uel de ſpica uel de kerua Ul'
fricatio cum aqua uite ⁊ ſum expertus . No
tandum ꝙ ſi dolor ꝓueniat a materia fl'atica
anteq̃ʒ dentur el'ec. cõpetit tal' ſyrupus. ℞. mé
te abſinthii iſopi capill'. ueneris recentium añ.
M.i. corticis radicis féiculi petroſelini: añ q̃rt.
ſ. aniſi maratri ameos. añ. ℥.i. ligritie raſe uua
rum paſſaꝝ mũdataꝝ ab arill'. añ. ℥.i. aceti. al
℥.i. mell' el'ci . zuchari. al. añ. ℔.ſ. fiat ſirupus
clarificatus uſque ad q̃rt. v. Ad idé ualet oximl'
ſimplex ſqlliticũ. Medicia laxatiua é talis. ℞
floꝝ boraginis bugloſe. añ. ℥.i. aniſi. ℥.ii. lig
ritie raſe uuaꝝ paſſaꝝ mũdataꝝ ab arill'. añ ℥.
v. polipodii q̃rcini. ℥.ſ. cortic. mirobaláoꝝ bñ
gũmoſoꝝ inſuſoꝝ p nocté in decoctiõe ꝓdicto
rum. ℥.i. fricétur de mane fortiter ⁊ colentur: ⁊
colature addatur turbith bñ gũoſi mũdi iteri
us ⁊ exteri⁹. ʒ.i. ʒʒ. ℈.i. detur i aurora. Ad idé
ualet dyarob cũ turbith détur. ʒ.ii. uel. ℥.ſ. ſi
patiens ſit fortis. Ad idé dyacitoniten ſoluens
fl'a: Ad idé dyaſinitionis. ʒ.iii. Ad idé el'ec. idi
ʒ.iii. Si uero dolor ſtomaci ꝓueniat a ml'ia cõ
petit talis ſirupus. ℞. boraginis cũ toto corti
ce radicis feniculi petroſil'. añ quar. ſ. interioꝝ
ſqlle. ℥.i. méte iſopi ſcolopédrie capill'. ueneris
recentiũ. añ. M.i. ani. maratri cuſcute añ. ℥.i.
liquiritie raſe uuaꝝ paſſaꝝ ſine arill' añ ℥.i. ace
ti al. ℥.i. mell' el'ci zucari el'ci añ. ℔.ſ. fiat ſiru.
clarificatus uſq̃ʒ ad q̃rt. v. Ad idem vʒ oximel
ſqlliticũ cũ d̕coctiõe boragis ⁊ bugloſſe. Me
dicina laxatiua tal' é. ℞. floꝝ boragis bugloſe
añ . ℥.i. aniſi. ʒ.ii. raſe uuaꝝ paſſaꝝ mũdataꝝ
ab aril' añ. ℥.i. thimi epithi polipodii q̃rcini añ
℥.ſ. corticis mirobalanoꝝ indoꝝ bñ gũmoſoꝝ
infuſoꝝ in decoctione ꝓdictoꝝ p nocté. ℥.i. cole
tur ⁊ colature addatur lapidis ar. ʒ.i. detur in
aurora. Ad idé cõfectõnis amech. ʒ.iii. uel. ℥.ſ
Ad idé diacitoniten ſoluens ml'iaʒ meſue. Ad
idé dyaſene. ℥.ſ. Cibaria uero. Ponit curá
doloris ſtomachi facti a materia frigida dicés
ꝙ cibaria debent eſſe cũ ſpébus cõdita ratio
patet. Secundo dicit ꝙ debet ſumere paꝝ uini
ueteris. Ratio quia ſtomachum calefacit ⁊ ce.
Et utatur. Põit curá p motũ ⁊ balneũ dicés
primo ꝙ d̕bet uti motu. Ratio quia motus
calefacit ⁊ exiccat. Secundo dicit ꝙ debet igre
di balneũ. Ratio pʒ. quia calefacit ⁊ ꝯfortat di
geſtioné ⁊ cõſumit materiá q̃ remáſit ⁊c. Al.
Stomachus quoq̃ʒ ex oleo de nereidé.
vt dixim⁹ i páno i uoluto uaporetur. Sil.

Ponit curam p unctioné dicens ꝙ ſtõachus
debet ungi cum oleo de ſpica. Al.
Si aũt cũ dolor ſtõi fuerit fe. ⁊ apa ma
nifeſtũ ⁊ cũ tangitur ſentit caliditas eger
prius ex baſilica phlebotomet ⁊ loco do
lenti duo ſupponant ſanddli ⁊ ro. ⁊ cam
phora cũ aqua roſ. ⁊ ſucco citonioꝝ. Nu
trimentũ vero ei⁹ non ſit niſi ſola ordei aq̃
⁊ cuſtodiat a carne ⁊ uino ⁊ cõfectõibus
que de melle fiunt ⁊ bibat ſuccum grano
toꝝ nuzorum ⁊ rob de fructibus frigidis
Cũq̃ʒ caloris uehemétia ſedata fuerit egro
caſſiefiſt. cũ ſucco endiuie diſſoluta ac bul
lita ⁊ diſpumata ad bibendũ det. Silla.
Ponit curam doloris ſtomachi prouenientis
ab apoſtemate: ⁊ diuiditur in duas. Primo po
nit curá quádo ꝓuenit ab apoſtemate calido.
Secundo quando ꝓuéit ab apoſtéate frigido
Secunda ibi. Cũ aũt. Pria i duas. Primo
ponit curá apoſtéatis calidi ñ cõuerſi i duritié.
Secũdo põit curá apat̃ cal. cõuerſi i duritieʒ
Secunda ibi. Cũq̃ʒ aut egro . Prima i q̃ttu
or. Prio põit curá p phlebotomiá. Secũdo p
unũ locale. Tertio p dietá. Quarto per medici
ná laxatiuá. Secunda ibi. Et loco . Tertia ibi
Nutrimentũ. Quar. ibi. Cũq̃ʒ caloris. De
pria dicit ꝙ ſi cũ dolore ſtõachi fuerit apoſtéa
máifeſtũ cũ tagitur ſentitur eger calidus. ſuple
arguédũ é ꝙ apoſtéa ſit a ſáguie ul' colera. Se
cũdo dicit ꝙ ꝓcura cõpetit flebothomia facta
ex baſilica. Ratio patet: qa p flebothomiá eua
cuatur materia ſáguiea directe. ſi apoſtema ſit
ſanguineũ: ul' colera i directe ſi apoſtéa ſit cole
ricũ. qa refrigerat. Et loco. Põit curá p unũ
locale dicés ꝙ ſup loco d̕bili: ſ. ſtõacho dʒ ſup
poni epithia de ſádaſis roſ cáphora aqua roſ
⁊ ſucco citõioꝝ. Notádũ ꝙ epithia põt põi ſic
i forma. ℞. aq̃ roſ. . ℔.ſ. ſucci citonioꝝ q̃rt. ſ.
ſádal'. al. ⁊ ru. an. ʒ.ii. cáphore. ℈.i. pl'uerizáda
pl'uerizétur miſce oia ⁊ ualet a pricipio: q: é fri
gidum ſtipticum repercuſſiuum. Ad idem
ualet emplaſtrum de ſandalis. roſ. farina ordei
oleo roſ . ⁊ aceto. Ad idem unguatur locus
cũ oleo roſ. puro ⁊ aceto paꝝ. In auguméto ⁊
vʒ ualet unguétũ hoc. ℞. folioꝝ malue malua
uiſchi añ. M.i. ordei mũdi ℥.i. axungie gallie
anatis ⁊ anſeris: añ. ℥.i. dactiloꝝ piguũ quar.
ſ. mucillaginis ſeminis lini mucillaginis fenu
greci añ. ℥.i. conquaſſanda cõquaſſentur ⁊ mi
ſce omnia fortiter ⁊ fiat emplaſtrum. Ad idem
emplaſtrum factum de faria féugreci ſeminis
lini ⁊ maluauiſcho ⁊ oleo de camomilla ⁊ uitel
a ouorum. Ad idem. ℞. farine fenugreci ſem

nis lini aneti camomille.ſ. florũ eius.añ.ʒ.iii.
piguedinis anatis anſeris galline añ. ʒ.i. mal
uauiſchi cocti ⁊ bene mũdati a ligno intrinſeco
bene piſtati ℔.i.corporentur ſimul ⁊ ſi inquire
retur inſpiſſatio incorporentur cum farina fru
menti uel ſigilis ⁊ ponantur.ʒ.iiii.mell' ⁊ pona
tur calidũ ſup apoſtéa. Nutrimentum. Po
nit curam per dietã dicens ꝙ nutrimentũ non
ſit niſi ſola aq̃ ordei rõ q: īfridat ⁊ lenit ⁊ prepa
rat. Secundo dicit ꝙ debet cauere a carnibus
uino ⁊ confectonibus de melle ratio quia cale
faciunt ⁊ augent materiam apoſtematis. Ter
tio dicit ꝙ debet bibere ſuccum granatorũ ace
toſorum ⁊ ſuccum de fructibus frigidis ut piro
rũ citonioꝝ. Ratio q: infrigidant ⁊ ſua ſtiptici
tate ſolum confortãt. Cumqꝫ caloris. Ponit
curam per medicinã laxatiuã dicens ꝙ ſi calor
nõ intẽſus imo remiſſus fuerit ⁊ per cõſequẽs
egritudo fuerit in declinatione egro debet exhi
beri caſſiafiſt. diſſoluta in ſucco endiuie. cauſa
eſt q: nõ debet dare medicinam fortem qñ eſt
apoſtẽma in ſtomacho q: non purgaret mate
riã peccãtẽ: ſed agitaret. ideo cõueniunt leni
tiua dicta ſupius: q: nõ inducũt dolorẽ. Notã
dũ ꝙ poſt euacuationẽ i tali tẽpore trociſci de
roſ. ſi recipiãtur cũ iulep uł ſiru. roſ. ualẽt. Al.
Cum aũt egritudinis dies elongati fuerit
⁊ calor oĩo qeuerit ſi remanſerit apoſtẽa
cũ duritie ex hõ emplõ epitiet loc⁹ q ℞ uio
larũ ſiccarum ʒ.x.roſ.ru.ʒ. v. ſpice odori
fere. maſticis amboru añ.ʒ.iii.cipi ſqnãt
calãi arõatici omniũ añ.ʒ.ii. farĩe fẽugre
ci.ʒ.xx. florum camomille ſemis maluaui
ſchi.al.farie ordei omniũ añ.ʒ.x.cõſpgã
tur omnia ex mucillagine ſe. lini.deĩde lo
cus ex oleo de neriden tepefacto inũctus
empłaſtretur ex p̃dictis p quattuor horas
antequã comedat. Et poſtq̃ꝫ cibus fuerit
digeſtus ⁊ ſtomachus fuerit euacuatuſ ex
oleo de nereidẽ cũ lana ut diximus uapo
ret. Confectio olei nardini ſimplicis. ℞.
olei ð ben. ℔.i.ſpice.ʒ.ſ.maſticis coſti cipi
ſqnanti calami aromatici oĩm añ.octaua
ʒ.i.oĩa hec pulnerizata in p̃dicto oleo poſi
ta ad ſolẽ per ebdomodã vnam vaſis ore
clauſo dimittãtur: deĩde colent ⁊ exp̃mã
tur feces ⁊ ſcoſe que in manib⁹ remãſerit
empłis admiſceãtur optĩe enĩ erũt. Silla.

Ponit curã apoſtematis calidi cõuerſi i du
ritiẽ: ⁊ diuiditur i duas. Primo ponit curã per
empłm. Scðo per unctionẽ. Scða ibi. Et poſt
quã. De prima dicit ꝙ ſi egritudo fuerit pro
longata ⁊ calor ceſſauerit ſi remanſerit apa cũ
duritie ſupra ſtõm dꝫ poni empłm. ℞.uiol'.ſic
carũ.ʒ.x.roſ.ru.ʒ.v.ſpice odorifere maſticis
amboꝝ añ.ʒ.iii.cipi ſqnanti calami aromatici
ʒ.ii.farine fenugreci.ʒ.xx.floꝝ camomille ſemi
nis maluauiſchi.al farine ordei. añ.ʒ.x. cõſp
gantur omnia ex mucillagĩe ſemis lini. poſtea
locus ex oleo de ſpica tepefacto inũctus empłe
tur ⁊ hoc ãte cõeſtionẽ per quattuor horas ad
idem ualet empłm de melliloto. Ad idẽ empłꝫ
dyaqlon. Ad idẽ cerotuꝫ iſopi deſcriptõe gał.
uł deſcriptõe philagrii. Notãdũ ꝙ apa calidũ
poteſt conuerti in duritatẽ dupliciter. Primo
per ea que ab extra aplicantur: ut ſunt olea for
tiſſima reſolutiua partis ſubtilis ⁊ remãet groſ
ſum: ideo ceſſat febris. Secundo ex heorogeni
ate materia: Quia primo reſoluitur materia
ſubtilis: ⁊ ideo ualet empłm dictum: quia molli
ficat ⁊ reſoluit ⁊ dꝫ poni ante cibationẽ ut cibuſ
ñ ipediatur in digõne. Et poſtq̃ꝫ. Ponit curã
per in unctionẽ: ⁊ diuiditur i duaſ. Primo facit
hoc. Scðo ponit deſcriptionẽ olei de ſpica. Se
cunda ibi. Cõfec. olei ⁊c. De prima dicit ꝙ p⁹
q̃ꝫ cibus fuerit digeſtus ⁊ ſtomachus euacuat⁹
ungi dꝫ cũ oleo de ſpica cũ lana ut dictum ẽ: q:
ſcã mollificatõe tale oleũ reſoluit. Ad idẽ ualẽt
olea ⁊ ungtã.d.in.c.de cõfortãtibus ſtõꝫ. Con
fectio. Ponit deſcriptionẽ olei nardini qð ſic
fit. ℞.olei de been. ℔.i.ſpice.ʒ.ſ.maſticis coſti
cipi ſquinanti calami aromatici oĩm añ.octauã
ptẽ.ʒ.i.hec oĩa pulueriꝫata i oleo dicto poſito
ad ſolẽ per ebdomodã ore uaſis clauſo dimittã
tur. deinde colentur ⁊ extrahantur feces ⁊ ſcoſe
que in manibus remanſerint oleis miſceantur
quia erunt optime. Al.

Cũ aũt apa in ſtõ inueterauerit troci. ð
ſpica erunt dandi. Qui. ℞. floꝝ ſqnanti
ſilocaſſie rauedſẽi calãi arõatici ſpice om
niũ añ.ʒ.iii.croci mirre aniſi coſti piperis
oĩm añ.ʒ.i.bdelii varii.ʒ.iii.maſticis.ʒ.ii.
armoniaci.ʒ.i.iformẽtur troc. quoꝝ unuſ
qſqꝫ ponderet aur.i. ⁊ qbus vn⁹ quotidie
cũ vino cocto det. Empłm quoqꝫ iſtud fi
at ꝙ: ℞.bdelii mollis.ʒ.x.armoniaci.ʒ.v.
ſe.been ſe.apii amboꝝ añ.ʒ.x.ſpice maſti.
nigri amboꝝ añ.ʒ.v.cere.ʒ.iii.olei de neri
den.ʒ.xv.gũme i vino diſſoluant. deĩde
oĩa cõiungãt ⁊ fiat ex eis empłꝫ. Ad do
lorẽ tñ ſtõi ⁊ epatis curandũ medic⁹ valð
erudit⁹ eſt neceſſari⁹ qui ipſoꝝ diligẽter at
tendat diſpõnes. Nos tñ aggregatões ⁊
ſũmas ad hoc cõferentes iã diximus. licet
in quantum potuimus in hoc abbreuiare
mus ſermonẽ. Sillanus.

Sillanus.

Ponit curam apoſtematis frigidi: ⁊ primo
per trociſcum .ſecūdo per emplaſtrum .ſecun
da ibi. Empl'm. De prima dicit qđ ubi ap̄a
in ſtō inueterauerit trociſci de ſpica ſūt dandi q
ſunt. ℞. floꝝ ſqnanti ʒilocaſſie reuedſemi cala
mi romatici oīum an̄.ʒ .iii. croci mirre coſti ai
ſi pipis omniū an̄.ʒ.i. bdellii uarii.ʒ . iii. maſti
cis.ʒ.ii. armoniaci.ʒ.i. fomētur trociſci quoꝝ
unuſquiſque pōderet auř.i. oī die detur unus
cū uino cocto . Ratio quia ſubtiliant incidunt
⁊ reſoluunt materiam . Empl'm. Ponit curā
per emplaſtrum dicens ꝙ debet fieri hoc em
plaſtrum. ℞ bdelii molř.ʒ.x. ſpice maſticis ni
gri amborum an̄.ʒ.v. cere.ʒ.iii. olei de neridē.
ʒ.xv. gūme i uino diſſoluatur deide omnia con
iugantur ⁊ fiat emplaſtꝝ ex eis. Ad idē fiat em
plaſtꝝ ceroneon quarti.i.ſ. malaxetur cū oleo
amigdalaꝝ dulcium extendatur ſupra corium
ad quantitatē medii palmi ex utraqꝫ parte. Ra
tio qꝛ mollificat ſubtiliat ⁊ reſoluit. **Ad dolorē**
Ponit unum documentum dicens ꝙ ad dolo
rem ſtomaci ⁊ epatis remouendum neceſſariū
eſt habere medicum peritum qui diligenter in
ueſtiget diſpoſitiones. Ratio quia ex errore cō
miſſo in iſtis membris ſequitur error in aliis cū
in iſtis fiant digeſtiones ex quibus nutriūtur
alia membra. Secundo dicit ꝙ aggregationes
⁊ ſummas de hoc conferentes iam dixit licet iā
abreuiauerit ſermonem inquantum fuerit poſ
ſibile. Notandum ꝙ in ſtomacho ex apoſtema
te ſtomaci poteſt cāri ulcus . Ideo ſciendū pri
mo ꝙ ulcus ē ſolutio continuitatis cum ſanie.
Secundo notandum ꝙ ulcus ſtomachi fit aut
propter rupturam apoſtematis ſtomaci . Aut
ex materia uenenoſa uel acuta ulcerante ſubſtā
tia ſtomaci aut fit a cauſa extrinſeca. Tertio no
tandum ꝙ ſigna ſignificātia ſuper ulcus ſtoma
ci ſunt dolor ſtomaci in loco in quo ulcus exiſtit
⁊ ꝙ eſt fortior ſi comedat res acutas ⁊ acetoſas
⁊ in egeſtiōe atque uomitu apparet ſanies atqꝫ
ructus eius uel ſanies uel uētoſitas eius que ex
it ab ore fetet ⁊ poſt digeſtionē alleuiatur a gra
uitate ⁊ dolore. Ratio ſignorum patet bene in
telligenti. Quarto notādum ꝙ ulceris cura ꝙ
fit i ſtomacho eſt ut mūdificetur bene cū aqua
decoctionis ordei que debet dari in aurora uel
ante ueſperas uel mūdificetur cum aqua deco
ctionis gummi arabici ⁊ liquiritie Aut aqua ca
ſei. ⁊ in hoc in eſtate ſed in hyeme eiſdem horis
ſumat decoctiōis mellis aut ordei aut aqua de
coctionis yſopi ſquinanti ⁊ mellis uel mel roſis
colatum cum aqua cali. Et ſit quantitas cuiuſ
libet qualibet hora.℥.iiii. uel.vi. poſt mundifi
cationem per duas horas ante cōeſtionem ſūa
tur medicamen ꝙ ſic fit. ℞ roſ. balauſtiarum
karabe an̄.ʒ.ii. boli ar.ʒ.iii. fiat puluis de quo
ſumatur bis in die.ʒ.ii. cū.℥.iiii. ſucci citonioꝝ
uel ſiruppi cum aqua decoctiōis ſumac aut mir
tillorum uel portulace Ab extra ponatur ſupra
locum emplaſtrū quod ſic fit . ℞. boli. ar. mū
mie mirre maſticis aloes an̄. terrantur ⁊ incor
porentur cum.℥.ii. picis nauallis aut reſine fiat
emplaſtrum

De ſingultu Silla.

Irca rubricam eſt notādum ꝙ ſingul
tus ē motus expulſiue uirtutis natura
lis ſtomaci incitati a uirtute ſēſibili pro
pter nocumentum expellendum ⁊ dicitur quaſi
ſpaſmus ſtomaci . Secundo notādum ꝙ ſin
gultus ē duplex. quidam eſt de repletione. qui
dam eſt de inanitione ſicut ſpaſmus . Tertio
notandū ꝙ ſingultus ⁊ ſpaſmus differunt ⁊ cō
ueniunt. Conueniūt primo quia ambo poſſūt
cauſari ex inanitōe ⁊ repletione. Secundo qꝛ ſi
cut ſpaſmus eſt cōtracō neruorum uerſus ſuā
originē ita ſingult⁹ ē ꝯtracio ſtōi ⁊ ptiū ei⁹ v̇ſus
ſuā originē. Sed differunt qꝛ in ſingultu eſt cō
tractio uillorum: ⁊ in ſpaſmo contractio neruo
rum: quia ſpaſmus eſt paſſio nerui ⁊ ſingultus
eſt paſſio uillorum ſtomaci. Secundo differūt
qꝛ in ſpaſmo ē ita cōtractio ꝙ poſt modū nō ē
dilatatio niſi curetur. Sed in ſingultu qꝫuis p̄
mo ſit contractio tn̄ poſtea ſeqtur dilatatio.
Sed in ſingultu ē ꝯtrariū quia poſt ꝯſtrictio ſe
quitur. Quarto notandū de cauſis ſingultus.
Cauſe aut ſunt intrinſece: aut extriſece. ſi extrin
ſece ſūt ſicut frigiditas aeris: ⁊ hoc pꝫ: quare cū
nutrix pueroꝝ ſtomachus nimis īfrigidatur de
facili īcurrunt ſingultū: aut nimia repletio cibi
⁊ potus corruptio in ſtō: aut aſſumptio rerum
acutaꝝ: ſicut piperis ⁊c̄. Et ſpecial'r qn̄ p⁹ vinū
ſumitur: qꝛ facit ꝙ imiſcētur pipi. ſi uero ſingul
tus fit ꝓpter cauſas intriſecas. aut hoc ē prop
ter ſtōm: aut ꝓpter alia mēbra : aut ꝓpter ap̄a
capitis: aut caſum: aut percuſſionē. Aut fractu
ram carnei: aut ꝓpter ap̄a epatis: aut humoreſ
mordicantes acutos pungitiuos aut acetoſos
delegatos a toto corpore ad ſtōm:. ſi uero fue
rit ꝓpter ſtomachū: aut hoc ē ꝓpter humores
frigidos inuiſcatos : aut calidos pungitiuos :
aut propter apoſtema: aut ulcera : aut propter
nimiū ſenſum: aut ꝓpter nimiā inanitōꝫ. Qui
to notandum de ſignis ſingultus. Si fuerit

ꝓpter cauſas extrinſecas manifeſtatur ex indi
cio patientis. Si fuerit ꝓpter cauſas alioꝝ mē
broꝝ aut totius. Sili̇̃ pȝ ex iudicio patientis. ſi
gna ſi ueniat ex inanitōe ſunt: quiā uenit poſt fe
brē ⁊ poſt longam corporis afflictionē ⁊ poſt la
bores ⁊ poſt abſtinentiā: ⁊ poſt euacuatōes lō
gas per ſeceſſū ul' per uomitū: ⁊ nō fit ſubito ſȝ
paulatī. Signa ſi fuerit ex repletōne ſunt: qꝛ fit
ſubito ⁊ abſqȝ alia egritudine ꝑcedente longa.
ante cibū bene ſe hȝ ⁊ poſt male: qꝛ ſi ſtetit ī lō
ga quiete ⁊ ſe īpleuit. Signa ſi fuerit ꝓpter hu
mores frigidos in ſtō inuiſcatos ſūt qꝛ iuuatur
a calidis ⁊ ſentitur f̃ꝛitas in ſtō. Signa ſi fue
rit pp hūores calidoſ ſunt qꝛ iuuatur a frigidiſ
⁊ ſētitur cal'itas pūctura ⁊ mordicatio ī ſtō.
Signa ſi fuerit pp nimiū ſenſū ſtōi ſunt qꝛ pati
tur a qualibet re facili ſingultū. Signa ſi fuerit
ꝓpter apā ſtōi ſunt febris dolor ⁊ nauſea ⁊ alle
uiatur īfirmus poſt uomitū ⁊ aſſellationeȝ ma
gnam. Signa ſi fuerit ꝓpter ulcera ſunt qꝛ cum
ſumuntur acuta ⁊ pungitiua tūc ſentitur dolor
⁊ aggrauatio in ſtō. Sig̃ ꝓnoſtica. Primū ſin
gultus in criſi bonis ſignis apparentib⁹ bonū
qꝛ ſignificatur cris p uomitū. Signa v̇o ſigna
mala appareant malū: qꝛ ſignificatur ſpaſmuſ
Secundū ſingultus eueniēs poſt quācūqȝ eua
cuationem ſuperfluam ſiue naturalē ſiue artifi
cialem malū eſt ſignum. Tertiū ſi poſt uomitū
ſingultus non ſedatur neqȝ minuatur: ſed poti
us augeatur malū. Uel apā ſtōi uel ianitio ſeq
tur tunc malū ē ꝓnoſticandum ⁊c̃.

Almanſor.

Um ſingult⁹ poſt groſſi cibi cōeſti
onē aut vini valde tempati bibi
tōnem ſuperuenerit aq̃ calida in
qua ciminū ⁊ menta ⁊ mentaſtrū ⁊ paꝝ
thuris bullierit multotiens in potu ē ſumē
da. Et egro vt dormiat eſt precipiendū ⁊
venter vaporandus ⁊ ieiunandū eſt ei
Cū aūt per multos dies a cōeſtōe abſtine
rit iubendū eſt balneū ſepe ingredi. Dein
de paucis cibis deſiccantibus tamen ē alē
dus ſicut ſunt galagie ⁊ mutagenat cū ſe
minibus ⁊ vini parū puri in potu tribuē
dū. Et ſi hec nō ſuffecerint trociſci iſti dā
di ſunt qui dicunt de thure. ℞. thuris. ʒ.
v. enuſe. ʒ. iii. mētaſtri folioꝝ rute ſicce am
borum an̄. ʒ. ii. ſeis ſiſimbrii. ʒ. iii. ſ. īformē
tur trociſci ex eis pondere auꝛ. unius ex q
bus unus in die cum apozimate cimini tri
buatur. Silianus.

Hic determinat de ſingultu ⁊ diuiditur ī du
as. Primo ponit ſingultū de repletione. Scōo
de inanitōe. ſcōa ibi. Qō ſi ſingultus. Pria ī
quattuor. Primo ponit curā per decoctōȝ quā
dam. ſcōo per ſomnū euaporatōnē ⁊ abſtinen
tiā. Tertio per dietā. Quarto per trociſcos. ſe
cunda ibi. Et egro. Tertia ibi. Deinde. Quar
ta ibi. Et ſi hoc. De prima dicit ꝙ ubi ſingul
tus ꝓuenit poſt comeſtioneȝ cibi groſſi: aut po
tum uini ualde mixti aque arguenduȝ ē eſſe ꝓp
ter repletōnē a materia f̃ꝛa. Secūdo dicit ꝙ ꝓ
cura dȝ dari aqua calida in qua ciminū ⁊ men
taſtrum ⁊ parū thuris bulierit. Rō quia diſſol
uit uentoſitatem ⁊ materiā f̃ꝛiam. Ad idē ualet ſi
īfūdatur ſpōgia ⁊ exꝑſſa leuiter applicetur ſtō
Ad idē vȝ hoc. ℞. diptāi ſbtil'r pulueriȝati. ʒ
tiriace el'ci. ʒ. i. uini al. cal. ℥. ſ. miſceātur ⁊ mini
ſtrentur ī potu. ⁊ vȝ ēt ad dolorē ſtōi fortiſſimū
ꝓuenientem a materia uentoſa. Ad idem dip
tamus. Ad idē ualet aqua ardens: aut olea ⁊
unctā ⁊ ſirupi dicti ſupra. c. de dolore ſtōi. Ad
idē ꝯfectiones dicte ſupra ſicut diatrionpipeon
dyaciminū. Notandū ꝙ in ſingultu d̊ reple
tōe ante ꝑdicta prius dȝ fieri euacuatio cuȝ uo
mitu ⁊ ꝓuocatio cū oximelle ꝯpoſito ⁊ aq̃ radi
cis raſani fortis ⁊ ſeis aneti ⁊ ſinapis ⁊ atripli
cis ⁊ ceparū uel fiat euacuatio per ſeceſſum cuȝ
pillulis ſtoracis uel cum pigra. Et egro. Pōit
curā per ſomnū ⁊ plura alia: dicens primo ꝙ ꝑ
cipiendū ē egro ut dormiat. Ratio qꝛ ſomnus
reuocando calorē ē cauſa diſſolutionis uentoſi
tatū. Secundo dicit ꝙ uenter ē euaporandus.
Ratio pȝ. Tertio dicit ꝙ eſt abſtinendū a cibo
Ratio qꝛ calor uertit ſe ſupra materiā frigidaȝ
ī ſtō exn̄tem ⁊ cōſumit eā. Quarto dicit ꝙ cum
fecerit abſtinentiā multis dieb⁹ dȝ ingredi bal
neū. Ratio pȝ: quia complete ⁊ pfecte cōſumit
materiā frigidam facientē ſingultū. Notandū
ꝙ loco uaporationis facte ſupra ſtōm fricatio
ſtomachi ualet cum aqua ardenti facta. Simili
ter ſacculus factus cum abſinthio ⁊ menta ſicciſ
⁊ puluere cimini. aut ex milio ⁊ ſale torrefactis.
Ad idem fiat ſuffumigatio ex thure maſtice ⁊ li
gno aloes ⁊ pānus inſfumigatuſ ſtō applicetur
⁊ eſt optimum. Notanduȝ ꝙ cibi conueni
entes ſunt carnes ſilueſtres uſuales pullorum
columborum ⁊ ſimiles plus aſſate quam elixe
⁊ ſi elixe ſint preparentur cum ſpeciebus ⁊ cete
ra. Et ſi hec. Ponit curam per trociſcos
dicens ꝙ ſi hec non ſufficiant debent dari troci
ſci de thure. Ratio qꝛ ſunt calidi diſſoluētes uē
toſitatē. ſcōo ponit deſcriptionem eoꝝ. ℞. thu
ris. ʒ. v. enule. ʒ. iii. mentaſtri folioꝝ rute āboꝝ

añ.ʒ.ii.ſeis ſiſimbrii.ʒ.iii.ʒ.informentur ex hiſ
trociſci ponderis auř.unius ⁊ detur unus:⁊ de
tur unus in die cū decoctione cinamomi. Ad
idē electuariū de baccis lauri diaciminū diani
ſum diagalanga diatrionpipeon. Sed iter oīa
ualent gariofil.confortando ſtomachum ⁊ con
ſumendo materiam. **Al.**

**Q̄ō ſi ſingult⁹ poſt fe.acciderit fueritq́ꝫ cū
eo tribulatio:aut nauſea:aut ſitis:aut in
ore ſiccitas aq̄ calida:ergo multotiens tri
buēda erit nō tamē repente ſed paulatim
Et ſi ſedatus non fuerit aqua ordei cū olo
de amigdalis dulcib⁹ detur. Spondilles
quoq́ꝫ colli ⁊ dorſi ex oleo tepido inunga
tur ⁊ fricenť:Et mucillago pſilii cū iulep
⁊ ſucco granati in potu tribuāť.ſingultui
preterea ⁊ ſternutationi conferunt retinē
re anhelitum. Sillanus**

Ponit curā ſingultus cum inanitione ⁊ pri
mo facit hoc. Scđo ponit curā ⁊ reuertitur ad
ponendū curā ſingultus de repletione. Secun
da ibi. **Singultui.** Prima in q̄ttuor ſm
ꝙ quattuor ponit remedia. Scđa ibi. **Et ſi
ſedatus.** Tertia ibi. **Spondilles.**
Quarta ibi. **Et mucillago.** De prīa di
cit ꝙ ſi ſingultus ꝓueniat poſt febrē ⁊ cū eo fue
rit turbatio:aut nauſea:aut ſitis:aut in ore ſicci
tas tunc ē arguendū ꝙ ſingultus fit de inanitio
ne:rō pʒ. Scđo ꝓ cura dicit ꝙ aqua calā ſepe
ē danda infirmo nō tñ ſubito:ſed paulatim:rō
q: hʒ humectare. **Et ſi ſedatus.** Pōit cu
rā per ſm remediū dicēs ꝙ ſi ſingultus ñ fuerit
remotus dʒ dari aqua ordei cū oleo amigdala
rū dulciū:rō pʒ. Ad idē ualet ſuccus ordei ꝯ
ditus cū lacte. Ad idē lac calidū ſm ꝙ extra
hitur ab ubere. Ad idē iura carniū pulloruꝫ.
Ad idē uitella ouoꝝ ſorbiliū. Ad idē uinū
dulce debilis mixtionis. **Spondilles.**

Ponit tertiū remediū dicēs ꝙ ualet ſi fricē
tur ſpondilles colli ⁊ dorſi cuꝫ oleo cōmuni uel
uiolato tepi.rō q: humectat:iō plus ualet ſi un
gatur totum corpus ⁊c̄. **Et mucillago.**

Ponit quartū remediū dicens ꝙ mucillago
pſilii cū iuleb ⁊ ſucco granati debet dari i potu
rō pʒ. **Singultui.** Ponit curā iterato ſin
gultus de repletione dicens ꝙ in tali dʒ ꝓuoca
ri ſternutatio. Rō q: ipſa ē motus fortis:iō cō
fortat uirtutē expulſiuā ſtomachi. Secundo di
cit ꝙ ualet retentio anhelitus:rō q: ex hoc con
fortatur calor in iterioribus:q: eſt plus potens
ad reſoluendū materiā ſingultus. Notandum
ꝙ ad idē ualent accidentia aīe ſubito iducta ex
in ꝓuiſo ut timor magnus irā gaudiū magnū
Ratio q: diuertitur mens v̇tutis aīalis ſenſibil
que concurrit in ſingultu. Ad idē uentoſe ſu
pra ſtōm ⁊ ſpondilles ſine ſcarificatōe:rō quia
reſoluunt ⁊ diuertunt. Ad idē fortes fricatio
nes in extremitatibus facte.

De appetitu canino **Sillanus.**

Circa rubricā eſt notanduꝫ ꝙ quadru
plex ē appetitus preter naturā uel ina
turalis:quidā enī uocatur appetitus
caninus:quidā boliſmus uel uaccinus:quidaꝫ
ſincopalis:⁊ q̄dam uocatur appetitus corrupt⁹
Ad ꝓpoſitum raſ loq̄tur de primo. Sed ſeq̄r
de oībus ut placebit. Scđo notanduꝫ ꝙ ap
petitus caninus ē appetitus īſaciabilis deriua
tus a canibus:q: ſicut canes nunq̄ꝫ ſaciantur
donec reuertuntur uſq́ꝫ ad uomitū:ita patiens
huncappetitū non poterit ſaciari. Tertio no
tandū ꝙ cā huius eſt duplex.ſ. caliditas reſol
uens ⁊ inaniens ſicut ē calītas aeris curſus la
bor uigilie ſupflue fe.precedēs reſoſoluens eua
cuationē ſupflua:calītas ſtōi ⁊ toti⁹ corporis:v̇
mes exiſtentes in ſtō ⁊ inteſtinis deuorātes cibū
reuma deſcendens ad ſtōm debilitās ꝯtentiuā
faciens cibū cito deſcendē:debilitas ꝯtentiue ⁊
fortitudo expulſiue. Oēs iſte cauſe pñt redduci
ad inanitōem ⁊ reſolutōem. Scđa cā principal
eſt frigiditas comprimens que agit actionem
ſimilem ſuccioi.⁊ ſic inducit contactum ⁊ ſenſa
tionem:⁊ ideo qui habent orificium ſtomachi
frigidum habent appetitum intenſum:⁊ ideo
quanto eſt frigidius tanto appetitus eſt intenſi
oi niſi ad tactum deueniat ꝙ mortificet ⁊ deici
at uirtutem. Tertia cauſa principalis poteſt eſſe
humor acetoſus in orificio ſtomachi exiſtens ſi
cut phlā acetoſum uel mlīa ſuſcitans appetitū
⁊ hoc abſtergendo humores groſſos uiſcoſos
in ore ſtōi impedientes appetitū ⁊ debilitantes
digeſtiuā. Quarto notandū de ſignis ſi fuerit
appetitus caninus ex inanitione fcā ex calītate
aeris ul laboris:ul uigiliis:ul curſu:ul febrib⁹
ꝑcedētib⁹:ſcitur ex iuditio paticťis ul aſtantiū.
Si pp v̇mes ſcitur:q: apparent ſigna v̇miū .ſi
ꝓpter caliditatē ſtōi uel totius corporis tūc ē ſi
tis ⁊ tūc cū hoc plurimū ē cōſtipatus ⁊ piloſus
⁊ muſculoſus ⁊ ſilīa. Et ſi ꝓpter reuma uel ꝓp
ter debilitatē contentiue:uel ꝓpter fortitudinē
expulſiue eſt fluxus uentris ⁊ ſcitur. Quia
cibus exit quaſi indigeſtus. Signa ſi fuerit
caninus appetitus ꝓpter ſam cām.ſ.ꝓpter fri
giditatem ſunt fluxus uentris pauc tas ſitis in
flationes uentoſitates. Rō pʒ. Signa ſi fuerit

ꝓpter tertiā cām.ſ.ꝓpter humoꝛez acetoſū ſūt
paruitas ſitis eructuatio acetoſa pura cū mlta
humiditate.⁊ ſi fuerit ex melīa ē cuȝ pūticitate
⁊ quadā ſiccitate.ratio patet. Al.

Um aliqs famem aſſidue patitur
⁊ cibus poſt comeſtiōȝ adeo gra
uat.aut uomere:aut per inferioꝛē
regionē ipſū eiicere cogatur rizi dandū ē
ei ꝙ cum coquitur ex liquoꝛe qui fluit ab
agno qui i furno aſſatur īpinguatᷣ ⁊ cau
da ⁊ ei ſimilia nec ñ ex oī cibo qui unctuo
ſus ē.Et vinū vetus purū dandū ē ꝺ quo
quantū poterit bibat.Deinde pꝛecipiēdū
eſt ei ut euomeat ⁊ hoc regimē ē cōſeruā
dum eſt donec ſanetur.

Sillanus

Determinat de appetitu canino:⁊ diuiditur
in duas.Pꝛimo ponit curā eius qñ fit a mate
ria frigida.Scđo qñ fit ꝓpter caliditateȝ reſol
uentē.Scđa ibi. Qđ ſi Pꝛima in tres ꝑm
ꝙ tria pōit īmedia.ſecūda ibi.Et uinū uetus
Tertia ibi.Deinde pꝛecipiendū. De pꝛia
dicit ꝙ cū quis aſſidue appetit ⁊ ſic poſt cōeſti
onē cibus grauat eū ut cogatur eū cibū uomē.
aut expellere per ſeceſſuȝ:tunc ꝓ cura ꝯuenit ex
hibere rizū quod dū coquitur īpinguatur ex li
quoꝛe qui fluit ab agno qui aſſatuꝛ i furno ⁊ ſi
militer cibetur ex omni cibo unctuoſo.rō quia
talia unctuoſa ſupernatant ⁊ relaxant os ſtama
chi ⁊ faſtidiū inducunt.Ad idē ualet oleū uiol᷑.
potatū cū ſero capꝛino per plures dies. Et ui
num uetus. Ponit ſecundū remediū dicēs
ꝙ uinū antiquū purū quantū ē poſſibile dȝ ſu
mi.rō qꝛ ꝓuocat uomitū in magna quantitate
natando i oꝛe ſtomachi ⁊ ſic deſtruit appetituȝ
⁊ ſic debet dari cū cibo uel poſt cibū:qꝛ melius
perficitur illud.Si tñ intentio eēt reſolutio đbȝ
dari ante cibū ⁊ in parua quantitate.Deinde
ꝑcipiendū.Ponit tertiū remediū dicens ꝙ ē
pꝛecipiendū ut fiat uomitus:⁊ ſic cum hoc regi
mine cuſtodiatur donec ſanetur. Al.

Qđ ſi nec cibus eū grauat nec ipm̄ euo
mit nec per ſeceſſū expellit carnes vacine
ſunt dande ⁊ frūmentū coctū ut puls ⁊
rizi cū lacte ⁊ aquā frigidā iu potu ſumat
⁊ in acre frigido moꝛetᷣ.Hac aūt egritudi
ne laboꝛans nihil acetoſū ⁊ ſtipticum nec
acutū comedat.ſed dulcibus ⁊ unctoſis
ſolum utatur. Sillanus.

Ponit curā quādo fit ꝓpter caliditatē reſol
uentē.Pꝛimo facit hoc.Secundo explicat que
dā a quibus dȝ cauere.Similiter explicat q̄dā
que conueniunt.ſcđa ibi.Hac aūt. De pꝛima
dicit:pꝛimo ꝙ ſi ñ aggrauat patientē nec ipſum
expulit per uomitum nec per ſeceſſum tūc đbēt
exhiberi carnes uaccine ⁊ frumentum coctuȝ ⁊
plures ⁊ riſum cum lacte uel uinum cum lacte.
ratio quia talia ſunt difficilis digeſtiōis replēt
ſtomachū ⁊ non cito diſſoluūtur.Secundo di
cit ꝙ debet in potu ſumere aquā frigidā.Ra
tio quia alterat malā complexionē calidā que
ſic reſoluit ⁊ inanit ſtōm.Tertio dicit ꝙ dȝ mo
rari in aere frigido.rō pȝ ꝑ dietam. Hac aūt.
Explicat quedā a quibus dȝ cauere ⁊ quedaȝ
cōuenientia.Pꝛimo dicit ꝙ patiēs hāc diſpoſi
tionē nō dȝ comedere aliquod acetoſū nec ꝓū
ticū nec ſtipticum nec acutum.rō quia talia au
gent appetitū.Scđo dicit ꝙ dȝ ſolum uti unc
tuoſis.Ratio qꝛ deiiciunt appetituȝ.Circa ap
petitū pꝛeter naturalē q dicitur boliſmus:ē pꝛi
mo notandū ꝙ boliſmus ē fames mēbꝛoꝝ cuȝ
deſtructōe appetitus i ſtō ⁊ talis ſaciatur uno
ſolo bolo.Scđo notandū ꝙ boliſmus fit ex frī
tate aeris acciñtis itinerantibꝰ qui expꝛimit ma
teriā uenarū ⁊ mēbꝛoꝝ ad ſtōm ⁊ replet ipſum
unde mēbꝛa remanēt famelica ⁊ ſtomachus re
pletur ⁊ ſic deſtruitur appetitus.ſimiliter tal᷑ fꝛi
giditas moꝛtificat omnem ꝟtutem ſtomachi.ul᷑
fit ex caliditate diſſoluēte materiā uēarū ⁊ hūo
rum tm̄ ꝙ humoꝛes diſſoluuntur ⁊ membꝛa ex
pellunt ad ſtōm ⁊ deſtruunt attractionē ⁊ appe
titum ſtomachi ut accidit febꝛientibuſ ⁊ laboꝛā
tibus. Tertio notandum de ſignis boliſmi.
Signa eius cōmunia ſūt anteceſſio frigoꝛis ae
ris ⁊ pꝛeſerti cū quiſ i itinere uel alibi i toto coꝛ
poꝛe ſuſtiuerit magnā frigiditatē:⁊ poſt habue
rit deſideriū comedendi ⁊ ipſū in bꝛeui tempoꝛ
amittit ⁊ exiccatio membꝛoꝝ. Signa ſi boliſ
mus fuerit ex aeris frigiditate ⁊ materia in oꝛe
ſtomachi fuerit frigida apparebunt talia ſcili
cet faſtidium ſacietas ⁊ uomitus phlegmaticuſ
⁊ uiſcoſus ⁊ ructus acetoſus uel inſipidus ſali
ua trahit ad inſipiditatem uel ad acetoſitatem:
⁊ cum hoc ſuſtinuerit frigus in ſtomacho ⁊ i oī
bus membꝛis ut coloꝛ totius coꝛpoꝛis ſit palli
dus:aut terreus ⁊ urina trahens ad albedineȝ
uel palliditatem:⁊ pulſus ē debilis paruꝰ ⁊ fre
quēs ⁊ egeſtio mollis uiſcoſa ⁊ alba ⁊ aliquan
do dura:qꝛ nihil comedit. Signa ſi boliſmus
fuerit ex diſſolutione uel laboꝛe hoꝛa ul᷑ tempo
re calido ⁊ fuerit in cōcauitate uel in oꝛe ſtōi co
lera apparebūt talia.ſ.amaritudo oꝛis ardoꝛ
cū exiccatōe lingue ⁊ aſpitate ⁊ ſētietur calitatē
in ſtō ⁊ in oībus membꝛis aliis.Urina ſubtilis

cū citrinitate eructuatio famoſa color corporis
trahens ad citrinū. Quarto notandū ꝙ cu
ra ſi fuerit ex f̄ritate aeris cuȝ cura ex p̄ntia ma
terie frigide in ſtō eſt ut ſumatur bis oi die oxi
mel ꝯpoſitū uel ſquilliticū cum aqua decoctōis
galange: deinde purgetur per uomituȝ uel per
ſeceſſum cum pillulis fetidis uel ſtomaticis uel
cum decoctione facta ex mirobalanis kebulis
emblicis ⁊ belliricis. Eſt eni melior purgatō q̄r
remouet materiā ⁊ ſtōȝ ꝯfortat ⁊ ſtipticat ⁊ cor
rugat: ⁊ ſic excitat appetitū deīde comedat elec
tuarium de muſco ⁊ dyambra ⁊ dyatrion pipe
reon ⁊ galangam. Ab extra ungatur locꝰ an̄
prandium ⁊ ante cenā cum oleo de maſtice ⁊ ꝺ
ſpica ſimul mixtis. Balneetur in aqua decoctō
nis abſinthii melliloti camomille ſumach: ⁊ ty
riaca aliqn̄ ⁊ ſpecialiter poſt purgatiōem cū ui
no odorifero. Cibaria ſint aſſata ut plurimum
Condiantur cum ſpēbus odoriferis ⁊ bonis.
Bibat uinum clarum odoriferū parū ſtipticū
purum. Si boliſmus fiat ꝓpter diſſolutōm
⁊ laborem hora ⁊ tp̄re calidis cum p̄ntia mate
rie colerice in ſtō ⁊ in ore eius ſumat ſepe uinuȝ
de granatis: uel oxizacarā uel agreſtā ul' aquā
frigidam. deinde purgetur cuȝ mirobalanis ci
trinis: aut reubarbaro: aut tamarindis diſſolu
tis in aqua decoctionis prunoꝝ. deīde balnee
tur infirmus cū aqua decoctōis roſ. mirtilloꝝ
ꝺ ēdiuie. ⁊ poteſt balneū ūgatur ſtōacus ⁊ totū
corpus cū oleo ꝺ mirto ⁊ oleo roſ. mixtis i q
bus ſit aliqd aceti. p̄nt etiam irrorari membra
⁊ ꝯfortari cū aqua roſ. ul' aqua f̄ra. Comedat
carnes eliſas ꝯditas cum agreſta uel ſumach:
uel berberis. Confortentur oia cibaria ſua cuȝ
rebus odoriferis ⁊ rebuſ acetoſis. Bibat uinū
odoriferū clarum bene limphatū uel uinuȝ de
granatis cum aqua f̄ra. Circa appetitum q
fames ſincopalis dicitur notādū ꝙ talis appe
titus dicitur: q̄r tale accidens ſeqtur qꝺ eſt ſin
copis. Scꝺo notandū ꝙ cā huius appetituſ
eſt qn̄ quis hȝ os ſtōi ita debile ⁊ ſenſibile ꝙ n̄
pōt tollerare ieiuniū: unde in hora famis ſi ca
reat cibo de facili incurrit ſincopi. Tertio no
tandum ꝙ ſigna ſunt qn̄ quis nō tollerat ieiuni
um imo ſi tollerat cadit i ſincopim. Quarto
notandū de cura ſi tales ſint actu in ſincopi fri
centur extrema fortiter ⁊ ligentur ligatōe dolo
roſa ⁊ aſpgatur facieſ aqua roſ. Rō pȝ: q̄r oia
trahunt calorē ab extra. Sed ſi non ſit actu ſin
copis: ſed timor ſit de caſum utatur in pane in
fuſo in uino ⁊ brodio carniū. Circa appetituȝ
q dicitur corruptus: notandum quod appetitꝰ

talis dicitur enormis ⁊ irrationalis: ut cum qs
appetit comedere res extraneas humane ſpēi:
ut cretā uel carbones gypſum lutum glandes:
piſces ⁊ carnes crudas. Scꝺo notanduȝ ꝙ
talis apetitus accidit ꝓpter hūores corruptos
potiſſime mel'icos exiſtentes in ſtō inficiēts ſto
machum ⁊ ſic cauſantes appetitum ⁊ fit in pre
gnantibus ex materia menſtruali ad os ſtoma
chi redundante que cum ſit ml'tiformis ⁊ diuer
ſa ſecundū plurimum diuerſimode inficit ⁊ ua
riis modis cōturbat locū appetitus. Sed i ali
is non pregnantibus fit: uel q̄r menſtrua retinē
tur ⁊ ad os ſtōi redundant: uel q̄r epar ⁊ ſplen
oppilantur ⁊ redundat humor ml'icus ad locū
appetitus: uel q̄r in ſtomacho generantur mali
humores mel'ici per aduſtionem uel ēt in uenis
ſicut fit in quartanis uel pſtl'aticis de phl'ate ſal
ſo ⁊ redundant ad locum appetitus ⁊ inficiunt
⁊ diuerſimode turbant. Tertio notanduȝ ꝙ
ſigna huius diſpoſitionis ſuder cauſas trahun
tur ⁊ uerificantur ex modo appetendi diuerſo.
Quarto notandū de cura Si appetitꝰ ſit cor
ruptus in pregnante: cura ē ut cōedat ſepe dya
citonitē cū ſpēbus non laxatiuis: aut electuariū
de cardomomo uel diagalāga. Euomat qbuſ
dat horis poſt comeſtionē ⁊ inducā uomituȝ le
uiter ꝓ ut fuerit poſſibile cum aq̄ tepida ⁊ ſyru
po acetoſo. Ungatur os ſtōi continue cuȝ oleo
de maſtice ⁊ ſpica mixtis ⁊ addatur aliquid ace
ti. Et de carnibus comedat: ut hedi pullorū aſ
ſatas ⁊ gallinarum perdicū ⁊ aliarum auiuȝ ſil
ueſtriū ⁊ aliqn̄ comedat de cerebris hedi ⁊ arie
tis aſſatis ⁊ elixatis. Bibat uinū odoriferū cla
rum purū. Si uero appetitus corruptus ē in
n̄ pregnante muliere uel uiro ſumat ieiuno ſtō.
oximel ꝯpoſitū cum aq̄ decoctōis cipi ul' carda
momi. Uel. ℞. oximell' ſquilliticī ℥ i. ſ. deīde fi
at uomitꝰ cū oximele ⁊ aqua decoctōis ſinapis
ſeis attriplicis ſeis aneti ceparū ⁊ radicis raſa
ni acuti. deinde ſumat electarium de cardamo
mo uel de muſco uel dyambra. ungatur ſtoma
chus ⁊ os eius cū oleo de maſtice ⁊ de ſpica mi
xtis ſimul ⁊ addatur aliquid aceti. Sumat ciba
ria delectabilia: ut carnes caſtratorum hedoꝝ
perdicum faſianoꝝ pulloꝝ caponū. Bibat bo
num uinum odoriferum ⁊ amenum ⁊c̄.

De dolore epatis. Sillanus

Irca rubricam ē notandū ꝙ epar po
teſt dupliciter cōſiderari. Uno modo
quo ad ſui ſbām: ⁊ ſic non patitur do
lorē: q̄r ſubſtantia epatis de ſe nō ſentit. Scꝺo
pōt conſiderari quo ad pāniculum ⁊ ſic patitur

dolorem aggrauatiuũ ratione multiplicationis
materei. Secundo notandú ꝙ cauſa doloris
epatis é uel mala cóplexio calida epatis uel fri
gida ꝛc. uel ſolutio continuitatis uel apã ul' op
pilató in epate. Tertó notanduȝ de ſignis. ſi
gna ſi fuerit ꝑpter malá ꝯplexioné calidá ſunt.
Urina eſt colerica: egeſtio tendens ad citrinum
appetitus i potu é augumentatus ⁊ in cibo é di
minutus: pulſus é uelox ⁊ leditur a calidis ⁊ iu
uatur a frigidis. ⁊ accidit aliqñ uomitus diuer
ſorú colorum mó citrinus mó liuidus mó uiri
dis coadiuuant etiaȝ illa. ſ. cóplexio calida etaſ
iuuẽtutis cibaria calida tempus calidú. Signa
ſi fuerit ꝑpter malá cóplexioné frigidam ſũt co
lor faciei ⁊ totius corporis albus uel palidꝰ uel
liuidus: urina alba uel liuida: pulſus tardus:
paucitas ſitis: paucitas bone digeſtionis: ege
ſtio liuida declinans ad albediné: pauci fetoris
iuuatur a calidis ⁊ leditur a frigidis: coadiuuat
etiá cõplexio frigida regimen preteritum multi
plicatiuum materie frigide ⁊ ſimilia. Signa
male cóplexionis ſicce ſunt ſiccitas oris ⁊ ligue
ariditas corpis ſitis egeſtio ſicca pulſus durus
urina ſbtilia. Signa male cóplexionis humi
de ſunt urina ſpiſſa egeſtio hũida paruitas ſitis
pulſus mollis inflatio faciei ⁊ oculoꝝ mollities
carnis ⁊ ipocúdrioꝝ. Signú pronoſticú. oés
iſte paſſiones male in caceſiaȝ ⁊ ydropiſiȝ ſi diu
durauerint finaliter terminatur. Al:

Um quis male fuerit coloratus: ⁊
cum hoc malam habuerit formá:
habueritqȝ dolorem in dextro la
tere apud coſtas poſteriores ⁊ fuerit eiꝰ ma
lus color citrinus ⁊ fuerit cũ hoc in ore ſic
citas ⁊ ſitis vehemens aqua ordei ⁊ ſucci
herbaꝝ vt endiuie ⁊ ſolatri ⁊ cuſcute cuȝ
ſirupo acetoſo de zuccaro al. facto in potu
tribuatur. Empl'm quoqȝ ex duobus ſan
dalis ⁊ roſ. ⁊ câphora ⁊ aqua roſ. cú pá
no lineo loco ſupponatur. Qđ hoc mó ſi
at pannꝰ in predictis inuolutus ſupponaſ
cúqȝ tepere ceperit remoueaſ ⁊ aliꝰ loco
eius apponaſ. In potu preterea ſumat
granatoꝝ ſuccú ⁊ robub q infrigidare có
ſueuerunt. Hic quoqȝ a uino ⁊ a cófectói
bus que de melle fiũt ſibi caueat ⁊ a cibis
calefacientibꝰ. Et ſumat trociſ. đ berberis
Qđ. ℞. ſucci berberis. ʒ. x. ſe. endiuie ſe
minis citruli portulace oſum añ. ʒ. iii. roſa
rú. ʒ. ii. rauet ſeni. ʒ. i. ſpice. ʒ. ſ. informẽtur
trociſci pondere auř. vniꝰ ex quibꝰ detur
vnus cũ ſirupo acetoſo de zuccaro aut cũ
ſucco granati. Venter quoqȝ ſi neceſſe fue
rit cum ſucco fructuũ ſoluaſ: ut ſũt pruna
⁊ tamarindi ⁊ zuccaro albo. Sillanus.

Determinat primo de dolore epatis. ſecúdo
pro cura apãtuȝ epatis remittit nos alibi. ſecũ
da ibi. Si aũt. Prima in duas prio ponit curá
epatis qñ ſit a caliditate. ſecúdo qñ ſit a frigidi
tate. ſecũda ibi. Qđ ſi malus. Prima i duas
primo ponit curá per alterationé. ſecundo per
euacuationé. ſecũda ibi. Venter quoqȝ. Pri
ma in quattuor. prio ponit curá p ſirupú. ſcđo
per epithia. Tertio p euacuatóȝ. Quarto p tro
ciſcos. ſecũda ibi. Empl'm. Tertia ibi. In po
tu. Quarta ibi. Et ſumat. De pria dicit ꝙ
ubi appareát iſta ſigna. Prio ꝙ fuerit male co
loratus. ſecũdo ꝙ habuerit malá hitudinem.
Tertio ꝙ habuerit doloré in latere dextro apđ
coſtas poſteriores. Quarto ſi color eius fuerit
citrinus. Quito ꝙ in ore ipſius fuerit ſiccitas.
Sexto ꝙ fuerit ſitis ſuple arguendũ é ꝙ ſit a ca
liditate. ró pȝ. Secunda pro cura dicit ꝙ aqua
ordei ⁊ ſucci herbarũ: ut endiuie ſolatri cuſcute
cũ ſirupo acetoſo facto ex zuccaro i potu detur
Ró qꝛ talis ſirupus deoppilat epar ⁊ ifrigidat

Ad idé ualet ſirupꝰ digeſtiue materie calide
epatis. ℞. endiuie nouelle non ſicce. ᴍ. i. lac
tuce dulcis roſtri porcini utriuſqȝ epatice añ.
ᴍ. quattuor ſeinũ frigidoꝝ ſandaloꝝ al. ⁊ ru.
añ. ʒ. i. uini mali granati. ℥. i. zuccari albi. ℔. ſ.
fiat ſirupus clarificatus uſqȝ ad. ℔. Ad idé
ualet oxizacare ſirupi uiol'. añ. quar. i. ſirupi en
diuie. ℔. i. miſce. ſi colera ſit parũ groſſa adda
tur in prio ſirupo aceti bruſci añ. q̃r. ſ. uel aceti
℥. i. Ad idé. ℞. ſirupi acetoſi ſimplicis ſirupi
endiuie añ. ℔. ſ. miſce ⁊ ſi uenter ſit cõſtipatus
adde ſirupi uiol'. ℥. ii. Si uero colera ſit adu
ſta addatur i ſirupo borago ⁊ fumꝰ terre. Me
dicina laxatiua materie calide epatis. ℞. florũ
uiol'. boraginis añ. ℥. ſ. prunoꝝ damaſcenoꝝ ta
marindoꝝ añ. ℥. ſ. ſpice nardi. ℈. i. fiat decoctio
in aqua in qua diſſoluatur caſſiefiſt. bñ piguis
℥. i. reubarbari infuſi in modico aque endiuie.
ʒ. i. fiat colatura uſqȝ ad q̃r. i. ſ. uel loco reubar
bari ponatur electuarii de ſucco roſ. ʒ. iii. ul'. ℥
ſ. ſi patiens ſit fortis. Ad idé. ℞. ſirupi uio
laꝝ. ℥. ſ. aqua ordei q̃r. i. reubarbari infuſi i mo
dico aque endiuie. ʒ. i. piloꝝ ſpicenardi g̃. iii. ele
ctuarii de ſucco roſaꝝ. ʒ. ii. miſce detur totuȝ te
pidũ in aurora abſqȝ eo ꝙ coletur. ⁊ hiſ duobꝰ
modis utũtur cõiter practicantes: ⁊ ſi colera ſit
groſſa ualet ꝙ ponatur in predicta colatura lo
co reubarbari agarici electi ⁊ reubarbari electi

añ.ʒ.ſ. Ad idem dyarob cũ reubarbaro.
Ad idem pillule de reubarbaro. Notanduȝ
ꝙ ad oppilatõneȝ ualet. ℞.ſirupi de biſanciis
℥.ii.mellis roſ.colati.℥.i.aque endiuie aque fe
niculi aque abſinthii añ.℥.ii.fiat iulep pro dua
bus uicibus detur in aurora. **Emplaſtrum.**
Ponit curá per epithima ex duobus ſádal'
roſ.cáphora ⁊ aqua roſ.in panno lineo ſuppo
natur epati. Secũdo dicit ꝙ ꝯ caleſit pán⁹ de
bet remoueri.rõ remedii quia infrigidat ⁊ epar
calefactũ confortat. Notandũ ꝙ epithia põt
ſic formari. ℞.aque roſ.℥.vi.ſandal' al. ⁊ ru.
⁊ roſ.ru.añ.ʒ.i.cáphore.ʒ.v.pulueriȝétur oia
⁊ miſceátur cũ.℥.i.aceti. Ad idé ualent ſucci
lactuce ſucci ſolatri aque endiuie añ.℔.ſ.aqua
roſ.quar.ſ.aceti al.℥.i.ſandal' al.⁊ ru.ſeiſ citri
pulueriȝatorũ añ.ʒ.i.miſce. Ad idé emplm
℞.roſ.℥.ſ.ſeis papa.al.quar.ſ.ſucci abſintii
facta reſidétia quar.i.ſucci ſolatri.℔.ſ.aceti.℥.
i.farine ordei.q.ſufficit pulueriȝanda pulueri
ȝentur miſce oia ⁊ fiat emplm mediocriter liqui
dum. Sed hic ſciendũ ꝙ iſta ualent corpore
mũdificato q: aliter incuniarét materiá. Ad
idé ſumatur cucurbita ⁊ incidatur ⁊ fruſtrũ ei⁹
ſuper epar ponatur. Ad idé cerotũ ſũdalo
rũ meſue é bonũ. **In potu.** Põit curá per
potũ dicens ꝙ in potu debet ſumere ſuccũ gra
natorũ ⁊ ſuccos infrigidantes. Ad idé ualet
iulep roſ.cũ aqua endiuie. Ad idé uinuȝ cri
ſpinũ. Ad idé.℞.aque bugloſſe aque capil
loꝝ ueneris aque endiuie añ.℔.i.ſ.uini maligꝛ
nati.℥.i.ȝuccari albi quarꝫ.iii.fiat iulep. **Hic
quoqȝ.** Hic oſtendit a quibus debet ſe abſti
nere a uino.rõ quia calefacit.ſecũdo dicit ꝙ dȝ
ſe abſtinere a confectõibus de melle ꝑpter idé
Tertio dicit ꝙ a cibis calefacientib⁹. Notá
dum ꝙ dieta dȝ eé talis.comedat ſuccuȝ ordei
uel auene uel ſpinachia ul' cucurbita cũ agreſta
uel aceto endiuia portulaca perſicca pruna ace
toſa. Si patiens eét debilis comedat carnes
edi pulloꝝ ⁊ ſil'ia alterataſ cũ endiuia lactuca ul'
agreſta uel uino de granatis uel ſucco berbẽis
uel acetoſe.. **Et ſumat.** Ponit curam ꝑ tro
ciſcos dicens ꝙ debet ſumere trociſcos de ber
beris.rõ quia ſunt infrigidátes.ſecũdo ponit d
ſcriptioné que é.℞.ſucci berbẽis.ʒ.x.ſeis endi
uie ſeis citrulli ſeminũ portulace oium añ.ʒ.v.
roſ.ʒ.ii. reuadſeni.ʒ.i.ſpice.ʒ.ſ.iformétur tro
ciſci pondere.ʒ.unius ex quibus detur un⁹ cũ
ſirupo acetoſo de ȝuccaro aut uino de granatꝭ
Ad idé trociſci de cáphora ⁊ de ſpodio. Ad
idé trociſci de ſandalis. Notandũ ꝙ confec
tiones ad idé ualentes ſunt tria ſandali dyaro
don abbatis ſtomaticũ frigidũ ȝuccaꝝ roſ.
Secundo notandũ ꝙ medicine ſimplices infri
gidantes epar caliduȝ ſunt endiuia lactuca uio
le ſandali roſe ſolatrũ ſpodiũ cáphora quattu
or ſeia frigida maiorana.ſ. melonũ cucurbite:
cucumeris ⁊ citrulli acetũ aqua roſ.aqua endi
uie aqua ſolatri ⁊ aqua fontiũ. **Uenter quoqȝ**
Ponit curá per euacuationé dicés ꝙ uéter
debet ſolui cũ ſucco fructuũ ſolubiliũ. **Al.**
**Qđ ſi malus color qui eſt cuȝ dolore
epatis fuerit albus medius videlȝ inter eũ
qui é cum fluxibilitate ⁊ eũ qui é cũ tumo
re fueritqȝ cum eo uentris ſolutio ⁊ palpe
brarũm atqȝ extremitatũ tumor trociſci đ
rauetſeni cũ ſirupo acetoſo đ melle i potu
dandi ſunt.ꝙ.℞.ſpice maſticis ſucci eu
patorii ſucci abſinthii ſemine feniculi ani
ſi oium añ.ʒ.ii.rauedſeni.ʒ.x. informenẗ
trociſci pondere auꝛ.vnius ex qbus vnus
in potu oi die tribuantur.Sumátur prete
rea maſtix ſpica cipi ſquinãtũ calam⁹ aro
ma.crocus myrra. deinde myrrha ⁊ ma
ſtix in uino diſſoluta cũ aliis miſceantur:
⁊ ex eis emplm epati ſupponatur Eger
võ a cibis frigidis ⁊ groſſis abſtieat. Sil.**
Ponit curá doloris epatis prouenientis a
frigiditate ⁊ diuiditur in quattuor.Prio ponit
curam per trociſcos.ſecundo per emplm.Ter
tio oſtendit a quibus ſe cauere dȝ.Quarto do
cet q̃dam alia qñ predicta non ſufficiunt. ſcđa
ibi.**Sumantur**.Tertia ibi.**Eger**.Quarta ibi
Si aũt hoc. De pria dicit ꝙ ſi iſta ſigna ap
pareant.ſ.ꝙ malus color cũ dolore epatꝭ fuerit
albus.Secundũ ꝙ fuerit fluxus uétris.Tertiũ
ꝙ fuerit tumor palpebrarũ ⁊ extremitatũ ſuple
arguendũ é ꝙ dolor epatis ſit a frigiditate.rõ
patȝ.Secũdo pro cura dicit ꝙ trociſci rauedſe
ni cũ ſirupo de melle ſunt dandi in potu. rõ q:
calefaciũt epar ⁊ incidũt materiá frigidá epatꝭ
⁊ ipſum confortant.Tertio pouit deſcriptioneȝ
trociſcoꝝ de rauedſeni.℞.maſticis ſpice eupa
torii añ.ʒ.ſ.ſucci eius ſeminis feniculi aniſi om
niũ añ.ʒ.ii.rauedſeni.ʒ.x.informentur trociſci
pondere.ʒ.unius de quibus in potu un⁹ in die
detur. Ad idem trociſci de abſinthio trociſci
de eupatorio. Ad idé trociſci de reubarbaro
meſ. Ad idem dyacoſtũ meſue. Ad idem
confectiones.ſ.dyacalamentũ dyaniſum dyaci
num ⁊ ſimiles. **Sumantur.** Ponit curá
per emplaſtꝝ dicens ꝙ ſumátur maſticis ſpice
ciperi ſquinanti calami aromatici croci myrre

añ.deinde myrra ⁊ maſtix in uino diſſolutiſ cū
aliis miſceantur ⁊ ex eis emplaſtrū epati ſuper
ponatur. Rō quia calefacit epar. Ad idē em
plaſtrū ceroneon nicolai. Ad idem ualet epi
thima tale. ℞.ſucci eupatorii.℔.i.aceti ℥.ſ.ul
ʒ.iii.ſpicenardi.ʒ.i.ſ.tepefiat ⁊ infundatur pan
nus ⁊ ſupponatur epati. Notādū ꝙ anteq̄z
appliētur predicta debet premitti talis ſirupus
digeſtiuus materie phl'ite. ℞.radicis feniculi
petroſi.añ.quar.ſ. radicis apii.℥.i.eupatorii
capill'uene.recentiū añ.M.i.ſcolopēdrie.M
i.macis cuſcute añ.℥.ii.liquiritie raſe uuaꝝ paſ
ſarum mundataꝝ ab arillis añ.℥.i.aceti al.℥.i.
mellis electi zuccari al.añ.℔.ſ.fiat ſirupus cla
rificat⁹ uſq̄z ad quar.v. Ad idē ſirupus d̄ eu
patorio. Ad idez ſirupus acetoſus dyarodō
Ad idē ſirupus de biſantiis.ſil'r ⁊ ſirup⁹ ace
toſus cōpoſitus. Ad idem ſecaniabin de key
ſin: aut ſenantabin de colo. Medicina laxati
ua. ℞.floꝝ boraginis bugloſſe añ.℥.iii.ʒʒ. al.
℥.ſ.piloꝝ ſpice.℈.i.agarici electi polipodii quer
cini añ.ʒ.ſ.fiat decoctio in qua diſſoluatur tur
bith bene gūmoſi mundi interius ⁊ exterius.ʒ.
i.fiat colatura uſq̄z ad quar.v.detur in aurora.
Ad idem ualet dyarob cum turbith.℥.ſ.
Eger vō. Oſtendit a quibus debet ſe abſti
nere ⁊ dicit ꝙ a cibis groſſis ⁊ frigidis. rō pz.
Notandū ꝙ cibi cōuenientes ſunt ſicut ſunt
carnes pulloꝝ hedoꝝ colūborum perdicis faſi
anorum ⁊ aliaꝝ auiū ſimilium.rō quia ſūt facil'
digeſtionis ⁊ boni nutrimēti ⁊ calidi ⁊ poſſunt
condiri cum ſpēbus.. Al:

Si aūt h̄ nō ſuffecerit trociſci de lacca
cū apozimate de radicibus ſunt dandi.
Trociſci aūt de lacca ſunt ꝙ. ℞.lacce ra
uedſeni amboꝝ añ.ʒ.iii.ſpice ſc. apii ame
os maſticis ſquinanti ſe.iuniperi amigda
laꝝ amarū coſti amari rubee ſucci eupato
rii aſſari ariſtol'.ro.gentiane oium añ.ʒ.i.
⁊.ſ.informent̄ ex his trociſci cum pōdere
i.aur̄. Apozima de radicibuſ.℞.corti.
radiciſ apii feniculi amboꝝ añ.ʒ.x.ſe.apii
ſe.feniculi floris ſquināti ameos omniū
añ.ʒ.v.roſarum rubearuz ſpice odorifere
amboꝝ añ.ʒ.iii.coquant̄ in.℔.i.aque do
nec ad tertiā redeant ⁊ det̄ in potu cū pre
dictis trociſcis. Si aūt apata in epate fiāt
eorū cura erit ut apatuz que in ſtomacho
generantur. Sillanus.

Ponit curā per aliud qn̄ predicta non ſuf
ficiunt. Primo facit hoc.ſecūdo pōit deſcripti
onē illarū medicinarū ibi. Trociſci. De pri
ma dicit ꝙ ſi illa nō ſufficiant debent dari troci
ſci de lacca cum decoctōe de radicib⁹. rō quia
deducūt materiā phl'icam ⁊ calefaciunt epar et
prouocāt urinā. Ad idē ualent dyalacca.ſil'r
⁊ dyacucuma ⁊c. Trociſci. Hic auctor ponit
deſcriptionē trociſchoꝝ de laccha.ſecundo po
nit deſcriptionē decoctionis de radicibus.ſecū
da ibi. Apozima. De prima dicit ꝙ trociſci
de laccha ſunt. ℞.lacche rauedſeni amborum
añ.ʒ.iii.ſpice ſeis apii ameos maſticis ſquināti
ſeis iuniperi amigdalaꝝ amarū coſti amari ru
bee ſicci eupatorii aſſari ariſtol'.ro.oium a.ʒ.i.
ſ.informētur ex his trociſci pōderis.ʒ.unius.
Apozima. Ponit deſcriptōnē decoctionis
de radicibus. ℞.corticis radicū apii ſeis feni
culi florū ſquinanti ameos añ.ʒ.v.roſ.ru.ſpice
odorifere amboꝝ añ.ʒ.iii.coquātur in.℔.i.aq̄
donec ad tertiā partē redeāt. Si aūt. Hic ꝑ
cura apatis epatis remittit nos dicens ꝙ ſi fiāt
apata in epate talia curātur ſicut apata ſtoma
chi: ⁊ illa ē cauſa quare raſ nō ponit curā. Al'r
pōt dici q̄ ut plurimū ē mortale. Notādum
circa apata epatis ꝙ quedā ſunt in ꝯcauo.q̄dā
in gibbo.quedā in lacerto qui ē ſupra epar.
Secundo notandū ꝙ cāe apatiſ epatis: aut ſūt
interiores aut ſunt extēiores. Interioreſ ſūt cra
pula indigeſtio ſtomachi debilitas digeſtie epa
tis malitia mūdificatōis chiſtis fellis ⁊ ſplenis
aggregatio hūorū i epate: ſiue hūor ſit ſanguis
ſiue colera ſiue phl'a ſiue mēla. Tertio notan
dū ꝙ ſigna cōia apatis epatiſ ſunt fe.ꝯtinua do
lor dextri ypocundrii grauitas ⁊ malitia decu
bitus ſupra utrūq̄z latus ⁊ iō decūbunt ſupra
dorſuz.malitia coloris ⁊ habitudiniſ. Signa
ſi apa ſit in gibbo ſunt q̄ hic ſentitur grauitas
illic ſentitur tenſio aput ſuſpenſoria ⁊ ad tactuz
percipitur tale apa ⁊ ṗcipue in excarnato: tuſſiſ
ſicca malitia anhelit⁹ ꝑpter cōitatē diafragma
tis ⁊ pulmoniſ in nocumēto.minoratur urina ⁊
qn̄q̄z retinetur anhelitus cum apa ſit magnum
⁊ apparet in figura lunari. Sed apa factū in
lacertis ſuper epar apparet in figura oblonga i
figura ſtili: ⁊ per hoc apparet differentia inter
vnū ⁊ aliud. Signa ſi apoſtema epatis ſit in
concauo ſunt grauitas minor ꝑpter ſui ſuſtēta
tionē ſupra ſtomachū ⁊ nō ē tuſſis ⁊ conſtrictō
anhelitus de quibus ē curandū ⁊ nō tm̄ cadit
ſb tactu ⁊ cōicat miſeraicis ⁊ ſtomacho ut pluri
mū: ⁊ iō apparet ſingultus ⁊ nauſea. Signa
apatis calidi ſanguinei ſunt urina rubea ⁊ ſpiſ
ſa pulſus magnuſ latus ⁊ mollis color faciei ru
beus mixtus fuſcedini dolor ſb coſtis aggraua

tiuus cum pulſatione ⁊ motu.habitudo carno
ſa ſanguinea regimen precedens multiplicátiū
ſanguinis:dulcedo in ore. Apoſtematis cole
rici ſigna ſunt.urina ru.acuta pulſuſ uelox ⁊ du
rus color faciei ⁊ totius corpis citrinꝰ oris ama
ritudo ⁊ uehemétia ſitis. Signa apatis phle
gmatici ſunt urina pallida ⁊ ſpiſſus pulſus puꝰ
⁊ mollis color totius corpis albus uel liuidus:
habitudo piguis ⁊ mollis .regimen precedens
multiplicatiuū phl'atis:⁊ nō ſentitur cū duritie.
Signa apatis ml'ici ſunt:quia urina é clara
ſbtilis pulſus paruus ſtrictus ⁊ durus:color fa
ciei ⁊ totius corporis fuſcus ⁊ cinericiꝰ ⁊ ſentitur
res dura. Pronoſticatio fluxus uentris cuz
apate epatis é mortalis:omne apa epatis gñat
oppilationé:oppilatio indigeſtioné: indigeſtio
aquoſitaté ⁊ aquoſitas idropiſim.⁊ ſic apa epa
tis pnoſticatur idropiſim. Apa durū epatis
niſi uelociter medicetur a pncipio peſſimum eſt
⁊ incurabile. Apoſtema gibbi terminatur
tribus modis per ſudoré per urinaz ⁊ per fluxū
ſanguinis nariū. Apoſtema ét qd é in conca
uo etiá terminatur tribus modis .ſ. per ſudoré
per fluxū ventris ⁊ per uomitū. Apa gibbi
eſt deterius qz apa quod é in concauo ipſiꝰ epa
tis.Cura apatis in eodez eſt eadé cura cū apo
ſtemate ſtomachi ⁊ cōuenit cū cura male diſcra
ſie epatis pendentis a materia que cura fit per
phlebotomiá per digeſtiuū per ſolutiuū per epi
thima p confectōes p emplaſtra ⁊c.

De ictericia. Sil.

Circa rubricá é notandū q ictericia
é uniuerſalis cutis defedatio abſqz
ipſius in equalitate. Secūdo no
tandū q ictericie tres ſunt ſpés.ſ.ci
trina uiridis ⁊ nigra.Citrina fit ex expulſiōe co
lere citrine uel rubee ad ipam cutim.ſed uiridiſ
cauſatur ex expulſione colere praſſine ad ipſaz
cutim:quia ipſa colera é uiridis ⁊ ambo ſunt ui
tio epatis. Nigra fit ex expulſione colere ni
gre ad cuti. ⁊ hec pōt fieri uitio ſplenis ⁊ hoc é
ut plurimū.ſilr poteſt fieri uitio epatis. Ter
tio notandū q ictericia citrina uel uiridis pōt fi
eri uel ppter malá cōplexioné epatis calidá:vñ
multiplicatur colera in multa quátitate.uel pro
pter oppilationé uie chiſtis fellis.ſ.illius p quá
trahitur colera.uel illius per quaz ad inteſtina
mittitur.uel illiꝰ per quá mittitur ad ſtomachū
⁊ ex iſtis cauſis fit ut plurimū: ⁊ ideo dixi eas.
Sed icteritia nigra fit ppter ſplené.ſ.ppter op
pilationé factam in meatu per qué attrahit me
lancoliá ab epate:uel per qué expellit ad ſtoma
chum.uel ad inteſtina.uel ppter caliditatez ſu
perfluam epatis:uel uenarū aduréte ſanguiné
ſicut contingit in febribuſ.aliqñ contingit p uiá
criſis.aliqñ ui ſinthomatis contingit. Quar
to notandū q ſigna ictericie ppter multitudiez
colere ſunt macies totiꝰ corporis:grauedo par
tis dextre ⁊ expellitur uomitu colera uel ſeceſſu
ictericia manente in eodem ſtatu ⁊ urina mane
at ru.⁊ ſpiſſa. Signa ſi fuerit oppilatō pori
fellei tranſeuntis a chiſti fellis ad inteſtina ſunt
quia egeſtio ſbito fit alba:difficultaſ exitus fecis
ut apparet aliqñ uomitus colere ⁊ oris amari
tudo ⁊ ſitis ⁊ ſi epar ſit debile in expulſione ſup
fluitatū ad alia loca urina remanet tincta ⁊ ſpiſ
ſa. Signa ſi fuerit ppter oppilationé pori ua
dentis a chiſti fellis ad ſtomachū ſunt qr urina
⁊ egeſtiones ſunt groſſe ſbe rubee ſicut lutū ar
menū ppter effuſionem colere ad inteſtina ⁊ vi
as urinales ⁊ q infirmus é abſqz omni amari
tudine oris ⁊ ſine uomitu colere oio. Signa
icteritie nigre ppter ſplené ſunt durities ſpléis
⁊ grauedo eiuſ ⁊ magnitudo ⁊ aliqñ ſūt egeſtio
⁊ uria nigra. Signa ſi fuerit ppter epatis ca
liditaté ⁊ uenarū adurentiū ſunt nocuméta ma
nifeſta in epate ⁊ nō in ſplene niſi in proceſſu fi
at cōicatio. Pronoſticatio in icteritia: egeſtio
crocea i colore ⁊ remiſſio urie ſine aliqua allevi
atōe ⁊ iſomnietas ⁊ ablatio appetitus ſunt ſigñ
mala ualde ⁊ cōtraria ſunt ſigna bona ualde.
In ictericia ſi epar ſit duruz malum é.rō pz.
Icterici ualde non fiunt inflati ppter caliditaté
coleram reſoluenté ⁊ ſi ſic é ſignum mortale.
In ictericia emorroides inate bonū. Al.

Si cū icteritia fuerit febris ſuccus
édiuie ⁊ ſolatri ⁊ aqua ordei egro
in potu tribuatur. Ipſe quoqz ex
cucurbita ⁊ criſolocána ⁊ citrullis ⁊ his ſi
milibꝰ herbis frigiditati attinentibꝰ nutrié
dus é. Et ſirupū acetoſuz ex fortiſſimo ace
to in potu ſumat Epati pterea emplm ex
duobꝰ ſandalis é ſupponéduz. Et véter ex
ſucco prunor ⁊ zuccaro ſoluendꝰ. Quod
ſi nō ſuffecerint trociſci de cáphora cū ſuc
co granator dádi ſunt. Trociſci de cápho
ra. ℞.zuccari ſpodi roſar rubear omniū
añ.ʒ.iii.ſeis endiuie ſeis citrullor cucurbi
te lactuce portulace ſeminuz ex oibus ſan
dalis ru oium añ.ʒ.i. informentur ex his
trociſci pōdere.ʒ.ii.ex qbus quotidie vnꝰ
cū ſexta.ʒ.i.de cáphora detur. Si autez
eger véas hūerit pléas fueritqz diu ex quo
minūtꝰ nō fuerit phlebothomeſ. Sil.

Determinat de icteritia. Primo ponit curã
eius q̄n fit a febꝛe. ſecundo q̄n fit ſine febꝛe. Ter
tio reuertiur ad ponẽdũ curã icteritie q̄n fit cũ
fe. ſecũda ibi. Q̄ḋ ſi. Tertia ibi. Ictericie pꝛe
terea. Pꝛima in duas. pꝛimo ponit curã ꝑ
medicinas alteratiuas ꝛ euacuatiuas. Secũdo
ponit curã per phlebotomiã oſtendendo quan
do debet fieri cura per phlebotomiã. ſecũda ibi
Si aũt. Pꝛima in ſex. pꝛimo ponit curã per
potũ. ſecundo per dietam. Tertio per ſirupum.
Quarto per epithima. Quinto per medicinaꝫ
laxatiuam. Sexto per trociſcos. partes pate
bunt per ſe. De pꝛima dicit ꝙ ſi cum ictericia
fuerit fe. in potu debet dari ſuccus lactuce ſola
tri ꝛ aqua oꝛdei. rõ quia alterant malã cõplexi
onẽ calidam ex qua fit icteritia ꝛc. Ipſe quoqꝫ

Ponit curã per dietã dicens ꝙ patiens ẽ ci
bandus ex cucurbitis criſolocãna citrullis ꝛ ſilꝰi
bus herbis frigidis: ut ſunt endiuia nouella la
ctuca ſcariola condite cum agreſta uꝰl uino gra
natoꝝ. Ad idẽ ſuccus oꝛdei. Ad idẽ ualent
carnes pulloꝝ uel hedoꝛũ condite cuꝫ dcis her
bis frigidis uel agreſta uel uino granatoꝛum:
bibat uinũ limphatũ ualde debile album claꝝ
ꝛc. Et ſirupũ. Ponit curã per potũ dicens
ꝙ debet ſumere in potu ſirupũ acetoſum ex foꝛ
tiſſimo aceto. Ad idẽ ualet ſirupꝰ de endiuia
uel de poꝛtulaca. Ad idẽ ualet talis ſirupus
℞. endiuie ſcariole lactuce cicoꝛee melliloti an̄
M. i. ſcolopendrie capilloꝝ ueneris an̄. M. i.
pꝛuna nũero. xx. ſeis melõis cucũeris cucurbite
citrulli cipi cappis accoꝛi an̄. ʒ. i. piſtẽtur ꝛ buli
ant in. lb. iii. aq̄ donec medietas ſit cõſũpta co
letur ꝛ in colatura addantur. lb. ii. zuccari uel
melliſ reducatur ad ignẽ ꝛ coletur ꝛ poſtea ſiru
pizetur ꝛ ualet maxie ſi ſit icteritia de oppilatõe
Epati pꝛeterea. Ponit curã per epithĩa di
cens ꝙ epithima ad epar ex duobꝰ ſandalis eſt
appꝛoximandũ ſuple cũ aqua endiuie ꝛ aq̄ ro.
ꝛ ponitur in foꝛma. ℞. aque endiuie ꝛ aque ro
ſa. an̄. ℥. iiii. ſandaloꝝ al. ꝛ rub. an̄. ʒ. i. miſce.
Et venter. Ponit curã per medicinã laxa
tiuã dicens ꝙ uenter ẽ euacuandus cum ſucco
pꝛunoꝛũ ꝛ zuccaro. rõ pꝫ. Ad idem ualẽt me
dicine laxatiue dicte in. c. de doloꝛe epatis. iõ re
curratur illic quia euacuant materiã colericam
ab epate. Q̄ḋ ſi non. Pouit curã per troci
ſcos dicens ꝙ ſi non ſufficiant que dicta ſũt tro
ciſci de cãphoꝛa cũ ſucco granatoꝝ ſunt dandi.
rõ patet. Secũdo põit eoꝝ deſcriptioneꝫ. ℞.
zuccari ſpodii roſ. ru. oĩum an̄. ʒ. iii. ſeminis en
diuie ſeis citrulloꝛũ cucurbite poꝛtulace ſeinuꝫ
ex omnibus ſandalꝰ. ru. omniũ an̄. ʒ. i. infoꝛmẽ
tur ex his trociſci põde. ʒ. ii. ex q̄bus quotidie
unus cũ uino. ℥. unius detur. Ad idem tria
ſandali dyarodon abbatis. Si aũt eger. Po
nit curã per phlebotomiaꝫ dicens ꝙ ſi eger ha
buerit uenas plenas ꝛ fuerit lõgũ tempꝰ ex quo
non fuerit phlebotomatꝰ tunc debet fieri phle
bothomia ex baſilica. ratõ patet. Al.

Q̄ḋ ſi icteritia fuerit ſine fe. venter ex
his pilꝰlis ſoluat̃. que. ℞. aloes. ʒ. i. ſcamo
nee quartã. ʒ. vniꝰ ex his cũ ſucco endiuie
confectis fiant pilꝰle ꝛ ſufficient ad doſiꝫ. i.
deinde dent̃ trociſci de lacchacuꝫ apoꝛia
te de radicibus. Sil.

Ponit curam ictericie ſine fe. ꝛ diuiditur in
duas. pꝛimo facit hoc. ſecũdo ponit curã inten
dendo ad defedationẽ remanentẽ in oculis. ſe
cũda ibi. Si aũt ictericia. Pꝛima in duaſ. pꝛi
mo ponit curam per euacuationẽ. ſecũdo ꝑ tro
ciſcos. ſecunda ibi. Deinde dentur. De pꝛi
ma dicit ꝙ ſi ſine fe. fuerit ictericia dꝫ fieri eua
cuatio cũ pillulis iſtis. ℞. aloes. ʒ. i. ſcamonee
quartã unius. ʒ. agarici partes. ii. ʒ. unius ſucci
eupatoꝛii tertiã. ʒ. unius ex his cũ ſucco endiuie
confectis fiant pilꝰle ꝛ ſufficiunt ad doſim unaꝫ

Ad idem ualent pilꝰle de reubarbaro. No
tandũ ꝙ ſi ſit ſine fe. ſignũ ẽ ꝙ ſit a materia mi
xta. ſ. colera ꝛ phlꝰate: ꝛ tales pilꝰle euacuãt cole
ram ꝛ phlegma. Secundo notandũ ꝙ an̄ eua
cuationẽ ẽ conueniẽs pꝛemittere ſirupuꝫ aceto
ſum cõpoſitum. uel ſirupũ eſt de biſantiis. De
inde dentur. Põit curã per trociſcoſ dicẽs
ꝙ poſt euacuationẽ debent dari trociſci de lac
cha cum decoctione de radicibus. Rõ qꝛ ape
riunt uias urine ꝛ pꝛouocãt urinã ꝛ ſic euacuãt
coleram ꝛ phlegma. Ad idem trociſci de reu
barbaro. Ad idem dyalaccha. Ad idẽ aq̄
raphani diſtillata Ad ideꝫ comeſtio eupatoꝛii
Ad idem. ℞. ſucci artanie. ʒ. iiii. diſſolue cũ
zuccaro ꝛ coque uſqꝫ ad. ʒ. iii. ꝛ eſt expertũ ꝛ ꝓ
uocat ſudoꝛem. Al.

Si aũt ictericia in ocuꝰl remãſerit eger
foꝛtiſſimũ acetũ paulatĩ olfaciat: ꝛ balne
um igrediatur. eius quoqꝫ oculis qui icte
riciã cum febꝛe patitur aqua roſ. mittẽda
eſt. Ictericie pꝛeterea. ualde cõfert ut eger
per. iii. hebdomadas ſerũ bibat. Silla.

Ponit curam defedatiouiſ cutis remanẽtis
in facie ꝛ in oculis: ꝛ diuiditur in tres ſm ꝙ po
nit tria remedia. ſecũda ibi. Et balneum in
grediatur.. Tertia ibi. Eius quoqꝫ. De pꝛi
ma dicit ꝙ ſi defedatio remanſerit in ocuꝰl eger

dʒ odorare fortiſſimũ acetũ paulatiʒ. Rõ quia
rõne mordicationis quá inducit in cerebro inci
tat uirtutem expulſiuam cerebri ad expellendũ
Item qa ſubtiliat materiaʒ ⁊ prepat ipſam ad
expellendum. **Et balneum ingrediatur.**
Ponit curá per balneũ dicés ꝙ dʒ ingre
di balneũ. Rõ qa reſoluit materiá illá. Ad
idem ualet lauare oculos cuʒ aqua decoctóis
camomille: **Eius quoqꝫ.** Ponit curam
ꝑ aliud locale dicens ꝙ in oculis patientis icte
ritiam dʒ poni ſi ſit cũ fe. aqua roſ. ⁊ ualet i pͥn
cipio maxime. Rõ qa ĩfrigidat ⁊ ꝓhibet fluxũ
materie ad oculos. **Ictericie.** Reuerti
tur ad ponendũ curam icteritie cũ fe. dicens ꝙ
ualde cófert ut patiens ꝑ tres ebdomadas bi
bat ſeruʒ. i. aquá lactis. Rõ quia mũdificat ſá
guiné a cholera aduſta: ⁊ ꝑ tanto ualet. ſilr in
ſcabioſis. Notandũ ꝙ cura icteritie nigre
ꝑficitur ſicut cura doloris ſplenis cũ ſirupis ⁊
medicinis euacuantib⁹ mlĩam de quib⁹ ĩfra di
cetur ⁊ cũ cliſteribus ⁊ flebothomia.

De idropiſi. Silla.

Circa rubricam é notandũ ꝙ idro
piſis eſt egritudo materialis cuius
cauſa eſt materia exuberans frigi
da mébra ingrediés ⁊ creſcunt per
eam: aut oía mébra manifeſta: aut loca partiũ
in quibus fit regimen nutrimenti ⁊ humorum.
Aliter diffinitur ſic. idrops é error uirtutꝫ nu
tritiue in toto corpore ſequés imutationé ṽtutis
digeſtiue in epate. Secundo notandũ ꝙ ſpe
cies idropiſis ſunt tres. ſ. aſclites tipanites ⁊ ipo
ſarcha. Tertio notandũ ꝙ cauſe idropiſis ſunt
aut extrinſece aut intrinſece. Extriſece ſũt ſicut
percuſſio caſus nimia caliditas nimia frigiditaſ
fluxus ſanguinis ſuperfluus: aut uétris ⁊ ſilĩa.
Cauſe intrinſece aut ſunt ab aliis mébris: aut
ab epate. Si ab aliis mébris tunc ſunt iſta qb⁹
cõpatitur epar: uel cũ quibus hʒ colligantá: ut
ꝓpter paſſiones ſtomachi meſeraycarũ ul' ma
tricis ueſice renũ ſplenis dyaffragmatiſ pulmo
nis ⁊ ſic de aliis. ſi ab epate aut ꝓpter morbos
cóſimiles ſicut ſunt mala cõplexio calida ul' fri
gida ⁊c. Aut ꝓpter morbos officiales: ſicut ſũt
oppilatio aṗa ⁊ ſilĩa. aut ꝓpter morbũ cõmuné
ſicut é ſolutio cõtinuitatis: ⁊ hoc in generali. cáe
idropiſis a ſclitis in ſpáli ſunt due. ſ. añs ⁊ non
coniũcta. Cauſa añs é debilitas digeſtiue epa
tis non potentis cõuertere chilũ in debitos hu
mores ⁊ cõuertit ad aquoſitaté ⁊ hec debilitas
fit a frigiditate ⁊ a caliditate reſoluente calorem
naturalé. Cauſa cóiuncta é aquoſitas in epate
generata effuſa per poroſitates ad concauitaté
que eſt inter ſyphac ⁊ inteſtina. Cauſa idropiſ
tipánitis é duplex. ſ. añs ⁊ cõiuncta. Cauſa añs
eſt debilitas uirtutis digeſtiue mébroꝝ: unð nu
trimentum uel chilus cõuertitur in uentoſitaté
⁊ poteſt fieri a frigiditate ⁊ a caliditate reſoluen
te calorem naturalé: ⁊ hec debilitas é minor ea
que generat aquoſitaté. Cauſa cõiuncta eſt ué
toſitas contenta inter ſyphac ⁊ inteſtina. Cauſa
idropiſis ipoſarce eſt duplex. ſ. átecedens ⁊ cõ
iuncta. Antecedens é debilitas uirtutis digeſti
ue mébrorũ unde nutrimentũ cõuertitur ad na
turá phlegmatis ⁊ nõ poteſt debite uniri mem
bris. Cauſa coniũcta eſt materia phlegmatica
ſperſa per membra que non põt adherere ⁊ cõ
iũgi cũ mébris. Quarto notandũ ꝙ ſigna q̃
ſignificant idropiſim futuram ſunt. Primo qñ
ſuperfluitates que ſolent expelli per tempus ſo
litum longo tempore retinentur: ſicut eſt ſudor:
egeſtio: urina: emorroides: méſtrua ⁊ ſimilia.
Scðʒ ſignũ é caʒeſiia. i. iflatio faciei. Tertiũ é
mala coloratõ faciei ṗter ſolitũ. Signa cõia
idropiſ ſćtis ſũt inflatio pedũ ⁊ oculoꝝ: tumor
uentris dolor in latere dextro: ſitis diminutio:
appetitus cibi: mala coloratio. Signa aſclitꝫ
ſunt grauitas in uentre ſenſibilis ⁊ cum percuti
tur uenter auditur ſonus ſicut ſonus aque com
mote: etiam quádo mutatur de latere in latus.
⁊ tactus eius eſt ſicut tactus utris pleni aqua et
nõ magnificantur mébra omnia ſicut in ipoſar
cha. ſ. collum ⁊ extrema alia preter pedes: imo
extenuátur. pulſus eſt paru⁹ frequés declinás
ad duriciem ex tenſione uelaminis ⁊ aliquando
declinat ad mollitiem ex leuitate hũiditatis ſu
perflue: urina colorata: quia nõ fit ſequeſtratio
ſuperfluitatis. Signa tipanitis ſunt egreſſio
umblici plurima ⁊ tenſio mirach in modũ tym
pani ⁊ corde ⁊ membrorum arefactio ⁊ cũ pcu
titur manu uenter ſonat quaſi uter inflatus non
ſicut uter plenus aqua ⁊ patiens eructationem
per illam alleuiatur ⁊ per exitum uentoſitatis.
pulſus uelox frequens ⁊ durus: urina é ſubtilis
non multũ tincta habens ampullas magnas.
Signa ipoſarce ſunt uniuerſalis inflatio om
niũ mébrorum ⁊ faciei ⁊ cum digitis premitur i
omni loco corporis apparet preſſura ⁊ remanet
ueſtigium ⁊ nõ inflatur uenter nec umblicus ut
in tipanite ⁊ aſclite ⁊ plerũqꝫ ſequitur fluxus ué
tris ⁊ leuitas nature tendens ad albedineʒ ⁊ fit
pulſus undoſus ⁊ latus ⁊ lenis. Pronoſtica
tio ois idropiſis in acuta fe. malũ: fluxuſ uétris
ſuperueniens idropico ſine alleuiatione eſt mor

talis. fetor anelitus ⁊ ſputi ⁊ egeſtionis ⁊ ſudo
ris ſignum eſt mortis quando in ydropico eſt
egeſtio ſicut é lotura carnis uel ſanguis coagu
lati proximus eſt morti Urina biſcolor ſicut cū
eſt ruſa inferius ⁊ liuens ſuperius uel econuer
ſo: uel rubea ſuperius ⁊ nigra inferius eſt mor
talis. Si ydropico ſuperueniat diſnia ⁊ diffi
cultas anhelitus ⁊ fluxus uentris infra tres di
es morietur. ydrops in cóplexióe calida ⁊ ſicca
eſt ualde mala. ydrops que prouenit ab epate
eſt peior illa que ꝓuenit a ſplene uł ab aliis mé
bris. ydrops aſclites eſt iter omnes alias peior
deinde tympanites: deinde yposacra. Al.

Um uenter poſt epatis dolorez ⁊
fe. augumentari ceperit ⁊ ꝙ é ab
vmbilico vſqꝫ ad femur exterius
ꝓminuerit ⁊ cutis q̄ é ſibi ſubtiliari ⁊ al
bere viſa fuerit ⁊ cū venter moueṫ audiṫ
ſonus q̄ſi aq̄ in uaſe non pleno mote ⁊ ſi
cū his vria fuerit rubea ꝑua é hn̄da fidu
cia ⁊ ꝓꝑe ſi vtꝰ n̄ affuerit fortitudo. Silla

Determinat de ydropiſi: ⁊ diuiditur in tres
qr primo determinat de aſclite. Scðo p yposar
cha. Tertio ð tympanite. Pa ibi. Qð ſi palpe
bre. Tertio ibi. Si vero venter. Prima i
duas. Primo determiat de ydropiſi aſclite qn̄
é cū fe. Scðo qn̄ é ſin̄ fe. Pa ibi. Si aūt cū hac
ṗma in duas. Primo docet ꝓnoſticari. ſcðo
ponit curá. Scða ibi. His tamen. De ṗma
dicit ꝙ ſi appareant iſta ſigna. Primū qn̄ uen
ter ceperit augeri poſt dolores epatis ⁊ fe. Se
cūdū qn̄ illud qð é ab umbilico uſqꝫ ad femur
ꝓminuerit. Tertia ꝙ cutis ibi uiſa fuerit albere
Quartū cū uenter mouetur auditur ſonus q̄ſi
aq̄ cómote i uaſe n̄ pleno. Quītū qr urina uiſa
fuerit rubea iſtis ſignis apparétibus ꝑua é ha
benda fiducia i ydropiſi aſclite ⁊ ṗcipue ſi fuēit
debilitas uirtutis. Ratio ſignorum patet. Alm.

His tamen ſi uirtus fortis fuerit et uéter
uehemétis ſiccus pil. de rauedſeni que re
cipiunt mezereó dáde ſunt. que ℞. raued
ſeni ſucci eupatorii ſeminis endiuie omni
u ⁊ an̄. ʒ. iii. agarici. ʒ. v. mezereó. ʒ. x. fiát
ex hiis pillu. quarum doſ. ſit. ʒ. ii. ⁊. ſ. ex q
bus quaque ebdomada doſis vna ſuma
tur. Quod ſi uirtus fuerit debilis trociſci
de mezereon dandi ſunt. Qd' ℞ ſeminis
endiuie. ʒ. x. mezereon. ʒ. i. ⁊ duas tertias
agarici. ſucci eupatorii ſimiliter tantūdé.
roſarum ſeminis citrullorū amborum an̄
ʒ. ii. ⁊. ſ. ex hiis omnibus fiant trociſci. x.
de quibus unus in die cum ſirupo aceto
ſo de zuccaro dandus eſt. Sillanus

Pōit curam ydropiſis aſclitis: ⁊ diuiditur
in duas. Primo ponit curam quando uenter
eſt ſtipticus. Secūdo quando eſt fluxibilis. Se
cunda ibi. Si aūt. Prima in duas Primo po
nit curam per euacuationem p medicinam la
xatiuam quádo eſt fortis uirtus. Secūdo quá
do uirtus é debilis p trociſcos. Secunda ibi.
Qð ſi uirtus. De prima dicit ꝙ ſi uirtus fue
rit ualde fortis ⁊ uenter fuerit ualde ſtipticus
pillę de raud in quibuſ pōit mezereon ſunt dā
de. ratio quia euacuant aquoſitaté ⁊ confortát
epar ne amplius generetur aquoſitas. Secun
do pōit deſcriptionem pillulaꝝ de raud ℞. ra
ud ſucci eupatorii ſeminis endiuie omniū. an̄. ʒ
iii. agarici. ʒ. v. mezereon. ʒ. x. fiát ex hiis pillę
quaꝝ doſ. ſit. ʒ. ii. ſ. ex quibus unaquaqꝫ ebdo
mada doſ. una ſumatur. Ad idé pillę de meze
reó. Ad idem ſuccus cucumeris aſinini. Ad idé
℞. ſeri caprini. ℥. iii. radicis yreos recenter cō
quaſſatis mūdatis ab exteriori cortice. ℥. ſ. bul
liát ſimul léto igne uſquequo redeat ad quar.
coletur ⁊ colatura adminiſtretur cum modico
zuccari albi. Ad idé. ℞. ſucci radicū yreoſ ſcá
reſidétia. ℥. i. bibatur crude uł p ſe uł cū zucc.
uł cū ouo ſorbili ł cū modico ſo caprio ⁊ mira
bilr oñdatur ab oibꝰ ⁊ ꝓculdubio oéz ydropi.
currat dū tñ ꝯtietur educit. iii. uł. iiii. ſellaſ aq̄ ci
trie. Ad idē. ℞. floꝝ laure ole ſicce pulueriʒate
ſbtilr. ʒ. ſ. iſūdatur p. ii. dies naturałs i ſucco ci
tonioꝝ ⁊ aceto poſtea icorporetur cū ſirup. roſ
⁊ fiat maſſa. ð q̄ pōt dari pōdꝰ. v. ǵ. ordi. ⁊ erit
una pulla ꝑua ⁊ eſt pillę ex pte Ser. ⁊ ſolꝰ potꝰ
ǵ. ordei fecit aſſellare ruſticū uicibꝰ. x. Notañ
ꝙ ſirup. digeſtiuꝰ i ydropiſi ꝓuéiente a calitate
dꝫ ṗcedē tal. ℞. endi. ꝟ. iiii. ſcolopen. capilł.
ueneris ſcétiū an̄. ꝟ. i. ſe. feni. petroſil. cuſcute
an̄. ℥. ſ. ſpic. nardi. ſpic. celtice an̄. ʒ. ii. zucc. al.
℔. ſ. fiat ſirup. clarificatꝰ uſꝫ ad q̄r. v. Qð ſi v
tꝰ. Pōit curá qn̄ vtꝰ é ðbił dicés ꝙ ſi vtꝰ é ðbił
trociſci ð mezereó ſūt dádi rō qr euacuát aquo
ſitaté ꝯfortát epar. ſo pōit deſcriptōꝫ. ℞. ſe. en
diuie. ʒ. iiii. duas tertiaſ. ʒ. i. aggarici ſucci eupa
torii ſilr tantūdé roſ. ſe. citruloꝝ áboꝝ an̄. ʒ. ii.
ſ. ex his oibꝰ fiát troc. x. ex qbꝰ unꝰ i die cū ſiru.
acetoſo de zuc. é dádꝰ. ad idē troci. ð ſubar. Al

Si aūt uenter fuerit ſolutus dentur tro.
ciſci de berberis cum ſirupo acetoſo. Eger
quoque nutriaṫ ex zibergi. Et bibat ſiru
pum acetoſum de citoniis ⁊ ſi uentris ſo
lutio uehemens fuerit citoniorum rob ſo
lum dandum eſt Silanus.

Ponit cură aſclitis quădo uenter ē fluxibil'
⁊ diuiditur in tres. Primo ponit cură per troc
ſcoſ. Scđo per dietă. Tertio per ſirupū. Fa ibi
Eger quoqꝫ. Tertia ibi. Et bibat. De pri
ma dicit ꝙ ſi uenter fuerit fluxibilis debēt da
ri trociſci de berberis cū aceto. rō quia alterāt
mală ꝯplōnē calidă: quia ſunt frigidi ⁊ qꝛ ſtipti
ca ſunt ꝯfortat epar ⁊ reſtringunt fluxū. Ad
idē trociſci de ſpodio cū ſcie acetoſe meſ. Ad
idē de ſandal' meſ. **Eger quoqꝫ.** Ponit cu
ră per dietam dicēs ꝙ eger dꝫ nutriri ex ʒiber
gi ⁊ eſt modus cibarii facti ex brodio carnis cū
ouis. Notandum ꝙ hic cibus eſt cōueniēs
qñ uenter ē ſtipticus : qꝛ ē ſatis fluxibilis. **Et bi
bat.** Ponit cură per ſirupū dicēs ꝙ patiēs
dꝫ bibere ſirupū de citoniis. rō quia infrigidat
ſua ſtipticitate ꝯſtringit. Scđo dicit ꝙ ſi fuerit
uehemens ſolutio uentris ſolus ſuccus citonio
rum eſt dandus. Ratio quia plus conſtringit
Ad idem ualet ſuccus plātaginis. **Almanſor.**

**Si aūt cū ⁊ ac paſſione nō fuerit urina
rub. nec calor. pill'e iſte dăde ſunt. que. ℞
mezereon ſerapini ăboꝝ aň. ʒ. ſ. ſalis indi
fimi colūbini amboꝝ aň. ſextam. ʒ. vnius
pillule enim iſte aquam vehemēter deſcē
dere faciūt. Trociſci preterea de laccha cū
apozimate de radicibus dandi ſūt. empl'ꝫ
aſcliti conuenićs. ℞. farine ordei cipi ſter
coris ouini ueteris baurach boli ar. oium
partes equales ex his oibus tritis fiat epi
thima ſuper ventrē. huius nāqꝫ ꝓprietas
eſt aque magnă partē exiccare. Sillan⁹**

Pōit cură aſclitis qñ eſt ſine fe. ⁊ diuiditur
in tres. Primo ponit cură per pillulas. Scđo
per trociſcos. Tertio per empl'm. Fa ibi. **Troci
ſci.** Tertia ibi. **Empl'm.** De prima dicit ꝙ
ſi cū aſclite nō fuerit urina ticta nec calor debēt
dari pill'e ꝗ ſūt. ℞. mezereon ſerapini aň. ʒ. ſ.
ſalis indi fimi columbini aň. ſextă partē. ʒ. uni
us. Uerificatur littera: qꝛ pill'e iſte faciūt deſcē
dere aquă uehementer de uentre. Ad idem pil
lule de alſebran. ad idē pillule de meſereon me
ſer. Ad idē ungtm̄ de arthania ⁊c̄. **Trociſci.**
Dicit ꝙ trociſci de laccha cū decoctōe de radi
cibus ſunt dandi. Rō qꝛ ꝓuocant aquoſitatē
ꝑ urină. Notandū ꝙ ſicut ydrops curatur per
medicinas laxatiuas: ⁊ ita ēt curatur ꝑ medici
nas urine ꝓuocatiuas. Et inter alia explicabū
tur quedă. pria. ℞. ſeri caprini: ℥. iii. ſpice nar
di pulueriʒate. ʒ. iii. bulliant ſimul lēto igne uſ
quequo redeāt ad. ℥. iii. coletur ⁊ colatura ieiu
nio ſtō detur. Ad idē. ℞. ſucci calamenti fa
cta reſidentia. ℥. i. Ad idē urina caprina in ꝗ
bullierit ſpice nardi. Ad idē uria pueri i potu
ſumpta. Ad idē uinū albū decoctiōis folio
rum uel floꝝ anthos. Ad idem trociſci meſue.
Similiter ualet dyalaccha. Ad idem 'diacurcu
ma. Ualet ēt cōfectio de mezereon meſ. Notă
dum ꝙ idē ualent ea que ualēt ad dolorē epatꝭ
in că ſrā ſupra dicta. **Empl'm.** Ponit cură per
empl'm dicēs ꝙ empl'm cōueniens ē. ℞. farine
ordei cipi ſtercoris ouini ueteris baurach boli
ar. oim aň. partes equales. Ex his omnib⁹ tri
tis fiat empl'm ſupra uentrem. Uerificat ſe. qꝛ
eis proprietas eſt exiccare magnă partē aque.
Ad idē empl'm de ſtercore bouino uel caprino
cū urina infantis. Ad idē. ℞. caricarū pin
guiū quartꝭ. i. ſtercoris columbini. ʒ. iiii. maſti
cis ſpice nardi aň. ʒ. ſ. pulueriʒăda pulueriʒen
tur cōquaſſanda ꝯquaſſentur miſce oia cū uri
na capre ad modū empl'i. Ad idē emplm ce
roneon Nicolai. Ad idē empl'm relatū ad
ariſtarchū quod ponit meſue. Ad idem. ℞
ſpicarū allei mundatarū. ℥. iii. ſ. ſtoracis bdelii
aň. ℥. iii. terbentine. ℥. iiii. axungie porcine recē
tis adipis anſeris aň. ℥. v. maſticis olibani aň.
℥. i. ſ. euforbii. ℥. i. croci. ℥. ſ. cere citrine. ℥. xii.
olei nardini ⁊ uini odoriferi. q. ſufficit. Ad iđ
empl'm de baccis lauri cū ſtercore uacarū uel
caprinarū: ⁊ eſt operationis mirabilis. Ad iđ
empl'm factum de ſtercore uaccino baccis lau
ri ⁊ yreos. Ad idem ſtercoris uacini. lb. i. ⁊ bul
liat cū aqua ⁊ ſale: deinde ſupra ipſū pulueriʒe
tur ſulphur ⁊ ponatur ſupra uētrē. Ad idē bau
rach empl'm cū ficubus: ut Auic. ſecundo caň.
c. de baurach. Ad idem fiat exemplū de oſtra
chiſi ꝯtrictis uel cū conchiliis ſuis. Ad idem un
guētum agrippa Nicolai ⁊ eſt mirabile. Ad
idem unguentū atthanie. Notandum ꝙ ſi
idrops fiat a că frigida emplaſtra predicta pñt
poni ſupra uentrem ⁊ ſupra epar. Sed fiat a că
calida tunc emplaſtra debent poni ſupra uētrē
⁊ ſupra epar debet epithima frigidū. Al.

**Quod ſi in palpebris et extremitatib⁹
fuerit apoſtema molle ⁊ teſticuli apoſte
mantur : facies quoqꝫ ac totū corpus mol
licie quadam teneatur erit tunc idropiſis
ſpecies que ipoſarcha vocatur. Sillanus**

Ponit curam ipoſarce: ⁊ diuiditur in du
as. Primo ponit ſigna. Secundo ponit curaꝫ.
Secunda ibi. **Egro itaqꝫ.** De prima dicit
ꝙ ſi apparuerint iſta ſigna. Primo ꝙ in palpe
bris ⁊ in aliis extremitatibus fuerit apoſtema
molle. Secundum ꝙ teſticuli īflantur. Tertiū

ꝙ facies ⁊ totũ corpus mollitie tenetur. Arguẽdũ ẽ ꝙ ſit idropiſis que dicitur yposarcha.

Notandũ ꝙ ratio ſignoꝝ uerificatur. ṗmuꝫ ꝙ in yposarcha materia que cõicatur ꝑ nutricatione ad mẽbra fit incõueniens ꝑ nutricatõe ⁊ ibi remanens cauſat tumorẽ ⁊ mollitiem. ſ. in palpebris ⁊ mẽbris extremis. Uerificatur ſcđꝫ quia in ipoſarca multa materia fluida phl'ica cõicatur ad teſticulos. Et tertiũ uẽificatur ſicut prumum. Alman.

Egro itaqꝫ hac ſpẽ laboranti trociſci de laccha cũ apozimate de radicibus ſunt tribuendi. ⁊ vẽter quaqꝫ hebdomada ex pill'is ꝺ reubarbaro ẽ ſoluendus. ⁊ patiẽs in arena calida ẽ ſepeliendus. Ei quoqꝫ ẽ precipiendũ ut exercitio vtaꝛ ⁊ famẽ ⁊ ſitim ſepe patiatur. Sillanus.

Ponit curam ipoſarce: ⁊ diuiditur in tres. Primo ponit curã p trociſcos. ſecũdo p medicinas laxatiuas. Tertio per quedã alia. ſcđa ibi. Et venter. Tertia ibi. Et patiens. De prima dicit ꝙ patienti ipoſarcã trociſci ꝺ laccha cũ decoctõe de radicib⁹ ſunt dãdi. rõ q2 icidũt ⁊ ſbtiliant ⁊ euacuant materiã phl'icã que ẽ cauſa ipoſarce. Et venter. Ponit curã per medicinã laxatiuã dicens ꝙ uenter ẽ euacuãd⁹ cũ pill'is de reubarbaro oi hebdõada. Ad idẽ ualent medicine laxatiue poſite in cura aſclitis.

Notandũ ꝙ ante cõuenit ſirupus digeſtiu⁹ dictus in. c. de dolore epatis a materia phl'ica. Et patiens. Ponit curã per quedaꝫ alia dicens primo ꝙ patiens ẽ ſepeliendus i arena calida. rõ quia deſiccat. Secũdo dicit ꝙ patiẽſ debet uti exercitio. rõ q2 reſoluit ⁊ exiccat. Tertio dicit ꝙ patiẽs dꝫ tolerare famẽ ⁊ ſiti. rõ quia calor acuitur ⁊ redditur magis potẽs ad reſoluendũ materiã phl'icam. Ad idẽ ualent balnea naturaliter calida. Ad idẽ ſtuſa ſicca. Ad idẽ ualet ꝙ ponatur patiens in furno calido. Ad idẽ ualet calor ſolis ſic ꝙ teneat uentrem diſcopertũ ad ſolẽ ubi non ſit uẽtus et ꝙ fricetur fortiter. Almanſor.

Si ṽo venter inflatus fuerit ac tenſus ⁊ cũ ꝑcutiꝛ ſonũ reddit vt tipanũ. idropiſis ſpẽs adeẽ ſignificabiꝛ que timpanites dicitur. Sillanus.

Põit curã tipanitis ⁊ diuiditur i duas. Primo põit ſigna. ſecũdo ponit curam: ſecũda ibi. Quã q patiꝛ. De pria dicit ꝙ ſi appareant iſta ſigna. Primũ ꝙ uẽter appareat iflatus ⁊ tẽſus. ſecũdo ꝙ percuſſus uenter reddit ſonũ ut tipanũ. arguendũ ẽ ꝙ ibi ſit idropiſiſ tipanites rõ ſignoꝝ pꝫ q2 in tipanite ẽ uentoſitas extẽdẽs ⁊ cauſans ſonũ clarũ ut tipanũ. Al.

Quã qui patiꝛ a cõeſtione oleꝝ abſtinere debet atqꝫ eoꝝ omnium que ventoſitatꝫ ſunt generatiua. Silla.

Ponit curam ⁊ diuiditur in duas. Prio ponit a quib⁹ dꝫ abſtinere. ſeũdo ponit curã. ſecũda ibi. Uẽter quoqꝫ. De pria dicit ꝙ patiẽſ tipaniẽ debet abſtiere a comeſtione oleꝝ ⁊ generãtiũ uẽtoſitatẽ. rõ q2 talia augẽt morbũ. Al.

Uenter quoqꝫ oi die ex panico ẽ uaporãdus. ⁊ ventoſe ſuper ventrẽ ponẽde. ⁊ medicamina tumorẽ diſſoluentia danda ſũt vt diacinũ ⁊ electuariũ de laccha lauri ꝙ in. c. de iliaca noiabimus. eger ṗterea exercitio vti aſſueſcat ⁊ famẽ pati ⁊ ex coleriis que ventoſitatẽ diſſoluũt: quorũ faciem⁹ mentionẽ ſibi ſubiiciat. Uenter quoqꝫ cuꝫ mandili donec incipiat rubere friceꝛ. ⁊ ex oleo rutaceo cliſterizetur. Sillanus.

Ponit curã: ⁊ diuiditur in tot quot remedia ponit. partes patent. De prima dicit ꝙ uẽter eſt oi die cũ panno fricandus ſiue euaporãdus rõ q2 reſoluit uentoſitatẽ. Ad idẽ ualet ſacculus de milio ⁊ ſale torefactus ⁊ ſupra uentrẽ poſitus. Et ventoſe. Ponit curã per uẽtoſas dicens ꝙ uẽtoſe ſũt ponẽde ſup uentrẽ ſine ſcarificatõe. rõ q2 per caliditatẽ actualẽ reſoluunt uẽtoſitatẽ. Et medicina. Ponit curã p confectiones ꝯſumẽtes uẽtoſitatẽ ut diacinũ elcũariũ de baccis lauri de quo dicit in. c. de paſſiõe iliaca ⁊ per has intelligit alias. Eger ṗterea.

Ponit curã per abſtinentiã ⁊ exercitiũ dicẽs ꝙ eger debet aſſueſcere exercitio. Rõ q2 reſoluit. Secũdo dicit ꝙ dꝫ pati famẽ. rõ q2 ẽ cã reſoluẽdi uẽtoſitatẽ. Et ex coliriis. Ponit curã per ſuppoſitoria dicens ꝙ debẽt poni ſuppoſitoria diſſoluẽtia uentoſitatẽ de qbus dicetur infra in. c. de colica. Ad idẽ. ℞. ſalis gẽme florũ ul' folioꝝ rute añ. ʒ. ii. ul' ℥. ſ. caſtoꝛi euforbii ſeis urtice añ. ʒ. ii. mell' quãtũ ſufficit ⁊ fiãt ſupoſitoria. Ad idẽ. ℞. cimini baurach ſe. rute añ. ʒ. ii. mell'. q. ſuffi. fiãt ſuppoſitoria. Uenter quoqꝫ. Põit curã p fricatões uẽtris dicẽs ꝙ uẽter dꝫ fricari cũ mãtili donec icipiat rubẽ. rõ q2 ẽ cã exiccatõis ⁊ ꝛ̃ſolutõis uẽtoſitatꝫ. Ad idẽ vꝫ exponẽ uẽtrẽ ſoli ubi ñ ſit uẽt⁹. Ad ideꝫ vꝫ fricare uẽtrẽ cũ oleis cal'is reſoluẽtib⁹ uẽtoſitatẽ ut oleũ aneti oleũ rute ole. laurinũ oleũ de kerua oſe. ꝺ coſto ole. ꝺ mezereon. Et ex oleo.

Ponit curã per cliſtere dicens ꝙ patiens tipanitẽ dꝫ cliſterizari ex oleo ruteaceo. rõ patet.

Ad idem. ℞.radicis ireos.ʒ.i.iſopi apii ab ſinthii bráce urſine añ. ꝶ.i.aniſi maratri ame os granoꝝ lauri añ.℥.ſ.uel.℥.i. Si patiens ſit fortis mellis electi olei rute quar.ſ.ſalis géme. ʒ.i.fiat cliſtere uſqꝫ ad quartã.v. Et nota hic unũ de yerapigra ꝙ yerapigra é mirabilis: qꝛ euacuat ſolũ malos hũores ⁊ bonos dimittit.

Notandũ ſecundo ꝙ in idropiſi: ſi oia alia remedia deficerent ualent duo. Primũ é conti nua cõeſtio epatis lupi uel pulueriʒãdo uel alr ualet eni quõlibet a ꝓprietate. Secundũ eſt fa cere cauteriũ ſub umblico per duoſ digitos uel tres ita ꝙ pforetur pãniculus mirach ſed debet prius trahi pellis ſurſuꝫ ut orificia amboꝝ pan niculoꝝ ſibi nõ obuenient: ſed exterior coopiat interiorẽ ⁊ oi die extrahe de canula paruã quan titatẽ aque. ⁊ hoc notabile dꝫ poni in fine partiſ de cura aſclitis.

De dolore ſpenis.

Circa rubricã eſt notandũ ꝙ ſplen po teſt ꝯſiderari dupl͛r. Uno mõ quãtuꝫ ad ſui ſubſtantiã ⁊ ſic in eo nõ é dolor niſi grauatiuꝰ rõe multitudinis materie. Secũ do põt conſiderari rõe paniculi ipm regentis: ⁊ ſic bene in ipſo eſt dolor. Secũdo notãduꝫ ꝙ dolor ſplenis põt fieri a mala cõplexione uel a ſolutione continuitatis uel ab utriſqꝫ. Et ſi a mala cõplexione uel ſine materia.ſ.calida ⁊ fr͛a ⁊c. uel cũ materia.ſ.phl͛atica uel ml͛ica uel uẽto ſa ⁊ hoc cum apãte uel ſine apãte. Notãduꝫ tertio ꝙ ſplen eſt mẽbrũ a natura ordinatũ ad mũdificandũ ſauguinẽ a ml͛ia: iõ qñ corpꝰ eſt bñ mũdatũ ⁊ bñ diſpoſitũ bñ ſtat: ⁊ ꝓ tãto ſplẽ ridere facit ⁊ qñ male aduenit triſtitia ⁊ multe alie paſſiones male: qm̃ ſi ſplen ꝓpter debilita tẽ deficiat in attrahendo generat icteritiã. Sed poſtqꝫ attraxit ſi deficiat in retinendo cauſatur fluxus uentris. Si uero deficiat in conuertẽdo nutrimẽtũ tunc cãtur durities oppilatio ul͛ apã ⁊ hoc é ut pl͛imũ. iõ dr̃ in v̓ſibus. Cor ſapit: pul mo loqtur: fel ꝯmouet irã. Splen ridere facit: cogit amare iecur.i.ſtõachuſ ul͛ epar. Quar to notandũ ꝙ cauſe duriciei ul͛ ſunt extrĩſece ul͛ intrinſece. Si extrĩſece: ſic é multiplicatio ciboꝝ ⁊ potuũ ml͛icoꝝ ſicut é caſeus caules caro ſali ta legumina ⁊ ſimilia: ⁊ ſil͛r timor. Si intrinſece uel ꝓueniunt ab epate multiplicãte ml͛icũ hũo rem. uel a ſplene cũ incurrit malã cõpl͛onẽ cali dã uel frigidã debilitantẽ ſplenẽ. Quinto no tãdũ ꝙ ſigna duritiei oppilatõis ⁊ apãtiſ ſple nis ſunt urina remiſſa ⁊ tenuis: durities notabi lis in ſplene: difficultas anhelitus ſeduſ color fa ciei ⁊ totius corporis: triſticia ſomnia terribilia timor ⁊ ſimilia pertinẽtia ml͛ie. Sed differentia quãdo ſplen apoſtematꝰ eſt. eſt quia durities ⁊ tumor é in altera parte tantum: ſed in duritie ſi ne apoſtemate ⁊ oppilatõne eſt per totam regio nem. Pronoſticatio urina alba tenuis ſi ꝯtinu auerit in paſſionibus ſplenis multum malum eſt: fluxus ſanguinis per inferius é bonũ ſignũ in paſſionibus ſplenis. Si alicui ſplenetico propria adhibeantur medicamina ⁊ non alleui atur malum ſig͞t: paſſio etiam ſplenis in princi pio ſatis faciliter poteſt curari: ſed cum inuete ratur: aut nunqꝫ aut ualde difficulter curatur

Durities ⁊ oppilatio ⁊ apoſtema ſplenis in ducit maciem in toto corpore: ⁊ hoc ideo qꝛ ledi tur digeſtiua epatis: unde ideo generantur ma li humores quibus non bene nutritur totũ cor pus. Splen indiget fortiori medicamine cũ op pilatur: quia ſit oppilatio fortior et plꝰ diſtat ⁊c.

Almanſor.

Si cũm dolore ſplenis fuerit calor: ⁊ urine rubedo ⁊ calor eger ex hiſ trociſcis ſumat. Trociſci de agno caſto. ℞.ſeis agnicaſti ſeis tamariſci ãbo rũ añ.ʒ.x.ſeis endiuie ſe.portulace ambo rũ añ.ʒ.v.ex his fiant trociſci de quibꝰ de tur quotidie vnus cum ſirupo acetoſo de ʒuccaro cuius pondꝰ ſit.ʒ.iii. Eger uero ſi repletus fuerit ex ſaluatella q̃ é in ſiniſtra manu phlebotomeť. Splen quoqꝫ ex fru ſtro filtri aceto calido infuſo embroceť. et obſeruetur a rebus dulcibus ⁊ cibis groſ ſis. Qđ ſi cũ predicta egritudine nõ fue rit calor egro trociſci de capparis dãdi ſũt Qđ. ℞.corticis radicis capparis ſe. agni caſti amboruꝫ añ.ʒ.x.ſcolopendrie.ʒ.vii. ariſtol͛.lon.folioꝝ rute ſe. naſturcii accori nigelle oiuꝫ añ.ʒ.iii.armõiaci.ʒ.iii.armõi acum in aceto diſſoluať ex quo cetera con ficiãtur ⁊ informẽtur ex eiſ trociſci põderã tes.ʒ.ii.ex quibus vnus cũ ſirupo acetoſo de melle ⁊ apozimate de radicibus ĩ potu ſumãtur. Si aũt ſplen tenſus fuerit ⁊ cum premiť auditur ſb̓ eo rugitus. ex predictis trociſ.cum apozimate de radicibus é dan dũ. ⁊ vinũ vetus tribuendũ ⁊ potus aq̃ minoreť quãto plus poſſibile fuerit. Em plaſtrũ ad duritiem ⁊ ventoſitatẽ que eſt ſub ſplene. ℞.folioꝝ rute.ʒ.i.baurach mẽ taſtri ſicci amboꝝ añ.ʒ.iii.armõiaci.ʒ.vii. armoniacuꝫ in vino veteri diſſoluatur ex quo cetera conficianť: ⁊ fiat ex eis empla ſtrũ qđ loco ſupponatur. Silla.

Hic ponit curã doloris ſpleniſ: ⁊ diuiditur in
duas. Primo ponit curá doloriſ ſplenis. Secũ
do ponit curá duritiei ſplenis. ſecũda ibi. **Em
plaſtrũ.** Prima in duas. primo ponit curaꝫ
doloris ſplenis prouenientis a materia mlica.
ſecũdo qñ prouenit a uẽtoſitate. ſecũda ibi. **Si
aũt ſplen.** Pria in duas. prio ponit curá dolo
ris ſplenis qñ é cum fe. ſecũdo qñ é ſine fe. ſecũ
da ibi. **Qð ſi.** Prima in quattuor. prio põit cu
ram per trociſcos. ſecũdo per phlebotomiam.
Tertio per unũ locale ab extra. Quarto oñdit
a quibus é abſtinendũ: ſecũda ibi. **Eger uero**
Tertia ibi. **Splen quoqꝫ.** Quarta ibi. **Et ob
ſeruetur.** De prima dicit ꝙ ſi cũ dolore ſple
nis fuerit calor ⁊ urina rubea ⁊ fe. eger ſumere
debet trociſ. ð agno caſto. rõ quia cõfortãt ſple
né ⁊ remittũt calorem materie putrefacte in ſple
ne ⁊ debẽt dari cũ ſirupo acetoſo ⁊ zuccaro. et
pondus ſit. ʒ. iii. Notandũ ꝙ ante cõpetit ſi
rupus digeſtiuus qui é. ℞. corticis radicis cap
paris mũdi corticis radicis tamariſci fraſini ge
neſtre añ. ℥. i. édiuie ſcariole portulace ſilueſtriſ
capil'. uene. recentiũ añ. M. i. quattuor ſe. frigi
doꝝ paſſulaꝝ mũda. ab arill' añ. ℥. i. mellis elci
quar. i. zuccari al. quar. iii. tempentur p noctez
cortices in aceto ⁊ fiat ſirupus clarificatus uſqꝫ
ad quar. v. Medicina laxatiua. ℞. prunoꝝ
damaſcenoꝝ tamarindoꝝ floꝝ boragis bugloſ
ſe. añ. ʒ. ſ. uuaꝝ paſſaꝝ. ℥. ſ. aut. ʒ. iii. polipodii
quercini thimi epithi añ. ʒ. ſ. corticũ mirobala
noꝝ indorũ bene gũmoſoꝝ infuſoꝝ p noctez in
decoctione predictorũ. ℥. i. fricẽtur de mane for
titer ⁊ de colatura detur in aurora. uel loco mi
robalanoꝝ diſſoluatur in colatura dyaſene ye
repigra añ. ʒ. ii. **Eger vo.** Põit curá p phle
botomiã dicens ꝙ ſi eger fuerit replet⁹ dꝫ ſi
eri phlebotomia de baſilica in parte ſiniſtra qñ
intentio é plus euacuatio. Sed ſi intentio eſſet
plus diuerſio dꝫ fieri phlebotõia ð ſaluatella ſi
niſtre manus que ẽ inter ánularé ⁊ auricularez
rõ pꝫ. **Splen quoqꝫ.** Ponit curá per unuz
locale ab extra dicés ꝙ dꝫ epithiari ſplen iſun
dendo fruſtrũ filtri in aceto calido. rõ qꝛ mate
riá ſbtiliat ⁊ prepat ad euacuationez. **Et obſer
uetur.** Oſtendit a quibus é abſtinédũ dicés
ꝙ dꝫ abſtinere a rebus dulcib⁹ ⁊ cibis groſſis
Rõ qꝛ generant talé mliam ⁊ oppilát ſplenez.
Qð ſi cum. Ponit curá doloris ſplenis qñ é
ſine fe. dicés ꝙ ſi cum dolore nõ ẽ febris debẽt
dari trociſci de capparis: qꝛ ſũt calidi ſbtiliatiui
materie melácolice nõdũ putrefacte. Secundo
ponit deſcriptioné. ℞. corticis radicis cappa
ris ſe. agnicaſti amboꝝ añ. ʒ. x. ſcolopẽdrie. ʒ.
vii. foliorũ rute ariſtol'. lon. ſeis naſturcii accori
nigelle oium añ. ʒ. iii. armoniaci. ʒ. iii. armonia
cũ in aceto diſſoluatur ⁊ ex ea cetera cõficiãtur
informentur trociſci. ʒ. ii. ex quibus unus cuꝫ ſi
rupo acetoſo de melle ⁊ cũ decoctione ð radici
bus ſumatur. Notandũ ꝙ ante cõuenit ſiru
pus digeſtiuus materie mlice tal'. ℞. radicis
ireos radicis feniculi petroſi. añ. quar. ſ. interi
oꝝ ſqlle. ℥. i. corticis capparis fraxini geneſtre
añ. ℥. i. capill' ueneris recentium ſcolopẽdrie ga
rioſilate camedrenos camepitheos anthos añ
M. i. aniſi maratri cuſcute aſſari ſeis portula
ce añ. ʒ. i. liquiritie raſe uuaꝝ paſſaꝝ mũdataꝛũ
ab arillis añ. ℥. i. floꝝ tamariſci boraginis bu
gloſſe añ. ℥. ſ. mellis elci ℔. ſ. zuccari al. quar.
iii. fiat ſirupus clarificatus uſqꝫ ad quar. v. Ul'
uſqꝫ ad. ℔. i. ſ. Medicia laxatiua. ℞. floꝝ bo
raginis bugloſſe floꝝ tamariſci añ. ℥. ſ. aniſi cu
ſcute añ. ʒ. ii. thimi epithimi agarici elci añ. ℥. ſ
uuaꝝ paſſarũ mũdataꝝ ab arillis. ℥. i. fiat ðco
ctio i q̃ diſſoluũtur ierepigra ruffini. ʒ. ii. lapi
dis lazuli abluti. ʒ. ſ. fiat colatura uſqꝫ ad q̃rtꝫ. i
⁊ detur in aurora. Ad idé ℞. ierepigre iere
ruffini. ʒ. ii. lapidis lazuli abluti. ʒ. ſ. uel lapidiſ
armeni puluerizati. ʒ. i. miſce malaxando cum
ſirupo ſcolopẽdrie. fiant pill'e ad q̃ztitaté ciceꝝ
Ad idé capparoꝝ ſcolopendrie aſſari lupioꝝ
cuſcute ciperi endiuie añ. ʒ. ii. epithimi ʒ. i. ordei
prunoꝝ tamaridoꝝ uiolaꝝ. fiat ðcoctõ ⁊ in fnie
decoctõis addãtur epithimũ ⁊ ſene. deinde bul
liát ṕdcé res uſqꝫ ad ꝯſũptõz tertie partꝫ. deide
decoctio ṕdcá coletur ⁊ de colatura ſumantur
℥. iiii. ſ. ⁊ diſſoluãtur in ipſa decoctõne medulle
caſſifiſt. ℥. ſ. pulueris pil'arũ de lapide lazuli. ʒ.
ſ. Ad idem buliat ruta in aceto forti ⁊ filtruz
in eo infuſuz bene compreſſum applicetur actu
calidũ ſupra ſplené. Ad idé. ℞. pill'arum de
lapide lazuli. ʒ. i. Ad idé. ℞. pill'arum de la
pide armeno uel pillularum indaꝝ. Notan
dum ꝙ poſt euacuationem ualent cappares cõ
diti cum aceto. Idem faciunt radices apii i ace
to cocte cuz aneto. Ad extra oleũ de fraſcio ole
um de cappis. **Si aũt.** Ponit curaz doloris
ſplenis dicens quando fuerit propter uentoſita
tem dicens ꝙ ſi ſplen fuerit tenſus ⁊ cuz premi
tur auditur rugitus ſub eo ſignificat uẽtoſitaté
et de trociſcis de capparis eſt dandum. Ratio
patet. Secundo dicit ꝙ uinum antiquum eſt bi
bendum. Ratio quia reſoluit uentoſitatez. Ter
tio dicit ꝙ debet minorari potus aque quantũ
eſt poſſibile. Ratio quia generat uentoſitatez.

Notandū ꝙ ſi potat aquá dʒ eē aqua ī qua
ferrú ignitum ſit extinctum. Similiter ualet aq̄
decoctóis rute coſti cinamomi aniſi ſpicenardi
ſquinanti. Ad idé buliat ruta in aceto forti ⁊
filtrú in eo infuſum bene cópreſſum ponatur ac
tu calidú ſupra ſplené. Emplm̄. Ponit cu
ram duriciei ſplenis per emplm̄ dicés ꝙ ad du
ricié ſplenis ⁊ uentoſitaté ualet hoc emplm̄. ℞
folioꝝ rute. ʒ. x. baurach mentaſtri ſicci amboꝝ
añ. ʒ. iii. armoniaci. ʒ. vii. armoniacū ī ueteri ui
no diſſoluatur ex quo cetera ꝯficiátur. fat éplm̄
quod ponatur ſuper loco. Rō qꝛ mollificat re
ſoluit ⁊ conſumit uentoſitaté. Ad idé. ℞. ar
moniaci bdelii picis naualis añ quar. ſ. trociſci
capparoꝝ ſeis ſinapis ſulphuris alei ſilueſtris
ſtercoris uaccini añ. ʒ. i. mucilaginis ſeis fenu
greci: mucilaginis ſe. lini añ. ʒ. ii. puluerizanda
puluerizétur ſbtiliter ⁊ gūme in aceto fortiſſimo
diſſoluátur miſce oia malaxando cū oleo lauri
no ⁊ fiat emplm̄. Ad idé emplm̄ ꝺ melliloto
meſue. Ad idé. ℞. ſucci arthanite uiſcoſitatꝭ
que mulgetur ex radice ſilicis añ. ℔. i. ſucci tha
mariſci. ℥. ii. olei irini. ℔. ii. iſopi humide. ℥. xv.
aceti. ℥. i. fiat decoctio cópleta. Ad idé ungué
tum tale. ℞. radicū malue biſmalue radicis li
lii cepe ſquille ſeis lini ſeis fenugreci caricarum
piguiū uuarū paſſarū pinguiū añ. ℥. ſ. ꝯquaſſé
tur fortiter ⁊ infundantur in aceto forti ꝑ nocté
buliant poſtea in aqua ⁊ iterū conquaſſentur.
Deinde. ℞. unguéti dialtee. ℥. ii. axungie anatꝭ
medulle uituli butiri ſine ſale añ. ſ. i. olei amig
dalarū dulciū. ℥. iiii. cere quantū ſufficit fiat un
guentū ⁊ multū ualet. Ad idé cerotū iſopi de
ſcriptōe filagrii. Ad idem unguentū marcia
ton unguétū nicolai. Ad idé qñ ſpleneticus
bibit urinam ſuam omni mane uſqʒ ad dies ali
quot ſanat ſplené. Notandū ꝙ medicinalia
que habent aſpectum ad ſplené ſunt ireos acco
rus ariſtol'. gentiana liliū apium petroſi. utriqʒ
tribuli cappares agnus caſtus fraſinꝰ geneſtra
tamariſcus ⁊ mediane cortices iſtorū. Similr
ebuli ſambuci lupuli. vitiſ abſinthiū capil' uene
ris recens iſopus ſpuilla ſcolopendria eupatori
um cuſcute calamentū centaraurea bethonica:
aſſarū camedreos camepitheos pánis porcinꝰ
aniſum maratrū ameos ſpica nardi ſquinantū
xilobalſamū. Ualét etiá a ꝓprietate pulmo vul
pis: ueſpertiliōis ſplen aſini ſilueſtris: ſplen pul
li eqni ſiccétur ⁊ puluerizétur: accipiatur unus
ex his uel plures.

De iliaca ⁊ colica paſſione. Sillanus

Irca rubricá ē notandūʒ ꝙ inteſti
norum quedam ſunt ſbtilia ſeu gra
tilia. quedam groſſa. Subtilia ſunt
tria. Primū eſt duodenum qꝺ con
tinuatur cum ſtomacho. Secundū eſt ieiuniuʒ
quod dicitur ieiunium: quia ſunt ibi multe uene
mesaryce ſugentes ipſum. Tertiū é yleon: ⁊ i ta
li fit iliaca paſſio ⁊ alio noie dicitur gratie ⁊ iuo
lutum: quia habet multas reuolutōnes. ut ſi ali
quid benignum moretur de chilo attrahatur ꝑ
mesaraycas. Inteſtina uero groſſa ſunt tria.
Primū dicitur orbus ſiue ſaccuꝰ ſiue monocu
lum. Secundū dicitur colon: ⁊ in tali fit paſſio
colica. Tertium dicitur rectuʒ ⁊ ꝯtinuatur cum
ano. Secundo notanduʒ ꝙ colica paſſio é paſ
ſio inteſtini colon doloroſa cum difficultate exi
tus ſtercoris per inferiora. ſed iliaca paſſio eſt
paſſio ileon cum cōſtipatione uentris ⁊ frequé
ti uomitu ⁊ dolore uehementi ac ſi iteſtina tere
bello perforarétur. Tertō notandū ꝙ iſte paſſi
ones. ſ. colica ⁊ iliaca conueniunt in ſignis cau
ſis ⁊ pronoſticis ⁊ curatione aliqualiter: licʒ ſit
dñ̄a multiplex ut patebit iferius. Cauſe ergo
iſtarū paſſionū aut ſunt extrinſece aut intriſece.
Si extrinſece ſunt ſicut ſuperfluuspotus aq̄ fri
gide: aſſumptio ciborum gloſſorum ſtipticoruʒ
ſicut caſeus durus carnes bouine legumia ne
ſpilla ſorbe pira prunelle coctana ⁊ oia que co
artant ⁊ corrugant ⁊ oppilant inteſtina caſus ꝑ
cuſſio ruptura: ſuperfluꝰ calor aeris exiccans ⁊
reſoluens ſbtile: ſuperflua frigiditas aeris con
ſtringens: ſicut uentus borealis: ſuperfluū exer
citum: labor ſuperfluꝰ: relaxatō ſiphac ⁊ caſus
inteſtinoꝝ ī burſam: aſſūptio uenenoꝝ. Si cāe i
triſece hoc é uel ꝓpter alia mébra. ſ. aṗa epatis
uel mesaycaꝝ uel renū aut ueſice gel ꝓpter inte
ſtina. Si ꝓpter inteſtina hoc é ꝓpter ſex cauſas
Prima é ꝓpter aṗa yleon uel colon calidū uel
frigidū. Secunda é humor frigidus iuiſcatus.
Tertia é uentoſitas incluſa. Quarta eſt fex idu
rata in teſtinis. Quinta é uermes inuoluti in ite
ſtinis. Sexta é debilitas uirtutis ſenſitiue ⁊ de
bilitas expulſiue. Quarto notandū de ſignis ſi
fuerint he paſſiones ex cauſis extrinſecis ꝯgno
ſcitur ex iudicio patientis. Si uero fuerit ꝓpter
alia mébra habét alia ſigna. ſ. dolorem locoruʒ
⁊ ſi per ſigna illaꝝ paſſionuʒ. Si fuerint ex aṗa
tibus inteſtinoruʒ calidis. ſigna ſunt fe. cōtinua
dolor ſitis grauitas pulſatio. Si fuerit ex aṗati
bus frigidis oia ſunt remiſſiora cum grauitate
⁊ mullicie ⁊ inflatione: ⁊ quia precefferunt frigi
da ⁊ humida ſicut lac piſces ⁊ fructus. Si fu

rit ex fecibus īduratis ē doloꝛ grauis ⁊ uidetur
ſibi ꝙ ſcindātuꝛ inteſtina ⁊ pꝛeceſſio cauſaꝝ idu
rantiū feces ſicut caliditas interioꝛ uel exterioꝛ:
uentus uel uſus rerū exiccantium hūiditatē i fe
cibus. Si uero fuerit ex uentoſitate incluſa mu
tatur doloꝛ de loco ad locū cū toꝛtiōe ⁊ rugitu
⁊ uidetur ſibi ꝙ acus ſint incluſe in iteſtinis ⁊ ꝙ
inteſtina perfoꝛētur terebello. Si fuerit ex phle
gmate inuiſcato ē cum frigiditate ⁊ grauitate et
pꝛeceſſerunt ea que multiplicant phlegma. Ra
tōe etiā doloꝛis aliqñ fit ibi caloꝛ ⁊ rubedo ⁊ ſitꝫ
⁊ hoies indicant ꝙ hec cauſa ſit calida ⁊ non eſt

Si aūt fuerint ꝓpter uermes dicentur ſigna
uermiū in ſuo loco: ⁊ ex his cognoſcetur. Si fu
erint ex debilitate ſenſus tunc longe egritudies
pꝛeceſſerūt. Quinto notandū ꝙ colica ⁊ ilia
ca differūt in pluribus: qꝛ in iliaca ē maioꝛ do
loꝛ ⁊ citiuſ interficit ꝓpter ſenſibilitatē iteſtini ſb
tilis maioꝛē. Secūdo quia in iliaca doloꝛ ē ma
gis ambulās uerſus dextrū ⁊ ſiniſtrū ꝓpter cir
cūuolutōes iteſtini ileon. Tertō qꝛ iliaca paſſio
ē magis ab umblico ſuperiꝰ. rō ꝓpter ſitū inte
ſtini. Quarto qꝛ iliaca remediatur magis p aſ
ſūſita per os. colica v̓o ex cliſteri. rō pꝫ. Sexto
notandū d̓ dr̄ia q̄ ē inter colicā ⁊ lapidē renum
qꝛ multi pꝛactici peccant in hoc nō diſtiguētes
bene. Pꝛia dr̄a ē ſūpta ex q̄ꝫtitate doloꝛiſ: quia
doloꝛ renalis ē paruꝰ q̄ſi acutus: ſꝫ colicꝰ doloꝛ
ē magnus. Secūda dr̄ia ſumitur ex loco: quia
doloꝛ colicus incipit a parte inferioꝛi dextri late
ris ⁊ tendit ad ſuperioꝛa ſiniſtri ⁊ ē uerſus ante
rioꝛa ⁊ pectinē decliuioꝛ q̄ꝫ ſit ad poſterioꝛa: et
fnal' incipit a ſuperioꝛibus ⁊ deſcendit paulati
uſqꝫ ad locū ubi cōfirmatur ⁊ ē decliuioꝛ ad po
ſterioꝛa. Tertia dr̄ia ſumitur ex tēpoꝛe: qꝛ rēa
lis ē foꝛtioꝛ tēpoꝛe uacuitatis: ⁊ colicꝰ alleuiatur
in ea ⁊ foꝛte ſumitur aliquid. Itē colica icipit ſu
bito ⁊ in bꝛeui tēpoꝛe. renalis v̓o paulatim.

Quarta dr̄ia ſumitur ex iuuantibus: qm̄ cli
ſtere ⁊ exitus uentoſitatis ⁊ fecum alleuiant do
loꝛē colicū: ſed non alleuiant doloꝛē renalē alle
uiatōe de qua ſit curandū. Itē medicine frā
gentes lapidē alleuiant doloꝛē renalē ſed nō co
licū. Quīta dr̄ia ſumitur ex his que adherent
urine: qꝛ in renali ꝑceſſit urina arenoſa ad mo
dū ſabule uel arene: deinde fit ſbtilis: deīde ap
parent arene: ſed in colica nō. Pꝛonoſticatō
paſſio colica ē hoꝛribilis ⁊ d̓teſtabilis eo ꝙ ſter
cus emittitur per ſuperioꝛa ⁊ adueniunt accn̄a
teribibilia ⁊ deteſtabilia: ſicut ſincopis ſpaſmꝰ
frigiditas extremitatū ⁊ deſipiētia: ⁊ ſunt ſigna
moꝛtalia ſi continuent: ⁊ ſi accidētia minoꝛētur

⁊ medicina ſūpta per os. ſi deſcendat ad inferi
oꝛa bonū eſt ſignū. ſi in colica ſuperuenit uomi
tuſ ē malū ſignū: quia ſig̃t ꝙ inferioꝛ pars ē op
pilata ⁊ ſtercoꝛa non poſſunt exire per iferioꝛa
timetur g̊ ne egrediatur p ſuperiꝰ: ſil'iter aduen
tus maloꝝ accidētiū ē malū ſignū Al.

I cū doloꝛe uentris fuerit ipſiꝰ cō
ſtrictō ⁊ nauſea. ſed nec caloꝛ nec
fe. affuerit ea egro dāda ſūt q̄ uen
trem ſine uomēdi deſiderio ſoluāt ut ē ele
ctuariū d̓ gallia. ꝙ ℞. maſticis gar̄. ʒʒ. me
lanopipis macropipis cinamōi nucis mu
ſca. gallie muſ. oīuꝫ ā̄n. ʒ. x. ſcamonee. ʒ. x.
poſtea exꝓmātur citonia acetoſa ⁊ recētia
⁊ ſuccus eoꝝ cū eiuſdē quātitatiſ melle mi
ſceanť ⁊ coquanť uſqꝫ ad ſpiſſitudinem
paulati ⁊ cōficiať ex eo medicamē qd̓ tn̄
eiuſdē quātitatis ſit cuius ſpēs ſunt cuius
doſis ſit ā̄n. ʒ. ii. uſqꝫ ad. ii. ⁊. ſ. Sillanꝰ.

Hic determinat de colica ⁊ iliaca paſſione: ⁊
diuiditur in quattuoꝛ. Pꝛimo ponit curā quan
do ꝓuenit a materia phl'ica. Secundo qn̄ fit a
materia uētoſa. Tertio qn̄ fit a caliditate ⁊ per
cōſequēs a duricie fecū. Quarto qn̄ fit ab epa
te. ſcd̓a ibi. Qd̓ ſi. Tertia ibi. Si aūt. Quar
ta ibi. Cū aūt. Pꝛia in duas. pꝛio facit hoc
Secūdo docet ꝓnoſticari. ſcd̓a ibi. Huic pꝛe
terea. Pꝛima in duas. pꝛio pōit curā qn̄ cū
doloꝛe uētris ē conſtrictio ⁊ nauſea ⁊ nō febꝛis
nec caloꝛ per electuariū ſolutiuū. Secūdo pōit
curā qn̄ nō ē timoꝛ de nauſea uehementi p eua
cuationē per uomitū ⁊ p pill'as ſecūda ibi. Qd̓
ſi nauſea. De pꝛia dicit ꝙ ſi cū doloꝛe uen
tris fuerit ſtipticitas uentris ⁊ nauſea: ſed neqꝫ
febꝛis neqꝫ caloꝛ: ſuple arguendū ꝙ ſit a mate
ria phſ'ica: tunc debent dari egro euacuātia nō
inducētia appetitū ad uomitū: ſicut ē electuariū
de gallia. ſecūdo ponit deſcriptionē. ℞. maſti
cis gar̄. ʒʒ. melanopipis macropipis cinamōi
nuciſmuſ. gallie oīum ā̄n. ʒ. x. poſtea exꝓmātur
citonia acetoſa ⁊ recentia ⁊ ſuccus eoꝝ cū eadē
quantitate melliſ miſceatur ⁊ coquatur paulati
uſqꝫ ad ſpiſſitudinē ꝯficiātur cū eis. medicamē
ſoluit ⁊ confoꝛtat ſtomachū rōe ſpēruꝫ. Ad
idē dyacitoniren ſolutiuū cū ſpēbus deſcriptōe
meſue uel nicolai. Ad idem bꝛodiuꝫ antiqui
galli in quo cocta ſint polipodiū quercinū ſemē
aneti aniſi uſqꝫ ad oſſiū ſeparatōneꝫ. Ad idē
medicina dicta. c. de doloꝛe ſtōachi a materia
frigida. Ad idē cōfectio delectabilis laxatia
Ad idē dyarob cū turbith. Ad idem elcū
ariū indum. Al.

Q.ð ſi nauſee vehemētia nō fuerit nec eger medicias vomuerit: pill'e iliace ſūt dā de. Que. ℞.coloquītide ſerapini amboꝝ aā.ʒ.x.ſcamonee.ʒ.iii. ⁊ tertiam īformēt pill'e de quibus vniꝰ aurei pōdꝰ ē dandū velociter eni paſſiōꝫ diſſoluūt iliacā. Sil.

Ponit curam per euacuationē ꝑ pill'as qñ nō ē timor de uomitu. Et prio facit hoc. ſecūdo ponit remedia alia. ſecunda ibi. Si āt paſſio.

De prima dicit ꝙ ſi nō fuerit uehemētia nau ſee ⁊ eger nō uomuerit pill'as uel medicias dn̄t dari pill'e iliace. rō q: euacuant materiā phl'eā Secūdo pōit deſcriptionē. ℞.coloquītide ſera pini amboꝝ aā.ʒ.x.ſcamonee.ʒ.iii.⁊ tertiā. for mētur pill'e de quibus pōdus .ʒ. uniꝰ ē dandū q: cito diſſoluūt dolorē iliacū. Ad idē medi cine dicte in dolore capitis a materia frigida. Ad idē ierapigra. Sil'r valet bn̄dicta. Al.

Si aūt paſſio iliaca difficiliſ fuerit nec medicamina vētris ſolutiua eis contulerit ħ ſuppone colliriū. Q.ð. ℞.ſalis paniſ.ʒ. x coloquītide interioris ſcamonee amboꝝ aā.ʒ.ii.⁊.ʒ.fiant ex eis colliria lōga ⁊ ſup ponat. Et ſi nō cōtulerint ex enemate leni cliſterizet. q. ℞.ficus citrinas.v.furfuris quantū vna manu capi pōt maluauiſci. M.i.hec in pāno ligato ⁊ ficle folia. x. in duabꝰ. lb. aque coquant donec ad vnam redeant. deide colet ⁊ ponat ſup eaꝫ bau rach pōdus vniꝰ aur.olei ſiſami.℥.i. ⁊ fiat cliſtere ex eo. Si aūt quis fortiꝰ ⁊ acutiꝰ fa cere voluerit pōdus aur. vniꝰ de collirio qð priꝰ diximus admiſceat. Cliſtere ve hemēter ſoluens quo tunc vtendū ē cum medicamina nō cōferūt nec vēter ſoluitur ℞.coloquītide iterioris.ʒ.x. centauree.ʒ. v. buthormarien arthamita āboꝝ aā.ʒ.ii oia in tribꝰ. lb. aque donec ad tertias duaſ redeāt. coquant ⁊ colent: deide diſſoluāt in ea alchitrā mell'āboꝝ aā.ʒ.iii. caſtorei ſerapini oppoponac. collirii qð ꝑdiximus oium aā.ʒ.ii. miſceant oia ⁊ dū ē tepidū fiat ex eo enema ⁊ ſi ſquibale exierint itere tur cliſtere donec exire videtur. ħ nāqꝫ cli ſtere adminiſtrari dꝫ cū res fortiſſima ē ⁊ peſ ſima ⁊ ī colica mala ⁊ ē illa in qua ſit nau ſea valde vehemēs ⁊ īfirmꝰ nō egerit.

Huic ꝑterea egritudini qñqꝫ fetida ſupue nit eructuatio ⁊ plerūqꝫ ſtercus ꝑ os egre diat qð cū accidit ſepe mortē ꝑtēdit. Sil.

Ponit curā per alia remedia: ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curā per ſuppoſitoria. Se cūdo per cliſteria. ſecūda ibi. Et ſi nō. De prima dicit ꝙ ſi paſſio iliaca fuerit difficilis: et medicine uentris ſolutiue nō conferūt: dꝫ ſup poni ſuppoſitoriū tale. ℞.ſalis.ʒ.x.interiorū coloquīntide ſcamonee aā.ʒ.ii.ʒ.fiant ſuppoſi toria longa ⁊ ſuperponātur. ratio dolor deſcen dit in inferioribus inteſtinis: vnde ſuppoſitoria plus attingunt ad locū. Ad idē fiant ſuppoſi toria cū modico ſaliſgēme eſula ⁊ melle ⁊ fiant longa ut plus attingant ad partes ſupiores.

Et ſi nō. Ponit curā per cliſteria ⁊ prio po nit curam per cliſtere lenitiuū. ſecūdo per cliſtē acutū. ſecūda ibi. Si aūt. De pria dicit ꝙ ſi non contulerint ſuppoſitoria dicta dꝫ fieri cliſtē lenitiuū. ratio q: mollificat ⁊ relaxat: unde ma teria ē plus apta ad euacuationē. Secūdo pōit deſcriptionē. ℞.ficus citrinas.v.furfuris qūtū pōt capi una manu maluauiſci. M.i.hec ī pan no ligata ⁊ folia ficle.x.coquātur in. lb.ii. aque donec ad unā redeat. deide coletur ⁊ ponatur baurach pōdus aurei unius olei ſiſamini.℥.i.fi at cliſtere. Si aūt. Ponit curā per cliſtē acu tū. prio unū. ſecundo alid. ſecunda ibi. Cliſte re. De prima dicit ꝙ ſi quis uellet facē cliſtē acutius ⁊ fortius pondꝰ aur. unius de collirio qð prius diximus adminiſtretur. Notandum ꝙ cliſtere lenitiuū ponitur alicubi ſic in forma. ℞.malue biſmalue mercurialis brāche urſine aā. M.i.caricarū pinguiū nūero. x. ſeis fenu greci ſe.lini ſe.aneti aā.℥.i.furfuriſ pugill'.i.olei ſiſamini mell'aā.quar.ʒ.ſaliſgēme.ʒ.i.uel ſalis cōis.ʒ.ii.caſſie bene piguis.℥.i.ierepigre.℥.vi. fiat cliſtere uſqꝫ ad q̄r.v. Cliſtere. Pōit ali ud cliſtere fortius quo ē utendū qñ medicamia alia non conferūt. ℞.interioꝝ coloquīntide.ʒ. x.bucchormariē arthanite amborū aā.ʒ.rute mentaſtri origani aā. M.i.oia ī tribus. lb. aq̄ coquātur dūce redeant ad duas tertias. deide coletur ⁊ diſſoluatur in ea alkyran mell' aā.ʒ. iii.caſtorei ſerapini oppoponaci collirii quod diximus oium aā.ʒ.ii.miſce oia ⁊ dū ē tepidū fiat enema Secūdo dicit ꝙ ſi ſquibale nō exie rint iteretur cliſtere: q: debent iterari cū res eſt fortiſſima ⁊ mala. Ad idem. ℞.paritarie cē tauree minoris origani calamenti montani aā. M.i.aniſi cimini cartami mundi aā.ʒ.i.poli podii quercini turbit bene gūmoſi ſeis raphāi. aā.℥.ʒ.pulpe coloquīntide.ʒ.ii.furfuris pugill' i.mell'olei rute aā.quar.ʒ.ſaliſgēme.ʒ.i.ſucci fi cle.℥.i.fiat cliſtē uſqꝫ ad quar.v. Huic ꝑterea

Docet pronoſticari dicens ꝙ in hac egritu dine aliqñ accidit eructuatio fetida ⁊ aliquādo

ſtercus per os egreditur. Secūdo dicit ꝙ cū ac
cidunt iſta ꝓnoſticātur mortē. rō q2 ſignāt defec
tū v̄tutis ex hoc maxīe accidit qn̄ apa eſt in inte
ſtinis. Almanſor.

Qđ ſi cū dolore vētris nō fuerit ipſi⁹
ſtrictura: ſꝫ inflatō ⁊ rugit⁹ ⁊ tenſio in vē
tre exiſtūt. Cōfectio de bacis lauri dāda
ē que. ℞. folioꝝ rute ſiccorū. ʒ. x. ameos ci
mini nigelle ſkeyſiꝫ origani carui alexādri
amigdal̄. amaraꝝ melanopipis macropi
peris mētaſtri dauci accori baccaꝝ lauri ca
ſtorei oiuꝫ an̄. ʒ. ii. ſerapini. ʒ. iiii. oppopo
naci. ʒ. iii. cōficiant̄ cū melle eiuſdē ponde
ris. cui⁹ doſis ſit ut auelana vna aut naba
cha multꝭ vicib⁹. ℥. i. vini caleſci: aut cum
apozimate đ radicib⁹. huic cōfectōi i r̄mo
uēda vētoſitate ⁊ diſſoluēda nihil equipa
rat̄. Hoc p̄terea ſuppoſitoriū ſubijciat̄ qđ
ſit vētoſitatis diſſolutiū. ℞. cimini foliorū
rute viridis āboꝝ an̄. M. i. buchormariē
arthanite amboꝝ an̄. ʒ. iii. baurach. ʒ. i. cō
ficiant̄ ex melle ⁊ ſupponat̄ cū ſpōgia uł
lana. hoc enī diſſoluit ventoſitatē īferi⁹ ⁊
expellit. Uenter quoqꝫ aſſidue ex pāno ca
lido vaporand⁹ eſt. ⁊ eger in tina mittēd⁹
Si aūt hec nō ſuffecerit vētoſa cū igne po
nenda ē. ⁊ locus donec rubere īceperit fri
cand⁹. Poſt hoc iterato fieri conuenit ex
oleo rutaceo ⁊ ex alijſ oleiſ calidis. ⁊ ex eis
cliſterizand⁹ ē eger. poſtq̄ꝫ eis admixta fu
erint caſtorei euforbij āboꝝ an̄. ʒ. ſ. Hāc ve
ro ſolit⁹ pati egritudinē dū ſanus ē caueat
ne vinū aqua mixtū bibat: nec etiā ſumat
vinū niſi puꝝ ⁊ forte: nec aquā multaꝫ bi
bit: ⁊ abſtineat ab herbis ⁊ lacte ⁊ oīb⁹
inflatis. Filoniū faciēs iliocꝭ cū maximo
coartant̄ dolore ⁊ timetur ne ſincopis ſu
pueniat: vētoſitatē carminat ⁊ ſōnū ꝓuo
cat. ℞. pipis ameoſ folioꝝ rute mētaſtri
caſtorei baccaꝝ lauri cimini oium an̄. ℥. i.
opij mādragore iuſqami oium an̄. ℥. ſ. cō
ficiātur cū melle eiuſdē quātitatꝭ detur ex
eo pōd⁹ aur̄. vnius huic quoqꝫ electuario
addit̄ plerūqꝫ ſcamonee. ʒ. tertia ⁊ fit tūc
medicamen uentris ſolutiuū. Sillanus

Ponit curam colice qn̄ fit a uentoſitate: ⁊ ita
iliace: ⁊ diuiditur in tot quot ſunt partes: ⁊ quot
remedia ponit. partes patebūt. De p̄ria di
cit ꝙ ſi cum dolore uentris nō fuerit ſtrictura: ſꝫ
inflatio ⁊ rugit⁹ ⁊ tenſio in uētre dꝫ dari ꝯfectio
de baccis lauri. rō quia diſſoluit ⁊ euacuat ven
toſitatē. Secūdo ponit deſcriptionē. ℞. foliorū
rute ſiccoꝝ. ʒ. x. ameos cimini nigelle keyſiꝫ. i.
leuiſticū origanū carui alexandrini amigdalaꝝ
amararū macropipis mentaſtri dauci melano
piperis accori baccaꝝ lauri caſtorei oium an̄. ʒ.
ii. ſerapini. ʒ. iiii. oppoponacis. ʒ. iii. cōficiantur
cū melle eiuſdē ponderiſ. doſis ſit q̄ꝫtū una aue
lana cū. ℥. i. uini calefacti: aut cū decoctōe cū ra
dicibus. Tertio dicit ꝙ huic ꝯfectōi ꝓ uētoſita
te rēmouēda nihil equipatur. Ad idē ualꝫ di
acinū diatriōpipereon. Silr̄ ualet cōeſtio cimi
ni torrefacti mediū coclear de mane. ⁊ ſi non de
tur āte cenam: ⁊ iſtud ē ſecretū ⁊ ualet ꝓ paupi
bus. Hoc p̄terea. Ponit curā per ſuppoſi
torium. dicens ꝙ debet ſubiici hoc ſuppoſitori
um. ℞. cimini foliorum rute uiridis an̄. M. i.
bucchormarien. i. cyclamis athanite amboruꝫ
an̄. ℥. ii. baurach. ʒ. i. ꝯficiātur cū melle ⁊ ſuppo
nātur: q2 diſſoluūt uentoſitatē ⁊ expellunt per i
ferius. Ad reſoluendū uentoſitatē. ualet aq̄
uite in qua bulierit ameos ⁊ caſtoreū ⁊ ariſtol̄.
lon. Item oleū rute ⁊ aneti. Item tyriaca
ātiqua per os ⁊ per extra. Itē empl̄m đ gra
nis lauri deſcriptione meſue. Item ſpōgia in
fuſa in decoctōe reꝝ carminantiū. ubi addatur
oleū rute ⁊ aneti an̄. ℥. i. ſ. ierapigra an̄. ℥. i. ſ. uł
℥. i. diſinitōiſ. ℥. ii. uel. ℥. ſ. caſſie. ℥. i. Super ſto
machū ponatur oleū de ſpica uł de coſta i quo
buliāt gar̄. ameoſ ⁊ maſtix. Itē ſuppoſitoria
cōia ubi addātur ſalgēma agaricus ⁊ puluis ie
repigre. Uenter quoqꝫ. Ponit curā ꝑ eua
porationē factā ad uētrē dicens ꝙ uēter euapo
randus ē pāno calido. Rō q2 actuali caliditate
reſoluit uentoſitatē. Ad idē ualet ſacculus de
pānico ⁊ ſale torefactis. Et eger. Ponit cu
ram per balneū dicens ꝙ eger debetītrare bal
neū. rō patet. Notādū ꝙ balneū qđ appro
ximatur uł ē balneū aque dulcis calide uł frigi
de: ⁊ tunc ualet ſolū ad mitigandū dolorē: quia
anodium.: uel ē balneū aque dulcis naturaliter
calide ut ſulphureū ⁊c. Et plus ualet diſſoluen
do: uel ē balneū artificiale in quo coquūtur res
reſoluentes uentoſitatē: ut herbe uel ſeia. đ her
bis: ut ruta antheos feniculū calamentū pulegi
um camedreos camepitheos. De ſeibus: ſemē
aniſi feniculi cimini rute carui ameos aneti.
Ad idē ualet ſpongia infuſa in decoctione p̄dcā
rum herbaꝝ expreſſa ⁊ ſuperpoſita uētri: ⁊ hoc
fiat ſepe. Ad idē pannus calidus i quo ponā
tur dicte herbe cocte. Ad ideꝫ ueſica impleta
aqua decoctionis herbaruꝫ predictarum. Uel
uas eneum plenū aqua predicta circūuolutum
pāno calido. Ad idē ualet ſtupha. Similiter

ualet ſuffumigiū factum ex thure maſtice ligno
aloes ⁊ uernice. Ad idem. ℞.ſeis lini torre
facti.℔.ſ.cimini paꝝ torrefacti.℥.i.furfuꝝ groſſ
pugillū.i.cōquaſſa ⁊ fiat ſacculꝰ vniꝰ palmi lar
gi ab utraqꝫ parte buliat in aqua uel uino ⁊ for
titer expreſſus ponatur ſupra uentrē:⁊ debet co
qui donec uadat piguedo ſuperius·**Si aūt.**

Ponit hic curā per uentoſam dicens ꝙſi nō
ſufficit quod dictuꝫ eſt dꝫ poni uentoſa cū igne
ſine ſcarificatōe ſupra uentrē.rō patet:qꝛ calidi
tas actualis reſoluit uentoſitatē. **Et locus.**
Ponit curaꝫ per fricationē dicens ꝙ locus eſt
fricandus quouſqꝫ incipiat rubere. **Poſt hoc**
Ponit curam per inunctionē dicens ꝙ dꝫbet
fieri inunctio uentris ex oleo rute ⁊ aliiſ oleis ca
lidis:ſicut ſunt oleū de aneto oleū ꝺ kerua oleū
laurinū oleū de enula oleū nardinū oleū de pu
legio.ratio patet:quia oīa talia diſſoluūt uētoſi
tatem. Ad idem emplī̄m de granis lauri.
Et ex eis. **P**onit curā per cliſtere dicens ꝙ
eger debet cliſterizari cum predictis addendo
caſtorei euforbii aā.ʒ.ſ.ratio patet. **Hanc vo**
Oſtendit a qbus ſit abſtinendū dicēs ꝙ cō
ſuetus pati hanc egritudinem dum eſt ſanꝰ de
bet abſtinere a potu uini mixti aqua.ratio quia
generat uentoſitatē .ſed debet ſumi uinuꝫ anti
quū purum.rō quia eſt calidum ⁊ ſiccum reſol
uens uentoſitatem. ſecūdo dicit ꝙ debet abſti
nere ab herbis lacte ⁊ aliis inflatiuis. **Filoniū**
Ponit curā per filoniū dicens ꝙ filoniū ua
let iliacis cum coartātur maximo dolore ⁊ cū ti
metur ne ſincopiſ ſuperueniat egro ⁊ uentoſita
tem reſoluit ⁊ maxime prouocat ſomnū. **Secun**
do ponit deſcriptionē. ℞.piperis ameos folio
rum rute mentaſtri caſtorei baccaꝝ lauri cimini
oium.aā.ʒ.i.mandragore ſeīs iuſquiami aā.℥.
ſ.cōficiantur cū melle eiuſdē quantitatis detur
ex eo pondus.ʒ.unius. **Subdit** ꝙ huic electua
rio aliqñ additur tertia.℥.ſcamonee ⁊ efficitur
ſolutiuū. Ad ideꝫ ualet ſarracē. **Notādū**
ꝙ ſtupefactiua nō debent exhiberi niſi qñ ñ con
ferunt alia ⁊ debent dari in parua quantitate et
parum morari. **Al.**

**Si aūt cum dolore fe. affuerit caſſiefi
ſtula i ſucco endiuie bulito ex diſpūato diſ
ſoluta egro ē dāda. ⁊ ſirupꝰ uiol̄.i potu eſt
tribuendꝰ. ⁊ nutriendꝰ ē ex taphea cū olo
de amigdal̄ dulcibꝰ cōdita. ⁊ ex leni cliſte
ri cliſterizandus.** **Sillanus.**

Ponit curā colice qñ fit a caliditate febrili:⁊
diuiditur i quattuor. **P**rimo ponit curam ꝑ me
dicinā laxatiuā. ſecūdo per ſirupū. **T**ertō ꝑ di
etaꝫ. **Q**uarto per cliſtere. ſecūda ibi. **Et ſirupꝰ**
Tertia ibi. **Et nutriendus.** **Q**uarta ibi. **Et ex
leni.** **D**e prima dicit ꝙ ſi cū dolore etiā fuērit
fe. debet dari caſſiafiſt. diſſoluta i ſucco endiuie
bulito ⁊ deſpumato. **R**ō quia ē lenitiua ⁊ uacu
atia colere ſi ſit ibi:⁊ qꝛ remollit feces duras fa
ctas ꝓpter fe. Ad idem ualet māna data. Ad
idem decoctio prunorū ⁊ tamarindoꝝ cū zucca
ro. **Et ſirupus.** **P**onit curā per ſirupū dicēſ
ꝙ ſirupus uiolatus ē dandus in potu .rō qꝛ in
frigidat ⁊ lenit ⁊ ſic ualet contra fe. **Et nutrien
dus.** **P**onit curam per dietam dicenſ quod
eger ē nutriendus cum taphea cum oleo ꝺ ami
gdalis dulcibus.rō quia ē cibus lenitiuꝰ. Ad
idem ualent ſpinachia. **Et ex leni.** **P**ōit cu
ram per cliſtere dicens ꝙ eger debet cliſteriza
ri ex cliſtere lenitiuo. Ad idem. ℞. olei mūdi
quar.i.ſummitatū malue biſmalue herbe uiola
rie aā. **M**.i.prunoꝝ damaſcenoꝝ ſebeſten aā.
nūero.x.ſeis melonis mundati ſe.portal̄.ſe.cu
curb.aā.℥.i.furfuꝝ pugill̄.i.olei roſ .olei uiol̄.
aā.℥.ſ.caſſiefiſt.bene piguis. ℥.i. electuarii de
ſucco roſ.ʒ.v.fiat cliſtere uſqꝫ ad quar.v. **Al.**
**Cū aūt locꝰ doloris in ventre apparuerit
groſſus ⁊ eger habens aſpa i principio fle
bothomet. deinde caſſiafiſt. cū ſucco her
baꝝ ſepe dādaē. Et ſit cibus eiꝰ cui hic do
lor ex cōſuetudie accidere ſolet taphea un
ctuoſa cuꝫ zuccaro ⁊ oleo ſiſamino: ⁊ ab
ſtineat a ſtipticis ⁊ acetoſ ⁊ a cibiſ groſſiſ
⁊ vētrē ſtrigētibꝰ. Qui aūt cū h̄ dolore uē
toſitatē pati ſolitꝰ ē. cibet cū calagie ⁊ mu
tagenat cōditis cū ſeibus ⁊ abſtineat ab
oleribꝰ ⁊ lacte ⁊ oībus q̄ inflant. Et bibat
vinū forte ⁊ nō viciatū. aut idromel cum
ſpēbꝰ q̄ pro cōdito ponētur ut pip. q̄ſ dice
mꝰ. Hec eſt cōfectio eiꝰ. ℞. mell̄ mundi. ℔.
i. aq̄. ℔. vi. miſceant ⁊ coquant diu ⁊ ſpu
ment bñ donec fiat ad ſpiſſitudinē iuleb.
Cūqꝫ hoc factū fuerit in vnaquaqꝫ. ℔. ex
eo mittat. ʒ. ii. puluerizati pipis in panno
ligati donec appropiquet finis decoctōi
eiꝰ. ⁊ cū infrigidat extrahat pānꝰ ⁊ expri
mat ⁊ cū neceſſe fuerit ꝓpinat. Cōfert ēt
cui hec paſſio ex vētōſitate ⁊ groſſa ſuper
fluitate accidere ſolet oleū de kerua recēti
cū apozimate de ſeibus ſūptū. Confectio
apozimatis de ſeibus hec eſt. ℞. ameos ci
mini cheiſim carui origani nigelle omniū
aā. pugillū vnū. Iſtis aūt admiſceant. ℔
iii. aque ⁊ coquātur donec ad. ℔. i. ⁊. ſ. re
deāt. de hoc itaqꝫ apozimate ſumat. ℥. ii.**

quibus.ʒ.iii.olei de kerua addatur ⁊ mľ tis diebus bibatur. Sed ſi cui dolor iſte cũ calore ſupuenerit pruna.xx.⁊ fic⁹ citrinas v.⁊ paſſulaꝝ enucleataꝝ.ʒ.v.ſumãtur ⁊ coquantur ⁊ colẽtur.deinde caſſiafiſt.i eo diſſoluta coletur cui oleũ amigdaľ. admiſceať ⁊ ſumatur. Et ex apozimate qđ i. c. de reumatiſſimo diximus in potu tribuať Uenter v̇o ſi multũ fuerit ſicc⁹ p̄dicto apozimati addanť polipodii ⁊ turpith ãboꝝ añ.ʒ.ii. ⁊ coquãtur cum eo ⁊ deť donec uenter ſoluať.cũ aũt ſolutus fuerit remõeatur polipodiũ ⁊ turbit. Cõfectio elľij qđ ventrẽ ſoluens deſtruit ventoſitatẽ ⁊ grauedinem. ℞.turbit albi fricati ⁊ puluerizati.ʒ.xx.zuccari.ʒ.xxx.ʒʒ.ʒ.x.hui⁹ pulueris.ʒ.iii.ad bibendũ tribuať. Pilľe đ q bus cũ quis uẽtrẽ ſoluere uoluerit unã ſumere debet que ⁊ appetitũ excitant ⁊ inflationẽ reſoluũt ⁊ grauedinẽ ⁊ cibũ digerũt ℞.maſticis.ʒʒ.cinamomi gaf.nereſmic ⁊ melanopiperis macropipis ſcamonee zucca.violaꝝ oĩum añ.℥.i.fiant ex eis pillule ad magnitudinẽ ciceris ⁊ ſumať vna.mouebit eni ſemel aut bis. Silla.

Ponit curã colice qñ fit ab apate.⁊ diuiditur in quattuor. Prio facit hoc. Secũdo reuertitur ad ponendũ curã qñ fit a uentoſitate. Tertio qñ fit a caliditate. Quarto qñ fit a frigiditate.ſecũda ibi. Qui aũt. Tertia ibi. Sed ſi cui. Quarta ibi. Uenter v̇o. Prima in tres.primo ponit curã per phlebotomiã Secundo per medicinã laxatiuã. Tertio per dietã. ſcđa ibi. Deinde. Tertia ibi. Et ſit cibus. De prima dicit ꝙ ubi locus doloris apparuerit groſſus ⁊ hũerit apa a principio dʒ fieri phlebotomia.rõ qꝛ probibet fluxũ materie ad locũ apatis ⁊ dʒ fieri a baſilica. Notãdũ ꝙ põt apparẽ apa ſi ponatur digitus in ano uel illud inſtr̃m quod ponũt cirurgici medici ⁊ dr̄ ſpeculum. Deide caſſiafiſt. Ponit curã per medicinaʒ laxatiuã dicens ꝙ debet dari caſſiafiſt.cum ſucco herbaꝝ.rõ quia lenit ⁊ euacuat ⁊ ampliat inteſtina

Ad idem.℞.aque decoctõis endiuie folioꝝ altee malue ⁊ cuſcute hũde.q. ſufficit medulle caſſiefiſt.℥.i.olei amigdalaꝝ dulciũ.℥.i. Ad idem ungatur locuſ cum oleo camomille ⁊ aneti. Et ſit. Ponit curã per dietã dicens ꝙ cibus dʒ eẽ taphea unctuoſa cũ zucchаro ⁊ oleo ſiſamino.rõ patet qꝛ eſt cibus lenitiuus. Secundo dicit ꝙ debet ſe abſtinere a cibis ſtipticis acetoſis ⁊ groſſis ſtringentibuſ uentrẽ.rõ qꝛ claudũt ⁊ ſtringunt inteſtina ⁊ oppilant. Notanduʒ ꝙ cliſtere quod ualet ad mundificandum ẽ.℞ lacctis uacini.℔.caſſiefiſt.℥.i.fiat cliſtere: ⁊ ſic factum fuit in una dña que non aſſellauerat p x.dies.. Qui aũt. Reuertitur ad ponendũ curam doloris uẽtris a uentoſitate ⁊ diuiditur in tres. Prio ponit curam per cibuʒ. Secũdo per potum. Tertio per quoddã aliud ſumptũ. ſecunda ibi. Et bibat. Tertia ibi. Cõfert etiã.

De prima dicit ꝙ ꝯſuetus pati hanc egritudinẽ debet cibari cum calagie ⁊ mutagenath cõditis cum ſeminibus.rõ quia tales cibi diſſoluunt uentoſitatem. Secundo dicit ꝙ debet abſtinere ab oleribus ⁊ lacte ⁊ omnibus inflatis. rõ patet. Et bibat. Ponit curã per potũ dicens ꝙ debet bibere vinum potens nõ mixtum aqua.rõ patet. Secundo dicit ꝙ debet bibere idromel cum ſp̄ebuſ que ponũtur pro cõdito ut piper. Et ponit deſcriptionẽ ydromelľ.℞.mellis mundi.℔.i.aque.℔.vi.miſceãtur ⁊ coquantur diu ⁊ ſpumentur bene donec fiat ad ſiľitudinẽ iulep: ⁊ cum hoc factum fuerit in unaquaqʒ ℔.ex ea.ʒ.ii.pipis puluerizati mittatur ligati i panno donec appropinquet finis decoctõis ei⁹ ⁊ cum ĩfrigidatur extrahatur pann⁹ ⁊ exprimatur ⁊ cum neceſſe fuerit approximetur. rõ remedii patet: qꝛ diſſoluit uẽtoſitatẽ. Ad idẽ ualet aqua ardens. Ad idẽ ualet tiriaca diſſoluta in uino calido. Cõfert etiã. Ponit curã per aliud locale dicens ꝙ in tali confert oleũ de kerua recenti ſumptum cuʒ decoctione de ſeibus rõ quia reſoluit uentoſitatem. Secundo ponit deſcriptionẽ decoctionis de ſeibus.℞.ameos cimini keiſim carui origani nigelle oĩum añ pʒ i.iſtis admiſceãtur aque.℔.iii. coquãtur dõec redeant ad.℔.i.ſ. Tertio ponit doſim dicẽs ꝙ ſumãtur.℥.ii.decoctõis ⁊.ʒ.iii.olei de kerua et ſumatur multis uicibus. Sʒ ſi cui. Reuertitur ad ponendum curã qñ fit a caliditate. Prio per unã medicinã. Secundo p aliã.ibi ſecunda Et ex apozimate. De prima dicit ꝙ ſi dolor uentris ſupuenerit cum calore detur medicia laxatiua talis.℞.pruna.xx.ficus citrinas.v.coquãtur ⁊ colẽtur.deinde caſſiafiſt.in eo diſſoluta coletur: cui oleũ amigdalaꝝ miſceatur. ratõ patet. Et ex apozimate. Ponit curã p aliã medicinã dicẽs ꝙ in potu detur de apozimate de quo dictũ ẽ in.c.de catarro.rõ qꝛ euacuat leniẽdo materiã calidã. Uenter v̇o. Põit iterato curã qñ dolor uentris fit a phlegmate: ⁊ diuiditur in tres. Primo ponit curã p decoctõnem ſolutiuã. Secundo per puluerẽ. Tertio p

pillꝰas.ſecunda ibi. **Confectō electuarii.** Ter
tia ibi. **Pillꝰe.** De pꝛia dicit ꝙ ſi uēter fuerit
multum ſiccus cū pꝛedicta decoctione addātur
polipodii turbith amboꝝ añ.ʒ.ii.coquātur cuꝫ
ea ⁊ dentur donec uenter ſoluatur ⁊c. **Confec
tio electuarii.** Ponit curā per puluerē dicēſ
ꝙ puluis uentrē ſoluens ⁊ inflatiōes diſſoluēs
⁊ grauedinē. ℞.turbith al.puluēizati.ʒ.xx.ʒʒ.
ʒ.x.zuccari.ʒ.xxx.doſ ſit.ʒ.iii.detur i potu.poſ
ſet tñ fieri in foꝛma confectionis. **Pillꝰe.** Po
nit curā per pillꝰas dicens ꝙ cum qs uoluerit
ſoluere uētrē debet ſumere pillꝰas iſtas que ap
petitū excitāt ⁊ inflationes repꝛimunt ⁊ grauedi
nē ⁊ cibum digerunt. ℞.maſticis gar̄.ʒʒ.nere
miſch.i.ſeis peonie aniſi melanopiperis:ſcamo
nee uiolꝰ.omniū añ.ʒ.i.fiant pillꝰe ad quātitateꝫ
cicerū:⁊ ſumatur una qꝛ mouebit ſelꝰ aut bis.

Notandū ꝙ hec tracea ꝯſumit uentoſitateꝫ
℞.ʒʒ.al.℥.ʃ.aniſi.ʒ.ii.coꝛiandri pꝛeparati et
conditi quar.ʃ.maciſ galange cubube domeſti
ce nuciſmuſca.ſubtiliſſime pulueriʒate añ.ʒ.i.
gar̄.in partes diuiſoꝝ nūero.xxx.liquicie.ʒ.v.
zuccari al.quantū ſufficit fiat tragea groſſa ⁊ d̄
ipſa detur patienti ad comedendū ⁊c.

De fluxu ventris. Sil.

Circa rubꝛicā ē notandū ꝙ fluxꝰ uē
tris ē triplex.ſ. lienteria diſſinteria
⁊ dyarria. Lienteria eſt fluxus ci
balis in eadē qualitate ⁊ quātitate
in qua fuit aſſumptus. Dyarria ē fluxꝰ hūo
ralis undecunqꝫ ſit ſiue excoꝛtigatione inteſtio
rum. Diſſinteria ē fluxus hūoꝛalis cuꝫ exco
riatōe inteſtinoꝝ. Unde notandū ꝙ fluxꝰ uē
tris uel ꝓuenit ꝓpter cauſas intrinſecas uel ex
trinſecas. Si ꝓpter cauſas extrinſecas aut ꝓp
malitiā ciboꝝ aut malū oꝛdinē:aut ꝓpter q̄lita
tes uenenoſas:aut ꝓpter naturā tēpoꝛis ⁊ cōſti
tutionē talē. Si uero fuerit ꝓpter cauſas intrin
ſecas ſic aliq̄ñ pꝛouenit a capite per uim reuma
tis:aliq̄ñ a ſtōacho:aliq̄ñ ab inteſtinis ſuperio
ribus uel inferioꝛibus:aliq̄ñ a uēis meſeraicis
aliq̄ñ ab epate:aliq̄ñ a ſplene:aliq̄ñ a toto coꝛ
poꝛe:aliq̄ñ a repletione:aliq̄ñ ab inanitōe:ut in
ptiſi ⁊ ethica:⁊ aliq̄ñ in febꝛibus peſtilentialibꝰ
⁊ hoc alioꝝ rōne cōplꝰonis naturalis ut in trau
lis:aliq̄ñ ex permutatione etatis:ut i affoꝛiſmo
ſcd̄e particule. Quibuſcūqꝫ iuuenibꝰ exn̄tibus
uētres ⁊c. Tertio notādū d̄ ſignis diſtictiuis
Si fuerit ꝓpter cās extrinſecas ⁊ ꝓuenit a capi
te. Signa ſunt qꝛ ꝓuenit plus pꝰ ſomnū longuꝫ
⁊ eſt cōſeruās ꝓxios ⁊ cū eo ſunt ſigna catarro
rū ⁊ lexiōis cerebꝛi.ſi fuerit a ſtōacho ſigna ſūt
qꝛ non ſeruāt oꝛdinē nec peroxiſmū certū ⁊ pꝛo
uenit magis de die q̄ꝫ de nocte ⁊ ē grauitas uel
leſio ſtōachi ⁊ doloꝛ ⁊ egeſtio indigeſta.ſi fuerit
ab inteſtinis ſigna ſunt qꝛ nō ſeruat oꝛdinē ⁊ ꝓ
uenit magis de die q̄ꝫ de nocte ⁊ ē doloꝛ inteſti
noꝛuꝫ.ſi v̇o uenit a uenis meſaycis diſtiguitur
qꝛ fluxus ē chiloſus:qꝛ nō pōt trāſire chiluſ per
meſaycaſ ꝓpter oppilatōꝫ ipſaꝝ.ſi v̇o fuerit ab
epate fluxus ē pyodicalis ꝑcipue ſi ē ex oppila
tione:⁊ talis accidit frequētiꝰ:⁊ talis magis de
ludit medicos. Tertiū ſignum qꝛ talis magiſ ac
cidit de nocte q̄ꝫ de die pꝛecipue in hyeme. Ali
ud ſignum ē coloꝛis uarietas. Aliud ē fedꝰ coloꝛ
i dextra parte uerſus ypocundria.ſi autē fuerit
a ſplene diſtinguitur qꝛ ē grauitas ſplenis ⁊ flu
xus magis mlꝰicuſ.ſi fuerit a toto coꝛpoꝛe ex op
pilatōe poꝛoꝛuꝫ exterioꝝ.vñ ſuperfluitates nō
pñt exire diſtinguitur ex iudicio patientis:qꝛ ſte
tit in aere frigido:⁊ ſic de ſimilibꝰ cāis.ſed ſi fu
erit in coꝛpoꝛibꝰ inanitis:ut in ptiſicis ⁊ ethicis
diſtinguitur:qꝛ fluxus ē liq̄factiuus ⁊ apparet
pinguedo in tali fluxu. Sed ſi fuerit in coꝛpi
bus repletis.uel ſit per uiā mūdificatōis totiuſ
coꝛpoꝛis ut in bona criſi:uel per uiā ſinthomatꝫ
ut in mala criſi diſtinguitur:qꝛ ſeq̄tur alleuiatō
uel aggrauatio infirmi.ſi fuerit rōne cōplexiōiſ
naturalis ut in traulis diſtinguitur ex trauliſati
one ⁊ ex cauſis fluxibilitatis uētris q̄ ponūtur
i ꝯmeuto affoꝛiſmi. Quibuſcūqꝫ iuuenibꝰ exn̄ti
bus ⁊c. Quarto notandū de cauſis leutoꝛie
in ſpāli:qꝛ ſūt uel extrinſece ulꝰ intrinſece.ſi extri
ſece uel ꝓpter naturā ciboꝝ q̄ ſunt lubꝛificati.ulꝰ
ex ſuperfluitate aſſumpti:uel ꝓpter maluꝫ oꝛdi
nē in aſſumptōne ipoꝝ:uel qꝛ cibi uenenoſi:uel
ꝓpter caſum ⁊ percuſſionē. Si cāe ſint intri
ſece aut ſūt ꝓpter ſtōachuꝫ ⁊ iteſtia:aut ꝓpter
alia mēbꝛa.ſi ꝓpter alia mēbꝛa cognoſcitur ex
leſione illoꝝ.ſi ꝓpter ſtōachū ⁊ inteſtina.cā eſt
triplex. Pꝛima ē humoꝛ phlꝰicꝰ adherēs ſuperfi
ciei ſtōachi inducens lubꝛicitatē:vnde cibꝰ egꝛe
ditur indigeſtus.ſecunda cā ē colera pūgitiua
⁊ moꝛdicatiua pungēs ⁊ moꝛdicans ſtōachum
unde excitatur v̇tus ad expellendū. Tertia cā ē
ulceratio ſtōachi:unde cibus ſuperueniēs ſtōa
cho inducit moꝛdicationē:unde excitatur v̇tus
ſenſibilis ſentiens nocumentū ad expellendum

Signa lienterie in ſpāli ſi fuerit a cauſis itri
ſecis ſi fuerit ab aliis mēbꝛis a ſtomacho habē
tur ex leſione illoꝝ mēbꝛoꝝ. Si uero fuerit a ſto
macho.ſi cauſa fuerit humoꝛ phlꝰicus cognoſci
tur:quia ē cum eructuatione acetoſa:⁊ leditur
a frigidis.ſed ſi hūoꝛ ē colera ē amaritudo oꝛis

ſitis moꝛdicatio ⁊ caloꝛ ⁊ leditur a calidis. Si
cā ſit ulcera ſtomachi ſentit moꝛdicationē ⁊ pū
cturaȝ ſpāliter ex cibi aſſūptione precipue acuti
uel acetoſi. Pꝛonoſticatio. ſi lienteria uenēit
poſt diſſinteriā moꝛtale. In liēteria oxiremia
ſuperueniens pꝛius nō exiſtens ſignū bonum.
Notandū quito de ſignis ⁊ cauſis dyarie in
ſpecili. Cauſe eni dyarie pñt uariari ſm modū
materie: uel ex parte locoꝛū a quibus uenit taliſ
materia. ſi ex parte materie ſic cauſe ſūt q̄ttuoꝛ.
ſ. ſanguis: colera: phlegma: ⁊ mlīa: qꝛ quilȝ hu
moꝛ pōt facere dyariam. Si ex parte locoꝛū
a quibus uenit talis materia que cauſat dyariā
ſic uenit aliqñ a capite ex reumate deſcēdēte: ali
qñ ab epate: uel a ſplene: aliqñ a matrice uel a
ſtomacho: aliqñ a toto coꝛpoꝛe. Signa dyarie
diuerſificate ex parte materie ſūt. ſi materia ſit
colerica ſentitur in ano ardoꝛ ⁊ pūctura ⁊ coloꝛ
eius quod egreditur ē citrinus. ſubſtātia eiuſ ſit
fluuida nō uiſcoſa ſitis amaritudo oꝛis: uria ci
trina ſubtilis. ⁊ ſi coniungātur habitudies coꝛ
poꝛis colerice cōplexio colerica ⁊ etas iuuētuti
erunt magis certa. Si uero materia phlīca
fuerit in ano nō ſentitur ardoꝛ nec punctura co
loꝛ eiuſ qđ egreditur ē albus: ſb̄a nō multū flui
da nec multū uiſcoſa priuatio ſitis ⁊ amaritudi
nis: urina alba ⁊ ſb̄tilis. ſi cōiūgātur habitudo
⁊ cōplexio phlīce: ⁊ regimē plurimū multiplica
tiuū phlīatis magiſ erūt certa. Si uero mate
ria ſit mlīca coloꝛ ei⁹ quod egreditur erit niger
ſb̄a groſſa nō uiſcoſa: ⁊ ſi coniūgātur hitudo et
cōplexio mlīce: ⁊ regimen p̄teritū multiplicati
uū mlīe ſigna erūt magis certa. Si aūt mate
ria ſit ſanguinea: coloꝛ qđ egreditur erit rube⁹
ſb̄a mediocris nō uiſcoſa: ⁊ ſi coniūgātur cōple
xio ſanguinea ⁊ hitudo ⁊ regimē multiplicatiuū
ſanguinis ſigna erūt magis certa. Signa di
arie diuerſificate ex parte loci ex quo uenit ma
teria talis diarie. ſi ſit a capite ſūt ſigna catarri
⁊ aduenit poſt ſōnū lōgū. Et ſi fuerit ab epa
te ⁊ ꝓpter oppilatōnē epatis. ſignū ē qꝛ ē chilo
ſus ⁊ uniformis flux⁹: ſi ꝓpter debilitatē v̄tutis
digeſtiue ſignū ē quia fluxus eſt ſilis loture car
nis recentis: ſi fuerit ꝓpter multitudinē ſanguiſ
ſignū ē: quia ē plurimus ⁊ nō ſemper cōtinuus
⁊ ſine doloꝛe: ⁊ uēit poſt egeſtionē cū modica p
mixtōe. ſi uenit a ſplene ⁊ cū duricie ſplenis uer
get ad nigredinē ⁊ apparēt ſigna mlīe. ſi fuerit
a mr̄ice erit grauitas matricis ⁊ doloꝛ. ſi fuerit
a ſtomacho erit doloꝛ in ſtōacho ⁊ egeſtio chi
loſa indigeſta. ſi fuerit a toto coꝛpoꝛe cognoſce
tur: qꝛ preceſſit repletio cibi ⁊ potus: uel quia p̄
ceſſit retentio euacuationis cōſuete: uel qꝛ coꝛp⁹
parū excitatur ⁊ reſoluitur ⁊ pōt uenire per uiā
criſis bone ⁊ hoc cū v̄tus ſit foꝛtis uel per uiam
ſinthōtis ⁊ hoc in mala criſi: qꝛ materia ē mala
⁊ uirtus debilis. Pꝛonoſticatio nullus flux⁹
creticus eſt reſtrigēd⁹. quod cognoſcitur qꝛ cō
fert ⁊ bene fertur ab infirmo. Omnis fluxuſ
uentriſ qui uenit ſb̄ito ⁊ repente poſt longā egꝛi
tudinē ē moꝛtalis. Omnis fluxus uentris ꝓue
niēs a mlīa que pꝛoiecta ſupꝛa terrā ebulit ⁊ hȝ
odoꝛē acetoſum ē moꝛtalis. Sexto notāduȝ
de cauſis diſſinterie ⁊ ſignis in ſpeciali. Cauſe
diſſinterie aut ſunt exterioꝛes aut iterioꝛes. Ex
terioꝛes ſunt aer coꝛruptus cibaria acuta pene
trantia ſicut allea cepe acetum ⁊ ſilīa: ⁊ medicia
ut ē dyagridiū aloes: aut pulpa coloquintide ⁊
ſilīa. Interioꝛes ſūt: uel colera acuta pōgēs
moꝛdicans ⁊ ulcerās: uel phlegma ſalſū: aut ali
us humoꝛ acutus aduſtus: uel aperitō alicuiuſ
apoſtematis: ⁊ tunc illa materia pōt pꝛouenire
a diuerſis ut dictū eſt in dyaria: ⁊ cognoſcitur
a quo mēbꝛo ueniat per ſigna dicta. Signa
ſi diſſenteria fuerit ex cauſis extrinſecis haben
tur ex relatione infirmi. ſi fuerit a cauſis intrinſe
cis ⁊ fuerit a colera uel phlegmate ſalſo ex cōſi
deratione eius qđ egreditur ⁊ coloꝛe ⁊c. Sȝ
ſi fuerit ab hūoꝛe uel alio mēbꝛo cognoſcitur:
ut ſupꝛa fuit dictum de diaria. Signa ſi dia
ria fuerit in ſuperioꝛibus inteſtinis uel in inferi
oꝛibus ſunt. Si fuerit in ſuperioꝛibus tunc ē ibi
doloꝛ ⁊ grauitas ſupꝛa umblicū ⁊ egeſtio ē ſicut
lotura quedā: aut raſurū ꝓpter ſubtilitatē inte
ſtinoꝝ ⁊ ſanguis ē plus mixtus cū egeſtiōe ⁊ cli
ſteria non multū cōferunt: ſed aſſūpta per os.
Si fuerit in inferioꝛib⁹ inteſtinis ē doloꝛ ſb̄ um
blico ⁊ grauitas ⁊ egeſtio ē cū quibuſdam con
tentis furfureis ⁊ ſquamoſis: ⁊ hoc ꝓpter duri
tiē inteſtinoꝛū illoꝛū ⁊ ſanguis non ē ſic mixtus
cū egeſtione ⁊ cliſteria plus cōferūt q̄ȝ aſſūpta
per os. Pꝛonoſticatio: mutatio coloꝛis i diſ
ſinteria ē malū. Si in diſſinteria poſt aureȝ ſini
ſtrā appareat puſtula ſimilis oꝛobo cū magna
ſiti infra. xx. dies moꝛietur. In diſſinteria in
pꝛincipio fluxus eſt ad modū loture carnis: et
poſtea ſicut raſura ꝑgameni: ⁊ poſtea ſicut que
dam fruſtula carnis. ⁊ ſi fuerit in inteſtinis ſupi
oꝛibus expeditus ē: ⁊ ſi in inferioꝛibus adhuc
pōt curari. Omnis fluxus uentris poſt egritu
dinem manente egritudine. Si ſit cum mala to
lerantia eſt moꝛtalis. Ōis fluxus cū uomitu et
ſingultu ⁊ cū alienatōe eſt moꝛtaliſ. In oī fluxu
caſus appetitus eſt malū ſignū. Et ſi in inteſtis

ſubito malũ fluxus ſanguis uel ſanguinolent⁹
in idꝛopiſi ẽmalus ⁊c. Alma.

Um cibus in ſtõacho moꝛe ſolito
nõ moꝛaꝉ imo citi⁹ egrediꝉ nõ mu
tatus niſi paꝝ ⁊ fuerit cũ hoc moꝛ
dicatio ⁊ doloꝛ i ventre ⁊ ſitis cũ quo etiã
plĩmqꝫ adeſt vẽtris flux⁹ i quo añ cõeſtõꝫ i
ueniꝉ purulentuꝫ: deꝉ egro rob de ſucco
uue acerbe: aut de ſucco riaes aut ð ſucco
ĝnatorũ cũ ſpodii ⁊ roſ. ãboꝛum añ. ʒ. i.
Trociſci quoqꝫ de ſpodio cõſtrictiui iti
deꝫ tribuanꝉ. Nutrianꝉ vͦo ex adeſia citri
na ⁊ pullis cũ aceto coctis ⁊ aſſatis ⁊ cuꝫ
ſucco vue acerbe poſitꝫ. In potu vͦo ſumat
ſumach cũ aqua ro. deĩde nutriaꝉ ex cibo
cui admiſceꝉ ſumach q vocaꝉ ſumachia:
totũqꝫ eius regimen ad hoc ꝑducaꝉ vt in
frigidare poſſit ⁊ cõſtringere. Silla.

Determinat de fluxu uẽtris: ⁊ diuiditur i q̃t
tuoꝛ. Primo ponit curã lienterie: ſecũdo diarie
Tertio diſſinterie. Quarto tenaſmõis. ſecũda
ibi. Si vͦo cibus. Tertia ibi. Qð ſi ex fluxu.
Quarta ibi. Trociſci quoqꝫ. De pᷓia dicit
ꝙ ſi cibus nõ moꝛatur in ſtomacho imo citius
egreditur qꝫ ſit digeſtus ⁊ alteratus ſuple tũc ẽ
licentia. Secũdo dicit ꝙ ſi appareant iſta ſi
gna. Primo ꝙ fuerit moꝛdicatõ ⁊ doloꝛ in ſtõa
cho. ſecũdũ ẽ ſitiſ. Tertiũ quia aliq̃n ante cibũ
eſt fluxus ſuple purulentus: arguendũ ẽ ꝙ lien
teria ẽ ab hũoꝛe colerico. ratõ ſignoꝝ patet.
Tertio dicit ꝙ pꝛo cura egꝛo debꝫ dari rob de
ſucco granatoꝝ cũ ſpodii roſ. añ. ʒ. i. Rõ quia
ẽ frigidũ et ſtipticũ: unde pꝛohibet ne colera in
ducat tantã moꝛdicationẽ: unde ſtimulat expul
ſiuã ad expellendũ cibũ ante tẽpus. Ad ideꝫ
rob de agreſta. rob de berberis rob de ribes:
rob de ſumach. rob de citoniis. Notandum
ꝙ in tali caſu cõuenit euacuatõ materie colerice
⁊ debet fieri cũ medicinis dictis de doloꝛe ſtõa
chi a materia calida ꝓueniente: ⁊ curatur ut ſu
pꝛa. Trociſci quoqꝫ. Ponit ſecundã medi
cinã dicens ꝙ trociſci de ſpodio, etiã cõſtrictiui
debent dari. Rõ qꝛ rõe frigiditatis alterãt ma
lã cõplexionẽ calidã: ⁊ rõne ſtipticitatis conſtri
gũt uentrẽ ⁊ debent dari pꝛemiſſa euacuatione
qꝛ nunq̃ꝫ ſtiptica debent dari ante euacuatõnẽ
quia incrudarent ⁊ conſtringerent materiam.

Ad idem. ℞. boli ar. terre ſigill'. coꝛalli ſan
dali ſumach berberis ſcis citonioꝛũ pſidie: ba
lauſtie gallaꝝ accacie ypoquiſtidos mirtiloꝝ ſã
guinis dꝛaconis roſ. añ. ʒ. i. pulueriꝫẽtur ⁊ mi
ſce cũ ſucco plantaginis ⁊ ſucco abſinthii. fiant
trociſci: ⁊ cũ uti uolueris diſtẽperetur vnus cuꝫ
lacte uaccino uel ouino in quo lapides ardẽtes
ſunt extincti. Notandũ ꝙ ſi ex colera ꝓcũiat
ulceratio in ſtomacho. ſicut q̃n ſanies apparet
mundificandũ ẽ cum idꝛomelle ⁊ aqua oꝛ. ita ꝙ
dẽtur tria coclearia aq̃ mell' cum tribus coclea
ribus aque oꝛdei. deinde cõpetit tale conſolida
tiuũ. ℞. dꝛagagãti gũmi arabici maſticis thu
ris karabe añ. ʒ. i. pulueriꝫẽtur ſbtiliter ⁊ conſi
ciãtur cum ſucco abſinthii ⁊ fiant pill'e ⁊ capiat
duas ieiuno ſtomacho. Rõ remedii ẽ. quia ha
bet ꝯſolidare ⁊c. Nutriaꝉ. Ponit curã per
dietã dicens ꝙ patiens lienteriã ex colera debꝫ
nutriri ex adheſia citrina: ⁊ per hoc intelligit ci
bos frigidos acetoſos: ⁊ ꝓpter hoc debet etiaꝫ
nutriri pullis cũ aceto coctis ⁊ aſſatis ⁊ ꝯditꝫ cũ
agr̃ſta. rõ pꝫ. Secundo dicit ꝙ i potu dꝫ ſumẽ
ſumach cũ aqua roſ. Tertio dicit ꝙ etiã dꝫ nu
triri ex cibo qui uocatur ſumachia. i. in quo po
nitur ſumach. Quarto dicit ꝙ totũ regimẽ dꝫ
eẽ infrigidãs ⁊ conſtringẽs. rõ patet qꝛ illa faci
unt deſcendẽ colerã ad inteſtina ⁊ eã reſtrigũt.

Ad idem. ℞. ſumach quar. ʒ. cũ lacte amig
dalarũ. Ad idem lac capꝛe inſpiſſatũ in deco
ctione cum riſo toꝛrefacto. Ad idẽ oꝛdeũ toꝛ
refactum cũ lacte amigdalaꝝ: ita ꝙ ex eis fiat
oꝛdeaceum. Al.

Qð ſi nõ fuerit cũ eo in uentre moꝛdi
catio neqꝫ qð egreditur pus hꝫ admixtuꝫ
ſed ẽ uiſcoſuꝫ ⁊ adeſt inflatõis paucitas ⁊
ructus acidus ⁊ pauca ſitis. Egro ſicla ⁊
ſinapis ⁊ piſces ſaliti tribuãtur. Deide co
gatur ea uomere ſumendo ſalem ⁊ mel ⁊
anetũ coctũ. Que ſi non ſuffecerit medica
mẽ qð expellit phl'a tribuaꝉ: ꝙ. ℞. aloes
ʒ. i. colognitide iterioꝛis. ʒ. iiii. ſal' idi. ʒ. iiii.
turbith. ʒ. i. ex his fiãt pill'e ⁊ ſufficiũt ad
doſim. i. Uomitu pꝛeterea ſepe vtaꝉ. Et
cibaria q̃bus vtiꝉ in almuri ꝑ ſe intiganꝉ
⁊ comedat ſulcida que ſale condiuntur ⁊
acrimoniam hñt que appetitũ pꝛouocare
conſueuere. Sillanus.

Ponit curã lienterie q̃n ꝓuenit ab humore
phl'co: ⁊ diuiditur i duas. Primo facit h. ſcðo
ponit curã q̃n materia ẽ euacuata. ſecunda ibi.
Si aũt cũ h. Prima in tres. pꝛio ponit curaꝫ
per ꝑparãtia materiã ⁊ incidẽtia. ſecũdo ꝑ eua
cuatõꝫ. Tertia per dietã. ſecunda ibi. Deinde
cogatur. Tertia ibi. Et cibaria. De pᷓia di
cit ꝙ ſi cuꝫ lienteria nõ fuerit moꝛdicatio i uen
tre: uel ſtomacho ⁊ quod egreditur nõ eſt ſani
es ſed materia uiſcoſa: ⁊ ẽ pauca inflatio ⁊ pau

ca ſitis ⁊ eructuatio acetoſa ſuple arguendū eſt
ꝙ é a materia acetoſa phlica. Secūdo ꝑ cura
dicit ꝙ egro debet dari ſicla ſinapis ⁊ piſces ſa
liti. rō quia incidūt materiá phlicá ⁊ abſtergūt
⁊ prepant ad euacuationé. Deinde cogat.

Ponit curá per euacuationé: ⁊ diuiditur in
tres. Primo per uomitū. ſecūdo per ſeceſſum.
Tertio ponit canoñ. circa euacuatões uomitū.
ſecūda ibi. Que ſi nō. Tertia ib. Uomit⁹ ṕte
rea. De pria dicit ꝙ eger debet cogi ad eua
cuandum dádo ei ſal ⁊ acetū ⁊ mel coctū. rō qꝛ
uomitus diuertit ab euacuatōe per ſeceſſuz. ꝓ
pterea quia p talé uomitū euacuatur matēia fa
ciens lienteriá. Ad idé ualent medicine uomi
tiue de qbus ſupra dictū eſt ⁊ ſpecialiter ille q́
euacuant phlegma. Que ſi ñ. Ponit curaz
per euacuationé que fit per ſeceſſum dicés ꝙ ſi
nō ſufficit quod dictū é conuenit medicina eua
cuás per ſeceſſum. Secūdo ponit deſcriptioné
℞. aloes. ʒ. i. cologntide interioris. ʒ. iiii. ſal' in
di. ʒ. iiii. turbith. ʒ. i. ex his fiát pill'e. Ad idé
ualét medicine ſolutiue poſite ſupra. c. ď dolorꝭ
ſtomachi ꝓueniente a phlegmate. Uomitu.

Ponit canoñ. circa euacuatóné per uomitū
dicens ꝙ ſepe debet uti euacuatione per uomi
tum. rō patet. Et cibaria. Ponit curá p di
etam dicés ꝙ cibaria qbus utitur debét intingi
in almuri quod é quoddá genus ſaliaméti. dñt
etiam comedere ſulcida cū ſale ꝯdita q́ hūt ace
toſitaté: unde ꝓuocant appetitū ſicut ſūt cappa
res ⁊ oliue. rō qꝛ incidunt abſtergédo materiaz
phlegmaticam. Al.

Si aūt cū hoc qď diximus nihil egre
ditur ſuperfluū neqꝫ qď expellitur aliqd
puluerulentū uel phlicū hꝫ admixtum.
Egro vinū forte ⁊ puꝝ tribuendum é. Et
diaolibanū dandū. Qď ℞. olibani. ʒ. x
pipis ameos ſpice cheiſim aniſi nigelle oī
um añ. ʒ. ii. balauſtie. ʒ. x. mellis diſpūati
q. ſufficit ad cōficiendū detur ex hoc i po
tu qꝛ ſtomachū calefacit ⁊ ueheméter ďſi
cat. Apozima quoqꝫ qď in. c. colice paſſio
nis noiabimus detur ⁊ aſſueſcat in potu
ſumere vinū purū. Si ṽo cibus nō egre
dietur: ſed res ſubtilis alba ⁊ aquoſa cum
qua ſunt ea que epatis ſignificant debilita
té. egro tribuatur id quod fit de ſcoria ⁊ di
aolibanū. ⁊ electuariū diacalamentuz ⁊
trociſci calefacientes epar quos noiauim⁹
⁊ elcūariū diacalamentū. ꝙ. ℞. folioꝝ ru
te folioꝝ calaméti ſiccoꝝ ameos carui chei
ſim. ʒʒ. cinamomi macropipis oīum ptes
eq̄les. cōficiátur cū melle cocto ⁊ ďẽt alia
medicamía que noiauimus in. c. epatis de
his que ipſam calefaciūt ⁊ cōfortát. Si
aūt cū ṕdicta egritudine nō fuerit ſignifi
catio debilitatis epatis imo quod egredit
ſubtile é ⁊ albū ⁊ fuerit i ſtomacho graui
tas: puluis de malis g̃natis ad tranſglutié
dū dand⁹ é: cuius cōfectio. ℞. oſſiuz g̃na
toꝝ acetoſoꝝ ⁊ citrinoꝝ ut alcohol. ʒ. c. ca
rui ſe. coriádri aceto acerrimo infuſoꝝ: ⁊
poſtea aſſatoꝝ añ. ʒ. xx. xiliocaracte ſūach
balauſtie oīuz añ. ʒ. x. pulueriꝫétur optie
⁊ miſce ⁊ det ad tráſglutiédū. Elcūari
um quoqꝫ qď di chāzi det. ꝙ. ℞. arilloꝝ
paſſaꝝ tritoꝝ ut alcohol. ℔. i. mirtilloꝝ ſic
coꝝ pulueriꝫatoꝝ ut alcohol. ℔. ſ. xilocara
cte nabati balaudie ſe. tamariſci ameos oī
um añ. ʒ. x. cōficiant cū melle de cána: aut
cū melle apum optie diſpūato ⁊ electuari
um ſumat. Si aūt quod egredit citrinū
fuerit ⁊ anū mordicat egerqꝫ ſiti patiat ⁊
febré. trociſci cōſtrictiui de ſpodio ⁊ aqua
ſauic ⁊ ordei dent. Trociſci cōſtrictiui de
ſpodio. ℞. roſaꝝ ru. ſpodii añ. ʒ. x. ſe. ace
toſe ſumach balauſtie gūmi arabici oīum
añ. ʒ. v. iformétur trociſci pōdere. ʒ. ii quo
rū vn⁹ cū. ℥. i. rob citonioꝝ ſimplici ſumat
Aqua ṽo ſauich ordei ita fit ordeū fractū
in aqua ipm coopiente buliat dōec aqua
inſpiſſet. deide colet ⁊ bibant ex eo. ℥. iiii
cū. ʒ. iii. ſpodii ⁊ gūmi arabici eadez quā
titate. Sillanus.

Ponit curaz lienterie qñ prouent a mala cō
plexione frigida ſine materia: ⁊ diuiditur i tres
ſm ꝙ tria remedia ponit. ſecūda ibi. Et diaolí
banū. Tertia ibi. Apozima. De pria dicit
ꝙ ſi in liéteria nihil egrediatur de materia phli
ca: tunc egro debent dari uinū purū ⁊ potens:
ut maluaſia ul' romania. rō quia calefacit ſtōa
chum ⁊ exiccat ⁊ ꝯfortat neruos ⁊ uirtuté. Ad
idé ualꝫ aq̄ ardés ⁊ ſtelladia. Et diaolibanū

Pōit ſecūdū ŕmediū dicés ꝙ in tali caſu dꝫ
ſil'r dari diaolibanū. Et pōit deſcriptóné eius.
℞. olibani. ʒ. x. pipis ameoſ ſpice keiſiꝫ aniſi ni
gelle añ. ʒ. ii. balauſtie. ʒ. x. mellis ſpūati. q. ſuf.
ad ꝯficiendū. ſcďo uerificat ſe: qꝛ calefacit ſtōa
chū ⁊ ualde exiccat. Ad idé vꝫ dyméta diaga
lága diazinzi. diatiionpipeondia citonité cū ſpé
b⁹. Ad idé ualet tranſglutire tria grana oli
bani uel maſticis ⁊ ꝟ de nocte in introitu lecti.
Apozima quoqꝫ. Pōit tertiū remediū di
cens ꝙ dꝫ dari decoctio de ſeib⁹ ď q̄ dictum eſt

ſupra in.c.de cura colice. Ratio quia calefacit
ſtomachum ⁊ exiccat. Secundo dicit ꝙ debet
aſſuefacere ad aſſumendū uinū purū .rō pꝫ.
Si vocibus. Ponit curā diarie ⁊ diuiditur
in duas. Primo ponit curā qn̄ prouēit ab epa
te:ſecūdo qn̄ a ſtōacho,ſecūda ibi. Si aūt.
De prima dicit ꝙ ſi nō egrediatur cibus ſꝫ reſ
ſbtilis al.⁊ aquoſa ſignificat debilitatē epatis ꝑ
uēientē a frigiditate tūc egro dꝫ dari cōfectō ꝺ
ſcoria ferri dyaolibanū ⁊ trociſci calefaciētes
epar de qbuſ ſupra dictū eſt. Et elcūariū dya
calamentū. Secūdo pōit deſcriptionē dya
calamenti.℞.folioꝝ calamenti folioꝝ rute ſic
coꝝ ameos carui keiſim .ʒʒ. cinamomi macro
piperis omnium ana partes equales confician
tur cum melle cocto. Tertio dicit ꝙ debēt dari
medicamina alia q̄ diximus in.c.epatis q̄ cale
faciunt ⁊ confortant epar. Notandū ꝙ raſis
ponit curā fluxus uētris ꝓueniētis ab epate du
pliciter. Primo qn̄ ꝓuenit ab oppilatōe epatiſ
qꝛ in tali cōuenit dyacalamentū qꝺ ē apitiuum
⁊ ducit nutrimentū ad mēbra.ſilr ualet aq̄ cice
rū ⁊ petroſ. Ualent etiā medicamina alia apēi
tiua ut dyagalanga dyacinamomū. Secūdo
ponit curā fluxus uentris prouenientis ab epa
te ꝓpter debilitatē contentiue epatis:⁊ hoc per
medicamia ſtiptica ut dyaolibanū cōfectio de
ſcoria ferri:⁊ ualent qn̄ debilitas ꝓuenit a frigi
ditate.ſi vo ꝓuenit a caliditate ꝯueniūt frigida
ſtiptica ut ē triſādalū. Ad idē ualet puluiſ tri
aſandali puluis dyapenidion an̄.ʒ.ii.coralli ru
bei coriādri preparati an̄.ʒ.ſ.ſe.citonioꝝ ſe.ace
toſe ſe.arilloꝝ an̄.℈.i.interioꝝ cinamomi oliba
ni an̄.g̃.v.ꝯſerue roſ.ru.facte ex roſ ſiccis .℥.i
aque roſ.℥.ii.zuccari al.quar.iii.fiat electuari
um i boſ. Ad idē.℞.zuccari roſ.facti ex roſ
ſiccis triaſandal.an̄.quar.i.diacodion ſine ſpe
ciebus conditi cū pane zucchari an̄.q̄r.ſ.⁊ ſi ē
delicatuſ addātur pāni auſ.xx. Jtē in forma
potabili ualent puluis mirtiloꝝ dat᷒ cū aq̄ plu
uiali uel cū aqua plātagis. Ad idē.℞. aque
plātaginiſ aq̄ roſ.facte de ſtipitibuſ aq̄ endiuie
an̄.q̄r.iii.fiat iulep uſqꝫ ad.℔.ſ. Ad idē ℞.
aq̄ plantagis q̄r ſ.cū puluē ſeis roſ.uel anthe
re.ʒ.i. Si aūt. Ponit curā diarie ꝓuenienꝭ
a ſtōacho:⁊ diuiditur in duas. Primo pōit cu
ram qn̄ prouenit a phlate .ſecūdo qn̄ a colera.
ſecunda ibi. Si aūt. De prima dicit ꝙ ſi cuꝫ
diaria nō fuerit ſignū debilitatis epatis ⁊ illud
qꝺ egreditur fuerit ſbtile albū ⁊ fuerit grauitaſ
in ſtomacho ſuple arguendū eſt ꝙ fit a ſtoma
cho ꝓpter materiā phl.cā.rō patet. ſecūdo di
cit ꝙ puluis de granatis pro cura dand᷒ ē i po
tu.rō quia confortat digeſtiuā retentiuā ⁊ cōſu
mit materiam phlegmaticā. Tertio pōit deſcri
ptionē.℞.oſſium granatoꝝ acetoſoꝝ aſſatorū
tritoꝝ:ut alcohol.ʒ.i.ſe.carui coriandri ambo
rum in aceto fortiſſimo infuſoꝝ ⁊ poſt aſſatorū
an̄.ʒ.xx.xilocarate balauſtie ſumach an̄.ʒ. i.pl
uerizentur optime ⁊ miſceantur ⁊ detur puluis
conuenit euacuatio materie phlice ⁊ medicina
laxatiua ē talis.℞.corticū mirobol. kebulorū
modicū cōbuſtoꝝ ſupra tegulā calidā.ʒ.ii. mir
tilloꝝ aque or.fiat maſſa ⁊ diſtēperetur cū ſiru
po mirtilorū liphato cū aq̄ pluuiali. Elcūariū
Ponit curā per aliud remediū dicens ꝙ cō
uenit remediū aliud.ſ.electuariū dictuꝫ canzi:
quod fit ſic.℞.arilloꝝ paſſulaꝝ tritorū ut alco
hol.℔.i.mirtilloꝝ ſiccoꝝ pulverizatoꝝ:ut alco
hol.℔ ſ.xilocaratte nabati balauſtie ſe.tamari
ſci ameos oium an̄.ʒ.x.ꝯficiātur cū melle apuꝫ
deſpūato ⁊ fiat electuariū.rō quia ꝯſumit mate
riā phlicam derelictā poſt euacuationē. Ad
idē ualent alia electuaria calida ſtiptica dcā ſu
pra ut diaolibanū dyagalāga. Ad idē ualet
aniſum aſſum auelane aſſe. Si aūt. Ponit
curā diarie ꝓuenienꝭ a ſtomacho ab hūore co
lerico : ⁊ diuiditur in duaſ.prio ponit curā.ſecū
do pōit deſcriptionē medicinarum de qb᷒ facit
mentionē.ſecunda ibi. Trociſci De pria di
cit ꝙ illud qꝺ egreditur fuerit citrinū inducens
mordicationē in ano ⁊ eger patiatur ſitim ⁊ fe.
ſuple arguendū eſt ꝙ diaria fit a ſtomacho pro
pter colerā in eo exn̄teꝫ.rō patet .ſecundo dicit
ꝙ pro cura debēt dari trociſci de ſpodio conſtri
ctiui ⁊ aqua ſauich ordei.rō pꝫ.qꝛ cōſtringunt
⁊ infrigidant. Sed diceret aliquis aqua or
dei laxat uētrē. Dicendū dupliciter. Primo
ꝙ ualet euacuando coleram lauādo. Aliter ꝙ
ordeum debet eſſe torrefactum ⁊ aſſum : quia
tunc fit illa aqua ſtiptica. Notandum ꝙ pri
mo debet dari talis medicina colere euacuatia
℞.corticum mirobol. citrinorum bene gūmo
ſorum reubarbari modicum combuſti ſuper te
gulam calidam an̄.ʒ.i.cubebe boli ar.an̄. ℈.ſ.
draganti gūmi arabici modicum torrefacti an̄.
℈.i.fiat puluis et incorporentur cuꝫ ſirupo mir
tilorum ⁊ fiat maſſa ⁊ adminiſtretur ut dictum
eſt in alia medicina. Trociſci. Ponit deſcri
ptionem.primo trociſcoꝝ de ſpodio. Secundo
aque ordei.ſecunda ibi. Aqua vo. De pri
ma dicit ꝙ Trociſci de ſpodio conſtrictiui ſic
fiunt.℞.roſ.ru.ſpodii an̄.ʒ.x.ſeminis acetoſe
ſumach balauſtie gūmi arabici oīum an̄.ʒ.x.in

formētur trociſci pondere.ʒ.ii. quorū un⁹ cum ℥.i.de rob citoniorū ſimplici ſumatur. Aqua vͦo. Põit deſcriptioné aque ordei dicens ꝙ ſic fit.℞.ordeū cū aqua ipſuʒ cooperiéte buliat donec inſpiſſetur aqua.deide coletur ⁊ bibátur.℥.iiii.ex ea cū.℥.iiii.ſpodii ⁊ gūmi arabici i eadé quátitate ⁊c. Al.

Q̄ꝺ ſi ex fluxu uentris euenerit excoriatio puluis de bolo ad tranſglutiendū detur. Qui ℞. pilſi.ʒ.xx.ſeminiſ plantaginis.ʒ.x.gūmi arabici boli ar. áboꝝ añ.ʒ.iii.pſiliū aſſetur ⁊ gūmi ⁊ boluʒ pulueri zentur ⁊ cōmiſceantur ⁊ ſumanſ in potu ex eo in mane.ʒ.iii.cū rob de citoniiſ ⁊ circa noctem tantūdem.Cib⁹ vͦo eius ſit pulmentū factū cum graniſ granatoꝝ ⁊ paſſ cum aqua ⁊ aceto ⁊ cibuſ factus cū ſucco uue acerbe ⁊ ſumach ⁊ raphea cui admiſcetur ſuc⁹ ſumach ⁊ his ſilia cibaria.Sil.

Ponit curam diſſinterie ⁊ diuiditur in treſ Primo ponit curá per pulueré.Secūdo per dietá.Tertio per trociſcos.ſecūda ibi.Cibus vͦo Tertia ibi.Trociſci. De prima dicit ꝙ ſi ex fluxu prouenerit uentris excoriatio dꝫ fieri puluis boli ar. ad tranſglutiendū.ratio quia infrigidat ⁊ conſtringit:⁊ ideo ualet ſi excoricató ſiat a materia colerica.Secundo põit deſcriptioné pul.de bo.ar.℞.pſilii.ʒ.xx.ſeis plantagis.ʒ.x.gūmi arabici boli ar amboꝝ añ.ʒ.iii.pſiliū aſſetur ⁊ gūmi ⁊ ⁊ bolū puluerizētur ⁊ cōmiſceantur ⁊ ſumántur de eo in potu de mane.ʒ.iii.cum rob de citoniis ⁊ circa nocté tantundem. Cibus uero. Ponit curá per dietá dicés ꝙ cibus eius debet eé pulmentū factum de gráis granatorū ⁊ paſſulis cum aqua ⁊ aceto. Et ſilr ſuccus factus cū uuis acerbis.i.cibus fact⁹ cū ipſis ⁊ ſumachia.i.ſuccus ſumach ⁊ ſimilia .rõ patet. Secundo ponit deſcriptioné trociſcoꝝ de balauſtiis .℞.gallarū ſiliquaruʒ ſeis tamariſci nabati olibani balauſtie oium añ .partes equales gūmi arabici opii amboꝝ añ. partes equales informētur trociſci ponderiſ.ʒ.ii.ꝺ quib⁹ unus cū uino ſumatur . Si non fuerit calor neqꝫ fe.⁊ ſi fe.fuerit tūc cū rob de citoniis acetoſis. Notandum ꝙ cura diſſinterie pficitur: uel cū medicinis uel cū dieta . Si cū medicinis uel tales approximátur ab intra uel ab extra.ſi ab intra uel per ſuperius.ſ.per os uel per inferius .ſ.per anum.hec ſunt cliſteria quoꝝ quedaꝫ ſunt lauatiua tm̄:quedam lauatia ⁊ abſterſiua quedá conſtrictiua.⁊ quedá conſolidatiua . ⁊ q̄dam ſimiliter ſuperpoſita ab extra approximata ſunt diuerſa :ſicut ligare extréa ſuperius: fricare mébra extrema : ſeſſio in decoctõe rerum ſtipticarū emplaſtrum factum ſupra uentré poſitum.uentoſe ſine ſcarificatõe ſupra uentré poſite:ablutio pedum ⁊ tibiarum ex decoctiõe radicis ſalicis de oibus diſcutiá incipiens a dieta

Dieta ergo ſit ꝙ debet uti cibis dipticis conſtrictiuis de quibus ſunt oés cibi aſſati ſpáliter in ueru ⁊ pulli perdicis turtures faſiani pullus coctus in aqua in qua ponitur citonium in uentre pulli ul' ḡna ſumach ul' rizuʒ torrefactuʒ uel mirtilloꝝ ⁊ decoctuʒ cuʒ lacte: ⁊ ſimiliter fiat ex milio. Jté létes cocte in duabus aquis ⁊ poſtea in aceto. Jté fabe cocte cū aceto. Jteʒ lac in quo lapides candentes ⁊ ardentes extigūtur.ſilr calibs.Jteʒ caſeus recens ſine ſale. Jté caſeus antiquus ualet multū dū fuerit bullitus in pluribus aquis dulcib⁹ donec ſalſedo ceſſauerit.et de iſtis põt uti quõcūqꝫ.uel per ſe ⁊ uidi aſſari aliq̄liter.uel triturando ⁊ ponédo cū irzo in raſiolis uel ſimilibus cibis. De potib⁹ uinū nigrū ſtipticū aqua ferrata aquam ſumach.ſ.decoctõiſ uel mirtilloꝝ. Seqtur nūc de medicinis.⁊ prio de his q̄ approximátur ab intra.Et prio per iferi⁹:ut de cliſterib⁹. Cliſtere lauatiuū ſolū fit cū aqua decoctõis ordei.

Cliſtere lauatiuū ⁊ abſterſiuū fiat cū aq̈ decoctionis ordei ⁊ melle roſ.colato ul' cū uluere zuccari. Cliſtere cõſtrictiuū ſic fit cū ſtipticis ſ.cū ſucco plátaginis cū ſucco taſſi barbaſſi cū ſucco achacie.i.prunelloꝝ paruoꝝ addédo ꝺ cinere papiri cõbuſti ⁊ uitellos duoꝝ ouoꝝ aſſatos duros.poſſet ét addi puluis trociſcoꝝ ꝺ balauſtiiſ ul' trociſcis ꝺ achacia uel ꝺ ypoqſtidos uel de terra ſigill'.uel fiat ex ſucco plátagis cum bolo armeno. Cliſtere ꝯſolidatiuū ſic fit.℞ gallarū nõ perforataꝝ ſumach boli armeni añ ʒ.ii.ſepi renū caprarū quartꝫ.ſ.uitellos duoruꝫ ouoꝝ coctos ſucci plátaginis facta reſidétia.℥.i.fiat cliſtere cū aqua pluuiali uel cū aq̈ decoctionis ſumach:⁊ teneat ipſū ſatis patiés. Ad idé.℞.létiū excorticataꝝ milii uel pánici excorticati roſ.balauſtie gallaꝝ oium añ.M.i.buliant in trib⁹.lb.aque donec ueniat ad cõſūptõꝫ medietatꝫ:deide coletur ⁊ ſumátur ex ea.℥.x.infūdatur i ea olei roſ.℥.i.cineris papiri.ʒ.i.adipis hyrci.℥.ſ.uitellū uni⁹ oui aſſati. Deide medicie q̄ approximátur ab itra ſūt ſuppoſitoria ⁊ talia fiūt ex ſtipticis.⁊ qñqꝫ addūt ſtupefactia: ꝺ qb⁹.℞.ſe.iuſqami albi opii papaueris ſpodii balauſtiis ⁊ turis pteſ eq̄leſ ualét qꝛ igroſſát materiam ⁊ prouocant ſomnū qui é melior res

que ſit: quia aufert ſenſationē. Ad idem. ℞.
thuris ſeis lini croci an̄. ʒ. i. fiant licinia cū filis
Sequitur de medicis q̄ approximātur ſupi⁹
ſ. per os. Sirupi ſūt. Sirupi de citoniis: ſiru
pus de piris: ſirup⁹ pro talibus. ℞. zuccari. ℔
v. aque pluuialiſ ul' roſ. ℔. ſ. in q̄ coquātur mir
tilli. ℥. i. roſ. ſumach achacie ypoquiſtidos ba
lauſtiarū ſpodii an̄. ℥. ſ. ſorbarū nō maturarū
x. neſpiloꝝ uiridiū. v. prunorū imaturatorū. x. li
quiricie dragaganti gūmi arabici an̄. ℥. ſ. teran
da terātur ⁊ buliant donec ad. ℔. i. redeant. po
ſtea coletur ⁊ iteꝝ ponatur ſupra ignē cum predi
cto zuccaro donec ad ſpiſſitudinē ueniat ⁊ fiat
ſirupus. Ad idem cōmiſce puluerez boli ar.
cum ſucco plantaginis ⁊ detur per oſ. Rob ſūt
rob de citoniis rob de ſumach rob mirtillorūz
rob de piris: Succi ſunt: ſuccus ſolatri: ſuccus
plātaginis ſuccus achacie ⁊ ſiliū ſtipticoꝝ. De
puluerib⁹ puluis de granis mirti: puluis ſūach
puluis de granis granatoꝝ ⁊ de terra ſigill'. ⁊ ſi
miliū rerū ſtipticaꝝ ex q̄bus pōt fieri puluis.

De trociſcis. Trociſci balauſtiaꝝ: troc. de ka
ra tro. de terra ſigill'. troc. de ypoq̄ſti: trociſ. de
achacia: trociſci de ſpodio. troc. de opio troc. ꝺ
papauere muſcati. De confectōibus. ꝯfectō
dyacitonitē ſine ſpēbus ⁊ dz dari un⁹ bol⁹ ante
prandiū ⁊ ante cenā zuccarū roſ. antiquū triſā
dali electuariū de granis mirti meſue electuari
um de roſ. eiuſdez. Confectio talis. ℞. tro
ciſci de karabe puluerizatoꝝ. ʒ. iii. lapidis ema
titis. ʒ. i. ſanguis draconis boli ar. an̄. ʒ. ſ. ſemi
nis plātaginiſ ſeu: endiuie an̄. ʒ. ſ. zuccari q̄ztū
ſufficit fiat cōfectio. Itē parū tiriace noue ul'
filonii uel athanaſie. Sed notandū circa ap
proximationē ſtupefactiuorū ꝙ non debent ap
proximari niſi q̄n̄ alia nō iuuant. ſed in approxi
matione ordo dz eē ab extra prio: ſecūdo ab in
intra: ⁊ prio per iferius. ſo per ſupi⁹. ſ. per os.

De pilliſ ꝟo pille ſtiptice nicolai. Itē ℞.
balauſtiaꝝ perſidie mirtilioꝝ ſimphiti ſanguis
draconis boli ar achacie roſ tartari uel cartāi
ypoquiſtidos ſumach croci gallie muſca galle
cinamomi ſpodii macis gūmi arabici an̄. ʒ. i.
opii tebayci. ʒ. i. ſ. tempentur cum ſucco cimaꝝ
mirti ⁊ plantaginis fac pillaſ in modū orobi da
ix. vel. xi. Ad idē pille de opio: pille ꝺ ſanda
raca: pille de mandragora. Sequitur de ap
proximatis ab extra. De ligaturis ad extrēa ſu
periora. Ad brachia etiam fiunt que diuertunt
de fricatōibuſ mēbroꝝ exteriorū. ſ. cū pānis pa
tet: quia trahūt ad extra ⁊ ſic diuertunt. De
balneo in quo debet ſedere uſq3 ad umblicum:
⁊ dr̄ ſeſſio ⁊ fit cum decoctione rerū ſtipticarum
ſ. foliorū citoniorū piroꝝ neſpuloꝝ ſorbarum ⁊
cornuloꝝ ſumach galle mirti cupule glandium
roſe ſicce ⁊ ſimilia. De epithimate. Epithia
ad uentrē pōt fieri ex decoctione predictaꝝ reꝝ
fundendo petias ⁊ ponendo ſupra uentrē. Itez
ex ſuccis conſtrictiuis: ut plantagine ⁊ ſimilium
uel decoctione ſumach uel mirtilloꝝ addendo
de puluere trociſcorū ꝺ terra ſigill'. ⁊c̄. De vn
ctione pōt fieri ex oleis predictis uel oibus ſimi
libus. Ad idem. ℞. olei roſ. olei mirtillorum
olei citonioꝝ olei maſticis an̄. ℥. ſ. gallarū roſ.
balauſtiarum mirtillorū boli ar. ſanguinis dra
conis maſticis an̄ parū cere quantū ſufficit fiat
unguentum. De uentoſis ſine ſcarificatione
ſupra uentrem poſitis ponēdo unā ſupra umbli
cum: ⁊ duas a lateribus. patet q̄nia diuertūt ad
exteriora ⁊ debent dimitti quantū ē poſſibile: et
hoc teſtatur auic. decimaſexta tertii de fluxu oī
um modorū dicens ꝙ fuit exptus: ꝙ ſi dimittā
tur quattuor horis reſtringūtur. De ablutōne
pedum ⁊ tibiarum fiat cū radice filicis: ⁊ ſi fiat
cū decoctione rerū ſtipticarū non ē malum.
De emplaſtris ſupra uentrem. empl'm ꝺ gallia
meſue quod ē duplex. Unū. ſ. cum fluxus ē cuz
ſignis frigiditatis. Aliud uero cū ē cū ſignis ca
liditatis. Ad idē empl'm diaſiniconis alexan
dri q̄ꝺ ponit meſue: ⁊ medicus iduſtrioſus pōt
formare alia ſm intentōes diuerſas. Ad idē
fiat empl'm cū puluere boli armeni albūie oui:
⁊ modico aceti. Addēda ſunt hec duo. Pri
mū ē coagulū leporis ⁊ eſt ſpāliſſimū detur. ʒ. i.
cū ſucco plantaginis ante prandiū ⁊ ante cenaz
Secundū ſpāliſſimū ē ſomnus. Notandū h̄
ultio ꝙ ſi fluxuſ uētris uenit a caliditate debent
dari f'ra ſtiptica: quoꝝ quedā ſunt ſimplicia: ⁊ q̄
dam ꝯpoſita. Si uero fluxus uenerit a frigi
ditate debēt dari calida ſtiptica: ⁊ illoꝝ quedaz
ſunt ſimplicia: q̄dā ꝯpoſita. Simplicia frigi
da ſūt balauſtie galle ſumach achacie roſ. ber
beris ſemē citonioꝝ: cortices citonioꝝ cortices
granatorū lutum ſigillatū: lutū armenū: ſpodi
um ypoquiſtidos ſemen acetoſe ſemen planta
ginis grana uuarū ſuccus ypoquiſtidoſ grana
granatoꝝ fructus ſtiptici: ut mora imatura pru
nelli imaturi ſorbe neſpila cornula. Cōpoſi
ta ꝟo ſūt dcā ſupra: ut triaſandali dyacodiō zuc
caꝝ roſ uet⁹. Simplicia c'la ſūt nux muſcata
pōa cipſſi ⁊ folia thus myrra ⁊ laudanū ſtorax
calāita ābra ameoſ: ciamomū aſſū: ⁊ aniſū aſſū
⁊ ſil'ia. Cōpoſita ꝟo cal'a ſūt ut dyaolibanū:
dyamēta dyacinamomū ⁊ his ſil'ia. Al.

Trociſci quoq₃ de balauſtiis ꝗ cuȝ ni
mie cōferāt diarrie dandi ſūt cū flux⁹ fue
rit ſuperflu⁹ ſiue hēat ſanguinē admixtuȝ
ſiue nō. ℞. gallarum ſiliquaꝝ nabati ſe. ta
mariſci olibani balauſtie oīuȝ ptes eq̄les:
opiī gūmi arabi. amboꝝ añ. partē. ʒ. infor
mentur trociſci pōdere. ʒ. ii. ex qb⁹. i. cū vi
no ſumaƚ. ſi neq₃ calor affuerit neq₃ febriſ
ſ₃ ſi fe. affuerit cū rob de citoniis acetoſ ſu
maƚ qui tūc dandi ſunt cū vētris flux⁹ ſu
perflu⁹ fuerit. Cōfectio trociſcis ad tenaſ
mon qui tūc dādi ſunt cū caloris abſētia
fuerit ⁊ vētoſitas erit nociua ⁊ ſonit⁹. ℞.
ſcis iuſquiami al. ſe. aneti ſe. feni. oīuȝ añ.
ʒ. v. ameoſ. ʒ. ii. ⁊. ʒ. opii. ʒ. iii. ſe. apii. ʒ. x.
fiāt trociſci de qbus pōd⁹. i. auř. i potu ſu
maƚ. Confectio electuarii de ſtorace q̄ anti
quo fluxu vētris cōfert ac tenaſmō cū ne
q₃ febris neq₃ calor affuerit ſed aderit vē
toſitas nociua dāda erit. ℞. caſtorei opii
aſſari ſtora. liquide myrrhe ſe. iuſquiami
nigri thuris oīum ptes equales mell'. q. ſuf
ficit ad ſpērū confectionē cui⁹ doſis ſit. ʒ.
ii. uel. iii. Si aūt poſtq̄₃ tenaſmon. x. trā
ſierit dies non viſa fuerint medicamia cō
ferre ⁊ eger ſup pectinē ſentit dolorē rede
undū ē ad cliſtere. ꝙ. ℞. panici excorticati
rizi excorticati lentiū excorticataꝝ roſ. ſic
carū balauſtie cupularū glandiū oīuȝ añ.
M. i. oīa in trib⁹ libris aque coquanƚ do
nec ad. i. ⁊. ʒ. redeant. deinde colenƚ. dein
de ſumanƚ ceruſe cineris papiri āboꝝ añ.
ʒ. i. boli ar. ʒ. ʒ. uitell' oui vnius aſſati duri:
olei roſ. ℥. ʒ. ex his oībus in p̄dicto apozia
te fricando diſſolutis cliſterizeƚ eger ſemel
aut bis. Q̄ð ſi tenaſmō fuerit lōgi tp̄is i
quo ñ egrediƚ ſanguis: ſ₃ raſura alba mu
cilagini ſilīs medicamen putredis q̄ð in. c.
putridaꝝ gigiuaꝝ noīauim⁹ dandum ē ex
quo in apoziate eoꝝq₃ noīauim⁹ fricato ⁊
diſſoluto cliſtere ſel' aut bis fiat. Q̄ð ſi ex
vētris fluxu i uētre uehemēs pūctō ſecūta
fuerit cliſtere fiat ex oleo roſ. tepido. ſi āt
nullo mō mordicat cliſteri ex illo medica
mine addaƚ multotiēs donec ſaneƚ. Epiti
ma ð quo vēter cū fluxus vehemēs ē ⁊ uir
tus depilitata liniēdus ē. ℞. gallie achacie
cipi mirte gallaꝝ cipſſi thuris añ. ex oībuſ
his vino veteri: aut ſucco citonioꝝ cōſpſ
liniaƚ vēter huic quoq₃ q̄ñq₃ addiƚ paniſ
coctus de ſiſia. Si aūt cū hac egritudine
fuerit calor: epithia fieri cōuenit ex duob⁹

ſandalis ⁊ roſ ⁊ bolo ar. ⁊ fauſel ⁊ gall' ⁊
pane biſcocto cū ſucco macianoꝝ aut cito
nioꝝ aut mirtino. Q̄ð ſi eger vehemen
ter patiaƚ tenaſmō ⁊ ſepe vadit ad ſellā ⁊
nihil tñ egrediƚ colliriū iſtud ſubiciatur
ē eni mirabile ad ſedandū tenaſmō. Colli
rium. ℞. thuris licii croci gūmi arabici
añ. ʒ. i. opii. ʒ. ii. iformēƚ colliria ⁊ ſuppo
nantur. Sillanus.

Ponit curam tenaſmōis: ⁊ diuiditur i tres.
Primo facit hoc. ſecūdo reuertitur ad ponēdū
curā fluxus uētris. Tertio ponit curā tenaſmo
niſ per colliriū. ſecūda ibi. Q̄ð ſi ex. Tertia ibi
Colliriū. Prima in tres. primo ponit per tro
ciſcos. ſecūdo per confectiones. Tertio p cliſtē
ſecūda ibi. Cōfectō. Tertia ibi. Si autē. De
prima dicit ꝙ ſi tenaſmon fiat a uentoſitate ⁊ ñ
ſit ibi calor debent dari trociſci taleſ. ℞. ſeis iu
ſquiami al. ſe. aneti ſe. fe. oīum añ. ʒ. v. ameos. ʒ
ii. opii. ʒ. iii. ſe. apii. ʒ. x. fiant trociſci de qb⁹ pon
dus aurei unius i potu ſumatur. rō quia diſſol
uūt uentoſitatē ⁊ aliq̄liter ſtupefaciunt. Cōfec
tō. Ponit curā per cōfectionē dicens ꝙ in te
naſmone cū non ē fe. nec calor nec cū fluxu uen
tris antiquo cōfectio cōuenit de ſtorace ⁊ ponit
deſcriptionē. ℞. caſtorei opii aſſari ſtoracis liq
de ſe. iuſquiami nigri miyrrhe ⁊ thuris oīuȝ añ
partes equales mell'. q. ſufficit ad ſpērū cōfecti
onē doſis ſit. ʒ. iii. uel. ii. ut in trociſ. Si autē.

Pōit curā per cliſtē dicēs ꝙ poſtq̄₃ tenaſmō
tranſiuerit. x. dies ⁊ non uiſa fuerint medicami
na cōferre ⁊ eger ſup pectinē dolorē ſentit rede
undū ē ad cliſtere conſtrictiuū. q̄ð ē. ℞. pānicii
excorticati rizi excorticati lentiū excorticatarum
roſ. ſiccarū balauſtiarū cupulaꝝ glandiū añ.
M. i. i. lō. iii. aq̄ coquātur donec redeāt ad. lb
i. ʒ. coletur. deinde ſumatur ceruſe cineris papi
ri amboꝝ añ. ʒ. i. bo. ar. ʒ. ʒ. uitell⁹ unius oui aſ
ſati ⁊ duri olei roſ. ℥. ʒ. ex his oībus in predicto
apozimate fricando diſſolutiſ cliſterizetur eger
ſel' ul' bis. rō remedii patet: q̄r mitigat dolorem
⁊ cōſtringit fluxū. Q̄ð ſi tenaſmō. Ponit
curā tenaſimonis antiqui dicēs ꝙ ſi tenaſmō fu
erit longi tēporis in quo non egrediatur ſāguis
ſed raſura al. ſimilis mucilagini debet dari me
dicamen dictum in. c. de cura gingiuaruȝ putri
darum diſſoluendo in decoctione reꝝ predicta
rum ex his faciendo cliſtere ſemel aut bis. Ra
tio quia conſolidat. Q̄ð ſi ex uentris.
Reuertitur ad ponendum curam fluxus uen
tris. Et diuiditur in tres. Primo ponit curam
per cliſtere. Secundo per emplaſtrū q̄ð ualet

ſiue fiat a cauſa frigida ſiue calida. Tertio per
epithia quod ualet qñ fluxus fit a cá calida. ſe
cúda ibi. Epithia. Tertia ibi: Si aût cû ℞.
De prima dicit ꝙ ſi ex fluxu uétris ſequatur
in uentre mordicatio uehemens dꝫ fieri cliſtere
ex oleo roſ. tepido. ró quia mitigat mordicató
nem. Secúdo dicit ꝙ ſi nó ſit mordicatio ex illo
medicamine multotienſ é addendû donec ſit ſa
nitas. Epithia. Ponit curá per epithia
qd̓ ualet in utraqꝫ cá. ſ. calida ⁊ frigida dicens
ꝙ ſi fluxus uétris ſuperuenerit ⁊ uirtus fuerit d̓
bilitata uenter debet liniri epithiate qd̓ eſt. ℞.
gallie archacie ciperi mirte gallarû cipreſſi thu
ris oium añ. partes eq̃les ex his oibus uino ue
teri: aut ſucco citoniorꝫ cóſperſis liniatur uéter
Ró quia cófortat ⁊ cóſtrigit. Subdit ꝙ aliqñ
huic additur panis biſcoctus de ſiria. Si aût.
Ponit curá per epithia qñ fluxꝰ fit a cá cali
da dicens ꝙ ſi cû hac egritudine fuerit calor có
uenit epithima factû ex duobus ſandalis ⁊ roſ
⁊ bolo ar. ſauſel gall̓ ⁊ pane biſcocto cû ſucco ti
toniorꝫ ⁊ macianorû ⁊ mirtino: qꝛ infrigidat et
cóſtringit. Qd̓ ſi eger. Ponit curá tenaſmo
nis per colliriû dicens ꝙ ſi eger ualde patiatur
tenaſmoné ⁊ ſepe uadat ad aſcellá ⁊ nihil egre
diatur debet ſupponi colliriû tale. ℞. licii thu
ris croci gûmi arabici oium añ. ʒ. i. opii. ʒ. ii. in
formétur colliria ⁊ mirabilia ſunt. ró qꝛ quo ſût
ualde ſtiptica. Ad idé. ℞. achacie thuris ba
lauſtie gûmi ara. ſanguis dra. boli ar. añ. ʒ. i.
terátur ⁊ cóficiátur cû ſucco plantagis uel ſola
tri ⁊ formétur ad modû oſſis dactili. Notan
dû circa tenaſmoné ꝙ tenaſmon é uoluntas ni
mia egerédi cû modico uel nullo effectu. Se
cundo notandû de cauſis tenaſmóis ꝙ é multi
plex. Una é mala cóplexio frigida inducta í íte
ſtino recto. ⁊ hoc pót fieri ſedendo ſuper res fri
gidas: ut ſuper lapides frigidos ⁊c. Secúda cá
eſt uétoſitas exñs in inteſtino recto incluſa. Ter
tia é hûor calidus imbibitus in inteſtino recto:
Quarta cauſa é humor phl̓aticus uiſcoſus ibi
bitus in poroſitatibuſ inteſtini recti. Quinta cá
é apa illiꝰ inteſtini. Tertio notandû d̓ ſignis
tenaſmonis in generali. Signa tenaſmonis
ſunt frequentia aſſellatóis paucitas emiſſionis
preſſio magna cû appetitu aſſellandi. dolor eti
am circa anû. Signa tenaſmóis ppter malá
ꝯplexioné frigidã factá a cauſis predictis extrin
ſecis habétur ex iudicio patiétis ⁊ reuelatóe eiꝰ
Signa ſi fuerit ppter uentoſitaté ſunt rugitꝰ
inflatio ⁊ extenſio. Signa ſi fuerit ppter hu
moré calidû incluſum ſunt dolor mordicatiuus
pungitiuꝰ arſura ⁊ púctura ⁊ iuuatur a frigidis
⁊ leditur a calidis. Signa ſi fuerit ppter hûo
rem phl̓icû ibibitum ſunt quia ſentitur friguſ ⁊
iuuatur a calidis ⁊ leditur a frigidiſ ⁊ expellitur
humor mucillaginoſus. Signa ſi fuerit prop
ter ulcus inteſtini recti ſunt: quia ibi é maximus
dolor cû aliquid intromittitur ⁊ exituſ ſaniei ab
inteſtino. Signa ſi fuerit ppter apa ſût quia
ſentitur ſi tágitur cû digito tumor notabilis: Et
ita é ſi eſt ppter emorroidas. Pót etiam conti
gere ppter feces duras: ⁊ ſcitur: qꝛ diu é ꝙ non
aſſellauit. Pót etiam contingere ppter medici
nas laxatiuas ⁊ ſcitur ex relatóe patientis.
Pronoſticatio. Tenaſmon ſi diu durauerit per
ducit ad colicá ⁊ iliacá ⁊ ad inſomnietaté ⁊ debi
litaté uirtutis ⁊ ad paſſionem capitiſ ⁊ malitiaꝫ
tolerandi. Quarto notádû de cura ſꝫ diuer
ſitaté cauſarû. Si tenaſmon fuerit a mala có
plexione frigida inducta a cauſis intrinſecis. cu
ra eſt ut ſedeat in balneo aque dulcis calido et
ungatur locus cum oleo laurino ⁊ ſimilibus ca
lidis apitiuis. Ad idem ualent panni calidi
poſiti ad anum. ſimiliter ſpongia infuſa in deco
ctione camomille. ſi uero fuerit a uentoſitate in
cluſa in inteſtino recto: cura eſt per troc. ⁊ confe
ctiones de quibus dixit raſis parû ante. Ad
idem ualet balneû in quo ſedeat ſi í eo fuẽit hu
bitum anthos iſopus origanû calamentum ane
tum ſemen aniſi ſemen ſeniculi. Ad idem ua
let cliſtere factum ex oleo rutaceo. uel ex decocti
one predictarum rerû carminantium uentoſita
tem cum oleo rutaceo. Ad idem ualet ſpógia
infuſa in decoctione predictarû rerum ⁊ calida
poſita ſupra anum ⁊ omnia ualétia in colica ex
uentoſitate. Si fuerit ex humore calido ibi
bito in inteſtino recto cura eſt ut purgetur cum
cliſteri dicto in. c. de colica. ⁊ poſtea infundatur
filtrû in aceto calido ⁊ fortiter expreſſum appli
cetur ano ⁊ circuitus ani ungatur oleo roſ. ⁊ al
bumine oui. Et ualet etiam unguentum aut em
plaſtuum aut ſaccellatio facta ex rebus frigidis
calidis tamen actu. Ad idꝫ buliat furſur cû
aqua in aceto ⁊ uino per equales partes et exp̃
matur ⁊ deſuper ponatur: Uel ſpógia infunda
tur uel pannus ano applicetur. Ad idem fiat
balneum ubi ſint roſe camomilla. Uel ex his
fiat ſacculus factus ex furfure ⁊ milio torrefact.
Ad idem ungatur ex oleo roſ. ⁊ aſſungia gal
line. Si fuerit ab humore mucillagioſo pur
getur cum cliſteri dicto in. c. de colica quando
prouenit ab humore phlegmatico. deinde íſun
datur ſpongia in uino decoctióis ſeis fenugreci

ſeminis lini ⁊ caulium rubeorum ⁊ applicetur
ano poſt expreſſionem fortem. Ad idem ſac
culus factus ex his ſuper quo patiens ſedeat.
Ad idé fiat ſacculus ex ſale ⁊ milio: uel ď ſur
fure bullitus in uino rubeo puro. uel fiat cũ ani
ſo ⁊ maratro. Ad idem filtrũ balneatũ in uino
puro ⁊ aſpergatur pulueꝛ rute aniſi maratri po
natur intra crura ita ꝙ cõprehendat anchas.
Ad idé fiat inunctio cum oleo laurino ⁊ ď ca
ſtoreo ⁊ de ruta ⁊ põt fieri emplaſtrũ de his.
Ad idé fiat fomentatio ul' cathaplaſma ex taſſo
barbaſſo ita ꝙ ponatur ſuccus ⁊ herba ſimul.
Ad idé fiat balneũ ubi ſit iſopuſ antheos ca
lamentũ olibanũ uterqꝫ ſticados. ⁊ poſtea terá
tur illa dicta ⁊ fiat empl'm. Ad idem ſuffumi
gatio facta cũ pinea confracta ſuper carbones
uel cum ſulphure ⁊ ſbito iuuatur aut cum thure
aut uernice aut myrrha. Ad idé cortex arbo
ris pini qñ ponitur ſicut empl'm curat ⁊ nil me
lius eo. Serapio. Si fuerit ex ulcere inteſtini
recti: cura é ut mũdificetur prius cũ uino ⁊ mel
le. deinde cõſolidetur cũ unguéto facto ex oleo
roſ. dragaganto gũmi arabico aloe loto maſti
ce thure ⁊ cera noua. Si fuerit ab a͛pate cali
do cura eſt ut ſuperponatur a principio téta de
bõbice: uel de panno lini mollis infuſo in oleo
roſ. ⁊ albumine oui. In auguméto iuuatur
ſi fiat unguentũ ex pinguedine galline mucilla
gine ſeis lini oleo amigdalaꝝ dulciũ. Ad idé
fiat unguentũ ex axungia galline farina recenti
uolatili molendini ⁊ modico mellis. Si fue
rit ex apoſtemate frigido cura é ut in principio
fiat hoc medicamé. ℞. ſucci apii ſucci caulium
añ. ℥. i. olei camomille olei roſ. añ. quart. 5. mi
ſceátur ⁊ tenta iſuſa ſuperponatur. ſed in augu
mento addatur ad maturandũ ſeminis lini fe
nugreci añ. ℥. 5. ⁊ ſemper admiſtrétur calida.
Si uero eſt propter emoroidas cura é cura
emoroidaꝝ ⁊ de iſta dictũ fuit ſupra. ſi uero ſit
ꝑpter duritié fecũ. primo fiat cliſtere lenitiuum
⁊ mollificatiuũ factum ex decoctione malue biſ
malue olei uiol'. deinde fiat cliſtere addátur bli
tes ierapigra. Notádũ hic ꝙ iſraſcripta ua
let in tenaſmone a quacunqꝫ cá fuerit. ℞. ſe. fe
nugreci ſe. lini biſmalue melliloti camomille ſũ
mitatis cauliũ. añ. ℥. iii. conquaſſa ⁊ buliant ſil'
in aqua ⁊ ſpongia intingatur in illa aqua ⁊ exp̄
matur ⁊ ſuper locũ applicetur. ſil'r ſi ſit ſeſſio in
predicta decoctõe. Ad idé empl'm factũ ď ui
tello oui camomilla altea mucilagine ſeis lini et
fenugreci. Ad idé allea bulita per modũ em
plaſtri ſuperpoſita ano. Ad idé porrũ elixatũ
cũ butiro uaccio oleo roſ. ⁊ pauca cera fiat un
guétũ ⁊ ſuperponatur. Ad idé colliriũ roſ.
qď dcm̃ fuit ſupra ⁊ põitur qñ alia ñ cõferunt.

De difficultate vrie

Irca rubricá eſt notandũ ꝙ triplex
é nocumentũ in emiſſione urine. ſ.
actio leſa diminuta corrupta ⁊ abla
ta. Uocatur actio leſa diminuta quádo urina ñ
põt expelli niſi diminute ⁊ in longo tépore ⁊ per
interualla ⁊ dr̃ diſſuria. Sed ablata é quando
nullo mõ põt expelli ⁊ uocatur ſuria. Sed cor
rupta é quando expellitur guttatim ⁊ uocatur:
ſtranguria. unde uerſus. Egrũ guttati ſtrangu
ria mingere cogit. Impedit ad tépus diſſuria
ſuria ſemper. ⁊ ſic patet ꝙ diſſuria é iuolũtaria
retentio urine. Secundo notandũ ꝙ cá reté
tionis urine quedá é naturalis ⁊ quedá innatu
lis. Naturalis ſicut in ſudore uel fluxu uentris.
Sed inaturalis uel ꝓuenit a cá intrinſeca ul' ex
trinſeca. Si ab extrinſeca aut ꝓpter flatũ uenti
borealis aut ꝓpter potũ aq̃ frigide uel balneũ
uel q2 ſedit longo tépore ſuper marmore: aut la
pides frigidos. aut ꝓpter frigida applicata ſu
per umblicũ ſicut narcotica ⁊ ſil'ia: aut caſus et
percuſſio. Si ꝓuenit a cá intrinſeca uel ab aliiſ
mébris aut a ueſica. Si ab aliis mébris tũc cõ
ſtrigitur uria ⁊ retietur iuolũtarie: aut ppꝑaſſi
ones mr̃icis: aut pp paſſiões teſticuloꝝ aut pp
iteſtia. aut q2 feces ſũt nimiſ idurate aut pp paſ
ſiones renũ: ſicut é a͛pa lapis ⁊ ſil'a: aut ꝓpter
paſſiones epatis ut caceſia idropiſis: aut ꝓpter
paſſiones cerebri ſicut é mania ml'ia ubi obliui
ſceretur mingere: aut ꝓpter paſſiones neruorũ
cum ſunt mollificati: aut ſpaſmati: aut ſit ꝓpter
paſſiones totius corporis ſicut eſt febris acuta
febris liquefactiua que ſit diſſicans ⁊ corrugás.
Si prouenit a ueſica aut é ꝓpter paſſiones ani
males aut naturales. Si animales et cum hoc
aliquis eſt in loco nobili et non uult remouere
ſe: et tunc repletur ueſica ⁊ ſuperius dilatatur
⁊ conſtringitur inferius. ideo cuꝫ eſt in loco nõ
uenerabili nihil poteſt exire propter coartatõné
foraminis. ſi propter paſſiones naturales ueſi
ce: hoc ſit tripliciter: aut propter morbos conſi
miles ſicut mala complexio calida ⁊ ſicca in fe.
⁊ hoc ſit raro. uel mala cõplexio frigida: ⁊ hoc
ſit frequenter: aut ſit propter morbos officialeſ
ſicut oppilationes prouenientes ab humore uel
ſanie uel lapide aut uentoſitate aut carne ſuper
flua: aut ueruca uel ſimilibus: aut ſit propter
morbũ cõe ſicut in ulcerib⁹. Tertõ notádũ ď
ſiguiſ ſigna difficl'taꝭ emiſſiõiſ urie ſũt máifeſta

Sed ſigna cauſarū habentur per hunc moduꝫ
Si eni cauſe ſint extrinſece habentur ex iudicio
patientis. Si intrinſece ⁊ fuerint ab aliis mem
bris diſtingūtur ex ſignis paſſionū alioꝝ mem
broꝝ que p̄ceſſerūt ⁊ poſtea ſeqtur ſtrāguiria
Si uero fuerit a ueſica diſcernitur per dolorem
loci: quia ubi dolor ibi egritudo. Sed ſi fuerit
ꝓpter paſſiões animales habētur ex iudicio pa
tientis. Sed ſi fuerit ꝓpter paſſiones naturaleſ
ueſice: ⁊ ſi ex mala cōplexione calida lꝫ raro tūc
diſcernitur: quia ē febris ⁊ ardor. Si ex frigida
tūc ē ibi frigus ⁊ priuatio ardoris. Si eſt ꝓpter
morbos officiales ⁊ ſi ex apāte ⁊ tunc eſt ibi tu
mor ⁊ febris. Si ex lapide preceſſerūt arenule.
Signa ſi ex uentoſitate dolor eſt extenſiuus ⁊ in
flatiuus. Si ex humore preceſſit urina turbida
⁊ hūoroſa ⁊ groſſa ⁊ ſic de aliis cauſis conſide
rando pōt ſapiens medicus uenire ad cognitō
nem. Si ꝓpter morbū cōem. ſ. ex ulcere cogno
ſcitur: quia preceſſit ſanies ⁊ punctura. Prono
ſticatio. ablatio urine ſi diu durauerit mortem
ſignificat. Almanſor.

Um vrina minuitur ⁊ ex toto reti
netur nec tumor apparet in femo
re nec grauitas nec dolor ī renib⁹
ſentitur: ſuccurrendū eſt ex medicamibus
vrine prouocatiuis que noiauimus. quoꝝ
vnius confectio. ℞. ſeis apii nitri rubee ti
ctoꝝ ſeis oliſatri ſe. iuniperi aſſari ameos:
ſpice amigdalaꝝ amaraꝝ añ. ʒ. xx. ſe. melo
nis. ʒ. x. cātaridaꝝ quaꝝ capita ⁊ ale abſci
ſa fuerint. ʒ. i. armōiaci. ʒ. iii. armoniacuꝫ
in vino diſſoluatur ⁊ alie ſpēs ex eo conſp
gātur ex quibus fiāt pill'e magne ex qbus
ſumaꝫ ab. i. ʒ. uſqꝫ ad tres. hoc enim medi
camē vadle cōfert corpi cū diſſolutionem
⁊ laxationē patiꝫ ⁊ ipoſarce ad expellēda
oīa accidētia cauſa quoꝝ corpus deſiccari
oportet. ꝙ ſi cōtingat mingēdi difficultas
ex caſu uel percuſſione in femore uel ī ano
vel in eoꝝ circūitu eger ex baſilica minuaꝫ
deīde aqua calida loco ſepe ſupfundatur
⁊ vſqꝫ ad ſpatiū medii diei ex oleis fricetꝫ.
Egro quoqꝫ precipiatur ut vrinam expel
lere nitatur. Sillanus.

Determinat de difficultate urine ⁊ diuiditur
in quinqꝫ: Primo ponit curā quando ꝓuēit ex
debilitate expulſiue. Secūdo qñ prouenit ex ca
ſu ⁊ percuſſione. Tertio qñ prouenit ex oppilati
one. Quarto ſiñ prouenit ex lapide. Quito oſtē
dit que generaliter cōpetunt in difficultate urie
ſcđa ibi. Qđ ſi contingat. Tertia ibi. Si aūt.
Quarta ibi. Si aūt. Quinta ibi. Ad difficul
tatem. De prima dicit ꝙ qñ urina minuitur
aut ex toto retinetur ⁊ non apparuerit in femorē
tumor neqꝫ grauitas neqꝫ dolor in renib⁹ ſenti
tur ſuple arguēdū eſt ꝙ ſit ex difficultate expul
ſiue. rō pꝫ. Pro cura dicit ꝙ ē ſuccurrendum
cum medicaminibus urinā prouocantib⁹. ratō
quia talia iuuant uirtutē expulſiuā ad expellen
dum. Tertio ponit deſcriptionē unius medica
minis. ℞. ſeis apii nitri rubee tictoꝝ oliſatri ſe
minis iuniperi aſſari ameos ſeis feniculi ſpice
amigdalarū amararū oium añ. ʒ. xx. ſe. melo
nis. ʒ. x cantaridarū quarū capita ⁊ ale abſciſe
fuerint. ʒ. i. armoniaci. ʒ. iii. armoniacuꝫ in uino
diſſoluatur ⁊ alie ſpēs ex eo conficiātur ex qb⁹
fiūt forme auelanis ſimiles ex quibus ſumatur
añ. ʒ. uſqꝫ ad. ʒ. iii. Hoc eni. Ponit iuuamē
ta medicaminis dicens ꝙ ualde confert corpori
habenti diſſolutionē ⁊ laxatōnē ⁊ ipoſarcā ⁊ ad
expellendū oīa accidentia cauſa quoꝝ cōtingit
corpus exiccari. Ad idem ualet electuarium
ducis dentur. ʒ. ii. ī ieiunio ⁊ poſtea bibat uinū
album uel brodiū ciceꝝ. Qđ ſi contingat.
Ponit curā difficultatis urine qñ ꝓuenit ex ca
ſu uel percuſſione dicens ꝙ ſi contingat difficꝫ
tas mingendi ex caſu uel pcuſſione in femore:
aut in ano: aut ptibus circūſtantib⁹ debet fieri
phlebotomia đ baſilica. rō quia diuertit ſāgui
nē ne fluat ad locū. Secūdo dicit ꝙ aqua cal'a
loco ſepe ſuperfundatur. rō quia ē cauſa diſſo
lutionis ſanguis in loco coagulati. Tertio dicit
ꝙ debꝫ fricari ex oleo uſqꝫ ad ſpaciū medii diei
rō quia talia olea. ſ. calida reſoluūt. Quarto
dicit ꝙ egro ē precipiendū ut nitatur mingere.
Ad idem ualet empl'm de maſtice ⁊ myrrha.
Ad idem ſacculus de abſinthio bullitus ī ui
no fortiter cōpreſſus ualꝫ multū ī pcuſſiōe. Al.

Si aūt mingendi difficultas cōtingat
veſica exiſtente plena ⁊ extenſa ⁊ ſic hoc
poſt ſanguis vel puris mictū medicamīa
q̄ trūbos ſanguis ul' puris qđ in veſica ge
neraꝫ ſoluere ⁊ eliquare cōſueuerūt dāda
ſūt. Cōfectō medicamīs qđ ſanguis ul' pu
ris trūbos q̄ iu veſica fiūt diſſoluētis. ℞.
cordumēi myrrhe rubee đ q̄ tingiꝫ. ſeis iu
niperi armoniaci aſſe fetide añ. armōiacū
diſſoluaꝫ ⁊ īformētur pill'e ex eis: ex aliis
ſpēbus ex eo cōfectis de qbus quater ī die
ſumaꝫ cū apozimate de ſeibus qđ noiaui
m⁹. Sirupus etiā acetoſus ex forti aceto fa
ctus multotiēs deꝫ. Per ſiringā preterea ī
mittaꝫ aq̄ in veſicā in qua diſſolut⁹ fuerit

ſal aut aq̄ cineris. Et iſta ē confectio aque que fit de cinere. ℞. cinerem de glādibus cinerē ⁊ uitibus cali. calcē his oibuſ admiſceaꝫ tm̄ aque vt ex ea cooperi poſſint ⁊ dimittāꝫ ſic per tres dies. deinde colentur ⁊ ꝑ ſiringā iniciāꝫ in veſicā. Herba quoq; croci ortulāi ⁊ ſulla cocta ſupponanꝫ Tinā preterea aſſidue ingrediatur ī aqua ſit aq̄ ī q̄ cocta ſit camomilla ſticados arabicus. ſanſucus ſiſimbriū: uel in aq̄ extremitates cauliū ⁊ ſulla ⁊ fimus colūbinus cocta fuerint ⁊ ſedeat in ea q̄ꝫ diu poterit: Et ex herbis iſtis ſic coctis fiet empl̄m ſiue epithima ſuꝑ femur ⁊ ꝑtes ei circūadiacētes. Et dū in tina moraꝫ ſumat ea in potu q̄ vrinā ꝓuocant. Et ſi hec oia nō ꝓfuerit ad inſtrumentū quo vrina ꝓuocaꝫ redeūdū ē. Si āt migēdi difficultas poſt lapidiſ ſigna affuerit eger ſupin⁹ iacet ⁊ pedes ei⁹ diu ⁊ diuerſis modis ⁊ fortiter q̄ciēdi ſūt Et ſi urinā n̄ egreſſa fuerit oportebit ut cū inſtr̄o cureꝫ ꝑ qḋ mēbro īmiſſū fit ipulſio Cauendū tn̄ ē ne v̇ge imittatur cū ē aꝑa. Ad difficultatē v̇o vrine valḋ confert ſepe īgredi tinā ⁊ ungere locū ex oleo ⁊ medicamina vrinā ꝓuocātia i potu ſumere ⁊ abſtinere a nutriētibus acetoſis ⁊ groſſis Ponit curam quādo difficultas urine prouenit ex opilatione. ⁊ diuiditur in tot partes quot remedia ponit. partes patent. De prima dicit ꝙ ſi difficultas mingendi cōtingat ueſica exiſtēte plena ⁊ extenſa: ſit ⁊ hoc poſt inictū ſanguis ⁊ faciei debēt dari medicamīa que cōſueuerūt liquaꝛ̄ aut diſoluere trūbos ſāguinis: aut pus qḋ in ueſica fuerat. Ratio patet. Secundo illius medicāinis pōit deſcriptionē. ℞ cordumēi rebee de qua tingitur ſeminis iunipi armōiaci an̄ partes equales armoniacū diſſoluatur ⁊ informentur pill'e ex aliis ſpēbus ex eo cōfectis de quibus quater i die ſumatur cū decoctione de ſeminibus de qua dictū eſt ſupra. Notandū ꝙ ueſica poteſt ipleri tribus primo ex urina quādo homo moratur iter nobiles ⁊ i hoc ꝓualet ut homo decūbat ſupra uentrē ⁊ ſupra pectiem ⁊ ꝙ ſic fricetur ꝙ urina uadat per iferius ⁊ uie inferiores dilatentur. Secūdo poteſt ipleri ex humoribus ⁊ ut plurimū ex ſt'ate deſcēdēte quāuis poteſt eſſe ſanguis ul' colera licet raro: ⁊ tunc cōpetit medicamen raꝫ. Tertio poteſt impleri ex lapide ⁊ de illo determinat inferius. Sirupus. Ponit curā ꝑ ſirupū dicēs ꝙ detur ſirupus frigidus: Ratio q2 apit ⁊ dilatat uias

Ad idē uinū decoctionis radicis filipendule datū in potu eſt ualde expertū. Ad idē ℞ ſeis feniculi capilli ueneris ſcolopēdrie ſeminis cucurbite melōis cucumeris lactucaꝝ endiuie cicoree an̄ piſtentur ⁊ buliāt i aqua ⁊ dulcoretur cum zuccaro ⁊ fiat ſirupus ualde aquoſus. Ad idē dyacalamētum meſue detur. ʒ. ii. uel ʒ. i cū uino. Ad idē ualēt aliī potus ꝓuocatiui urine: quorū unus eſt oximel ſquilliticū adminiſtratū cū aqua cicerū. ru. ⁊ ſeminis melonū. Ad idē. ℞ pilorū ſpice nardi. ʒ ii cantaridaꝝ remotis capitibus ⁊ aliis. ℈. ſ. fiat puluis ſubtilis ⁊ detur cū decoctione ciceꝝ ru. ⁊ ſemine melonum Ad idē aqua raſani ſi potetur: ⁊ ſimiliter omēs potus qui cōfert ūt in fractura lapidis qui infra dicētur. Per ſiringam. Ponit aliud medicamen dicens ꝙ per ſyringā debet poni in ueſica aqua in qua diſolutū ſit ſal: ut aqua cicerū: quia mordicatia erit ⁊ icitat expulſiuā ad expellendum. Secūdo ponit deſcriptionē illius aq̄: ℞ cinerē de filice cinerem de uitibus. caly ⁊ eſt herba qua utuntur tinctores. calcis hiis oibus admiſceantur tantum aque: ut ex ea coopiri poſſint ⁊ dimittantur per tres dies. deinde colentur ⁊ ꝑ ſyringā i ueſica ponantur ⁊ iniiciātur. Ad idē ualet ſi per ſyringā iniiciatur oleū ſcorpionū in quo carnes ſunt diſſolute ⁊ colate Herba quoq;. Ponit aliud remediū dicēs ꝙ herba croci ortulani ⁊ ſula. i. herba arthetica. cocte debent ſuperponi. Ratio q2 tales herbe ſunt aperitiue. Ad idē ℞. folioꝝ rute. M. ii. cōquaſſa ⁊ torrefiāt paꝝ in patella cū oleo amigdalaꝝ amaraꝝ uel ſcorpionū ⁊ ſuperponantur pectini. Ad iḋ lapaciū decoq̄tur i uīo ul' aq̄ uel frixū in patella cum oleo amigdalaꝝ ul' ſcorpionum. Ad idem ℞. paritarie ſenaonum ſaxifragie dyptāi. an. M. i. ſeminis feniculi aniſi an̄. ℥. ſ. bulliant in aqua uel uino albo: deinde predicte res exprimantur ⁊ inuoluantur pāno līeo ⁊ apponantur pectini. deinde ſpongia infundatur in ꝑ̇dicta decoctione ⁊ expreſſa ponatur ſupra locum ⁊ ſi ex ꝑ̇dicta decoctione impleatur ueſica ⁊ loco applicetur multum ualet ⁊ ex hiis poteſt fieri balneū. Tinam. Ponit aliud remediū dicēs ꝙ patiens debet ingredi tinā in qua ſit aqua decocta cū camomilla ſticados arabico ſanſuco ſiſimbrio: uel aqua in qua extremitates cauliū ⁊ ſula ⁊ fimus colūbinus cocte fuerint ⁊ debet ſedere in dicta decoctione. Ad idē balneū aque decoctionis apii petroſ. paritarie ⁊ herbe marine ⁊ cōuniter patauī utuntur iſto. Ex herbis. Ponit aliud remediū dicēs ꝙ ex

herbis dictis coctis fiat empl'ꝫ ſ; femur ⁊ ptes
circūſtātes. Ad idē. ℞. axūgie catuli axūg. catti
añ. ℥. i armōia. ℥. ſ. olei d̓ lilio. ℥. ii. olei ſcorpi.
ʒ. i. cere modicū fiat ungtm̄ cū quo ungatur pe
ctē ⁊ loca circunſtantia. Ad idē fiat ungtm̄ ex
oleo balſami ⁊ oleo roſ. ⁊ cera. Ad idē fiat inun
ctio ex oleo de ſcorpionibus ul' d̓ amigdal' ama
ris ul' de lilio ul' de his ſilib⁹. Ul' ex olo d̓ cera
ſis uel oleo balſami. uel de granis citri ⁊ citran
gulorꝫ ul' de pipibus. Notādū ꝙ iſta pticu
laria debēt fieri p̄miſſa euacuatōe p cliſtere ⁊ p
medicinā cū benedicta ⁊ yera ⁊ ſilibus. Scdo
notandū ꝙ ſunt duo q̄ in oi caſu urinaꝫ ꝯſueue
rūt ꝓuocare. Unū ē axungia cuniculi ⁊ pellis
ei⁹ ſupra pectinē ⁊ v̓gam applicata Scdꝫ ē ci
mices ſiue uiui ſiue mortui ponantur ſupra cap̄
v̓ge ⁊ ponantur i ſacculo ⁊ ſacculus iduatur uir
ge. Et dū. Ponit aliud remediū dicens ꝙ cuꝫ
patiēs moratur i tinta dꝫ ſumere ꝓuocantia uri
nā. rō pꝫ. Et ſi hec. Pōit iterato unū remedi
um dicens ꝙ ſi p̄dicta non ſufficiāt ē reuertēdū
ad ſupra dictū cū quo urina ꝓuocatur. ſ. ſirin
gā. Si aūt. Ponit curā difficultatis urine qñ
ꝓuenit ex lapide. Et primo facit hoc. Scdo po
nit cañ. obſeruandū. Scda ibi. Cauendū tñ.
De prima dicit ꝙ ſi fuerit difficultas mingendi
poſt ſigna lapidis eger dꝫ iacere ſupin⁹ ⁊ pedeſ
ei⁹ diu ⁊ diuerſis modis ſūt ꝯtrahendi uel cōcu
tiendi fortiter: rō q: ē cā: ut lapiſ deſcendat. Se
cundo dicit ꝙ ſi uria ñ fuerit egreſſa oportebit
ꝙ cura fiat cū inſtro per qd̓ imiſſū in mēbro fi
at expulſio. Notandū ꝙ i tali cura tria ſunt
iuuantia: Primū ē ut digitus lōgus ponatur in
ano ⁊ ꝙ ueſicā ꝯprimat ſic ꝙ eradicetur lapis
a collo ueſice. Scōm eſt ut patiēs ſtet ſupinus
⁊ eleuētur ei⁹ anche ⁊ crura cōcutiantur añ ⁊ re
tro quouſqꝫ lapis deſcendat. Tertiū ē cū inſtro
dicto. **Cauendū.** Ponit cañ. obſeruanduꝫ di
cēs ꝙ cauēdū ē ne ſiringa ponatur in membro
cū ſit ibi ap̄a. rō q: induceret magnū doloreꝫ ⁊
ſic attraheret materiā ad locū. **Ad difficulta
tē.** Oſtendit q̄ generaliter ꝯpetunt i difficul
tate urine dicēs ꝙ ualet ſepe igredi tinā. ſo iun
gere ſepe loca ex oleis. Tertio ſumere i potu ꝓ
uocantia urinā. Quarto abſtinere a cibis ace
toſis ⁊ ponticis ⁊ groſſis. Ratio patet. No
tandum ꝙ loco horꝫ ciborum ualēt radices be
ne cocte de petroſilino.

De lapide. Sillanus

Otandū circa rubricā ꝙ lapis ē mor
bus officialis in numero addito p̄ter
naturā. Scdo notandū ꝙ lapis aliqñ
gñatur in ueſica. Aliqñ in renib⁹. aliqñ in cōca
uitatibus licet raro. ut in pulmone. Tertio notā
dū ꝙ cā gñationis lapidis in renib⁹ ul' in ueſica
eſt duplex. q̄dā materialis q̄dā efficiens. Ma
teriales ſūt humores phl'atici groſſi uiſcoſi exi
ſtentes in renib⁹ ul' ueſica. Cā efficiēs ē duplex
q̄dā ē imediata. ut calītas renū ⁊ ueſice agens
in materiā groſſā reſoluendo ſubtile ⁊ remanet
groſſū ⁊ petrificatur. Quedā ē mediata ⁊ talis
ē duplex: q̄dā intrinſeca. ut debilitas ſtōi ⁊ epa
tis rōe cuius generantur humores groſſi q̄dā
extrinſeca: ſicut potus ⁊ cibus groſſi aer turbi
dus repletio ois res ñ naturalis generās hūo
res groſſos. Quarto notandū ꝙ differētia
ē inter lapidē renū ⁊ ueſice q: lapis ueſice ē albi
or durior ⁊ maior ⁊ generatur plus i etate pue
rilli. Lapis v̓o renum eſt rubicundior mollior ⁊
minoris quātitatis ⁊ gñatur plus in ſenib⁹ ⁊ iu
uenib⁹ Quinto notandū ꝙ ſigna lapidis exñꝫ
in ueſica ſunt illa q̄ ponit raſ. Primum ꝙ eger
fricat ſepe v̓gā ⁊ manutractat. Scōm ꝙ erigi
tur v̓ga. Tertiū ꝙ urina egreditur cū difficulta
te ⁊ dolore. Quartū ꝙ inteſtinū rectum aliquā
do egreditur. Signa lapidis exiſtētis in renib⁹
ſunt q̄ ponit Raſ. Primū q: cum difficultate
mingendi ſentit dolorē uehementē in renibus ⁊
emunctoriis. Scōm q: hꝫ nauſeā. Tertiū q: hꝫ
ſtipticitatē uentris. Silr ſentit doloreꝫ in ſpina
dorſi ⁊ in anchis. Silr uidetur ſibi ꝙ ꝓpūgatur
Pronoſticatio cū urina. ē ſpiſſa turbida cū are
nis multis ⁊ cito efficitur tenuis cū dolore illarꝫ
partiū ꝓculdubio ſignificat lapidē generari
Si poſt generationē lapidis adueniant multe
arene cū urina ſpiſſa ſignificat diſſolutōnē lapi
dis. Lapis renū ⁊ ueſice ē morbus hereditari⁹
ſimiliter ⁊ lepra ac podagra ⁊c. **Al.**

**Um eger uirgā ſepe fricat ⁊ mān
tractat ipſa quoqꝫ frequenter eri
gitur ⁊ ſubtiliatˀ ⁊ urina idifficili
ter ⁊ cū dolore egreditur in qua egritudīe
fortaſſa ⁊ longaon exit lapis in ueſica eē
ſignificatur. ſi aūt eger cū difficultate min
gendi ſentit uehementē dolorē in renibuſ
⁊ in unguibus ⁊ nauſeā ⁊ uētris conſtric
tionē in renibus lapis eē monſtratˀ. Silla.**

Determinat de lapide: ⁊ diuiditur in duas.
Primo ponit ſigna lapidis ueſice ⁊ renū. ſcdo
ponit curā. ſa ibi. **Lapidi.** Prima in duas. p̄
mo ponit ſigna lapidis ueſice. ſcdo renū. ſcda
ibi. **Si aūt eger.** De prima dicit ꝙ cum lapis
eſt in ueſica apparent iſta ſigna. primum quod
eger fricat ſibi ſepe uirgā. ſ. radicē ⁊ manu ſibi

ractat eã. Rõ q: talis lapis hʒ aſpitaté ⁊ indu
cit pruritum ⁊ titillationé in radice uirge: ſm ꝙ
ga aliqñ erigitur. Rõ q: calor ueſice é debilis
⁊ aggregat uentoſitaté que eſt cã erectõis ṽge.
Tertium q: urina diſtillatur difficulter ⁊ cum
dolore egreditur. rõ primi q: ꝑpter oppillatõʒ
Rõ ſi q: ꝑpter aggrauationé factã a lapide i
locis illis. ſ. i pectine. Quartũ aliqñ exit inteſti
nũ rectũ dũ aſſellat patiens. rõ é cõpreſſio egri
ꝑꝑ nocumentũ lapidis. Si aũt eger. Ponit ſi
gna lapidis in renibꝰ dicés ꝙ ſi lapis ſit in reni
bꝰ appent illa ſigna. primũ q: difficulter migit.
rõ ꝑpter oppillationé uenaꝝ qbus tranſit uria
Scõm é dolor in renibꝰ ⁊ emunctoriiſ ꝑꝑ oppil
latõm factã in locis illis. Uñ ſi ſit in dextro rne
aſcédit dolor ad epar. ſi ſit i ſiniſtro dolor deſcé
dit plus iferiꝰ. Cã hꝰ põt eé: q: ren in parte dx
tra plus aſcédit q̃ʒ i parte ſiniſtra ⁊ hoc ꝑpter
colligantiã. Tertiũ ſignũ é nauſea. rõ q: cõpati
tur ſtomachꝰ. Quartũ ſignũ é cõſtrictio uẽtriſ
rõ ꝑpter cõſtrictioné inteſtinoꝝ. Al.

Lapidi vero q é in veſica confectio hec
vtilis exiſtit ⁊ é optima ad frangenduʒ la
pidé cũ fuerit uetuſtꝰ. Ego quoqʒ iaʒ fre
gi cũ eo magnũ lapidé i miori ſpatio quã
xl. dierũ. Q.d. ℞. carpobalſami ſemis
raſani ſe. olixatri cortic. radicis oppopõa
ci. corticũ radicũ capparis amigdalaruʒ
amararũ dâpno cochie ſqnanti cipi ſpice
inde caſſie lignee ſaculo cõdrion. harmel.
genciane ariſtol'. ro. aſſari cordumeni ar
moniaci ſerapini bdeli pipis acori añ. gũ
me diſſolute ſufficienti balſamo malaxen
tur ⁊ ex eis alie ſpecies conſpergãt ex qui
bus informentur pille ⁊ ſumãtur ex eis in
de. ʒ. i. cũ apozimate de ſeminibus. Quã
doqʒ ſeptima pars unius. ʒ. de cinere ſcor
pionũ cũ eis datur. Cinis uero de ſcorpio
nibus hoc mõ fit. ſcorpiones ſumãtur ⁊
in ollam nouam poſiti os habenté oppila
tũ ſuper laterculũ in furno mittant i quo
non ſit nimius calor neqʒ uehemés ⁊ ſint
in. vi. horarũ ſpacio. deinde extracti pl'ue
rizẽtur ⁊ reponantur. Eger uero nutriat
ex aqua ciceris ⁊ calagie ⁊ mutagenat: ⁊
abſticat a lacte ⁊ caſeo ⁊ ab aliis nutrimé
tibus groſſis. ⁊ igrediat tinã ubi ſit aqua
in qua cocta ſint folia caulium ⁊ ſula ba
régerieſ ⁊ mentaſtrũ ⁊ fimus columbius
⁊ medulla croci ortulani. Femur etiam ſe
pe iũgat ex oleo ſcorpiõis ⁊ imittat ṽge.
Q.d' ℞. ariſtol'. ro. géciãe ciperi cortic. ra
dic. capis añ. ℥. i. hec omnia in ℔. i. olei de
amigdal' amaris poſita ad ſolé per ebdo
madã unã dimittãt ⁊ colét ⁊ ꝑ unaq̃qʒ
℔. ex eo adiungantur ei ſcorpiones. x. ⁊ to
tũ i uas cuius os oppilatum fuerit miſſũ
ad ſolem ꝑ duas ſeptimanas moret dein
de colatuʒ reponatur. Eſt enim optimũ ⁊
mirabile. de quo guttati quotidie i uirga
mittendum eſt poſtq̃ʒ eger egreditur de ti
na. Quod ſi lapis magnus fuerit non iue
nitur aliud remedium niſi ut cum inciſiõe
extrahatur. de hoc tamen loqui huius no
ſtri libri modum excedit. Sillanus.

Ponit curã lapidis ⁊ diuiditur i duas. Pri
mo ponit curã lapidis exiſtẽtis in ueſica. Scõo
in renibꝰ. Scõa ibi. Cũ aũt. Prima in duas.
Primo ponit curã qñ lapis ñ é magnꝰ. Scõo
ponit curã per cirurgiã qñ lapis é magnꝰ. Se
cunda ibi. Q.d. ſi lapis. Prima i tres. Primo
ponit curã per medicinas aſſumptas per os.
Scõo per dietã. Tertio per ea q̃ exteriꝰ approxi
mantur. Scõa ibi. Eger uero. Tertia ibi. Et
ingrediatur. Prima i duas ſm ꝙ duaſ ponit
medicinas. Scõa ibi. Qñqʒ. De prima dicit
ꝙ i lapide ueſice dʒ dari iſta cõfectio q̃ dicetur
q̃ é utilis ad frãgendũ lapidé cũ lapiſ fuerit ma
gnꝰ ⁊ antiquꝰ. Scõo teſtatur ſe fregiſſe lapidé
in miori tpre. xl. diebus. Tertio ponit deſcriptõ
né. ℞. carpobalſami ſe. raſani dauci oxilatri. i.
ſe. macedonici. Corticũ radicũ oppopõaciſ cor
ticũ radicuʒ cappis amigdalaꝝ amaraꝝ dãno
cochie. i. ſaxifragie ſqnanti cipi ſpice ide caſſie
lignee ſacculo cõdrion. i. ſcolopendrie harmel
géciane ariſtol'. ro. cordumeni armoniaci ſera
pini bdeli aſſari accori oim añ partes eq̃les gũ
me ſufficienti balſamo diſſolute malaxentur ⁊
ex eis alie ſpẽs ꝯſpergãtur ex qbꝰ iformẽtur pil
lule ⁊ ſumãtur ex eis in die. ʒ. i. cũ apozimate d
ſe. Qñqʒ. Ponit medicinã aliã dicés ꝙ qñqʒ
dʒ dari cũ ꝑdicto medicamine. vi. pars. ʒ. i. de
cinere ſcorpionũ. Scõo ponit deſcriptõnem cie
ris ſcorpio. q ſic fit. ℞. ſcorpiões ⁊ in olla noua
poſiti hñte os oppillatũ ſr laterculum in furno
ponãtur ubi ñ ſit uehemés ignis ſtẽt ibi per ſpa
tiũ. vi. horarũ. deinde extracti puluerizentur ⁊
reponantur. rõ iſtiꝰ é: q: incidunt ⁊ ſbtiliant lapi
des in ueſica. Ad idé. ℞. crete marie milii ſol'
cicerũ añ. ℥. i. ſ. ſanguis yrci bñ ꝑparati. ℥. ii. la
pidis ſpõgie lapidis iudaici añ. ʒ. i. ſe. melonũʒ
mundatoꝝ. ℥. i. ſaxifragie. ℥. i. zuccari al. q. ſuf
ficit fiat electuariũ Ad idẽ comedãtur duo boli
crete marine quolibʒ mane madefacte aceto in

quo ſit uinũ album ⁊ cũ iſto fregi lapidé i q̃dã
muliere. Ad idé ualét ſi comedétur oi máe tres
rotule radicis rafani ſilueſtris. Ad idem ua
let auis que dicitur caudatremula quocunq3
mó comeſta uľ i puluere ſi aſſetur uľ elixata uľ
aſſata. **Eger ṽo.** Póit curá per dietá dicés q͏ꝫ
eger d3 nutriri ex aqua cicex ⁊ calagie ⁊ muta
geát ⁊ ſũt cõdimẽta facta ex ſpeciebus. Ró quia
cõprimũt ⁊ dilatant. Secũdo dicit q͏ꝫ d3 abſtie
re a lacte ⁊ caſeo ⁊ ab aliis cibiſ groſſis. Ratio
q2 augmétát materiá fľaticá que é cauſa augm̃
ti lapidis ⁊ oppilatióis uiax urie. **Et igrediaꝛ**
Ponit remedia ab extra ⁊ diuiditur i duas uľ
tres. Primo ponit curá p balneũ: Secũdo per
iunctioné. Tertio p imiſſioné in uirgá Scđa ibi
Femur etiá. Tertia ibi. **Et imitaꝛ.** De pria
dicit q͏ꝫ eger d3 ingredi tiná in q̃ ſint cocta folia
caulũ ⁊ ſcicla ⁊ berégeſif. i. una ſpés abrotái ⁊
métaſtx ⁊ fimus colũbinus ⁊ medulla ſéis cro
ci ortulái. Ró q2 mollificat lapidé ſubtiliat ⁊ in
cidit ⁊ apit uias. Ad idé ual3 balneũ ꝺcoctóis
malue biſmalue abrotái paritarie certe marie
ſéis altee fenugreci ⁊ ſéis lini iſtud. n. mollificat
ſedat ⁊ apit: ⁊ frangit lapidé. **Femur etiá:** Po
nit curá p iunctioné dicés q͏ꝫ femur ⁊ pecten de
bét ungi ex oleo de ſcorpionib⁹: q2 ualet p q̃lita
tes ꝓprias ⁊ a ꝓprietate ⁊ ṕual3 ſi fiat qñ exit
a balneo. Notádũ q͏ꝫ añq3 fiat unctio ex oleo
ſcorpionũ ualꝺ utile é mollificare cũ emplo q͏ꝫ
ſic fit ℞ malue biſmalue ſéis altee ſéis lini cari
cax piguiũ butiri recétis añ q̃rt. ʃ. olei amigda
lax dľciũ q̃rt. i. cóquaſſa fortiter ⁊ extéde ſupra
pannũ ⁊ põatur ſupra locũ ⁊ poſtea inungatur
cũ oleo de ſcorpionib⁹. **Et imittatur.** Ponit
curá p immiſſioné i uirgá ⁊ cu3 eger egrediatur
balneu3. Ró patet. Scđo póit ꝺſcriptioné olˀi
de ſcorpionib⁹ ℞ ariſtoľ. ro. géciáe cipi corti
cu3 radicis cappis oium añ. ℥. i. hec omnia in
℔. i. olei amigdalax amarax ad ſolé poſita p
ebdomadá dimittantur ⁊ colétur ⁊ exprimátur
⁊ pro unaquaq3 ℔. ex eis addátur. x. ſcorpióes
⁊ totu3 in uas cuius os ſit obturatu3 ſit poſitu3
ad ſolé per duas ebdomadas moretur deinde
coletur ⁊ reponatur é. n. optimu3 ⁊ mirabile ꝺ
quo quotidie inungatur. **Qꝺ ſi lapis.** Póit
curá per cirurgiá dicés q͏ꝫ ſi lapis é magn⁹ nõ
reperitur aliud remediũ niſi per inciſioné extra
hédo lapidé. Subdit tamé q͏ꝫ hoc nõ pertinet
hic determinare: ſed ad cirugicos expertos.
Notádu3 q͏ꝫ lapis aliqñ é ad magnitudiné oui
colũbe ⁊ uidi plures ⁊ é cinericius durus cu3 aſ
peritate. Et ſciendu3 q͏ꝫ iciſio d3 fieri intra anu3
⁊ uirgam i collo ueſice q͏ꝫ eſt carnoſu3 deinde
debet conſumi Al.

**Cũ auté in renibus fuerit lapis eger fre
quenter igrediatur balneũ: Et renes ⁊ ilia
ex oleis inungáꝛ ⁊ ea que calefaciũt locũ
deſup cum páno ponantur: ut ſunt ea que
noiauimus: In potu quoq3 ſumantur ea
que lapidem frangunt** Sillanus
Ponit curá lapidis exiſtentis in réib⁹ ⁊ primo
anteq̃3 lapis deſcendat in uirgá. Secundo póit
curá ei⁹ quádo é in uirga. Secũda ibi **Si aũt**
Prima in q̃ttuor p3 q͏ꝫ póit q̃ttuor remedia.
Secunda ibi. **Et renes.** Tertia ibi. **Et ea q̃.**
Quarta ibi: **In potu.** De pria dicit q͏ꝫ cũ lapiſ
fuerit in réibus eger d3 ſepe igredi tiná: Ró qa
tale balneu3 uirtute herbax aperit uias ⁊ dila
tat: De ſecunda dicit ⁊ renes ⁊ ylia ungan
tur oleis: De tertia dicit q͏ꝫ ſuper locu3 ponã
tur ea que locu3 calefaciunt: De q̃rta dicit q͏ꝫ
in potu dentur ea que frangunt lapidé: No
tádu3 q͏ꝫ curató lapidis é triplex quedá ṕſerua
tiua: quedá mitigatiua doloris ⁊ quedá ueř cu
ratiua: Preſeruatiua fit cu3 bona dicta qua
ꝓhibetur generatio materie groſſe uiſcoſe fľati
ce que eſt materia lapidis fit etiá cu3 euacuatio
nib⁹ factis per uomitu3 ⁊ per ſeceſſu3 ⁊ pl⁹ per
cliſtere in quo ſit benedicta Cura mitigatiua
dolorum eſt ut utatur balneo in quo ſit malua
biſmalua ſemen altee ſemé lini tribuli marini ⁊
cápeſtris aniſi cimini omniu3 añ ℔. ʃ. ⁊ embro
cetur loc⁹ frequéter ⁊ cadat aqua ſupra pectiné
ab alto: ⁊ poſt exitum a balneo utatur qualib3
uice tyriaca uſq3 ad. ʒ. i. cum brodio cicex ⁊ ſit
tyriaca noua. Ad ide3 emplm qꝺ ponatur ſu
pra pectiem. ℞. malue biſmalue ſéis altee ſéis
lini caricarum pinguium butiri recentis. añ. ℥.
i. fiat emplm ⁊ ſi non mitigatur dolor prouoce
tur uomitus cum ſemine rafani ⁊ ſemine atripli
cis aut cum mediano cortice ſambuci: aut cum
nuce uomica aut fiat cliſtere i quo ſit yerepigra
Cura lapidis uere curatiua é per ea que appro
ximantur intra ⁊ ab extra. Si ab intra. aut in
forma dactili uľ pulueris uel cõfectióis. Si ab
extra uel in forma balnei uel embrocationis uľ
empli uel unctionis uel de ſimilibus. Ego inci
piam ab hiis ⁊ primo que approximátur ab in
tra iforma potus ſirupus. ℞. ſparagi bruſchi
g̃minis añ q̃rt. ʃ. ſcolopendrie cum radicibus
crete marine capilľ ueneris tribuli marini ſaxi
fragie pinpinelle millefolii. añ. M. i. cicerum
ru. ℥. ii. aceti ſquillittci. ℥. i. 3uccari albi mell' ele
cti añ. ℔. ʃ. fiat ſirupus clarificatus uſq3 ad

q̃rt.v. Ad idē. ℞ aque ſaxifragie.℥.ii.aque lu
pini aque raſani aque feniculi aque pentafilon
an̄.℥.i.dulcorentur cū zuccaro ⁊ ponatur ſan
guis hirci cinamōi electi miliū ſolis .an̄.ʒ.i. pul
uerizētur ⁊ agitētur cū p̄dictis aquis fiat co
latura ⁊ clarificetur ſ modū ſtelladie. Ad idē
℞. aque ſaxifragie aque peritarie aque penta
filon aque ſenationū aque feniculi aque raſani
aque capill' ueneris. Ad idē ℞ aque mecedo
nici milii ſolis ſeminis apii petroſilini an̄.℥.ii.
ſeminis geneſtre.℥.iii.aniſi feniculi an̄.℥.ii. pi
ſtentur ſimul ⁊ in duabus q̃rt.uini bulliāt uſq̧
ad cōſumptionē tertie partis. Ad idē ℞ .radi
cis graminis pentafilon radicis ſaxifragie ori
gani pulegii paritarie ſenacōnū oium an̄ ptes.
ii.dauci radici apii radicis feniculi radicis ſpa
ragi radicis bruſchi radicis endiuie capill' ue
neris an̄ partis.i.camedreos cameptheos leui
ſtici oium an̄.partis.ſ. dimittantur bullire i ti
na cū muſto deinde dimitte exire muſtū ⁊ fit
doſ.oium ſimul in una brēta uini Ꝯ.i.bonū
⁊ quādo exiuit cū eo muſtū miſce ſpēs infraſcri
ptas ⁊ accipe omnes in una pecia: ⁊ poſt pone
in uno uegeticulo ⁊ dimitte ſic bullire in uino.
℞.floꝝ ciāomi.ʒʒ.gar̄. melegete galange nu
cis muſca:cardamoni ſpice ameos aniſi fenicu
li ſeminū comunium frigidoꝝ oium an̄.ʒ.iii. pl'
uerizāda p̄luerizentur omnia ponūtur in ſacu
lo ⁊ hoc dicitur unum artificiale apropriatum.
Ad lapidem renū in pulueris forma ⁊ ē p̄l'uis
regine. ℞ reubarbari coſti xilobalſāi reupon
tici carpobalſāi.an̄.℈.ſ.ſpice.ʒʒ. accori cināo
mi pencedominon melanopiperis ſaxifragie.
an̄.ʒ.ii.gariofill' ciperi dragagāti alexādrie ca
medros ameos ſparagi baſiliconiſ urtice ſe.ci
tri ſeminis geneſtre quattuor ſeminū frigidoꝝ
mandragore an̄.ʒ.v.caſſie lignee polii croci ſq
nanti bdelii leuiſtici maſticis amomi yreos na
ſtrucii.an̄.ʒ.iii granorum milii ſolis ſeis fenicu
li petroſ.ſileris mōtani cardamomi cinamomi
aniſi euforbii an̄.ʒ.ii:℈.i.epatis leōis balſami
te ſanguis hyrci pentafilonis an̄.ʒ.i.ſ.cantari
daꝝ.ʒ.ſ.piretri pipinelle ligue auis pulegii an̄.
ʒ.iii.ſ.ligritie.℔.ſ.brionie fragarie turbith ſe.
malue atriplicis ariſtol'.ro.centauree maioris
folioꝝ.lauri an̄.ʒ.i.⁊.g̃.v.leucopipis ſaxifragie
an̄.ʒ.i.litargirii graminis ſiſeleos ariſtol'.lon·
hermodactilloꝝ an̄.ʒ.ſ. lapidis lincis lapidis
gagatis armeni ſpongie ⁊ lazuli an̄.ʒ.i.doſ eſt
ʒ.i.cū uio ſubtili: aut aqua diuretica. Ad idē
lapis ſpōgie iudaicꝰ cinis ſcorpionis pulueriza
tus cinis leporis ꝯbuſti cinis ouoꝝ gallie poſt
q̃z euacuate ſūt a pull' cinis auicule q̄ uocatur
caudatremula ſanguis hyrci bene ꝓparatꝰ lin
gue ſpentis.ſ.illa q̄ ualet ꝯtra uenenum puluis
lūbricoꝝ terreſtriū cū exiccātur ⁊ oia iſta ualēt
a ꝓprietate ⁊ additur aq̄ raſani q̄ ualz a ꝓprie
tate: ⁊ pōt dari qlibet per ſe ul' mixtus ⁊ hoc cū
brodio ciceꝝ ru.uel cū aqua raſani uel cū aqua
apropriata. In forma ꝯfectōis dentur iuſtini.ʒ
ii.cū ribola uel maluauiſia uel cū uino i quo ſit
coctū miliū ſol' ⁊ ſaxifragia Ad idē filoātropſ
litontripō Ad tō nefre catarticū.i.renes pur
gans Nicolai. Ad idē adrianū Nicolai Ad
idē electuariū de cineribꝰ Nicolai. Ad idē. ℞.
cineres ſcorpionū.ʒ.ii.cantaridarū abſciſis ca
pitibꝰ ⁊ aliis.ʒ.i.ſanguis hyrci exiccati.ʒ .ii.cie
ris uitri cauliū nō trāſplantatoꝝ cieris leporis
cineris auis caudetremule cinerū ouoꝝ ex qbꝰ
exiuerūt pulli an̄.ʒ.iii.lapidis iudaici lap. inuē
ti i felle bouis lapidis ſpōgie pipis dauci carui
ſe.altee gūmi arabici ſc.ſaxifragie milli ſol' ſiſe
leos carpobalſami xilobalſāi ſpice nardi capill'
ueneris recētiū quattuor ſeminū frigidoꝝ an̄.ʒ
i.ꝯficiantur cū melle roſ.q.ſufficiat ⁊ fiat cōdi
tū ⁊ utatur eo ad quantitatē duarū auellanarū
mane ⁊ ſero cū aqua decoctōis cicerū ⁊ tribuli
marini. Ab extra approxiata fiat iunctio i reni
bus ⁊ pectine cū oleo de ſcorpionibus uel de li
lio uel de amigdalis amaris uel de ceraſis uel
de granis citri ⁊ citrangulorū uel de pipibus.
Balneum embrocatio empl'm fiat ſicut i cura
difficultatis urie. Almanſor

Si aūt lapis ceciderit ⁊ i virga obſtacu
lū fecerit aqua cal'a ab alto diſtilādo ei ſu
pfundat̃ donec rubere uideat̃: deinde ole
uz tepidū guttati ſuper inciiat̃ ⁊ ſi neceſſe
fuerit ſugatur ⁊ ex hoc mouebit̃ lapis ⁊
exibit. Qd̄ ſi magnus ⁊ anguloſus fuerit
neceſſe eſt ut v̉ga iferius incidatur ⁊ extra
hatur. Sillanus

Ponit curā lapidis qn̄ deſcendit i v̉gam.
Primo diuiditur i duas. Primo ponit curaz
qn̄ lapis non ē multū magnus qn̄ poſſet egre
di per v̉gam. Scd̄o ponit curā qn̄ lapis eſt ual
de magnus qn̄ non poſſet egredi per uirgam.
Scd̄a ibi. Qd̄ ſi magnus. De prima dicit ꝙ
ſi lapis deſcendat i v̉gam aqua calida diſtillan
do fundatur ab alto donec uideatur rubere
Rō pz per idem. Tertio dicit ꝙ ſi neceſſe fuerit
debet ſugi per foramē v̉ge. Ratio qꝛ ex tali ſuc
ceſſione fit fortis attractio lapidis. Qd̄ ſi ma
gnꝰ. Ponit curā qn̄ lapis deſcēdit i v̉ga ⁊ ē ma
gnus dicens ꝙ ſi lapis ē magnus ⁊ nō pōt dſcē

dere neceſſe é ut uirga inferius incidatur ꝛ ſic
extrahatur ꝛ poſtea cóſolidetur.

**De apoſtemate quod fit in renibus uł
ueſica. Sillanus.**

Otandum circa rubꝛicá quid ſit apa
renú uł ueſice. Secundo notádum
ꝙ cá intrinſeca apatum renú ꝛ ueſice
aliqñ eſt calida ꝛ aliqñ eſt frigida ſcóm ꝙ ma
teria diuerſa pót fluere ad renes uel ueſicá uel
ibi congregari. Sed cá extrinſeca pót eé caſuſ
uel pcuſſio uel inepta equitatio ꝛ ſiṁa. Tertio
notandú qꝫ ſigna apoſtematis renú ſunt quia
doloꝛ eſt in diuerſo aggrauatiuus ꝛ impeditur
uꝛine tranſitus fe. permixta cum qua eſt rigoꝛ ꝛ
hoꝛripilatio. Signa apatis ueſice ſunt: qꝛ appa
ret tumoꝛ manifeſtus in pectine. doloꝛ itenſus
ſicut mulieris parturientis maxime ſi materia
ſit calida quod declarat fe. ꝛ doloꝛ acutus. Si
uero materia ſit frigida doloꝛ ꝛ fe. ſút remiſſio
res ꝛ urina mingitur cum difficultate. Signa
ſi apoſtema ſit in rene dextro doloꝛ aſcendit uſ
qꝫ ad epar. Si in ſiniſtro deſcendit uſqꝫ ad ueſi
cam. Pꝛonoſticatio talia apata in ſenibus
ſunt difficilia ad curandum ꝛ poſſunt termina
ri tripliciter. Pꝛimo in ſenſibiliter: ut qñ mate
ria eſt pauca. Secundo per ꝯuerſioné materie
in ſaniem. Tertio per conuerſioné eius ad ſcly
roſim cuius ſignú eſt fe. erratica ꝛ frequens mi
ctus urine ꝛ quando mouetur uidetur ꝙ habe
at aliquid ſuſpenſum in illis locis. Apa renum
indicat ydropiſim ſi non cito curatur Al.

**D apa quod fit in renibuſ ꝛ ueſi
ca cócomitaṫ febꝛis pmixta q̃ nó
é vehemétis caloꝛis cú qua é ho
ꝛipileo ꝛ ergoꝛ ꝛ frequés mictus ꝛ doloꝛ
in inferioꝛibus coſtis ꝛ grauitas ꝛ cú im
pelliṫ uideṫ ꝙ aliqd ibi ſit ſuſpenſú. Sil:**

Determinat de apate quod fit in renibus ꝛ
ueſica: ꝛ diuiditur in duas. Pꝛimo ponit ſigna
ſcdo curá. Scda ibi. Cú itaqꝫ hec ſigna.
De pꝛima dicit ꝙ apa que fiunt i renibus ꝛ ue
ſica ſequuntur hec ſigna. Pꝛimú eſt febꝛis per
mixta que nó é multum calida in qua é hoꝛripi
latio ꝛ rigoꝛ ꝑpter materiá putreſcenté in loco
apoſtematis ſi eſt pmixta qꝛ fumi non continu
antur ſemper ad coꝛ ꝑpter nimiá diſtantiá. ſꝫ
nó eſt uehementis caloris: qꝛ materia putreſcit
in loco ſatis diſtante a coꝛde ꝛ ſi ſit in ueſica ꝑp
ter frigiditaté membꝛi. ſed é hoꝛripilató ꝛ rigoꝛ
róne male materie pungitiue a qua eleuátur fu
mi pungitiui ſupꝛa doꝛſú. Fm ſignú é frequens
mictus. Ratio patet. Tertiú eſt doloꝛ i inferio
ribus doꝛſi. Ratio pꝫ. Quartú cum mouetur
ꝛ pellitur uidetur egro q̇d aliquid ſit ſuſpenſú
ibi. Ratio patet. Al.

**Cú itaqꝫ hec ſigna uiſa fuerint eger ex
baſilica minuaṫ eius partis in q̃ grauedi
nem ꝛ doloꝛé ſentit. Loco quoqꝫ empła
ifrigidantia ſupponanṫ ꝛ ſi egritudo ſic
diſſoluta fuerit bonú erit. Si aút febꝛiſ ꝛ
doloꝛ ꝛ grauitas pſeuerauerint ꝛ vꝛia ni
miú ꝛ frequenter egrediaṫ ſignificaṫ ibi
pus colligi. Empłꝫ igitur é túc ſup doꝛſú
ponédú ex camomilla ſe. lini oleo ſiſami
no furfuris cóſperſis. Eſt ergo pꝛecipien
dú ut in tinaſedeat. Si aút eger minxerit
pus ſeia q̃ noiabimus in. c. de ardoꝛe vꝛi
ne ſunt danda donec pus minuaṫ deíde
trociſci denṫ quos in. c. de mictu ſanguiſ
ꝛ puris noiabimus. Apa uero quod fit i
ueſica dꝫ concomitari fe. concluſa ꝛ diffi
cultas mingendi ꝛ diſſuria ꝛ femoꝛis ꝛ
uirge doloꝛ ꝛ tunc eger ex baſilica minu
endus é ꝛ fiat huius egritudis cura qué
admodú ṗdiximus. Eſt aút qñ renú apa
nó ꝑuenit ad ſanié imo tranſit in duritié
cuius grauitas in renibuſ ſine febꝛe peꝛſe
uerat. Eſt ergo cliſterizandus ex mucilla
gine fenugreci ꝛ ſeis lini ꝛ apozimate ca
momille ꝛ cauliú ꝛ melliloti ꝛ maluaui
ſci ꝛ furfuris. Et uomat frequéter. Reni
bus quoqꝫ ſuperponatur emplaſtrum:
ex his que noiauimus ꝛ ſi uꝛina minui
uidetur urinam ꝓuocantia dentur. Hoc
quoqꝫ pꝛo paruo non eſt habendum: qꝛ
ex eo peruenitur ad idropiſim. Silla.**

Ponit curá ꝛ diuiditur in duas. Pꝛimo fa
cit hoc. Secundo ponit cañ. obſeruandú. ſcda
ibi. Hoc quoqꝫ. Pꝛima in quatuoꝛ. Pꝛimo
ponit curá apoſtematis renú a pꝛincipio añ có
uerſioné materie in ſanié. ſcdo ponit curá in ꝓ
ceſſu quádo materia ꝯuertitur ad ſanié. Tertio
ponit curá apatis ueſice. Quarto ponit curaꝫ
apatis renú quádo materia cóuertitur ad duri
tiem. ſcda ibi. Si aút fe. Tertia ibi. Apa.
Quarta ibi. Eſt aút. Pꝛima in duas. Pꝛimo
ponit curá per phlebotomiá. ſcdo per unú loca
le. ſ. empłm. ſcda ibi. Loco quoqꝫ. De pꝛima
dicit ꝙ ubi non fuerint ſigna pꝛedicta eger dꝫ
phlobotomari ex baſilica illiuſ partis in qua ſé
tit doloꝛé ꝛ grauitaté. ró qꝛ ꝓhibet augumétú
apatis diuertédo materiá ꝛ euacuando: ſed q̃
re ab eadé parte: qꝛ ſufficit una dyameter. ſ. ab
inferioꝛi ad ſuperius. Loco quoqꝫ. Ponit

curam per unum locale.ſ.per emplꝫm dicens ꝙ
loco debent ſupponi emplꝫa in frigidantia.Rō
quia pꝛohibent fluxū materie ad locū a pꝛinci
pio.Scđo dicit ꝙ ſi egritudo diſoluatur ſic erit
bonum ſignū. Notandū ꝙ ſi apoſtema ſit ca
lidū emplꝫm debet eſſe tale.℞.roſ.ru.℥.i.ſēis
poꝛtulace ſemis papaueris al. an̄.℥.ſ.olei q̄rt.
i.aque roſ.℥.ſ.farine oꝛdei.q.ſufficit pl'uerizā
da pulueriʒētur miſce oīa ⁊ fiat emplꝫm medio
criter liquidū.Sʒ ſi materia fuerit frigida a pꝛi
cipio ꝯpetit emplꝫm tale.℞.ſucci abſinthiū. lb.
ſ.olei roſ.camomille an̄ q̄rt.ſ.farine oꝛdei.q.
ſufficit miſce oia ⁊ fiat emplꝫm.Si aūt. Ponit
curā quādo generatur ſanies ⁊ diuiditur i tres
Primo ponit ſigna generationis ſaniei. Secū
do pōit quoddā emplꝫm ꝙ facit ad generatōnē
ſaniei.Tertio ponit curā poſt generationē ſani
ei.Scđa ibi.Eſt ergo Tertia ibi Si aūt eger
De pꝛima dicit ꝙ ſi febꝛis ⁊ doloꝛ ⁊ grauitas p
ſeuerauerit ⁊ uria miuti ⁊ frq̄nter egꝛdiatur ar.
ē ſupꝛa gn̄ationē ſāiei.rō qꝛ i gn̄atōe ſaniei pluſ
agit caloꝛ in materiā ⁊ agit ⁊ cōmouet ⁊ fit ma
ioꝛ febꝛis ⁊ doloꝛ ⁊ grauitas.Sed quare minu
tim ⁊ frequenter egꝛeditur urina: Ratio pʒ qꝛ
in generatiōe ſaniei fit maioꝛ acuitas i materia
⁊ plus ſtimulant. Eſt ergo. Pōit emplꝫm ma
turatiuū ⁊ generatiuū ſāiei dicens ꝙ debʒ po
ni emplꝫm ſupꝛa doꝛſum factū ex camomilla ſe.
lini furfuribꝰ oleo ſiſamino cōſpſis.Ad iđ ēplꝫ
maturatiuū i ap̄ate cal'o.℞.mal'.biſmal'. an̄.
M.ſ.caricaꝝ piguiū q̄r.ſ.medulle cerui ul'ui
tuli.℥.i.ul'.℥.i.ſ.olei ⁊ farie tritici.q. ſufficit cō
quaſſanda cōquaſſentur foꝛtiter miſce oima ⁊
fiat emplꝫm. Emplꝫm maturatiuū in ap̄ate fri
gido.℞ caricaꝝ pinguiū.℥.ii.radicis lilii q̄rt.
ſ.mucillaginis fenugreci mucillaginis ſeminis
lini.an̄.℥.ſ. olei ſiſamini q̄rt.i.ydromellis pau
ce cōmixtōis q̄rt.i.ſ.farine tritici.q ſufficit con
quaſſanda conquaſſentur foꝛtiter miſce ⁊ fiat
emplꝫm.Si aūt eger.. Ponit curā per ea que
debent appꝛoximari poſt generationem ſaniei
dicens ꝙ ſi eger minxerit ſaniem debent et dari
ſemina que dicentur.c.de ardoꝛe urine donec
minuatur Dicit ſcđo ꝙ deide debēt dari troci
ſci de qbꝰ ifra dicetur.c.d̄mictu ſāg uis ⁊ ſāiei.
Rō qꝛ illi mūdificāt uias urīales a ſanie ⁊ rēit
tunt acuitatem . Ap̄a uero. Ponit curam
apoſtematiſ quod fit in ueſica. Primo p̄mittit
ſigna.Secundo ponit curā.Scđa ibi Eſt aūt
De pꝛia dicit ꝙ ap̄a ueſice ſequūtur illa ſigna
Primum eſt fe.concluſa.Secundum ē difficul
tas mingendi ⁊ diſſuria.Tertium ē doloꝛ v̄ge

⁊ femoꝛis. Ratio pʒ.Et tunc dicit ꝙ eger debʒ
phlebotomari ex baſilica. ratio patet ut ſupꝛa.
Secundo dicit ꝙ alia cura.ſ.per localia debʒ
eſſe ut dictum eſt de cura apoſtematis renum.
ratio patet per idē.Eſt autem. Ponit curam
quando apoſtema cōuertitur ad duritiē:⁊ diui
ditur in duas.Primo pꝛemittit ſignū. Secun
do ponit curā.Scđa ibi. Eſt egro.De pꝛima
dicit ꝙ apoſtema renum:aliquando cōuertituꝛ
ad duritiē:⁊ ſignum diſtinctiuū eſt:quia graui
tas perſeuerat in renibus ſine febꝛe.Ratio pʒ:
quia reſolutū eſt quod erat ſubtile euapo ꝛab
le ⁊ remanſit groſſum.Eſt ergo. Ponit curaʒ
⁊ diuiditur in tres. Primo ponit curā per cliſte
re.ſo per euacuationem per uomitū.Tertio p
emplꝫm.Secunda ibi.Et uomat. Tertia ibi.
Renibus quoqʒ.De pꝛima dicit ꝙ eger d̄bʒ
cliſteriʒari cum mucillagine ſeminis lini ⁊ fenu
greci ⁊ decoctōe cauliuʒ camomille melliloti ⁊
maluauiſci ⁊ furfuris.rō qꝛ tale ē mollificatiuū
Et uomat. Ponit curā per uomitū dicens qđ
dʒ uomere frequenter.rō qꝛ diuertit a loco.
Renibus quoqʒ. Ponit curā per emplꝫm di
cens ꝙ renibus dʒ ſupponi emplꝫm ex his que
dicta ſunt.ſ.ex mollitiuis.rō pʒ.Secundo dicit
ꝙ ſi urina apparet minui debent dari ꝓuocan
tia urinam. Ratio patet quia ex ea pꝛeueni
tur ad ydropiſim:qꝛ tale apoſtema debilitat re
nes:unde non poſſunt trahere aquoſitatem ab
epate ⁊ ſic remanens reſudat ad concauitatem
uentris ⁊ cauſat ydropiſim ⁊c.

De ardoꝛe vrine. **Sillanus**

Otandū circa rubꝛicā quid ſit ardoꝛ
urine:pʒ quia ē acuitas ⁊ moꝛdicatio
quedā ipſius urine. Scđo notāduʒ
ꝙ cauſa ardoꝛis urie ē duplex.Una eſt permix
tio humoꝛū calidoꝛū cum ſubſtantia urine ⁊ eſt
colera uel phl'a ſalſum quando tranſit per uiaſ
renum uel urine. Alia cā eſt ulcus exiſtens i uiiſ
urine:unde cum urina tranſit per loca inducit
ardoꝛem.Ad pꝛopoſitum pꝛimum capitur hic
Tertio notandū ꝙ ſigna ardoꝛis urie habē
tur ex iudicio patientis.pꝛonoſticatio talis pꝛo
noſticatur ſuper ulcere in uiis urine ſeu urinali
bus pp excoꝛiatōʒ quā iducit uria acuta. Al.
Uum eger dū migit ſentit ardoꝛē
⁊ punctionē i uirga a ſalſis aceto
ſis ⁊ acutis abſtinendus ē ⁊ nutri
endus eſt ex tapheis lēibus ⁊ ʒibꝛebeʒi ⁊
eoꝛū ſimilibus. Hec quoqʒ medicina dan
da ē ei.℞.ſe.melonis excoꝛticati.ʒ.xxx.ci
trulli cucurbite poꝛtulace papaueris albi

ſeminū añ.ʒ.iii.ſeminis iuſquiami albi
ʒ.ii. zuccari albiſſimi ad pódus oīum pul
ueris horū quotidie.ʒ.iii.ī mane alie .iii.
circa nocté cū.℥.i.ſirupi uiol'.aut iuleb ſu
mátur. Hec ergo egritudo ñ é ꝑuipédéda
quia cū ſit manſiua ⁊ pſeuerans ꝓueni
unt ex ea ī ueſica ⁊ ī iſtrumentiſ uirinali
bus ulcera. Sillanus.

Ponit curá ardoris urine: ⁊ diuiditur ī du
as. Primo ponit curá. Scḋo ponit cañ. ꝓnoſti
cū. Scḋa ibi. Hec ergo. Prima in duas. Pri
mo facit quod dictū eſt. Secundo ponit curaʒ
p medicamen. Scḋa ibi. Hec quoqʒ. De pri
ma dicit ꝙ ſi eger in emiſſione urine ſentit pun
ctioné ⁊ doloré dʒ abſtinere a ſalſis ⁊ acutis ⁊
acetoſis. Rō quia augent ardoré in urina ⁊ dʒ
uti cibis humidis. ut ptiſana non colata ſpina
chia lactuca ⁊ portulaca ⁊ ſilibus. Rō quia re
mittunt acuitaté. Hec quoqʒ. Ponit curá per
unū medicamé dicens ꝙ dʒ dari unuʒ medica
men quod é. ℞. ſe. melonis excorticati.ʒ.xxx.
ſe. citrulli ſe. cucurbite ſe. papaueris albi oīum
añ.ʒ.iii.ſe. inſquiami.ʒ.ii. zuccari albiſſimi ad
pondus oīm de puluere hoꝝ quotidie ī potu ſu
mat in mane.ʒ.iii. ⁊ totidé in nocte uel circa cū.
℥.i.ſirupi uiol'.uel iulep. Ad idé. ℞. ſeminū
cōmuniū frigidoꝝ.℥.iiii. ſe. portulace iuſqami
papaueris albi liquiritie paſſularū añ.ʒ.i. zuc
cari.℥.i.ʃ. fiat targea. Ad idé lac amigdalaꝝ
cum aqua decoctionis ſe. melonis. Ad ideʒ
ualet iniectio per ſiringam albuminis oui bene
agitati. Ad idé. ℞. mucillaginis ſe. pſilii ſe.
citonioꝝ añ.ʒ.i. lactis mulierū uel aſine ī uirgá
per ſe ꝓiecte. Ab extra ualet empl'm hoc. ℞.
ſandali al. ⁊ ru. ſumach ſpodii myrtilloꝝ añ.ʒ.
ii. achacie ipoquiſtidos añ.ʒ.i.ʃ. ſucci plantagi
nis aque roſ. añ.℥.i. farine ordei. q. ſufficit pul
uerizanda puluerizentur miſce oīa ⁊ fiat empl'ʒ
mediocriter liquidum. poſſent etiam addi duo
albumia ouoꝝ. Ad idem ualet pánus dupli
catus infuſus in albumine oui bene agitati ⁊ la
cte mixtis ⁊ poſitis ſupra locū. Hec ergo. Po
nit cañ. obſeruandū dicens ꝙ hec egritudo nō
eſt paruipendenda. quia cum antiquatur pro
ueniunt ulcera ī ueſicá ⁊ inſtrumentis urine.

De mictu ſaniei uel ſanguis. Sillanus.

Otandum circa rubricam ꝙ ſáguis
apparens in urina: aliquando proue
nit ab epate: aliquando a renibus: ali
quando eſt purus: aliquando impurus: aliqñ
cum ſanie aliquando ſine ſanie. Secundo notá
dum ꝙ cauſa mictus ſanguinis eſt: aliquando
interior: aliquando exterior. Si exterior é ſicut
caſus percuſſio ſuperfluus coitus exercitum ni
mium ſuperflua ciborū ⁊ potus repletio: dimiſ
ſio alicuius fluxus ſoliti ſicut méſtruoruʒ emor
roidarum ⁊ mutilatio membri. Si uero cauſa
ſit interior hoc eſt ꝓpter habundantiá humoꝝ
aut ꝓpter acuitaté: aut pp aquoſitaté uel uento
ſitaté. Uel ulcus uel apa uel ꝓpter debilitaté
renum ⁊ ueſice ⁊ ſic de aliis. Aliquádo ꝓuenit
per uiá criſis ⁊ múdificationis: aliquando p ui
am ſinthoatis. Tertio notandū de ſignis diſtin
guentibꝰ ſi ꝓuenit ab epate eſt ſine dolore quia
epar nō ſentit ⁊ eſt purꝰ niſi ſit ex debilitate epa
tis ⁊ eſt mixtus cum urina. Si a ueſica túc eſt
dolor ī pectine ⁊ eſt trūboſus ſeperatus ab uri
na. Si ꝓuenit multus ⁊ ſubito ſignificat ruptu
ram uene. Et quádo paulati ſignificat corroſio
nem uel reſudationé uel paruá apertionem. Si
ꝓuenit ſicut lotura carnis recétis ſignificat de
bilitatem epatis. Si ꝓpter repletioné prouéit
diſcernitur ex habitudine. Si ꝓuéit ꝓpter acui
taté humorum diſcernitur ex ardore. Si uero
prouéit ex aliis cauſis cognoſcitur ex ſigniſ apo
ſtematum renū ⁊ ueſice dictis ſupra. Si proue
nit per uiam múdificationis tunc diſcernitur
ab alleuatiōe. Si per uiá ſitſto. túc diſcernitur
ex grauitate. Pronoſticatio oīs fluxus ſanguiſ
rubei ⁊ mundi ſi ſit mi'tus eſt malus fluxus ſan
guinis ex ueſica tardiꝰ curatur qʒ ab aliis mé
bris. Ságuis apparens in uriná longo tépore
peſſimus eſt qꝛ ſignificat ulcera fraudulenta in
corpore. Quarto notádum de mictura ſaniei
ꝙ mictus ſaniei eſt propter ulcera in renibꝰ exi
ſtétia ⁊ ueſica. Uel é a mébriſ ſupioribus: ſicut
pp rupturá pleureſis ⁊ piplemonie uel apatis
epatis ⁊ ſic de aliis. ſi uero pp ulcera ī renibus
uel ī ueſica ſic é cá uel iterior uel exterior. ſi exte
rior é ſicut pcuſſio plaga caſus coitus ſupfluus
medicine acute ⁊ nimis diuretice ⁊ ſimilia. ſi cá
ſit interior é. ul' pp apa male curatū ⁊ male mū
dificatū: uel ꝓpter humoꝝ abundantiá: ul' pp
malá qualitaté. uel pp groſſitiem ⁊ uentoſitaté
uel uiſcoſitatem unde adheret: uel pp lapidem
cū ibi diſſoluitur. Quinto notandū ꝙ ſi ſanies
ueniat a mébris ſuperioribuſ diſcernitur p leſio
né illaꝝ partiū. Si a réibꝰ ⁊ ueſica diſcernitur
ex loco doloris. Si a renibus dolor é in renibꝰ
⁊ dorſo: Si a ueſica dolor é ī pectine. Sed ſi ſit
a cá intriſeca diſcernitur ex relatione infirmi. ſi
ab intrinſeca faciliter diſcernitur bene cōſiderá
ti. Pronoſticatio. Ulcera renū faciliuſ curátur
qʒ ulcera ueſice: qꝛ ren mébrū é carnoſū: ⁊ ueſi
ca é mébrū ñ carnoſū. Ulcera renū ⁊ ueſice diu

turna nūq̄ꝫ curātur q: fiſtulata ſūt i iſtis a uāis promiſſionibus deſiſtamus. Al.

Um aliquis pp caſum uel percuſ ſiouem ſāguinem minxerit ex ba ſilica minuaꝶ. Et trociſci q dicun tur trociſci de Karabe tribuanꝶ. Qui. ℞. Karabe gūmi tremule arboris aā. ʒ. v. ba lauſtie ypoq̄ſtidos aā. ʒ. ii. ⁊. ſ. olibani. ʒ. ii ſe. apii opii aā. ʒ. i. formenꝶ trociſci ponde re aur. i. ex q̄bus unus i die cū apozimate ſumach tribuaꝶ. Ad comedendū vo tri buanꝶ carnes cocte cuꝫ ſumach ⁊ carnes cocte cū ſucco uue acerbe. Abſtineat a nu trientibus acutis ⁊ ſalſis. Loco vero pcuſ ſionis ſuperponaꝶ empl'm ex bolo arméo ⁊ achacia ⁊ aloe ⁊ litio cōfectis cū aceto ⁊ aqua. Si aūt ſanguis mictus euenerit poſt comeſtioné ciboꝝ acutoꝝ: aut potum uini acuti phlebotomeꝶ eger. trociſcos ꝺ Karabe in potu ſumat ⁊ eodem quo dixi m⁹ guberneꝶ regimine. Pus vo ſi mixerit egro trociſci iſti dandi ſunt. Qui. ℞. ſeis melonis citrulli cucurbite abſq̄ꝫ corticib⁹ oim aā. ʒ. xx. boli ar. gūmi arabici thuris pinguis ſanguis draconis oium aā. ʒ. x. opii. ʒ. iii: ſe. apii. ʒ. ii. informentur trociſci pondere. ʒ. ii. ex q̄bus oi die un⁹ cum ſiru pi de papauere tribuanꝶ. ℥. i. in potu. Uir ge quoq̄ꝫ ex iſto collirio imittaꝶ. Colliriuꝫ de ceruſa ℞. ceruſe ſarcocolle olibani gū mi arabici opii ſanguiſ draconis oim par tes equales fiant ex eis colliria ⁊ per ſirin gam prius fiat iniectio ex ydromelle ⁊ mi gat eger ⁊ poſt ei⁹ egreſſioné fiat iterū in iectio iſtius colliri diſſoluti in lacte aſine.

Sillanus.

Determinat ꝺ mictu ſanguis ⁊ ſaniei: ⁊ diui uiditur i duas. Prio ponit curā mictus ſāguis qn̄ ꝓuenit a cauſis extriſecis. Scđo ſaniei. Se cūda ibi. Pus vo. Pria in duas. Prio ponit curā mict⁹ ſanguis qn̄ ꝓuenit a cauſis extrinſe cis. Scđo qn̄ ꝓuenit pp comeſtioné ciboꝝ acu toꝝ uel potū uini antiq. Scđa ibi. Si aūt. Pri ma i q̄ttuor. Primo ponit curā per phlebotomi am. Ƒo per troci. Tertio p dietā. Quarto p em pl'm. Ƒa ibi. Et trociſci. Tertia ibi. Ad come dendum. Quarta ibi. Loco uero. De prima dicit ꝙ qn̄ q̄s minxerit ſanguiné ꝓpter caſū uel pcuſſioné dꝫ fieri phlebotomia ꝺ baſilica. Rō q: diuertit materiā ne fluat ad loca renū ul' ue ſice. Et trociſci. Ponit curā p trociſcos dicés ꝙ debēt dari in potu trociſci de karabe. rō q: ſunt frigidi ⁊ ſtiptici ⁊ a ꝓprietate reſtringūt ſā guiné. Ƒo ponit deſcriptioné. ℞. karabe gūmi tremule arboꝝ amboꝝ aā. ʒ. v. balauſtiaꝝ ypo q̄ſtidos amboꝝ aā. ʒ. i. informentur trociſci pō deris aur. unius ex q̄bus oi die cū decoctōe ſu mach tribuatur. Ad idē ualent trociſci de kara be poſiti ſupra: c. de ſputo ſanguis ⁊ admiſtré tur cum aq̄ plātaginiſ. Ad comedendū. Po nit curā dicés ꝙ ad comedendum debent dari egro cocta cū ſucco uue acerbe. rō q: ingroſſāt ſanguiné ⁊ remittunt ebullitōm. Ƒo dicit ꝙ dꝫ abſtinere a cibis acutis ⁊ ſalſis. rō pꝫ. Loco uero: Ponit curā per empl'm dicens ꝙ loco p cuſſionis dꝫ ſuperponi empl'm factū ꝺ bolo ar. achacia aloe ⁊ litio cōfectōis cū aceto ⁊ aq̄ roſ Ratio patet: quia eſt ſtipticum ⁊ conſolidatiuū Ad idē empl'm factū ex foliis plātaginis portu lace ⁊ ſempuiue cōquaſſatis. Si aūt ſanguis Ponit curā mictus ſanguis ꝓuenientis poſt comeſtioné ciboꝝ acutoꝝ: aut potū uini antiq: dicés ꝙ ſi mict⁹ ſanguis fiat modo dicto dꝫ fie ri phlebotomia. rō q: ſunt frigidi ⁊ ſtiptici. Ƒo dicit ꝙ eger debet regi ut dictū eſt ſupra. No tandū ꝙ mictus ſanguis quidā é nouus ⁊ tunc ſufficit quod é dictū per raſ. Alius é antiquuſ ⁊ tūc ſufficit mūdificare ⁊ uias urinales a ſāgui ne ⁊ tūc medicina mundificatiua ueſice é. ℞ ca pill'. ueneris. ℳ. iiii. liquiritie raſe. ℥. i. ſeminis melonis quart ſ. ʒuccari albi mellis electi aā. quart. iii. fiat ſirupus clarificatus uſq̄ꝫ ad. ℔. i. adminiſtretur cū decoctione ſeminis melonis Ad idē. ℞. folioꝝ pentafilon. ℳ. iiii. ʒuccari albi q̄rt. iii: fiat ſirupus clarus uſq̄ꝫ ad q̄r. i. uel ℔. i. ⁊ adminiſtretur cū decoctiōe folioꝝ planta ginis. mundificat eni ⁊ conſolidat ⁊ é. ℳ. Ge rardi ⁊ nunq̄ꝫ inuenit defectū. Ad idé ꝓ paupe ribus ſufficit comedere. ℔. ii. pentafilon. ꝺ ma ne. Pus uero. Ponit curā mictus ſaniei ⁊ di uiditur i duas. primo ponit curā per trociſcos. Scđo per colliriū debēt imitti per ſiringā. Se cūda ibi. Uirge quoq̄ꝫ. De prima dicit ꝙ ſi eger mingit ſanié debent dari trociſci iſti. ℞. ſe minū melonū citrulli angurie cucurbite omniū abſq̄ꝫ corticib⁹. ʒ. xx. boli ar. gūmi arabici thu ris piguis ſanguis draconis oim aā. ʒ. x opii. ʒ. iii. ſeminis apii. ʒ. ii. informentur trociſci pon deris. ʒ. ii. ex quibus omni die unus cuꝫ ſirupo de papauere. ℥. i. tribuatur. Ratio quia tales trociſci alterant malā complexioné qualitatiue que é in ulcere mundificant ulcus ⁊ conſolidāt ⁊ hoc in ulcere renum requiritur. Notandum ꝙ in ulcere renum ⁊ ueſice: aliqn̄ admiſtrātur.

mundificantia ⁊ ꝯſolidantia per ſe aliqñ ſimul.
Mundificatiuú. ℞.ſe.melonis mundati ſe. al
tee ſe.ſolatri añ.ʒ.iiii.amigdal'.amarax ſe.citru
li capill'ueneris recentiú radicis ireos ligritie
raſe.ʒ.i.ſ.ſe.baucie ſe.apii añ.℈.i.zuccari albi
℔.i.fiat electuariú per bolos.⁊ de iſtis pót fie
ri ſirupus ſi ꝯpletur quátitas:⁊ talis ſirupuſ ad
miniſtretur cú decoctóe ſe.melonú. Ad idez
ſunt aqua ordei ydromel:aqua ficuú decoctio
yſopi praſſii capill'.ueneris recentiú ⁊ lac. Cō
ſolidatiuú eſt.℞.conſolide maioris ⁊ minoris
añ.ʒ.ii.ſanguis draconis thuris maſticis boli
ar.añ.ʒ.i.reubarbari aſſari achatie myrti.ʒ.ſ
ſpice nardi.℈.ſ.zuccari albi.q.ſufficit fiat elec
tuariuz per bolos ⁊ de iſtis pót fieri ſirupus ſi
dupletur quantitas. Ad idé.℞.ligritie raſe
ʒ.ii.capill'.ueneris recentiú foliorú arnogloſſe
i.plantagis añ.M.ii. cucumeris cucurbite ci
truli idi añ ʒ.i.ſe.papaueris albi ſe.altee mucil
lagis ſe.citoniorú añ.℥.ſ.dragáti gúmi arabi
ci.ʒ.iii.reubarbari roſ.ru.añ.qrt.ſ.zuccari al
bi qrt.iii.fiat ſirupus clarificatus uſqꝫ ad.℔.i.
Ad idé cauda eqna ſumpta itus ⁊ extra.ſed
ſimplicia ſunt bolus ar.ſanguis draconis mir
ra ſpodiú roſe cauda eqna ⁊ ſimilia:⁊ inter oia
ualet potus lactis caprini. Ná ualet loco cibi ⁊
potus ⁊ medicie. Uirge quoqꝫ. Ponit curam
per colliriú quod iponitur per ſiringá:dicenſ ꝙ
per ſiringá debet poni colliriú de ceruſa. Ratō
qꝛ conſolidat.ſcðo ponit deſcriptioné.℞.ceru
ſe ſarcocolle gúmi arabici olibani opii ſanguis
draconis oim añ.partes equales fiant ex hiis
colliria. Tertio dicit ꝙ dꝫ prius fieri iniectio per
ſiringam ex ydromelle.deide dꝫ mingere eger.
poſt egreſſioné dꝫ fieri iniectio illius colliri diſ
ſoluti i lacte aſinino. Notandú ꝙ dꝫ medi
cus modo cú cōſolidatiuis modo cú múdifica
tiuis modo cú mitigatiuis ꝓcedere ⁊ ſic reitera
re quouſqꝫ fuerit cura completa.

De fluxu vrine. Sillanus.

Otádú circa rubricá ꝙ dyabetica paſ
ſio é imoderata urine emiſſio uel effuſ
ſio. Scðo notandú ꝙ cá hui⁹ paſſio
nis. Uel é ſupflua caliditas renum attrahens
aquoſitaté ab epate ⁊ epar a ſtō ⁊ hoc é ut plu
rimú. Uel cá é frigiditas renú ⁊ totius corporis
mortificans ⁊ paraliticans:unde nō pmittit cō
tineri uriná. Tertio notandú ꝙ ſigna huiuſ paſ
ſionis ſút manifeſta qñ uria mingitur i magna
quátitate ⁊ frequéter. Signa vͦo ꝰm diuerſitaté
cauſax uariantur. Si fiat a caliditate ſentitur
caliditaſ in renib⁹ ⁊ dolor ⁊ punctura ⁊ magna
ſitis. Si ex frigiditate ſentitur frigiditas in reni
bus ⁊ extremitatibus ⁊ leditur a frigidiſ ⁊ iuua
tur a calidis. Pronoſticatio:ſi hec paſſio cō
tinuauerit maceratur corpus ⁊ debilitatur ⁊ de
ducitur ad perditionem. Al.

Um eger mltú urine emittit ⁊ in
emiſſione ardoré nó ſétit aut mi
git i ſóno ſuo nec patitur ſitiꝫ nec
corporis extenationé icurrit ea que uriná
cóſtringút dáda ſunt. Medicamen reti
nés uriná. ℞:gládiú.ʒ.i.olibái.ʒ.xxx.ſe
mis coriâdri ſicci boli arméii gúmi arabi
ci añ.ʒ.x.fiat ex eis pl'uis de quo in máe.ʒ.
iii.⁊ circa nocté totidé ad tranſglutiendú
déf. Qō ſi cú hac egritudie ſitis fuerit ua
lidiſſima clamoſa ⁊ aqua que bibif cito
egrediatur aqua ordei cú pſilio detur. Et
nutriatur cú ſucco uue acerbe ⁊ ſumach
⁊ ſimilibus horú nutriétiú.⁊ cú cibo qui
fit de ſil'a ordei ⁊ maſal ⁊ rob acetoſú da
ei i potu ⁊ prohibeatur a labore ⁊ cú mu
liere cócúbere. Iſti quoqꝫ trociſci in potu
fumanf.℞.ſpodii.ʒ.x.lactuce ſe.portu
lace añ.ʒ.xv.coriâdri ſicci.ʒ.i.ſe.roſ.ru.
boli armeni añ.ʒ.v.balauſtie.ʒ.ii.cáphO
re.ʒ.ſ.fumátur in potu cú ſucco granati
acetoſi. Herbe ét frigide terantur ⁊ ſuper
renes ponantur. Et caueat ſibi a cibis ca
lidis ⁊ uino ⁊ ab oibus que urinaꝫ ꝓuo
cant. Illud aút quod ex nimio ſtolidorú
errore ꝓuenit é:qꝛ dant in hac egritudie
medicinas calidas:unde illico ducút ipꝫ
ad ptiſim. Sillanus

Ponit curá fluxus urie:⁊ diuiditur i duas.
Prio ponit curá qñ ꝓuenit a fritate. Secúdo
qñ ꝓuenit a caſitate. Scða ibi. Qō ſi cú. De
prima dicit ꝙ ſi eger emittit multá uriná ⁊ i eiuſ
emiſſione nō ſentit ardoré uel mingit in ſomno
⁊ nó patitur ſitim nec extenuatione corporis ſu
ple arguendú eſt ꝙ fit a frigiditate ⁊ humidita
te relaxante uillos ueſice. Scðo dicit ꝙ ꝓ cura
debét dari reſtrigétia uriná:⁊ túc pōit unú me
dicamé ꝙ é.℞.gládiú.ʒ.i.olibái.ʒ.xxx.ſe.cori
andri ſicci boli ar.gúmi arabici añ.ʒ.x.fiat de
hiis puluis détur.ʒ.iii.de mane ⁊ tantúdé circa
nocté. Ad extra vꝫ empl'm.℞.laudái maſticis
añ.ʒ.ii.ligni aloes ſtoracis caláite galáge ſe.ci
toniox añ.ʒ.i.terbentie.℥.i.puluerizáda pulue
rizétur cóquaſſáda ꝯqſſentur cú piſtello calido
miſce oia malaxádo cú ſucco méte ⁊ fiat empl'ꝫ
tenue ad quantitatem medii palmi ab utraqꝫ p
te extendatur ſupra corium ⁊ applicetur pectini

Ad idem ℞.ſucci mente. ℔.i.olibani maſti
cis.an̄.ℨ.ʃ.nucis cipreſſi .ʒ.ii.galãge ligni alo
es an̄.ʒ.i. pulueris cinamomi. q.ſufficit ⁊ ſi eſt
paup ualet puluis cimini aſſati ⁊ fiat emplm.
Ad idẽ ungãtur loca femoris ⁊ uirga ⁊ partes
adiacentes cũ pleo de lilio ul' de coſto i quo diſ
ſoluantur caſtoreũ bolũ armenium maſtix mu
mia mirra. Ad cũ ſi. Põit curã fluxus uri
ne qñ ꝓuenit a caliditate: ⁊ diuiditur in duas.
Primo facit hoc. Scdo põit errorẽ quorundã
ſtolidoꝝ. Secũda ibi. Illud aũt. Prima i treſ
Primo põit curã p ea que approximantur ad
ĩntra. Secdo p ea que approximãtur ad extra
Tertio oſtẽdit a qb⁹ dꝫ abſtinere. Scda ibi.
Herbe ẽt. Tertia ibi. Et caueat. Prima in
tres. Primo põit curã p potũ. Secũdo p die
tam.ſ.p cibũ ⁊ quedã alia. Tertio p trociſcos.
Secũda ibi: Et nutriatur. Tertia ibi. Iſti
quoqꝫ. De prima dicit ꝙ ſi cũ fluxu urie fue
rit fortiſſima ſitis ⁊ aqua que bibitur cito egre
ditur credendũ ẽ ꝙ ſit a caliditate. Secũdo di
cit ꝙ pro cura dbet dari aqua ordei cũ pſilio.
Ratio qr remittit caliditatẽ renũ. Ad idẽ ua
let ſyrupus uiol'.ul' iulep uiol'.cũ aqua frigida.
Et nutriat' Põit curã p dietã dicens ꝙ dꝫ
nutriri cũ ſucco uue acerbe ⁊ ſumach ⁊ ſimilib⁹
⁊ cibo facto de ſimila ordei ⁊ ſimilib⁹ cibis fri
gidis. Similiter ualet lac aceto ſ.maſal.i. Rõ
qr omia illa infrigidãt ⁊ alterant malã cõplexio
nẽ calidã ⁊ p hos intelligit ſimiles cibos ⁊ fruc
tus frigidos ⁊ ſtipticos ut ſũt neſpile ſorbe pru
melli ⁊ cornule ⁊ caueat labore ⁊ coitu. Ratio
qr talia calefaciunt renes. Sitis quoqꝫ. Põit
curã p trociſcos dicens ꝙ dñt ſumi trociſci iſti
qui ſunt ℞.ſpodii.ʒ.x.ſeminis lactuce ſeminis
portulace an̄.ʒ. xx.coriandroꝝ ſiccoꝝ roſ.ru.
boli armeni oium an̄.ʒ.v.balauſtiaꝝ.ʒ.ii. cam
phore.ʒ.ʃ.ſumantur in potu cũ ſucco granati
acetoſi. Ratio qr ſunt frigidi. Ideo alterant cõ
plexionẽ calidã ⁊ ſtiptici: ideo claudũt uias uri
ne. Ad idẽ tria ſandadali. Ad idem diaro
don abbatis. Herbe ẽt. Ponit curã p ea que
approximantur ab extra: dicens ꝙ herbe frigi
de terantur ⁊ ſuper renes ponantur ſicut ſunt
lactuca portulaca ſolatrum ſempuiua ⁊ ſimilia
Ad idẽ folia uitis folia ſalicis cucurbita ⁊ fruc.
tus q dicitur anguria ſimil' cucurbitiſ p fruſtra
inciſus. Ad idẽ ℞.unguẽti populeõ q̃rt.i.olei
roſ.olei mãdragore an̄.ℨ.ʃ.mucillaginis pſilii
ʒ.ii.aceti.ʒ.i.cere paꝝ fiat unguẽtũ. Ad idẽ ℞
ſucci lactuce dulcis ſucci ſolari. an̄ q̃rt.i.ʃ. aq̃
roſ.q̃rt.i.aceti.ℨ.ʃ.papaueri albi .q.ſufficit mi
ſce oia ⁊ fiat emplm mediocriter liquidũ. Ad
idẽ petia plũbi i mltis locis pforata ĩfũdatur i
aceto p noctẽ ⁊ põatur ſup renes. Ualet religio
ſis ⁊ cõtinẽtib⁹ q nõ affectãt coitũ. Et caueat.
Oñdit a quib⁹ dꝫ cauere dicens ꝙ dꝫ abſtineꝛ
a cibis calidis ⁊ a uio ⁊ ab oib⁹ urinã generãti
b⁹. Rõ qr augẽt fluxũ urie. Illud aũt. Põit
errorẽ quorũdã ſtolidoꝝ. dicẽs ꝙ aliqui ſtolidi
i cura huius paſſionis dãt mediciaſ calidas vñ
egꝝ pducũt ad ptiſim ⁊ ethicã ⁊c.

De ṽmibus q generant' i uentre. Sill.

Irca rubricã ẽ notãdũ ꝙ ṽmis gene
ratur ex putredie i corpe hũano ſicut
ẽt generãtur ṽmeſ ⁊ muſce ⁊ alia aialia
ſibi ſilia ⁊ ſic pꝫ q̃ ſit cã efficiens. Po notan̄ ꝙ cã
efficiẽs ṽmiuꝫ ẽ duplex.ſ.remota ⁊ imediata.
Remota ẽ oẽ illud ꝙ generat hũorẽ cruduꝫ ſic̃
repletio nauſeatiua coitus ſupflu⁹ poſt cõeſtio
nẽ mlta repletio fructuũ ⁊ ſic de aliis. Cã ime
diata ẽ materia flatica cuꝫ putrẽſit i inteſtis ſup
iorib⁹ generãtur ṽmes lõgi ⁊ rotũdi ⁊ appellã
tur lõbrici. Si i lõgaõe ul' recto gñrãtur quidã
parui ⁊ rotundi ſicut ſunt uermes qui repiũtur
i caſeo. Sꝫ i iteſtinis mediis generãtur uermes
curti ⁊ lati ⁊ uocãtur aſcarides ul' cucurbiti qd
idẽ ẽ. Tertio notãdũ d ſignis ꝙ ſignoꝝ uermiũ
q̃dã ſumũtur a ſõno q̃dã a uigilia. A ſõno. pri
mo quãdo gariũt i ſõno ⁊ patiũtur ſudorẽ ⁊ ma
ſticãt ſicut ſi hñrẽt i ore cibũ ⁊ habẽt ẽt ſõia teri
bilia ⁊ excitantur terribiliter ⁊ cũ i quietudine.
ſigna ſũpta i uigilia ſunt qr patiũtur fricatiõem
mordicatiõeꝫ naſi ⁊ oculoꝝ cõcauitateꝫ ⁊ alena
tioneꝫ ⁊ dolorẽ i uẽtre ⁊ clamorẽ ⁊ emiſſionẽ ſa
liue egreditur l igua ⁊ exiccatur os pl⁹ d die q̃ꝫ
de nocte ⁊ hñt anhelitũ fetidũ ⁊ amaꝝ: aliqñ ei
ciũtur p nares os ⁊ p iferiora. Idõ di ꝙ aliqñ p
forãt iteſtia ⁊ exeũt ex̃ ⁊ ẽ ſtupor audiꝛ ſi ueꝝ ẽ ⁊
ꝯſueuerũt ſequi terribilia accidñtia ſicut ẽ mate
ria epileſia appetitus cãin⁹ ⁊ boliſm⁹ ſincopis
iliaca paſſio ⁊ colica ⁊ epatꝫ paſſiões ⁊ ſũt cũ ſti
pticitate uẽtris ut plurimũ. Et ſi ſũt i inteſtis ſu
piorib⁹ aſcẽdit dolor ⁊ i lõgitudie ſẽtiũt quẽdã
pruritum quaſi continuũ ſicut ſi formice eſſent
in ano. S i ſunt i iteſtinis mediis cauſatur
ibi dolor in medio loco. Pronoſticatio.
Uermes frequentius generãtur in pueris aut
in guloſis ⁊ circa autumnũ. Uermes in febri
bus. aut ſunt in principio aut in medio aut infi
ne. Si i pricipio aut ſũt uiui aut mortui. Si uiui
malũ ſignũ ẽ qr ſignt fe. peſtilẽtialẽ ⁊ malã coru
ptõꝫ. ſi mortui bonũ ſig̃. ẽ qr ſignt mundificat
tõꝫ. ſi i fie appẽt ⁊ ſũt uiui bonũ ẽ ſig̃. qr uẽiũt

tunc ratione mundificationis. Si uero moꝛ
tui malum eſt ſignuꝫ: quia ſignificat hoc eē ex
malitia materie. Si uero apparēt ī medio ſēp
malū ē ſignū ſiue uiui ſiue moꝛtui appareāt qa
ſē. cōicans ꝟmes ſemper ē malū: qꝛ cōſumit nu
trimentū uermiū ⁊ auget putredinē ex qua ge
nerantur ꝟmes ⁊ ita anguſtiantur ⁊ magis mo
uētur ⁊ ſic patiēs magis moleſtatur. Alman.

Ui hoc nocumento ſolitꝰ ē ledi a ci
bis groſſis ⁊ unctuoꝝ ſibi cauere
dꝫ. ⁊ quotidie anteꝗꝫ comedat ſu
mat bucellas aliq̄s cū ſinapi ⁊ almuri. H
eni ipſos generari ꝓhibet. Si ꝟo eos ge
nerari cōtingat n̄ cōuenit niſi ut expellant
Medicamē aſcaridēs expellēs: burūgi ex
coꝛticati cū ualde famelicꝰ ē eger. ʒ. vii. ſu
mant. Medicamē magnū expellēs lūbꝛi
cos. ℞. burūgi excoꝛticati turbith ſe. nil.
oīm ꝑtes eq̄les lupinoꝝ naſturcii cambil.
an̄. ꝑtē mediā ſumant ex eo in potu. ʒ. vii.
pꝛiꝰ tn̄ bibat eger lac mox ut mulctū fuerit
ꝑ tres dies ⁊ deīde die q̄rta dietet ſe. ⁊ d̄ ꝑ
dicto medicamīe ī lacte adhuc calido ut ē
mlctū diſſoluto aceto dū ē ualde famelicꝰ
bibat. Uermes ꝟo minuti q ī ano fiūt ꝑ q
bꝰ generant pꝛuritꝰ in eo: ⁊ iō cū fricat anꝰ
expellunt cū coto qd̄ ex oleo abluto inuo
lutū imittat: aut imittat cuꝫ oleo de griſo
mil. aut ſucco mentaſtri auteꝫ inuoluatuꝛ
ex parua quantitate aloes ⁊ felle uaccino
⁊ ſuperponatur. Sillanus

Determiāt de ꝟmibꝰ: ⁊ diuiditur ī duas.
Pꝛio docet ꝓſeruare a ꝟmibꝰ. Scd̄o pōit curā
qn̄ ſūt gn̄ati. ha ibi. Si ꝟo eos. De p̄ma dicit
ꝙ ille q ē ꝯſuetꝰ ledi a ꝟmibꝰ dꝫ cauē a cibiſ groſ
ſis ⁊ unctuoꝝ. rō qꝛ talia generāt materiā ꝟmiū
ho dicit ꝙ an̄ cōeſtiōm dꝫ ſumē bucellas aliq̄s
cū ſinapi ⁊ almuri. rō qꝛ icidunt ⁊ ꝯſumūt phl'a
qd̄ ē materia gn̄atōis ꝟmiū. Si ꝟo eos. Pōit
curā qn̄ ꝟmes ſūt gn̄ati ⁊ diuiditur ī duas. Nā
p̄mo pōit curā gn̄atōis ꝟmiū q gn̄antur ī iteſti
nis ſupioꝛibꝰ ⁊ mediiſ. ho q gn̄antur ī longaōe
ha ibi. Uermes ꝟo. Pꝛia ī duas hꝫ ꝙ duo po
nit ēmedia. ha ibi. Medicamē. De p̄ma dicit
ꝙ ſi ꝯtigat ꝟmes gn̄ari nō ꝯuenit aliud niſi qd̄
expellātur ⁊ tūc pōit unū medicamen dicens ꝙ
eger ſūat. ʒ. vii: burūgi excoꝛticati cū ē uald̄ fa
melicꝰ. Burūgi ē quoddā ſemē nigrū ſil'e pipi
ꝙ aſpoꝛtatur de ſeni. De ha pōit aliud remediū
℞. burūgi excoꝛticati turbith nil oīm ꝑtes eq̄
les lupinoꝝ nauſturcii cābil oīm an̄. ꝑtes eq̄les
ſumātur ex eis in potu. ʒ. vii. ho dicit ꝙ p̄us dꝫ
bibē lac per tres dies. deinde q̄qꝫ die q̄rta de
pꝛedicto medicamine cū lacte diſoluto bibat.
Rō pꝫ. Notan̄ ꝙ cura ꝟmiū ꝓdictoꝝ ꝑficitur
ꝑ ſimplicia ⁊ per ꝯpoſita. Siplicia q̄dā ſūt cal'a
q̄dā ſūt fr̄a. Siplicia cal'a: q̄dā ſūt q̄ iterficiunt
tm̄: q̄dā ſūt q̄ iterficiunt ⁊ educunt extra. Sipli
cia cal'a q̄ iterficiunt ſunt abſinthiuꝫ folia lauri
nucleꝰ perſici ruta mētaſtrū coſtꝰ amarꝰ centau
rea pꝛaſſiū lupini amari menta radix enule. g̃.
lauri exiccata abꝛotanū aniſū. ſemē apii nigella
aſſaꝝ ciminū naſturciū amigdale amare dyap
tamū pulegiū aleū fella aialiū. Siplicia ꝟo ca
lida q̄ iterficiūt ⁊ educūt extra ſūt aloes ſuccus
yreos ſuccꝰ cucumeris aſinini agaricꝰ pulpa co
logntidie cartamꝰ ſuccꝰ enule recentis ⁊ Auic. c
de cura ꝟmiū dicit ꝙ ſi ſumātur. ℥. iii. extrahit
eos ſine nocumēto ⁊ ē mirabile. Siplicia fr̄a in
ꝟmibꝰ ſūt ſemē coꝛiandri ſumach ypoqſtidos:
lutū ſigillatū: lotū magra ⁊ ē ſpēſ terre mirabil'
ſe. poꝛtulace ēdiuie amare. lactuce amare ſe. ſa
licis ſe. cauliū tribuli arnogloſſa ſicca ſe. atripli
cis oleū onfātiū ī ml'ta quātitate: ſūptū iterficit
eos pꝛopter magnam amaritudinem educit ex
tra ꝓpter uiſcoſitatē ⁊ ē utēdū iſtis diuerſimod̄
Si ē ſe. utēdū ē fr̄is ⁊ ſi nō ē ſe. utēdū ē calidis ⁊
ſūt materia ꝯpoſitaꝝ. Cōpoſita q̄ approximan
tuꝛ q̄dā iterficiūt ⁊ educūt extra ⁊ talia appꝛoxi
mātur ul' ab extra uel intra. Si ab ītra ul' ī foꝛa
potꝰ ul' pulueris ul' ꝯfectōis ul' pill'aꝝ ul' ſuppo
ſitoꝛii ul' cliſteris. Si ab extra ul' ī foꝛma ungtī
ul' empl'i ul' epithiatis ul' ſacculi ul' de ꝯſil'ibus.
de ſingulis diſcurrā. Et p̄mo ī foꝛma potꝰ. Si
rupꝰ acetoſus ſimplex cū aq̄ abſinthii ul' alicuiꝰ
decoctōis ſimplicis cal'i ul' fr̄i vꝫ. Ad idē ſit aq̄
mirabil' ꝯtra ꝟmes. ℞. ſumach terre ſigill'. ipo
qſtidos acacie oīm an̄. ʒ. ii. ⁊ bulliant in qua uſ
qꝫ ad conſumptionē medietatis ⁊ de ea ſuman
tur in potu ⁊ ita de aliis poteſt fieri decoctio cū
uino. Ad idem. ℞. uini albi. lb. i. ſ. abſinthii
℥. i. nigelle. ʒ. i. conquaſſata nigella ⁊ abſinthio
tantum bulliant ꝙ uenit ad medietatem deide
coletur doſis ſit. ℥. i. ſ. pꝛo uice. Ad idem. ℞
radicis graminis ſumach fiat in aqua decoctō
⁊ utatur illa. In foꝛma pulueris. ℞. coꝛian
drorum pꝛeparatoꝛum ſeminis apii pꝛeparati.
an̄. ʒ. i. ſ. oſſis de coꝛde cerui combuſti. ʒ. vi. co
ralloꝛum. ʒ. i. ciamomi electi. ʒ. ſ. croci. ℈. i. aga
rici. ℈. ſ. floꝛuꝫ boꝛaginis ⁊ bugloſſe an̄. ʒ. i. ſ. li
gni aloeſ. ʒ. ſ. calami aromatici. ℈. ſ. margarita
rū. ʒ. ſ. dyptami armoniaci limature eboꝛis ſe
rici cōbuſti an̄. g̃. ii. foliorum auri numero. viii
zuccari. ʒ. vi. ex his fiat puluis ſubtiliſſimus.

Ad idé ℞.coꝛnu cerui cóbuſti.ʒ.i.ſeis peo
nie ſemis apii ſemis coꝛiádri ſéis cauliú nigelle
ſéis plátaginis.añ.ʒ.ſ.ſéis endiuie.ʒ.i.dyptái.
℈.i.ſandali coꝛraloꝝ margaritaꝝ añ.℥.vi.zuc
cari pódus oium ꝛ fiat pl̃is ſubtiliſſimus. Ad
idem ℞ raſure coꝛnu cerui paꝝ toꝛrefacti.ʒ.ii.
coꝛiádroꝝ ꝑparatoꝝ.ʒ.i.ſ.dyptái.ʒ.i.℈.ſ.terr̃
ſigill'.ʒ.i.fiat pl'uis ſubtiliſſim⁹.Ad idé ℞.coꝛ
nu cerui aduſti.ʒ.i.ſéis coꝛiádroꝝ.℈.ſ.aloes.
℈.ſ terantur ſubtiliſſime ꝛ dátur i potu cú ſyru
po acetoſo. Ad idé apiú pl'uerizatú é ualde bo
nú.Ad idé raſura coꝛnu cerui datus i potu ex
cludit uermes ſerapio. In foꝛma cóſectóis.
℞.coꝛnu cerui cóbuſtus.ʒ.i.ſéis peóie ſéis co
riádri ꝑparati ſéis apii ſéis cauliú nigelle ſéis
plátagis ſéis édiuie.aň.ʒ.ſ.dyptái.℈.ſ.herbe
marie.ʒ.i.ſandali coꝛaloꝝ rubeoꝝ margaritaꝝ
aň ℥.v.zuccari.℥.vi.fiat cóſectio. Ad idé tiria
ca. Ad idé yerapigra ꝛ cú lᵹ ſiml' educit extra.
Ad idé aloes cú melle datú. Ad idé ſucci enule
℥.iiii. In foꝛma pill'aꝝ.℞.pill'aꝝ cóium ſm
diuerſitates coꝛpoꝝ aliqñ uná aliqñ ii.aliqñ iii.
ſʒ diuerſitaté ꝛ ſic ultra ꝛ ſút mirabiles: q꞉ uer
mes iterficiút ꝛ educunt. In foꝛma cliſteris
Primo fiút cliſteria acuta cú yerapi.ꝛ ſilibus.
In foꝛma ſuppoſitoꝝ.fiát ſuppoſitoꝛia ex melle
ꝛ aloe ul' ex carne ſalſa:ut lardone. Ab extra
appꝛoximata i foꝛma úguéti.℞.aloes abſithii
olei pſicoꝝ olei amigdalaꝝ amaraꝝ olei maſti
cis olei ſpice.aň.℥.ſ.ʒ.ii.acacie ypoquiſtidos
terre ſigill'.lupinoꝝ aň.℈.i.aloes yerepigre aň
ʒ.ſ.nigelle gallie muſc.abꝛotani fell' tauri ligni
aloes aň.℈.i.coꝛnu cerui cóbuſti.ʒ.ii.ſéis endi
uie.ʒ.i.cú cera fiat ungétú pꝛo ſtomacho. Ad
idé ℞ olei de abſinthio olei myrtilloꝝ aň.℥.ſ
pulueris aloes enatici coꝛiádroꝝ ꝑparatoꝝ ter
re ſigill'.nigelle oium aň.ʒ.v.uini citonioꝝ fell'
uaccini cere paꝝ fiat unguétú. Ad idé ℞ ole.
abſinthii olei pſicoꝝ olei mirtilloꝝ roſ ſumach'
coꝛalloꝝ aloeſ gallie muſcate aň.paꝝ cú pauca
cera fiat unguétú ꝛ é mirabile. Ad idé ℞.rute
cú farine lupinoꝛú abſinthii aloes fellis bouini
aň.ʒ.i.bulliát i aceto ꝛ oleo amigdalarú ama
rarú ꝛ oleo rute oium aň ptes eq̃leſ cere quátú
ſufficit fiat unguétú. Ad idé ℞.unguéti agrip
pa Nicolai ꝛ iungue uentré ꝛ é mirabile. De
oleiſ ualʒ oleú perſicoꝛú ol'ú amigdalarú ama
rarú oleú de abſinthio. In foꝛma empl'i.℞
méte abſinthii aň.℥.ii.cétauree minoꝛú agarici
aň.℥.ſ.aloee.ʒ.ii.aceti.℥.ii.aque roſ..℥.i.fari
ne lupinoꝛú ad pódus oium fiat empl'm ꝛ póa
tur ſupꝛa ſtóacú.Ad idé ℞ farie lupioꝛú ſucci
abſinthii ſucci pſicarie ſucci méte ſucci folioꝛú
perſici ꝛ ſucci ſeu uini citonioꝝ aň.℥.ii.pulueriſ
terre ſigill' coꝛiádroꝝ ꝑparatoꝝ nigelle farine
lupinoꝛú maſticis mirtilloꝝ aloes epatici.aň.℥
ſ.fell' uaccini.℥.i.coꝛraloꝝ ru.ʒ.i.miſceátur cú
modico uini rubei odoꝛiferi. Ad idé ℞.mé
te abſinthii farine ciceꝝ ru.aloeſ fell' uaccini aň
ʒ.iii.bulliát i aceto ꝛ oleo amigdalarú amaraꝝ
infúdátur petie ꝛ ponátur ſupꝛa ſtó achú aň:ꝛ
retro. In foꝛma ſacculi ℞.méte pl'egii abſi
thii métaſtri ru.abrotái roſ arnogloſſe aň.M
ſ.terrantur groſſo mó ponátur i ſaculo ꝛ appo
nátur ſtóacho ꝛ uétri. In foꝛma odoꝛaméti
℞ pané aſſú ꝛ aſſatú ꝛ ifundatur i aceto foꝛtiſ
ſimo ꝛ adoꝛatur.Ad idem nigella odoꝛetur.

Uermes uero. Póit cura uermiú q̄ ſút i lon
gatione: uel inteſtino recto ꝛ dicit ꝙ uermes
minuti q̄ fiunt i ano cuius ſignú é q꞉ generatur
pꝛuritus in ano uñ cuʒ fricatur anus expellun
tur tunc coctú ex oleo abluto iuolutú imittatur
aut ex oleo de criſomill':aut ſucco métaſtri uel
inuoluatur ex parua quátitate aloes ꝛ felle uac
cino ꝛ ſuperponatur. Ad ad idé ualet ſuppo
ſitoꝛium de carnibus ſalſis:q꞉ icitatur expl'iua
Ad idé ſuppoſitoꝛiú de melle:ſʒ ſubito extra
hatur Ad idé cliſterie cú lacte i quo ſit lac cú
yerepigra ul' caſſia q꞉ dl'cis. Ad idé ℞ abꝛo
tái abſinthii aň.M.i.ſéis cicute ſeminis cimini
aſſi ſeminis apii.aň.℥.i.ſeminis alexádrini.ʒ.
ii.furfuris.p.i.mell' perſicoꝛú amaroꝛú aň.q̃r.
ſ.ſaliſ cóunis.ʒ.ii.yerapi.ʒ.v.ſucci folioꝛú poꝛ
ri.℥.i.fiat cliſtere uſqʒ ad q̃rt.v.

De emoꝛroidibus fiſtulis ꝛ ragadiis q̄ i in ano fiunt **Sillanus**

Otandú circa rubꝛicá ꝙ emoꝛoydes
quedá ſunt manifeſte ſicut que appa
rét in oꝛificio ani ad oculú:quedá ſút
occulte iter anú que non poſſunt uideri niſi di
giti ponátur interius. Et iſtarú ambe ſút dupli
ces:ut quádo ſanguis emanat ab eiſ ꝛ a ul'gari
bus ꝓpꝛie dicuntur emoꝛoydes: q̄dá ſunt ſur
de:ut quádo nihil emanat ab eis. Secúdo notá
dum ꝙ triplex é géus emoꝛoydarum:quedá di
cuntur uerucales ꝛ ſunt extrīſece exiſtétes i ano
q̄dá dicútur moꝛales q꞉ hñt ſil'itudiné cú moꝛo
ꝛ ſút extrīſece i ano cauſate a ſáguie: Alii addút
aliá ſpecié dicétes ꝙ alie ſunt ſicut ueſice ꝛ fiút
a ſl'ate licet raro: Alie dñtur uucales ꝛ hñt colo
ré uue bñ mature cauſate a ſáguie ml'ico:ꝛ ſic
pʒ cá itrīſeca ipaꝛú emoꝛoidarú ſʒ cá extrīſeca
é ſicut acceptio medicie acute ꝓpungitiue ꝛ ſil'ia.
Ter.no.ꝙ ſigna emoꝛoidaꝝ extrīſecaꝝ ſút mái
feſta ad uiſú:quia eminentes extra ꝛ ad tactú:

Signa eaꝝ q̄ ſunt ꝓfunde ſūt doloꝛ ⁊ gutas
intra anū ⁊ difficultas egerēdi ⁊ uteriꝰ ſignū eſt
inuerſare lōgaōꝫ cū uentoſa magna abſqꝫ icisi
one: ⁊ tunc aſpcūs inteſtini inuerſati īdicabit ue
ritatē imediate ſupꝛa egritudinē. Signa quā
do ſunt ab hūoꝛibꝰ frigidis: qꝛ ſentitur doloꝛ
ꝯturbatō ⁊ gūitas in uētre.. Si ſint ex hūoꝛi
bus calidis ſētitur pūctura circa anū ac ſi pate
retur tenaſmonē: ⁊ ꝯſueuerūt pꝰ illa accn̄a con
ſequi diſcoloꝛatio faciei ⁊ grauitas coxatu.

Pꝛonoſticatio fluxus emoꝛꝛoidaꝝ ſi ē tp̄us
pꝛeſuat a mult̄ egritudinibꝰ mlꝉicis ſcis ex hūo
ribus aduſtis ſicut ē ſilꝉa mlꝉa lepꝛa idropiſis
moꝛſea malū moꝛtuū q̄rtana paſſio ſplenis.
Cū emoꝛꝛoides ꝯſueuerūt fluere ⁊ nō fluunt:
imo oio ceſſant ſūt cā idropiſis ⁊ tiſis. Omnes
emoꝛroides ſūt difficilꝉ curatōis. pꝛio qꝛ illa pſ
eſt enoꝛmiſ ⁊ rugoſa ⁊ n̄ pōt ſic iueſtigari cā. ſo
qꝛ illa ps ē multū ſēſibilꝉ. Tertio qꝛ talꝉ ē ſemita
multaꝝ ſrfluitatū ⁊ q̄ſi ꝯtinuaꝝ. Quarto qꝛ eſt
mēbꝛū frgidū n̄ hn̄s ꝟtutē Ulterius notan̄ ꝺ
fiſtulis ani. Pꝛimo ꝙ fiſtula ē ulcꝰ ſtrictū ſupe
rius latū inferiꝰ ſoꝛdidū ⁊ ꝯcauū cū calloſitate i
mēbꝛo. Scꝺo notan̄ de fiſtulis ani ꝙ q̄dam
ſūt penetrātes ⁊ q̄dā nō. Tertio notn̄ ꝙ fiſtu
la i ano cātur ex materia melica uenenoſa adu
ſta decurrētc ad inteſtinū longatōe q̄ ip̄m coꝛ
rodit ⁊ ulcerat ⁊ parit per tp̄us fiſtulā i loco. cā
tur ēt ꝑpter ap̄a emoꝛroidas ⁊ ſilꝉa. Quarto
notn̄ ꝙ ſigna fiſtule penetrātis ſūt qꝛ feces exe
unt per fiſtulā ⁊ uētoſitates māifeſte ⁊ māifeſta
tut cirurgico cū imiſerit tētā in fiſtulā ⁊ tractaue
rit eā iuenit tentā ꝓfundari uſqꝫ ad longaoneꝫ
⁊ ſi digitꝰ ponatur i ano n̄ poterit bn̄ ꝯſtrigi un
diqꝫ. Qn̄ fiſtula penetrauerit īteſtinū oio icura
bilis ē: ⁊ ſi ē curabilꝉ timēdū ē ualde de larcato
Ulteriꝰ ē notan̄ ꝑncipalꝉr de ragadus ani ꝙ ra
gadie ani ſūt fiſſure i ano ſine tūoꝛe. Scꝺo no
ē notan̄ ꝺ cauſis. Cā ragadiaꝝ pōt eē qntuplex
Pꝛima diſſinteria. ſa cā pōt eē feces dure que
trāſeūtes per anū inducūt magnū doloꝛē ⁊ ſciſ
ſurā ⁊ ſolꝉonē ꝯtinui. Tertia cā pōt eē calꝉitas et
ſiccitas oꝛificii ani ſcindētis anū. Quarta cau
ſa pōt eē ap̄a ani ⁊ emoꝛroides qn̄ rumpūtur
Quinta pōt eſſe aliquid exterius ſcindēſ ⁊ rum
pens. Tertio notandū de ſignis ragadiaruꝫ
ani. Signa ſunt doloꝛ ⁊ ardoꝛ cū ſciſſuriſ appa
rentibus ⁊ ꝙ ex eis emanat uirus nigrū: aut ru
beum: aut fetens ualde ⁊ uiride. Pꝛonoſtica
tio. Ragadie ſūt difficilis conſolidatōis ⁊ cuꝛa
tionis ꝑpter cauſas ſuperiꝰ allegatas de emor
roidibus. Al.

Um ſanguis recēs ſine doloꝛe ꝑ i
ferioꝛē fluit regionē īterpollato tn̄
tp̄ꝛe n̄ ē cōſtrigendus niſi patiens
debilitet a multis. n. paſſionibus exinde li
berat. Si aūt ex eo debilitet ⁊ indiget cō
ſtrictōe trociſci ꝺ Karabe cū ſucco ſumach
dent. In comeſtōe quoqꝫ ſumat ſumachi
am ⁊ cibū q cū ſucco uue acerbe fit ex his
ſilꝉia de illis q̄ nutriētia ſūt. Si ꝟo multuꝫ
debilitet nutriat cū ſucco carnis cui pluri
mū admiſcet ſuccus citonioꝛū ⁊ uinum.
Uinū quoqꝫ bibat ſtipticum. Et ſuꝑ epar
ponatur emplm̄ de ſpica qꝺ in. c. de epa
te noiauimꝰ. Et ſi iſta nō ſufficerint. Cō
fectio de ſcoꝛia ferri det. Q. ꝺ. ℞. miroba
lanoꝝ indoꝝ beliricoꝝ ⁊ embilicoꝝ oium
an̄. ʒ. v. ſpice ſgnanti cipi. ʒʒ. pipiſ olibani
ameos oim an̄. ʒ. ii. ſcoꝛie infuſe in aceto ꝑ
ebdomodā unā ⁊ poſtea toꝛrefacte. ʒ. xv.
cōficiantur oia cū melle diſpumato quod
fuerit coctū cū apoꝫimate embilicoꝝ ſicut
in. c. de melꝉa noiauimus de quo quotidie
ad nuciſ magnitudinē ſumat. hoc namqꝫ
emoꝛraidaꝝ ⁊ menſtruoꝝ ſanguinē cōſtꝛi
git fluxui quoqꝫ vētris longi tp̄ꝛis remedi
um affert. Si aūt in ano oꝛit alqd pꝛomi
nēſe xtra ex quo magnus prouenit dolor
nec ab eo fluit alīqd ſuccꝰ cepe cū pauca la
na: aut fel uaccinū ſuppoñat. Suppoſito
riū quoqꝫ longū de ciclamine ſubiciat ꝙ
patiēs ꝑ totā teneat noctē: ⁊ ſi cōtigat egꝛe
di remittat donec infrigidet: ⁊ egrediatuꝛ
ſanguis. Cū aūt doloꝛ uehemētiſſimꝰ fue
rit ⁊ ap̄a magnū i ano phlebotomet eger
Et ēplꝫ h̄ ſuppōat: ſedat. n. emoꝛro. dolo
rē cū adeſt ap̄a cū eis. Q. ꝺ. ℞. mellilotuꝫ
camomillā q̄ tā diu in aq̄ coquant donec
diſſoluant deinde ſumat ex aq̄ decoctio
nis eaꝝ quātū una manu capi pōt uitelluſ
oui aſſati unus croci. ʒ. i. opii. ʒ. ii. ſeis lini
triti fenugreci maluauiſci oim an̄. M. i.
cōficiantur oia ex rob i quo bdeli. ʒ. iii. fue
rint diſſolute ⁊ folia ſuppoſita: poſtq̄ꝫ ſuꝑ
ficiens ex oleo ſiſamino in quo adeps gal
linaceꝰ fuerit diſſolutus: aut anatis inūcta
fuerit i oꝛe empli ſupponatur duꝫ adhuc
ſit tepida. Alia confectio doloꝛē ⁊ ap̄a ſe
dans. Cepe albū optime coctū terat ⁊ cū
butiro uaccino miſceatur ut mollefiat ⁊
tepefactum ano in quo eſt apoſtema ſu
perponantur: hec enim doloꝛem ſedat ue
hementem. Sillanus.

Determinat de emorroidib⁹ fiſtul' ⁊ raga
diis ani: ⁊ diuiditur in tres. Prio determinat
de emorroidib⁹. Secũdo de ragadiis. Tertio
de fiſtulis. Secũda ibi. Cũ uero in ano. Ter
tia ibi. Fiſtule uero. Prima in tres. Primo
ponit curá qñ emorroides ſũt fluétes docendo
reſtringere. Sc̃o ponit curá qñ ſũt ſurde nõ flué
tes docendo apire. Tertio docet ſedare doloré
Sc̃a ibi. Si aũt i ano. Tertia ibi. Cũ aũt do
lor. Prima in duas: Prio ponit curá qñ emor
roides fluũt ⁊ nõ ſunt reſtringéde. Secũdo po
nit curá qñ idigét reſtrictõe. Sc̃da ibi. Si aũt
De p̃ma dicit ꝙ cũ ſanguis recés fluit per
anũ cũ interpollatõe talis nõ eſt reſtringédus
niſi patiés debilitetur ⁊ uerificat ſe: q2 patiés li
beratur ⁊ p̃ſeruatur a m̃l'tis egritudib⁹ m̃l'icis
de qb⁹ dcm̃ é. Rõ pȝ. Si aũt. Ponit cu
rá qñ indiget reſtrictõe: ⁊ diuiditur i quattuor.
Primo ponit curá p trociſcoſ. Secũdo p dietá
Tertio per ẽpl'm. Quarto per ꝯfectõeȝ. Sc̃da
ibi. In comeſtiõe. Tertia ibi. Et ſuper epar
Quarta ibi. Et ſi iſta. De p̃ma dicit ꝙ ſi ex
fluxu emorroidaꝝ patiéſ debilitetur debét dari
trociſci de karabe cũ decoctõe ſumach. Rõ q2
ſunt fri ⁊ ſtiptici ⁊ ⁊ ꝯſolidát a ꝓꝓ̇etate reſtrigé
tes ſanguiné. Ad ideȝ pill'e de bdelio. Ad
idé pill'e de ſandaraca. In comeſtione.
Põit curá p dietá. Et prio dicit ꝙ i comeſtiõe
dȝ ſumere ſumachiá ⁊ cibum q fit ex ſucco uue
acerbe ⁊ ꝯſil'ia. Rõ q2 tales cibi ſunt ſtiptici et
igroſſant ſanguiné ⁊ claudũt uias ⁊ ꝯſtringũt.
Sc̃do dicit ꝙ ſi patiés ml'tuȝ debilitetur dȝ uti
ſucco carniſ cui adiũgitur ſucc⁹ citonioꝝ ⁊ uinũ
Rõ q2 magis ſubleuat uirtuté ⁊ ꝯſtringit. Ter
tio dicit ꝙ dȝ bibere uinũ ſtipticũ. Rõ pȝ. Et
ſuper epar. Ponit curá p empl'ȝ dicés ꝙ ſup
epar é ponéduȝ empl'm de ſpica de quo é dcm̃
cap. de epate. Rõ q2 ſtipticũ é ꝯfortat epar ⁊ ꝓ
hibet fluxũ ab epate. Notádũ ꝙ ſuper anũ
dȝ poni hoc empl'm. Rõ aloes ſuccotrini ſan
guinis draconis piloꝝ leporis ſubtiliter pulue
rizatoꝝ añ. ʒ. ii. tele aranee. ʒ. ii. albuminis oui
bñ agitati. q. ſufficit ad incorporádũ ⁊ extenda
tur ſ2 páno ⁊ applicetur ano. Ad idé. ℞. ſuc
ci plátag. ℥. ii. aq̃ roſ. ℥. ſ. pulueris ſumach. q.
ſufficit ad icorporáduȝ miſce oia ⁊ fiat empl'm
mediocriter liq̃dũ Ad idé ꝓ paupib⁹ ungatur
ex oleo roſ. ul' mirtio ul' puluis ſũach ſumatur
cũ oleo ⁊ applicetur ano. Ad idé ſedeat i aq̃ d̾
coctõis gallaꝝ balauſtiaꝝ ſũach myrtilloruȝ ⁊
ſil'iuȝ. Uel fiat decoctio i uino ſtiptico: ul' fiat fo
métatio ex taſſo barbaſſo decocto i vio. Et ſi
iſta. Põit curá p ꝯfectõm dicés ꝙ ſi iſta nõ
ſuffecerit dȝ dari ꝯfectio de ſcoria ferri. Sc̃do
põit deſcriptõȝ. ℞. mirobal'. indo. belliricorũ
ẽblicoꝝ añ. ʒ. v. ſpice ſ9nanti cipi. ʒʒ. ameos pi
peris olibái oim añ. ʒ. ii. ſcorie ferri iſuſe i aceto
p ebdomodá uná ⁊ torrefacte poſtea. ʒ. xv. cõfi
ciátur. miſce cũ melle d̾ſpũato qd̾ ſit coctũ apo
zimate ẽblicoꝝ ſicut dictũ é. i. c. de ml'ia Tertio
ponit iuuamẽtũ dicés ꝙ hoc el'cariũ reſtrigit ſá
guiné emorroidaꝝ ⁊ menſtruoꝝ. Sil'r reſtrigit
fluxũ uẽtris antiquũ. Rõ pȝ. Si aũt i ano.
Ponit curá qñ emorroides ſũt ſurde docendo
apire eas ⁊ diuiditur i duas ſm̃ ꝙ duo ponit re
media. Sc̃da ibi. S ſuppoſitoriũ. De prima
dicit ꝙ ſi i ano emorroides fuerit apparentes. ſ
extra ꝓminentes ⁊ nõ fluit aliq̃d tũc ſucc⁹ cepe
cũ pauca lana dȝ ſupponi: aut fel taurinuȝ. rõ
q2 talia apperiũt emorroidas l' uenas emorroi
dales ubi é materia retéta. Suppoſitoriũ.
Põit aliud remediũ dicés ꝙ dȝ ſuppõi ſuppo
ſitoriũ longũ de cyclamine qd̾ patiés dȝ tenere
tota nocte. Sc̃o dicit ꝙ ſi ꝯtigit egredi dȝ remitti
donec ſcindat ⁊ egrediatur ſanguis. Ad idé. ℞
ſucci cucumeris aſinini ſtafiſagrie añ. cõfician
tur cũ melle fiant ſuppoſitoria. Ad idé. ℞.
pulpe cloq̃ntide. ʒ. iii. amigdalaꝝ amararũ. ʒ.
iiii. fiant licinia longa. Ad idé. ℞. olei ꝑſiccoꝝ
amaroꝝ q̃rt. ſ. medulle criſomilloꝝ dorſorum
alleoꝝ añ. ʒ. i. fiat ungtm̃ cũ cera. q. ſufficit ⁊ ſ2
ponatur cuȝ tenta. Ad idé ſuppoſitio fcá ex
radice ireos apit orificia emorroidaꝝ Meſue
Ad idé pánis porcin⁹. Ad idé inunctio cum
oleo ꝑſiccoꝝ uel de criſmoillis: uel de amigdal'
amaris. Notandũ ꝙ emorroides pñt aperi
ri cũ foliis ficus ⁊ fricetur locus ex eis a parte
aſpera donec lac egrediatur. Uel cum ſucco cy
clamini ſ ul' cepe. Sil'r vȝ ſi fricetur loc⁹ cũ lana
ul' páno iſuſo i medicamine qd̾ é. ℞. aloes ſuc
cotrini ſb̃tiliter pulueriȝati. ʒ. iii. folioꝝ leuiſtici
℥. i. miſceátur. Sil'r pñt aperiri cũ fl'omo ⁊ ut ñ
claudátur ungatur loc⁹ cũ ungtõ i mediate dic
to. Similiter poſſunt aperiri cum ſanguiſugis
appoſitis ad emorroidas cũ una canna conca
ua ne uadant ad alium locũ ⁊c̃. Cũ át dolor.
Docet ſedare doloré emorroidaꝝ: ⁊ diuiditur i
duas. Primo docet per phlebotomiá. Secun
do per emplaſtrum. De prima dicit quod
quando apoſtema fuerit uehemens ⁊ magnuȝ
in ano debet eger phlebotomari. Ratio quia
diuertit ne materia fluat ad locum. Et empla
ſtrum. Ponit ſeu docet ſedare per empla
ſtrum: ⁊ diuiditur in duas ſecundum qd̾ duo

ponit ;Secunda ibi.Ad dolorem. De prima
dicit ꝙ ad ſedandum doloré emorroidaꝝ đbꝫ
ſuperponi emplm̄ ꝙ ē.℞ .mellilotú cáomillá
diu coctá in aqua donec diſſoluatur: deinde ſu
matur ex aq̈ decoctióis eaꝝ q̄ꝫtú una manu te
neri poteſt uitellus oui aſſati croci . ʒ.i.opii.ʒ.
ii.ſeminis lini triti ſeminis fenugreci maluaui
ſchi an̄.M.i.conficiantur omnia ex rob i quo
ſit bdelii ʒ.iii.diſſolute ⁊ folia ſuperpoſita poſt
quá eoꝝ ſuperficies ex oleo ſimſamino in quo
adeps anatis mixta fuerit more emplı̄ ſuper
ponantur dum ſint tepida ratio quia reſoluút
ꝓpter camomillam ſtupefaciút ꝓpter opium.
mollificant ⁊ maturant ꝓpter axungiá anatis
cum bdelio.Ad idē ℞ mucillaginis ſeminis li
ni an̄.ʒ.ii.butiri ſine ſale ſepi renú capraꝝ an̄.
℥.ſ.uitellus unius oui roſ.xii.cere modicú fiat
unguentú. Ad idé ℞.florú malue camomille
an̄.℥.ii.ſeminis fenugreci ſeminis lini an̄.q̄rt.
ſ.conquaſſa ſimul ⁊ buliant omnia in aqua in
qua patiens teneat anchas:aut ſpógia fortiter
compreſſa infuſa i p̄dicta aqua applicetur ano
uel ex p̄dictis fiant ſacculi longi ⁊ ſtricti buliát
⁊ non ſuperponátur. Alia cófectio. Pōit ali
ud ſedans dolorem dicens ꝙ cepe albú optie
coctú teratur ⁊ cú butiro uaccino miſceatur :⁊
moleſiat ⁊ tepefactú ano ſuppóatur q: reſoluit
uehemēter doloré Ad idé porrú elixatú ꝯfectú
cú butiro.Ad idé ℞ liacias cú teſta ⁊ cóbure
i fornace ⁊ pl̄uerizata ⁊ aſpgatur q: ſtati dolor
ſedatur. Ad idé vꝫ ſuffumigatio fcá cú bdelio
⁊ adipe xirbi cáelini.ad idé úctio facta cú oleo
ſemis lini đ pſicis ul' criſomil' ualet. Notádú
ꝙ iter oia folia cauliú ſedāt doloré Ad idé in
ctio cú adipe anatis é maximi iuuaméti . Al.

Cú vero i ano ragadias habuerit pati
ens q̄ cú ledunt cú ipſius véter ſicc⁹ é pilliſ
de bdelio vtaƭ :q̄.℞.mirobal'.ni.Rebul'.
amboꝝ an̄.ʒ.x.ſerapini.ʒ.iii.naſturcii al.
ʒ.ii.bdeli al.moll' ⁊ piguiſ.ʒ.xv.diſſoluaƭ
bdeliú i ſucco porroꝝ ⁊ ex eo cóficiáƭ alia
⁊ iſorméƭ ex eis pille ⁊ ſumaƭ ex eiſ freq̄n
ter ab.ʒ.i.vſqꝫ ad.ʒ.iiii. Locus v̓o ſi adu
ſtioné patiaƭ ex ungtó de ceruſa iungatur
ſi aút n̄ ſétiƭ i eo aduſtio vngaƭ ex ungtó
q fit ex adipe q i gibo cameli iueniƭ ⁊ bde
lio ꝙ ſic fit.℞:cere citrie olei ſiſamini adi
pe anatis medulle cruris vaccini adipiſ q
li i gibo cameli bdelii oim ptes eq̄les bde
liú pri⁹ mucillagie ſe.lini diſſoluaƭ :deide
oia miſceanƭ:hoc eni optimú exiſtit. Si
aút eger ragadias i ano habuerit ꝓfúdas

a qb⁹ fetés virus fluxerit medicamé acutú
qđ i.c.de vulnerib⁹ deſcripſim⁹ ei ſuppóa
tur qđ eger ꝑ duos dies patiaƭ . Et ſi i eis
aliqd remaneat qđ reſudet medicamé ite
rú apponaƭ qđ eo vſqꝫ fiat donec locus
ſicceƭ ⁊ n̄ reſudet:qđ ſi ea q̄ ibi ſiút eminé
tia extra ⁊ pédétia fuerint i tm̄ ut areſcát
⁊ nigreſcát butirú tepidú multotiés ſup
fundaƭ donec nigredo ab eo remoueatur
Si aút reſudatio reuerſa fuerit acutuꝫ me
dicamé iteꝝ ibi appóaƭ: ⁊ ſi n̄ reſudaderit
es vngtó de ceruſa cureƭ.Eſt ét qn̄ eminé
tes emorroides extra curanƭ cú ferro cau
terizando:loq tn̄ de hoc plus é quá hui⁹
nr̄i libri modus regrat :Fiſtule v̓o generá
tur i ano velociter:qm̄ figura ei⁹ facit eé il
lud neceſſariú.Que aút utriqꝫ penetran
tes:aut n̄ penetrátes.Cú aút ꝑforate ſunt
vtrinqꝫ ſtercus egrediƭ ex eis ⁊ vétoſitas
Si aút n̄ egrediƭ ſtercus neqꝫ vétoſitas n̄
é penetrás ab vtraqꝫ pte.Loq v̓o de eius
cura ꝑfecte plus é q̄ꝫ hic noſter liber expec
tat·Sed q: oés fere hoíes ſemp maximuꝫ
icurrunt erroré in cura ei⁹:vn̄ ⁊ maximú
icurrunt nocumentú nos excitabim⁹ eos
ad hoc ꝙ huic egritudini congruú erit:⁊
oñdemus q̄liter a p̄dicto errore ſe cuſtodi
ant ⁊ dicemus ꝙ ſi fiſtula utrinqꝫ ꝑfora
ta cú ab ano ímota fuerit nullo mó ferro
tangenda é ⁊ inciſióe eni ferri conſtringit
ſtercus inuoluntarie egredi.Eſt ét aliud q̄
re fiſtula ab vtraqꝫ ꝑforata ferro tági nó
dꝫ:q: toto tp̄re vite egri ſic ꝑmáere poterit
nó magnú faciens nocumentú neqꝫ ꝓue
niet ex ea aliú niſi reſudatio ⁊ fluxus. Si
qđ ab ea fluxerit acutuꝫ fuerit ⁊ mordica
tú ⁊ fetidú habuerit odoré cui⁹ ét quátitaſ
quotidie augeaƭ erit fiſtl'a putrida ⁊ cú ß
herpeteſtiomeno cui ex medicamine acu
to ⁊ ex eo qđ cóplet oia ſuccurrenduꝫ eſt
anteq̄ꝫ dilateƭ ⁊ magnificeƭ.Cú aút non
reſudauerit niſi parú neqꝫ eius quantitas
quotidie augeaƭ neqꝫ magnificetur neqꝫ
odor ibi augumétatus fuerit nó é in ea ali
quid qđ ſit timendú niſi reſudatio ⁊ flu
xus que medicari pót donec ſicceƭ ⁊ detu
meſcat ⁊ non reſudet per longú tempus
Si aút reſudatio redierit medicamen pre
dictú adhibeatur :Et hoc modo poterit
bládiri per totú tempus uite egri ⁊ n̄ noce
bit : Modus adhibendi huic egritudini
medicamen ex colliro quod i.c:de fiſtula

oculi noīauimus. fumaꝩ ⁊ optie teraꝩ ⁊ fi
ſtula pꝛematur dõec qcquid in ea cõtineꝩ
egrediatur ⁊ ſi radi⁹ eā īgredi poterit īuol
uaꝩ coto: deinde ex ꝑdicto medicamie p⁹
ꝙꝫ mollificatū fuerit intictus in fiſtulam ī
mittaꝩ. ſi v̉o in ea minime radi⁹ īgredi po
terit diſſoluaꝩ medicamen in aqua ⁊ ſub
leueꝩ coꝛa egri ſuppoſito pl̉uinari ⁊ eo ſu
pino iacente pꝛedictū medicamen diſtillā
do ſupfiſtulā fundaꝩ ⁊ fiat hoc in mane
⁊ circa nocté ⁊ tres dies ⁊ ſedeat in aqua
de curcuma ⁊ laueꝩ ex ea. Sillanus.

Ponit curā ragadiarū que fiunt in ano ⁊ di
uiditur i duas. pꝛio facit hoc. ſecūdo reuertitur
ad ponēdū curā emoꝛꝛoidaꝝ marie qñ fuēit pu
tredo. ſecūda ibi. Qꝺ ſi in ea. Pꝛima in duas
pꝛio ponit curā ragadiarū qñ nó ſunt ꝓfunde
nec ſanioſe. Secūdo qñ ſunt tales. ſecūda ibi.
Si aūt. Pꝛima i duas. pꝛio pōit curā per eua
cuationé qñ uēter é ſtipticus. ſecūdo per localia
ſecūda ibi. Locus v̉o. De pꝛima dicit ꝙ qñ
patiens hūerit ragadias in ano ledentes eū cū
uēter é ſtipticus dꝫ uti pill'is de bdelio q̄ ſūt. ℞
mirobal'. nigꝛoꝝ kebuloꝝ emblicoꝝ. añ. ʒ. x. ſe
rapini. ʒ. iii. naſturcii al. ʒ. ii. bdelii moll' ⁊ albi.
ʒ. xv. diſſoluatur bdeliū in ſucco poꝛꝛoꝝ ⁊ ex eo
cõficiātur alia iformētur pill'e ⁊ ex eis ſumatur
frequēter ab. ʒ. i. uſqꝫ ad. iiii. rō qꝛ iſte pill'e pꝛo
pter mirobalanos euacuant ⁊ cõſolidāt ꝓpter
bdeliū. Notādū ꝙ meli⁹ eēt ſi darētur medi
cine laxatie uel fierent cliſteriaqꝛ mirobalāi cõ
ſtringunt poſt laxationé. deide cõſolidetur loc⁹
cū unguēto ꝯſolidatiuo ⁊ ceruſa dicta ſuperius
ſepe: ⁊ ſic facit gerardus. Locus v̉o. Pōit cu
rā qñ i loco fit aduſtio. ſecūdo qñ iloco non eſt
aduſtio. ſecūda ibi. Si aūt nō. De pꝛīa dicit
ꝙ ſi in loco fuerit aduſtio dꝫ fieri inunctio cum
unguento de ceruſa. rō qꝛ é ifrigidatiuū ⁊ cuꝫ h̉
ꝯſolidatiuū. Si aūt nō. Ponit curā qñ i lo
co non eſt aduſtio dicens ꝙ debet inungi cū un
guento qꝺ fit ex adipe que in gibbo cameli in
uenitur ⁊ bdelio ⁊ ſic fit. ℞. cera citrine olei ſi
ſamini adipis anatis medulle cruris uacci adi
pis q̄ é in gibbo cameli bdelii oīum añ partes
eq̄les. bdeliū pꝛi⁹ in mucilagine ſeis lini diſſol
uatur deide miſceantur qꝛ hoc optimū exiſtit.

Notandū ꝙ loco adipis q̄ in gibbo cameli
reperitur ualet cepe capꝛaꝛuꝫ uel aſſungia galli
ne ⁊ iungātur ſciſſure. eodé mō ualet i ſciſſuris
manuū. Ad idé ℞. dꝛagagāti gallaꝝ añ. pl̉uēi
ʒētur cū ſepo capꝛino ul' bouino ⁊ pauco olei
roſ. miſce ⁊ fiat unguentū. Ad idé ſuffumiga
tio facta cū bdelio ꝯfecto cū adipe. Ad idem
terbentine. ℥. ii. adipis anatis olei uiolati añ. ℥.
ii. mucilaginiſ dꝛagagāti. ℥. i. cere citric. ℥. i. dꝛa
gagāti pulueriʒati. ℥. ii. fiat unguētū ⁊c. Si aūt
eger. Ponit curā ragadiaꝝ qñ ſūt ꝓfunde ⁊
ſanioſe dicens ꝙ ſi eger hūerit in ano ragadiaſ
ꝓfundas a qb⁹ egꝛ̄ditur uir⁹ fetés dꝫ ſuperpōi
medicamé acutū quod ſcripſit in. c. ꝺ ulcerib⁹
oculoꝝ ⁊ ꝺ polipo. rō qꝛ coꝛodit: iō ꝯſumit māꝫ
ſanioſaꝫ ul' ſurioſaꝫ. Scꝺo dicit ꝙ ſi i eis aliq̄d
remanet qꝺ r̄ſudat: iterū dꝫ pōi medicamé. ⁊ h̉
fac donec loc⁹ exiccetur ⁊ nō reſudet. Ad idé
ualet cerotū uiride poſitū in eodé. c. deide loc⁹
ꝯſolidetur cū unguēto ꝺ ceruſa. Qꝺ ſi ea.

Ponit iterato curā emoꝛꝛoidaꝝ ſpāiter: ⁊ di
uiditur in duas. Pꝛio ponit curā per medicinā
Secūdo per cyrurgiā. ſecūda ibi. Eſt etiā. De
pꝛima dicit ꝙ ſi emoꝛꝛoides fuerint: extra ꝓmi
nentes ⁊ pēdentes ⁊ fetentes in tantū ꝙ areſcūt
⁊ nigreſcant dꝫ ſepe ſupponi butirū tepidū do
nec nigredo remoueatur. Secūdo dicit ꝙ ſi re
ſudat uirus fetens medicamé acutū ibi pōatur
Tertio dicit ꝙ ſi nō reſudat uirus fetés curetur
cū unguēto de ceruſa. rō qꝛ ꝯſolidat. Eſt etiā.

Pōit curā per cyrurgiā dicés ꝙ curatur ali
qñ cauteriʒando cū ferro. ſecūdo dicit ꝙ h̉ non
pertinet ad iſtū locū: ſꝫ ad ſeptimū almāſoꝛis.

Notandū ꝙ emoꝛꝛoides pñt remoueri per
inciſioné earū ita ꝙ totaliter incidātur qñ ſunt
antique cū ferro. ſ. cū foꝛficib⁹. Secūdo pñt ici
di ſine doloꝛe cū filo de ſerico uel cū pilis equi ⁊
īfundātur in aq̄ in q̄ cāphoꝛa fuit diſſoluta: vñ
nō ſentitur doloꝛ ſtupefaciēdo mēbꝝ ⁊ p⁹ inciſi
oné ponatur empl'm factū ex uitell' ouoꝝ ⁊ oleo
roſ. ad ſedandū doloꝛé poſtea ꝯſolidetur ungé
do locū cū unguēto ꝯſolidatio qꝺ fit cū ceruſa
lota aloe maſtice thure ſāgūis dꝛacōis oleo ro.
⁊ cera: Fiſtule. Ponit curā fiſtnlaꝝ q̄ fiūt in
ano: ⁊ diuiditur in tres. Pꝛio ꝑmittit quō ſe ha
bét fiſtule ani quātū ad generationé. Secūdo
pōit diuēſitaté fiſtulaꝝ. Tertia ꝓſeqtur ponédo
curā. ſcꝺa ibi. Que aūt utriqꝫ. Tertō ibi. Lo
qui v̉o. De pꝛīa dicit ꝙ fiſtule i ano cito ge
nerātur ⁊ diſcernitur ex figura ei⁹. Que auté
vtriqꝫ. Ponit diuerſitaté eaꝝ dicés ꝙ taleſ
aut ſūt penetrāteſ aut nō. Scꝺo dicit ꝙ penetrā
tes diſtiguūtur ex eo ꝙ egreditur de loco fiſtule
ſterc⁹ ⁊ uētoſitas. ſꝫ ſi nō ſūt penetrātes tūc nō
egredietur ab eo nec ſtercus nec uētoſitas. Lo
qui v̉o. Pꝛoſeqtur ponēdo curā fiſtularū
ani: ⁊ diuiditur in duas. Pꝛio pōit inteutōné ſu
am. ſcꝺo ꝓſeqtur eā. ſcꝺa ibi. Et dicem⁹. De

prima dicit ꝙ loquendo de cura fiſtule pfcē trā
ſit metas hui⁹ libri. De ſecūda dicit ꝙ fere oēs
homines maximū incurrunt errorē in cura hu
ius paſſionis. unde maximū ſequitur nocumē
tū. Et hic ipſe intendit excitare noſ illud explicā
do qđ ē cōgruū in cura huius ꝓpter quod poſ
ſimus cauere a dicto errore. **Et dicemus.**

Proſeqtur ⁊ diuiditur in duas. Prio ꝑmit
tit documentū obſeruandū iu cura fiſtule pene
trantis. ſecūdo ponit curā illius per medicinas
ibi. **Si aūt illud.** De pria dicit ꝙ fiſtula pe
netrans ab utraqꝫ parte ſi fuerit diſtās ab ano
nō ē tangēda aliquo mō ferro ⁊ rōneꝫ aſſignat
qꝛ ex inciſione facta cū ferro cōtingit ſterc⁹ egre
di iuoluntarie. Rō quia lacertus cōſtringēs et
dilatans ē inciſus. ſecūda cauſa qꝛ talis fiſtula
toto tempore uite .ſ. egri ſic permanere pōt non
inducēs magnū nocumentū nec ꝓuēit ex eo ali
ud niſi reſudatio ⁊ fluxus. **Si aūt.** Pōit cu
ram fiſtule ſanioſe: ⁊ diuiditur in duas. qꝛ prio
ponit curā in generali. ſecūdo in ſpāli. ſecunda
ibi. **Modus** Prima in duas. primo pōit in
generali qñ fiſtula ē ſanioſa ⁊ profunda. ſecūdo
qñ ē pauca. ſecūda ibi. **Cū aūt nō.** De pria
dicit ꝙ ſi illud qđ egreditur a fiſtula fuerit mor
dicatiuū ⁊ acutū ⁊ fetidū ⁊ quātitas cōtinue au
geatur talis fiſtula erit ſanioſa ⁊ cum herpeſtho
meno. Secūdo dicit ꝙ in cura talis ſuccurrē
dū eſt cū medicamine acuto ⁊ cū eo quod perfi
cit itentiones oēs anteqꝫ dilatetur. De ſecū
da dicit ꝙ ſi fiſtula non reſudat niſi parū ⁊ qꝫti
tas nō augetur quotidie nec malus ē dolor: tūc
debet medicari cū medicamine exiccatiuo dōec
exiccetur ⁊ detumeſcat ⁊ non reſudet aliqd lōgo
tēpore. Tertō dicit ꝙ ſi reſudatio reuertatur
debet exhiberi medicamen acutū ⁊ ſic blandiri
toto tempore egri. **Modus.** Ponit curaꝫ i
ſpāli: ⁊ diuiditur i duas. Primo explicat medi
camē ponendo modū approximatōis. ſecundo
oſtendit quid fiendū qñ nō pōt approxiari mō
predicto. ſecūda ibi. **Si vō.** De pria dicit ꝙ
debet exhiberi medicamen factū ex collirio: de
qno dictū eſt in cura fiſtule oculi. ⁊ hoc dꝫ fieri
donec egrediatur quod in fiſtula ꝯtinetur. ſecū
do dicit ꝙ ſi tenta pōt ingredi inuoluatur radi⁹
coto ex predicto medicamine iniūcto ⁊ mittatur
in fiſtulaꝫ. De ſecunda dicit ꝙ ſi radius non
pōt ingredi in eam diſſoluatur medicamē in aq̄
⁊ debet ſbleuari coxa egri ſuppoſito puluinari:
⁊ infirmo ſupino iacente ꝑdictū medicamē dꝫ i
fundi ſup fiſtulā diſtillādo ⁊ dꝫ fieri de mane ⁊
circa noctē per tres dies. Dicit etiā ꝙ debet ſe
dere in aqua de curcuma ⁊ lauari ex ea. No
tandū ꝙ cura fiſtule penetrantiſ ē ut totū corp⁹
mūdificetur cū pillis fetidis: aut ex decoctione
mirobal'. indoꝝ kebuloꝝ ſene epithimi fumiter
re dulcorata cum ʒuccaro roſ. ueteri. deinde to
ta fiſtula mundificetur uſqꝫ ad longaonē cū vn
guēto uiridi facto ex melle roſ. ⁊ aluie ʒuccotri
no ⁊ flore eris mixtis ⁊ tritis equaliter: aut ex
puluere affodilloꝝ ⁊ dilatetur os fiſtule cū tēta
de ſpōgia: aut cum medulla cāne mellite aut cū
teneritate ariſtologie rotūde ⁊ cū fcm̄ fuēit cau
tēiʒetur loc⁹ uſqꝫ ad ꝓfūdū. deiñ rēoueatur cru
ſta cum butiro. deinde incarnetur illud cuꝫ pul
uere thuris minuti rotūdi ⁊ in fine cōſolidetur
cū puluere nucis cipreſſi ⁊c̄. Cura fiſtule nō
penetrantis ē ut mūdificetur locus cū unguēto
uiridi dicto uel cū puluer̄ affodilloꝝ ⁊ dilatetur
os ut dictū ē ⁊ poſſet cauteriʒari: quia cauteriū
omnē remouet malā cōplexionē mēbri ⁊ diſſol
uit materias corruptas ꝯtentas in mēbro ⁊ ſtri
git fluxū ſanguis. Medicamen ualde bonū
ad fiſtulā ani. ℞. aceti uini fortiſſimi clari olei
uetuſtioris qđ poſſet inueniri añ. ℔. i. litargiri
pulueriʒati ⁊ cribellati. ℔. ſ. coquātur iſta dōec
nigrū ⁊ lucens fiat deinde ex eo fiant tēte h̄ eniꝫ
ualde exiccat abſqꝫ mordificatōe ⁊ ꝯſolidat pla
gas recētes ⁊ vulnera ⁊ ulcera ātiqua cōſolidat
⁊ mūdificat. Ad idē. ℞. aloes ſarcocolle thu
ris ſanguinis draconis aluis ʒuccarini añ. ℥. i.
florū eris. ʒ. ii. fiant ex eis ſief cū ſucco fumiter
re ⁊ reponātur tā diu ꝙ indureſcāt ⁊ cū neceſſe
fuēit pōatur unū in fiſtula ⁊ pōatur oi die uſqꝫ
ad. vii. dies mundificat eni đ proprietate fiſtulā
⁊ finaliter conſolidat.

De egreſſione ani ⁊ mr̄icis. Sil.

Notandū circa rubricā de exitu ani
ꝙ cā exitus ani ē duplex. Una ē re
laxatio lacerti ſeu muſculi retinētes
feces: hoc ab hūore relaxāte lacer
tuꝫ. Alia cā ē apa inteſtini faciens ipſuꝫ deſcēdē

Secundo notandū ꝙ ſigna exituſ ani ꝓpter
relaxationē ſūt: qꝛ per imiſſionē cū digito pōt i
ingredi anus ſine dolore. Signa exit⁹ ani pp
apa ſunt ꝙ iteſtinū nō ingreditur niſi ipellatur
cū digitis: dolor loci cū eminētia māifeſta ⁊ cū
duritie. Tertio notandū circa rubricā đ exitu
mr̄icis ꝙ exitus mr̄icis ē duplex. ſ. cā extrinſeca
⁊ intrinſeca. Extriſeca ē ſicut caſus ⁊ percuſſio
ſuperflu⁹ coitus ſeſſio ſuper lapidē frigiduꝫ uel
ſtatio in aqua frigida uel unctio cū unguētis fri
gidis. Cā intrinſeca ē ul' apa mr̄icis ⁊ ſic exit ex
tra uel relaxatio uel mollificatio ſiue paliſis: et

hoc uel ab hũore ibſbitō in ꝯcauitate mr̃icis uľ
ꝑpter fluxũ hũiditatis aquoſe ab aliis mẽbꝛis
ad matricẽ. Quarto notandũ ꝙ ſigna exitꝰ ma
tricis ad extra ꝑpter relaxationẽ ſũt multitudo
hũiditatis fluentis a uulua mollities mẽbꝛoꝛũ
ꝛ laxitas. Signa exitus ꝑpter apa ſũt doloꝛ
intrinſecus ꝛ aliqñ febꝛis: febꝛis ꝛ aliqum duri
ties. Pꝛonoſticatio exitus matricis extra nũ
q̃z uel difficulter curatur. Alman.

Um anus extra egreditur carens
apate ꝛ ita diſponitur ꝙ ſi impel
latur igredir ceruſe balauſtie gal
larũ aluis antimonii oĩum partes ſuman
tur equales ꝛ in pľuere rediganr : ꝛ ſuper
ex oľo roſ. calefacto inunctũ pľuerizentur
ꝛ anus intromittar ꝛ conſtringar qđ tñ
fieri conuenit poſtq̃z eger a ſella reuerſus
fuerit ne eũ cito ad ſellam ſurgere ſit neceſ
ſe. Sumãtur ẽt galle balauſtie cupule glan
diũ folia mirti ꝛ coquanr in aqua donec
rubea fiat ꝛ ſedeat i ea ꝛ lauer ex ea. Qđ
ſi anus qui apoſtemoſus eſt ingredi mini
me põt eger aquã calidã frequenter ingꝛe
diar ꝛ in ea ſedeat ꝛ ungat anũ ex cera ꝛ
oleo camomillino: aut anetino donec igre
diar. Cũq3 intromiſſus fuerit ex his q̃ no
minauimus curer. Uulua preterea ſi egreſ
ſa fuerit ſimiliter erit medicanda Eſt tñ
neceſſe ut foꝛtiter ligetur ꝛ ut egra ſemper
ſupina iaceat ꝛ coxa ſuperius eleuer. Sil.

Determiat de exitu ani ꝛ mr̃icis: ꝛ diuiditur
in duas. Pꝛimo ponit curã exitus ani. Secũdo
matricis. ſecũda ibi. Uulua ꝓterea. Pꝛia i du
as ſm ꝙ duo põit remedia. ſecũda ibi. Sumã
tur. De pꝛia dicit ꝙ cũ anus extra egreditur
ꝛ ſine apate cuius ſignũ ẽ. quia ſi digitꝰ impellit
ingreditur tũc debet anus ſupſpargi puluẽ tali
℞. ceruſe balauſtiaꝝ gallarũ antimonii alũis
oĩum añ. partes equales puluerizẽtur ꝛ ſuper
anũ pꝛius oleo roſ. ſalis iniũctũ ponãtur. dei
de anus intus mittatur ꝛ ſtringatur. rõ q2 talis
puluis ẽ ſtipticus ſed oleo inungitur ut meliꝰ re
tieatur puluis ſup anũ. Ad idẽ. ℞. ſumach
ʒ̄. ſ. gallarũ anthere nuciſcipꝛeſſi myrrhe oliba
ni añ. ʒ. i. fiat puluis cum quo ſmapizetur iteſti
nũ: ſed pꝛius inungatur oleo roſ. Sumantur

Ponit aliud remediũ dicens ꝙ ſumãtur cu
pule glãdiũ galle balauſtie folia mirti : coquan
tur in aqua donec fiat rubea ꝛ ſedeat in ea ꝛ ex
ea lauetur. rõ q2 ſunt ſtiptica. Ad idẽ fiat bal
neũ de foliis nucis cipſſi. Ad idẽ ualet ſeſſio
ſi fiat in decoctõe achacie uľ ſcis myrtũ taſſibar
baſſi uel caude equine. Notandũ ꝙ in cũra
perfecta d3 pꝛecedere balneũ : deinde inunctio
deinde puluis. Qđ ſi anus. Ponit curã exi
tus ani qñ fit ꝑpter apa cuius ſignũ: q2 nõ põt
ingredi ꝑpter ꝯpꝛeſſionẽ digiti eger d3 ingꝛedi
aquã calidã ꝛ ſedere in ea. Secundo dicit ꝙ
debet inungere anũ ꝛ cera ꝛ oleo camomille uľ
aneti. ratio q2 illa mollificant ꝛ ſedant doloꝛe3.

Notandũ ꝙ balneũ eoꝝ que cõpetũt in exi
tu ani ẽ eoꝛum q mollificant : ut malua biſmal
ua fenugrecũ ſemen lini ꝛ anetũ. Siliter ſolum
balneũ aque dulcis ualet i hoc caſu. Uulua
ꝓterea. Ponit curã exitus matriciſ dicẽs ꝙ
ſi matrix egrediatur extra eodẽ mõ ẽ curanda.
Secundo dicit ꝙ tñ ẽ neceſſe ut foꝛtiter ligetur
ꝛ egra iaceat ſupina ꝛ coxa ſuperius eleuetur.
rõ pꝛimi. q2 eadẽ uidetur cã exitꝰ ani ꝛ matricis
Rõ ſecundi q2 in tali ſitu matrix melius aſcẽdit
ad locũ ſuũ. Notandũ ꝙ ad exitũ matricis
ad extra ſex p oꝛdinẽ reqrũtur. Pꝛio uentoſe.
Secundo ſuffumigatõ. Tertio balneũ. Quar
to unguentu3. Quinto ſuppoſitoꝛiũ. Sexto em
plaſtrũ. Modꝰ ẽ ut dicetur de oibus per oꝛdi
nẽ. Uentoſe ſint tres. Una põatur ſupꝛa umbli
cũ. ſed alii dicunt ſb mãmilla : ꝛ una ab utroq3
latere ꝛ fit ut matrix aſcendat ad locũ ſuũ uľ ad
ſuperioꝛa. Suffumigatio habeat ollã paruã
in q̃ ſint carbones igniti ꝛ ſupponatur puluis
talis. ℞. camomille achachie radicis biſtoꝛte
añ. ʒ. iii. pſidie balauſtie añ. ʒ. ii. aſſe fetide. ʒ̄. i.
maſticis olibani galbãi añ. ʒ. ii. ſ. nuciſ cipſ gal
laꝝ folioꝝ mirti añ. ʒ. v. ꝛ cũ iſtro d3 rcipi fumꝰ
circũtegẽdo pãnis ollã ne fumꝰ aſcẽdat ad na
res ſed d3 tenere aliqđ odoꝛifeꝝ ante eas. ꝛ tũc
ratio remedii ẽ. quia ex fetidis eſt ꝯpoſitũ faciẽ
tibꝰ mr̃icẽ aſcendẽ ꝛ ſtipticis ꝓhibẽtibꝰ deſcen
ſum ꝛ d3 fieri uentoſis exñtibus. Balneum
fit tale. ℞. ro. ru. quar. ſ. mirti radicis taſſibar
baſſi añ. M. i. toꝛmẽtille radicis biſtoꝛte ante
re maſticis olibani añ. M. i. ſucci matricarie
ſucci lauendule añ. q̃r. ſ. aſſe fetide q̃r. i. cõquaſ
ſentur ꝛ in ſacculo ponãtur. buliant in modico
uini ſtiptici ꝛ ſbmergatur. rõ per ide3 ut ſupꝛa.

Unguentũ cu3 quo d3 inungi oꝛificiũ matri
cis uel uulue intꝰ ꝛ extra ꝛ renes. ℞. olei myrti
ni olei de lilio olei maſticis añ. ʒ̄. ii. ſ. aſſe fetide
radicis biſtoꝛte toꝛmẽtille añ. ʒ. iii. cere. q. ſuffi.
fiat unguentũ ut ſupꝛa. Suppoſitoꝛiũ uľ peſ
ſariũ in dura ſba poſitũ in collo matricis. ℞.
aſſe fetide. ʒ. i. puluerizentur puluerizãda miſce
mal axãdo cum oleo mirtino. fiat maſa de qua
fiat ſuppoſitoꝛiũ. rõ ut ſupꝛa. Emplm quod

ĩmediate debet põi ſuper uuluá ne iteꝝ accedat
℞.gũmi pini.ʒ.ii.thuris maſticiſ añ.ʒ.i.nuciſ
cipreſſi.℥.ſ.liquefiant i olla noua cũ oleo ꝺ ma
ſtice fiat emplm̃. Aũ idé.℞.maſticis quar.
i.olibani.ʒ.ſ.nuciſcipreſſi gallarũ mirtilloꝝ añ
℥.i.pſidie balauſtie añ.℥.ſ.terbentine.℥.i. pul
uerizanda puluerizẽtur conquaſſanda ↄquaſſẽ
tur cũ piſtello calido miſce oia ſil malaxádo cũ
oleo fiat emplaſtꝝ tenue ad quátitaté uniuſ pal
mi parui in longitudine ⁊ medii i latitudie extẽ
datur ſupra pánũ. Ultimo notádũ ꝙ i cura
huius paſſionis ualet uomitus qui trahit ad ſu
periora

De ſuperfluitate mẽſtruoꝝ ↄſtrigẽda. Sil.

Irca rubricá é notádũ ꝙ méſtrua
fluũt naturaliter qualibet reuolutõ
ne aut renouatione lune ſel'.ſecũdũ
ꝙ conuenit etati mulierũ ⁊ aliis pti
cularibus ⁊ durata diebus tribꝰ uſqꝫ ad.vii.ſe
cundũ diuerſitates cõplexionũ ⁊ qñ menſtrua
currunt in quátitate qualitate ⁊ ordine tunc ſũt
mulieres ſane caſte ⁊ fecunde.qñ aũt illa mutá
tur tunc ſunt egrotatiue incontinẽtes ⁊ ſteriles:
⁊ ſi generant ibecilles ⁊ morbidos generát pue
ros.ſuperfluũt ergo aliqñ preter naturá ⁊ ſunt
cá morboꝝ. Secundo notandũ ꝙ cauſa ſup
flui fluxus aut é intrinſeca aut extrinſeca. Si ex
trinſeca ſicut caſus ⁊ percuſſio aborſus partus
inaturalis magnitudo nimia uirge. ragadie in
vulua mulierum. Si cauſa intrinſeca aut ꝓpter
ꝟtuté aut ꝓpter mébra: aut ꝓpter hũorem. Si
ꝓpter ꝟtuté hoc é ꝓpter ꝟtuté expulſiuá ⁊ mũdi
ficationé totiꝰ ⁊ ſic é ad bonũ quátũ é ex h̃: aut
é ꝓpter ꝟtutis debilitaté contẽtiue ⁊ hoc é malũ
Si fuerit ꝓpter mébrũ hoc é quia mébrũ é raꝝ
molle laxũ mollificatiuũ latũ ⁊ apertũ. Si fu
erit ꝓpter humoré h̃ é qꝛ peccat rõe nimie q̃ti
tatis ⁊ nõ põt cõprehendi in uaſis: aut rõe q̃li
tatis male: ut quia nimis ſubtilis calidus uene
noſus ſalſus acutus mordicatiuꝰ putridꝰ aut fri
gidus aquoſus ſbtilis. Tertio notandũ de ſi
gnis ſi fuerit a cauſis extriſecis hẽtur ex iudicio
patientis ſi diligens inquiſitor uelit eá medicus
Si v̓o fuerit ꝓpter cás intrinſecas ⁊ fuerit cum
ꝟtute forti tunc é cũ bona coloratione tolerátia
⁊ alleuiatione. Sꝫ ſi fuerit ex debilitate ꝟtuꝭ
tunc mulier é diſcolorata ⁊ debilis ⁊ male tole
rat.ſi fuẽit ex mébro cognoſcitur ex hitudie cor
poris.ſi é piloſa extenuata macilenta ⁊ de facili
paſſibilis.ſi fuerit ex hũorũ quátitate cognoſci
tur ex plectoria: qꝛ uene ſũt plene.ſi fuerit ex hu
moris peccantis qualitate.ſ.caliditatis tũc é ca
lor ſitis mordicatio ⁊ cognoſcitur ex colore.ſi fu
erit ex ſaguine color menſtruorũ ↄuertitur ad al
bediné.ſi ex colẽa rẽdit ad citrinitaté. ſi ex phle
gmate ad albediné.ſi ex mli̇a ad liuoré ⁊ nigre
diné ⁊ eſt optimũ ſignũ ad diſtiguendũ. Pro
noſticatio fluxus menſtruoꝝ ſupfluus ducit ad
egritudines ↄſũptiuas.ſ.ad idropiſim: ptiſim:
ethicá: doloré dorſi: ⁊ paſſiones ſtomachi.ſ. de
bilitaté digeſtiue ablationé appetitus ⁊ ſitis.

Confectio pro retentione menſtruorꝫ. ℞.
zuccari roſ.℥.ii.lupidis emathitis trociſc. de
charobe trociſ.de terra ſigill'. et trociſc.de ſpo
dio añ.ʒ.i.miſceantur ⁊ ponátur in ſcutella par
ua ⁊ deauretur. Unguentũ ad idé.℞.olei
maſticis olei abſinthii añ.℥.ſ.olei mirtilloꝝ.ʒ.i
pulueris maſticis.ʒ.i.puluis troc.de karabe.
troc.ꝺ terraſigil.boli arméi lapidiſ emathiꝭ añ
℈.ſ.cer̃ paꝝ fiat ungtm̃ addas aceti.℥.ſ. Al.

Ro ſuperfluis menſtruis cõſtrin
gendis: trociſci de charabe per
hebdomadá vná ſunt dandi.qꝺ
ſi non cõtulerint cõfectio de ſcoria ferr̃.Et
fiat minutõ ex baſilica.Uentoſe quoqꝫ ad
mámillas apponátur.Et in comeſtione ci
bis vtatur ſtipticis.Et hoc medicamẽ egra
ſibi ſubiiciat.ꝙ.℞.olibani balauſtiarum
gallarũ antimonii achacie alũis oiuꝫ par
tes equales.puluis horum optime tritorũ
cum pauca lana ſubiciiatur. Femur ue
ro ⁊ dorſum ex epithiatibus que in.c. de
fluxu vẽtris noiauimꝰ epithietur. Et ſede
at in aqua de curcuma. ꝙ ſi iſta nõ contu
lerint ex alio peſſario acuto fiat immiſſio ⁊
maneant in vulua. Silla.

Ponit curam quando menſtrua ſuperflu
unt: et diuiditur in tot quot remedia ponit. par
tes patebũt. De prima dicit ꝙ pro ſuperflu
is menſtruis reſtringendis debent dari trociſci
de karabe per unam hebdomadam cum aqua
plantaginis. Ratio: quia ſunt frigidi.
Ideo alterant: et ſunt ſtiptici: ideo reſtrigunt
uias ⁊ a forma ſpecifica reſtringunt ſanguinem
flueuté. Ad idem ualꝫ potare.ʒ.i.corallorũꝫ
cum.℥.i.aque plátaginis ante prandiũ ⁊ tantũ
de nocte. Ad idem pillule facte ex trociſ ſtip
ticis ⁊c. Qꝺ ſi nõ. Ponit aliꝺ remediuꝫ di
cẽs ꝙ ſi non cõtulerit debet dari confectio ꝺ ſco
ria ferri.rõ patet. Et fiat. Põit aliud reme
dium dicens ꝙ conuenit phlebotomia facta de
baſilica.ratio quia diuertit ⁊ euacuat aliunde:
⁊ tũc ſi peccet ſanguis competit phlebotomia di
recte.ſi alius humor conuenit phlebothomia

indirecte. Uentoſe quoq;. Põit aliđ remedium dicens ꝙ uentoſe debent poni ad mámillas.ſ.ſub eis. rõ quia ꝓpter colligantiá mámillarum cũ matrice diuertũt ad ſuperioꝛa materiam ⁊ é remediũ foꝛte ⁊ familiare ⁊ ſepe expertꝰ ſum. Ad idé ualet ligare bꝛachia: qꝛ etiaʒ diuertit materiá ad ſupioꝛa. Et in comeſtione.

Ponit aliud remediũ ſcilicet per dietá dicés ꝙ in cibo debet comedere ſtiptica ſicut riſuʒ léteſ far coctũ carnes aſſatas uinũ groſſum ſtipticũ. ratio patet. Et hoc Põit aliud remedium dicens ꝙ debet ſubici talis puluis. ℞. olibani balauſtie gallaruʒ antimonii acacie alũiſ oiuʒ añ. partes equales pulueriʒétur ſubtiliter ⁊ cum lana ſupponatur. Ad idem ℞. folioꝝ plantaginis. ℳ. ſ. conquaſſa ⁊ ſupponatur.

Ad idem ſucci plátaginis. ℔. ſ. troc. karabe ℥. ſ. miſce ⁊ coletur ⁊ excoletur ⁊ ex colatura iniciatur in matricé. Ad idé ſuppoſitoꝛiũ ex acacia ⁊ ſucco ſanguinarie ⁊ ſuppõatur. Ad idé ⁊ é ſecretum iniectio ſtercoꝛis aſinini ⁊ ualet a ꝓpꝛietate. Femur đo. Ponit aliud remedium dicens ꝙ femur debet epithimari ex epithimate de quo dictum é ſupꝛa. c. de cura fluxꝰ uentris. ratio patet quia conſtringit. Ad idé fiat epithima ex ſucco plantaginis ⁊ trociſcis de karabe ⁊c. Ad idé ualet emplaſtrũ de ſtercore aſini recenti factum. Ad ideʒ ℞. ſucci plátaginis. ℔. i. aque roſ. q̃r. i. aceti. ℥. ſ. coꝛalloꝝ rubeoꝛum karabe lapidis emathitꝭ boli ar. mirtilloꝛũ cupularũ glandiũ olibani añ. ʒ. ii. terre ſigil. q. ſufficit pulueriʒanda pulueriʒétur miſce oía ſicut duo empl'a unũ ante ⁊ aliud retro. rõ patet. Et ſedere. Ponit aliud remedium dicens ꝙ debet ſederé in aqua de curcuma. ⁊ eſt balneũ factum ex radice rubee tictoꝛum ⁊ é radix cum qua tinguntur panni: Ad idem ualʒ aqua mirti ⁊ coꝛticis radicis ulmi ⁊ coꝛticis radicis quercus: ⁊ alioꝛum ſtipticoꝛum ſicut ſunt coꝛtices granatoꝛum balauſtiarum glandes lénteſ folia neſpiloꝛum citonioꝛum piroꝛũ: Ad idem ualet balneum aque decoctiõis aluminis pulueriʒati ⁊ eſt expimentum uetularum infallibile. Notandum ꝙ pꝛedicta remedia ualent multum quando fluxus eſt đ ſanguine colerico unde ſi pꝛedictus ſanguis ſit aquoſus competit balneum ⁊ emplaſtra facta per res calidas ⁊ ſtipticas ut olibanum maſtix nux cipꝛeſſi uernix laudanum myrrha ſtoꝛax calamita aniſuʒ aſſũ ⁊ his ſimilia. et hec ſunt ſimplicia calida ⁊ ſtiptica. Sed frigida ⁊ ſtiptica ſunt camphoꝛa acacia ſpodium coriandruʒ ſanguis draconis ſandali lapis emathitis ypoquiſtidos bolus ar. cupule glandium ſumach galla mirtus balauſtia plantago quinq; ſemina frigida ſanguinaria et ſimilia. Ađ ſi ñ. Ponit aliud remedium dicens ꝙ ſi pꝛedicta non ſufficiant: debet dari peſſarium aliud acutum ⁊ diu teneri in uulua. ratio patet.

De pꝛouocatione menſtruoꝝ. Silla.

Circa rubꝛicam notandum ꝙ menſtrua currunt naturaliter ab ãno. xiiii. uſq; ad. xxxxv. uel. l. uel. lx. aliquando citius: aliquando tardius: ſecundum diuerſitatem complexionum ⁊ alioꝝ particulariuʒ. Sed retinentur aliquando naturaliter ut infra annum. xii. ⁊ ultra. lx. aliquando retinentur pꝛeter naturaliter ut in tempoꝛibus medus. Et ſciendum ꝙ menſtrua plus deficiunt in mulieribus q̃ʒ ſperma in uiriſ. Secũdo notandum ꝙ menſtrua fluunt ſm etatem lune: puellis fluunt in pꝛima quadꝛa: iuuenibus in ſecunda. Sed illis ſiue magis pꝛoceſſerunt i tertia quadra: ⁊ aliis in ultia. ⁊ ex hoc poſſumꝰ percipere ꝙ iuuenes debent phlebotomari in noua luna ⁊ ſenes in antiqua: quoniá ars imittatur naturam ⁊ ideo bene dicitur. Luna uetꝰ nerteres: iuuenes noua luna requirit. Tertõ notandum ꝙ menſtrua retinentur pꝛeternaturam pꝛopter cauſas extrinſecas: aut intrinſecaſ Si pꝛopter extrinſecas: aut pꝛopter nimium exercitium famé accidentia anime nimiá pinguedinem febꝛem ptiſim ydropiſim cycatricem in uulua ⁊ hiis ſimilia. Si pꝛopter cauſas itrinſecas uel ratione uirtutis hoc é pꝛopter aliquá de malis complexionibus debilitantibus uirtutem: ut mala complexio calida cum excedit: aut frigida hnmida uel ſicca: unde debilitant expulſiuam ⁊ non expellit ſuperfluum: aut ratõe mébꝛi: aut quia os ſtrictum coꝛrugatum oppilatũ clauſum: ſicut eſt matrix ⁊ oꝛificia uenaruʒ. Si pꝛopter humoꝛem uel pꝛopter quantitatem uel qualitatem humoꝛum: ut quia ſanguis erit nimis groſſus uiſcoſus frigidus ⁊ ſic de aliis. Si pꝛopter cauſas intrinſecas ratione uirtutis diſcernitur. Quarto notandum de ſignis. Si fuerit retentio menſtruoꝛum pꝛopter cauſas extrinſecas faciliter cognoſcitur ex iudicio patientis. Si pꝛopter cauſas intrinſecas ratõne uirtutis diſcernitur ex ſignis malarum complexionũ ꝙ ſi ſit mala complexio calida ibi é ſitis pulſus uelocitas urina intenſa ⁊ alia ſigna caliditatis. Si uero ſit mala complexio frigida mulier eſt diſcoloꝛata: ſõnolenta. cũ paucitate ſitis pulſuſ

tarditas urina remiſſa. Si ratione membri co
gnoſcitur ex habitudine. ſ. ſi eſt pinguis ſuper
flue uel nimis extenuata, ſi propter apoſtēa uꝉ
cicatricem in matrice. Si ratione humorum di
cernitur propter qualitatem: ut q2 ſanguis ē ui
ſcoſus groſſus frigidus ⁊ cognoſcitur ex habi
tudine: ſuperflue pinguis uel ex regimine pre
terito multiplicante humores groſſos ⁊ uiſco
ſos cauſantes oppillationem. Pronoſtica
tio: ſi menſtrua retinentur preter naturā medi
cus poteſt pronoſticari alteram ex his paſſioni
bus: aut multas. ſ. mania mlīa caligo ⁊ epilep
ſia ad hoc quantum ad cerebrum: ſed quantū
ad ſpiritualia membra ptiſis tuſſis ſuffocatio:
ſed quantum ad naturalia nauſea ydropiſis: ⁊
quantum ad mēbra iſeriora podagra. Al.

**Um ex retentione menſtruorum ma
gna ſequitur paſſio trociſ. de myr
rha dentur. Quod. ℞. myrrhe. ʒ
iii. lupinorum optime tritorum. ʒ. v. folio
rum rute mentaſtri pulegii ceruini rubee
de qua tigitur aſſe ſerapini oppoponaciſ.
omnium añ. ʒ. ii. informentur trociſci pō
derantes. ʒ. ii. ex quibus detur in die unus
cum aqua in qua ſemen iuniperi coctum
fuerit. hoc nanq3 medicamen adeo uehe
mēs exiſtit in prouocādis menſtruis ut ēt
fetū excutiat ſi qua eo ſepe utat. Uentoſe
quoq3 ſub curuature poplitis ſūt ponēde
⁊ phlebotōia ex ſaphena faciēda ē poſtre
mo quoq3 uētoſe fēori ſūt ſupponēde. Sil**

Ponit curam retentionis menſtruorum: ⁊
diuiditur in tot quot remedia ponit partes pa
tebunt. De prima dicit ꝙ cum ex retentione
menſtruorum ſequitur magna leſio tunc debēt
dari trociſci de mirrha. Ratio patet quia inci
dant materiam uiſcoſam ſubtiliant aperiunt: ⁊
mundificant matricem ⁊ ſic etiam confortant
expulſiuam. Secundo ponit deſcriptionē. ℞.
mirrhe. ʒ. iii. lupinorum optime tritorum. ʒ. v.
foliorum rute: mentaſtri pulegii: ceruini: rubee
de qua tingitur ſerapini aſſe oppoponacis om
nium añ. ʒ. ii. informentur trociſci ponderis. ʒ.
ii. ex quibus detur unus in die cum aqua dco
ctionis iuniperi. Tertio dicit ꝙ hoc medicamē
eſt ita potens in prouocatione menſtruorum
q2 etiam ualet ad extrahendum fetum. Notan
dum ꝙ in prouocatione menſtruorum quedā
approximantur per ſuperius quedam per infe
rius: ⁊ quedam ab extra. Approximata per
ſuperiuſ. ſuper os ℞. rubee tinctorum maio
ris. ʒ. ii. leuiſtici ſpargi graminis radicis ciperi

añ q̄rt. ſ. ſiſeleos. ℥. ii. melliſſe. M. ii. arthimi
ſie ſauine ualeriane pulegii calamenti añ. M.
i. xilobalſāi caronbalſami añ. ℥. i. ſpicenardi. ʒ
ſ. liquiritie raſe uuarum paſſarum mundatar
añ ℥. i. florum anthos florum ſticados arabi
ci añ. ℥. i. mellꝫ elci. ℔. ſ. zuccari al. q̄rt. iii. fiat
ſirupus clarificatus uſq3 ad ℔. i. ſ. detur cum
brodio cicerum. Ad idem. ℞. ſauine pulegii
⁊ rubee maioris añ partes equales fiat dcoctio
cum uino albo ſubtili detur ad bibendum. Ad
idem. ℞. triſere rubee maioris añ. ℥. ſ. ſeminis
ſiſeleos. ʒ. iiii. ſeminis fenugreci faſeolorum
rubeorum cicerum nigrorum añ. partem. ſ. co
quantur in. ℔. ſ. aque quouſq3 redeat ad partiſ
i. coletur ⁊ colatura cu3 modico zuccaro admi
niſtretur ⁊ multum aperit. Ad ide3 ualet aq̄
diſtillata rubee maioris ⁊ eſt multum fortis
Ad idem ualet uſus triſere ſine opio quolibet
mane cum aqua cicerum uel cum uino albo
Ad idem. ℞. caſſie lignee. ʒ. ii. troci. caſſie añ.
ʒ. i. puluerizentur ſubtiliter ⁊ detur ad bibēdū
cum uino in quo bulierit ſauina ⁊ ſubito prouo
cat. Ad idem puluis caſſie lignee cū uino da
tus. Ad idem. ℞. mirrhe caſtorei ſtoracis:
omnium añ. aur. i. ſauine cinamomi amboru3
añ. aur. ſ. conficiantur cū melle doſ. ē aur. ii. ſi
detur cum uino eſt melius. Ad idem. ℞. ſa
uine. ʒ. ii. aſſe armoniaci rubee añ. ʒ. i. ſ. fiant
pille ⁊ ſunt aur. Ad idē troci. ʒ. ii. uel. i. detur
ad bibendū. Similiter dyacalamēti. ʒ. i. Ualet
ēt dyacinamomū cū rubea tinctorum. Ad idē
cordumeni triti. ʒ. i. Approximanda p iferiꝰ
ſ. p uuluā ſūt ſuffumigia. ℞. coloquitide. quā
tū uis cuiꝰ recipiat fumū ſup carbones ponen
do cū inſtrō ⁊ ſtati ꝓuocat. Ad idē fiat ſuppo
ſitoriū cū aſſa ſerapino ⁊ euforbio. Ad ide3
ſuppōatur euforbiū cū aceto ⁊ ſtati ꝓuocat
Ad idē fiat ſuppoſitoriū ex aſſa fetida armonia
co ⁊ ſerapio uel ex ſola aſſa. Ad idē ſuppoſi
toriū ex trifera magna ⁊ puluere aloes ⁊ maſti
ce. Ad idē itigatur cotū i oppopobalſamo ⁊
ſupponatur. Ad idē. ℞. radicis gēciane pu
legii regalis añ. ʒ. ii. nigelle. ʒ. i. carniū ficuū ca
ricarū. q. ſufficit ad icorporandū puluerizenda
puluerizētur miſce oia cū ſucco maiorane ⁊ fiat
maſſa ⁊ ligetur i ultio cu3 filo ut poſſit extrahi.
ſ3 hoc peſſariū ñ ifert dolorē i collo matricis ⁊
Gerar. eo ualde utebatur. Ad idē. ℞. radi
cis genciāe. ʒ. ii. ſe. ſtafiſagrie cologntide nigel
le añ. ʒ. i. ſ. carniū ficuum ſiccaru3. q. ſufficit ad
incorporandum oia miſce cū ſucco mercurialis
fiat maſſa ⁊ poteſt fortificari cū elīo ꝉ euforbio.

Ad idem. ℞ benedicte. ℥. ſ. ſtafiſagrie co
loqntide nigelle pulueriʒatarũ añ. ʒ. i. ſ. miſce
malaxãdo cũ ſuco cucumeris aſinini. ℥. i. ſucci
mercurialis q̃rt. ſ. miſce ⁊ fiat ſuppoſitoriũ de
bombace infuſo ſupponatur. Ad idẽ. ℞ ra
dicis ru. maiores radicis api añ. q̃rt. ſ. ſucci ar
themiſie iſopi ſauie calamẽti pulegii mõtãi añ
M. i. ſeminis ſiſeleos. ʒ. i. nigelle. ʒ. ii. pulpe co
loquintide. ʒ. ſ. mell'. olei de lilio. añ. q̃rt. ſ. ſucci
arthemiſie. ʒ. i. benedicte. ʒ. vi. fiat peſſariũ. Ul'
iniiciatur in matricẽ ad modũ cliſteris duabuſ
uicibus: Ad idẽ galbanũ. Ad idẽ ungula
aſini ul' ſtercus aſini: Uel oculi piſciũ ſalitoriũ
a proprietate ualent. Ad idẽ bucchormariẽ
i. panis porcinus. Ad idẽ ſupponatur radix
ſerpentarie. Ab extra approximãda p balne
um. ℞. arthemiſie ſauine añ. M. iii. malue biſ
malue brance urſine añ. M. i. ſeis feniculi ſeis
petroſ. aniſi aneti aſſari dauci. añ. ʒ. ſ. floꝝ ca
momille floꝝ ſambuci floꝝ anthos utriuſqꝫ ſti
cados. añ. ʒ. i. fiat ſacculus ſup quo ſedeat i bal
neo ⁊ illud apit uias ⁊ mollificat. Ad idẽ un
guentũ ℞. mucillaginis ſemis lini ſemis fenu
greci añ. ℥. i. butiri ſine ſale. ℥. ii. axungie galli
ne anatis ⁊ anſeris medulle uituli. añ. ℥. ſ. olei ſi
ſamini olei amigdalaꝝ dulcium añ. ʒ. v. fiat un
guẽtũ quo unguatur ante ⁊ retro. Ratio quia
mollificat ⁊ dilatat ⁊ debẽt ꝑcedere alia reme
dia. Uentoſe quoqꝫ. Ponit aliud remedium
dicens ꝙ uentoſe ſunt ponende i curuatura po
plitis. Ratio qꝛ trahit ſanguinem ad inferiora.

Ad idẽ ligature doloroſe in coxis ⁊ fricatio
nes fortes. Et flebothomia. Ponit aliud re
medium dicẽs ꝙ flebothomia ẽ fiẽda d̃ ſaphe
na. Ratio qꝛ ꝓpter colligantiã quã habet cum
matrice trahitur ſanguis ad inferiora ⁊ hoc fa
ciunt moniales ⁊ alie nolentes impregnari.
Poſtremo. Ponit alud remediũ dicẽs ꝙ ul
timo ualẽt uentoſe ſi ſuperponẽtur femori. Ra
tio patet. Notãdũ ꝙ i prouocando mẽſtrua
prius debet fieri purgatio comũis mulieri ſecũ
dũ exigentiã humoꝝ ꝑcantiũ deinde approxia
re diuertica ⁊ ꝓuocatiua menſtruoꝝ. Simpli
cia materialia ſunt rubea maior arthemiſia ori
ganũ calamentum diptamus aniſum maratrũ
ciminũ ſiſeleos ſpicanardi ſquinãtum calamus
aromaticus myrrha aſſa oppoponacũ piretꝝ
cuſcute caſtoreũ fella nigella muſcus ſerapinũ
coloquitida pipa aſſaꝝ: ſauina: iunipus: radix
apii: bruſci ſemẽ ſparagi: ſcolopẽdrie ⁊ iſta ſũt
calida. Sed frigida materialia ſunt iſta ſimpli
cia ſcariola ſemina quattuor comunia frigida.
ſ. meloniſ cucurbitũ cucu. ⁊ citruli ſemẽ endiuie
ſemen lactuce ſemen ſcariole. Et ex hiis poteſt
fieri peſſarium empl'm: unguentũ: puluis: oleũ
potio: ul' balneũ: ul' quodcũqꝫ aliud cũ ſimilia.

De ragadiis uulue. Sillanus.

Irca rubricam eſt notandum ꝙ raga
die ſunt quedã ſciſſure cũ quibuſdam
eminentiis carnoſis a quibuſ cũ frica
tione cũ uirga non per ſe emant ſanguis. Se
cundo notandũ ꝙ cauſa ragadiarum matricis
aut eſt extrinſeca aut intrinſeca. Si extriſeca ut
caſus ⁊ ꝑcuſſio ⁊ partus innaturalis ⁊ groſſiti
es uirge uiri ipoſitio medicaminis acuti: ſicut
eſt nigella ⁊ ſimilia. Sed intrinſeca eſt ſicut ru
ptura apoſtematis humores acuti corroſiui ⁊
ſanies que egreditur. Tertio notandũ ꝙ cau
ſa ragadiaꝝ ſi ſunt extrinſece ſigna habẽtur ex
iudicio pacientis. Si intrinſece ⁊ ſunt ex ruptu
ra apoſtematis cognoſcitur ex ſanie que egredi
tur ⁊ que ꝑceſſerunt ſigna apoſtematis matri
cis que dicentur: ſi aũt ſunt ex humoribus acu
tis corroſiuis eſt ibi calor dolor ⁊ pũctura mor
dicatio ⁊ inquietudo: ⁊ ſi ſint ex exterioribus d̃
facili diſcernitur ex exeũtibus ⁊ ex dolore et ex
ipoſitione ſpeculi i uulua: qꝛ tũc apparent ſi fue
rint ragadie ul' ulcus ul' uerruca. Pronoſti
catio ragadie uulue ſunt difficilis curationis et
ſpecialiter ſi ſint ex profundo. Al.

Ec curande ſunt ex medicamine
de ragadiis ani. Peſſariuꝫ quoqꝫ
ex adipe anatis ⁊ iſopo ⁊ ceroto
⁊ medulla cruris ceruini mixtis
cum cera diſſolute in oleo de lilio. aut nar
ciſcino ſubiiciatur. ſi neqꝫ febris neqꝫ acu
itas affuerint. Quod ſi illud fuerit cũ calo
re ⁊ acuitate oleum roſ. adhibeatur. Ex
ungtõ quoqꝫ de ceruſa ſimiliter fiat peſſa
rium. ſi aũt calor fuerit uehemẽtior fuma
tur ſuccus portulace. ſemperuiue lactuce
aut mucillago pſilii ⁊ fiat tabula de plum
bo ſimilis marmori in qua teruntur colo
res habens in circuitu labium paruum ⁊
ponatur in ea aliquid de predictis ſuccis: ⁊
⁊ cum piſtello plumbeo adeo ſuper ipſaꝫ
moueatur: ut de plumbo predicto liquori
multum miſceatur ⁊ inſpiſſetur ſuccus ex
quo fiat peſſariũ poſtq̃ꝫ oleũ roſ. ei admi
xtum fuerit ⁊ ſupponatur hoc enim medi
camen cancro uulnerato q̃ ẽ i matrice op
timũ exiſtit ⁊ aliis ei ſilibus. Sillanus

Ponit curam ⁊ diuiditur in dua s. Primo
ponit curam in generali. Secundo in ſpeciali.

Secunda ibi. Peſſariũ. De prima dicit ꝙ ragadie matricis ſunt curande ſicut ragadie que fiunt in ano. Ratio quia eadẽ ẽ cauſa ⁊ loca ſunt propinqua. Peſſariũ Põit curã in ſpeciali ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curam quando non eſt acuitas ſo qñ ẽ acuitas ⁊ fe. ſiue calor. ſa ibi. Q̃ð ſi De prima dicit ꝙ debet ſubici peſſarium factum ex adipe anatis yſopo croco ⁊ medulla cruris cerui mixtis cum cera diſſoluta cum oleo de lilio: aut narciſco poſito ꝙ non ſit febris neq; acuitas. Ratio quia glutinat ſciſſuras ⁊ non timetur de caliditate. Q̃ð ſi. Ponit curam quando eſt calor ⁊ acuitas. Et primo dicit ꝙ ſi ragadie ſint cũ dolore ⁊ acuitate oleum roſ. debet approximari. Ratio quia remittit calorem ⁊ acuitatem Secundo dicit ꝙ peſſariuꝫ debet fieri ex unguẽto de ceruſa ratio patet: quia alterat malam ꝯplexionem ⁊ conſolidat. Tertio dicit ꝙ ſi calor fuerit maior debet ſumi ſuccuſ portulace uł mucillago ſeminis pſilii que fuerit diſſoluta ſuper plumbo ſic ꝙ de plumbo diſſoluatur aliquid admiſcendo oleum roſ. quia magis alterat ⁊ ꝯſolidat. Subdit ꝙ hoc medicamen ualet etiam cancro uulnerato qui eſt in uentre. Notandum ꝙ ragadie ſi ſunt extra ualet unctio ſolũ. Si ſint intra ponatur tenta. Si uero ſunt in cõcauo uulue ponatur peſſarium. Secundo notãdum ꝙ ad remouendum ardorem ualet ſuppoſitorium de bombice infuſo in aqua roſ. uel in aqua plantaginis. Ad idem ualet ablutio cũ aqua calida ſolum. Ad idem balneuꝫ decoctionis rerum frigidarum: ut mirtillorum roſ. lentium ⁊ ſimilia. Ratio patet. Tertio notandum ꝙ ante cõſolidationem ualet decoctio yſopi cum melle: aut ydromel cum radice yreos. Conſolidatiuum in forma unguenti poteſt eſſe tale. ℞. dragaganti gũmi arabici infuſorum ĩ aqua roſ. aloes ceruſe lote olibãi loti ſanguis draconis añ. ʒ. i. litargiri. ℥. ſ. olei roſ. ℥. ii. cere quantũ ſufficit pulueriʒenda pulueriʒentur ſbtiliter miſce omnia ſimul ⁊ fiat unguentum conſolidatiuum. Ad idem in liquida ſubſtantia ad iniciendum in matricem poteſt eſſe tale. ℞. ceruſe lote aloes olibani ſanguinis draconis. boli. ar. añ. ʒ. ii. conquaſſentur ⁊ bulliant in. ℔ ſ. lactis caprini donec redeat ad q̃r. i. coletur ⁊ colatura iniciatur in matricem.

De apãte quod fit in matrice. Sillanuſ

Circa rubricam notandum ꝙ cauſa apoſtematis matricis eſt duplex. ſ. exterior ſicut caſus ⁊ percuſſio ſuperfluꝰ coytus aborſus innaturalis obſtetrix cum eſt ĩdocta ⁊ ſimilia. Aut cauſa ẽ interior ſicut eſt retentio menſtruorũ retentio ſpermatis retentio humoris acuti ad locum deſcendentis: ſicut eſt ſanguis colera phlegma uel melĩa uentoſitas uel aquoſitas ſimplicia uel compoſita. Secũdo notãdũ ꝙ ſigna apoſtematis calidi ĩ matrice ſunt fe. dolor uehemens inter umbilicum: ⁊ pectinem renum ⁊ yliorum uigilie ⁊ inquietudo difficultas urine ⁊ egeſtionis ⁊ frequentia pulſus dolor capitis ⁊ oculorum propter continuitatem ⁊ coligantiam: difficultas anhelitus dolor ſtomachi ⁊ nauſea. Signa apoſtematis frigidi omnia accidẽtia ſũt remiſſa. Si apã ſit conuerſum ad duritiem cognoſcitur: quia reuertitur fe. quia reſolutum ẽ ſubtile ⁊ grauitas ⁊ duricies in pectine. Pronoſticatio omne apoſtema matricis eſt difficilis conſolidatõnis ⁊ ſpecialiter quãto magis apropinquat ad ĩtra

Almanſor.

Si cum apãtibus iſtis adeſt calor ⁊ febris flebothõia ex cephalica fiat. Et patiens aqua ordei nutriãtur. Et liniantur renes ⁊ femur ⁊ ilia ⁊ ſumẽ ex epithimate apoſtematis calidi ⁊ infrigidetur locus quantum poſſibile eſt. Si uero poſtquã febris ⁊ acuitas quieuerit ⁊ remanſerit ex apoſtemate calido aliquid exit unctionibus liquidis curetur: ⁊ mulier iu huiuſmodi liquidis ſedeat donec molleſcat ⁊ maturetur. Peſſarium mollificans dura apoſtemata matricis: ⁊ conferens doloribus ĩ ea factis ⁊ paulatĩ ea quieſcere faciens. ℞. adipis anatis medulle cruris cerui uel medulle cruris uacci bdeli mollˀ croci uitelli oui aſſati fecis olei de ſeminibus: fecis olei de lilio oĩum añ. partes equales diſſoluantur ĩ vĩo aut rob ⁊ fiat ex eis peſſarium eſt enim optimum ad ſedandnm dolorem ⁊ mollificandum duritiem matricis. Patiens preterea ſedeat in aqua in qua coquantur fenugrecũ: ⁊ camomilla ⁊ mellilotum ⁊ caulium extremitates ſigillatim aut omnia ſimul.

Sillanus.

Ponit curam apoſtematis matricis. Et primo quando eſt calidum. Secundo quando eſt conuerſum ad ſcliroſim ⁊ duritiem. Secunda ibi. Si uero. Prima in tres. Primo põit curã per flebothomiam. Secundo per dietam. Tertio per unum locale. Secũda ibi. Et patiens. Tertia ibi. Et liniatur. De prima dicit ꝙ qñ

cum apoſtemate matricis ſit calor ⁊ febris dȝ
fieri flebothomia de baſilica. Ratio quia pro
hibetur fluxus trahendo materiã aliũde ⁊ eua
cuando eam. De ſecunda dicit ꝙ patiens dȝ
nutriri aqua ordei. Ratio q: remittit caliditatẽ
⁊ fe. De tertia dicit ꝙ debent liniri ⁊ epithia
ri femora ⁊ renes ⁊ alia ex epithimate apoſtẽa
tis calidi ⁊ infrigidari locus ĩ quantum eſt poſ
ſibile ratione ardoris ⁊ Notandum ꝙ in cura
apoſtematiſ matricis quãtum ad localia a prin
cipio extrahatur ſuccus plantaginis ⁊ coletur:
⁊ tepidus iniciatur in matricem ⁊ frequenter.
Deinde aqua decoctionis gallarum lenciũ ba
lauſtiaruȝ ſumach roſ. ⁊ ſandal. iniciatur ĩ ma
tricem: deinde mundificetur matrix cum decoc
tione yſopi abſinthii mell. roſ. uini albi ⁊ lacte
coletur ⁊ colatura iniciatur per peſſarium. De
inde utatur iſto unguento. ℞. dragaganti gũ
mi arabici infuſorum ceruſe lote litargiri ami
di ſanguinis draconis boli ar. roſ. ru. añ. ʒ. i.
corticis eris. ℈. ii. olei. roſ. ⁊ cere. q. ſufficit. Et
ſi unguentum non poſſet attingere locum deco
quantur iſta omnia in lacte cum oleo roſ. cole
tur ⁊ colatura per peſſarium iniciatur. deinde ſi
carnem uolueris regenerare fiat unguentum ꝺ
aloe mirrha ⁊ thure ſacorcolla ſanguinem dra
conis litargirio ⁊ thutia lota cum oleo roſ. ⁊ ce
ra fiat unguentum coquatur in lacte ⁊ coletur ⁊
iniciatur cum inſtrumento. Si uero. Ponit
curam apoſtematis matricis quando eſt cõuer
ſum ad duritiem ⁊ diuiditur in duas ſecũdum
ꝙ duo ponit remedia. Scđa ibi. Patiens ꝑte
rea. De prima dicit ꝙ poſtq̃ȝ acuitas quieuit ⁊
remãſit durities debet eſſe cura iniciendo ĩ ma
tricem aliqua liquida mollitina. Secundo põit
deſcriptionem unius peſſarii qđ eſt. ℞. adipis
anatis medulle cruris cerui medulle cruriſ uac
cini bdelii molis croci uitelli oui aſſati feciſ olei
de lilio añ partes equales diſſoluantur in uino
uel rob ⁊ fiat peſſarium cauſam aſſignat: q: ſe
dat dolorem ⁊ mollificat duritiem matricis.
Patiens. Põit aliud remedium dicens ꝙ pa
tiens debet ſedere in aqua in qua ſint cocta fe
nugrecum ſemen lini camomilla mellilotum ex
tremitates caulium: quia mitigat dolorẽ ⁊ mol
lificat. Ad idem balneum de lilio conquaſſato.

De ulceribus que fiunt in matrice ⁊ eius cancro. Sillanus.

Circa rubricam eſt notandum ꝙ ul
cus matricis eſt ſolutio facta in ma
trice cum ſanie: ſed cãcer eſt apoſte
ma durum mlĩcum. Secundo no
tandum ꝙ cancer fit a materia mlĩca aduſta in
filtrata ⁊ inſerta in uenis circũdantibus locum
que expirant ſuperfluitates mlĩcas. Tertio no
tandum ꝙ ſigna cancri ſunt quia incipit ad mo
dum ciceris uel fabe ⁊ uene apparent circa lo
cum ſue natiuitatis nigre uel liuide ⁊ fit cõtinue
augmentatio cum duritie ⁊ calore ⁊ pulſatione
in loco quouſq; in loco ulceretur. tempore uero
ulcerationis emanat ab eo uirus uiride uel ni
grum fluẽs ut acetum uel aqua ⁊ fetet fetore ex
eunte a cadauere ꝙ eſt in uia putrefactionis ⁊
facit deambulationem continuã. Pronoſtica
tio ulcera matricis poſſunt curari. Sed cancer
in matrice impoſſibilis eſt cure uel difficillime.

Almanſor.

Cum a uulua fluxerit ſanies ſpiſ
ſa aut uirus tenue ſi ex propin
quo manat loco: neque fuerit
ibi profunditas fetida: neque
putrida ſumenda ſunt aloes ⁊ mirrha ⁊
ſanguis draconis: ⁊ ſacorcolla atque oli
banum ⁊ loco ſuperponenda donec con
ſolidetur. Si autem ex loco manauerit
remota eſt peſſario quod nominauimus
in capitulo ꝺ ſanguine ⁊ ſanie fiat prodiſ
nia. Si autem quod fluxerrit eſt fetidum
odorem habens malum ex peſſario ſecun
do acuto fiat iniectio poſtquam locus mũ
dificatus fuerit ex aqua ⁊ melle ĩiectis per
inſtrumentum eneum. Si uero cum hoc
quod fluit fuerit pũncto ⁊ dolor ⁊ apoſte
ma durum quod tactu diſcernitur ſũmo
pere cauendum eſt ne aliquo acuto medi
camine tangatur. Sed fiat iniectio ex cum
fricatione plumbi quam diximus. aut ex
unguento de ceruſa. Et flebothometur
ex baſilica: ⁊ cuſtodiatur ab omnibus q̃
coleram nigram gignunt ⁊ ſemenibus ⁊
ſpeciebus que pro condimento admiſcẽ
tur cibis.

Sillanus.

Ponit curam ulceris matricis ⁊ diuiditur
in duas. Primo ponit curam quando eſt in
xetrẽitatibus. ſo qñ ẽ ĩ iterioꝛib⁹. ſa ibi. Si ãt
De prima dicit quod cum a uulua uel matri
ce exit ſanies ſpiſſa uel uirus ſubtile ſi fuerit in
loco propinquo debet ſupponi aloes ſanguis
draconis mirrha ſarcocolla ⁊ olibanum. Ra
tio quia eſt conſolidatiuum. Sciendum
tamen quod debet premitti mundificatiuum
cum ydromelle factum. Si autem.

Ponit curā qñ eſt in interioꝛibꝰ: ⁊ diuiditur
in tres. Pꝛimo ponit curam qñ illud quod fluit
non ē multū fetidū. Secūdo qñ eſt multuȝ feti
dū. Tertio qñ ē mltū durū. ſecūda ibi. Si aūt
Tertia ibi. Si uero. De pꝛima dicit ꝙ ſi ſa
nies fluat ex loco remoto ⁊ pꝛofundo debet fieri
iniectio cū eo qꝺ noiauimus in. c. de ſanie ⁊ ſan
guine. Secundo dicit ꝙ ſi illud quod fluit ē feti
dū hñs malū odoꝛē debet fieri ex peſſario acu
to iniectio pꝛemiſſa euacuatione uniuerſali ⁊ ꝓ
miſſa mūdificatōne loci cū idꝛomelle. rō patet.
Si uero. Ponit curā qñ apꝭa ē durū ⁊ p cō
ſequens cancer. Et pꝛio dicit ꝙ ſi cum eo quod
fluit ſit punctio ⁊ doloꝛ ē apoſtema durū quod
diſcernitur ad tactū. Pꝛimo cauendū eſt ne ali
quo medicamine acuto tāgatur. rō quia auget
malitiam. ſecundo dicit ꝙ debet fieri iniectō cū
fricatioue plūbi de qua dixit: aut ex unguento
de ceruſa. rō quia remittit acuitatē. Tertio dicit
ꝙ debet fieri phlebotomia ex baſilica. rō quia
diuertit ne materia fluat ad locum. Quarto ꝙ
debet cauere ab oibus multiplicantibus melā
coliam. ⁊c.

De pꝛefocatione matricis. Sil.

Otandū circa rubꝛicā ꝙ pꝛefocatō
matricis eſt aſcenſio matricis ad ſu
perioꝛa uſqȝ ad dyafragma. Se
cundo notandū ꝙ cauſe pꝛefocatio
nis matricis ſunt hūoꝛes uentoſi exiſtētes i ma
trice qui accidunt ex ſpermate retēto. ⁊ hoc acci
dit potiſſime uiduis que cōſueuerūt coire ⁊ mō
nō coeunt ⁊ puellis adultis que carent uiris uel
etiam accidit ex coꝛꝛuptione hūoꝛū in matrice.
Tertio notandū de ſignis qñ mulier dȝ icur
rere pꝛefocationē matricis patitur ſcotomiā et
uertiginē ⁊ doloꝛē capitis ⁊ ſentit res aſcenden
tes ad ſuperioꝛa ⁊ ſentit ſupꝛa uentrē manuſ cō
pꝛeſſa ⁊ tenet genua flexa: ⁊ ſi uocetur ꝓpꝛio no
mine bene audit ⁊ intelligit: ſed nō pōt reſpōdē
⁊ poſt peroxiſmū de oibus recoꝛdatur. Differt
ab epilepſia: quia hic nō ē ſpuma i oꝛe. Differt
etiā ab appoplexia: qꝛ hic nō ē tanta difficultas
anhelitus. Differt a litargia: quia hic non ē fe
bꝛis. Pronoſticatio licet ſpecies pꝛefocatōis
matricis ſint multe tñ illa que ducit ad difficul
tatē anhelitus eſt peioꝛ: ⁊ ſi cum hoc peroxiſmꝰ
eēt longus frequēter moꝛiuntur: ⁊ hoc iam uidi
Utrū in pꝛefocatiōe ſit moꝛtua actu diſcerni
tur ſicut in appoplexia ⁊ cyato pleno aqua poſi
to ſupra pectus et ex coto carminato ſupꝛa na
res.

Uni mēſtrua per longū ſpaciū tē
poꝛis retenta fuerint. aut mulier
a cōmixtiōe uiri diu abſtinuerit lȝ
ualde affectauerit ⁊ euenerit grauitas ⁊
doloꝛ in iferioꝛibus partibus femoꝛis ⁊
ſēſerit q̄ſi aliqꝺ ſurſū trahi apte ſumis foꝛ
taſſe pꝰ iſta ſupuenit ei ſincopis ⁊ q̄ſi moꝛ
tua cadet. ꝓpendi quoqȝ uix poterit ꝙ ipa
attrahat aerē uel habeat pulſū ⁊ foꝛſitan
ꝓfocabitur ⁊ moꝛief ⁊ foꝛtaſſe ſanabitur
laborioſe tñ. Hec itaqȝ paſſio illico vt eue
nerit curanda ē cuiꝰ cura ē vt pedes foꝛti
ter fricenf ⁊ ligenf ⁊ ventoſa magna ſūi
ni ſuperpōaf ⁊ obſtetrici quoqȝ pꝛecipia
tur vt digitū oleo bene redolente inungat
⁊ in circuitu oꝛis vulue dū eſt intꝰ bene cō
moueat. Naribꝰ preterea condiſi inſuflēf
⁊ circa aures ipſius uoces clamādo ꝓferā
tur ⁊ nihil qꝺ bene redoleat olfaciat imo
redolētia ⁊ algalia remoueanf ⁊ pectē ⁊
eiꝰ inferioꝛa ex eis epithimēf et naribꝰ ma
lū reddentia odoꝛem applicenf. vt ſtercꝰ
caſtoꝛeū et ſulfur. Cū aūt ſanitati reſtituta
fuerit ex hoc medicamine curef ne egritu
do redeat. Qꝺ ſi hec egritudo poſt mēſtru
oꝛū venerit ꝛeſtrictōnē ea denf q̄ mēſtrua
ꝓuocant et i pedibus fiat minutio et vēto
ſe in eis apponanf. ſi aūt poſt longam vi
ri diſiūctionē contingat ex quo etiam ſepe
accidit incipiat uiri conſuetudinē habere
aut obſtetrix iteret illꝺ qꝺ ſepe diximꝰ i oī
pauco tempoꝛe aut medicamia q̄ minuūf
ſpma denf q̄ pꝛediximꝰ et denf trociſci de
mirrha quos in. c. de menſtruis pꝛouocan
dis nominauimus. Silla.
Determinat de pꝛefocatione matricis: ⁊ diui
ditur i teſ. Pꝛio ponit ſigna pꝛefocatōnis matri
cis. ſecundo ponit vnū documentū. Tertio pōit
curam. ſecunda ibi. Et foꝛſan. Tertia ibi. Cu
iuſ cura ē. De pꝛia dicit ꝙ qñ apparent iſta
ſigna. Pꝛimum ꝙ menſtrua fuerint longo tꝑe
retenta uel talis mulier abſtinuit a coitu lȝ ual
de affectaret. Secundum eſt grauitas ⁊ doloꝛ
in parte inferioꝛi ſuminiſ. Tertiū quia ſentit q̄ſi
aliquōd ſurſū eleuari a parte ſuminis ⁊ poſtea
ſperuenit ſincopis ⁊ cadit quaſi moꝛtua. uñ uix
pōt perpendi ꝙ habeat anhelitū uel pulſum ar
guere debemus ſuper pꝛefocatōne matricis. rō
ſignoꝝ patet. Et foꝛſan. Ponit unū docum̄
tū dicens ꝙ cū hec paſſio aduenit ſubito eſt cu
randa. uerificat ſe quia uel pꝛefocabitur ⁊ mo
rietur: uel de difficili ſanabitur. Ratio quia nō

pōt ſtare longo tempoꝛe ſine anhelitu: Et eius
cura. Ponit curā ⁊ diuiditur in tres. Prio
ponit curam in qn̄ ē in actu pꝛefocationis. Secun
do docet pꝛeſeruare qn̄ prouenit ex retentōe mē
ſtruoꝝ. Tertio docet pꝛeſeruare qn̄ prouēit ex
abſtinētia uiri ⁊ affectꝫ eū. ſecūda ibi. Cū aūt
Tertia ibi. Si aūt. Prima in tot quot reme
dia ponit. partes patent. De pꝛīa dicit ꝙ cu
ra eſt ut pedes foꝛtiter fricētur ⁊ ligentur. ratio
quia fit diuerſio ad inferioꝛa. Secundo dicit ꝙ
debet pꝛecipi obſtetrici ut inungat digitū oleo
bene redolenti ſicut ē oleū de lilio ⁊ ipſum ꝯmo
ueat i circuitu oꝛis uulue: rō qꝛ inducit titillatō
nē in loco ⁊ hoc facit aliqualē diuerſionē ⁊ inci
tatur matrix ad deſcendēdū inferius. Quar
to dicit ꝙ debet pꝛouocari ſternutatio ponēdo
in naribus puluerē ell'i albi: rō quia in ſternuta
tione fit foꝛtis motus: unde fit cōpꝛeſſio ad īfe
rioꝛa. Quinto dicit ꝙ debent pꝛoferri uoces
magne foꝛtiter clamando iuxta aures. ratio qꝛ
expergefactio ⁊ motus ſpirituū ad exterioꝛa fit.

Sexto dicit ꝙ non debet odoꝛare aliſiō odo
riferū: ſed pectent ⁊ inferioꝛa debent ex eis epi
thimari. Septio dicit ꝙ debet narib⁹ appli
cari reddētia malū odoꝛē: qualia ſūt aſſa fetida
galbanū caſtoꝛeū furfur pluma cōbuſta ⁊ ſolee
ſotulariū cōbuſtoꝛum ⁊ capilli ꝯbuſti. Secūda
rō qꝛ matrix currit ad aromatica ⁊ fugit fetida
⁊ in collo matricis debēt poni aromatica. No
tandum ꝙ odoꝛifera que ponūtur in collo ma
tricis ſunt muſcus ambꝛa ⁊ ille puluis. ℞. ſto
racis calamite ligni aloes gar̄. an̄. ʒ. i. muſci am
bꝛe an̄. ℈. i. ſ. fiat puluis ⁊ ponatur in panno li
neo ⁊ ſupponatur: ⁊ ſi iſta nō ſuffecerint ſuppo
nantur ſuppoſitoꝛia acuta dicta in. c. de pꝛouo
catione menſtruoꝝ: quia talia trahunt ad inferi
oꝛa. Cū aūt. Hic docet pꝛeſeruare mulieres
qn̄ pꝛofocatio pꝛouenit ex retentione menſtruoꝝ
dicēs ꝙ cum mulier fuerit reſtituta ſanitati ubi
timoꝛ ſit de aduentu poſt retentionē pꝛo pꝛeſer
uatione dentur ꝓuocantia menſtrua. Secūdo
fiat phebotomia in pedibus: qꝛ de ſaphenis.

Tertio apponātur uentoſe in coxis. ratō qꝛ
omnia pꝛouocant menſtrua ut dictum fuit ſupe
rius. Si aūt. Docet pꝛeſeruare mulieres qn̄
pꝛouenit ex abſtinentia uiri dicens ꝙ ſi cōtingat
pꝛefocatio ex abſtinentia uiri longo tēpoꝛe inci
piat uti uiro. rō patet. Secundo dicit ꝙ ob
ſtetrix debet fricare oꝛificium uulue cuꝫ digito
īuncto ut dictum fuit ⁊ doc ſepe fiat. ratio quia
incitat ad expulſionē ſuperfluitatum. Tertō
dicit ꝙ debet dari medicia que minuit ſperma
ut ruta agnuſcaſtus ⁊ ſilſa. Quarto dicit ꝙ dē
tur trociſci de myrrha. ratio quia mirabiliter ꝓ
uocant mēſtrua ⁊ ſperma. Notandū ꝙ raſiſ
non facit mentionem de pꝛecipitatione matricis
pꝛecipitatio ergo matricis eſt: quia matrix decli
nat uerſus alterā partē. ſi ad ſuperioꝛē dꝛ pꝛ̄fo
catio: ſi ad inferioꝛē caſus ut dictum eſt. Se
cundo notandū ꝙ pꝛecipitatio matricis accidit
ꝓpter cauſas extrinſecas ut ē caſus percuſſio ni
mius coytus ſeſſio ſuper lapide frigido. uel in
aqua frigida uel iniectio ex aliquo frigido. Uel
accidit ꝓpter cauſas intrinſecas: ⁊ tūc accidit
aut a paraliſi uel mollificatione neruoꝛū ⁊ lacto
rum ⁊ concurſu aquoſarū humidaꝝ uerſus ma
tricem uel ꝓpter hūiditatem aqueam. Tertō
notandū ꝙ ſigna pꝛecipitationis matricis ſunt
quia extenditur doloꝛ in altero lateruꝫ ⁊ graue
do. ⁊ ſi paſſio fuerit occulta obſtetrix debet pōe
re digitū in collū matricis ⁊ ſi foꝛamen intrinſe
cū matricis eſt ex directo alterius man⁹ intrinſe
ce nulla eſt pꝛecipitatio ⁊ ſi eſt toꝛtuoſum tūc eſt
pꝛecipitatio uel diſlocatio. Pꝛonoſticatō ſi
diu ſteterit diſlocata matrix de difficili curatur
aut nunq̄ꝫ ⁊ peſſime ſi exit extra. Cura ſi pꝛo
uenit ex repletione pꝛius purgāda ē matrix. dei
de eſt ponenda uentoſa in latere ꝯtrario que ſit
magna pꝛecedente balneo aque dulcis tepide.
ratio quia mollificat ⁊ uentoſa trahit ad mediū

Deinde ponatur alia uentoſa ſuper umblicū
cum reducta ſit ad locū naturalē. deīde fiat ſup
poſitoꝛiū factum ex cera longum ⁊ groſſum ad
quātitatem ſex digitoꝛū ad modum uirge ⁊ un
gatur ex oleo de lilio: ut ſubſtineat coꝛpus ma
tricis. Ponatur ēpl'm ſtipticuꝫ ſupꝛa matri
cem dictum in. c. de pꝛouocatōe mēſtruoꝝ.

Balneum conſtictiuū matricis. ℞. folia q̄r
cus folia neſpiloꝝ folia ſoꝛbe ſummitates beda
guar folia cipꝛeſſi in quātitate. M. i. pꝛo quolꝫ
ſummitatuꝫ myrti ualeriane nepite an̄. M. ii.
fiat ſacculus ſuper quo ſedeat in balneo. Ad
idē ualet ſuppoſitoꝛiuꝫ iſtud. ℞. nucis cipꝛeſſi
gallaꝝ nō perfoꝛatarū querci floꝝ ſquināti flo
rū cameleonte uel camomille an̄. ʒ. ſ. ro. rube.
ʒ. ii. piloꝝ lepoꝛis. ʒ. ſ. fiat puluis ponatur ī pā
no lineo raro ad longitudinē unius digiti ⁊ ei⁹
groſſitiem infundatur in uino decoctionis floꝝ
camomille calido ⁊ ſupponitur.

De mola matricis. Sillanus.

Otādū circa ru. ꝙ mola mr̄icis eſt du
plex: q̄dam uera ⁊ ē fruſtū carnis enoꝛ
mis ⁊ q̄ſi ſine figura. ſꝫ n̄ uera ē q̄dā uentoſitas
aggregata i mr̄ice ul' aquoſitas iducēs iflatōꝫ

Secundo notandum ꝙ mola cauſatuꝛ ex mľ
titudine ſanguinis menſtrui mulieris quando
currit in matricem cum carentia ſeminis uiri ⁊
poſito ꝙ eẽt ſemen uiri ⁊ non eſſet potẽs unde
non poſſet fieri embꝛio ſed generatur quidam
globus enoꝛmis ⁊ credunt mulieres ſe eẽ pꝛeg
nantes ⁊ tamen non ſunt. Tertio notandũ ꝙ
mola aſſimilatur ĩpꝛegnatõi ꝓpter multa. Pꝛi
mo qꝛ menſtrua retinentur. Secundo qꝛ uẽter
eſt tumefactus. Tertio qꝛ ſentitur motus ſicut ĩ
pꝛegnantibus. Quarto quia mãmille induran
tur. Quinto quia cadit appetitus. Sexto diſco
loꝛatur mulier. ⁊ hec omnia ſunt in pꝛegnãtibꝰ
Sed diſtinguentia inter ĩpꝛegnationẽ ⁊ mo
lam ſunt quia non eſt oꝛdinatus motuſ in mola
ſicut in pꝛegnatione: quia res ĩanimata. Se
cundo quia uenter eſt durioꝛ in mola nec ſic tra
hibilis ſicut in pꝛegnatione. Tertio quia non fit
motus de latere in latus niſi cum compꝛeſſione
⁊ uiolentia. ſed in pꝛegnante non ſic eſt: qꝛ mo
la eſt res inanimata. Quarto in mola pedes ⁊
manus ſunt molles ualde ⁊ apparẽt digiti bꝛe
ues: in pꝛegnante uero non. Quinto in mola ñ
eſt mulier ita habilis ad mouendum ſicut in ve
ra pꝛegnante. Sexto quia ut plurimũ in noueꝫ
menſibus diſcernitur fetus: ſed in mola non eſt
tempuſ determinatũ. Pꝛonoſticatõ. Mola
uniuerſaliter ẽ difficilis cure. naꝫ aliquãdo ſtat
quattuoꝛ annis: aliqñ ſtat uſqꝫ ad terminũ uite
⁊ non recipit curam. Aliquando ṽo egreditur
quoddam fruſtum carnis. aliquando ſanguis
multus. aliqñ uẽtoſitas multa. patet ⁊c. Al.

**Mulieribus plerũqꝫ accidit paſſio
ex qua pꝛegnantiũ diſpoſitionis
ſimilitudinẽ incurrunt. uenter nã
qꝫ creſcit ⁊ diſcoloꝛate fiunt ⁊ retinẽt mẽ
ſtrua: motus tamen q eſt in hac egritudie
nõ eſt vt motus infantis licet qñqꝫ de ſuo
mouetꝛ loco cũ duriter tangitꝛ. ad ultimuꝫ
ṽo cũ anguſtia ⁊ doloꝛe fruſtũ carnis in
foꝛme ac ſi pareret emittitur. plerũqꝫ vero
ſolũ modo uentoſitaſ ⁊ humorũ multitu
do emittuntur ⁊ deinde minuitꝛ uẽter ⁊
remouentꝛ accidẽtia. Poſtq̃ꝫ uero tempꝰ
pꝛeterierit in quo ſcitur puerũ debere mo
ueri ſi adeſſet trociſci de mirrha dãdi ſũt
⁊ apozima de ſeminibus ⁊ oleũ de reſina
ad bibendũ. ⁊ peſſariuꝫ ex ruta ⁊ menta
ſtro ⁊ alia peſſaria pꝛedicta i. c. de alleuia
tione partis ſunt imittenda doſes quoqꝫ
de pillulis fetidis frequenter tribuẽde ſũt
cum hoc enim cito euadunt. Sillanus.**

Determinat de mola ⁊ diuiditur in duas
Pꝛimo ponit cõuenientiã quã habet mola cũ
fetu ⁊ dĩam. ſecundo ponit curam. ſecũda ibi.
Poſtq̃ꝫ ueꝛo. Pꝛima in duas. pꝛimo põit cõ
uenientiã. ſecũdo dĩam. ſecũda ibi. Motus.
De pꝛima dicit ꝙ in mulieribꝰ aliqñ accidit
paſſio hũs ſilĩtudinẽ cum ĩpꝛegnatõe: ⁊ hoc qꝛ
uenter tumeſcit ⁊ ſũt diſcoloꝛate quia retinẽtur
meſtrua ſicut in pꝛegnãtibus. De ſecũda ponit
dĩam dicẽs ꝙ motus qñ fit in hac egritudie ñ
eſt ſicut motus infantis: quia ſolũ mouetur dũ
duriter fit cõpꝛeſſio ſed fetus mouetur ad utrã
qꝫ dĩam p ſe. Scđa dĩa ẽ qꝛ ĩ mola ad ultimũ
egreditur fruſtũ carnis nõ figuratũ cũ ãguſtia
⁊ doloꝛe. ⁊ aliqñ ſola uẽtoſitas. deinde minui
tur uẽter ⁊ remouẽtur accidentia. rõ pꝫ. **Poſt
q̃ꝫ ṽo.** Põit curã mole ⁊ diuiditur ĩ tot quot
remedia ponit. partes patẽt. De pꝛia dicit ꝙ
poſtq̃ꝫ ſentitur tẽpus in quo fetꝰ dꝫ moueri trã
ſiuiſſe uſqꝫ ad decẽ menſes ⁊ nõ mouetur: tunc
trociſci de myrrha ſunt dandi. rõ qꝛ ꝓuocant ⁊
aperiũt. De ſecũda dicit ꝙ etiã ꝯuenit decoctio
de ſeibus. rõ qꝛ apit ſbtiliat ⁊ ꝓuocat. De ter
tia dicit ꝙ oleũ de balſamo ẽ dandũ ad biben
dũ. De quarta dicit ꝙ dꝫ fieri peſſariũ de ruta
⁊ mẽtaſtro. Siliter ualent alia peſſaria dicta i. c
de alleuiatione ptus. De quita dicit ꝙ de pillĩs
fetidis freqũeter eſt tribuendũ. rõ qꝛ ſunt ualð
foꝛtes in hoc. Notãdũ ꝙ pꝛedicta etiã ualẽt
ad extrahendũ fetũ ſiue ſit moꝛtuꝰ ſiue uiuus ⁊
ulcera pꝛedicta ſũt alia. Pꝛimũ ſuffumigatõ fa
cta ex vngula aſini ⁊ ualet a ꝓpꝛietate. Ad idẽ
ſuffumigatio facta ex laudano: uel ex myrrha
galbano ⁊ caſtoꝛeo. Ad idẽ ſuppoſitoꝛiũ ℞.
ellĩ nigri ſtafiſagrie ariſtologie ro. pulpe: colo
quitide armõiaci añ. ʒ. ii. fellĩ bouini. ℥. i. pulue
rizanda pulueriꝫẽtur diſſoluãtur in ſucco arthi
miſie miſce ⁊ fiat ſuppoſitoꝛiũ. ex iſtis poſſet fiẽi
peſſariũ in foꝛma liquida ⁊ mittere in matrice.
Ad idẽ peſſariũ factuꝫ ex oppoponaco ⁊ ari
ſtoꝛ. ro. cũ ſucco arthimiſie ⁊ extendatur ſuper
aluptam ad quãtitatẽ uniꝰ palmi ⁊ duoꝝ digito
rũ. Ad idem ℞. ſucci rute. ℔. ſ. myrrhe pul
ueriꝫate. ʒ. iii. pulpe coloquintide. q. ſuf. miſce
oĩa ⁊ fiat emplꝫ mediocriter liquidũ ⁊ ponatur
ſupꝛa uentreꝫ calidũ. Ad idẽ ℞. galbani. ʒ.
ii. infundãtur cũ lacte capꝛino. ℥. i. ſ. ⁊ ſtatim ex
pellatur ⁊ hoc ad difficultatẽ partꝰ. Secũdo
notandũ ꝙ oĩa pꝛedicta ualent ad difficultateꝫ
partus ⁊ ultra hoc ualent alia appꝛoxĩata ab in
tra ⁊ quedam appꝛoximata ab extra. Ad intra
appꝛoxĩata. ℞. pulueris coꝛticis caſſiefiſt. ʒ. vi.

cum uino albo ⁊ cum brodio cicerum rubeorũ
Ad idem. ℞. myrrhe coſti ſtoracis calamite
añ. ʒ. ſ. armóiaci electi ſauine añ. ℈. i. ſ. fiat pul
uis. Ab extra. Primũ eſt agrimonia cuʒ ra
dice ⁊ radix ponatur ỽſus matricé ⁊ cũ peperit
remoueatur ne matrix deſcendat ⁊ exeat. Ad
idé magnes alligatus coxe. Ad idem coral
lus rubeꝰ alligata coxe cũ radice uerſus matri
cem Ad idé radix ſerpentarie. Ad idé ſma
ragdꝰ alligatꝰ coxe. Ad idé cyclamen ſi fue
rit alligatum ſuper femur parturiétis facit cito
parere Serapio. ſimiliter capis aquile. Ad
idé. ℞. aſſari caſtorei ſbtiliter puluerizatoꝝ añ
ʒ. i. detur cũ decoctione cicerũ rubeoruʒ. Ad
idem puluis ſiſeleos.

De ſterilitate mulieris ⁊ prohibitione impregnationis. Sillanus.

Otandũ circa rubricã ꝙ ſterilitas
ideʒ é qđ prohibitio impregnatõis
Ulterius notandũ de cauſis ſterili
tatis: qꝛ ſterilitas aut accidit ex par
te mulieris aut ex pte uiri aut ex parte utriuſqʒ
Si ex parte mulieris: aut accidit ꝓpter cãs ex
trinſecas aut intrinſecas. Si ꝓpter extrinſecas
aut quia mulier potauit aquã in nimia q̃ʒtitate
uel quia cõtinuat cibaria nimis acetoſa uel ma
la uel accidit ꝓpter accidẽtia anie: ut ſunt ira ti
mor ⁊ tiſtia: uel accidit cũ poſt coitũ ſaltat uľ ni
mis uelociter mouetur: uel é mulier malitõſa q̃
cepit aliqua ſterilitaté faciẽtia. Si aũt é pp cau
ſas intrinſecas tũc accidit ꝓpter mẽbra genera
tionis uel ꝓpter totũ corpus. Si ꝓpter totũ cor
pus hoc é uel ꝓpter paſſiones notas ⁊ manife
ſtas cerebri cordis epatis ſplenis uel ſtomachi
qꝛ mẽſtrua ſunt retẽta: uel qꝛ nimis fluũt: uľ qꝛ
nimis piguis: uel qꝛ puella é uel uetula. Si aũt
fuerit ꝓpter mẽbra generatõis mulieriſ uel pp
matricé tũc accidit illud: uel ꝓpter morbos cõ
poſitõnales uel ꝯſimiles ſicut é mala ꝯplexio ca
lida uel frigida humida uel ſicca uel ꝯpoſita ex
his: uel pp morbos officiales: ut uerruca emor
roides: aut piguedo in orificio intriſeco: aut ſtri
ctura aut nimia laxitas: aut amplitudo aut op
pilatio aut tortura aut ꝓpter ſolutioné ꝯtinui uľ
ulcus. Si fiat ſterilitas ex parte uiri uel accidit
ꝓpter cãs extrinſecas uľ intrinſecas. Si ꝓpter
cãs extrinſecas ſũt ſicut ſupfluus coitus potus
aque frigide uľ nimia frequẽtia ⁊ uſus ciborum
acetoſorũ uel alterius male q̃litatis. uel qꝛ é pu
er uel decrepitus uel crapulator uel ebrioſus uľ
quia utitur ſuperfluo coitu uľ ꝓpter accidentia
anime uel qꝛ faſinatus uľ qꝛ ſũpſit quedaʒ ſteri
lia. ſi ꝓpter cãſ intrinſecas aut ꝓpter totũ corpꝰ
aut ꝓpter mẽbra generatõnis uiroꝝ. ſi ꝓpter
egritudines mẽbrorũ principaliũ aut nobilium
uel eis adiacentiũ: ſicut cor cerebrũ epar ſtoma
chus ſplen. uel qꝛ bene iuueniles uľ guideʒ poſt
aures ſunt iciſe. uel quia nimiſ pinguis uľ nimiſ
extenuatuſ. ſi ꝓpter mẽbra generationis tũc ac
cidit. uel ꝓpter morbos cõſimiles: ſicut ꝓpter
malã cõplexioné ſpmatis ⁊ teſticuloꝝ calidam
uel frigidam humidam uel ſiccam uel ex his cõ
poſitam: uel accidit ex morbis officialibꝰ: ut qꝛ
uirga eſt nimis longa uel nimiſ breuis uel quia
mollificata uel ſpaſmata ⁊ teſticuli ſimiliter uel
quia teſticuli nõ ſunt aut foramé uirge eſt tortu
oſum. Uel accidit ꝓpter morbuʒ cõmuné. ſicut
ꝓpter ſolutioné continuitatis uel ulcus. ſi auteʒ
fuerit ſterilitaſ ꝓpter utrunqʒ: quia ambo cõue
niunt in malitia cõplexionis: uel quia diſconue
niunt ⁊ malitia eſt nimis intenſa: quare ſemina
non poſſunt ſe contempare uel corrigere ad iui
cem. uel quia unus anticipat emiſſionem ſemis
ante alium: quia ſimul debent emittere ſemina.
Uel accidit ſterilitas propter membra quoniaʒ
nõ ſunt proportionata: ut quia matrix eſt nimis
ampla ⁊ concaua ⁊ uirga eſt nimis breuis. Se
cundo notanduʒ de ſignis. ſigna ſterilitatis pp
cauſas extriſecas ſunt manifeſta ex iudicio pa
tientis. Signa ſterilitatis ꝓpter egritudineʒ
totius corpis uel mẽbri principalis ſũt nota ex
ſignis aliarũ egritudinũ que preceſſerunt. Et ſi
gna ſterilitatis ex malitia cõplexionis calide ſũt
qꝛ urina é itenſa ⁊ circa genitalia eſt multitudo
pilorũ calor ⁊ pũctura ⁊ appetitus ad coitũ. uel
uelox emiſſio ſeminis dilectatio nimia: mẽſtrua
citrina ⁊ ſunt calida tactu ⁊ ſunt animoſe: pulſuſ
uelox ſitis uelocitas in motibus ⁊ in oibus ſuiſ
actõibus. Signa ſterilitatis ex malitia cõple
xionis frigide ſunt oppoſita. qꝛ urina eſt remiſ
ſa: paucitas pilorũ: paucitas deſiderii ad coitũ
paucitas menſtruoꝝ ⁊ eorum albedo: tarditas
emiſſionis ſeminis modica dilectatio in coitu
pulſus tardus paucitas ſitiſ: pigritia in motibꝰ
Signa ſterilitatꝫ ex mala ꝯplexione ſicca: mu
lier é extenuata parum uel nihil emittit de ſemie
in coitu. urina pauca tenuis: labia uulue arida
⁊ ſicca. Signa ex mala cõplexione hũida ſũt
matrix humida ⁊ poſt mẽſtrua remanet hũida
⁊ quaſi ſemper exit a matrice quoddam liqduʒ
aquoſum ⁊ fluidum ⁊ non delectatur in coitu: ⁊
matrix eſt humida ⁊ liquida ſic ꝙ non poteſt re
tinẽ ſemé ⁊ hec cã plurimũ ꝯiũgitur frigiditati.
Signa ad cognoſcendũ utrũ mulier ſit pata

ad ꝯcipiendū. Pꝛimū ē ſuffumigetur mulier i
ferius cū aromatibꝰ ⁊ tūc ſi penetrat odoꝛ uſqꝫ
ad nares parata ē conceptōi: ⁊ ſi non penetrat:
tūc ē ibi oppilatio ꝓhibens tranſitū ſuffumigi:
⁊ hoc experimentū ualet in uermibꝰ. Scōm ex
perimentū ſupponat mulier doꝛſū allei aliquali
ter ꝯquaſſatū ⁊ cōſideret ſi iuenit ſapoꝛē ⁊ odo
rem eius i oꝛe: qꝛ tūc ē parata conceptōi. ſi nō:
⁊ hoc ē ad ſciendū utrū in ea ē oppilatio. Terti
um experimētū ꝙ pꝛoiiciātur duo ſpermata in
aqua ⁊ quodcūqꝫ natat in aqua ex parte illius
ē defectuſ. Quarto ꝓiiciātur due urine ſuper la
ctucā ⁊ ex eo ē defectus cuiꝰ urina exiccat. Qui
tum experimētū ſumātur quiqꝫ grana frumēti
ſeptem oꝛdei ⁊ ſeptē fabaꝝ ponatur in uaſe ter
reo ⁊ mingat ſuper ea unꝰ āboꝝ ⁊ dimittatur ſe
ptē diebus tūc ſi grana naſcūtur nō ē ſterilitas
in illo ⁊c. Sextū ſumatur ariſtolꝰ. auř. i. teratur
⁊ ꝯficiatur cū melle ⁊ ſuperponatur cū lana ſuc
cida a mane uſqꝫ ad meridiē i ieiuno. ſi tūc dul
ceſſit ſaliua eius ꝯcipiet maſculū. ſi amareſcit eſt
ꝯcipiens feminā: ⁊ ſi nō alteratur non ē ꝯcipiēs
neqꝫ ꝑgnās ⁊c. Signa ſūpta ab urina ſūt uri
na in ꝑncipio ē habēs coloꝛē citrinū clara decli
nās ad albedinē uel ad coloꝛem yreos ⁊ ſup ip
ſam apparet aliquid ſimile nubibus ⁊ quodcū
qꝫ ſit in ea apparet: ſicut cotū carminatū ⁊ etiaꝫ
cū eo ſunt granula aſcēdentia ⁊ deſcendētia: ſꝫ
in fine ipꝛegnatōnis apparet rubedoꝛ ⁊ qñ mo
uetur urinale uris pꝛegnātis cōturbatur. Sed
alia ſigna ipꝛegnatōis ſūpta ab aliis ſunt: quia
retinētur mēſtrua ⁊ ꝓſternitur appetitꝰ. Diſco
loꝛatur mulier: māmille indurātur: uenter tumi
dus fit: ⁊ ultimo ſentitur motus embꝛionis.

Signa maſculinitatis: mulier eſt melioꝛis co
loꝛis ⁊ plurime leuitatis ⁊ agilitatis ⁊ mūdioꝛis
faciei ⁊ melioꝛis appetitus ⁊ quietioꝝ accidenti
um ⁊ ſentit grauitatem lateris: ⁊ qñ mouetur fe
tus maſculꝰ mouetur a latere dextro ⁊ mamilla
dextra pꝛius ingroſſatur ⁊ pꝛius fluit lac ab ea.
⁊ lac eius eſt groſſum ⁊ uiſcoſuꝫ: ⁊ fit pulſus eiꝰ
dexter plenꝰ uehementōꝛ ⁊ frequētioꝛ: ⁊ qñ mo
uetur a loco mulier pꝛius mouet pedē dextruꝫ
qꝫ ſiniſtrū: ⁊ cū egreditur ſuſtētatur pꝛiꝰ ſupꝛa
manū dextrā et ē oculus eiꝰ dexter leuioꝛ ueloci
oꝛiſqꝫ motus. Pꝛonoſticatio: mulier fecūda
magis uiuit ſana: ſed citius caneſcit ⁊ ātiquatur
Mulier ſterilis magis ꝯſeruat iuuentutē ſuam
ſed eſt magis egrotatiua qꝫ q̄ non eſt ſterilis.
Cura. Notādū de cura ſterilitatꝭ ex malitia
ꝯplexionis male calide ſi particularia ꝯueniant
In pꝛimis fit phlebotomia de baſilica. deinde
de ſaphena: deinde utatur d̄ ſirupo roſ. uł uioł
uel de endiuia. deide purgetur cū trifera ſarra
cenicha ⁊ reubarbaro. deinde fiat ſtufa cū her
bis frigidis. deinde utatur rubea trociſ. deinde
utatur ʒuccaro roſ. triaſandał. ⁊ dyadꝛagagan
to frigido. deide odoꝛet roſ. cāphoꝛā ſandalos
aquā roſ. deinde peſſarium fiat de ſtercoꝛe ⁊ de
matrice lepoꝛis ⁊ ſemē mercurialis cuꝫ modico
melle roſ. ⁊ cōtinuet oꝛdeatā ⁊ panē oꝛdei nō ſo
lū per dies: ſed ēt per menſes ⁊ per annos: et ſi
fuerit neceſſe utatur piſcibꝰ ſquamoſis de aquis
mundis. utatur coꝛiādꝛis ⁊ ſalſamēto ⁊ utatur
lacte acetoſo ⁊ oꝛdinētur ſex res nō naturales i
gradu oppoſito donec caloꝛ ex ꝑdictis ad tēpe
ratū ſit reductꝰ. Sꝫ ſi ſterilitas ꝓuenerit pp fri
giditatē ⁊ hūiditatem eiuſ cura eſt ut digeratur
materia per hūc modū. ℞. rubee maioꝝ arthi
meſie ſauie añ. ℔. ſ. folioꝝ mente folioꝝ abſin
thii ſūmitatū oꝛigani calamenti añ. ʒ. ii. ſqnāti
ſpice nardi calami arōatici añ. ʒ. ii. aniſi mara
tri ameos ſiſeleos añ. ʒ. iii. mellis roſ. ℔. ii. fiat
ſirupus. Et matēia digeſta cū tali ſolutiuo eua
cuetur. ℞ benedicte theodoꝛicon emperiſticon
añ. ʒ. iii. eſule maſticis añ. ℈. i. ſ. miſce ⁊ fiāt pil
lule. Ad idē pilłe fetide. Deinde fiant ſtufe ⁊
in ſtufa ponātur ea q̄ i ſirupo ponūtur ⁊ i exitu
ſtufe detur auree alexādꝛine metridati añ. ℈. i.
miſte ⁊ fiat multis uicibꝰ: deinde mundificetur
matrix. ℞. ſirupū cū aqua decoctōis abſinthii
myrrhe coloquintide ⁊ miſce ⁊ ꝓiiciātur. ʒ. iii. i
matricē ⁊ deinde utatur iſto electuario. ℞. pul
ueris trifere magne ſine opio: pulueris ſtomati
con ꝯfoꝛtatiui cōſerue cytrāguloꝝ añ. ʒ. i. ligni
aloes ambꝛe greſie añ. ʒ. ii. muſci. ℈. ii. ʒuccari
al. q. ſuf. fiat electuariū. Ad idē ſi nō fuerit fe
cunda. ℞. teſticulū dextrū uerris ſi uult maſcu
lū ⁊ ſiniſtrū ſi vult femellā ⁊ deſiccetur i vmbꝛa
⁊ pulueriʒetur ⁊ ℞. limaturā eboꝛis ſeis ſiſele
os matricis lepoꝛis ⁊ coaguli eiuſ añ. ⁊ fiat pul
uis ⁊ utatur illo puluere mane ⁊ ſero cū bꝛodio
cicerū aut carniū aut uino al. ꝓōt poni puluis
liquiritie aut ʒuccari. Et ſi ſterilitas ex hūidita
te lubꝛicāte ⁊ lubꝛicitate matricis. cura ē ut pur
getur cū pilłis factis ex pulpa coloquintide tur
bith hermodactalis. ⁊. ʒʒ. mixtis ⁊ incoꝛpoꝛatꝭ
cū uino in quo ſit maſtix diſſolutus. vtatur vo
mitu facto ex ex aqua decoctiōis radicis rapha
ni acuti ſeminis aneti ſeminis atriplicis: ⁊ ſina
pis ſilꝛ ⁊ cepaꝝ i q̄. ℥. i. oximełł ꝯpoſiti diſſolua
tur. Recipiat fumum factum ex pipere eufoꝛ
bio ſtoꝛace uel ex ſimilibus fiat peſſarium tale.
℞. myrrhe aloes maſticis thuris olibani nu

cis cipreſſi ⁊ foliorū eius blance biſancie ligni
aloes galange ceduarie nucis muſ. alūis ſūach
cupularū glandiū añ. ℥. i. cōficiātur cū oximel
le ſquillitico: fiant peſſaria ⁊ ſupponātur ⁊ tene
antur una hora. Ordinētur ſex res nō natura
les gradu oppoſito donec hūiditas ⁊ lubricitaſ
ad tēperamentū redeant. Si ſterilitas ꝓuēit
ex ſiccitate utatur iſto peſſario. ℞. cerebi ceruí
⁊ uituli butiri uaccini ſine ſale ⁊ adipis caprarū
cere ⁊ mellis quantū ſufficit fiāt peſſaria ⁊ ſup
ponātur. Ad idem tāge ſepe os matricis cū
adipe anatis anſeris ⁊ galline mixtis ad īuicē
⁊ liquefactis fiant ex his peſſaria ⁊ initiatur in
matricē ſepe. Et quaſi oī die ſedeat ī balneo de
coctionis maluauiſci florū camomille fenugre
ci malue boraginis ⁊ lingue bouine. Utatur ele
ctuariis reſtauratiuis ⁊ ipinguātibus. Sumat
iura gallinarū ⁊ auiū pinguiū cū uitello oui et
puluere cardamomi ⁊ troci. Dormiat ⁊ qeſcat
⁊ ſic de aliis hūectantibus ſicut in leticia ⁊ gau
dio. Si ſterilitas ſit ex uentoſitate utatur laua
tione facta ex decoctione ameos amomi carui
cimini pulegii calamenti ſiſeleos ⁊ utatur pulue
re iſtarū ſpērū miſce cū pipere longo. Et appo
nantur ea que conſumūt uentoſitatē per modū
emplaſtri ante ⁊ retro. Peſſaria ſuppoſitoria
emplaſtra ſuffumigia cliſteria ⁊ balnea ex his
fiat in quibus ſit ruta ⁊ ſemen eius naſturcium
aniſum ciminū anetū caſtoreū agnuſcaſtus ⁊ ſi
milia ſumat ſepe electuaria calida ⁊ dyagalāga
dyaciminū ⁊ tangat ſepe os matricis cū oleo ꝺ
coſto uel ſpica ⁊ oleo balſami ⁊ ē melius in quo
pōatur aliquid ſiſeleos ⁊ pulueris peonie. ſi āt
ſterilitas ſit ꝓpter pinguedinē matricis tunc peſ
ſarizetur cū aurea alexandrina ⁊ tyriaca ⁊ ſale
⁊ milio ⁊ nuce cipreſſi ⁊ nitro torrefiāt ⁊ fiāt peſ
ſaria ⁊ ſaccellationes. Fiat ieiuniū ⁊ dieta ſbtil'
⁊ pauci nutrimenti ⁊ exiccatiua: ⁊ cōpetit ira tri
ſticia ſolicitudo uigilie plurime durus decubitꝰ
⁊ ſimilia. Si vō ſterilitas ſit ꝓpter ſtricturā orifi
cii matricis balneetur ſepe cū decoctōe biſmal
ue palee ordei ⁊ auene. Fiāt peſſaria ⁊ paulatie
ingroſſentur de apio aniſo cymino ⁊ melle. Et
ſi fuerit neceſſariū fiat multa peſſaria de ſtagno
quedā parua: ⁊ quedā magna ⁊ īuoluātur in la
na ⁊ aragon ⁊ ſupponātur ut ſint ita groſſa ꝙ fi
at quaſi quedā uiolentia. Si ſterilitas ſit ꝓpter
nimiā amplitudinē orificii matricis: balneetur
in aquas ſtipticis: ut ſūt caude eqne plantagis
ſumach myrtillorꝫ nucis cipreſſi maſticis thu
ris galle boli ar. cupularū glandiū ⁊ ſimilia: et
ex iſtis pōt fieri peſſariū. Ad idē abluat os
vulue ⁊ ſedeat per horā in aqua calida decocti
onis gallarꝫ nucis cipreſſi ⁊ gūmi arabici ⁊ ime
diate remoueatur ⁊ exiccat os vulue cū petia li
nea mūda ⁊ pōatur circa ipſā uuluā ⁊ circa os
eius petia lini in re que ſic fit. ℞. galle nuciſmu
ſcate añ. ℥. iii. gar. ℥. i. uini ſtiptici aliquātulū et
ad ignē calefiant. Notandū ꝙ ea ꝗ ualent
a ꝓprietate ad conceptionē ⁊ ꝑparant mulierē
ad ꝯcipiendū ſunt ſemē baucie qñ teritur ⁊ po
tatur cū uino odorifero ⁊ eiꝰ radix comeditur:
et hoc ꝯtinue uſqꝫ ad duos mēſes. Ad idē ꝺtur
ī potu urina elephantis. ualet eni a ꝓprietate ⁊
mirabil' ē ad ipregnationē. Ad idē bibat mu
lier de raſura eboris qꝛ ē maximi iuuamenti.
Ad idē ſemē ſiſeleos ⁊ ē expertū ⁊ datur mu
lieribꝰ fecundis in potu ut multiplicet generatō
nē. Ad idē in forma peſſarii. ℞. ameos tera
tur ⁊ miſceatur cū medulla oſſis cerui: aut uitu
li ⁊ ſupponatur cū licinio uel lana ante horam
coitus die prio uel tertio pꝰ purgatōnē mēſtruo
rū. Ad idē coagulū leporiſ qñ miſcetur cū
butiro cocto ⁊ ſupponatur. Ad idē ſtercus le
poris cū oleo roſ. mixtū ⁊ ſuppōatur cū licinio
Ad idē ſupponatur ſuccuſ peonie feīe ul' ma
ſcule ⁊ miſceatur cū puluere ſeīs eiuſdē ⁊ ē mira
bile. Ad idem fiat ſuppoſitoriū de felle gazel
li maſculi ⁊ ſupponatur cū eo aliqd de teſticul'
uulpis ⁊ ſtercoris eiuſdē. Ad idē ſuppoſitio
fellis uulpis ⁊ leporis ⁊ leonis añ. pondꝰ tertie
℥. vnius. Ad idē ſuppoſitio ſtercoris leporis
Et notandū ꝙ oīa illa que ſupponūtur ī vul
ua cā impregnatōis plus ualent in die quarto
poſt purgationē qꝫ aliis tēporibus quāuis ī oī
bus ualeant tpibus. Optimū peſſariū ē illud
qꝺ fit de oleo de been ⁊ de oleo balſami ⁊ oleo
ꝺ lilio. Colliriū bonū fiat de maſtice myrra
galla caſtoreo et oleo nardino. Expimentū
qꝺ faciebat gulielmus tpe ſuo mūdificabat mu
lierē ante mēſtruationē cū aq̄ mirobal'. kebulo
rū roſ. ru. ⁊ dulcorabat ipſam cū zuccaro roſ.
ueteri ⁊ dabat de illa aq̄. ℥. iiii. uel cū uino ſtip
tico rubeo añ diē per horā ⁊ faciebat ſel' ul' bis
anteqꝫ mēſtrua acciderēt ⁊ pꝰ purgationē men
ſtruorꝫ mulier oībꝰ diebꝰ. v. primis p unā horā
ſedeat in aq̄ decoctōis roſ. ru. gallarꝫ balauſtia
⁊ radicis peonie piſtarꝫ groſſo mō: ⁊ cū exibat ꝺ
aq̄ itrabat lectū ⁊ exiccabat eiꝰ uuluā cū pāno li
neo mūdo ⁊ ſtati imediate ſupponebat cū cāde
la ul' licinio ꝺ balſamo cū puluē peonie. ⁊ oī die
p mēſē ī ortu ſol': ul' ſtōacho ieiuno cōedebat ꝺ
ſemie ſiſeleos. ℥. ii. uel per ſe uel mixtas cum
ameos. Et in hoc inuenit miracula plus aliis.

Experimentū qđ fecit domina de la turre tē
poꝛe quo fuit cū dn̄o martino de laturre ⁊ bene
ſucceſſit ſibi. Pꝛimo faciebat tale balneū. ℞.
mirtilloꝝ roſ. an̄. ℔. ſ. coꝛticis mādragoꝛe. ℔.
ſ. coꝛticū galle uel ualeriane. ℔. iii. buliant oīa
iſta aliquātulū poſtq̄ȝ fuerit piſtata groſſo mō
cum duab⁹ ſitulis aque in qua ferrarii extingūt
ferruȝ ignitum ⁊ in illa cū fuerit tepida ſedeat
continue mulier cū fuerit purgata a ſuis men
ſtruis per dies. ix. oī ſero cū uadit doꝛmitū. cū
intrauerit lectū ſupponatur ſibi cādela intra os
matricis que ſic fit. ℞. olei roſ. ℥. i. muſci. ℈. vi.
ambꝛe pondus granoꝝ. xx. puluis coꝛtici man
dragoꝛe pulueriȝate cū petia lini. ℥. ſ. miſcean
tur oīa iſta. Ultima v̇o die ſui mēſtrui in auro
ra diei ſumat trifere magne. ℥. ſ. cū uino rubeo
calido. ⁊ hoc faciebat de q̄rto in quartuȝ: oī tn̄
menſe donec ipꝛegnabatur: qꝛ abſq; dubio ſi
fuerit poſſibile hr̄e filios cū tali homine ip̄gna
bitur. Experimentū aliud pꝛobatū per ipſuȝ
ſi poſſibile fuerit ꝙ medicina ad ipꝛegnationeȝ
poterit pꝛodeſſe hec ꝓderit. ℞. coꝛticis mādꝛa
goꝛe peonie agnicaſti ro. ru. piperis lōgi caſſie
lignee an̄. ℥. ſ. piſtentur groſſo mō ⁊ buliant in
uino rubeo odoꝛifero qđ ſit. ℔. vi. taȝ diu ꝙ re
ſoluātur. ℔. ii. coletur ⁊ de illo uino bibat muli
er in auroꝛa diei. ℥. iiii. ⁊. ℥. ſ. trifere magne đ q̄r
to in quartū p̃terq̄ȝ in diebus in qb⁹ hēbat mē
ſtrua. deinde oī ſero cū uadit doꝛmitū p̄terq̄ȝ
in tp̄e mēſtruoꝝ ſedeat in aqua q̄ ſic fit. ℞. ℔.
ii. aque ferrarioꝝ in q̄ extingūt ferrū ignitū ⁊ i
ea buliāt hec. ℞. arthimiſie paparis albi coꝛti
cum mādragoꝛe agnicaſti ro. ru. peonie ⁊ caſſie
lignee an̄. ℔. ſ. piſtētur groſſo mō. omni ſero fa
ciens ip̄am tepidā ⁊ ſp̄ herbe dimittātur in aq̄.

De hernia eminentia ⁊ ruptura. Sil.

Circa rubꝛicā ē notanduȝ ꝙ hernia
eſt duplex. quedā inguinalis: ⁊ que
dā teſticuloꝝ. ⁊ hec ē multiplex: qa
quedā ē uentoſa quedā uaricoſa: q̄
dā inteſtinalis: ⁊ quedam hūoꝛalis. Inguinal'
ē tumoꝛ apparens i iguine. Sed hernia teſticu
loꝛū eſt tumoꝛ apparens in teſticulis. Scđo
notandū de cauſa hernie aut crepature: q aut
fit ꝓpter cauſas extrinſecas: aut intrinſecas. ſi
cauſe fuerint intrinſece: ut ſunt caſuſ ⁊ percuſſio
aut laboꝛ exercitiū coitus uox alta: ⁊ hoc p⁹ ni
miā repletionē: qꝛ tunc de facili rūpitur ſyfac. ſi
militer ꝓpter curſū laboꝛioſū ⁊ tuſſim laboꝛio
ſam. Si ꝓpter cām intrinſecā tūc fit inguinalis
ꝓpter relaxationē ſyfac. unde iteſtina uel ȝirb⁹
deſcendūt ⁊ cātur eminentia in loco. ſed hernia
teſticuloꝝ cātur ex uentoſitate in burſa teſticulo
rū ⁊ aquoſa ex aquoſitate ⁊ carnoſa ex carnoſi
tate addita teſticulis ⁊ uerrucoſa ex ſanguie mℓ'i
co replente uenas ⁊ ſiunt uarices groſſe. ſed ite
ſtinalis fit ex deſcenſu inteſtinoꝝ in burſaȝ teſti
culoꝛū. ſed hūoꝛalis fit ex deſcenſu hūoꝛū phℓ'i
coꝛum. Tertio notandū de ſignis. ſi hernia
eſt uentoſa ē rugitus ⁊ mouetur uentoſitas de
una parte ad aliam: ⁊ ē leuitas reſpectu aliarū
⁊ fit ſonit⁹ ad modū timpani. ſi ē aquoſa ē molli
ties aquoſa ⁊ cito cedit tactui. ſi ē carnoſa uide
tur teſticul⁹ tūefactuſ ſine doloꝛe ⁊ duritie. ſi v̇o
fuerit uaricoſa ē dura oblongata ad modum
uaricum uel rugaruȝ. ſi fuerit inteſtialis reuer
titur ſatis de facili ſi iaceat ſupin⁹. ſi fuerit hūo
ral' diſcernitur: qꝛ coꝛp⁹ ē repletum ſine doloꝛe
etiā ⁊ cedit tactui ⁊ ē mollis media īter carnoſā
⁊ aquoſam. Sȝ dr̄ia inter relaxatōȝ ⁊ rupturaȝ
ē qꝛ cū aliquis ē ſupꝛa pede ſuos ⁊ impellit āhe
litū uerſus inferioꝛa. ſi de facili ad impulſioneȝ
anhelitus deſcēdit ē ruptura. ſi nō eſt relaxatō.

Pꝛonoſticatio oīs ruptura de facili curatur
a p̄ncipio pꝛecipue in pueris. uaricoſa ē difficil'
curatōis. ſed inteſtinalis poſtq̄ȝ ē antiq̄ uidetur
incurabil' niſi p cyrurgiā ⁊ lȝ multa ꝓmittātur
pauca a medicis attenduntur. **Alman.**

**Cum aliquis in mirach vētris ha
buerit eminentiā q̄ cū ſupinus ia
cuerit ⁊ cū leuiter digitis loc⁹ cō
pꝛeſſus fuerit remouet' ⁊ cū ſederit redibit
paſſio adeſt q̄ ruptura dr̄. Qui hoc itaq;
patitur ſibi cauere debet ne poſt cōceſtionē
moueat' neq; cōedat fabas ⁊ hoc p̄cipue
neq; faſeolos neq; lentes neq; olera neq;
aliquē cibū inflatiuū. Studere etiaȝ dȝ ut
eius uenter ſp̄ ſit mollis. hoc nāq; regine
poſſibile ē ipſuȝ euadere doloꝛē. Loco pre
terea aliquod ſemp̄ ponendū eſt obſtacu
lum. ⁊ ſtringendus ⁊ ꝓpꝛie cum ſe moue
re uoluerit. Groſſus quoq; ſi fuerit ⁊ ven
trem habuerit grauem non debet uti mo
tu: niſi uenter pꝛius ſub umblico ampla ci
gatur faſcia. Emplaſtrum ad rupturaȝ
℞. gallarum cipꝛeſſi partes. ii. myrrhe ci
peri ſanſuci gallarum achacie olibani gū
mi arabici: oīum an̄. partem vnam gūme
pꝛius in uino ſoluantur et aggregetur cuȝ
eis reliqua ⁊ ſuper rupturam egro ſupino
iacente ponatur ⁊ ſtringatur loc⁹ ⁊ nō ſol
uat' vſq; ad tres uℓ' ſeptē dies. poſtea egro
ſupīo iacēte ſoluat'. ⁊ illo eiecto đ eodē em
plaſtro ſuppōat' ex ħ. n. ꝓhibet' ampliari.**

In rũptura aũt teſticulorũ pellis oſſei au
gumentaꝛ quod fit aut ꝓpter uentoſitaté
aut ꝓpter aquá que ibi congregatur: aut
quia inteſtina deſcendũt ad locũ illũ. Si
uero ꝓpter inteſtinorũ deſcenſum cõtigat
erit grauis ⁊ doloroſus ⁊ ſentiet dolorem
cũ tangetur. Taliter itaqꝫ patienſ ſicut pre
diximꝰ regendus é ⁊ emplaſtrũ predictuꝫ
ſuperponédũ eſt ⁊ locus ligatura aſſidue
ſtringendus é. Ruptura enim cũ non ſtri
gitur dilatatur ⁊ augumentatur ſemper.
Si aũt cauſe aque fiat locus apparet luci
dũs ⁊ terſus huic itaqꝫ confert epithimari
epithiate quod in.c.de idropiſi noiauimꝰ
Aqua uero in hac egritudie plerũqꝫ petit
inferiora ⁊ fluit inde unde eger per aliqđ
tépus ſanus efficitur ſed poſtea redit egri
tudo. poſtq̃ꝫ ergo aqua fluxerit curandus
eſt eger ex cauterio ⁊ medicamine acuto.
ex hoc enim prorſus curabitur nec redibit
egritudo. de hoc tñ loqui plus é q̃ꝫ hic no
ſter exigat liber. Cũ aũt hec egritudo uen
toſitatis cauſa cõtingat locus fricandꝰ é ⁊
ex oleo ſambucino ĩ quo caſtoreũ ⁊ eufor
biũ diſſoluta fuerint inungendus ⁊ ex eo
dem intus in uirgam guttatim diſtillandꝰ
eſt. Sillanus.

Determinat de hernia ⁊ diuiditur in duas.
Prio põit ſigna: ſecũdo curá. ſecũda ibi. Qui
hoc itaqꝫ. De pria dicit ꝙ ſi aliquis habue
rit eminentiá in mirac uẽtris ⁊ cum ſupinꝰ iacu
erit ⁊ locus digitis preſſus fuerit remouebitur
⁊ cum ſederit redibit paſſio arguendũ é ꝙ é ru
ptura ⁊ per cõſequẽs hernia. Qui hoc itaqꝫ.

Ponit curá prio in generali. ſecũdo in ſpáli.
ſecunda ibi. In ruptura. Pria in duas. pri
mo oñdit a quibꝰ dꝫ ſe abſtinere. ſecũdo ponit
curá in generali. ſecũda ibi. Loco ꝑterea.

De prima dicit ꝙ habẽs herniá dꝫ ſe cauere
ne poſt cõeſtioué moueatur. ratõ patet. Secũ
do dꝫ ſibi cauere ne cibũ comedat inflatiuũ ut
fabas faſeolos lentes ⁊ ſiĺia. ratio patet. Loco
ꝑterea. Ponit curá in gñali ⁊ diuiditur i du
as. primo facit hoc. ſecũdo applicat unũ reme
dium. ſecũda ibi. Emplaſtrũ. De pria dicit
ꝙ loco dꝫ ſuperponi aliquod obſtaculũ ut bra
cale ⁊ conſtringi ⁊ ꝓprie cum uult ſermoné face
re ⁊ proferre. ratio q̃r prohibet deſcẽſuꝫ. De ſe
cunda explicat unũ remediũ. ſ. emplaſtrũ. ⁊ po
nit deſcriptioné. ℞. gallarum cipreſſi parteſ. ii.
mirte ciperi ſanſuci gallaꝝ achacie olibani gu
mi arabici. parté uná gume prius diſſoluantur
in uino ⁊ aggregẽtur cum eis relique medicine
⁊ ſuper rupturá egro iacente ſupino ponatur et
ſtringatur locus ⁊ nõ ſoluatur uſqꝫ ad tres uel
quattuor dies. ratio patet. hoc emplaſtrũ é ſti
pticuꝫ ⁊ unitiuũ partiũ. Ad idé ℞. gluminis
piſciũ. ℥. ii. colofonie. ℥. i. ſ. picis naualis armo
niaci añ. ℥. i. incidãtur per fruſta ⁊ infundantur
per diem ⁊ nocté in. ℥. iii. aceti albi. ⁊. ℥. ii. olei đ
maſtice liquefiant in patella colẽtur ⁊ colature
addatur maſticis thuris boli ar. ſanguis draco
nis mũmie gumi arabici ſeis fenugreci ſbtilicer
pulnerizatorũ añ. ʒ. iii. miſce diu agitando fiat
emplaſtrũ. Ad idé. ℞. corticũ triũ ꝯſolidaꝝ
uiſci quercini añ. ℥. ſ. maſticis olibãi aloes añ.
ʒ. ii. ſanguis draconis boli armeni gallaruꝫ nu
cis cipreſſi dragaganti ſubtiliter pulnerizatorũ
ʒ. ii. miſce diu agitando fiat emplaſtrum. Ad
ideꝫ. ℞. radicũ trium conſolidarũ añ. ℥. ſ. ma
ſticis. ʒ. ii. acacie balauſtie añ. ʒ. ſ. piloruꝫ lepo
ris. ʒ. iii. uiſci quercini. ℥. i. picis naualis. ℥. ii. ce
re noue. ʒ. v. puluerizanda puluerizẽtur liquefi
enda liquefiant miſce oia malaxando cum oleo
roſato. fiat emplaſtrũ ⁊ ponatur ſuper loco rup
ture ⁊ poſtea brachale deſuper ligetur ut ſupra

Notandũ ꝙ in ruptura iſta ſũpta per os ua
lent. Primũ ꝙ patiẽs ſumat quolibꝫ die đ ma
ne in potu. ʒ. i. pulueris radicis ualeriane cũ ui
no. Secũdũ é naſturciũ integrũ adminiſtratuꝫ
cũ uino. Tertiũ é radix burſe paſtoris minutiſſi
me inciſa admiſtrata cũ uino. Quartũ eſt uinũ
cũ decoctione nuciſcipreſ. bibitũ. Quintum eſt
pes colũbinuſ ⁊ pes cameleonte puluerizentur
⁊ potẽtur. Sextũ é ſcrofularia i potu ſũpta. Se
ptimũ é pĺuis utriuſqꝫ ꝯſolıđ datꝰ i potu. Octa
uũ é pĺuis cauđ eqne ⁊ ſucꝰ eiꝰ. In rup. Põit
curá i ſpáli. prio põit curá iflatõis teſticĺoꝝ. ꝭo
põit curá ꝭꝫ uná diuẽſitaté. ꝭa ibi. Si ṽo pp. đ
pria dic ꝙ i ruptura pellˀ oſſei augm̃taꝛ ĺ pp ué
toſitaté ĺ aq̃ꝫ ĺ pp iteſtia qñ đſcẽdũt. Si ṽo pp
põit curá qñ ꝓuẽit pp đſcẽſũ iteſtioꝝ. ꝭo qñ ꝓ
uẽit pp aquoſitaté. 3° qñ é pp uẽtoſitaté. ꝭa ibi.
Si ãt. tertia ibi. Cũ ãt. đ pria dic ꝙ ſi ꝯtigat in
flatõ teſticĺoꝝ pp đſcẽſũ iteſtioꝝ erit g̃uis ⁊ do
loroſa ⁊ ſẽtiet doloré cũ tãgeꝛ pp ſẽſibĺitaté ite
ſtioꝝ. ꝭo dicit ꝙ patiẽs é regẽdꝰ ꝭꝫ ꝙ deĩ é in
ponẽdo ẽplꝫ ſupra locũ. deiñ ꝯſtrigẽdo cũ bra
chali. rõ q̃r ſi ñ ꝯſtrigiꝛ dilataꝛ ruptura. ꝓuſ tñ
dñt itroduci iteſtia. rõ pꝫ. Si ãt. Põit curá qñ
é ꝓpter aquoſitaté dicẽſ ꝙ ſi fiat pp aq̃ꝫ locꝰ ap
parꝫ lucidꝰ. rõ pꝫ. ꝭo dicit ꝙ in talibꝰ ꝯuẽit epi
thima dictum in capitulo de idropiſi. Tertio
dicit ꝙ aliqñ aqua petit iſeriora ⁊ ꝯuẽit ut fiat

cauteriʒatio. ratio ut aqua non redeat iterum.

Notandum ꝙ i hernia aquoſa primo conuenit emplaſtrum uel fomẽtatio talis. ℞. ſiſeleos cimini añ. ℥. i. florũ camomille melliloti añ. ℥. i. cõquaſſentur ⁊ buliant in. ℔. iii. aque quouſqꝫ redeat ad. ℔. ii. coletur ⁊ cũ colatura tali fiat fomentatio. deinde facta fomentatiõe cõpetit tale emplaſtruꝫ ſtipticum i radice teſticulorum. ℞. maſticis quar. i. nuciſcipreſſi. ℥. ſ. dragagãti gumi arabici añ. ʒ. ii. pulueriʒãda pulueriʒentur. cõquaſſanda cõquaſſentur miſce omnia malaxando cuꝫ piſtello calido ⁊ cum oleo roſato fiat emplaſtruꝫ perforatuꝫ i medio per quod poſſit intrare uirga ⁊ ponatur i radice teſticuloꝝ quia prohibet ne materia fluat ⁊ illa debẽt põi pꝰ cauterium. Cũ aũt. Ponit curam quãdo ẽ propter uentoſitatem dicens ꝙ locus eſt fricãdus cum oleo ſambacino in quo caſtoreum ⁊ euforbium fuerint diſſoluta. ratio quia diſſoluit uentoſitatem ⁊ reſoluit. Secundo dicit ꝙ de codeꝫ eſt diſtillandum in uirga guttatim ⁊ ponatur in radice teſticulorum. ratiõ per idem patet.

Ad idem ualet ſacculus de furfure ⁊ cimino bulitus in uino albo. ratio quia reſoluit. Ad idem emplaſtrum hoc. ℞. ſucci ebuli uiui al. an. quar. ſ. farine fabarum. q. ſufficit fiat ẽplaſtrum. Ad idem fiat emplaſtrum ex ruta cimino agnocaſto calamento baccis lauri ſãſuco ⁊ ſtorace. ratio patet. Ad idem ſedeat in aqua decoctionis predictaruꝫ reruꝫ. Cura hernie carnoſe quia raſis non ponit eſt. ut in prĩo mollificetur cum emplaſtris ⁊ gumis ⁊ pinguedinibus. deinde applicentur emplaſtra ⁊ unguenta reſoluentia dicta. Sꝫ alio modo põt curari per cirurgiã ſic ſcindendo pellem cum raſario ⁊ excarnando ipſaꝫ a carnoſitate ⁊ tunc eleuetur tota carnoſitas cum ſuis radicibus ſm ꝙ fuerit poſſibile. ⁊ poſtea continuetur pellis cuꝫ ſutura et confortetur locus ⁊ conſolidetur. Cura hernie humoralis eſt ſicut cura aquoſe ⁊ uentoſe ⁊ ſatis dictum eſt de illis.

De podagra ſciatica et artetica. Sil.

Notandum circa rubricam ꝙ inueniuntur iſta nomina gutta artetica podagra ciragra ⁊ ſciatica. Gutta eſt nomẽ generale ⁊ ita artetica ad omnem dolorem factuꝫ in iuncturis ſiue pedis ſiue manuum ſiue ancharum. Podagra dicitur quando materia eſt compulſa in ligamentꝭ et lacertis pedum. Cyragra uero quando materia eſt compulſa in ligamentis et lacertis manuum. Sciatica uero quando materia fluit ad loca ancharum in loco qui appellatur ꝯtebruꝫ licet etiam ſciatica poſſet fieri ex mala complexione. Secundo notandum de cauſis harum paſſionum ꝙ cauſa aut eſt interior aut exterior Si exterior ſicut eſt caliditas nimia diſſoluẽs. aut nimia frigiditas condenſans aut ocium nimium aut retentio alicuius quod conſueuit fluere. aut nimium exercitiũ pꝰ ſaturitatẽ aut coitꝰ nimius precipue poſt repletionem aut crapula uel nimia repletio cibi ⁊ potus. Si cauſa fuerit iterior uel prouẽit ex abundãtia humoꝝ ſicut ſãguis phlegmatis colere mlĩe ſiue ſint ſimplices ſiue ꝯpoſiti. Aut ex parte mẽbri quia raruꝫ lapſum amplũ dilatatũ in uiis ſuis aut foraminibꝰ aut ex parte uirtutis ut quia mẽbrũ eſt debile ⁊ hoc a natura ut quia filius podagrici ⁊ hoc per accidens. Tertio notandũ de ſignis ſi dolor arteticus fuerit ſine grauedine ẽ mala cõplexio ſine materia. Si aũt cum grauedine ẽ mala cõplexio cũ materia. Signa cũ prouenit a ſanguine ſunt color rubeus dolor magnꝰ intenſiuꝰ extẽſiuꝰ ⁊ pulſatiuꝰ. uriã ſpiſſa rubea pulſus magnꝰ plenꝰ quod magis tp̃e matutinali affligit. cõplexio ſanguinea etas adoleſcentie uite ſuauitatis tẽpus ueris p̃ceſſit gaudiũ ⁊ regimẽ ſãguinẽ multiplicans. ſigna tñ debiliter ſumũtur a colera qñ materia ẽ intꝰ ꝓfunda. Signa qñ ꝓuẽit a colera ſunt dolor acutus penetratiuus multũ intẽſus color citrinꝰ urina colorata ⁊ tenuis: egeſtiones colerice pulſus uelox tactꝰ calidus ⁊ precipue pticula patiẽs ⁊ ẽ colericꝰ iuuẽis q cucurrit ⁊ laborauit ⁊ tẽpus ẽ calidũ. ſ. eſtas ⁊ p̃ceſſit regimẽ mltiplicãs colerã ⁊ magis affligit hora motꝰ colere. ſ. hora diei. Signa qñ ꝓuẽit a flegmate ſũt dolor modicꝰ ⁊ color nõ ẽ mutatꝰ de quo ſit curãdũ uriã rẽiſſa uł ſpiſſa egeſtio mucillaginoſa ⁊ ẽ tactu frigidꝰ ⁊ ẽ phlitꝰ ⁊ ſenex tẽpꝰ hyemale ⁊ p̃ceſſit regimẽ mltiplicatiuũ flatꝭ ⁊ ẽ hõ mali regis ⁊ diues. Signa qñ ꝓuẽit a mlĩa lꝫ raro ꝯtingat ſũt dolor modicꝰ patiẽs extenuatꝰ urina rẽiſſa ⁊ tenuis ⁊ ẽ mlĩcꝰ in ꝯplexione. tẽpꝰ autũnale ⁊ p̃ceſſit regimẽ mltiplicatiuũ mlĩe. Sigua qñ ꝓuenit a uentoſitate ſunt dolor extẽſiuꝰ ſine g̃uedie ⁊ p̃ceſſit regimẽ mltiplicatiuũ uẽtoſitatis. Sciendũ circa p̃dcã ꝙ i cognitõe cauſe decipiunt medici pluſqꝫ i aliis ꝟbigrã paſſio iũcturaꝝ erit a mã fr̃a ⁊ approximabimꝰ fr̃a. ⁊ iuuabũt. ſ. ſtupefaciẽdo mẽbrũ ⁊ dolorẽ ſedãdo. ⁊ ex his credimꝰ ꝙ cã ſit cal̃a lꝫ ſit fr̃a. ſił aliquãdo erit ecõtra. ſ. cã erit calida et approximabimus calida et iuuabunt exalando: ſi corpus non fuerit plectoricum. Et ex

hoc credimus ꝙ cauſa ſit frigida: licet ſit cali
da: ⁊ ſic ſumus decepti. Secũda deceptio ꝓuenit
alicui qꝛ in ſua materia fluit ad iuncturaſ ⁊ tũc
inducet dolorẽ magnũ ⁊ fiet attractio colere: ⁊
ſanguinis ad locũ ⁊ apparebit rubedo ⁊ calidi
tas exterius ⁊ creditur ꝙ materia ſit calida cum
tñ ſit frigida: cõſideretur ergo locus quo ad ta
ctum: ⁊ ſi cõplexio cõſuetudo ⁊ etas ⁊ aer ⁊ tẽpꝰ
anni conueniũt in caliditate ꝓbabile eſſe uide
tur ꝙ materia ſit calida ⁊ ſic per oppoſitum ꝙ
materia ſit frigida. Pronoſticatio omnes iſte
paſſiones ut plurimũ ſunt hereditarie ⁊ p̃cipue
podagra: Urina ſpiſſa mſtũ uelut ſubiugaliũ
aut uerices ſunt cura huius egritudinis: Siati
ca ⁊ podagra cũ ſunt curate de facili ꝓpter mo
dicã occaſionẽ reuertuntur ꝓpter ſituz membri
⁊ latitudinem meatuũ ⁊ in aliis iuncturis non
ſit. Dolor artheticus nõ inducit ſpaſmũ qꝛ non
eſt in cordis ⁊ neruis ſed eſt in ligamẽtis. Eunu
chi nõ podagrizãt neqꝫ claui fiunt. ſ. quantũ ex
ꝑte coituſ ſed ex aliis fic. Inter oẽſ dolores iun
cturarũ ſciaticus dolor eſt maior licet aliꝫ dicãt
ꝙ podagricus: qꝛ fluxus humorꝫ fit maior ⁊ co
artatio ⁊ compreſſio maior. Dolores arthetici
ducunt i mẽbro maticẽ ⁊ tenuitatẽ. Dolores iũ
cturarꝫ frequentius accidũt in uere ꝓpter hũo
res qui tunc mouentur qui fuerunt aggregati
in hyeme. Secũdo plus fiũt in autũno ꝓpter
inordiationẽ temporis ⁊ regiminis Al.

Um in iũcturis fuerit dolor ⁊ ap̃a
Et locus cũ tangitur fuerit tactu
calidus ⁊ color rubeus eger ſi do
let i dextro pede ex dextra mãu phleboto
metur. i ſiniſtra ⁊ ſi in ſiniſtra ex dextra eſt
flebothomãdus ⁊ locuſ ex hoc medicami
ne ẽ leniẽdus. Epithima ℞. roſ. ru. ſãdali
ſauſel ſcief memithe boli armeni apii om
niũ partes equales ex iſtis in aqua ⁊ aceto
diſſolutis fiat epithĩa pſiliũ quoqꝫ aceto i
fuſũ in carta miſſum ſupponaꝭ ⁊ cũ tepu
erit muteꝭ ⁊ loco eius aliud ſupponatur.

Silanus.

Determinat de paſſionibus iuncturarum ⁊
anteq̃ꝫ deueniatur ad textũ. Notãda ſunt que
dam generalia obſeruanda in cura harꝫ paſſio
num. Nã ſi paſſio ſit ex mala cõplexione tantũ
conueniunt ſolũ alterantia: ⁊ ſi ex materia tunc
digeratur prius: deinde materia euacuetur ⁊ ſi
materia eſt ſimplex ponantur ſimplicia: ⁊ ſi ma
teria eſt cõpoſita cõponãtur ⁊ diuerſimode ſe
cundum diuerſitatẽ cõponẽtiũ: deinde conſide
remus an materia ſit frigida ⁊ tunc non pone
mus nimis calida qꝛ materiã traherent ad lo
cũ ⁊ reſolueretur ſubtile. Si materia ſit calida
non ponantur nimis frigida: qꝛ cõdẽſant mate
riã nimis ⁊ hoc niſi cogeret nos uehementia do
loris ⁊ tunc ponantur repreſſa ⁊ parũ moretur.
Deinde conſideretur de flebothomia: qꝛ non
cõuenit a principio: qꝛ reddit humores fluxibi
les niſi materia eſſet ſanguinea ⁊ alia particula
ria cõueniunt. Deinde conſiderentur medicine
laxatiue: qꝛ non dentur fortes a principio. ſed
ſi dentur ſit hoc in parua quantitate. Deide cõ
ſiderentur balnea aque dulcis: ſed in dclinatio
ne poſſunt fieri ſulphurea ⁊ ex aqua marina.
Deinde conſiderentur cauteria unguẽta ⁊ em
plaꝭ: quia nullum remedium locale fiat niſi cor
pore mundificato ⁊ bono regimine ſuppoſito:
niſi malitia accidẽtis nos cogeret ad hoc: quaꝛ
ſtupefacientia ponãtur. Deide confortetur mẽ
brũ mandans ut non mittat materiã ⁊ mẽbrũ
cui mãdatur ut nõ recipiat. Deinde diuretica
ꝯſiderentur qꝛ non ꝯpetunt a principio: qꝛ faci
unt materiã fluere ad locũ. Deinde ꝯſiderẽtur
medicamina que imutari debent. Deide conſi
derentur uomitus: qꝛ mirabiliter iuuat ante ci
bũ ⁊ poſt. Deinde cõſiderẽtur cibaria que de
bent declinare ad groſſitiem ne humor de facili
currat ad locũ. Hũs gñaliter uiſis raꝭ determi
nat de podagra ſciatica ⁊ arethica: ⁊ diuiditur i
duas. Primo ponit curã qñ ſit a calitate. ſcdo
qñ ſit a frĩtate. ſcda ibi. Cum autẽ. Prima in
duas. Primo ponit curã paſſionis qñ ẽ p̃ſens
Scdo docet p̃ſeruare ne aduẽiat. ſcda ibi. In
tẽpore. Prima in duas. Primo ponit curam
qñ materia ẽ in fluxu. ſcdo qñ ẽ fluxa. ſcda ibi.
Cum autẽ. Prima in q̃ttuor. Primo põit cu
rã per phlebotomiã. Scdo per localia. Tertio
per medicinã laxatiuã. Quarto per dietaz par
tes patebũt. De prima dicit ꝙ qñ in iuncturis
dolor affuerit ⁊ ap̃a uel iſlatura ⁊ locus ad tac
tũ fuerit calidus ⁊ color rubeus arguẽdum ẽ
ꝙ ſit a materia calꝭa. Rõ ſignorꝫ pꝫ: ſcdo ꝓ cu
ra dicit ꝙ ſi dolor fuerit in pede dextro dꝫ fie
ri phlebotomia de brachio dextro. ⁊ ſi in ſini
ſtro de ſiniſtro. rõ pꝫ: qꝛ prohibet fluere ſangui
nẽ ad locũ euacuando ⁊ diuertendo materiam
Notandũ ꝙ i podagra ñ ꝯuenit phlebotomia
niſi in ſanguinea. aliter eñi ſubtiliat humores
⁊ eos facit fluere per corpus. Et locus. Põit
curã per localia ⁊ diuiditur ĩ duas ꝑꝫ ꝙ duo lo
calia ponit. ſcda ibi. Pſilium. De prima dicit
ꝙ locus ẽ epithimanduſ ex hoc medicamĩe. ℞
roſ. rub. ſandaꝭ. ſauſel ſief memite boli ar. opii

añ. partes eq̄les ⁊ iſtis in aceto ⁊ aqua diſſolutꝫ
fiat epithima: rō q̄r ꝓhibet fluxum repercutien
do. De ſcd̄a dicit pſiliū in aceto infuſū ⁊ ī pānis
īmiſſum ſupponatur. Rō q̄r alterat malā com
plexionē. Notandū φ in podagra calida re
peritur duplex emplm̄. Unū quod ponitur cir
ca locū ad ꝓhibendū fluxū ⁊ debꝫ eē totaliter
ſtipticuꝫ. Aliud qd̄ ponitur ſupra locū erit aūt
parti dolorū ſedatiuū. Primū emplꝫ. ℞. mir
tillorum ſumach boli ar. añ. ℥. ſ. ſandali albi ⁊ ru.
acacie: pſidie balauſtie gallarum an. ʒ. i. aque roſ.
plantaginis añ. q̄rt. i. olei roſ. q̄rt. ſ. aceti. ℥. i.
farine ordei aut lentiū. q. ſufficit pulueriʒanda
pulueriʒētur miſce oīa ⁊ fiat ēplm̄ mediocriter
liquidū. Ad idē. ℞. ſandal. al. ⁊ ru. amidi.
ceruſe lote añ. ʒ. ii. ſe. papaueris. ℥. ſ. camphor.
℈. i. olei roſ. q̄r. i. butiri ſine ſale q̄rt. ſ. mucilla
ginis ſe. pſilii. ʒ. i. ſ. uitelli duorum ouorū agitati.
pulueriʒāda pulueriʒētur miſce oīa ⁊ fiat ēplꝫ
Ad idē. ℞. olei roſ. quart. i. aceti. ʒ. i. agitē
tur fortiter adinuicē ungatur eni locus: q̄r mul
tū dolorē mitigat ⁊ ꝓhibet fluxū humorū.
Ad idē. ℞. pulueris iuſq̄ami parū calefacti ſu
pra tegulā ⁊ calidus ſupponatur. Ad idē fri
cetur locus cū aceto tanto. Ad idē lac mulie
ris mulſū ſupra locū uel cuꝫ petia ualet. Ad
℞. lactis uaccini. lb. ſ. opii pulueriʒati. ʒ. ſ. pa
nis ſiliginis fortiter ꝯquaſſati. q. ſufficit fiat em
plaſtruꝫ mediocriter liquidū. Ad idē ſi linia
tur cū ſanguie menſtruo tollit dolorē Serapio
Ad idem ungatur locus ex oleo roſ. uel de
mirto uel de nenufare. Ad idē epithietur lo
cus cum ſucco ſolatri uel ſemperuiue uel plata
ginis uel omnibus ſimul. Al.
Uenter preterea ex apoʒimate mirobal.
⁊ hermodactil. ſoluat. Apoʒima. ℞. mi
robal. citri. ʒ. xv. pulueris turbith fricati:
polipodii amborum añ. ʒ. iii. ſene ſe. fumiter
re añ. ʒ. iii. hermodactili al. ſe. endiuie ſe.
apii roſ. oīm añ. ʒ. ii. coq̄. in tribus libris
aque donec ad unā redeant deīde māib⁹
fricent ⁊ colent ⁊ bibantur cū ʒuccari ſta
burʒet. ʒ. x. Si q̄s autē apoʒima faſtidiaue
rit pillas iſtas ſumat q̄ in lecto iacētes ſur
gere ⁊ īcidere faciunt ⁊ pedibus ambula
re: pill. q̄ non ualentes īcedere faciunt ſur
gere. ℞. aloes. ʒ. i. ſcamonee q̄rt. ℈. i. roſ.
ru. tritarum ſextā. ʒ. i. hermodactili albi. ʒ. ſ.
informent ex eis pille q̄ erunt doſ. i. Eger
uero nutriat ex cibis fris ⁊ ſtipticis ⁊ ab
ſtineat a uino ⁊ cōfectiōibus q̄ ex melle fi
unt ⁊ carne. Cū autē apatis calor geuerit
⁊ eius īflāmatio ex his q̄ calorum apatum re
ſoluūt reliq̄as curet. Quorum unū. ℞. cerā
in oleo de lilio reſolutā cui admiſceat mu
cillago fenugreci ⁊ ſe. lini deīde terantur
ſimul donec uniant ⁊ fiat ex eis epithia.

Sillanus.

Ponit curam p medicinā laxatiuā: ⁊ diuiditur
ī duas ſcd̄ꝫ φ duas pōit. Scd̄a ibi. Si q̄s aūt
De prima dicit φ uenter debet ſolui ex dcoctio
ne mirobalanorum ⁊ hermodactilorum. Et
ponit deſcriptionē ℞. mirobal. citriorū. ʒ. xv.
pulueris turbith fricati polipodii. añ. ʒ. iii.
hermodactili albi ſeminis endiuie ſeminis apii
roſ. añ. ʒ. ii. ſene ſeminis fumiterre. añ. ʒ. iiii. co
quantur in. iii. lb. aque donec ad unā redeat.
deinde manibus fricentur ⁊ bibatur cū ʒuccari
taberʒet. ʒ. x. q̄r euacuat colerā. Ee ſecunda di
cit φ ſi quis non ualet ſumere medicinā ꝑdictā
in forma decoctionis ſumat pillas que faciūt
ſurgere ⁊ ambulare nō ualentes. Et ponit de
ſcriptōm. ℞. aloes. ʒ. i. ſcamonee q̄rt. ptē. ʒ. i.
roſ. ru. tritarum. vi. partē. ʒ. i. hermodactili alb. ʒ
ſ. cōficiātur ex hiis pille q̄ erunt doſ. i. pilla. rō
ut ſupra. Notañ φ ſi pecet colera ſine alio hūo
re ꝯpetit pri⁹ digeſtiuū hoc. ℞. endiuie. M. iii.
roſ. ru. q̄r. ſ. oīm ſandal. ℥. i. ʒuccari al. lb. i. fi
at ſirup. clarificatus uſq; ad q̄r. v. Pōt fieri la
xatiuū tale. ℞. electuarii de ſucco roſ. ʒ. v. ul. ℥
ſ. qd̄ ē appropriatū iuncturis. Ad idē. ℞. cari
carū piguiū. ℥. i. uel. ℥. ſ. uuarum paſſarum mūdata
rū. ʒ. v. cortic. mirobalano. citrinorum infuſorum p
noctē in decoctōe ꝑdictorum. ℥. i. fricētur de māe
fortiter ⁊ colētur ⁊ colature addatur electuarii
de ſucco roſ. ʒ. ii. fiat colatura uſq; ad q̄rt. i. ⁊
detur in aurora. Eger u͛o. Ponit curā p dietā
dicēs φ eger dꝫ nutriri ex cibis fr̄is ⁊ ſtipticis
Rō q̄r rōe ſtipticitatis claudūt uias ⁊ rōe cali
tatis reprimunt colerā. Scd̄o dicit φ dꝫ abſti
nere a uīo ⁊ ꝯfectōibus de melle ⁊ carne. rō q̄r
talia multiplicāt colerā. Notañ φ pot⁹ pōt eē
aque ordei uel aq̄ decoctōis prunorum uel aq̄ fra
cū uino granatorum. Cū aūt apatis. Pōit curā
q̄ñ materia ē fluxa dicens φ ubi calor remiſſus
fuerit tunc admiſtretur ea q̄ reſoluūt: rō quia ſi
gnū ē φ materia ē fluxa: ꝑo ponit deſcriptōem
℞. cerā i oleo de lilio reſolutā cui admiſceatur
mucillago fenugreci ⁊ ſe. lini. deinde terātur ſil
donec miſceantur. fiat inunctio. Rō q̄r molli
ficat ⁊ reſoluit. Ad idē. ℞. florum camomille mel
liloti añ. q̄r. ſ. roſ. ru. ℥. i. ſe. fenugreci ſe. lini añ
℥. ii. furfuris pugillū. i. ꝯquaſſētur ⁊ bulliant in
lb. ii. aq̄ dulcis quouſq; redeāt ad q̄r. iii. coletur

⁊ colature additur aceti albi.℥.ſ.⁊ fiat fométatio. Ad idé emplm̄ factum ex ſemine fenugreci ſemine lini aneti maſticis imcorporati cū malbauiſco decocto ⁊ mundificato a ligno interiori ⁊ piſtato cum hiis addantur.℥.ii.unctuoſitatiſ uel piguedinis anatis anſeris ⁊ galline: hec.n. ſedant doloré ⁊ reſoluūt abſq attractiōe: Al

Jn tp̄re auté ſue icolumitatis ⁊ proprie circa tépuſ i quo egritudo euadere conſueuit ⁊ quá maxime in uere aſſueſcat flebotomia ⁊ uentriſ ſolutione ⁊ ex his que collerá expellunt ru. Et a potu uini abſtineat ⁊ a comeſtiōe eorū que ex melle conficiuntur ⁊ a carne ⁊ ſint eius cibaria acetoſa ⁊ ſtiptica et his ſimilia ex his que infrigidát. Mébra aūt que hanc conſueuerūt incurrere paſſioné min⁹ ſolito laboré pati aſſueſcant et precipue cūz tépus inuaſionis timet ⁊ cū corpus fuerit plenū ⁊ uene plene ⁊ fuerit diu ex quo neq minutus neq ſolitus fuerit Sillanus.

Docet preſeruare a podagra ut non eueniat Primo per euacuationé. Secundo p dietá. Secunda ibi. Et a potu uini. De prima dicit q̄ tépore ſue ſanitatis ⁊ precipue illo tépore quo cōſueuit egritudo ſua uenire ⁊ maxime in uere dz uti flebothomia ⁊ euacuatione p ſeceſſum cum eis que euacuant colerá: ratio quia cū iſtis mā teria euacuatur: que ſi retieretur faceret podagram. Et a potu. Docet perſeruare p dietá dicens q̄ debét cauere a uino ⁊ confectionibus de melle ⁊ ſimiliter a carne: ratio q2 multiplicát materiá que eſſet cauſa podagre. Secundo dicit q̄ cibaria debent eſſe acetoſa ⁊ ſtiptica infrigidatiua Ratio q2 nō ſūt apta ad fluxum. Tertio dicit q̄ membra que cōſueuerunt incurrere egritudinem hanc debent fatigari minus ſolito ⁊ p̄cipue cum cōiungitur tépus inuaſionis ⁊ cum corpus fuerit plectoricum ⁊ uene plene: ⁊ diu fuerit q̄ non fuerit flebothomatus nec euacuat⁹. Rō q2 mot⁹ calefacit illa mébra. Al.

Cū aūt cū dolore iucturarū neq calor neq rubor i colore fuerit fueritq eger frigide cōplexionis ⁊ locus tactu ſentitur frigidus in pricipio curatōis eius pilſe maiores de hermodactilſ ſatiriō meiſahara omniū aā.ʒ.v.ierapi.ʒ.x.eglogntiō céta.mi. ſbor aā.ʒ.v.euforbii.ʒ.ii.turbith.ʒ.x.ſectarigi indi zinzibe. ſinapis pipis caſtorei oium.ʒ.i. iformétur ex eis pilſe ex qbus a duabus.ʒ.⁊.ſ.aut.iii.ſumanſ. hec nanq pilſe valde cōferūt: q2 ñ valéteſ ſurgere incedere faciunt. Epithima ad podagrā frigidam. ℞.caſtorei ſtoracis liq de euborbii mirrhe aloes achatie oiuz p̄tes equales ex his oibus vino veteri admixtis fiat epithima. Cū itaq dolor geuerit ſuccurraſ patienti ex diſtillatiōe mſte aq̄ calide ab alto ⁊ inūctio fiat ex oleo de lilio. Et emplm̄ de bdelio molli ⁊ ſtorace ac fenugreco ⁊ ſéis lini ⁊ armoniaco ſupponaſ. Qō h̄ mō cōficiaſ armoniacū ⁊ bdeliū i uio ueteri reſoluátur ⁊ alia oia eis admiſceáſ ex qbus fiat emplm̄ ⁊ ſupponaſ. Hec nanq egritudinis ſpecies é que in lapidis duritiem tranſit ⁊ reddit mébra ⁊ iuncturas fūgis ſimilia. Qua pp hanc habens paſſioné a faſtidio ⁊ ab aq̄ frigida ⁊ a cibis groſſis abſtineat ⁊ a frequenti ebrietate cuſtodiatur eiq precipiendū ut dū ſanus é motu utatur: ⁊ a coitu abſtieat p̄cipue cū ſatur fuerit neq balneū igrediatur neq exerciteſ poſt comeſtioné uinuz p̄terea uetus ⁊ purū bibat eis quoq dum ſanus eſt utaſ que uriná prouocare cōſueuerunt. Silla.

Ponit curá podagre prouenietis a materia frigida ⁊ diuiditur in duas. Primo pōit curá p medicina: Secundo p dietam. Secunda ibi Hec nanq. Prima in duas. Primo ponit curá p euacuationé. Secundo p localia. Secunda ibi. Epithima. Cū iſta. De prima dicit q̄ ubi cum dolore iuncturarum nō fuerit calor neque rubor ⁊ eger fuerit frigide cōplexiōis ⁊ ad tactum ſentitur frigus. arguendum é q̄ a frigiditate. Secundo dicit q̄ pro cura debent dari pilſe de hermodatilis maioribus que fiunt ℞ hermodactilos ſatirion meiſahara ⁊ é ſpés titimali. aā.ʒ.v.ierapig.ʒ.x. coloquintide centauree minoris. aā.ʒ.v.euforbii.ʒ.ii. turbith.ʒ.x. ſectaragi indi zinzib. ſinapis pipis caſtorei aā ʒ.i.formentur pilſe. ⁊ doſ. eius eſt a.ʒ.ii.uſq ad.ʒ.iii.. Ponit iuuamétū: q2 hec pilſe faciunt ſurgere nō ualétes ambulare. Rō q2 euacuant materiá fſticá: ⁊ cum hoc hn̄t ſtipticitaté ⁊ claudūt uias ne hūores poſſint deſcédē. Scdo notádū q̄ áteq fiat talis euacuatio cōuenit digeſtiuū hoc. ℞. ſaluie primule ueris p̄ue aā. M. i. zuccari albi. lb.i. fiat ſirupus clarificatus pfecte uſq ad q̄r.v. ⁊ cōuenit materia exiſtéte i fluxu. Sz materia exiſtéte flura cōueniūt ſyrupuſ talis. ℞. accori géciane aā.℥.ii. ariſtol. ro.℥.i. ypericon ſaluie p̄ue primule ueris herbe arthetice foliorum lauri camedreos camepitheos. aā. M.i. aniſi maratri ſe. peōie aā.℥.i. ſéis ba

ſiliconis cinamoi. añ. ℥. ſ. liquiritie raſe uuarũ
paſſarum mundatarum. añ. ℥. i. utriuſqꝫ ſticadoſ
florum anthos añ. ℥. i. aceti ſquillitici. ℥. i. mell' ℔
ſ. zuccari q̃rt. iii. fiat ſyrupus clarificatus uſqꝫ
ad ℔. i. ſ. Sed laxatiuũ ſit tale. ℞. turbith
bene gũmoſi iterius ⁊ exterius. ℥. ſ. hermodac
tilorum ell'cõrum. ʒ. ii. dyagridii. ʒ. ſ. maſticis. ℈. ſ.
zuccari. ℥. i. fiat pl'uis ⁊ detur q̃rt. pars pl'ueriſ
una uice ⁊ poteſt fieri i pill'is. Ad idé ℞. pil
lularum artheticarum. añ ℥. i. miſce ⁊ formétur pill'e
ad quãtitaté cicerum ⁊ détur. ʒ. iii. i introitu lecti.
Ad idé pl'uis hermodactilorum alborum mundato
rum. ʒ. ii. turbith. ℈. i. dyagridii. g̃. iiii. zinzibe.
℈. ii. zuccari. ʒ. ii. icorporetur ad inicé. Epithi
ma. Ponit curá ꝑ localia. Et prio ponit unũ
locale qñ materia é in fluxu. Scdo admiſtrat lo
calia materia iá fluxa. Scda ibi. Cũ itaqꝫ.
De prima dicit ꝙ ad podagrá frigidá ualet epi
thima hoc. ℞. ſtoracis liq̃de caſtorei euforbii
mirte aloes omniũ añ partes equales: ⁊ ex eis
oibus cum uino ueteri mixtis fiat epithima ⁊c̃.
Notandũ ꝙ in podagra fr̃a ꝯpetit duplex em
pl'm. Primũ dꝫ poni circa locũ doloris ⁊ debꝫ
eé empl'ꝫ ſtipticũ. ℞. nucis cipreſſi mirrhe ma
ſticis thuris añ. ℥. ſ. gũmi arabici dragaganti.
añ. ʒ. iii. aque ſaluie. ℔. ſ. aq̃ roſ. ℥. i. aceti. ℥. ſ.
farine nucis cipreſſi. q. ſufficit miſce oia priuſ tñ
puluerizata ⁊ fiat empl'm mediocriter liquidũ
⁊ pôt poni ſupra locũ facta euacuatõe. Aliud
empl'ꝫ dꝫ poni ſupra locũ qd̃ é mitigatiuũ ſeda
tiuũ ⁊ reſolutiuũ. ℞. mucillaginiſ fenugreci ſe.
lini. añ. ℥. i. butiri ſine ſale quart. ſ. olei ſiſamini
olei roſ. añ. ℥. ii. cineris radicis cauliũ. ℥. ſ. cere
q. ſufficit fiat empl'm uel ungtm̃. Ad idem ua
let ſacculus ex ſemine lini ꝯquaſſato q ſacculus
ſit bullitus in aq̃ ⁊ fortiter ꝯpreſſus. Ad idé
vꝫ empl'm de ſtercore uaccino recenti: ⁊ é experi
mentũ ruſticorum. Ad idé. ℞. fenugreci ꝯq̃ſſa
ti. ℥. ſ. aceti q̃r. i. bulliát diu ſiml' ⁊ i fine ꝺcoctõ
nis addatur mell' q̃r. ſ. ⁊ fiat empl'm ex radice
ſpentarie melle ⁊ ſtercore caprarum. Ad idé q̃ttu
or uitella ouorum bñ agitata pulueris hermodac
tili. ʒ. iii. miſce ⁊ fiat empl'm. Cũ itaqꝫ. Põit cu
rá qñ materia é fluxa dicés Primo ꝙ cũ dolor
fuerit remiſſus fiat diſtillatio ab alto cũ aq̃ cali
da. rõ q: reſoluit ⁊ mollificat: Scdo vꝫ iunctio
ſcã ex oleo ꝺ lilio. Tertio dicit ꝙ vꝫ ẽpl'ꝫ de bde
lio molli ⁊ ſtorace ⁊ ſe. fẽugreci ⁊ ſe. lini ⁊ armo
niaco ⁊ fiat hoc mõ. armoniacũ ⁊ bdeliũ in uio
ueteri diſſoluátur ⁊ cũ eis alia miſceátur ⁊ fiat
empl'm. Ad ide. ℞. armoniaci oppoponaciſ
galbani diſtemperatorum i aceto añ. ℥. i. picis na
ual' q̃r. ſ. miſce malaxádo cũ oleo coſtio fiat em
pl'm ⁊ extédatur ſupra coriũ. Ad idé vꝫ fométa
tio aq̃ dulcis cũ decoctõe uulpis itegre. Ad idé
vꝫ fométatio aq̃ ſulphuree naturaliter uel artifi
cialiter talis Ad idé ℞. foliorum maiorãe rute
añ. M. i. florum anthos florum camomille utriuſqꝫ
ſticados. añ. ℥. i. conquaſſentur ⁊ buliát i aqua
cũ qna fiat fomentatio. Ad idé oleũ uulpinũ
: oleũ coſtinũ oleũ uiparum. Ad idé ℞. diaculon
q̃rt. i. malaxetur cũ oleo coſtio ⁊ extendatur ſu
pra coriũ. Ul' ℞. fecis olei de ſemine lini mucil
laginis fenugreci piguedinis anatis medl'e cru
ris uituli olei de radice cucumeris aſini pigue
diſ gallie armõiaci oim añ. parum diſſoluatur ar
mõiacũ cũ aliquo oleorum ⁊ cũ cera qd̃ ſufficit fi
at unguentũ. Ad id̃ balneũ ſi decoquatur uul
pis in oleo. Ad idé euaporatio cũ decoctione
de ſticados. Sciédũ ꝙ oia ualét euacuata ma
teria cũ cliſteribus medicinis ⁊ uomitu q ml'tũ
ualet in hoc caſu. Hec nanqꝫ. Põit curá per
dietá dicens ꝙ debet abſtinere a faſtidio ⁊ ab
aq̃ frigida ⁊ a cibis groſſis ⁊ freq̃nti ebrietate
Ratio quia augét materiá. Secũdo dicit ꝙ dũ
eſt ſan' debet uti exercitio. Ratio qa exiccat ⁊
reſoluit. Tertio dicit ꝙ debet abſtiere a coitu.
Ratio q: debilitat iuncturas ⁊ facit lubricare
materiá ⁊ ipſam reddit aptá ad fluxũ. Quarto
dicit ꝙ non dꝫ ingredi balneũ. Ratio q: diſſol
uit. Quinto dicit ꝙ nõ dꝫ ſe exercitare poſt co
meſtioné ratio patet. Sexto dicit ꝙ uinũ debet
eſſe purum ⁊ antiquũ. Ratio q: calefacit ⁊ exiccat
⁊ reſoluit ⁊ debet fieri in declinatiõe. Septimo
dicit ꝙ debet uti prouocantibus uriná. Ratio
q: ſuperfluitas réuatica expellitur ꝑ uriná. Al.

**Dolor v̓o qui ſciaticus uocat' é q ab an
cha ꝑ coxá totam uſqꝫ ad genu in longitu
diné ꝓtendit'. qñqꝫ ét in longitudine ad v̓
ge ſimilitudiné extenſus: ꝑ cruſ uſqꝫ ad pe
dé deſcendit ⁊ tunc ſi in cõplexione dñat'
fuerit calor ⁊ i urina tictura ex baſilica ma
nus eiuſdé partis prius minutio faciendi ẽ
deinde ex ſciatica. Sillanus.**

Ponit curá ſciatice paſſiõis: ⁊ diuiditur in
duas. Primo facit hoc. Scdo docet preſerua
re a tali paſſiõe. Scda ibi. **Taliter ꝓterea** Pri
ma i duas. Prio põit curá qñ fit a materia cali
da. Scdo qñ fit a materia frigida. Secũda ibi
Si aũt. De prima dicit ꝙ dolor ſciaticuſ é ille
qui ab ancha per coxam totam uſque ad longi
tudiné extenditur per crus uſqꝫ ad pedes per
ſil'itudiné uirge. Scdo dicit ꝙ ſi fuerit i cõple
xione dñiuꝫ caloris ⁊ uria tincta: arguendum

est ꝙ fit a caliditate. Tertio pro cura dicit ꝙ ꝓ
mo dꝫ fieri phlebotomia de brachio eiuſdē p
tis: deinde dꝫ fieri ex ſciatica. Rō qꝛ phleboto
mia prima plus diuertet q̃ꝫ euacuet ⁊ ſcd̃a plꝰ
euacuat. Almanſor.

Si aūt egri cōplexio frigida fuerit ⁊ co
lor fuſcus ſepe ꝓuocandus ē uomitus ex
apozimate rafani cū ſirupo acetoſo. Coxa
quoqꝫ ac pedes. ⁊ crus ex oleo in quo ca
ſtoreum ⁊ euforbiū ⁊ ſtorax ſint reſoluta
iungantur aſſidue. Sillanus

Ponit curam quando fit a materia fra:
diuiditur in duas. Primo ponit curā per medi
cias. Scd̃o per cauteriū. Scd̃a ibi. Si egritu
do. Prima in duas. Primo ponit curā quan
do dolor non ē manſiuus. Scd̃o qñ ē maſiuꝰ.
Scd̃a ibi dolor i coxa. Prima i duas. Primo
ponit curā per uomitū. Scd̃o per unū locale.
Scd̃a ibi. Coxa quoqꝫ. De prima dicit ꝙ ſi ꝯ
plexio egri fuerit frigida ⁊ color fuſcus arguen
dū eſt ꝙ fit a frigiditate. Rō pꝫ. Scd̃o dicit ꝙ
ꝓ cura dꝫ uomitū ꝓuocare cū decoctione rafa
ni ⁊ ſirupo acetoſo. Rō qꝛ diuertit materiaꝫ ⁊
euacuat ꝛmultū ideo ualet in paſſionibus mem
broꝝ inferioꝝ ⁊ dꝫ fieri euacuatio cū pillulis fe
tidis ⁊ hermodactilis. Coxa quoqꝫ. Pōit cu
rā per unū locale dicens ꝙ coxa ⁊ crus debēt
inungi cū oleo in quo caſtoreū euforbiuꝫ ⁊ ſto
rax ſint diſſoluta. Rō qꝛ reſoluit materiā ſciati
ce paſſionis. Et ſciēdū ꝙ ſolū cōuenit materia
exiſtente fluxa ⁊ non quando materia ē in fluxu
⁊ prius ꝯpetūt mollificatiua ut ſit apta materia
ad reſoluendū. Ad idē ungatur locus ex oleo
de lilio uel de ſpica uel de coſto uel de uulpino:
uel de laurino. Ad idē emplaſtretur locus uel
ancha cū empl'o facto ex maluauiſco ꝑparato
⁊ farina fenugreci ⁊ ſeis lini mixtis ⁊ incorpora
tis cū butiro ⁊ cū pinguedinibus auiū. Ad idē
ungatur locꝰ melle ⁊ puluerizetur ſemē naſtur
cii: qꝛ aufert dolorē Serapio. Notandū ꝙ
materia exiſtente i fluxu debet inungi locus ol'o
roſ. uel mirtino ul' de abſinthio fortiter calido
tangendo locū cū pēna ſuauiter. Ad idē lo
cus epithimetur cuꝫ ſucco ſolatri ⁊ ſempuiue ⁊
abſinthii. Ad idē emplaſtretur locus cū eiuſ
dē herbis decoctis ⁊ piſtatis ⁊ icorporatis cuꝫ
farina ſeis fenugreci ſeis lini ⁊ ordei cū aliquo
predictorum oleorum. Ratio patet. Al.

Quod ſi dolor i coxa māſiuus' fiat eger
ex almuri nabati ⁊ baurach cliſterizet ⁊
ex enemate acuto quod i. c. de appoplexia
noiauimus. Collirium quoqꝫ ex cyclamie
⁊ cologntida factū ſuppōat. ꝙ eo uſqꝫ fie
ri cōuenit donec eger excoriationē icurrat
ex ea eni dum accidit plerūqꝫ cōſequit ſa
nitas. Si aūt paſſio inueterauerit: ſapis ſu
matur ⁊ cū fimo columbino eiuſdē quan
titatis teratur ⁊ ex apozimate ficuū confi
ciantur ex quibus coxe empl'm ſuperpona
tur quod tā diu dimittat donec in loco ue
ſice plene aqua fiant ⁊ ſcidant ⁊ fluat aq̃
que in eis ē: ⁊ uaporet locus cū aqua cali
da. deinde eger per aliquot dies quieſcere
dimittat: ⁊ ſi nondū ſanitati reſtitutuſ fue
rit ad hanc eādē curā redeundum eſt. Q̄ ſ
ſi egritudo ualde manſiua fuerit ⁊ longi
temporis ⁊ timetur ne ūtebrū reſiliat: aut
egreſſus fuerit. locus ex inſtrumēto quod
rote aſſimulat cauterizandus eſt: ⁊ inten
datur cū coctura ſuper caput anche aput
coxe principiū ponenda huius inde rei ſer
mociatio iſtius noſtri operis metas traſcē
dit. Taliter preterea patiens in tp̄re ſoſpita
tis uomere cōſueſcat ⁊ ſoluere uentrem ⁊
regimen ſubtiliare ⁊ a cibis groſſis ⁊ fre
quenti ebrietate abſtinere. Sillanus.

Ponit curā qñ dolor ē manſiuus. Primo
facit hoc. Secundo qñ eſt antiquus. Secunda
ibi. Si aūt. Prima in duas. Primo ponit cu
rā per cliſtere. Scd̃o per ſuppoſitorium. Scd̃a
ibi. Colliriū quoqꝫ. De pria dicit ꝙ ſi dolor
in coxa fuerit manſiuuſ eger dꝫ cliſterizari ex al
muri nabati ⁊ baurach ⁊ ex cliſteri acuto de
quo dictū eſt in. c. de appoplexia. Rō qꝛ talia
cliſteria diſtraunt ⁊ euacuant materiā phl'aticā
groſſā. De ſa dicit ꝙ dꝫ ſupponi colliriū factū
ex ciclamine ⁊ cologntida ⁊ debēt talia fieri do
nec eger incurrat excoriationem: quoniam ali
quando ſequitur ſaluſ. Si aūt. Ponit cu
ram quando hec paſſio eſt antiqua dicens pri
mo ꝙ ſi hec paſſio fuerit antiqua debet ſumi ſi
napis cum fimo columbino eiuſdem quantitat
⁊ teri ⁊ confici cum decoctōne ficuum ⁊ fieri em
plaſtrum ⁊ ſuperponi. Tertio dicit ꝙ tā diu
debent dimitti donec ueſice ſint in loco ⁊ aqua
impleantur ⁊ ſcindantur ⁊ fluat aqua. Ratio
patet. Quod ſi egritudo ⁊c. ponit curā
per cauterium dicens ꝙ ſi egritudo fuerit man
ſiua ⁊ longi temporis ⁊ timetur ne uertebrum
egrediatur foras: aut fuerit egreſſum locus eſt
cauterizandus cum inſtrumento quod ſimilla
tur rote ⁊ ponatur ſupra ancham: quia conſu
mit materiam exiſtentem inter uertebruꝫ ⁊ pixi

dē. Et ſubdit ꝙ hoc nō ꝑtinet ad hūc locū. Taliter. Docet preſeruare a dicta paſſione dicenſ ꝙ exiſtētes in tꝑe ſanitatis debēt uti eūatiōe ꝑ uomitū ⁊ per ſeceſſum ⁊ ſubtiliare regimē ⁊ abſtinere a cibis groſſis ⁊ a frequenti ebrietate. Ratio patet.

De gibboſitate Silla.

Notādū circa rubricā ꝙ triplex eſt gibboſitas: quedā fit uerſus ꝑtē interiorē quedā uerſus partē poſteriorē ſeu exteriorē qđ cōtingit ut plurimum: quedā fit uerſus utranqꝫ. ſ. anteriorē ⁊ exteriorem dextrā ⁊ ſiniſtrā. Secundo notādū ꝙ cauſa gibboſitatis ē duplex. ſ. intrinſeca ⁊ extriſeca. Extrinſeca: ut caſus ⁊ ꝑcuſſio. Intrinſeca fit qm̄ ligamēta ſpōdilium colli ⁊ ſpatularꝫ relaxantur: aut implentura materia currente illuc. Uel ꝑpter apa natū in loco: uł ꝑpter uentoſitatē mouentē ⁊ ipellentē ipſa oſſa ⁊ facientē reſilere de loco uel propter ſpaſmū de inanitione. Tertio notādum ꝙ ſigna gibboſitati ꝑpter relaxationē ſunt grauitas ⁊ mollificatio corporis ⁊ regimen ꝑteritū. Signa qñ fit ꝑp apa ſūt dolor i dorſo ſiue in loco añcedens cū febribus acutis ⁊. magnitudo pulſus. Signa ꝑpter uentoſitatem ſunt qꝛ infirmus ſenſit cōmotionē ⁊ tenſionē ꝑ lōgū tēpus in dorſo antequā ueniat gibboſitas. Signa qñ ꝑpter ſpaſmū de inanitione ſunt quia apparet in corpore cōſumptio ⁊ extenuatio. Pronoſticatio gibboſitas poſt eius cōfirmationē a quacūqꝫ cauſa cōtingat non poteſt curari. Sed in principio ſic. Si gibboſitaſ uenit propter aſma ⁊ tuſſim interficit ante iuuētutē iuxta affoꝛiſmū ſexte particule quicūqꝫ ex aſmate gibboſi fiunt. Gibboſitas que fit uerſus inferius eſt mortał.

Almanſor.

Cum gibboſitas fieri incipit pilłe maiores de hermodactilis dande ſunt ⁊ oleū de raſum cū apoziate de ſeibus ſepe ſumēdū. Loc⁹ quoqꝫ ex olō ſābacio i quo ſtorax liqda ⁊ caſtōeū ⁊ eufōbiū reſoluta ſint freqnter inūguēdis ⁊ a cibis frigidiſ ⁊ groſſis abſtinēdū. Aqua ēt calida i q̄ cocta ſunt mētaſtꝝ ⁊ ſāſucus ⁊ ſticadoſ arabic⁹ ab alto ſuꝑ locū diſtillāda ē. Diñ freqns fricatio ⁊ inūctio ex olīs calidis faciēda ē. Qđ ſi his q hāc patitur egritudinē puer fuerit balneū ſolūmō ⁊ iunctiones ſufficiūt ex his q̄ dixiūs. Sil.

Ponit curam gibboſitatis que fit ꝑpter relaxationem. Scđo pōit curā eius que fit ꝑpter apa. Secūda ibi. Si aūt. Prima in quattuor. Primo ponit curam laxatiuā. Secūdo ꝑ iunctionē. Tertio ꝑ dietā. Quarto ꝑ embrocatiocationē ⁊ unctionem partes patent. De prima dicit ꝙ cum gibboſitas incipit debent fieri dari pilłe de hermodactił. Ratio quia euacuāt materiam fłaticam que eſt cauſa relaxationis. Ad idē pilłe fetide uel cochie. De ſecunda dicit ꝙ eſt ſumēdū oleum de pentadactilis cū decoctione de ſeminibus. Locus. Pōit curā per unctionē dicens ꝙ locus eſt unguēdus ex oleo ſambacino i quo ſtorax liquida ⁊ caſtoreū ⁊ euforbium ſint diſſoluta. Ratio qꝛ talia diſſoluūt ⁊ ſubtiliant materiā fłaticā. Ad idē empłm quod fit de bdelio oppoponaco armoniaco ⁊ ſerapino diſſolutis in uino mixtis ⁊ in corporatis cū pinguedinib⁹ auiū ⁊ farina fenugreci ⁊ ſeis lini. Et a cibis. Ponit curā ꝑ dietaꝫ dicēs ꝙ eſt abſtinendū acibis frigidis ⁊ groſſis. Rō pꝫ. Aqua ēt. Ponit curā per embrocationem ⁊ inuctionē dicens ꝙ aqua in qua decocta ſunt ſanſucus mentaſtrū ſticados arabicū dꝫ diſtillari ab alto ſupra locū. Rō qꝛ calefacit ⁊ reſoluit. Secundo dicit ꝙ poſt dꝫ fieri fricatio fortis ⁊ frequens inunctio ex oleis calidis. Tertio dicit ꝙ ſi ille qui patitur hāc egritudinē fuerit puer balneuꝫ ſolū ⁊ unctiones ex his q̄ dicta ſunt ſufficiunt ſepe numero abſqꝫ aliis medicis. Al.

Si aūt cum gibboſitas īcipit effuerit febris a ꝑdicto regie oīo abſtinēdū ē. ſꝫ apozia ex herbiſ factū cū caſſiaf. i potu ē tribuendū. Flebotomia quoqꝫ ex baſilica faciēda eſt. ⁊ empła vehementia loco ſuperponenda ſunt. Sillauus.

Ponit curā qñ fit ab apate uel qñ ē febris: ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curā in generali. Scđo in ſpeciali. Scđa ibi. Sꝫ apozia. De prima dicit ꝙ ſi fuerit febris qñ gibboſitaſ incidit ē abſtinendū a predicto regimine: qꝛ calefacit ⁊c. Sꝫ apozia. Ponit curā in ſpeciali. ⁊ diuiditur i tres. Primo ponit curā per medicinam. Scđo per phlebotomiā. Tertio ꝑ unū locale. Scđa ibi. Phlebotomia. Tertia ibi. Et empła. De prima dicit ꝙ dꝫ dari in potu caſſiafiſt. cū decoctione herbarū frigidarum. Ratio patet: qꝛ euacuat leniendo ⁊ alterando. De ſcđa dicit ꝙ debet fieri phlebotomia ex baſilica. Rō qꝛ diuertit ⁊ euacuat. De tertia dicit ꝙ empła ſunt ſuperponenda loco. Notādū ꝙ in principio dꝫ ungi locus ex oleo roſ. uł mirtino ⁊ empłari locus ex roſ. mirtis ſandał. ⁊ farina ordei ⁊ ſilibus. In declinatōe ungatur loc⁹ cū oleo de camomilla ł aneto ł de lilio ⁊ pōatur ſupra locū ēpłꝫ factū ex maluauiſco ꝑꝑato

farina fenugreci ⁊ ſe. lini pinguedinibus auiu;
ſ. anſeris anatis ⁊ galline. ⁊ ultimo poſſūt addi
ꝓpter maiorē reſolutionē ⁊ fortificatōm loci ar
moniacū bdeliū oppoponacū diſſoluta in oleo
de camomilla ⁊ mixta cū aliis rebus deinde ꝯ
fortentur ſpondiles poſteriores ⁊ oſſa pectoris
cū ligaturis plumaceolis ⁊ ſubſtentacul' factis
ex ſtupa madefacta ⁊ peciīſ inuolutiſ ī albumie
oui poſitis ⁊ locatis ſup emplīn dictū. Ponan
tur poſtea a ſtelle fortiter cōpreſſe ut bene tene
ant ne ſpondiles poſſint amplius diſlocari. Se
cundo notandū ꝙ ſi gibboſitas fiat a uētoſita
te. Cura ē ut a principio ꝓcedatur cū reb⁹ car
minātibus uentoſitatē ⁊ ſpecialiter poſt purga
tōm: uel cū pillulis fetidis uel de hermodactil'.
ſupra locū ponatur emplīm factum ex pullegio
calamēto origano carui cimino farina lupinoꝝ
ſemine lini ⁊ fenugreci mixtis ⁊ īcorporatis ſiml'
Sil'r armoniacū cū oleo de coſto uel de lilio be
ne mollificatū pfecte opatur ī hoc: q̄ꝛ ꝯſoluit uē
toſitatē ⁊ oſſa ſuis ꝓpriis locis firmat exicando
loca lexa. Ultimo ponatur empl'z qđ fit ex ſina
pi ſtercore colūbino ⁊ ficubus ſiccis ⁊ īcorpora
tis ſimul ⁊c. **De uaricibus** Sillanus.

Otandū circa rubricā ꝙ uarices ſunt
uue groſſe uirides uel nigre plene ſan
guine melancolico īuolute ſup crus ap
parentes ⁊ hoc fit cauſa uaricum. Signa ſunt
manifeſta ad ſenſum. Pronoſticatio. Uarices
non bene recipiunt curam. Al.

Um uene groſſe ⁊ plene ⁊ diuerſo
mō curuate ⁊ virides in crure ap
paruerint egritudo que uitis uoca
tur adeſſe ſignificat. Hec aūt egritudo fre
quētius accidit his q̄ multū pedibuſ labo
rare conſueuerunt ⁊ qui cibaria que cole
ram nigrā generant ſepe ſumunt. Silla.

Determinat de uaricibus ⁊ diuiditur ī tres
Primo docet cognoſcere uarices: Scđo oſtē
dit a q̄bus magis accidunt. Tertio ponit curā
Scđa ibi. Hec aūt. Tertia ibi. In principio.
De prima dicit ꝙ ubi uene groſſe ⁊ uirides ple
ne ⁊ diuerſimode curuate in crure apparuerint
Signū eſt ꝙ ſunt uarices. De ſecunda dicit ꝙ
hec egritudo frequentius accidit cōſuetis ītine
rare uel ferre onera ⁊ frequenter utentibus ci
bariis multiplicantibus meliam. Al.

In principio itaq; curatiōis huius paſ
ſioniſ baſilicā minuere cōuenit. Et uentrē
ex his que colerā educūt nigram ſoluere
quoꝝ mentionē fecimuſ in. c. de melia hec
aūt ſepe facienda ſūt. Et ab oībus a q̄bus
meliam patientes cuſtodiunt in hac egri
tudine abſtinendū. Poſtq̄ȝ vͦ hoc regimē
diu adhibitū fuerit ex uenis quan ī crure
apparuiſſe diximus minutio fiat a quib⁹
ſanguis tam diu fluere dimittatur donec
quicq̄d ī eis ē euacuetur. Deinde h⁹ patiēs
coleram nigraȝ expellentibus utatur ⁊ ex
baſilica minuatur ⁊ caueat ſibi ab oībus
que colerā generant nigram. Sillanus

Ponit curā uaricū. Et primo qn̄ ſunt in pri
cipio. Scđo qn̄ ſunt in declinatōe uel ī ꝓceſſu.
Scđa ibi. Poſtq̄ȝ uero. Prima ī tres. Pri
mo ponit curā per phlebotomiā. Scđo p̄ medi
cinā laxatiuā. Tertio oſtendit a quibus ē abſti
nendū. Scđa ibi. Et uenter. Tertia ibi. Et
ab omnibus. De prima dicit ꝙ in principio ꝯ
ueniens ē facere phlebotomiā de baſilica. Rō
quia prohibet ne fluat ſanguis ad partes īferio
res. De ſecunda dicit ꝙ conueniens ē ſoluē uē
trē cū euacuantib⁹ ſoluentib⁹ melicaȝ de q̄bus
dictū ē ſupra. c. đ melia: Subdit ꝙ iſta ſepe ſūt
fienda. Rō patet. Poſtq̄ȝ uero. Ponit curā
qn̄ ē in ꝓceſſu dicens ꝙ ſi paſſio ſit ī ꝓceſſu fiat
phlebotomia ex uenis q̄ ſūt in carne tantum ꝙ
euacuetur totū qđ ē contentū in eis. rō q̄ꝛ mate
ria exiſtente fluxa cōuenit euacuatio ⁊c. Scđo
reſumit quoddā dictū dicens ꝙ patiēs uatatur
euacuantibus meliam ⁊ fiat phlebotomia a ba
ſilica ⁊ abſtineat a multiplicantibus meliam.
Notandū ꝙ aliqui ſunt utenteſ cauterio. Sed
ſi fiat debet fieri ī uena ſuperiori a qua oēs alie
oriuntur ſm̄ longū: deinde dȝ emplīm ſtipticuȝ
ſupra cauteriū poni ⁊ ſupra alias uenas ꝯuenit
emplīm factū ex farina lupinoꝝ cuȝ aqua decoc
tionis tamariſci: aut emplīm de fimo caprino ⁊
uino ⁊c. **De elefancia.** Sillanus

Otandum circa rubricam ꝙ elefācia
eſt duplex: quedam eſt large dictum:
ut quedam inflatio manuuȝ uel pedū
a quacūq; re cauſetur: ſiue a percuſſione: ſiue a
caſu: ſiue a fluxu humorū: ⁊ de tali nō determī
nat quia de facili curatur. Alia ē elefancia pro
prie dicta ⁊ cauſata ab humore multum groſſo
phlegmatico uel melancolico uiſcoſo ībibito ī
poroſitatibus pedum uel manuū ⁊ ſic patet cā.
Scđo notandū ꝙ ſigna elefancie ex ſanguine
melīco groſſo ſunt caliditas loci ad tactū tene
broſitas in colore. aſperitas loci ⁊ aliq̄d ex emi
nēciis ⁊ exitus ſanguis nigri ex locis cruris uel
pedis uria ſpiſſa ⁊ tenebroſa ⁊ uſus rerū gene
rantiū ſanguinē groſſū. Sig̃ elefātie ex ſ'ate ue

hementer groſſo ſunt groſſitudó cruris ⁊ pediſ
abſq3 rubedine ⁊ itenſa aſperitate loci ⁊ tactus
loci uidetur frigidus abſq3 cal'itate ad minus i
tenſa ⁊ non habet eminenteſ puſtulas ut ſuperi
or. pronoſticatio poſtq̄3 fit manſiua nó curatur
ſed in principio bene pôt curari. Al.

Hec paſſio poſtq̄3 máſiua fuerit incurabilis é. Cũ auté incipit ſi ei ſubuẽiatur ⁊ ut d3 medicata fuerit aut ſanaẗ aut máet ſic nihil addéſ. Sil.

Determinat de elefancia. ⁊ diuiditur i duaſ
Primo oſtendit qñ eſt curabilis ⁊ qñ incurabi
lis. Scõo ponit curá. Scõa ibi. Cum ergo.
De prima dicit ꝙ poſtq̄3 hec paſſio fit máſiua:
é icurabilis. Rõ q̃r ꝑpter antiqtatez illiuſ mor
bi debilitatus é calor naturalis peduz qui erat
debilis. Similiter qr talis paſſio fit ex humori
bus groſſis iſiltratis nó de facili remouibilib⁹
ſcõo dicit ꝙ ſi fuerit in principio ⁊ medicetur ut
d3 uel curatur uel prohibetur eius augumenta
tio. ratio quia tunc uirtus eſt fortis ⁊ iuuatur p
medicinas. Al.

Cũ ergo pedis groſſities augeri videẗ ⁊ color obfuſcari: uene qnoq3 q̃ uites uocanẗ apparere ceperit eger quotidie cogédus é uomere ⁊ cuſtodiendus ab ambulatóe ⁊ ſtatóe ⁊ uenter uomitu p̃cedente ex pilſis maiorib⁹ de hermodactilis ſolued⁹ é deinde ad uomitũ redeundum p⁹ illud h̃ quoq3 multotiens fieri o3. Eger preterea a cibis groſſiſ é abſtinédus: ⁊ tibia a calcaneo incipiendo ſurſũ vſq3 ad genu ſtrigéda: añ tñ cóſtrictóm epithimáda é ex aloe ⁊ mirra ⁊ achatia ⁊ ypoqſtidos ⁊ alumine cũ aceto forti diſſolutis. ex baſilica quoq3 manuſ cótrarie partiſ minutó facienda é neq3 erectus ſtet niſi pes ſtrictus ligatus fuerit neq3 epithima ullo mó dimittat. uomitu quoq3 frequéter utaẗ. Q̃ð ſi paruuz interceſſerit ſpatiũ a precedenti uomitu ⁊ appetit qeſcere uapora ipſũ cu3 ſeminib⁹ cauliũ ⁊ ſticados arabico cinere de uitib⁹ ⁊ lupinis ⁊ mentaſtro ⁊ ſtercore caprino ⁊ faria fenugreci ⁊ liniatur ét ex aqua cieris ꝑ ſpatiũ unius diei: aut duoꝝ. Ipé eni h⁹ egritudinis maximá reſoluit partez adq3 leuiorem reddit. Sillanus

Ponit curá ⁊ diuiditur i ſex. Primo ponit
curá per uomitũ. ſcõo per ſeceſſũ. Tetio per
dietá. Quarto per ligaturá. Quinto per phle
botomiá. Sexto per uaporatónes partes pate
bunt. De prima dicit ꝙ ubi groſſities pediſ
uidetur augeri ⁊ color obfuſcari ⁊ uene que di
cuntur uarices apparere ceperint. tunc eger co
gendus eſt uomere. ratio patet. Scõo dicit ꝙ
d3 cauere a deambulatóe. rõ p3 qr é cá fluxus
humorũ iferius. De ſcõa dicit ꝙ debet fieri ſo
lutio uentris cũ pillulis de hermodactilis maio
ribus ⁊ hoc facto priuſ uomitu. rõ qr euacuant
materiá phl'aticam ⁊ mel'icam groſſá. De ter
tia dicit ꝙ eger d3 ſe abſtinere a cibis groſſis.
ratio patet. De quarta dicit ꝙ tibia a calca
neo incipiendo uſq3 ad genu ſtringenda eſt: ra
tio eſt. qr prohibet ne humores deſcédát. Sub
dit ꝙ ante conſtrictioné ⁊ ligaturam d3 epithia
ri ex aloe mirra accatia ypoquiſtidos ⁊ alumie
uel bolo ar. cũ aceto forti diſſolutis. rõ qr ꝯſtri
git ⁊ ꝓhibet fluxum materie ad iferiora. De qn
ta dicit ꝙ é fienda phlebotomia manus cõtra
rie partis ⁊ hoc qñ eſt in principio: ⁊ ſit a ſágui
ne melancolico. Ideo qr diuertit. ſcõo dicit ꝙ ñ
debent ſtare ſuper pedes. rõ qr humores deſcé
dunt. Tertio dicit ꝙ d3 uti frequenter uomitu.
rõ patet. De ſexta dicit ꝙ euaporatio d3 fieri
cũ decoctóe cauliũ ſticados arabico cinere de
uitibus ⁊ lupinis ⁊ nitro ⁊ ſtercore caprino ⁊ fa
rina fenugreci: ⁊ liniantur etiam ex aqua cieris
per ſpatium unius diei uel duoꝝ. rõ qr reſoluit
⁊ exiccat. Ad idem ualet ſi pes uł crus freqn
ter teneatur i ſtufa ſicca facta ex renib⁹ reſolueti
bus: ſicut ſũt ebulus laurus ruta ⁊ ſil'ia.

De ulceratóe rnũ q̃ exteri⁹ fit i cute. Sil

Otandũ ꝙ ulcera renũ ſunt duplicia.
quedá intrinſeca facta in ſba renu3 uel
i lacertis eorũ qui uocantur lumbi ⁊ ð
iſtis dictum é ſupra. Alia ſunt extrinſeca ⁊ ſunt
manifeſta ſenſui ⁊ de iſtis proſequitur raſ. Al.

Um aliqs longo tpre ſupinus ſup dorſum iacet loca renũ plurimũ q3 rubét ⁊ mala ibi fiunt ulcera.

Sillanus

Notandũ ꝙ raſ hic determinat de ulcerib⁹
exterioribus renum. ⁊ diuiditur in duas. Pri
mo aſſignat cauſas generationis eoꝝ. Secun
do ponit curá. Scõa ibi. Cũ ergo. De prima
dicit ꝙ cum aliquis lõgo tempore iacet ſupin⁹
ſupra dorſum loca renũ fiunt rubea ⁊ fiunt ibi
ulcera. ratio patet. Alman.

Cum ergo loca iſta rubere cum augumẽto uiſa fuerint milium ſiue panicum: aut folia ſalicis ſub eo ſternenda ſunt ⁊ ipſe i die multotiens eſt eleuandus. Loca quoq3 que rubent aqua roſ. ſuper niuez infrigidata roranda ſunt ⁊ flabellanda. Q̃ð

ſi calor pſeuerauerit iponat epithia ꝺ altu
brati qꝺ i.c. de apatibus noīauimus. Et ſi
ueſice ⁊ ulcera ibi exorta fuerit ex unguen
to de ceruſa curentur. Silla.

Ponit curā ⁊ diuiditur in duas. Primo po
nit curā ruboris apparētis an̄ ulceratōm. Se
cundo ponit curā ulceratōis. Scđa ibi. Et ſi.
De prima dicit ꝙ ubi loca apparuerint rubere
miliū ul' panicū ul' folia ſalicis ſūt ſb ea ſternē
da. Rō q: alterāt malā ꝯplōnē. De ꝰa dicit ꝙ
loca ꝑdicta ſūt roranda aq̄ roſ. ⁊ flabellāda pꝫ
Scđo dicit ꝙ ſi calor perſeuerauerit dꝫ apponi
epithima dcm̄ in. c. de apatibus pꝫ. Ad idē vꝫ
ungtm̄ albū gal. uel ungtm̄ populeon ul' folia
uitis infuſa in aq̄ roſ. uel folia ſalicis. Ad iꝺ fru
ſtra cucurbite. Simil'r ⁊ lamina plūbea perfo
rata. Et ſi. Ponit curā ulceratōis dicēſ ꝙ ſi ue
ſicā ⁊ ulcera ſūt orta debēt curari cum unguen
to de ceruſa. Ratio patet quia conſolidat

De dolore q fit i mēbris manifeſtis. Silla.

Otandū circa rubricā ꝙ dolor in ex
tremitatibꝰ. ſ. manibꝰ uel pedibus po
teſt cauſari uel a cā exteriori uel iterio
ri ſicut a caſu uel percuſſione ⁊ ſilibus. Si ab i
teriori uel a mala ꝯplōne cum materia uel ſine
materia. Cū materia ut calida uel frigida. Cū
apate uel ſine apate uel a ſolutōe cōtinuitatis.
Ad ꝓpoſitū Raſ ponit curā qn̄ fit dolor a ma
teria cal'a uel fr̄a. Scđo nota ꝙ doloris proue
nientis a materia cal'a. ſigna ſunt rubedo calor
pruritus ⁊c. Et ſi ſit cum duritie ⁊ timore loci
apa calidā futurū ſignificat. Sed ſigna qn̄ fit
a cā frigida ſunt priuatio rubedinis ⁊ caliditaꝭ
⁊ ſtupor ⁊ fuſcedo grauitas ⁊ formicatio. Hec
cum affuerint paraliſim uel mortificationem ſi
gnificant caloris. Al.

Um dolor in manu aut i pede fit
eger iterrogādus ē ſi ex pcuſſione
hoc ei accidit aut ſi aliqd ſup ipſū
mēbrū cecidit aut ſi ſup ipſum diu iacuit
aut ſi cōtingit ex cauſa extrinſeca. Silla.

Determinat de dolore q fit in mēbris extre
mis. ſ. in pedibus uel manibꝰ ⁊ diuiditur in du
as. Primo docet inueſtigare qn̄ fit a cauſis exte
rioribus. Scđo pōit curā qn̄ fit a cā intrinſeca
Scđa ibi. Si aūt. De prima dicit ꝙ ubi dolor
ſit in manu uel pede dꝫ interrogari eger ſi acci
dit ex percuſſiōe uel ſi aliquid cecidit ſupra mē
brum uel ſi diu iacuerit ſupra membrum ſicut
prouenit a cauſa extrinſeca. Al.

Si aūt ab exteriori cā n̄ cōtingerit locꝰ do
lens cōſiderādus ē an ſit magis rubeꝰ quā
reliquū corpꝰ aūt n̄. ſi enim toto corpore ru
bicūdior fuerit ex cal'i apatis medicamine
curādus erit: et ſi mēbrū neqꝫ fuerit calidū
neqꝫ rubeū. ſed iā quotidie obfuſcat ⁊ ſic
catur aq̄ cal'a ab alto ſup ipſū diſtilanda
ē ⁊ ex oleo ⁊ cera reſoluta iungēdus ⁊ di
mittēdus ſic donec dolor ſedeatur. Silla.

Ponit curā primo qn̄ fit a cā calida. Scđo
qn̄ fit ab exiccatōe mēbri. Tertio ponit curā qn̄
fit a materia frigida. Scđa ibi. Et ſi. Tertia ibi
Qꝺ ſi. De prima dicit ꝙ ſi dolor nō fiat a cau
ſa exteriori dꝫ conſiderari locus dolēs an ſit ru
bicondior reliquo corpore. q: ſi ſic dꝫ curari ex
medicamine apatis calidi. ſ. cū oleis frigidis ⁊
oleo ro. uel uiol. ⁊ ſilibus. Notanduꝫ ꝙ i tali
caſu cōuenit flebotomia. Et ſi dolor fuerit i pe
dibus fiat flebotomia de manibꝰ ⁊ ecōuerſo
Et ſi ponit curā qn̄ fit ex ſiccatōe dicēs ꝙ ſi mē
brū nō fuerit rubeū uel calidū ſed quotidie ob
fuſcatur ⁊ exiccatur dꝫ diſtillari aq̄ cal'a ab alto
Ratio quia humectat deinde ungere ex oleo ⁊
cera diſſoluta patet ⁊c. Al.

Qꝺ ſi locus groſſior uideat ⁊ tactu ēt fri
gidior ſētiatur freq̄nter erit fricādus ⁊ aq̄
cal'a in q̄ ſanſucus ⁊ camo. ⁊ ſticados ara
bicus cocta fuerit ab alto ut diximꝰ ſup ip
ſū erit diſtillāda ⁊ ex oleo de Keiri citrio i
ungēdus. Regimē quoqꝫ ſubtiliādū erit
Ipe uero utatur exercitō ⁊ i balneo ſudet
ſi aūt iſta nō ſuffecerint uēter ex hiſ ſoluat
q̄ hūiditates educunt. Mēbrum preterea
ſi tactu ſentitur frigidū fricetur prius ⁊ ꝺ
inde inungatur ex oleo coſtino ⁊ ſābucio
⁊ oleo de been tepidis ⁊ his ſimilibus.
Qꝺ ſi iſta nō ſuffecerit ex unguētis que in
capitulo de paraliſi nominauimuſ inungē
dus erit donec ſanetur Sillanus

Ponit curā qn̄ dolor fit a materia fr̄a. ⁊ diuidi
tur i tres. Primo ponit curā per q̄daꝫ localia.
Scđo per euōnē. Tertio iterato per localia. ꝰa
ibi. Si aūt. Tertia ibi. Mēbrū: Pria in duaſ
Prio pōit curā per duo localia. ꝰo per dietā.
ꝰa ibi. Regmē. De pria dicit qꝺ ſi locꝰ appare
ret groſſior ⁊ ad tactū frigidꝰ erit ſepe fricādus
ut fiat rarificatio poroꝝ deinde dꝫ fieri embro
catio ex aq̄ decoctōis camom. ſāſuci ⁊ ſticados
arabici. rō q: reſoluit materiā fr̄am. ꝰo dicit ꝙ
dꝫ inungi cū oleo de keyri citrio. Ad idē ex olo
coſtio uel de lilio ⁊ ſilibus. rō pꝫ. De ꝰa dicit
qꝺ regimē ⁊ dieta dꝫ ſbtiliari quo ad quātitatē
rō pꝫ ut calor naturalis reddatur potētior ad
reſoluendū. ꝰo dicit qꝺ dꝫ uti multo exertitio.

rõ q꞉ calefacit ⁊ reſoluit. Tertio dicit ꝙ dꝫ ſudare i balneo. rõ pꝫ. **Si aũt.** Põit curã p euõné dicés ꝙ ſi iſta mõ dcã ñ ſufficiãt dꝫ fieri euõ cũ medicinis euacuãtib⁹ materiã phl'aticã vbi gra cũ pillis de hermodactilis ul' fetidis ul' medicamine de turbit. **Mébrũ vo.** Põit iterato curã p localia dicés ꝙ ſi mébrũ ſetitur frigidũ dꝫ fricari. deinde iungi ex oleo coſtio ⁊ ſãbucino ⁊ de been ⁊ ſilibus. Scõo dicit qꝫ ſi ñ ſufficit dꝫ iungi cũ unguẽtis de qbus dcm̃ ẽ in. c. de paraliſi donec ſeq̃tur ſãitas. Rõ q꞉ ſũt fortioris vtutꝫ.

Cap. de cephalea ⁊ emigranea. fol. .i.
Cap. de ſcotomia ⁊ uertigine. fol. .vi.
Cap. de freneſi. fol. viii. ca. de appl'ia fol. x.
Cap. de ſubet ⁊ litargia. fol. .xii.
Capitulũ de congelatiõe fol. .xiii.
Capitulum de paraleſi. fol. .xiiii.
Cap. de ſtupore ⁊ tremore. fol. .xvi.
Capitulum de tortura oris fol. .xviii.
Capitulum de ſpaſmo. fol. xviiii.
Capitulum de epilenpſia fol. .xxi.
Capitulum de incubo fol. .xxv.
Capitulum de mellancolia fol. .xxvi
Capitulum de catarro fol. .xxx.
Capitulum de obtalmia fol. .xxxiii
Cap. de ulceribus oculoꝝ fol. .xxxvi.
Cap. ꝺ his q̃ extrinſe. cadũt i ocul'. fol. .xxxvii.
Cap. de albugie q̃ fit i oculo .fol. .xxxvii.
Cap. de ſcabie palpe. ⁊ ſebel .fol. .xxxviii
Cap. de lachrimaliũ pruritu fol. .xxxviiii
Capitulum de ungula fol. .xxxviiii
Cap. de macula ru. i oculo fol. .xl
Cap. de lachrymis oculoꝝ fol. .xl
Cap. de debilitate uiſus fol. .xl.
Cap. de tumore palpebraꝝ fol. .xli
Capitulũ ꝺ pilis iuerſis fol. .xlii.
Cap. de aq̃ deſcẽdẽte i oculis fol. .xlii.
Capitulum de noctilopis fol. .xliii.
Cap. de dilatatione pupille fol. .xliiii
Cap. de fiſtulis in angul' lachrimaliũ fol. xliiii.
Capitulum de dolore auris fol. .xlv.
Cap. de ulcere ꝙ fit in aure fol. xlvi.
Cap. de ſonitu ⁊ tinitu auriũ fol. xlvii.
Cap. de grauedie auditus fol. .xlvii
Cap. de vmibus auriũ ⁊ puis aiali. fol. xlviii.
Cap. de hiis q̃ extriſe. cadũt i aurẽ fol. .xlviiii.
Cap. de fluxu ſang. narium fol. .xlviiii
Cap. de ulceribus narium fol. .l.
Cap. de apatibus narium fol. .l.
Cap. de diminutione olfatus fol. .li.
Cap. de dolore dentium fol. .lii.
Cap. de extractione dentiũ fol. .liii.
Cap. de ꝯgelatione dentiũ fol. .liiii.
Cap. de mortificatõe dentiuꝫ fol. .liiii.
Capitulum de chola. fol. .liiii.
Cap. de gingiuis ſanguinolẽtꝭ fol. .lv.
Capitulum de caſu uuee fol. .lv.
Cap. ꝺ ſãguiſugis q̃ bibũtur fol. .lvi.
Cap. de hiis q̃ intrant gutur fol. .lvi.
Cap. de grauedine lingue fol. .lvi.
Cap. de magnitudine lingue fol. .lvii.
Cap. de rantla q̃ naſcitur ſub lingua fol. lvii.
Cap. de apatibus lingue fol. .lvii.
Capitulum de ſquinantia fol. .lvii.
Ca. de tuſſi fol. .lviiii. Ca. ꝺ aſmate. f. lx.
Capitulum de pleureſi fol. .lxi.
Cap. de peripleumonia fol. .lxiii.
Ca. de ſputo ſang. fol. lxiii. Ca. ꝺ ptiſi fol. lxv
Cap. de tremore cordis. fol. lxvix
Cap. de collirica paſſione fol. .lxviii.
Cap. de debilitate ſtõi fol. .lxviiii.
Cap. de dolore ⁊ apate ſtõi fol. lxxi.
Cap. de ſingultu fol. lxxiii.
Cap. de apetitu canino fol. .lxxiiii
Cap. de dolore epatis fol. lxxv
Cap. de ycתericia fol. lxxvii
Capitulum de idropiſi fol. lxxviii.
Cap. de dolore ſplenis fol. .lxxx
Cap. de illiaca ⁊ colica paſſione fol. .lxxxi.
Capitulum de fluxu uentris fol. .lxxxiiii.
Cap. de difficultate urine fol. lxxxviiii
Capitulum de lapide fol. .lxxxx
Cap. de apate qꝺ fit i renib⁹ l' ueſica fol. lxxxxii
Capitulum de ardore urine fol. lxxxxiii
Cap. de mictu ſaniei uel ſang. fol. lxcii
Cap. de fluxu urine fol. lxxxxiiii
Cap. de vmib⁹ q i uẽtre generãtur fol. xcv.
Cap. de emorroidi. fiſt. ⁊ raga. i ano. lxxxxvi
Cap. de egreſſiõe ani ⁊ mr̃icis fol. lxxxxviii.
Cap. de ſupfluitate mẽſtruoꝝ fol. lxxxxviiii.
Cap. de prouocatõe mẽſtruorũ fol. .c.
Cap. de ragadiis uulue fol. .ci.
Cap. de apate qꝺ fit in mr̃ice fol. .ci.
Cap. ꝺ ulcerib⁹ ⁊ cãcro mr̃icis fol. .cii.
Cap. de ꝓfocatione mr̃icis fol. .cii.
Cap. de mola matricis fol. .ciii.
Cap. de ſterilitate ⁊ ꝓhibitõe ipregna. fol. ciiii.
Ca. de hernia ⁊ ruptura fol. cv.
De podagra ⁊ ſciatica. fol. cvi. ꝺ giboſit. cviiii
De uarcib⁹. fol. cx. de elephãcia fol. cx.
Cap. de ulceratõe exterius in cute renũ fol. cx.
Cap. de doloribus membroꝝ exterioꝝ. fol. cxi

Impſſum Uenetiis per Bernardinũ de tridino ãno dñi. M. cccclxxxiii. die. xxx. marcii

Incipiunt recepte magiſtri Petri de Tu ſignano ſuper nono Almanſoris.

N deſcriptione receptarũ con
uenientiũ ꝯgrue nono Alman
ſoris talis ordo ſeruetur. Pri
mo in vniuerſali dicentur dige
ſtiua humorũ tam ſimplicia q̃ꝫ
ꝯpoſita. Scd̕o dicentur eua
cuatiua illoꝝ appropriata tam
ſimplicia q̃ꝫ ꝯpoſita. Tertio
dicetur digeſtiuũ cuiuſlibet humoris ⁊ illius educ
tiuũ ſimĺ: Quarto ponẽtur doſes ſolutiuoꝝ
Quinto dabitur modus ꝑparatõis eoꝝ. Sex
to dicẽtur medicine ſimplices a ꝓꝑate mẽbris nr̃i
corporis digeſtiue ⁊ ſolutiue cuiuſlibet humoris ⁊
ducẽtia v̇tutes eaꝝ ad mẽbra ꝑticularia. Septi
mo dicẽtur ſoluẽtia ſimplicia ⁊ ꝯpoſita a determi
natis mẽbris. Octauo dicẽtur medicie mẽbro
rũ ꝑticulariũ calefactiue ⁊ infrĩdatiue tã ſimplices
q̃ꝫ ꝯpoſite. Nono incipiã ponẽ curaꝫ cuiuſlibet
egritudinis iuxta ordinẽ auctoris adendo ꝯtinue
aliq̃s ꝓprias ⁊ ꝑticulares r̃ceptas utiles ⁊ exptas
Decimo graduabo medicias uſitatas adẽdo
aliq̃s ꝑticulares operationes eaꝝ ⁊ expõnes quorũ
dam cõmunium uocabulorũ in medicina

Tractat⁹ prim⁹ d̕ digõe humoꝝ. Digerẽtiã colẽaꝫ

Medicine ſimplices digeſtiue colẽ ſunt hec
uiola:roſa.endiuia:lactuca:ſempuiua: portulaca
citrulus:cucurbita:ſeia cõia fr̃a.ſ.cucurbite melo
nis:cucumeris ⁊ citruli:ſãdalus:ſpodiũ:cãphora
berberi⁹ iuſqam⁹: ſcariola :epatica:capilluſ uene
ris:aqua:acetuꝫ:ſuccus granatoꝝ:⁊ ſucci frigidi
papauer lentigo:aque nenuſar ⁊ ſimilia.

Cõpoſita digerentia collerã cõia. Sirupuſ
acetoſus ſimplex ⁊ ꝯpoſit⁹: oxizachara ſirup. uio
latus. Sirupus roſatus. Iuleb roſatuſ ⁊ violat⁹
Sirup. de endiuia. Sirup. de nenuſare. Sirup. d̕
fructib⁹. Et ſiĺeſ ſirupi dãtur cũ aq̃ calẽa ſimplici
uĺ cũ d̕coctõe ſimpliciũ ꝑdictoꝝ. Et q: zuccaꝝ pa
rũ tendit ad calĩtatẽ q: q̃ſi tẽꝑatũ ẽ in calĩtate ⁊ fr̃i
tate ⁊ zuccarũ ru. eſt calidũ in p̕o gradu ⁊ iõ ſiru.
ões ⁊ maxie debẽtes digereŕ colẽam fiunt cũ zucc.
al. ⁊ bono ⁊ nõ cũ ru. Et põt de nouo ꝯponi talis
ſirup. ℞. endiuie lactuce portulace añ. ℳ. i. iiii.
ſeminũ frigidoꝝ añ. ℥. ſ. papaueris al. ℥. ii. floꝛuꝫ
uiolaꝝ berberoꝝ floꝝ nenuſaris roſaꝝ ru. añ. ℥. i.
zuccari. ℔. i. fiat ſirup. q ẽ ſatis alteratiuus. Et ſi
uelles hr̃e aliquã ſb̄tiliatõm cũ hoc adde radices
acori caparoꝝ aniſi feni. maratri ſe. baſiliconis ⁊
ſiĺia. Põt fieri ẽt ſirup. digeſtiuus colere ẽt ⁊ edu
tiu⁹ illi⁹ ut uidebitur i tertia ꝑte ꝑncipali ĩfra. Ali⁹
ſiru. optim⁹ ℞. ſe. cõiuꝫ. iiii. fr̃ioꝝ. ℥. ii. floꝝ uiolaꝝ
nenuſaris roſaꝝ ru. añ. ℥. i. endiuie ſcariole lactu
ce añ. ℳ. i. ſumitatũ papaueris al. ℥. ſ. uini gra
natoꝝ. ℥. iiii. zuccari. q. ſufficit accetoſetur cũ ace
to uini granatoꝝ ⁊ fiat ſirup. Alius ⁊ breuior. ℞
ſirupi uiolati. ℥. i. ſirup. roſati. ℥. ſ. ĺ ſirupi endiuie
uĺ ſirupi nenuſaris uĺ acetoſi ſimplicis. ℥. ſ. ĺ oxoi
zacare. ℥. ſ. dẽtur ut ſupra. Nota ꝙ ſirup. ubi põi
tur multũ acetũ ſb̄tiliat ⁊ iõ qñ uis alteratõm ⁊ ſb̄
tiliatõꝫ utere eo. Et quãto acetũ ẽ magis acetoſũ
⁊ de ſb̄tiliori uio ⁊ potẽtiori tãto magis ſb̄tiliat.

Digerẽtia phlegma. Medicine ſimplices.
digeſtiue phĺatis ſũt pulegiũ origanũ calamentũ
ſaluia maiorana mẽta ſaturegia ſ̕pillũ ruta qnq3
radices. ſ. radix feni. apii petroſ̕. ſpagi bruſſi ſeis
aniſi feniculi bedeguar yſopuſ pip. ꝫꝫ. gariofiĺ. ca
pillus ueneris mel acetũ ſqliticũ ſqla. Et pñt qua
ſi enumerari medicine oẽs calẽ ⁊ ſicce. ſed gr̃a bre
uitatis dimittantur ⁊ ſufficiant.

Medicine cõpoſite phĺatis digeſtiue ſũt oxi
mel ſimplex ⁊ ꝯpoſitũ mel ro. oximel ſqliticuꝫ. Si
rupus de eupatorio. Sirup. herodis cui⁹ d̕ſcriptõ
hec ẽ. ℞. ſqlle. ℔. i. ſe. feni. ꝫꝫ. aniſi piretri yſopi.
ciamõi gariofiloꝝ coſti acori añ. ʒ. i. pipiſ amomi
cimini añ. ʒ. ii. dauci leuiſtici ameos cordumeni.
añ. ʒ. x. aceti fortis. ℔. i. ſ. mellis. ℔. ii. hec oĩa ĩfũ
dãtur i aceto ⁊ bulliãt ad ſufficientiã ⁊ poſtea cola
⁊ addãtur ſupra dcm̃ mel diſpumatũ ⁊ ſpẽs ponã
tur i ſacculo ⁊ uſui reſeruetur. Ualet qñ phĺa eſt
groſſũ ualde. Ualet ẽt ydromel deſcriptõe meſue
Et ſirup. de calamento. Et ſirup. de praſio. hic ẽt
ẽ ſirup cõis ⁊ bonus. ℞. qnq3 radicũ radices ra
fani añ. ℥. ii. ſe. apii. ℥. ii. ſe. feni. aniſi petroſilini ca
rui thimi epithimi añ. ℥. ſ. ſeminũ cõiuꝫ frigidoꝝ
añ. ℥. i. ſ. ſcolopẽdrie capilli ueneris añ. ℳ. i. flo
rũ boragis roſaꝝ uiolaꝝ añ. ℥. i. cũ bono zuccaro
fiat ſirupus. Dantur iſti ſirupi cum aqua calida
uel cum decoctione predictorum ſimplicium.

Digerẽtia meĺaꝫ. Medicine ſimplices di
geſtie meĺie ſũt borago bugloſa thimũ epithimũ
caparus tamariſcus ſcolopẽdria uinũ aromaticũ
balneũ dulce gaudiũ ligritia paſule polipodium
gramẽ camedreos cuſcute aſarũ gẽtiana lupinus
acor⁹ ſpica nardi agn⁹ caſtus amigdale amare lu
puli fumuſterre ſicla cicorea roſmarin⁹ peſ locuſte
⁊ ẽ ſpẽs zedoarie ſemẽ rafani cãcer marin⁹ nigel
la pipinella ⁊ hiis ſimilia.

Cõpoſite ſũt iſte oximel ſqliticuꝫ mel ro. Si
rup. acetoſus ſimplex ⁊ ꝯpoſitus. Sirup. de fumo
terra ⁊ alii. Et hic ſirup⁹ maxie vꝫ in digõe meĺie
facte per aduſtõnẽ. et cũ eo mĺto curaui a quarta
na ſeq̃nte alias febreſ. ℞. calẽdule. i. cicoree lauẽ
dule. i. anthos pipinele lupuloꝝ qnq3 folii trifolii
lingue arietis capilli ueneris endiuie cũ ſuis radi
cibus boraginis fumiterre radicis bugloſe ⁊ floꝝ
boragis ⁊ fumiterre epatice bedeguar quercule
maioris ⁊ minoris corticũ radicũ caproꝝ recẽtiũ
corticũ radicũ tamariſci ſcolopẽdrie cũ radicib⁹

añ.℥.ii.prunorum ſebeſten añ nũero .25.ſene cuſ
cute timi epithimi feniculi añ.℥.ſ liquiritie paſſu
larum ſticados añ.℥.ii.predicta buliant in aqua
ſimplici.℔.vi.uſq; ad mediũ demum colentur ⁊
collature addatur ſucci bugloſe ſucci prunoꝝ dul
ciũ añ ℔.i.ſ.diſſoluatur in eis zuccaꝝ.℔.ii.mell
roſ.℔.ſ.⁊ fiat ſirupꝰ.Et ex hiis ſimplicibus mul
tos potes ſyrupos ꝯponere ⁊ predicti ſyrupi dari
debent cũ aqua calida ul' cũ decoctione ꝑdictorũ
Et nota ꝙ thimus ⁊ epithimus nunq̃ꝫ debent po
ni i ebulitione cum aliis rebus q2 virtutes eoꝝ exi
rent in fumos ſed qñ decoctiões facte ſunt debẽt
aponi cũ decoctione ⁊ cum manibus bene fricari
malaſando:⁊ primo mõ virtutes remanebunt in
decoctionibꝰ:Electuarium ſolutiuũ.℞.pl'ueris
benedicte.℥.i.exule ermodatilorum añ.ʒ.ii.alo
es.ʒ.ii.maſticis.

Tractatus ſcđus đ ſolitiuis.Soluentia coleram

Solutiua ſimplicia.col'e aloes ſcamonea abſin
thium eupatorium lupulus mirobalani citrini fu
mus terre.Reubarbaꝝ aqua caſei ſucus roſ.ca
ſiafiſt.viola tamaridi prũa mãna pſiliũ eſula ca
pilli veneriſ haſce volubil' ſuccuſ uiolaꝝ ⁊ hiiſ ſil'ia

Compoſita.electuarium de ſucco roſato.pill'e
cuiuſlibet materie d yagridiate:⁊ nota ꝙ medicie
vſitate compoſite purgantes col'aꝫ ẽt alios humo
res purgant.Quia ꝑcedentes magiſtri uidentes
ſimul colerã cõiter dñari i corporibꝰ humãis cõ
poſuerũt col'aꝫ cũ purgãtibꝰ phl'a ſicut dyarob cũ
reubarbaro cꝰ recepta hec ẽ.℞.turbit al.gũmoſi
camuloſi.℥.i.ʒʒ.℥.ſ.reubarbari.℥.i.ſpice ʒ.ſ.cia
mõi gariofil'.añ.ʒ.ii.galange piperis longi maci.
añ.ʒ.i.dygridii.ʒ.iiiſ zuc.albi ʒ xvi ⁊ cũ uio cito
nioꝝ fiat ꝯfectio ſiml' medicias purgãtes Medi
cie purgãs col'am ℞ uiolarũ florũ boragis añ ℥
i ſeis lactuce ſcariole portulace tamaridorũ añ ℥
ſ ſeminũ cõiuꝫ ℥ ii iuiubarũ ſebeſtẽ añ nũero xx
prunorũ nũero.xx.ſcolopẽdrie lactuce ſcariole ca
pilli ueneris epatice malue mercurialis fiat ex his
decoctio ⁊ i ea diſſoluãtur mirobalanoꝝ citrinoꝝ
ʒ.v.reubarbari.ʒ.ii.ſuci caſie fiſtule.℥.i.ſ.tamari
doꝝ.℥.ſ.ſirupi uiolati.℥.i.oia ſimul miſceantur ⁊
ſtẽt ſiml' per diẽ ⁊ poſtea colẽtur ⁊ exprimãtur ali
qualiter ⁊ dẽtur i aurora hec medicina ẽ exhiben
da delicatis i qbꝰ col'a marie dñatur ⁊ i tp̃re extiuo
marie ⁊ corporibꝰ ml'tũ colericiſ ⁊ ẽ.i.doſ.alia me
dicia.℞.prũa nũero octo tamaridoꝝ.℥.i.⁊ hoꝝ
decoctio cũ aq̃ fiat in q̃ ifundatur.℥.i.mirobala.
citrinoꝝ p diẽ ⁊ noctẽ ⁊ bñ exprimãtur ⁊ colẽtur ⁊
colature addatur zuccari al.℥.i.detur in aurora ẽ
eni leuis multũ.Ad id alia cõis.℞.uiolarũ endi
uie lactuce añ.M.ſ.pruna nũero.v.tamarindoꝝ
ſeminũ cõiuꝫ paſſulaꝝ capilloꝝ ueneriſ floꝝ bora
gis añ.℥.ii.fiat horũ decoctio cũ ſufficienti aqua
Et ꝑdicte đcoctõi addatur caſiefiſt.℥.i.electuarii
de ſucco roſaꝝ.ʒ.ii.ul' reubarbari.℥.ſ.ſpice.℈.i.
⁊ omnia miſceantur cum cinamomo ⁊ aromatize
tur ⁊ detur totum in ſubſtantia.

Soluentia phl'a.Medicie ſimplices eductiue
phl'atis mirobalani kebuli embilici bilirici ſalgẽ
ma cologntida turbith agaricꝰ ſticados yreos be
en ſarcocolla ferula cucumer aſininꝰ hermodactil
li euforbiũ ſqla aſarũ poliũ urtica.ʒʒ aq̃ caulium
zuccaꝝ ru.eupatoriũ pip iſopus ſicca oppopona
cũ ariſtologia cartamũ cẽtaurea ſerapinũ ell'oruſ
ſãbucꝰ anacardꝰ piretrũ polipodiũ lactuca aloes

Cõpoſita blancha teodoricõ anacardinũ bñ
dcã ſtomaticõ laxatiuũ paulinũ ierapigra pill'e ar
tetice pill'e fetide pill'e auree pill'e euſorbii pill'e co
chie pill'e ſine qbus eẽ nolo pill'e de hermodactil'
maioreſ ⁊ miores ⁊ ſil'ia.Decoctio purgãs phl'a
℞.ſcolopẽdrie eupatorii capilli ueneris añ.M.
i.ſeis aniſi feni.epithi agarici cuſcute petroſil'.car
tami turbith ſe.apii ſene añ.ʒ.ii.fiat ex eis đcoctõ
cui addatur bñdicte mirobalanoꝝ chebuloꝝ añ.
℥.ſ.oia ſiml' maneãt per diem demũ coletur ⁊ de
tur i aurora ⁊ ẽ una doſ cois. Electuariũ meũ
ſollẽne quo utor.℞.ciamõi optimi ⁊ electi gario
fil'.nu.muſ.añ.ʒ.ſ.maciſ.gardamõi ligni aloes:
añ.℈.i.ʒʒ.ʒ.i.turbit opti.ʒ.vi.diagridii.ʒ.iii.zuc
cari:℔.ſ.diſtẽperatũ cũ uio citonioꝝ cꝰ doſ ẽ a.ʒ
iii.uſq; ad.iiii.ſ.⁊ purgat phl'a principal'r ⁊ aliqd
col'e.Et uitãdũ tp̃re magni eſtꝰ ẽ ſed i oi alio tp̃re
mirabile ẽ.Dyarob cũ turbit.℞.turbit al.gũo
ſi ⁊ cãnuloſi.℥.i.ʒʒ.℥.ſ.cinamõi gariofil'.añ.ʒ.ii.
galãge piperis longi maciſ.añ.ʒ.i.diagridii.ʒ.iii.
zuccari.℔.i.fiat ꝯfectio cũ uio citonioꝝ ⁊ aq̃ doſ
cõis ẽ.℥.ſ. Dyarob cũ agarico.℞.agarici.℥.i.
ſal'gẽme.ʒ.iii.ſpice.ʒ.iii.ſ.cinamomi gariofil'.ga
lãge maciſ.añ.ʒ.ii.dyagridii.ʒ.iii.polipodii.ʒ i.
ſ.zuccari albi.℔.ſ.⁊ cum uino citonioruꝫ ⁊ aqua
cõmuni fiat confectio cuius doſis eſt.℥.ſ

Soluẽtia mel'iam.Medicie ſimplices ſoluẽteſ
mel'iam ſũt epithimũ ſticados mirobalãi nigri ke
buli polipodiũ eſula lapis lazuli lapis armenꝰ ca
lamentũ montanũ ſene fumuſterre caſiafiſt.uolu
bilis maior lupulus eleborus niger ſal indus car
tamus ſalgẽma ⁊ ſimilia.

Cõpoſita catarticũ iperiale dyaſene iera ruffi
ni yera logodion teodoricon empiſticon ypoqſti
dos ⁊ ſimilia.Decoctio ſoluens mel'am.℞.ſene
thimi epithimi cuſcute añ.℥.i.polipodii.ʒ.iiii.flo
rum boraginis.℥.i.uiolarum.℥.ſ.prunoꝝ nũero
xxx.paſſulaꝝ.℥.i.ſe.aniſi feniculi petroſilini apii.
añ.℥.ſ.ſcolopẽdrie capilli ueneris camedreos eu
patorii añ.M.i.fiat ex eis decoctio ⁊ in ea diſſol
uantur mirobalanoꝝ indorum.ʒ.iiii.kebulorum
diaſene añ.ʒ.iii.ſucci caſie fiſtule.℥.i.lapidis lazu
li ablati.℈.ii.ſtẽt oia ſimul per diẽ poſtea colẽtur
⁊ dentur in aurora ⁊ eſt doſis una ⁊ magna.

Electuariũ qđ pȏt dari in oĩbus egritudinib⁹
ĩ qb⁹ ē facienda uñs euo: ⁊ in ꝯſtipatis ad ꝯſerua
tõm ſanitatꝫ añ ⁊ poſt cibũ ⁊ euacuat colꝛaꝫ ⁊ phl'a
⁊ meliam: ⁊ mũdificat ſãguinẽ ⁊ lenit pect⁹ ⁊ rmo
uet uentoſitatẽ. ℞. ſene caſie tamaridoꝝ reubar
bari uiolaꝝ polipodii añ. ℥. ſ. ligritie munde peni
diariuꝫ cãdi añ. ʒ. iiii. oĩa buliãt in decoctõe priuſ
fcã de polipodio. ℥. i. ſ. ⁊ collata ꝑter caſiá ⁊ tama
ridos candi ⁊ reubarbari ⁊ dcãꝫ decoctõm ſirupi
ꝫa cũ ſufficienti ꝫuccaro: poſtea adde reliq̃ ⁊ fiat el
lectuariũ. Ellectuariũ aliud. ℞. pulueris bñdicti
℥. i. eſule hermodactillorum añ. ʒ. i. ſ. aloes. ʒ. ii.
confici cum. ℔. i. mellis.

Soluẽtia humoreſ aduſtoſ. Medicie ſimpliceſ
ſolutie hũoꝛũ aduſtoꝝ ſũt he aq̃ caſei ſene miroba
lãi idi fumuſterre uolubil' lupul⁹ reubarba. ⁊ ſilia

Compoſite ſunt ſicut medicine ex hiis compoſi
te dicit dyaſcene dyareubarbarũ ⁊ ſimilia.

Soluẽtia aquoſitate. Medicine ſimplices edu
cẽtes aquoſitatẽ ſunt turbit aloes capilli ueneris
ſalgẽma euforbiũ kerua ariſtol'. cẽtaurea cucũer
aſininus ſuccus corticum eius ⁊ ſimilia.

Cõpoſite ſunt pill'e agregatiue ⁊ ꝯpoſite ex iſtiſ
ſimplicib⁹ i capitulis ꝑticularibus dare habebis.

Soluẽtia aquã citrinã. Medicie ſimplices edu
cẽtes aquam citrinã ſunt yreos agaric⁹ cucũer aſi
nin⁹ ſerapinum meꝫereon eſula es uſtũ ⁊ ſimilia.

Cõpoſite ſũt pill'e de meꝫereon ⁊ ſil'es ꝯpoſite
de predictis ⁊ clare habebis in. c. de ydropiſi.

Purgãtia ſãguinẽ. Medicie ſimplices purgã
tes ſanguinẽ ſũt caſiafi. mana tamaridi terenabi
iuiube borago capilli ueneris epatica ſcolopẽdria
cibalaria ſempuiua ꝯmicularis uiole. v. ſpẽs miro
bal'. berberis malua agreſtis ſerum caprinũ.

Cõpoſita decoctio lenitiua mundificãſ ſãguinẽ
a phl'ate ⁊ a col'a ⁊ a mel'ia ⁊ iõ q̃ſi in principio cu
iuſlibet fe. ꝯpetit. ℞. uiolaꝝ floꝝ boragis añ. ℥. i.
prunoꝝ nũero. xxx. ſebeſten. xx. capilli ueneris ſco
lopẽdrie ſcariole añ. M. i. ſe. cõiuꝫ. ʒ. i. mirobal.
citrinoꝝ idoꝝ kebuloꝝ ⁊ embilicoꝝ añ. ʒ. iii. ⁊ fiat
decoctio ⁊ in ea ponãtur caſiefi. ſirupi uiolati añ.
℥. ſ. mãne. ʒ. v. ⁊ ſtet ꝑ diẽ demum coletur ⁊ detur
in aurora ⁊ eſt doſis una leuis.

Tractatus tertius de digerentibus ⁊ ſoluenti
tibus ſimul ⁊ primo colere

Digeſtiua hũoꝛũ ⁊ ſolutia ſimul. Et ꝑmo colẽ
℞. prunoꝝ ſebeſtẽ añ. nũero. c. tamarindoꝝ. ℔. i
mirobala. ℥. iiii. ſucci roſ. recentiũ. ℥. iii. mãne ca
ſiefi. añ. ℥. iiii. fiat ex iſtis ſirup cuꝫ aq̃ ⁊ ꝫuccaro ⁊
poſtea funde ſr illũ aceti. ℔. ii. ſucci granatoꝝ. ℔
i. ſ. decoq̃ cũ facilitate demũ accipe diagridii bõi
ʒ. vi. tere ⁊ liga i pãno ſbtili ⁊ ꝑice in ſirupo ⁊ dco
q̃ ſemp fricando pãnũ uſqꝫ dum proficiatur ei⁹ d
coctõ meſue diſtinctõe. vi. doſ eius ẽ. ℥. iii. l' circa

Digeſtiuũ phl'atis ⁊ ſolutiuũ ſimul. ℞. radi.
ſeni. petroſ. graminis ſcolopẽdrie ẽdiuie añ. M.
i. radicis ireos iſopi añ. ℥. ii. capill'. ueneris. M.
ii. hec buliãt in aq̃ ſufficienti ebulitõe prima dmũ
adãtur iſta groſſo mõ pl'uerizata ⁊ buliãt ſimul.
Scđa ebulitiõe. ℞. mirobalanoꝝ kebuloꝛũ. ℥. i.
agarici. ℥. ſ. ſal gẽa. ℈. ii. polipodii. ℥. ii. turbit op
ti. ʒʒ. añ. ʒ. iii. deinde liquefiat i ea ſtomaticõ laxa
tiuũ. ℥. i. ⁊ cũ ꝫuccaro fiat ſyrup⁹ lõgus ſm artem
doſ. eſt. ℥. iii. Eodẽ mõ ſumatur aliud digeſtiuuꝫ
fl'atis d ſupradictis in prima parte ⁊ dum ẽ in ſuo
fieri ad ignẽ ponatur ſolutiuuꝫ flegmatꝫ quo uult
euacuare tñ correctũ ut ĩfra dicetur ⁊ ligatũ in pe
tia i dcõ digeſtiuo phl'atis quouſqꝫ deĩn digeſtiu
um ſit perfecte coctum poſtea ſirupiꝫetur ⁊ cum
aceto acetoſetur ⁊ uſui ſeruetur.

Digeſtiua mel'ie ⁊ ſolutiua. ℞. radicũ caparo
rũ tamariſci añ. ℥. i. radicũ. v. graminis añ. M. i
endiuie ſcolopẽ. añ. M. ſ. fumiterre ſcabioſe lapa
cii acuti añ. M. ii. cuſcute. ℥. ii. uiolaꝝ boragi. bu
glo. añ. ℥. i. buliant i ſufficiẽti aq̃ pria bulitura ⁊ i
ſa bulitõe adatur foliculoꝝ ſene mirobalanoꝝ in
do. añ. ℥. i. thimi ephiti añ. ℥. ſ. thimũ ⁊ epithimũ
lauẽtur ⁊ fricẽtur in dcã decoctõne poſtea adatur
eletuarii de ſucco roſ. dyacatolicon añ. ℥. i. ⁊ cum
ꝫuccaro fiat ſirup. longus ſꝫ artẽ doſ ẽ. ℥. iii. ul' cir
ca. Et nota q͛ hos ſirupos potes uariare ſm q͛ ua
rias ſolutiua uide per te ipſum.

Tractatus quartus de doſibus ſolutiuorum
ſimplicium primo

Nunc q̃rto ponẽde ſũt doſ ſolutiuoꝝ ñ oĩm ſꝫ
uſitatoꝝ magis: ⁊ primo ſimpliciũ ſo ꝯpoſitaꝝ.
Scamonee doſ ẽ a trib⁹ granis uſqꝫ ad. xii. Reu
barbari doſ ẽ a. ʒ. i. uſqꝫ ad. iiii. in decoctõe eſt a
ii. uſqꝫ ad. iiii. caſiefiſt. ẽ a. ℥. ſ. uſqꝫ. ii. hermodatili
a. ʒ. i. uſqꝫ. a. iii. agarici a. ʒ. i. uſqꝫ. ii. in decoctiõe
a. ii. uſqꝫ ad. iiii. lapidis armenii ñ loti doſ ẽ a. ʒ. ſ
uſꝫ ad. i. ſ. ⁊ loti a. ʒ. i. uſꝫ. ii. lapidiſ laꝫuli loti doſ
ẽ a. ʒ. i. uſqꝫ. ii. ſed ñ loti a. ʒ. ſ. uſqꝫ ad. i. ſene doſ
ẽ. ʒ. ii. uſqꝫ. iiii. ĩfuſe aũt a. ʒ. iiii. uſqꝫ a. ℥. i. polipo
dii doſ ẽ a. ʒ. ii. uſqꝫ. vi. mirobal. citrinoꝝ doſ ẽ a
ʒ. ii. ad. v. infuſoꝝ ẽ a. v. uſqꝫ ad. x. kebuloꝝ ⁊ indo
rũ doſ ẽ a. ʒ. ii. uſqꝫ ad. iiii. infuſoꝝ a. iii. uſꝫ ad. x.
emblicoꝝ doſ ẽ a. ʒ. i. ſ. uſqꝫ. v. infuſoꝝ a. v. uſqꝫ
ad. xii. Hec ſunt doſ medicinaꝝ maioꝝ ⁊ minoꝛũ
ſm ſñiaꝫ meſue. Et nota q͛ melius ẽ infra ſbſiſtẽ
q̃ꝫ exq̃ſitiſſime euacuare poti⁹ a teſteris minoꝛi q̃ꝫ
maioꝛi. Scđo nota q͛ haꝝ medicinaruꝫ aliqñ ali
q̃ dantur in ſba aliqñ dãtur ſolũ earum ĩfuſiones
aliqñ ponũtur i decoctõibus et colantur. Quan
do dantur in ſubſtantia: reqritur minoꝛ q̃ꝫtitas
q̃ꝫ qñ ponũtur i decoctõib⁹ q: magna ps uadit
i fumũ ergo maioꝛ reqritur quãtitas in decoctiõe
⁊ qñ ponũtur in ĩfuſione quãtitas minoꝛ reqritur
Qñ medicine ſolutiue infunduntur debẽt p⁹ tp̃s
debitum ĩfuſiones colari cũ pãno line ul' ſtamina

Do medicam
Conbus, vra.
Aponym.
Atens. vel
Gualterum,
Io. Hasci med
Cogitre
Mesuen Paul
Mattheum Curt
Benedict. vict.
Bartholam.
Montagnan.
Gentilem
Thomam de.
Garbo,
Alebrandum
Mondegletum
Sebastianum
Coagulatum
...
clystere ob
medicamento
purgantur
vide Julium
Dolphin de
prescriber
medicam

De doſi elect. et ſol. vide ... Gatti nayram de ... ſanguis

⁊ digitis bñ exprimatur uirtus medicinarũ ut uir
tus medicine remeneat in liquore ⁊ ſba abicienda
eſt ⁊ iſte modus ſoluẽdi ualde tutus eſt.

Doſis compoſitorum uſitatorum.

Dyarob cũ turbit doſis ẽ.a.ʒ.ii.ſ.ad.ʒ.vi. dia
rob cũ reubarbaro doſis a.ʒ.ii.ſ.uſqʒ ad vi. Ele
ctuarii mei doſis ẽ a.ʒ.ii.ſ.uſqʒ ad v. Diarob cũ
agarico doſis ẽ a.ʒ.ii.ſ.uſqʒ ad.vi. Electuarii
de ſucco ro.doſis ẽ a.ʒ.ii.uſqʒ ad.℥.ſ.diaprunis
doſis ẽ ab.℥.ſ.uſqʒ.i.yerepigre comuis doſis eſt
ab.℥.ſ.uſqʒ ad.℥.i.Bñdcẽ doſ ẽ ab.℥.ſ.uſʒ ad.i
ʒ.Blãce doſis ẽ a.ʒ.ii.uſqʒ ad.iiii.Stomaticũ la
xatiuũ ab.℥.ſ.ad.i.Teodoricũ anacardini ab.℥.
ſ.uſqʒad.i. Pauli ab.ʒ.iii.uſqʒ vi.pillłaꝝ artetica
ruʒ.ʒ.i.pillłe.de hermodatilis.ʒ.i.pillłe auree.ʒ.i
pillłe cocie.ʒ.i.Catartici iperialis ab.℥.ſ.uſqʒ ad
ii.Diaſene ab.℥.ſ.uſqʒ.i.ierˀ rufya .ʒ.i.ſ.uſqʒ ad
iii.yerelogodion a.ʒ.ii uſqʒ ad.iiii. Teodoricon
ipiſticõ a.ʒ.iii.uſqʒ ad.vi.Et nota ꝙ hec medicie
dũ aproximãt ꝑ euacuatiõe hũoꝝ dñt dari cũ aq̃
ꝺcoctõis reꝝ reſpicientiũ hũores quos uolumus
euacuare qꝛ ex ſe ſunt idifferẽtes q̃ſi ad mẽbrum
qđlibʒ ⁊ q̃ſi ẽt ad hũoꝛs ſm ñ ſic ad hũorũ ſicut
ad mẽbra ut dictũ ẽ in ſecundo capitulo.

Tractatus qntus ꝺ ꝓparatiõe medicinaꝝ ſim
plicium predictarum.

Quãdus ẽ modus ꝓparatõis mediciaꝝ ſiplciũ
ꝓdictaꝝ ⁊ qꝛ Meſ.i ſuo ꝺ cõſolatiõe ãplã fecit do
ctrinã iõ cũ breuitate trãſeuudũ ẽ. Dico ergo ꝙ
ſcamonea qñ ꝓparatur dequoqtur i citõio ⁊ da
tur cũ ſirupo.ro.uł cũ zuccaro ro.uł violato aut
aqua ꝺcoctiõis maſticis aut citoniorum aut miro
balanorũ citrinorũ.Reubarbarũ ꝓparatur cum
ſero caꝑno i quo bulita fuit ſpica nardi aut cũ bo
no uino ⁊ datur cũ aliquo ipſorũ. Et in eſtate da
tur cũ aqua endiuie. Caſſiafiſtula datur cũ ꝺcoc
tiõe cõi.Turbit ꝓparatur cũ tertia ꝑte ʒʒ.⁊ datur
cũ melle ro.colato ł ñ colato ł cũ aqua paſſularũ
nec dʒ młtũ ꝯteri.Agaricus ꝓparatur cum tertia
ꝑte ſałgẽme uł.ʒʒ.Et datur cũ melle ro.col.⁊ dʒ
młtũ ꝯteri.Hermodatilus ꝓparatur cũ maſtice
cinamomo .ʒʒ.añ pt.v.⁊ miſcetur:poſtea datur
cũ oximele uł melle ro.col.lapis armenus ſic pre
paratur primo terratur in uaſe lapideo uł metalli
no deide lauetur cũ aqua dłci uigeſies terrẽdo de
mum lauetur ꝺcieſ cum aqua ro.⁊ datur cum dia
boriginato ⁊ aq̃ bugloſe ⁊ uino odorifero lapiſ la
zuli ꝓparatur ut lapis armenus. Sene ꝓparatur
cũ.ʒʒ.ſałgẽme añ.deinde datur cũ decoctõe bora
gis bugloſe uiolaꝝ maſtic.gariofił.cardamomi.
polipodiũ ꝓparatur cũ aniſo feni.gariof. cinamo
mo cimio.ʒʒ.demũ cũ aq̃ mellis datur aut paſſu
laꝝ.mirobalãi ꝓparãtur cũ amigdał dulcibꝰ aut
paſſulis ſeie feni. ⁊ ſpica ⁊ dãtur cũ ſero caprino
ſeu ſucco ſumi terre ł cũ decoctõe cõi.Et ſufficiãt
hec ꝓpter breuitatẽ.Si uis ulteriꝰ q̃re in Meſue

Tractatꝰ.vi.de medicis ſimplicibꝰ ducentibus
ṽtutes digeſtiuorum ⁊ ſolutiuorum ad membra.

Medicie ſimplices ducẽtes ṽtutes digeſtiuoꝝ
⁊ ſolutioꝝ ad mẽbra i qbꝰ ⁊ aqbꝰ uolumꝰ digerẽ ⁊
euacuare hũores dicẽtur nũc.nã digeſtia ⁊ eũati
ua ꝓdcã vłr idifferẽter euacuãt a quocũqʒ mẽbro
ꝑ admixtionẽ igr̃ mediciaꝝ ſimpliciũ dicendaꝝ di
gerẽt ſic hũores i una ꝑte corporis ꝙ ñ i alia. Et
ſiłr euacuabũt ſic ab una pte qꝺ ñ ab alia ṽbigr̃a
Oximel digerit pbłã abſolute ⁊ ñ plus i una ꝑte
corporis quã i alia ſʒ per admixtionẽ cũ nõ.muſ.
peonia cubebis ſic digerit pbłã i capite ꝙ ñ i aliis
mẽbris.Et ſi detur cum caparibus ⁊ tamariſco di
gerit in ſplene ⁊ ſic de aliis mẽbris ⁊ iõ he medici
ne appellari pñt medicie aꝓꝓantes ł pticłarizãt.

Ducẽtes ad caꝑ.Medicie igr̃ ducẽtes uirtuteſ
digeſtiuoꝝ ⁊ ſolutiuoꝝ ad caput ſunt iſte nux muſ:
ticados cubebe peonia poliũ maiorana balſamꝰ
lignũ eiꝰ ſemẽ eiꝰ anacardꝰ thus caſtoreũ foliũ lau
danũ mellilotũ acorꝰ lignuʒ aloes myrrha came
dreos camepiteos ſquilla ſpica nardi gentiana:
yſopꝰ g̃na pini pipe ſerapinũ. Ducentes ad pectꝰ
Medicie ducẽtes ad pectꝰ ⁊ pulmonẽ ſunt yreos
yſopꝰ ligritia paſſule capłł.uene.ſqla amigdał.g̃.
pini pł̃mo uulpis praſiũ mel zuccarũ dragagãtuʒ
pſiliũ fenugre.ordeũ crocꝰ ameos cordumẽi ſucul
cauliũ ius galli antq naſturciuʒ xiloaloes auela.
oppoponacũ mirra ſcrapinum raphanꝰ aſodilus
ariſtoł.olibanũ liliũ.Ducẽtes epar.Medicie du
cẽtes ṽtuteſ aliaꝝ ad epar ſũt ſpica ſgnãtũ eupato
riũ fumuſterre cuſcute ẽdiuia abſithiũ lactuca aq̃
ordei ſãdali ſpodiũ aſarũ fenicuł.aniſũ amigdale
amare foliũ daucꝰ cinamomũ ſpagi aq̃ cicerũ ka
medreos arnogloſſa uolubił yreos laurꝰ aq̃ caſei
ſqlla uinũ dulce poliũ.Medicie recẽtes al' in ſtõ:
Medicie retinentes ṽtutẽ aliarũ i ſtõ qꝛ ñ idigẽt
mediciſ ducẽtibꝰ ṽtutẽ aliaꝝ ad eũ ſũt hec galãga
coctana mala g̃nata maſtix mirtꝰ ⁊ q̃ſi oĩa ſtitica
Ducẽtia ad ſplẽ.Medicie q̃ faciũt uenire ad ſplẽ
ſũt tamariſcus ſcolopẽdria caparis rubea tintoꝝ
ſqlla aſaꝝ ſcordeon daucꝰ calamẽtũ ſpica buchor
marien cortices ſalicis ſalgẽma ſal idus acorꝰ yre
os praſiũ abſinthiũ eupatoriũ aniſũ feñi. cuſcute
agnꝰ caſtus camepitheos amigdale amare.Ducẽ
tes ad renes ⁊ ueſicã.Medicie q̃ ducũt ad r̃nes
⁊ ueſicã ſũt ſaxifragia miliũ ſolis petroſilinũ mace
donicũ cãtarides radices qnqʒ.ſ.feniculi petroſi.
apii ſpagi bruſci.iiii.ſeia f̃ria.ſ.cucurbite meloniſ
cucumeris citruli.Ducentes ad matricẽ.Medici
ne que ducunt ad matricem ſunt płegeum cala
mẽtũ ſauina iuniperꝰ matricaria morella ruta pi
piella mileſoliũ pẽtaſilon ruta myrrha ſaluia mẽ
ta rubea tinctoꝝ lupini ⁊ oẽs ducẽtes ad r̃nes ⁊ ue
ſicã ẽt ducũt ad matricem. Ducẽtes ad iũcturas

Medicine q̄ ducūt ad iūcturas ſūt: ſqlla aſa: ʒʒ.accoī.poliū oppoponacū aq̄ poꝛri ſuccꝰ cauliū coꝛdumēi ſcoꝛdeō cāedreos camepiteos amomū

Tractatꝰ ſeptimꝰ đ medicis euacuātibꝰ a quo libet mēbro. Et pꝛio a capite. Nūc dicēde ſūt me dicine euacuatie a quolꝫ mēbꝛo ſimplices ⁊ ꝯpoſi te a capite euacuātes medicie ſimpliceſ ſūt iſte. co loqntida agaricꝰ ſticados aloeſ la. lazuli lapis ar menꝰ epithimꝰ ſqilla ſal idꝰ kebuli indi.

Cōpoſite ſūt hec. yerapigra biacha yera logo dion theodoꝛicō anacardinū pillꝫ cocie. pillꝫ au ree: pillule de yera.

Soluētia a pectoꝛe. Medicie ſimplices euacu antes a pectoꝛe ⁊ pulmōe ſūt he. Agaricꝰ iſopꝰ vo lubilꝰ ſar cocolla caſſiafiſtula yreos coloqntida.

Cōpoſite ſūt. Paulimū dyaſene pillꝫ đ agari co deſcriptōe meſue q̄s hēs iſra. c. đ tuſſi. Ele ctuſū meū ſupiꝰ deſcriptū i ſcđa ꝑte. Medici ne ſimplices.

Soluētia a ſtōacho. Medicie ſimpliceſ euacu antes a ſtō ⁊ ab iteſtinis ſūt he. Abſinthiū aloes mirobalani. Et oēs medicie ſolū lenitie ſiue lābi ficatie ⁊ ēt compꝛeſſiue.

Cōpoſite ſūt. Dyapꝛunis ſtōaticō laxatiuum atarticū impiale yerapigra pillꝫ đ yerapigra pil lule ſtōatice deſcriptōe meſue. Et ē hec recepta ℞. turbith. ʒ. x. maſticis. ʒ. iiii. roſ. ʒ. iii. aloes bo ni ad pondus oīum confice cum ſucco abſinthii. ⁊ in omni tpe ualent. doſis eſt. ʒ. i.

Soluentia ab epate. Medicine uacuatiue ab epate ſimpliceſ. Agaricꝰ aqua caſei uolubilꝰ maioꝛ lupulꝰ reubarba. ſuccꝰ cro. abſinthiū fumꝰ terre: eupatoꝛiū mirobolani citrini tamaridi yreos me zereon ſerapinum ſarcocolla.

Cūpoſite. Dyapꝛunis triſera ſaracenica. pillꝫ de reubarbaro deſcriptōe meſue: quaꝝ hec ē ſce pta. ℞. reubarbari. ʒ. iii. ſucci liqricie ſucci abſin thii maſticis an̄. ʒ. i. mirobalꝫ. citrioꝝ. ʒ. iii. ſ. yere pigre. ʒ. x. ſeis apii feniculi an̄. ʒ. ſ. trociſcoꝝ dya rodon. ʒ. iii. ſ. ꝯfice cū aqua feniculi. Doſ ē. ʒ. i. datur in ſero cum aqua caſei.

Soluētia a ſplene. Medicine ſimplices euacu antes a ſplene. Agaricꝰ ſene epithimus eleboꝛus niger calamentum montanum.

Cōpoſite ſūt dyaſene: pillꝫ idi deſcriptōe hali ut recitat meſue. ⁊ ſunt multū ſingulares: quoꝝ re cepta hec ē. ℞. mirobolꝫ. idoꝝ ellꝫi nigri an̄. ʒ. v. agarizi lapidis lazuli loti pſecte ſcolopēdrie ſalis indi an̄. ʒ. iiii. ſucci eupatoꝛii ſpice an̄. ʒ. ii. gariofi. ʒ. i. yerepigre. ʒ. xii. fiant pillꝫ cū ſucco apii. Doſ ē. ʒ. vii. dantur cum aqua caſei.

Soluentia a iuncturis. Medicine euacuantes a iūcturis ⁊ mēbꝛis remotꝭ ut rēibus ⁊ ueſica ſim plices ſunt. Hermodatilꝰ turbith ⁊ oppoponacū ſal gema ſal indū ſerapinū euſoꝛbiū centaurea cu cumer afrainꝰ eleboꝛꝰ niger polipodiū ſarcocolla

Cōpoſite ſunt he. Ellꝫm de ſucco ro. benedicta hermodatilata. pillꝫ de benedicta. pillꝫ artetice. katarticū ipiale. Et notādū q̄ nō ſolū ꝑdicte medicine euacuāt a ꝑdictis mēbꝛis ſed ēt pn̄t eua cuare a quolibet mēbꝛo ſi detur cū medicinis ha bentibꝰ uirtutē ducendi ſolutiua uel v̄tutes eoꝛuꝫ ad mēbꝛū a quo uis euacuare.

Tractatus octauus de medicinis ꝯfoꝛtatis cꝰ libet mēbꝛi. Et pꝛio capitis. Nūc dicende ſūt me dicine mēbꝛoꝝ ꝯfoꝛtatie calide ⁊ frigide ſimpliceſ ⁊ ꝯpoſite. et pꝛimo de calidis.

Calide medicine ſimplices ꝯfoꝛtātes caput ſūt iſte. Saluia ruta maioꝛana betonicha peonia ſa turegia camomilla ſerpillū pulegiū calamentū ſi ler montanū feniculiꝰ lignū aloes xilobalſamum carpobalſamū foliū thus laudanū folia lauri ſti cados melegetes ſqla nux muſcata cubebe āmbꝛa muſcus mellilotum.

Cōpoſite ſunt. Aurea alexandrina. Pliris ar coticō diacaſtoꝛeō dyarodō iulii diātoſ cū muſco

Frigide medicie ſimplices caput ꝯfoꝛtātes ſūt Papauer albū iuſqamꝰ lactuca uiola cāphoꝛa: mādragoꝛa folia mirti folia ſalicis acetum.

Cōpoſite ſūt zuccaꝝ roſatū uiolatū dipapauer

Confoꝛtantia pectꝰ ⁊ pulmonē. Medicine ſim plices calefaciētes pectꝰ ⁊ pulmonē. Iſopꝰ mar biū yreos enula cāpana camōilla radix altee uua paſſa ſqla lignū balſami mirra ſerapinū liliū ca pilli ueneris liquiricia ſpica ⁊c.

Cōpoſite ſūt. dyacalamentū dyapꝛaſſiā dyay ſopus dyaris lohoc de pino ⁊ ſimilia.

Medicine ſimplices īfrigidātes pectꝰ ⁊ pulmo nē ſūt iuiube ſebeſtē dꝛagagātū gūmi arabicum: amidū ſe. papa. amigdale dulceſ uiole cādi moꝛa celſi ſandali zuccarum.

Cōpoſite infrigidātes. dyapapauer dyadꝛaga gātū dyapenidiuꝫ ſine ſpēbꝰ zucca. ro. zuc. uiolꝫ.

Cōfoꝛtātia coꝛ. Medicie ſimplices q̄ coꝛ ꝯfoꝛtāt ⁊ calefaciūt. meliſa boꝛago enula cāpana gario. cardamomū roſmarinū lignū aloes āmbꝛa muſcꝰ os đ coꝛde cerui crocꝰ mēta abe been coꝛtex citri doꝛonici cubebe ozimū gariofilatū polium.

Medicine ſimplices tēpantes coꝛ q̄ ēt ſūt tē pata ſūt he. iacictꝰ ſaphirꝰ ſmaragdꝰ belirici auꝝ argentum bugloſſa.

Cōpoſite calefaciētes coꝛ ſūt. dyamargariton dyacinamomū coꝛdiale dyamargaritō pliriſar co ticō dyaboꝛaginatū. Electuariū letificās uide in c. đ mꝫia almāſoꝛis dyātos. Elcūariū đ lapidibꝰ

Medicie ſimplices īfrigidātes coꝛ cāphoꝛa ui ola margarite coꝛalli raſura eboꝛis pōa odoꝛifēa roſe ſpodiū ſandali oēs karabe nenufar lutū ſigi latū coꝛiandrum.

Cōpoſite ſūt. dyarodō abatis ſine ſpēbꝰ zuc

chaꝝ roſatū ⁊ uiolatū ſirupꝰ uiolatꝰ ⁊ nenufarꝰ:
tria ſandali manꝰ xp̄i perlatū.trociſci de bolo ar
meno. Troc.de cāphoꝛa. Cōfoꝛtātia ſtōachū
Medicīe ſimplices ſtōm calefaciētes ſūt mēta
ſaluia maioꝛana abſinthiū marubiū aniſū fenicu
lū ciminū maſtix galāga gariofilꝰ.ꝫꝫ.cinamomū
macis ſquilla ſpica raſanꝰ fenugrecū. Cōpoſi
te ſūt. Diatrion pipereō diagalāga roſata nouel
la mel ro.col.nō col.dianiſuꝫ diacimimū diacala
mentū ⁊ ſiſ'ia. Medicīe ſimplices ſtōm infrigi
dantes ſūt.roſa uiola plātago lactuca cucurbita
melones poꝛtulaca cucūeres citrulli mala ḡnata
acetoſa citonia pira agreſta acetū ⁊c. Cōpoſite
ſūt.diacitonitē cū ꝫuccaro ſine ſpēbuſ ꝫuccaꝝ ro.
uiolatū ſiru.ro.uio.⁊ triaſādali. Cōfoꝛtantia
epar. Medicīe ſimplices calefaciētes epar.ſpi
ca ſqnātū cinamomū aſſaꝝ eupatoꝛiū abſinthiū
fumꝰ terre radices qnqꝫ capillꝰ ueneris ſe.ſe.ani
ſi carui ameos coſtū. Cōpoſite ſūt diaciminuꝫ
diacoſta roſata nouella dianiſū diacalamentum.
Medicine ſimplices infrigidātes epar ſūt.en
diuia lactuca poꝛtulaca epatica uiola ſeia earum
aq̄ oꝛdei ſandali ſolatrū ſpodiū cāphoꝛa q̄ttuoꝛ
ſemia frigida aqua ro.aqua endiuie acetū berbe
ris ⁊ ſiſ'ia. Cōpoſite ſūt triaſādali ꝫuccaꝝ roſ.
uio.⁊ ſiſ'ia. Cōfoꝛtātia ſplen. Medicīe ſim
plices calefaciētes ſplenē ſūt.caparis tamariſcus
cicoꝛ̄a ſcolopēdꝛia ariſtologia coꝛtex medianꝰ fra
ſini coꝛtex radicū geneſtr̄ boꝛago bugloſſa naſtur
ciū calamentū armōiacū calamꝰ aromaticꝰ ruta
thimꝰ epithimus amigdale amar̄ aq̄ fraſſeni ani
ſi feni.carui ameos radices qnqꝫ ſqlla acetuꝫ ſql
liticū agnꝰ caſtꝰ lupinꝰ bdeliū caſtoꝛeū. Cōpoſi
te ſūt.diacaparis diacalamētū diaciminū ⁊ ſiſ'ia.
Medicine ſimplices infrigidātes ſplenē ſūt la
ctuca endiuia ſemina earū ſandali ſpodiū quattu
oꝛ ſeia fr̄a acetū. Cōpoſita ſūt diaboꝛiginatuꝫ
triaſādali ⁊ ſiſ'ia. Medicīe tpate cl'e q̄ pn̄t admi
ſtrari ꝑ nocumēto ſtōi epaꝫ ſplenis fellis ⁊ iteſtino
rū ⁊ ſūt iſte.cāomilla mellilotū radix lilii boꝛago
nenufarꝰ fumꝰ terre capillis uenēis ⁊ ſcolopēdria
Cōfoꝛtātia renes. Medicīe ſimplices cale
faciētes renes.ſaxifragia miliū ſolis petroſelinuꝫ
macedonicū eruca ſemē eiꝰ urtice cucube bꝛodiū
ciceꝝ rubeoꝝ radices qnqꝫ ſpica nardi ſpica celti
ca ſquinātū peritaria ſenatōes daucꝰ iuniperꝰ gꝛa
na pini ⁊ ſiſ'ia. Cōpoſite ſūt.diacalam̄tū elcūa
riū ducis filoātropos. Medicīe ſimplices infri
gidātes renes ſūt nenufar.ſe.lactuce poꝛtulace en
diuie papauer albū v̄ga paſtoꝛis ſeia cōia fr̄a q̄t
tuoꝛ pſiliū uinū citonioꝝ plātago ⁊ ſiſ'a. Cōpo
ſite ſunt.ſirupꝰ nenufarꝰ ſirupꝰ acetoſus ſtōaticū
frigidum.Et omnia ſplenē ⁊ epar infrigidantia.
Cōfoꝛtantia matricē.Medicīe ſimplices cale
faciētes matricē ſūt artemiſia ruta ſaluia ſauina:
aſſa rubea tictoꝝ iunipus pulegiū mentaſtrū cala
mētū myrrha oppoponacū lupini ſpica ſqnantū
galia cinamomū calamꝰ aromaticꝰ ſapinū ⁊ om̄ſ
ſimplices calefaciētes renes dcē. Cōpoſite ſūt
q̄ dicte ſūt ſupꝛa. Medicīe ſimplices infrigidā
tes matricē ⁊ ꝯpoſite ſūt eadē cū medicinis ſimpli
cibus ⁊ ꝯpoſitis infr̄idātibꝰ renes. Cōfoꝛtātes
iūcturas. Medicine ſimplices calefaciētes iun
cturas hermodactil'.yꝑicon ſqla armoniacū aſa
rū caſtoreū eufoꝛbiū ſtoꝛax liqda mirra naſtuꝛciū
ſtercꝰ uaccarū oꝛiganū calamētū ſinapis .ḡ.pini
coꝛtex radicis caparorū artetica camōilla enula:
galia raſanꝰ ruta ſapinū Cōpoſite ſūt ꝯfectio a
nacardina electuariū diamarte oximel iuliani oxi
mel ſqliticuꝫ. Medicine ſimplices infr̄idantes
iuncturas ſūt ſolatrū ſempuiua lactucas endiuia
mirtꝰ mucillago pſilii acetuꝫ aq̄ ro.bolus armenꝰ
apium. Cōpoſite ſūt eedē cū īfr̄idantibꝰ reneſ
q̄ dicte ſunt.⁊ ēt ſirupus de ſeibus frigidiſ.ſirupꝰ
limonuꝫ ⁊ ſimilia.
Tractatus nonꝰ de cura egritudinū particula
riū a capite uſqꝫ ad pedes ſm̄ raſiꝫ.⁊ pꝛio ꝺ ſoda
Nunc nono deſcēdēduꝫ ē ad receptas particu
lariuꝫ egritudinuꝫ ſequēdo oꝛdinē capituloꝛum
almāſoꝛis ⁊ pꝛio dicemꝰ ea q̄ ꝯpetunt in ſupꝛemo
uentriculo aīaliuꝫ. Pꝛimo ḡ dicemꝰ receptas cō
uenietes i.c.ſode.⁊ qn̄ ē a cā calida ꝑma ē r̄cepta
raſ q̄ ſic ꝯponi dꝫ. ℞.aque roſ.olei ro.an̄.℥.ii.
aceti.℥.ſ.ꝯquaſſentur ſiſ' ⁊ capiti apponātur.⁊ no
ta ꝙ qn̄ raſis noiat acetū cuꝫ aliis medicinis liq
dis de aceto dꝫ ſoluꝫ ſumi q̄rta pars. Et hec re
gula v̄itatē hꝫ in oibus dicēdis lꝫ poſſit ſumi quā
titas maioꝛ. No.ſo ꝙ qꝛ medicine poſite a raſi
ſunt magis appꝛopꝛate aliis: iō medicus ſemper
dꝫ ab illiſ incipere ⁊ qn̄ ille deficiunt ponātur alie
ſimiles illis quas ponit raſis ſaltē in v̄tutꝫ.
Euacuatiuum col'e raſis ſic oꝛdinari pōt. ℞.
pꝛunoꝝ damaſcenōꝝ nūero.x. tamarindoꝝ.℥.i.
coꝛticū mirobal'.infuſoꝝuꝫ i ꝺcoctōe pꝛunoꝛū per
unā noctē.℥.i.⁊ in mane miſce ⁊ cuꝫ māibꝰ fricen
tur bn̄ ⁊ coletur pꝰ ea addatur ꝫuccari albi.℥.ſ.
⁊ dētur ad bibenduꝫ in auꝛoꝛa cal'a. Et ſi īfundā
tur mirobalāi citrini per noctē ꝛpꝰ moduꝫ exꝑma
tur ⁊ detur aq̄ ad bidēdū multuꝫ ualet.ſilr ꝺ pꝛu
nis ⁊ tamarindis. Empl'm raſ ſic oꝛdinatur.
℞.aceti q̄rtuꝫ.i.ſ.ſe.altee.q.ſuf.ad incoꝛpoꝛādū
⁊ miſceātur ⁊ fiat ēpl'm liqduꝫ aliq̄lꝛ ⁊ extēdatur
ſuper pāno ⁊ capiti apponatur. Et no.ꝙ pericu
luꝫ ēt magnuꝫ ē multuꝫ fr̄ia apponē parti capitꝫ
poſtēioꝛi ſꝫ n̄ ē ſic ꝺ parte an̄rioꝛi. Cura ſi cā ſo
de ſit colera. Digerētia colerā in capite faciētē
ſodā. ℞.ꝺ ſirupis digerētibꝰ colerā in pꝛia pte et
addo ſirupuꝫ ꝺ nēufare qꝛ v̄tutē poꝛtat ad caput
uel illos ſirupos diſtpa cū ꝺcoctōe aliquoꝝ ſipli
ciū poꝛtātiū v̄tutē ad caput dcōꝛū in.vi.pticula.

Ad idē. ℞. oxizachare ſirupi endiuie ſi. nenu
faris añ. ℥. ſ. miſce ad inuicē ⁊ detur cū ꝺcoctōne
aliquoꝝ ſimpliciū poꝛtātiū ꝟtutē ad caput q̄ ēt ſit
fr̄a. Ad idē. ℞. ſeinū cōiuꝫ q̄ttuoꝛ frigiduꝫ. ℥. ii.
floꝝ uiolaꝝ nēufaris ro. ru. añ. ℥. i. endiuie ſcario
le lactuce añ. M. i. ſumitatū papauēris al. ℥. ſ. ui
ni ḡnatoꝝ. ℥. iiii. ⁊ cū zuccaro fiat ſirupꝰ ⁊ cuꝫ ace
to uini ḡnatoꝝ acetoſetur. Soluētia colerā a ca
pite. ℞. medicie ꝺ ſcriptꝭ ſupiꝰ i ſcḋa pte hn̄tes ſol
uē colerā q̄ icepit. medicia hec purgās colerā cui
addas ſticados. ʒ. ii. qꝛ dirigit eā ad caput. Alie
medicie ibi deſcripte optie ſūt ſi addatur aliquid
qꝺ dirigat ad caput. Ad idē. ℞. electuarii ꝺ ſuc
co ro. ℥. ſ. uel diapꝛunis. ℥. ſ. diſtēpetur cū ſirupo
nenufarino ⁊ detur in auroꝛa. Epithima infri
gidās. ℞. aq̄ ro. ℥. ii. aceti. ℥. ſ. ꝯquaſſētur optie
⁊ fiat epithima ſup pte coꝛonali capitꝭ. Ad idē
p̄dictis pōt addi ſuccꝰ ſolatri poꝛtulace ſempuiue

Ad idē mucilago pſilii cū aceto multū ualꝫ oī
bus moꝛbis capitis calidis. Et no. ꝙ an̄q̄ꝫ ponā
tur illa fr̄a debēt euacuatōes p̄ceſſiſſe ſtāte capite
repleto. Odoꝛiferū ꝯfoꝛtās cerebꝝ ab extra ra
ſis frigidū talr̄ fiat. ℞. floꝝ uiolaꝝ ſalicis uel ne
nufaris añ. ʒ. i. ro. rube. ℥. ſ. cāphoꝛe. ℈. i. cere. q.
ſufficit ⁊ fiat pomū cū aq̄. ro. Et meliꝰ ē ſi fiat ſine
cera ⁊ pōatur i ſindōe illa puluerizata ⁊ ſepe aſp
ſa cū aq̄ roſ. Medicamē apponēdū pꝰ ipoſiti
onē narcoticoꝝ i nares uel aures ad remouēduꝫ
ſtupoꝛē q̄ ſeq̄ poſſꝫ ⁊ ꝯuēit cuiq̄ꝫ mēbꝛo cui appo
ſitū fuerit narcoticū. ℞. caſſielignee. ʒ. i. pulueri
zetur ⁊ miſceatur cū oleo ⁊ i nares uel aures mit
tātur pꝰ emiſſionē narcoticoꝝ. Et ſi ſtupoꝛ fuerit i
ductꝰ miſceatur cū caſtoꝛe. ʒ. ſ. croci. ℈. i. ⁊ diſſol
uatur caſſialignea cū iſtiſ in oleo de coſto ⁊ mitta
tur i aures uel nares. Cura ſi cā ſode ſit phl̄a.

Digerētia phlegma i capite qn̄ nō diſtillat i ſo
da a cā fr̄a. ℞. radicū accoꝛi ciperi añ. ʒ. i. ariſto
logie ro. ʒ. ii. iterioꝛis ſq̄lle. ℥. i. utriuſq̄ꝫ ſaluie cē
tauree mīoꝛis maioꝛane folioꝝ lauri betōice rute
añ. M. i. aniſi maratri ſe. ſiſeleos baſilicōis añ
℥. ſ. ligritie raſe uuaꝝ paſſaꝝ mūdataꝝ ab arillis
añ. ℥. i. utriuſq̄ꝫ ſticados floꝝ anthos. añ. ℥. i. ace
ti albi. ℥. i. mellis ⁊ zuccari albi añ. lb. ſ. fiat ſiru
pus ſcḋm artē. ⁊ ſi materia foꝛet multū fr̄a pn̄t addi
iſte ſpēs. ſ. gariofiloꝝ cubebaꝝ piperis añ. ʒ. ii. et
fiet multū acutꝰ ⁊ delectabil̄. Ad idē aliꝰ ſirupꝰ
℞. ſiru. de ſticados. ℥. i. mell̄ ro. co. ℥. ſ. miſce.

Aliꝰ qn̄ matēia ē ml̄tū groſſa ℞. oximell̄ ꝯpo
ſiti ſirupi ꝺ ſticados oximells ſq̄llitici añ. ℥. ſ. ſūa
tur cū. ℥ iii. aq̄ decoctōis ſticados nucis muſca.
ſaluie añ. ʒ. ii. zuccari rubei. ℥. ii. ⁊ digeritur cum
digeſtis i pꝛia pte ꝺcis. uide ibi. Digeſtiuum
phl̄atꝭ diſtillātꝭ a capite. ℞. ſaluie floꝝ cip̄ſſi añ.
M. iii. maſticis olibāi añ. ℥. i. nucis muſ. nuciſci
pꝛeſſi añ. ℥. ſ. ligni aloes. ʒ. ii. mell̄ zuccari añ. lb.
ſ. fiat ſirupꝰ ſcḋm artē. Et no. ꝙ ſtiptica calida ꝯfer̄t
in iſto caſu quoꝝ tabulā. xi. c. uidebis p oꝛdinem.

Sirupꝰ ualēs paſſionibꝰ capitis fr̄is ⁊ neruoꝝ
℞. ſaluie ſticados folioꝝ lauri calamēti iſopo oꝛi
gani ſanſuci mēte radicū accoꝛi feni. petroſili. ſpa
gi endiuie añ. M. ſ. paſſulaꝝ mūdatarū granoꝝ
pini ſeinū cōium roſaꝝ apii aniſi añ. ℥. ſ. cubeba
rū ſeinū peonie gariofil̄. nucis muſc. añ. ʒ. i. ſ. ſpi
ce. ʒʒ. cinamomi piperis calami arōatici añ. ʒ. ſ.
ligricie capaꝛoꝝ añ. ʒ. iii. ex decoctōe p̄dcōꝛū cuꝫ
melle ⁊ zuccaro ſufficiēti fiat ſirupꝰ. Et ſi uis ꝙ ſit
ſoluēs adde cartami polipodii hermodatiloꝝ añ
℥. ſ. agarici. ʒ. vi. ſaliſgēme. ℈. ſ. turbit. ʒ. ii. ⁊ i pe
tia ligata buliāt cū pꝛedcis ⁊ acetoſetur cū aceto
ſq̄llitico. Euacuatiuū phlegmatis a capite. ℞.
pill̄aꝝ cochiarū. ʒ. ii. pulpe cologntide bdelii añ.
℈. i. ꝯficiātur cū ſirupo de ſticados ul̄ aq̄ ſaluie et
fiāt pill̄e ad mod [illegible]ciceꝝ ⁊ detur ʒ. i. qꝛ ſūt foꝛtes.

Ad idē. ℞. pill̄arū cochiarū. ʒ. ſ. pill̄arū ꝺ ye
rapigra. ℈. ii. reficiātur cū ſiru. de ſticados ⁊ fiant

Ad idē. ℞. pill̄arū elefagiaꝝ pill̄arū aurearū
pill̄arū de aloes ⁊ ſūt appꝛop̄ate. doſis ē. ʒ. i.

Ad idē. ℞. floꝝ ſticados arabici floꝝ boꝛagis
bugloſſe añ. ℥. i. paſſularū mūdataꝝ ab arill̄. ℥. i.
ʒʒ. ſe. baſiliconis añ. ʒ. i. aniſi. ʒ. i. agarici turbit
mūdati iteriꝰ ⁊ exteriꝰ añ. ʒ. ſ. coꝛticū mirobalāo
rum kebuloꝝ infuſoꝛū per noctē i decoctōe p̄dcō
rū. ℥. i. ſ. fricētur de mane foꝛtiter ⁊ colētur ⁊ den
tur in auroꝛa. Nō plꝫ qꝛ nimis foꝛtia ē ſufficeret
tertia pars eiꝰ i una doſi. Ad idē ℞. yerepigre
ʒ. vi. agarici. ʒ. i. ſpice croci añ. ℈. i. ſal̄gēme ḡna
ii. diſſoluātur pꝛedcā cū decoctiōe ſticados nucis
muſ. ſaluie añ. ⁊ ē doſis cōis. Ad idē. ℞. mell̄
ro. co. ſirupi de ſticados añ. ʒ. iii. agarici. ℈. ii. tur
bith. ʒ. ſ. ℈. ſ. ſpice gra. iii. ſal̄gēme ḡ. ii. yerepigre
℥. ſ. diſſoluātur p̄dcā cū decoctōe imediate dicta
⁊ ꝓpinētur calida i auroꝛa. Pill̄e cochie ſcḋ al
manſoꝛē. ℞. pulueris pigre. ʒ. v. cologntide. ʒ. iii
⁊ tertiā partē ſcamonee. ʒ. ii. ſ. turbith ſticadoſ añ
v. ʒ. fiāt pill̄e cū ſirupo ſticados. Doſ ē ut ſupꝛa.
Et nota ꝙ in puluere pigre de qua intendit ħ raſ
que eſt ſcḋm gal̄. nec ingreditur aliquod ſolutiuum
niſi aloes oīa alia ſunt ad ꝯfoꝛtanduꝫ ⁊ alioꝝ ſolu
tiuaꝝ malitiā repꝛimendā: ſcamonea autē pōitur
ad incitandū ꝟtutem. Pill̄e cochie galieni ⁊ q̄ſi
equaliter purgat colerā ⁊ phl̄a. ℞. aloes maſticiſ
cologntide ſcamonee ſucci abſinthii partes equa
les et fiant pill̄e. Pomum caliduꝫ cōfoꝛtatiuū
cerebꝛi frigidi. ℞. laudani. ℥. ſ. ligni aloes ſtoꝛa
cis calāite añ. ʒ. i. gariofilo. nuciſ muſ. ſeminis ba
ſiliconis añ. ʒ. ſ. ⁊ cum aqua ro. in qua ſit aliquid
de muſco fiat pomum. Et ſi addatur de ābꝛa pluſ
ualet. Item nigellla toꝛrefacta ligata in panno
ualet ſi odoꝛetur. Et nota ꝙ muſcus ambꝛa crocꝰ
et ſimiles medicine q̄ ingrediuntur medicinas cō

poſitas in parua quantitate ſemper debēt diſtem
perari cum magna diligeutia cum liquoꝛibuſ uer
bi gr̃a ſi.℈.i.muſci ingrediatur unū pomum pꝛio
diſtemperetur cū modiciſſima aqua et bene ⁊ po
ſtea dupletur aqua illa quouſqꝫ fuerit bene diſtē
perata ⁊ iterum aqua dupletur.

Cura ſi cā ſode ſit melancolia. Digeſtiuum
melancolie exiſtentis in capite faciētis ſodam: ℞
boꝛaginis bugloſſe an̄.℥.i.radicū accoꝛi radicis
cipi coꝛticū radicū feniculi petroſi .an̄.℥.i.itēioꝛ
ſquille.ʒ.i.ſaluie ſanſuci maioꝛane folioꝛum lauri
bethōice melliſſe fumiterre an̄. M.i.aniſi mara
tri ſe.baſiliconis an̄.℥.ſ.ſemis liquiritie raſe uua
rum paſſularum mundatarūꝫ ab arillis.℥.i.utri
uſqꝫ ſticados floꝛuꝫ anthos an̄.℥.ſ. floꝛum boꝛa
ginis: floꝛum bugloſſe an̄.℥.i.ſ.aceti.℥.ii. mellis
zucchari an̄.℔.ſ.fiat ſirupns diligenter ſm artē

Ad idem.℞.ſirupi de epithimo oximell' ſim
plicis an̄.ʒ.vi.fiat decoctio cum aqua boꝛaginis
ſaluie ſticados nenufaris ⁊ detur in mane.

Euacuantia melancoliam capitis.℞.yere ru
fi.ʒ.ii.yerelogodion lapis lazuli bene abluti.℈.
ii.ſe.baſilicōis.℈.i.⁊ cū ſiru .de ſticados.fiāt pil
lule.cuius doſis ē.ʒ.i.uel circa. Ad idem ℞:
floꝛum boꝛaginis ſticados arabici an̄.℥.ſ.liquiri
cie raſe uuarū paſſarū mūdatarū an̄. ℥.ſ .thimi
epithi polipodii quercini foliculoꝛū ſenē an̄.℥.ſ.
aniſi ſeminis baſiliconis an̄.ʒ.ii.fiat decoctio i ſe
ro caprino ⁊ i nocte infundātur coꝛticū mirobol'.
indoꝛū bene gūmoſoꝛū.℥.ſ.diaſene.ʒ.ii. caſſiefi
ſtule.℥.ſ.⁊ in mane coletur ⁊ eſt una doſis.

Si uis alias medicinas ſolutiuas.Recurr̄ ad
ſecundam partem. Et ſi uis componere ſirupos
alios a pꝛedictis digerentes humoꝛes i capite po
tes ſumendo ſimplicia reſpicientia caput calida
ad digerendum humoꝛes frigidos frigida ad di
gerendum humoꝛes calidos ⁊ facere decoctionē
⁊ demū ſirupizare ſm artem. Iteꝫ. ℞.tiriace
auree alexandrine an̄.℈.ii.miſce ⁊ detur cum mo
dico boni uini hoc multum ualet ⁊ det bono māe

Medicina extrinſeca in ſoda frigida empl'm
ſm Raſim leue.℞ laudani.℥.iiii.marubii.ʒ.v.
milii modicum toꝛrefacti.ʒ.i.ſ.terbentine q̄ꝫtum
ſufficit ad incoꝛpoꝛandum ⁊ emplaſtrum fiat ſeu
cerotum cum oleo camomillino.

Poteſt ex his etiaꝫ fieri ſacculus ⁊ ponatur ſu
pꝛa comiſurā ſagitaliſ ⁊ pꝛohibet curſūꝫ humidi
tatuꝫ ad partes inferioꝛes ⁊ oculos. Poſſunt eti
am alia addi ſi uolumus. Item ualet etiaꝫ em
plaſtrum raſis ſed eſt multum foꝛte quia ingredi
untur ipſum calida in quarto.

Aliud ⁊ mediocre.℞.radicum cucumeris aſi
nini abſinthii an̄.ʒ.ii.aque dulcis olei an̄. quātū
ſufficit buliant ſimul ſuper pꝛunas uſqꝫ ad conſū
ptionem tertie partis.Et de decoctione fiat ēbꝛo
catio: et de ſba fiat emplaſtrum. Auicē. mirabl'r
commendat eum.

Sacculus contra ſodam frigidam leuis.℞.
bethonice ſicce.M.ſ.floꝛum boꝛaginis mellitoti
milii modicum toꝛrefacti an̄.℥.ſ. floꝛum anthos
ſticados arabici an̄.ʒ. ii. conquaſſentur ⁊ fiat ſac
culus. Alius ſacculus foꝛtōꝛ ℞.bethonice ſicce:
rute an̄. M.ſ. floꝛuꝫ anthos. ſticados arabici
an̄.℥. i.ſeminis baſiliconis ſeminis rute an̄.℥.ſ.
ꝯq̄ſſentur ⁊ fiat ſaccul⁹.

Et nota ꝙ roſe nec alia medicina ſimplicia ſti
ptica non competunt in pꝛedictis emplaſtris ſiue
ſacculis q: pꝛohibent reſolutionem lꝫ confoꝛtent.

Ad idem ſacculus factus ex milio toꝛrefacto
cum quarta parte ſalis et floꝛibus camomille.ua
let multum.

Ad idem ℞.ſticados camomille calamenti
maioꝛane folioꝛum lauri an̄.M.i.folioꝛum ſene
nucis cipꝛeſſi coꝛticum citri an̄.ʒ.ii. cubebarum:
nucis muſcati gariofiloꝛum an̄.ʒ.i.macis ſpice ci
peri calami aromatici an̄.M.ii.piperis nigri.℥.
ſ.cum pꝛedictis puluerizatiſ fiant duo ſacculi pꝛo
capite. Et ſi uis foꝛtius calefacere: addatur ſter
cus columbinuꝫ ſinapis an̄.ʒ.iii.caſtoꝛei euſoꝛbii
an̄.ʒ.i.

Unctio fiat cum oleo de lilio nardino coſtio
de caſtoꝛeo camomillino anetino. Et cuꝫ pꝛedic
tis pulueribus ⁊ cera poteſt fieri unguentum: ⁊
caput ungatur.

Embꝛocatio etiam poteſt fieri ex decoctōne
pꝛedictoꝛum et embꝛocare caput.

Item lotio cum aqua uite multum ualet.

Sacculus calefactiuus et reſolutiuus mate
rie frigide.℞.coꝛticum citri nucum cipꝛeſſi an̄.
ʒ.i.ſ.ſticados camomille maioꝛane foliculoꝛum
ſene ana.M.ſ.nuciſmuſcate cubebarum gariofi
loꝛum ſpice ana.ʒ.ſ .ſtercoꝛis columbini ſinapis
ana. ʒ.i.ſ.laudani ro. ana . ℈. ii.et fiat ſacculus

Ponēda in lixiuio de quo caput lauetur.℞
ſticados floꝛum camomille foliculoꝛum ſene folio
rum lauri: aſſari maioꝛane: ana. M.ſ.terantur
aliqualiter.

Suffumigatio.

Fumigium fiat ex thure ligno aloe: maſtice:
nuce muſcate ſtoꝛace calamita.

Uomitus cum aqua raſani: et oximelle pꝛo
uocetur.

Gargariſma fiat ex decoctione maſticis aco
ri liquiritie paſſularum ana.℥.ſ.iſopi yreos ana
ʒ.ii.piretri ſaxifragie zinziberis ſinapis ana.ʒ.i.
conquaſſentur.

Cliſteria confoꝛtantia.

Cliſteria conferentia dicentur capitulo ꝺ pa
liſi et epilenſia.

Capl'm de ſcotomia ⁊ uertigine.

Diuertentia quando eſt de materia frigida
Cauterium potentiale.℞.cantaridarū abſciſis
alis ⁊ capitibus ⁊ cum fermento miſceantur ⁊ cuꝫ

aceto uel aqua uite ⁊ ponuntur poſt aures in occi
pite ad diuertendū :qn̄q; in tibiis:qn̄q; i narib⁹.
Uomitiuum.
Uomitiuum bonum.℞.radicem unam rafa
ni et in ea infige ellebori nigri aliquas partes :et
ſtent per noctem : demum extrahe partes elebo
ri a rafano et buliat rafanum in aqua ⁊ coletur:
⁊ colature addatur croci.ʒ.i.aceti.℥.iiii.⁊ dentur
duo coclearia ⁊ plus ual; ſi fiat aſumpto cibo per
duas horas.
Et ſi uis digerere materias que ſūt in capite re
curre ad receptas prime partis.
Et ſi uis euacuare recurre ad receptas.c.de ce
falea ⁊ emigranea ⁊ ad receptas que dicentur in
capitulo de paraliſi.
Digerentia.℞.ſirupi de ſticados.℥.i. oximel'
℥.ſ.fiat decoctio ſimplicium ducentium ad caput
Euacuatiua
Euacuantia.pillule cochie pillule ꝺ yerapigra
Galieni ⁊ ſimilia.
Cliſteria conferentia in hac paſſione dicentur
capitulo de epilenſia ⁊ paraliſi .
Gargariſmata ⁊ caputpurgia ſunt conferētia
in declinatōe.Gargariſma deponens phl'a a ca
pite ꝙ ꝯpetit ſolum illiſ qui nō ſunt pati ad paſſio
nes pulmonis pōt eē tale.℞.betonice yſopi an̄.
M.i.liquiritie raſe paſulaꝝ mūdataꝝ ab aril'an̄.
℥.i.piretri radicis ireos reccent̄ an̄.ʒ.i. ſe. ſaxifra
gie.ʒʒ.an̄.℥.ſ.maſti.℥.i.mellis.ʒ.ii.fiat apozima
uſq; ad ꝯſumptionē tertie partis ⁊ fiat bis in die
mane ⁊ ſero ⁊ teneat patiens in ore diu poſtea eici
at ualet ad deponendū phl'a a capite . Itē ad idē
piretrū poſitum in uino albo uel aqua cal'a uel in
uolutū in pāno lineo ſbtili ne mordicet retentum i
ore ualet ad deponendū phl'a a capite.Ad idē.℞
ſinapis origani piretri pipis longi ſaluie an̄ .M.
i.buliant in uno urceo aque uſq; ad ꝯſumptionē
medietatis ⁊ coletur.Ad idē.℞.piretri pipiſ ma
cropiperis.ʒʒ.an̄.ʒ.ii.ſinapis.ʒ.vi.maciſ.radicū
yreos calamenti acori an̄.ʒ.iiii.buliant in aqua ur
cei.i.uſq; ad ꝯſumptōm medietatis ⁊ colature ad
datur yerepigre mellis an̄.℥.i.⁊ fiat gargariſma.
Caputpurgia.℞.aque maiorāe.℔.i .aceti ſq
litici.℥.ii.⁊ miſceantur.Ad idem.℞.aceti ſquiliti
ci.℔.i.pulueris origāi piretri macropiperis ſina
pis an̄.ʒ.ſ.miſceantur ⁊ eſt forte . Ad idem ⁊ ē ex
pertum .℞.folia herbe que uocantur morſus ga
line.i.pipinella minor.⁊ fricentur nares nam inde
faciet fluere humiditatem.Et nota ꝙ in caputpur
giis ⁊ gargariſmiſ debet aponi aliquid ſal ut cere
brum ſtimulet.Et ſi foret oppilatio magna appo
nant baurach uel de cōmuni in maiori quātitate.
Sternutatoria.℞.rute ſilueſtris condiſi an̄.
ʒ.ii.pulucrizentur ⁊ cum pēna ſufflentur in nares
Ad idem.℞.nigelle ſinapis condiſi an̄.ʒ.ii.ſa
lis.ʒ.i.pulucrizentur ⁊ cū pēna ſufflentur in nari
bus educit materias ⁊ calefacit cerebrū. Quādo
autem eſt a cauſa calida primo fiat phlebotomia
a uena cōi poſtea a cephalica ultio de ueniſ front̄
Uentoſatio in ſpatulis ⁊ in natibus etiam ꝯfert
Euacuentur ⁊ digerantur humores cum predi
ctis in prima parte ⁊ ſecunda.
Dimittantur omnia calefacientia ſanguine; ac
etiam multiplicantia illum.
Etiam uomitus in hac calida cauſa ualet.
Cliſtere.℞.decoctionis foliorum uiole mal
ue blitis mercurialis metretam unam olei uiola
ti.℥.iiii.caſie yerepigre an̄.℥.i.ſalis parū ⁊ fiat cli
ſtere cōmune.

Capitulum de freneſi.

In freneſi ⁊ in aliis morbis peracutis ſicut ſq
nantia ſinocha colicha ⁊ ſimilibus incipiemus a
ſolutiuis ſepe quia periculum eſt in mora. Quan
doq; tamen exhibemus digeſtiua quia materia
expectat digeſtionem uel quia facta ſit minoratio.
Digerentia coleram in freneſi digeſtiuu; ergo
freneſis ſit digeſtiuum colere ſicut ſirupus uiola
tus uel ſicut ſirupus nenufarinus uel ſirupus de
papauē albo ⁊ etiam de papauere nigro propter
ſomnum.
Soluentia colerā.Solutiuū colere i freneſi d;
ſic fieri.℞.ſolutiui alicuiuius colere deſcripti i ſe
cunda parte ⁊ miſce cum aliquibus ducentibus
ipſum ad caput de eis que dicta ſunt in ſexta par
ticula l'ſumas ꝺ ſolutiuis dictis ducētib⁹ a capite i
vii.parte reſpicientibus coleram .
Cliſtere lenitiuum . ℞ .decoctionis malue blitis
mercurialis uiolarum ordei florum nenufaris me
tretam unam trifare ſaracenice.℥.i.diaprunis.℥.i
ſ.olei uiolati.℥.iii.ſalis parum ⁊ fiat criſtere.
Nota ꝙ tamarindi ualent multum quia alterant
⁊ euacuant cauſam quando ille paſſiones uel alie
cōſimiles ſunt a cauſa calida.Et nota qn̄ freneſis
eſt de ſanguine medicine poſite ab extra debent
eſſe frigide ⁊ ſicce qn̄ aūt de colera ſre ⁊ hūide.
Epithima in freneſi de ſanguine.℞. ſucci plā
taginis .℔.i.ſucci burſe paſtoris aque roſ. an̄.℥.
iiii.aceti ℥.ii.⁊ in iſtis infundantur pecie ⁊ ponan
tur ſuper parte anteriori capitis. Ad idē.℞. uio
larum lactucarum ordei fracti mundati an̄.M.i.
corticū papaueris radicis mādragore nenufaris
an̄.M.ſ.ſe.iuſqamus papaueris lactuce an̄.℥.ſ
camemille melliloti malue an̄ .M.ſ .ex ſufficiēti
decoctiōe hoꝝ fiat embroca ab alto ſup cōſura :
coronali cū ſpongia ⁊ i fuſa in ea ⁊ hoc cōpetit in
quocunq; tempore. Ad idem.℞.ſucci ſemper
uiue ſucci lactuce ſucci portulace ſucci ſolatri an̄.
℔.ſ.aque roſate.℥.iiii.aceti.℥. ii. miſceantur ⁊ fi
at ut ſupra hoc etiam prouocat ſomnum maxime
ſi apponātur ſucci papaueris .℥.iiii.Si uis narco
ticare adde de oppio ⁊ ſucco mandragore ⁊ ſi ſuc
ci n̄ hn̄tur accipiantur aq̄ q̄ fiunt i lābico.Et ſi uiſ

emplm̄ facere adde ad predcās aquaa farie ordei
quantum ſnfficit ⁊ cū oibus predictis fiat emplm̄
Et nota ꝙ iſta fria utraqꝫ ſolū ꝯpetunt in ꝑncipio
qꝛ qñ materia fluxa ē ⁊ ꝯfirmata freneſi ꝯpetūt re
ſolutiua ul' reſoluētia cū repercuſſiuis. Catulus
puus lactans reuiſerat⁹ poſitus ſuper captie raſo
ualꝫ multū. Et ſi uis ſomnū inducē fcā euiſeratio
ne catuli pone intus catulū de puluē iuſqami p to
tū ⁊ appone capiti. Ad idē vꝫ columb⁹ ſciſſus ꝑ
dorſuꝫ. Silr̄ gallus ſilr̄ pulmo arietis ſi capiti ap
ponātur ⁊ qñ pulmo infrigidatur iteꝝ calefac bñ
in aq̄ calida ⁊ reaponātur ⁊ ualet. Et hec ualent ī
q̄cūqꝫ freneſi qꝛ reſoluunt materiā aꝑatꝫ. Embro
ca ēt optia ē. Et hec decoctō qꝛ reſoluunt qꝛ q̄ꝫuiſ
aliqua calida apponatur. ℞. uiolarum melliloti
malue anthos foliorum lauri corticum papauer⁹
añ. ℳ. ii. buliant in aqua ⁊ fiat decoctio.

Ungtm̄ ad ſōnū. ℞. lactis mulieris lactantis
puellā ℥. iii. albumina. iiii. ouorū fortiter agitato
rum farine papaueris albi ꝙ ſufficiat aceti fortiſſi
mi. ℥. i. ⁊ ponātur ī pāno ⁊ capiti aplicentur. Et ſi
uis potes cerā aponē ⁊ facē ungtm̄. Ad ideꝫ. ℞.
olei mandragorati nenaſarati roſati ungti popu
leon añ. ℥. ſ. puluis iuſqami mandragore corticū
nenuſaris añ. ʒ. ſ. cere. q. ſufficit ⁊ fiat unguentū.
Ad idē ⁊ ē fortius. ℞. iuſqami. ℈. i. opii tebaici
ʒ. ii. croci. ℈. ſ. ⁊ incorporētur cū modico aq̄ roſ.
⁊ aceti ⁊ liniatur frons. Ad idē aq̄ roſata cū aceto
infrigidando teſticulos inducit ſomnū ſilr̄ infridā
do collū inducit ſomnū. Sed mulierib⁹ infridādo
māmillas inducit ſomnū. ſilr̄ infridando manus
⁊ pedes. Ad idē. ℞. terre ſigill'. ʒ. iii. miſceatur cū
aq̄ ro. ⁊ aceto in modū ungti ⁊ nō ſit actu fridum
⁊ ſolū pedes ungas ⁊ ꝓuocat ſomnū. Electuariū
ad ſōnū. ℞. ꝯſerue uiolaꝝ ꝯſue nēuſaris añ. ℥. ſ
ſe. papaueris albi. ℥. i. ſe. iuſqami. ʒ. i. ꝫuccari. q.
ſufficit ⁊ miſceantur oia ſicut ꝫucearū ro. ⁊ datur
cū aq̄ ordei oi die. Tragea ad ſomnū. ℞. ſe. lactu
ce ſe. papaueriſ albi añ. ℥. ii. ſe. endiuie ſe. portula
ce. ʒʒ. añ. ʒ. i. iuſqami. ʒ. i. ſ. pānis ꝫuccari. ℥. iiii.
⁊ fiat tragea groſſa. Ad idē. ℞. ſe. papaueris. ℥. i
ſe. lactuce ſe. portulace añ. ʒ. ii. ſe. iuſquiami. ʒ. i.
cucube maſticis añ. ʒ. ſ. ꝫucca. ℥. iiii. ⁊ fiat tragea
⁊ hec magis appropriatur capiti. Ad idē lac papa
ueris in cibis ſuis in mane ⁊ in ſero ē bonū. Item
pill'e de opio ſunt fortis ⁊ ſic fiunt. ℞. opii croci
caſſie lignee añ. partes eq̄les detur una pro uice
uel due ad plus ⁊ dantur in caſib⁹ ultis. Et nota
ꝙ in freneſi ſi non ē aliud ꝙ prohibeat prio phle
botomia de cephalica deinde phlebotoma uenaſ
frontis ⁊ appone ſanguiſugas aut ꝓuoca ſangui
nē per nares aut uētoſas ad ſpatulas. Et ſcias ꝙ
nil melius ē in freneſi q̄ꝫ emoroidas ꝓuocare ꝓ
uocatio autē emoroidarum habebitur in. c. ſuo
uide ibi. Et ualent ſcarificatio aurium et ē util' in

extremitatibus. Capitulum de appl'ia.

Diſtrahentia humiditates a capite excitantia
ꝟtutes ligature extremorū fricatōnes eorūdē. Ex
terſio digitoꝝ. ꝯſtrictio naſi ſternutatio clamores
ſuffumigatio cū bdelio galbano ⁊ ſimilia.

Suppoſitoria ⁊ cliſteria. ℞. mellis cocti. q. ſuf
ficit ⁊ addatur puluis euforbii ſalgēme uel uitri
dyagridii yerepigre cologntide agarici añ. ꝑtes
equales ⁊ fiāt ſuppoſitoria longa ⁊ groſſa. Item
fiant ēt ſuppoſitoria ex felle bouis ⁊ ſapōe albo cū
melle ⁊ ſine melle ⁊ ualet in paraliſi epilēpſia ſpaſ
mo tremore ⁊ ſtupore ⁊ tortura. Itē. ℞. agarici
euforbii oppoponaci añ ꝑtes equales ⁊ cuꝫ mele
fiat ſuppoſitorium.

Cliſtere. ℞. centauree coloquintide añ. ℳ. ſ
polipodii mercurialis añ. ℳ. i. aniſi feniculi cimi
ni añ. ℥. ſ. ſene. ʒ. iii. rute camomille añ. ℳ. i. fi
cuum ſiccarum numero. x. cartami thimi epithi
mi añ. ʒ. v. fiat decoctio lenta excepta thimo ⁊ epi
thimo de quibus fiat ut ſupra cui addantur olei
rute. ℥. v. agarici turbit. ʒʒ. añ. ʒ. i. yerepigre. ℥. i
ſalis parum ⁊ fiat cliſtere Et aliqualiter forte

Ad ideꝫ. ℞. camomille rute aneti ſaluie orga
ni calamenti centauree minoris añ. ℳ. ſ. cologn
tide. ℥. ſ. ſticados furfuriſ ſicle mercurial' añ. ℳ
ſ. carthami. ℥. i. fiat decoctio ex predictiſ cui adda
tur olei ꝺ caſtoreo. ℥. iii yerepigre. ℥. iii melliſ. ℥. ſ
ſaliſgēme. ʒ. i. agarici. ʒ. ſ. bñdicte. ℥. ſ. ⁊ fiat cliſte
re ⁊ hoc forte eſt. Ad idem. ℞. aniſi maratri ſeis
xiſeleos ſeminis baſilicōis añ. ℥. ſ. centauree mio
ris ſaluie rute abrotani calamēti origani añ. ℥. i.
ſticados arabici cologntꝫ. añ. ʒ. iii. furfuris. ℳ
ſ. fiat ꝺcoctio cui addatur mell' anacardi. ʒ. iii ol'i
de ruta. ℥. iiii. ſal'gemme. ʒ. ii. yerepigre. ℥. i. ell'ori
℥. iii. ⁊ fiat cliſtē ⁊ ē forte. Et ſi uis cliſteria leuiora
recuras capitulo de paraliſi ⁊ reperies leuiter ſol
uentia mediocriter ⁊ fortiter ſoluentia

Stenuare faciētia. ℞. ꝯdiſi. ʒ. iii. ſ. piperis al.
⁊ nigri caſtorei añ. ʒ. ſ. rute cāpeſtris. ʒ. i. pulueri
ꝫentur ſimul et naribus inſufflentur. Ad idem
℞. nigelle ſinapis añ. ʒ. i. aloes. ℈. ii. pulueriꝫen
tur ſimul et hoc extrabit humiditates per naſum
et eſt leue. Ad ideꝫ. ℞. piretri. ʒʒ. ſinapis ana
ʒ. i. pulueriꝫentur ſimul plus agitat q̄ꝫ educat.

Ad idē. ℞ coloquītiꝺ clebori albi añ. ℥. i. caſto
rei. ʒ. ſ. nigelle ſinapis piperis añ. ℈. ii. pulueriꝫē
tur ⁊ naribus inſuflentur et eſt forte multum naꝫ
exiccat et ſuperfluitates educit ad extra per nareſ

Emplaſtrum Raſis eſt utile et poteſt ſic fieri.
℞. ſinapis. ℥. vi. caſtorei. ℥. ii. aceti. ℥. i. et cū cera
oleo de coſto : uel de caſtoreo : uel de euforbio ⁊
fiat unguentum uel emplaſtrum magdaleon.

Ad idem. ℞. galbani ſerapini oppoponacis
añ. ℥. ii. euforbii ſe. ſinapis caſtorei triū generuꝫ
piperis añ. ʒ. ii. ſulphuris. ʒ. i. ſ. terbētine. ʒ. ii. gu

me liquefiant cū oleo de coſto ⁊ fiat magdaleon ⁊ extende ſuper corio facto ad formā capitis ⁊ ē medicamen multū calidū ⁊ exiccatiuū.

Unguentū. ℞. piretri piperis euforbii caſtorii añ. ℥. i. ſulphuris. ʒ. i. ſ. accori coſti añ: ℥. ſ. ſiſeleoſſe. baſiliconis añ. ʒ. ii. ſquinanti. ℈. ii. ſucci rute olei nardini olei camōille olei de lilio añ. ℥. ii. cere. q. ſufficit aceti parum ⁊ fiat unguentū ⁊ eſt ualde decens in hoc caſu. Ad idem. ℞. euforbii pipēis iſopi calami aromatici coſti caſtorei glutinis alibat oppoponacis. añ. ʒ. iii. ſtoracis. ʒ. i. ſ. cere citrinei quantū ſufficit ⁊ cū oleo antiquo uł ō coſto uel oleo calido fiat unguētū. ⁊ ſi addi pōt olei de balſamo. ℥. ſ. adhuc erit melius. hoc unguentuꝫ eſt ualde ſolenne. ⁊ nota ipſum qꝛ ipſum ſum expertus multotiens.

Capitulū de ſubet letargia et congelatione.

Primo inſtanduꝫ ē ad diuertendū. Et ꝙ i ſōno nō profundetur ⁊ iō fiant ligature ⁊ fricatōes extremitatū. plicatio digitorū ꝯtorſio naſi depilatio barbe ⁊ pectinis. clamores magni. ducātur in triſticiā. ⁊ uideant res que ꝯtriſtari hñt. etiā fiant ſternutationes cū predictis in. c. de appoplexia. fiant etiā ſuppoſitoria ⁊ cliſteria acuta cū predictꝭ in. c. de appoplexia. ⁊ fiant unguenta ⁊ emplaſtra predicta i. c. de appoplexia. Et nota ꝙ iſta fortia nō cōueniunt ſic in pricipio ſꝫ precedāt aliqua euacuatiua per uomitū uel ſeceſſum uel fiat aliqđ cliſtere leue ō ſcriptꝭ in. c. de paraliſi. Uōitus fiat cū candela uel pēna uel manu. Jtē detur decoctio raphani cum oximel ſimplici ⁊ uomat. Jtē detur uomitiuū ſcriptū in. c. de ſcotemia ⁊ uertigie

Euacuetur cū pillīs cochiis uel pillis de yera pigra. G. uel aliqua alia medicina deſcripta in capitulo de paraliſi. Et nota ꝙ iſte due paſſiones ſ. ſubet ⁊ litargia qꝛ conueniunt in cā lꝫ differant ex parte ſitus: qꝛ litargia eſt paſſio partiſ poſterioris cerebri. ⁊ ſubet ē paſſio partiſ anterioris. curātur eodē mō ⁊ cū eiſdē medicinis. Congelatio uero ē paſſio partis poſterioris: ſed ē a cā frigida ⁊ ſicca ⁊ iō in cura eius lꝫ miſcere aliqua humida cum calidis ⁊ in cura cuiuſlibꝫ paſſionis medicie debent eē fortes qꝛ ſūt de materia groſſa. Notanduꝫ tñ ꝙ frigidiora pñt applicari ab extra pti āteriori qꝫ parti poſteriori ⁊ calidiora ꝯferūt plꝰ in congelatōe qꝫ ſubeth.

Embroca ad caput. ℞. ſticados roſmarini rute origani maiorana folioꝝ lauri iſopi calamenti buliāt in aqua ſufficienti uſqꝫ ad ꝯſūptionē medietatis ⁊ fiat ab alto embrocatio ex predictiſ. et poteſt fieri ſacculus.

Capurpurgiū fiat cū aqua maiorane: ⁊ poſſumus facere bulire in ea aliqua calida de predictiſ ſicut ſticados rutam ⁊c. Et ſi egritudo perſeueret ut digeſtione indigeat recurre ad caplm de ſoda ꝑ digeſtiuis ⁊ ſilr̄ euacuātis iſto mō. quia ſubeth ⁊ litargia fit ut in pluribꝰ a materia phlica. ℞. digerētia phlegma ⁊ euacuantia illud. Et qꝛ ꝯgelatō ſi ē cuꝫ materia fit a materia fr̄a ⁊ ſicca. ℞. digerētia materiā mł̄icā ⁊ euacuantia illam.

Cliſtē i ꝯgelatōe. ℞. mercurialꝭ ſūiterre melliſſe ſene polipodii boragis bugloſſe aniſi maratri añ. M. i. furfuriſ añ. M. ſ. fiat decoctō in aq̄ ſufficienti ⁊ coletur ⁊ addatur colatur̄ yere rufini yere logodion añ. ℥. ſ. olei rute. ℥. iiii. ſaliſ paruꝫ ⁊ fiat cliſtere. Cliſteria ꝯferētia i hac paſſiōe dicētur i. c. de paraliſi ⁊ epilepſia.

Caplm de paliſi tremor̄ tortura ⁊ ſpaſmo ō repletōe. Jn cura paliſ ⁊ aliaꝝ egritudinū neruorū mł̄tiplices medicie ꝯferūt q̄ꝝ receptas tibi ſatꝭ plene ſcribā. Nota tñ ꝙ in ꝑncipio a leuioribꝰ ē ichoādū i fine vō a fortōribꝰ: i medio mediocribꝰ ut auic. pria fen. tertii. c. ō cura egritudinū capitꝭ. Medicie ꝯferētes ſūt ſolutia digſtia cliſteria ꝯfortātia nēuos aſſūpta ꝑ os: ungtā ēpla ola balña ſtufe ēbroce. ꝑuocātia febrē: euaporatoria gargariſmata capurpurgia uētoſe phlebotomia ſternutoria: pillule. de omnibꝰ dicta.

Medicie ſoluētes ſūt triū modoꝝ q̄dā leuiter ſoluētes q̄dā fortiter q̄dā medio mō. Jn ꝑncipio ꝯpetūt leuiter ſoluētes quaꝝ q̄dā ſūt pillē: q̄dam elcūaria: q̄dā ꝯfectōes: q̄dā potōes. quedam pulueres incipiendo a pillulis.

Pillē leuiter ſoluētes: ſūt pillē almāſoris ōſcripte i. c. ō dolore ſtōachi ⁊ ſūt leuiter ſoluentes ibi ponētur eaꝝ ꝛcepta. ⁊ doſ eaꝝ ⁊ utiles ualde ſūt.

Pillē alie cōes q̄ ēt ſūt utiles tp̄e peſtilētie. ℞. ligni aloes calāi arōatici xilobalſami gar̄. nucis muſ. ʒʒ. ſpice galāge croci cināomi carpobal. cardamōi abſinthii mēte apii petro. feni. ſileris montani leuiſtici añ. ʒ. ſ. myrrhe. ℈. ii. reubar. ad pondus oiuꝫ: aloes epatici ad pōdꝰ reubar. ⁊ aliarū reꝝ ⁊ cū bono uino fiāt pillē groſſe ad modū ciceꝝ. doſ ē añ. ʒ i. uſqꝫ ad. ii. Et hec ēt ꝯfortāt mēbra nalia alia ⁊ uitalia. Pillē alie cōeſ. ℞. mirr̄ croci añ. ʒ. i. aloeſ. ʒ. ii. fiāt pillē groſſe ad formā ciceꝝ. doſ ē. ʒ. i. uſqꝫ ad. ʒ. ii. Pillē mediocriter ſoluēteſ. ℞. arōatici ſapi oppopōacis caſtorii bachaꝝ lauri ſticados zedoarie macis aniſi maſtic. feni. cardamōi. ʒʒ. ciamōi ſpice nar. gar̄. galāge: nuciſ. muſ. cubebe croci xiloaloes ſquāti. v. gñm mirobalꝭ. añ. ʒ. i. turbith. ʒ. iiii. aloes ad pondus oiuꝫ ꝯfice cū ſucco ſaluie uł maiorāe muſci g̈. iiii. ⁊ fiāt pillē. doſ ē a. ʒ. i. uſqꝫ ad. ʒ. i. ſ. Pillē alie fetide Almā. i illo. c. ℞. pulueꝛiſ pigre. ʒ. x. coloquintide itēioris. ʒ. v. euforbii. ʒ. ii. ſ. caſtorei pipis aſſe ſapini oppopōaci ſeitaragi idi. ℈. i. caſſie ſinapiſ añ. ʒ. i. cētauree mioris elacterii. ſucci cucumeris aſinini ana. ʒ. v. gummie in ſucco rute diſſoluatur; et alia ex eis conficiatur; fiant pillule.

Earũ doſ ẽ añ.ʒ.ſ.uſqꝫ ad.i.ſ.⁊ hec regrũt dige
ſtioné i materia qꝛ ſoluũt ſatis ⁊ multũ. Pillˀe
alie etiá ſũt que arabice appellátur ⁊ multũ ualét
in dolore capitis quátũcũqꝫ fuerit antiquus. ℞.
aloes.ʒ.iiii.mirobalanoꝝ citrinoꝝ kebuloꝝ ébli
coꝝ beliricoꝝ indoꝝ maſticiſ dyagridii aſſari ro.
añ.℥.i.croci.ʒ.i.caſtorei.ʒ.iii.ꝯficiátur cuꝫ ſucco
cauliũ ⁊ fiant pillˀe. Doſ earuꝫ ẽ.ʒ.ſ.uſqꝫ ad.i.ſ.
Expertus ſum maxime in dolore capitis antiquo
nec multũ ſoluunt. Pillˀe artetice alie ſũt q̃ ap
propꝛiantur ad artetica ſr̃am. ℞.ermodatiloꝝ tur
bit agarici a ñ.℥.ſ.caſſielignee ſpice nardi gario.
xilobalſami carpobalſami.ʒ.ſ. macis galange
aſſe fetide ſe.feni.ſaxifragie ſe.ſpagi bruſci ğnoꝝ
ſolis roſaꝝ ſaliũ géme añ.ʒ.ſ.aloes: ad pondus
oium ꝯficiátur cũ ſucco feni. Doſ ẽ.ʒ.ii.uſqꝫ ad
℈.iiii. Pillˀe alie ſecuriores ⁊ per me multũ ex
perte. ℞.mirobalanoꝝ citrinoꝝ.ʒ.x.aloes.ʒ.ix.
ʒʒ.ʒ.ii.pipis nigri ⁊ longi añ.ʒ.i.ſinapis.ʒ.ii.ce
terae ſalis indi coloquitide añ.ʒ.ii.pendion.ʒ.iiii
tépera cũ ſucco porri ⁊ fiant pillˀe. Doſ ẽ.ʒ.i.uſqꝫ
ad.i.ſ. Pillˀe alie de ſerapino. ℞.ſe.apii ſe.ar
meli añ.ʒ.i.ſerapini bdelii añ.ʒ.ii.yere.ʒ.iii.pul
pe coloquintide agarici añ.ʒ.i.turbith.ʒ.vi.fiát
pillˀe cũ ſucco feniculi. Doſ ẽ añ.℈.ii.ad.℈.iiii.
Sũt etiá pillˀe de agarico.et pillˀe aggregatiue
uide a meſue deſcriptõe.ix.⁊ iſte ſufficiát. Pil
lule fortiter ſoluentes. ℞.euforbii cologntide
agarici ſerapini bdelii añ.ʒ.ii.aloes.ʒ.v.maſticiſ
ʒ.ii.ꝯfice cũ ſucco porri ⁊ fiant pillˀe. Doſis ẽ añ.
ʒ.ſ.uſqꝫ ad.ʒ.i. Earũ uſus nõ placet qꝛ educẽdo
inteſtina excoriant ⁊ nimis calefaciũt ſm meſue.

Pillˀe fetide maiores ſm meſue. ℞. aloes tur
bith añ.ʒ.vi.ſerapini armóiaci oppopõacis bde
lii ſe.armel.mirabolani coloquintide iterioris añ
ʒ.iiii.ſcamonee.ʒ.ii.caſſie hermodat.ſebra caſto
rei euforbii agarici añ.ʒ.i.cinamomi croci carda
momi ſpice añ.ʒ.ſ.gume infũdantur in aqua por
ri facta ad capellũ fiát pillˀe groſſe aliquátulũ.do
ſis ẽ añ.℈.ii.uſqꝫ ad.℈.iiii. Pillˀe heroſaldine
℞.hermodatiloꝝ.ʒ.ii.aloes.ʒ.ii.ſ.dyagridii.℥
i.cologntide.ʒ.ii.euforbii turbit añ.ʒ.ii.ſ. Doſis
añ.ʒ.i.uſqꝫ ad.ii. Nõ placét qꝛ ſolutiua nõ ſunt
bene correcta: Pillˀe de oppoponaco ſꝫ meſue
diſtinc.ix.utiles ſunt in paraliſi ſpáliter ⁊ ſũt forti
ter ſoluentes ⁊ uſus earũ ẽ tutior q̃ꝫ uſus pillˀarũ
de euforbio uide ibi. Alias receptas poſſeꝫ po
nere: ſed iſta ſufficiant. Electuaria ſolutiua leui
ter: ℞.cinamomi macis nuciſ muſc.gariofilˀ.añ.
ʒ.i.ʒʒ.ʒ.ii.accori.ʒ.iii.turbith.℥.ſ.mellis quátuꝫ
ſufficit ⁊ fiat electuariũ. Electuariũ aliud ſm me
ſue alcaf boni ſaporis.uide diſtic.iii. Doſ ẽ añ.ʒ
ii.ad.iiii. Electuariũ dyaſinicõ ad idẽ deſcrip
tũ a meſue diſti.iii.⁊ appellat eũ ꝯfectio de dactilˀ
bonũ ⁊ expertũ p me. Doſ ẽ añ.ʒ.iii.uſqꝫ ad.ʒ.
vii.⁊ eo utor audacter. Confectio de mana ex
inuentione.G.poſita a meſue diſtinc.iii.mirablˀr
ualꝫ.uide ibi. Jerapigra Nicolai etiá ẽ d̃ iſtiſ
ſed quia amara nõ põt ꝯ̃ũpi in forma electuarii:
oportet q̧ diſtempetur.⁊ iõ poná ipſam cũ potõi
bus mediocriter ſoluentibꝰ. Et nũeretur inter
iſta dyacaſſiafiſtula.cuius hec ẽ deſcriptio. ℞.
prunoꝝ uiolaꝝ añ.℔.ſ.buliant in ſex.℔.aq̃ uſqꝫ
ad ꝯſũptioné medietatis ⁊ addátur colature máe
caſſie fiſtule añ.℔.i.tamaridoꝝ.℥.iii.buliát uſqꝫ
ad ſpiſſitudiné demũ addátur candi puluerizati.
℥.iiii.penidii.℥.iii.zuccari.℔.i.ſirupi uiolˀ.℔.i.ſ
fiat electuarium. Doſ ẽ añ.℥.i.uſqꝫ ad.℥.i.ſ.⁊ ẽ
medicia p delicatis. Electuaria medio mõ ſol
uentia. Primũ ſit electuariũ meũ ſuperiꝰ d̃ſcriptũ
in ſecũda parte de ſolutiuis phlˀatis. Aliud ẽ dia
citonité ſm meſue di.iii.uide ibi. Diaſene ual
de bonũ ℞.nucis muſca.galange gariofili folii
macis ligni aloes cardamomi pipis longi.ʒʒ.cia
momi añ.ʒ.i.ſene turbit añ.℥.i.ſ.auelanaꝝ mũ
dataꝝ a cortice exteriori.℥.iii.mellis quátũ ſufficit
⁊ fiat electuariũ iſto mõ.recurẽtur auelane ⁊ icor
porẽtur cũ melle:ad ultimũ v̇o addátur aromata
Doſ ẽ añ.℥.vi.uſqꝫ ad.℥.i. Electuariũ ad idẽ
qd̃ dꝛ̃ ceſaris ⁊ hũores purgat a longe ⁊ citá opa
tioné facit. ℞.macropiperis.ʒʒ.ſcamonee turbit
añ.ʒ.ii.ſe.apii ameos piretri ſalis tabatzet añ.ʒ
i.zuccari.℥.ii.fiat electuariũ cũ uino citonioꝝ.do
ſis ẽ añ.ʒ.iii.uſqꝫ ad.ʒ.v. Alia dimittátur in ſꝫ
ordine.⁊ hec ſufficiát Electuaria fortia. Jera
hermetis ſm meſue diſti.iii. Doſ ẽ añ.ʒ.ii.uſqꝫ
ad.ʒ.iii. Jera cologntide ſm raſiꝫ.uide in me
ſue di.iii. Doſis añ.ʒ.ii.uſqꝫ ad.ʒ.iiii. Aliđ qđ
mirabile ẽ in paſſionibus neruoꝝ maxie in paliſi
℞.caſtorei mirobalanoꝝ citrinoꝝ añ.ʒ.ii.aloes
ʒ.i.ſ.aſſe mirre euforbii añ.℥.ii.℈.i.folii cinamo
mi calami aro.ʒʒ.tamariſci nitri galbani ſgnáti
ſpice oppoponacis reubarbari ſerapini ſtoracis
caláite añ.ʒ.i.℈.ſ.ſaxifragie dauci maratri pau
cedani apii petroſilii ſtoracis rubee ſanguiniſ dra
conis thuri cardamoni maiorane añ.ʒ.iiii.agari
ci maſticis ſalis armo.zedoarie añ.ʒ.ſ.ſaturegie
iſopi camedreos pulegii origani balſamite méte
aquatice bráce urſine baſiliconis ditami rute ſeis
ariſtologie longe ⁊ rotũde lauri ſucci caulis agre
ſtis aſſari ſaluie bdelii añ.℈.ſ.epithimi polipodii
carpobalſami añ.℈.i.radicũ laureole caparorũ
anacardoꝝ ſauine gentiane corticũ mandragore
añ.gra.xi.abſinthii yreosiañ.℥.v.mellis.q.ſuf.
⁊ fiat electuariũ. Doſis ẽ añ.ʒ.ii.uſqꝫ ad ʒ.iii.pꝰ
fermentationem duorũ menſiũ ⁊ detur cũ aliqua
decoctione reſpiciente mẽbrũ a quo uis euacuarˀ
etiaꝫ materiá quá uis euacuare. Hic etiá poſſꝫ
enũerari electuariũ quod diamarte dꝛ̃:poſiũ ab
Auicẽ:ſo canone tractatu primo: cuius doſis eſt

añ.ʒ.ii.uſqꝫ ad.ʒ.iiii. Aduertēdū ē ꝙ cū medi
cinis oībꝰ ſicut ē turbith agaricꝰ reubarbarꝰ pñt
fieri medñe fortiter ſoluētes mltiplicādo q̄ꝫtitateꝫ
earū.⁊ eaꝝ uſus ē magis tutꝰ q̄ꝫ facē alia medici
nalia ita fortia q̄ ſp ſumūtur cū piculo ⁊ iō uitāda
ſūt quāto plus fieri pūt. Cōfectōes leuiter ſol
uētes.ꝑ quo ſcias ꝙ oīa electūaria pdcā pñt redu
ci i formā ꝯfectōnū ſi fiāt cū ʒuccaro bono ⁊ qꝛ nō
bñ pñt tot pulueres icorpari oꝫ ꝙ doſis ſit maior
Diarob cū turbith in hoc ualet multū. ℞.tur
bith albi camilloſi ⁊ gūmoſi.℥.ſ.cināomi gario.
añ.ʒ.ii.galange piperis macis añ.ʒ.i.diagridii.
ʒ.iii.ʒuccari al.℔.i.⁊ cū uino gñatorum aq̄ ſim
plici añ.fiat ꝯfectio.Doſis añ.ʒ.iii.uſqꝫ ad.ʒ.iiii
Jtē diarob cū agarico cꝰ recepta hēs in ſa pte
de medicis ſolutis.⁊ hec ſufficiāt lꝫ multa poſſēt
addi. Cōfectiones medio mō ſoluentes potes
addē de ſolutis ⁊ minuē de aliis nō ſolutis i rece
pta diarob cū turbit ſicut addē turbit ⁊ diagridi
um ⁊ minuere alia.ỽbi gr̄a.℞.turbith.℥.iiii.ꝫꝫ.
℥.i.diagridii.ʒ.vi.cināomi gar̄.galāge pipis añ.
ʒ.ii.macis.ʒ.i.ʒuccari.q.ſuf.cū aq̄ ſimplici ⁊ uio
citōicoꝝ añ ⁊ fiat ꝯfectō. Silr̄ fit diarob cū reu
barbaro ⁊ uꝫ qñ mā foret mixta ex phl'ate ⁊ colēa
℞.reubarbari turbith añ.℥.iiii.ꝫꝫ.℥.i.ſ.galāge
piperis añ.℥.i.croci macis ſpice añ.ʒ.i. ʒuccari
℔.iiii.uini citonioꝝ.℔.ii.fiat ꝯfectō.doſis ē a.ʒ.
iii.ad.vi.pñt ēt addi diagridii.ʒ.iiii.⁊ erit fortius
Diarob cū ſene.℞.ſene mūde.℥.i. ciamōi gar̄.
macis maſti.añ.ʒ.ſ.diagridii.℈.ſ.⁊ cuꝫ ʒuccaro
fiat ꝯfectō cū uino gñatoꝝ.doſ ē ab.℥.ſ.uſqꝫ ad
ʒ.vii.⁊ hec ſufficiāt. Pñt ēt fieri alie ꝯfectōes
fortiter ſoluētes ſicut diarob cū turbith ⁊ meʒere
on ſcāonea cologntida.Diarob cū turbit ⁊ euſor
bio bdelio ⁊ ſilibꝰ.ſꝫ qꝛ nō ſūt i uſu dimitto ꝺſcri
ptōnem.Et meliꝰ ē ēt reducē i forma ellli qꝛ meliꝰ
ꝯſuātur ⁊ ꝓportōnātur ad iuicē ⁊ ēt meliꝰ fermen
tātur. Potōnes leuiter ſolutie.℞.caſſie.℥.i.
diſtēperetur cū ꝺcoctōe cōi ⁊ aromatiʒētur cū cia
momo. Decoctō cōis ſic fit.℞.ordei.℥.iiii.pru
noꝝ nūero.xii.ligritie tamaridoꝝ aniſi feni.añ.℥
ſ.aq̄.℔.iii.buliant ſil'uſqꝫ ad ꝯſūptōꝫ tertie ptis
lēto igne. Alia potō.℞..bñdcē.℥.i.diſtēpetur
cū ꝺcoctōe cōi ⁊ arōatietur cū ciamomo. Alia
potō ⁊ ē magiſ appropata iſtis paſſiōibꝰ.℞.yer̄
pigre.℥.i.diſtēpetur cū ꝺcoctōe cōi ⁊ arōatiʒetur
cū ciamomo. Ad idē caſſiefiſtule.℥.ſ.ellīi ſolu
tiui mei ꝺſcripti i ſa parte ꝺ medicis.℥.ii.ſ. diſtē
peretur cū ꝺcoctōe cōi ⁊ arōatiʒetur cuꝫ cinamo
mo. Et no.ꝙ cuilibet pdcāꝝ potōnū pōt addi
ʒ.i.ellīi de ſucco roſaꝝ ⁊ plꝰ ⁊ citiꝰ faciunt operati
onē ſuā.nā ellīm de ſucco ro.aſſe paꝝ ſoluit ſꝫ ſo
lutiua cito facit ſoluē.ē eni calcar aliaꝝ mediciaꝝ
ut ait meſue. Potōes medio mō ſoluētes ⁊ uo
cātur medicine ſalutifere.℞.caſſie.℥.i. agarici.
ʒ.i.ꝫꝫ.cinamōi añ.ʒ.ſ.infūdatur agaricꝰ.ꝫꝫ.cina
momū in melle ro.co.in mortario per diē.i.et bñ
tere cū piſtello reubarbari.ʒ.i.ſpice.ʒ.ſ.reubar
barum ⁊ ſpica infundantur in uino bono ul' ſero
caprino uel aqua endiuie per diem.Deide fiāt ex
preſſioneſ bone ⁊ ſba abiiciatur ⁊ caſſia diſtēpere
tur cū dicta expreſſione ⁊ decoctōne cōi cui adda
tur ſalis gēme.ii.grana ⁊ aromatiʒetur cū ciamo
mo et detur calida.hec medicina cōſueuit cōiter
ducere ſex uicibus ⁊ purgat melācoliam caput pe
ctus renes matricē ⁊c.Et educit a neruis ⁊ maxīe
ſi dimiſſa decoctōe cōi diſtēperetur cū decoctōne
reſpicientium neruos.Et diuerſificatur quia quā
doqꝫ additur ellīm ꝺ ſucco roſaꝝ.ʒ.i.quādoqꝫ ſu
mitur.℥.i.caſſie.quandoqꝫ ſumitur de agarico ⁊
reubarbaro añ.ʒ.ſ.⁊ hec fiant ſm diſpōnes cor
porū.Et tēpore quo reubarbarum erat in bono
foro multum utebar hac medicina.
Potio alia.℞.benedicte.℥.ſ.uel.ʒ.vi.tur
bith.ʒ.i.ʒinʒi.ʒ.ſ.diſtemperetur cum decoctione
cōmuni addatur ſalis gēme pōdns granorum.v.
turbith.ʒ.ſ.ʒinʒib.℈.i.ſalis gēme pōderis quat
tuor granorum diſtēperetur cum decoctione com
muni uel decoctione rerum portātium uirtutē ad
neruos ſicut decoctio ſticados peonie artetice pa
ralitice folii et ſilīū.Pñt multe alie ſil'es ꝺſcribi.
Decoctō cōmunis ex prunis liquiricie ordeō
paſſulis et tamarindis.
Potiones fortes.℞.yere hermetis.ʒ.vi.
diſtemperetur cum decoctione polipodii ſene cen
tauree cinamomi prunorum ordei ⁊ addatur ele
ctuarii ſucci ro.ʒ.ſ.et aromatiʒetur.
Ad idem ℞.yere coloquitide.℥.i.diſtempe
retur cum decoctione cōmnni ⁊ aromatiʒetur cū
nuce muſcata. Ad idem.℞.ſeminis aniſi feni
culi petroſili.apii añ.℥.ſ.ſene thimi añ.ʒ.ii.℈.ii.
paſſularum.℥.i.agarici coloquintide ſerapini añ
℈.ii.caparorum.ʒ.iii.turbit.ʒ.i.eſule.℈.i.meʒe
reon.℈.ſ.polipodii cartami ana.ʒ.v.fiat ex eis
decococtio lento igne et coletur: et colatur̄ adda
tur chatartici imperialis.ʒ.i.benedicte.ʒ.ii.aro
matiʒetur cuꝫ cinamomo.Hec medicina licet for
tis ſit propter multa ſolutiua que ingrediuntur:
tamen hec ſolutiua reſoluuntur in fumuꝫ propter
ebulitionem.et ideo uirtus eius remittitur.
Et ſcias ꝙ quando uolumus fortes medicinaſ
melius eſt eas ſumere in forma pillularum.quia
propter longam moram quam in ſtomacho tra
hunt attrahunt humores a remotis. Et quan
docunqꝫ contigerit pillulas tranſglutiri non poſ
ſe.piſtentur et tribuantur in apoʒimate appropri
ato humori ⁊ membro a quo uis euacuare.
Puluis leuiter ſoluens.℞.aloes.℥.i.myr
rhe maſticis añ.℥.ſ.ciamōi gar̄.añ.ʒ.ii.croci.ʒ.i.

zuccari ad pondus omnium ⁊ fiat ⁊ puluis doſis
eſt ad libitum uſqꝫ ad.℥.ſ. Nota ꝙ aloes quā
to magis eſt lotus tanto magis confortat ſtoma
chum ⁊ tanto minus ſoluit ⁊ quanto minus eſt lo
tus tanto magis ſoluit ⁊ minus ſtomachum con
fortat. Alius q ſatis eſt in uſu ⁊ datur ī q̄cūqꝫ ete
te ⁊ quacūqꝫ hora quia etiā datur cum cibis. ℞.
ſene.℥.iii.ciamōi.℥.i.tartari.i.fecis uini.q̄ adetur
pietib⁹ uaſiſ.℥.i.pl'uerizētur ⁊ fiat puluis ſi uis ad
de zuccari ad pōd⁹ oīuꝫ doſ ē ad placidum uſqꝫ
ad.℥.ſ. Alius ⁊ eſt ultim⁹. ℞.ſene epithimi paſſu
larū floꝝ boraginis polipodii recētis añ ptes eq̄
les triturētur poſtqꝫ polipodiū fuerit exiccatum ⁊
cribelētur. Dātur cū zuccaro ī eſtate ī hieme cum
melle doſ ē ad placidū uſꝫ ad.℥.ſ. Pulueres
medio mō ſoluētes. ℞.turbit optimi ⁊ el'ci ſiñ cor
tice exteriori.℥.i.zuc.℥.i.ꝫꝫ.℥.ſ.puluerizētur ⁊ mi
ſceātur doſ ē a.ʒ.ii.uſꝫ ad.ʒ.iiii.datur ī māne cuꝫ
aq̄ cal'a. Et ſi uis ex eo opationē fortiorem exhibe
ip̄ꝫ cū decoctōe dactilloꝝ hermodactilloꝝ ⁊ cina
mōi. Iſte pl'uis mirabil'r ꝓdeſt gutoſis. Ali⁹. ℞
foliculoꝝ ſene.℥.viiii.ciamōi.℥.ii.gariofil'.℥.ſ.tar
tari.ʒ.v.diagridii.℥.ſ.ſiue.ʒ.v.⁊ fiat puluis doſ
ē a.ʒ.i.uſqꝫ ad.ʒ.iii.⁊ ſoluit bene. Alius purgans
phl'a marie de ſtō ⁊ epate. ℞.turbit.℥.ii.ʒ.ii.ke
buloꝝ ēblicorū añ.℥.ii.ꝫꝫ.ʒ.ii.ſ.ameos domeſti
ci.ʒ.ii.zuc.al.℥.ii.fiat puluis doſis ē a.ʒ.i.uſꝫ ad
ʒ.iiii. Alius maxie efficacie ī gutis ⁊ paſſiōib⁹ ner
uorū frigidis. ℞.hermodactillorū.ʒ.xii.ſ.turbit
ſcamonee añ.ʒ.x.mirrhe folii añ ℥.ſ.ꝫꝫ gariofil:
ariſtologie lon.⁊ ro.ſe.ſparagi bruſchi aniſi apii:
añ.ʒ.ii.ſ.fiat puluis. Detur ī mane cū aq̄ calida
doſis ei⁹ a.ʒ.i.uſꝫ ad.ʒ.i.ſ. Ali⁹ quo ego utor ma
xie efficacie. ℞.ꝫꝫ.℥.ſ.añ.ʒ.ii.ſaliſgēme.ʒ.ſ.tur
bit.℥.i.zuccari ad pōdus oium ei⁹ doſis ē a.ʒ.i.
uſqꝫ ad.ʒ.iii. Multi alii pñt fieri ⁊ de diuerſis ſo
lutiuis q ñ bene forent ſecuri ex eo ꝙ ſolutiua non
bene corriguntur ī iſtis pl'uerib⁹ iō p̄dicti ſufficiāt
qꝛ ſunt ſecuri ualde ⁊ poſſum⁹ eis uti ſecure ⁊ tute
Et nota ꝙ turbit nunq̄ꝫ dꝫ multuꝫ ꝯteri ne adhe
reat ſtō ⁊ ſemper dꝫ ſecum ꝯ amiſceri. Agaric⁹
autem ſemper bene ꝯteri oportet.

Pulueres ſoluētes piculoſi ſūt ⁊ iō dimittēdi
Modus tamē aponēdi ſit talis. ℞.ꝯdiſi.ʒ.iii.
diagridii.ʒ.i.ſ.ꝫꝫ.piretri kebulorum citrinorum
emblicorū maſticis ſpice xiloaloes ſandali albi ⁊
rubei añ.ʒ.i.zuccari ad pōdus oiuꝫ. Eius doſis
quātuꝫcunqꝫ parua periculoſa ē ſimiliter poteſt
fieri de hermodatilo euforbio aſſa fetida ⁊ ſimili
b⁹. Alius. ℞.diagridii.℥.ſ.turb.ꝫꝫ.ʒ.iii.elebo
ri albi foliorum mezereon corectorum añ.ʒ.i.
ſ.zuccari ad pondus oiuꝫ ⁊ fiat puluis. Doſis ē a
℈.ſ.uſqꝫ.ʒ.ſ.⁊ ē periculoſus. Et hec ſufficiant de
dictis ſolutis in dictis paſſionibus

Digeſtiua in p̄dictis paſſionib⁹ ⁊ primo ſirupi
Digeſtiuū principale ē ſirup.de ſticados ſꝫ meſ.
diſtinctōe.vi. Et detur cū decoctōe portante v̓tu
tē ad mēbrū ubi ē materia. Aliud. ℞.cinamomi
gariofil'.nu.mu.galange ſpice nardi xilobalſami
carpobalſami xilocaſſie amōi carui ſāſucci maſti.
ſqnanti celtice aniſi fenicu.api aſſarii petroſi.ſtica
dos dauci cuſcute eupatorii ſaluie herbe palſ ſe.
aneti coſti acori cipi añ.ptes eq̄les fiat decoctio ⁊
cū melle ſirupizetur ⁊ parū muſci addatur ⁊ fiat
ſirup.longus quo utatur ſine alia decoctiōe māe
⁊ ſero ſtō ieiuno.℥.iiii.ꝑ q̄libet uice. Itē nota ꝙ li
cet oximel digerit in talib⁹ paſſionibus ſecundum
meſue diſtinctiōe.vi. ℞.zinian.℥.ſ.folii foliorūꝫ
ſaluie ⁊ reliq̄ uide ibi. Doſ ē.℥.ii.cū cal'a mane ⁊
ſero. Aliud quod dicitur ſirup.herodis. ℞.ſqlle
℔.i.ꝫꝫ.ſe.aniſi feni.piretri iſopi cinamōi gariofil'
coſti acori añ.ʒ.i.pipis cinami amōi añ.ʒ.ii.dau
ci ameos leuiſtici carui añ.ʒ.x.aceti fortis.℔.i.ſ.
mellis.℔.ii.hec oia infūdantur in aceto ⁊ buliāt
ad ſufficientiā poſtea cola ⁊ addatur ſupradictum
mel diſpūatū ⁊ ſpēs ponātur in ſacculo ⁊ uſui ſ'ſer
uetur. Doſ.℥.ii.cū decoctōe portāte v̓tutē ad mē
brū ubi ē materia. Puluis digeſtiu⁹ in p̄dictis
paſſionibus. ℞.cinamōi.℥.iiii.ꝫꝫ.℥.ii.pipis.℥.i.
mirtiloꝝ.℥.i.ſ.galāge nu.muſ.folii cardamōi me
legete gariofil'.añ.ʒ.ii.ſileris mōtani.ʒ.iii.eufra
gie rute ſicce celidonie añ.ʒ.ii.ſ.cribelētur bñ zuc
cari ad pondus oim ⁊ fiat puluis. Doſ ē.ʒ.ii.da
tur ī mane ſtō ieiuno cū bono uino. Et diaradō
abatꝫ digerit materiā phl'aticā ſi detur ſtō ieiuno
doſis ē.℥.ſ. Hic poſſent poni oēs ſirupi digerē
tes materiā phl'aticaꝫ ponit in.c.de ſoda ſ'ia uide
ibi per te illa.

Confortantia nueros aſſumpta per os con
ferentia factis euacuationibus. Electuarium a
nacardinum deſcriptum a raſi capitulo de parali
ſi ⁊ prouocat febrem ⁊ facit ſudorem uide ibi doſ
eſt a.ʒ.i.uſqꝫ ad.ʒ.ii.ieiuno ſtomaco pōt bibi pa
rum uini ſ'btilis ſicut ribolium. Aliud ⁊ ē potio mi
rabilis que pōt dari omni mane a principio uſqꝫ
ad finē ſiue purgatio preceſſerit ſiue nō que exiccā
do digerit ⁊ reſoluit ⁊ neruos ꝯfortat. ℞.yue ani
ſi foliorum rute añ.M.ii.buliant cum tribus.℔
aque uſqꝫ ad.℔.i.ſ.⁊ coletur cuiuſ colature. ℞.
℥.iii.tiriace ātique.ʒ.i.miſceatur ſimul ⁊ detur ſto
maco ieiuno.ꝫꝫ.conditum ſumptum ſtomaco ieiu
no etiam ualet ⁊ bibere parum poſt predicta d̓co
tione ſine tiriaca proficit multum. Acori condi iter
cetera ualent ⁊ omni hora poſſunt approximari ꝯ
diuntur ſicut.ꝫꝫ.uide meſue diſtinctione quarta.

Ualet etiam dyacalamentum diatrion ſiperi
on uide deſcriptiones a Meſue diſtinctione pri
ma. Tiriaca antiqua paſſionibus neruoruꝫ vꝫ
de materia ſ'ia ualet. Dyaciminū ēt ualet ⁊ quaſi

oēs ꝯfectōes calide. Et poſſunt cōponi addendo
aromata plus ⁊ minꝰ ꝓut fuerit neceſſitas.

De cliſteribus lenitiuis. ℞. brodii carniū. ℔.
ii. olei. ℥. iii. caſie uľ zuccari. ℥. i. melis ro. colati. ℥
ii. ſalis paꝝ ⁊ fiat cliſtere ⁊ ſi uis ſume de brodio i
minori quātitate. Aliud. ℞. decoctōnis malue
blitis mercurial furfuris. ℔. ii. olei camomille. ℥.
iii. ſalis paꝝ caſie uel benedicte. ℥. i. fiat cliſtere po
teſt ēt addi uitellus unꝰ oui uľ duoꝝ. pn̄t addi i de
coctōe aniſi feni. cimini camomille ⁊ ſiľia ⁊ rema
neant cōia ⁊ ꝯferunt i principio. Cliſteria media.
℞. decoctōis centauree polipodii malue camōil
le blitis furfuris cartami aniſi feni. cimini orbate
an̄. ℔. i. ſ. olei rute. ℥. iii. benedicte yerepigre an̄.
℥. i. melis ro. co. ℥. ii. ſalis parum ⁊ fiat cliſtere.
In his poſſumus addere fenugrecū altea melli
lotū ficꝰ ſiccas ⁊ ſiľia ⁊ remanēt medio mō ſoluen
tia. Et nota ꝙ quātitas cliſterioꝝ dꝫ eē ſꝫ quātita
tē corporis cui approximātur nā i corpore pue quā
titatis dꝫ eē parue quātitatis. Cliſteria fortia.
℞. cētauree polipodii cologntide an̄. M. i. carta
mi. ʒ. iiii. aniſi. fen. petro. cimini orbate ſcis. aneti
amcos an̄. ʒ. v. malue mercurialis pitarie calamē
ti mōtani origāi rute pulegii an̄. M. i. ficuū ſicca
rū nūero. x. fiat decoctio lenta i. ℔. iiii. aq̄ uſꝫ ad
ꝯſūptionē tertie partis ⁊ coletur ⁊ colature addā
tur olei rute. ℥. iii. bn̄dicte caſie an̄. ℥. i. ſalͤ gēme. ℥
ii. agarici turbit an̄. ʒ. i. ⁊ fiat cliſtere. alia pn̄t fieri
ualde fortia qbꝰ n̄ ē utēdū niſi ſit neceſſitas mag̃.

Ungtm̄ de euforbio mirabile. ℞. olei antiqui
multū. ℔. i. ceꝛ ru. ℥. ii. liq̄ fiat cera cū oleo ad ignē
⁊ ciciātur de ſꝛ euforbii. ℥. i. caſtorei. ℥. ſ. ⁊ fiat un
gtm̄ hoc eni mirabile ē in paſſionibꝰ neruoꝝ ⁊ exp
tus ſū. Aliud. ℞. ſerpētes ſicut ſūt biſſe ⁊ āpu
tatis capitibꝰ ⁊ caudis ſpacio. iiii. digitoꝝ ⁊ iterio
ribꝰ deiectis fac fruſtra duoꝝ digitoꝝ ⁊ pōe i olla
uitreata hn̄te i medio unū fundū perforatū ſuper
quo ponātur illa fruſtra: deide pone ollā in calda
rio pleno aq̄ buliēte quouſqꝫ diſtilletur piguedo
ad fundū poſtea depone ollā ab igne ⁊. ℞. illius
piguedinis. ℥. ii. ſucci cētauree. ℥. ſ. radicū caparo
rū piretri euforbii caſtorei an̄. ʒ. ſ. cere. q. ſufficit ⁊
fiat ungtm̄ ⁊ multū vꝫ gutis ⁊ doloribꝰ neruoꝝ h̄
ēt mirabile ē i ꝯfortatōe neruorum olea omnia.

Olea caľa i h̄ ualent ſicut oleū de coſto cꝰ rece
pta uide a raſi. c. de paraliſi. Oleū laurinū. Oleū
anacardinū. Oleū de lilio. Oleū de piperibus
⁊ ſiľia has q̄ttuor receptas uide a meſue diſtictōe
xii. Oleū uľpinū mirabiľr ēt operatur uiđ meſue.

Ungtm̄ optimū. ℞. ſucci ſaluie. ℥. i. abſcinthii
maiorāe apii an̄. ℥. ſ. bachaꝝ lauri iuniperi caſto
rei an̄. ʒ. vi. marciaton olei laurii an̄. ℥. ii. cere ru.
ʒ. v. aceti paruꝫ ⁊ fiat ungtm̄ ⁊ ē utile ualde.

Empľm de ſinapi optimū uide ꝛceptā a meſue
diſtinctōe. xii. Et recorderis eleuare ipāꝫ de hora
in horā ad uidendū opationem ne nimis ulceret.
Empľa oia in. c. de appľia utilia ſunt in hoc caſu.
Balnea ſtufe embroce ⁊ epithimata cōferunt ſed
plus ꝯfert ſtufa i paraliſi quā balneū q: ſtufa plꝰ
ꝯſumit q̄ꝫ diſſoluat balneum ⁊ econuerſo.

Fiat ſtupha ex arthimiſa mentaſtro marubio
ruta origano paraletica naſturcio ⁊ in exitu ſtufe
detur tyriace antique. ʒ. i. iſte herbe poſſunt poni
in ſtupha ſuper prunis in aqua buliente ⁊ ſic inte
rius ſine alio.

Embrocatio admiſtranda ſuper caput ⁊ loca
neruoſa. ℞. floꝝ camomille. ℔. ſ. yue folioꝝ ſal
uie eupatorū ſanſuci ſticados an̄. ʒ. iiii. decoquan
tur in quattuor. ℔. aque uſqꝫ ad. iii. fiat embroca
tio. et ēt pōt fieri ſicut ēplm̄ cum herbis iſtis.

Ad idē ℞. camōille ſticados eupatorii ſanſuci
origani folioꝝ lauri an̄. partes equales fenugreci
vꝫ partē mediā ⁊ coq̄tur ⁊ fiat embrocatio.
Epithia ēt raſis deſcriptū in. c. đ gutta ad guttā
frigidā ualet in hoc caſu.

Balnea naturaľr caľa ſicut ſulphurea alumi
noſa ferea ⁊ ſiľia multū ualent q: exicāt illas ma
terias ⁊ ꝯfortant neruoſ. ſed premittēde ſūt euacu
ationes ⁊ alia requiſita. Balneū in quo bulie
rit catulus uulpis euiſceratꝰ ⁊ canis multū ualet.

Et ualet balneū aque maris q: exiccat maxie
ſi non balneatur caput. Fiant ēt alia balnea ar
tificioſa cum aqua dulci q̄ predictorū uirtutē hn̄t.
Nam in aqua dulci ponūtur ad balneandū res
que exiccant ⁊ neruos confortant ſicut ſulfur ſina
pis ⁊ ſtercus colūbinū ſal cinis pulegiū ſticados
artetica paralitica ⁊ ꝯſimilia. et extinguitur ferrū
ignitum. neqꝫ predicta diu buliant q: uirtꝰ reſol
ueretur herbarū. Et nota ꝙ poſt balneationē
ſtandū eſt in loco ubi bene ſudare poſſit: q: aliter
materie agitate per balneū ire ad extrēa ⁊ lederēt
neruos. Et nota ꝙ poſt ſudorē ⁊ balneationē aſ
ſumere aliquid de predictis ꝯferētibꝰ neruos op
timū eſt. ⁊ per iſtū ordinē uidi multa bona ſequi.

Prouocantia febrē ⁊ de his cū quibus q: peri
culū eſt aliqualiter ꝓuocare febrē maxie corpore
repceto: ideo ſb̄tiliter inſiſtēdū ē. Prouocātia fe
brē duplicia ſunt. nā q̄daꝫ ſumātur per os: ⁊ que
dam approximātur ab extra. Aſſūpta per os ſūt ſi
cut electuaria calida ſicut tiriaca ātiqua metrida
tū ꝯfectio anarcardina ſcripta ſupra i. i. c. aſſa fe
tida caſtoreū ſinapis q̄ datur ſimplicia uel miſta
ad duplum cum melle. Que exterius approxi
mantur ſunt ſicut olea calida multum. Et h̄ ſpeci
ale eſt. ℞. olei petrolei ſiue de coſto ſiue laurini.
℔. i. canium leonis. ℥. iiii. buliant dicte carnes in
fruſta inciſa parua quouſqꝫ dictum oleum ſit con
ſumptum ſecundum tertiam eius.

Aliđ ad idē. ℞. alicꝰ oleo p̄dcōꝝ. ℔. i. ouoꝝ for
micaꝝ. ℥. iii: ⁊ buliant ſimul uſqꝫ ad conſumptōꝫ

tertie ptis. Ad idē aliud. ℞. alicuiꝰ olei p̄dcōꝝ
ſ. ℔. i. pipis piretri euforbii añ. ʒ. ſ. puluerizentur
⁊ bulliāt i p̄dicto oleo uſqꝫ ꝯſumptōm tertie ptis
Modus operandi ē iſte iungas pulſus brachioꝝ
⁊ temporꝝ ex iſto oleo aliq̄liter calefacto ⁊ ēt emuc
toria ſicut ſb aſcellas poſt aures ⁊ inguina ⁊ ypo
pundriū deſtrū ⁊ ſiniſtrū ⁊ uiris pudibūda ⁊ mu
lieribꝰ mámillas ſepe i die. Aliter pone illū cu
ius febrē ꝓuocari i uno loco bene calido ⁊ da co
medē res calidas ſicut aleatā uel ſinapiſmū i ma
gna quātitate uł piperatū cū bono uino ⁊ potēti.
⁊ poſt modū cū aliquo p̄dictorum oleorum faciaſ
unctionem in omnibus locis predictis.

Euaporatoria bōa ſūt ⁊ maxie qñ euaporātur
collū ſpondilia pars capitiſ poſterior ceruix facieſ
mēbruz paraliticū. Et iſtud ē ſolemne ualde. ℞.
yue aſſe calamenti ſticados saluie añ. ʒ. ii. aceti.
℔. ſ. aque. ℔. iii. buliāt ſimł ad ꝯſumptōz medie
tatis demū ſumatur lapis molendini ⁊ igniatur ⁊
ꝓiciatur de dicta decoctōe ſr̄ lapide ignito ⁊ eua
poretur mēbrū ⁊ poſt euaporatōm p̄dicte herbe
ponātur ſr̄ mēbro euaporato ⁊ dimittatur per mo
dū empli ⁊ ſbſequetur effectꝰ optimus. Et expertꝰ
ſū ſepe nā v̓tus ꝓfundatur ⁊ icidit ⁊ reſoluit hūo
res ⁊ iō multū vꝫ i ſciatica. Ualet ēt euaporatiuū
factū de p̄dictis herbis bulitis in aq̄ ſi ſr̄ fumo te
neatur locus leſus coopertꝰ bñ pānus. hoc ēt ualꝫ
ſi ſuper lapide predicto ponatur ſolum acetū. Et
eſt ſciendum ꝙ poſt fumigationem debet ſtare in
loco calido propter ſudare poſſe.

De gargariſmatibus ⁊ cap̄purgiīs. Nota ꝙ
gargariſmus fit ad. v. intentōes. Prio ad alterā
dū ut. ℞. piretri ſinapis ſtafiſagrie acori añ. ʒ. i.
pipis. ʒʒ. añ. ʒ. ſ. buliāt in aq̄ ⁊ coletur ⁊ addatur
colature ſalis armōiaci caſtorei añ. ℈. i. ⁊ fiat gar
gariſma ⁊ vꝫ ad exiccādū humiditates i ore exiſtē
tes. Aliud. ℞. radicū acori. ʒ. ii. piretri. ʒ. iii. ſi
napis. ʒʒ. añ. ʒ. i. nu. muſ. ʒ. iii. ſ. aceti. ℥. ii. mell. ℥
iiii. aq̄. ℔. ii. buliant oia ſiml uſqꝫ ad ꝯſumptiōm
Itē. ℞. aceti ſqlitici. ℔. ſ. origani piretri macro
pipis ſinapis añ. ʒ. ſ. puluerizentur ſbtiliter ⁊ mi
ſceātur ⁊ fiat cap̄purgiū. Scōo fit ad eucauan
dū ut. ℞. caſtorei. ʒ. i. pānis porcini piperis bau
rach pulpe cologntide euforbii felis taurini ſbtilr
exiccati añ. ʒ. ii. oia puluerizētur ſbtilr cuiꝰ plueriſ
accipe. ʒ. ii. aq̄ maiorane. ℔. ſ. ⁊ fiat cap̄purgium
mirabilr eni cap̄ purgat. Et ſi uiſ leuiꝰ illo fac oia
eq̄liter bulire ſiml ⁊ cola. Et aq̄ maiorāe utere ꝓ
gargariſmo. Aliud. ℞. ſinap. ℥. ſ. mel. ʒ. ii. ace
ti. ℥. vi. buliant lente ad ignē ad ꝯſūptōm medieta
tis deinde accipe hꝰ decoctōis poſtq̄ꝫ colatū fuēit
℥. i. aq̄. ℥. iii. ⁊ fiat gargariſma. Tertio fit gargari
zatio ad abſtirgendū materias de ptibus gulle.
Quarto fit ad ꝯſtringendū uł ad ꝯpingenduz ca
tarū. Quito fit ad ꝯpoſitas itētōes. Cap̄purgiū
℞. euforbii caſtoreii añ partes eq̄les diſſoluātur
in oleo roſ. in quo bulitū ē coſtum ⁊ de eo diſtille
tur in naſum ⁊ multuz exicabit ⁊ bene ſuccedet ei.
Aliud. ℞. cologntide radicū ſilce nigelle gra
noꝝ armel añ. partes eq̄les buliant in aq̄ maiora
ne ⁊ coletur ⁊ fiat cap̄purgiū. Alia ſi uis quere
in. c. de applr̄a uide ibi.

De phlebotomia ⁊ uentoſis. Raro ꝯpetit phle
botomia in egritudinibꝰ neruoꝝ ⁊ ſi accidat eueni
re q̄r cā ſit ex ſanguine tunc ꝯpetit phlebotomia di
uerſiua per angulum unū ut ſi paraliſis ſit in bra
chio lateris dextri fiat in ſiniſtro ad pteſ iferioreſ
Et aliqñ ꝯtingit fieri per āgulos duos ut ſi parali
ſis eēt in brachio dextro fiat in ſiniſtro pede ⁊ in
hoc operetur prudentia medici.

Uentoſe ſepiſſime ꝯferūt nā aliqñ conferūt ad
euacuatōm materiei cauſātis paraliſim ⁊ tunc cō
petit ſcarificatio ⁊ maxime qñ materia fluit ex uen
toſitate. Et quāto materia fuerit ꝓfundior tāto fi
at ſcarificatio ꝓfundior. Alii ꝯferunt ad attrahen
dū ſpūꝫ ad mēbra paralitica poſtq̄ꝫ fcā ē euacua
tio ⁊ tunc ñ fiat ſcarificatio q̄r ſpūs attracti per uē
toſas exalarēt ⁊ euacuarētur imo oꝫ ꝙ fiat appo
ſitio alicuiꝰ ꝙ faciat cruſtā ut ſpūs illic attracti per
maneāt. Et ꝯfortetur locus leſus ex ſui calitate ⁊
hec cruſta fiat aſpergēdo picē naualē ſr̄ mēbro uē
toſato uel aliā gūmam. Et debēt apponi uentoſe
cū multo igne ⁊ hr̄e capita ualde ſtricta ⁊ ſbito el
leuari ⁊ cū elleuate fuerint aſpergē de puluere pre
dicto ut hec ſufficiant in curis egritudinū neruoꝝ

In qbus nota ꝙ materia faciēs ſpaſmuz groſ
ſior uideretur materia faciente paraliſim ⁊ q̄r tur
bit euacuat a ſe phla ſbtile ⁊ ſi miſceatur cum. ʒʒ.
euacuat phlegma groſſum iō maior quantitas.
ʒʒ. dꝫ amiſceri cum turbit in cura ſpaſmi q̄ꝫ in cu
ra paraliſis. In tremore vꝫ a ꝓpetatꝫ eupatori
um ſticados gariofilata perforata caſtoreū. In
fine paraliſis poſt uentoſā in mumia ſumac ſarco
cola cuꝫ oleo mirtino. Nota ꝙ pellis arietis vꝫ uł
bos uł equꝰ uł aliud aial uiuum ſbito euiſceratū
in cura dictaꝝ egritudinū. In cura ſpaſmi de ina
tōe in fcō eē nō curatur ſꝫ tñ in p̄ncipio. Cibaria
debēt hr̄e ꝯdictōeſ qnqꝫ p q̄ cura perficitur. Pri
ma ꝙ ſint faciliſ digōis. Scōa ꝙ ſit facił penetra
tōnis. Tertia ꝙ ſint mlti nutrimti. Quarta ꝙ ſint
alteratiua ꝯplōnis q̄r frā ⁊ hu. Quattuor ſunt ci
baria principalia primū oua ſorbilia. ſm uinū mł
tum limfatum. tertium aq̄ carnis. q̄rtuꝫ lac ſpāli
tatis mulieris ⁊ poſtea aſine. Triplex ē balneum
ꝯferens primuꝫ aq̄ dulcis in quo bulierint herbe
frīe ⁊ hu. uiole ſalicis nenufaris. ſm lactis. tertiū
decoctōis carui. Et inter alia humetācia ⁊ ꝓhibē
tia ꝙ maxime ꝯfert piguedo ſpinā ē hoc. ℞. aſun
gie anſeris galine medule uituli añ. ʒ. ſ. mucillagi
nis pſilii dragaganti gūmi arabici añ. ʒ. iii. olei

uiolacei olei nenufaris an̄.℥.ſ.cere .q. ſuffi. aceti
parū et fiat unguentum.

Capitulum de epilepſia.

Digerētia in epilepſia ℞.rute utriuſqꝫ ſaluie⁊
maiorane iſopi ſicce an̄.M.ſ.radicū yreos acco
ri ciperi interioris ſqlle ameos uiſci quercini polii
origāi calamēti ariſtologie ro.an̄.ʒ.ii. ſemi. aniſi
maratri ſiſeleos ſe. baſiconis ſe .peonie an̄. ʒ.iii.
liquiricie mūdate paſſulaꝝ mūdatarū an̄.℥. i.nu
ciſmuſca.cubebaꝝ piretri an̄. ʒ.i.floꝝ anthos ſti
cados radicū fēiculi bruſci an.ʒ.ſ.ſucci abſinthiū
ſucci fumiterre an̄.℥.i.ſ.cū melle ⁊ zuccaro ſuffici
entibus fiat ſirupꝰ q acetoſetur paꝝ cū aceto ſql
litico ⁊ ꝓpinetur cū decoctōe peonie rute nuciſmu
ſcate.Et ſi uelles eius caliditatē remittere eidē ſca
riole coriandri recētis ſeīnū cōium an̄.℥.ſ. Itē
pōt ſumi de ſirupis predcis digerētibꝰ phlegma i
prima parte uel dcis in.c.de paraliſi ⁊ cū decoctō
ne rerū ualentiū a ꝓprietate epilenſiā ꝓponē. Et
nota ꝙ regulariter pūgēdus ē epilēticꝰ in āno ſex
uicibus:bis in uere bis in autūno:ſel' in eſtate ſel'
in hyeme. Et no.ēt ꝙ qn̄ piodi ſūt in aduentu
lune uel in augumēto ē ſignū ꝙ materia ē hūida.
⁊ qn̄ ueuiunt in decliuatōe lune ē ſignū ꝙ ē ſrā.

Res ualentes a ꝓprietate ꝯtra epilenſiā peōia
ſuſpenſa collo uel interiꝰ aſſūpta . Itē ruta freqn
ter odorata ⁊ ſuccus eiꝰ cū modice aſſe fetide. Itē
uiſcuſ querciuꝰ i collo ſuſpēſꝰ. Itē iſopꝰ. Itē poliū
montanū. Itē coriū lupi maxie caude ⁊ capitis .⁊
fiat ex hac pelle zona ⁊ ſilr zona de corio aſini.
Itē ſanguis muſtele cū urina infantis ⁊ corio eiꝰ
Itē piretrū cū melle mixtū . Itē ſemper nardꝰ in
collo ſuſpēſus. Itē coagulū leporis potatū. Itez
oſſa capitis hūani ⁊ maxie partꝭ āterioris aduſta
et pulueriʒata. Itē legātur uerſus ad aurē epilēti
ci . Gaſpar fert myrrhā thus melchior balthiſar
aurū. Hec tria q ſecū portauerit noia regū . Sol
uitur a morbo xp̄i pietate caduco.

Cōfortantia ⁊ ꝯferētia ſcā purgatōne. tiriaca
mitridatū aurea alexādrina pliris arcoticō nicho
lai dianthos diamargariton meſue ellīn de gēis
meſue accori ꝯditi. Aliud. ℞.pulueris diamāſꝭ
plūeris diagalāga plūeris roſate nouelle an̄ .ʒ.i.
ſ.pulueris arcoticō ſine muſco pulueris diamar
gariton coriādri preparati coralli rubei an̄.ʒ.ſ.cor
ticū citri ꝯditi.℥.i.ſ .candi.ʒ.v.carnium uuarum
paſſularum.ʒ.i.conſue ro.ru .conſerue ſticados
arabici an̄.ʒ.ii.aq̄ ro.quātū ſufficit zuccari .lb.ii.
fiat ellīm. Aliud ⁊ meliꝰ. ℞.aque calide.℥ .iii.
pulueris maſticis.ʒ.ii. miſceātur ſil' ⁊ nō colētur
⁊ potētur oi mane ieiuno ſtōacho qn̄ epilēſia pro
uenit ex ſtō ⁊ ē res ſingularis. Aliud. ℞ .mar
garitarū mūdataꝝ.ʒ.i.gar̄.galāge nuciſmuſc.cu
bebe d ōeſtice an̄.ʒ.ſ.floꝝ ciani. ℈.ii.gn̄e tictoꝝ
ligni aloes ſtoracis calamite.an̄.℈.ſ.ſandali aro
matici ſerici crudi doronici romani an̄.g̃.v.ſe.pe
onie uiſci quercini diptāi an̄. ℈.i. cariū uua ꝝ paſ
ſarū pinguiū. ℥.ſ.ꝯſerue anthos ꝯſerue ſticados
arabici ꝯſerue boragis an̄.ʒ.ii.zuccari.lb.i.⁊ cuz
aqua roſata fiat electuar iū Aliud. ℞.pulūeis
artoticon ſine muſco diamargariton an̄.lb.ſ.diā
bre.℥.ii.muſci.℈.ii. ⁊ fiat electuariū. Puluis
optimꝰ. ℞.cinamōi gar̄.galāge maciſ nucis mu
ſcate cubebarū.ʒ.ii.triū generꝫ pipis cardami ſe.
aniſi feniculi ſe.peonie iſopi ſicce dirami uiſci quē
cini.ʒ.i.croci.ʒ.i.candi.ʒ.v.zuccari ſm tertiā par
tē oium ⁊ fiat puluis de quo utatur i cibis ⁊ omni
mō. Puluis ualens a forma ſpecifica. ℞.gali
tria.℥.ſ.uiſci quercini.℥.i.tormētile.℥.i.ſ.⁊ fiat pl'
uis de quo admiſtrētur.ʒ.ii.ante aduētū paximi
cū aqua decoctiōis peonie.⁊ nota bn̄. Ul' ſic .℞
oſſiū capitis hūani de parte anteriori ꝯbuſtorū ſe
minis peonie an̄.℥.ſ.tormentile uiſci quercini an̄.
ʒ.ii.⁊ fiat puluis. Soluentia in epilepſia . pillu
le cochie pillē de yerepigra pillē fetide yera diaco
loquintidos yera hermetis yera galieni. Uel ſic.
℞.yere galiēi.ʒ.ii. ſ.pulpe cologntide bdeli an̄
℈.ſ.maſticiſ grana.iii.ſe.peonie. ℈.ii .cū ſucco ru
te fiant pillule groſſe ad formā ciceris.doſis ā.ʒ.
i.ſiue.℈.ii. Res que mouēt epilenſiā odorare
galbanū uel fomentatio apii uel cornu caprini cō
buſti:oia hec mouēt epilentiā.⁊ ēt cepe aleū por
rum ſinapis fabe uinum ⁊ fumātia ad caput.

Diuertētia ligature extremoꝝ ꝯtorſio digitoꝝ
⁊ ꝓprie paruorum tractio naſi auris ⁊ ſimiliū.

Cauteria cōferētia ſuper cōmiſſurā coronalez
uel in parte poſteriori ⁊ ſunt remedia que deberēt
fieri qn̄ alia nō ualent. Primum ē emplaſtruz ra
ſis quod ſic fieri debet. ℞ .ſinapis piperis eufor
biū pulueriʒatorum ſubtiliter an̄.ʒ. i.mellis ana
cardini quantum ſufficit ad incorporanduz ⁊ fiat
emplaſtrum liquidū et fluidum. Item fiat cau
terium cum melle anacardino ⁊ cantaridibꝰ abſci
ſis aliſ ⁊ capitibus et fermento ⁊ aceto fortiſſimo.
Item pōt fieri ex predictis ſine melle anacardino

Item pōt fieri ex calce uiua et ſapone nigro an̄
⁊ cum ſucco affodillorum incorporetur. Aliud ⁊
eſt mirabile et cito operatur. ℞.corticum ouorū
et cortices primo cōprimātur manu et poſt lauen
tur et fricentur pluribus uicibus cum pluribus
aquis abiiciendo cortices furfuraceos. Secundo
lauentur cum aceto forti eodē modo. Tertō ſuma
tur terra de qua fit olla in qua uitriolum liqueſit
⁊ fiant duo urceoli ſe inuicē claudentes ⁊ pōatur
ad ignem uitriariorum et ſtent per unā diē ⁊ unaz
noctem,deinde auferātur ⁊ reſoluātur in puluerē
cortices predicti cuius pulueris ſumatur.ʒ.i.argē
ti ſublimati.℈.i.⁊ cum piſtello cito miſceātur ⁊ ſta
tim poſt addatur ſaponis albi tendentis ad nigre
dinē.℥.i.⁊ bene cum piſtello conquaſſetur. demū

ſumatur ſupra manum et cum ſaliua balota pua
fiat. Pōt etiam fieri cauterium actuale cum fer
ro ignito uel argēto uel auro. Et nota ꝙ taliter
fiat cauterium ꝙ nō proueniatur ad pāniculū co
operientem craneū et teneatur cauteriū apertum
ſaltē per dies quattuor ⁊ melius ē ſi ſtabit p decē.
Unguentū ad conſolidandū cauterizationem
℞. ariſtologie yreos myrrhe olibani ſarcocolle
añ. ʒ. i. ſ. dragāgāti gūmi arabici ſāguis dracōis
añ. ſ. ceruſe lote litargii ii infuſi in aceto per noctē
añ. ʒ. ii. olei ro. ℥. iiii. cere quātum ſufficit ⁊ fiat un
guentum. Itē ualet unguētū de ceruſa.
Pro uomitiuis qñ epilepſia ē a ſtomacho rcur
re infra caplo d̄ apetitu canino. Pro cliſterib⁹
in epilentia ⁊ ſuppoſitoriis ſilr recurras ſupra ad
criſteria mediocriter ⁊ fortiter ſoluētia deſcripta i
capitulo d̄ paraliſi. Et ad ſuppoſitoria fortia d̄ſcri
pta in. c. de ſubet. Aliud ⁊ ē ꝓpriū in epilenſia
℞. radicis yreos ariſtologie ro. añ. ℥. ſ. cētauree
minoris mente abſinthii ſaluie rute iſopi polii mō
tani malue bliti mercurialis añ. M. i. ſe. ſiſeleos
ſe. aneti aniſi carui ſe. baxiliconis añ. ℥. ſ. ſe. peōie
ʒ. i. furfuris pugillū unū. oīa ſimul buliant in aq̄
ſufficienti ⁊ colētur ⁊ colature addatur olei rute. ℥
iii. mellis. ℥. ii. ſalis cōis. ʒ. ii. yerepigre. ℥. i. ⁊ fiat
cliſtere. Pro ſternutatoriis recurre ſupra capi
tulo de appoplexia qꝛ ibi ſūt multa ⁊ bona in hoc
caſu Pro gargariſmis ⁊ caput purgiis recurre
ſupra ad caplm de paraliſi ſꝫ ſemper addas peoni
am ⁊ rutā ⁊ aliqd de approꝑatis ꝯtra epilēſiam.
Odorifera in epilēſia. ℞. rutte ſicce ſbtilr plue
rizate. ℥. i. ponatur in pāno lineo in forma rotūda
⁊ odoretur qꝛ hꝫ v̄tutē ſubtiliandi. Ad idē. ℞
gūmi rute agreſtis. ℥. i. farine ordei. ℥. ſ. aceti. q.
ſuf. ad incorpandū ⁊ fiat magdaleon ⁊ odoretur.
Res a qbus ſpāliter ē cauendū. Primū ē cori
um capre ⁊ cornu eius ⁊ ei⁹ epar neqꝫ dꝫ hr̄i ſuffu
migatō alicui⁹ predcōꝝ. Secūdū ē ſuffumigatio
galbani ⁊ retentio eius in ore. Tertiū ſuffumigatō
myrrhe. Quartū ē apiū uinū potens ⁊ ſitia.

Capitulum de incubo Cura incubi fit cu
ra epilēſie ⁊ cū eiſdē medicis cū qb⁹ curatur epilē
tic⁹ curatur incub⁹. uide i. c. p̄cedēti.

Caplꝫ de melācolia. Melācolic⁹ ē triplex
ſ. male exiſtimās male ꝓferēs ore qđ exiſtiat ⁊ ope
re exequēs qđ exiſtiat ⁊ oium ponatur hic cura.
Sirupi digerētes i paſſione melācolica. ℞. ra
dicū petroſilii feni. ag. apii endiuie capilli ueneris
ligue ouine camedreos cāepitheos abſinthii mel
liſſe añ. M. ſ. floꝝ boragis bugloſſe ſticados ui
olaꝝ añ. M. i. ſe. aniſi carui ameos ſiſeleos ſāda
loꝝ roſaꝝ ciperi berberis cuſcute ſqnāti añ. ʒ. iii.
ligricie raſe ⁊ mūdate paſſularum mūdataꝝ añ.
ʒ. v. timi epithimi polipodii ſeñ. añ. ʒ. ii. mirobal.
citrioꝝ kebuloꝝ indoꝝ añ. ʒ. iii. gar. ciaōmi ſe. ba
ſiliconis añ. ʒ. i. myrrhe croci añ. ℈. i. prunoꝝ nūe
ro. x. ſucci boraginis ſucci fumiterre añ. ℥. iii. ⁊ cū
zuccaro ſufficiēti fiat ſirup⁹ ⁊ acetoſetur aceto uini
uel aceto ſqllitico. Ali⁹ ſiru. qñ mlia ē in ſplene
deſcript⁹ in. c. de dolore ſplenis uide ibi qꝛ optim⁹
Ali⁹ ſiru. qñ mlia ē facta per aduſtionē. ℞. en
diuie ſcariole lactuce añ. M. i. floꝝ uiolaꝝ floruꝫ
nenufaris ro. ru. añ. ℥. i. ſucci boraginis ſucci fūi
terre ſucci pomoꝝ acetoſoꝝ ſiue ſilueſtriū añ. ℥. ii.
aceti ſqllitici. ℥. i. ⁊ cū zuccaro fiat ſiru. datur cuꝫ
rebus portātib⁹ v̄tutē ad caput ⁊ ſplenē ſi ibi ē ra
dix. Soluētia in paſſione mlica. ℞. pillaꝝ ida
rū deſcriptōe hali. ℈. ii. pillarū aggregatiuaꝝ. ʒ. ſ
incorporētur cū ſucco boragis ſil ⁊ fiāt. xi. ⁊ ē una
doſis. Decoctō epithimi raſis cum pillis quas
ponit q̄ pille pri⁹ debēt dari añ per. iii. horas ⁊ p⁹
elapſis tribb⁹ horis dꝫ dari d̄coctio epithi q̄ talis
ē. ℞. mirobal. indoꝝ. ʒ. x. polipodii. ʒ. v. ſene. ʒ.
viii. turbit. ʒ. iiii. ſticados paſſulaꝝ mundataꝝ epi
thimi crethēſis añ. ʒ. x. oīa excepto epithio i trib⁹
libris aque decoquātur donec redeant ad. ℔. i. ſ.
poſtea addatur epithimū ⁊ illico ab igne depona
tur. Cunqꝫ infrigidata fuerit manib⁹ fricata: co
letur. Pille que dn̄t dari per tres horas añ di
ctā decoctionē. ℞. agarici. ℈. ii. aloes ſalis idi añ
ʒ. i. elli nigri partē q̄rtā uni⁹. ʒ. ⁊ cū melle ul iulep
fiant pille. doſis ē. ʒ. i. Pille ēt raſis deſcripte
circa finē ſcdi capli ualet in h. Pille alie. ℞.
yere rufini. ʒ. iii. lapis lazuli bñ abluti. ʒ. i. miſceā
tur ⁊ cū modico ſirupi d̄ fumoterra fiāt pille. doſ
ʒ. i. ſ. Medicie ℞. floꝝ boraginis tamariſci ſti
cados arabici paſſularuꝫ añ. ʒ. v. decoquātur i ſe
ro caprio ⁊ colētur ⁊ colature iſundātur mirobo.
℥. ii. per noctē ⁊ in mane dulcoretur cū zuccaro et
ꝓpinetur calida. ⁊ ſi uolum⁹ medicinā fortiorē ad
dere poſſum⁹ folliculoꝝ ſene. ʒ. iii. i d̄coctōe ⁊ ēt d̄
polipodio ⁊ ēt d̄ aliis medicis ſoluētib⁹ mliam.
Decoctio optia q̄ prefuat hoieꝫ a mlia ⁊ lepra
⁊ multis aliis malis diſpōib⁹ ⁊c̄. epithi. ʒ. i. aniſi
ʒ. ii. parū buliant lento igne in ſero caprio. ℔. ſ.
coletur ⁊ colature addatur zuccari. ℥. i. ⁊ ꝓpinetur
in mane. x. dieb⁹ cōtinuis. Approximāda capiti
ab extra qñ cerebrū ē ſiccū. fiat epithima ſiue lotō
ex decoctione pedū ⁊ capitis caſtrati ⁊ ſe. papaue
ris albi. Itē ualet d̄coctō foliculocū ſene floruꝫ
boraginis bugloſſe timi epithi añ. Et fiat lotio ca
pitis. Itē fiāt embrocatōes dcē ſuperi⁹ in. c. de
freneſi. Itē. ℞. ſucci boraginis ſucci fumiterre
añ. ℔. ſ. ⁊ fiat fomentatio ad caput. Sternutato
ria uide ſupra. c. d̄ appopleſia. Electuaria ꝯfe
rētia in paſſione melācolica. Electuariū raſ de
ſcriptū in fine capli multū ualet ei⁹ recepta hec eſt
℞. melliſſe corticū citri gario. galiemuſcate croci
oriētalis maſticis ciamōi nuciſmuſcate cardamōi
nuciſ muſcate loco ei⁹ ponitur ſpica ben al. ⁊ rub.

zedoarie dozonia ſe.ozimi maiozis ſe.ozimi .gari
ofila añ.muſci quátú é pars decima uniꝰ partꝭ.ꝺ
mú ſumátur kebuli.xx.emblici.xxx.⁊ terátur ⁊ in
tribus libꝛis aq̃ coquátur donec ad uná redeant
⁊ colétur ⁊ in colatura ponatur mellis.℔.i.demú
buliant donec aqua ꝯſúpta ſit ⁊ poſt ex hoc melle
ꝯficiátur pꝛedicte ſpés ꝙ tm̃ ſit in pondere triplú
ad ſpés ⁊ uſui ſeruetur.doſis é quátitas uniꝰ aue
lane.Et letitia colozis pulchꝛitudiné bóitaté dige
ſtionis ꝓcurare ad canicié retardat. Electuari
um de lapidus etiá ualet diamuſcum ét ualet letifi
cans coꝛ ét ualet.oía a meſue ponútur.uide ibi.

Capitulú de catharro. Digerétia qñ mã
eſt frigida fluens ad pectꝰ.℞.radicú yreos enu
le añ.℥.i.iſopi capilli ueneris añ. ℳ.i.liquiritie
paſſularú múdatarú añ.℥.i.maſticis olibani añ
ʒ.i.nuciſmuſcate nuciſcipꝛeſſi añ.℥.ſ.⁊ cum zucca
ro fiat ſirupꝫ cuius détur .℥.ii.cú decoctóe cótra
tuſſim.℥.iii.quá ponit raſis recepta cuius eſt hec.
℞.iuiubas .xx.ſebeni .xxx. paſſularum enuclea
tarú.ʒ.x.uiolarú ſiccarú.ʒ.iiii.liquiritie inciſe ſbti
liter.ʒ.v.ficus citrinos núero.x.coquátur in libꝛiſ
tribus aque quouſq; ad uná redeát ⁊ coletur.

Alii ſunt ſirupi digerétes mãm frigidá a capite
fluenté ad pectꝰ qui deſcripti ſút ſupꝛa caplo ꝺ do
loꝛe capitis.uide ibi. Solnétia materiá frigidá
de capite.pille cochie hoc faciút.Silr pille de ye
rapigra.Galieni ét medicie quaſi oés deſcripte in
capitulo de paraliſi:uide ibi. Alia medicia pót
eé iſta.℞.pille cochiarú.ʒ.i.ſ.agarici.ʒ.ſ.pulpe
cologntide bdelii añ.℈.ſ.ſaliſgéme g̃na tria pul
uerizétur ſbtiliter ⁊ miſceátur ⁊ cú idꝛomelle fcó
cuz aqua ſaluie incoꝛpentur ⁊ ſint pille groſſe ad
quátitaté ciceris .doſis é.ʒ.i.ſ. Electuariuz ad
miniſtrandú in ſero in introitu lecti. ℞. cinamói
electi.ʒ.i.ſ.nuciſmuſcate ſtoꝛacis calaméte añ. ʒ.
ſ.ligni aloes maſticis olibái añ.℈.i.liquiricie paſ
ſularú enucleataruz añ.℥.i.candi.℥.ſ.zuccari.q.
ſufficit ⁊ fiat ellm ⁊ zuccarú liquefiat cum decocti
one ad pectus ſuperius deſcripta.doſis eſt.℥.ſ.

Ité tráſglutitur in ſero qñ intratur in lecto tria
grana thuris albi adeo é utile ꝙ non eſt ſibi com
par ſtante catharro groſſo. Pomú laudani et
ſacculus ad caput ⁊ unguentú.℞.laudani puriſ
ſimi.ʒ.i.ligni aloes ſtoꝛacis calamite olibani añ.
ʒ.ſ.nuciſmuſcate nuciſcipꝛeſſi ſandarice añ.ʒ.i.ni
gelle cinamomi gariofi.añ.℈.ii.galiemuſcate.ʒ.ſ
myrrhe ſpice maſticis coſti añ.℈.i.ábꝛe.℈.ſ.mu
ſci grana tria pulueriza nda puluerizétur ⁊ ꝯqual
ſentur cum aqua ro.⁊ uino odoꝛifero ⁊ modice ce
re fiat pomum. Ité ex maioꝛi parte pꝛedictoꝛú
poteſt fieri ſacculus ad caput. Item poſſet
fieri ſacculus ex duabus partibus milii toꝛꝛefac
ti ⁊ una parte ſalis. Aliud odoramentum.℞.
ligni aloes ſtoꝛacis calamite añ.ʒ.i.ſ.nuciſmuſc.
nuciſcipꝛeſ. olibani coſti añ.ʒ.i.nigelle toꝛꝛefacte.
ʒ.ii.puluerizétur ⁊ ponátur in páno lineo i foꝛma
rotunda ⁊ odoꝛetur. Unguentú exiccatiuú iun
ctio capite pꝛius raſo.℞.ſtercoꝛis colúbini rute
agreſtis ſemi.ſinapis caſtoꝛei añ.ʒ.i.euſoꝛbii.ʒ.ſ.
olei rute quantú ſufficit aceti parú ⁊ fiat unguétú

Alia unguenta ceroti ⁊ emplaſtra ⁊ ſacculos q̃
re ſupꝛa.c.de doloꝛe capitis. Sirupi digeren
tes de materia calida de catarro.℞.oꝛdei.℥.ſ.ſe
minis papaueris al.ʒ.i.iuiubarú ſebeſteni añ.xx
floꝛum uiolarú floꝛú nenuſaris ro. rube.añ.℥.i.
zuccari quátú ſufficit ⁊ fiat ſirupus ⁊ détur de eo
℥.ii.cum decoctóe oꝛdei.℥.iii.⁊ detur in mane ca
lidus uel detur cú decoctóe pꝛedicta ad pectus.

Si uis alios recurre ad pꝛimá parté de ſirupis
digerétibus colerá. Soluentia in catharro ca
lido.Pille de reubarbaro deſcribende infra:de
cuius recepta ponit raſis:uide ibi. Alia medici
na pót eé iſta.℞.floꝝ uiolarú floꝛú nenuſaris añ
℥.i.pꝛunorú núero .x. tamarindoꝛú .℥.ſ.⁊ fiat de
coctio in aqua in qua diſſoluátur medulle caſſiefi
ſtule.℥.i.Electuarii de ſucco roſaꝝ.ʒ.iii. uel dya
pꝛunis.ʒ.iii.⁊ coletur ⁊ detur mane calida. Alia
℞.electuarii de ſucco roſaꝝ.℥.ſ.diſtéperetur cuz
decoctione ad pectus ſuperius deſcripta ⁊ detur
bono mane calida Si uis alias medicinas ſol
uentes catharrú requiraſ ad ſecúdam parté ⁊ ibi
inuenies multa. Electuariú cópetés in cathar
ro de materia calida.℞.diapꝛunis diadragaga an
ti.℥.i.zuccari roſati.℥.ii.penidiarú candi añ.℥.i.
⁊ miſceátur cú ſirupo de nenufare ⁊ fiat electuariú

Uel aliter ſic.℞.pulueris diadragagáti. ʒ.ſ.
pulueris diapꝛuniſ.ʒ.ii.candi.℥.i.penidiarú.ʒ.iii
zuccari quátú ſufficit ⁊ fiat electuariú. Odoꝛi
ferú in catharro calido.℞. roſarú rubearú ſan
dalorú al.⁊ ru.añ.ʒ.ii.floꝛú nenufaris floꝛú uio
larú añ.ʒ.ſ.ſpodii.ʒ.ſ.cáfoꝛe gra.iii.boli armeni
nuciſmuſcate añ.℈.ii.⁊ cú aq̃ roſa.⁊ glutie gúmi
arabici ⁊ cera alba ⁊ fiat pomú odoꝛiferú. Ca
putpurgiú trahens materias per nares. ℞. ar
móiaci.℥.ſ.piretri ſubtiliter puluẽizati.ʒ. ii.miſce
antur cú ſucco yreos ⁊ ꝺ eo modicú calefacto ad
igné trahantur per nares ⁊ mirabiliter trahet ca
tharrum per naſú. Uel aliter ſic. ℞.ſucci yre
os.℥.ſ.piretri ſtaphiſagrie añ. ʒ.ii .puluerizétur
⁊ miſceantur et ſúatur bombix infuſus in iſtis te
pidus ⁊ ponatur in nares ⁊ tenetur diu. Sacu
lus.℞.milii parté.viii.ſalis parté.iiii.⁊ fiat ſaccu
lus unius palmi. Uel aliter ℞.boni uini ℔.
ii.ſalis.℔.i.⁊ buliant ſimul parú deinde póatur
in uino ⁊ calidus capiti apponatur.

Capitulum de oculis. ⁊ pꝛimo de obtalmia.

Dicto de receptis conferentibus capiti et par
tibus eius pꝛopter paſſiones eis ſuperuenientes
diſtinctas ſm unumquodq; capitulum. Nunc di

cendum eſt de receptis que competunt membꝛis
oꝛtis a cerebꝛo que ſunt in eo ꝓpter paſſiones eis
ſuperuenientes ⁊ pꝛio oculis. Et pꝛio caplo. No
ta pꝛimo ꝙ tardare adminiſtratõnē medicaminū
ad oculos uſqꝫ ad tres dies ē utile qꝛ aliqñ añ ſo
le euacuatões ſufficiūt uniuerſales ⁊ particulares
in cura obtalmie. Nota ꝙ ſeptē ſunt herbe ocul
appꝛopriate poꝛtantes ꝟtutē digeſtiuoꝝ ⁊ ſolutioꝝ
ad oculos. ſ. betõica berbena eufragia celidonia ⁊
ſiler montanū feniculus ⁊ ruta. Et iõ qñ uolumꝰ
digerere materiā phlegmaticā ſūme digeſtiuum
unū ex eis que hēs ſupꝛa in. c. de doloꝛe capitis ꝓ
uenientis a phlate ⁊ adde de predcis herbis. Et
ad materiā mlicā ſimplr digeſtiuū. ibi ſume ⁊ ad
de de pꝛedictis herbis. Silr fiat ꝺ colerica. Et idē
modꝰ ſeruetur de ſolutiuo. Et nota ꝙ diuerſiões
debent eē continue. ſ ligando pedes ⁊ toꝛquendo
digitos fricando extrema ⁊ ſilia. Nota regulā ꝙ
nūqꝫ debet ꝓuocari ſanies in oculis qꝛ ſtatim fie
ret coꝛroſio i oculis ⁊ tunicis eius. Repercuſſi
ua cõferentia in pꝛincipio obtalmie calide duo ſūt
ſimplicia repercuſſiua que ꝯpetūt in pꝛincipio ob
talmie. Pꝛimū eſt albumen oui diſpūatū. Secun
dū ē lac mulieris ab ubere ſūptū. Et ſciaſ etiaꝫ ꝙ
lac abſtergit rõe ſue ꝟoſitatis ⁊ iõ i oi tēpoꝛe ꝯpe
tit. Et nota ꝙ repercuſſiua nūqꝫ debēt eē ita fra
ꝙ ꝯdenſent materiā in oculo. ⁊ iõ ſuccus ſolatri ñ
eſt ꝯferēs. Scdo ꝙ nõ ſit magne ſiccitatis ne do
loꝛē inferant. Hoc ēt eſt repercuſſiuū ꝯferēs in
pꝛincipio ꝯpoſitū. ℞. aque ro. ℥. i. albuis unius
oui conquaſſati ⁊ diſpūati miſceātur ſil ⁊ una gut
ta uel due diſtillētur in oculū. Aliud. ℞. muci
laginis pſilii. ʒ. ii. albumen unius oui miſceantur
cū lacte mulieris lactantis mulierē qꝛ frigidū eſt.
et ſi ē doloꝛ magnꝰ fiat mucilago cū decoctõe pa
paueris ⁊ faldella bõbacis in eadē medicina po
natur infuſa ſuper oculū ⁊ ſepe moueatur cū deſic
catur. Et ſi doloꝛ eſſet in ultima malitia addatur
opii gra. iii. Uel ſic ⁊ uocatur ſief albū. ℞. ce
ruſe lote. ʒ. viii. gūmi arabici. ʒ. iiii. opii dragagā
ti añ. ʒ. ſ. terātur ⁊ cribellētur ſbtiliter ⁊ cū albūie
fiat ſief. De iſto facit intentionē raſ i. c. iſto ꝺ quo
cū lacte mulieris diſtēperato ſuper lapide paruo
ꝺ barberiis fiat coliriū. Aliꝰ. ℞. achacie ſan
guinis draconis. añ. ʒ i. boli armeni. ℥. ii. fiat pul
uis ⁊ incoꝛpoꝛetur cū albumine oui bene agitati ⁊
fiat emplaſtrū ſuper partibus circūſtantibꝰ oclo
qñ materie fluant ad extra. Aliud ad frontem
⁊ ſupercilia. ℞. achacie ſanguinis draconis añ.
ʒ. ii. fiat puluiſ ⁊ icoꝛpoꝛetur cū albumie oui agita
ti quātū ſufficit. Et nota ꝙ phlebotomia cephali
ce bꝛachii oppoſiti in pꝛincipio ꝯpetit. ⁊ ſi neceſſe
eſt reiterare phlebotomiā fiat ex cephalicis utri
uſqꝫ manꝰ. Et ſi materia ē fluxa fiat laqueatõ ue
narū tēpoꝛum. ⁊ aliqñ apponimus ſanguiſugas

fronti ⁊ uentoſas ſuper nuchā cū ſcarificatõe. et
ſi illa non ſufficiunt facimus cauteriū ſuper ꝯmiſ
ſuram coꝛonalē. de his plene habetur in. c. de epi
lenſia. uide ibi. Conferentia agumento ⁊ ſtatu
obtalmie calide quaſi ſunt eadē quia in ſtatu nun
qꝫ conferunt maturatiua ⁊ hec ſunt. Pꝛimuꝰ eſt
lac mulieris ab ubere ſumptuꝫ. Item. ℞. mu
cilaginis feugreci mucilagis dragagāti. añ. ʒ. ii.
lactis mulieris quantū ſufficit ⁊ fiat coliriū Ali
ud. ℞. ceruſe lote. ʒ. ii. ſarcocolle nutrite in lacte
aſine dragaganti opii añ. ʒ. ſ. gūmi arabici croci
añ. ℈. ſ. fiat ſubtiliſſimus puluis ⁊ icoꝛpoꝛetur cū
aqua pluuiali ⁊ tēpoꝛe admiſtratõis diſtēperetur
cum lacte mulieris. Et nota ꝙ aq̄ pluuialis mul
tum ualet ex ſui ſubtilitate in paſſionibus omniū
oculoꝛum. Aliud ualens doloꝛi oculoꝛū. ℞. tu
cie bene pꝛeparate cāphoꝛe ſubtiliſſime pulueriza
tis. ℈. i. aque roſate. ℥. i. uini albi. ℥. ſ. ⁊ anteqꝫ
in oculo põatur dꝫ agitari cāphoꝛa ut melioꝛ fiat
ꝓmiſtio ⁊ pꝛo uice ponatur in oculo gutta una uel
due. hec medicina doloꝛē repercutit ⁊ mitigat ⁊ re
ſoluit.

Coliriū ad oculos qꝺ repiri in margine libꝛi
et eſt ſecretum magiſtri petri. ℞. ſucci feniculi. ʒ.
iiii. aque roſate. ʒ. xx. mellis boni ⁊ clari. ʒ. xv. mi
ſceantur ⁊ ponantur in ampulla de uitro munda
⁊ ſtet tribus menſibꝰ ad ſolē ꝯtinue remouēdo fū
dum. ⁊ hoc fiat ſepe. poſtea de illo colato pone in
oculo ⁊c.

Epithima raſis quo epithimentur frons ⁊ pal
pebꝛe habenti obtalmiā in quocunqꝫ tēpoꝛe. ℞.
ſief memite raſis aloes licii ſandali rubei fauſel. i.
anelana indica croci oꝛiētalis añ. partes equales
fiant ex his pillule. Et cū neceſſe fuerit reſoluatur
una ex eis ex ſuccu coꝛiandri uel endiuie aut cum
aqua roſata et fiat epithima.

Puluis cittrinus raſis. ℞. ſarcocolle. ʒ. x. alo
eſ croci añ. ʒ. ii. myrrhe. ʒ. i. licii. ʒ. ii. puluerizētur
ſimul ⁊ cribellentur ⁊ ualet in fine obtalmie.

Puluis albus raſis. ℞. ſarcocolle albe ⁊ pi
guis que in lacte mulieris mittatur ⁊ dimittatur i
umbꝛa donec exiccetur ⁊ optime teꝛatur ⁊ omnibꝰ
x. ʒ. ipſius addatur ſief memite. ℥. ii. que iteruꝫ tri
ta optime reponantur. ⁊ cum opus fuerit in oculū
mittantur ⁊ mirabiliter mitigat doloꝛem.

Conferentia in declinatione obtalmie ſunt hec
℞. ſpongiam infuſam in aqua decoctionis came
mille ⁊ melliloti ⁊ eaꝫ expꝛime ⁊ ſuper oculo pone

Nota ꝙ medicinarum oculi alii ſunt alteratiue
frigide ut ſucci ſolatri uirge paſtoꝛis endiuie lactu
ce mucilago pſilii aq̄ roſate. Alie calide ut mu
ſcus piper accoꝛus celidonia. Alie conſtrictiue
ut memite aloes crocus roſe. Alie exiccatiue ⁊
ut tucia anthimonium climia. Alie lenientes ſi
cut lac mulieris ⁊ albumen oui mucilago pſilii fri

catio laꝫuli. Alie maturatiue ſicut aqua feniculi
uene crocus. Alie reſolutie ſicut ſarcocolla aq̃
feniculi. Alie ſtupefactiue ſicut ſuccus pomoꝛū
mandragoꝛe papaueris opiuꝫ. Et nota ꝙ eua
cuationes uniuerſales ⁊ ſpecialiter a capite ⁊ phle
botomia ſepe debent reiterari nec una uel duabꝰ
ſtare contentus et hoc non ſolum debet fieri i pͥn
cipio. Sed etiam conferunt in augumento ſtatu ⁊
declinatione. In pꝛīcipio obtalmie frigide hec
ꝯferūt. ℞. ſacculū roſarum rubearum conquaſ
ſatarum. ℥. i. et infunde in uino albo actu frigido
et expꝛime et pone ſuper oculum. Item ſief de
ſpica diſſolutum in lapide barberii cum aqua fe
niculi iniectum in oculum optimum eſt: cuius re
ceptam infra habebis ſtatim. Epithia ſiue em
plaſtruꝫ ad frontem ⁊ palpebꝛas. ℞. aloes ſucci
citrtui myrre achacie añ. ʒ. i. maſticis olibani añ.
ʒ. ſ. fiat puluis et incoꝛpoꝛetur cuꝫ albumine oui agi
tati quantum ſufficit ⁊ fiat emplaſtruꝫ. Euacu
ationes uniuerſales fiant cum pillulis cochiis pil
lulis de yerapigra et yeragalieni et ſimilum uide
in. c. de doloꝛe capitiſ digenrētia ⁊ uacuantia ple
ne. In augumento competit iſtud ⁊ in ſtatu qñ
materia eſt frigida. ℞. gūmi arabici mucilagis
fenugreci añ. ʒ. ii. ſarcocolle nutrite in lacte mulie
ris ſpice nardi myrre cinamomi aloes caſtoꝛei ſb
tiliſſime pulueriꝫati añ. ℈. ſ. miſceantur ⁊ fiat coli
rium cū lacte mulieris. Feniculus tunc competit
quōlibet appꝛoximaſſet fit ex eo emplaſtrum cuꝫ
uitello oui et cum pꝛedictis etiam ualet. In de
cliatōe obtalmie frigide hec conferunt. Pꝛio de
bet poni patiens in balneo. Item lauetur cum
bono uino. Item potatio uini. Item ſpōgia
pꝛedicta infuſa i aqua camemille melliloti hec om
nia ſuper oculo ſunt ponenda. Hic inferiꝰ per
oꝛdinem ſcribentur medicine raſis ad oculos pꝛo
pter non repetere que ſunt pluribus paſſionibus
conferentes. Sief albū raſis quod dicitur ſief
pꝛimum. quia ante omnes medicinas ad oculum
ponitur et deſcriptuꝫ eſt ſuperius in folio pꝛecedē
ti ubi eſt hoc ſignum.

Epithima frontis conſtrictiuum eſt deſcriptuꝫ
ſuperius ubi eſt hoc ſignum.

Puluis citrinus eſt deſcriptus ſupꝛa ubi ē hoc
ſignum aliud.

Sief thuris ſiue de ture. ℞. thuris. ʒ. x. armōi
aci ſarcocolle. ʒ. v. croci. ʒ. ii. fiat ſief ⁊ utere cuꝫ la
cte mulieris cum fuerit ſanies in oculis ad modū
lunule citrine. maturat enim ⁊ conſolidat ulcera
oculoꝛum.

Raſis capitulo de ulceribus oculoꝛum Sief
de plumbo. ℞. plūbi uſti antimonii tucie ablute
calceecumenon: i. es uſtum uel feces metalloꝛum:
gūmi arabici añ. ʒ. v. opii. ʒ. ſ. ⁊ fiat ſief. cuꝫ aqua
pluuiali uel albumine oui. ⁊ utere cum aqua roſa
ta ⁊ albumine oui quando ſanies nō eſt in coꝛnea
ul' pupilla et quando intendis ulcus conſolidare
⁊ repleri carne. Raſis capitulo de ulceribus ocu
loꝛum. Sief generatiuum carnis. ℞. climie ab
lute tucie ablute ceruſe anthimonii thuris añ. ʒ.
ii. myrrhe. ʒ. i. ſarcocolle. ʒ. i. ſ. ſanguinis dꝛacōis
aloes opii añ. ʒ. i. fiat ſief ⁊ utere cum albumine
oui uel aqua feniculi facit carnē generare ꝓhibet
enim egreſſionē uue ⁊ ueſtigium ſubtiliat. raſis in
capitulo de ulceribus oculoꝛum.

Sief alexre. ℞. anthimonii ſchedenagi id ē la
pidis ematitis añ. ʒ. x. acacie. ʒ. iiii. aloes. ʒ. i. ⁊ fi
at ſief cum ſucco rubi: ⁊ adminiſtretur cuꝫ albūie
oui ⁊ aqua roſ. in oculis diſtillando cum lapide
barberii ualet ut ſief pꝛecedens. Raſis capitulo
de ulceribus oculoꝛum.

Sief rubeuꝫ lapidis ematitis colcotar combu
ſti añ. ʒ. ii. myrrhe croci. añ. ʒ. i. piperis longi. ʒ. ſ
aſpergatur ex uino ueteri ⁊ fiat ſief. raſ. c. de ſca
bie ſiue ſebel. Sief uirid. ℞. uiride eris. ʒ. iii.
colcatar. i. uitrioli uſti. ʒ. vi. arſenici uſti baurach
ſpume maris añ. ʒ. i. ſalis armōiaci. ʒ. ſ. amonici
diſſoluātur in ſucco rute ⁊ ſpēſ eis conſpergantur
⁊ fiat ſief. raſ. c. de ungula. Sief contra macu
lam rubeā. ℞. arſenici rubei olibani myrre amo
niaci añ. partes equales fiat ſief cum ſucco coꝛian
dri cum quo diſtilletur in oculo quouſqꝫ doloꝛ p
ſeuerauerit. raſis. c. de macula rubea. Alco
hol contra lachꝛymas ⁊c. ℞. tucie. ʒ. x. coꝛalli ru
bei mirobalanorū citrinoꝛum ſiccatoꝛum aloes
añ. ʒ. ii. piperis. ʒ. i. ⁊ fiat puluis ſubtiliſſimus. ra
ſis. c. de lachꝛymiſ. Alcohol contra uiſuꝫ. ℞.
tucie ablute ⁊ exiccate. ſ. quinquies ignito ⁊ extrac
te in urina pueri uirginis: deinde iterū ignita ⁊ pꝰ
extincta in aqua ro. ʒ. xx. deinde extrahatur ſuccꝰ
ſanſuci uiridis et per noctem reſidere permittatur
⁊ coletur ex quo tucia conſperſa dimittatur quouſ
qꝫ exiccetur ⁊ poſtea teratur. demum ſumatur pi
peris nigri ⁊ macropiperis ꝫinꝫiberis celidonie
añ. ʒ. ii. ſalis amoniaci. ʒ. i. poſtea oīa terantur et
ſucco teneri feniculi conſpergantur ⁊ ſiccata iterū
terantur et reponantur et cum neceſſe fuerit ponā
tur in oculum ſief. raſis. c. de debilitate.

Sief. de fellibus. ℞. fellis gruis fellis ſaboth
ſm quoſdam eſt piſcis habens roſtruꝫ longum.
ſm alios eſt lucius fellis hircini accipitris aquile
perdicum omniuꝫ añ. unū. ſiccū quoqꝫ pꝛo omni
bus. ʒ. x. illoꝛum ſuccoꝛum euforbii coloquintide
ſerapini añ. ʒ. i. trita aggregentur ex ſucco fenicu
li ⁊ ponantur in oculo emeti. i. illius qui nō pōt ui
dere poſt occaſum ſolis ⁊ ualet aliqualiter in pꝛin
cipio dilatationis pupille. Raſis capitulo d̃ aqua
deſcendente in oculū. Sieſ menite. ℞. menite

camedreos corticum thuris myrrhe aloes ſarco
colle atramenti ariſtologie rotunde añ.ʒ.i.teran
tur ſicut alcohol ⁊ utere.

Capitulũ de ulecribus oculorum.

Fiant primo euacuationes uniuerſales ⁊ phle
botomie ſm modũ ſepius dictũ ſuperiꝰ ⁊ reiteren
tur ſepe ac ẽt diuerſimode diuerſiones. Primo
ponitur ſief albũ diſſolutũ cũ lacte mulieris. Et ſi
nõ confert ponitur ſief de thure cũ lacte mulieris
⁊ fila de bõbace poſita ſuper oculo donec ſanies
ſit egreſſa. Tertio poĩtur ſief de plũbo ad gene
randũ carnẽ ⁊ ſi egreditur vuca amiſcetur ſief de
alixiri. Quarto utimur medicinis remouẽtibꝰ
ueſtigiũ.et dicẽtur .c.de albedine. Nota ꝙ tri
bus modis extrahitur ſanies de oculo.prĩo cũ ab
ſterſiuis ſicut cũ ydromelle facto cũ aqua pluuia
li ⁊ melle ro.col.⁊ pãno lini madefacto ĩ dcõ idro
melle tepido. Secũdũ ẽ cũ attractiuis ſicut ſief ꝺ
thure quod mirabiliter attrahit adeo ꝙ ſagittas
attrahit ad ſe ⁊ hoc maxie ẽ rõne amõiaci. Tertio
cũ deſiccantibus ſicut ẽ cũ pulueꝛ tucie extiĉte plu
ries Emplaſtrũ cũ mucilaginibꝰ ꝙ maxie ualꝫ
in his ulceribus. ℞.ſe.lini fenugreci añ.ʒ.ſ.⁊ ꝯte
rantur bñ ⁊ miſceãtur cũ lacte aſine uel mulieris
quantũ ſufficit ⁊ dimittitur per duas horas ⁊ po
ſtea ab eis diſtrahãtur mucillagies cũ petia linea
ſbtili forti ⁊ cũ eis miſceatur aliqd croci; qꝛ matu
rat ⁊ reſoluit. Et ſi uis ipm facere cũ aliquali rep
cuſſione adde de mucilagine pſilii. et ſi uis cũ ali
quali ꝯſtrictione pone de mucilagine citrinoꝝ cuꝫ
eis.he eni mucilagines debẽt poni ſuper oculum
cũ ſanies fuerit in cornea tam diu q̃ꝫ ſanies fuerit
euacuata et reſoluta et nõ ulteriꝰ ꝑpõendo ſemper
de ſief de thure ſicut dictũ ẽ ter uel q̃ter in die ſm
ꝙ fuẽit neceſſariũ ⁊ ſic ꝺbẽt euacuari ulcẽa oculo
rum. Et nota ꝙ hec egritudo ẽ periculoſa ⁊ eſt
difficilis cure qñ prouẽit auariolis.

Capitulũ de his que cadunt in oculo.

Ducere gũmã pini per oculũ in hoc ualet. et
lauare oculũ aqua calida ⁊ etiam lac mulieris ab
ubere mulctũ ualet. etiam ſi neceſſe ẽ aperto ocu
lo capiatur cũ tenaculis paruis ⁊ leuibus.

Aliud. ℞.bethonice berbere celidonie eufra
gie iſopi pulegii.

Capitulum de albedine que ẽ in oculis.

Nota ꝙ albedo ueniens ꝑpter cicatricẽ curaꝫ
nõ recipit nota ſed quãdã paltationẽ. Defedatio
proueniens ab hũore phlegmatice uel alio modo
purgato bene recipit curã ⁊ hoc melius in pueris
q̃ꝫ in ſenibus. Et ſcias ꝙ hec egritudo nũq̃ꝫ cura
tur niſi beneficio cirurgie.ſi albedo eſt ſubtilis et
in corporibus teneribus aſſiduatur euaporatõ cũ
aquis calidis ⁊ balneiſ ⁊ ſepe adminiſtratõ ſit pul
ueris poſt pulueriʒationẽ huius pulueris. ℞.ſar
cocolle albe ʒuccari tabar ⁊ ſpũa mariſ añ.parteſ
equales fiat puluis ⁊ pulueriʒetur ſuper oculũ et
iterũ adminiſtretur ſtercus lacerte ſarcocolle can
di alexandrini añ.⁊ pulueriʒẽtur ⁊ pulueriʒatꝰ cõ
ferunt ſuper oculũ. Item puluis oſſis ſepie cuꝫ la
cte mulieris pulueriʒatus multũ ualet. Item ua
let ſuccus lingue paſſeris ⁊ eſt herba cum qua irũ
dines uiſum recuperant. Itẽ. ℞.ſtercoris irundi
num exiccati.ʒ.ſ.faui mellis.q.ſuf. ad incorporã
dum miſceãtur ⁊ diſtẽperentur cũ aqua feniculi:
uel ſaxifragie ⁊ fiat colliriũ. Itẽ. ℞.ſpume maris
ʒ.ii.ʒuccari.ʒ.iii.et fiat puluis ſubtiliſſimꝰ. Et no
ta ꝙ albugo ſepe debet mollificari cũ lacte mulie
ris ab ubere uel cũ mucilagine fenugreci cũ deco
ctione malue ⁊ biſmalue.poſtea debent medicari
cũ medicamine raſis cui nullũ põt eẽ ꝯpar ſibi in
bonitate. Aliud ẽ ⁊ ualens ⁊ ẽ aqua roriſmari:
facta ſub terra ⁊ fit ſic habeatur uitrũ mundum ⁊
impleatur floribus roſmarini ⁊ obtureᷓtur ⁊ pona
tur in eſtate ſub terra.xl.diebus magni eſtꝰ.

Capitulum de ſebel et ſcabie. Primo opor
tet facere corporis mũdificationẽ cũ phlebotõia
ſolutione uentris ⁊ uentoſatione ⁊ aliis diuerſiuis
Et ſi ẽ antiquata oꝫ ut fricetur oculꝰ cũ folio fici
ut ſanguis egrediatur uel cũ alio faciente euacua
tionẽ illius ſanguinis deinde lauetur oculꝰ cũ ace
to ⁊ aqua roſata ⁊ emplaſtretur cũ uitello oui et
oleo roſato. Coliriũ baſilicon.⁊ ſi res nõ ẽ ita
antiquata utatur colirico baſilicõ cuiꝰ ẽ hec recep
ta. ℞.climie.ʒ.x.aloes.ʒ.viii.pipis macropipe
ris ʒiniar.i.erugo eris.ʒ.iiii.baurach.ʒ.iii.gar
damõi gaꝛ.ſpice añ.ʒ.i.ſalis amoniaci.ʒ.i.ſ.mu
ſci.℈.i.cãphore.ʒ.ſ.⁊ terãtur ⁊ fiat ſief ⁊ admiſtre
tur qñ neceſſe fuerit cũ lacte mulieris. Aliꝺ co
lirium quod remouet pruritũ ⁊ ſcabiẽ oculoꝝ: et
confert ſebel ⁊ tenebroſitati uiſus de quo dicit iſa
ach ꝙ uẽditur pondere auri ꝑpter eius excellenti
aꝫ. Coliriũ qꝺ uẽditur põdẽ auri. ℞.tucie em
blicoꝝ añ.ʒ.i.antimoni auꝛ.ii.croci memite añ.ʒ.
i.cãfore auꝛ.ſ.galiemuſcate dauic.i.ſalis amonia
ci.ʒ.i.terãtur ꝯtrictõe bona in uaſe lapideo mũdo
⁊ ꝑuce ſuper eã aquã pluuialẽ in qua iſuſi fuerit
per dies duos ex mirobalanis nigris ciciter.ʒ.ii.
poſtq̃ꝫ fuerint ꝯtriti demũ cola aquã ⁊ infunde ex
ea parũ ſuper medicinã ⁊ dimitte exiccari demuꝫ
funde de aq̃ predcã ⁊ fiat ſicut priꝰ. ⁊ pauliſper ef
fundendo ⁊ triturãdo uſqꝫ ad totiꝰ aq̃ ꝯſũptõneꝫ
deinde fiat colliriũ cũ aq̃ roſata ⁊ uino albo ul' ſi
ſiat alcohol ſbtiliſſimꝰ ⁊ admiſtretur ubi oportet.

In hoc ẽt ualet coliriũ rubeũ ⁊ coliriũ uiride.
Raſis.uide ibi. Aliud auicẽne. ℞.corticũ uniꝰ
oui recẽtis dũ adminiſtratur agaliã ⁊ infundatur
in aceto forti.ix.diebus poſtea exiccetur ⁊ ſbtiliſſi
me pulueriʒetur ⁊ de illo pulueꝛ in oculo põatur.

Et nota ꝙ bonum eſt uti continue rebꝰ mollifi
cantibus ptes oclĩ ſicut decoctio fenugreci ⁊ ſiliũ

Capitulũ de lachꝛymis cũ pꝛuritu. Epitima ad frõté raſis deſcriptũ in.c.de obtalmia in augumẽto de cá callida ꝯfert. Aliud ualens ad doloꝛé oculoꝝ ⁊ lachꝛymas. ℞.laná nõ lotá ⁊ cõburatur ⁊ ei⁹ cineré diligẽter teř ⁊ ex eo cũ albũie oui ſup frõté ⁊ tẽpoꝛa lauetur ⁊ ſtatĩ mãe fluxũ et lachꝛymaꝝ tollit ⁊ ãputat. Aliud optimũ ad lachꝛymas ⁊ tenebꝛoſitaté. ℞. ſucci granatoꝝ acetoſoꝝ cocti uſqꝫ ad medietaté ⁊ colati.℔.ſ.demũ pone ſuper ipſum ſief memite aloeſ boni puri licii croci añ.ʒ.ii.multe.i.idromelliſ qð fit ex uino aq̃ ⁊ melle dauich.ii.demũ pone i uaſe nitreo ⁊ obtura oꝛificiũ ei⁹ ⁊ dimitte ad ſolé diebus q̃ttuoꝛ: et utere in oculis mane ⁊ ſero.eſt eni exptũ bonum.

Aliud conferens ardoꝛi aſperitati egritudibus aſſuetis calidis ⁊ ei qui patitur deſcẽſũ colẽ: ⁊ ei cui uidetur una res due.℞.ſarcocolle in lacte nutrite mulieris dieb⁹ pluri b⁹.ʒ.iiii.dꝛagagãti albi olibani ſcoꝛie ferri margaritaꝝ nõ perfoꝛataꝝ añ.ʒ.tres ſpice inde climie argẽti auri añ.ʒ.i.ſ.amidi ceruſe añ.ʒ.ii.tucie ſbrubee.ʒ.iii.tere oĩa ⁊ ibibe cũ aqua ro.ſic cõterẽdo demũ fac exiccari demuꝫ ibibe in ſucco granatoꝝ acetoſoꝛũ fiat ſicut pꝛius demũ cũ aqua ſolatri demũ pone cãphoꝛe.ʒ.i.zuchari tabarzet.ʒ.i.ſ.demũ tere ultĩa ꝯtritõe ⁊ fiat ſief ⁊ utere cũ aqua ro.⁊ albũie oui ⁊ lactis mulieris. Aliud pannũ coꝛꝛodẽs ſanguiné ⁊ pruritũ remouens ab oculis ⁊ lachꝛymas ſtringit.℞.tutie alexandrine.℥.i.tere optĩe in moꝛtario in.℔.i. optimi uini albi acerbi ⁊ mitte aliquãtulũ de dcõ uino cũ dicta tucia ⁊ duc optime ꝯterendo ⁊ ſemp adde parũ uini ⁊ iterũ duc bene ⁊ tãtũ ſic fiat quouſqꝫ totũ uinũ intromittatur.poſtea mittas in uaſe rami ⁊ fac bulire ad igné aliq̃liter ⁊ p⁹ remoue ab igne ⁊ adde aloes epatici optĩe pulueriꝫati.ʒ.ii.duc bene.⁊ cũ fuerit bene fricatũ pone i ampulla ⁊ uſui reſerua.⁊ cũ neceſſe fuerit pone duas uel tres guttas i oculo ⁊ ſtet ſupinus ꝑ duas hoꝛas.

Et nota ꝙ in hac poſitõe ſicut in aliiſ ðculoꝝ ꝓcedũt euatuationes phlebotomia diuerſiones et ſilĩa ſepe ſuperi⁹ dicta.

Capitulũ ð ungnula. Ungule cura melioꝛ ẽ denudatio ei⁹ cũ ferro ſi groſſa ẽ ⁊ reſiduũ ei⁹ cõſumẽ cũ reb⁹ aſtrigẽtib⁹ ⁊ abſtergẽtibus ⁊ coꝛꝛoſiuis ſicut ẽ ſief uiride ⁊ ſief de calamẽto poſito a raſi.Si uero ſubtilis ẽ fiat ſine ferro cũ p̃dictis ⁊ aliis leuioꝛib⁹ ſicut ſũt iſta. ℞.ſtõacoꝝ paſſerũ ſcoꝛticaꝝ.℥.i.olei medule ſeis bõbacis ꝙ ſufficit ad icoꝛpoꝛãdũ miſceatur ad modũ unguẽti liq̃di Aliud. ℞.uiride eris uitrioli ſalis amõiaci eris uſti.añ.℈.i.felliſ ꝓcini.℈.ii.puerizẽtur ſbtilr̃ ⁊ oĩ ſucco maioꝛãe ⁊ modico melľ fiat coliriũ.et nota ꝙ illa pꝛecedunt euacuatõnes phlebotomia diuerſiones ⁊ ſimilia ſicut in aliis.

Capitulũ de macula rubea oculoꝝ uľ ð alia re

In pꝛĩcipio hui⁹ ꝯpetũt euacuatões phlebotomia diuerſiones ⁊ ſilĩa uẽtoſatões in ſpatuľ ⁊ epitima ad frõté.Raſ deſcripte ſupi⁹.c.ð obtalmia alia ẽt repcuſſiua q̃ ponũtur in obtalmia calida i pꝛincipio ⁊ augumẽto ſupꝛa oculũ cũ bõbace: ſicut bol⁹ armen⁹ lutũ ſigilatũ chimolea cũ albũie oui

Scða cura p⁹ p̃ncipiũ.ſ.augumẽto ⁊ ſtatu diſtilletur in oculũ ſanguis pulli colũbini aut turturis ⁊ capiatur de ſbt⁹ ale dextre ⁊ ſit recẽs. ẽt ualꝫ aq̃ raphani diſtillata in oculũ tepida. Et ab extra ponatur ẽplaſtrũ de foliis raphani ⁊ paſſulaꝝ cũ modico ſtercoꝛis colũbini ⁊ fiat euapoꝛatio cũ reb⁹ reſolutis in.c.ð obtalmia dictꝫ.ſ.fenugꝛeco camõilla melliloto roſis ⁊ ſilĩb⁹. In fine põatur i oculo coliriũ gabꝛieľ ⁊ foꝛti⁹ illo ẽ ſief ſabeth.

Sief ꝯferẽs macule rubee.℞.thuris myrrhe croci ⁊ amoniaci añ.ʒ.i.arſenici.ʒ.ſ.⁊ fiat ſief cuꝫ aq̃ feniculi admiſtretur. Aliud ꝯferẽs bonum. ℞.thuris pté.i.⁊ tere ultra ꝯtritioné ⁊ fũde ſuper ipm ex aq̃ pluuiali in q̃ ſint diſſoluti ſaliſ maſſe ſaľ amõiaci ⁊ ſaľ gẽme añ.ptis i⁹ pté tertiá ꝯterrãtur ⁊ diſtiletur mãe ⁊ ſo.Sief ſabeth. ℞.arſẽici loti ⁊ ſblimati ðmũ loti ⁊ fricati cũ aq̃ coꝛiãdri.℥.iii. ſarcochole pipis amõiaci lapis lazuli.añ.ʒ.i.diſtiletur ⁊ diſſoluatur amõiacũ i aq̃ diſſolutũ ſit ex ſale amõiaco.ʒ.ſ.⁊ fiat ſief ⁊ uteř cũ lacte mlierĩſ

De lachꝛymis. Nota ꝑ lachꝛyme magis cõtigũt oclĩs magniſ q̃ꝫ puiſ ⁊ maxĩe capiti exñti hũido.Et nota factis euacuationib⁹ phlĩa ex diuerſitatibus. Pꝛimo ad tempoꝛa ⁊ ad frontem repercuſſiua conferunt que dicta ſunt i ca.ð obtalmia

Secũdo r̃ſolutia ſicut hꝫ ẽplĩm poſitũ ſup ꝯmiſſurã.℞.laudãi.℥.i.amõiaci.℥.i.maſticiſ.ʒ.v.milii mũdati toꝛꝛefacti ℥.ii.miſceãtur cũ oleo cãemillio ⁊ fiat ẽplꝫ i lõgitudĩe palmi ⁊ latitudĩe q̃ttuoꝛ digitoꝝ. Tertõ ꝯferũt exiccatĩa. ℞.tucie.ʒ.ii. pulueriꝫetur ⁊ cũ aq̃ myrrhe ad oculũ põatur foꝛtiter exiccat.Uel ſic.℞.pulueris oſſiũ mirobaľ. kebuloꝝ ꝯbuſtoꝝ ⁊ cũ aqua mẽte fiat coliriũ. Uľ ſic.℞.tucie ĩfuſe ⁊ ablute cũ aq̃ mirti.ʒ.i.coꝛalli albi ⁊ rubei oſſiũ miꝛobalanoꝝ kebuloꝝ ꝯbuſtoꝝ ſumach gallaꝝ aloes maſticis olibani opii añ.℈.i.pulueriꝫẽtur ſbtilr̃ ⁊ cũ aqua ĩfuſionis dragagãti ⁊ gũmi arabici fiat coliriũ.Itẽ ualet i hꝫ coliria deſcripta ſuperi⁹ ð lachꝛymalib⁹ ⁊ pꝛuritu.uið ibi

Caplĩm de uiſuſ debilitate. Pꝛemiſſis euacuatiõnibus ſepe reiteratis ⁊ phlĩa ſi expediret diuerſionib⁹ ſepe reiteratꝫ admiſtrari põt tiriaca ʒ.i.ſ.cũ aqua feniculi ſtõ ieiuno. Itẽ miꝛobalani kebuli ꝯditi quacũqꝫ hoꝛa ualet diei. Alið ℞ bethonice berbene celidonie eufragie iſopi pulegii ſiccoꝛi añ.℈.ſ.ſileris mõtãi ſe.feniculi aniſi coriãdri pꝛepati ſe.maioꝛãe ſe.baſilicõis macis cardamõi añ.ʒ.ſ.cinamõi.ʒʒ.galãge nuciſmuſc.añ.℈.i.pipis lõgi aloes folii maſticis ſpice nardi añ.

℈.ʃ.corticũ citri.ʒ.iii.ꝯſerue boraginis ꝯſerue an
thos añ.ʒ.ii.zuccari.q.ſuf.⁊ cuꝫ aqua ro.⁊ aqua
feniculi fiat electuariũ de quo ſepe utatur.doſ eſt
ʒ.i.uel.℥.i.pro uice.uel circa etiá oculo ponéd⁹ é
liquor qui egreditur ab epate hircio aſſato i quo
ſunt poſita multa grana pipis longi et bene ꝯfor
tat uiſum. Tiriaca cũ aqua feniculi multũ ualꝫ
doſis é.ʒ.i.etiá ualet ſuffumigiũ ad oculos factũ
ex decoctione uapoꝝ ⁊ epatis hircini. Iteꝫ ⁊ h
plus aliis ualet aqua diſtillata celidonie feniculi
berbene eufra .maio.rute ſinglariter l'ꝯmiſte po
ſite in oculo ét ualet coliriũ raſ qđ é ſuperi⁹ deſcri
ptũ ⁊ é alcocol ꝯtra uiſnm. Ité hoc ualet. ℞.ſi
leriſ mõtani maiorane eufra.rute celi.feni.añ.ʒ.i
ʃ.ʒʒ.ſpice nardi pip.lõgi gar.tucie bõe ꝑpate ſar
cocolle nutrite i lacte.ligni aloes añ.ʒ.ʃ.fellis an
guille fellis ácipitris fellis hircini de quolꝫ unum
balſami.ʒ.ii.mell' roſ.co.℥.ʃ.pulueriꝫétur liq fiát
miſceantur in eſtate i ſole calido ꝯtinue agitádo.⁊
ſi fuerit hyems fiat ſup prunas ⁊ reſuetur in uaſe
uitreo ⁊ ocul' inſtilletur.

Capitulũ de pilis iuerſis. Pili iuerſi curan
tur.v.móis.ſ.adherétia ul' iuiſcatõe cauterio or
die cũ acu abreuiatõe palpebre ꝯplectõe ⁊ euulſio
ne ꝓhibétiũ. Nota ꝙ fel ericii ⁊ ſáguis ei⁹ cũ ca
ſtoreo ⁊ erugie ferri ad inicé icorpata ⁊ r̃ducta ad
formá ſil'iũ léti ul' ſquamis piſciũ ꝓhibꝫ gñatõné
piloꝝ maxie ſi euulſo pilo diſtépertur cũ ſalia ho
mis ieiuni ⁊ põatur ſuper loco unđ euulſ⁹ é pil⁹ ho
ra una ⁊ mitigat doloré. Tumor palpebre eteni
iuerſató curatur cũ cirurgia ſeq̃ndo curatiuũ pal
pebre. Nota palpebre curátur icidédo cutiꝫ ⁊ ap
ponédo g̃nũ ſal' ⁊ nitri ubi nata ſtabat ⁊ p⁹ modũ
đſup đ albuie oui ⁊ cimio.iſta oia hñt ꝯpleu cũ ci
rurgia.ideo ulterius dicendum.

Capl'm đ aq̃ đſcédéte i ocl'ꝫ. In cura imagina
mi ſignificató kateractaſ ⁊ initii aq̃ ad ocl'oſ.prio
ordietur dieta.ſo euacuetur cũ appropatꝫ ⁊ phle
botõetur ſi expedit ⁊ diuertatur .tertõ ꝯfortetur
uiſus cũ his q̃ dcá ſũt.c.đ đbilitate uiſus.uiđ ibi
Quarto admiſtrétur đ ifraſcriptꝫ medicis clariſi
cátib⁹ ⁊ reſoluétib⁹ mãꝫ i ocul' exñté ſicut é coliri
um fcm̃ ex aqua maiorane feniculi rute roſaꝝ. cõ
fortátia tñ cũ cináomo pipe lõgo ſpica nuciſmuſ.
⁊ ultio ponatur ſicf de fellib⁹ ſcriptꝫ h a raſi ſupra
rubricá. Aliud ℞.fellis ancipitris balſami añ
℈.ii.electuarii albi pipiſ añ.℈.i.pulueriꝫétur ⁊ cũ
aq̃ raphái fiat coliriũ. Aliđ ℞.fell' hircini aſſe
fetide.ʒ.i.põitur i páno lineo mũdo ⁊ fricetur ſbti
liter quouſqꝫ totũ diſſoluatur demũ addatur bal
ſami.ʒ.i.⁊ fiat coliriũ. Aliđ ℞.ſal' amõiaci op
popõaci añ.ʒ.i.diſtéperétur cũ lacte mulieris ⁊ fi
at coliriũ. Et nota ꝙ oia dicta in.c.ungule mul
tũ ualét ⁊ odorare maioraná é res ſingularis mul
tũ. Si aũt cataracta ꝯfirmata foret cũ acu đpõi
oꝫ fcis euacuatõib⁹ ⁊ aliis adhibitꝫ necẽiis.cũ fuẽit
đpõita ſup ocl'ꝫ põatur épl'ꝫ fcm̃ đ uitello oui ꝯq̃ſ
ſatũ ol'o ro.l' uiol'.⁊ ſtet i loco obſcuro ⁊ átro réo
tis ab oi motu aie ⁊ corpis p dies.ix.⁊ utátur ꝯfor
tátib⁹ uiſũ ⁊ maxie colirio đſcripto i đbilitate uiſ⁹
curatur ét itra baláis ꝯdítꝫ ⁊ alia faciat q̃ mandat
auic.uideas p te. Nota aſpicẽ acute i ocl'is aſini
r̃móet cataractá ⁊ é qđ dá mirabile auenzoar.

Capl'ꝫ đ dilatatõe pupille. Fiát p° euacuatõs
vl'es.2° fiát ꝯtie diuerſiõeſ ſić cautẽiũ apte poſtẽio
res laque⁹ i ocl'oſ ſcarificató auriũ ⁊ ſil'ia.3° fiát to
lerátia fáeſ.q̃rto admiſtrétur r̃ſoluétia hũoré exñ
té i ocl'o faciété dilatatõꝫ ſicut alcohol ex felle edi
cũ ſucco fẽi.⁊ pauco ſale amõiaco aut ex felle hirci
aut ex felle teſtudis aut ex capitib⁹ irũdinũ aduſto
rũ ⁊ ét fiat ex melle cũ ſucco celidõie ⁊ é exptũ.ſup
frõté u° põantur épl'a ⁊ epithimata repercuſſiua
⁊ reſoluetur ac etiam ſuper oculũ.

Capi.đ fiſtul' q̃ i áglis lacrialiũ ſũt. Nota ꝙ
ruta é đ reb⁹ mirabilib⁹ ad hác egritudiné ⁊ ꝓpe
fcõ épl'o ex ea cũ expſſiõe g̃natoꝝ ſanás. In hac
cura q̃tuor p ordiné ſũt obſuáda.ꝓmũ ꝙ fiat am
pliató ulcẽiſ ſic ꝙ fũdũ uideát ⁊ h fit cũ ſpõgia ul'
medulla ſábuci l' tritici l' raſorio. ſcđꝫ ꝙ mortifice
tur caro caloſa q̃ é i fũdo q̃ é radix fiſtule ⁊ h fit cũ
cautẽio actuali l' potétiali ſić h. ℞.arſéici ru.attri
méti cátaridaꝝ abſciſ alis ⁊ capitib⁹ calciſ uiue ſa
lis amõiaci alũiſ añ.℈.i.puluẽiꝫétur ⁊ icorpentur
cũ uria pueroꝝ ṽgis ⁊ đſiccetur ad umbrá ⁊ modi
cũ põatur i fiſtula quolꝫ máe ⁊ p⁹ ea mũdificetur
loc⁹. Aliđ bonũ. ℞.ʒʒ.ʒ.iii.uiride eriſ.ʒ.i.pl'ue
riꝫétur ſbtil'r ⁊ buliát i aceto.℥.ʃ.uſqꝫ quo uẽiant
ad ſpiſſitudiné ⁊ unguátur téte ⁊ ponátur i fiſtula

Aliud. ℞.folioꝝ rute agrimonie celidonie añ
M.ʃ.cõquaſſentur ⁊ buliát in.lb.ʃ.aque uite uel
rute uſq̃ quo redeát ad medietaté ⁊ coletur ⁊ đ co
latura due gutte uel tres pñt poni qualibet die in
fiſtula. Tertio é mundificatio ⁊ id fit cũ idromelle
facto ex aq̃ rute ⁊ melle roſa.co.⁊ ét cũ uino cl'o ſti
ptico ul' ſtipticato cũ roſis. Quartũ é carnis rege
neratõ ⁊ põt fieri cũ iſto medicamie. ℞.aloes oli
bái ſarcocolle nutrite i aq̃ féiculi añ.ʒ.ii.olei ro.ʒ
ii.cere.q.ſuf.⁊ fiát ungtm̃ ⁊ põt fiẽi cũ pulue radi
cũ yreos. Aliud ⁊ ml'tũ ualꝫ i fiſtula. ℞.folioꝝ
agrimõie folioꝝ rute añ.M.ii.ꝯq̃ſſentur ⁊ buliát
i.iiii.lb.uini ⁊ coletur ⁊ q̃libꝫ die põatur i fiſtula

De doloꝛ auriſ. Recepte adiecte tractatui egri
tudinũ auris ſꝫ ordiné noni almáſoris ⁊ ipi⁹ capi
tuloꝝ.ꝓmũ é đ dolore q̃ fit i aure. Circa illđ ca
pitulũ no.p° ꝙ ſex ſũt ꝯditõẽs obſuáde i his q̃ ini
ciũtur i auré.ꝓma ꝙ iſtđ ñ ſit ml'tũ calidũ nec fri
gidũ ſꝫ tepidũ.ſa ꝙ ſit i pua q̃ꝫtitate.tertia ꝙ ſtet
paruo tempore:quia ſufficit morari per tres ho
ras.Quarta ꝙ antequá aliquid eiiciatur primuꝫ
ſit expulſum.Quinta duꝫ aliquid iniciatur patiés
ſtet in latere ſano.Sexta ꝙ locus ſit bene mundi
ficatus cũ dentiſſimis ꝓpter tortuoſitaté auris.

Nota ꝙ repcuſſiua nūq̄ꝫ ꝯpetūt apatib⁹ au. q̄ꝛ re
pcutēt ad cerebꝛū. ꝓo maturatiua apatū ſꝛ debēt
hr̄e v̄tutē exiccatiuā aliq̄lr̄ ad ꝯſuatōm au. ut ait
g. v. de ingēio ſanitatꝭ ꝯtra illū medicū. Maturat
materie cal'e. ℞. farine frumti. q. ſuf. mucilaginiſ
fenugreci mucilagis ſe. lini an̄ ℥. ſ. piguediſ gal.
l'āguile cū aſatur. ʒ. ii. litargiri ceruſe olibāi pl'ue
rizatoꝝ an̄. ʒ. i. aceti. ʒ. i. ſ. olei ſiſamini. q. ſuf. mi
ſceatur ⁊ fiat aliq̄lr̄ liq̄dū ēpl'ꝫ. Et ſi materia fuēit
fr̄a pōatur plus de mucillagib⁹ ⁊ loco ping. gal.
ul' aguile piguedo anatꝭ l' uulturis. itē qn̄ materia
fr̄a fit ēpl'm de cepe decocto ſb cinerib⁹ cuꝫ butiro
qn̄ materia ē fr̄a h̄ vꝫ ⁊ ē expimētū meꝭ. ℞. colo
q̄ntide. ℥. i. buliāt i oleo. ℥. vi. uſꝫ redeāt ad. ii. ⁊ ð
illo oleo mitte. ii. gutas i au. itē ſucc⁹ ligni fraſi. cū
pōitur ſupꝛa carbōes fraſinū ⁊ diſſoluitur ſuccus
ille ⁊ reſeruetur i uaſe ⁊ ponātur tp̄ꝛe neceſſitatis
ii. gutte l'. i. ⁊ expimētū ē mirabile. itē. ℞. ſuci ru.
℥. ii. mel'. ℥. i. caſto. ʒ. ii. miſceatur ad ignē lētū ex
pertū ē auic. Balneū i quo igreditur ſi materia ſit
fr̄a fit cū herbis. ſ. de ſticados camo. cimi. bauciſ
lauri qn̄ cā doloris ē uētoſitas fit ſaccul⁹ ex bꝛtōi.
ſicca ⁊ ml'tuꝫ vꝫ. Silr̄ ſaccul⁹ ex aniſo ⁊ cimi. ⁊ dꝫ
toꝛefieri. Ad iđ qn̄ doloꝛ ml'tū iſeſtat. ℞. olei. ℥. i
opii. ǧ. tria caſie ligne. ǧ. ii. croci. ǧ. i. ⁊ miſceātur
Itē filoniū cū oleo ro. ul' cū lacte qn̄ doloꝛ ē fr̄id⁹
cū ſibilo. ℞. olei de amig. ama. ℥. i. olei de caſto.
℥. ſ. muſci. ǧ. iii. miſceatur ⁊ fiat īiectio. Itē vꝫ ad
idē ole. nardinū ole. coſtinū ole. de lilio ole. de ru
ta ⁊ pōt addi butirū bn̄ lotū ⁊ adeps galie ul' an
ſeris. ⁊ i h̄ valēt lūbꝛici terreſtres ⁊ v̄mes q ſtāt ſb
urceis ſi aſētur ⁊ pulueriꝫētur ⁊ miſceātur cū oleiſ
ꝑdictis. Aliud. ℞. calam̄. abſinti cinamo. oꝛiḡa.
ſāſuci floꝝ lauri an̄. M. i. cimi. aniſi aneti an̄. ℥. ſ.
terātur parū ⁊ ex eis decoctꝭ aliq̄liter i aq̄ fit eua
poꝛatio ad au. Empl'm anadinū ⁊ q̄ſi ſedatiuum
cuiuſcūqꝫ doloꝛis. ℞. radicis altee folioꝝ camo.
mellilotì uiolaꝝ ſiccaꝝ an̄. M. ſ. fabaꝝ farina oꝛ
dei an̄. ℥. ii. olei camomi. olei amig. dulciū an̄. ℥. i
ſ. ⁊ fiat ſm artem empl'm ⁊ ē bonū ⁊ conueniens

Capitulum de uulnere quod fit in aurem.

℞. armoniaci terbentine cere an̄. ℥. ſ. ſerapini. ʒ.
ii. ſucci cepe. ʒ. i. ſ. mirre caſto. an̄. ʒ. i. miſceantur
oia cū oleo laurino. Empl'm mūdificās ſaniē ab
aure. Succ⁹ folioꝝ oliue cū mele i iect⁹ i aure pur
gat eā a ſāie ⁊ ē experimētū auic. Itē aq̄ decoctio
niſ piſciū ſalitoꝝ ul' oliuaꝝ ſalitaꝝ idē facit iniecta
i au. ad iđ uinū ꝯcoctū cū beto. ad iđ oximel qn̄ ē
materia ml'tū fr̄a. Ungtm̄ ēt mūdificatiuū ulceriſ
mūdificata ſāie. ℞. ſqua. ferri frixi i ſartagie exti
cte q̄nq̄es i aceto ſꝛ r̄nouādo acetū. ʒ. ii. olei ro. ce
re an̄. ʒ. i. ⁊ fiat ungtm̄ de quo tēta iungatur ⁊ po
natur i aurē. Ad iđ. ℞. ſqua. ferri ꝑparate buliat
i oleo ro. ii. ptiū ⁊. iii. aceti. ⁊ ð colatura ponātur
ii. ul'. iii. gute in aurē. Ungtm̄ ꝯſolidatiuū ꝯferenſ
qn̄ ꝓuēit a materia fr̄a. ℞. mire caſto. alo. an̄. ʒ.
ſ. olei lāu. ʒ. i. aceti. ʒ. ſ. cere. q. ſuf. ⁊ fiat ungtm̄. ad
iđ ſi fiſtl'a ſit fcā i auꝛ. ℞. mel'. ℥. ſ. uini ru. ℥. ii. mi
ſceātur ⁊ cū tēta iſuſa i ꝑdcis mittatur i aurē. Et i
h̄ vꝫ uria pueroꝝ v̄gis cū fele tauri. Et oia q̄ dcā
ſūt i fiſtula lachꝛymali ponatur liciniū cū fele tau
ri ⁊ ponatur i aure. Ad iđ ⁊ foꝛti⁹ ℞. ſcoꝛie ferri. ℥
ſ. fricatur cū aceto i ſartagie. x. ⁊ p⁹ modū auri ꝑ
pietur paꝝ ad itra. Ad iđ qn̄ ē doloꝛ. ℞. uini po
tentis. ℥. ii. aq̄ piſciū ſalitoꝝ. ℥. i. ſ. fundatur i auꝛē
qn̄ ē ueniēs ⁊ ē doloꝛ cū ſāie.

Hic ꝯfert ea q̄ dcā ſūt i. c. de doloꝛe auris. Suf
fumigiū fcm̄ de ſtipitib⁹ fabaꝝ i aq̄ ml'tū remouet
tinitū ⁊ ſonitū auris qn̄ cauſatur a materia fr̄a fu
moſa. Ad iđ vꝫ ꝑſcripta i folio ꝓcedenti. uide ibi
aliq̄n euenit ſibil' ⁊ ſonit⁹ ex acuitate ſſus audit⁹ ⁊
tūc deſtilla oleū ro. decoctū i aceto foꝛti ualđ.

Aidem ualet lac mulieris. Ad idē grano
rum pini. ℥. ſ. caſto. ʒ. ii. terre utriuſꝫ cuꝫ aceto ⁊
tepidū diſtilla i auꝛē. Et qn̄ fiēt ex uētoſitate groſ
ſa fiat iſta ſuffūigatio. ℞. aneti calam̄. oꝛig. ſāſuci
rute ſticados camomil. floꝝ lauri an̄. M. i. buli
ant i aq̄ ſufficiēti ⁊ fiāt euapoꝛatōes ad foꝛamina
auris p inſtr̄m debitū. Purgatōes ſꝛ ꝑmittātur.

Capl'm de ḡuedie audit⁹. Oleū laurinū in
iectū i aurē qn̄ ꝓuēit ex repletōe. Silr̄ oleū amig
dalaꝝ amaraꝝ. Silr̄ oleū balſāi ole. iuniperi. Et
nota ꝙ ponē gutā olei ſinapis de. iii. i. iii. diē i au
rē n̄ audientꝭ liberat eū. Gen. narrat i ſuis ꝯſiliis
ꝙ curauit q̄ndā iuuenē a ſurditate nā fecit euꝫ uti
pill'is arcoticō poſtea diſtillauit i aurē mirā cum
ole. ſapi. ⁊ lau. Ad iđ diſtilletur i au. ea q̄ h̄nt di
ſoluē ⁊ reſoluē hūoꝛes crudos ſicut ſūt mel fel ſal
capꝛe ſucc⁹ rutꝭ. ole. aneti. ⁊ ſil'ia. Et nota ꝙ purga
tōes ⁊ diuerſiōes continue ſūt in hoc maxie neceſ
ſarie ⁊ ideo non ſunt dimittende

Capl'ꝫ ad extrahēdū v̄mē de aure. ℞. uini
ʒ. ii. mel'. ʒ. iii. olei ro. ʒ. iiii. miſceātur cuꝫ albumi
nib⁹. ii. ouoꝝ demū lana iſundatur i ꝑdciſ ⁊ iplea
tur au. de iſta lana poſtea ſb iſta lana extrahatur
de au. ⁊ p⁹ paciēs acūbat ſup au. p. ii. hoꝛas. aliđ
℞. olei de abſinth. olei amig. ama. an̄. ℥. i. pulue
riꝫētur aloes miſtū ⁊ i au. pone ſꝫ regulas ꝑdcāſ
Ad iđ vꝫ diſtilatio cucūeris aſinini i au. ⁊ ſi adipo
natur diagridiu meli⁹. ℞. ſucc. cucūeris aſinini. ℥
ii. diagridii. ʒ. i. miſcētur ⁊ gutati ponatur.

Capl'ꝫ de hiis q̄ figūtur i aurē ab exterioꝛib⁹

Appoſitio uētoſe magne capiētꝭ totā au. extra
hit oēꝫ rē de au. Ad extrahēdū aquā de aure appo
ſitio ſaculi facti ex reb⁹ exiccātib⁹ ſicut cimio aniſo
⁊ ſilib⁹. itē ābulare ſup uno pede capite icliato ſꝛ
au. in q̄ exiſtit aq̄. ad idē qn̄ꝫ ſufficit fuſio ole. cali
doꝝ ſicut olei camomi. olei ane. de amig. amaris
Ad idem fiat euapoꝛatio auri cum floꝛibus camo
mille ſemini lini in aqua.

Capitulū de ſanguine ex naribus. Sanguis flu
ēs ex naribus reſtringitur ſex modis. Pꝛimo

per infrigidanciā ex qbus ſanguis ingroſſatur ſi
cut lactuca ſēperuiua aqua ro. ⁊ acetū ⁊ ſiľia ⁊ ſi
expedit adatur optimum. Juſquiamus mandra
goꝛa ⁊ ſimilia. ⁊ ideo. Ad idem pannus lineus
infuſus i aqua ⁊ aceto ⁊ expꝛeſus expoſitus archa
colum multum ualet. Similiter infrigidaȓ ſpa
tulas ac etiam infrigidare epar multū ualet. Em
plaſtrare etiam frontem ex frigidis ⁊ tempoꝛa.
Secundo modo reſtringitur cum ſtipticis ſicut a
cacia ypoquiſtidos bolo armeneo coꝛalo lapide
emantites terra ſigillata: de aliis quia reſtringūt
oꝛificia uenarum. Et ideo ualet hoc emplaſtꝛ.
℞. ſucci plantaginis aque roſate aā. ʒ. iii. aceti. ℥
ſ. albumina duoꝛum ouoꝛum terre ſigillate quan
tum ſufficit miſceantur ⁊ fiat emplaſtrum liquidū
aliqualiter. Ualent trociſci ex puluere conſtricti
uo ⁊ cetera. Recepta ſcribitur a Meſue ⁊ ē talis
℞. ſanguinis draconis gūmi arabici aſati anteȓ
i. ſeminis roſarum acacie ypoquiſtidos ſpodii ba
lauſtie boli armeni terre ſigillate ematites coꝛali
rub. aā. ʒ. i. ſ. ſeminiſ papaueris ſeminis portula
ce coꝛnu ceruini adbuſti cineriſ galarū nuces cip
ſi aā. ʒ. i. puluerizentur ſbtiliter ⁊ incoꝛpoꝛētur cū
ſucco plantaginis ⁊ fiant trociſci poſſunt etiam re
duci in foꝛmam emplaſtri ⁊ ſuper tempoꝛa appo
nantur. Tertio modo reſtringitur cōglutinatiuis
conglutinando oꝛificia venarum ſicut tus maſtix
dragagantum farina uolatiľ in molendino terra
aranea ⁊ ſimilia ⁊ hoc miſceātur etiam cum frigi
dis ⁊ magis adhereant. Quarto modo reſtri
gitur cū reſtrigētibꝰ a foꝛma ſpecifica ſicut ſtercus
aſininum ſuccus eius cinis eius interiectus ſtercꝰ
poꝛcinum carabe: poꝛtulaca: menta: ⁊ eius ſuccuſ
qui diu ſtetit in inclauſtro tella aranee. Et nota
quod omnem fluxum ſanguinis ſtercus aſininū
reſtringit quocunque modo apꝛoximetur: ſiue
emoꝛoidalis ſicut ſic ex uulnere ⁊ maxie ſuccus
ſtercoris. Quinto reſtringitur fluxus ſāguis
nariū cum diſtrahētibꝰ ſiue interueniat euacua
tio ut phlebotomia cefalice ſiue epatice uel ſafe
ne uel uene magne que eſt in ſpatulis uel alteriuſ
uene i parte diuerſa ſiue euacuetuꝛ ut cum uētoſa
poſita ſupꝛa menbꝛo a quo pꝛouenit fluxus ſiue
ſit epar ſiue ſplen ⁊ cum ligaminibus exterioꝛum
ſicut bꝛachioꝛum coſarum mamillarum teſticulo
rum ⁊ per apoſitionem uꝛticarum foꝛtiter pungē
tium ad extrema ⁊ ſub aſelis ⁊ aliis partibus coꝛ
poris. Sexto modo reſtringitur fluxus ſan
guinis cum cauterizantibus inducendo cruſtam
ſuper oꝛificiis uenarum a quibus manat ſanguiſ
ſicut atramentum arſenicum calx uiua inſufflan
do eam in nares etiam ferrum ignitū ſi caute po
natur alumen operatur a qualitatibus ⁊ forma
ſpecifica ⁊ etiam cauterizat multum facit laudes
Auic. de balneo alumioſo i reſtringēdo mēſtrua

Emplaſtratio fiat ⁊ inunctio in timpoꝛibus ⁊ frō
ti ex gypſo ⁊ albumine oui cōmiſtis. Item ſā
guis draconis boli armeni terre ſigillate aā. pillo
rum lepoꝛis uſtoꝛum ⁊ cum albumine oui miſcea
tur ⁊ fiat ſtuellum. Item ſicia maioꝛ apoſita ſu
per epar ipſum conſtringit.

Capitulum de uulneribus que fiunt in interio
ribus partibus narium.

Recipe medulle uitelli oui dragaganti gūmi
arabici aā. ʒ. ii. olei ſiſamini. ʒ. i. cere quantū ſuf
ficit ⁊ fiat unguentum. Ad conſolidandū ua
let ungueutum de ceruſa ſcripto a Nicolao. Ad
idem. ℞. olei amigdalarum dulcium. ℥. i. olei ꝛo
ſati. ℥. ſ. butiri loti adipis galine mucilaginis dꝛa
gaganti aā. ʒ. ii. cere quantum ſufficit ⁊ fiat unguē
tum ad remotionem eſcare. Ad idem quando
egritudo eſt fortioꝛ parum. ℞. ceruſe. ℥. i. ſ. mer
daſēgi. ʒ. ſ. plumbi aduſti abluti contriti. ʒ. ſ. ace
ti parum cere quantum ſufficit ⁊ cum ſufficienti
oleo mirtino fiat unguentum.

Capitulum de emorroidibus que naſcuntur
in naribus ⁊ polipo.

Hec ſunt coꝛoſiua polipis ⁊ carnis molis. ℞.
arſenici citrini ⁊ calcis uiue ⁊ floꝛis eris aā. ℔. ſ
argenti uiui. ℔. ſ. ſalis amoniaci. ʒ. ii. omnia ter
rantur ⁊ buliant in aqua ⁊ talis reſeruata reddi
tur coꝛroſiua. Et ſunt alia coꝛroſiua ſicut canteꝛia
potentialia etiam aqua in qua calx ſit extincta ſi
in ea extinguitur argentum uiuum eſt coꝛroſiua.
Remouens doloꝛem poſt cauterium eſt uitellus
oui cum oleo roſato miſtis roſis. Ad idē ⁊ ē utile
calcis uiue ⁊ exticte aꝛſēici citrini aā. ʒ. ii. colcotar
floꝝ eris aluis aā. ʒ. i. galaꝝ balauſtiaꝝ aā. ℈. ii.
terrātur pꝛedcā i moꝛtario ereo ⁊ cum aceto foꝛti
mltū ⁊ trituratōe foꝛti mltū fiāt trociſci ⁊ cū neceſ
ſe fuerit utē uno illoꝝ trociſcoꝝ diſtēperādo ⁊ po
ne cū liſinio i nares. Aut puluis iſufffletur in naſū
Ad idē de expertis. ℞. attramēti ⁊ puluerizētur
ſbtiliter mane ⁊ ſero inſuffletur in nares.

Capitulum de amiſſione odoꝛatus.

Succus yreos cū puluere piretri vꝫ in amiſio
ne odoꝛatus ab opilatōe iniectus i nares. Item
oleū nardinū i quo fuerit de puluere euforbii uľ
caſtoꝛei uľ muſci uľ de oibus ſilibus. Ad idē. ℞.
ſanſuci camomille folioꝝ lauri calamēti ſticados
aā. M. ſ. yreos nigelle aā. ʒ. ii. ⁊ cū aq̄ decoctio
nis pꝛedictaꝝ fiat caputpurgiū. Ad idē. ℞. pilľa
rū dyacaſtoꝛei. ʒ. i. diſſoluātur i ſucco rute aut ſi
cīle ⁊ fiat caputpurgiū. Et ſolū ſuci pꝛedicti ualēt

Ad idem. ℞. nigelle coloquintide elebori
albi azimi piperis ana partes equales ⁊ fiat
puluis ⁊ inſuffletur in nares. Odoꝛare nigel
lam toꝛrefactam in pāno lineo ligatā multū ualet

Ad idem. ℞. ſtoꝛacis calamite nucis muſcate
cubebarum gariofili nigelle ligni aloes ſpice cina

momi ambre muſci ⁊ cum laudano ſufficienti fiat
pomum ut ſupra dictum eſt. Ad idez fiat ſuffu
migiū ad nareſ de camemilla ⁊ melliloto ruta ori
gano bulit̃. in aquis ⁊ uino ſimul.

Capitulum de dolore dentium.

Phlebotomia uenarum labioꝝ in dolore de
materia ſanguinea ualet premiſſa tamen phlebo
tomia uniuerſali hoc medicamē utile eſt. ℞. ma
ſticis. ʒ. i. ſaluie. M. i. buliant in bono uino. ℔. ſ
donec reddeat ad q̃rtā partē. Et ſi dolor fuerit ꝺ
materia frigida. ſi uero de materia calida buliat ī
aceto cōmuniter tamen ponitur de aceto quantū
de uino euacuat ratione maſticis phlegma mucil
laginoſum ſtipticat rōne ſaluie. Aliud. ℞.
paſſularum mundatarum a ſuis botriis ʒ. i. dol
ſorum aleorum mundatarum an̄. ℥. i. buliant ī ui
no ⁊ aceto an̄. ʒ. iii. ⁊ coletur ualet quia euacuat.
Item acetum decoctionis ſpolii ſerpentis ualz
Item emplaſtrum factum de ſpolio ſerpentis
ualet ⁊ mirabile. Item acetum decoctionis co
loquintide ualet quia euacuat phlegma. Item
ualet uinum decoctionis edere. Item uinum ꝺ
coctionis aſe uel caſie ⁊ fumiterre. Medicamē
ſolēne. ℞. piretri ſeminis ſaxifragie ſubtiliter pul
uerizatorum an̄. ʒ. i. cere albe. ʒ. iiii. miſceantur ſi
mul ⁊ dens doloroſus ponatur ī illa cera mitigat
acuitatem ⁊ alia euacuat phlegma. Item ua
let ſacculus de ſemine ſaxifragie. Item ualz
radix diptami a tota ſpecie ⁊ ideo maſticata ſimi
liter ⁊ radix celidonie ī dente coroſo ubi eſt ūmis.

Ex ſemine iuſquiami uel cum ſemine pori uel
ſeminis ſinapis multum ualet in dente coroſo ubi
eſt humor putridus ⁊ corruptus. Debet fieri mū
dificatio cum medicina aliqua de predictis demū
ponatur aliquid de aqua ardēti. Puluis cō
ueniens ad remotionem defedationis demū. ℞
oſſis ſepie conchalarum marinarum albarū ſpu
ma maris nitri aluminis ariſtologie rotonde radi
cis cāne uſte ordei uſti ſulfuris huſti cinamomi pi
peris longi omnia pulueriȝentur ⁊ miſceantur cū
melle ⁊ poſtea fricentur dentes. Item aqua
que diſtillat a uite quando inciditur ſi ex ea dētes
lauentur mitigat dolorem dentium. Ad idē
⁊ eſt expertum lauri ter in menſe cum uino cū quo
bulita ſit radix titimali ꝑſeruat dētes a dolore

Caplm̄ de dētibus extrahendis ⁊ ꝯſtringētibꝰ

Lac titimali malaſatum cum paſta uel cera
facta caſſula denti corroſo corodit ligamentū den
tis ſic ꝙ per ſe cadit. Ad idem ℞. lactis titima
li. ℥. ſ. radicis abrotani. ʒ. iii. radicis titimali. ʒ. ii.
mellis quantum ſufficit ⁊ incorporetur ad ignem
⁊ ponatur ſupra dentem. Medicamen conſtri
ctiuum dentium. ℞. aluminis turis maſticis ga
larum cipreſi florū roris marini an̄. partes equa
les buliant in aqua pluuiali in uino ſufficienti ⁊ la
uentur dentes ex eo tepido. Ad idem. ℞. cor
nu cerui uſti ſalis uſti myrrhe uſte an̄. ʒ. ii. ⁊ cum
mele fiat decoctio de qua liniantur gingiue a par
te intrinſeca ⁊ extrinſeca. Et nota ꝙ debet ſibi
cauere ab omni maſticatione ⁊ a tangendo ipſuz
cum manu uel lingua.

Capitulum de congelatione dentium.

Liquiritia ⁊ ſuccus eius remouet cōgelatio
nem dentium ſi maſticentur. Ad idem maſtica
tio portulace ⁊ eius ſeminis contriti infuſi in aqua
Ad idem maſticatio amigdalarum dulcium.
Item lotio dentis ex aqua ſalita calida. item
ex lacte aſinino. Item ex decoctione ariſtologie
longe ualet abluendo. Ad idem lotio dentiū
ex decoctione granorum lauri.

Capitulum de dentibus qui dolent cuz aere
frigida tanguntur.

Quodlibet oleum actu ⁊ potentia calidū do
lorem dentium predictum remouet. Ad idem
℞. granorū lauri ariſtologie lō. aluminis an̄. par
tes equales buliant in uino ſufficienti ⁊ ſepe ex eo
calido lauentur dentes. Ad idem ⁊ fortiuſ ſu
matur predicta decoctio ⁊ adatur yerepigre. ℥. i.
⁊ ex calida lauentur dentes ⁊ continuetur per ho
rā. Ad idē ualet ſi coluantur bene cum tiriaca
bona ⁊ antiqua ⁊ diu ſtetur ꝙ non aponatur ali
qs liquor ibi. Ad idez dyaſinapiſmus ſi tenea
tur in ore. Ad idem ualet ſi ungantur dentes
cū oleo de ſinapi ⁊ ſumatur predictum oleū ⁊ cuz
cera fiat caſula una dentibus multum ualet. Et
nota ꝙ medicamina dentibus aponēda n̄ debēt
eſſe multū cal'a actu.

Recepte de egritudinibus oris ⁊ lingue.

Capitulum primum de ulceribus oris ⁊ puſtu
lis in lingua.

Capitulum de ulceribus oris.

Abſterſio gingiuarū fit cū ydromelle facto ex
melle roſ. ul' cū uīo ru. ī quo ſint roſe bulite. Pul
uis quē hic ponit raſ ꝯſolidat. Medicamē corro
dens materias corruptas ī ulceribꝰ. ℞. arſenici
rubei calcis alumiſ galaꝝ florū eris ſubtiliter pul
uerizatorū an̄. ʒ. i. infundantur in modico aceti ꝑ
ebdomodā unā ⁊ exicetur ⁊ iſtius medicine pona
tur. ℈. i. per unā horā ſuper locum ulceratū ⁊ po
ſtea inungatur locus cum oleo roſato ad ſedādū
dolorē ⁊ poſt modū īiteretur quouſqꝫ materia ſit
tota ꝯſumpta. medicina conſolidans. ℞. galaꝝ
℥. i. aq̄ roſate. ℔. ſ. buliant ſimul uſqꝫ quo quarta
pars ſit ꝯſumpta ⁊ coletur ⁊ cum colatura fiat ab
lutio. Et nota ꝙ comedere perſica remouet ēt fe
torē ꝓuenientē ex ſtō. Et qn̄ ulcera non ſūt mltū
ꝓfūda ualet decoctio fcā in uino ex iſtis. ℞. raſu
re ꝑgamēi aluis galaꝝ an̄. ꝑtes eq̄les ⁊ buliant.

Ad idem colutio oꝛis ex mele roſato colato
miſto cum decoctione copularum glandium gala
rum coꝛticum granatorum ⁊ ſimilium.

Capitulum de fluxu ſanguinis ex gingiuis.

Lotio coꝛodens malam carné gigiuaꝝ. ℞. flo
rum oliue. M. i. ſ. piretri ⁊ radicum añ. quartũ.
unũ yreos. ʒʒ. albi maſticis añ. ℥. ſ. mellis electi.
℥. ii. fiat decoctio claꝛificata uſqꝫ ad quartas tres

Lotio mundificans gingiuas. ℞. aque ca
momille. ℥. i. mellis roſati colati. ʒ. iii. miſceantur
⁊ cum panno infuſo i pꝛedictis abluantur gigiuẽ
ul' lauentur cũ uino decoctiõis roſaꝝ. Regene
rans carné qñ bene fuerit mundificate. ℞. oliba
ni ligni aloes ſarchochele ſanguinis dracõis ſbti
liter puluerizatoꝝ añ. ʒ. i. miſceãtur ſimul ⁊ de illo
ponatur modicũ in gingiua. Ad idem ⁊ etiam
confirmans dentem ſecundum Auicennam. ℞.
laudani maſticis añ. ʒ. i. camphoꝛe ſbtiliter pl'ue
rizatoꝛum grana. vi. miſceantur malaſando cum
aqua roſarum ⁊ fiat maſa ⁊ extendatur ſuper pan
nũ ⁊ ponatur ſup gingiuas. Hic puluis poſi
tus ſuper gingiuas coꝛodit carnem malam ⁊ mũ
dificat bonã: regenerat carnem ⁊ confoꝛtat gingi
uas ℞. aluminis iameni. ʒ. ii. ſalis coſti. ʒ. i. pul
uerizentur ⁊ ponantur ſuper gigiuas. Pan
nus difuſus in aqua diſtilata folioꝛum cipꝛeſi ſu
per gigiuas confoꝛtat auget eius partes unit.
Colutio oꝛis pꝛohibens fluxum ſanguinis ex gin
giuis. ℞. balauſtiarum aluminis roſarum arno
gloſe copularum glandium plantaginis añ par
tes equales buliant in uino rubeo ſufficienti ⁊ ſuf
ficiatꝫ. ⁊ colatur os ex eo ⁊ optime ualet quia cõ
foꝛtat gingiuas ⁊ reſtringit ſanguinem inde
fluẽtes ⁊ cetera. Ad idem ualet colutio ex de
coctione galarum ⁊ folioꝛum oliue roſarum lenti
um capitum roſarum ⁊ coꝛticum granatoꝛum.

Ad idem ℞. piretri radicis lilii añ. ʒ. i. ſumi
tatum galarum non perfoꝛatarum balauſtiarum
añ. ʒ. ii. terrantur ſubtiliter ⁊ gingiuis aſpergun
tur ⁊ cum eo fricentur. Ad idem ualet ſi ex p̃
dictis ſumptis in doſi maioꝛi fiat decoctio in uino
rubeo cum quarta parte aceti ⁊ ex ea fiat colutio
oꝛis. Et ſi eſt ibi ulcus perfundum addatur
aluminis due partes ⁊ fiat decoctio. Similiter
cum dicta decoctione poteſt poni mel roſatum co
latum pro mundificatione ſaniei ab ulcere.

Capitulum de caſu uuulue.

Quãdo eſt a materia calida facta phleboto
mia ⁊ euacuatione uniuerſali i principio cõpetũt
repercuſiua ſicut iſta. ℞. decoctionis gallarũ. ℥
iiii. dyamoꝛon. ℥. ii. miſceantur ⁊ fiat gargariſma
pꝛohibet dilatationem. Item in augumẽto
competit medicamen roſarum factum ex galis ⁊
ſale amoniaco tritis ſimul. Item decoctio re
percuſſiua facta ex decoctione citri ſeminis roſaꝝ
cum ſucco barbe yrcine ⁊ modico aceti in pꝛinci
pio pꝛohibet dilatationem. Item gargariſma
thuris maſticis nucis cipꝛeſſi cum dyamoꝛon

Quando eſt materia frigida in proceſſu ualet
hoc gargariſma ſaluie ſeminis ſinapis añ. ℥. iii.
buliant in aqua ſufficienti ⁊ coletur ⁊ addatur co
lature melis roſati colati. ℥. iiii. ⁊ fiat gargariſma

Ad idem ualet gargariſma factum ex oximele
ſinapi molito cum aceto añ. partes equales.

Ad idem ualet pꝛo eleuatione eiuſ hoc. ℞. ba
lauſtiarum aluminis añ. partem unam campho
ꝛe partez. ſ. ponatur cum inſtrumento in uuulam

Ad idem. ℞. anthere. ℥. i. ſucci barbe yrcie
ʒ. ſ. buliaut in uino ⁊ ex eo fiat collutio oꝛis.

Ad idem. ℞. galarum partes duas ſalis amo
niaci partem mediam puluerizentur ⁊ ponatur
ad uuulam. In infantibus linitio ſinapitis ex
galia aduſta cum aceto multum ualet.

Capitulum de ſanguiſugis ⁊ aliis que ingre
diuntur.

Decoctio facta ex rebus amaris interficit ſan
guiſugam ⁊ eã facit remoueri ab adherentia gar
garizando. Item medicine ex ſolutione iter
ficiant ſi fiat gargariſma. Item puluis reſtri
ctiuus ſanguinis conſuetus ualet ad reſtrigendũ
ſanguinem poſtqꝫ ſanguiſuga fuerit remota ⁊ eſt
℞. pulueris ſanguinis draconis terre ſigillate.
aloes pilloꝛum lepoꝛis añ. fiat puluis ⁊ ponatur
cum inſtrumento in gutture ubi ſit apoſita ſãgui
ſuga ſi uideri poterit. Ad idem pꝛo tollendo
adherentiam ſanguiſuge. ℞. aleoꝛum lupinoꝛũ
coloquintide añ. partez. i. nigele partꝫ. ſ. ſinapis
partem. i. ſ. buliant omnia in aceto uini ſufficien
ti ſufficienter ⁊ coletur ⁊ colature addatur ſalis
amoniaci. ʒ. iii. ⁊ fiat gargariſma. Ad idem
ſuccus ſalicis gargarizati ex pꝛopꝛietate. Ad
idez ualet gargariſmus cum aceto ⁊ aſa fetida.

Ad idem ualet ſi pix liquida miſceatur cum
aqua ⁊ fiat gargariſma.

Ad idem ualet maſticatio aleoꝛum ⁊ aperto
ore ſtetur ad ſolem apoſita aqua frigida ante os

Capitulum de his que in guttur ingrediun
tur ſiue ſint ſpine ſiue ſit os.

Modus extrahendi ſpina poteſt eſſe tribus
modis. Primus ut ligetur filus in capite
canipe recentis ⁊ qꝺ illa canipa tranſglutiatur ⁊
non maſticentur foꝛtiter ne una pars as alia ſepe
retur ⁊ quando fuerit in gutture ſubito extrahan
tur. Et quia canipa eſt uiſcoſa ideo talis ſpina in
fingitur ibi ⁊ extrahitur cum canipa. Uel fiat
decoctio cum canipa ⁊ inde fiat gargariſma.
Secundus modus eſt ꝙ capiatur de ſpongia
in parua quãtitate ⁊ ligata cũ filo i puaquãtitate

tranſglutiatur ⁊ ſubito inde extrahatur ſic cum
ſpongia extrahetur ſpina. Tertius modus
eſt ut fiat emplaſtrum de mucilaginibus ſeis lini
cũ butiro ⁊ medulla caſſie ⁊ oleo amigdalis dl'ci
ualet multum. Ad idem ualet ſi percuciatur in
collo fortiter. Ad idem ualet ſi uomat fortiter poſt
cibum ſumptum ⁊ ſepe. Ad idem ſi fiat garga
riſma cum rob uue i quo decocte uue ſicce ul' fic⁹
Ad idem ualet ſi ficus tranſglutiatur ligata cũ
filo modice maſticata ⁊ inde ſubito extrahatur cũ
dicto filo. Ad idẽ tranſglutiatur aliqua corda
duplicata ⁊ inde extrahatur debito modo.

Capitulũ de grauitate lingue.

Premiantur euacuatões capitis ⁊ phlebotomia
ſi expedit fricare linguam cum ſaluia ſi expedit fa
cit loqui cicius ⁊ competit pueris ⁊ etiam quãdo
lingua paraliticatur. Gargariſma factum ex de
coctione ſaluie yſopi acori ualet ad faciendum lo
qui. Piretrum ligatum in panno ſi aliqualiter
maſticetur ualet: ſed ſi maſticetur ſine panno pu
ſtulas facit in ore. Ad idem ualet oximel ſquilli
ticum quando ex eo coluitur os. Ad idem ℞. cõ
diſi. ʒ i. euforbii. ʒ. ſ. pulueri zentur ſimul ⁊ cum
eis fricentur lingua. Ad idem. ℞. ſalis armo
niaci piperis ſinapis baurach. ꝫꝫ. ſaxifragie origa
ni ſanſucci ſalis naptici añ. partẽ. i. puluerizentur
ſubtiliter ⁊ aque calide miſceantur ⁊ fiat gargariſ
ma dieb⁹ cõtinuis ⁊ eſt res expta. Ad idẽ ℞. me
liſ roſati colati. ℥. ii. ſaliſgẽme. ʒ. ii. miſceãtur ⁊ lin
gua ſepe colluatur.

Capl'm de ligua q̃ adeo tumeſcit ꝙ os egreditur

Gargariſma ex decoctione yreos ſinapis pire
tri ⁊ ſimiliũ ualet in hoc. Puluis fricatus ſup lin
guã factus ex pipe. ꝫꝫ. piretro ⁊ ſil'ibus ualet. Ad
idẽ gargariſma factũ ex decoctione datiloꝝ ficuũ
paſſularũ cũ uino dulci. Ad idẽ. ℞. oximelis ſqil
litici. ℥. iiii. rob uini. ℥. iii. miſceatur ⁊ fiat gargariſ
ma ꝯtinuũ. Ad idẽ decoctio fenugreci paſſularuꝫ
feniculi radicis lilii ficuũ cui addatur melis rob.
colati. ℥. iii. ⁊ fiat gargariſma continuum.

Capl'm de glãdula ſb ligua ⁊ uocatur ranula.

Trociſci poſiti a Raſi in. c. d pustula que naſci
tur in ligua ſũt crorodẽtes hanc glãdulã q̃ ẽ apa
ex phl'ate. Ad idẽ. ℞. origani pſici corticũ grana
toꝝ ſalis añ. ptes eq̃les pulueri zẽtur ⁊ cũ eis fri
cẽtur lingua infantis ⁊ eſt res experta. Etiam ſo
la fricatio cum ſale aliquando ſufficit.

Capl'm de ambabus apoſtematibus i lingua

Gargariſma factũ ex decoctiõe piretri ſe. urti
ce yreos multũ ualet i hoc. Nota ſi tñ apa ẽ cum
cal'itate tunc frigida ꝯpetunt ⁊ ſi cum f'ritate cal'a
Et nota ꝙ in paſſionibus lingue multum ualet
phlebotomia uenarum eius ualet.

Capitulum de ſquinantia.

Recipe in principio quãdo materia eſt calida
gargariſmus ex ſucco lactuce vꝫ a complexiõe et
a forma ſpecifica. Item gargariſm⁹ ex decoc
tione galarum ſumac ⁊ dyamoron. Iteꝫ gar
gariſmus ex decoctione mirtilorum ualet. Itẽ
℞. ſirupi de papauere dyamoron añ. ℥. ſ. aque
roſate. ℥. ii. miſceantur ⁊ fiat gargariſmus. Si
militer ualet tenere pillulas in ore prohibent de
ſcenſum reumatis calidi que poſita ſunt in capitu
lo de catarro. Ad idem. ℞. aque roſate. ℥.
iiii. aceti. ℥. i. miſceantur ⁊ gargariza. Ad idẽ
rob uini in aqua roſata ſimiliter ſi ponantur uini
granatorum. In augumento. ℞. liquiritie
raſe uuarum paſſarum mundatarum ab arilis.
añ. ℥. ſ. caricarum pinguium. ℥. i. ſeminis pſilii ſe
minis citoniorum ſeminis papaueris albi añ. ℥. ſ
ordei mundati quart. ſ. melis. ℥. ii. fiat decoctio
parum clarificata uſqꝫ ad conſumptionem medie
tatis ⁊ coletur. Ad idem. ℞. dyamoron. ℥. ii.
melis roſati co. ℥. i. fiat decoctio ficuum liquiritie
ordei paſſularum datilorum ⁊ fiat gargariſma

In ſtatu competit oximel dyureticum ⁊ rep
cutitur materia. Unguentuꝫ ab extra matura
tiuum. ℞. mucillaginis ſeminis pſilii ſeminiſ cito
niorum añ. ʒ. ii. medulle caſiefiſtule butiri ſine ſa
le añ. ʒ. ſ. fermenti caricaruꝫ pinguium añ. ʒ. i. ul'
℥. i. olei uiolati. ℥. ii. miſceatur ⁊ unguentum fiat

In ſquinantia frigida in principio quãdo ma
teria eſt frigida groſſa competit gargariſmus ſb
tiliſſimus ſicut iſte. ℞. radicis yreoſ. ℥. ſ. iſopi ca
pilli ueneris recentis añ. M. i. liquiritie raſe uua
rum paſſarum enucleatãrum caricarum añ. ℥. i.
ſeminis fenugreci ſeminis lini añ. ℥. ſ. ordei mun
dati quartum. ſ. melis electi. ℥. ii. fiat decoctio pa
rum clarificata uſqꝫ ad quartos. iii. In ſtatu
ad rumpendum competit oximel ſquilliticum ma
turatiuum ab extra. ℞. unguenti dialtee quart.
ſ. mucillaginis ſeminis fenugreci ſeminis lini añ.
ʒ. ii. medule caſiefiſtule butiri recentis ſine ſale añ
℥. ſ. fermenti caricarum añ. ℥. i. olei amigdalaruꝫ
dulcium ℥. ii. miſceantur. Pillule ſuperius
deſcripte contra reuma frigidum retente in ore
ualet in principio ſquinantie. Gargariſmus ex de
coctione morſus dyaboli continue ualet. Ad
idem. ℞. oximelis compoſiti. ℥. ſ. dyamoron. ℥.
ſ. fiat decoctio ficuum paſſularum yreos yſopi.
mirti ⁊ apponatur modicum croci. Et ſi decoctio
fiat ſine piretro pipere ſale ⁊ armoniaco ⁊ nitro
erit gargariſma ualde fortius aliquo predictoruꝫ

Capitulum de tuſi.

Maturatiuuꝫ in tuſi ſicca calida ⁊ aſpera ſũt
ſicut ſirupus uiolatus ſirupus de papauere de iu
iubis aque decoctionis ordei uiolarum liquiritie
paſſulaꝝ ſebeſten zucc. al. Euãtiuũ i tali paſſione

℞.medulle caſſefiſtu.℥.i.ſ.diſtemperentur cuꝫ
predicta decoctione ⁊ addatur in decoctōe pruna
tamarindi añ.℥.ſ.ſeminū cōmuniū papaueriſ ca
pilli ueneris añ.ʒ.ii.Confectiones ualentes dya
dragagantum lac dyapapauer penidii liquiritia
pillule bichechie rotunde ſub lingua in tuſi ſicca,
⁊ aſperſa. Unguētum in tuſi ſicca ⁊ calida.℞.
mucilaginis pſilii mucillaginis dragaganti gūmi
arabici añ.ʒ.ii.aſungie galine medule uitulli añ.
℥.ſ.olei uiolati olei amigdalarum dulciū añ.q̃r.
ſ.cere quantum ſufficit ⁊ fiat unguentum. Ad
idem.℞.olei uiolati cere albe añ.quantum ſuffi
cit ⁊ fiat ſparadrapus ad lungitudinem uniꝰ pal
mi ⁊ ad latitudinem medii ⁊ ponatur ſupra pectꝰ
In tuſi frigida phl'atica quādo materia ē phl'a
groſſum in pectore exñs cauſa tuſis ualet iſte ſiru
pus.℞.radicis yreos radicuꝫ enule cāpane añ.
quart.ſ.yſopi capilli ueneris recentis añ. M .ii.
ſerpilli calamenti origani pſilii.M.i.aniſi fenicu
li ſeminis urtice orobi ſeminis fenugreci ſeminis
lini aſſi añ.℥.i.ordei mundati quar.ſ.liquiritie ra
ſe nuarum paſſularū mundatarum ab arilis añ.
℥.ii.melis zuccari añ.℔.ſ.fiat ſirupus clarificatꝰ
uſqꝫ ad quartꝫ.ii. Item ualet ſirupus de orobo
uel de yſopo ⁊ eſt extenſor bonus. Item ſirup.
de liquiritia ⁊ ſic fiat.℞.ſirupi de yſopo.℥.i.de
liquirita.℥.ſ.fiat ꝺcoctio liquiritie ordei datilorū
paſſulaꝝ cū zuccaro. Item ſirup.de praſio oxi
mel ſquilliticum pillule de agarico ſm deſcriptio
nem meſue ⁊ auicenne cum quibus debet purga
ri poſt ſirupum.℞.radicum lilii radicum fenicu
li añ.℈.i.agarici.ʒ.i.turbit.ʒ.ſ.pulpe coloquinti
de ſarcocole añ.℈.ſ.yere pigre galieni.℈.ii.pul
uerizentur ⁊ fiant pillule cum ſucco capillorum ue
neris ⁊ adminiſtrentur in introitu leti. Un
guentum ad pectus quando eſt tuſis humida de
materia phlegmatica in pectore.℞.mucillagi
nis fenugreci mucillaginis ſeminis lini añ.℈.ii.
olei amigdalarum dulcium cere quantum ſufficit
⁊ fiat unguentum ⁊ fiat ſparadrapus in quantita
te ut ſupra. Ad idem ualet bombix bene car
minatus ⁊ madefactus in oleo amigdalaruꝫ dul
cium ⁊ calefactus ad ignem. Suffumigium
ad idem.℞.yſopi.M.i.liquiritie paſſularum
mundatarum ab arilis quartum.i.ſ.ſeminis fe
nugreci ſeminis lini añ.quartum.ſ.buliant in
quattuor libris aque uſqꝫ quo redeant ad duas
libras ⁊ fiat cum tractione dicta in capitulo de
catarro. Confectiones conuenientes loch de
pino dyapenidon loch ſanum ⁊ expertum eſt dya
praſium.Et ē fortior aliis loch de ſquilla dydris
ut puto ſalamonis. Item ius galli antiqui
cum quo bulliant ſemina cartami yſopus yreos
paſſularum ſeminis urtice. Item a porpriate
multum ualet hoc ſcilicet enula crocus pulmo
uulpis bene lotus cum uino ⁊ exiccatus ⁊ detur
ʒ.ii.cum bono uino dulci uel cum decoctione pre
dicta.

Capitulum de aſmate.

Maturatiua materie aſmatis quando eſt
groſſa phlegmatica ſirupus de yſopo ſirupus
de praſio oximel ſquilliticum cum aqua decoctio
nis paſſularum yſopi ⁊ cetera. Item ad idē
ius gali cum buliant ſemina cartami yſopus yre
os paſſule ſemina urtice cū aqua melis aut ad ſu
pradicta aqua. Item ualet pulmo uulpis ut
ſupra. Confectiones bone in hoc loch de pi
no loch ſanum ⁊ expertum: loch de ſquilla dya
praſium dydris enula omni modo ⁊ crocus quia
ambo ualent a forma ſpecifica Ad idem.℞.
liquiritie.℥.i.uue paſſule.℔.ſ.capilli ueneris.M
i.melis.℔.i.ſ.coquantur iſte res in.℔.viii.aque
uſqꝫ quo remaneat.℔.ii.⁊ cum illa aqua tempe
retur uinum ſuum. Ad idem ſummatur:
malum granatum dulce ⁊ diuidatur in quattuor
partes ⁊ in medio ponatur de zuccaro albo pul
uerizetur ⁊ pomū claudatur ⁊ ponatur ſub cine
ribus demum grana predicti pomi poſtquam ſte
terit ſub cineribuſ aliquantulū eiciatur in uno ua
ſe ⁊ cū cocleari capiatur in ore ⁊ teneatur lābēdo
pectus mirabiliter clarificat uocem ⁊ confert tuſi.
Ad idem ſumatur ordine duo boli foliorum
enule campane cum ficubus maturis ſiccis.
Ad idem ſi corum panis ſcilicet coctus cum
aniſo feniculo ⁊ croco. Unguentum ſiue em
plaſtrum ſupra pectus.℞.datilorum pinguium
caricarum pinguium añ.℥.ii.radicum malue ra
dicum biſmalue añ.quart.ſ.conquaſentur forti
ter ⁊ buliant in aqua. Demum.℞.ſtercoris
columbini termentine raſine añ.℥.i.miſceantur
omnia in mucillagine pſilii ſeminis lini quantum
ſufficit ⁊ fiat emplaſtrum ⁊ ponatur ſuper pectus
Euacuantia pillule almanſoris hic deſcripte.
Ad idem pillule de agarico ualent multum.

Capitulum de pleureſi.

Quando eſt in principio de materia uento
ſa uel ſubtili pauca uel aquoſa calefactorium fac
tum ex duabus partibus milii ⁊ tertia ſalis mul
tum ualet ſi fiat ſacculus ⁊ ponatur ſuper dolorē
Et ualet ſi fiat decoctio cum ſpongia.
In pleureſi colerica uel ſanguinea digeſtiuum
ꝯueniens in pricipio.℞.ſirupi uiolati.℥.i.ſirupi
de liquiritia.℥.ſ.cum duplo aque decoctonis or
dei uiolarum iuiubarum ⁊ zuccaro. Item
ſyrupus de papauere ualet ſaltem propter uigi
lias. Ad idem aliud.℞.endiuie ſcariole epa
tice latuce dulcis capilis ueneris recētis.añ.M.
i.iiii.ſeiuꝫ frigidoꝝ mūdatoꝝ ſeis male biſmalue

ſeminis bombicis mundati añ.℥.i.floꝝ uiolaꝝ
floꝝ neufariſ añ.℥.i.zuc.℔.i.⁊ fiat ſi.clarificat⁹
Solutiuum in eodẽ.ſolutiuuꝫ factũ in tuſi cali
da ⁊ ſicca ⁊ multũ ualens eſt hoc.℞.medulle ca
ſieſiſtu.℥.i.ſ.diſtemperentur cuꝫ decoctõe ordei
liqritie paſſularũ iuiubarum uiolarũ prunorum.
añ.⁊ aromatizetur cũ ciamomo põt addi reubar
barum.ʒ.ſ.ſpice.℈.i.⁊ plus vꝫ. Confectões loch
de papauere dyapenidõ dyadragantum pille bi
chichie retente ſb lingua: In augumẽto ⁊ qñ ma
teria ẽ groſſa maturatiuũ.℞.ſirupi de yſopo.℥.
i.ſ.cũ aqua predcã. Uel fiat taliſ.℞.yſopi capil.
ueneris recentis añ.M.ii.liqritie raſe uuaꝝ paſ
ſulaꝝ mũdataꝝ ab arilis añ.℥.ii.ordei.℥.i.ſeiuꝫ
quattuor frõꝝ mundatoꝝ ſeis bruſci ſe.ſparagi fe
nugreci ſe.lini añ.℥.i.aceti.℥.ſ.melis quart.i.zuc
cari quartos.iii.fiat ſirup.Emplm maturatiuuꝫ
predicte materie.℞.radicũ altee.M.i.floꝝ cina
momi meliloti uiolaꝝ ſiccarũ añ.M.ſ.farie ſeis
lini farine fenugreci añ.℥.ſ.farine fabe ordei fari
ne.℥.ii.olei amigdalaꝝ dulciũ olei anetini olĩ uio
larũ añ.℥.i.fiat ex his oibus emplm. Calefactori
um i hãc materia.℞.ordei orobi añ.quar.ſ.ſul
furis.M.i.ꝯquaſcentur ſiml ⁊ fiat ſaccul⁹ ad quã
titatẽ unius palmi ⁊ buliant in aq̃ ⁊ modico aceto
⁊ expreſſe ponãtur ſupra locũ. Mingatiuũ dolo
riſ i quacũqꝫ pleurſi.℞.malue biſmalue añ: M
i.piſtẽtur ⁊ cũ oleo uiolato ⁊ aſungia porcini recẽ
tis per modũ empli ⁊ ponãtur ſuper locum ſꝫ nõ
diu teneatur qꝛ rematuraret materiã. Soluti
uum qñ materia ẽ groſſa ⁊ digeſta.℞.floꝝ bora
giniſ floꝝ bugloſe añ.℥.ſ.liqritie raſe uuaꝝ paſſa
rũ mundataꝝ ab arilis añ.ʒ.i.cartami mũdi.℥.ſ
fiat decoctio in q̃ diſſoluatur caſieſiſt.℥.i. agarici
elci turbit gũmoſi mũdati interi⁹ ⁊ exteri⁹ añ.℥.i
⁊ fiat colatura uſꝫ ad quart.i.ſ.Et ſi uiſ forti⁹ ope
rari quando materia ẽ mlta uti potes eleboro thi
mo ⁊ epithimo ⁊ iſtis ſimilibus.

Capitulum de peripleumonia.

Huic ꝯpetũt recepte q̃ ꝯpetunt pleureſi qñ eſt
d̃ materia phlatica ⁊ peripleumonia ẽ d̃ materia
phlatica ꝙ ut fit in plurib⁹ ꝯuenit. Qñ v̓o periple
monia eſt de materia colerica ꝯpetũt recepte que
ꝯpetunt pleureſi quando ẽ de materia colerica

Capituluꝫ de ſputo ſanguinis quomodocũqꝫ
egrediatur per os in uomitu ſanguinis.

Electuarium iſtud vꝫ.℞.Dyarodon dyapapa
ueri triaſandali zuccari roſati facti cũ rob ſiccis ci
tonioꝝ cõditoꝝ cũ zuccaro ſine ſpetiebus añ.q̃r.
ſ.miſceantur. Ad idẽ.℞.ꝯſerue roſaꝝ rubearũ
℥.i.triaſãdali.℥.ſ.corali rub. karabe lapidis ema
titis ſe.portulace ſe.plantaginis añ.℥.i. ſanguis
draconis dragagãti gũi arabici ſpodii añ.M.i.
pulueris zuccari.q.ſufficit pulueriʒẽtur pulueriʒã
da ſbtiliter ⁊ miſceantur oia in modum zuccari ro
ſati. Ad idem troci ſci iohãnis meſue adminiſtrati
cũ aqua plantaginis quarũ rubrica poſita ẽ in.c.
de tuſi. Ad idem aque roſate potate ſucci uirge pa
ſtoris potatus. Ad idem efficaciter ualet ſucc⁹ plã
taginis cum modico opii. Emplꝫ ſuper ſtomacũ
ab extra factum ex ſucco plantaginis modico ace
ti ⁊ terra ſigillata ⁊ etiaꝫ plantago piſtatis cũ mo
dico aceti emplm ualet. In ſputo ſanguinis in tu
ſi ⁊ ſpiritualibus.℞.trociſcorum de terra ſigilla
ta.ʒ.i.trociſcorũ de karabe.ʒ.ſ. pulueriʒentur ⁊
miſceantur cum aqua plantaginis aqua portula
ce añ.℥.i.ſ.⁊ in ore teneantur lambendo. Et tro
ciſci deſcripti ⁊ experti in.c.de uentris fluxu infra
uide rubricã. Ad idem.℞.tiriace recentis.ʒ.i.ſ.
aceti aque portulace añ.ʒ.i.ſ.uel.℥.i.ſ. Ad idem
pulueris lupinorum lapidis ematitis ⁊ diſtempe
retur cum aqua pluuiali uel portulace pulueriʒẽ
tur ⁊ teneat in ore lambendo. Ad idẽ utile folia
portulace maſticata. Ad idem lapidis ematitis.
ʒ.i.cum aqua plantaginis.℥.iii. Ad idem grano
rum mirti ſeminis plantaginis ſubtiliter pulueri
ʒatorũ añ.ʒ.ii.aque portulace.miſceantur ⁊ pote
tur lambendo. Electuariũ.℞.zuccari roſati an
tiqui.ʒ.i.ſ.Electuarii conſtrictiui.℥.i.manus xp̃i
plati triaſandali dyapapaueris añ.℥.ſ.trociſci d̃
terra ſigillata trociſci de karabe añ.ʒ.i.incorporẽ
tur cũ ſirupo mirtino. Ad idẽ aliud.℞.pincarũ
mundatarum ab utroqꝫ cortice.℥.i. paſſularum
mundataꝝ.℥.i.ſ.liquiritie ſubtiliſſime inciſe.℥.ſ.
ꝫꝫ.ʒ.i.cinamomi.ʒ.ii.amigdalarum dulciuꝫ zuc
cari albi ad pondus omnium ⁊ fiat electariũ ul fi
at tragea in forma ſolida. Loch ualens aliud ad
idem.℞.dragaganti.℥.ſ.carabe corali rubei la
pidis ematitis boli ar.añ.℈.i.ſanguinis dracõis
origani gũmi arabici añ.℈.ſ.ſeminis portulace
ſeminis plantaginis coriandri preparati añ.ʒ.ſ.
maſticis olibani grana tria uuarum paſſarum
pinguium.℥.i.aque roſate.℥.i..aque portulace.
℥.i.zuccari albi.℔.i.⁊ fiat electuarium quo uta
tur tenendo in ore lambendo. Unguentuum
ad pectus hoc unguentum eſt ſingulare quia re
ſtringit ſanguinem ⁊ non auget tuſim ſicut illud
ꝙ ſcribit Almanſor.℞.olei roſati olei amigdala
rum dulcium olei mirtillorum añ.℥.ii.ſucci cito
niorum cere quantum ſufficit fiat unguentum.
Ad idem.℞.accacie ypoquiſtidos ſanguis dra
conis balauſtiarum gallarum maſticis ro.ʒ.i.℈
i.turbit boli armeni añ.ʒ.i.olei roſati olei mirti
ni maſticini añ.℥.ſ.albuminis uniuſ oui cere quã
tum ſufficit fiat unguentum. Pillule bichichie
ſub lingua tenende.℞.dragaganti ſeminis por
tulace parum aſate gũmi arabici añ.℥.ſ. lapidis
ematitis antere boli armeni terre ſigillate kara
be corali rubei añ.℈.i.mucillaginis pſilii.ʒ.i.pul
ueriʒentur ſubtiliter pulueriʒanda ⁊ miſceantur

cū aqua poꝛtulace ⁊ fiăt bichichie in foꝛma lupini
Sirup. ꝯſtrictiuus. ℞. granoꝝ mirti ſumac roſ.
balauſtiaruꝫ antere copulaꝝ glandiū galaꝝ aca
tie ypoqſtidos an̄. ℥. ſ. ſandaloꝝ al. ſe. citonioꝛuꝫ
ſpodii an̄. ʒ. ii. dragagāti gūi arabici boli ar. ſan
guis draconis an̄. ʒ. i. ſ. terre ſigill. maſti. an̄. ʒ.
iii. turis papaueris albi. ʒ. ii. ſ. lapidis ematit. ʒ. ſ
ſucci plantaginis uini citonioꝝ an̄. ℔. ſ. diſpumē
tur ſucci ⁊ colentur ⁊ facta decoctōne cum aq̄ plu
uiali ⁊ zuccaro al. ſufficienti fiat ſirup. Purgatio
cum farmaco. ℞. pill'aꝝ de agarico. ℈. ii. pill'arū
cochiarum. ℈. i. ꝯficiātur ſiml'. Reſoluētia ſāgui
nem poſtquā fuerit uena ꝯſolidata remanente in
ꝯcauitate pectoris. ℞. tiriace antiq̄. ʒ. i. ſ. dētur cū
ʒ. iii. decoctōis liquiritie ⁊ capill'. ueneris. Ad idē
℞. tiriace ātiq̄. ʒ. i. aceti. ℥. i. aq̄ roſ. ℥. ii. ⁊ miſce
antur ⁊c. Ad idē aq̄ ſcabioſe vꝫ. Et nota q̄ ſi ſpu
tū ꝓuēit a coꝛruptōe. primo fcā phlebotomia dꝫ
fieri purgatio eius q̄ ē cā coꝛruſionis. ſꝫ iſti raro
ul' nunq̄ꝫ euadunt. Medicamē ultimū i oī fluxu
ſanguis. ℞. piretri al. uiſgami an̄. ʒ. v. terre ſigil
late opii an̄. ʒ. ii. ſeis canapis croci an̄. ʒ. i. ℈. i. ca
ſtoꝛei ſpice eufoꝛbii piretri margaritaꝝ n̄ perfoꝛa
tarū karabe zedoarie dronici an̄. ℈. i. cāpho. g̃.
vi. ꝯfice cū mele roſ. coto. q. ſufficit. Doſ ē a. ʒ. ſ.
uſq̄ꝫ ad. ʒ. i. cū aq̄ plantag. ℥. i. ſ. uini ſbtiliſſimi. ℥. ſ

Capitulum de ptiſi.

Sirupus ualēs ptiſis cataroſis ſanguinē ſpuē
tibꝰ. ℞. liqritie. ℥. ii. capilli uene. ℥. i. āiſi papaue.
al. pl'monis uulpis ſe. cōiuꝫ fꝛioꝝ roſ. uiolaꝝ ſeis
feniculi croci puluēꝝ cancroꝝ fluuialiū aduſtorū
an̄. ʒ. vi. iſopi ſicce. ℥. i. ṽge paſtoꝛis plātagis an̄.
M. ſ. ſe. citonioꝝ ſe. malue iuiubaꝝ an̄. ʒ. ii. cube
baꝝ nu. muſ. an̄. ʒ. i. paſſulaꝝ. ℥. ſ. pēidii ⁊ zucca.
q. ſufficit ⁊ fiat ſirup. cū aqua pluuiali ul' fōtis cla
ri ⁊ detur i auroꝛa. Purgatio cum farmaco quā
do eēt neceſſaria ſed euitanda quāto plus poteſt.
℞. pill'aꝝ de agarico. ℈. ii. pillulaꝝ cochiaꝝ. ʒ. ſ.
incoꝛpoꝛentur pillule. Loch ualēs ptiſis ⁊ cōſum
ptis ⁊ educēs ſaniē ⁊ pectꝰ mundificans. ℞. ſeis
papaueris albi ſpodii ſe. lini toꝛrefacti croci amig
dalaꝝ dulciū an̄. ℥. iii. amidi gūmi arabici draga
gāti ſe. citonioꝝ ſe. citruloꝛum an̄. ʒ. vi. granoꝝ na
ſturcii croci amigdalarꝝ amararum fabaꝝ an̄. ℈
i. ſ. pēidioꝝ. ʒ. v. diſſoluātur penidii cum aq̄ fōtiū
⁊ fiat loch. Potus ualēs ptiſis loco lactis mundi
ficans pectꝰ ⁊ ꝯſolidans ulcus. ℞. radicis yreoſ
ʒ. ii. yſopi capilli ueneris recentium an̄. M. i. or
dei mundati quartuꝫ. i. q̄ttuoꝛ ſe. fꝛioꝝ maioꝝ ⁊
minoꝝ ſe. malue ſe. bōbacis mundatoꝝ ſe. fēugre
ci iuiubarum ſebeſten an̄. ℥. ſ. liqritie raſe uuaꝝ
paſſarum mundatarum ab aril'. an̄. ℥ i. mel' elec
ti quartum. i. zuccari alias quartos. iii. fiat ſiru.
cum aqua pluuiali. Electuarium ad idē. ℞. radi
cis yreos recentium infuſoꝛum per noctem in ſiru
po roſato. ʒ. ii. pulueris dragagāti. ℥. i. candii pēi
dioꝛum an̄. quart. ſ. zuccari. ℔. i. fiat electuarium
Et pōt poni carniū teſtudinis nemoꝛalis ꝑpara
toꝛū beñ quart. i. mūdatarū ab arilis. ℥. ſ. fiat ele
ctuariū. Ad idē. ℞. roſa. ru. q̄rt. ſ. capillorū uene
ris. ℥. ſ. paſſularū pl'ueris dragagāti. ʒ. v. pl'ueris
pulmonis uulpis. ʒ. i. feniculi puluerizati. ʒ. ſ. zuc
cari. q. ſufficit ⁊ fiat ſicut zuccarū roſ. Unguenta
danda. c. de ethica Ab extra appꝛoximanda vꝫ i
hoc caſu. Itē ualet electuarium reſtauratiuuꝫ de
ſcribendum in capitulo de etihica.

Capitulum de tremoꝛe coꝛdis ⁊ ſincopi.

In cauſa calida tremoꝛis trociſci antoꝛū q di
cuntur cāphoꝛati ualent maxie dati cū aqua roſ.
Electuariū ad idē. ℞. ꝯſerue roſarū ru. ℥. ſ. ꝯſer
ue nenufaris ꝯſerue bugloſe an̄. ʒ. ii. margaritarū
ʒ. i. iacintoꝛū ſafirorū ſmaragdoꝛū ſe. citri ſe. ace
toſe coꝛali rubei an̄. ℈. i. ſandeloꝛū alboꝛū coꝛian
dri pꝛepaꝛati ſpodii doronic been al. ⁊ ru. an̄. ℈.
ſ. oſſis de coꝛde cerui infuſi. ℥. ſ. aq̄ roſ. limature
auri ⁊ argē. an̄. ℈. ii. puluerizētur puluerizāda ⁊
fiat ſicut zuccarū roſatū ſine igue. Saculꝰ coꝛdial'
ab extra fiat ex iſtiſ pl'ueribꝰ ⁊ ſindone ⁊ g̃iia. Epi
thima. ℞. aq̄ roſate aq̄ nenufaris an̄. ℔. i. ſucci
pomorū acetoſorū facta reſidentia. ℔. ſ. aq̄ bug
loſſe aq̄ meliſſe an̄. ℥. iii. aceti. ℥. i. ſandali ſeminis
citri ſeminis acetoſe an̄. ʒ. i. camphoꝛe. ℈. ſ. pulue
ris roſarū. ʒ. ii. ſ. ⁊ fiat epithima. Odoꝛatiuum
ſūme odoꝛatiuum factuꝫ dictū in. c. de cura dolo
ris capitis ꝓuenientis a cauſa calida. Sirupus
ualens in hoc ⁊ iuleb. ℞. aq̄ roſate ſucci pomoꝝ
acetoſorū aq̄ bugloſe an̄. quart. i. zuccari. ℔. ſ. fi
at iuleb uſq̄ꝫ ad. ℔. i. ſirupus uiolatus ſirupus ne
nufaris ſirupꝰ de acetoſa ſirupꝰ acetoſus ſirupus
roſatꝰ. In tremoꝛe ⁊ ſincopi a cā frigida troci
ſci antoꝛū ⁊ ſua ꝯfecta diamuſcum. Ad idem. ℞.
margaritarū. ʒ. i. doꝛonici been al. ⁊ ru. ꝫꝫ. floꝛū
cinami maciſ. galange meliſe an̄. M. i. gariofilo
rum cubebe bugloſſe meliſſe: an̄. ʒ. ſ. ſandali ſeri
ci crudi grana tinctoꝝ ligni aloes ſtoꝛacis calami
te ſeis baſilicōis an̄. ℈. ſ. radicis bugloſe. ℈. i. cro
ci. ʒ. ſ. coꝛticū citri cōdiſi an̄. ℈. ii. liqritie. ʒ. ſ. cādi
ʒ. x. carniū uuaꝝ paſſarū bene pinguium. ℥. i. aq̄
bugloſe. ℥. ſ. aq̄ meliſe ſucci pomorū dulciū aque
roſate de damaſco an̄. ℥. ſ. muſi ābꝛe an̄. ℈. i. zuc
cari. ℔. ſ. ⁊ fiat electuariū. Ad idē valet diamarga
riton dyacamereon ſimplex uel mixtū. Electuari
um de margaritis ſemper ualet in quocūq̄ꝫ tꝑe
⁊ ſincopi ⁊ quaſi in quacūq̄ꝫ cauſa. ℞. doronici
coꝛticum citri floꝛum boꝛaginis roſarum rubea
rum been albi ⁊ rubei coꝛaloꝛū rubeoꝛum limatu
re eboris an̄. ʒ. ii. ſpodii maciſ. gallie muſcate ka
rabe oſſis de coꝛde cerui ſandaloꝛū rubeorū an̄.
ʒ. i. ſ. ſeis baſiliconis floꝛum moꝛelle meliſe coꝛiā
dri cinamomi cubebe cardamomi zedoarie ſpice

nardi ligni aloeſ ſete ꝯbuſte croci an̄.ʒ.i.miroba.
omniū.ʒ.ſ.margaritaꝝ argēti ſfoliati an̄.℈.ſ.be
rilicoꝝū iacitoꝝ ſmaragdoꝝ ſaphiroꝝ an̄.℈.i.mel
liſſe bugloſſe an̄.℈.ii.ābꝛe.ʒ.ſ.cāphoꝛ.ʒ.i.muſci
ʒ.ſ.ſucci pomoꝝ redolentiū diſpūati ſucci bugloſ
ſe an̄.ʒ.ii.⁊ cuꝫ zuccaro ſufficiēti ⁊ aque roſate et
bugloſſe fiat cōfectio ponēdo ſuper.℔.i.zuccari
pro qualibet.vi.ʒ.in pulueris predictoꝝ. Pot⁹
℞.aque bugloſſe.℥.ii.pulueris gar̄.ʒ.ſ.malua
ſie.℥.i.⁊ miſceātur ⁊ potetur ſūmo mane p unam
hebdomadā oi die. Ad ideꝫ.℞.aq̄ bugloſſe
melliſſe an̄.℔.ſ.zuccari.℥.iii.fiat iuleb uſq̄ ad.℔
.i. Epithia ⁊ ēpl'm ſaccul⁹ ⁊ ſirup⁹. ℞.aq̄ mel
liſſe aque bugloſſe an̄.℔.i.aceti.℥.ii.gariofi.ʒ.ii.
croci.ʒ.i.muſci.℈.i.puluerizētur ⁊ fiat epithia cū
ſacculo. Ad idē.℞.laudani quar.i.corticū ci
tri gar̄.ʒ.i.muſci electi.℈.i.termētine.ʒ.ſ.⁊ cū aq̄
bugloſſe fiat emplaſtrū ⁊ ponatur tenue ad quan
titatē uni⁹ palmi ſuper coꝛ fiat ſaccul⁹ de predictis
puluerib⁹ in ſindone de grano. Sirupi calefa
ciētes ualēt.ſirup⁹ de abſinthio ꝺ mēta ⁊ ſil'ia.

Capitulū de paſſione colerica. ℞.roſaruꝫ ba
lauſtie galiemuſcate an̄.℥.i.ſ.mēte acacie mirte
thuris an̄.ʒ.i.abſintū ipoqſtidos ciperi gar̄.ma
ſticis an̄.ʒ.ſ.coꝛalloꝝ alboꝝ ⁊ rubeoꝝ ſpice an̄.℈
i.panis uſti.℥.ſ.cāphoꝛe.℈.ſ.terātur p̄dicta groſ
ſo mō ⁊ buliāt cū uino citonioꝝ aq̄ roſate an̄.℥.vi
uini nigri ſtiptici.℥.viii.aceti.℥.ii.⁊ cū ſpōgia infu
ſa ⁊ exp̄ſſa fiat ſtōi fomentatio.et de predict̄ ſm
ebulititionē pōt fieri optime ad ſtōachū:⁊ pōt de
p̄dictis fieri ſaccul⁹ ad ſtōm. Inunctio ſiue em
plaſtrū ſiue ſaccul⁹.℞.olei maſticini olei citonio
rū olei mirtini an̄.℥.ſ.pulueris roſaꝝ coꝛalloꝝ ru.
mēte an̄.ʒ.ſ.gariofiloꝝ mirti an̄.℈.ii.miſce ⁊ cuꝫ
modico aceti ⁊ cere.q.ſuf.fiat unguētū. Pōt fi
eri ēt in foꝛma ēplaſtri. Ad idē ℞.laudāi maſti
cis an̄.quar.ſ.olibani.ʒ.ſ.ſandaloꝝ rubeoꝛū ⁊ al
boꝛū coꝛalloꝛū ru.ſumach berberis an̄.℈.i.ante
rie acacie ypoqſtidoſ balauſtie an̄.℈.ſ.termētine
ʒ.i.⁊ cū oleo roſato fiat emplaſtrū ad mōdū ſcuti
⁊ ponatur un⁹ a parte an̄ ⁊ aliuſ a parte p⁹ ⁊ ex op
poſito ſtōachi ⁊ inuolutio pānoꝝ frigidoꝛū infuſo
rū in aqua frigida reuolutoꝝ circa guttur. Ad
idē.℞.ſucci plantaginis aque roſate.q.ſuf.⁊ fiat
empl'm. Experimētū mulierū panis a[illegible]ti ⁊ pi
ſtetur cui addatur pulueris maſtici.ʒ.ii.⁊ fiat ſac
culus ⁊ calefact⁹ ad ignē ponatur ſuper ſtō. Si
rup⁹ ualēs ad uomitū.℞.ſirupi de mēta mine ſi
ne ſpēb⁹.℥.ſ.trociſcoꝝ de thure ꝉ deſcriptoꝝ.℥.i.
aq̄ ad duplū ⁊ calefactū detur in mane. Reme
dia auctoꝝ ſunt ſpālia ⁊ ſingularia ſpāliter uētoſa
tio diacitoniten ſine ſpēb⁹ p⁹ cibū retinet uomitū
Similiter coꝛiādrum preparatū poſt cibū.

Capitulū de his que ſtōachū cōfoꝛtant ⁊ cibo
rū p̄ficiunt digeſtionē. In debilitate ſtōachi a
cā frigida: confectōes calide ſtomatice diaciminū
diagalanga diacinamomū dianiſuꝫ diacitoniten
cū ſpēbus diatriō pipereon ſm meſue pliris arco
ticon diaolibanū.ʒʒ.conditū tragea facta ex.ʒʒ.
cinamomo gariofilis aniſo ⁊ coꝛiandꝛo.qn̄q̄ ad
ditur muſcus cū multo zuccaro. Ad idē.℞.ci
namomi.ʒ.ii.ʒʒ.nuciſmuſcate cardamōi galange
gariofi.an̄.ʒ.i.macis ligni aloes an̄.ʒ.ſ.aniſi.ʒ.i.
pelliculaꝝ intrinſecarū ſtōꝛū gallinarū bn̄ abluto
rū cū uino bono ⁊ efficcatoꝝ.ʒ.iii.zuchari al.℔.
ii.ex his fiat confectio ſolida. Ad idē.℞.cina
momi.ʒ.iii.galange.ʒ.i.aque roſate odoꝛifere.℥.
i.zuccari quantū ſufficit ⁊ fiat ꝯfectō ⁊ bn̄ reſtau
ret appetitū ⁊ ea utere in delicatis. Ad idē.℞.
ʒʒ.ʒ.i.gariofi.galāge an̄.ʒ.ſ.piperis coꝛiandri p̄
parati an̄.℈.i ſe.aniſi ſe.feni.ameos ſpice nardi
cardamōi an̄.ʒ.i.℈.ſ.corticū citri conditi.℥.i.liq
ricie raſe.ʒ.ii.candi.℥.ſ.paſſularū mūdatarū ab
arillis.℥.i.aque roſa.odoꝛifere quartū.ſ.zuccari
quantum ſufficit ⁊ fiat confectio. Puluis ſtōa
chum cōfoꝛtans frigidū.℞.coꝛiādꝛi cinamōi an̄
℥.ſ.triū generū piperis galāge gariofiloꝛū.ʒʒ.an̄
ʒ.i.ſ.aniſi ſeminis feniculi an̄.ʒ.iii.croci.ʒ.i.zuc
cari albi ad pōdus omniū fiat puluis. Ad idē
℞.cinamomi electi ⁊ raſi.ʒʒ.an̄.ʒ.vi.galāge flo
rū cinamomi an̄.ʒ.iii.liquiritie raſe ⁊ recentis.ʒ.
ii.ſ.gariofiloꝛum.x.ii.nuciſmuſcate.ʒ.i.macis car
damomi piperis magni an̄.ʒ.ſ.zuccari ad pōduſ
omniū et fiat puluis.iſto utoꝛ multum digerentia
materiā frigidā ſtomachi ℞.oximellis ſimplicis
uel cōpoſiti.℥.i.melliſ roſati co.℥.ſ.aque abſintii
uel feniculi.℥.iii.appꝛoximetur calidū. Ad ideꝫ
ſirupus de abſinthio ſirupus de menta ſirup⁹ de
fumoterre ⁊ ſil'es. Ad idē ℞.mēte apii abſintii
capill' ueneris an̄.℥.i.aniſi maratri ameos an̄.
℥.i.corticū radicis feniculi petroſilii an̄.qr.ſ.ligri
tie raſe paſſulaꝝ an̄.℥.i.aceti.℥.i.mellis electi zuc
cari an̄.℔.ſ.fiat ſirupus. Euacuantia materiā
frigidā in ſtō.℞.yerepigre.℥.i.turbith.ʒ.ſ.ʒʒ.
℈.i.ſumatur ⁊ diſtēperetur cū decoctōne cōmuni
⁊ aromatizetur cū cinamomo. Ad idē pill'e de
agarico pill'e de yerapigra pill'e inde deſcriptōne
hali auctoꝛitate meſue. Stomaticū laxatiuū ſto
machū frigidū confoꝛtatiuū ab extra emplaſtruꝫ
⁊ unguentū raſis ēt ex igrediētibus emplaſtrū ſi
fiat ſacculus. Ad idē.℞.maſticis galange ze
doarie ameos an̄.ʒ.ſ.mēte ſicce abſinthii ſici an̄.
ʒ.ſ.termētine cere an̄.℥.ſ.⁊ cū oleo de maſtice fi
at empl'ꝫ. Ad idē.℞.olei maſticis olei ꝺ abſin
thio an̄.℥.i.olei mirtini.℥.ſ.gar̄.cinamōi galāge
an̄.ʒ.ſ.ligni aloes.ʒʒ.an̄.℈.i.cere.q.ſuf.aceti pa
rū ⁊ fiat ungtm̄.⁊ cū p̄dictis pōt fiēi cerotū addē
do maſticē. Ad idē.℞.aq̄ mēte aque abſinthii
maluaſie an̄.℔.i.pulueris gariofiloꝛum: mente
cinamomi: ligni aloes: galange ana.ʒ.i.et fiat

epithima cum quo epithimetur ſtō cum filtro.
Mitua de citoniis deſcriptōe auctoꝝ multū ualet
Itē vȝ amplecti infantē nudum ad debilitateȝ
digeſtiue ⁊ hr̄e ſaceluȝ de pluma bn̄ minuta. Ad
idē. ℞.bachaꝝ lauri maſticis an̄. ʒ.i .cinamomi
ligni aloes ciperi ſandaloꝝ cubebaꝝ an̄.ʒ.ß.men
te abſithii roſ.ru.an̄.ʒ.i.℈.i.ſpice macc.oꝛa.rub
an̄.℈.i.gale muſcate.ʒ.i.galāge calami aromati
ci thuris cimini an̄.℈.ii.laudani.ʒ.ii. ⁊ cum ſuffi
ciēti quantitate raſine ⁊ modico olei maſticis fiat
cerotuȝ ſuper coꝛio ſubtili extenſo ad moduȝ ſcuti
Digerētiā materiā melicā in ſtō ligritie paſſu
laꝝ an̄.℥.i boꝛaginis bugloſſe coꝛticis radicuȝ fe
ni.aniſi maratri cuſcute an̄.℥.ß.ʒʒ.ʒ.vi.mel' ȝuc.
an̄.℔.ß.⁊ fiat ſirup.ſm artē. Ad idē oximel ſqli
ticum apꝛoximatum cum aq̄ boꝛaginis. Uide
ſupꝛa medicinas ſoluētes meliaȝ qꝛ ille hic ualeat
In ſtō d̄bili a cā cal'a ꝯfectōes frie ſtomatice tꝛia
ſādali ȝuc.ru.uiolatum.Diacitonitē ſine ſpēbus
⁊ quaſi ſtomatice tēperate. aromaticum roſatum
Roſata nouella .Diarodō abatis. Digerētia
materiā colericā in ſtō ſirup.uiolat⁹ ſirup. roſat⁹
Oxiȝacara ſirup.de berberis ⁊ ille magis d̄p̄mit
calíditatē aliis.ſirup.acetoſus ſimplex.ſirup . de
endiuia. Ad idē. ℞.ēdiuie ſcariole lactucaꝝ an̄.
M.ß.ſe.cōiuȝ frioꝝ.℥.i.abſinthii.M.i.roſaruȝ
uiolꝝ an̄.℥.i.oꝛdei mūdati.M.i.uini ḡnatoꝛū
℥.iiii.aceti.℥.ii.ȝucc.q.ſuf.⁊ fiat ſirup.clarificatuſ
ſm artē.Euacuātia materiā colicā de ſtō . Me
dicine purgātes colerā tā ſimplices quā ꝯpoſite.
Cōfoꝛtantia ſtōȝ calidū ab extra apꝛoximatū ⁊c.
ſucci plātaginis aq̄ roſ.an̄.℔ ß.aceti.℥. i. ſanda
loꝝ ru.al.coꝛa.ru.coꝛiandri p̄parati an̄.ʒ.ii.ſe.ci
toniorū ſe.acetoſe an̄.ʒ.i.farine oꝛdei quartū.i. ⁊
fiat empl'm ⁊ caue ne diu teneatur. Ad idē. ℞.ſā
daloꝝ al.⁊ ru.coꝛiandri p̄parati ſe.acetoſe berbe
ris citonioꝝ an̄.ʒ.ii.ſucci citonioꝝ.ʒ.ii.olei maſti.
℥.iiii.puluerizētur puluerizēda ⁊ buliat lēte ſuper
calidū cinerē uſqȝ ad ꝯſumptionē ſucci ⁊ coletur ⁊
colature addatur cere.q.ſuf.⁊ fiat ungtm̄ ⁊ de ħ
ungas ſtōm ⁊ ē medicamē notabile. Ad idē fiat
ſaculus ex illis pulueris. Ad idē. ℞ .aq̄ roſ.aq̄
endiuie mēte.℔ i.uini citonioꝝ acetoſoꝝ.℥. ii.ſan
daloꝝ al.⁊ ru.coꝛiādri p̄parati coꝛaloꝝ ru .roſaꝝ
ru.an̄.ʒ.ii.cimarum abſinthii an̄. M.ß.⁊ fiat epi
thima ſiue fomentatio.

Capitulum de doloꝛe ⁊ apoſtemate ſtōci.

Digerētia ⁊ euacuātia quaſcūqȝ materias exi
ſtētes in ſtō hite ſūt immediate ſupꝛa ⁊ iō n̄ repe
tunt .Emplʒ ⁊ ap̄atis cal'i. ℞.ſandaloꝝ ru. alb.
roſ.an̄.ʒ.ii.plātaginis portulace abſinthii an̄.ʒ.i
ß.farine oꝛdei. ℥.ii.camphoꝛe.℈.i.olei roſati olei
citonioꝝ an̄.℥.i.ß.pꝛedicta ad inuicē buliāt ⁊ fiat
empl'm in pꝛincipio in augumento fiat pꝛedictum
empl'm cui addatur malue.℥. i.maſticis ſqnanti
ʒ.i.ß.aſungie galine anatis.an̄ .q̄.ſufficit . In ſta
tu fiat pꝛedictū emplaſtꝝ cui addatur apii dactili
fenugreci bdelii ace.an.ex omnibus fiat empl'm.
Ad idē ℞.roſaꝝ uiolaꝝ.an̄. M.i.cipi ſqnāti
ſandal'.al.⁊ ru .an̄.℥.ii.camemille meliloti abſin
thii.an̄. M.i.farine oꝛdei.℥.ß.radicum maluaui
ſchi.M.i.oli.ſpicē.ʒ.i olei roſ.℥.ii.⁊ fiat empl'm
ſm aꝛtem . Empl'm in pꝛincipio apoſtematis
duri ⁊ frigidi ⁊ etiā ualet in proceſſu. Ad idem
℞.camemili meliloti cināomi polii aneti.an̄.ʒ.ß
abſinthii ſpicē.an̄.ʒ.iii . maſticis.ʒ.ii. aloes.℥.ß.
thuris.ʒ.iii.radicū altee.ʒ.ii.olei roſ.℥.iiii.⁊ fiat
empl'm cū mucilagine altee . Et dum fuerit i agu
mētatio ul' ſtatu adde amoniaci oppopōacis ſto
racis.an̄.ʒ.ß.adipis galie anſeris.an̄. ℥.i.olei de
ſpica.℔.ß.⁊ fiat empl'm qd̄ ē reſolutiuū ualde.
Itē empl'm de meliloto ſȝ. Meſue vȝ i oi tēpoꝛe
Mitigātia doloꝛē a cā frigida ⁊ uētoſitate. Car
minātia uētoſitatē ut ꝯfoꝛtatiōes cal'ie pꝛedicte in
mediate ſupꝛa aq̄ rute carmiata alexādrini cuius
hec ē receta. ℞.ciāomi eli.℥.ii. ʒʒ.℥.i.ß.gariofili
℥.galāge.℥.ß.nucis muſ.ʒ.vi.caꝛdamōi.ʒ.iii.ma
cis.ʒ.ii.piperis.℥.ß.folii.ʒ.ii.cimini. ℥.i.ß.croci.ʒ
iii.ȝuccari. ℥.iii.⁊ puluis ſubtiliſſimus dentur cū
bono uino calido. Ad idē fomentationes cal'ie
ab extra ſacul' ex ſale ⁊ milio . Uentoſitatem ſu
pꝛa umblicū ⁊ ſumeſ. Et nota ꝙ d̄coctio maſticis
⁊ ei⁹ aſūptio p̄ſeruat ſtōachū a malis egritudib⁹

Capitulum de ſingultu.

In ſingultu de repletōe pot⁹ cōferētes ⁊ cōfec
tōnes ſtranutatoꝛia hēs ſupꝛa.c.de appl'ia recuꝛ
ibi. Aqua quā nominat auctoꝛ mltuȝ vȝ. Itē aq̄
rute ſupꝛadicta in mane ſtō ieiuno. Itē hoc uinū
℞.diptami ſbtil'r puluerizati.ʒ.iiii.tiriace.ʒ.i.mi
ſceātur ⁊ cū bono uino diſtēperetur ⁊ vȝ in omni
doloꝛe ſtōi. Itē.ʒʒ.conditū vȝ. Itē. ℞.ſpice ſq
nāti calami aromatici āiſi maratri mēte abſinthii
coſti an̄.ʒ.i.croci ligni aloes gariofil'.an̄.℈.ii.ma
ſti.ʒ.i.ß.roſaꝝ.ʒ.i.ß.opii coꝛiandri p̄parati ſe.pa
paueris caſie ligne an̄.ʒ.ß.cū mucillagine pſilii in
foꝛmētur trociſci ul' ſi uis cū ȝuc.fiat ꝯfectio . Ab
extra apꝛoximāda ſūt ēpl'a ungtā cal'a dcā in p̄ce
dēti.c.ſil'r ⁊ ſacculi. Item appoſitio uētoſe ſupꝛa
ſtōm. Itē fomētatio cū aq̄ rute. In ſingultu de in
natōe cura ſicut curatur ethic⁹ cū humectantib⁹ ⁊
reſtaurātib⁹. Pille mltū ualētes in ſingultu a cā
cal'a. ℞.ſpodii ēdiuie poꝛtulace ligni aloes an̄.ʒ
i.ß.pulpe tamarindoꝝ an̄.℥.ß.ranci electi.℥.i.cō
ficiantur cum aceto in foꝛma pill'arum.

Capitulum de appetitu canino.

In frigidātia cā ꝯpetunt caleſaciētia ⁊ extiguē
tia ul extergentia materiā frigidā de oꝛe ſtōi dcā
in.c.de his q ſtōm ꝯfoꝛtāt. Itē valēt hec pille. ℞
turbit al.⁊ mūdi agarici an̄.ʒ.i.ſpice.ʒʒ. an̄ .ʒ.ß.
p uice ſtō ieiuno. Itē aq̄ rute in ħ vȝ. Itē diacimi

tũ in h̃ vꝫ ⁊ ẽ res ſingularis. Jtẽ uinũ antiquum
purũ ⁊ bonũ mł̃tũ in hoc vꝫ. Jn cã cal'a rob de
granatis multũ ualet ⁊ oĩa frigida ſtiptica ꝓhibẽ
tia diſſolutionẽ in mẽbris ac ẽt ualent ea q̃ ↄ cã ſũt
in cã calida de his q̃ ſtõachũ ↄfortant. Facien
tia uomere. ℞.radicũ raphani ſilueſtris in qua
ſit uirtus eleboꝛi.ʒ.ii.⁊ ſic fit. ℞.radicẽ ⁊ pfoꝛa ⁊
in foꝛamine illo ponatur ſuppoſitoꝛiũ eleboꝛi ⁊ po
nitur raphan⁹ in terra ⁊ ſtat per.xx.dies.uel.xl.⁊
tunc remanet v̉tus elebori ⁊ remouetur ſb̃a ell'i ⁊
ſit elebor⁹ albus. Et tunc. ℞.radicis eius rapha
ni ſic prepati.ʒ.ii.ſeĩs atriplicis ſinapiſ añ.℥.i.aſa
rũ.℥.ſ.ↄquaſſentur ⁊ buliãt in.℔.i.ſ. aq̃ dulcis
quouſqꝫ redeat ad q̃rtã partẽ ⁊ coletur ⁊ colatur̃
addatur ſucci mediani coꝛticis ſãbuci raſi uerſus
partẽ ſuperioꝛẽ.ʒ.i. qꝛ qñ raditur v̉ſus partẽ an
terioꝛẽ ꝓuocat uomitũ olei ſiſamini.℥.ſ.⁊ bibant
tepidũ. Ad idẽ.℞.oximellis ſimplicis.℥.ii.aq̃
decoctõis raphani.℥.iii.miſceatur ⁊ ſumatur tepi
dũ. Ad idẽ.℞.aceti.℥.iii.aq̃ ↄcoctõis aquoꝛi
raphãi ſe.atriplicis.ʒ.iiii.⁊ bibatur tepidũ. Mul
ta ſolidioꝛa ⁊ foꝛtia poſſent fier i ſꝫ illa ſufficiant.

Capitulũ de doloꝛe epatis ⁊ ap̃ate in inflatõne
epatis. Sirupi oxizachara ſirup⁹ ↄ endiuia ſi
rup⁹ roſat⁹ uiolat⁹ ſirupus acetoſus ſimplex. Ad
idẽ ℞.lactuce ſcariole roſtri poꝛcini utriuſqꝫ epa
tice añ.M.i.endiuie.M.iii.q̃ttuoꝛ cõiũ ſ'oꝛũꝫ
añ.℥.i.ſandaloꝝ al.⁊ ru.℥.i.viui.℥.i.ʒuccari.q.
ſuf.⁊ fiat ſirup⁹ ↄ decoctõe p̃dcõꝝ ⁊ ſi cẽnt cũ co
lera groſſa addãtur radices feniculi petro.ſpargi
bruſci ⁊ graminiſ ⁊ acetoſentur. Euacuãtia de
tur medicia purgãſ colerã reſpitiẽſ epar ut ſupra
Ad idẽ reubarbarũ quõlibet vꝫ. Ad idẽ ℞
caſſieſiſtule.℥.i.electuarii de ſucco roſaꝝ.ʒ.ii.ſ.di
ſtẽpentur cũ aq̃ endiuie. Jtẽ ualet diarob cũ reu
barbaro. Cõfectões ad idẽ triaſãdali ʒuccaꝝ ro
ſatũ uiolatũ diarodon ſine ſpẽb⁹ ⁊ ſilia. Epithia
unguẽta ⁊ ẽplaſtra.℞.aq̃ endiuie.℔.i.aq̃ roſ.
aq̃ ſolatri añ.℔.ſ.aq̃ abſinthii.ʒ.iiii.ſuci lactuce
acco'i añ.℥.iii.pulueris ſãdaloꝛũꝫ al.⁊ ru.ſpodii
ſquinãti roſaꝝ ru.añ.ʒ.ii.cãphoꝛe.℈.ii.fiat epithi
ma. Emplꝫ ad idẽ ℞.farine oꝛdei.℔.ſ.ro.ru.
ʒ.ii.ſe.papa.albi.ʒ.i.ſucci abſinthii ſine reſidẽtia
ſucci ſolatri añ.℥.iii.aceti.℥.i.⁊ cũ oleo ro.fiat em
plaſtrũ. Unguẽtũ.℞.olei roſ.℥.ii.olei uiolati
olei de ſpica añ.ʒ.i.aceti.℥.ſ.pulueris ro.ſpodii
ſqnãti ſandali al.ru.añ.ʒ.i.cinamomi.ʒ.ſ.cãpho
re.℈.ii.cere.q.ſuf.⁊ fiat unguẽtũ. Jn frigiditate
epatꝭ ↄſcões. Cõfectões oẽs calefaciẽtes ſũt ẽt ca
lefaciẽteſ epar ut diagalãga diacinũ diacoſtũ dia
lacca ⁊ ſilia. Digeſtiuũ.℞.radiciſ fẽi.petro.apii
ſpgi bruſci añ.℥.ſ.eupatoꝛii.℥.i.aniſi maratri cu
ſcute añ.ʒ.iii.ſcolopẽdrie diantos gariofilate añ.
M.i.⁊ cũ ʒuccaro fiat ſirup⁹ ⁊ acetoſetur. Ad
idẽ ſirup⁹ de eupatoꝛio calamẽto ↄ fumoterre oxi
mel ↄpoſitũ ſirup⁹ ↄ biſantiis ſirup⁹ de acetoſ cõ
poſitus. Euacuãtia diarob cũ turbith electũa
riũ ſolutiuũ deſcriptõe ſuperi⁹.c.ii.pille aggiga
tiue de agarico ⁊ euacuãtia phlegma ab epate.
Epithia ẽplm vnguẽtũ in cã ſꝛa.℞.aceti.℥.ii.ſuc
ci eupatoꝛii ſine reſidẽtia.℔.ii.ſpice ciamomi añ.
ʒ.i.ſ.⁊ fiat epithia põt addi aq̃ abſinthii.℔.i.ſ.
Emplm.℞.farie oꝛdei.℥.ii.floꝝ camõille mel
lilote añ.M.ſ.mucilagis altee.℥.v.ciperi ſqnãti
maſticis ſpice añ.℥.ii.ſandaloꝝ ru.calami arõati
ci eupatoꝛii abſinthii añ.℈.ii.ſpodii.℈.i.croci.℈
ſ.aceti.℥.ſ.oli ro.℥.i.ficuũ ſiccaꝝ nũero q̃ttuoꝛ.
olei de abſinthio olei nardini añ.℥.ii.⁊ fiat ẽplm
in duricie epatis. Unguẽtũ ℞.olei roſati.℥.ſ.
olei de abſinthio olei nardini añ.℥.i.ſandaloꝛũꝫ
al.⁊ ru.ſpodii ſqnãti cimini añ.ʒ.ſ.cinamomi.ʒ.
i.eupatoꝛii calami aromatici añ.℈.ii.maſticis ſpi
cis añ.℈.i.croci.℈.ſ.cere.q.ſuffi.aceti paꝝ ⁊ fiat
unguentum.

Caplm ↄ ictericia. Jn ictericia ex opilatõe
Sirup⁹.℞.ſcolopẽdrie ligue ceruie endiuie epatĩ
ce abſinthii cicoꝛee añ.M.ſ.cuſcute.℥.i.ſe.cõiũꝫ
floꝝ boꝛagis bugloſſe añ.M.i.capilloꝝ uenẽis
radicũ fenicl'i petro.bruſci añ.M.ſ.⁊ cũ ʒucc.fi
at ſirup⁹ ſm artẽ q arõatizetur cũ iſto puluẽ.℞.
folii ſpice lace caſſie lignee añ.ʒ.ii.ligẽtur i pãno
lineo ⁊ buliãt in ſirupo.

Caplm ↄ idropiſi. Digeſtiuũ i idropiſi a ca
liditate epatꝭ.℞.lupulloꝝ fumiterre eupatoꝛii ſco
lopẽdrie cicoꝛee añ.M.i.ẽdiuie ſcariole oꝛtulane
⁊ ſilueſtris añ.M.ii.ſe.cõiũꝫ floꝝ lace ſpice nar
di abſinthii radicũ apii añ.℥.ſ.ſpodii ſandaloꝛũꝫ
ru.añ.ʒ.i.ſ.roſaꝝ.ʒ.ii.aceti albi.℥.iii.cũ ʒuc.al.
ſufficienti fiat ſirup⁹ circa.℔.i.ſ. Ad idẽ ℞.en
diuie ſcolopẽdrie capil.uene.añ.M.ii.feni.ſe.pe
troſi.cuſcute añ.℥.ſ.ſpice nardi ſpice celtice añ.ʒ.
ii.ʒuc.q.ſuf.⁊ fiat ſiru.ſꝫ artẽ. Soluẽtia i idꝛopi
ſi cũ cal'ate epatꝭ.℞.floꝝ boꝛagiſ fũiterre uiolaꝝ
añ.℥.ſ.ligritie mũdate iniubaꝝ paſſulaꝝ abſintii
añ.ʒ.ii.prũa nũero.viii.ſpice nardi.ʒ.i.fiat ↄcoc
tio i ſeꝛo capno ⁊ i decoctõe põatur mirobal'.citri
noꝝ.℥.ſ.fricẽtur ⁊ colẽtur ⁊ extrahantur medulle
caſſieſiſtule piguis.℥.i.reubarbari elci.℥.i.⁊ oĩa
miſceãtur. Ad idẽ ℞.ſeri capni.℔.ſ.radicũ ire
os ſcẽtiũ mũdataꝝ a coꝛtice.℥.ſ.buliat ſil'ad ↄſũ
ptõꝫ tertie ptꝭ ⁊ coletur ⁊ addatur colatur̃ ʒuc.℥.ſ
electuarii ↄ ſucco ro.ʒ.i. Ad idẽ ℞.radicũ yroſ
ſucci rcẽtꝭ ſcã rſidẽtia.℥.i.⁊ bibãt ſolũ uł cũ ʒuc.
⁊ ẽt põt ſumẽ cũ ouo ſoꝛbili ł modico ſeri capni:⁊
mł̃tũ vꝫ ⁊ exptũ ẽ. Ad idẽ.℞.floꝝ laureole pluẽ
ʒatoꝝ.℥.ſ.iſũdãtur p duos dies nãles i ſucco ci
tonioꝝ ⁊ aceto añ.p⁹ ea icoꝛpentur cũ ſirupo roſ.
⁊ fiat maſſa ↄ q̃ põt dari ad põd⁹.x.g̃noꝝ oꝛdei:
⁊ ẽ medicia foꝛt. Ad idẽ ⁊ ẽ medicia optia.℞.ſi
rupi roſati.℥.ii.aq̃ ↄcoctõis folioꝝ laureole.℥.iii
⁊ arõatizẽtur cũ ciamomo ⁊ cũ illa ↄcipitur infir

mꝰq dicit ſe laxatiuũ nolle ſumẽ. Ad idẽ. ℞. ra
dicũ yreos rẽcẽtiũ mũdataꝝ a cortice aã. ℔. ſ. ⁊ fi
at ꝺcoctõ ⁊ cũ illa ꝺcoctõe fiat ſiru. cũ zuc. vł melle
⁊ iſte ſiru. ſufficit ĩ laxãdo uẽtrẽ ⁊ ẽ młtũ utił. Ad
idꝫ. ℞. ſucci praſii depurati ⁊ cũ zuc. vł melle ſirupi
zetur ⁊ detur mãe ꝯtie ⁊ mirablr uz. Ad idẽ. ℞.
pilłarũ ꝺ reubarbaro. ℈. ii. pilłaꝝ aggĩgatiarũ. ʒ
ſ. icorpentur: vł adde pilłarũ ꝺ mezereõ. ℈. i. ⁊ ſũt
fortes. Curatõ idropiſis p urinã. ℞. ſeri capri
℥. iiii. ſpice nardi. ʒ. iii. buliãt ſił lẽto igne uſqꝫ ad
ꝯſũptõꝫ q̃rte ptꝭ ⁊ detur oĩ mãe colatrũ p duoſ di
es nã ſpica nardi iter cetera ꝑuocat urinã. Ad idꝫ
℞. ſucci calamĩti fcã rſidẽtia ⁊ potetur ĩ mãe. Ad
idẽ urine hoĩs. ℥. iii. oĩ mãe potata ẽt vz. Ad idẽ
℞. urie capne. ℥. iiii. ſpice. ʒ. ſ. mełł. ℥. ſ. parũ bu
liãt ⁊ potetur ĩ mãe. Ad idẽ uinũ ꝺcoctõis floꝝ
ãthos multũ vz. Cõfectõ. ℞. ſpẽrũ ꝑ triaſãdał
ſpẽꝝ ꝑ diaradõ aã. ʒ. iii. ⁊ cũ zuc. fiat ꝯfectõ. In
idropiſi fcã cũ magnis opilatõibꝰ epatꝭ ⁊ ſplẽis ⁊
maxie ĩ aſclite. ℞. radicũ fẽi. apii petro. bruſi ẽdi
uie aã. M. ſ. ſquãti cuſcute ligritie calamĩti origa
ni yreos aã. ℥. ſ. abſinthii roſ. zuccari bedeguar
capilł. ueneꝭ aã. ʒ. vi. floꝝ bugloſſe aniſi feni. eu
patorii aã. ℥. ſ. reubarbari maſticis agarici aã. ℥.
ii. ſpice folii aſari aã. ʒ. i. ſeinũ cõiuꝫ milii ſoł dau
ci aã. ʒ. iii. fũiterre pulegii ſandaloꝝ ru. ⁊ al. aã. ʒ.
i. ſ. epatꝭ adip puluẽizatꝭ. ℥. ſ. ⁊ ſi uis ĩ futuro ꝑſple
ne adde capparoꝝ ſcolapẽdrie corticuꝫ tamariſci
corticũ radicũ capparoꝝ corticũ medianoꝝ fraſãi
aã. M. ſ. thimi epithi aã. ʒ. ii. polipodii. ʒ. i. ſ. et
haꝝ ꝺcoctõe ſufficiẽti ĩ aq̃ fabroꝝ cũ. ℔. i. zuccari
⁊. ℔. ii. mełł fiat ſiru. ⁊ acetoſetur cũ aceto boni ui
ni aut cũ aceto ĩfuſionis mezereõ. Pillꝫ ad idẽ
ſũt pillꝫ aggregatie pillꝫ ꝺ reubar. pillꝫ mezereõ
trociſci ꝺ lacha trociſci ꝺ eupatorio trociſci de ab
ſinthio. Cõfectõnes dialaca diacucurma diaro
dõ abatꝭ. Emplꝫ ad idẽ. ℞. olibãi maſticis myr
re aã. ℥. i. g̃natoꝝ lauri. ℥. ii. cipi coſti aã. ℥. i. ſ. ſtẽ
coris capraꝝ ⁊ ouiũ puluerizataꝝ ⁊ exiccatoꝝ aã.
℥. iii. furfuris ſal nitri aã. ʒ. i. puluerizẽtur p̃dcã ⁊
cũ melle ĩſpiſſetur ⁊ fiat ẽplꝫ. Ad idẽ ẽplꝫ ꝺ mel
liloto ẽ ꝯuẽiẽs. Ad idꝫ ungetur cũ oleo fiſticoꝝ vł
amigdalaꝝ amaraꝝ. Ad idẽ ficuũ caricarũ pin
guiũ. ℥. i. ſticados ſtercoriſ colũbi. ℥. iiii. ſpice nar
di maſticis aã. ℥. ſ. ⁊ cũ uria capre ⁊ modico mełł
fiat ſicut ẽplaſtꝝ. In tipanite fiat ut ſupra ⁊ fiãt
criſteria carminãtia.

Caplꝫ ꝺ dolore ſplẽis. Digẽntia qñ mã ẽ cła
℞. corticũ radicũ caparoꝝ mediãi corticis tama
riſi geneſte aã. ℥. i. ẽdiuie ſcariole portulace ſcolo
pẽdrie capil. uene. rẽcẽtiũ aã. M. i. q̃ttuor ſeinũ cõ
munũ ſroꝝ mũdatorũ ſe. portłace ſe. apii ſe. bruſci
ſe. ſpgi aã. ℥. i. mełł eli q̃r. i. zuccari. q. ſuf. ⁊ fiat ſi
rupꝰ p̃us tñ ĩfũdãtur ĩ aceto cortices p diẽ. Ad
idẽ vz ſiru. acetoſus oximel ſimplex ⁊ ſiłia. Sol
uẽtia qñ ẽ a mã cła. ℞. floꝝ tamariſci floꝝ bora

gis floꝝ bugloſſe aã. ℥. ſ. vuarum paſarũ mũdata
rũ ab arilł. ℥. i. aniſi. ʒ. ii. polipodii q̃rci epithi. ʒ.
ſ. corticũ miraboł. idorũ ĩfuſorũ per noctẽ ĩ ꝺcoc
tõe p̃dictarũ. ℥. i. ficẽtur ꝺ mãe fortiter ⁊ coletur ⁊
colatura admiſtratur ꝺ mãe ĩ aurora. uel loco mi
robalanorũ diſſoluatur in colatura diaſene yera
rufini aã. ʒ. ii. Et nota q̶ bibẽ cũ uaſis ſcis ex li
gnis tamariſi ꝯſuat ab egritubibꝰ ſplẽis ⁊ aliiſ ac
cidẽtibꝰ mał ſupuẽientibꝰ ſplẽi auẽzoar. Dige
rẽtia qñ mã eſt fra. ℞. radicũ yreos radicuꝫ ac
cori corticũ radicũ feniculi petro. aã. q̃r. i. iterioꝝ
ſqlle. ℥. i. corticũ radicũ caparoꝝ medianoꝝ corti
cũ tamariſi fraſini ⁊ geneſtre aã. ℥. i. ſcolopendrie
capil. uene. rẽcẽtꝭ ſanamũde gariofilate camedreos
camepiteos adiãtoſ aã. M. i. aniſi maratri cuſcu
te aſari ſe. portulace aã. i. ligritie raſe vuaꝝ paſ
ſarũ mũdatarũ ab arilł aã. ℥. i. mełł. ℔. ſ. zucca
ri. ℥. ii. fiat ſirupꝰ. Ad idẽ oximel ꝯpoſitũ oximel
ſqlliticũ ſirupꝰ ꝺ eupatorio ſiru. ꝺ calamĩto ſiru. ꝺ
ſcolopẽdria ⁊ ſiłia. Ad idẽ ſiru. ꝺſcriptꝰ. c. ꝺ idro
piſi ꝑueniẽte a fortibꝰ opilatõibꝰ. Ad idẽ qñ eſt
mlĩca ⁊ cãt mliam. ℞. corticũ radicũ feni. petro.
radicũ accori radicũ cipi aã. ʒ. i. radicũ raſam ra
dicũ apii aã. ℥. ſ. corticũ caparoꝝ mediãi corticis
tamariſci fraſini geneſte an. ℥. i. germãdree ſcolo
pẽdrie an. M. i. ſ. eupatorii calamenti abſinthii
capil. uene. ẽdiuie ſcariole an. M. i. aniſi baratri
cuſcute ſe. portulace ſemi. melonis an. ℥. i. blacte
ſpice nardi ſq̃nãti ẽ. baſilicõis an. ʒ. ii. ligritie paſ
ſularũ mũdatarũ an. ℥. i. ſucci boragis ſucci ſumi
terr an. ℥. ii. florũ boragis florũ bugloſſe ſticadoſ
arabici an. ℥. i. ſ. ⁊ cũ zuc. ⁊ melle an. fiat ſirupꝰ et
acetoſetur cũ aceto uini ĩ quo p̃ꝰ ſteterit radices ĩ
fuſe p unã noctẽ. Soluentia qñ ẽ mã fra. ℞. ta
mariſci florũ boragiſ bugloſſe an. ℥. ſ. aniſi mara
tri cuſcute an. ʒ. ii. thimi epithi agarici elci an. ℥. ſ
paſſularũ mũdatarũ ab arilł. ℥. i. ⁊ fiat ꝺcoctio ⁊
in ꝺcoctõe diſſoluatur yera rufini. ʒ. ii. lapidis la
zuli nonies abluti. ℥. ſ. fiat colatura vniꝰ ciati. Ad
idẽ. ℞. yera rufini. ʒ. ii. lapidis lazuli nonies ab
luti pluẽizatorũ. ʒ. i. ſ. miſceãtur cũ ſirupo p̃dcõ
uł oximelle ꝯpoſito ⁊ fiãt pillꝫ. doſis ẽ. ʒ. i. Cõfe
ctões diacaparis diacalamĩtũ diaciminũ ⁊ ſiłia.

Unguẽtũ ⁊ ẽplaſtra. ℞. mucilagis ſe. lini fenu
greci an. ℥. i. adipis gallie anſis anatꝭ an. ℥. vi. bu
tyri loti aſungie porcine ſine ſale medulle bouine
an. ℥. ſ. puluẽiſ corticũ tamariſi ſalicis ſcolopẽdrie
corticũ mediãi fraſini corticũ radicũ caparorum
foliorũ rute calamĩti ſicci an. ʒ. ii. olei ꝺ caparibꝰ
℥. iii. aceti parũ cere. q. ſuf. ⁊ fiat ungtũ. Emplꝫ
ad idẽ. ℞. armõiaci bdelii picis naual an. ʒ. i. cor
ticũ caparorũ ſe. ſinapis ſcordeon ſtercoris uacci
ni ſtercoris ouis exiccatorũ an. ʒ. i. ſ. mucilaginis
fẽugreci ſe. pſilii an. ʒ. i. pluerizẽtur puluerizãda
⁊ in forti aceto diſſoluãtur gũme ⁊ cũ oleo laurio
fiat ẽplm. Ad idẽ. ℞. radicum malue biſm alue

radicū lilii cepe ſqlle ſe. li. ſe. fenugreci caricarū pi
guiū uuarū paſſarū ſine arill' an. ℥. ſ. infūdatur in
aceto p nocté ⁊ poſtea buliat in aq̄ caméille lento
igne ⁊ oia ponátur i ſacculo ⁊ ſuper ſplené pōatur
mirabiliter remouet duricié ſpléis. Epithia ad
idé. ℞. oximellis ſimplicis. ℔. i. corticū caparorū
℥. ii. abſinthii. ℥. i. pulueriʒétur ⁊ cū oximelle buli
ant ⁊ epithietur cū filtro. Ad idé. ℞. unguéti di
altee aſungie anat̄ medulli uituli butiri ſine ſale
an. ℥. i. olei amigdalarū dulciū. ℥. iiii. cere. q. ſuffi.
aceti parꝝ ⁊ fiat unguétum.

Caplm̄ de colica. Digerentia mám phl'icaʒ
faciété colicá ul' iliacá ſirup⁹ ḋ abſinthio ſiru. ḋ ca
lamito oximel ſqlliticū oxiel ꝯpoſitū ⁊ ſil'ia. Sol
uétia. ℞. cinamōi. ℥. ii. nuciſmuſcate ligni aloes:
ſpice cardamōi macis añ. ʒ. ſ. maſticis bacharū
lauri macropiperis añ. ℈. ii. ſcamonee ꝑparate. ʒ
iii. turbit optimi. ʒ. vi. ʒʒ. ʒ. q̄ttuor ʒuccari. ℥. iii. fi
at ꝯfectio ſolida. doſis é. ʒ. iii. uſqʒ ad. ʒ. iiii. Ad
idé. ℞. diafinicon. ʒ. ſ. uini. ℥. ii. miſceátur ſil'. hec
é leuis ⁊ quoqʒ tp̄e pōt approxiari. Ad idé. ℞.
electuarii mei ſupi⁹ ḋſcripti. c. ii. ℥. ſ. ⁊ detur ſbito
Ad idé. ℞. yerepigre magne. ℥. i. turbit. ʒ. ſ. ʒʒ
℈. i. diſtépentur cū. ℥. iii. boni uini uel ḋcoctōe cōi
Ad idé. ℞. turbit. ʒ. i. ʒʒ. ℈. i. maſticis. ℈. ſ. ʒuc
cari ad pōd⁹ oiuʒ fiat puluis. Ad idé. ℞. pill'aꝝ
ilicaꝝ. ʒ. i. l'. ʒ. ſ. ul'. ℞. diacitonité ſolutiui uel cū
ſpéb⁹. ℥. ſ. Cōſcōes diaciminū diaterō pipeon
diagalága dianiſū diacalamītū pliris circoticon
tragea cōiſ ⁊ ſil'ia. Ité tiriaca mitridatū cū bono
uino. Ad idé doloré multū iſeſtáté. ℞. tiriace. ʒ
i. triſere. ʒ. ſ. filonii. ʒ i. miſceátur detur cuʒ uino.
Ad idé ꝑ paupib⁹ aleū cōeſtū l' ciminū torrefa
ctū paꝝ cū bono uino añ. ⁊ da p⁹ cibū. Cliſtēia
⁊ é ceteris media melior ⁊ ét ſuppoſitoria. ℞. ſeis
aniſi cimini aneti bachaꝝ lauri ameos feni. carui
añ. ℥. ſ. origái calamīti rute añ. M. ſ. foliorū ſicle
mercurial' cáemille cétauree miōris añ. M. ſ. ca
ſtorei. ʒ. i. ſ. furfuris. M. i. cardamōi polipodii
añ. ℥. iii. agarici. ʒ. i. ſ. buliát ꝑdcá ſufficiéter ⁊ co
létur ⁊ addatur colature olei rute olei aneti añ. ℥.
ii. ſal' cōis. ℥. i. yerepigre caſſiefiſtule añ. ℥. ſ. mell'
℥. i. ſ. ⁊ fiat criſtē fortiter multū ꝙ ñ fiat niſi i mag̃
neceſſitate. Ad idé ius galli ḋcrepiti átiq cū de
coctōe cartami polipodii cimini aneti cétauree ani
ſi feni. añ. ℔. ii. ⁊ addatur caſſiefiſtule yerepigre
añ. ℥. i. olei rute. ℥. iii. ⁊ fiat criſtei ⁊ é optimū ⁊ eſt
ſatꝫ lene. Ité ualét ſuppoſitoria de melle loga et
acuta cū agarico ⁊ oppopōaco ul' exula ſalgéma
⁊ ſtercore muris. Cliſtē mollitiuū ſtante fece ſic
ca. ℞. decoctōis malue maluauiſci blitis mercu
rial' ſe. lini fenugreci añ. M. i. ficuū ſiccaꝝ nūero
v. aniſi feni. añ. ℥. ſ. furfuris. M. i. ſal'. ℥. ſ. yerepi
gre caſſiefiſtule añ. ℥. i. ol'i rute. ℥. iii. ⁊ fiat cliſtere
Ad idé. ℞. paritarie abrotái cétauree minoris
calamīti origani mercurialiſ añ. M. i. aniſi cimini
cartami añ. ℥. i. polipodii. ℥. i. turbit ſerapini añ.
ʒ. ii. fiat decoctō cui addatur caſſie yerepigre añ.
℥. i. olei rute olei anetini an. ʒ. ii. ſal' paꝝ ⁊ fiat cliſtē
Emplaſtrū unguéta ⁊c. Saccul⁹ ex ſale ⁊ mi
lio caloctus ⁊ ſuppoſitus. Ad idé uētoſe magne
⁊ pōite ſupra umblicū. Ité ſpōgia iſuſa i ḋcoctōe
ꝑdictoꝝ in cliſterib⁹. Ité ſaccul⁹ ex ſe. lini cimio
torreſacto ⁊ ſurfure groſſo. Ité balnea cuʒ her
bis predictis. Ité ēplaſtra ex predictis. Item
unguenta. Quando eſt materia calida ſirupus
uiolatus ſirupus de endiuia ſirupus acetoſus:
oxiʒachara ⁊ ſil'ia. Soluétia colerá in hoc ualét
Cliſtere ad mollificádū qñ é apa. ℞. lactꝫ uac
cini. ℔. i. caſſiefiſtule. ℥. i. ⁊ fiat cliſtē. Ité empl'ʒ
ex mollitiuis qñ é dolor ab apate multū vʒ. Tra
cea carminás uētoſitaté ⁊ ꝓhibés eá gñari. ℞. ʒʒ
℥. ſ. aniſi coriádri ꝑparati añ. ℥. ii. galáge cubebe
dōeſtice nuciſmuſcate añ. ʒ. i. gariofi. ʒ. iii. ligritie
ʒ. v. ʒuccari ad pōd⁹ oium. pulueriʒétur pulūeiʒá
da ⁊ incidétur incidéda ⁊ fiat tragea.

Caplm̄ de fluxu uētris. Frigide medicie ſim
plices ſtiptice ſūt iſte ſumach berberiſ ypoqſtidoſ
balauſtia gala acacia roſe gūmi arabicū lutū ar
menū lutū ſigillatū ſpodiū aſſū cáphora g̃na gra
natoꝝ ſemé portualce acetoſa coriádrū arnogloſ
ſa portulaca ābra mirti antere ſandali coralli ſan
guis dracōis ſe. papaueris cauda eqna corigola
lábruſca plátago ſuc⁹ ei⁹ ſemen ét maxie aſſuʒ ⁊ ſi
milia. Fruct⁹ ſři ſtiptici citonia ſorbe excula pira
ſilueſtra maliá ſilueſtria cornula agreſta mora im
matura. Sirupi ſtiptici ſři rob citonioꝝ ſine ſpé
b⁹. Rob de ribes rob ḋ agreſta rob de cornib⁹
ſirup⁹ mirtin⁹ ſirup⁹ roſat⁹. uel ſic. ℞. aq̄ plátagi
nis aq̄ endiuie aq̄ roſ. ⁊ cū ʒuccaro fiat ſirup⁹ ſi
ue iuleb. Emplm̄ meū ſingulare. ℞. ſucci eſcu
loꝝ ſucci ſorbaꝝ ſucci corticuʒ g̃natoꝝ ſucci balau
ſtiaꝝ añ. ℥. ii. prunoꝝ ſine oſſib⁹ nūero. xxx. uini ci
toniorū uini rubei añ. ℔. ſ. olei mirtini olei citōi
oruʒ añ. ℔. ſ. pl'uēis maſticis colofonie antē aca
cie ſiligis añ. ℥. i. ſáguis dracōis terre ſigilate boli
armeni an. ℥. ſ. mediani corticiſ caſtaneaꝝ. ʒ. vi. ce
re. q. ſuf. aceti paꝝ fiat emplm̄. Emplm̄ ſřm ſtip
ticū ꝯfortatiuū ptiuʒ circūſtátiū. ℞. ſucci plátagi
nis uitꝝ unū a ǰ roſ. aceti an. ℥. i. ſumach berbēis
an. ℥. ſ. miroba. oiuʒ boli arméi an. ℥. ii. coral. ru
ſandalo. al. ⁊ ru. áthere maſticis an. ʒ. i. pſidie ba
lauſtie gallaꝝ an. ℥. ſ. farine létiuʒ. q. ſuf. pulueri
ʒetur ſbtil'r ⁊ fiat ēpl'ʒ mediocriter liqdū vʒ mira
bl'r qñ fluxui iūgitur mala cl'itas. Trociſci ſři ſtip
tici trociſci ḋ ſpodio cū ſe. acetoſe trociſci ḋ berbē
trociſci ḋ balauſtie troc. de terra ſigillata troc. de
karabe troc. de ramich troc. de bolo arméo.
Cōſcōes ſtiptice ⁊ ſře ʒuccaꝝ roſatū átiquū tri
aſádali diacitonité ſine ſpéb⁹ man⁹ xp̄i cū lapidi
b⁹. uel ſic fiat. ℞. ſádaloꝝ al. ⁊ ru. diarodō abba

tis an.ʒ.ii.coꝛalloꝝ ru.coꝛiādri ꝑpati an.℈.ſ.ſe.
acetoſe ſe.citonioꝝ an.℈.i.cinamōi.ʒ.ſ.ꝯſerue ro
ſa.ru.ſiccaꝝ.℥.ſ.aq̄ ro.℥.ii.zuccari q̄ztū ſufficit fi
at electuariū. Medicīe ſimplices cal'e ꝛ ſtiptice ci
minū aſſū ameos aniſū thus mirra ſtoꝛax maſtix
nux muſ.nux cip̄ſſi laudanū reubarbaꝝ aſſuz ab
ſinthii mēta lignū aloes cipi gario. caſe⁹ uet⁹ aſſa
t⁹ ablato ſale p multā ablutionē. Coagulū edi et
leporis. Cōfcōes cal'e diagalāga diaciminū dia
cinamomū diacitonitē cū ſpēb⁹ tiriaca metridiam̄
ta. Emplaſtꝝ calidū. ℞.aniſi cimini naſturcii
aſſatoꝝ maſticis olibāi an̄.ʒ.iii.ſucci abſinthii.℥.
i.ſ.aq̄ ro.uitꝝ unū aceti foꝛtiſſimi.℥.i.farie nucis
cip̄ſſi.q.ſuf.puluerizētur puluēizāda ꝛ miſceātur
ꝛ fiat empl'ꝫ aliq̄liter liq̄dū .Sirup⁹ cū fēi.ſine fe.
vꝫ.℞.rob de achacia rob de ḡnis mirti rob ꝺ ci
toniis an̄.℔.ſ.pulueris boli armēi ſe.roſa. an̄.℥.
ſ.buliāt ſil' ꝛ ſirupizētur ꝛ utatur cū cibo ꝛ extra ci
bū qꝛ vꝫ ꝯtra fluxū ꝛ febꝛē. Medicia euacuans
ſtipticādo ꝯferēs fluxui colēico.℞.miroba. citri
noꝛū.ʒ.i.ſ.kebuloꝝ idoꝝ an̄.℈.i.reubar .ʒ.i. ℈.
i.dragagāti.ʒ.ſ.iſūdātur i uino citōioꝝ.℥.ii.aq̄
ēdiuie.℥.i.p diē ꝛ noctē ꝛ mane expꝛiatur ꝛ colatu
ra ꝓpinetur. Ad idē.℞.miclete.ʒ.vi.trociſcoꝝ
ſpodii.ʒ.i.miſce cū aq̄ pluuiali ꝛ ꝓpinetur i mane
Mūdificātia ulcera cū diſinteria ꝑ ſupi⁹. ℞.
idꝛomell'.℥.iiii.aq̄ oꝛdei.℈.vi.detur ſepe i die ſtō
ieiuno.Et bonū ē cliſtē lauatiuū. Cōſolidātia ul
cera ſcā mūdificatōe.℞.gūmi arabici maſti.thu
ris karabe an̄.℈.ii.iſoꝛmetur cū ſiru.roſ.l' cū ſuc
co abſinthii ꝛ fiāt ſicut pill'e ꝛ ſumātur.v.ſtō ieiūo
oi die ſel' aut bis. Ad idē zuccari ro.℥.i.ſ.elcūa
rii ꝯſtricti iſeri⁹ ꝺſcribēdi.ʒ.vi.dꝛagagāti.ʒ.ii.tro
ciſci ꝺ terra ſigillata.ʒ.i.icoꝛpeꝭ ꝛ deꝭ ſtō ieiūo.ʒ.
i.ꝑ uice. Trociſci expti ꝛ opti ꝯtra oēꝫ fluxū ꝛ fe
bꝛē.℞.thuris ſāguis dꝛacōiſ an̄.ʒ.ii.ſ.boli armēi
ʒ.i.ematitꝭ terre ſigil.ʒ.v.balauſtie.ʒ.i.ſ.ſpice cia
mōi an̄.ʒ.i.opii.ʒ.i.karabe.ʒ.i.ſ.ꝛ fiāt trociſci. ʒ.
i.cū ſucco poꝛtulace aut aq̄ ciſterne.ꝛ aliq̄n addi
alūis.ʒ.i.ſ.ꝛ h̄ q̄n mā fuerit hūida mltū ꝛ qꝛ ꝯſtri
gūt ſputū ſāguis i illo ca.feci mētōnē. Et ſcias ꝙ
i ſingl'o trociſco ſolū ingrediꝭ ꝺcianona ps .ʒ .i.
opii ꝛ ſecure dari pn̄t. Nota ꝙ iſta ſimplicia in
quocūqꝫ q̄ſi fluxu ꝯferūt ꝑmū coagulū edi l' lepo
ris ꝛ deꝭ an̄ pꝛādiū.ʒ.i.ꝛ cenā cū.℥.ſ.aq̄ plātagiſ
Secūdū ē caſe⁹ āntiqu⁹ a quo butiꝝ totū ꝛ ſal fue
rit rēotū ꝛ dꝫ minuti icidi ꝛ ꝺcies cū aq̄ cal'a laua
ri malaxādo ip̄m ꝛ poſtea exicceꝭ ꝛ quōlibꝫ valet
appꝛoxiatū. Tertiū ē tiriaca recēs.ʒ.i.cuꝫ aqua
plātagiſ. Quartū ē naſturciū aſſū admiſtreꝭ cū
aq̄ plāta.aut lacte cap̄no ꝛ daꝭ bis i die ſtō ieiūo
ʒ.i. Quitū lētes cocte i duab⁹ aqs ꝛ p⁹ea aſſate i
patella cū modico aceto ꝛ piguedie caſtrati ꝛ deꝭ
loco cibi. Idē faciūt fabe ꝑpate. Sextū ē dyaci
tonitē ſine ſpēb⁹ an̄ cibū. Septimū ē lac cap̄nuꝫ
a quo butiꝝ ē extractū i quo ſint extīcti lapideſ flu
uiales ardētes l' calida ul' ferrū. Scðo notādū
ꝙ tria ſūt remedia ſingularia q̄ ꝯferūt exteri⁹ ap
pꝛoxiata i quocūqꝫ fluxu. Pꝛimū ē appoſitō h⁹
uētoſe ſuper umblicū.Et ſi flux⁹ fuēit foꝛtꝭ ponaꝭ
ʒ.i.ſ.circa umblicū ꝛ a quolꝫ alio latē alia. Se
cūdū ē balneū rute qꝛ multū diuertit. Tertium
ablutō pedū ꝛ tibiaꝝ cū decoctōe illi⁹ herbe que
uocaꝭ calcatrepa ꝛ ē ypericō ꝛ plus vꝫ ſi lotō fiat
uſqꝫ ad coxas ꝛ lotō radicis ſalicis ꝛ coſdumōi vꝫ
loco illi⁹. Cliſteria lauatia in fluxu fiāt ex aq̄ oꝛ
dei.℔.i.aq̄ mell'.℥.iiii.uel fiat ex aq̄ oꝛdei cū mel
le ro.co. Ad idē.℞.oꝛdei.M.ii.roſ. M.i.flo
rū camemille.M.ſ.fiat decoctō ꝛ colatuꝛ addaꝭ
zuccari al.ꝛ ru.℥.i.ꝛ ſi uis ꝙ ſit ſedatiuū doloꝛis
addatur olei ro.℥.iii.ſepi capꝛaꝝ.℥.i.ſ. Cliſtēia
ſtiptica ꝯſolidatiua.℞.gallaꝝ n̄ perfoꝛataꝝ ſūac
boli armēi an̄.ʒ.i.dꝛagagāti gūmi arabi .an̄. ℈.
ii.ſucci plāta.ſcā r̄ſidētia.℥.vi.adipis r̄nū capꝛaꝝ
r̄cētꝭ.℥.ii.uitellū uni⁹ oui ꝛ fiat cliſtē cuꝫ aq̄ pluui
ali ul' aq̄ ferrea ꝛ ſit cliſtē i ſūma.℔.i. Ad idē ℞
butiri recētis.℥.vi.ſāguis dꝛachōis. ʒ.ii.ꝛ fiat cli
ſtē.vꝫ in q̄cunqꝫ diſinteria. Cliſteꝛ.℞.roſ.mir
re balauſtiaꝝ copulaꝝ glādiū rizi gallaꝝ ſūac an̄.
M.i.buliat i aq̄ ciſterni ꝛ ꝺcoctōis ipſi⁹. ℞. ℔.
i.ſucci plātagis.℥.ii.olei mixti.℥.i.ſ.uitellū unius
oui aſſati ſepe capꝛaꝝ.℥.i.pulueris dꝛacōis gūmi
arabici aſſi boli armeni maſticis an̄.ʒ.ſ.carte bō
bacis ꝯbuſte.M.i.ꝛ fiat cliſtere.

Capl'm ꝺ tenaſmone. In cura tenaſmōiſ no.
ꝙ tenaſmō ē nimia uolūtas egerēdi cū modico ul'
nullo effectu.℞.decoctōis fenugꝛeci furfuriſ cau
liū an̄.M.i.unā megetā ꝛ calefiat ꝛ p⁹ea iſūdaꝭ
filtꝝ ꝛ eger ſedeat ſupꝛa eo exp̄ſſo ab aq̄. ꝛ vꝫ ſiru
p⁹ ex ill' calidiſ fiat ſaccul⁹ ꝛ ſedeat eger ſup eo. Ad
idē fomtatō taſſibarbaſſi l' cataplaſmatō. Suf
fūigiū optiꝫ ꝯtra tēaſmonē.℞.folioꝝ piroꝝ eſcu
loꝝ citōioꝝ ſan.dꝛa.boli armēi balauſtiaꝝ terreſi
gillate.buliāt oia i uino ꝛ uadat ad aſelā cū aſela
uit pꝛia uice an̄q̄ꝫ icipiat ſe exp̄mē accipiaꝭ lapis
q̄ ſit calefcēs igne foꝛtiter ꝛ ꝓiciaꝭ ꝺ iſto uīo ſup
lapidē ꝛ pōaꝭ lapis ſb̄ ſcāno ſb̄ ano ꝛ r̄cipiat an⁹
illū uapoꝛē calidū ꝛ ſic fiat oi uice p⁹q̄ꝫ pꝛia uice
exalauit an̄q̄ꝫ icipiat p̄mē. Licinia lōga ꝯſolidā
tia ꝛ doloꝛē ſedātia.℞.thuris opti mirre acacie.
ſe.iuſqani ſe.papa.al.gūmi arabici an̄.ʒ.ii.croci
boli armēi an̄.ʒ.ſ.puluerizētur ꝛ fiāt licinia cū adi
pe capꝛaꝝ ul' caſtrati. Ad idē.℞.cꝛoci thuriſ gū
mi ara.an̄.ʒ.i.opii.℈.i.ſ.ꝛ cū albūie oui fiāt lici
nia lōga. Elcūaria ꝯſtrictia.℞.ḡnoꝝ mirte ba
lauſtiaꝝ roſaꝝ coꝛticū ḡnatoꝝ an̄.M.ſ.ſūac ſe.
acetoſe ſe.plātagis antē berberis ſandal'.alboꝛū
maſticis ſpodii an̄.ʒ.ii.ſe.papa.al.ʒ.iii.aniſi ſe.en
diuie cipi thuris an̄.ʒ.i.ſ.coꝛiādꝛi iſuſi i aceto cia
momi coꝛalloꝝ ru.an̄.ʒ.ſ.acacie ypoq̄ſtidos ami
di cip̄ſſi gūmi arabici aſſi an̄.ʒ.i.terātur terenda
ꝛ ſufficiēter pꝛedicta coquātur i aq̄ ciſterne deide

inſpiſſent̃ cũ zuccaro albo ⁊ fiat electuariũ. poſſꝫ addi ꝺ̾ uio ꝯ̄natoꝝ paꝝ. Aliꝺ̾. ℞. gallaꝝ balauſtiaꝝ cupulaꝝ glãdiũ corticũ ꝯ̄natoꝝ añ. ʒ. i. ſ. terr̃ ſigil. carabe ſãda. al. ⁊ ru. bo. armẽi ſãgui. ꝺra. turis maſticis ſe. papa. al. gũmi arabici aſſi pſilii aſſi margaritaꝝ nõ pforataꝝ añ. ʒ. i. auelanaꝝ aſſataꝝ ꝯ̄noꝛuꝫ uue añ. ʒ. i. ſpodii cinamomi añ. ℥. ſ. ramich roſ. cipẽi añ. ℈. ii. ſpice nardi carui ypoqſtidos añ. ʒ. ſ. liature eboꝛis l' acuuꝫ. ʒ. i. ⁊ cũ zuccaro albo ſufficiẽti fiat ꝯfectõ ſolida. Expĩm̃tuꝫ ſumatur aſſis ꝺe arboꝛe q̃ ꝺ̾ pplꝰs ⁊ bñ calefiat ⁊ ano nudo ſedeat ſuper ea ⁊ qñ aſſiſ icipit tepeſcẽ hẽat̃ alia cal'a ⁊ ſic tã ꝺiu fiat quouſqꝫ ſẽtiat calorẽ ad itra ⁊ ſi ñ hẽtur illa arboꝛ ſumat̃ ꝺe abiete.

Caplĩm ꝺ̾ ꝺifficultate migẽdi. Prio nota carmẽ illꝺ̾. Strãgur guttatiꝫ ſur nil ꝺiſurqꝫ p hoꝛaſ.

Difficultas urine qñqꝫ ꝓuẽit a cãu ⁊ pcuſſiõe ⁊ qñqꝫ ex ꝺ̾bilitate expulſiue. qñqꝫ a r̃pletõe. ⁊ illa repletõ qñqꝫ ẽ ex r̃tẽtõe urĩe lõga ut cũ qs ꝺiu verecũdia retinuit urinã. qñqꝫ ex hũoꝛibꝰ l' ſanie qñꝫ ex lapide. Si ẽ ex caſu ⁊ pcuſſiõe fiat prio phlebotõia baſilice ⁊ fiat cliſtẽ. fiat effuſio aq̃ cl'e i qua camõilla mellilotũ roſ. bulierint ⁊ ab alto ſup loco percuſſo p ꝺuas hoꝛas ꝓiciat̃. pꝰea ungat̃ locꝰ cũ iſto ungtõ. ℞. mirre maſticiſ añ. ʒ. i. olei roſ. ℥. i. olei anetini. ℥. ſ. cere. q. ſuf. ⁊ fiat vngtm̃. Ad idẽ vꝫ ſacculꝰ ꝺ̾ abſinthio bulitꝰ in uino albo exp̃ſſus poſitꝰ ſupra femur ⁊ loco percuſſo. Mãdetur ĩfirmo ꝙ ſepe cõet̃ migẽ. Si v̊o fuerit ex repletione urie tũc ꝺ̾cũbat ſup uẽtrẽ ⁊ ꝯp̄mat foꝛtiter pectẽ q: tũc ps ĩferioꝛ aperit̃ cũ uria egr̃dit̃. Sꝫ ſi ex r̃pletõe hũoꝛũ l' ſaniei l' ſãguis fuerit he medicie ꝯferũt. Medicie ꝯpoſite ꝺiaſpgon litõtripõ uſtiuũ nicolai. tiriaca ãtiq̃ metridatũ. Medicie ſimplices aq̃ ſpagi aq̃ ſaxifragie rafani ius cicerũ rubeoꝝ cũ radicibꝰ. v. aq̃ limonũ vꝫ ꝯtra r̃nũ ⁊ veſice lapidẽ. Puluis optimꝰ ꝺ̾ quo ſũatur cuꝫ liquoꝛe ꝺiuretico. ℥. i. p uice. ℞. ſeinũ apii petro. peõie ſe. geneſtre ſaxifragie añ. ʒ. ii. ſe. ſẽi. aniſi carui añ. ʒ. ſ. ſeinũ cõiũ. ℥. ſ. milii ſol'. ℥. i. ſpice cinamõi añ. ʒ. i. ligritie. ʒ. iii. zuccari albi. ℥. i. ſ. fiat ex his pl'uis ſb̃tiliſſimꝰ. No. ipꝫ q: optimꝰ ẽ ⁊ eo põt uti ꝯtinue. Balneũ ſiue ſẽicupiũ. ℞. foliorũ cauliũ maluauiſci creſonũ ſiue ſenacionũ paritarie artetice floꝝ camõille floꝝ apii petro. radicũ eoꝛũdẽ añ. M. iii. fiat balneũ. Cliſtẽia fiãt ex p̃dcis herbis ⁊ i colatura addatur bñdcẽ. ℥. ii. caſſiefiſtule ierepigꝛe añ. ℥. ſ. olei rute. ℥. iii. ⁊ fiat cliſtẽ. Unguẽtũ optimũ. ℞. olei ꝺ̾ ſcoꝛpiõibꝰ olei coſtini olei ꝺ̾ lilio olei aneti añ. ℥. ſ. adipis anatꝭ. ℥. ſ. paritarie ſaxifragie añ. ʒ. i. pulueis cimicũ. ʒ. iii. cere. q. ſuf. aceti paꝝ fit ungtm̃. Expientia accipe totũ zirbũ thauri uniꝰ recẽs ſiue bouis iuuẽis pſci ⁊ illud calefac ad ignẽ ⁊ calidũ ſuppõe femoꝛi ⁊ ẽ mirabile i ꝓuocãdo urinã. Ad idẽ vꝫ herba q̃ naſcr̃ ſup fũdũ nauiũ ſtãtiũ i aq̃ ſalſa cocta i vio ſb̃tili albo poſita ſup femur. Ad iꝺ̾ ſi ponãtur cimices iter pellẽ ⁊ carnẽ v̊ge. No. ꝙ artetica ab itra ⁊ ab extra approxiata ml'tũ ẽ ꝓuocatia. No. ꝙ oia frãgentia lapidẽ q̃ ꝺicẽtur i ſeq̃nti ca. ualẽt ad ꝓuocatõꝫ urie ⁊ p̃dcã i illo ca. ⁊ ꝺicebãtur ualẽt ẽt ꝯtra lapidẽ. Aq̃ ꝺiuretica mgr̃i Tadei q̃ mirabil' ẽ i ꝓuõe urie ẽt frãgẽdo lapidẽ ⁊ rẽouẽdo ꝺoloꝛẽ idoloꝝ ſi pſcẽ fiat ꝙ raro ꝯtigit ⁊ ẽ ml'tũ medicia mea. ℞. creſoni. M. ii. radicũ. v. añ. M. i. radicũ rafani enule pẽcedini cipi accoꝛi yrigi macedõici radicis felicis radicũ ualꝺ̾ bõe albe ⁊ nigre treteãt cicẽis aratici palif pipielle añ. M. i. milii ſol' ꝯ̄mis utriuſqꝫ ſcolopẽdrie capil. uene. ſaxifragie leuiſtici polipodii ypicon melliſſe pitarie ariſtol'. eufragie betõice caul' agreſtis cicoꝛee politrici citrac adiãti camedꝛeos cãepiteos herbe apii añ. M. ii. piloſele ẽdiuie radicis melote ſilueſtriſ añ. M. i. naſturcii filopẽdule rute ſilueſtris ſaxifragie maioꝛis extrẽitatũ uitꝭ albe coꝛticis geneſtre coꝛticuꝫ radicis rubee tribuloꝝ maioꝝ añ. M. ii. ſiſeleos iuſqami timi epithi polipodii añ. ℥. ii. milii ſol'. ℥. iiii. ameos leuiſtici ſene cuſcute ſeinũ cõiũ añ. ℥. ii. celtice galãge ſpice añ. ℥. ſ. aniſi feni. añ. ℥. iii. cimini cineris ſcoꝛpionũ añ. ℥. i. ſe. apii roſ. añ. ʒ. ii. lapidis licis lapidiſ ſpõgie lapidis hoiſ l porci añ. ℥. i. nucleoꝝ cereſoꝝ ⁊ pſicoꝝ ⁊ coꝛticũ cãcroꝝ aduſtoꝝ ſtercoris gãllie ſtercoꝛis colũbi ſq̃lle añ. ℥. i. oſſis mãdibule lucii ſãguis lepoꝛis ſãguis hirci añ. ℥. iiii. ſe. geneſtre ſe. naſturcii añ. ℔. ſ. ſaxifragie ſicce. ℔. i. ⁊ ex oibꝰ iſtis fiat aq̃ p iſtũ moꝺ̾. ℞. oẽs radices per ſe ⁊ minuti icidas ⁊ tere cũ piſtello paꝝ eas et põe ad capellũ ⁊ ꝺiſtilla ⁊ ſua p ſe. demũ accipe ſemina ⁊ lapides ſil' ⁊ fac puluerẽ ⁊ ĩfũde i tribꝰ urceis uini albi ſb̃til' ⁊ põe ad capellũ ⁊ fac ꝺiſtillare Pꝰ modũ oẽs iſtas tres aq̃s accipe ⁊ ſil' miſceas ⁊ uſui reſua. Ueꝝ ſi addatur cũ lapidibꝰ aq̃ nitri. ℥. i. adhuc fiet foꝛtõꝛ ſũat ꝺ̾ ea uitꝝ unũ l'. ℥. iii. et plꝰ tp̃e neceſſitatꝭ ſꝫ ſit ſp ſtõachꝰ a cibis uacuꝰ. et ẽt hñteſ calculũ utũtuꝛ tp̃e ſãitatꝭ ⁊ i p̃ſuatõe a ꝺoloꝛe ilioꝝ. nã i h̃ ẽ potiſſima. Et no. ꝙ ſuffumigatio cũ pelle hirci in r̃tẽtõe urie ꝺiſſoluit eã ſi ñ fuerit ꝓcedẽſ ab ap̃ate l' lapiꝺ̾ uiã obturãtibꝰ auẽzoar.

Capi. ꝺ̾ lapide renũ ⁊ ueſica. Ualẽtia ꝯtra lapidẽ a ꝓp̃etate lapis iudaicꝰ cinis ſcoꝛpiõis lapis ſpõgie lapis licis lepoꝛis uſti cinis teſtaꝝ ouoꝝ a qbꝰ egreſſus ẽ pulluis ſãguis hirci aq̃ rafãi cauda tremula quocũqꝫ mõ ſũpta. Et no. ꝙ q uſus fuerit cõedere urticas ſecurabitur ab arenul' ⁊ ꝯ̄nati one lapidis ⁊ ẽ ꝺ̾ exptꝭ anẽzoar. Sirupꝰ. ℞. ſcolopẽdrie capil. uene. tribuli marini ſaxifragie crete marie pipinelle milii ſol' leuiſtici ẽdiuie añ. M. i. radicũ ſpgi bruſci petro. rafani ꝯ̄mis añ. ℥. i. ſeminũ ſiſeleos ſeinũ altee feminũ fenugꝛeci aniſi feni. añ. ℥. ſ. ſe nũ cõinꝫ. ℥. i. liqritie mũdate paſſularũ mũdataꝝ añ. ℥. i. ciceꝝ ru. M. i. ſpice nardi. ʒ.

ñ. aceti ſqllitici. ℥. ii. mellis electi zuccari albi. a. ℔
i. ⁊ fiat ſiru. ⁊ dátur. ʒ. ii. ꝑ uice cũ. ℥. iii. aq̃ raſái
ł alia ꝺ ꝓdciſ i ca. ꝓcedẽti. Elcũaria. ℞. elcũarii
ducis elcũarii litótipó añ. ℥. ii. miſceátur detur. ℥
i. cũ aq̃ aliq̃ diuretica ꝺ ꝓdciſ. Aliꝺ. ℞. cinamói
zz. añ. ℥. ſ. ſpicc. ʒ. ſ. cardamói. ℥. i. gari. nuciſmu.
eipi ſqnáti aniſi añ. ʒ. i. piperis lógi ⁊ nigri añ. ʒ.
ii. ſe. melonum. ℥. i. lapidis ſpógie lapidis iudaici
méte uſte lapidis licis añ. ʒ. ii. crete marie. ℥. i. ſ.
ſaxifragie. ℥. ſ. milii ſol. ʒ. ii. ſ. ſe. macedonici xilo
balſami carpobalpami aniſi petroſi. añ. ʒ. ii. ligri
tie. ℥. ſ. radicũ ſpargi. ℔. i. ſ. ⁊ cũ. ℔. iii. zuccari
fiat elcũariũ. ꝑus debét incidi radices ⁊ ꝺcoq cũ
zuccaro ⁊ piſtari agitãdo. deide ſpẽſ addáẜ. Aliꝺ
forte mltũ. ℞. pulueris ſcorpiõis uſti uitri uſti ci
neris radicis cauliũ cineris leporis ſáguis hirci:
cineris corticũ ouoꝝ a qbꝰ pullꝰ é egreſſus lapis
iudaici gar. nuciſmuſ. accori. ʒ. i. ſe. petroſi. dauci
pulegii gũmi arabici ſe. altee pipẽiſ añ. ℔. i. ſ. la
pidis ſpógie lapidis renał húidi añ. ℈. ii. pulueri
zétur ꝓdcá ⁊ ꝯficiátur cũ melle. doſiſ é. ʒ. ii. cũ ali
qua aq̃ diuretica. Nota ꝙ i cura lapidis oz ad
miſtrari mollificatia ne lapis magnꝰ idureſcat ex
approxiatõe uini hñtiũ frãgẽdi. Emplm molli
tiuũ qꝺ approxiari dz. ℞. malue biſmalue ſe. al
tee ſe. lini ficuũ caricaꝝ piguiũ butiri recẽt añ. ℥.
i. olei amigdaloꝝ. ℥. ii. ⁊ ex oibꝰ fiat éplm ⁊ ponaẜ
ſupra renes ſi ibi é lapis uł in femore ſi in ueſica é
lapis ⁊ ſtet per dié mediá. ⁊ illo remoto inungaẜ
oleo ſcorpionũ ł infraſcripto ungtó. ℞. olei ſcor
pionũ. ℥. iii. lapidis ſpógie cineris caude tremule
lapidis iudaici añ. ʒ. ſ. cere. q. ſuffi. ⁊ fiat ungtm̃.

Balneũ mollitiuũ ⁊ mitigatiuum doloris. ℞.
malue biſmalue pitarie abrotani crete marie ſe. al
tee fenugreci ſe. li. añ. ⁊ buliát paꝝ i aq̃ ſufficiẽti. ꝑ
balneo ⁊ cũ egrediẜ inungaẜ ungtó ſupradcó.

Puluis ad idé optimꝰ. ℞. ſaxifragie aniſi pe
troſi. piperis apii milii ſolis ſe. ſpgi añ. tere oia et
cribra ⁊ cũ melle miſce ⁊ da bibẽ coclear unũ cuz
aq̃ cała ⁊ é optimꝰ ⁊ expertꝰ ꝑ me. Ad idꝺ. ℞. cori
giole. ℥. ſ. ciceꝝ ru. ℥. ii. ſeinũ melonũ ñ mũdatoꝝ.
℥. i. buliát in. ℔. i. aq̃ dulcis uſq̃quo redeat ad. ℥.
vi. ⁊ détur. ℥. ii. ꝑ uice cũ modico zuccari ſtó ieiũo
⁊ vz ꝯtra renulas. Puluis. ℞. ſáguis hirci exic
cati. ℥. i. deẜ cũ aliqua diuretica aqua. Et no. ꝙ
ſic ꝑparaẜ ſáguis hirci. prio cibeẜ hircꝰ cũ herbiſ
ꝯtiliatiuis ⁊ iciſiuis ſicciſ pipinella ſaxifragia ſcia
melonũ ⁊ ſilia. poſtea ꝺcoletur hircꝰ ꝑmꝰ ſáguis
⁊ ultimꝰ dz abici ſz ſecũdus retineri ⁊ exiccari ad
umbrá: icidi minuti ſicut fiũt trociſci ⁊ uſui reẜue
tur. Et no. ꝙ aliqñ lapis iueſica claudit foramé
ueſice ut nil poſſit egredi ꝺ urina ⁊ tũc ſũt tria re
media. Primũ é ut pónatur digitꝰ in ano ⁊ ꝯpria
ur ueſica ſic ꝙ lapis retrocedat intꝰ ⁊ remoueaẜ
ꝺ uia urine. Secũdũ ꝙ patiés ſtet ſuperius ⁊ ꝙ
eleuẽẜ crura ⁊ ꝯſtrigátur añ ⁊ retro uſq̃quo lapis
deſcendat ad fundũ ueſice. Tertiũ é ꝙ ſiringa
liniatur oleo amigdalarũ dulciũ ⁊ imponaẜ per
collum uirge ſic ꝙ pellat lapidé ad intra ⁊ é bonũ
ualde ſed bene ponatur ſiringa.

Capi. de apate in renibus ⁊ ueſica ꝯferés in pri
mo qñ é ꝺ materia calida. ℞. mucilaginis pſilii:
mucilaginis ſe. citonioꝝ añ. ʒ. ii. olei ro. ℥. ii. aq̃
endiuie. ℔. ſ. ſe. portulace ſe. papa. al. añ. ℥. ſ. fari
ne ordei ꝙ ſufficit ⁊ fiat emplm mediocriter liqui
dum cum. ℥. ſ. aceti. Si ſit in prio materia frigi
da hoc ꝯfert. ℞. pulueris roſarũ abſinthii añ. ʒ.
ii. olei ro. olei camomille olei amigdalarũ dulciuz
añ. ℥. i. ſ. florũ camóille melliloti añ. ℥. ſ. farine or
dei farine frumẽti añ quátũ ſufficit ⁊ fiat emplm.

Emplaſtrũ maturatiuũ quádo é de matẽia ca
lida. ℞. radicũ altee malue añ. ℔. ſ. ficuũ cari
carũ piguiuz. ℥. i. medulle cruris uituli butiri adi
pis anatis añ. ℥. ſ. olei camomellini olei amigda
larum dulciuz añ. ℥. i. ſ. floꝝ camomille melliloti
añ. ℥. ſ. farine ordei frumenti añ. q. ſuf. ⁊ fiat épla
ſtrũ. Sed ſi fuerit de materia frigida hoc cõfert
ad maturandũ. ℞. piguiũ ficuũ caricaꝝ. ℥. ii. ra
dicis lilii. ℥. i. mucilaginis nugreci ucil. ſe. lini añ.
℥. ſ. olei amigdalaꝝ dulciũ ydromellꝰ pauce cóeſti
onis añ. ℥. i. farine tritici. q. ſuf. ⁊ fiat emplm. Ad
idé ualet emplm de melliloto ẜm meſue. ẝcá ma
turatõe ꝯferunt mũdificantia ⁊ cõſolidátia q̃ oia
ſcribẽtur in capitulis imediate ſequentibus.

Capi. de ardore urine. Nota ꝙ ardor urine
prouenit a duplici cá. una ꝙ qñ urina é acuta róe
colere permixte uel phlegmatiſ ſalſi ⁊ de illo loqẜ
hic. Alia cá pót eé qñ é ulcus in ueſica ⁊ in uis
urine quia licet non ſit urina acuta tranſiens per
ulcus ardoré cauſat et de illo loqtur infra. Pul
uis raſis optimꝰ ⁊ expertus é ſepe per me ⁊ vz mł
tũ: Jté lac amigdalaꝝ dulciũ cũ decoctõe melo
nũ uel cũ aqua eius multũ ualet ſi detur i potu ſtó
ieiuno. Jté ualet ſirupꝰ uiolatꝰ cũ aqua melonũ

Emplm ſandaloꝝ al. ⁊ ru. ſpodii ſumac mirtil
loꝝ añ. ʒ. ii. acacie ypoquiſtides añ. ʒ. i. ſeminis
portulace ſeminis cucumeris ſe. cucurbite. añ. ʒ. i.
ſ. ſucci plantaginis aque roſate añ. ℥. ii. farine or
dei quátum ſufficit ⁊ fiat emplaſtrum ⁊ ponatur
ad renes ⁊ ſupra pecté. Puluis ſeminũ lactuca
rũ ⁊ portulacarũ cuz zuccaro é medicina experta
cuidá uiro antiquo anno incurrit ter uel quater
iſtum morbum ⁊ liberatur in duobus diebus et
de eo ſumit cum omni cibo et in omni ſuo potu in
magna quantitate ⁊ eſt. l. annoꝝ calide ⁊ ſicce cõ
plexiõis i oibꝰ mébris eiꝰ ⁊ qñ excoriatur i capite
ꝟge. iá feci appói ſtuelũ iſuſũ i aq̃ roſata i q̃ liq̃ſa
ctũ fuit apiũ ⁊ ſtati ceſſauit dolor. Capi. de mi
ctu ſáguis ⁊ ſaniei ⁊ ꝑ ꝯũs ꝺ ulcẽibꝰ renũ ⁊ ueſice
⁊ uiaꝝ urie. No. ꝙ mictꝰ ſáguis lz poſſit ꝓcedẽ a
ueſica réibꝰ epate ⁊ aliis mébris. raẜ h ſolũ ponit
curá qñ ꝓcedit a réibꝰ ł ueſica. Nota ꝙ trociſci ꝺ

karabe ſűt fri ſtiptici cõglutinatiui ⁊ a ꝓꝓetate re
ſtringűt ſang. ꝑ eius ſimplicia. Nota ꝙ cuchabit
i. karabe lapis ematites ⁊ coꝛalus vꝫ a ꝓꝓetate
i reſtringẽdo ſang. undecűqꝫ fluat. Trociſci alkẽ
gi ſűt ultimi iuuãti i antiquo mictu ſang. ⁊ i ulceri
bꝰ renű ⁊ ueſice ⁊ uiaꝝ urine nã ꝑmo remittűt ma
lã ꝓꝓtoné calꝫ acutoꝝ hűoꝛű qꝛ fri. ſo mundifi
cãt ulcẽa pp apitia ꝗ ſűt i eis ut ſe. apii. tertio ꝯſo
lidãtia ulcera ꝓpter ꝯſolidãtia ꝗ ſűt in eis ⁊ bolꝰ
arme. olibanű ſang. dra. gűi arabici ꝗ tria reperi
unt i oi ulcere receptã uiõ meſue. dat unꝰ ꝑ uice
ſtõ ieiuno cű aq̃ melonű ł mucilagie ſe. cõiuꝫ ł cű
lacte capꝛino ł cű aq̃ plantag. Dat ẽt cű. ℥. ii. ſiru.
de papa. ⁊ aq̃ oꝛdei. Trociſci de terra ſigill. ẽt ua
lẽt ⁊ dat cű aq̃ plãtag. Ungtm̃ ad res ⁊ ẽt ad ueſi
cã. ℞. olei ro. ℥. ii. olei mirtini ſuci plãtag. añ. ℥. ſ
trociſci ð terra ſigill. trociſci ð karabe añ. ʒ. i. ace
ti. ʒ. ii. cere albe ꝙ ſufficit aceti parum ⁊ fiat un
gtm̃. Alr̃ reqrit in antiquo mictu ſang. prius
műdificare pꝰea ꝯſolidare. Műdificatiua ſolű ⁊
műdificatiua ſil ⁊ ꝯſolidãtia ecce per oꝛdiné. ſiru.
műdificãs ſolű. ℞. capil. uene. recẽtiű. M. iii. li
qritie műdate. ℥. i. ſe. melo. műdati. ℥. i. mel zuc.
añ. ℥. i. ſ. fiat ſiru. ſm arté lõgus. De eo dat. ʒ. iiii
quolibꝫ mãe. Aliꝰ. ℞. capil. uene. recẽt folioꝝ
arnogloſe añ. M. ii. ſe. melõis műdati. ℥. ii. ſe. cu
cűeris ſe. cucurbite citruli mundati añ. ℥. i. ſe. pa
pauerís al. ſe. citonioꝝ ſe. altee añ. ℥. i. ſ. zucc. mel
q. ſufficit ⁊ ſꝫ arté fiat ſirup. Dant. ℥. ii. cű aqua
melonű. Electuariű műdificãs ⁊ bonű ℞. ſe. me
lõis műdati. g̃. alkẽgi ſe. altee añ. ʒ. iii. amigdala
rű amaraꝝ ſe. citruli capil. ueneri. recẽt ſe. yreos
oꝛobi liqritie műdat. añ. ʒ. i. ſ. ſe. lactuce apii bau
cie añ. ℈. ii. ⁊ cű zuccaro fiat electuariű. Dat. ℥. i
ꝑ uice bis i die cű aq̃ melonű ⁊ ſine illa. Electua
riű ꝯſolidãſ. ℞. ꝯſolide maioꝛis ⁊ minoꝛis añ. ʒ. iii
ſang. dra. boli ar. thuris maſti. añ. ʒ. ii. acacie mir
rhe añ. ʒ. ſ. piloꝝ ſpice nardi. ℈. i. dragaganti gűi
arabici añ. ℈. ii. ⁊ cű zuc. fiat electuariű. põt ẽt fie
ri ſirup. ex iſtis ſi res dupléť uł tripleñť. Srupus
műdificãs ⁊ ꝯſolidãs. ℞. folioꝝ pentafiloꝝ. M.
iiii. zucc. q. ſufficit ⁊ fiat ſiru. i. ℔. det. ℥. ii. cuꝫ aq̃
plãtag. ⁊ é remediű optimű ⁊ uelociter iuuamtuꝫ
ꝑſtat. Ad iõ ſirup. factꝰ ex decoctõe folioꝝ agrio
nie floꝝ plãtag. añ. cű zucc. Electuariű ad iõ. ℞
liqritie műdate. ʒ. ii. ſe. melonű műdat. ℥. ſ. ſe. ci
truli cucurbite műdat. ſe. papaue. al. g̃. alkẽkẽgi
añ. ʒ. i. cinami. mirtilloꝝ añ. ʒ. ſ. dragagãti gűmi
arabici iſuſoꝝ ꝑ nocté in aq̃ ro. amig. dulciű excoꝛ
ticataꝝ pineaꝝ műdat. añ. ℥. ſ. mel ro. co. ℥. i. aq̃
ro. aq̃ plãtag. añ. ℥. ii. zucc. q. ſuf. ⁊ fiat electuariű
Et nota ꝙ lac capꝛinű quomõcűqꝫ ſumat ceteriſ
ꝑualet ⁊ maxie ſi ſumãtur cű uno trociſco alkakẽ
gi. ʒ. i. Nã quidã nobilis etatis. xxxxxx. ãnorű uel
circa ex ſolo medicamine iſto fuit liberatꝰ de ulce
ribus coli ueſice a ſex mẽſibus citra. Sirigamus

in ulceribus ueſice pꝛimo cű műdificant ſicut mel
aqua aq̃ oꝛdei decoctio yreoſ ⁊ ſilia. Scdo aponi
mꝰ ꝯſolidãtia ſicut puluis ſang. draco. boli ar. ter
re ſigilate ⁊ ſimiliű ⁊ iſtum puluerẽ ponimꝰ cuꝫ la
cte uel aliquo liquoꝛe. Et nota ꝙ uia vge é toꝛtuo
ſa ⁊ iõ caute ⁊ ſine uiolentia ſiringentur in ulcera.
Cap. de cura emiſionis urinę uoluntarię. inuoluntarie
Emplm ſiue cerotum. ℞. laudani maſt. añ. ℥.
ii. olibani nucis cipꝛeſſi añ. ʒ. ii. ligni aloes ſtoꝛa.
calamite galange cinamomi añ. ʒ. i. terbẽtine. ʒ. ii
oia miſceantur cuꝫ piſtelo ⁊ cű ſucco mẽte fiat em
plaſtrű ꝙ aponit in foꝛma ceroti ſuper corio põa
tur ſuper pecté pilis picis abraſis ne accidat euul
ſio pilorum in remotiõe. Ad idé ⁊ plus vꝫ i polu
cioné ℞. ſucci mẽte. ℔. ſ. maſticis olibani añ. ℥.
ſ. nu. cipſſi. ʒ. ii. ligni aloes galange añ. ʒ. i. pulue
ris cinamomi ꝙ ſufficit. Et ſi é pauper ponatur ci
mini aſſi loco cinamomi ⁊ fiat emplꝫ mediocriter
liquidű. Et põt fieri in foꝛma unguẽti cum cera ⁊
modico aceto ⁊ inungatur pecten. In diabetica
paſſiõe a calitatis renű. ℞. ungti populeon olei
ro. olei nenufaris olei mirtini añ. ℥. ſ. acacie. ʒ. ii.
turis. ʒ. i. ypoqſtidos laudani añ. ʒ. i. galarű. ʒ. ſ
mucilagis pſilii. ʒ. i. ſ. aceti. ʒ. ii. cű cera fiat ungtm̃
Ad iõ vꝫ ad polutõm plaſtra plűbi i mult locis
perfoꝛata iſuſa per nocté unã ⁊ diem i aceto poſi
ta ſupra renes ⁊ fit i clericis q in ſpermate habun
dãt mltuꝫ. aliud ungtm̃. ℞. ſucci lactuce poꝛtula
ce ſolatri añ. ℥. i. ſ. aque ro. ℥. i. aceti. ℥. ſ. farie pa
pauerís al. ℥. i. cere quantum ſufficit de quo fiat
unguentum ⁊ inungantur renes
Ca. de vmibꝰ q i ano ⁊ uẽtre gnerãt. Simpli
ces med. cale iterficiẽtes vmes alo. turbit cologn
ti. oia gña feliű ſpãlr fel lup. tau. nucglea. pſicoꝛű
lupi. amig. ama. cẽtaurea coſtű abſinthiű ciamo
ru. yreos enu. ale. po. ſe. cauliű abrota. gẽtia. pſi.
grami. calam. ſanto. ſiue ſticados. g̃. lauri lűbꝛici
tereyres agrimo. ⁊ ſe. alexãdrinű. cõiter pꝛeualet
datur. ʒ. i. uel. ʒ. i. ⁊. ſ. cű uino tẽpoꝛe frigido ⁊ cű
aliquo ſucco frigido tꝑre calo qꝛ calefacit multű
Medicie frie terra ſigillata coꝛiandꝛű ſucci plan
tag. radicű arboꝛis granati ſűmac ypoqſtidoſ ſe.
poꝛtulace ẽdiuia lactuca amara granata acetoſa
pomű aranciű gña citri ſiligo coꝛnu cerui uſtű lac
aſine oia acetoſa qꝛ icidűt ⁊ ſbtiliãt materiã ꝗ eſt
cã vmiű uł materia vmiű ⁊c̃. Inungat circa um
bilicű cű oleo petrolei vꝫ ꝯtra vmes qꝛ eos iterfi
cit. ab extra ungtm̃ optimű circa űbilicű. ℞. olei
de abſinthio olei michael ſcoti olei fel taurini ace
ti añ. ℥. ſ. terre ſigillate. ʒ. ii. oſſis de coꝛde cerui. ʒ
i. yere pigre alo. añ. ʒ. i. ſ. farie lupinoꝛű. ʒ. ſ. cere
q. ſuf. ⁊ ungtm̃ fiat. Ad oleű michael ſcoti ꝑ vmi
bus optimű. ℞. abꝛotani dõeſtici. ℥. ii. abſinthii
℥. ii. coꝛticis laureole. ℥. i. ſticados. ℥. iii. gẽtiane
℥. i. uermiculoꝛum. ℥. iii. perſicarie. ℥. iiii. pomi
granati coꝛticum radicum cãne añ. ʒ. iii. gramis

℥.iii.poli idi.℥.ii.ſ.ſauie.℥.ii.ligue auis.℥.ii.ſ.ra
dicum bachaꝝ lauri añ.℥.ſ. alo.ʒ.i.oia buliát in
oleo ⁊ aceto ⁊ pᵒea ꝯſuétur tradatur uſui cuʒ ſue
rit neceſſe. Aliud. ℞.ferméti.℥.i.croci.ʒ.i.aceti
qđ ſufficit ⁊ liq̄ fiat de quo iungátur tipora ac etiá
locꝰ medíꝰ in parte ſuperiori capit̄ ubi é cómiſſura
ná mľtum vʒ ad rep̄médum ⁊ reſoluédum uapo
reſ aſcédéteſ ad eo ꝙ rep̄mit accidétia mala ꝯmiú
optie ſignificat ſubet ⁊ ſiľia. Ad idé inungantur
nares ſiľ cum furcula gutturis cum tiriaca antiq̄
uľ ierapigra. Ad idđ vʒ ꝉ́ʒ épľʒ qñ é febris ℞.ſuc.
ꝯmicľaris.℥.ii.ſuci folioꝝ pſici añ.℥.i.aceti felis
thauri añ.℥.ſ.aloes pľpe cologntide.ſe.alexádri
ni añ.ʒ.i.olí amigdalaꝝ amaraꝝ.℥.ii.farine lupi
noꝝ ꝙ ſuf.⁊ fiat épľʒ. Unguétú ꝯſuetú mihi. ℞.
ligni aloes croci añ.ʒ.ii.farie lupinoꝝ.℥.ſ.felis
thauri.℥.i.yerepigre.ʒ.v.olei amigd.amaraꝝ uľ
michaelis ſcoti.℥.i.terre ſigillate cornu cerui hu
ſti ſumac añ.ʒ.iiii.ceŕ ꝙ ſufficit aceti fortiſſimi.℥.
ii.⁊ fiat ungtm̄. Cópoſita tiriaca antiq̄ pilľe đ alo
es ierepig.aq̈ gramis diſtilata é.n.optimꝰ potus
Ad idđ qñ é febris. ℞.ordei.℥.iiii.ſe.gal.gramis
añ.℥.i.buliát in aq̈ ſufficiéti uſʒ ad ꝯſúptióm ter
tie part̄ ⁊ coletur ⁊ de illa detur ad potádú ⁊ adi
tur parú aceti ñ nocet. Et ſi ꝯmes ſút i ano fiat ſu
poſitoriú de rebꝰ moleſtãtibꝰ expulſiuá ſicut đ car
nibꝰ b.. ſalit̄. Et cliſtẽ lauatiuú ⁊ eductiuú. Et no
ta ꝙ ſupiꝰ debét amara dari ꝯmibꝰ ⁊ p iferiꝰ admi
niſtrari dulcia ⁊ cliſte.de lacte. Confectio ꝯſueta
mihi. ℞.ligni alo.ʒ.ſ.ʒʒ.maciſ.añ.ʒ.i.cornu cer
ui uſti.℥.ſ.méte marubii zedoarie añ.ʒ.i.℈.ſ.ʒu
cari al.℔.ii.diſoluátur p̄dcá in decoctóe lupino.
⁊ rad.graminis ⁊ fiát formule parue.

Cap. de emorroidibꝰ fiſtuľ ⁊ ragadiis q̄ i ano
fiút. Ad fluxú ſang.reſtringendú trociſci de kara
be ꝭʒ meſue dati cú decoctóe ſumac ſanguineʒ re
ſtringút optie. Ad idé vʒ electuariú de ſcoria ferri
almáſoris ſʒ ſumatur in paruá quátitaté q̄ mľtú
reſtringit Ad idđ trociſci đ karabe ꝭʒ almá.ab ex
tra. Ad idđ. ℞.aloes turis ſang.draco.bo.arme.
pilorú leporis ſbtiľr inciſorú añ.ʒ.ii.pulnerizétur
p̄dcá đmú accipe telá araneá molédini ⁊ cú albu
mine oui p̄dcá miſceátur ⁊ liniatur locꝰ vñ ſang.
emanat cú illo medicamine ſeľ reſtrinxi ſang. flu
enté ex arteria inciſa ſb géu a parte đoeſtica tibie
per.iiii.dies ñ poterit ĩſtringi a medicina q p̄ſue
rat cure lucratꝰ fui duca.xii.⁊.x.brachia páni pul
chri ex curialitate patient̄. Ad idé ℞.balauſtia
rú roſ.galarú nu.cipreſſi ſumac corticuʒ.ğ.mirti
acatie turis añ.℥.ſ.ꝯq̈ſcétur aliquátulú ⁊ buliát i
uio nigro ſtiptico ⁊ aq̈ añ. partibꝰ eq̈libꝰ ⁊ fiat ca
thaplaſma ľ fométatio cú ſpógia.ad idé. ℞.olei
ro.℥.ii.ſumac mirti añ.ʒ.i.cere.q.ſuf.aceti paruʒ
fiat ungtm̄ ⁊ inungatur locꝰ.ad aperiédú emoroi
das ⁊ ſang.fluat. Nota ꝙ.v.modis aperiuntur
moroidas ut inde fluat ſang. Primo ⁊ é ſecuri
or cú flobotomo ut ñ claudátur q̄ facľr ꝯſolidan
tur. Inúgatur iſto ungtó ꝙ é ℞.olei perſicorum
℥.ii.medule criſolomilorú corticú alcorum añ.ʒ.
ii.cere.q.ſuf.aceti paruʒ ⁊ fiat ungtm̄. Scđo ape
riátur cuʒ ſanguiſugis per aliquá cáná ut ñ uadát
per alia loca q̄ ille euacuát ſág.meľicú ut ait aui.
fen.iiii.primi canonis in hoc differunt a uento
ſis. Tertio modo aperiuntur cum foliis ficus
uľ cepe ita ut fricétur cú iſtis foliis fotiter a pte ex
teriori uſʒ quo incipiat emittẽ ſáguiné ⁊ é cóis mo
dꝰ mľieꝝ. Quarto mó cú eo ꝙ póit Raſis ut pánꝰ
đ lana infúdatur in ſucco cepe ⁊ locus fricetur qa
ille ſuccus é mľtú aperitiuus ⁊ ideo aperit. Quin
to mó conor aperire cú iſto unguéto. ℞.aloes ſu
cotrini ſbtiľr pľuerizati.ʒ.ii.felis thaurini.℥.i.ace
ti.℥.ii.miſceãtur ſimul ⁊ cum lana uľ filtro i iſto li
quore inſuſe fricetur locus. Aliã medicíná ponit
raſis ⁊ eſt expertum uide ibi. Ad mitigandum
doloré emoroidaꝝ. Nota ꝙ tribus mõis ſedatur
dolor emoroidarum.ſ.reſoluédo materiá minorá
do materiá ⁊ molificádo ⁊ ſtupefaciendo ⁊ multú
vʒ emplm̄ hoc raſis ca.de epate ꝙ dicitur emplm̄
de epate. ℞.ſpice maſticis ciperi ſqnanti calami
aromatici croci méte deinde maſtix ⁊ méta in uino
diſoluto cum aliis miſceantur ⁊ ex hiis omnibus
fiat emplm̄. Ad idem. ℞.mucilaginis fenugreci
mucilaginis.ſe.lini añ.ʒ.ii.butiri ſuñ ſale ſepi ŕnú
cap̄.añ.ʒ.i. uiteli unius oui.olei.ro.℥.ii.cere mo
dicú ⁊ fiat unguétú. Ad idđ. ℞.folioꝝ lingue auis
folioꝝ lingue canis foliorum malue añ. M.ii.fe
nugreci ſeminis lini añ. conquaſcétur ⁊ buliant in
aqua demú ponatur ſpongia infuſa in illa aqua ⁊
exp̄ſa ponatur in ano. Uel fiat ſaculꝰ ex dictis her
bis ⁊ ponatur in ano. Ad idé olí đ criſolomis.℥.i
olei ro.℥.ſ.pinguedinis anat̄ butiri loti.añ.ʒ.iii.
bdelii in p̄dicto oleo diſoluti.ʒ.ii.cere.q.ſuf.⁊ fiat
unguétú mole. Ad idé qñ é dolor mľtum infeſtás
℞.diaglon.℥.i.olei ro.℥.ſ. uiteluʒ uniꝰ oui croci
opii.añ.℈.i.miſce inungatur locꝰ. Ad idé qñ ma
ximꝰ dolor é. ℞.opii.℥.i.diſoluatur in aqua ro.
đinde accipe ſtuellum đ bõbace ⁊ infunde in dicta
aqua poſtea apone ano ⁊ teneat modicum ⁊ ſta
tiʒ ceſſabit ⁊ ſepe fui expertus. Et nota ꝙ lauare
anum cuʒ aq̈ tepida dulci ꝓhibet euenire emoroi
das. Ad ragadias in ano ñ ſanioſas. Si ſunt cuʒ
aduſtióe vʒ ungtm̄ de ceruſa. ſi ſunt ſine inflãma
tóe vʒ ꝉ́. ℞.mucilaginis pſilii.℥.i.piguedinis ga
line recẽt̄.℥.i.⁊.ſ.uitelú uniꝰ oui croci.ʒ.i. oia mi
ſceátur ⁊ iungatur locꝰ.ad ragadias ſãioſas apo
ne medicamé corroſiuú priꝰ deſcriptú.c.đ polipo
pꝰ ea ꝯſolida cú ſãies ceſſaueŕit cú úguéto đ céuſa
Et ſeda doloré cú medicíis deſcripta.c.de polipe
uiđ ibi ŕceptas.ad emoroidas aparétes putridaſ
no.ꝙ tales emoroide pñt curari pluribus móis
primo p apertioné uenaꝝ ⁊ đ illo dcm̄ é. aliomó
doloré ſedádo ⁊ đ illo ét dcm̄ é tertio mó ꝙ icida

tur totaliter ⁊ tűc prius purgetur totű corpus aut
phlebotometur ſpālr qñ ſűt nouele q: qñ ſűt anti
q̄ prius debent reſtringi poſtea incidi ⁊ hoc fit mł
tis modis. Uno modo ſine dolore quaſi accipe
filű ſirici ł pillum eq forté ⁊ infunde in aq̄ ro. in q̄
fuerit diſolutű modicű opii ⁊ albuie oui ⁊ ole. ro.
⁊ cű illo frica emorroidas mltꝭ uicib⁹. ná rōe frita
tis ñ percipitur dolor ꝑpter ſciſurá illi⁹ fili. ⁊ iſto
mō curo ét v̄rucas. ſ̄o ligatur ſi ſűt pue i radicē ſi
ſűt magne i medio ⁊ ſic ſtrigatur dōec incidátur.
Tertō mō incidűtur cű forficib⁹ ⁊ d̄ſup ad mitigá
dű dolorē pōitur ēplꝫ de uitelo oui ⁊ ole. ro. p⁹ea
intéditur ad ꝯſolidádű cű h̄ ungtō. Ungtm̄ ad ꝯ
ſolidádű ꝑdcm̄. ℞. ceruſe lote alo. loti maſtic. tu
ris ſang. dra. añ. ʒ. ſ. olei roſ. ʒ. i. ſ. cere. q. ſuf. ace
ti paꝝ ⁊ fiat ungtm̄. Quarto mō incidátur cű me
dicis cauſticis ⁊ ē magis piculoſű. ℞. vide heris
anacardii ſb̄tilr pluerizati añ. ʒ. i. ⁊ miſceátur. ad
idō vꝫ medicam̄ corroſinű d̄ſcriptum. c. de polipo.
Ad fiſtulaſ ani fiſtula ē ulc⁹ ꝯcauű ſordidű ſtrictű
exteri⁹ ⁊ interi⁹ áplű cű caloſitate ifűdo. ꝑmo ḡ it⁹
ponátur medicamia coroſiua dcá ſupi⁹ p⁹ ꝯſolidá
tia ſ̄ꝫ intédēdo műdificatōi. Et ſi expedit mitigan
tia doloris iá hēs caueas iciſionē cű ferro ut dicit

Cap. d̄ egreſſiōe ani ⁊ m̄ricis. Egreſſio ani fit
a duplici cá ꝑma ab hűiditate molificáte ſiue r̄la
xáte lacertos r̄tétinos fectű ⁊ tűc cű digito pōt in
troduci. ſ̄o ab ap̄ate ani iducéte grauitatē ⁊ tunc
cű digito ñ pōt itroduci. Pl̄uis aponēd̄ ſup inte
ſtio egr̄ſſo ñ ap̄ato. ℞. ſűac. ʒ. ſ. galaꝝ antē nu.
cip̄ſſi olibái añ. ʒ. i. pulueriꝫēt ſil' ſb̄tilr ⁊ pri⁹ űga
tur cű ole. ro. iteſtinű ⁊ p⁹ea addat puluis iſte ſu
per eo circűq̄ꝗꝫ ⁊ fiat ſic oi uice q̄ egrediť iteſtinű
Ad idō vꝫ balneű ſcm̄ de ꝑdictꝭ imo r̄gulr fiat ꝑmo
balneo ſ̄o iungať ole. ro. ⁊. iii. aponať pl̄uis. qñ
egrediť an⁹ cű ap̄ate fiat balneű cű aq̄ ca. bulita
cű camo. meliloto mal. biſmal. ſe. lini fenugre. ane
to p⁹ea ungať cű ole. aneti. poſtea aſpgať d̄ pul
uē ꝑdcō. Ad exitű m̄ricis. No. triplex ē ſit⁹ ñ natu
ralis m̄ricis. ſ. aſcēſus ⁊ uocať ꝑfocato m̄ric. Ad
latꝭ ⁊ uocať ꝑcipitato. Ad ex̄ ⁊ uocať exit⁹ ⁊ d̄ illo
ultio ē hic dicēdű h⁹ triplex ē cá hűitatꝭ ibibite in
m̄rice redētes paleticá. ſ̄a ap̄a faciēs cá ſui ḡuita
te deſcendē. Tertia mltitudo ſupfluitatű deſcēdē
tiű ad ꝯcauitatē m̄ricis. Prio dꝫ fieri purgatio to
ti⁹ corporis cű medicis reſpiciētib⁹ tales ſupfluita
tes ⁊ cű uōitu q ē melior cűo q̄ fiēi poſſit ⁊ ſi expe
dit ⁊ flebo. diuerſiua. ſ̄o ponanť tres uentoſe ma
gne una pōať ſup űblico ſ̄a i latē ſiniſtro v̄ſus pe
ctē. iii. i latē d̄ſtro. g. uná pōit ſb̄ māil'. Tertio fiat
ſuffumigatō ad m̄ricē cű iſto puluē. ℞. tormētile
acatie rad. biſtorte añ. ʒ. iii. pſidie balauſt. añ. ʒ.
ii. galáge nu. cip̄ſi folioꝝ mirte añ. ʒ. v. ⁊ fiat pl̄uiſ
⁊ aſpgať ſuper carbōeſ ita ut ñ pcipiat ip̄e odorē
⁊ fiat uētoſ̄ adhuc permanētib⁹. Quarto odoret
redolētia ſibi grata ſicut muſcuꝫ ambra uiolas ⁊
ſiſtia. Quito balneet ſe i aq̄ bulita cű iſtis. ℞. ro.
ru. mirti rad. taſibarbaſi añ. M. ii. tormtile rad.
biſtorte antē maſt. olibái añ. ℥. ſ. m̄ricarie kalēdu
le ſicce añ. M. i. aſe fetide. ʒ. v. ꝯq̄ſceńť ꝯq̄ſcanda
⁊ radi. ⁊ herbe buliát i aq̄ fabaꝝ ſufficiēti. Alia li
gēť i ſaculo uno ⁊ ille buliat i uino ſtiptico poſtea
miſceať uinű cű illa aq̄ ⁊ fiat balneű. Sexto cum
egrediť balneű iungat orifitiuꝫ m̄ricis int⁹ ⁊ ex̄ et
circa renes h̄ ungtō. ℞. ole. mirtini ole. de lilio:
olei. de maſti. añ. ℥. ii. aſe fetide radi. biſtorte tor
mētile añ. ʒ. ii. cere. q. ſuf. ⁊ fiat ungtm̄. Septimo
pōať ſibi ſuppoſitoriű ul' peſariű tale in colo m̄ri
cis p⁹ exitű a balneo. ℞. aſſe fetide. ℥. i. maſtic. tu
ris ſe. mirte galáge nu. cip̄ſſi añ. ʒ. i. pulueriꝫēť ſb̄
tilr ⁊ cű ole. mirtino fiat maſa. Octauo utať iſto
ceroto q̄ſi ꝯtiue poſito ab űbilico. ſ. uſꝫ ad uuluá
℞. gűi pini. ℥. ii. thuris maſtic. añ. ℥. i. gűi cip̄ſſi
℥. ſ. liq̄ fiát oia cű oleo de maſtice ⁊ fiat cerotű lō
gű uſꝫ ad quátitatē uni⁹ palmi ⁊ latű ad quátitatē
medii palmi. Ad idō. ℞. maſtic. ℥. i. olibani. ℥. ſ.
nu. cip̄ſſi galaꝝ mirtiloꝝ añ. ʒ. i. pſidie balauſtia.
añ. ʒ. ſ. terbē. ʒ. ii. ⁊ cum oleo maſti. fiat cerotum
i quantitate predicta.

Cap. de cura fluxuſ meſtruoꝝ. No. ꝙ flux⁹
meſtruoꝝ ſuperfluoꝝ accidit ex trib⁹ ꝑmo qñ mē
brű eēt raro dilactatű ⁊ apertű ⁊ relaxatű nālr ul'
ꝑcuſione. ſ̄o qñ eēt mltitudo ul' acuitas ł fluxibili
tas hűoꝝ qd̄ hꝫ cognoſci ex receptádo ei⁹ i panno
⁊ lotōe páni p⁹ ⁊ añ exiccatōm inſpiciať color q: ci
trin⁹ arguit ſang. colicű albedo phl'aticű liuiditaſ
aquoſű. Tertio ex debilitatꝭ r̄tētiue ⁊ fortitudie ex
pulſiue. Ut i plib⁹ ex rōe acuitatꝭ ſang. Et idō ꝑmo
purgeť col'a cű mirobal. citriniſ. Medicie poſite
c. de uōitu ſang. ⁊ de fluxu ſang. nariű ⁊ de mictu
in h̄ vꝫ. ℞. pulueris coralo. ru. ʒ. i. aq̄ plátaginis
℥. iii. miſceáť ⁊ potētur qñ uadit dormituꝫ nulla ce
na ꝑcedēte ⁊ ē res mirabilis experta. Ad idem
℞. ſirupi mirtilorum. ℥. ii. aque plantaginis. ℥.
iii. ⁊ poteť quando uadit dormitum nulla cena
procedente. Suppoſitoria ⁊ peſeria qñ ſang. ē co
leric⁹ ℞. folioꝝ plátag. M. i. ꝯquaſcētur ⁊ ſupōa
tur ét ſic⁹ ſolus. Ad idō trociſcoꝝ de karabe ſ̄ꝫ io.
meſue. ʒ. ii. ſucci plátag. ℥. i. miſcētur ⁊ fiat peſari
um. ad idō vꝫ ſterc⁹ aſini recēs ipoſitus m̄rici. Em
pl'a ad idō. ℞. ſucci plátagi. lb. i. aq̄ eiuſdē. lb. ſ.
aceti. ℥. ii. coral. ru. karabe lapidis ematitꝭ boli ar
me. mirtillorű copularű gládiű olibani añ. ʒ. i. ter
re ſigilate. ℥. i. farine ordei. ℥. iiii. ⁊ cum oleo mirti
⁊ oleo citoniorum oleo roſato añ. partes equaleſ
fiant duo empl'a ⁊ unum ponatur pectini a parte
ante aliud a parte poſt ſupra renes. Et ex iſtis po
teſt fieri balneű. Nota ꝙ fluxus iſte etiam po
teſt ꝑuenire ex emoroidib⁹ m̄ricis ⁊ tunc curatur
ſicut curantur emoroides ani.

Capitulű de ꝑuocatōe meſtruorű ⁊ fetus mor
tui ⁊ hiis que faciűt ad cōceptionē. Nota ꝙ re

tētioniſ ē triplex per oppoſitū cauſe flux⁹ meſtruo
ꝝum. Syrup⁹ ad meſtrua ꝓuocāda ⁊ q̄ per os
aſſumūtur. ℞.rubee.ʒ.ii.radi.ſparagi bruſci ra
di.ciperi an̄.ʒ.i.neptite ualeriane ſauine calam̄ti
pulegi.an̄.M.i.meliſſe.M.ii.ſe.ſiſeleos.ʒ.ii.xi
lobalſami carpobalſami ſe.melonū mundatorū
an̄.ʒ.i.ſpice nardi.ʒ.ſ.liqritie raſe uuaꝝ paſſarū
mundatarū ab arilis an̄.ʒ.ſ.mell' ell'.zuccari an̄
lb.ſ.fiat ſirup⁹ ſꝫ artē lōgus de quo ſumat oi ma
ne.ʒ.iii.hora ꝯgrua. Cum ſumpſit decēt de illo
ſirupo ſumat bn̄dicta diſtēperata cū decoctōe ru
bee tictoꝝ in doſi debita ut bene purgetur. Poſt
purgationē oi māe ſummat unū uitrū aq̄ rubee ti
ctorū diſtilate ad capellū. Itē utatur oi māe de
artemiſia duos bolos an̄ prādiū per lōgum tēp⁹
Itē uſ⁹ triſare magne ſem̄ opio quātitat.ʒ.i cum
brodio cicerum vꝫ mltum. Itē potus iſte ſi ꝯti
nuetur bis in die ⁊ pro uice.ʒ.iiii.mltū vꝫ ℞.ra.
rubee tinctorum maioris.ʒ.ſ.ſeminis ſichleos ſe.
fenugreci faſelorum cicerum nigrorum an̄.M.i.
buliat in aq̄ ſufficiēti uſqꝫ quo redeat ad q̄r.par.
⁊ coletur ⁊ dl'coretur colātia illa cum zuccaro ⁊ ē
mltum ualida in hoc. Balneum. ℞.artemiſie
ſauie an̄.M.iii.folioꝝ coſti dulcis folioꝝ malue
biſmalue brāce urſine an̄.M.ii.ſe.malue biſmal
ue ſe.baucie ſe.lini fenugre.cuſcute ſe.ſinapis ſe.
lauēdule ſe.ſiſeleoſ an̄.ʒ.i.ſ.ſe.petroſili ſe.ſe.ane
ti aſari dauci an̄.ʒ.ſ.floꝝ camo.floꝝ ſābuci floꝝ
anthos ſticados an̄.ʒ.i.ſeia ligētur in ſaculo con
q̄ſate ⁊ oia buliāt parū in aq̄ ſufficiēti ⁊ ſup ſacu
lo ſedeat mlier i dcō balneo. Peſaria quodāmō
dure ſbe. ℞.rad.gentia.pulegii regal' an̄.ʒ.ii. ni
gelle.ʒ.i.carniū ficuū.q.ſuf.ad icorporādū ꝯqua
ſcētur ꝯq̄ſcēda ⁊ cū modico mercurial' fiat maſa ⁊
illo multū utor qꝛ n̄ iducit ardorē nꝫ excoriatiōm
aliquā ſicut faciūt aliq̄ cōiter ⁊ forti⁹ fieret maſa ſi
fieret cū ſucco cucu.aſini. Ad idē ⁊ ē forti⁹. ℞.ra
di.gētia.℈.ii.colognti de nigele an̄.ʒ.i.ſ.carniuꝫ
ficuū.q.ſuf.ad icorporādū ⁊ fiat maſa cum ſucco
mercurial' ul' cucu.aſinini. Ad idē. ℞.bn̄dict.ʒ.ſ.
colognti de nigele an̄.ʒ.i.miſceatur cū ſucco cucu
me.aſini ⁊ pōt fortificari cū ell'o alb. Peſaria liq
da. ℞.ſucci cucu.aſini.ʒ.ſ.ſucci mercurial'.ʒ.ii.
miſceātur ⁊ itromittātur bōbix ⁊ iponatur uulue.
Aliud ⁊ vꝫ ēt ad ipgnatōm. ℞.radic.rubee ma
ioris radic.cipi an̄.ʒ.ii.artemiſie yſopi ſauie cala
mē.pulegii mercurial' an̄.M.i.ſe.ſiſeleos.ʒ.i.ni
gelle.ʒ.ii.pulpe colognti de.ʒ.ſ. mel' olei de lilio.
an̄.ʒ.ii.ſucci artemiſie.ʒ.i.bn̄dicte.ʒ.vi. fiat peſa
riū ſufficit ꝑ trib⁹ uicib⁹. Empl'a. ℞.bn̄dicte.ʒ.
ſ.turbit.ʒ.ii.nigele.ʒ.iii.melis.ʒ.ſ.⁊ fiat empl'm
ꝙ aponatur i orificio uulue. Et iterū fiat aliud ſu
p pectē ꝙ hꝫ mollificare ut h̄. ℞.mucilagis ſe.li
ni fenugre.an̄.ʒ.i.butiri ſine ſale.ʒ.i.aſungie ga
lie aſungie anat aſūgie anſis medule uituli an̄.ʒ.
ſ.armo.ʒ.ii.olei amig.dul.olei ſiſami.an̄.ʒ.i.cū
modico cere fiat ungtm̄ de quo inungatur ab um
bilico ⁊a pte retro. Flebotomia ſaphene pt̄ iterio
ris multū vꝫ ſil'r ⁊ uētoſe. Nota ꝙ nigela ⁊ euforbiū
ꝑpter acuitatē coꝝ iducūt regadias i matrice
facil'r. Ad ꝓuocādū fetū mortuū nota ꝙ ex trib⁹
agnoſcatur ꝙ fet⁹ ē mortu⁹. Primo ex motu mu
lieris de latere ad lat⁹ qꝛ ſic fet⁹ mouetur qꝛ nō ad
heret ligamēta. Scdō ex fetore mulieris in odore
anhelit⁹ nā p⁹ tres dies fetet. Tertio ex lōga reten
tōe man⁹ calefacte i aq̄ cal'a ſupra uētrē qꝛ ſi fetuſ
n̄ monetur ē ſignū mortis ⁊ i h̄ atēte agas. Exper
ta. ℞.galbāi.℈.ii.lactis caprini.ʒ.i. diſſoluatur
galbanū i lacte ⁊ detur ad potādū mirabil'r ꝓuo
cat. Peſariū ad idē. ℞.ell'ori nigri ſaxifragie ari
ſtol.ro.buchor marine.g̃.laureole pulpe cologn
tide armoni. an̄.ʒ.ii.felis tauri.ʒ.i.diſſoluatur ar
mo.i ſucco artemiſie ⁊ fiat ſuppoſitnrū ex iſtis
Cerotū ad idē fiat cerotū ex galbāo diſſoluto i ſuc
co artēiſie ad q̄ztitatē uni⁹ palmi ⁊ duoꝝ digitoꝝ
i lōgitudinē. Ad idē ⁊ forti⁹ ℞.ſucci rute.lb.ſ.mir
re.ʒ.iii.colognti de qd ſufficit ⁊ fiat cerotū ut ꝑus
Ad facilē partuꝫ faciēduꝫ ſumat ꝑgnās cuꝫ trāſie
rit octo mēſeſ cuꝫ dicit fic⁹ ſicas ꝯtinue pigueſaſa
tas an̄ prādiuꝫ ⁊ cenā. Eo illo tp̄re aſcēdat ⁊ dſcen
dat ſepe ſcalā: Tertio aln̄ intret balneuꝫ aq̄ dulciſ
ubi ſint malue biſmalue i tp̄re p̄dcō. Ad facilem
partuꝫ in actu pt⁹ ad itra. ℞.caſie.ʒ.iii.buliāt in
bono ui.al.ſbtili ſufficiēti uſꝫ ad ꝯſūptōꝫ medieta
tiſ ⁊ coletur ⁊ dtur uitrū unū cū aq̄ ciceꝝ ⁊ ē ſecuꝝ
⁊ eo utor ⁊ addo cina. Ad idē. ℞.aſari caſto.an̄.
ʒ.i.pl'uerizētur ſbtil'r ⁊ dtur cū brodio ciceꝝ rub.
℞.ad idē. ℞.mire caſto.ſtora.calāi.an̄.ʒ.ſ.cia.
electi ſauie an̄.℈.ſ.fiat pl'uis ⁊ icorporetur cū me
le ad mōm pill'aꝝ dtur una ꝑ uice de hora i horā
Decūbat mlier ſup uētrē gēib⁹ flexis ⁊ explicatis
ūblico ⁊ ꝓuocetur ſternutatō l' uomit⁹ qꝛ facile fe
t⁹ expellitur. No. ꝙ ſi agrimōia ligetur coxe ꝑpe
uuluā ꝓuocat fetū. ſil'r ⁊ magneſ imo ſi teneatur i
māu. ſil'r coral.ru.aligat⁹ coxe deſtre. ſil'r ēt croc⁹
ꝯquaſſat⁹ ⁊ d eo ſem̄ ſicut nux aligata coxe. Miti
gātia dolorē p⁹ ptū. ℞.cam.ſe.lini ꝯq̄ſcetur ⁊ fiat
ſacul⁹ ⁊ calefcūs i ui.cal'o pōatur ſupra uētrē. ad
idē. ℞.cepe al.unū coq̄tur i cinē ca.ut piſtetur d
mū miſceatur ſecum butirū uaciņū ſine ſale ⁊ ex
tēdatur ſupra panum ⁊ applicetur uentri
Cap. d hiis q̄ faciūt ad ꝯceptōꝫ. Et hec ſūt utilia
q̄zuis i ptinētia ⁊ iō no. ꝙ tria faciūt ad ꝯceptōm
purgata matrice ut ſupra. Primū ē dletatio uiri
cū muliere ⁊ h̄ faciat diaſatirō. Et h̄ ēt ē optimuꝫ
ell'ariū i ꝓuocādo coitū. ℞.pulueris diaſatirō.
ʒ.ſ.galāge.ʒꝫ.beē al.⁊ ru.ſe.bautie ſe.cepe an̄.℈
i.caudaꝝ ſticoꝝ.ʒ.ſ.ꝯfue ſticadoſ arabici corticū
citrini conditi an̄.ʒ.ii.cerbelorum paſeꝝ colūbaꝝ
parū aſatoꝝ an̄.ʒ.i.fiſticoꝝ mundatorum.ʒ.ii.
⁊ cum zuccaro fiat electuarinm de quo comedat
unum coclear ante prandium ⁊ ante cenā qn̄ ua

dit dormitū. Et adde in illo mulieris pulueris tri
ſere magne ſine opio. ʒ.i. Ad idē auelane ꝯdite cū
zuc. ⁊ modico. ʒʒ. Ad idē. ʒʒ. ꝯditū. Balneū ad ꝯ
fortandū retētiuā matricis. ℞. ſumitatū mirre ⁊c
cenſ. M. iiii. folioꝝ ualeriāe nepite meliſe artemi
ſie aā. M. i. roſ. ru. M. ſ. ꝯq̄ſcētur ⁊ fiat balneū
poſtq̄ꝫ fuerit a meſtruis mūdificata ⁊ detur. ʒ.i.
Et d̄ illo puluere māe ⁊ ſero ſumat i exitu balnei
℞. teſticuloꝝ leporis exicatoꝝ. ℥. ſ. ſe. ſiſeleos ſe.
artemiſie ſe. mercurial' aā. ʒ.i. raſure eboris. ʒ.iii.
zuccari ad pond⁹ oim ⁊ fiat puluis ⁊ parū bōi ui
ni odoriferi bibat p⁹ ⁊ fiat h̄ per dies tres ꝯtinue
Et poſſet fieri cū ſolo puluē miſto cū uino. Et p⁹
tres dies ponatur hoc peſſariū aāq̄ꝫ uiro ꝯiunga
tur. ℞. teſticuloꝝ leporis ligni aloeſ raſure eboꝝ
aā. ʒ.ii. cōficiatur cū aq̄ decoctōis cameleonte ſu
perponatur colla matricis. Et qā uult ſe uiro con
iungē amoueat ⁊ tūc uiro ꝯiungatur p̄miſſis que
auic. docet p̄mittē ut mulier bene apetat. Et nota
ꝙ emiſſio ſei ē i matrice ſtet uir ſtrictus cū mulie
re per tp̄s p⁹ modū uoluat ſe ad lat⁹ ⁊ iponat iſtō
peſariū. ℞. galle nō perforate. ʒ.i. ſq̄nāti. ℥. ſ. pul
uerizētur ⁊ fiat ſaculus oblung. cū pano lineo ra
ro ⁊ ſb̄tili. Balneū reſtrictiuū coli matricis ē iſtō
℞. folioꝝ quercus folioꝝ ſorbe folioꝝ neſpillorū
armoniaci ſūmitatū betōice gariof. cipſſi aā. M.
i. ſūmitatū ualariāe nepite aā. M. ii. buliant her
be i aq̄ ſufficiēti ⁊ reliq̄ ligētur i ſaculo ⁊ ēt buliāt
cū dcō balneo. Ad idē. ℞. nu. cipreſi galarū nō
perforatarū galarū querc⁹ florū ſq̄nāti floruꝫ ca
meleōte aā. ℥. ſ. ro. ru. ʒ.ii. pilloꝝ leporis. ʒ.ſ. fiat
puluis ⁊ pōatur i pano lineo raro ad longitudinē
uni⁹ digiti ⁊ ei⁹ groſſitiē ⁊ ifūdatur i uino decoctio
nis florū camo. ⁊ i exitu balnei ipōatur collo ma
tricis ⁊ fricetur. Nota ꝙ ſi uir hꝫ ỽgaꝫ paruā dꝫ
ponē pluuinar ſb̄ ano mulieris ⁊ ſi hꝫ eā nimis lō
gā dꝫ ponē pluuinar ſb̄ ei⁹ coxis. Et aāq̄ꝫ ſe iūgat
ad actū icitet bū mulierē ad coitū oſculādo tāgē
do bū mamillas ⁊ fricādo pitoneā ⁊ ē loc⁹ medi⁹
iter anū ⁊ uuluā. De ludo ligue taceo p̄pter ho
neſtatē. Cūq̄ꝫ fuerit mlier cal'a ꝙ cognoſcitur ex
ei⁹ anhelitu p̄mutato ⁊ q̄ſi balbuciendo loq̄tur ſe
uir actui expōat ⁊ ſit hora q̄ ꝯpleta p̄ma digeſtio
ē. Et uir emictat magnā quātitatē ſe. ⁊ iō dꝫ raro
coyre q̄ ſtare per dies. xv. uł circa. De hūiſ ⁊ aliiſ
ſcript̄ loq̄r i meo tractatu de diſpōib⁹ mēbroruꝫ
ḡnatiuorū. Exp̄imētū. ℞. pulueris ueretri tauri
bū exiccati pulueris mēte aā. ꝯfice cum mele ⁊ da
mane ⁊ ſero. ℥. i. mulieri qā uadit dormituꝫ. Elec
tuariū de margarit̄ deſcriptū ab auic. fen. xxi. c.
de p̄ſeruatōe aborſus p̄hibet aborſum quocūq̄ꝫ
tp̄re uide ibi receptā ⁊ iuuamēta. Electuariuꝫ de
margarit̄ ſm auic. fen. xxi. c. de regimine vlī pre
gnant̄. ℞. mrgaritarū n̄ pforatarū piretri aā. ʒ.i
ʒʒ. maſtic. aā. ℥. iiii. zedoarie dronici ſe. apii caſie
cardamo uel tapſie m. muſ. cinamo. aā. ʒ.ii. beē
al. ⁊ ru. pipis macropipis aā. ʒ.iii. cinamomi. ʒ.v
zuccari albi ad pondus omnium ⁊ plus fiat elec
tuarium doſis eſt coclear unum

Capitulū de ragadiiſ uulue ⁊ ulcerib⁹ ei⁹

Peſſariū mundificatiuū ulceris putridi matri
cis. ℞. yſop' abſinthii aā. M. i. buliant i aq̄ ſuf
ficiēti ⁊ tūc ſumatur uit. unū melis ro. co. ℥. iiii. ⁊
miſceatur ⁊ iniciatur i matrice. Ad idē decoctio
yreos cū mele. Conſolidatiuū. ℞. dragagāti gū
mi arabici ifuſorū in aq̄ roſacea ceruſe lote oliba
ni ſanguis dracōts aā. ʒ.i. litargiri. ʒ.ſ. olei roſ.
℥. ii. cere. q. ſuf. ⁊ fiat ungtm̄. Ad idē. ℞. ceruſe alo
es olibani ſāguis dra. boli ar. aā. ʒ.ii. ꝯquaſcētur
⁊ buliant i. iiii. lb̄. lact̄ caprini uſquequo redeat ad
medietatē ⁊ coletur ⁊ iniciatur in matricē. d re
mouendū ardorē vꝫ bombix iſuſus in oleo ro. lb̄
iii. aqua plantaginis ⁊ ſimilia ⁊c̄.

Capitulū de cura ap̄atis matricis. Scias
ꝙ hic ꝯpetūt medicamina eadē ⁊ eodē mō q̄ dcā
ſūt i. c. de ap̄atib⁹ renū ⁊ ueſice ⁊ iō ibi recurras.

Capitulū de ulcerib⁹ ⁊ cancris q̄ fiūt i matrice
Nota ꝙ i plus ſe hꝫ ulcus q̄ꝫ cācer q̄ ubi cancer
ibi ulcus ⁊ nō ecōuerſo. Qā ulcus ē ſine cancro
ea q̄ dicta ſūt in. c. de ragadiis hic ꝯpetūt. Si aūt
ē cācer malū acutū ꝯpetit ſꝫ dꝫ p̄cedē cura palea
tiua ⁊ modicū ſe ipedire q̄ morb⁹ ē icurabil ⁊ ma
xie in tali loco

Capitulū de ſuffocatōe matricis. Nota ꝙ
hec paſſio cauſatur ex ſpermate rētēto ſicut i uidu
is uel ex ſāguie mēſtruo rētēto ⁊ i illa nūq̄ꝫ fit ſpu
ma i ore ligatio extremitatū ⁊ fricatio eorūdē edu
ctio rerū acutarū ad extrema ipoſitio digiti i uul
ua ⁊ ꝯmotio labiorū uulue cū eo vꝫ. Et iferi⁹ fiant
odoramēta placibilia ſuperius odoramēta diſpli
cibilia muſc⁹ ipoſitus in pano lineo ⁊ apoſit⁹ colo
matricis mltū vꝫ. Ad idē. ℞. ligni aloes ſtora
cis calamite gariofil'. aā. ʒ.i. muſci ambre aā. ℈.
i. fiat pluis ⁊ ponatur in pano lineo ⁊ ſuponatur

Ad idē ualet ſupoſitoria dicta in ca. de retētōe
meſtruoꝝ. Ad idē p̄cipitationē mr̄icis ea que
dicta ſunt ad exitū matricis ⁊ ani hic ꝯferūt maxi
me quādo ē ab hūiditate molificāte ⁊ ſilr balnea
⁊ empl'a ſtiptica dicta in ca. de fluxu meſtruoꝝ ⁊
ēt dcā ca. d̄ p̄ficiētib⁹ ad ipregnationem recur̄ ibi
Et ſpal'r illud balneū ꝙ icipit balneū reſtrictiuū
coli mr̄icis. ℞. folioꝝ querci. ⁊ ſequēs pri⁹ tam̄
fiat purgatio cū benedicta ⁊ ſiru. deſcripto ſupi⁹
in ca. de p̄uocatōe meſtruorum.

Caplꝫ de mola mr̄icis qcunq̄ꝫ mod⁹ diſtigui
tur mola v̇a ip̄gnatō nō pinguedine. p̄rio q̄ fetuſ
p⁹. xxx. dies mouetur ad q̄ꝫlibꝫ partē corporis ⁊
mola nō mouetur p ſe ſꝫ aliq̄ꝫ p̄tē. ſo pedes ⁊ ma
n⁹ aliquādo moleſtāt defectū caloris naturalis ꝙ
non eſt in vera imp̄gnatione. Tertio ꝙ mulier in
mola non eſt fortis ſed debilis: ideo non poteſt

moueri.Quarto q2 i mola uéter durioꝛ é q̄ȝ i ƀo
ꝯceptu.Quito fet⁹ poꝛtatur tp̄re determiato ſed
mola ñ.Peſariú eductú mole.℞.eleboꝛi alb.
oppopona.añ.ʒ.ii.fel' tauri.ʒ.ii.pulueriʒétur ⁊ fi
at ſuppoſitoꝛiú ⁊ multú vȝ.Ad idē vȝ q̄ dicta ſunt
i ꝓuocatóe méſtruoꝝ ⁊ i eductóe fetus moꝛtui ⁊ ſi
uis foꝛtius adde elleboꝛi.ʒ.ii.

Capitulum de hernia ſine ruptura.

Emplm̄ ad rupturá iteſtinale.℞.glutinis pi
ſciú colofonie añ.ʒ.ii.picis naualis.ʒ.i.ſ.incidá
tur p fruſtra ⁊ ifundátur i ol'o maſticis ⁊ aceto añ
eq̄liter quátú ſufficit p dié ⁊ nocté poſtea liq̄ fiat
i patella ⁊ coletur ⁊ colatur̄ addatur maſticis thu
ris boli armeni ſáguinis dracóis: dragagáti fenu
greci ſb̄tiliter pl'uerizatoꝝ añ.ʒ.ii.⁊ miſceátur diu
agitádo ⁊ fiat emplm̄. Ad idé radices triú ꝯſo
lidaꝝ fabe inuerſe uiſci q̄rcini ſáguis dracóꝝ boli
arméi galarum nu.cipſi gúi arabici añ.ʒ.i.aca
cie pſidie balauſtie añ.ʒ.ſ.piloꝛú lepoꝛis.ʒ.iii.ſe
pi yrci.ʒ.i.pi.naualiſ.ʒ.ii.coꝛonoue:ʒ.v.⁊ cú ol'o
ro.fiat emplm̄ ⁊ dȝ poni ſup loco ⁊ apoſtéa apói
brachale.Et nota q̄ſi datur.ʒ.ſ:radi.ualeriáe pl'
uerizate cú bono uino ml'tú ualet. Fométatio
ad herniá aquoſam ℞.rute agni caſti oꝛigái ca
laméti añ.M.i.aniſi maratri ſeis rute ſeis ſiſile
os añ.ʒ.i.floꝝ camomille meliloti añ.ʒ.ii.ꝯq̄ſſá
tur ⁊ buliát i trib⁹ ℔.aq̄ uſq̄ȝquo reddeat ad ℔.
duas ⁊ coletur ⁊ ꝯpetit ad reſolutioné aq̄. Em
plm̄ qd̄ ꝯpetit poſtq̄ȝ reſoluta fuit aq̄ ne reddeat
℞.maſti.ʒ.i.nu.cipſi.ʒ.ſ.dragagáti gúi arabici
añ.ʒ.i.⁊ cú ol'o roſ fiat emplm̄. Saculus ad her
niá uétoſá.℞.furfuris ⁊ cimini añ.⁊ fiat ſaculus
⁊ buliat in bono uino albo ⁊ calid̄ aponatur bur
ſe. empl'ȝ ad idé ℞.ſuci kebuli uini albi añ.ʒ.
ii.olei camomilini.ʒ.iii.melis ro.co.ʒ.i.farine fa
baꝝ q̄ ſufficit ⁊ fiat emlpm̄. Regimé quo gen
til' dicit ſe curaſſe ml'tos dicit ab hernia inteſtiali
Et iá fui exptus ⁊ bñ ſuceſſit p̄mo accipiatur pel
lis unius caſtrati d̄pilata ⁊ triturata optie ⁊ pona
tur ad capellú ⁊ ex aq̄ diſtilata inúguatur loc⁹ ⁊
ſtati ſupius aponatur hoc empl'a ℞.pi.naualis
aloes iuſq̄ami ariſtologie lóge been croci radices
anagalis maioꝛis añ.ʒ.ii.cere albe colofonie añ
ʒ.i.ſ.litargirii galbái maſticis galaꝝ cipſi armo
niaci mumie ſanguis draconis oppoponaci añ.ʒ
i.boli armeni.ʒ.iii.ſ.gipſi mirre thuris termétie
añ.ʒ.ii.ſ.uiſci quercini ℔.i.ſanguis humái.℔.i.
⁊ fiat emplm̄ cú decoctóe pellis caſtrati depilati
⁊ radicis maluaꝝ apponátur ⁊ ide ñ remouetur
niſi qñ renouatur.Et fiat hoc electuarú de quo
ſumat mane ⁊ ſero in quátitate nucis cú uio ſb̄tili
℞.radicis ꝯſolide maioꝛis ⁊ minoꝛis añ.℔.ſ.bo
li armeni ſanguis draconis mumie añ.ʒ.i.radic.
bruſi herbe ⁊ radicis falipendule añ.ʒ.iii.galarú
cipreſi.ʒ.ſ.ſang.dra.ʒ.ii.radicis ſigili ſalamóis
⁊ ſancte marie cucurbite agreſtis añ.ʒ.ii.radicis
ſpargi.ʒ.iii.colofonie.ʒ.ii.radicis nucleoꝝ.℔.ii
ſaturegie.ʒ.iii.pill'aꝝ lepoꝛis.ʒ.ii.fiat electuariuȝ
Et ſumat de illa aq̄ diſtillatóis die ⁊ nocte.℞.ra
dicis ꝯſolide maioꝛis ⁊ minoꝛis caude eq̄ne añ.
℔.i.rad.miſcétoꝝ.℔.ii.creſóis rad.cucurb.agre
ſtis añ.℔.ii.herbe ⁊ radicis filipédule añ.℔.ſ.
radicis maluaꝝ.℔.ii.fiat aqua per diſtilationem
⁊ ſemper iaceat ſupin⁹ ⁊ curabitur in.xxxx.dieb⁹

Caplm̄ de podagra ſiatica ⁊ artetica

In gutta cal'a duplici medicia utimur una cir
ca locú doloꝛiſ ne materia fluat ad locú doloꝛe ſú
alia ſup loco doloꝛoſo.Prima é.℞.ſumac mirti
loꝝ boli ar.añ.ʒ.i.ſandali al.⁊ ru.acacie galarú
pſidie balauſtie añ.ʒ.i.aque ro.aq̄ plantaginis:
añ.ʒ.i.ſ.olei ro.ʒ.iii.aceti.ʒ.i.farine lentiú ul' oꝛ
dei q̄ ſufficit ⁊ fiat emplm̄.Empl'ȝ ſup loco dolo
roſo mitigádo.℞.lact̄ uacini.℔.ſ.opii.ʒ.i.páis
ſiliginis foꝛtiſſime ꝯquaſſati q̄ ſufficit ⁊ fiat éplm̄
mediocriter liq̄dú.Ad idé.℞.ſandaloꝝ al.⁊ ru.
amidi ceruſe lote añ.ʒ.ii.ſe.papaueriſ al.ʒ.ſ.cam
phoꝛe.℈.i.olei ro.ʒ.iii.butiri ſine ſale.ʒ.i.ſ.uite
loꝝ duoꝝ ouoꝝ bñ agitatoꝝ ⁊ cú cera fiat emplm̄
Ad id̄.℞.olei ro.ʒ.ii.aceti.ʒ.i.agitetur ⁊ locus
iungatur.Ad id̄ folia iuſq̄ami calefacta ſup tegu
la ⁊ poſita ſup locú doloꝛé mitigát.Ad id̄ fricetur
locus foꝛtiter cú aceto foꝛti.Et nota q̄ ſfiende ſunt
euacuatóes reſpectu colere ⁊ maxie cú medicia al
máioꝛis q2 prima é hic.Fomentatio q̄ debetur in
declinatóe gute.℞.floꝝ camo.meliloti añ.M.i
roſ.ru.M.i.ſ.ſe.fenugre.ſe.lini añ.ʒ.ii.furfuris
pugillú buliat i aq̄ ſufficienti ſufficient̄ q̄ ſit.℔.i.
uſq̄ȝ ad ſúptioné iii:ptis ⁊ coletur ⁊ colature ad
datur aceti al.ʒ.ii.Ad gutá friaȝ ſút ét.ii.medicie
Una circa locum alia ſupra:prima é:℞.nu.
cipreſi mire maſticis thuris añ.ʒ.ſ.dragagáti gú
mi arabici añ.ʒ.ii.aq̄ ſaluie.℔.ſ.aq̄.ro.ʒ.i.ace
ti.ʒ.ſ.fabe létiú q̄ ſufficit ⁊ fiat emplaſtꝝ. Em
plaſtra conferentia in p̄mo mitigátia doloꝛé.℞.
mucilaginis.ſe.lini féugreci añ.ʒ.i.butiri ſiñ ſale
ʒ.ii.ol'i.ſiſamini olei ro.añ.ʒ.i.ſ.radicis cauliú.
ʒ ſ.cere quátú ſufficit ⁊ fiat unguentuȝ ⁊ inunga
tur locus gute.Ad idé vȝ ſaculus factus de ſemie
lini ꝯquaſſatus bulitus in aqua ⁊ expreſſus poſit⁹
ſuper loco gutoſo. Ad idé ualet ſtercus uacinú
recens poſitú ſuper loco doloꝛoſo. Ad idé.℞
ſe.féugreci ꝯquaſati ℔.ſ.aceti ʒ.ii.buliát i aqua
diu ⁊ in fine addátur mellis.ʒ.iii.⁊ fiat emplaſtꝝ
Ad id̄.℞.uitellos duoꝛú ouoꝝ pulueris her
modatiloꝝ añ.ʒ.ſ.miſceátur ſil' ⁊ ponatur ſup lo
co.Ad guttá frigidá qñ é in declinatóe reſolutiua
⁊ remolitiua.℞.diaqlon cú gúmis ⁊ molificetur
cú oleo coſtio ⁊ extéditur ſup locú.Ad idé.℞.ar
mo.opopo.galbái téperatoꝝ i aceto añ.ʒ.i.pic.
naual'.ʒ.ſ.maleſcétur oía ⁊ cú oleo coſtio fiat em
pl'ȝ.Ad id̄ ungtm̄ d̄ ranis ⁊ é expertú bonú.℞.

ſepi ranaꝝ.℥.i.ſ.butiri agripe añ.℥.i.olei camo.
olei aneti.olei caſto.añ.℥.ii.olei ro.℥.iiii. olei de
coſto termẽtũ añ.℥.ii.cere al.℥.i.euforbii.℥.i. ra
ſine.ʒ.ii.⁊ fiat ungtm̃ ⁊ iungatur loc⁹ .Oleũ de
ranis ꝓ gutta quo utebatur dñs guido ꝺ canoſa
ꝓ ſuis guttꝭ.℞.ranaꝝ excorticataꝝ nũero.xxxxx.
i olei.lb.vi.buliãt fortiter i cacabo bono copto uſ
qꝫ quo rãe liq̃ſcant ⁊ faciliter ꝯfrãgãtur ⁊ ad ꝯſũ
ptõẽ medietatꝭ olei demũ accipiãtur ⁊ piſtẽtur for
titer cũ oſſib⁹ oĩb⁹ q̃bus piſtatꝭ iterũ ponãtur in ꝑ
dictũ oleũ ⁊ aliquãtulũ buliãt demũ dimittãtur i
frigidari oleũ cũ eis poſtea exprimãtur per unaꝫ
petiã lineã ualde fortiter ⁊ reſuetur oleũ ⁊ inunga
tur locis guttoſꝭ hoc ẽ q̃d mirabile ⁊ expertũ.Ad
idẽ vꝫ balneũ ſulfureũ. Ad idẽ vꝫ oleũ coſtinu a
ad idẽ.℞.folioꝝ lauri rute maiorane añ. M.i.
floꝝ camo.floꝝ anthos utriuſqꝫ ſticados añ.℥.i.
ꝯquaſſentur ⁊ buliãt i aq̃ ſufficiẽti ⁊ ſuffitiẽtꝭ cum
aq̃ fiat fomẽtatio.Pro purgatõib⁹ fiendis i prio
recure ad ꝑma capi.ubi docetur digeri ⁊ euacua
ri humor q̃libet de pſe. De ſciatica Raſis ponit
curã ꝯpletã uide ibi.Empl'ꝫ.℞.pulueris hermo
dactiloꝝ.℥.ii.melliloti.℥.i.camo.℥.ſ.ro.ru.℥.iii.
croci.ʒ.i.uitellos.vi.ouoꝝ farine orobi.℥.ii.aceti
℥.i.ſ.icorporẽtur oĩa cũ aqua decoctõis gramiſ
Et fiat empl'm ad omnẽ dolorem arteticum.

Capl'm de giboſitate. In ꝑncipio ſtãdũ ẽ ad
euacuationẽ medicie relaxãtis muſculos cũ hĩis
q̃ ꝑmiſimus ⁊ cũ aptiuis iciſiuis leniẽtibus uẽtre
i etate pueritie facim⁹ mollificãtia ſepe ⁊ p⁹ modũ
aponim⁹ empl'a ꝯſtringẽtia ut m̃bra ad ſuũ r̃deat
ſitũ poſtq̃ꝫ uidim⁹ giboſitatẽ.Et fiat molificatio
per dies nouem.Emplaſtrum ſtipticũ ⁊ reſtrigẽſ
aponatur ſupra ſpõdiles ⁊ iaceat puer ſupinus.

Capl'm de uaricibus. Nota ꝙ circa uarices ſo
lũ itendo ad euacuationẽ melie. Et utor phlebo
tomia neqꝫ aliqnid circa uarices opor q2 ñ ſant i
pediti alicui⁹ i uita.ſi tñ curare uelles fiat cauteriũ
ſupra uarices ſm longũ uene a qua uarices oriũ
tur ⁊ poſt modũ pone empl'ꝫ ſtipticũ ſupra ne ma
terie nouiter fluant ad uarices.aut pone empl'm
ſolũ factũ ex farina lupinorũ ⁊ bono uino ⁊ ſil'ib⁹
⁊ atẽde ad ſupiora mẽbra mãdatia ipa em̃dãdo.

Capl'm de elefancia. Elefancia cauſatur ex
hũore groſſo ⁊ uiſcoſo ibibito phlegmatico l' me
lancoilico .Et curatur cũ uomitu ſpiſſo ⁊ phlebo
tomia ⁊ emẽdatur ꝑus mẽbra naturalia. No.lin
gua arietꝭ empl'a poſita ſup elefanciã augum̃tũ ꝓ
hibet ⁊ detumeſcere facit.Similiter lutum ſigila
tum diſtemperatum cum aceto forti ꝓꝑetatẽ hꝫ
iungtõ mẽbro tñ cura h⁹ eſt tedioſa niſi i ꝑncipio
⁊ maxie fit medietatẽ ſenſatione ut dicit raſis. Et
pone empl'a ſtiptica que ſupra ſunt dcã n capl'o.
de podagra frigida.Reſoluẽtia ſunt ſic. oleũ de
Reſoluẽtia ſũt ſicut oleũ decaſtoreo ⁊ ſulphur
cũ raſina pini ⁊ aceto:curat eã ſi ꝯtinuetur ſupra
mẽbrũ poſtea ſaſientur.

Capitulũ de ulceratõe renũ que fit exteri⁹ i cu
te: Preſeruatur quis cũ oleo ro.mixto cuꝫ ace
to parum . Si autem adſit ulcera unguenta frigi
da adminiſtrẽtur exiccatiua ſicut unguentum de
ceruſa ⁊ ſimilia.

Capl'm de dolore q̃ fit i manifeſtis mẽbris.
Anodina dcã ſuperi⁹ ⁊ pluries in hoc ꝯferũt oleũ
camomillinũ anetinũ de ſeie lini fenugreci flos ca
momille ſe.aneti ⁊ farie ordei ⁊ hi⁹. Tñ ſi ẽ pur
gatio neceſſaria ꝑmittẽda ẽ ex pri⁹. Et ſi ſola ma
la ꝯplexio ſit ꝯtraria appõatur alteratiua. Em
plaſtrũ mitigatiuũ cuiuſcũqꝫ doloris.℞.uitellos
ouoꝝ.v.opii.ʒ.ii.olei camemilini mice panis q̃ſtũ
ſ.ad malaxãdũ ⁊ fiatẽ pl'm bñ molle ⁊ applicetur
membro dolenti.

Cõtra lũbricos.℞ .abrotani ⁊ ꝺeſtici.℥.i. ab
ſintii.℥.i.ſ.corticũ laureole ſticados añ.℥.ſ.gẽtia
ne.ʒ.vi.ſerũcelo.℥.i.ſ.pſicarie.ʒ.ii.cẽtaure maio
ris ⁊ mioris añ.ʒ.i.radicũ mori.ʒ.ii.corticũ radi
cũ pſici corticũ radicũ arõdinis añ.ʒ.i.ſ.g̃mie . ʒ
ſ.polii mõtani.℥.i.⁊.ʒ.ii.ſauine.℥.i. lingue auis.
ʒ.i.℈.i.bichaꝝ lauri aloes.℥.ſ.buliant in oleo et
aceto uſqꝫ ad aceti ꝯſũptõnẽ ⁊ de hoc iunge u ẽtrẽ
⁊ renes.expertũ ⁊ bonũ. Ad tinitũ auriũ ⁊ ꝺbi
litatẽ auditus.℞.elebori albi caſtorei coſti añ.ʒ.
ii.rute nitri pipis lõgi añ.ʒ.i .℈.i.deide accipe ſuc
ci radicis q̃ comeditur ſucci porri olei ꝺ ſpica olei
camõille olei amigdalarũ amaraꝝ olei aneti añ.
ʒ.i.euforbii.ʒ.ſ.coquãtur oĩa uſqꝫ ad ſuccoꝝ ꝯſũ
ptionẽ ⁊ de hoc tepido diſtillet in aurẽ. M . N.

Ad difficultatẽ urinãdi.℞.alkẽkegi.℥.ſ .mal
uaſie fialã unã deide diſtilla p alẽbicũ ⁊ de illa aq̃
ponas.℥.i.uel.℥ .i.ſ.in uno ciato lactis ſeinũ cõi
um cali ⁊ da in potu. Liciniũ ad teſnaſmonem
℞.mirte corticũ thuris croci opii gallaꝝ corticuꝫ
g̃natoꝝ bauluſtiaꝝ gũmi arabici añ.ʒ.ſ.terantur
ſbtiliter ⁊ ꝯficiãtur cũ ſucco plãtagis ⁊ albũie oui

Epithia cordiale.℞ .aque roſate aq̃ bugloſſe
añ.℥.iii.aq̃ melliſſe.℥.ii.pulueris utriuſqꝫ ſandal'
roſarũ rubeaꝝ corticum citri añ.ʒ.i.ſ.ligni aloes
oſſis de corde cerui añ.ʒ.i.cãphore croci añ.℈.ſ.
q̃nqꝫ additur puluis baſilicõis ⁊ puluis electuarii
ꝺ gemis ſm diuerſas itentões. Pille in dolor
renali ex lapide.℞.ſpẽrũ diaolibani ℥.i. pill'arũ
allefanginarũ pill'arũ de ſerapio añ.℥.ſ. agarici
ꝑparati.℈.i.ſ.lapidis lincis.℈.ii.incorporẽtur cũ
aqua creſſonũ aut paritarie ⁊ fiant pillule.v .pro
dragma:et ſunt efficaciſſime.

Excellentiſſimi doctoris dñi Petri de Tuſſigna
no Recepte ſup nono Almanſoris:feliciter finiũt
Impreſſe Venetiis per Bernardinũ de Tridino
Anno dñi.M.cccc.lxxxiii.Die.xxx.Martii.

1483

مكتبة التراث العربي والإسلامي
ARAB AND ISLAMIC HERITAGE LIBRARY

cc
BD/AH
7/7/93

T555/15L
SK156